

Srpski rječnik išolkovan njemačkim i latinskim riječma / skupio ga i na svijet izdao Vuk Stefanović = Wolf Stephansohn's Serbisch-deutsch-lateinisches Wörterbuch ... Lexicon Serbico-Germanico-Latinum.

Contributors

Karadžić, Vuk Stefanović, 1787-1864.

Publication/Creation

U Veču : Gedruckt bei den P.P. Armeniern, 1818.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/awda45ap>

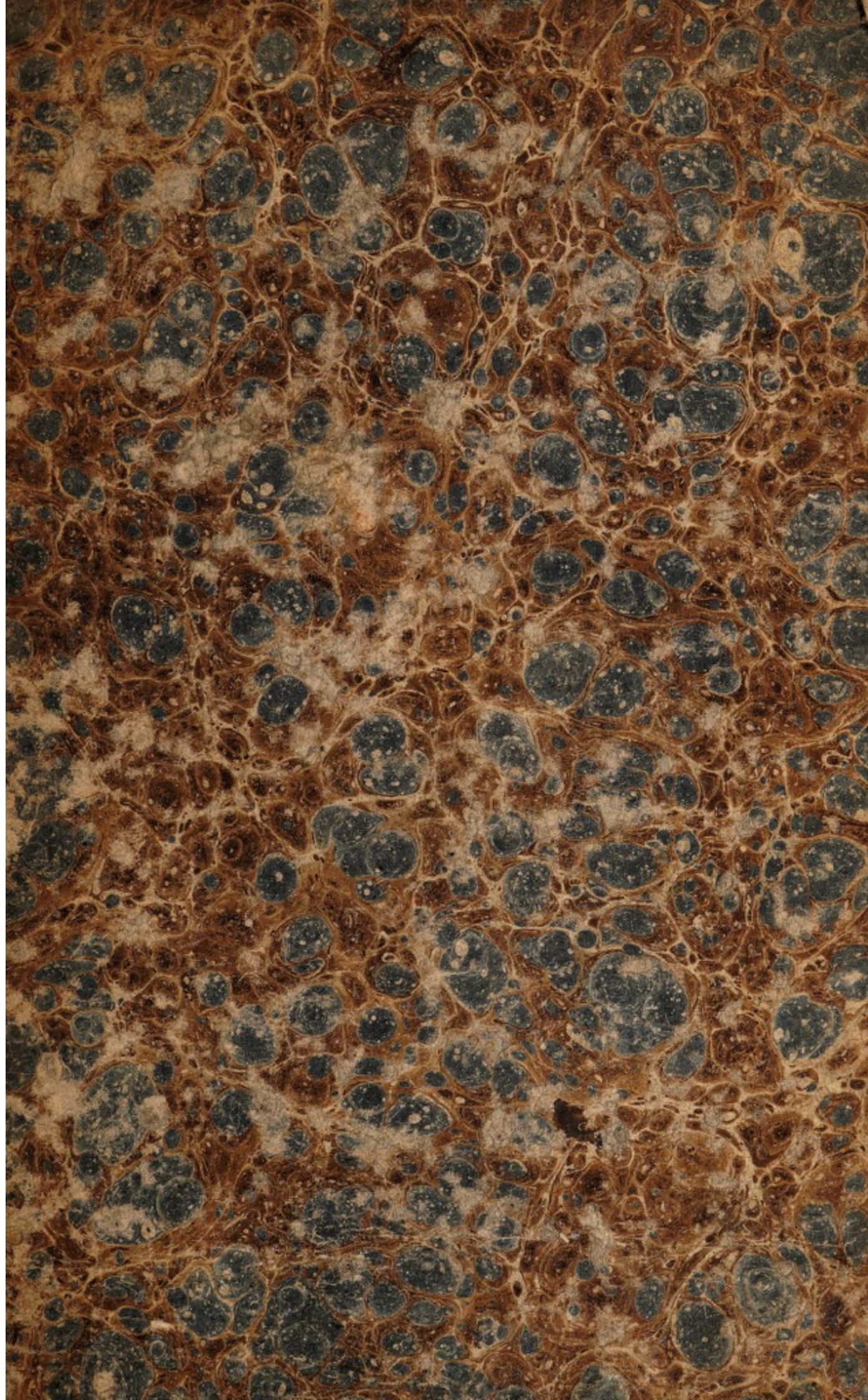
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

1506
N. L.

30846/B

6

D.

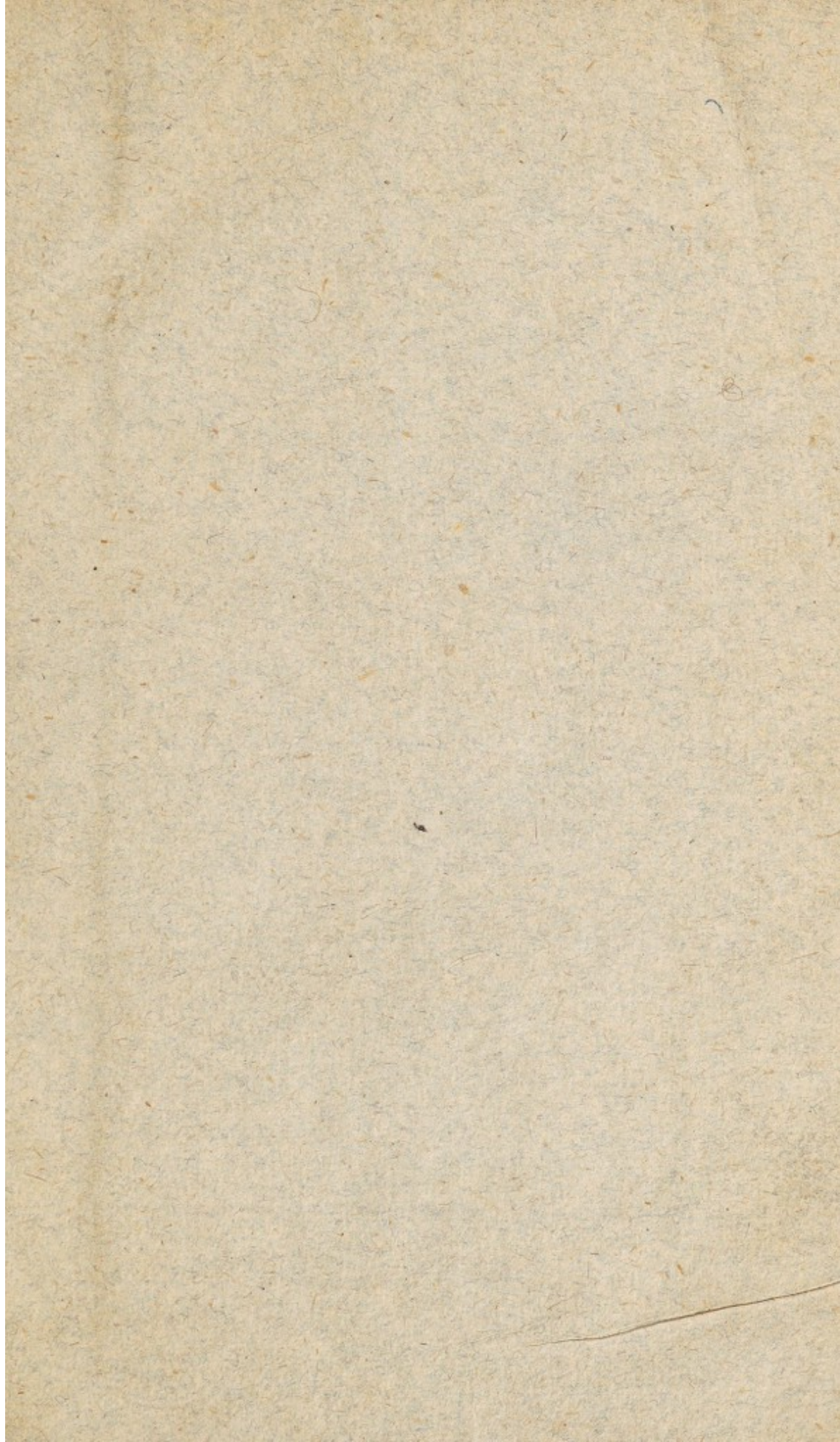
U. XXXVI

19/5

Bibliotheca Tindesiiana.

48
14

30846/B

Karadzic, Vuk Stefanovic

KARADŽIĆ, Vuk Stefanovic

С Р П С К И Р Ј Е Ч Н И К,

И С П О Л К О В А Н

Њ Е М А Ч К И М И Л А Т И Н С К И М Р И Ј Е Ч М А.

скупно га и на свијет издао

В У К С Т Е Ф А Н О В И Ћ.

Wolf Stephansohn's

Serbisch = Deutsch = Lateinisches Wörterbuch.

Lupi Stephani F.

Lexicon Serbico - Germanico - Latinum.

У Бечу (Wien, Viennae),
gedruckt bei den P. P. Armeniern.
1818.

86833

ПРЕДГОВОР.

Већ има близу пљада година како Србљи имају своја слова и пиемо, а до данас још ни у каквој књизи немају правога свог језика! Док су Србљи имали своје краљеве и царе, да се у оно доба овако много писало, као што се данас пише по ринџанским државама, јамачно би они почели још онда својим језиком писати; али се онда може бити још мање писало, него што се данас пише по Турским државама; зато се није требало ни старати да сви људи разумију оно што се пише; а неколико људи могли су ласно писати којекако. Остале дипломе од наши краљева и од царева, и други рукописи од оних времена свједоче, да је народ Српски прије пет стотина година говорио као и данас што говори (осим ђекоји Турски, и други туђи ријечи), него да су писари у писању мијешали народни језик с црквеним језиком, као и данас што се ради. Н. п. у Душановим законима (из половине 14-те стотине година), што су наштампани у испорији Раићевој, стоји: „И ако се нађе полувераџ да узме „Хрїспїанку: акое крадомѣ, да се има покрестити у Хрїспїанство: аколи се не „покрести: да мусе узме жєна и деца и васѣ домѣ, и онѣ да се за почитѣ. — „да то село плашнѣ што бы онѣ платїо, које то пожегао — Книге Царске „коесе находе и коесе из носетѣ предѣ судїю, да имають судїе сматра- „ти, а кои пресудуе первый уставѣ Царски, штое записалѣ светли Цар „кому, оне Книге кое повторають уставѣ первый, да и узму судїе и прине- „су предѣ Цара — да ихѣ закуне шѣ, и кадесе закуни — Пїанице коесе „скыпають, и нападну где на кога, и кои кога посече, или окерва вы, „а не до самерти, таковоу пїаници да се око извади, и рука да му се „ошсечетѣ, аколи кога пїанѣ издеретѣ, или кому папуче скине, или „скине кому капу или що узметѣ” и т. д. Раић каже, да се ови закони налазе у старом рукопису у архиви племените ГГ. Петра и Саве опш Те- келија, и да су оданде од слова до слова исписани и наштампани; но ја би опет рекао, да су ђекоје ријечи поправљене по данашњему Славенском језику, н. п. ошецѣ, святи, первый, црковѣ, самер- ти, шерговаѣ, сотвориши, вазрапиши, во (градѣ), со (изво- ленїемѣ), ко (домомѣ) и т. д. ово би по старом рукопису морало бити ошаѣ (као полувераѣ, нараѣ, и т. д.), свети (као што и овѣ има ђешто), првыи (или први), црковѣ, самрши, трговаѣ, сатвориши, вазврапиши, ва, са, ка (као што и овѣ има ђешто); или може бити да су и пинѣ и мали јеровѣ преварили онога, који је исписивао. Али баш да речемо, да је и у првоме рукопису овако исто, као што је наштампано у Раићевој испорији и овѣ, опет је јасан знак,

да је народ Српски прије 500 година говорио као и данас што говори, а и писари да су и онда писали као и данас што пишу. — Тако стоји у дипломи кнеза Лазара, што је даша наместиру Раваници (оној у Ресави) 1381-ве године: „и мега (на другом мјесту стоји мѣга и меѣа и мѣѣа) „дѣ испече благо изѣ мораве и упада у мораву. И онѣ мораве посредѣ поля „до велике тополе. — Жѣомѣ до великаго пута — на кленовачку вршину посрѣдѣ рашкога ключа. — Сашкимѣ путемѣ на шливу. — Пономѣ „путемѣ на дѣлаѣ. — На гомилу на дѣо. Путемѣ де онимѣ. — Онѣ кру„шке великомѣ равниномѣ. — и сѣ заменою. — И панагјорѣ свете пепике „на дунаву” и т. д. А почетак је ове дипломе: „Иже онѣ несущихѣ вѣса вѣ „бышше прѣвѣдѣи видимааже и невидимаа” и тако даље, Славенски, да га ни један проси Србљин не може разумјети. На печату стоји: бла„во верни кнѣзѣ, а на попису благовѣрныи кнѣзѣ и т. д. — Ето тако су (од прилике) писане и остале све дипломе (старије и млађе од ове), што се налазе којеђе. — Сад још неколике врсте из Српске историје Ђорђија II. Бранковића, пошљедијега деспота Српскога, који је умрѣо прије сто и неколико година (1711), из књиге треће, спрана 89 (по): „Први немани православно кршчение придесеполетанѣ васприемѣ на се„бе ва Рашку Епискупию и ва црковѣ свепихѣ апостолѣ кршчаеише пр„ви немани именемѣ Стефанѣ, ва томже кршчению единокупно и самодър„жавну областѣ васприемѣ и окрстѣ държави своен воевати заченшу ему „многие държави себе присвоиѣ дондеже Исака комнена цара константи„нополскаго на свое самирително хотение привлеци вазможму биспѣ, са„мирениеже между ими биваеиѣ виною сею, яко Гречаски царѣ ваздастѣ „свою дащерѣ ва супружницу Стефану първому Деспоту Сину неманину „първому, рекшаго свешаго Свмеона Егоже гречаски Царѣ ва глаголани и ва „писани великимѣ Жуаномѣ именоваше, якоже опомѣ и више ва писани на„шемѣ васпоминаниемѣ изобразихомѣ, и по свешомѣ ему приставлению ва „свешую опѣ иѣго сатвореную обитель Спуденички Монастирѣ положенѣ „биспѣ, и Деже и синѣ его Стефанѣ първи Деспотѣ и първи венчани кралѣ „рекоми, са синомѣ своимѣ Радославомѣ, внукомже свешаго Свмеона ва Ра„цехѣ своихѣ погребени Супѣ *).” — По овоме би сад могао рећи сваки човек, који не зна историје нашега језика и писања, да су овако Србљи говорили прије сто година; као што мисли Енгел, да се у Карловцима врло добро Славенски мора говорити, зашто је Ранѣ онѣ рођен, а онако добро пише Славенски; и да је Сремачки језик ближи к Росијскоме, него к Дубровачкоме **); и као што смо до сад сви мислили, да је Бранковић онако писао, као што Ранѣ у својој историји на много мјеста наводи његове ријечи, и каже: „Сице пишешѣ Бранковичѣ”, или „Сѣа супѣ словеса Бранко-

*) Ја сам ово исписао из Бранковићева рукописа, који се сад налази у Карловцима у митрополијској библиотеци; и овђе је управо онако наштампано, осим велико я (које у Бранковићеву рукопису стоји и у почетку и на крају), уи, онѣ, и ѿ, што није имала овдашња штампарија, него је мјесто њи мепнуто у, онѣ, я, ѿ.

**) Engel's Geschichte des K. Ungern und seiner Nebenländer III., 147 und 154.

вита"; а нијесмо знали, да је Ранк Бранковићев језик поправно по својој граматици!

Тек 1783-ће године преи је Доситеј Обрадовић казао, да преба писати Српским језиком као што народ говори, и сам је почео, колико је знао, тако писати. За њим су пошли многи учени Србљи, и за ово 35 година написали различне (побоже Српске) књиге; али (за превелико чудо!) до данас још немамо ни једне књиге да је управо написана по Српској граматици, као што народ говори! Ни једном списатељу није пало на ум, да барем за себе постави каквагођ правила у језику, и њи да се држи, него је писао сваки по својој вољи (како му се кад наер пера десило), тако, као да наш језик (осим свију језика на овом свијету) никакви правила нема! Ово је од учени Србаља преи опазио Г. архимандрити Кенгелцац, као што каже у предговору својега јеслествостловија: „Вси народи, и сами язычници кинги своя по грамматикскимъ правиламъ списаша, у насъ по правиламъ бабы Смилены пишущся." Испину овије ријечи Г. Кенгелца посвједочиће све Српске досадашње књиге.

Два су велика узрока овој несрећи нашега језика, и овоме (прије нечувеном на овом свијету) покору нашему: прво, што су наши списатељи све самоуци у Српском језику: зашто ми немамо још ни Буквара Српскога, а камо ли што више. Ако се наш списатељ родио у вароши, он већ није ни чуо правога и чистог Српског језика; ако ли се родио у селу, он је у ђешинству дошао у варош, и онђе за 10—15 година учећи науке на туђим језицима, мора заборавити и мислити Српски (зашто сви народи не почињу с једне спране мислиши о стварма; и опуд је постала она разлика између језика, што се зове својство језика). Кад који тако прође кроз све школе, онда постане Српски списатељ (који оће); ђекоји узму Славенску граматику Г. Мразовића, те је прочитају: да по њој Српски пишу; а ђекоји не траже ни ње, него одма по Њемачкој и по Латинској граматици почну Српски писати, и не сумњајући да они могу не знати свога језика. Но ово је барем несрећа, на коју се туже и остали Славенски народи (сви, осим Руса), који на свом језику немају школа ни наука: али је друго само наше, и са свим ново на овоме свијету, ш. ј. што ми имамо два језика, па оћемо и прећи да начинимо. Понајвише наши књижевника и веће госноде Српске по Матурској кажу, да је Славенски језик (што имамо данас на њему библију и остале црквене књиге) прави Српски језик, а овај, што њим говори народ (и они), да је само свињарски и говедарски језик, и да је покварен од првога. А како преба данас писати за Србље, ни они сви нијесу сложни, него су се подијелили на двије спране: једни кажу да преба писати управо Славенски, а народни језик оставити са свим, као покварен, свињарски и говедарски језик (ово барем није тако ново, зашто је било људи, који су по Талијанској и по осталој Европи прије неколике спотине година овако мислили и говорили о Талијанском, Француском, Шпањолском, Англијском и о Њемачком језику, према Латинскога); а други (којије највише има) кажу, да не преба управо ни Славенски ни Српски, него да народни језик преба поправљати, и писати мјешовито између оба два језика, да се приближава к Славенском и да се гради књижевни језик, да се Славенски језик опет поврати у народ и

оживи. Први имају врло мало списатеља (зашто слабо ко зна Славенски језик тако, да може књиге писати; а ни рјечника онаковога ни граматику још нема, као што би пребало, и из који би човек могао Славенски језик тако научити, да може књиге писати), а други имају силу Божју, који једнако поправљају језик Српски (а кашто и Славенски, кад не знаду ни како је Српски ни Славенски, н. п. мназ мјесто млаз; месѣц и мѣсѣц, мјесто мѣсяцѣ; опомѣнушисе, смѣшати, окерварити, ерѣа и т. д.), к Славенском приближавају и граде књижевни језик (зашто они мисле, да су књижевни језици оспалије народа начинени, а не могу да разумију, да су сви народи почели писати оним језиком, као што говоре орачи и копачи, свињари и говедари, па кад се почело лепше мислити, онда су и језици лепши постали). — А како то они чине? Сваки по својој вољи и по своме вкосу. Никаквим језиком на овом свијету није тако ласно писати, као овим њовим: код њи не треба знати никакве граматику (ни Српске ни Славенске), него зарежи перо па пиши по своме вкосу, како ти кад из пера истече: што не знаш Српски, метни Славенски; што не знаш Славенски, метни Српски; а што не знаш ни Српски ни Славенски, метни како ти драго (што ти прије на ум падне): Ће се из два језика (и из преке главе) по својој вољи прећи гради, ту се не може погријешити; само да није чисто као што народ говори, а оспало све може подијетити. Сад се не треба чудити, зашто се у нас књиге пишу „по правиламѣ бабы Смиляны“, и како се у Српским књигама може наћи: настыревѣ, настыровѣ, настырей, настыра; момака, момковѣ; оваго моего; у Боснои, у Бачки; постелѣи, дѣвѣи; шворяшѣ, шворе, швору; пужати, успужати; любѣшѣи, обзирешѣисе, успавленѣ, успавѣнѣ, вребѣше; люблю, говору, красусе; присеби и при честныхѣ мыслей; изѣ между нима; ушверди любовь между васѣ; у свимѣ его діалектми; шри, чешыри кораковѣ; за моѣи, за чуши, за учиши, за слушаши; дали донети, чинили су доѣи; корчмарица, крчмарица; шерѣ, шрѣе; овде, овдѣ, овдѣе; свѣща, свѣщаа, свѣщаа; нѣима, нѣйма, нѣйма, нѣима; нѣой, нѣой, нѣой; свѣю, свѣюхѣ, свѣхѣ; вѣщацѣ, вѣшщацѣ, вѣшщецѣ; пасче, пашче, паще; жепѣ, джепѣ, дчепѣ, чебѣ; месецѣ, месѣцѣ, мѣсяцѣ, мѣсѣцѣ; шрепавице нѣене, повѣстѣ ея; отѣ нее, около иѣ, безѣ нѣе и т. д.

Од почетка Досишејева једнако се налази паметни људи, који желе да се управо пише Српски (као што народ говори), и пишу колико који зна и може. Који човек не зна ни за какву граматичку, ни за какав други језик осим свога, он може писати и без своје граматику; и управо онако као што преба: зашто му не може пасти на ум да пише друкчије, него онако као што се говори; тако је, н. п. могао Омир спјевати Илијаду и Одисеју не знајући ни писати, као и наши старци и слијепци што су спјевали толику силу пјесама. Али људи који су што учили, и знаду да језик има некаква правила, они већ не могу писати без граматику (већ ако да је који сам граматику): зашто би (као учени људи) све ради да пишу боље него што се говори, па зашто језик по својој паметни поправљају, а управо кваре и грде: тако, н. п. учен Србѣи пи-

пући мисли: кад се каже ору, прпу, режу, мету, гребу, треба казати и пвору, трпу, пражу, прату, љубу; кад се каже пу-жем, мећем, обрћем, треба казати и пужати, мећати, обр-ћати; кад се каже удављен, треба казати и успављен; кад се ка-же пребљаше, треба казати и вребљаше; кад се од Славенскога зовушћ, Српски каже зову, треба и од живушћ казати живу; кад се (у Славенском језику) каже дворовћ, треба казати и настыровћ; кад се каже худ худи, и јарад јаради, треба казати и смрад смради, гад гади; кад се каже јак јачи, треба казати и висок височи; кад се каже међу њима, треба казати и између њима; кад не треба казати много, него много, онда не треба казати ни млаз, него мназ; кад не ваља казати наместиши, него намје-стиши, онда не ваља казати ни сметати, него смјетати и ш. д. Из овога се види, да је и онима, који су ради, тешко Српски писати књиге без рјечника и без граматике. Ову су потребу познали већ одавно многи наши списатељи, као што су Ђекоји и спомињали у својим књигама.

Ја сам из љубави к Српскоме језику, и из жеље да би му се што брже помогло, прије неколике године написао и издао на свијет Писме-ницу Српскога језика, само као мали углед како Србљи слањају имена и спрежу глаголе. Она је изишла онакова, као што је онда од ме-не могла изићи прва Српска граматика. Који су сумњали да што не знаду, могли су се чему и из ње поучити; а који мисле да све знаду, они ће се подерати онакови какви су, макар им ко написао што најбољи граматика. Из који сам узрока издао ону прву Српску граматику, из оније исти ево издајем и овај први Српски рјечник (и другу гра-матику).

Ја могу слободно казати за ове ријечи, што су овђе скупљене, да су све у народу познате, и да се овако изговарају као што су овђе за-писане; а у народу је остало још много ријечи, које ја, или нијесам ни-кад ни чуо, или ми нијесу сад могле пасати на ум. Може бити да ће се и у овој књизи наћи ријечи у описивању обичаја и други ријечи, којије нема на своме мјесту. Од како се ова књига почела штампати, и мени је ево неколико ријечи на ново пало на ум, које ево овђе додајем:

Вармежа, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) in der ungrischen Statistik die Gespannschaft (жупанија), comitatus.
Вармежан, m. Comitatus-herr, tabulae comitatus assessor etc.
Вармежски (вармежки), ка, ко, Co-mitatus-, comitatus, comitatensis.
Вјeverички, m. vide јeverички.
Вјeverичица, f. dim. v. вјeverица.
Вјeverичји, чја, чје, vide јeverичји.
Дерегија, f. das Boot, linter.
Дуба, f. Art Schiffe, die zur See und auf Flüssen zu gebrauchen, navigii genus.
Бечермица, f. dim. v. бечерма.
Жац! } interj. von einer Art Schla-
Жицкац! } gens, interjectio de modo percullendi.
Жмиро, m. (Рес. и Срем.) vide жмиро.

Жмиро, m. (Ерц.) der Blinzler, connivens.
Злапни прг, m. die Stadt Prag in Böhmen, Praga. Србљи приповје-дају, да Турци још једном морају проћи Беч, и доћи до Златнога прага, да им онђе коњи позобљу зоб, што им је оставио свети Јо-ван; па ће и потом оданде и жене с преслицама гонити напруг.
Искање, n. (у Сријему) vide бискање.
Искапи, иштем, vide бискапи.
Испоклањати, ам, v. pf. nach einander verschenken, edono.
Испреплетати, лећем, v. pf. nach einander übersehten, perplecto aliud ex alio.
Исповешни, на, но, wahrhaft, leib-haft, verissimus: испи исповешни.

Које, theils, aliud, partim: које ја, које
 ни; које тамо, које амо; које
 ошуд, које одовуд.
 Којегдѣ, (Рес.)
 Којегдѣ, (Срем.)
 Којегдѣ, (Ерц.)
 Којегдѣ, } hie und da, passim.
 Којекако, irgend wie, utcumque.
 Којекѣ, којекога, irgend wer, unus al-
 te v.
 Којекудѣ, irgendwohin, aliquo.
 Којекудѣ, Intercalare des Cerni Georg,
 vox solita intercalari a Georgio.
 Крадом, heimlich, furtim.
 Ђе, gewiß, sane (von глѣ?).
 Мѣ, m. узео ма, hat seinen Kopf auf-
 gesetzt, gehorcht nicht mehr, cepit im-
 petum (zu ма, impetus).
 Мѣтровскѣ, ка, ко, n. п. мјесец,
 Dem ters, Demetrii mensis (Octob.)
 Напабѣрчити, им, v. pf. nachlesen, spi-
 cilegium facio.
 Напабѣшковати, кујем, vide напа-
 бирчити.
 Неколицина (људи), einige Leute, aliquot
 homines.
 Нурија, f. der Sprengel des Popen,
 die Pfarre, parochia.
 Околѣ, на, но, umliegend, adjacens,
 vicinus.
 Очѣње, n. vide очимѣње,

Очимити, им, v. impf. Vater nennen,
 patrem appello.
 Очимѣње, n. das Vaternennen, patris
 appellatio.
 Очипи, им, vide очимити.
 Пар, m. у овај пар, ist, für dieses
 Mal, nunc.
 Повабѣње, n. das Umherziehen, ci-
 stractio.
 Поролица, f. die (lebende) Familie, gens:
 „Поздрави ми старца Вариѣака:
 „Нек' поведе своју породицу,
 „Породицу Вариѣковиѣ —
 Солѣн, m. Thessalonich, Thessalonica.
 Приповиједасе, како је некакав на-
 зивао, како су у Солуну јевѣни-
 не чакшире; а други му рекао:
 То може бити, али до Солуна спо-
 сомѣна, а од Солуна спо сомѣна
 (треба). —
 Спудѣница, f. 1) ријека у Србији (бли-
 зу Новог пазара). 2) намаспир (ко-
 ји се зове и Спуденичка Лав-
 ра) код те ријеке. Спуденичанин,
 калуђер из Спуденице. Спуденич-
 кѣ, ка, ко, von Спуденица.
 Такѣер, gleichfalls, item, item. cf.
 тако.
 Тѣпнути, нем, v. pf. stampfen, pulso.
 Укабати, ам, v. pf. (mit Roth) be-
 schmutzen, luto maculo.

Ако и нијесу у овој књизи скупљене све Српске ријечи, али је по-
 стављен темељ да се скупе (колико је могуће у живом језику). Сад сваки
 зна, ђе ђе коју ријеч тражити, и ако је не нађе, виђеће да је нема, и мо-
 же је ђе записати и оставити; и тако се сад спо пуша лакше могу поку-
 пити остале ријечи, што су остале по народу, него што би се на ново
 почело и ове скупиле.

Што се тиче овђе Њемачкога и Латинског језика, о том сам ра-
 дио са Г. Копитаром, к. к. дворским библиотекараром; али онепи ако
 се ђе нађе, да су које ријечи рђаво преведене, томе сам ја крив, што
 мѣ нијесам знао право значење казати, а не он, што га није знао Њемачки
 или Латински истолковати. Може бити да ђе многим од наши учени
 Србаља пасти на ум код ђекоји ријечи краће и Српским наличније ријечи
 Њемачке и Латинске, него што смо и ми овђе мешнули; такове ријечи
 преба забиљежити, као и оне, које се не нађу овђе. Али онепи не преба
 сваки да мисли, да су оно све погрјешке, ђе он не разумије Њемачкога,
 или Латинскога, или Српскога језика.

У рјечнику преба да се истолкује и опише што се боље може све,
 што народ о ријечи којој мисли и приповиједа: зашто сам код ђекоји ри-
 речи описао, што се краће могло, ђекоје народне обичаје, и додао при-
 повијетке (и овђе може бити да је ђешто изостало, али додатно и из-
 мишљено није заиста ништа). О овоме сам особито увјерен да ђе бити
 много свакоме правом Србину: зашто су ме већ од неколике године мо-
 дали ђекоји од учени и знаменили Србаља, да почнем описивати народне

Српске обичаје и приповијетке. — Народ наш има свакојаки приповијетки тако много, као и пјесама, и могу се раздијелити на женске и на мушке, као и пјесме. Мушке су приповијетке понајвише смијешне и шаљиве, и тако су измишљене, као да би човек рекао да су истините; а женске су дугачке и пуне су чудеса којекакви (о царским кћерима и о бајалицама). Али ће ми слабо ко вјеровати и разумјети, како је приповијетке пешко писати! Ја сам се овђе, око ових ђекоји мали, толико мучио, да би наши ђекоји списатељи могли готово читав роман написати, или све идиле Геснерове на Српски превести.

Ја сам увјерен да ће овај мој труд и посао бити мно свима нашим, списатељима и књижевницима, који љубе свој народни језик, и поштују га као највеће благо народно, и желе му срећу и напредак; а онима ја нијесам ни жељео угодити, који Српски говоре, а Српски језик кобе, и кажу да он није никакав језик, него да је покварен, свињарски и говедарски језик.

Овђе ће бити највећа вика на ортографију; али се надам да ће и у том бити с моје стране сви наши књижевници, који управо знаду што је језик, и што је писмо; и вићеће да се Српски језик друкчије не може писати, онако као што треба. Многи, који не знаду што је језик, што ли је писмо, што ли је грампика, мисле и говоре, да Српски језик треба писати Славенском ортографијом; а Србљи су виђели прије 500 година да то није могуће (зато суначинили *ћ* и *ц*, којије ни данас нема у Славенским књигама); а ћешли оно што није могуће, не показује ли премало соли у глави (као што вели Г. Сава Мркаљ)? Ево из овије узрока није могуће Српски језик писати по Славенској ортографији:

1) У Српском језику има гласова, којије Славенски језик нема; а како има гласове, мора имати и слова за њи: а) *ђ*, н. п. смудь, риђ, рђа, пређа, грађа, међа, дође, прође и т. д. б) *ћ*, н. п. броћ, ноћ, срећа, врећа, пећи, стрићи, ножић, поповић, царевић и т. д. (може ко рећи, да се овакове ријечи могу писати са *дъ* и *пъ*, н. п. смудъ, рдъа, предъа; ношъ, пешъи, ножишъ и т. д.; истина да тако многи пишу, али ни то није по Славенској ортографији! Ко ће наћи у Славенском језику *ь* пред самогласним словом да умекшава полугласна слова?). в) *џ*, н. п. увјеџбати. г) у Славенском језику има сливено *ја*, *је*, *ју*, а Србљима треба и *јо* (да не споминем *ји*), н. п. јоште, јова, јововина, јој, мојој, судијом и т. д.

2) Тако исто има у Славенском језику гласова, којије Српски језик нема; а кад нема гласова, не требају му ни слова: а) *ѿ* ми друкчије не можемо изговорити, него као *о*, а Пољаци и Крањци имају друкчији глас за *ѿ*, и зато сваки зна без икакве науке, ће га треба писати. Ни Руси немају гласа за *ѿ* (као ни ми), зато га нијесу ни узели међу своја слова. б) *ы*, ово треба Пољацима и Русима, као и Нијемцима, Маџарима и Турцима; а ми мјесто њега имамо *и*, н. п. син, бик, риба, добити, миш, корити и т. д. зато ни најученији наши не знаду без велике муке и без труда ће га треба писати (н. п. Раић је провео сав свој вијек чапећи и пишући Славенски и Росијски, па се у његовим књигама опет налази доста погрјешака против *ы*; мислим да и није нужно овђе писати, зашто и сваки може праћити у историји Раићевој;

ако ли ко не узвијерује, а не буде кадар наћи, ласно ће му се показати).
в) х, Србљи немају ни у каквој ријечи, а остали Славенски народи имају (те како); Србљин, н. п. не каже хлад, снаха, ходиши, орах, оврхао; него лад, снаа, одиши, ора, оврѡао и ш. д.

3) Ђекоје ријечи запо не можемо писати по Славенској ортографији, зашто ће у нас друго значити, или ће се друкчије читати, него што се говори: а) прилагателна имена у имен. мнж. пишу се у Славенском језику са ѿи, н. п. мудрѿи, славнѿи, любезнѿи, милѿи и ш. д. а то је у Српском језику срајништели степен! — б) прстен, пун, радост, пет, господ, лабуд и остале многе овакове ријечи пишу се у Славенском језику са ѡ, и изговара се н као ѡ, ш као ѡ, а д као ѡ, н. п. госпоѡ, прстеѡ, пуѡ, радосѡ и ш. д. Руси имају право што овакове ријечи пишу са ѡ, зашто и тако изговарају, и у род. имају ѡ, лебеѡ, лебеѡ; голуѡ, голуѡ; царѡ, царѡ; князѡ, князѡ; денѡ, днѡ; зѡшѡ, зѡшѡ и ш. д. а ми кажемо лабуд, лабуда; голуѡ, голуѡ; цар, цара, кнез, кнеза; дан, дана; зѡшѡ, зѡша и ш. д. Код ђекоји наши списатеља, који не пишу ѡ, а држе се Славенске ортографије, кад видимо написано петѡ, мора се погађати, или треба читати пет (fünf), или пеѡ (der Ofen)! в) ми морамо на ђекојим мјестима ѡ додавати ђе га нема у Славенском језику: ми говоримо, н. п. коѡи, коѡем, коѡски; учишеѡи, учишеѡем, учишеѡски; на земѡи, у пушѡиѡи; коѡи, коѡише; пеѡи, пеѡише; жиѡи, жиѡише; меѡи, меѡише; ѡива, кѡига, гѡида, гѡива, земѡица, вишѡица, паѡиѡи и ш. д. а по Славенској ортографији то би требало писати (и читати, као што је написано) коѡи, коѡемѡ, коѡски; учишеѡи, учишеѡемѡ, учишеѡски; на земѡи, у пушѡиѡи, коѡи (овѡе би Бачванин помислио да се што говори о коѡиѡа), коѡише; жиѡи, жиѡише; ѡива, кѡига, гѡива, земѡица, вишѡица и ш. д.

4) Ђекоје се ријечи Српске не могу никако ни записати по Славенској ортографији: а) имена која се свршју на ѡа и ѡа, у пвор. јед. н. п. земѡом, саѡом, постѡом, пуѡаѡом, робиѡом, срдѡом, спрдѡом и ш. д. (ако би ко рекао да пишемо земѡом, саѡом, пуѡаѡом и ш. д. али ни то није по Славенској ортографији, као ни предѡа). б) Кад се ђешто у пјесмама изоспави е послѡје ј, н. п.

„Да ј' у момка своја мајка,

„За дан би му гласе чула,

„А за други разабрала,

„А за преѡи на гроб дошла ;

„Ал' ј' у момка пуѡа мајка —

„Да ј' у мене, лале Лазо, што ј' у цара благо —

„Оно ј' главом Шиподер војвода —

„Оно ј' тежак бојак без престанка —

„Видиш Луко како ј' у Лозници —

„Док ј' у мене моји капешана и ш. д.

в) У Ђрцеговачком се нарјечију говори једнако лијѡепо, млијѡеко, гнијѡздо и ш. д. а у пјесмама се, кад запреѡа, изоспави и, па се пјева и казује млијѡеко, л'јѡепо, гнијѡздо и ш. д., н. п.

„Од Космаја ги'језда соколова —
 „И Турскијем ма'јеком задојила —
 „Лјепо и је Ђорђе дочекао —
 „Лјепо ти ме бјеше обасјало —

Ко (и како) може овакове ријечи записати по Славенској ортографији? Може бити да би у Тирилово вријеме било добро записано са Ђ, и. п. гиѢздо, лѢпо, маѢко, али се данас то чаша лѣпо, мѣко, гњездо; а Србљин не ће лѣпо, гњездо, мѣко; него оће лјепо, гијездо, мајеко. г) грѣце, умрѣо*), оврѣао, подупрѣо, сашпрѣо, и остале овакове ријечи.

Из овога свега мислим, да ће сваки паметан човек признати, да се Српски језик Славенском ортографијом не може писати. А кад се Славенска ортографија у Српском језику мора покварити (као што се покварила како је Србљин умочио перо и почео Српски да пише), и Српска остати опет пуна крпежа и напеге; зато мислим да је најпаметније, да ми за Српски језик начинимо ортографију са свим као што треба (да нам могу завидити сви оспали народи Европејски). Зато сам ја овђе начинио при нова слова, ш. ј. ђ, љ, њ, и узео сам ј. Ниједан паметан човек не може рећи, да нам ова слова не требају, а облик њихов ако се коме не допадне, то је ласио поправити; ни оспала слова нијесу из почетка била шако лијепа, као што су данас. Може бити да се ј коме зато не ће допасти, што је Латинско; и то је ништа; ми имамо и више слова једнакије с Латинским, и. п. а, е, о, к, и ш. д. а и Латинска су слова од Грчкије, као и наша. Ја сам у првој грамапици Српској био узео наше і мјесто ј, но будући да је і код нас било до сад самогласно слово, зато се људи једнако мету, и не могу да се навикну чашити га као ј; а ј не може нико друкчије чашити, него онако као што треба. Да је у Грчком језику било ј, заиста св. Тирилу не би никад пало на ум, да начини љ и њ; но будући да у Грчком језику нигђе нема ја, је, ју, зато је св. Тирило свезао а, е, у, са і (ја, је, ју), да не би људи чашили на, не, ну (као што ћекоји чаше у мојој грамапици); а иже је са слишном (и) постало скоро у Русији, само му је надметнут онај пошнически знак (ѣ) да се зна да је кратко. — Још може ко рећи да нам треба и ђ; истина да у нашим ријечима нигђе не треба, већ ако за смијање (ѣа! ѣа! ѣа!) и за аѣ! оѣ! иѣ!, али због туђи имена и презимена не би сувише било да га имамо (и. п. Haller, Hagedorn, Hamburg, Haad; Руси пишу ГаллерѢ, ГагедорнѢ, ГамбургѢ, Гага, а ми за сад можемо, и морамо писати Аллер, Агедорн, Амбург и ш. д.), но ја сам га за сад оставио коме другоме нека га гради.

Ево већ прва и највећа рецензија против овога Српског рјечника изиђе прије од њега. Може бити да се она почела писати још прије двије године, кад је прво објављеније изишло о Српском рјечнику; и зато је од оне спране, што не признаје да народ Српски има свој језик, онако паметна свједочанства на то покупила и саставила (вала Богу! само кад

*) Ђекоји наши списатељи пишу умрео, а у женском роду умрла и у средњем умрло!

се они један пуш пред свијетом почеше бранити, и о том препирати). Све њиве оспале рецензије против Српскога рјечника и језика морају се на њој оснивати; зашто она каже: да је данашњи наш црквени језик прави Српски језик од старине; а овај што њим данас говори народ Српски, да је покварен и испогањен, и да се у правој грамати-
 ческом смислу не може ни назвати језиком и т. д. Већ није потребно више да ја на ово сад редом одговарам, зашто је одговорно онај, коме је говорио Г. рецензент, него ћу само да речем неколико ријечи о ономе, што управо иде на мене самога:

1) „Да моја грамашика не зна никакве благовкусне криптике, и да учи све наопако.” Који човек жели доказати, да Србљи немају другог језика осим Славенскога, не само што по њега свака Српска грамашика мора учити наопако, него да како може он би и Србље све у једну врећу спрпао па завезао, или у шквцу саћерао па записуо, да не чује свијет како они говоре, него да се њему све мора вјеровати. — А што се пише вкуса у језику, ја заиста не завидим његовој естетичности. Он нека поправи Српски језик по своме укусу (као што и оспала његова Ђекоја браћа раде), а ја ћу да га учим, и да се трудим онако писати, као што је најобичније у народу; да би Добровски у Златном прагу и Линде у Варшави, и други сваки који жели (макар био у Лондону, или у Америци), могли управо дознати из моје књиге, како народ Српски говори у данашње вријеме (а то је за Г. рецензента највећа жалост и несрећа, зашто он доказује (и мисли?), да је Српски језик онакови, као што је њему по ђуди, а није га научно да зна управо какав је).

2) „Да се из мога објавленија види, да сам ја рад подигнутоме већ „књижевству Српском прослонароднија реченија, без свачега Славенског, „из предјела Јадра, у Турској, да упишем.” Није му злоба дала рећи из Јадра у Србији, него у Турској! а не каже (или ваља да не зна?) да је у Турској и Зеша, и Милешева, и Горажде и Скендери! И да је Српска црква (с језиком Славенским) постала у Турској (онамо, где је Немања I. Спуденицу зидао, и Душан црковао; где је постао и живљео свети Саво Немањин и кнез Лазар, и од куда је Српски патријар Чарнојевић, Арсеније III. „на престолѣ святаго Саввы сѣдающій”, превео у Њемачку 27000 Српски фамилија и дошао у Сентандрију; и од куда је послје, с Арсенијем IV. „Архїепископскїи престолѣ пренесенѣ вѣ Сремѣ, и вѣ Карловцѣ поставленѣ, идѣже и до нынѣ пребываетѣ”)! А по овим његовим ријечма требало би мрзити на све, што је из Турске. Или може бити да зашто није смијо казати да је Јадар у Србији, да не би паметни људи помислили: па у Србији Српски језик и пражишти преба. Тим га људи могу оправдати, али му љубав к роду своме никад опростиш не ће (ако је Србљин). Штета што се није потписао, да видимо где се он родио, кад сам ја у Турској! (али ја опет, макар се он где родио, кривицу његове злобе, и оспалогашто мени није по ђуди, не би бацао на оно мјесто где се он родио, као што он баца на Јадар моју кривицу, што нас двојица имамо различан вкус у Српском језику! Ово су ствари, које показују ђепињу памет и слијепу пакост). — Ја не знам како је он могао разумјети из објавленија, да ће у мом рјечнику бити само Јадрански језик (који они да познаје, опет не би могао доказати

да је гори, него што Србљи данас говоре на коме другом мјесту)? Ваља да му је злоба чашила и пољковала моје објављеније. Ја сам казао да ће у њему бити ријечи, које народ Српски говори, како по Турској, тако и по Њемачкој. Ако сам се ја и родио у Јадру (чега се не спидим, него се тим дичим и поносим), опет могу слободно казати, да сам више Србаља виђео од мога Г. рецензента: ја сам провео године с Бошњацима и с Ерцеговцима (из Циве, из Дробњака, из Гацка и из Никшића); а провео сам године са Србијанцима од Лознице до Негошина; а (да не рече Г. рецензент да је ово све у Турској) провео сам године и по Њемачкој од Земуна па до Петриње, до Сентпандрије и до Ршава. — Како ли је могао из објављенија разумјети, да у мом рјечнику не ће бити ништа Славенскога?! Ваља да би он по своме естетическом укусу и по високоме граматическом знању Славенског језика могао писати Српски без свега Славенскога! а остали ће људи сви рећи да је Славенски Бог, вода, небо, жена, мами, сестра, слава, правда, брат, писати, славити, велик, широк и остале оваке Српске ријечи на иладе! По свој прилици овај Г. рецензент не зна управо ни што је Српски, ни што је Славенски.

3) „Да наопаке Српске граматике и рјечници Славенски језик, на „штету Српске цркве, у пропасти бацају.“ Из овога би рекао човек, да је Г. рецензент из реда они људи, који све буне и свађе с именом Божјим (и њега ради) почињу, доказујући, да је све оно и Богу мрско, што њима није по вољи. Он сиромта мисли, да је Српска црква тако тврда, као што је он вјешт у њезину и у Српском језику. Српска црква нишпи је основана на Чивушескоме, ни на Грчком, ни на Славенском језику, него на Ристовим истинама, које су једнаке у свима језицима. Колико је Еванђеље изгубило од своје светиње што је преведено с Грчкога језика на Славенски, и са Славенскога на Влашки, колико би изгубило и данас да се преведе на Српски. Може бити да ће Г. рецензент с овим рјечником добити у руке и библију Росијску, на простоме и, као што он мисли и говори, поквареноме и нечистоме Росијском језику; па се цар Александр и св. синод не боје да ће Росијска црква пропасти, него се још надају да ће се боље утврдити. — А и том се сваки паметан човек мора чудити, како могу Српске граматике (макар и наопаке биле) и рјечници Славенски језик у пропасти бацити! Ја Славенски језик љубим и поштујем, као и други који му драго Србљи; и зато мислим, да му се у данашње вријеме ни чим боље не може помоћи, него да га подијелимо од Српског језика, и да му дамо ону чест и поштење, што му приликује, као и цркви у којој се њим поје и служи; и да му се опет с друге стране не може већа неправда учинити ни дубља пропасти копати, него говорећи и доказујући, да је све једно Српски и Славенски језик, и пишући Српски по Славенској граматици. Кад се у нашим школама каже: ово је језик Српски, а ово је Славенски; ово је граматика Српскога језика, а ово је Славенскога; онда ће се јамачно знати боље оба два језика, него што се данас знаду; и онда не ће смјети сваки по своме укусу о њима којешта лупати, него ће говорити само људи, који слвар познају и разумију.

Које ова рецензија, које Г. Павле Соларић с његовим позивањем на скупштину, да се гради данашњег Српског језика граматику *), подбудише ме и наћераше да додам сад к овоме рјечнику и једну малу Српску граматику. Ја сам још од лани састављао којешта за другу Српску граматику, и мислио сам мало доцније да је већу издам; а ево ме сад речени догађаји наћераше, ме из оне веће ево ову малу скрпи које-нако, желећи и гледајући да ми сва стане на један шабак. Каква је, и колика је, да је; увјерен сам да ће бити боља од прве; и надам се да ће бити мила Г. Соларићу, и осталим ученим Србљима, који желе (као и он), „да се у дне наше, колико можно бољма, опише и позна све, „што се каса нашега језика“; и који би вољели у један пут виђети двије Српске граматике (једну за Србе од Србије к Западу и к Југу, а другу за остале), неголи ни једне. Мислим да ће је Г. Соларић драговољно понијети на учену скупштину међу Карловчане, Будимце, Сомборце и Новосађане, и што се у њој добро нађе, да ако га зашто не одбаце, што је од Јадранина из Турске. Ја сам гледао само, да ми се из ње ништа не избаци, а штогађ који више зна, нека додају. А по мога Г. рецензента, и по остале, који мисле као и он, она ће учини наопако, као и прва (и може бити још наопачије).

Векоји наши мисле и говоре, да рјечник преба чинтаво друштво да пише, а не један човек; но то мисле понајвише они људи, који ништа знаду што је друштво, ни што је језик, ни што је рјечник, ни како се он пише. Ми видимо данас у Европи, да су најбољи они рјечници, које су писали једини људи, н. п. Њемачки Аделунгов, Пољски Линдов, Лашински Шеллеров, Англијски Џонсонов и п. д. А на оне, што су писала друштва, познато је да се једнако списатељи Талијански и Француски шуже и буне, и да и сваки дан поправљају. Доста пута у друштву луд повари, што намешан начин; а доста пута и намешан на име друштва овакоре што напише, што под својим именом не би ни-пошто издао.

Ја сам се око ове књиге намучио, што може бити до данас нико ни око какве није: зашто осим труда, који сам подносио ријечи кућећи и у ред доводећи, морао сам се спарати како ћу књигу на свијет издати, и како ћу међу тим живљети. А при данашњему стању нашега књижевства и језика, било је људи, који су жељели и шрудили се, да овај Српски рјечник никад не изиђе на свијет; и да би се та њихова жеља испунила, то су они прорицали, и о том друге увјеравали; но вала Богу! ево нас већ на обади. — Осим госпде пренумеранта (којије, према цијени књиге и садашњему времену, има доста на моју и Српскога језика радост *)), ево ово су особини добротвори овога рјечника:

*) Римљани славенствовавши, страна 57.

*) На ову књигу има пренумеранта и из онаког мјеста, од куда до данас још није било гошова ни на какву Српску књигу, н. п. из Одеса, из Ерцеговине (на страни 153 сумљао сам да није пусти намашир Дужи, а сад имам из њега и пренумеранта), из Далмашински и из Србијански намашира, и из многи други

I. Г. ТЕОДОР ДЕТЕТЕР ТИРКА са својом госпођом МАРИЈОМ од рода ДЕМЕЛИЋА, и с њезином маћером госпођом АНКОМ. Без њи се ова књига за сад (а може бити никад) не би могла ни почети (шпашпати) ни свршити. Има у народу нашем богатији људи од Тирке, који по каванама и за постављеним споловима тако уздишу кад се што о народу говори, да би човек рекао и крен би испод грла дали за народ и за његову срећу и славу: али да им дође народ у кућу, па да зашпте, не пепи и лада форинти (колико је дао Тирка на Српски рјечник), него пепи и лада новчића, одма би се згрозили као да је смрт дошла преда њи, и почели би се тужити на зла времена и на рђаве пазаре, и драговољно би се отпресли од свога народа, само да ништа не виште и да им се прије кине с очију.

II. Племенићи Г. САВА оти ТЮКЈОЛИ, краљ. совјетник и златне мамузе кавалер и пр., који је у помоћ Српскоме рјечнику поклонио пепи спотина форинти. Он свачим свједочи, да је вриједан бити списатељем начертанија њекојег Арађанина, и Римљана у Шпанији.

III. Њ. превосходителствѡ, високопреосв. и високодост. Г. СТЕБАН СТРАТИМИРОВИЋ Кулински, православни архиепископ Карловачки, и митрополит свега народа Српскога и Влашкога у Њ. н. државама, импер. Аустријског ордена Леополдова великога крста кавалер, Њ. Њ. в. и А. брљчествѡ дјесетвишесетипајни совјетник, и ученога друштва у Гетинги член; који је у помоћ Српскоме рјечнику поклонио шриста форинти.

мјеста; а из Црне горе! — Кад су Црногорци послали своје пренумеранте Г. Соларићу (да и он мени пошље), онда су ме пренорили (не јако!), што и међу њима нијесам кога назначио да купи пренумеранте на ову књигу, говорећи: Да сам ударно те тражим Србаља по свијем угловима Европе, а њи у Црној гори да сам за бо-
радио. — Колико ми је овај њиов укор био мио и драг (из много уз-
рока), но опет ми је мало на жао учинио, и до данас им још ни-
јесам одговорио на њега. Какогађ што ми је онда лежао на срцу и
у памети мој Јадар, ће сам се родио и узрасао, и на који сам из
Шиншатовца сваки дан по неколико пута уздишући погледао; и
Сријем, ће сам оно објавленије писао; тако ми је исто лежала на
срцу и у памети и Црна гора, за коју сам још од ђешништва мога
чуо, и разумио, да у њој још од Лазареви времена једнако траје
Српска влада и царовање, и коју би и данас вољео сто пута
виђети, него Јадар, или и какво друго мјесто на свијету; али зато
у њој нијесам ни кога назначио да купи пренумеранте, што нијесам
имао никога познати. А да сам имао познаника, и да сам знао ка-
ко се могу објавленија послати, ја би назначио кога да купи прену-
меранте и у Сарајеву, у Мостару, у Требињу, у Звор-
нику, и по многим другим мјестима; и заиста се не би преварио,
зашто сам виђео, како трговци и мајстори из речени мјеста радо-
чаше оно што разумију; које и овђе сад свједоче многи пренуме-
ранти од њи, који се налазе по Далмацији и по Дубровнику.

IV. Њ. превосходителство високопреосв. Г. МОЈСЕЈ МИОКОВИЋ, православни епископ Карашадитски, Њ. Њ. к. и А. величества дјелствителни тајни совјетник.

V. Високопреосв. Г. ВЕНЕДИКТ КРАЉЕВИЋ, родом из Солуна (дакле земљак св. Кирила и Методија), православни епископ Далматински, Бокопоторски, Дубровнички и Испријски, који је још на прво објављење, не чекајући ни писма ни препоруке, скупио у својој епархији 105 пренумеранта.

VI. Племенити Г. КОНСТАНТИН ЕМАНУИЛ БИКА от Дешан-Фалве, у Салској вармеђи таб. суд. асесор. Изненада ме довела срећа да сједим у кући овога Македоно-Влашкога Тјукјулије, који се особито обрадовао кад је разумио и виђео, да се у његовој кући ради Српски рјечник, и засвједочио је да га је он одавно жељео и тражио због Српскога језика.

VII. Покојни и незаборављени Г. ДРАГО ТЕОДОРОВИЋ из Тријесте, који ми је послао близу четири стотине форинти у сребру, и за њи накупио пренумеранта у Тријесту. Из Тријестански пренумеранта види се, како људи помажу чему оће, н. п. младоме Ерцеговцу Г. Вилипу Лучићу не треба више од једне књиге, али он оће да узме 10, па да поклони сиротињи; тако Г. Петар Теодоровић узима себи и госпођи својој и седморма ђеце сваком по једну, а особито 6 за сиротињу. Да Тријестанци у оваковим догађајима нијесу помагали Стојковићу, Доситеју и Соларићу, могао би ко рећи, да мени зато помажу, што сам из Турске, као и они понајвише.

Ова господа нека дијеле само славу и благодарност за оно што се добро нађе у овој књизи, а што буде (или се коме учини) рђаво и неваљало, моја је кривица и срамота; и ја ћу за оно ученоме свијету одговарати, и ће што будем погријешно поправићу, што ли не будем (него се коме само учини), бранићу.

Још неколико ријечи да проговорим о њекојим ријечима у овој књизи:

1) Ја сам овђе Српски језик раздијелио на три нарјечија (као што је сам по себи раздијељен), т. ј. ЕРЦЕГОВАЧКО, којим говоре сви Србљи, који живе по Ерцеговини, по Босни (како Грчкога, тако и Турског закона) по Црној гори, по Далмацији, по Рашској и по Србији озго до Мачве, до Ваљева и до Карановца; РЕСАВСКО, којим говоре Србљи по Браничеву, по Ресави, по Лијевчу и по Темнићу и горе даље уз Мораву, по наји Параћинској, по Црној ријеци и по крајини Неготинској; и СРЕМАЧКО, којим говоре Србљи по Сријему, по Бачкој, по Банату, по горњој Маџарској и по Србији око Саве и око Дунава (до Мораве).

Највећа је (и геново једина) разлика између ови нарјечија у изговарању слова Ћ, које се у Ерцеговачком нарјечију изговара на четири начина: а) Ће се на њему глас не ошече, онђе га изговарају као је, н. п. бјелило, цвјетови, пјевати, рјечити, умјети, сјенина, вјечити, и т. д. б) у оваковим ријечима послѣ д, л, н, ш, претвори се

д у ђ, л у љ, м у њ, т у ћ, а ђ остане само е, н. п. ђ е д, ђ е в ђ и ка, ђ е ца; раз б ђ о л е т и с е, к ђ л е н о, л ђ с а: п о з е л е њ е т и, с п и ђ е т и с е, в р ђ е т и и т. д. *). в) а ђ е б и т р е б а л о н а њ е м у г л а с о п е г н у т и, о н ђ е с е и з г о в а р а и ђ е, н. п. б и ђ е л о, р и ђ е ч, д и ђ е т е (р о д. ђ е т е ш а!), ц в и ђ е т, с и ђ е н о, в и ђ е к, п и ђ е в а ц, р и ђ е д а к (р ђ е ђ и) и т. д. (Б е ш т о с е о в а к о и з г о в а р а и ђ е и у о н а к о в и м р и ђ е ч и м а, ђ е ј е у с а д а ш њ е м у С л а в е н с к о м ј е з и к у е, н. п. п и ђ е с а к (п ђ е с к ђ о в и ш о), в р и ђ е м е (в р ђ е м е н а, в р ђ е м е н и ш), м л и ђ е к о (м ђ е ч и к а, м ђ е ч а р), ж д р и ђ е б е (ж д р ђ е б е ш а, ж д р е б ђ е ђ и), ј а с т р и ђ е б (ј а с т р е б о в и, ј а с т р ђ е б а с т) и т. д.). г) п р е д ј (ј) и з г о в а р а с е к а о и, н. п. с и ђ а т и, в и ђ а т и, г р и ђ а т и и т. д. У С р е м а ч к о м н а р ђ е ч и ј у и з г о в а р а с е д в о ј а к о: а) (и н а ј в и ш е) к а о е, н. п. в ђ е р а, м ђ е р а, р ђ ч и ш, с ђ м е, п ђ в а т и, с ђ ј а т и, в ђ ј а т и, г р ђ ј а т и; б ђ л о, р ђ ч, д ђ т е, р ђ д а к и т. д. б) к а о и, н. п. л ђ с т и т и, в р ђ и т и, с п и ђ и т и с е, в и ђ и т и, з е л ђ н и т и с е, р а з б ђ л и т и с е и т. д. А Р е с а в с к о с е с а м о п о т о м р а з л и к у ј е о д С р е м а ч к о г а, ш т о с е у њ е м у ц о н ђ е г о в о р и е, ђ е у С р е м а ч к о м е и, н. п. л е ш е т и, в и д е т и, в р ђ е т и, р а з б ђ л е т и с е, с п и д е т и с е, п о з е л е н е т и, в о л е т и и т. д. О с и м о в и о п ш и н р а з л и к а и м а ј у у Р е с а в с к о м н а р ђ е ч и ј у ј о ш д в и ј е о с о б и т н е р а з л и к е (у с к л а њ а њ у с у ш т. и м е н а): а) ш т о и м е н а п р в о г а с к л о н е н и ј а, к о ј а с е с в р ш у ј у н а г и н а к, и у в и н. м л о ж. п р о м ј е њ у ј у г н а з, и н а ц; т а к о и с т о и о н а и м е н а, к о ј а с е с в р ш у ј у н а а и n а у, и м а ј у и у в и н. м л о ж. с; н. п. в о и м а р о з е, р а з б и о Т у р ц е, и м а д о б р е о п а н ц е, и з е о с в е о р а с е, п р о д а о к о ж у с е и т. д. б) ш т о и м е н а д р у г о г а с к л о н е н и ј а и м а ј у у д а ш. и у с к а з. ј е д. б р о ј а е, н. п. д а о д е в о ј к е ј а б у к у, н о с и n а г л а в е, с е д и у Р е с а в е, n а М о р а в е, и т. д.

И з м е ђ у о в и н а р ђ е ч и ј а м е н и с е ч и н и д а с е н а ј ј е д н а ч и ј е и з г о в а р а ј у р и ђ е ч и у Р е с а в с к о м е: з а ш т о с е у С р е м а ч к о м е м о ж е ч у т и (п о н а ј в и ш е у ђ е к о ј и м г л а г о л и м а п р е к е г а с п р е з а њ а, у н а к л о н е н и ј у н е о п р е д ј е л е н о м) и п о С р е м а ч к о м е и п о Р е с а в с к о м е, н. п. р а з б ђ л и т и с е и р а з б ђ л е т и с е, с п и д и т и с е и с п и д е т и с е, л е ш и т и и л е ш е т и, п о з е л е н и о и п о з е л е н е о и т. д. Т а к о с е и с т о о в е р и ђ е ч и м о г у ч у т и у Е р ц е г о в а ч к о м е п о Е р ц е г о в а ч к и и п о С р е м а ч к и, н. п. с п и ђ е т и с е и с п и д и т и с е, л е ђ е т и и л е ш и т и, п о з е л е њ е т и и п о з е л е н и т и, в и ђ е т и и в и д и т и, о с л и ј е н ђ е т и и о с л и ј е н и т и и т. д.

М е н и с е н и ј е д н о о в о н а р ђ е ч и ј е н е ч и н и љ е п ш е н и м и л и ј е о д д р у г о г а, н е г о с у м и с в а п р и ј е д н а к а; а о в у с а м к њ и г у з а п о п и с а о Е р ц е г о в а ч к и м: а) ш т о с е т а к о г о в о р и о н ђ е ђ е с а м с е ј а р о д н о, и т а к о с а м n а ј п р и ј е o д м а ј к е и o д о ц а n а у ч и о г о в о р и т и; а б) д а в и д е С р и ј е м ц и и Б а ч в а н и и Б а n а ђ а н и, k а к о њ и o в а б р а ђ а и п o o н и м з е м љ а м а г о в о р е: з а ш т о с е d o с а d o t o м n и ш т а n и ј е n и с а л o.

2) С ђ д и ј и н, ђ у р ч и ј и н, а б а ђ и ј и н, и o с т а л а o в а k o в а и м e n a, ч и н и м и s e d a у ж е н с k o м е и у с р е д њ е м р о д у и з б а ц е o н o п o ш љ е д њ е и, н. п. с у д и ј н а, с у д и ј н o; ђ у р ч и ј н а, ђ у р ч и ј n o; а б а ђ и ј n а, а б а ђ и ј n o и т. д.

*) П о с л и ј е т и и з г о в о р а с е у ђ е k o ј и м р и ђ е ч и м а и k а o ј е, н. п. т ђ е м е; с п ђ е н и ц а, т ђ е ш и т и, т ђ е ш т а n, т ђ е ш њ и и т. д. а п o с л и ј е d в р л o р и ј е ш k o, и. п. п o д ј с л а, з д ј е л а (г о в о р и с е и ж ђ е л а).

3) Божји, шичји, човечји, мишији, и остала овакога имена могу имати у женском и у средњем роду шичија, шичије; Божија, Божије; мишија, мишије и ш. д. као да би у мушком роду било Божиј, шичиј, мишиј и ш. д.

4) Ја сам овђе глаголе писао у наклоненију неопредјеленом, а може бити да би било приличније садашње вријеме наклоненија изјавителнога (као што пишу Грци и Латини, и остали Славенски народи); ним би се код нас могло уштеђети неколико врста, зашто има много глагола, који садашње вријеме имају једнако у свим нарјечијама, а наклоненије неопредјелено различно, н. п. вршим, врћеш, врћеш, вршиш; волим, вољеш, вољеш, волиш; зеленим, зелењеш, зелењеш, зелениш; спидимсе, спиђешисе, спидешисе, спидишисе и ш. д.: али баш зато мислим, да је у овоме првом Српском рјечнику пребало овако, као што сам написао: зашто за онога, који тражи, не би сувише било и обадвоје да се налази по азбучном реду, н. п. писали, пишем; и пишем, писати и ш. д.

5) Повраћателне сам глаголе понајвише само оне писао, који имају особито значење, н. п. молиш кога, и молишисе коме; изврћи (пушку), и изврћисе (н. п. извергла се враћа; изверглисе људи) и ш. д., а ће нема особитог значења, онђе се може разумјети и онако, н. п. вући, (флеппен; вућисе, (ф (флеппен; гријати, (wärmen; гријатишисе, (ф (wärmen и ш. д. Ово се може се додати свакоме глаголу, н. п. не пјева ми се, једе ми се, плаче ми се, не чека ми се и ш. д. зашто би ово се пребало писати свуда само за себе (као што чине Чеси, Пољаци и Крајци), н. п. надаши се (као надао сам се), смијати се (као шта се смијеш) и ш. д.

6) Донијо, цијо, бијо, и остале овакоје ријечи, писао сам овако (с ј) зашто, што се послјије каже донијела, донијело; цијела, цијело; бијела, бијело, бјељи и ш. д. У Ерцеговачком нарјечију једнако се говори бијело, млијеко, гнијездо; а у пјесмама кад запреба изостави се и (као што се и остала самогласна слова обично изостављају), па се пјева и говори бјело (б'јело), млјеко (мл'јеко), гијездо (ги'јездо), као што је мало прије напоменуто.

7) Овђе има неколико ријечи без икаквога значења, које сам ја чуо ће се говоре, али сад не знам у право шта значе, као н. п. плесмо, поња, илинча, факља, осока, утакмице и ш. д. А ћекоје нијесмо могли на вријеме да нађемо како се зову Њемачки, као н. п. греш, ждренчаник (Ortszeit, Schwänkel, österr. Drittel), перде (die Tassen), срчаница (Langwage, Langwelle, Langwiede, longurius, longula).

8) Код имена права и дрвећа ће стоји Linn., оно ми је казао Г. Андрија Воли, биеши управитељ Карловачке гимназије; а за које ми он није могао казати како се зову по Линеју, код они смо само записали да је права некаква или дрво.

9) Ова кршпена имена Српска, што се налазе у овој књизи, живе и данас у народу Србекоме, по неким мјестима мање, по неким више. По Србији много и више има по Шумадији и доље преко Мораве, него горе преко Колубаре; а по Сријему, по Бачкој и по Банату, више и има у презименима, него у именима. Због имена Српски вриједно би било на-

штатпапи један поменик из намастира Раче, који се сад налази у Фрушкогорском намастиру Беочину. То је велика књига, као охтоих на по табака (in folio), и у њој има неколике иљаде Српски имена (мушки и женски): мислим да су они људи, који су намастиру парусије писали. Књига се та почиње овако: „С Богомъ почи́наемъ сый свешый и Боже-
„спвены поменикъ. Възнесенїа Господа Бога и спаса нашего Ісуса Хрїста
„въ храме раччи (!), поменованїе всѣхъ православныхъ Хрїстіанъ.” То јој је
име; па онда почиње овако: „Поменикъ господамъ Србскимъ помени Гос-
„поди душе рабъ своих. помени господи благочестиваго господина вла-
„дыку Србскаго неманю, Сїмео́на монаха и мвропочца. И благочестиву
„Госпожду монахию Анастасію. *) Благочестиваго и прѣваго краля стефана
„монаха Сїмео́на и монахию анну. Благочестиваго краля радосава монах
„іоанна; и монахию анну. Благоч. краля стефана уроша монах Сїмео́на и
„монахию Елену. Благоч. краля Стефана, монах Феокписта. Благоч. краля
„Стефана уроша. Благоч. и приснопоминаемаго цара стефана. Благоч. и
„приснопоминаему царицу монахию Евгенію. Благоч и приснопом. цара уро-
„ша. Благоч. краля вьлкашина и сына его благоч. краля марка. Благоч. и
„приснопом. кнеза лазара. Благоч. и присноп. госпожду монахию Евгенію.
„Благоч. и присноп. деспота стефана. Благоч. и присноп. вьлка бранковића.
„Благоч. и присноп. госпожду монахию марину. Благоч. и хрїстолюбиваго
„гюргя. Благоч. и присноп. госпожду деспотину Ерину. И чадъ ихъ. Благоч.
„деспота лазара. И подручіе его госпожду Елену. Благоч. и хрїстолюб. ца-
„рицу Мару. и гръгура. И стефана. Благоч. и хрїстолюб. монахию аггелію.
„Благоч. и хрїстолюб. іоанна деспота.” Послије ове госпде споје митро-
полиити ево овако (всѣхъ свещенаго): „Максїмъ вишеградскій. **) Марко звор-
„ниѣвъ. Григорїи пожера (пожаревачки?). іоакѣмъ срѣм (сремски?). іосїѣ бани(?).
„Феофанъ пећ. іосїѣ баня. Максїмъ маркова црква(?). Симео́нъ —. јакимъ —.
„Феодоръ и Макаріи митрополиити дабрскїи (?). Исаїи —. григорїи ужички
„митрополиитъ. јакимъ —.” За митрополиитима иду калуђери, попови,
људи и жене, али све особито, и у реду свако име из почетка. Код мла-
ти имена стоји и од куда је онај, а ђешто и које је године записан.
Калуђери су сами писали сваки своје име и намастир од куда је; а имена
проспи људи писана су минејски лијепо, готово као једном руком. На
имену књиге не стоји кад се почела писати; врло стара не може бити,
зашто није паргамент, него аршија (врло лијепа и јака). Ја сам ту књигу
сву прочитао и нашао сам најстарији потпис калуђера іосїѣа из до-
нѣ од године 1623. Ту има калуђера и из оних намастира, којима се данас
једва зидине знаду, н. п. из Вошњака, из Ивање и т. д. А има и из
онаких намастира, којима ја заиста никад прије имена чуо нијесам,
као н. п. равна рѣка, куманица, ораовица, осавница, дуић,
кобековићъ, Ошнина, Стеяновацъ, Бранковина, уреклачъ,
доноашъ, ромїѣцъ, вувацъ, воицъ, донца, добрунъ, мар-
жићъ, мажићъ, меѣавацъ, градацъ, рибница, шемлюгъ. Ова

*) Онѣ се ова сва имена из почетка почињу.

**) И митрополиити споје онѣ из почетка.

сва имена стоје међу намастирима, зато мислим да нијесу села, нишпи каква друга мјеста.

10) Турске ријечи (које сам од прилике знао да су јамачно Турске) назначио сам звјездицом (*), и ће ми је одма могло пасти на ум, замјењивао сам и Српским ријечма. Највише од ови Турскије ријечи могу се без сваке муке ишћерати из нашег језика, зашто имамо Српске мјесто њи; а ће-које се може бити ни у години дана не спомињу: али сам и ја опет писао, зашто сам чуо ће се у народу говоре, или пјевају; а има неколико и шакови ријечи Турски, које ћемо морати задржати и посвојити, н. п. боја (бојити, бојење), аманеш, шепсија, ћерђеф, шоп, барјак, барјактар, бри, бурмут (бурмушица), чакшире (ћекоји наши списатељи пишу ноговице мјесто чакшире; али ноговица данас код Срба значи само оно, што стоји на нози, па и од гаћа и од чакшира! а у чиставим чакширама имају двије ноговице, шур, рпмаче и оно горе, што стоји око човека) и ш. д. Али зашто опет никакав памешан човек не може рећи, да је Српски језик опогањен туђим ријечма, и да се зашто не може језиком назвати. Данас нема на овоме свијету ниједнога језика (ни старога ни новога), у коме нема туђи ријечи (и у самим Славенским класическим књигама много заслуженога Раића има туђи ријечи (гопово) колико и у Српском језику, н. п. акциденција, арештѢ, армиа, лагерѢ, караулѢ, команда, кондиција, апшестација, линија, казна, пунктѢ, комендантѢ, колегија, практатѢ, диштриктѢ, пошенција, еписполѢ, циркулѢ, фамилија, кварширѢ, конакѢ, сандукѢ и ш. д.). Али зашто опет ја туђе ријечи не браним, него и ја кажем, да се треба трудити и чистити језик од туђи ријечи (не само од Турскије, него и од сваки други чије му драго биле; зашто, н. п. Латинске, или Њемачке ријечи, нијесу нама ни мало љепше од Турскије) колико се може; али што се не може, не треба за оно мрзити на језик. — Ми друкчије не можемо почети наш језик чистити од туђи ријечи, док најприје не познамо све наше ријечи, које се по народу говоре; па и онда опет је боље узети туђу ријеч, која је позната у народу, него ли наопако нову градити, зашто то није за свакога ученог човека (а за проспака јест: зашто су сви језици постали од проспака, т. ј. од пастира и од шемака; и проспак никакву ријеч не може друкчије начинити, него управо онако, као што су и остале начињене). — О овом је вриједно да сваки наш списатељ (а особито онај, који ће да чисти језик) прочита предговор Кампов к његовоме Њемачком рјечнику, који је писан ради чишћења Њемачког језика (*Samt re Wörterbuch zur Erklärung und Verdeutschung der — fremden Ausdrücke*, 2te Aufl. Braunschweig 1813, 4.).

11) Које се ријечи данас не говоре у говору, него се само чују у пјесмама, оне сам забиљежио са сп. (стајаћа, poetisch), као н. п. чедо, љуба, чарни, спадо, ладо, лељо, и ш. д.

ИМЕНА ГГ. ПРЕНУМЕРАНТА ПО АЗБУЧНОМЕ РЕДУ;

І. СВЕШТЕНИЦИ.

а) Митрополити.

Високопреосв. Г. Агапангел, митрополит Бијоградски, и височајши екзарх све Србије 2.

Високопреосв. Г. Петар Петровић Негош, благоуправитељ и митрополит Црне горе, Рос. императорског ордена светога великога кнеза Александра Невскога кавалер 2.

б) Владике
гледај у предговору.

в) Архимадрити.

Преч. Г. Герасим Омичикус, и. Керке.
— Димитрије Крестић, Крушедолски.
— Јосиф Павићевић, и. Острога (у Црној гори).

— Лукиан Мушички, Шишаповачки.
— Меленшије Павловић, Враћевшички.

— Методије Лазаревић, Трношки.
— Мојсеј Мануиловић, Ходошки.
— Никанор Богешки, и. Савине.
— Прокопије Болић, Раковачки.
— Сава Љубиша, и. Праскавице (у Далмацији).

— Самоило Јаковљевић, и. Калиника (код моштију св. Краља).
— Стеван Дубаић, Драговићки.
— Теодосије Спанковић, родом из Ерцеговине, протосинђел консисторијални у Шибенику, и парох од Верлике.

г) Проте.

Преч. Г. Богдан Милиновић, Рисански
— Иван Пејовић из племена Цеклина, Ријечке нације (у Црној гори).
— Јаков Поповић, Бокошорски.

Преч. Г. Јован Максимовић, Карловачки.

— Максим Максимовић, Шидски.
— Марко Випас, Бенковачки.
— Марко Вуиновић, Котарски.
— Петар Добријевић, Книњски.
— Петар Сабљић, Книњски.
— Сава Косић, Муачкопољски.
— Сава Берчић, Шајкаш. баталиона.
— Симеун Злоковић, Каштелновски.
— Стеван Кончар, Буковички (у Далмацији).

д) Игумани.

Препод. Г. Аџи-Костантин, Чокешински.

— Вићеншије Кнежевић, и. Керке.
— Гаврило Опачић, и. Крупе.
— Нештор Јоанновић, Бешеновачки.
— Симеун Јоанновић, Бањски (у Далмацији).
— Спиридон Сврдлин, Драговићки.

ђ) Попови.

Чеснић. Г. Аврам Максимовић, парох Сомборски.

— Аврам Панић, Шидски.
— Алекса Васић, Ђурђевачки.
— Андрија Максимовић, Новокарловачки.

— Андрија Симић, капелан од Косова.
— Атанасије Бједов, Паћенски.
— Атанасије Борић, Лежмиреки.
— Атанасије Влаховић, из Старог Бечеја, ч. конс. Будимск. член, СС.ХХ. и Философије доктор; са својим синовима Александром и Милошем.
— Антоније Радуловић, Полачки.
— Василије Јефремовић, Каменички.
— Василије Николајевић, Сурчински.
— Василије Тепша, капелан Мирански.
— Власт Жежељ, Бенковачки.

Чесниъ. Г. Гаврило Живановић, Обре-
шки.

- Гаврило Копарлић, Визићки.
- Гаврило Сечански, Голубиначки.
- Глигорије Бајчевић, Сент-Ивански.
- Давид Марјановић, Маншки.
- Димитрије Стефановић, Новосад-
ски, чесниъ. конс. Бачке прис. и про-
фесор у гимназији.
- Ђорђије Павшић, Голубићки.
- Јанко Петровић, Шабачки.
- Јован Живковић, Муачки.
- Јован Ненадовић, Јаменски.
- Јован Поповић, Бурђевачки.
- Јован Томић, Бијоградски.
- Јован Чоловић, у Тешљу.
- Костаншин Андрејевић, из Загреба.
- Лука Павковић, Пећиначки.
- Марко Бусовић, Баљачки.
- Марко Вукосављевић, из Петрова
села; са своим синовима Алексан-
дром и Младеном, и кћерма Јулиа-
ном и Пулхеријом.
- Марко Мијатовић, Грчански.
- Мијанло Поповић, капелан од Би-
скупије.
- Мојсило Бугарчић, Чурушки.
- Никола Костић, Кертполски.
- Павле Ашанацковић, Сомборски,
и у краљ. педагогическом Српском
институту капишета јавн. ред.
- Павле Бељански, админ. парохіје
Гардиновачке.
- Петар Јанковић, Цељински.
- Петар Кричка, Кањански.
- Петар Руђанин, Кузмински.
- Прокопије Груић, Липовски.
- Сава Бјелановић, Добропољачки.
- Симеун Кордић, Смоковићки.
- Спиридон Симић, капел. Косовски.
- Теодор Масникоса, Попиначки.
- Теофан Јоанновић, Каменички.
- Ђирило Опачић, капел. у Шибенику.

е) Калужери.

Препод. Г. отац Вићенције Торочи-
ца, јеромонах и. Крупе и капелан
Жегарски.

Препод. Г. отац Ђенадије Бједов, је-
ром. и. Крупе и парох Биљански.

- Исаје Омчичус, јером. и. Крупе и
парох Шибенички.
- Јаков Маринчић, јером. и. Керке и
парох Косовски.
- Јанићије Радиновић, јером. Драго-
вићки и парох Загорски.
- Јосиф Троповић, јером. и. Савине и
парох од Тонле.
- Леонтије Павковић, парох Обро-
вачки.
- Макарије Грушић, јером. и. Савине.
- Макарије Личина, родом из Лике,
јером. и. Крупе и парох Скрадински.
- Никодим Зелић, јером. и. Крупе и
парох Исламски.
- Никодим Лазаревић, јером. и. Са-
вине и парох од Мокрана.
- Никодим Новаковић, јером. Драго-
вићки.
- Парсеније Торочица, јером. Дра-
говићки и парох од Плаена.
- Силвестр Вучковић, род. из Босне,
јером. и. Крупе и парох Задарски.
- Симеун Илић, јером. Драговићки
и капелан у Плавну.
- Софроније Ђуџић, јером. и. Савине
и парох од Каштела новрга.
- Спиридон Милорадовић Алекси-
јевић, род. из Ерцеговине, јером. и.
Керке и парох Дернишки.
- Стеван Видосављевић, парох од
Петрове цркве.
- Теодосије Трескавица, из Далмаци-
је, пострижн. и. Керке, парох у
Дубровнику.
- Теофило Бошковић, родом из Тре-
биња, јером. у и. Дужи.
- Теофило Кашић, јером. и. Керке и
капелан у Дернишу.
- Ђирило Ђејешковић, родом из Боке
Которске, пострижн. и. Савине и
јером. у владицином двору у Ши-
бенику.

ж) Ђакони.

Чесни. Г. отац Пахомије Бусовић,
Ђакон Шибенички.

Честн. Г. опаци Петар Поповић, ђакон и учитељ Беочински.
— Ђирило Николић, ђакон и учитељ Каменички.

II. ОСТАЛИ ЉУДИ.

Арад.

Г. Ђорђије Јанковић, сенатор.
— Марко Бабић, трговац.
— Никола Клаић, трговац.

Беч.

Г. Андрија Белецки, доктор мед. и првога реда лекар у свеопш. болници.
— Браќа Владислави.
— Ђина Булко.
— Димитрије Давидовић, учредник Српски новина.
— Димитрије Тирка.
— Емануил Долежалек, музичар.
— Јеремија Гагић, Росијско - императорски популарни совјетник.
— Јов. Бапш. Дрђина, к. к. дворске апашке Вичхалтер.
— Јован Демелић.
— Јован П. Стојановић.
— Јосиф Сулић.
— Мијанло Бојација, Грчки учитељ.
— Наум Георг Чапко.
— Никола Лукић, из Новог сада.
Племен. Г. Сим. Георг Сина, спаија Одошки и Киздијски и пр. 10.
Г. Стеван Константиновић 2.
— Теодор Ивановић Недоба, Росијско-императорски спашки совјетник и пр.
— Теодор Ј. Тирка.
— Тома Калиновић, из Земуна.
— Франц Бенедеш, к. к. ритмајстор.

Бечеј (нови).

Г. Лука Кисић, трговац; са својим сином Димитријем 2.

Бечеј (стари).

Племен. Г. Ђорђије опш. Чокић, краљ. дишпр. Подиског консулатор; са

своим синовима Гаврилом и Ђорђијем.

Г. Исидор Стојановић, трговац, и надзираатељ школски; са своим сином Јаковом.

Племен. Г. Симеун опш. Гавањски, краљ. дишпр. Подиског сенатор, и славне вармеђе Бачке асесор.

Бијоград (у Србији).

а) Јего Високородије верховни кнез и правитељ народа всеја Србији, Господар Милош Обреновић 3.

б) Кнезови и остали господари.

Племен. Г. Вуица Вуличевић, дјелств. член правитељства и обор-кнез нације Смедеревске 2.
— Димитрије Георгијевић, дјелств. член правитељства, толмач, и аз-надар опш. прихода 2.
— Јован Миоковић, дјелств. чл. прав. и опш. народни секретар.
— Матија Алексијев Ненадовић про-па, обор-кнез у Ваљевској наји 10.
— Милоје Теодоровић, дјелств. чл. правитељства и обор-кнез нације Јагодинске.
— Милосав Здравковић, кнез Ресавски.
— Павле Маринковић, кнез у Бијоградској наји.
— Павле Срепеновић, дјелств. чл. правитељства.

в) Писари.

— Антоније Петровић, толмач, и опш. народни писар.
— Лазар Поповић, писар код народног правитељства.
— Максим Ранковић, писар код народног правитељства.
— Павле Теодоровић, верховнога кнеза писар.
— Тома Спанимировић, Српски пол-номощника у Цариграду писар.

г) Трговци.

Г. Василије Продић, из Рама.

Г. Гаврило Јоанновић.

- Димитрије Јанковић.
- Димитрије Стојковић.
- Борђије Јоанновић Спирша.
- Манојло Кировић.
- Матија Пешковић.
- Мијанло Дукић.
- Милоје Радојевић, из Чумића.
- Мирко Апостоловић.
- Наум Ичко.
- Обрад Томић, из Тршића.
- Пешар Аци-Вукашиновић.
- Рајко Стојковић.
- Спеван Георгијевић.
- Тасо Спасојевић.

Бијоград (стојни, у Маџарској).

- Г. Димитрије Симоџки.
- Јефпа Вуић, трг. из Печвара.
- Јован Дуковић, трг.
- Мијанло Ивановић, трг.

Бреслава.

- Г. Доктор Бишинг, краљ. Пруски архивар и професор 2.

Будим.

- Г. Јован Берих, СС. XX. и философије доктор, актуар код надзирашества народни школа.
- Племен. Г. Спеван Урош Несторовић, краљ. совјетник и највећи надзирашељ школа Српски, Влашки и Грчки и пр.

Букреш.

- Г. Спеван Васиљевић Живковић, преодник Телемака, и издашељ Благодјешелне музе.

Ваљапај.

- Племен. Г. Теодор Апанасијевић, спаија Ваљапајски.

Варшава.

- Г. С. Б. Линде, ордена светог Станислава кавалер, списашељ Цољскога рјечника и пр.

Видин.

- ГГ. Браћа Милановићи.

Вуковар.

- Г. Василије Лазаревић, трговац.
- Гаврило Гавриловић, трг.
- Борђије Тирић, трг.
- Јован Поповић, трг.
- Павле Папулић.

Голубинци.

- Г. Гаврило Вишњић, к. к. лаћман.
- Никола Војводић, — — капетан.

Дубровник.

- Г. Васиљ Бошковић, трговац, родом из Требиња
- Васиљ Обрадовић, трг. из Требиња.
- Борђије Лазаревић, — Стоца.
- Јован Драшковић, — Требиња.
- Јован Ковачевић, — Мостара.
- Јован Перини, — Мостара.
- Лазар Вуковић, — Требиња.
- Лука Ристић, — Требиња.
- Мијанло Вуковић, — Требиња.
- Мијаш Мишровић, — Требиња.
- Никола Перин, — Мостара.
- Никола Черо, — Требиња.
- Пешар Дабиновић, — Бара у Арнаушкој.
- Пешар Паселовић, — Бара у Арнаушкој.
- Ристо Јоанновић Скар, — Сарајева.
- Ристо Марчета, — Мостара.
- Симеун Комненовић, — Требиња.
- Спеван Ковач, — Требиња.
- Теодор Гојшина, — Требиња.
- Тома Вукојевић, — Требиња.
- Тришко Мичић, — Мостара.

Загреб.

- Г. Тирило Сукњанић, трг.
- Косманшин Мировић, трг.
- Мировић и Поповић, тргг.
- Христофор Станковић, трг.

Задар.

- Г. Мијанло Теодоровић, трговац, родом из Сарајева.

Земун.

- Г. Василије Васиљевић, трговац.

Г. Василије Лазаревић, бургермајстор.

— Димитрије Симић, ђак из четврте Латинске школе.

— Димитрије Фрушић, доктор медицине.

— Мијаило Павковић, трговац 2.

— Пинцер, рипмајстор, и магистратски совјетник.

— Франц Червенка, к. к. генерал-фелдвахтмајстер, ордена Леополда II. кавалер и комендант Земунски.

Ј а з а к.

Г. Јован Георгијевић, трговац.

— Јован Симоновић, учитељ.

К а р л о в ц и.

Г. Глигорије Гершић, директор.

— Јован Маринковић, трговац.

— Павле Бурковић, живописац.

— Петар Сланкаменац.

— Стеван Гавриловић.

К а р л о в ц и (Горњи).

Г. Васа Швулић.

— Глигорије Малешевић.

— Димитрије Ђирковић.

— Никола Вилић.

— Симеун Кисић.

— Симо Обрадовић.

— Теодор Вуковић.

— Ђирило Попић.

К л е н а к.

Г. Павле Миловановић, к. к. Петроварадинске регемента оборлафман.

К о м о р а н.

Г. Стеван Ненадовић, чл. комунистеса.

К р а к а в а.

Г. Г. С. Баншке, професор и библиотекар и пр.

К р а љ е в а ц (Königsberg).

Г. Ј. С. Фабер, доктор, професор и библиотекар.

К у л п и н.

Племен. Г. Теодор Спрашмировић, спаија Кулпински 2.

Љ у б љ а н а.

Г. Валентин Водник, свештеник и професор.

— Барон Зигмунд Зоис оп Едашпајн

— Јаков Жупан, свештеник, доктор богословије и професор.

М и т р о в и ц а.

Баџи из Њемачке школе.

Аврам Дробац, из Шашинаца, ђак из Српске школе.

Стеван Миловац, ђак из Српске школе.

М л е џ и.

Г. Андрија Иванишевић Радоњић, к. к. морскога пјешачкога батал. у Млецима мајор, родом из Цешине из Црне горе.

— Антоније Михановић оп Петропоља, к. к. делегациалнога војничкога суда у Падуи капетан-авдишор, племић Рватски из Загреба.

— Божо Кнежевић Ђикановић, компанија градско-Млешачки спража капетан-командант, грађ. Коморски, из Црне горе из Грађана.

— Василије Лубардић, великокуп. и грађ. Млешачки, из Ерцега Новог.

— Герасим Капурић, к. к. пенс. подполковник, и гвоздене круне кавалер, из Рисна у Луци Коморској.

— Ђорђевић Живковић, к. к. пенс. мајор, из Новог Ерцега у Луци Коморској.

— Јован Кујунџић, трговац, из Ливна у Босни.

— Јован Матишоровић, морски капетан, из Ерцега Новог.

— Јосиф Завршник, при к. к. Млеш. власти морској капетан-авдишор, из Ријеке у Илирији

— Матија Липовац, великокупац и грађ. Млеш, из Цуца у Црној гори.

— Павле Соларић, књижевник, из велике Писанице близу Бјеловара у Рватској

— Петар Обиловић, морски капетан, великокуп. и грађ. Млеш, из Ерцега Новог.

Г. Спиридон Шуповић, адвокат Ко-
торски.

— Христофор Цвијешовић, великоку-
пац и грађ. Млеч, из Ерица Новог.

— Фредерик граф од Гилфорд, из
Лондона.

Муач.

Г. Борђије Крестић, трговац.

— Јован Димитријевић, трговац, и
вароши Муачке вице-бирор.

Нови сад.

Г. Александар Нако, трговац.

— Арсеније Теодоровић, живописац.
Василије Анастасијевић Николић, кал-
фа трговачки.

— Глигорије Андрејев-Јоаниновић, син
трговачки.

— Борђије Вулице, трг.

— Борђије Кириаковић, трг.

— Борђије Магарашевић, професор.

— Борђије Христо Пуспишица, трг.

— Јаков Филиповић, трг.

— Јован и Петар Крста-Шилић, тргг.

— Јован Софронијев-Јаношевић, трг.

— Костантин Миросављевић, син
трговачки.

— Костантин Николић, трг.

— Лазар Поповић Пеција, трг.

— Манојло Јефшић, калфа трговачки.

— Мијаило Савин Пајевић, син тр-
говачки.

— Милован Видаковић, професор.

— Недељко Георгијевић, трг.

— Павле Манојловић, трг.

— Павле Перишић, трг.

— Павле Шевић, трг.

— Петар и Павле Радановићи, синови
трговачки.

— Симеун Јоаннов-Јанковић, син
трговачки.

— Тимошије Димитријевић, трг.

— Хариш Ашанасијевић, трг.

Одес.

Г. Борђије Милановић, Одески дру-
ге гилдије трговац

Г. Иван Квеквић, Одески прве гил-
дије трговац

— Иван Магазиновић — — — 5.

— Лука Љесар — — — 2.

— Марко Андрић — — — 2.

Осијек.

Г. Костантин Бозда, вел. нотар.
с. и краљ. града Осијека, и слав. ком.
Беровит. таб. суд. присједатељ.

Оспрво.

Г. Гаврило Манојловић, краљ. дишпр.
Пописког консултор.

— Максим Гојковић, нотар.

Остружница.

Г. Вићенције Станковић.

Петриња.

Г. Петар Чакое, трговац.

— Симеун Живковић, учитељ.

Пешта.

Г. Андрија Таис, таб. адвокат.

— Аца Марковић, трг.

— Борђије Поповић, Попискога диш-
прикта фишкар.

— Игњатије Станковић, трг.

— Јован Трифунац од Батфе, закл.
адвокат.

— Мијаило Витковић, адвокат.

— Мијаило Јоанновић, трг. 2.

— Петар од Бенковски, таб. адво-
кат, и слав. ком. Барш. таб. суд.
прис.

— Христофор Гершић, трг.

Праг (Златни).

Г. А. Бурковић, к. к. капетан у пје-
шачкој рег. кнеза Рајс-Грајца.

— Јосиф Добровски.

Радгона (у Шлајерској).

Г. Петар Данико, свештеник.

Рума.

Г. Андрија Георгијевић, трговац

— Борђије Демешер, трг.

Г. Иван Јоанновић трг.

— Јован Васић, ђак.

— Јован Георгијевић, ђак.

— Јован Дудић, трговац.

— Јован Коцшур, провизор апаше-
карски.

— Јован Кришовац, трг.

— Максим ош Младеновић, ђак из пете
школе у гимназ. Карловач.

— Миросав Магазиновић, трг.

— Недељко Стефановић, трг.

— Пантелија Јанковић, трг.

— Спеван Пантелиј, трг.

— Теодор Богдановић —

Ршав.

Г. Касиантин Павловић.

— Матија Живковић, к. к. лапов.

— Петар Недељковић.

— Петраки Д. Кулаоглу.

Племен. госпођа Сара Михаиловица
ош Карапанцића,

Г. Спаноје Марковић, из Негошина.

Свешти Крст (heiligen Kreuz).

Г. Симеун Савић, трговац.

Сегедин.

Г. Самуило Илић, учитељ.

Сенш-Андрија.

Г. Аркадије Татаревић, препаранд.

— Василије Коларовић, заклеш-ношар.

— Јован Белановић, сенатор.

— Јован Првенперковић, трг.

— Јован Чопор, трг.

— Лазар Попа-Нешковић, трг.

— Пантелија Срећковић, трг.

— Спеван Блажић.

— Тимошије Готовановић, трг.

Сењ.

Г. Јован Узелац.

— Мијано Тербојевић.

— Теодор Милеуснић.

Скрадин.

Г. Димитрије Билогија, род. из Босне.

— Симеун Сердић, трг, род. из Босне.

— Спиридон Мирковић, трг.

— Спеван Будимир, род. из Лике.

Сомбор.

Г. Василије Булић, у краљ. педагогическом институту Српском, географије и аритметике професор јавни редовни.

— Давид Коњовић, с. и краљ. града Сомбора вице-ношар.

— Данило Штјачић.

— Димитрије Исаиловић, у краљ. педагогическом институту Српском педагогије, методике и историје прагмат. професор јавн. р.

— Јован Ашанацковић, трговац.

Суботица.

— Антоније Спојковић, трг.

— Илија Живановић, трг.

— Јован Пачић, к. к. пенс. ритмајстор.

Темшвар.

Племен. Г. Василије Демелић, спаја Пањевски.

Тишел.

Г. Тимошије Георгијевић, трг.

Тријест.

Госпођа Ана Вучетић, рођ. Ризнић.

Госпођа Ана Теодоровић, удовица, рођ. Паликућа, за

Петра

Димитрија

Анастасију

Јекатерину

Њецу своју 4.

Г. Атанасије Георгијевић, Новосађанин.

— Вилип Лучић, Рус. Одески прве гилдије трговац, за сиропну младеж општине Трјеспанске 10.

— Вилип Цвјешковић, великокупац, за

Костаншина

Павла

синове своје 2.

— Гаврило Бајовић, трговац, за

Александра

Лазара

синове своје 2.

— Димитрије Владисављевић, Кузминац.

— Димитрије Сбулић.

- Г. Драго Теодоровић, великокупац, за
 Теодора } синове своје 2.
 Борђија }
 — — за сиром. младеж општ. 6.
 Трјест
 — Борђије Мичић, за сина Јована.
 — Борђије Ризнић.
 Госпођа Јекатерина Симеони, удови-
 ца рођ. Ризнић.
 Г. Јован Пожарац.
 — Јован Ризнић, великокупац.
 — Костантини Радосављевић.
 — Максим Куртовић, великокупац.
 — Матија Мичић.
 — Мијаило Дринић.
 — Никола Михаиловић, капетан.
 — Матија Лучић.
 — Мијаило Дринић.
 — Никола Михаиловић, копетан.
 — Петар Теодоровић, великокупац,
 и жена му, Господђа Анастасија 2.
 — — за Борђија
 Костантини }
 Спанислава }
 Александра } децу своју 7.
 Вилипа }
 Василију }
 Јеласавету }
 — — за сиромну младеж општ. Трје-
 станске 6.
 — Спешан Ђурковић.
 Црна гора.
 Плем. Г. Бјело Спанишић, Њ. Висо-
 копреосв. Г. митрополиша вјерни
 пјелохранишељ.
 — Груица Лопичић, кнез Ријечке наије.
 — Борђије Пепровић Негош, плем. Њ.
 Високопреосв. Г. митрополиша.
 — Маркиша Ђурашиновић, војвода
 Ријечке наије, из племена и мјеста
 Џеклина.

- Плем. Г. Мијаило Вукошић, војво-
 да Капунске наије, из племена и
 мјеста Кчева.
 — Никола Георгијевић Радовић,
 дворјанин Црногорски, из Његуша.
 — Никола Ђурашиновић, сердар Ри-
 јечке наије, из племена и мјеста
 Џеклина.
 — Сава Пејановић, дворјанин Ријечке
 наије, из мјеста Доброга.
 — Симеун Орловић, вједомствје Го-
 сударственој Росијско - импера-
 торској колегији иностраних дјел
 колежски асесор.
 — Тривун Мариновић, Бококор-
 скога окружја канцелиста.

Шибеник.

- Г. Аци - Борђије Димитровић, трго-
 вац, род. из Македоније 2.
 — Борђије Милојевић Јовић, трг.
 — Илија Брацановић, трг. род. из Ср-
 бије.
 — Илија и Спиридон Поповићи, тргг.
 — Јаков Миовић, трг.
 — Лазар Стоисављевић, трг. род. из
 Ерцеговине.
 — Лука Девић, трг.
 — Косма Петрановић Сламуша.
 — Крсто Медовић.
 — Марко Петрановић Сламуша, трг.
 — Никола Милетић, родом из Србије
 — Сава Баљак, трг.
 — Симеун Симић, у служби код. Г.
 Аци - Борђија Димитровића.
 — Теодор Кулишић, трг.
 — Теодор Миљковић, ћурчија.

Шпалатро (у Далмацији).

- Г. Сава Кисин, трговац.

СРПСКА ГРАМАТИКА.

О С Л О В И М А.

{Serborum linguae elementa 28; vocales 5; p syllabam facit vel absque vocali}.

У Српском језику има 28 просних гласова (п. ј. тако чисти, да се више не могу раздијелити), који се најпаметније могу записати ево овим словима: а, б, в, г, д, ђ, е, ж, з, и, ј, к, л, љ, м, н, њ, о, п, р, с, ш, ћ, у, ц, ч, џ, ш.*

Слова се ова раздјељују на самогласна и на полугласна. Самогласни слова ми имамо 5, п. ј. а, е, и, о, у; а остала су сва полугласна.

Свако самогласно слово само по себи може бити слог и ријеч (у Српском језику), а од полугласнога ни једног слова не може бити слог ни ријеч без помоћи самогласнога, осим р (и предлога к и с, који су само ријечи, али слогови нијесу); а од самога р може бити слог, и помоћу њега (р) може се записати ријеч без самогласнога слова, н. п. р-ђа, р-ва-ње, за-р-за-ши; прст, крст, крв, црв, црн, и ш. д. Овакову службу чини р и код осталије, свију гопово, Славенски народа, па и код самије Руса (који иначе радо умећу самогласно слово међу два полугласна, н. п. г-лосѣ, борода, корова, кровѣ, крестѣ, перстѣ, мјесто глас, бра-да, крава, крв, крст, прст и ш. д.) и у данашњему Славенском језику, н. п. бодрствовати, бодршћ, мудрствовати, мудршћ, храбршћ, ржа и ш. д. — У Чеха и у Бугара чини овакову службу и л, н. п. д-лг, в-лк, с-лнце (да ли би се к овим ријечма смјело узети и Славенско свѣшлѣ, свѣшлшћ, подлѣ, подлшћ, лжа и остале овакове ријечи?) и ш. д.

Кад р чини слог, а пред њим, или за њим, стоји самогласно слово, онда нам треба мешнути дебело јер (ѣ) ** између р и самогласнога слова, као знак, да оно самогласно слово не иде к р, него да је р само за себе слог, н. п. гр-о-це, у-шр-о, о-вр-а-о, за-р-за-ши, по-р-ва-ши-се, и остале овакове ријечи треба писати: грѣоце, умрѣо, оврѣао, заѣрзати, поѣрвати се и ш. д. Овђе би се могао мешнути и какав други знак мјесто ѣ, н. п. гр'оце, или гр-оце, или још ка-

*) Осим ових општих гласова могу се чути у Српском језику још неки особни гласови: 1) Ђриговци кашито изговарају с пред ј као Пољско *ś*, а з као *ź*, н. п. сјекира, сјушра; и зјео. 2) калуђери наши (особито по Србији) слабо изговарају *ђ*, *ж*, *ћ*, *ч*, *џ*, *ш*, него мјесто *ђ* и *џ* говоре *дз* (као што говоре Грци), мјесто *ж*, *з*; мјесто *ћ* и *ч*, *џ*; а мјесто *ш*, *с*, н. п. дзаце! оди не цуши ниста; ва истину Бо-зју и ш. д. Па је то народ узео у подсмјеје и у свима приповијеткама, ђе се каже да је што калуђер говорио, тако се изговарају (још кроз ноз) та слова.

**) По Српски би управо требало казати дебели јер (као остале ријечи које се свршују на полугласно слово), али су наши књижевници узели по Њемачкоме сва слова у средњи род.

ко друкчије; али је Ћ најприличније: зашто је познато међу људма, а ништа не значи.

О ПРЕТВАРАЊУ ПОЛУГЛАСНИ СЛОВА.

(de consonantium commutationibus)

Често са догађа у ријечима, да се, благогласија ради *), једно полугласно слово претвори у друго; и ово је претварање двојако:

1) Нека су полугласна слова врло налик по гласу једно на друго, н. п. б и п, г и к, д и т, ђ и ћ, ж и ш, з и с, ц и ч. Ова су сва слова тако налик (по гласу) једно на друго, да се само по том разликују, што је б мекше од п, г од к, д од т, ђ од ћ, ж од ш, з од с, а ц од ч. Кад у каквој ријечи дође које од овије мекши слова пред тврђе (друго, а не пред његово), онда се оно мекше претвори у друго тврђе од њега (зашто се друкчије не може изговорити **), н. п.

б у п: шиб, шипка; Срб, Српски; ***) засопце, клупче, иш. д. г — к: нокти (и послје нокат)

д — т: јад, јашка! нудити, нупкаши; одиграши, опшјеваши и ш. д. Кад дође у ријечи д или т пред с, онда се кашто претвори обоје у ц, н. п. љуцки мјесто људски; Гроцка (ријечка и мала варошица између Бијеграда и Смедерева) мјесто Гротска (а прилагателно само Грочански): и шако се гопово изговара у свима оваковим (производним) ријечма, н. п. у господски, градски, брашки и ш. д. али ја нијесам смио написати госпоцки, брацки: зашто се ђешто чује д, или т, пред с (особито у сложеним ријечма, н. п. подсириши, одсвакле, одслужиши и ш. д.); а ђешто се опет избаци д или т на поље (особито у глаголима), н. п. предем, пресши; метем, мешти; једем, јесши; плешем, плесши; господство, проклесство и ш. д. По правилу требало би да се д пред с претвори у т, али будући да се мешко изговара и једно и друго: зато сам ја оставио онако. Ја сам чашто у књигама, што су писали прости Србли,

*) Ово је благогласије гопово тако различно међу народима, као и вкус међу људма: што је једном народу благогласно, то другоме може бити најпрошвијније, н. п. Србљину су благогласне ове ријечи: прст, крст, срп, брк, прг, врг, срг, и остале овакове, а Грк и Талијан записујући их упи од овакови ријечи; Чесима је и Бугарима благогласно л међу два полугласна слова, н. п. длаг, пли, слице, а Србли не само што у оваковим ријечима имају у мјесто л (н. п. дуг, пун, сунце и ш. д.), него га (л) ни на крају ријечи, или слога, не могу да трпе, већ га промијене у о, н. п. писао, колао, жетвоци, сеоце и ш. д.

**) И ово је опште и природно правило у свим језицима, само што нове граматици не кажу да се слова премјењују, него да се изговарају (н. п. Аделунг каже да се в пред т изговара као р); а Грци су и Латини о том и правила написали које се слово пред којим, и у које претвара. Пуне су Грчке и Латинске књиге примјера о том, н. п. scribo, scripsi, scriptum; γραφω, γραπτός, γραφδν. А и у самим Славенским књигама налази се трага од ови правила само што и нијесу свуда држали, н. п. у граматици Г. Мразовића, на страни 32 — 33, стоји: „воз, раз, из, без, низ, да разликујотса вѣ писанѣи отѣ вос, рас, ис, бес, нис. 1. воз, раз, из, без, низ, слагајотса ѿ реченѣиѣи отѣ писмене са- „могласнаго либо согласныхъ б, в, г, д, ж, з, л, м, н, р, с, ч, „начаинаемыми. н. п. возярюся, разбѣю, изведу, беззлюбенѣ, безчинѣ, „и проч. 2. вос, рас, ис, бес, нис, слагајотса сѣ реченѣиѣи отѣ „писменѣи согласныхъ к, п, т, х, ц, ш, щ, начаинаемыми. н. п. вос- „кланку, расхищу, испѣленѣ, беспокоинѣ, нисхожу, и проч.”

***) У многим старим књигама Српским стоји написано Српски, н. п. у Душановој дипломи (што је споменула на страни 282): „земли срѣнскѣи.”

који нијесу ни чули за етимологију, и господски, и госпоцки, и господски; и осјећи, и оцјећи, и одсјећи и ш. д. А кад дође д или ш: а) пред ц, ч, џ, онда се свагда избаци, н. п. када, каца, качара; Градац, из Граца; пушо, пуце (у родителн. млож. пушаца, а умалително пушашце); ошац, оца, оче, очевина; шкапи, чем; пашка, паче, пачји; кош, кошчица (мјесто кошчица); сап, сапија и ш. д. б) кад дође д или ш пред и или пред б, а послје ж, з, с, н. п. нужда, нужно; гост, гозба (мјесто гоздба); болеш, болесник, болесница и ш. д. в) кад дође д пред ш, или ш пред д, онда се свагда предње изостави, н. п. ошкати (мјесто одшкати); потка (мјесто подпка); одржати (мјесто оддржати); или се уметне међу њи а, н. п. одаднати, одадријети и ш. д.

ђ у ђ

ж — ш: држак, дршчиђ; држи, дршкати (н. п. псето на свиње); муж, мушко и ш. д.

з — с: разапети, распети (Слав. распяте); о овом имају правилан у Славенским граматицама (као што је напоменуто мало прије). А кад дође з пред ж или пред ш, онда се изостави, н. п. ражалиш се, рашиши и ш. д. Тако се исто изостави з кад дође пред с, н. п. распавиши, распавише, расјећи (овако исто чине и Руси, н. п. росадникђ (расадник), росолђ (расо) и ш. д.; или се, у таковом догађају уметне а међу з и с, н. п. разасути, изасути и ш. д.

џ — ч: бардакчија (или бардаџија).

Тако се тврђе пред мекшим претвори у тврђе, н. п.

к — г: мозак, мозга; дрозак, дрозга; свагда, нигда; (Славенско) гдђ; буљугбаша и ш. д.

п — б: шоп, шобџија.

с — з: саградиши, зграда; сабор, збор, зборникђ*) (као и Руси што пишу збираю, собралђ, собраше; збише и ш. д.); њи оје, ноздрва и ш. д.

ч — џ: наручити, наруџбина.

ш — ж: задужбина, што се гради за душу.

ш — д: сваш, свадба**); косиши, косидба; крчиши, крчидба и ш. д.

2) Нека пак полугласна слова нијесу по гласу тако налик једно на друго, али су изнутра по природи својој тако сродна, да се радо претварају једно у друго; тако се претвори:

г у ж, — з и у ђ, н. п. рог, роже, рози; могу, можеш, мози; диго, диже, дизаши, диђи; леґо, леже, лези, леђи и ш. д.

д — ђ, н. п. глодаши, глођем; родиши, рођен; досадиши, досађиваши; пруд, запруђе; лад, залађе; грозд, грођђе и ш. д.

з — ж и у г, н. п. кнез, кнежев, кнегиња; нашезати, нашежем, нашегнуши; резати, режем; мазати, мажем и ш. д. а особито пред ђ, љ, њ, свагда се претвори з у ж, н. п. грозд, грођђе; гвозден, гвозђђе; зло, жље, разлиши, рађљевати, загазиши, загађђа и ш. д.

к — ђ, — џ и у ч, н. п. реко, ређи, ***) реци, рече; пеко, пеђи, пече, пеџи; јунак, јунаџи, јунаџе и ш. д.

*) У Будиму су од прије штампали зборникђ (као што је од старине), а сад од како се почео језик поправљати, и то је поправљено да буде сборникђ!

**) Руси пишу свадђба, па опет знаду да није од свађати, него од сваш.

***) Некоји наши списатељи и књижевници кажу, да не треба писати брађа, пружђе, и остале овакове ријечи, са ђ, него са ђђ (брађђа, пружђђе): „да се зна, веле, да је од брађи од пружђи, а не „од брађи од пружђи.“ На тај начин не би требало писати ни ређи, жеђи, леђи, и остале овакове ријечи, са ђ, него са ђђ, и гђ.

ј у љ (пред б, в, м, п), н. п. риџљи (мјесто риџји), зарукављѣ (мјесто зарукавје), безумљѣ (мјесто безумје), копљѣ (мјесто копје) и ш. д.

л — љ, н. п. молиши, мољен; солиши, сољен; крило, окриље; весело, веселе и ш. д. Кад л дође накрај слога, онда се претвори у о, н. п. прашилац, прашиоца; писао, писала; кошао, кошала; колац, коца (мјесто кооца, као и со, во, соко, мјесто соо, воо, сокоо; ја се опомињем само у пошмоо два о да се наговарају); грло, грлоце; село, сеоце, сеоски и ш. д. осим ђекоји ријечи, особито туђи, или које се ријетко говоре, н. п. поболац, поболца (а не побоца); силни; бијел, цијел (говорисе и бијо, цијо, а у Рес. и у Срем. нарјечију само бео, цео); бијелац, бијелца; цијелац, цијелца; ђаволски, анђелски; болта, алац, султан, кашил, мезил, алка, алва и ш. д. А у ђекојим се ријетма говори обадвоје (и л и о), н. п. пријештол и пријешто; анђелан анђео; болна и бола и ш. д.

м — в, н. п. тама, тавница; рамо, обравница (но ово је већ етимологическа премјена) и ш. д.

н — њ, н. п. грана, грање; раниши, рањен; наганишисе, накањивашисе и ш. д. У ђекојим се ријетма претворило н у л (послије м), н. п. много, сумља; кад се догоди м и н заједно (ми), онда се претвори или м у в (н. п. тавница), или н у л, као много; но и ово су старе етимологическе премјене.

ш — ши, н. п. писаши, пишем; носити, ношен; квасити, квашен; умјестити, умјешташи; а особито пред љ, њ, ђ, ч, н. п. размислиши, размишљаваши; послаши, пошљем; просиши, прошња; носиши, ношња; данас, данашњи; ноћас, ноћашњи; лист, лишће; очистиши, очишћен; ћераши, ишћераши; даска, дашчица, дашчара; љуска, љушчица; кош, кошчица; ишчисити, ушчупати и ш. д. као и у Грка *ῥῆμα* мјесто *ῥῆμα* и ш. д.

ш — ђ, н. п. брат, браћа; прут, пруће; врашиши, враќаши; испрашиши, испраћени и ш. д.

ћ — ш (пред њ), н. п. броћ, брошњак; воће, вошњак; гаће, гашњик; срећан, говорисе и сретна, сретно; добро-сретњик и ш. д.

џ — ч, н. п. јарац, јарче; мјесец, мјесече; зец, зечина и ш. д.

(реџи, пеџи, леџи), да се зна да је од реко, пеко, леко, а не од реџо, пеџо, леџо. Ајде могло би и то бити; али како ћемо записати јунаци и врази, да се зна, да је од јунак и од враг, а не од јунаци од враз? како ли ћемо записати у звап. оче и кнеже, и у твораши. радошћу и жалошћу, да се зна, да је у имениш. ошак, кнез, радост и жалост, а не оч, кнеж, радошћ и жалошћ? како ли ћемо записати реже и пише, да се зна, да је од резати и од писати, а не од режати и од пишати? и ш. д. Ако станемо мешати по једно јер (џ) код г, з, к, с, ц, онда нам преба начиниши још неколико средњије, или мршавије јерова; па ћемо тек на пошљетку виђети, да се опет не може записати као што би се ћело. — Свето писмо каже, да нико не може деџма господинома работати, а ђекоји би људи ћели, да им слова показују и како се ријечи изговарају, и шта значе, и од куда су постале! Квинтилијан каже, да су слова само зато измишљена, да се њима записују ријечи онако као што се изговарају; и то су знали, и сад знаду сви прави граматици и у језику већши списатељи и књижевници; само оне надриџите (фусери књижевни), који су нешто научили, па мисле да већ ништа нема што не знаду, не могу то да разумију и да признаду.

*) Вѣк и Руси пишу вино, архимандритъ В.

се изговарају са ф (н. п. ђерђеф, аферим, седеф и ш. д.^{*)}), а такове ђекоје морамо узимати и Грчке и Латинске: зашто ћемо и ми узети ф међу наша слова.

- х Изговара се мекше од г, али у Српском језику нема његова гласа, него су га Србљи или са свим изоспавили (као Талијани у Латинским ријечма, онеге од Латинскога *honor* и ш. д.), н. п. ора, Вла, лад, ром, рабар; ма нуши, дунуши, маовина, дуовник и ш. д. или су га промијенили 1) у в, н. п. сув, глув, кувати, дувати и ш. д. 2) у г (у Ерцеговини, и то понајвише на крају ријечи), н. п. дођог, виђег, нађог, чуг; ораг, наврг брда и ш. д. 3) у ј, н. п. смеј и ш. д. 4) у к, н. п. женик.

Какогђ што се г претвара у ж и у з, тако се у Славенском језику претвара х у с и у ш, и у таковом догађају Србљи су гопово свагда задржали с и ш, н. п. Вла, Влаше, Власи; ора, ораси, орашје; дијати, дишем, маати, машем; снаа, (даш.) снаси (и снаи); дувати, душем (и дувам) и ш. д.

Истина да у Српском језику нема ни једне ријечи, ђе би се х изговарало, али га опет морамо узети за туђе ријечи (овђе преба разумјети и саме Славенске и Росијске ријечи, које ми сада узимамо, н. п. воздух; ја овђе нишпи би смијо уписати возду, ни воздуг, ни воздуј, ни воздук: зашто онда нишпи би била ријеч наша ни Росијска), као и ф.

- ѡ Није слово, него је чипав слог (ѡш, или ош) и ријеч. Од прије, док није било арпије ни шпампе, морали су људи све књиге писати на паргаменту (углађеној кожи), који је био много скупљи од најљепше арпије сад; зашто су се старали да пишу што се може краће; и тако су почели надмешати пишле и скраћивати онакове ријечи, које често долазе, и које сваки ласно може погодити, н. п. ђс, ђц, двђ, ђђ, гђ, значи христос, ошац, давид, Бог, господ и ш. д. Од овакога писања имали су двије вајде: једну што се брже писало, а другу што се штеђео паргамент.

- ш Такођер није слово, него је саспављено као и ѡ; Руси и остали, сви гопово, Славенски народи изговарају га као шч, тако и нови књижевници Српски по Сријему, по Бачкој и по Банату; а остали сви Србљи (као н. п. по Србији, по Босни, по Ерцеговини и ш. д.) и Бугари изговарају га као шш, н. п. аще, щедроша-пишца, пешера, чаше аште, штедроша, пишца, пештера и ш. д.^{**)}

Ово је био говор, како га (наши) књижевници изговарају у чипању Славенски књига, а у Српском језику имају оне ријечи, које се у Славенском језику пишу са ш, или шш, н. п. шшит, заштитиши, шшук, шшене, шшипати, пришити ш. д. или ђ, н. п. нођ, пеђ, мођи, пеђи, жеђи, пишуђи, одеђи, позлађени ш. д.

- ѣ Има глас између е и и (гопово као Њемачко ѣ), али у Српском језику нема таковог гласа, нишпи га Србљи могу изговорити, него га у првкеним књигама чипају као и, н. п. син, риба, бики и ш. д.

- ѝ Није (данас) слово нивако, него је знак, који умекшава полугласна слова, н. п. учитељ, коњ, лебедђ, радостђ, чапи се учитељ, коњ, лебеђ, радосђ и ш. д.^{***)} У старим књигама Славенским нема ниђе дебелога јера (ѝ) него свуда мало (ѣ), н. п.

*) Србљи, који живе по варошима (нако у Сријему, у Бачк. и у Бан. тако и у Србији и у Босни, радо изговорају ф, тако, да га кашто и у нашим ријечма узму мјесто в (понајвише у онаковим ријечма, ђе је у Славенском језику х пред в), н. п. фала, фалиши, уфатиши, зафатиши, дофатиши и ш. д.

**) И у Сријему има старије попова, који још овако чаше.

***) Може бити да Руси могу ђим умекшати и оспала полугласна слова н. п. б, р, с и ш. д. али Србљи не могу. И само д и ш напињу се само нови књижевници Сремачки и Бачвански да чипају као ђ и ђ, н. п. госпођ, пуђ, косђ и ш. д. а остали сви Србљи чипају, као што и говоре, господ, пуш, косш и ш. д.

- въ заповѣдехъ твоихъ; къ заповѣдемъ твоимъ; печалѣ
пріѣхаше ѿ грѣшникъ ѿспавляющихъ законъ твои и ш. д.
- Ѣ Није слово, него је слог је, и само се пише у сриједи и на крају по-
слије полугласније слова (а у почешку и послѣје самогласније слова
ни пошто*), н. п. вѣра, мѣра, рѣка, горѣ, чаши се вѣра,
мѣра, рѣка, горѣ и ш. д. А кад стоји послѣје л и н, онда се л
чаши као љ, и као њ, а Ѣ као е (ј са л слије се у љ, а са н у њ), н.
п. лѣшо, нѣдра, чаши се ѣшо, њедра и ш. д.
- Ѧ У почешку се изговара као Ѣ (је), н. п. единѢ, ежѢ, чаши се једин,
јеж и ш. д. а у сриједи изговара се као е (и пише се за разлику па-
дежа!), н. п. ошѣѢ (уродити. млож), спасѣнѢ (у имени. млож.) и
ш. д.
- Ѧ Какогѣ што је Ѣ сложено из ј и е, тако је ю сложено из ј и у, н. п.
югѢ, царю, мою, чаши се југ, царју, мою и ш. д. а кад стоји,
послѣје л и н, онда се л чаши као љ, и као њ, а ю као у, н. п.
люди, землю, свѣшню, богиню, чаши се људи, земљу,
свѣшню, богиню и ш. д.
- Ѧ (јус) Као слово не пише се данас нигдѣ у Славенском језику.
- Ѧ (Ѧ) Ми и Руси изговарамо као о, зато га Руси нијесу ни узели међу сво-
ја слова.
- Ѧ (я) Сложено је из ј и а (као и Ѣ из ј и е, и ю из ј и у), н. п. јаворѢ, ја-
года, царя, моя, швораѢ, чаши се јавор, јагода, ца-
ря, швораѢ, моя и ш. д. А кад стоји послѣје л и н, онда се л
чаши као љ, и као њ, а я као а, н. п. земля, свѣшня, чаши се
земља, свѣшня.
- Ѧ Изговара се као кс (и Руси су га већ одавно изоставили).
- Ѧ Изговара се као пс (и њега су Руси изоставили).
- Ѧ Само је за Грчке ријечи. Србљи је друкчије не могу изговорити, него
као ш; Руси понавше пишу (и изговарају) ф мјесто о, н. п. Фео-
дорѢ, Афини и ш. д. А у Ѣкојим ријечма пишу (и изговарају, као и
Србљи) ш мјесто о, н. п. шеатерѢ, математика, апшѣа.
- Ѧ Такођер је за Грчке ријечи, и изговара се двојакѣ: 1) као в, н. п. ПавелѢ,
евхарѣста, евангелѢ. 2) као и, н. п. муро, шуран, и ш. д.
Већ и Руси пишу ПавелѢ, евангелѢ, шираниѢ и ш. д.

Ово је био говор о Славенским словима, којије ми немамо (нипи
нам пребају); сад да речемо неколике ријечи о нашим словима, којије
Славени немају. Славени немају Ѣ, ј, љ, њ, ѣ, ц.

ц Је и код нас гошово само за шуѢ ријечи (осим увјѣдбаши, наруѣбина).

Ѣ и ѣ. Ако у Славенском језику лебѣѢ, ГосподѢ, шверѢ, ѣдѢ, мѣдѢ,
преба чипаши лебѣѢ, ГосподѢ, шверѢ, јаѢ, мјеѢ; а пушѢ,
радѣстѢ, милѣстѢ, (ако преба чипаши) пуѢ, радѣсѢ, ми-
лѣсѢ: онда Славенима преба Ѣ и ѣ, као и нама: зашто они само
слова немају, а гласове имају као и ми.

Ѣ и ѣ Требало би Славенима какогѢ и нама. Кад би у Славенском језику
(или барем у Русијском) било Ѣ и ѣ, онда бисмо знали, или преба
чашиши конѢм, или коѢм; кони, или коѢи; конски, или
коѢски; учишѣлѢм, или учишѣѢм; учишѣли, или учи-
шѣѢи; на земѢи, или на земѢи; воѢи оѣа небѣснаго, или
воѢи оѣа небѣснаго; кѢига, или кѢиѢга; коѢи, или коѢи;
жѢи, или жѢи; љубѢен, или љубѢѢен; обѢовѢен, или обѢовѢ-
Ѣен; сохѢранѢн, или сохѢраѢѢн; онда бисмо ласно могли одсу-
диши, или имају правије Ѣѣца, која поју у цркви Буди имѢа ГосподѢ
ѢѢе, или учишѣѢи и свѣшѢеници, који чѢпају ГосподѢне и ш. д.

Код нас Ѣкоји учишѣѢи СлавѢнскије грамаѢника кажу, да у овако-
вим ријечма л и н преба чѢпиши Ѣ и ѣ: зашто је (вѢле) у имени-
шѢном умѢкшано л и н, па свуда остаје као Ѣ и ѣ; али је то слаб из-
говор: кад би тако било, онда не би пребало ни у другим падежѢма пи-
сати Ѣ ни ю, него а и у, н. п. пребало би писати земљу, вољу, богѢ-

ну, коиа, учитела, кону, учителу, па би се чапило земљу, вољу, богињу, коња, учитеља, коњу, учитељу: него је то, с опроштењем, крпеж, који показује недоспатак Славенске Буквице.

Тако је исто потребно ју Славенском језику, н. п. кад се пише у имен. струа, Троя, судја, у вин. струю, Трою, судју: пребало би и у род. и у дат. писати струји, Троји, судји, а не струи, Трои, суди.

О ГЛАСОУДАРЕНИЈУ.

(de accentu)

У Српском језику имају 4 различна ударенија гласа, и по њима су ево начињена 4 знака: [˘], [˙], [˚], [˛].

Први ([˘]) споји над оним словом, ће се глас оштро изговара, н. п. вѣда, вѣана, вѣна, зѣмља, премѣшати, премѣшнути, пиѣца, пиѣти, крѣст, прѣшати и ш. д.

Други ([˙]) споји над оним словом, ће се глас управо протеже, н. п. граѣна, ѓвца, сеѣка, рѣка, виѣати, дѣша, риѣати, весѣље, шркаши, срѣна и ш. д.

Трећи ([˚]) споји над оним словом, ће се глас као округло разлази, н. п. глаѣд, блаѣго, шѣло, бир, сѣнце, крѣг, рој, пѣмтиши, шрѣи, крѣв, шрѣк, шрѣка и ш. д.

Четврти ([˛]) споји над оним словом, ће се глас тако протеже, да од протежања прелази нешто и на друга слова, која иду за њим, н. п. наѣво; (и свуда у родип. млож.) десѣт љѣди, пѣш ѓвѣца, свију наѣрода и ш. д.

Које ријечи на ком слогу имају који знак гласоударенија, то ће се по времену одредити у грамашикама; а ми овѣе за сад само да опоменемо још нешто код овије знаа гласоударенија, да би се лакше могао познати прави глас ријечи:

1) Глас је првога знака ([˘]) двојак, које се особито може познати у једнаким ријечма, н. п. баѣати оштрије се изговара кад значи *stehen*, него кад значи *werfen*; тако се ѓра изговара оштрије кад значи *die rechte Zeit*, него кад значи *die Miß*; тако се изговара оштрије ја риѣца млада коза, него ја риѣца шеница и ш. д. зато сам ја у оваковим ријечма метнуо два знака ([˘]) ће се оштрије изговара, као што се може виѣети код баѣати, ја риѣца, пара и ш. д.

2) Код преѣга ([˙]) преба упамтити: а) ће је гођ на другом, или на преѣм, или на четвртом слогу овај глас, онѣе пред њим мора бити на ком слогу и оштри ([˘]), н. п. ѓвѣар, раѣар, радѓст, го спѓдѣар, го шѓвѣљење, го ро па ди ѣк, вѓј во до ва ѣње и ш. д. зато ја нијесам (свуд) ни метао оштрога на први слог, ће је ово на другом, као н. п. код ѓвѣар, раѣар, рѣач, радѓст, раѣење, но шење, мо шање, гѣѣцован, го лѣшан, гра ѣанче и ш. д. б) овај се глас налази код свију ријечи, које се од несавршених глагола граде на ѣе на предшѣдњем слогу, н. п. го шѓвѣљење, ријѣење, вѓј во до ва ѣње и ш. д. зато га у оваковим ријечма не би пребало ни писати (кад се зна да је свуда), као што га ја нијесам писао у оним оваковим ријечма, које напријед имају глас другога знака, н. п. пиѣање. струѣгање, до са ѣи ва ѣње, ошкуп ѣи ва ѣње, љѣбљење, и ш. д. в) готово би се могло реѣи, да је и овај глас двојак у оним ријечма, ће се два налазе на једној ријечи, н. п. пѣмѣѣење, сѣдѣим, раѣдѣим, шаѣрам, вѣѣѣм и ш. д. (у оваковим глаголима).

3) И четвртого је знака ([˛]) глас двојак, које је најлакше познати у једнаким ријечма, н. п. нас има седам друга, и сваки имамо по десѣт лиѣпи друга (што се конци препредају): овѣе се у десѣт лиѣпи друга не протеже тако глас, као у седам друга, него се изговара дрѣѣга, тако исто кад се рече: виѣели смо на небу го дѣга, и донијели смо сваки по го качни дѣга; десѣт граѣна, и допао раѣна и ш. д.

4) Глас не остаје све једнако на једном слогу, него се мијења, н. п. вода, водѣ, води, воду, водо, водѡм, води, воде, вода, водама; сокоб, соколе, соколе; лѡнац, лѡнца (а рѡнац, рѡнца!), лѡнци, лѡнаѡ, лѡнцима; писати, пишѣм, писаше; јунак, јунака, јуначе, јунака и ш. д.

СКЛОНЕНИЈА.

(de substantivorum declinatione)

Српска имена сушпествипелна имају четири склоненија.

Прво Склоненије,

По коме се склањају сва имена мушкога рода, која се свршују на полугласно слово и на у, и она на а, која и у родипелном имају а; и на о, која у род. имају ла; и неколика на е, н. п.

јединствени број

И. јѣлен,	колач,	ѡра,	мије,	сокоб,	кошао,
Р. јѣлена,	колача,	ѡраа,	мија,	сокола,	кошла,
Д. јѣлену,	колачу,	ѡрау,	мију,	соколу,	кошлу,
В. јѣлена,	колач,	ѡра,	мије,	сокола,	кошао,
З. јѣлене,	колачу,	ѡраше,	мију,	соколе,	кошле,
Т. јѣленом,	колачем,	ѡраом,	миѡм (мијем)	соколом,	кошлом,
С. јѣлену,	колачу,	ѡрау,	мију,	соколу,	кошлу,

множествени број

И. јѣлени,	колачи,	ѡраси,	мијѡви,	соколови,	кошлови,
Р. јѣлена,	колача,	ѡраа,	мијѡва,	соколовѡва,	кошловѡва,
Д. јѣленима *),	колачима,	ѡрасима,	мијѡвима,	соколовима,	кошловима,
В. јѣлене,	колаче,	ѡрае,	мијѡве,	соколове,	кошлове,
З. јѣлени,	колачи,	ѡраси,	мијѡви,	соколови,	кошлови,
Т. јѣленима **),	колачима,	ѡрасима,	мијѡвима,	соколовима,	кошловима,
С. јѣленима **),	колачима,	ѡрасима,	мијѡвима,	соколовима,	кошловима,

*) У пјесмама се налази бешпо дап. млож. као пѡр. јед. (као што је и у Славенском језику), н. п. Биће доспа меса и гавраном; Тако Турком Турски сѡлам даде и ш. д. Бешпо се овакови дап. млож. падеж може чути и у говору, особито у Бачкој (по вароцима), и понајвише код они имена, која у млож. броју нарасту на еви или на ѡви, н. п. воловом, соколовом, царевом; пријашељем, момком и ш. д. Али од Србијанаца, од Бошњака и од Ерцеговаца, ја то нијесам чуо никад, него би још и у пјесмама прије казали воловим, соколовим, царевим, пријашељим (као Турски Турцим Бога називаше); или воловма, пријашељма и ш. д. а не вјерујем да би и Бачвани казали, н. п. прстом, зубом, ноктом?

**) Бешпо се може (особито у Сријему, у Бачкој и у Банату) изоставити ово ма у пѡр. и у сказ. млож., н. п. сјѣлени, на волови, у кошлови и ш. д. И овако се по реченим мјестима (особито у писању) изоставља ма у пѡр. и у сказ. код свију имена (осим пређега склоненија) сушпествипелни и прилагателни, и код њекоји мјестоименија (н. п. мој, твој, свој, чиј). Али у Србији, у Босни и у Ерцеговини, слабо се и у пјесмама чује (н. п. А с ајдуци како начинимо), него се радије изостави пошљедње а, или и испред м, н. п. На синѡрим силне пипревке; у Руњанским зеленим шљивама; Под чадорма робље подјелише и ш. д.

I. Код овог склоненија треба упамтити:

- 1) Имена бездушни ствари имају у јед. броју вин. као имеништели.
- 2) Имена, која се свршују на *ћ, ж, ј, љ, њ, ђ, ч, ш*, имају у зват. јед. у мјесто *е*, а у тввр. е мјесто *ом*, н. п. *смућ*, зват. *смућу*, тввр. *смућем*; *нож*, *ножу*, *ножем*; *змај*, *змају*, *змајем*; *краљ*, *краљу*, *краљем*; *пањ*, *пању*, *пањем*; *манић*, *манићу*, *манићем*; *колач*, *колачу*, *колачем*; *миш*, *мишу*, *мишем* и т. д. али *јеж*, *јежом*! Ђекоја имена и на ар имају овако, н. п. *писар*, *писару* (и *писаре*) *писарем* (и *писаром*); *господар*, *господару*, *господарем* (и *господаром*); *цар*, *царе*, *царев* (!) и т. д.
- 3) Имена, која се свршују на *ц*, у зват. јед. премјењују *ц* на *ч*, а у тввр. и она имају е мјесто *ом*, н. п. *сприц*, зват. *сприче*, тввр. *сприцем* и т. д. Осим *зец*, *зецом*; *мјесец*, *мјесецом*.
- 4) Имена, која се свршују на *з*, у зват. јед. премјењују *з* на *ж*, н. п. *кнез*, зват. *кнеже* и т. д. Али која се имена ријетко говоре у зват. јед., код они се може чути и на *зу* (мјесто *же*), н. п. Ој Французу *царе* *словити*! —
- 5) Имена, која се свршују на *г* и на *к*, у зват. јед. премјењују *г* на *ж*, а *к* на *ч*; а у млож. свуда осим род. и вин. *г* на *з*, а *к* на *ц*, н. п. *рог*, зват. јед. *роже*, а у млож. броју *рози*, *розима*; *јунак*, *јуначе*, *јунаци*, *јунацима* и т. д. Али имена која се свршују на *дак*, *так* и *чак*, и у род. губе *а*, а ријетко се говоре у зват. јед., код они би се прије казало на *ку*, него би се промјенило *к* на *ч*, н. п. *патак*, *пашку*! (мјесто *паче*!), *мачак*, *мачку*! (мјесто *маче*!) и т. д. Али која се често говоре, она имају као што треба, н. п. *пешак*, *пече*!
- 6) Имена, која се свршују на *ац*, и на *ао*, и многа друга на *ак*, *ал*, *аљ*, *ам*, *ан*, *ањ*, *ап*, *ар*, *ас*, *аш*, *ач*, у свима осталим падежима (осим род. млож.) губе *а*, н. п. *знанац*, *знанца*; *момак*, *момка*; *угал*, *угла*; *угаљ*, *угља*; *јарам*, *јарма*; *ован*, *овна*; *жрвањ*, *жрвња*; *кошао*, *кошла*, *вјешар*, *вјешра*; *овас*, *овса*; *лакат*, *лакша*; *Бирач*, *Бирча* и т. д.
- 7) Сва имена, која се свршују на *о*, и многа друга, особито једно-сложна и двојесложна, нарасту у млож. броју на *еви* или на *ови*:
 - а) На *еви* нарасту она, која у тввр. јед. имају *ем*, н. п. *смућ*, *смућеви*; *нож*, *ножеви*; *краљ*, *краљеви*; *пањ*, *пањеви*; *цар*, *цареви*; *броћ*, *броћеви*; *мач*, *мачеви*; *кош*, *кошеви* и т. д.
 - б) А на *ови* сва оспала, која у тввр. јед. имају *ом*, н. п. *град*, *градови*; *поп*, *попови*; *кошао*, *кошлови*; *соко*, *соколови*; *гавран*, *гавранови*; *јаспријед*, *јаспребови* и т. д.
- Но ова сва имена могу имати и по правилу, и код ђекоји се говори обадвоје, н. п. *миши* и *мишеви*; *рози* и *рогови*; *пијетли* и *пијетлови*; *суди* и *судови* и т. д. а код оспали се чује у пјесмама, н. п. *пуши*, *ножи*, *орли*, *говрани*: Ђе се вију *орли* и *тавраи* и т. д.
- 8) Имена *народа*, која се свршују на *и*, у млож. броју у свима падежима губе *и*, н. п. *Бугарин*, *Бугари*; *Србин*, *Срби*; *Лашинин*, *Лашини* и т. д. Али *Турчин* каже се *Турци* (као од *Турак*).
- 9) Имена, која се свршују на *дац* и на *тац*, у свима осталим падежима осим род. млож. губе *д* и *т*, н. п. *желудац*, *желуца*, (род. млож.) *желудаца*; *отац*, *оца*, *оцу*, *оче*, *отаца* и т. д.
- 10) *Мије*, *грије*, *смије*, може бити да би у млож. броју могли имати и на *еви* (*мијеви* и т. д.); али (по Рес. нарјечију) *ме*, *гре*, *сме*, и у тввр. јед. имају само на *ом*.

II. Особито треба упамтити код ђекоји ријечи:

- 1) Нека имена имају урод. млож. и мјесто *а*, н. п. *црв*, *црви*; *мрав*, *мрâви*; *мјесец*, *мјесѐци*; *ваш*, *вâши*; *динар*, *диниâри*; а ђекоја имају и *а* и *и*, н. п. *саш*, око *сâши* и пуно *сâшâ*; *пуш*, *пеш* *пѹшâ*, а у *Сријему*, у *Бачкој* и у *Банату*, *пеш* *пѹши* и т. д.
- 2) *Госп* има у род. млож. *госпију* и *госпи*.
- 3) *Дан* кад се сам склања, онда иде по правилу, н. п. *дан*, *дана*; у млож. броју *дани* и т. д. А с ријечима *Ђурђе* *дан*, *Јовањ* *дан* и т. д. има у род. *дне*, н. п. у *очи* *Ђурђе* *дне*; *о* *Ђурђе* *дне*. Тако се говори *два* *дни* (*двадни*), *три* *дни* (*тридни*); а даље се каже

четири дана (слабо би ко рекао четири днѣ), пет дана (пет днѣ ни пошто); пропадоше ми толики днѣ и ш. д.

4) Пуш има у род. јед. и пушом и пушем: а) н. п. ја сам за пушом; стоји под пушом. б) н. п. оде пушем.

5) Коњиц има у зващ, јед. коњицу (мјесто коњиче! може бити да се разликује од коњик?), н. п.

„Јунак коњу говорио:

„Ој коњицу добро моје —

6) Сприц у млож. броју говори се и сприцеви и спричеви; тако и зец, зецови и зечеви.

7) Коњ има у даш., твор. и у сказ. млож. коњма (а не коњима); а зуб има и зубма и зубима.

8) Човек у млож. броју каже се људи (а не човеци), и склања се ево овако: и. људи, р. људи, д. људима и људма, в. људе, з. људи, ш. људима и људма, с. људима и људма.

Друго склоненије,

По коме се склањају сва имена женскога и (оспала) мушкога *) рода, која се свршују на а, и. п.

јединствени број

И. жена,	змија,	књига,	мѹка,	пушка,	вапра,
Р. жене,	змије,	књиге,	мѹке,	пушке,	вапре,
Д. жени,	змији,	књизи,	мѹци,	пушци,	вапри,
В. жену,	змију,	књигу,	мѹку,	пушку,	вапру,
З. жено,	змијо,	књиго,	мѹко,	пушко,	вапро,
Т. женим,	змијом,	књигом,	мѹком,	пушком,	вапром,
С. жени,	змији,	књизи,	мѹци,	пушци,	вапри,

мложествени број

И. жене,	змије,	књиге,	мѹке,	пушке,	вапре,
Р. жена,	змија,	књига,	мѹка,	пушка,	вапри,
Д. женама,	змијама,	књигама,	мѹкама,	пушкама,	вапрама,
В. жене,	змије,	књиге,	мѹке,	пушке,	вапре,
З. жене,	змије,	књиге,	мѹке,	пушке,	вапре,
Т. женама,	змијама,	књигама,	мѹкама,	пушкама,	вапрама,
С. женама ^{*)} ,	змијама,	књигама,	мѹкама,	пушкама,	вапрама.

Овђе преба упампипи:

1) Имена, која се свршују на га и на ка, у даш. и у сказ. јед. премјењују г на з, к на ц, и. п. књига, књизи; рука, руци и ш. д. Али која се имена свршују на шка и на чка, у они се говори и онако, и. п. палики, кучки и ш. д. Али ја сам слушао у Србији по селима баш и у овакови (особито на шка) ђе се промјењује к на ц, и. п. носи на мо-

*) Мушка имена овога склоненија само су у јед. броју мушкога рода, а у млож. женскога, и. п. мој слуга, моје слуге; наше владике; Српске војводе, и ш. д. А у пјесмама су овакова имена и у јед. броју понајвише женскога рода, и. п.

„Слуга моја Облацићу Раде —

„Да ти да Бог, Сибинска војвода —

**) И код овије се имена у Сријему и (особито) у Бачкој може изоспавипи ма у сказ. млож. и пошљедње а добије мало дужи глас, и. п. у новина, по ливадѣ, на кука и ш. д. Мени се чини да и у овом ђекоји садашњи списатељи Сремачки и Бачвански прегоне мјеру; ја не вјерујем да би прост Сријемац казао, и. п. О наши да-нашњи Српски књига; у Петрови красни непокошени зелени ливада и ш. д.

ици (мјесто на мошкци); подај мачци и ш. д. У ред овије имена иду и она, која се свршују на аа и на уа, н. п. снаа, даш. и сказ. снаси и снаи; муа, муси и муи и ш. д.

2) Имена која се свршују на ца, у звап. јед. имају е мјесто о, н. п. пријашељица, звап. пријашељице и ш. д. Али ђекоја имају и о, н. п. иди, кукавицо сиња! несрешњицо једна! и ш. д.

3) Сва мушка кршпена имена и многа женска имају звап. једин. као и имен. н. п. Станиша, о Станиша; Милија, о Милија; Никола, о Никола; Аница, о Аница; Ружица, о Ружица (а Ружа, о Ружо!); Милица, о Милица и ш. д. А женска опет ђекоја имају на о по правилу, н. п. Стана, о Стано; Џвијеша, о Џвијешо; Сара; о Саро и ш. д.

4) Која имена пред а имају два полугласна слова једно до другог, она ђекоја у род. млож. добију а међу она два полугласна слова, н. п. пушка, пушака; крушка, крушака; пашка, пашака и ш. д. а ђекоја опет остану али узму на крају и мјесто а, н. п. врша, вршти; вапша, вапши; чавка, чавки и ш. д. (к овима иде и лађа, лађи! и и млада, млади!). Али кврга, рпа, рка, грба и остале овакове ријечи имају по правилу, ш. ј. кврѣга, грѣба, рѣпа и ш. д.

5) По овом се склоненију склањају и она женска имена, која имају само млож. број на е, н. п. гаће, виле, мекиње и ш. д.

6) Рука и нога имају у род. млож. рѣкѣ, нѣгѣ; тако се чује и слуга, слугѣ, а говори се и слѣга.

Т р е ћ е с к л о н е н и ј е,

По коме се склањају сва имена женскога рода, која се свршују на полугласно слово и на и, и на о, н. п.

јединствени број

И. ствар,	мисао,	шелад,	маши,	кѣи,
Р. ствари,	мисли,	шелади,	матерѣ,	кѣри,
Д. ствари,	мисли,	шелада(шелади),	матери,	кѣри,
В. ствари,	мисао,	шелад,	матѣр,	кѣр,
З. ствари,	мисли,	шелади,	машин,	кѣри,
Т. ствари (-рју),	мисли(мисљу),	шелада,	матерѣм,	кѣри (-рју),
С. ствари,	мисли,	шелада,	матери,	кѣри,

мложествени број

И. ствари,	мисли,	—	матере,	кѣри,
Р. ствари,	мисли,	—	матѣра,	кѣри,
Д. стварима (-рма),	мислима,	—	матерама,	кѣрима (-рма),
В. ствари,	мисли,	—	матере,	кѣри,
З. ствари,	мисли,	—	матере,	кѣри,
Т. стварима (-рма),	мислима,	—	матерама,	кѣрима (-рма),
С. стварима (-рма),	мислима,	—	матерама,	кѣрима (-рма),

Овђе треба узети на ум:

1) По овом се склоненију склањају и она женска имена, која само имају млож. број на и, н. п. прси, очи, уши и ш. д.

2) Коспи, кокош, уш, ваш, очи, прси, уши, имају у род. млож. коспију, кокошију, ушију, вашију, очију, прсију, ушију; а говори се и по правилу, н. п. Поспи као пас од коспи.

3) Нишци има у род. нишца (по другом склоненију, као нишце); тако јасли јасала (као јасле).

4) Код овога је склоненија двојак пиворит. падеж у јед. броју, ш. ј. на и и на ју (осим матере и сабиратерни имена на ад), н. п. ствари и стварју; кокоши и кокошју; жучи и жучју и ш. д. Мени се чини да је овај први (ствари) обичнији у народу од другог. Код овога другог (нају) треба озо упамтити: а) код имена, која се свршују на д, л (на о), н. п.

слије се ј е д у ђ, с л у ђ, с н у ђ, с т у ђ, н. п. прѣад, прѣа-
ђу; мисао, мишљу; зелен, зелењу; постах, постаху; кост,
кошћу и т. д. б) која се свршују на б, в, м, п, у оније се претвори ј у
љ, н. п. зоб, зобљу; крв, крвљу; кап, капљу и т. д. в) која се
свршују на ђ, љ, њ, њ, код оније се ј са свим изгуби, н. п. чађ, чађу;
крмељ, крмељу; ноћ, ноћу и т. д.

Четврто склоненије,

По коме се склањају сва имена средњег и мушкога рода, која се
свршују на е и на о, н. п.

јединствени број

И. поље,	срѣтеније,	Стањоје	име,	шеле,	село вѣсло,	Рајко,
Р. поља,	срѣтенија,	Стањоја	имена,	шелеша,	сѣла вѣсла,	Рајка,
Д. пољу,	срѣтенију,	Стањоју	имену,	шелешу,	сѣлу вѣслу,	Рајку,
В. поље,	срѣтеније,	Стањоја	име,	шеле,	село вѣсло,	Рајка,
З. поље,	срѣтеније,	Стањоје	име,	шеле,	село вѣсло,	Рајко,
Т. пољем,	срѣтенијем,	Стањојем	именом,	шелепом,	сѣлом вѣслом,	Рајком
С. пољу,	срѣтенију,	Стањоју	имену,	шелешу,	сѣлу вѣслу,	Рајку,

множествени број

И. поља,	срѣтенија,	—	имѣна,	—	сѣла,	вѣсла,	—
Р. поља,	срѣтенија,	—	имѣна,	—	сѣла,	вѣсѣла,	—
Д. пољима,	срѣтенијама,	—	имѣнима,	—	сѣлима,	вѣслима,	—
В. поља,	срѣтенија,	—	имѣна,	—	сѣла,	вѣсла,	—
З. поља,	срѣтенија,	—	имѣна,	—	сѣла,	вѣсла,	—
Т. пољима*)	срѣтенијама,	—	имѣнима,	—	сѣлима,	вѣслима,	—
С. пољима*)	срѣтенијама,	—	имѣнима,	—	сѣлима,	вѣслима,	—

Код овог склоненија преба упампипи:

1) Имена живи ствари, која се свршују на е и нарашћују на па, она у
млож. броју постају (сабирашелна) женскога или мушкога рода, и склањају
се по првом и по трећем склоненију, н. п. шеле, шелеша, шелад, или
шеоци; прасе, прасад, или прасци; чељаде, чељад; момче,
момчад и т. д. Али имена овакова мртви ствари (која су понајвише
пућа), имају и млож. број, н. п. шане, шанеша, у млож. бр. шане-
ша; јапунце, силембе, коше, кебе и т. д.

2) Која се имена свршују на о, а имају пред о два полугласна слова
једно до другога, она у род. млож. узму а међу она два полугласна сло-
ва, н. п. седло, седала; весло, весала; масло, масала и т. д.

3) Дрво нарашћује на па (уметне се те пред а), и има у род. дрве-
ша и т. д. а у млож. броју има двојако: а) дрва (даш дрѣ); б) дрвеша.

4) Псето има у род. псеша или псешеша; а у млож. броју са-
биршелно пашчад (женскога рода), или пси (мушкога рода од пас).

5) Рамо има у род. рамена (као раме).

*) Код овије имена мало је обичије (него код првога и другог склоне-
нија) да се изоставља ма у швор. и у сказ. млож., н. п. по брди, на
коли, сколи, под коли, по сели и т. д. Али је у Србији, у Босни
и у Ерцеговини опет обичије са има (на колима, под колима,
с колима, по селима и т. д.); па и у самим pjesмама радије се
изостави само а, него чашаво ма, н. п. Кака ј' војска по брдима
руџанским —

О ИМЕНУ ПРИЛАГАТЕЛНОМ.

(de adjectivo, eoque aut finito aut infinito)

Прилагателна имена могу се, по њиховом значењу, раздијелити у три реда: Прва показују каквоћу имена сушствителни; и ова су опет двојака: 1) која показују какво је што, н. п. добар човек, зелен лист, мутна вода, шарена пица, брз коњ и ш. д. 2) која показују, ода шта је што, н. п. гвозден кошао, дрвена кућа, сребрно пуце, кожна аљина и ш. д.

Друга показују чије је што; и ова су опет двојака: 1) која показују, да је што само једнога извесног имена сушствителног, н. п. попов, ковачев, војводин и ш. д. 2) која показују, да је што више имена сушствителније, или једнога кога му драго, н. п. поповски, ковачки, војводски; говеђи, козји, рибањ, пичји, ћешњи и ш. д.

Трећа иду у ред другије, него се од њи разликују, што нијесу постала од имена сушствителни, него од другије различни дијелова говорења, као н. п. 1) од нарјечија (особито мјеста и времена), н. п. тамошњи, данашњи, лански, шокоршњи и ш. д. 2) од глагола, н. п. сшајаћа кошуља, плешаћа игла, ораћа земља, купави гуњ, музовна крава, пекућа вода, и остала овакова причасија. 3) од имена бројителније, н. п. први, други, трећи и ш. д.

О двојаком свршивању прилагателни имена.

Прилагателна имена првога реда свршују се у мушком роду јединственог броја двојако, ш. ј. на полугласно слово, *) или на и: зашто ми говоримо, и слушамо ће се говори, н. п. добар и добри, зелен и зелени, дрвен и дрвени, двогуб и двогуби и ш. д. Ово су прво назвали Славенски граматици прилагателним усјеченим (со усјеченијем), а друго цијелим (без усјеченија). Може бити, да би било паметније рећи, да је ово друго прилагателно нарасло од првога, него да је прво усјечено: зашто прво споји у првome свом облику (као н. п. муж у именителном падежу) и показује каквоћу неизвесне ствари (на питање какав?), н. п. зец је плашив; поштен човек не умије лагати; мени је мио црвен појас; златан је прстен скупљи него сребрни; Тојко се чини (да је) паметан и ш. д. А ово је друго начињено (с додатком и) од првога, и каквоћом опредјељује ствар (на питање који? као Њемачки член der, die, das), н. п. црвени појас изјели миши; изгубио сам сребрни прстен; продао сам мој необрани виноград и ш. д. Ово двојако свршивање наши прилагателни имена само се налази у мушком роду (јединственог броја), а у женском и у средњем роду само се по гласу разликује, н. п. боља је аљина широка, него уска; камо она широка аљина? Ту је и уска и широка; ово је прасе дебело; пошто ћеш ми дати оно лвоје дебело прасе? и ш. д.

Кад оће прилагателно име да се усјече, онда му само треба одузети оно и с краја, н. п. жути, жути; дрвени, дрвени и ш. д. Ако ли прилагателно има пред и два полугласна слова заједно, онда усјеченом

*) Ђекоја се у мушком роду свршују и на о (мјесто л), н. п. зрео, весео, троо и ш. д.

**) У Славенском језику ово се разликује словима у сва три рода, н. п. свѣтъ, свѣта, свѣто; свѣтъи, свѣтаа, свѣтое; а Србљи су изоставили у женском роду а, а у средњему е, на само гласом нашежу и разликују: зато се налази у старим књигама Српским и без а, и са а и а, и са два а, н. п. у Лазаревој дипломи (што је споменуто у предговору): село буковица донѣ, село буковица горниѣ, село окованица донѣ; пако има, у Раваници (у Сријему, ђе и диплома сад стоји, код светог Лазара) на црвеној свили везено златом (кажу да је везла царица Милица на њивот кнезу Лазару): вѣлюбѣнаа ши чеда; и вѣзлюбѣнаа ши чеда.

треба уметнути а међу она два полугласна слова, н. п. павни, паван; пливкѣ, пливак; мѹдри, мѹдар и т. д. Осим црнѣ, црни; сребрнѣ, сребрни; гркѣ, грк, и осталије овакови.

А кад оће да се начини од усјеченога прилагателног цијело, онда му треба додати на крају и, н. п. жѹш, жѹшѣ; зѣлен, зѣленѣ; дрвен, дрвенѣ и т. д. А која прилагателна имају а пред пошљедњим полугласним словом, од они нека избацују а у свима осталим премјенама и падежима (као и ђекоја суштественијелна имена мушкога рода, н. п. јарам, јарма), као н. п. 1) сва готово која се свршују на ан, н. п. дробан, дробна, дробно, дробни; тако раван, гладан, празан, рујан, болан, вољан, помаман, крупан, оран, красан, сипан, срећан, мучан, кршан и т. д. (осим лаган, лаћан, млаћан, узан, мекан, ваљан, санан, шанан, сићан). 2) која се свршују на ак, н. п. љубак, узак, риједак, вишак, млећак, мајецак, дугачак, еришак и т. д. (осим лак, млак, јак, нејак). 3) која се свршују на ар, н. п. рабар, мудар, мокар, оштар и т. д. А нека опет задржавају а, као н. п. 1) која се свршују на аб, н. п. слаб. 2) која се свршују на ав, н. п. лукав, рапав и т. д. 3) која се свршују на аш, н. п. рачваст, путоногаст и т. д. 4) која се свршују на аш, н. п. главаш, крилаш, носаш и т. д.

Дѣвљѣ, мѣлѣ, и вѣликѣ, не усјечају се никако. Дѣвљѣ пребало би да буде дѣваљ, дѣвља, дѣвље; мѣлѣ, мѣл (или мѣо), мѣла, мѣло; авѣликѣ, вѣлик, велика, велико; али се не говори ни једно, него остају тако: дѣвљѣ, дѣвљѣа, дѣвљѣе; мѣлѣ, мѣлаа, мѣлоб; вѣликѣ, вѣликаа, вѣликоб. Истина да се мјесто мал и велик узима мален и голем, али се говори и онако, н. п. јеси ли велики нарастао? (овђе Србљин нишпи ће рећи велик ни голем).

Прилагателна имена имају три рода и два склоненија.

Прво склоненије,

По коме се склањају сва прилагателна имена, која се у средњем роду свршују на о, или у мушком роду на б, в, г, д, з, к, л, м, н, о, п, р, с, ш, н. п. слаб, здрав, дуг, млад, брз, дубок, обал, пицом, раван, дебео, шуп, мудар, бос, жуш и т. д.

Примјер првога склоненија.

І. Усјечено.

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. жѹш,	жѹша,	жѹшо,
Р. жѹша, жѹшѣга, жѹшѣг,	жѹшѣ,	жѹша, жѹшѣга, ѣг,
Д. жѹшу, жѹшѣме, му, ѣм,	жѹшѣј,	жѹшу, жѹшѣме, му, ѣм,
В. жѹш (жѹша, шѣг, га),	жѹшу,	жѹшо,
З. — — — *)	—	—
Т. жѹшим, жѹшијем,	жѹшѣм,	жѹшим, жѹшијем,
С. жѹшу, жѹшѣме, му, ѣм,	жѹшѣј,	жѹшу, жѹшѣме, му, ѣм

множествени број.

И. жѹши,	жуше,	жѹша
Р. жѹшије, жѹши,		
Д. жѹшима, им, жѹшијем,	} за свашри рода	

*) Истина да би по смислу пребало да нема зват. усјеченог, али ја сам чуо ће се говори: немој добар човече! прођисе, добар човече! и т. д.

В. жу́те,	жу́те	жу́та,
З. —	—	—
Т. жу́пима, њм, жу́пијем *),	} за сватри рода,	
С. жу́пима, њм, жу́пијем *),		

II. Цијело:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. жу́пй,	жу́пѧ,	жу́пѦ,
Р. жу́пога, жу́пог	жу́пѣ,	жу́пога, жу́пог,
Д. жу́поме, му, Ѧм,	жу́пој,	жу́поме, му, Ѧм,
В. жу́пога, жу́пог,	жу́пу,	жу́пѦ,
З. жу́пй,	жу́пѧ,	жу́пѦ,
Т. жу́пйм, жу́пијем,	жу́пом,	жу́пйм, жу́пијем,
С. жу́поме, му, Ѧм,	жу́пој,	жу́поме, му, Ѧм.

множествени број.

И. жу́пй,	жу́те,	жу́пѧ,
Р. жу́пије, жу́пй,	} за сватри рода,	
Д. жу́пима, њм, жу́пијем,		
В. жу́те,	жу́пѣ,	жу́пѧ,
З. жу́пй,	жу́пѣ,	жу́пѧ,
Т. жу́пима, њм, жу́пијем,	} за сватри рода,	
С. жу́пима, њм, жу́пијем,		

Друго склоненије,

По коме се склањају сва прилагателна имена, која се у средњем роду свршују на е, или у мушком роду на ђ (и на ђи), ји, љи, њи, љи (и на ђи), н. п. риђ, говеђи, мачји, дивљи, рибли, кокошињи, вруђ, шелеђи и ш. д.

Примјер другога склоненија.

I. Усјечено.

јед. број.

мушк.	женск.	средњ.
И. вруђ,	вруђѧ,	вруђѣ,
Р. вруђѧ, вруђѣга, вруђѣг,	вруђѣ,	вруђѧ, вруђѣга, ђѣг,
Д. вруђу, вруђѣму, ђѣм,	вруђѦј,	вруђу, вруђѣму, ђѣм,
В. вруђѧ, ђѣга, ђѣг (вруђѧ),	вруђу,	вруђѣ,
З. —	—	—
Т. вруђйм, вруђијем,	вруђѦм,	вруђйм, вруђијем,
С. вруђу, вруђѣму, ђѣм,	вруђѦј	вруђу, вруђѣму, ђѣм,

мн. број.

И. вруђи,	вруђѣ,	вруђѧ,
Р. вруђије, вруђиј,	} за сватри рода.	
Д. вруђима, ђѣм, ђѣјем,		
В. вруђѣ,	вруђѣ,	вруђѧ,
З. —	—	—
Т. вруђима, ђѣм, ђѣјем,	} за сватри рода.	
С. вруђима, ђѣм, ђѣјем,		

*) И код прилагателни се имена у тввр. и у сказ. мн. изоспавља особито у писању у Сријему и у Бачкој оно м (ма и јем) на крају (као и код сушц. имена првога, другога и чепвртог склоненија), н. п. с добри коли, по зелени ливада, у Српски новина, на сеоски болови и ш. д.

II. Ц и ј е л о.

јединствени број.

м у ш к.	ж е н с к.	с р е д њ.
И. врѹћѹ,	врѹћа,	врѹће.
Р. врѹћега, врѹћег,	врѹће,	врѹћега, врѹћег.
Д. врѹћему, врѹћем,	врѹћој,	врѹћему, врѹћем,
В. врѹћега, врѹћег (врѹћѹ),	врѹћу,	врѹће,
З. врѹћѹ,	врѹћа,	врѹће,
Т. врѹћим, врѹћијем,	врѹћом,	врѹћим, врѹћијем,
С. врѹћему, врѹћем,	врѹћој,	врѹћему, врѹћем,

м л о ж. б р о ј.

И. врѹћѹ,	врѹће,	врѹћа.
Р. врѹћије, врѹћѹ,		
Д. врѹћима, врѹћим, врѹћијем,	} за сватпри рода.	
В. врѹће,	врѹће	врѹћа,
З. врѹћѹ,	врѹће,	врѹћа,
Т. врѹћима, врѹћим, врѹћијем,	} за сватпри рода.	
С. врѹћима, врѹћим, врѹћијем,	} за сватпри рода.	

Примјечаније. Сав, сва, све, броји се шапођер међу прилагателна имена, али се склања по својој особином начину, ево овако:

јединствени број.

м у ш к.	ж е н с к.	с р е д њ.
И. сав,	сва,	све.
Р. свега,	све,	свега,
Д. свему,	свој,	свему,
В. свега (сав),	сву,	све,
З. сав.	сва,	све,
Т. свим, свијем,	свом,	свим, свијем.
С. свему,	свој,	свему,

м л о ж е с т в е н и б р о ј.

И. сви,	све,	сва,
Р. свије, свију, сви,		
Д. свима, свим, свијем, свјема*),	} за сватпри рода.	
В. све,	све,	сва,
З. сви,	све,	сва,
Т. свима, свим, свијем, свјема,	} за сватпри рода.	
С. свима, свим, свијем, свјема,	} за сватпри рода.	

Уравненије прилагателни имена.

(de comparatione adjectivorum)

Кад се цијеломе прилагателном (мушкога рода) дода на крају ја, онда постане степен срањивелни, н. п. слаби, слабији; богати, богатији; мудири, мудирији и ш. д.

Али има много прилагателни имена, која не иду по овом праву, него са свим друкчије постаје од њи срањивелни степен, као н. п.

1) Која се свршују на д, претвори се д у љи, н. п. млад, млађи; луд, луђи; шврѹ, шврѹђи и ш. д. Али рад има (по правилу) радији.

2) Која се свршују на г и на з, претвори се г и з у ж, н. п. драг, драђи; благ, блађи, дуг, дуђи (и дуљи), брз, брђи и ш. д.

3) Произведена на дак, зак, нак, так, лек, сок, шок, она промјењују пошљедња оба слова (и полугласно и самогласно) на и, а д на љ, з на ж, л на љ, н на њ, с на ш, а ш на х, н. п. сладак, слађи;

*) Ово се пошљедње (свјема) може чути од Брцеговаца.

узак, ужи; даљек, даљѣ; тањак, тањѣ; вишок, вишѣ; крањак, крањѣ; жєспок, жєшѣ, и т. д. К овима иде и дугачак, дужѣ (или дуљѣ). Али вишак, каже се вишкији.

4) Произведена на жак и на рок, она само промијењују пошљедња два слова на и, н. п. тежак, тежѣ; широк, ширѣ и т. д.

5) Произведена на бок, и она промијене ок на и, а послје б добију љ, н. п. дубок, дубљѣ *).

6) Која се свршују на уш, и у онима се претвори туѣ, н. п. љуш, љуѣ, гуш, гуѣ и т. д. К овима иде и чврст, чвршѣ.

7) Која се свршују на ув и на уп, она добију на крају љи. н. п. сѹв, сѹвљѣ; шѹп, шѹпљѣ и т. д. К овима иде и жив, живљѣ; крив, кривљѣ.

8) Која се свршују на ѣ и ѣ, она само добију и (као цијело прилагателно) и промијене глас, н. п. рѣѣ, рѣѣ; врѣѣ, врѣѣ.

9) Лак, мек и лијеп, имају на ши, ш. ј. лѣкшѣ, мѣкшѣ, љѣпшѣ.

10) Бијел и дебео имају бјѣљѣ, дѣбљѣ; црн, црњѣ; бијесан, бјѣшѣ.

11) Гѣрак' гѣрчѣ; грѣк, грѣчѣ; јѣк, јѣчѣ; млѣк, млѣчѣ.

12) Нека са свим без правила, н. п. великѣ, вѣѣ; дѣбар, дѣљѣ; зѣо, гѣрѣ; мѣлѣ, мѣњѣ.

Кад се сравнителноме степену дода спријед нај, онда постане степен превосходни, н. п. богашији, најбогатији; бољи, најбољи и т. д. (Може бити да би ово нај требало писати само за себе: најбогатији, најбољи и т. д. као што чине и други њекоји Славенски народи).

У оба два степена (у сравнителнога и у превосходнога), кад се промијени пошљедње и на а, онда постане женски род, а кад се промијени на е, онда средњи, н. п. мудрији, мудрија, мудрије; најмудрији, најмудрија, најмудрије и т. д. Оба два се степена склањају по другом склоненију прилагателни имена.

Која прилагателна имена могу имати сравнителни и превосходни степен, која ли не могу, то се најбоље може познати из њихова значења; а по ријечима могла би имати сва. Истина да не може бити дрвѣније што је дрвено, нишѣ поповскије што је поповско; али би се опет могло рећи, и ушали би могло поднијети, н. п. најславено-серпскија књига.

Гѣрњѣ, дѣњѣ, зѣдњѣ, крајњѣ, прѣви и стражњѣ, имају само превосходни степен (а не би требало ни њега да имају), н. п. говорѣ се најгорњѣ, најдоњѣ, најзѣдњѣ, најпрѣви, најстражњѣ.

О ИМЕНУ БРОЈИТЕЛНОМЕ.

(de numeralibus)

Имена су бројителна петорогуба:

1) Основна, која сами број показују, или којима се одговара на питање колико? н. п. један (1), два (2), три (3), четири (4), пет (5), шест (6), седам (7), осам (8), девет (9), десет (10), једанаест ** (11), дванаест (12), тринаест (13), четрнаест (14), петнаест (15), шеснаест (16), седамнаест (17), осамнаест (18), деветнаест (19), двадесет (два-

*) Из овога се види, да је у свима овим ријечма било најприје ј, н. п. сладји, узји, далји, таији, кратји, висји, дубји, па се пред ј претворило (или сано се с ј) дуѣ, зуѣ, луѣ, нуѣ, суѣ, туѣ; а б није се имало у што претворити, него се претворило јуѣ, као и послје в и п, н. п. сѹв, сѹвљѣ; шѹп, шѹпљѣ и т. д. По овом би требало казати тежји, тежја, тежје; ширји, ширја, ширје (као н. п. Божји, Божја, Божје; курји, курја, курје); али се не говори.

**) Многи списатељи и књижевници наши (а особито по Сријему и по Бачкој) пишу једанајст, дванајст и т. д. али од народа нијесам могао чути да тако говори.

дест, дваест, 20), двадесет и један *) (21), двадесет и два (22), двадесет и три (23), двадесет и четири (24), двадесет и пет (25), двадесет и шест (26), двадесет и седам (27), двадесет и осам (28), двадесет и девет (29), тридесет (тридест, триест **) 30), чештрдесет (чештрѣст, 40), педесет (50), шесет (шездесет, 60), седамдесет (70), осамдесет (80), деведесет (90), стотина (сто, 100); дејесна (двје стотине, 200), преста (три стотине, 300), четири стотине (400), пест стотина (500), шест стотина (600), седам стотина (700), осам стотина (800), девет стотина (900), иљада (1000), дејје иљаде (2000) и т. д. до иљада иљада (1000000).

Један, једна, једно, склања се, у сва три рода, по првом склонију прилагателни имена (као цијело прилагателно); па и по не само у јед. него и млож. броју: зашто ту или добива значење имена прилагателнога, н. п. једни веле; или се прилаже имену сушствителноме, које се говори само у млож. броју, н. п. једне виле, једне гаће, једна враћа и т. д.

Два, три, четири, склањају се само у женском роду, ево овако:

И. двје (две),	три,	четири,
Р. двју,	трију,	четирију,
Д. двјима, двјема,	трима,	четирма,
В. двје,	три,	четири,
З. двје,	три,	четири.
Т. двјима, двјема,	трима,	четирма,
С. двјима, двјема,	трима,	четирма.

А у мушком и у средњем роду не склањају се ова бројителна имена никакo кад се говори о бездушним стварима, него се онако употребљавају са сушствителним у род. јед., н. п. два раста, два брда; код два раста, међу два брда и т. д. И у самом женском роду говори се овако (кад је име бројително са сушствителним), н. п. код двје жене иде неопран; тражио сам га у три куће;

„Преко три воде спудене,

„Преко три горе зелене —

А кад се говори о животињама и о људма, онда се понајвише у мушком роду у свима осталим падежима претвори основно име два, три, четири, у сушствително двојица, тројица, четворица ***), па се ова само склањају, а сушствително, о коме је говор, остаје у род. млож., н. п. два јунака, двојице јунака, двојици јунака и т. д. А у средњем роду, кад је говор о живим стварима, не говори се основно име гошова никакo, него се узме мјесто њега самостојно, н. п. двоје пиљка, троје чељади, четворо ђеце, петоро прасади (прасаца), петнаесторо чељади, двадест и петоро ђеце, тридесторо говеда, тридесет и једно говече и т. д. ****).

Остала бројителна основна имена до стотине, и преко стотине до иљаде, не склањају се никакo, него онако показују број свију имена сушт. (која морају стајати у род. млож.) мушкога и женског рода, а средњега само бездушније, н. п. пест јунака, пест жена, пест се-

*) Векоји изоставе кашто и, па говоре онако: двадесет један, двадесет два и т. д. али је обичније са и.

**) Да не рече какав језикопоправитељ, да је ово (триест, чештрѣст, шездесет) подло и покварено: и Руси говоре и пишу тридцатѣ, шестнадцатѣ и т. д.

***) двојица, тројица, четворица и т. д. понајвише се говори о људма, а може се рећи и о осталим животињама, н. п. подај оној двојици волова нека лижу соли и т. д.

****) Могло би се рећи н. п. два телета, три чељадета, четири ђетета; али од четири до десет не говори се никакo, него се основно претвори у самостојно, а сушт. узме род. млож.

ла; двадесет људи, двадесет и један човек, двадесет и чешири човека, двадесет и пет људи; сто градова, пет спотина сѐла и ш. *) А кад се говори о живим стварма средњег рода, онда се основно име претвори у самостојно, као што је мало прије речено.

Спотина и њада склањају се као и остала сушт. имена другога склоненија, и показују број имена сушт. без разлике рода, и у склањању сушт. остаје једнако у род. млож., н. п. спотина оваца, спотине оваца, спотини оваца и ш. д.

1) Један, једна, једно, показује име суштествително (у сва три рода) у имен. јед., н. п. један човек, једна жена, једно дијете; два, три, чешири, показују имена сушт. мушкога и средњег рода у род. јед., а женскога у имен. млож., н. п. два човека, три камена, чешири брда, двије воде, три горе, чешири жене и ш. д. а пет, шест, седам и ш. д. показују имена сушт. (у сва три рода) у род. млож., н. п. пет људи, пет жена, седам сѐла, осам весѐла и ш. д. А кад се дође у броју на сложена с један, два, три, чешири, онда сушт. опет дође у јед. број, н. п. двадесет и један човек, двадесет и два човека, двадесет и три човека, двадесет и чешири човека, двадесет и пет људи и ш. д.

2) Самостојна, која у јед. броју служе за живе ствари средњег рода мјесто основније, а у млож. броју имају значење прилагателни имена, н. п. двоје (двое), троје (трое), четворо (четверо) **, петоро, шесторо, седморо, осморо, деветоро, десеторо, једанаесторо, дванаесторо (може се чупи и двоенаесторо), тринаесторо, четрнаесторо, петнаесторо, шеснаесторо, седамнаесторо, осамнаесторо, деветнаесторо, двадесоро (дваесторо и двадесеторо), двадесет и једно, двадесет и двоје, двадесет и троје, двадесет и четворо, двадесет и петоро, двадесет и шесторо, двадесет и седморо, двадесет и осморо, двадесет и деветоро, тридесоро (триесторо, тридесеторо), четрђесоро (четрдесеторо), педесоро, шесоро (шездесеторо), седамдесоро, осамдесоро, деведесоро; сто и једно, сто и двоје, сто и троје и ш. д.

Самостојна имена бројителна склањају се у јед. броју ево овако:

И. двоје,	троје,	четворо,
Р. двога,	трога,	четворга,
Д. двома дво́ме,	трома тро́ме,	четворма, четвор́ме,
В. двоје,	троје,	четворо,
З. двоје,	троје,	четворо,
Т. двома,	трома,	четворма,
С. двома, дво́ме,	трома тро́ме,	четворма, четвор́ме,

Као двоје склања се обоје и оба двоје; као троје светроје, а остала сва као четворо.

А у млож. броју склањају се ова имена бројителна, као и остала прилагателна првога склоненија, и употребљавају се не само у средњему, него и у мушком и у женском роду, н. п. троји јади; троја враћа; троје чарапе и ш. д.

3) Редна, која показују имена сушт. у ред постављена, н. п. први, други, трећи, четврти и ш. д.

Први, други, трећи и четврти, постала су особитим начином, а остала постају од основније с додатком и, н. п. пет-и, шест-и (седми и осми избацују а), девет-и; двадесет-и, двадесет пет-и, и ш. д. Али од спотине и од њаде нема и никако, а даље говори се

*) И овђе се до десет у склањању претвори основно име, у мушком роду, у сушт., н. п. пет, петорице; шест, шесторице и ш. д.

**) И тако сва остала имју на оро и на еро, н. п. петоро или петеро, дванаесторо и дванестеро и ш. д. Мени се чини да је обичније ово на оро.

и. п. сто двадесети, триста педесет седми, пет стотина деvedесет осми; иљада двадесет прећи и т. д.

Сва редна бројителна имена (осим прећи) склањају се, у сватри рода и у оба два броја, као цијела прилагателна првога склоненија, а прећи по другоме.

4) Умложна, којима се одговара на питање коликогуб? или коликоспрук? и. п. двогуб, или двострук; прогуб, прострук, четиорогуб, петороспрук, двојак, тројак, и т. д. Ова бројителна имена нијесу друго ништа, него прилагателна имена, која су послала од самостојни бројителни имена с додатком губ или спрук (осим двогуб, двострук, двојак; прогуб, прострук, тројак) и склањају се (цијела и усјечена) као и остала прилагателна имена првога склоненија.

5) Нарјечна: а) којима се одговара на питање колико пута? и. п. једанпут (мјесто једанпут важе се и једном), двапут (двапут), трипут (трипут), четирипут (четирипут); петпут (петпут), шестпут и т. д. б) којима се одговара на питање који пут? и. п. први пут, други пут, прећи пут и т. д. Као што се мјесто једанпут говори једном; тако се и мјесто први пут, други пут, прећи пут, четврти пут и т. д. говори првом, другом, прећом, четвртом, петом и т. д. И ово су права имена бројителна овога реда, а једанпут, два пута; први пут, други пут и т. д. шу су по двије ријечи.

Ова се бројителна имена не склањају, као ни остала нарјечија.

Беоји грамашници узимају међу бројителна имена и оне ријечи, које показују неизвјесно маоштво ствари, и. п. маого, мало, неколико, остали, чипав, пола и т. д. Између овије нужно је нешто упамити код неколико: какогађ што два, три, четири, показују имена сушн. мушкога и средњег рода у род. млож., а женскога у имен. млож., тако исто и неколико кад значи мање од пет, и. п. неколика човека, неколика бешета, неколике овце; а кад значи више од четири, онда показује сва имена сушн. у род. млож., и. п. неколико људи, неколико јаја, неколико оваца и т. д.

О МЈЕСТОИМЕНИЈУ.

(de pronomine)

Мјестоименија су шесторогуба:

I Која показују три лица: ја, ти, он; и овима ћемо узети у склањању и

II. Повратно себе, која се ево овако склањају:

јединствени број.

(мушк.) (женск.) (средњ.)

И. ја,	ти.	он (он)	она.	оно.	—
Р. мене, ме.	тебе, те.	њѣга, га.	њѣ, је.	њѣга, га.	себе.
Д. мени (мене), ми.	теби (тебе), ти.	њѣму, му.	њѣј, јѣј.	њѣму, му.	себи (себе),
В. мене, ме.	тебе, те.	њѣга (њга, њ)	њѣ, је.	(њѣга, га).	себе, се.
З. — —	ти.	— —	— —	— —	— —
Т. мном.	тобом.	њиме (њим).	њѣме (њѣм).	њиме (њим).	собѣм.
С. мени.	теби.	њѣму.	њѣј,	њѣму.	себи.

*) у Бачкој и (ћешто) у Сријему говори се пѣти мјесто пѣта, и, пет пѣти, шест пѣти и т. д.

некар, менека́рена; њега́ка, њега́кар, његака́рена и ш. д. (у мушкоме и у средњем роду).

6) Код свију имена винителни је падеж у средњем роду као и имен., а код ови мјестоименија није, него је вин. у средњем роду као и у мушкоме, и. п. шта је том ђетету, те плаче? — избила га мати; камо ши плашно? — однијела га вода и ш. д.

7) Тако је код свију имена једнак у јед. броју дат. и сказ., а у млож. броју дат. твор. и сказ., а овђе није: зашто сказ. у јед. броју не може имати ми, ти, му, јој, него само мени, теби, њему, њој; ни ти у млож. броју могу имати твор. и сказ. нам, им, него само нама, њима.

III. Која што присвојавају, и. п. мој, моја, моје; твој, твоја, твоје, свој, своја, своје; наш, наша, наше; ваш, ваша, ваше; њов, њова, њово; његов, његова, његово; њен, њена, њено (њезин, њезина, њезино); нечиј, нечија, нечије; свачиј, свачија, свачије; ничиј, ничија, ничије.

Мој, твој, свој, склањају се ево овако:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. мој,	моја,	моје,
Р. мојега(-ѣга), мојег(-ѣг), мога, мог, моје,	мојега(-ѣга), мојег(-ѣг), мога, мог,	мојега(-ѣга), мојег(-ѣг), мога, мог,
Д. мојему(-ѣму), мојем(-ѣм), моје, мојој,	мојему(-ѣму), мојем(-ѣм), моје,	мојему(-ѣму), мојем(-ѣм), моје,
В. мојега(-ѣга), мојег(-ѣг), мога, мог(мој), моју,	моје,	моје,
З. мој,	моја,	моје,
Т. мојим(мојѣм), мојијем,	мојом,	мојим(мојѣм), мојијем,
С. мојему(-ѣму), мојем(-ѣм), моје, мојој,	мојему(-ѣму), мојем(-ѣм), моје,	мојему(-ѣму), мојем(-ѣм), моје,

мложествени број.

И. моји,	моје,	моја,
Р. мојије, моји,	моје,	моја,
Д. мојима(мојѣма), мојим(мојѣм), мојијем,	моје,	моја,
В. моје,	моје,	моја,
З. моји,	моје,	моја,
Т. мојима(мојѣма), мојим(мојѣм), мојијем,	моје,	моја,
С. мојима(мојѣма), мојим(мојѣм), мојијем,	моје,	моја,

Његов, њов, њени њезин, склањају се као жуш; наш и ваш, као врући; а нечиј, ничиј и свачиј, као чиј.

IV. Којима се што показује, и. п. шај, ша, шѣ; овај, ова, ђвѣ; ѣшѣ, ѣшѣ, ѣшѣ; шаковѣ, шаковѣ, шаковѣ (шакав, шакавѣ, шакавѣ); оваковѣ, оваковѣ, оваковѣ (овакав, овакавѣ, овакавѣ); онаковѣ, онаковѣ, онаковѣ (онакав, онакавѣ, онакавѣ).

Тај, овај, онај, склањају се ево овако:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. шај,	ша,	шѣ,
Р. шага, шог,	ше,	шѣга, шѣг
Д. шѣме, шѣму, шѣм,	шој,	шѣме, шѣму, шѣм,
В. шага, шог(шај)	шу,	шѣ,
З. —	—	—
Т. шѣм, шѣјем,	шѣм,	шѣм, шѣјем,
С. шѣме, шѣму, шѣм,	шој,	шѣме, шѣму, шѣм,

мложествени број.

И. пѣ*)	тѣ,	та,
Р. пѣје, пѣ,		
Д. пѣма, пѣм, пѣјем	} за сватри рода.	
В. тѣ,	тѣ	та,
З. —	—	—
Т. пѣма, пѣм, пѣјем	} за сватри рода	
С. пѣма, пѣм, пѣјем	}	

Исти, такови, овакови, онакови, склањају се као жупи.

V. Којима се што пиша, н. п. којѣ, којѣ, којѣ? ко (шкò)? што (шпа)? чиј, чија, чије? какови, какова, каковò (кавав, канва, какво)?

Ко и што склањају се ево овако:

И. ко (шкò),	што (шпа)
Р. кога,	чега (шпа)
Д. коме, кому,	чему,
В. кога,	што (шпа)
З. —	—
Т. кѣме, кѣм,	чѣме, чѣм,
С. коме, кому,	чему,

Који склања се као мој; какови као жупи; а чиј (чији?) управо као врући, али опет због неки мали разлика у говору даћемо му особито склоненије:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. чији, чиј (чи)	чија,	чије,
Р. чијега (чијега), чијег (чијег),	чије,	чијега (чијега), чијег (чијег),
Д. чијему (чијему), чијем (чијем).	чијој,	чијему, (чијему), чијем (чијем),
В. чијега (чијега), чијег, чијег (чиј),	чију,	чије,
З. —	—	—
Т. чијим (чѣм)	чијом,	чијим (чѣм)
С. чијему (чијему), чијем (чијем),	чијој,	чијему (чијему), чијем (чијем).

мложествени број.

И. чији, чиј (чи)	чије,	чија,
Р. чијије (чије), чији,		
Д. чијима, чијим,	} за сватри рода	
В. чије,	чије,	чија,
З. —	—	—
Т. чијима, чијим	} за сватри рода	
С. чијима, чијим	}	

VI. Која се односе на ствар; такова су мјестоименија: који, ко и што, која по себи нијесу друго ништа, него мјестоименија којима се пиша, само што се у другом смислу употребљавају, н. п. ја, који (која, које) желим; ти, који (која, које) знаш; он (она, оно), који (која, које) има; људи, који мисле —; који човек мисли да све зна, онај се не може ништа поправити; види онај, који ведри и облачи; вала Богу, који је дао; која уста рекла, она и одрела; ко ради, Бог не брани; ко се у коло вала, у ноге се узда; код кога се нађе, да —; с ким је опишао, не ће доћи и ш. д.

*) Може се јешто у Србији чути и пѣзѣ, род. пѣзѣ и пѣзѣје, дат. швор. и сказ. пѣзѣма, пѣзѣм, пѣзѣјем.

Кад је говор о прећем лицу, највише се говори што мјесто који, која, које, али по особини синтаксису, н. п. човек, што је био код мене; жена, што смо је виђели; вино, што смо (га) пили; човек, што смо код њега ноћили; човек, што су му коња украли; човек, што смо га *) данас виђели; човек, што смо дошли с њиме; сполица, што се на њој сједи; књига, што се из ње учи; перо, што се (њим) пише **); човек, што смо о њему говорили; подај оном човеку, што је донио врећу; метни код оног човека, што сједи онамо; подај оним људма, што стоје на пољу и ш. д.

О ГЛАГОЛУ.

(de verbo)

По значењу могу се глаголи раздјелити у три реда: 1) неки глаголи показују да ко ради што извесно изван себе, што свагда мора спајати у вин. падежу, н. п. писати књигу, сјећи дрва, копати виноград, јести леб, носити воду и ш. д. И ови се глаголи зову дјејствителни (послујући?). 2) неки глаголи показују да се посао враћа на онога, који га ради, н. п. бријем се, кајем се, надам се, накањивах се и ш. д. И ови се глаголи зову повраћателни **), који у правом смислу нијесу друго ништа, него глаголи дјејствителни: зашто и њихов посао стоји свагда у вин. падежу (само што није изван онога, који га ради), н. п. бријати се (себе), веселих се, као бријати га, веселих ти и ш. д. 3) неки глаголи показују само спање лица или ствари, или посао, који не иде ни на што, што би спајало у вин. падежу, него је у ономе који га ради, н. п. боловати, спавати, ићи, сједити; гори дрво, пече вода, уздисати и ш. д. И ови се глаголи зову средњи (verba neutra) ****).

Примјеч. 1) Ово раздјеленије глагола гошово не вриједи ништа: зашто гошово сваки дјејствителни глагол може бити и средњи (али прави средњи глагол не може бити дјејствителни), н. п. пјевати пјесму, играти коња, копати виноград, орати њиву, викали људе, то су дјејствителни глаголи; али кад се рече (и разумјева), н. п. боље је пјевати него плакати; мајор се коњ не учи уграти; ниш' умијем орати ни копати; јечам прче а ракија виче *****), онда су ово све средњи глаголи.

2) Наши Славенски граматици називају још неке глаголе страдастелнима, а неке опложителнима (deponentia): но пак ови глаголи ништа има у Славенскоме ни у Српском (као ни у Њемачком) језику *****), него

*) Кад се говори о бездушним стварима, онда се у мушком и у средњем роду га, и у женском је може изоставити, н. п. нож, што смо данас кунули; да ти плаћим чашу, што сам разбио; добра је она пушка, што си ми поклатио; какво је оно вино, што смо данас пили и ш. д.

**) Код оваковије ријечи, којима се што ради, често се у говору изостави оно њиме (њим) и њоме (њом), н. п. брус, што се бријева оштри; лопата, што се жито вије; гвожђе, што се кашике дубу и ш. д.

***). Наши Славенски граматици овакове глаголе зову страдастелнима, а неке опложителнима.

****) Ово је узето из Латинске грааматике, зашто Латини имају глаголе дјејствителне и страдастелне, а ови нипи су дјејствителни ни страдастелни, него између њи средњи (као и средњи род између мушкога и женскога).

*****) Кад узјаше пијан човек на угојена коња, на прче и виче.

*****) Већ ако да би ко узео (за опложителни глагол) чути, који има значење глагола савршителнога, а спреже се као глаголи несавршителни, ш. ј. има полу прошавше вријеме, причастије (и дјејепричастије) садашњег времена и сушствително од причастија страдастелнога: чујѣ, чујаше, чујасмо, чујасте, чујау; чујѣи, чувење (н. п. по чувењу).

су то они сами (граматици) узели и превели из Грчкога и из Латинскога језика: зашто су мислили, да сваки језик оно мора имати, што има Грчки и Латински; а што Славенски језик има, а Грчки и Латински нема, оном нијесу били ни мукаст (или ако су што и напоменули, а они су о том тако што рекли, као што говори човек о спвари, коју ни сам не разумје), као н. п. двојак о значење прилагателни имена (цијело и усјечено), код лични мјестоименија ми ђ и ми, теб ђ и ти, себ ђ и си, мене и ма и ш. д. И Бог зна шта се још у Славенском језику није тако изоставило и изгубило! н. п. односително мјестоименије што, имају сви садашњи Славенски народи, а у Славенском језику нема га! Да су га имали и стари Славени, о том не треба сумљати, него су га изоставили преводници; зашто су мислили да је оно све покварено, говедарски и свињарски, што нема у Латинском и у Грчком језику. — Да се вратимо опет к спрадатељним и ошложителним глаголима, н. п. Латинин каже једном ријечи атор, laudor, гогор и ш. д. а ми у нашем језику морамо за сваку ту ријеч узети двије, ш. ј. љубе ме, ваље ме, моле ме и ш. д. А Нијемац мора узети три ријечи, ш. ј. ich werde geliebt, бивам љубљен), ich werde gelobt (бивам ваљен) и ш. д. Које мислим да ће сваки признати, да не иде у спрезање глагола: спрезање глагола и склањање имена зове се само оно, кад се једна ријеч премјењује сама у себи, н. п. љубим, љубиш, љуби, љубимо, љубите, љубе, љубља, љубити и ш. д. као код имена Бог, Бога, Богу, Боже, Богом, Богови и ш. д. А пруждају се ни је глагол ошложителни, као ни бјуюся спрадатељни, него су обадва дјејствителни повраћатељни глаголи.

Сви наши глаголи (дјејствителни и средњи) могу се опет раздијелити 1) на глаголе савршителне (verba perfectiva), који показују да је посао само један пуш рађен и свршен (или да ће се радити и свршити), н. п. закопати, записати, доћи, наћи, дати, рећи, викути, дигнути, метнути, умријети, узданути и ш. д. 2) на глаголе несавршителне (verba imperfectiva), који показују, да посао једнако траје, н. п. ковати, закопавати, писати, записивати, долазити, налазити, пражити, давати, говорити, викали, дизати, мешати, умирати, уздисати и ш. д. И ово је најважније раздијеленије наши глаголи: 1) зато, што су они глаголи различни између себе, како у значењу, тако и успрезању: зашто а) савршителни глаголи не могу имати полу прошавшега времена ни причасија (или дјејепричасија) садашњег времена. б) несавршителни глаголи имају у будућем времену у наклоненију сослагателном уз (или ус), н. п. ако уздајем, ако успишем и ш. д. а савршителни немају, него само ако, н. п. ако дам, ако напишем и ш. д. в) од свакога несавршителног глагола може се начинити сушт. име (од причасија спрадатељнога, кад се промијени н на ње), н. п. копати, копање; долазити, долажење; љубити, љубљење и ш. д. а савршителни глаголи тога немају, осим неколико ријечи које су остале као од старине, н. п. закласти, заклање (јели веће јање за заклање); постати, постање (од постања свијета); посрашисе, посрање (не би с њим опишао ни на посрање); поуздашисе, поуздање (генерале моје поуздање); допустити, допуштење, опростити, опроштење; вјенчати, вјенчање (од Слав. вѣнчаніе); али од осталије глагола не говори се, н. п. закопање, нађење, пољубљење, загрљење и ш. д. г) будући да посао савршителнога глагола нема трајања ни мало, зато се њим и не може одговорити на питање, шта чиниш? него само шта си чинио? и шта ћеш чинити? Може бити да зато неки наши књижевници мисле, да је дођем, закопам, пољубим, речем и ш. д. будуће вријеме; али у нашем језику заиста није (а у другоме ком Славенском нарјечију може бити да је), него је садашње, које се по највише употребљава у наклоненију сослагателном и у приповиједању, н. п. ако дођем; оди да запјевамо; кад нађем; устани нека он сједи; спани да ти кажем; дођем њему, па пођем да га пољубим у руку, а он ми рекне и ш. д. А будуће је вријеме од ових глагола: доћи ћу, запјева ћу, наћи ћу, сјеш ћу, каза ћу, пољуби ћу,

рећи ћу и т. д. 2) што ове разлике немају ни Грци ни Латини, него то временима наклањавају (зато и у нашим Славенским граматицима стоји сoтворихъ од пiвoрjу, напiшахъ од пiшаю, купихъ од купую и т. д.); а Нијемцима и осталим новим народима тежко је и доказати ову разлику између наши глагола. Нијемци имају, н. п. *geben* ићи, и *kommen* доћи; *finden* пражити, *finden* наћи; али ми имамо доћи и долазити, наћи и налазити, дати и давати, чути и слушати, рећи и говорити, узети и узимати, и тако гoпoвo код свију остали глагола. Ми имамо дакле још један пуш онолико глагола, колико остали народи.

По лицу се раздјељују глаголи: 1) на глаголе личне, који имају сватри лица, н. п. говорим, говориш, говориш т. д. 2) на глаголе безличне, који се спрежу само с претим лицем, н. п. боли, спужује ми се, грми, ведрисе, облачисе и т. д. Но и ово раздјеленије глагола не вриједи гoпoвo ништа: а) зато, што многи глаголи, који се броје у безличне, могу имати и остала лица, н. п. ја не грмим, не грмиш ни ти, него Бог (или свети Илија); види онај, који ведри и облачи и т. д. б) макар имали и једно лице, опет нијесу безлични, него лични.

По спрезању се дијеле глаголи на глаголе правилне и неправилне.

Прави неправилни глагола ми немамо више, осим ова три: јесам, оћу и могу (јесам и оћу неправилни су и код осталије народа, а могу само је зато код нас неправилни глагол, што се у садашњем времену свршује на у, а не на ам, или на ем, или на им, као остали наши глаголи; а у осталом спреже се по другом спрезању, као печем, осим што се у садашњем времену говори и море и може; моремо и можемо; мореште и можеште); а остали су сви правилни. Истина да се у постајању времена налази нешто особита разлика, н. п. приписнем, приписнути, приписиште (и приписишу); погинем, погинути, погибе (и погину); окренем, окренути, окреше (и окрену) и т. д. Али су зато опет сви глаголи правилни, и могу се довести у ред. Овђе можемо напоменути и оне глаголе, који немају свију времена, него само штоћог, н. п. велим има само ово вријеме садашње и полупрошавше веља, а даље се узме од глагола говорим; тако подај (му, јој), удри (удриште) и ајде (ајдете, ајдемо), немају више ништа него ово у наклоненију повелителном, а у осталом се говори дам, дати; ударим, ударити, ударио и т. д.

Што је гођ склоненије код имена и код мјестоименија, то је спрежање код глагола; само се по том (у овом смислу) разликују имена и мјестоименија од глагола, што се имена и мјестоименија премјењују само по падежима и по броју, и највише могу имати око десет премјена; а глаголи се премјењују по лицима, по броју; по временима, и по наклоненијама, и могу имати преко тридесет премјена (а Латински глаголи имају још више премјена, а Грчки још више и од Латинскије).

Времена по памети нема више, него само три, т. ј. садашње (које је сад), прошавше (што је прошло) и будуће (што ће доћи у напредак); а глаголи наши имају три проста времена осим будућега, т. ј. садашње, и два прошавша (1-во полупрошавше, које имају само несавршителни глаголи, н. п. ми купљасмо шљиве, кад он дође; ти пјеваше и т. д. а 2-го скоро прошавше, које имају сви глаголи, н. п. ми куписмо шљиве данас ваздан; он донесе, ја му реко и т. д.); ако још узмемо к овима и дјелствително причастије прошавшега времена, које се у нашем језику не говори без помагачелног глагола сам (или јесам), онда ћемо имати три прошавша времена, т. ј. полу прошавше, скоро прошавше и давно прошавше (у говору се и ово давно прошавше вријеме може узети двојако, т. ј. још давније, н. п. био сам му говорио, били су му дали и т. д. но ово не иде у спрежање глагола, зашто глагол нема никакве нове премјене, него му се дода помагачелни глагол био, као и остале ријечи што се слажу у говору). Будуће вријеме састави се с помоћу глагола ћу (или оћу), н. п. оћу му дати, њему ћу дати; ми ћемо купити и т. д. Али кад сила говора иде управо на глагол и ће дође за њим, онда се избаци оно пошљедије

ти, и мјесто њега дође ће те се састави с глаголом у једну ријеч, н. п. даћу, купиће, плаштићемо, имаћете, оплешћу (већ је казано како се с пред х претвори у ш), јешћемо, и т. д. А код они глагола, који се у наклоненију неопредјеленом свршују на ћи (мјесто ши), може се ће и послје глагола писати само за себе, н. п. доћићу, наћићемо, лећићеш, рећиће, ожећићу и т. д. Али кад се о послу сумља, или се одлаже, и каже се ако или кад, онда се узме садашње вријеме и код несавршителни глагола дода му се спријед, уз (или ус), н. п. ако узрадим, ако успишем; кад ускосимо и т. д. А код савршителни глагола, узме се само садашње вријеме (без уз), н. п. ако дођем, кад запишем, ако покосим и т. д. Код глагола дати, знати, имати, смјести и ћести, кад се сумља, онда се (особито у Србији и у Ерцеговини) на крају мјесто и настави будем (а т се пред б претвори у д), н. п. ако дадбудем, ако знадбудем, ако имадбудем, ако смједбудем, ако ћедбудем. К овима иде и могу, ако могбудем.

У Славенским граматицама имају четири наклоненија (изјавително, повелително, сослагателно и неопредјелено); али глаголи, ни наши ни Славенски немају више од три, ш. ј. 1-во изјавително, у коме какво лице што ради, или показује да је што радило, или да ће радити, н. п. пишем, писао сам, писаћу и т. д. 2-го повелително, у коме се што заповиједа (наговара, моли, или нуди) другоме коме да ради, н. п. пиши, пишиште; устани, донеси, дај, реци и т. д. 3-ће неопредјелено, у коме глагол стоји пуст без икаква изјеснога посла, лица и броја (као н. п. сушществително име у имениш надежу), н. п. писати, радити, говорити, ићи, доћи, чути и т. д. — А 4-то сослагателно узели су граматичи из Грчке и из Латинске граматице, зашто Латинци каже једном ријечи, н. п. habuerim, attuleris, scissem; а Србљин, и сваки други Славенин, мора узети двије различне ријечи мјесто те једне Латинске, ш. ј. да сам имао, ако донесеш, да сам био знао и т. д. А то свако може виђети да није спрезање глагола. Спрезање (или боље рећи склоненије) глагола зове се само оно, (као што је и мало прије казано) кад се глагол сам по себи премјењује (као имена и мјестоименија кад се склањају), н. п. трпим, трпиш, трпи, трпимо, трпите, трпе, трпља, трпљаше, трпљасмо, трпљасте, трпљау, трписмо, трписите, трпише, трпљео, трпећи и т. д. А да сам био знао, и аще бы есмь питао, то су чипави разговори.

Тако се у нашим Славенским граматицама налази и страдателни залог, а глаголи га немају ни наши ни Славенски. Напоменуто је мало, да бјюся, питахся, шворюся, нијесу глаголи страдателни, као ни боюся и шруждаюся ошложителни; а ко је разумјео што смо мало прије рекли о спрезању глагола, казаће и сам, да питао бы есмь не иде у спрезање глагола, као ни аще бы есмь был питао, и био сам каран (истина да се говори: био сам каран, бићеш бијен, били су дочекани; али у садашњем времену нико не ће рећи: бивам каран, биваш мољен, него карају ме, моле ме, бију га, праже те и т. д. А и упрошавшем и убудућем времену не говори се код свију глагола са страдателним причастијем, н. п. бићу пражен, биосам мољен, него пражиће ме, молили су ме, звали су га и т. д.).

Сви се наши глаголи (осим неправилни оћу и могу) свршују у садашњем времену (наклоненија изјавителнога) на ам, или на ем, или на им; и по том се свршивању раздјељују на три спрезања. У спрезању наши (као и осталије Славенски народа) глагола мора се знати како има глагол у садашњем времену и у наклоненију неопредјеленом *); а кад се

*) Кад се ово правило уведе и у Славенску граматику (као што је и у језику, онда не ће по дојаконским правилима („измѣняюще у или ю на ахъ“) морати бићи: зовахъ, важахъ, ищахъ, страж-

што двоје зна, онда је и остало све ласно знати, зашто је цијело спрезање раздвојено на те двије стране, па наклоненије повеличано и дјелствително причастије садашњег времена иде по садашњем времену, а остало спрезање (гошова све) по наклоненију неопредјеленом, као што ће се виђети сад из самога спрезања.

Будући да неправилни глаголи јесам и оћу помажу ђешто осталим глаголима (и себи) у спрезању, зато ћемо сво најприје менишци њихово спрезање:

1. Наклоненије изјавително.

вријеме садашње

јединствени број

јесам (сам),	оћу (ћу), *)
јеси (си),	оћеш (ћеш),
јест (је),	оће (ће),

множествени број.

јесмо (смо),	оћемо (ћемо),
јесте (сте),	оћете (ћете),
јесу (су),	оће (ће).

вријеме полу прошавше

јед. број.

бија,	ћадија (ћа; ктија, **) тија, опија),
бијаше (бјеше),	ћадијаше (ћаше; ктијаше, тијаше, опијаше),
бијаше (бјеше),	ћадијаше (ћаше; ктијаше, тијаше, опијаше),

множ. број.

бијасмо (бјесмо),	ћадијасмо (ћасмо; ктијасмо, тијасмо, опијасмо),
бијасте (бјесте),	ћадијасте (ћасте; ктијасте, тијасте, опијасте),
бијау (бјѐу),	ћадијау (ћау, ктијау, тијау, опијау).

вријеме скоро прошавше

јед. број.

би,	ће до (ће; кше до, кше),
би,	ће де (ће; кше де, кше),
би,	ће де (ће; кше де, кше),

дахѢ, женахѢ, перахѢ, алчахѢ и ш. д. нипи ће се морати казати „иземајушя паву пыхѢ, пою пѢхѢ, хошу хотѢхѢ и ш. д. нипи ће од воскресаю моћи бити воскреснухѢ; од дерзаю, дерзнухѢ; од купую, купихѢ; од срѣтаю, срѣтохѢ; од падаю, падохѢ; од поминаю, поманухѢ и ш. д. Ваља да су овакове погрешке у Славенским граматицама на-ћерале Г. Добровскога, да каже у Славину (рецензирајући Славенску граматику Г. Мразовића: Mit einem Worte, es muß in den Slavenischen Sprachlehren, die Russische nicht ausgenommen, ein ganz anderes System eingeführt werden (једном ријечи, мора се у Славенске граматики, и у саму Росијску, са свим други ред увести).

*) Јесам и оћу имају двојако у садашњем времену, т. ј. јесам и сам, оћу и ћу; каквогђ што је код мјестоименија разлика између мени и ми, теби и ти, мене и ме, њега и га, тако је и овђе између јесам и сам, оћу и ћу; и који је оно разумијо, разумјеће и ово.

**) Ово је по Ресавскоме и по Сремачком нарјечију ће је гођ ш мјесто ћ. Ерцеговци додају кашно и ш пред ћ свуда, н. п. шћадија (шћа), шће де (шће) и ш. д.

м л о ж. б р о ј.

би́смо,
би́сте,
би́ше,

бе́досмо (бе́смо; кпе́досмо, кпе́смо),
бе́доспе (бе́сте; кпе́доспе, кпе́спе),
бе́доше (бе́ше; кпе́доше, кпе́ше),

в р и ј е м е д а в н о п р о ш а в ш е

ј е д. б р о ј.

би́о (би́ла, ло) сам,
би́о (би́ла, ло) си,
би́о (би́ла, ло) је,

бе́о (бе́ла, ло; кпе́о, пе́о, пи́о, о́пио) сам,
бе́о (бе́ла, ло; кпе́о, пе́о, пи́о, о́пио) си,
бе́о (бе́ла, ло; кпе́о, пе́о, пи́о, о́пио) је,

м л о ж. б р о ј.

би́ли (ле, ла) смо,
би́ли (ле, ла) сте,
би́ли (ле, ла) су,

бе́ли (бе́ле, ла; кпе́ли, пе́ли) смо,
бе́ли (бе́ле, ла; кпе́ли, пе́ли) сте,
бе́ли (бе́ле, ла; кпе́ли, пе́ли) су.

в р и ј е м е б у д у ћ е

би́ћу,
би́ћеш,
би́ће,

бе́ћу (кпе́ћу, пе́ћу),
бе́ћеш (кпе́ћеш, пе́ћеш),
бе́ће (кпе́ће, пе́ће);

м л о ж. б р о ј.

би́ћемо,
би́ћете,
би́ће,

бе́ћемо (кпе́ћемо, пе́ћемо),
бе́ћете (кпе́ћете, пе́ћете),
бе́ће (кпе́ће, пе́ће).

2. Наклоненије повелително

в р и ј е м е с а д а ш њ е и б у д у ћ е

ј е д. б р о ј.

—
бу́ди,
нека бу́дѐ,

—
де́ла *),
нека,

м л о ж. б р о ј.

да бу́демо,
бу́дите,
нека бу́ду,

де́ла,
де́те,
нека.

3. Наклоненије неопредјелено

би́ти,

бе́ти (шбе́ти; кпе́ти, пе́ти).

4. Причастија

в р и ј е м е с а д а ш њ е.

бу́дући,

в р и ј е м е п р о ш а в ш е

би́вши,

П Р В О С П Р Е З А Њ Е,

(conjugatio I. verborum in - ам)

По коме се спрежу сви глаголи, који се у садашњем времену свршују на ам, н. п.

*) Ако није овако, ја не знам како би друкчије било. Дела значи управе на супрот немој.

4. наклоненије изјавишело

вријеме садашње

јединствени број.

и́гра̃м,	и́зигра̃м,	си́па̃м (си́пљѣм),
и́гра̃ш,	и́зигра̃ш,	си́па̃ш (си́пљѣш),
и́гра̃,	и́зигра̃,	си́па̃ (си́пљѣ),

млож. број.

и́гра̃мо,	и́зигра̃мо,	си́па̃мо (си́пљѣмо),
и́гра̃те,	и́зигра̃те,	си́па̃те (си́пљѣте),
и́гра̃ју,	и́зигра̃ју,	си́па̃ју (си́пљју).

вријеме полу прошавше

јед. број.

и́гра̃,	—	си́па̃,
и́гра̃ше,	—	си́па̃ше,
и́гра̃ше,	—	си́па̃ше,

млож. број.

и́гра̃смо,	—	си́па̃смо,
и́гра̃сте,	—	си́па̃сте,
и́гра̃у,	—	си́па̃у,

вријеме скоро прошавше

јед. број.

и́гра̃,	и́зигра̃,	си́па̃,
и́гра̃,	и́зигра̃,	си́па̃,
и́гра̃,	и́зигра̃,	си́па̃,

млож. број.

и́гра̃смо,	и́зигра̃смо,	си́па̃смо,
и́гра̃сте,	и́зигра̃сте,	си́па̃сте,
и́гра̃ше,	и́зигра̃ше,	си́па̃ше,

вријеме давно прошавше

и́грао (игра́ла, ло) сам,	и́зиграо (ра́ла, ло) сам,	си́пао (а́ла, ло) сам,
и́грао (игра́ла, ло) си,	и́зиграо (ра́ла, ло) си,	си́пао (а́ла, ло) си,
и́грао (игра́ла, ло) је,	и́зиграо (ра́ла, ло) је,	си́пао (а́ла, ло) је,

млож. број.

и́грали (ле, ла) смо,	и́зигра́ли (ле, ла) смо,	си́пали (ле, ла) смо,
и́грали (ле, ла) сте,	и́зигра́ли (ле, ла) сте,	си́пали (ле, ла) сте,
и́грали (ле, ла) су,	и́зигра́ли (ле, ла) су,	си́пали (ле, ла) су.

вријеме будуће

јед. број.

и́гра̃ћу,	и́зигра̃ћу,	си́па̃ћу,
и́гра̃ћеш,	и́зигра̃ћеш,	си́па̃ћеш,
и́гра̃ће,	и́зигра̃ће,	си́па̃ће,

млож. број.

и́гра̃ћемо,	и́зигра̃ћемо,	си́па̃ћемо,
и́гра̃ћете,	и́зигра̃ћете,	си́па̃ћете,
и́гра̃ће,	и́зигра̃ће,	си́па̃ће.

2. наклоненије повеличано

вријеме садашње и будуће

јед. број.

играј,
нека игра,

изиграј,
нека изигра,

сипај (сипљи),
нека сипа (сипље).

мн. број.

да играмо,
играјте,
нека играју,

да изиграмо,
изиграјте,
нека изиграју,

да сипамо (сипљемо),
сипајте (сипљите),
нека сипају (сипљу).

3. наклоненије неопредјелено.

играти,

изиграти,

сипати.

4. Причастија.

а) дјелствителна

вријеме садашње

играјући,

— сипајући (сипљући)*;

вријеме прошавше

игравши,

изигравши,

сипавши**).

*) Истина да народ овакове ријечи у говору свагда узима као gerundia, н. п. оде играјући, пјева копајући, копа пјевајући, једе стојећи и ш. д.; али би се у писању могле узети и за права причастиија (као прилагателна имена), н. п. играјући, играјућа, играјуће; зашто је и народ ђекоје узео и обратио у прилагателна имена, н. п. текућа вода, стајаћа кошуља, спаваће алине, плетива игла и ш. д.

**) Тако се и ова причастиија прошавшег времена употребљавају у говору као gerundia, и то понајвише код савршители глагола, н. п. дошавши (он, она, оно) у кућу рече му; поигравши мало

ДРУГО

(conjugatio II.)

По коме се спрежу сви глаголи, који се

1. наклоненије

вријеме

јед.

прем,
преш,
прѐ,

запрѐм,
запрѐш,
запрѐ,

прѐсѐм (прѐсем),
прѐсѐш (прѐсеш),
прѐсѐ (прѐсе),

плѐтѐм,
плѐтѐш,
плѐтѐ,

мѐшнѐм,
мѐшнѐш,
мѐшнѐ,

мн. број.

прѐмо,
прѐше,
прѐу,

запрѐмо,
запрѐше,
запрѐу,

прѐсѐмо (прѐсемо),
прѐсѐте (прѐсете),
прѐсу,

плѐтѐмо (-тѐмо),
плѐтѐте (-тѐте),
плѐшѐу,

мѐшнѐмо,
мѐшнѐте,
мѐшнѐу,

6) страдателна

играти (igrāt), изиграти (izigrāt), сипати (sipāt).

5. сушшесшвишелно на ње

играње, — сипање.

Овога су спрезања глаголи најправилнији, зашто сви имају у садашњем времену ам, а у наклоненију неопредјеленом аши; него само ово преба упамшпи код њега:

1) Да ћекоји несавршителни глаголи, који се свршују на бам, вам, мам, пам, могу имати двојако у садашњему времену (и у осталом, што је од његове чете), т. ј. по овом спрезању, и по другом (на ем), н. п. гибам и гибљем; дозивам и дозивљем; узимам и узимљем; сипам и сипљем и т. д. К овима иду ћекоји и савршителни и несавршителни, који се свршују на шам и на кам, н. п. шешам и шећем, дошешам и дошећем; пљескам и пљештем (у Босни по варошима и пљешћем), попљескам и попљешћем и т. д.

2) Дам и дадем, знам и знадем, имам и имадем, имају по другом спрезању, осим овога садашњег времена, и вријеме полу прошавше и скоро прошавше, н. п. (не) да дија, зна дија, има дија; да до, зна до, има до; а по овом спрезању не говори се у полу прошавшем времену, осим од имам може се чути у млож. броју имашмо, имаше; а у скоро прошавшем времену говори се и по овом спрезању: да (дасмо, дасте, даше); зна (знасмо, знасте, знаше); има (имасмо, имасте, имаше).

3) Код овог спрезања може се упамшпи и за остале све глаголе (сва при спрезања), да савршителни глаголи немају (нити могу имати) времена полу прошавшега, ни дјејствителног причаснија садашњег времена, ни сушшесшвишелнога на ње (као што је и приче омануто).

сједе; рекавши то узе га за руку; порадивши даће Бог и т. д. Ја се опомињем, да се од поћи говори и без ши: пошав, н. п. од винограда пошав (т. ј. кад се пође) узбрдо има једна оскоруша; од куће путем пошав у планину и т. д. А као причаснија нијесам чуо да се говоре, осим од јесам каже се, н. п. бивши кнез, бившем у кнезу; бивши војвода и т. д.

СПРЕЗАЊЕ,

verborum in - ем)

у садашњем времену свршују на ем, н. п.

изјавително.

садашње

број.

дигнѐм, пѐчѐм,	орѐм, снѹјѐм(-јѐм),	казујѐм(-јѐм),	лијѐм(-јѐм),
дигнѐш, пѐчѐш,	орѐш, снѹјѐш(-јѐш),	казујѐш(-јѐш),	лијѐш(-јѐш),
дигнѐ, пѐчѐ,	орѐ, снѹјѐ(-јѐ),	казујѐ(-јѐ),	лијѐ(-јѐ),

број.

дигнѐмо, пѐчѐмо(-чѐмо),	орѐмо, снѹјѐмо(-јѐмо),	казујѐмо(-јѐмо),	лијѐмо(-јѐмо)
дигнѐте, пѐчѐте(-чѐте),	орѐте, снѹјѐте(-јѐте),	казујѐте(-јѐте),	лијѐте(-јѐте)
дигнѹ, пѐкѹ,	орѹ, снѹјѹ,	казујѹ,	лијѹ,

вријеме полу

јед.

пра,	—	преса,	плеша,	—
праше,	—	пресаше,	плешаше,	—
праше,	—	пресаше,	плешаше,	—

МЛОЖ.

прасмо,	—	пресасмо,	плешасмо,	—
прасше,	—	пресасше,	плешасше,	—
прау,	—	пресау,	плешау,	—

вријеме скоро

јед.

пре,	заприје,	пресо,	плето,	мепну,
пре,	заприје,	пресе,	плете,	мепну,
пре,	заприје,	пресе,	плете,	мепну,

МЛОЖ.

пресмо,	запријесмо,	пресосмо,	плетосмо,	мепнусмо,
престе,	запријесте,	пресосте,	плетосте,	мепнусте,
преше,	запријеше,	пресоше,	плетоше,	мепнуше,

вријеме давно

јед.

прео,	сам,	запрло,	сам,	пресао,	сам,	плео,	сам,	мепнуо,	сам,
прела, о,	си,	рла, о,	си,	есла, о,	си,	лела, о,	си,	ула, о,	си,
	је,		је,		је,		је,		је,

МЛОЖ.

прели,	смо,	запрли,	смо,	пресли,	смо,	плели,	смо,	мепну-	смо,
е, а,	сте,	ле, а,	сте,	е, а,	сте,	е, а,	сте,	ли, е, а,	сте,
	су,		су,		су,		су,		су,

вријеме

јед.

прећу,	запријећу,	прешћу,	плешћу,	мепнућу,
прећеш,	запријећеш,	прешћеш,	плешћеш,	мепнућеш,
преће,	запријеће,	прешће,	плешће,	мепнуће,

МЛОЖ.

прећемо,	запријећемо,	прешћемо,	плешћемо,	мепнућемо,
прећете,	запријећете,	прешћете,	плешћете,	мепнућете,
преће,	запријеће,	прешће,	плешће,	мепнуће,

2. наклоненије

вријеме садаш

јед.

при,	запри,	преси,	плести,	мепни,
нека пре,	нека запре,	нека пресе,	нека плете,	нека мепне,

МЛОЖ.

да премо,	да запремо,	да пресемо,	да плетемо,	да мепнемо,
прише,	заприше,	пресите,	плетите,	мепните,
нека прѹ,	нека запрѹ,	нека пресѹ,	нека плешѹ,	нека мепнуѹ,

3. наклоненије

прети,	запријети,	прести,	плести,	мепнути,
--------	------------	---------	---------	----------

прошавше.

број.

—	пѣција,	ора,	снова,	казива,	лија,
—	пѣцијаше,	ораше,	сноваше,	казиваше,	лијаше,
—	пѣцијаше,	ораше,	сноваше,	казиваше,	лијаше,

број.

—	пѣцијасмо,	орасмо,	сновасмо,	казивасмо,	лијасмо,
—	пѣцијасше,	орасше,	сновасше,	казивасше,	лијасше,
—	пѣцијау,	орау,	сновау,	казивау,	лијау,

прошавше.

број.

диго (дигну),	пѣко,	ора,	снова,	казива,	ли,
диге (дигну),	пече,	ора,	снова,	казива,	ли,
диге (дигну),	пече,	ора,	снова,	казива,	ли,

број.

дигосмо (-гнуемо),	пѣкосмо,	орасмо,	сновасмо,	казивасмо,	лиасмо,
дигосше (-гнуеште),	пѣкосше,	орасше,	сновасше,	казивасше,	лиасше,
дигосше (-гнуеште),	пѣкосше,	орасше,	сновасше,	казивасше,	лиасше,

прошавше.

број.

дигао } сам,	пѣкао, } сам,	орао, } сам,	сновао } сам,	кази- } сам,	лио, } сам,
(-гнуо) } си,	кла, о, } си,	ала, о, } си,	ао, } си,	вао, } си,	лао, } си,
гла, о, } је,	кла, о, } је,	ала, о, } је,	ала, о, } је,	ала, о, } је,	лао, о, } је,

број.

дигали } смо,	пѣкали, } смо,	орали, } смо,	снова- } смо,	кази- } смо,	лили, } смо,
(гнули) } спше,	кле, а, } спше,	е, а, } спше,	ли, е, а, } спше,	вали, } спше,	лили, } спше,
е, а, } су,	кле, а, } су,	е, а, } су,	ли, е, а, } су,	е, а, } су,	е, а, } су,

будуће.

број.

диги ћу (дигнућу),	пѣи ћу,	ораћу,	сноваћу,	казиваћу,	лићу,
диги ћеш (дигнућеш),	пѣи ћеш,	ораћеш,	сноваћеш,	казиваћеш,	лићеш,
диги ће (дигнуће),	пѣи ће,	ораће,	сноваће,	казиваће,	лиће,

број.

диги ћемо (дигнућемо),	пѣи ћемо,	ораћемо,	сноваћемо,	казиваћемо,	лићемо,
диги ћете (дигнућете),	пѣи ћете,	ораћете,	сноваћете,	казиваћете,	лићете,
диги ће (дигнуће),	пѣи ће,	ораће,	сноваће,	казиваће,	лиће,

повелително

и будуће.

број.

дигни,	пѣи,	ори,	снѹј,	казѹј,	лиј (ли),
нека дигне,	нека пѣче,	нека оре,	нека снѹје,	нека казује,	нека лије,

број.

да дигнемо,	да пѣемо,	да оремо,	да снѹјемо,	да казујемо,	да лијемо,
дигните,	пѣите,	орите,	снѹјите,	казѹјите,	лијите (лиите)
нека дигну,	нека пѣу,	нека ору,	нека снѹју,	нека казују,	нека лију,

неопредјелено

диги (дигнути),	пѣи,	орати,	сноваши,	казиваши,	лиши,
-----------------	------	--------	----------	-----------	-------

4. п р и ч а

а) дјејств

вријеме

прући, — пресући, плетући, —

вријеме

превши, запрвши, пресавши, плетавши, шепнувши,

б) стра

преш, запрш, пресен, плешен, мепнуш,

5. суштемствити

пресе, — пресење, плешење, —

Овога су спрезања глаголи тако различни, да би и човек могао узети све за неправилне према првом спрезању; али према глаголима Грчким и Латинским (и сами други неки Славенски народа) све је ово још смиље и босиље. Кад буде боља згода и више мјеста и времена за писање Српске граматице, онда ће се моћи и они још боље раздијелити и у редове поставити; а за сад, као поред рјечника, ево овако да и мало прегледамо:

1) Прави су глаголи овога спрезања, који се у садашњем времену свршују на ем, а у наклоненију неопредјеленом на еши (као код првог спрезања ам-аши, и код трећег им-иши); али такови глагола имају нас врло мало; па и оно што и је, готово ни два нијесу једнаки у свему, него сваки по себи; ја не знам ни једнога, који би се у свему спрезао овако правилно као прем, осим жњем, па се и од њега причасије спрадатељно не каже жњеш, него жњевен (као мљевен). Тако и оспали, и. п. мељем, мљеш, мљевен; жаљем, жеш, жњевен; узем, узеш, запнем, запеш, запеш; пењем, пеш (и пењаш), поњем (и попењем), попеш (и попењаш), попет; кунем, клеш, клеш; донесем, донијети (донеш; може бити да би ко рекао и донеш), донесо и доније (доне), донијо (донео; у пјесмама и донесао), донијела, донешен и донијеш; смијем (смијем), смијеш, смије и смиједо, смијео (смијо), смијела; тако умијем, и сложени од овога: разумијем и ш. д.

2) Неки на рем имају у наклоненију неопредјеленом по Ерцеговачком нарјечију ријети (а по Ресавском и по Сремачком рети), и. п. запрем, запрео, запра, запрш; тако мрем, прострем, подуврем, раздрем и ш. д. прем има прши, пр, прео, првен (а може бити да би ко рекао и прш).

3) ем-сти; ови иду двојак: а) као пресем, који се свршују на бем, зем, нем, сем, и. п. зебем, зебао, зебла; гризем, црпем, пасем и ш. д. б) као плешем, који се свршују на дем и шем, и. п. предем, прео, прела; мешем, мео, мела и ш. д. идем, ићи (а говори се ђешто и по правилу ишти), ишао, ишла; тако и сложени од овога: дођем, доћи, дошао, дошла и ш. д.

4) Који се у садашњем времену свршују на нем, они у наклоненију неопредјеленом имају двојак (и понављаче су савршеници, осим ве-нем, веџа; понем, гинем, трунем, глунем, чезнем, трнем и ш. д.): а) на нуши, и. п. мешнем, мешнуши, мешну, мешнуо, мешнуш; тако зовнуши, викнуши, укнуши, ишнуши, мазнуши, љуљнуши, дунуши, линуши и ш. д. паднем, паднуши и пасши (према пасши морало би бити падем, али се код нас већ не говори); погинем, погинуши, погинуи погнбо (као да би било погнбем погнбеш); окренем, окренуши, окренуи окреше (као да би било окрешем, окрести); тако и други неки говоре се двојак, и. п. овако, и по пређашњем на сти, и. п. сретнем сретнуши, и

с т и ј а

бипелна

садашње.

— пекући, орући, снујући, казујући, лијући,

прошавше.

дигнџеши, пекавши, оравши, сновавши, казивавши, ливши,

дателна.

дигнџи (дижен), печен, оран(орати), сисван(-ати), казиван(-ати), лив(ливен)

елно на ње.

— печење, орање, сноване, казиване, лијење,

срешем срести; ођенем ођенути, и ођедем ођести и т. д. б) на нуши (гнуши или кнуши) и ћи, н. п. дигнем, дигнути и дићи, дигну и диги (диже), дигнуо и дигао, дигнути и дижен; макнем, макнути и маћи, макну и мако (маче), макнуо и макао, макнут и (ријешко) мачен; шако никнути и нићи; упрегнути и упрећи и т. д. Неколика глагола (на снем) имају наклоненије неопредјелено по пређашњему само на нути, а вријеме скоро прошавше и давно прошавше двојако као и ови, н. п. писнем, писнути, писну и писко (пиште), писнуо и пискао (писла, ло); шако свиснем, прснем.

5) ем (чем и жем) ћи, н. п. печем, пећи, пецијаше (може бити да би ко рекао и печаше, печаше, као и спријаше, жежаше; али се мени чини да је овако најобичније, ш. ј. пецијаше, пецијаше, шуцијаше и т. д.), пеко, пекао (пекла), пеци, печен; стрижем, стрићи, стрижаше (не вјерујем да би ко рекао спризијаше, жезијаше), стриги, (стригла), стриж, стрижен и т. д. Речем, говори се и по пређашњему рекнем, али рекнути не вјерујем да би ко рекао. На ове је налик (по наклоненију неопредјеленом) и вршем, вријећи (врћи), врша, врџо, врџао (врла), вршен.

6) Највише глагола овога спрезања имају наклоненије неопредјелено (и остало што је од његове чете) по првом спрезању (на ати); и ови су између себе врло различни, али кад се зна вријеме садашње и наклоненије неопредјелено, опет се не може погријешити, н. п. глођем, глођи, глођући; глодати, глода, глодао, глодавши, глодан (глодати), глодање; шако лажем, лагати; мажем, мазати; дајем, давати; зобљем, зобати; капљем, капати; клепљем, клепати; кољем, класти; шаљем (шљем), сласти; иштем, искасти; мећем, мешати; вичем, викасти; мичем, мицати; пишем, писати и т. д.

7) Који се у садашњему времену свршују на ујем, и они (сви гошова) иду у ред овије, што је о њима сад говорено, а између себе су опет двојаки: а) који у наклоненију неопредјеленом имају оваши, н. п. робујем, робовати; ђевујем, ђевовати; пргујем, прговати; гладујем, гладовати; кнезујем, кнезовати; момкујем, момковати; милујем, миловати; учишељујем, учишељовати; зимујем, зимовати; снујем, сновати; купујем, куповати; мудрујем, мудровати; исујем, исовати; пушујем, пушовати; пашујем, пашовати и т. д. б) ивати (ово су гошова све несавршени, или да речемо један пуш учащашелни (учесни, учесни?), *verba frequentativa*), н. п. замаујем, замаивати; досађујем, досађива-

*) Мени се чини да нема управо никакве разлике између глагола несавршених (verba imperfectiva) и учащашелних (verba frequentativa).

пи; казујем, казивати, послужујем, послуживати; подвизујем, подвизивати; замамљујем, замамљивати; дањујем, дањивати; намирујем, намиривати; записујем, записивати; упућујем, упућивати; одбацујем, одбацивати; поручујем, поручивати; довршујем, довршивати и т. д. в) имају неколика на уваши и на уши, н. п. пљујем, пљувати; бљујем, бљувати; кљујем, кљувати; чујем, чуши; обујем, обуши.

8) Има неколико глагола овога спрезања, који се у садашњем времену свршују на јем, а у наклоненију неопредјеленом на иши (по прећем спрезању); такови сви у наклоненију повелителном одбаце и, а причастније спредашњем маог имају двојако, н. п. лијем, лиј (мјесто лиј^а), лиши, лио, ливши, ливен и лиш, лијење; бијем, биј, биши, бијен (говори се кашно и бјен), бијење; пијем, пиј, пиши, пијен (и пипи); кријем, криј, криши, кривен (и криш); мијем, миј, миши, мивен; шијем, шиј, шиши, шивен; ријем, риј, риши, ривен (риш).

ТРЕЋЕ СПРЕЗАЊЕ,

(conjugatio III. verborum in -им)

По коме се спрежу сви глаголи, који се у садашњем времену свршују на им, н. п.

1. наклоненије изјавишело

вријеме садашње

јед. број.

мјерѐм,	држѐм,	вршѐм,	мѹшѐм,	љубѐм,
мјерѐш,	држѐш,	вршѐш,	мѹшѐш,	љубѐш,
мјерѐ,	држѐ,	вршѐ,	мѹшѐ,	љубѐ,

мн. број.

мјерѐмо,	држѐмо,	вршѐмо,	мѹшѐмо,	љубѐмо,
мјерѐте,	држѐте,	вршѐте,	мѹшѐте,	љубѐте,
мјерѐ,	држѐ,	вршѐ,	мѹшѐ,	љубѐ,

вријеме полу прошавше

јед. број.

мјерѐа,	држѐа,	вршѐа,	мѹшѐа,	љубѐа,
мјерѐаше,	држѐаше,	вршѐаше,	мѹшѐаше,	љубѐаше,
мјерѐаше,	држѐаше,	вршѐаше,	мѹшѐаше,	љубѐаше,

мн. број.

мјерѐасмо,	држѐасмо,	вршѐасмо,	мѹшѐасмо,	љубѐасмо,
мјерѐасте,	држѐасте,	вршѐасте,	мѹшѐасте,	љубѐасте,
мјерѐау,	држѐау,	вршѐау,	мѹшѐау,	љубѐау,

вријеме скоро прошавше

јед. број.

мјерѐи,	држѐи,	вршѐи,	мѹшѐи,	љубѐи,
мјерѐи,	држѐи,	вршѐи,	мѹшѐи,	љубѐи,
мјерѐи,	држѐи,	вршѐи,	мѹшѐи,	љубѐи,

tiva); зашто је сваки учашателни глагол и несавршителни; а сваки несавршителни може бити и учашателни.

*) А готово би се могло и ј изоставити, па писати само и, н. п. пи, ли, би, кри и п. д.

МЛОЖЕСТВЕНИ број.

мјерисмо,	држасмо,	врћесмо,	муписмо,	љубисмо,
мјеристе,	држасте,	врћесте,	муписте,	љубисте,
мјерише,	држаше,	врћеше,	мупише,	љубише,

вријеме давно прошавше

јед. број.

мјерио,	сам,	држао,	сам,	врћео,	сам,	мупио,	сам,	љубио,	сам,
рила,	си,	жала,	си,	ћела,	си,	пила,	си,	била,	си,
ло,	је,	ло,	је,	ло,	је,	ло,	је,	ло,	је,

млож. број.

мјерили,	смо,	држали,	смо,	врћели,	смо,	мупили,	смо,	љубили,	смо,
ле, ла,	сте,	ле, ла,	сте,	ле, ла,	сте,	ле, ла,	сте,	ле, ла,	сте,
	су,		су,		су,		су,		су,

вријеме будуће.

јед. број.

мјерићу,	држаћу,	врћећу,	мупићу,	љубићу,
мјерићеш,	држаћеш,	врћећеш,	мупићеш,	љубићеш,
мјериће,	држаће,	врћеће,	мупиће,	љубиће,

млож. број.

мјерићемо,	држаћемо,	врћећемо,	мупићемо,	љубићемо,
мјерићете,	држаћете,	врћећете,	мупићете,	љубићете,
мјериће,	држаће,	врћеће,	мупиће,	љубиће,

2. наклоненије повеличелно

вријеме садашње и будуће

јед. број

мјери,	држи,	врти,	мупи,	љуби,
нека мјери,	нека држи,	нека врти,	нека мупи,	нека љуби,

млож. број

да мјери́мо,	да држи́мо,	да врти́мо,	да мупи́мо,	да љуби́мо,
мјери́те,	држи́те,	врти́те,	мупи́те,	љуби́те,
нека мјере́,	нека држе́,	нека врте́,	нека мупе́,	нека љубе́.

3. наклоненије неопредјелено.

мјерити,	држати,	врћети,	мупити,	љубити,
----------	---------	---------	---------	---------

4. причасија.

а) дјејсшвиштелна

вријеме садашње

мјерећи,	држећи,	врћећи,	мупећи,	љубећи.
----------	---------	---------	---------	---------

вријеме прошавше

мјеривши,	државши,	врћевши,	мупивши,	љубивши.
-----------	----------	----------	----------	----------

б) страдательна.

мјерен,	држан (држат),	врћен,	мупен,	љубљен.
---------	----------------	--------	--------	---------

5. сушшесшвиштелно на ње.

мјерење,	држање,	врћење,	мупење,	љубљење.
----------	---------	---------	---------	----------

Код овог спрезања треба упамтити (много више него код првога, а много мање него код другог):

1) У глагола, који се свршују на дим, зим, лим, ним, сим, шим, претвори се у полу прошавшем времену, у страдательном прича-

сприју и у суштествителноме (које од њега постаје) на ње, дућ, зуж, луљ, нуњ, суш, шућ, н. п. судим, суђа, суђен, суђење; газим, гажа, гажен, гажење, палим, паља, паљен, паљење; браним, брања, брањен, брањење; просим, проша, прошен, прошење; мушим, мућа, мућен, мућење и ш. д. А у они који се свршују на бим, вим, пим, умешне се љ (на оним истим мјестима, где се у овим претвори дућ, зуж, луљ, нуњ, суш, шућ), н. п. љубим, љубља, љубљен, љубљење; ловим, ловља, ловљен, ловљење; мамим, мамља, мамљен, мамљење; по- пим, попла, поплѣн, поплѣње и ш. д.

2) Многи глаголи, који се свршују на бим, вим, дим, лим, мим, ним, пим, шим, (по Ерцеговачком и по Ресавском нарјечију) имају на- клоненије неопредјелено (и остало што је од његове чете) по другом спрезању (на еши); и по Ерцеговачком нарјечију претвори се дућ, луљ, нуњ, шућ; а послје б, в, м, н, умешне се љ пред е, н. п. ви- дим, виђети, виђе, виђео; волим, вољети, воље, вољео; шавним, шавњети, шавње, шавњео; врћим, врћети, врће, врћео; сврби, сврбљети, сврбље, сврбљео; живим, жи- вљети, живље, живљео; грчим, грмљети, грмље, грмљео; шрим, шрпљети, шрпље, шрпљео и ш. д. А у Ресавском нарје- чију ови сви глаголи имају само е мјесто и, а полугласна се слова не мијењају, нити се умеће љ, н. п. видим, видеши; волим, вољети, волео; сврбети, шрпети, шрпе, шрпео и ш. д. А у Сремачком нарјечију (кашто и у Ерцеговачком, као што сам напоменуо где је био го- вор о нарјечијама) имају по правилу свуда и, н. п. видим, видити, види, видио; волим, вољети, воли, волио; шрим, шрпити, шрпио и ш. д.

3) Многи глаголи и овога спрезања (особито средњи на чим) имају наклоненије неопредјелено (и остало што је од његове чете) по првом спрезању, н. п. држим, држати, држа, држао, држање; бје- жим, бјежати; јечим, јечати; звечим, звечати; мрчим, мрчати; дречим, дречати, кречим, кречати; мучим, му- чати; учим, учати; клечим, клечати; шрчим, шрчати; вриштим, вришташи; пиштим, пишташи; спојим, спа- јати (некоји списатељи наши пишу спојати, да им иде по правилу као спојим); бојим се, бојатисе и ш. д.

4) Готово у свим глаголима, који се свршују на јим (а оштро се изговарају, изостави се и у наклоненију повелителном, н. п. кројим, крој, кројте; спојим, спој, спојте; бројим, број, број- те и ш. д. Али који се не изговарају оштро, него се глас промече, они имају по правилу, н. п. тајим, таји, тајите; пајим, паји, пајите; бујим, буји, бујите; гајим, гаји, гајите.

5) Истина да по општем правилу код свију несавршених глаго- ла постаје суштествително на ње од спрадатељног причасија кад се промијени и на ње, н. п. копан, копање; играм, играње; писаи, писање; печен, печење; мјерен, мјерење; суђен, суђење; љубљен, љубљење; слављен, слављење и ш. д. Али се опет (особито у Ресавском и у Сремачком нарјечију) код глагола овога спре- зања, особито који се свршују на лим и ним, говори још и друкчије (ш. ј. не промјењује се л на љ, ни н на њ), н. п. молим, молење; балим, балење; буним, буњење; браним, бранење и ш. д. А говори се и мољење, баљење, буњење и ш. д. него ми се чини да је оно прео обичније. Тако исто може бити да би ко рекао (у Ресавском и у Сремачком нарјечију) и вршење, шрпење, срдење и ш. д. прем да је свуда обичније врћење, шрпљење, срђење и ш. д.

Овђе је за сад поред рјечника доста граматике. О нарјечијама, о предлозима, и о междуменијама није пријебе говорити, зашто су овђе у рјечнику.

ALPHABETI SERBORUM

cum

viciniorum popularium et aliis cultioris Europae alphabetis παραλληλισμῶς.

Serb. graec.	Serb. lat.	Hun- gar.	Croat.	Car- niol.	Bo- hem.	Polon.	Ger- man.	Ital.	Gall.	Angl.
А а	a	á	a	a	a	a	a	a	a	—
Б б	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
В в	v	v	v	v	w	w	w	v	v	v
Г г	g	g	g	g	g	g	g	g: gara	g: gant	g: gold
Д д	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d
Ђ ђ	dj, gj	gy	dy, gy	—	đ	—	—	—	—	—
Е е	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e: bet
Ж ж	x	zs	s	sh	ž	ž	—	—	j	s:osier
З з	z	z	z	s	ž	z	f: lesen	s: rosa	z	z: razor
И и	i	i	i	i	i	i	i	i	i	ee, y
Ј ј	j	j	j	j	g	i: ia	i	j	i: mien	y: yes
К к	k	k	k	k	k	k	k	c: caro	c: car	k
Л л	l	l	l	l	l	l: wilk	l	l	l	l
Љ љ	lj	ly	ly	lj	—	l: li	—	gl: gli	il: ail	—
М м	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m
Н н	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n
Њ њ	nj	ny	ny	nj	ñ	ñ	—	gn	gn	—
О о	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o: note
П п	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p
Р р	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r
С с	s	sz	sz	f	f, s	s	ß	s: sono	s: son	s: se
Т т	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t
Ђ ђ	ch	ty	—	—	t'	—	—	—	—	—
У у	u	u	u	u	u	u	u	u	ou	oo
Ц ц	c	cz	cz	z	c	c	ç	z: zio	—	—
Ч ч	cs	cs, ts	ch	zh	č	cz	f(ç) (?)	c: ciò	—	ch: child
Ў џ	—	—	—	—	—	—	—	ge	—	—
Ш ш	sc	sh	ss, sh	fh	š	sz	fç	sc: esco	ch: cher	sh
Ъ ѣ *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ф ф **)	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f
Х х **)	h?	h	h	h	ch	ch	ch	—	—	—

*) Nil sonat (nisi forte vocalem mutam), sed r literae, quae Serbis, sicut Bohemis, vel sola absque ulla vocali, syllabam facit, apponitur, ne eadem r litera ad praecedentem aut sequentem syllabam trahatur, e. g. уѣрьо, заѣр-
кати, lege u-mr-o, za-r-kati.

**) Sonos ф et х vix invenias in vocibus genuine Serbicis; sed utramque literam ob voces peregre adscitas ex alphabeto Cyrilliano retinimus.

ШТАМПАРСКЕ ПОГРЈЕШКЕ.

У свакој књизи има штампарски погрјешака; али ја се надам да и у овом рјечнику не ће бити тако много, као у другим нашим садашњим књигама. Ево овђе ћу назначити њекоје мало веће, које сам ја нашао:

1) у словима:

наш штампано.	Ће.	мјесто.	наш штампано.	Ће.	мјесто.
Бенџаши	у реду	Бенџаши	pf.	код повлачити	imprf.
Божићу	код Божи дан	Божићу	напјесе	— полагајник	напијесе
весе	— варење	веее	п.	— прашак	т.
Бѣма	у реду	Вѣма	ам	— премишљаписе	амсе
Бидило	— —	Видило	pf.	— преобуватице	imprf.
т.	код виме	п.	придигу-	— придићице	придигну
Бѣе	у реду	Вѣе	писе		писе
Брачати	— —	Брачати	прилоњати	у реду	прислоњати
Грицање	— —	Врцање	ружа	код ружичица	ружица
ка	код изрезак	ска	зашто	— сраслица	зашто
Козирица	у реду	Козарица	капеш	— срез	капешан
просц-	код колачи	просци	новцима	— шарнош	новцима
иси	— —	ис-	сирацар	— шворило	сирац
плашеи	— лизати	пламен	Теони	у реду	Теони
им	— меркати	ам	Срјему	код шруд	Срјему
бадавација	— мукпација	бадавација	повуни	— шуша	повуци
pf.	— намамљивати	imprf.	Узбаица	у реду	Узбрдица
намјеравиње	— намеравање	намјера-	чађење	код чапање	чађење
		вање	чепрное-	— чепрнае-	чепрнае-
нила	— напијати	била	споро	стеро	споро
јаа	— насад	јаја	годуни	— чиплуксаи-	години
Нашинки	у реду	Нашински	бија		
fr.	код осуђивати	imprf.	бур а	— шкембе	бураг
ом	— опипчати	ам	соколе	— гласоударе-	сокола
ум	— отпријебити	им		нија (стр. XXXVII)	
пјан чина	— пијанчина	пјанчина	меје	у склоненију	моје

2) у гласу.

Овђе сад није вриједно писати оне ријечи Ће је отпао знак гласоударенија (зашто има такови ријечи много, а не чини велике штете); него ћу само оне да назначим, Ће знак гласоударенија стоји криво (други, а не онај који би требало, или на другом мјесту); па и по само ћу назначити онако, као што треба да буде, а како је наш штампано, може сваки виђети у књизи: баџаписе, бежан (мјесто бежан), ваџија, вече, кованлук (мјесто кованлук), коно, липати, мажење, масан, милиши, млечница, мразиписе, надскакивање, оглавина, одаднати, одапиратице, Оливера и Оливера, онако, Осто, отпрескатице, помешати, пошпомоћи, разгријати, Топчидер, прнути (н. п. вапру), шурчати, угарнице, угарчић, цвиљети, чарапчина, шешана, штокоји (и штокоји);

пушка у II. склоненију	мјесто	пушка
књиге — (у род. јед.)	—	књиге
змијо — (у зват. јед.)	—	змијо
жутој у I. склон. у д. јед.	—	жутој
жутоме — — — с. —	—	жутоме
свију у род. множ.	—	свију
ужи на страни XLVI.	—	ужи
даљи — —	—	даљи
тањи — —	—	тањи
јачи — —	—	јачи

Д О Д А Т А К.

Кад је остало ово мало бијеле аршије, ево још нешто да додам:

1) На страни XXX. и XXXI. што је био говор о претварању полу-гласни слова; она се слова онако претварају не само у једној ријечи кад дођу једно пред друго, него и из двије ријечи кад је једна до друге, н. п. говори се ш њим, ш људма, ж ђаком, з Богом, бес посла, бео коња, преш кућом, о Дунава, и Земуна, пре тобом и ш. д. Али будући да у писању овако далеко нијесу ишли ни Грци ни Латини, зато нијесам ни ја ћео (ни смјео; а докле су они ишли, мислим да је слободно и мени, и свакоме другом); а други ко у напредак ако ћедбуде шако писати, може слободно: ни један му памешан човек не може рећи да нема право: зашто се шако говори; а ш њим налази се већ и у књигама Ђекојим (н. п. у Досишеовим, и у Г. професора Игњатовића).

2) У Шумадији се често у говору изоставља с у полу прошавшем и у скоро прошавшем времену у првом лицу млож. броја, н. п. купљамо, једâмо, идâмо, нoшâмо; дођомо, идомо, нoсимо, купимо и ш. д.

3) предем, везем, пресем, плешем, и остали овакови Ђекоји глаголи, могу имати полу прошавше вријеме и на ија, ш. ј. предиа (предијаше, предијасмо, предијасте, предијау), везија, пресија, плешија и ш. д. (Али од једем, нико не би рекао једија, једијаше, него само једа, једаше и ш. д.; тако и од гребем, греба, гребаше; а од зебем може бити да би ко рекао и зебија, зебијаше и ш. д.). К овима иде и кунем, кунија, кунијаше и ш. д.

4) У склањању сушт. имена и у спрезању глагола не треба нико да се ослани са свим на знаке гласоударенија, и да помисли, да и остале све ријечи имају свуда онакови исти глас, као и оне што су мешнуте за примјер. То је за шуђина највећа тежа у нашем језику, и Бог зна оће ли се кад моћи друкчије научити, него од народа слушајући, и говорећи с њим. Н. п. мѣје и грије имају у имен. једнак глас, а у осталим надежима грије има грија, гријови и ш. д. Масло и вѣсло имају у имен. гопшво једнак глас, и весло има у млож. броју као и у род. јед., а масло се у млож. броју не изговара са свим шако оштро, као и у род. јед.; тако се исто поље оштрије изговара у јед. броју, него у млож.; а друга се опет многа имена изговарају оштрије у млож. броју него у јед., н. п. сѣдло, сѣдла; сѣло, сѣла и ш. д. — Али што н. п. у Бијоградској најићешто говоре лoнац, кoнац, кукyруз, сѣло и ш. д. (мјесто лoнац, кoнац, кукyруз, сѣло), то ме иде у ово о чему је мој говор.

REPORT OF THE

The first part of the report contains a general statement of the work done during the year. It shows that the work has been carried on in accordance with the plan laid down in the previous report. The second part of the report contains a detailed account of the work done in each of the departments. It shows that the work has been carried on in accordance with the plan laid down in the previous report. The third part of the report contains a summary of the results of the work done during the year. It shows that the work has been carried on in accordance with the plan laid down in the previous report.

The first part of the report contains a general statement of the work done during the year. It shows that the work has been carried on in accordance with the plan laid down in the previous report. The second part of the report contains a detailed account of the work done in each of the departments. It shows that the work has been carried on in accordance with the plan laid down in the previous report. The third part of the report contains a summary of the results of the work done during the year. It shows that the work has been carried on in accordance with the plan laid down in the previous report.

The first part of the report contains a general statement of the work done during the year. It shows that the work has been carried on in accordance with the plan laid down in the previous report. The second part of the report contains a detailed account of the work done in each of the departments. It shows that the work has been carried on in accordance with the plan laid down in the previous report. The third part of the report contains a summary of the results of the work done during the year. It shows that the work has been carried on in accordance with the plan laid down in the previous report.

А.

А, 1) aber, at, vero. Ја га љубим, а он се ошире; ја дођо, а он оде; ако не ћеш, а ти пољуби, па оста-
ви. 2) а? ah? ain? itane? 3) а! ah! ah!
аар*, m. vide ар.

Аба, f. das Aba = Tuch, panni crassissi-
mi genus.

Абајлија*, f. die Schabrake, stragulum,
stratum, ephippium.

Абање, n. das Strapaziren (des Rockes),
detritio panni.

Абашн, ам, v. impf. н. п. аљну, аб-
tragen, strapaziren, detero pannum.

Абаџија*, m. der Aba = Tuch = Schneider,
sartoris genus, daher die Beiwörter:
абаџин, на, но; абаџински (аба-
џински), ка, ко.

Абаџилук*, m. das Handwerk des аба-
џија, sartoriae (vestificinae) genus.

Абењак, m. капа од абе, eine Mütze
von Aba = Tuch, galerus e panno crasso.

Абер*, m. Nachricht, nuncius, cf. глас.

Абердѡр, m. } m. j. шоп или пушка

Аберниѡк, m. j (што се меће на глас),
die Bärmkanone, tormentum tumultum
nantians:

„Па он меће шона абердара —

„Те избаци пушку аберника —

Абонос, m. дрво, што у води опшр-
де (уабоносисе) као камен.

Абрашљив, ва, во, vide пјегав (н. п.
коњ испод репа).

Аброноша, m. der Postenträger, fami-
generator.

Авѡз*, m. Stimme, vox, cf. глас.

Аванз*, m. vide ванз.

Авај! interj. vide јаој.

Авала, f. Gebirge südöstlich von Belgrad,
mit Ruinen einer alten Burg des Rit-
ters Porcha von Avala:

„Поклинула пребијела вила

„Са Авале изнад Бијограда —

Аван*, m. der Mörser, mortarium.

Авдес*, m. die Abwaschung (des Türken)
vor dem Gebete, ablutio: узео авдес;

„Чисто Турски авдес узимаше —

Авдесни, на, но, н. п. марама, Аб-
васф*, ablutionis.

Авдиѡр, m. der Auditor, cognitor caus-
arum militarium.

Авдиѡров, ва, во, des Auditors, ju-
diciis militaris.

Авдиѡровица, f. die Auditorsfrau,
uxor judicis militaris.

Авдиѡрски, ка, ко, 1) Auditors-
judicium militarium. 2) adv. wie ein
Auditor, more judicis militaris.

Авељача, f. vide вељача.

Авѡш, f.

Авеѡниња, f. } das Gespenst, spectrum.

Авлапан, шна, но, vide авлапан.

Авалија*, f. 1) улица, der Hof, aula.
2) велика бијела марама (авли-
марама) што се завјешају ђевојке
кад се удају.

Авалијински, ка, ко, н. п. врата, Hof,
aulae.

Авалијски, ка, ко, vide авалијски.

Авали-марама*, f. cf. авалија.

Аврам, m. (cf. Бытие XVII, 5), Abra-
ham, Abrahamus.

Авта, f. vide апта.

Авѡик, m. vide апѡик.

Авѡика, f. vide апѡика.

Авѡов, ва, во, vide апѡов.

Авѡовина, f. vide апѡовина.

Ага*, m. der Aga (Herr), dominus. cf.
господар.

Агадара*, f. (сп.) сабља, што се но-
си под коланом (?):

„Агадаре с обадије стране —

Агалук*, m. das Agathum, dignitas agae:

„Агалуке себи задобно —

Агин, на, но, des Aga, agae.

Агиница, f. die Agin, Frau des Aga,
uxor agae.

Агински, ка, ко, 1) Aga-, agarum. 2)
adv. wie ein Aga, more agae.

Аго, m. hur. v. ага.

Агришак, шка, m. као мали колушиѡ
од кости, или од рога, што жене
напичу на времено (да је теже у
руци), кад почињу пресни. Српѡ-
ње по селима одламе по пола оком-
ка, па напачку на времено мјесто
агришна.

Ада*, f. vide острово.

Ада? ада како? ja doch; freylich; wie
anders? imo vero.

Адаѡ, m. Adam, Adam, Adamus.

Адам, m. Mannsname, nomen viri.

Адаѡов, ва, во, Adams, Adami.

Адаѡско кољено, n. (Adams Stamm)

nennt man das Muster einer Ehefrau,
plus quam Penelope.

Адем*, m. vide обичај.

Адићар*, m. Gold- und Silbergeräthe,
auch Schmuck, aurum et argentum cae-
latum, gemmae pretiosae.

Адица, f. dim. v. ада.

Аднах, m. (у Сријему и у Бачк.) der
Gendarme, licitor (?).

Адум, m. } ohne Geschlechtstheile,

Адумач, мча, m. } experts pudendorum.

Ја кажем адум сам, а он дријеш
гаке да ј*6*.

Ае! interj. um das Rindvieh auszutrei-
ben, vox agentis armenta.

Аждаа, m. der Drache, der Lindwurm,
draco (serpens fictus).

Аздија*, f. (см.) Art eines langen Ober-
kleides, togae genus:

„На њему је коласта аздија —

„У скуп свепен колаете аздије —

Азна*, f. die Casse, aerarium, pecunia:

„Дај ми мене азну и џебану —

Азнадар, m. der Zahlmeister, quaestor.

Азнадарев, ва, во, } des Zahlmeisters,

Азнадаров, ва, во, } quaestoris.

Азнадарче, чета, n. ein junger Zahl-
meister, quaestor juvenis:

„И бабино младо азнадарче —

Азур*, vide готов, спреман, оправан.

Азур кола без почкова.

Азурала! auf! agite! спремајте се:

„Азурала кита и сватови —

Аир*, m. 1) vide задужбина. 2) аир!
nein, non; daher aus 1 und 2 das
Wortspiel:

А. (н. п.) Јеси ли га виђео?

Б. Аир.

А. Аир је на Еншеграду куприја.

Аирала*? wie? was ist? quid ita!

„Аирала, кукавица сиња?

„Што си тако рано долећела? —

Аис! interj. Zuruf an den pflügenden
Ochsen, daß er sich seitwärts wende,
vox vertentis boves aratores.

Аискање, n. das аис-сagen, usus vocis
аис.

Аискаши, ам, v. impf. m. j. вола, аис
сagen, dico аис.

Аиснуши, нем, v. pf. m. j. вола, 1) аис
сagen, dico аис. 2) ihm das аис mit
der Peitsche beibringen, excito flagel-
lo ad vertendum.

Ај! he! heus (als Ruf, und als Ant-
wort).

Аја, ah! nein; nicht doch; minime.

Ајање, n. das Bekümmern um etwas,
cura.

Ајаш, m. vide вајаш.

Ајаш, ајем, v. impf. за кога или за
што, sich kümmern, cura, cf. мариши:

„Ил' не чујеш, ил' не ајеш за ме —

Ајбан*, m. das Thier, animal. cf. жи-
вине, звјерка.

Ајгир*, m. der Hengst, admissarius. cf.
ждријебац.

Ајгировиш, ма, то, m. j. коњ, Hengst;
unverschnitten, integer, non castratus.

Ајгируша, f. unbändigen Geschlechtstri-
bes, mulier furens libidine.

Ајде, ајдемо, ајдете, gehen wir! (fr.
allons), eamus.

Ајдук, m. 1) der Straßenräuber, latro
(in diesem Lande weniger abscheulich,
und näher dem Heldenthume); оми-
шао у ајдуке, er ist ein Räuber ge-
worden, inter latrones abiit. 2) der
Gerichtsheiduk in Ungern, Sirmien,
haiduco, hajducus, licitor.

Ајдуков, ва, во, des ајдук, hajduci.

Ајдуковање, n. das Räubersyn, latro-
cinium.

Ајдуковаши, кујем, v. impf. ich bin ein
ајдук, latrocinor.

Ајдучија, f. (coll.) die Heiden, haj-
duci.

Ајдучина, f. 1) das Räuberhandwerk.
2) augm. v. ајдук.

Ајдучица, f. die Räuberin, praedatrix. 1

Ајдучки, ка, ко, 1) räuberisch, latro-
nim. 2) adv. räuberisch, more latronum.

Ајхиди*! herrlich, wunderschön, prae-
clarus. cf. хиди.

Ајја, vide аја.

Ајка, f. die Treibjagd, venatio, qua ex-
citatae a servis ferae, in bivis trivis-
que a venatoribus excipiuntur.

Ајкање, n. das Treibjagen, venatio.

Ајкаши, ам, v. impf. jagen, venor.

Ајон, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.)
der Schiffsknecht, helciaricus. cf. лаћар.

Ајонки, ка, ко, 1) Schiffsknechts-, hel-
ciariorum. 2) adv. wie ein Schiffsknecht,
more helciarii.

Ајс! vide аис.

Ајскање, n. vide аискање.

Ајскаши, ам, vide аискаши.

Ајснупи, нем, vide аиснупи.

Ак*, m. 1) der Lohn, die Besoldung, sti-
pendium, merces, salarium, cf. плата.
2) ак му је, das hat er verdient! es ist
ihm recht geschehen, habet, habeat sibi.

Акамоли (а камо ли), wie erst, nedum:
не дам ни теби, а камо ли њему;

„Сирошњо и селу си пешка,

„А камо ли кући у којој си.

Аки би (у Сријему, у Бачк. и у Бан.
по варошима), као, als wenn, ac si.

Акмаца*, f. пица, као кобац, коју
Турци, особито бегови, увате
младу и припитоме, па је носе на
руци, као сокола, и у јесен лове
с њоме препелице.

Ако, wenn, si.

Акоб, m. ein Eimer, amphora.
 Акѡвче, чета, n. ein Eimersäßchen,
 vas amphorarium.
 Акѡке, es thut nichts, meinestwegen,
 quid tum? per me licet.
 Акриѡакон (акриѡанон), m. der Archi-
 diacon, Archidiaconus.
 Акријера, m. der Archijerei, Oberprie-
 ster, archiereus: владике су акријере
 Риспове.
 Акримандрит, m. der Archimandrit,
 Archimandrita.
 Акримандритов, ва, во, des Archi-
 mandriten, Archimandritae.
 Акримандритскій, ка, ко, 1) archi-
 mandritisch, archimandritarum. 2) adv.
 archimandritisch, more archimandritae.
 Акшам*, m. das vierte Gebeth der Tür-
 ken, nach Sonnenuntergang, oratio
 quarta Turcarum, post solis occasum.
 Ал, m. биједа, напаст: ал те не нашао.
 Ал*, adj. vide ружичаст.
 Ала, f. vide изод.
 Ала, f. vide аждаа: ало неспита!
 Ала би лепо било, ah! wie schön wäre
 es, bone! deus quam esset praecclarum.
 Алај*, m. ein Trupp Soldaten in Pa-
 rade, acies instructa, pompa militaris:
 „Туд' ќе поћи војска на алаје—
 „Наредисе алај за алајем—
 Алај-барјак*, m. (см.) die Heerfahne,
 signum, vexillum:
 „У десној му руци копље бојно,
 „А у лјевој алај-барјак златан—
 Алајбер*, m. der Adelfürst, dux nobilium.
 Алајбегов, ва, во, des Majbegs.
 Алајбеговица, f. die Frau des Majbegs.
 Алаа*, m. vide благослов: дао ми је
 с алааом; што човек с правдом
 стече, то му је алаа; да му је
 алаа.
 Алаае*, f. pl. vide наруквице.
 Алаае*, allem Aufseine nach, nisi me
 omnia fallunt. Алаае то ќе биди
 сврака.
 Алаали, им, vide опростити, бла-
 гословити. Кад који што купи од
 кога, а он каже: „Алаали брате.“
 А онај му одговори: „Да ти је
 алаа.“
 Алааливање, n. das Segnen, benedictio.
 Алааливати, љујем, v. impf. segnen, be-
 nedico.
 Алаас, m. (ἀλας, der Fischer) vide рибар.
 Алаасов, ва, во, vide рибаров.
 Алааскӣ, ка, ко, vide рибарски.
 Алаат*, m. das Werkzeug, instrumenta.
 Без алаата нема заната.
 Алаат*, m. првен коњ, der Fuchs (Pferd),
 equus rufus.
 Алааст, па, шо, n. п. коњ, fuchs-
 roth, rufus.

Алапљика, f. ein einzelnes Werkzeug,
 instrumentum.
 Алашов, ва, во, des Fuchses, rufequi.
 Аламуша, f. алааста кобила, eine
 Fuchsstute, equa rufa.
 Аламушин, на, ло, der Fuchsstute,
 equae rufae.
 Алаужа, f. vide, лапавица.
 Алва*. f. 1) eine Mehlspeise (von Wei-
 zenmehl, Schmalz und Honig), cibi
 genus. 2) од ораа. 3) cf. прсмен.
 Алвалук*, m. das Trinkgeld (auf алва),
 was man Neugekleideten abfordert, co-
 rollarium, munusculum: дај алвалук
 (sagt man wie in Oesterreich: den Schnei-
 der auszuwickeln).
 Алватан (говорисе и авлатан), тна,
 но, weit, bequem (von Kleidern), am-
 plus.
 Алвација* (алвација), m. Alwahändler,
 qui vendit алва.
 Алдумашче*, чета, n. vid. алвалук.
 Алекса, m. Alex, Alexius.
 Алексје, m. Alex, Alexius.
 Алексинац, нца, m. мала варошица,
 између Ниша и Параћина. Алекси-
 начкӣ, ка, ко, von Алексинац.
 Алем драги камен, (см.):
 „Међ' камзама алем драги камен—
 Алемпија, m. (der heilige) Alypius,
 Алемпије, m. Alypius.
 Али, 1) aber, verum. 2) vide или.
 Алиин драги камен, m. vide алем дра-
 ги камен.
 Алаа*, f. гвозден колуп (у Србији по
 селима говоре бијонур), ein eiserner
 Ring, s. B. Thüring, Fessel, annulus:
 „Ко то куца алком на врашима?—
 Алкурѡн*, m. der Koran, Alcoranus:
 „На ѡлтану своме алкурану—
 Алѡв, m. велика пређа што се рибе
 ватају, das Fischesnetz, rete.
 Алѡтак, пика, m. ein Kleidungsstück,
 vestis.
 Алѡпина, f. augm. v. алина.
 Алина, f. das Kleid, vestis.
 АLINE, f. pl. das Gewand, vestimenta,
 (auch das Bettgewand), stragula.
 Алинница, f. dim. v. алина.
 Алаав, ва, во, schlaff, laxus.
 Алама, f. eine Art Zwiebeln, cepae genus.
 Ам, m. das Geschirr des Wagenpferdes,
 lora equi trahentis.
 Ама, aber, allein, sed.
 Амѡз*, m. (см.) Art Gebets der Türken,
 precis genus:
 „А у шанцу амаз проучише—
 Амајлија*, f. 1) запис, или чини какве,
 што се носе уза се, n. п. амајлија
 од пушке, од главобоље, од гроз-
 нице и т. д. der Talisman, signum
 magicum. 2) она кесица, или ку*

nennt man das Muster einer Ehefrau,
plus quam Penelope.

Адем*, m. vide обичај.

Адићар*, m. Gold- und Silbergeräthe,
auch Schmuck, aurum et argentum cae-
laturum, gemmae pretiosae.

Адина, f. dim. v. ада.

Аднаћ, m. (у Сријему и у Бачк.) der
Gendarme, lictor (?).

Адум, m. } ohne Geschlechtstheile,

Адумац, мца, m. } experts pudendorum.

Ја кажем адум сам, а он дријеш
гаће да ј*6*.

Ае! interj. um das Rindvieh auszutrei-
ben, vox agentis armenta.

Аждаа, m. der Drache, der Lindwurm,
draco (serpens fictus).

Аздија*, f. (см.) Art eines langen Ober-
kleides, togae genus:

„На њему је коласта аздија —

„У скупу свиле коласте аздије —

Азна*, f. die Casse, aerarium, pecunia:

„Дај ми мене азну и цebaну —

Азнадар, m. der Zahlmeister, quaestor.

Азнадарев, ва, во, } des Zahlmeisters,

Азнадаров, ва, во, } quaestoris.

Азнадарче, чета, n. ein junger Zahl-
meister, quaestor juvenis:

„И бабино младо азнадарче —

Азур*, vide гомов, спреман, оправан.

Азур кола без поклова.

Азурала*! auf! agite! спремајте се:

„Азурала кита и свашови —

Аир*, m. 1) vide задужбина. 2) аир!
nein, non; daher aus 1 und 2 das
Wortspiel:

А. (н. п.) Јес ли га виђео?

Б. Аир.

А. Аир је на Вишеграду куприја.

Аирала*? wie? was ist? quid ita!

„Аирала, кукавица сиња?

„Што си тако рано долећела? —

Аис! interj. Zuruf an den pflügenden
Ochsen, daß er sich seitwärts wende,
vox vertentis boves aratores.

Аискање, n. das аис-сagen, usus vocis
аис.

Аискаши, ам, v. impf. m. j. вола, аис
сagen, dico аис.

Аиснуши, нем, v. pf. m. j. вола, 1) аис
сagen, dico аис. 2) ihm das аис mit
der Peitsche beibringen, excito flagel-
lo ad vertendum.

Ај! he! heus (als Ruf, und als Ant-
wort).

Аја, ah! nein; nicht doch; minime.

Ајање, n. das Bekümmern um etwas,
cura.

Ајаш, m. vide вајаш.

Ајати, ајем, v. impf. за кога или за
што, sich kümmern, cura, cf. марини:

„Ил' не чујеш, ил' не ајеш за ме —

Ајван*, m. das Thier, animal. cf. жи-
вине, звјерка.

Ајгир*, m. der Hengst, admissarius. cf.
ждријебац.

Ајгировиш, ма, то, m. j. коњ, Hengst;
unverschnitten, integer, non castratus.

Ајгируша, f. unbändigen Geschlechtstrie-
bes, mulier furens libidine.

Ајде, ајдемо, ајдете, gehen wir! (fr.
allons), eamus.

Ајдук, m. 1) der Straßenräuber, latro
(in diesem Lande weniger abscheulich,
und näher dem Heldenthume); оми-
шао у ајдуке, er ist ein Räuber ge-
worden, inter latrones abiit. 2) der
Gerichtsheld in Ungern, Sirmien,
haiduco, hajducus, lictor.

Ајдуков, ва, во, des ајдук, hajduci.

Ајдуковање, n. das Räubersseyn, latro-
cinium.

Ајдуковати, кујем, v. impf. ich bin ein
ајдук, latrocino.

Ајдучија, f. (coll.) die Heiden, haj-
doci.

Ајдучина, f. 1) das Räuberhandwerk.
2) augm. v. ајдук.

Ајдучица, f. die Räuberin, praedatrix.

Ајдучки, ка, ко, 1) räuberisch, latro-
num. 2) adv. räuberisch, more latronum.

Ајхиди*! herrlich, wunderschön, prae-
clarus. cf. хиди.

Ајја, vide аја.

Ајка, f. die Treibjagd, venatio, qua ex-
citatae a servis ferae, in bivis trivis-
que a venatoribus excipiuntur.

Ајкање, n. das Treibjagen, venatio.

Ајкати, ам, v. impf. jagen, venor.

Ајош, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.)
der Schiffsknecht, helciaricus. cf. лаћар.

Ајошки, ка, ко, 1) Schiffsknechts-, hel-
ciariorum. 2) adv. wie ein Schiffsknecht,
more helciarum.

Ајс! vide аис.

Ајскање, n. vide аискање.

Ајскаши, ам, vide аискаши.

Ајснупи, нем, vide аиснупи.

Ап*, m. 1) der Lohn, die Befoldung, sti-
pendium, merces, salarium, cf. плата.

2) ап му је, das hat er verdient! es ist
ihm recht geschehen, habet, habeat sibi.

Апамоли (а камо ли), wie erst, nedum:
не дам ни теби, а камо ли њему;

„Сирошњо и селу си мешка,

„А камо ли кући у којој си.

Апа би (у Сријему, у Бачк. и у Бан.
по варошима), као, als wenn, ac si.

Акмаца*, f. птица, као кобац, коју
Турци, особито бегови, увате
младу и припитоме, па је носе на
руци, као сокола, и у јесен лове
с њоме препелице.

Ако, wenn, si.

Ако̀л, м. ein Eimer, amphora.
 Ако̀вче, чета, п. ein Eimersäßchen,
 vas amphorarium.
 Ако̀ке, es thut nichts, meinetwegen,
 quid tum? per me licet.
 Акриѡанек (акриѡанон), м. der Archi-
 diacon, Archidiaconus.
 Акриѡера, м. der Archierej, Oberprie-
 ster, archiereus: владике су акриѡере
 Респове.
 Акримандрит, м. der Archimandrit,
 Archimandrita.
 Акримандритов, ва, во, des Archi-
 mandriten, Archimandritae.
 Акримандритски, ка, ко, 1) archi-
 mandritisch, archimandritarum. 2) adv.
 archimandritisch, more archimandritae.
 Акшам*, м. das vierte Gebeth der Tür-
 ken, nach Sonnenuntergang, oratio
 quarta Turcarum, post solis occasum.
 Ал, м. биједа, напаст: ал не не нашао.
 Ал*, adj. vide ружичаст.
 Ала, f. vide изод.
 Ала, f. vide аждаа: ало несиша!
 Ала би лепо било, ах! wie schön wäre
 es, bone! deus quam esset praeclarum.
 Алај*, м. ein Trupp Soldaten in Pa-
 rade, acies instructa, pompa militaris:
 „Туд' ќе поћи војска на алаје—
 „Наредисе алај за алајем—
 Алај-барјак*, м. (ст.) die Heerfahne,
 signum, vexillum:
 „У десној му руци копље бојно,
 „А у лјевој алај-барјак златан—
 Алајбер*, м. der Adelfürst, dux nobilium.
 Алајбегов, ва, во, des Majbegg.
 Алајбеговица, f. die Frau des Majbegg.
 Алаа*, м. vide благослов: дао ми је
 с алаалом; што човек с правдом
 спече, то му је алаа; да му је
 алаа.
 Алаал*, f. pl. vide наруквнице.
 Алаалем*, allem Unseine nach, nisi me
 omnia fallunt. Алаалем то ќе бини
 сврака.
 Алаалини, им, vide опростити, бла-
 гословити. Кад који што купи од
 кога, а он каже: „Алаали брате.“
 А онај му одговори: „Да ти је
 алаа.“
 Алааливање, п. das Segnen, benedictio.
 Алааливати, љујем, v. impf. segnen, be-
 nedico.
 Алаас, м. (ἀλας, der Fischer) vide рибар.
 Алаасов, ва, во, vide рибаров.
 Алааски, ка, ко, vide рибарски.
 Алаат*, м. das Werkzeug, instrumenta.
 Без алаата нема заната.
 Алаат*, м. првен коњ, der Fuchs (Pferd),
 equus rufus.
 Алааст, та, шо, м. п. коњ, fuchs-
 roth, rufus.

Алаатлика, f. ein einzelnes Werkzeug,
 instrumentum.
 Алашов, ва, во, des Fuchses, rufus equi.
 Алаштуша, f. алааста кобила, eine
 Fuchsstute, equa rufa.
 Алашумин, на, но, der Fuchsstute,
 equae rufae.
 Алаужа, f. vide, лапавица.
 Алва*. f. 1) eine Mehlspeise (von Wei-
 zenmehl, Schmalz und Honig), cibi
 genus. 2) од ораа. 3) cf. прснен.
 Алвалук*, м. das Trinkgeld (auf алва),
 was man Neugeheiratheten abfordert, co-
 rollarium, munusculum: дај алвалук
 (sagt man wie in Oesterreich: den Schnei-
 der auszuwickeln).
 Алвапан (говори се и авлапан), тна,
 но, weit, bequem (von Kleidern), am-
 plus.
 Алвација* (алвација), м. Alwahändler,
 qui vendit алва.
 Алдумашче*, чета, п. vid. алвалук.
 Алекса, м. Alex, Alexius.
 Алексине, м. Alex, Alexius.
 Алексинац, нца, м. мала варошица,
 између Ниша и Параћина. Алекси-
 начки, ка, ко, von Алексинац.
 Алем драги камен, (ст.):
 „Међ' камзама алем драги камен—
 Алемпија, м. (der heilige) Alypius,
 Алемпије, м. Alypius.
 Али, 1) aber, verum. 2) vide или.
 Алини драги камен, м. vide алем дра-
 ги камен.
 Алаа*, f. гвозден колуп (у Србији по
 селима говоре бијочуг), ein eiserner
 Ring. 3. Thüring, Fessel, annulus:
 „Ко то куца алком на врашима?—
 Алкурбан*, м. der Koran, Alcoranus:
 „На китану своме алкурану—
 Алѡв, м. велика пређа што се рибе
 ватају, das FischeNetz, rete.
 Алешак, пика, м. ein Kleidungsstück,
 vestis.
 Алешина, f. augm. v. алина.
 Алина, f. das Kleid, vestis.
 АLINE, f. pl. das Gewand, vestimenta,
 (auch das Bettgewand), stragula.
 Алинца, f. dim. v. алина.
 Аљав, ва, во, schlaff, laxus.
 Аљма, f. eine Art Zwiebeln, cepae genus.
 Ам, м. das Geschirr des Wagenpferdes,
 lora equi trahentis.]
 Ама, aber, allein, sed.
 Амаз*, м. (ст.) Art Gebets der Türken,
 precis genus:
 „А у шанцу амаз проучице—
 Амајлија*, f. 1) запис, или чини какве,
 што се носе уза се, н. п. амајлија
 од пушке, од главобоље, од гроз-
 нице и т. д. der Talisman, signum
 magicum. 2) она кесица, или ку*

пијца, што се у њој носи запис,
das Talisman: Kästchen, capsula ser-
vando signo magico:

„Сарајлије златне амајлије,
„Што девојке носе у њедрицама —

Ама^м*, m. das Badhaus, Badezimmer,
balneum.

Ама^мник*, m. dim. v. амам. Амамник
има у свакој Турској соби (ће спа-
вају људи са женама) за пећи.

Аман, ш. j. чини ми се: аман по ће
бити.

Ама^н*! Pardon! Gnade! noli me oc-
cidere, serva me.

Аманет*, m. unvertrautes Pfand, de-
positum: аманет ти Божји моја ће-
ца, оставио код њега новце на ама-
нет; изјео шућ аманет.

Амбар*, m. 1) das Magazin, horreum,
2) прва капа, што се дигне кад се
игра прстена. cf. прстен.

Амбаране, n. das Aufheben der ersten
Mäße im Ringspiel (indem man амбар
dazu ruft), levatio primi galari in lusu
annuli, cf. прстен.

Амбарати, ам, v. impf. амбар sagen,
dico амбар.

Амбарнути, нем, v. pf. 1) дићи прву
капу, кад се игра прстена, cf. пр-
стен. 2) запросити девојку његоу,
или друго што занкати, н. п. ја
сам амбарнуо на једном мјесту.

Амбарски, на, ко, н. п. око, врата,
des Magazins, horrei.

Амбула, f. дугачка врећа, ein langer
Sack, saccus longior.

Амин! Amen! amen! Амин да Бог да.

Аминане, n. das Aminsagen, adpre-
catio.

Аминани, ам, v. impf. Amen sagen,
dico amen. Кад стари сват (на
свадби), или кум пије у здравље,
онда сватови, све два и два, а ми-
нају, ш. j. вичу: Спари сват ча-
шу пије, Бога моли, амин!

Амо, hieher, huc.

Амрел, m. der Regenschirm, (öfterr. das
Umbrell, nach dem lat. umbrell), um-
bella (major).

Ан*, m. der Hant, deverticulum,

Ана, f. } Анна, Anna.

Ана, f. }

Ана^{те}ма (анатемате), f. das Anathem,
Anathema: а^{на}те га мате било;
анатемате ђавола и његова и-
мена.

Ана^{те}мник, m. des Anathems werth,
dignus anathemate. Ана^{те}мнице је-
дан! (schelten gewöhnlich die Mönche,
statt anathemnice, weil sie sich ein
griechisches Ansehen geben wollen,
wo kein ч, ж, ц, к, ђ, üblich ist;

und diese Affectation ahmen die Aneth-
noten satyrisch nach).

Ана^{те}мница, f. die des Anathems wür-
dig ist, digna anathemate.

Ана^{те}мник, m. vide ана^{те}мник.

Ана^{ли}ја, f. 1) England, Anglia, Britan-
nia. 2) englisch Tuch, pannus Angli-
cus.

Ана^{ли}јски, ка, ко, 1) englisch, anglicus,
britannicus. 2) adv. englisch, anglice.

Ана^{ра}, m. (Рес. и Срем.) vide Андро.

Ана^{ра}к, m. Не знам који му је ан-
драк (у Сријему и Бачк).

Ана^{ри}ја, m. (cf. ἀνδρεῖος?) Andreas, An-
dreas.

Ана^{ри}јаш, m. Andreas, Andreas.

Ана^{ри}јца, f. dim. v. Ана^{ри}ја.

Ана^{ро}, m. (Ерц.) hyp. v. Ана^{ри}ја.

Ана^{фа}, f. hyp. v. Ана^{фели}ја.

Ана^{фел}, m. (говорисе и ан^{фео}) der En-
gel, angelus.

Ана^{фел}ак, лка, m. hyp. v. ан^{фел}.

Ана^{фели}ја, f. Angelia, Angelia.

Ана^{фели}јца, f. dim. v. Ана^{фели}ја.

Ана^{фел}ски, ка, ко, englisch, angelicus.
2) adv. englisch, angelice.

Ана^{фео}, фела, m. vide ан^{фел}.

Ана^{фи}ца, f. dim. v. Ана^{фа}.

Ана^{фуса}, f. augm. v. Ана^{фели}ја.

Ана^{те}та, f. Annette, Annula.

Ана^{те}та, n. pl. (am Stufen) die Schrau-
bengänge.

Ана^ица, f. dim. v. Ана.

Ана^ичица, f. dim. v. Ана^ица.

Ана^{ка}, f. Aennchen, Annula.

Ана^{ски}, ка, ко, н. п. врата, des Hant,
deversorii.

Ана^{та}, f. (у Сријему) der Markthausen,
cunulus (terrae) terminalis.

Ана^{та}, m. (Рес. и Срем.) vide Анто.

Ана^{те}рија* (ан^{те}рија), f. ein Unterkleid
mit Aermeln, tunicae genus.

Ана^{те}рилук*, m. Stück Zeug auf eine
Anterie, panni quantum sufficit ad an-
teriam conficiendam.

Ана^ица, m. dim. Ана^{та}.

Ана^{то}, m. (Ерц.) hyp. v. Анто^{није}.

Ана^{то}нија, m. } Anton, Antonius.

Ана^{то}није, m. }

Ана^{то}нијца, m. dim. v. Анто^{није}.

Ана^ушка, f. Anna, Anna.

Ана^ица, f. dim. v. Ана^{ка}.

Ана^р*, m. der Handschar, culter ma-
jor.

Ана^ија*, m. der Hauswirth, dominus
deversorii.

Ана^ијин, на, но, des Hauswirths, do-
mini deversorii.

Ана^ијински, ка, ко, 1) Wirths, domini

Ана^ијски, ка, ко, 2) adv.
wie ein Wirth, more cauponis.

Ао! interj. sapperment! vah! Ао мој брајко!

Аоно (а оно), so, dann, —, igitur, at: ако није тако, а оно је овако; ако не ћеш ти доћи мени, а оно ћу ја теби.

Апатека, f. die Apotheke, apotheca, pharmacopolium.

Апатекар, m. der Apotheker, pharmacopola.

Апатекарев, ва, во, } des Apothekers,

Апатекаров, ва, во, } pharmacopolae.

Апатекарски, ка, ко, 1) Apotheker-, pharmaceuticus. 2) adv. apothekerisch, more pharmacopolae.

Апс* m. der Arrest, custodia: у апсу човек.

Апсана*, f. der Arrest, das Arresthaus, custodia.

Апсеник, m. der Arrestant, captivus, qui in custodia est.

Апсипи, им, v. impf. arretiren, verhaften, in custodiam mitto.

Апша, f. Altsch, sambucus ebulus Linn.

Апшак, m. der Altschstrauch, sambucetum ebuleum.

Апшика, f. ein Altschfengel, ebulum.

Апшов, ва, во, n. п. лист, Altsch-, ebuli

Апшовина, f. der Altschstrauch, sambuci ebuli.

Апшпол, m. Apostel, apostolus.

Апшполски, ка, ко, 1) apostolisch, apostolicus. 2) adv. apostolisch, apostolice. Опишао апшполски, m. j. пјепице, per pedes apostolorum.

Апшће, n. das Arretiren, custodia.

Ар*, m. der Pferde stall, stabulum equorum. cf. коњушница.

Арад, m. Stadt im Banat. Арадски, ка, ко, von Arad.

Араганин, m. човек из Арада.

Арам*, m. проклештео, (das Ge gentheil, v. алаа), Fluch! male vortat: арам ти била со и љеб, што си изјео код мене!

Арамбаша*, m. поглавица ајдучки, der Räuberhauptmann, dux latronum.

Арамбашин, на, но, des Räuber- hauptmanns, ducis latronum.

Арамбашоване, m. das арамбаша сеуп, imperium latronum.

Арамбашовати, шујем, v. impf. арамбаша сеуп, imperio latronibus.

Арамија, m. der Räuber, Dieb, fur, latro (mit niederträchtigem Nebenbe griff, während der ајдук ihn nicht hat).

Аранђел (говорисе и аранђео), m. der Erzengel, archangelus: свети шестокрили аранђеле! закрили ме крилом твојим (кад се моле Богy).

Аранђелов, ва, во, n. п. дан, Erz engelstag (den 8. Nov.), festum S. Ar changeli.

Аранђеловица, f. аранђелов пост, die Faste 8 Tage vor Erzengels-Tag, jejunium Archangeli.

Аранђеловишак, m. човек, који слави аранђелов дан, der den Erzengel Michael zum Hauspatron hat, cliens Archangeli.

Аранђео, ћела, m. vide аранђел.

Арање, m. das Plündern, depopula tio.

Арап*, m. vide арапин.

Арапија, f. (coll.) die Mohren, Mauri: „Сад навали љута арапија: „Нема оног страшнога јунака „На шарену коју великоме —

Арапин, m. der Mohr, Aethiops, Mau rus.

Арапинов, ва, во, des Mohren, Ae thioris.

Арапка, f. 1) die Mohrin, Maura. 2) eine Art harter, schwärzlicher Birnen, piri genus.

Арапов, ва, во, vide Арапинов.

Арапски, ка, ко, 1) mohrisch, mauri- cus. 2) adv. wie ein Mohr, more mauri.

Арапчад, f. (coll.) Mohrenkinder, so boles maura.

Арапче, чена, n. ein Mohrenkind, puer maurus.

Арап, m. врећа од костријетни, ein Sack von Ziegenwolle, saccus e lana caprina.

Арапина, f. augm. v. арап:

„Погледајде арапино моја

„Што ти чини болесница твоја —

Арапи, ам, v. impf. plündern, expilo,

Арапос, (аратос) verflucht, hol's der Teufel! in malam rem! Арапос га било; Арапос ти кирије, сићи ми с кола. Арапос ти поскура, не прди ми по пркен.

Арапосиљање, n. das zum-Teufel- wünschen, detestatio.

Арапосиљатице, амсе, v. r. impf. ко га или чега, etwas zum Teufel wün schen, detestor aliquid, execror.

Арапч*, m. die Kopfsteuer, tributum, exactio capitis. cf. главница.

Арач*, арча, m. die Auslage, expensa, cf. прошак.

Арачлија*, m. der Kopfsteuer- Ginnehmer, exactor tributi.

Арачлијин, на, на, des арачлија, exactoris tributi.

Арачлијински, ка, ко, } der Kopfsteuer-

Арачлијски, ка, ко, } Ginnehmer, exa- ctorum tributi.

Арашлѣма, f. (ст.) vide арашлѣма:
 „Арашлѣме у меду кубане —
 Арбанаскѣ, (ст.) albanesisch, albanice:
 „Латински му говори,
 „Арбанаски заноси —
 Арбија*, cf. шипка (дрвена или гвозде-
 на), што се набија њом мала
 пушка кад се пуни, der Ladesock,
 bacillus adigendae glandi plumbeae.
 Аргатија, f. (coll.) die Tagelöhner,
 mercenarii.
 Аргатин, m. (ἐργάτης) der Tagelöhner,
 mercenarius, cf. надничар.
 Аргатовѣње, n. das Arbeiten um Tagelohn, das Tagelöhnern, operae diurnae locatio.
 Аргатовати, пујем, v. impf. tagelöhnern, mercede conducī, laborare.
 Ардов, m. das Faß, dolium. cf. буре.
 Ардовик, m. dim. v. ардов.
 Арѣнда, f. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.) der Pacht, redemptio, conductio: узео под аренду.
 Арѣндатор, m. der Pächter, redemptor.
 Арѣндаторов, ва, во, des Pächters, redemptoris.
 Арка*, f. der Rücken, dorsum (im Kleide), vide леѣа.
 Арлакача, f. ein lärmend lustiges Frauenzimmer, femina tumultuosa.
 Арлање, n. das Lärmen (der Kinder), tumultuatio.
 Арлаши, ам, v. impf. lärmern, tumultuor.
 Арнаушин*, m. der Arnaut, Albanese, Albanus.
 Арнаушинов, ва, во, des Arnauten, Albani.
 Арнаушини, им, v. impf. zum Arnauten machen, facio esse Albanum.
 Арнаушинице, имсе, v. г. impf. ein Arnaut werden, fio Albanus.
 Арнаушка, f. 1) die Arnautinn, Albana. 2) eine Arnautinn, (Art langer Glinte), telum albanum.
 Арнаушлук*, m. Арнаутска земља, Albanien, Albania.
 Арнаушовац, вца, m. Арнаутски пиштољ, die albanesische Pistole, telum minus Albanum.
 Арнаутскѣ, ка, ко, 1) Albanese, albanus. 2) adv. albanesisch, more alban.
 Арнаушѣње, n. das Albanisiren, mutatio in Albanum.
 Арнаучад, f. (coll.) junge Arnauten.
 Арнауче, чета, n. ein Albanese Kind, puer albanus.
 Арѣсви, m. pl. das Dach eines (sonst offenen) Bauernwagens, von Stäben und einer Rohrmatte darüber, tegum currus rustici.

Арпаук*, m. eine Art Zwiebeln zum Versetzen, ceparum genus.
 Арса, m. (Рес. и Срем.) vide Арсо.
 Арсен, m. Arsenius, Arsenius.
 Арсенија, m. } Arsenius, Arsenius.
 Арсеније, m. }
 Арсица, m. dim. v. Арса.
 Арсо, m. (Ерц.) hyp. v. Арсеније.
 Аршија, f. das Papier, charta.
 Аршијешина, f. } augm. v. аршија.
 Аршијешина, f. }
 Аршица, f. dim. v. аршија.
 Аршовѣње, n. das Berathen, Hofmeister, consiliatio.
 Аршовати, артујем, v. impf. кога, berathen, Hofmeister, consilior.
 Архиѣакон, m. vide акриѣакон.
 Архимандрит, vide акримандрит.
 Архимандритов, ва, во, vide акримандритов.
 Архимандритскѣ, ка, ко, vide акримандритски.
 Арѣње, n. das Verzehren, Verbrauchen, consumtio, absumtio.
 Арѣши, им, v. impf. verbrauchen, absumo.
 Арѣшице, имсе, v. г. impf. sich in Unkosten setzen, expensas facio.
 Аршлѣма*, f. Art Frühlirische, cerasi genus.
 Аршин, m. die Elle, ulna.
 Асан-пашина паланка, f. мала ва-
 рошица на десном бријегу ријеке Јасенице (у Србији).
 Асна, f. (по Сријему и по Бачк.) der Nutzen, Gewinn, utilitas. cf. вајда.
 Аснини, им, v. impf. nutzen, prosum.
 Аснѣвин, та, то, nützlich, utilis.
 Асна, f. der Hautausschlag, pustulae.
 Аспид, f. die Biper, Otter, aspis:
 зла као аспид (реку злој жени).
 Аспѣл, m. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.) der Tisch, mensa, cf. сто.
 Аспѣлчик, m. dim. v. аспѣл.
 Аспѣр*, m. das Unterfutter (von Baumwolle), manimen vestis.
 Асура*, f. vide рогажина.
 Асурѣја*, m. der Mattenflechter, qui tegetes plectit e scirpo
 Асурѣјин, на, но, des Mattenmachers, tegetum confectoris.
 Аш*, m. das arabische Ross, equus arabs. С туѣа аша уоред блатѣа.
 Ашанацко, m. Athanas, Athanasius.
 Ашање, n. das Achten, attentio.
 Ашѣр, m. das Gebiet, ager, fines.
 Ашати, ам, v. impf. (achten?) марити, или принаѣати зашто, аштен, attendere: да ти ашати за шим, то би ти научио.
 Ашатираши, ам, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) (fr. attaquer) ан-
 греifen, aggredior. cf. удариши.

Апер*, m. der Gefallen, gratia, gratificatio: суди по аперу. Аперова кућа у потоку, једва јој се шљеме види.

Апибур, m. кожа од црне овце, што се меће на седло кад се јаше.

Апкиња, f. vide бедвија.

Апанија*, m. vide коњик (који јаше на апу).

Апо (d. i. а по), f. da! en: кад ја памо, а по њега нема.

Апски, на, ко, 1) einem Edelroß gemäß, equi arabici. 2) adv. wie ein ap, more equi arabici.

Апула, f. das Gefümfe, cymatium.

Аха, m. (Рес. и Срем.) vide Ахо.

Ахим, m. Joachim, Joachim.

Ахима, f. Joachima, Joachima?

Ахо, m. (Ерц.), hup. v. Ахим.

Аферим*! bravo! macte! Турски аферими и калуђерски благослови.

Афијун*, m. das Opium, opium.

Ах! interj. ah! ah! cf. а!

Аца, m. (Рес. и Срем.) vide Ацо.

Ацко, m. dim. von Алекса.

Ацо, m. (Ерц.) hup. v. Алекса.

Аче, чеша, n. ein junger ap, arabisches Füllen, pullus equi arabis.

Ачење, n. Art dehnenden Sprechens, prolatio vocum lenta, et diducta.

Ачитисе, имсе, v. r. impf. gedehnt schreien, diduco voces.

Ацаип*, m. Wunder, prodigium!

Ацамија*, f. unerfahren (aus Jugend), inexpertus, rudis (auch vom Pferde).

Ација*, m. der Pilger, (Christ der in Jerusalem, oder Tüfke, der in Mekka gewesen ist), peregrinus religionis ergo.

Ацијин, на, но, des Hadshi, peregrini religionis ergo.

Ацијница, f. die Frau eines Hadshi, uxor peregrinatoris religiosi.

Ацајнски, на, ко, 1) Hadshi, peregrinatoris religiosi.

Ацајски, на, ко, 2) adv. wie ein Hadshi, more peregrinatoris religiosi.

Ацилук*, m. die Pilgerschaft, Pilgerreise, peregrinatio religionis ergo.

Ацинедомак, m. (komisch) ein Pilger, der aber nicht bis an das Ziel seiner Wallfahrt gegangen, peregrinator sacer imperfectus, mendax.

Ацо, m. hup. v. ација.

Ацуван*, m. der Liebling, Ganymedes, scortum, puer.

Аша*, f. 1) vide абајлија. 2) ударити у ашу, ablängen, infitior. Док је аша, домле кућа наша.

Ашање, n. dar Ablängen, infitatio.

Ашајријаст, та, шо, vide неспашан.

Ашани, ам, v. impf. ablängen, infitior.

Ашајрија*, m. der gerne caressirt (lies, best), qui puellis blanditur.

Ашик*, verliebt, amore captus:

„Он се на њу ашик учинио —

Ашиковање*, n. das Caressiren, amores, blanditiae.

Ашиковаши, кујем, v. impf. с ким, caressiren, blandiri alicui, amores habere.

Ашлук*, m. die Unkosten, sumtus.

Ашлукчење, n. das Bestreiten der Unkosten, sumtum aut victus subministratio.

Ашлукши, им, v. impf. bestreiten, sumtum suppedito.

Ашов, m. гвоздена лопата, die eiserne Schaufel, palla ferrea.

Ашта* (по Ерцеговини) was? quid?

Ашто* (по Ерцеговини) was? quid?

Ашчија*, m. vide кувар. Бог срећу дијели, а ашчија чорбу.

Ашчијин, на, но, des Kochs, coqui.

Ашчијница, f. 1) vide куварница. 2) die Küche, culina.

Ашчилук*, m. die Kochkunst, die Kocherei, ars (res) coquinaria.

Б.

Баба, f. 1) очина, или материна мајка, die Großmutter, avia. 1) стара жена, altes Weib, vetula. 2) превести бабу, кажу ћеца кад баце малу плочину од камена преко воде; али је тако баце, да одскаче повр воде.

Баба, m. (Рес. и Срем.) vide бабо.

Баба клицара, f. баба, што мијеси поскурице, die Frau, die das Communionbrod für die Kirche bäckt, diaconissa rami sacro pinendo.

Бабајко, m. (понајвише у пјесмама) vide бабо:

„Мој бабајко не слушам те стари —

„Камо Раде мој мили бабајко? —

Бабак, бапка, m. на косишту онај дрщик, што се држи руком за њега кад се коси (у Српјему кажу руцељ), die Sensengriffe, capuli in manubrio falcis foenariae.

Бабешина, f. augm. v. баба.

Бабин, на, но, der Großmutter gehörig, aviae. 2) der alten Frau gehörig, vetulae.

Бабин, на, но, vide бабов.

Бабина душица, f. eine Pflanze, herbae genus.

Бабина руна, f. die Genickshöle, caput cervicis.

Бабини, f. pl. (у Сријему њекоји го-
воре бабиније) 1) das Wochenbett,
puerperium. 2) der Wochenbesuch, sa-
lutatio puerperae. Код Срба прају
бабини обично седам дана. За тје
седам дана долазе дању жене на
бабини (и доносе чашу (и. п. пи-
те, ушпице, ракију, вино и ш. д.)
и ђетету дарове), те се чаше и
веселе; а ноћу дођу комшије и ком-
шијнице, познанице и познанице,
те чувају бабини, ш. ј. сједе сву
ноћ код породице, и разговарају-
се и пјевају, а особито прећу и
седму ноћ („Није седму ноћ доче-
ван“ — имају обичај рећи ономе,
који је мало сулудаст). Тада не
смије ни једно заспати: зашто
други једва чекају да га огаре,
или да му припију штогађ (ка-
кав дроњак, или чипаво кече) за
аљине. На бабинама пјевају свако-
јаке пјесме, а неке имају које се
само шада пјевају, и. п.

„Ој на делу на голему боб се зелени.
„А ко га је посејао те се зелени?

„Мирко*) га је посејао те се зелени,
„Ружа**) га се назобала, срце је

боли. —

„Колаалом лаалом ко му отац беше?

„Колаалом лаалом шај му***) отац
беше.

„Колаалом лаалом ко му деда беше?
и ш. д.

Нијесам му био на бабинама (да
знам колико му је година).

Бабини дни, m. pl. etwa Märzschnee, nix
Бабини укуви, f. cadens mense martio.

Приповиједају, да је у то доба не-
каква баба ишкерала јариће у пла-
нину, па дунуо сјевер и ударио сн-
јег, а она рекла: „Прз марцу не
бојим те се: моји јарићи непо-
рошчићи“. На то се расрди марш,
па навали са снјегом и с мразом,
те се смрзне и окамени и баба
и њезини јарићи. Кажу, да се и да-
нас може виђети у некакој планини
(ће се то догодило) оно камење,
што је постало од бабе и од ја-
рића: баба споји у сриједи, а ја-
рићи око ње.

Бабино уво, n. ein Kraut, herbae genus.

Бабица, f. 1) dim. v. баба. 2) die Heb-
amme, obstetrix. 3) оно гвожђе (као
мали наковањ), што се на њему
откивају косе.

*) Или како буде име оцу.

**) Или како буде име маћери.

***) Како му буде име.

Бабицење, n. das бабица = seyn, obste-
trication.

Бабицини, им, v. impf. Geburtshülfe
leisten, obstetricari.

Бабо, m. (Ерц.) vide отац.

Бабов, ва, во, des бабо, patris.

Бабура, eine Art irdenen Ofens (ohne
Kacheln), fornax simplicissima.

Бабушкара, f. vide бабашина.

Бабушина, f. das Weichfleisch, caro in-
guinalis.

Баврљање, n. Umherschlendern, vagatio.

Баврљати, ам, v. impf. umherschlen-
dern, vagor.

Бага, f. некаква болест коњска.

Багана, f. кожаца јагњета, das Hamm-
fell, pellis agnina.

Багатела, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.)
die Kleinigkeit (bagatelle), res parva.

Баглама, f. 1) (највише се говори у
млож. бр. багламе) оно гвожђе,
што држи врата за доврашник (cf.
шарке), Angel und Band an der Thüre.
cardo et vinculum januae. 2) мала
памбурица од три жице, trichor-
dii genus, eine kleine Pandore von
drey Saiten.

Багље, ва, во, и. п. коњ.

Багдан, m. мала варошица између
Јагодине и Баточине.

Багрена, f. der Acacienbaum, Robinia
pseudoacacia Linn.

Бадава*,

Бадавад, } unentgeltlich, gratis.

Бадаваде, }

Бадаваџа*, m. der alles umsonst haben
will, qui omnia vult sibi gratis dari.

Бадало, n. оно мјесто, ће ударају
ћца крајем од шпана кад се ба-
нају. cf. банашисе.

Бадањ, дња, m. велика шупља кла-
да, што кроз њу пече вода, те
обрће коло на кашичари воденици,
die Röhre, canal.

Бадање, n. das Stechen, punctio.

Бадаши, ам, v. impf. 1) leise stehen,
pungo leniter. 2) leise gehen, incedo
punctim.

Бадем*, m. Mandel, amygdalus.

Бадемов, ва, во, Mandel =, amygdali.

Бадјава,

Бадјавад, } (у Босни) vide бадава.

Бадјаваде, }

Бадљи, f. pl. некаква болест у
очима.

Бадњак, m. сирова цркова главња,
што се, по обичају, у очи Божи-
ћа ложи на ватру. Бадњака морају
бити два или три, и морају се у очи
Божића (на бадњи дан) и осјећи.
Кад се у вече смркне, онда дома-
ћин унесе бадњаке у кућу, и нало-

жи на ватру; кад ступи с бадњаком у кућу, онда рече: „Добар вече и честити вам бадњи дан“. А из куће га такав мушкарац поспе жишом и одговори му: „Дао ти Бог добро срећни и честити“. По Ерцеговини ће су велике куће, онђе довуку бадњаке на шест или на осам волова, па наћерају кроз кућу, те ишћерају волове на друга врапа, а бадњаке скину у кући — Кад већ бадњаци прегоре, онда (сјупрадан, на Божић) узму оне угарчиће, те метну у баши на кањву младу шљиву, или на јабуку. cf. Божић инд. полагајини.

Бадњи дан, њега дне, m. der Christabend, dies ante festum Christi natale.

Бадњић, m. dim. v. бадањ.

Баждарина, f. (сп.) Zollgeld, portorium:

„На водици вила баждарица,
„Те узима пешку баждарину:
„Од јунака оба црна ока,
„А од коња ноге све чешири —

Баждарица, f. (сп.) Zollnerin, portitrix (?), cf. баждарина.

Баждарски, ка, ко, н. п. кантар, zöllnerisch, portitorum.

База, f. vide зова.

Базерхамбаша*, m. der mit dem Aus- und Einfuhr-Zolle Belehnte, portorio praefectus.

Базерхамбашин, на, но, деџ базерхамбаша, portorii praefecti.

Базерхан*, m. vide трговац.

Базјаш, m. мали намастирић на лијевом бријегу Дунава (у Банату).

Баир*, m. das Ufer, гира, cf. бријег, обала.

Баја, f. hyp. v. баук.

Баја, f. Stadt in Südingern, nomen urbis. Бајски, ка, ко, von Баја.

Бајалица, die Zauberin, incantatrix.

Пјевају како се разбољео у сватовима (кад се женио бунгур челебија шараном ђевојком) купус на сланини, па му довели проју бајалицу да му баје:

„Проја баје, купуса неспаје. —

Бајанье, n. das Zaubern, incantatio.

Бајат, та, то, altbacken, vetus, non recens.

Бајати, јем, v. impf. zaubern, incanto (morbum, dolorem).

Бајко, m. Mannsname, nomen viri.

Бајна лука, f. град и варош у Босни на води Врбасу. Бајнолџанин, човек из Бајне луке. Бајнолџка, жена из Бајне луке. Бајнолџки, ка, ко, von Бајна лука.

Бајо, m. Mannsname, nomen viri.

Бајчета, m. Mannsname, nomen viri.

Бака, f. hyp. v. баба.

Бака*! vide гле!

Бакал*, m. трговац, што продаје сир, масло, мед и п. д. der Spezererhändler, condimentarius.

Бакалка, f. die Spezererkrämerin, condimentaria.

Бакалница, f. бакалски дућан, das Spezerergewölbe, taberna condimentarii.

Бакалов, ва, во, деџ бакал, condimentarii.

Бакалски, ка, ко, 1) Gewürzkrämer, condimentarii. 2) adv. wie ein Gewürzkrämer, more condimentarii.

Бакар*, кра, m. das Kupfer, cuprum.

Бакап, кпа, m. das Getrappel, incessus cum sonitu.

Баква, f. оно мјесто, где се спаје ногом, кад се баца камен с рамена, Standort der Steinwerfenden, statio jaculantium saxa.

Бакин, на, но, der бака, vetulae.

Баклава*, f. eine Art Nymphaeaceae, placenta genus.

Бакрач*, m. vide копао.

Бакрачић, m. dim. v. бакрач.

Бакрачлија*, f. vide узенџија.

Бакрен, на, но, kupfern, cupreus, aeneus.

Бактање, n. das Trappen, incessus cum sonitu.

Бакташи, кџем, v. impf. trappen, sonitum edo incedens.

Бакуља, f. на дрвету (особито раслову и церову) до коре, од прилике с три прста дебело. Бакуља је бјеља од правог дрвета и прије испрули од њега.

Балабан*, m. назеба, кижавица, der Schnupfen, gravedo, pituita.

Балав, ва, во, rosig, mucosus.

Балавац, вца, m. der Rostige, puer mucosus.

Балавица, f. das Rostmädchen, puella mucida.

Баланшић, m. der Klöppel, tudicula.

Балван, m. велики дирек као гред, Balken, trabs.

Бале, f. pl. санине, der Rost, mucus.

Балега, f. н. п. говеђа, коњска, овчја, der Unflat, Viehkoth, stercus.

Балеганье, n. das Misten, Kothmachen (vom Vieh), cacatio pecorum.

Балегати, ам, v. impf. misten, den Koth von sich geben, stercus facio.

Балегье, n. vide балегье.

Балија, f. (verächtlich) der Türke, turca, (per convicium).

Балијешина, f. augm. v. балија.

Балиши, им, v. impf. rasen, mucus maculo.

2) rosen, weinen, mucus maculor flendo.

Бало, m. vied балавац.

Балсам, m. der Balsam, balsamum.

Балта*, f. vide ејезира (али се ри-

јетко говори, н. н. ја говорим, а он ни у балачу).

Балу^к, м. } риба права, die Zisch-
Балукаш, м. } Hörner, Tschhörner, coc-
cilli indii.

Балчак⁺, м. у сабље, или у мача оно, ће се држи руком, der Griff am Säbel, carulus.

„Крвава му сабља до балчака —
Баљемез, м. die größte Art Kanonen, großes Geschütz, tormentum majus.

„Све баљемез баљемеза виче,
„А лубарда лубарду дозива —
Баљеше, н. das Roßen, musci emissio.

Бамбадава, ganz unentgeltlich, plane gratis.

Бан, м. der Ban, banus.

Банаше, н. 1) vide бенешаше. 2) das банашисе-Spiel, ludi genus.

Банат, м. das (Temeswarer) Banat im Süden Ungerns, Banatus.

Банати, ам, vide бенешати.

Банатисе, амсе, v. г. impf. Кад се ћеца да се банају, најприје се договоре, до колике ће године жениши прљу; онда узме свако свој штап по средини, па ударају окомице у земљу и тако редом бацају штапове с једнога мјеста; које најдаље баци, оно је цар, а које најближе, оно је прља. Потом прља покупи све штапове, па да свакоме свој, а свој мешне попријеко пред цара тако близу, како га цар стојећи управо може довапити својим штапом; онда цар баци жмурећи свој штап те удари прљин (ако ли умаша, онда он буде прља, а прља цар), па онда сједе; ће се царев штап успави, он ће мора прља свој штап да замјести (м. ј. да га измакне), па онда сви редом бацају (не жмурећи) и погађају у прљин штап: сваки треба допале да бије у прљин штап (и прља једнако мора свој штап да замјести) докле не умаша; а кад умаша, онда му прља узме штап и баци у суво гротје (м. ј. на страну), па онда оспали сви бацају тако редом; а цар на пошљешку, и он бије док двапут не умаша. Онда прља покупи све штапове из сувога гротја, па он погађа свим штаповима редом у свој штап; чијим штапом погоди, онај буде прља; а кад погоди царевим штапом, онда цар буде прља, а прља цар; ако ли свима штаповима умаша, онда покупи све штапове, па да свакоме свој, а свој мешне пред

цара као и најприје, па погађају опет наново. Други пут (м. ј. друге године царовања) цар има при маше (м. ј. погађа у прљин штап док припут не умаша), прећи пут чешири и м. д. а прља други пут сједе на бадало (м. ј. на оно мјесто, ће ударају штаповима кад и бацају) кад погађа у свој штап; прећи пут се примакне колико може скочити, а чепврти пут колико је дуг кад пружи руке. Кад изиграју онолико пута (или кад један цар онолико година царује), до колико су погодили да жене прљу, онда га жене, м. ј. стану сви у ред један за другим, па се раскораче те прља прође чепвороншке између њихови ногу, а они га сваки удари по једном шаком, или дрвеном (како погоде најприје) по гузици.

Банатски, ка, ко, 1) Banater. 2) adv. banatisch.

Банатини, м. der Banater, Banatu.

Баница, f. die Banin, bana, bani uxor.

Банка, f. der Bankozettel, syngrapha mensae feneratoriae publicae.

Банкрот, м. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Bankerutirte, descoctor, impar solvendo, cf. пропалица.

Банкротирање, н. das Bankerutiren, descoctio.

Банкротираши, ам, v. pf. und impf. bankerutiren, descoquo.

Бановина, f. Land, wo ein Ban herrscht, das Banthum, banatus.

Бановић, м. Bansohn, bani filius. У pjesмама, и у приповијеткама о Бановићу Странџи чуо сам ће се изговара Бановић.

Бановица (бановица), f. vide баница.

Банспол, м. брдо у Сријему (између Карловаца и Крушедола).

Банупи, нем, v. pf. unverhofft kommen, ex insperato adesse.

Бања, f. 1) Bad, balneum (cf. ital. bagno). 2) варош у Србији (близу Ниша): „Да би посла' Вељка арамбашу,
„Ко ће чуват' Бању на крајини? —
3) намастир у Далмацији.

Бања лука, f. (у Сријему и у Бачк.) vide Бајна лука.

Бањани, м. pl. Gegend in der Herzegovina an der Grenze von Montenegro: „Да опиде у Бањане равне —
Бањаше, н. vide купање.

Бањатисе, амсе, vide купатисе.

Бански, ка, ко, 1) altweibisch, anilis. 2) adv. altweibisch, aniliter.

Бар, барем, wenigstens, saltem.

Бара, f. Lache, Pfütze, lacus, lacuna.

Барабър*, in einer Linie, simul (it, non sequitur) parallele.
 Барабарене, n. das Gehen in gleicher Linie; das Messen, contentio.
 Барабаритисе, имсе, v. r. impf. с ким, sich in gleiche Linie stellen, comparor, contendo. cf. поредитисе.
 Барак, m. eine Art langhaariger Hunde, canis pili longi.
 Барам, m. nom. propr. einer Stadt: „Ја сам јунак од Барамта града, „Ја сам дигдар у Бараму граду —
 Барамане, n. das zu thun. Haben mit jemand, negotia cum aliquo.
 Барамани, ам, v. impf. (vom ital. barattare) с ким, mit wem zu thun (Geschäfte) haben, negotium habere cum aliquo.
 Бардагчија*, m. Kannentöpfer, cantharogum figulus.
 Бардак*, m. крчаг с носцем, Kanne (isdene), cantharus fictilis.
 Бардачина, f. augm. v. бардак.
 Бардачик, m. dim. v. бардак.
 Барем, vide бар.
 Бареш, m. Sumpf, palus.
 Барило, n. некаква мјера (ital. barile, franz. baril), etwa eine Sonne, orca, amphora: колико је Дунаво, има у њему спо барила воде (у приповијетки).
 Барница, f. dim. v. бара.
 Барјак*, m. Fahne, signum, vexillum.
 Барјактар, m. Fahnenträger, signifer.
 Барјактарев, ва, во, 1. des Fahnen-
 Барјактаров, ва, во, 2. strägers, signiferi.
 Барјактарски, ка, ко, 1) Fahnrichs-, signiferi. 2) adv. wie ein Fahnrich, more signiferi.
 Барјам*, m. das Bairamsfest, festum Bairam apud Turcas.
 Барјамоване, n. das Feiern des Bairams, celebratio diei bairam.
 Барјамовани, мујем, v. impf. и. pf. das Bairamsfest begehen, ago diem festum bairam:
 „Смиљанићу домадер се нађи,
 „Нека Турци с миром барјамују —
 Барјачик, m. dim. v. барјак.
 Барка, f. der Fischbehälter, Fischhalter, vivarium piscium.
 Барна, m. (по Сријему и по Бачкој) der Gaul, caballus.
 Баровит, ма, по, sumptig, paludosus, uliginosus.
 Барут*, m. пушчани пра, das Schieß-, pulver, pulvis pyrius. cf. пра.
 Барутина*, f. das Pulvermagazin; die Pulverfabrik, horreum pulveris pyrii; officina pulveris pyrii.
 Барутни, на, но, n. п. кеса, Pulver- (Beutel), pulveris pyrii.
 Басамак*, m. die Treppenstufe, gradus.

Басане, n. das Daherschlendern, incensus inconsultus.
 Басани, ам, v. impf. ићи не гледајући куда, daherschlendern, incedo temere.
 Баскија, f. vide жнока.
 Басма*, f. 1) gedruckte Leinwand, linteum pictum. 2) Art Pulverbüchse, genus ruxidis ad pulverem nitratum.
 Баста, in der Redensart: по теби не баста учиниши, m. j. по ти не можеш учиниши (von ital. basta?); ако ти баста.
 Бастисани*, ишем, v. pf. гетreten, vernichten, perdo. cf. погазши, покварити:
 „Лави би му чадор бастисали —
 Баст*, m. vide среќа.
 Бата, m. (Рес. и Срем.) vide батто.
 Батак, m. die Hüfte nebst dem Fuße beim Geflügel, femur (volatilium).
 Батал*, покварено, разваљено, запущено, n. п. пушка, саш, виноград, verdorben, corruptus.
 Баталија, f. шпногођ покварено, n. п. пушка, саш, verdorbenes Zeug, res corrupta.
 Баталија, f. vide бипка.
 Баталиши, им, v. pf. н. п. пушку, саш, виноград, verlassen, verwahrlosen, desero.
 Баталивање, n. das Verwahrlosen, neglectio.
 Баталивати, љујем, v. impf. verlassen, negligo, desero.
 Баталица, f. der Rumpf des Arms, ohne Hand, brachium mutilum manu.
 Батар, пра, m. вода у Мачви:
 „Иза Батра са села Салаша —
 „Тврде спраже покрај Батра баци —
 Баташи, ам, v. impf. (сп.) (cf. ital. battere?) schlagen, klopfen, pulso:
 „Божић бата на обоја враћа,
 „Да унесе три шовара злата —
 пјевасе у очи Божића.
 Батачик, m. dim. v. батак.
 Батина, f. 1) der Stock, fastis. 2) судудаси човек, der Stock, stipes. 3) оћеш батину! du kriegst (thust) es gewiß nicht, nequaquam auferes (facies).
 Батинање, n. das Vorbringen von dummem Zeug, deliratio, nugae.
 Батинаши, ам, v. impf. говорити којешта, dummes Zeug daher schwätzen, nugari.
 Батиница, f. dim. v. батина.
 Батли*, adj. indecl. vide среќа.
 Батлија, m. der Glückliche, felix.
 „Јер је Лазо у боју батлија —
 Бато, m. (Ерц.) 1) hyp. von брат. 2) manchmal so viel als бабо (Vater), pater.
 Баток, m. (око Дунава доље од Пореча) gedörrtes Fischfleisch, piscis arefactus.

Башпочина, f. мала варошица између Багрдана и Асан-пашине паланке.

Баџа, m. hup. von баш.

Баук, m. der Baubau, Bauwan, terriculum.

Баукање, n. das Baubauen, terrificatio.

Баукаши, учем, v. impf. baubauen, terrifico.

Баукнути, нем, v. pf. baubauen, terrificatio.

Баура, f. само у овој загонешки: Ја-ше шута на баури? ш. j. сврака на крмачи.

Бацакање, n. das Umherwerfen der Fü-ße, j. B. von Kindern, jactatio pedum.

Бацакашице, амсе, v. r. impf. н. п. но-гама, mit den Füßen umherwerfen, jacto pedes.

Бацање, m. das leise Stechen, punctio lenis.

Бацање, n. das Werfen, jactatio.

Бацаши, ам, dim. v. босши.

Бацаши, ам, v. impf. 1) werfen, jactio. 2) пушке, löschschießen, emitto ictum.

Бацашице, амсе, v. r. impf. werfen, jactio: бацајусе ћеца камењем.

Бацање, n. dim v. бацање.

Бацаши, ам, dim. v. бацаши.

Бацаши, им, v. pf. 1) werfen, jactio. 2) пушку, löschschießen, emitto ictum.

Бацашице, имсе, v. r. pf. werfen, jactio: „Проси Боже и бијела цркви,

„Да се бацим једном преко тебе —

Бачва, f. велика каца задњесна као буре, ein großes Faß, dolium.

Бачванин, m. einer aus der Бачка, Serbus e Bacia.

Бачванка, f. die Batscherin, femina baciensis.

Бачвански, ка, ко, 1) Batscher, baciensis. 2) adv. wie Batscher, more baciensium.

Бачванче, чета, n. ein junger Batscher, puer baciensis.

Бачванчица, dim. v. Бачванка.

Бачка, m. die Batschka, regio baciensis.

Бачки, ка, ко, Batscher, baciensis.

Баџа*, f. рупа на кући, куда излази дим, der Rauchfang, das Rauchloch, fumarium. cf. комин, димњак.

Баџак, n. das Bein, der Schenkel, crus.

Баџаклија, f. der Holländer Dufaten (wegen der geharnischten Beine), aureus hollandicus.

Баш*, 1) глава (и код Турака то значи), н. п. баш од лађе, ш. j. пред-ни крај лађе. 2) баш не ћу; нема баш ништа; баш сад дође; gerade, ipsum.

Баша*, m. 1) у Србији и у Босни зо-ву свакога Турчина (који није бег или какав ага) башом (као у Сријему ипшито зову свакога варошанина го-сподаром), н. п. Усени баша,

Смаил баша и т. д. 2) баше, pl. eine Art Adelsiger, nobilium genus:

„Осипаше баше Бијоградске —

Башење, n. das Batschen (Batscha zu ei-nem sagen), appellatio bassae nomine.

Башење, das Betragen wie ein Batscha, affectatio dignitatis bassae.

Башин, на, но, des Batscha, bassae.

Башински, ка, ко, 1) Batscha-, bas-sae, bassarum. 2) vdv. wie ein Batscha, more bassae.

Башини, им, v. impf. кога, zu einem Batscha! sagen, bassam appello aliquem.

Башинице, имсе, v. r. impf. sich zum Batscha machen, facere se ipsum bassam.

Башинице, имсе, v. r. impf. sich als Batscha betragen, stolz thun; affecto bassae dignitatem et ius.

Башка*, vide особито, н. п. он живи башка од свога оца, ш. j. не живи с оцем.

Баш-кнез, m. cf. кнез.

Башлак*, m. 1) глава у преслице, der Rucken, colus. 2) оглавар коњски, der Halfter, capistrum.

Башнина, f. очевина, или оно мјесто где се ко родио, väterliches Erbe, patrimonium.

Башча*, f. 1) градина, Garten, hor-tus. 2) шљивик, или оно мјесто, куд су посађене јабуке и крушке, Obstdgarten, hortus.

Башчина, f. augm. v. башча.

Башчица, f. dim. v. башча.

Башчован*, m. } Gärtner, hortula-
Башчованија, m. } nus.

Бденије, n. vide деније.

Бе, interj. geh, abi:

„Бе не лудуј моја снао драга —

Бег*, m. der Beg, begus(?).

Бег, m. (Рес. и Срем.) vide бјег.

Бегане, n. (Рес. и Срем.) vide бјегане.

Бегани, ам, (Рес. и Срем.) vide бје-гани.

Бегџ, m. Ort im Banat, nomen loci in Banatu.

Бегенисаши*, нишем, v. pf. н. п. же-војку, јело какво, чоу, Gefallen finden, proba.

Беглук*, m. 1) die Frohne, angaria, opera serva: опинили на беглук. 2) der Fiskus, das Aerarium, die Kammer, der fürstliche Schatz, fiscus: војницима дају барут из беглука; узели му све у беглук (confiscirt).

Беглучење, der Frohndienst, operae ser-vae praestatio.

Беглучиши, им, v. impf. frohnen, an-gariam praesto.

Беглучки, ка, ко, н. п. чардак, ам-бар, herrschaftlich, domini.

Бегов, ва, во, des Bego, begi.

Беговац, вца, м. einer von des Begs Leuten, homo begi, miles, puer.
 Беговица, ф. die Begin, bega.
 Бегунац, нца, м. (Рес. и Срем.) vide бјегунац.
 Бѣда, ф. (Рес. и Срем.) vide биједа.
 Бѣдѣвија, ф. Arabische Stute, equa arab. cf. ашкѣња.
 Бѣден, м. vide знд.
 Бѣдипи, им, (Рес. и Срем.) vide биједипи.
 Бѣдрика, ф. eine Gattung Aepfel, mali species.
 Бѣдрица, ф. (ст.) vide бедро:
 „Па попрже мача од бедрице —
 Бедро, в. der Schenkel, crus.
 Бѣђење, п. (Рес. и Срем.) vide бијеђење.
 Бежѣн, ф. (Рес. и Срем.) vide бјежѣн.
 Бѣжан, м. (Рес. и Срем.) vide бјежан.
 Бѣжање, п. (Рес. и Срем.) vide бјежање.
 Бѣжани, жим, (Рес. и Срем.) vide бјежани.
 Бѣз, оне, sine.
 Бѣз*, м. vide платно 1.
 Безазлен, на, но, ohne Arg, arglos, unschuldig, innocens.
 Безазленост, ф. die Unschuld, innocentia.
 Безаконѣк, м. ein Mensch ohne Religion, carens religione.
 Безаконица, ф. Frauenzimmer ohne Religion, mulier carens religione.
 Безакоње, п. (ст.) die Irreligion, impietas:
 „У Инѣји тешко безакоње:
 „Не поштује млађи старијег —
 Безбожан, жна, но, gottlos, athens.
 Безбожник, м. ein Gottloser, atheus.
 Безбожница, ф. die Gottlose, athea.
 Безбрижан, жна, но, sorglos, sorgenfrei, solutus cura, securus.
 Безводан, дна, но, wasserlos, carens aquis.
 Безглаван, вна, на, ohne Oberhaupt, z. B. eine Familie, deren Starjeschina gestorben, carens principe, patre familias, capite.
 Безгрешан, шна, но, (Рес. и Срем.) vide безгрѣшан.
 Безгрѣшност, ф. (Рес. и Срем.) vide безгрѣшност.
 Безгрѣшан, шна, но, (Ерц.) sündlos, sine poxa, sine peccato.
 Безгрѣшност, ф. (Ерц.) die Sündlosigkeit, Unschuld, innocentia.
 Бездѣн, м. наместир у Банату.
 Бездѣнскѣ, ка, ко, von Бездѣн.
 Бѣдушан, шна, но, herzlos, süßlos, experts cordis, sensus.

Бѣзименѣ неђеља, ф. heißt die dritte Woche der großen Fasten, hebdomas tertia jejunii magni. Прва се неђеља зове чиста, друга пачиста, трећа безименѣ, четврта средопосна, пета глѣва, шеста цвјетна, седма велика.
 Бѣзименѣ, на, но, namenlos, ohne Namen, anonymus.
 Безѣк, м. Tölpel, stolidus: иди Безѣке један, sagt z. B. der Vater zum Sohne, der etwas dumm gethan oder gesagt hat, (cf. Bezjak in den Truberischen Vorreden im A. 1560).
 Безобразан, зна, но, schamlos, impudens.
 Безобразник, м. der Schamlose, impudens.
 Безобразница, ф. die Schamlose, impudens femina.
 Безуман, мна, но, unvernünftig, demens.
 Безумље, п. Unvernunft, dementia:
 „Мој ујаче од Сибиња Јанко!
 „Немој дати умље за безумље —
 Бекавица, ф. 1) српцање у буквѣру, das Buchstabiren, syllabarum prolatio. 2) die Blöckerin (z. B. Schaf), balatrix: нађо село манистије људи, и напро си сто бекавица и трпста бекавица (у приповијетки). —
 Бекѣљење, п. das Maulsletschen, rictio.
 Бекѣлѣње, имсе, в. г. impf. на кога, das Maul sletschen, ringor.
 Бѣкнути, нем, в. pf. blöken, balare.
 Бѣкупа, ф. Schimpfwort für ein schlechtes Taschmesser, convicium in cultrium plicatilem obtusum, pravum.
 Бел, м. (Рес. и Срем.) vide бјел.
 Бѣла, ф. (Рес. и Срем.) само у овој загонетки: Бѣла бѣлу зове: дај ми бѣло бѣла леба испод бѣла скупа (м. ј. овца и јагње).
 Бѣла, ф. (Рес. и Срем.) vide бијела.
 Бѣлај*, м. der Unfall, das Unglück, malum. cf. зло, биједа: бѣлај те нашоа; нуто бѣлаја! ударно сам на бѣлај.
 Бѣла недеља, ф. (Рес. и Срем.) vide бијела неђеља.
 Белѣнце, цѣна, п. (Рес. и Срем.) vide бјелѣнце.
 Белѣсање, п. (Рес. и Срем.) vide бјелѣсање.
 Белѣсатице, асе, (Рес. и Срем.) vide бјелѣсатице.
 Бѣлац, лца, м. (Рес. и Срем.) vide бијелац.
 Бѣла црква, ф. (Рес. и Срем.) vide Бијела црква.
 Бѣлега, ф. (Рес. и Срем.) vide биљега.
 Бѣлегија*, ф. vide гладница.

Бележѣње, п. (Рес. и Срем.) vide биље-
жење.
Бележиши, им. (Рес. и Срем.) vide биље-
жиши.
Белѣнзук*, f. pl. vide нарукнице.
Бѣлао, (Рес. и Срем.) vide бјелао.
Бѣлаѣа, f. (Рес. и Срем.) vide бјелаѣа.
Бѣлина, f. (Рес. и Срем.) vide бјелина.
Бѣлиши, им. (Рес. и Срем.) vide бије-
лиши.
Бѣлишисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide
бијелишисе.
Бѣлица, f. (Рес. и Срем.) vide бјелица.
Бѣличаст, та, то, (Рес. и Срем.) vide
бјеличаст.
Бѣлук*, m. ein langes weibliches Unter-
kleid mit Ärmeln, tunicae muliebris genus.
„Ој девојко дилаберчику!
„У бијелу белучику,
„Ко ти среза бијел белук,
„Опишало му све у белук —
Бѣлучић, m. dim. v. белук.
Бѣлобрк, m. (Рес. и Срем.) vide бјелобрк.
Бѣлоб, m. (Рес. и Срем.) vide бјелоб.
Бѣлов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide бјелов.
Бѣловар, m. (Рес. и Срем.) vide Бјело-
вар mit allen Ableitungen.
Бѣловина, f. (Рес. и Срем.) vide бјеловина.
Бѣловљев, ва, во, (Рес. и Срем.) vide
бјеловљев.
Бѣлогри, ла, ло, (Рес. и Срем.) vide
бјелогри.
Бѣлолик, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide
бјелолик.
Бѣлонога, f. (Рес. и Срем.) vide бјелонога.
Бѣлим*, vermutlich, (ut) оршор: бел-
лим ће и он доћи.
Бѣлуг, m. (Рес. и Срем.) vide бјелуг.
Бѣлуга, f. (Рес. и Срем.) vide бјелуга.
Бѣлугов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide
бјелугов.
Бѣлушак, шка, m. (Рес. и Срем.) vide
бјелушак.
Бѣљење, п. (Рес. и Срем.) vide биљење.
Бѣна, f. vide будала.
Бенѣлук*, m. трава, што се меће у
вино и у ракију да се човек опије и
да заспи као мртав, das Schlafkraut,
herba soporifera.
Бенѣврке, f. pl. (scherzhaft) vide пеленгаке.
Бенѣшало, m. der langweilige Schwä-
ger, fabulator longus, taedium ciens.
Бенѣшање, п. das langweilige Schwägen,
fabulatio longa.
Бенѣшати, нећем, v. impf. говорити
којешта, langweilig schwagen, fabu-
lari taediose.
Бѣно, m. Hundesname, nomen canis; da-
her sprichw.: Оба, бено! — па ни јед-
нога (vom Jäger, dem sein бено б е и д е
Hasen fangen sollte).
Бѣо, бѣла, ло, (Рес. и Срем.) vide бијел.

Београд, m. (Рес. и Срем.) mit allen
Ableitungen, s. h. Бијоград.
Беоѣин, m. 1) намастир у Фрушкој
гори. 2) село код тог намастира.
Беоѣинац (ица), човек из Беоѣи-
на. Беоѣински, ка, ко, von Беоѣин.
Берач, m. der (Wein-Kultur-) Leser, lec-
tor (vindemiator, messor).
Берачев, ва, во, des Lesers, legentis, (me-
tentis).
Берачица, f. die (Wein) Leserin, vin-
demiatrix.
Берачки, ка, ко, н. п. плаћа, Lesers
vindemiatorius.
Бѣрба, f. die Weinlese, vindemia.
Бѣрбер, m. } der Barbier, tonsor.
Бѣрберин, m. }
Бѣрберлук*, m. die Barbiererei, ars ton-
soria.
Бѣрберница, f. die Barbierbude, ton-
strina.
Бѣрберски, ка, ко, 1) barbierrisch, tonso-
rius. 2) adv. barbierrisch, more tonsoris.
Бѣрдо? патрол поврбај (Wer da? Pa-
troll' vorbei), der Auf der Schildwache,
vox excubiarum apud Germanos, reser-
ta et in Serbia; daher бердокање,
бердокаши, бердокнути.
Бѣрисав, m. Mannsname, nomen viri.
Бѣрићем*, m. das Gedeihen, incremen-
tum, successus, cf. срећа, напредак,
да Бог наспори.
Бѣрићетан, тна, но, н. п. година,
gedeihlich, fruchtbar, glücklich, optatus.
Бѣрмет, m. der Wermutwein, vinum
absinthiatum.
Бѣс, m. (Рес. и Срем.) vide бијес.
Бѣсан, сна, но, (Рес. и Срем.) vide би-
јесан.
Бѣседа, f. (Рес. и Срем.) vide бесједа.
Бѣседиши, им. (Рес. и Срем.) vide бе-
сједиши.
Бѣсједа, f. (Ерц.) die Rede, sermo.
Бѣсједиши, им. v. impf. (Ерц.) spre-
chen, sermocinor.
Бѣскорка, f. н. п. бригава, (Messer) ohne
Schale, sine cortice, sine manubrio.
Бѣскућаник, m. Mensch ohne Haus und
Hof, cui nec ara nec focus:
„Купи побро под барјак јунаке:
„Све крвнике и бескућанике —
Бѣснѣње, п. (Рес. и Срем.) vide бјес-
нѣње.
Бѣснило, п. (Рес. и Срем.) vide бјеснило.
Бѣсниши, им. (Рес. и Срем.) vide бјес-
ниши.
Бѣсноћа, f. (Рес. и Срем.) vide бјесноћа.
Бѣсомучан, чна, но, (Рес. и Срем.) vi-
de бјесомучан.
Бѣспара, f. vide опирњача.
Бѣспослен, на, но, geschäftlos, otio-
sus. Беспослен поли јариће крсти.

Беспосаница, f. 1) die Muße, otium: оти-
ли ку негођ на беспосаницу. 2) das
Faulenzen, der Müßiggang, otatio:
прођисе беспосанице; то је беспо-
саница. 3) der Müßiggänger, otiator:
иди беспосанцо једна!

Беспосаничење, n. das Müßiggehen, otia-
tio (?)

Беспосаничши, им, v. [impf. müßigge-
hen, otiaři.

Беспушно, nicht auf rechtem Wege, un-
gerecht, inique.

Бестија, f. (у Сријему и у Бачкој го-
воре бештија) die Bestie, bestia (als
Schimpfwort).

Бекџар, m. човек нежењен, Jungge-
felle, coelebs:

„У бекџара свавога шикара,

„Понајвише буа и ушију.

Бекџарина, f. augm. v. бекџар. 2) Jung-
gesellschaft, coelibatus.

Бекџаровање, n. das Junggesellenleben,
vita coelebs.

Бекџаровати, рујем, v. impf. Jungge-
felle seyn, als solcher leben, coelibem
vitam agere.

Бекџарски, ка, ко, 1) junggesellig, coe-
libis aut coelibum. 2) adv. auf Jungge-
sellen = Art, coelibum more.

Беч, m. Wien, Vienna.

Бечеј, m. Stadt im Banat. Бечејски,
ка, ко, von Бечеј.

Бечење, n. das schief = Ansehen, torvus
aspectus.

Бечни, им, v. impf. m. j. они, die
Augen stier richten, stieren, rigidos figo
oculos.

Бечинисе, имсе, v. r. impf. schief anse-
hen, torve tueri.

„Бечу граде не бечисе на ме.—

Бечка, f. пиварско буре, das Bierfaß,
dolum cerevisiarium.

Бечкерек, m. Stadt im Banat. Бечке-
речанин, човек из Бечкерека. Беч-
керечки, ка, ко, von Бечкерек.

Бечки, ка, ко, 1) Wiener, wienerisch,
Viennensis. 2) adv. wienerisch, more
Viennensium.

Бечкиња, f. die Wienerin, femina Vien-
nensis.

Бечлија, m. der Wiener, Viennensis.

Бешеново, n. 1) намастир у Фрушкој
гори. 2) село близу пог намастира.

Бешеновачки, ка, ко, von Бешеново.

Бешика*, f. 1) vide колијевка. 2) die
Blase, vesica. cf. мијур.

Бешком, m. (ст.) некакав љеб (Wiß-
fott?), panis delicatior:

„И бешкота љеба бијелога —

Бешпија, f. vide бешпија.

Би, Partikel, um den Optativ anzuzei-
gen, particula optativi, z. B. дао би,

ich möchte geben, darem. Eigentlich ist
es der (nun meist unabänderliche) Opta-
tiv vom Zeitwort биши selbst.

Бибер, m. Pfeffer, piper.

Биберчење, n. das Pfeffern, piperatio.

Биберини, им, v. impf. pfeffern, piperō,
pipere condio.

Биберни, па, но, 1) n. p. зрно, Pfeffer-;

Биберов, ва, во, f. piperis.

Бивање, n. das oftmalige Seyn, fre-
quenter esse.

Бивати, ам, v. impf. seyn, esse.

Биво, вола, m. der Büffel, bubalus.

Биволица, f. die Büffelkuh, bubala.

Биволски, ка, ко, n. п. кожа, Büffel-
haut, pellis bubalina.

Биволче, чепа, n. das Büffelkalb, bu-
balus vitulus.

Биједа, f. (Ерц.) unverdiente Beschul-
digung, calumnia. Сачувај ме Боже
биједе невидовне; нашла га биједа
на суву пушу.

Биједиши, им, v. impf. (Ерц.) кога,
ungerecht beschuldigen, inique accuso.

Бијечење, n. (Ерц.) das ungerechte Be-
schuldigen, accusatio iniqua.

Бијел (comp. бјелџи), ла, ло, (Ерц.)
weiß, albus.

Бијела, f. in der anekdotischen Redens-
art: Зашао као бијела по пазару,
er geht nach der Reihe alle ab.

Бијела нежеља, f. (Ерц.) (die weiße Wo-
che) die Woche vor der großen Fasten,
Vorfasten, hebdomas ante jejunium ma-
gnum, qua carnibus tantum abstinetur,
at non caseo, nec piscibus etc.

Бијела пркџа, f. (Ерц.) Weißkirchen)
Städtchen im Banat.

Бијелац, лаца, m. (Ерц.) der Schimmel,
equus albus.

Бијелиши, им, v. impf. (Ерц.) 1) wei-
ßen, dealbo. 2) vide бијелешти.

Бијелишисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.)
1) Weiß auflegen, fucare se. 2) weiß
glänzen, albeo.

Бијелка, f. (Ерц.) бијела кокош, Na-
me für eine weiße Henne, alba (gal-
lina).

Бијело поље, n. (Ерц.) варош у Ерце-
говини (код воде Лима).

Бијелчење, n. (Ерц.) 1) das Weißen,
dealbatio. 2) das Glänzen, Weißseyn,
albitudo.

Бијелешти, анм, v. impf. (Ерц.) weiß
werden, albesco.

Бијелина, f. Stadt in der nanja von
Зворник. Бијелинац (ница), човек из
Бијелине. Бијелински, ка, ко, von
Бијелина.

Бијес, m. (Ерц.) die Wut, rabies: би-
јес ме сколно (говоре псемењу); на-
је опишао у ајдуке од бијеса,

(Muthwillе, Uebermuth), или од невоље?

Бијесан (comp. бјешњи), сна, но, (Ерц.) 1) wütend, rabiosus. 2) übermüthig, superbus.

Бијо, бијела, бијело, (Ерц.) vide бијел.

Бијоград, м. (Ерц.) Belgrad, Belgradum.

Бијоградец, граца, м. (Ерц.) der Belgrader, Taurinensis.

„То гледају Турци Бијогради — Бијоградски, ка, ко, (Ерц.) 1) Belgrader, belgradinus. 2) adv. belgradisch, more belgradino.

Бијограђанин, м. (Ерц.) vide Бијоградец.

Бијограђка, f. (Ерц.) die Belgraderin, mulier Belgradina.

Бијограче, чета, н. (Ерц.) ein junger Belgrader.

„Што ће мени момче Бијограче, „Кад ми може запаси Сарајевче —

Бијоце, н. vide бјеланце.

Бијоцуг, м. vide алка.

Бијк, м. der Stier, taurus.

Бија, м. vide бик.

Бија, f. (у Босни, особито по варошима) vide нена.

Бијовин, та, то, н. п. во, Stier-Ochse, bos taurus.

Бикуље, f. pl. vide вишње.

Бијло, н. der Puls, die Schlagader, arteria.

Биља, f. Name für eine weiße Ziege, capra alba.

Биља, м. Name für einen weißen Ochsen, bos albus.

Биље, н. Kräuter, herbae.

Биљера, f. (Ерц.) 1) Kennzeichen, nota. 2) Ziel, meta; Zielscheibe, scorpus.

Биљежђе, н. (Ерц.) das Bezeichnen, notatio.

Биљежиши, им, v. impf. (Ерц.) beszeichnen, notare.

Биљин, на, но, der weißen Ziege, caprae albae.

Биљин, на, но, des weißen Ochsen, bovis albi.

Биљка, f. der Stalm, calamus: нема дрва ни једне биљке; сув као биљка.

Биљур*, м. 1) das Brennglas, vitrum ustorium. 2) das Krystallglas, vitrum crystallinum.

Бимбаша*, м. ein Commandant von 1000 Mann, chiliarchus. cf. војвода.

Бимбашин, на, но, des бимбаша, chiliarchi.

Биџа*, f. das Gebäude, aedificium.

Биџија*, f. der Balken an der Thür, in den der Riegel hineingestoßen wird, wenn man sie schließt, trabs recipiens geragulum.

Бињак*, м. das Reitroß, equus equitatorius.

„Четрдесет коња доведоше, „Све Турскије добрије бињака — Бињација*, м. der gute Reiter, artus eques.

„У Турака с' врло добри коњи, „И на коњма Турци бињације —

Бињашче*, tausend, mille (иљада). Један је рекао бињашче, а други бијашче, па су се опет погодили, biete immerhin!

Бињаш*, м. ein Scharlachmantel, pallium purpureum.

Бијр, м. оно жито, што људи дају попу сваке године, die Collectur des Pfarrers, collecta parochi.

Бирање, н. das Klauben, Lesen, lectio.

Бирање, н. das Abrichten, condocesatio.

Бирати, ам, v. impf. Klauben, legere.

Бирати, ам, v. impf. н. п. коња, abrichten, condocesatio.

Бирач, рча, м. Gegend in Bosnien, ober Zvornik.

Бирашче*, eines, unum (један). cf. бињашче.

Бирн, бирн! Laut um die jungen Truthühner zu rufen, sonus vocandi pullos gallinae indicae.

Бирка, (у Бачкој) Art Schafe, ovis genus.

Бирманац, нца, м. der Linienfoldat, miles justus, continuus: увањили га у бирманце.

Биров, м. der Unter-Knes im Dorfe, genus magistri vici.

Бировљев, ва, во, des Birow, sculteti.

Бирташ, м. vide крчмар.

Бирташев, ва, во, des Wirths, cauponis.

Бирташење, н. das Schenken, cauponatio.

Бирташити, им, v. impf. Wirth seyn: cauponog.

Бирташница, f. vide крчмарница.

Бирташкџи, ка, ко, vide крчмарски.

Бирцауз, м. (Wirthshaus) vide крчма.

Бирчанин, м. човек из Бирча:

„Док погубим Бирчанин Илију — Бисаг, м. (највише се говори у млож.

броју: biscare) der Quersack, mantica.

Бисер, м. die Perle, margarita.

Бисерић, на, но, н. п. зрно, Перлен.

Бисеров, ва, во, margaritarum.

Бисерче, чета, н. (сп.) die liebe kleine Perle, margarita:

„Ја јој реко добар вече дилберче!

„Она мене: дођ' доведе бисерче —

Бискање, н. das Läusefuchen, Lausen, pediculorum lectio.

Бискаши, биштем, v. impf. кога, einem Läuse fuchen, legere pediculos.

Бистар, тра, ро, klar, limpidus.

Бистрина, f. die Klarheit, limpiditas.

Бистрица, f. ријека:

„Док начини високе Дечане

„У приморју код воде Бистрице —

Битанга, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) 1) ленивац, скипница, der Faulenzer, qui nil agit, otiator. 2) кљу-се, које се нађе у селу или у пољу, а не зна се чије је, das herrenlose Pferd, equus domino carens.

Битанжење, n. das Faulenzen, cessatio, otatio.

Битанжиписе, имсе, v. r. impf. faul- enzen, cessare.

Бити, бијем, v. impf. 1) кога, schlagen, verberare. 2) (биши, будем) seyn, esse, cf. јесам.

Битисати, ишем, v. pf. vergehen, praeterlabor: било и битисало, m. j. било, на и прошло.

Биписе, бијемсе, v. r. impf. 1) сѣх schlagen, confliquo. 2) бијусе рибе, von der Begattung der Fische, coeo (de piscibus).

Битка, f. die Schlacht, pugna.

Бич, m. die Peitsche, flagellum, scutica.

Бичаље, n. der Peitschenstiel, manubrium scuticae.

Биче, чета, n. das Stierlein, taurulus.

Бичић, m. dim. v. бик.

Бјег, m. (Ерц.) die Flucht, fuga. Бјези су срамни, ал' су пробитачни.

Бјега, f. (Ерц.) само у овој загонет-ки: Чуча чучи, бјега бјежи, скочи чуча те увапи бјегу (m. j. мачка и миш).

Бјегање, n. (Ерц.) vide бјежање.

Бјегаши, ам, v. impf. (Ерц.) vide бје- жати.

Бјегунац, нца, m. (Ерц.) der Flücht- ling, fugitivus.

Бјежан, f. (Ерц.) fliehende, fugientes.

Бјежан, m. (Ерц.) der gern flieht, fu- gitor. Бјежанова мајка пјева, а Спо- жанова плаче.

Бјежање, n. (Ерц.) das Fliehen, fuga.

Бјежати, жим, v. impf. (Ерц.) fliehen, fugio.

Бјел, m. (Ерц.) eine Gattung Eiche, quercus genus.

Бјела, f. (Ерц.) само у овој загонетки: Бјела бјелу зове: дај ми бјело бјела леба испод бјела скупа (m. j. овца и јагње).

Бјеланце, n. (Ерц.) das Eiweiß, albumen.

Бјеласање, n. (Ерц.) das Weißlich seyn, Bläuen, albicatio.

Бјеласатице, сасе, v. r. impf. (Ерц.) weißlich seyn, albico,

Бјелало n. (Ерц.) 1) мјесто ће се би- јели плашно, die Bleiche, der Bleich- platz, locus insolandis luteis. 2) die weiße Schminke, cerussa.

Бјелџа, f. (Ерц.) die Bleicherinn, inso- latrix.

Бјелина, f. (Ерц.) die Weiße, albedo.

Бјелица, f. (Ерц.) н. п. шеница, јабука, прешња, die Weiße, alba (als Ap- position).

Бјеличаст, та, то, (Ерц.) weißlich, albidus.

Бјелобрк, m. (Ерц.) der einen blonden Schnurbart hat, ahenobarbus (?)

Бјелобв, m. (Ерц.) ein weißer Hund, canis albus.

Бјелов, ва, во, (Ерц.) von der бјел: Ei- che, quercinus.

Бјеловар, m. (Ерц.) Stadt in Kroa- tien. Бјеловарац (рца), човек из Бје- ловара. Бјеловарски, ка, ко, von Бјеловар.

Бјеловина, f. (Ерц.) Eichenholz, lignum quercinum.

Бјеловљев, ва, во, (Ерц.) des weißen Hundes, canis albi.

Бјелогрлџ, ла, ло, (Ерц. сп.) weiß- halbig, colli albi:

„Град градџа бјелогрла вила —

Бјелогрџ, m. Weißarisch, clunibus albis.

Бјелолнџ, ка, ко, (Ерц.) weißbackig, facie alba.

Бјелонога, f. (Ерц.) die Weißfüßige, femina pede albo: ришћанице бје- лонога! (in der Anekdote vom Mönche.)

Бјелопољац, љца, m. човек из Бијелог поља.

Бјелоцрквански, ка, ко, (Ерц.) von Бијела црква.

Бјелуг, m. (Ерц.) das weiße (männliche) Schwein, porcus albus.

Бјелуга, f. (Ерц.) die weiße Sau, sus alba.

Бјелугов, ва, во, (Ерц.) des weißen Schweines, porci albi.

Бјелутак, пка, m. (Ерц.) der Quarz, quarzum Linn.

Бјела, m. ein Mannsname, nomen viri.

Бјеснџе, n. (Ерц.) das Rasen, furor.

Бјеснило, n. (Ерц.) vide бјесноћа.

Бјеснити, им, v. impf. (Ерц.) 1) wü- tend werden, rabiosus ho: нешто бјесне пси ове године. 2) расен, toben, wüten, furere.

Бјесноћа, f. (Ерц.) die Wut, furor, rabies.

Бјесомучан, чна, но, (Ерц.) dāmo- nisch, daemoniacus.

Бјешнџе, n. vide бјеснење.

Благ, га, го, н. п. мањеко, gut, süß, bonus, dulcis:

„Погибе им оца из Спамбола,

„Који благе рјечи говораше,

„Ког је царе био опремно

„Да по земљи благе збори рјечи;

„Не бил' како земљу умирио —

Благ дан, га дне, m. 1) i. q. крсно име. 2) großer Feiertag, dies festus.

Благо, п. *Schatz, Geld, pecunia*: благо небројено; при тогвара блага;
„Ни је благо ни сребро ни злато
„(Ни су благо гроши ни дукапи),
„Већ је благо што је коме драго —
Благо мени! благо теби! благо њему,
wohl mir! beatum me! Благо ли си мени!
Благовѣст, f. (Рес. и Срем.) *vide* благо-
говјест.

Благовијест (говорисе и благовије-
сти. pl.), f. (Ерц.) *das Fest Mariä Ver-
kündigung (den 25. März), annuntiatio V.*
M.V. Благовијест приповијест (што
се пише зине). Да човек убије гују
прије благовијести, па да усади у
њезину главу чено бијелога лука
да никне до благовијести, па да
га зајене за капу на благовијест
кад пође цркви, онда би познао
све жене које су вјешнице: све би
се купиле око њега да му опшму,
или украду оно чено (тако припо-
виједају).

Благодаран, рна, но, (у Сријему, у
Бачк. и у Бан. по варошима и по на-
маштирима *samt allen Ableitungen*)
dankebar, gratus.

Благодарѣње, п. *das Danken, gratiarum*
actio.

Благодарити, им, v. *impf. danken,*
gratias ago.

Благодарност, f. *Dankbarkeit, gratus*
animus.

Благодаш, f. *der Segen, favor, salus,*
incrementum: благодаш Божја пада
на земљу (кад иде киша).

Благоје, m. *Mannsname, nomen viri*.

Благосиљање, п. *das Segnen, benedictio*.

Благосиљати, ам, v. *impf. segnen, be-*
nedicere.

Благосаѣ, m. *der Segen, benedictio*.

Благословина, f. *kömisch in der Anek-*
dote, Еј пужан! Ће не увати за
осовину и за благословину, него за
оно, што се смиче и намиче.

Благословиши, им, v. *pf. segnen, be-*
nedico.

Благочаспиви Рим, m. (наш *ευσεβής*)
fromm, rechtgläubig, Gott recht ver-
ehrend, pius, orthodoxus: Србљи ка-
жу: први је Рим био благочаспиви,
па ће бити и последњи.

Блажен, на, но, *selig, beatus, n. n.*
блажена Марија.

Блажени измицајуши (јако ти упе-
коша), *kömisch als altslavische Pa-*
rodie der biblischen Seligkeiten: Selig
sind, die sich davon machen —, beati
subducentes (se).

Блажење, п. *das Essen von guten (d. i.*
Fleisch-) Speisen, im Gegensatze des
Fastens, epulatio.

Блажити, им, v. *impf. (доље преко*
Мораве) so viel als mrseniti i.

Блапан, пна, но, *forthig, morastig,*
lutosus.

Блапо, п. *Koth, lutum*.

Блашко, m. *ein Mannsname, nomen*
viri.

Блашко ли си мени! *wohl mir, bea-*
tum me!

„Мене веле да ожене,

Блашко ли си мени!

„Али жена леба оће,

Тешко ли си мени.

Блебетање, п. *das Plappern, blate-*
ratio.

Блебѣпати, бећем, v. *impf. plappern,*
blaterare.

Блебѣтуша, f. *das Plaudermaul, bla-*
terator, blateratrix.

Блед, да, до (Рес. и Срем.) *vide* блијед.

Бледѣти, дим (Рес.) *vide* блијѣти.

Блѣдити, им (Срем.) *vide* блијѣтити.

Бледока, f. (Рес. и Срем.) *vide* бле-
дока.

Блејање, п. *das Blöfen, balatus*.

Блејати, јим, v. *impf. 1) blöfen, balo.*
2) gaffen, Maulaffen feil haben, hio.

Блѣк, m. *der Blöklaut des Schafs, ba-*
latus: макар блек не остао, m. j. да
би ни једна овца не остала.

Блѣка, f. *das Blöfen, balatio*: споји
блѣка оваца.

Блѣкнути, нем, v. *pf. blöfen, balare*.

Блѣсан, m. *Dummbart, stultus*.

Ближњење (близнење), п. *die Geburt*
von Zwillingen, partus geminorum.

Близнац, нца, m. *Zwilling, geminus*.

Близаница, f. *die Zwillingeschwester; ge-*
mella.

Близнад, f. (coll.) *vide* близнови.

Близне, епа, п. *der Zwilling, geminus*
(*sine discrimine sexus*).

Близнење, п. *vide* ближњење.

Близни, f. pl. кад се уведу у брдо
двје жие мјесто једне, и тако
остану у плаину.

Близнитисе, имсе. v. *impf. Zwillinge*
gebären, geminos pario.

Близови, m. pl. *Zwillinge, gemini*.

Близу, паће, *prope*.

Блијање, п. *der Durchfall, profusio alvi*.

Блијати, ам, v. *impf. dünn misten, den*
Durchfall haben, fluit alvus (pecori).

Блијед (comp. блѣћу), да, до, (Ерц.)
bleich, pallidus.

Блијѣдити, им, } v. *impf. (Ерц.)*

Блијѣтити, блијѣдим, } *bleich werden,*
palescere.

Блишва, f. *цвекла, die rothe Rübe,*
beta.

Блишвени, на, но, n. n. *лнст, сјеме,*
von der rothen Rübe, betae.

Бљедоџа, f. (Ерц.) die bleiche Farbe, pallor.

Бљубање, n. das Brechen, vomitus.

Бљубаши, љубем, v. impf. brechen, vomo.

Бљубошине, f. pl. das Weggebrochene, vomitus (auch fig.)

Бљунути, нем, v. pf. brechen, evomo.

Бљушав, ва, во, abgeschmactt (von Speisfen), fastidii plenus, nullius saporis.

Бљутак, тка, ко, vide бљушав.

Боб, m. Bohne, faba.

Боба, f. m. j. рачја, Krebsroggen, ova cancri.

Бобара, f. } der Roggenkrebss, can-

Бобарац, рца, m. } cer femina, ova ge-

Бобарица, f. } stans.

Бобија (мала и велика), f. Berge in der Raßevina. Мала је Бобија на путу кад се иде од намастира Троноше к Дрини и Лозници; и ту се свраћају црквари о великим годовима (љети кад је лијепо вријеме) те се одмарају, пију и играју.

Бобов, ва, во, n. п. лисп, Bohnen, fabae.

Бог, m. Gott, Deus; daher 1) зао Бог, in der Redensart, z. B. меншко до зла Бога, verteuftelt schwer, vehementer. — 2) јаој мени до Бога многа! 3) на права (или на права правцима) Бога.

Бога, m. бур. в. Бог: карасе Бога (кажу ћеци кад грми); мила Бого!

Богаз*, m. der Engpaß, fauces:

„Друштва мало, а и то невјешто,

„Не познаје спаза ни богаза —

Богазлук*, m. у лиснице оно бијело испод грла, der Theil des Fuchsbalges unter dem Halse, faux pelvis vulpis.

Богал, m. der Krüppel, saucius, mutilus.

Богаласт, ша, то, krüppelhaft, mutilatus.

Богаство, n. Reichthum, divitiae.

Богат, ша, то, reich, dives.

Богатство, n. vide богаство.

Богдан, m. Mannsname, nomen viri.

Богдана, f. ein Frauennamen, nomen feminae.

Богел, m. ein Mannsname, nomen viri.

Богин душа, m. j. Бог и душа.

Богинџав, ва, во, vide осниџав.

Богине, f. pl. vide оснице.

Богини, m. ein Mannsname, nomen viri.

Богмање, n. das Бог me! sagen, testatio deorum, juratio per deos.

Богмашице, амсе, v. g. impf. mit Бог me bezeugen, deum testor.

Бог ме, bei Gott, me dius fidius.

Богваџа, f. намастир у Ваљевској наји.

Боговешни, на, но, in der Redensart, сваки боговешни дан, jeden Tag,

den der Liebe Gott gegeben, omnia omnino.

Богојављеније, n. vide Богојављење.

Богојављенска водница, f. ein Weihwasser, das am Feste der h. drey Könige (auf ein Jahr lang) geweiht wird, aquae lustralis genus.

Богојављење, n. (das Fest der h. drey Könige) epiphania domini.

Србљи приповиједају, да се ноћу уочи Богојављења сваке године отворено небо, и да ће онда Бог далик свакоме који што занште (само да не иште више него једно). Њекоји стоје на пољу по цијелу ноћ не би ли виђели кад се небо отвори, но што не може сваки виђети. Тако се некакав догодни у соби кад се небо отворило, и не имајући кад изићи на поље (да се не би међутим затворило), промоли главу кроз прозор да рече: дај ми Боже осмак блага; но у ономе спрау и у ипњих мјесто тога рече: „дај ми Боже од „осмак главу.“ У тај час пошпане му глава колико осмак; тако да је није могао кроз онај прозор увући у собу док нијесу људи дошли са сјекирама и начинили прозор велики. Многи се на Богојављење у јутру прије сунца купају у потоку или у ријечи (ако је вода смрзла, а они пробију лед).

Богоје, m. ein Mannsname, nomen viri.

Богољуб, m. Mannsname, nomen viri.

Богомоља, f. црква, Gotteshaus, Bethaus, Kirche, templum.

Богомољац (богомолјац), љца, m. Bether (z. B. vom Mönche), precator.

Богоносац, сца, m. (nach dem griech. θεοφόρος) n. п. Игњат богоносац, Zanatius theophorus.

Богоносни, на, но (θεοφόρος), n. п. оци.

Богорадиши, им, v. impf. искаши Бога ради, betteln, mendicare.

Богорађење, n. das Betteln, mendicatio.

Богородица, f. (θεοτόκος) Gottesgebärerin, dei genitrix.

Богородичин, на, но, der Gottesgebärerin, genitricis dei.

Богосав, m. ein Mannsname, nomen viri.

Бод, m. Art Stickerey, genus picturae ore acus.

Бодац, боца, m. n. п. во, Ochs, der im Stoßen Sieger bleibt, bos victor.

Бодач, m. n. п. во, ein stößiger Ochs, bos petulcus.

Бодјење, n. das Stechen, punctio.

Бодље, ва, во, n. п. шрава, stehend, pungens.

Боднути, нем, *vide* боцнути.

Боџани, *m. pl.* намастир у Бачкој.

Боџански, *ка, ко, усп* Боџани.

Божа, *m.* (Рес. и Срем.) *vide* Божо.

Божана, *f.* *Frauenname*, *nomen* *feminae*.

Божанство, *n.* *die Gottheit*, *divinitas*: има ли у тој књизи многого од божанства?

Божидар, *m.* *Mannsname*, *nomen* *viri*.

Божитиљ, *џа, џе*, *vide* божићни.

Божић, *m.* (*dim. v.* Бог) *Weihnachten*, *Festum* *nativitatis* *Christi*.

Уочи Божића, пошто се бадњац унесу у кућу и наложе на ватру, узме домаћица сламе и квочући (а за њом ђеца пијучући) проси́ре по соби, или по кући, ако не ма собе. Потом узму неколика ораа и баце по слами. Послије вечере пјевају и веселесе. Кад у јутру устану најприје опи́де једно те донесе воде, но понесе жипа те поспе воду (као полази је) кад к њој дође. Том водом умјесе чесницу и наљују ручак те приставе. Кад се поодјупри, пошто намире споку, онда сједу за ручак. Но прије него сједу за ручак, избаце по неколике пушке (тако и у јутру рано кад устану) па се онда скупе сви око софре те се моле Богу (држећи свако по једну воштану свијећу у рукама) и мир божају се, *m. j.* изљубесе сви редом говорећи: „Мир Божји“. Ристос се роди, ва истину роди, „поклањамосе Ристу и Ристову рожанству.“ Потом домаћин покупи све оне свијеће у једну руковеш и у сади у жипо, које стоји на софри у каквој карлици, или у чанку (свакојако жипо помијешано заједно; у том жипу стоје и колачи којекакви), те онђе мало погоре па и угасе оним жипом. Оно жипо послје дају жене кокошима да носе јаја. Кад почну ручати, неки најприје окусе сира, неки печенице, а неки (као по Сријему и по Бачкој) прије свега срчу хареник, но раније многи не пију први дан због врућце. Око пола ручка устану у славу и ломе колач каквог и о крсном имену, само жипо не ма кољива. На Божић се обично руча с вреће (проси́ресе празна врећа мјесто чаршава, или по чаршаву), и софра се не диже (нишпи се кућа чисти) за три дана. Први дан Божића нико ни ком не иде у кућу, осим полажајника. О Божићу се општи и побљувати није никакве срамоте (ако сам се опила,

Божић ми је дошао; ако сам се открила, према свом ђеверу). На неким мјестима (као по Босни и по Ерцеговини) сја́чу на Божић, *m. j.* домаћин рано у јутру виче: сјај Боже и Божићу нашем, или нашој (по имену свим кућанима редом). Приповиједају да је отишао некакав Србљин свом бегу у Скочић (инже Зворника) да иште шенице за чесницу, а бег му казао: „даћу „пш и мени сја́кнути.“ Србљин казао да оће, узео шеницу и сја́кнуо му на Божић: сјај Боже и Божићу и нашем бегу на Скочићу. До малог Божића говори́се, кад се двојица срећу на путу, или кад који ђом дође у кућу, ристос се роди (мјесто добро јутро, помоз' Боги добар вече), и одговарасе ва истину роди; тако и кад се пије, мјесто спасуј се и на здравље.

Божићко, *m.* *Mannsname*, *nomen* *viri*.

Божићни, *на, но, н. п.* ражањ, свијећа, *Weihnachts-*, *festi* *natalis* *Christi*.

Божићовање, *n.* *das Feiern der Weihnachten*, *celebratio* *festi* *natalis* *Christi*.

Божићовати, *хујем, v. impf.* *die Weihnachts Feiertage zubringen*, *agere* *diem festum* *natalis* *Christi*.

Божица, *f.* *Frauenname*, *nomen* *feminae*.

Божје дрвце, *n.* *die Stabwurz*, *artemisia* *abrotanum* *Linn.*

Божји, *жја, жје, göttlich*, *divinus*.

Божји дан, *m.* први дан по Божићу, *der Tag nach Weihnachten*, *dies* *primus* *post* *nativitatem* *Christi*.

Божо, *m.* (Ерц.) *ein Mannsname*, *nomen* *viri*.

Божогробац, *пџа, m.* калуђер из Јерусалима, *ein Mönch vom h. Grabe*, *monachus* *sancti* *sepulcri*.

Божур, *m.* *die Pöonie*, *Sichtrose*, *raconia* *officinalis* *Linn.*

Бонин, *m.* *ein Mannsname*, *nomen* *viri*.

Бонца, *m.* *Mannsname*, *nomen* *viri*.

Бој, *m.* 1) *vide* битка. 2) *Schläge*, *verbera*: умрѣо од боја.

Боја*, *f.* *die Farbe*, *color*.

Боја, *f.* 1) *hyp. v.* Богдана. 2) *hyp. v.* Бојана. 3) (Рес. и Срем.) *vide* Бојо.

Бојаги (као, рекао би), *etwa*, *fortasse*: он мисли бојаги да ми то не знамо.

Бојазан, *зна, но, fürchtam*, *timidus*.

Бојак, бојка, *m.* *dim. v.* бој:

„Бојак бише и помиришесе —

Бојана, *f.* 1) *ein Frauenname*, *nomen* *feminae*. 2) ријека ишпо тече поред Скадра.

Бојати́се, *жимсе, v. r. impf.* 1) *fürchten*,

timeo. 2) бојимсе ће доћи, ich ver-
muthe, opinor.

Бојација*, m. der Färber, tinctor.

Бојенје, n. das Färben, tinctio.

Бојити, им, v. impf. färben, tingo.

Бојни, на, но, н. п. копље, седло,
Schlacht-, Kriege-, bellicus.

Бојо, m. (Ерц.) hup. v. Богић.

Бојчета, m. Mannsname, nomen viri.

Бок, m. die Seite, latus.

Бокал, m. (it. il bocale) Becher, po-
culum.

Бокар, m. } eine Kanne von Zeyance,

Бокара, f. } vas faventinum.

Бокарица, dim. v. бокара.

Боквица, f. der Wegerich, plantago.

Бокор, m. das Büschel, die Staude,
fasciculus caulium ejusdem herbae.

Бокорић, m. dim. v. бокор.

Боктер, m. der Nachtwächter (öfterr.
Wächter), vigil nocturnus.

Бол, m. der Schmerz, dolor.

Болан, болна (говорисе и бона, боно),
но, 1) krank, aegrotus. 2) traurig, tri-
stis: шта ти учини болан брате!

„Што је болан слуго Милушине!

„Зар издаде цара на Косову? —

Болезања, f. (ст.) vide болест:

„А Бог пусти пешку болезању,

„Болезању, страшну срдобољу —

Болесан, сна, но, vide болестан.

Болесник, m. der Kranke, aegrotus.

Болесница, f. die Kranke, aegrotata.

Болест, f. die Krankheit, morbus.

Болестан, сна, но, krank, aegrotus.

Бољени, боли (Рес.) vide бољени.

Бољехи, ха, ће, mitleidig, gefühlvoll,
theilnehmend, qui movetur alterius ma-
lo. Das Sprichwort ne ma бољехега
hat folgende Erzählung zum Grunde:

Разбољеласе жена усред зиме, па
јој пало на ум на букову мезгру; муж
јој каже: „Бог с тобом жено! оп-
„куда сад букова мезгра? Сад бук-
„ве пуцају од мраза.“ А она му од-
говори: „Е! мој човече! не ма бо-
„љехега, а он би наложио вапру
„око букве, па би се буква опкра-
вила и било би мезгре.“

Бољешлив, ва, во, fränklich, valetudi-
narius.

Бољешчина, f. augm. v. болест.

Бољити, боли, (Срем.) vide бољени.

Боловање, n. das Krankseyn, aegrotatio.

Боловати, лујем, v. impf. krank seyn,
aegrotare.

Болозан*, m. vide лажа:

„Иду а' Савом водом болозани —

Болпа, f. велики дућан, das Gewölbe,
der Laden, taberna.

Болпација*, m. der ein Gewölbe hält,
Kaufmann, mercator.

Боља, f. hup. v. бол.

Бољар, m. der Bojar (Große), magnas,
optimas, in den ungrischen Chroniken
bojarsues.

Бољарка, f. } die Bojarin, uxor bojar.

Бољаркиња, f. }
Бољарски, ка, ко 1) bojarisch, optima-
tum. 2) adv. wie ein бољар, more bo-
jaronis.

Бољени, боли, v. impf. (Ерц.) Schmer-
zen, doleo.

Бољеница, f. рана каква на телу, die
Wunde, vulnus.

Бољи, ла, ле, 1) besser, melior. 2) бо-
ље! lauf! eurre.

Бољма, besser, melius.

Бор, m. die Föhre, (Kiefer) pinus silve-
stris Linn.

Боравити, им, v. impf. 1) leben, ago,
dego: како боравиш? ће боравиш
сад? 2) (ст.) санак боравити, schlaf-
en, dormio:

„И под јелом санак боравно —

„Леже јунак санак боравити —

Боранија, f. die noch grünen Fisolten,
phaseoli virides, immaturi.

Борања, f. планина у Рађевини.

Борба, f. der Streit, pugna, certamen.

Боренје, n. das Kämpfen, certatio.

Борије, f. pl. (ст.) ein müßc. Instrument:
„Ударише зиле и борије —

Боритисе, имсе, v. r. impf. kämpfen,
certare, auch бори се с душом, er
liegt im Todeskampfe, agonizat.

Борје, n. (coll.) Kieferwald pinetum.

Борна сукња, f. (ст.) faltenreich, pli-
catum plenus, cf. саборити:

„Ко ти реза борну сукњу? —

Боров, ва, во, Föhren-, pineus, e pino
silvestri.

Боровина, f. Kieferholz, lignum pini sil-
vestris.

Боровица, f. } Wacholder, juniperus

Боровница, f. } communis Linn.

Борогово, n. планина у Босни:

„И Папраку близу Борогова —

Бороје, m. ein Mannsname, nomen viri.

Бос, боса, со, barfuß, nudipes.

Босанац, ица, m. vide Бошњак:

„Јер Босанци Турци младијау —

Босанка, f. 1) die Bošnjierin, femina
Bosnensis. 2) m. j. чупура, Art чу-
пура, vasis vinarii genus.

Босанлија*, m. vide Бошњак:

„Да не уд'ре Турци Босанлије —

Босански, ка, ко; 1) boşnisch, bosni-
cus; 2) adv. boşnisch, bosnice.

Босиљак, лка, m. (једини говоре и б о-
с и о к) Basilienkraut, osimum basilicum
Linn.

Босиље, n. vide босиљак: то је смн-
ље и босиље.

Босиљка, f. ein Frauenname, nomen feminae.
 Босиљков, ва, во, н. п. кита, Basilicum, basilici.
 Босиок, m. vide босиљак.
 Босна, 1) der Fluß Bosna; 2) das Land Bosnien:
 „Те је шаље на Босну поносну —
 „И чеспиту Босну полазити —
 „Од чеспите Босне камените —
 Босног, га, го, у једну ногу обу-
 вен, а у другу бос, nur auf einem
 Fuße bekleidet, altero pede nudus.
 Босопиња, f. Barfüßigkeit, pedum nu-
 ditas.
 Боспан*, m. 1) Melonengarten, hortus
 peronum; 2) Melonen selbst, perones
 et anguriae.
 Боспаниште, n. Ort, wo ein Melonen-
 garten gewesen, locus ubi olim per-
 ones sati erant.
 Боспанов, ва, во, н. п. сјеме, Mello-
 nen, peronum.
 Боспанија*, m. der Melonengärtner,
 hortulanus. Боспанији краставце
 продавати.
 Боспи, бодем, v. impf. stehen, pingo.
 Босуп, m. 1) вода у Сријему (утиче
 у Саву ниже Раче). 2) село на уто-
 ку те воде у Саву.
 Боца, f. eine Flasche (Bouteille), lagenā.
 Боца, f. eine stehende Pflanze, plantae
 pungentis genus.
 Боцање, n. dim. v. бодене.
 Боцапи, ам, dim. v. боспи.
 Боцање, n. dim. v. боцање.
 Боцапи, ам, dim. v. боцапи.
 Боцман, m. das Nachbrot, Kleimbrot,
 panis fursureus.
 Боцнути, нем, v. pf. einen Stich ge-
 ben, pingo.
 Бош*, празно, leer, vacuus (im Ring-
 spiel). cf. прстен.
 Бошарија*, vide исјечак.
 Бошкње, n. cf. прстен.
 Бошкани, ам, v. imp. cf. прстен.
 Бошко, m. ein Mannsname, nomen viri.
 Бошнути, нем, v. pf. cf. прстен.
 Бошњак, m. der Bosnier, Bosnus homo.
 Бошњакиња, f. } vide Босанка 1.
 Бошњакуша, f. }
 Бошњанин, m. der Bosnier, Bosnus:
 „Јако гледа Реју Бошњанина —
 Бошњачки, ка, ко, 1) der Bosnier,
 bosnorum, 2) adv. nach Art der Bos-
 nier, more bosnorum.
 Бошча*, 1) Wickeltuch, involucrum
 2) Schürze der Frauen (Fürtuch), prae-
 cinctorium. 3) der feinste türkische Ta-
 bak, nicotianae genus optimum.
 Бошчалу*, m. Geschenk von Hemd,
 Hosen, Strümpfen, donum amictus:

„А ђевојка седам бошчалука,
 „Нип су шкани нипи су предени;
 „Ни у ситно брдо увођени,
 „Већ од чиста злата саљевани —
 Брабоњак, њка, n. ein Kugelförmiger Zie-
 genstoth, globulus stercoris caprini.
 „Стара баба у брабоњке гапа:
 „Жив ми синци, све су гола говна.
 Брабоњање, n. das Misten der Ziege,
 caprae cacatio.
 Брабоњати, ам, v. impf. misten (von
 der Ziege) caco (de capra).
 Браџ, m. Schafvieh, ohne Rücksicht aufs
 Geschlecht, oder Alter, pecus, oves.
 Брава, f. das Schloß, serra.
 Бравање, n. der Schafsgang, incessus,
 ut ovis est.
 Бравати, ам, v. impf. ићи без па-
 меши као овца, gehen wie ein Schaf,
 ut ovis incedo.
 Бравац, вца, m. 1) vide венар. 2)
 Mannsname, nomen viri.
 Бравица, f. dim. v. брава.
 Брављџ, ља, ље, Schaf, ovillus.
 Бравче, чета, n. ein Stück Schaf,
 ovicula.
 Брада, f. 1) der Bart, barba. 2) das
 Kinn, mentum. 3) кукурузна, der Bart
 am Kukuruz, barba zeae.
 Брадавица, f. 1) die Warze, verruca.
 2) на сиси, die Brustwarze, papilla mam-
 mae.
 Брадање, n.
 Брадат, та, то, бартіг, barbatus.
 Брадати, дају, v. impf. m. j. куку-
 рузи.
 Брадва, f. Zimmerart, ascia.
 Брадвешина, f. augm. v. брадва.
 Брадвица, f. dim. v. брадва.
 Брадвурина, f. vide брадвешина.
 Брадешина, f. augm. v. брада.
 Брадићи, m. pl. 1) само у овој заго-
 нешки: нађо пиће брадиће, виш'
 брадића усточиће, виш' усточи-
 ћа носочиће, виш' носочића гле-
 дочиће, виш' гледочића челочиће,
 виш' челочића Гојко крмке враћа
 (m. j. брада, уста, нос, очи, чело
 и чешаљ у коси). 2) село у Јадру.
 Брадица, f. dim. v. брада, Bärtlein,
 barbula.
 Брадурина, f. vide брадешина.
 Бразда, f. die Furche, lira.
 Браздити, им, v. impf. градити
 бразду, furchen, sulcare:
 „Бразду бразди, воду мамі. —
 Браја, m. (Pec. и Срем.) vide брајо:
 Сви су болесни, осим килавога
 браје.
 Брајан, m. 1) Bruder (vertraulich zu
 einem Freunde) fraterculus, 2) Manns-
 name, nomen viri.

Брајца, м. Mannsname, nomen viri.

Брајо, м. (Ерц.) vide брајан.

Браће! Bruder, frater!

Браћа, f. 1) das Wehr, moles. 2) eine Art Egge, ossae genus. cf. дрљача.

Брандла, f. die Lunte, funiculus incendiarius (Brändl?).

Бранење, н. vide брањење.

Браник, м. у пушке од оздо што покрива обарачу.

Браниши, им, в. impf. wehren, defendendo.

Бранице, f. pl. m. j. јабуке, или крушке, geschnittenes, nicht herabgeschütteltes Obst, roma descripta, non decussa.

Браничевац, вца, м. ein Branitschewer.

Браничевка, f. eine Branitschewerin.

Браничево, н. тако се зове Пожаревачка наија (м. j. од Мораве па доље до Поречке ријеке и до Омољскије планина).

Браничевски, ка, ко, 1) Branitschewer, 2) wie in Branitschewo.

Бранко, м. Mannsname, nomen viri.

Брање, н. н. п. кукурузно, das Fesen, (Fessen; Ernten) messis zeae.

Брањевина, f. Gehege, septum (silvae pars septa.)

Брањење, н. das Wehren, defensio.

Браство, н. vide братство.

Брат, м. der Bruder, frater.

Браћа, м. 1) (Рес. и Срем.) vide брацо. 2) Mannsname, nomen viri.

Браћац, браца, н. hup. в. брат.

Браћи, берем, в. impf. н. п. кукурузе, јабуке, грозђе, lesen, g. B. Obst, Trauben; ernten g. B. Kukuruz, lego, meto.

Братијенци, м. pl. (см.) vide браћинци:

„Купи нејак царевик Урошу,

„Купи дјете нишпа не бесједи,

„Јер не смије од три братијенца,

„Братијенца при Мрњавчевића —

Браћимши, им, в. impf. молиши кога да буде брат, brüdern, (bitten daß einer mein Bruder sey), fratrem te salutō.

Браћимљење, н. das Brüdern, appellatio fratris.

Браћимство, н. die Bratimschaft, fraternitas necessitudo.

Браћинац, нца, м. vide братучед.

Браћин, на, но, vide брацов.

Браћин, на, но, vom браћа, fraterculi.

Браћински, vide братски.

Браћинство, н. die Brüderschaft, fraternitas.

Браћини, им, vide браћини.

Браћин м. 1) vide синовац, 2) Mannsname, nomen viri.

Браћо, м. (Ерц.) hup. в. брат.

Брацов, ва, во, Bruders, fratris.

Братски, ка, ко, 1) brüderlich, fraternus. 2) adv. brüderlich, fraterne.

Братство н. vide браћинство.

Братучед, м. брат од стрица, Geschwisterkind, patruelis: прво братучеди, то су од два брата ћеца; а друго братучеди, то су ћеца првобратучеда.

Братучеда, f. сестра од стрица, Geschwisterkind, soror patruelis.

Братучедов, ва, во, dem Geschwisterkind gehörig, quod patruelis est.

Браћа, f. (coll.) die Brüder, fratres.

Браћинци, наца, м. pl. (см.) Brüder, fratres:

„Ти имадеш девет мили брата,

„Ти поведи девет браћинаца —

Браћина, f. dim. в. браћа.

Браца, м. hup. в. брат.

Браца, м. (Рес. и Срем.) vide брацо.

Брацин, на, но, } des браца, frater-

Брацин, на, но, } culi.

Брацо, м. (Ерц.) hup. в. брат.

Брачинац, нца м. брдо у Јадру (гопovo на међи наије Ваљевске, Шабачке и Зворничке).

Брашанце, н. dim. в. брашно: дај ми мало брашанца.

Брашанчево, н. das Fronleichnamsfest (der Katholiken), festum corporis Christi.

Брашнав, ва, во, mit Mehl bestreut, farina conspersus.

Брашнара, f. 1) Mehlkammer, penus farinae, 2) (у Сријему) die Arrestkammer der Geistlichen, carcer sacerdotalis (weil es ehemals eine Mehlkammer war.)

Брашнџ (брашнџ), на, но, н. п. порба, Mehl-Sack, farinae (servandae.)

Брашно, н. das Mehl, farina.

Брашњеница, f. јело што се носи на пуп, Reisegehrung, viaticum:

А. шта ми је у порби.

Б. брашњеница.

„Па спремише лаке брашњенице —

Брбљање, н. vide блебетање.

Брбљати, ам, vide блебетати.

Брбло, м. der Plapperer, blatero.

Брбљање, н. vide брбљање.

Брбљати, ам, vide брбљати.

Брбљити, им, в. pf. шумарити у што руком, или главом, schnell hinein fahren, immitto manum.

Брвина, f. даска, или греда, што се везне преко воде, да само људи могу прелазити, der Steg, ponticulus.

Брвњање, н. das Aufbalken, tignorum, trabium superpositio.

Брвнати, ам, v. impf. aufbalken, trabes trabibus superponere.
 Брвно, n. der Balken, tignum, trabs (ein Brett an drey Finger dick).
 Брглало, n. човек који бргла, der schnell und unverständlich spricht, blatero.
 Брглање, n. das schnelle unverständliche Sprechen, blateratio.
 Брглаши, ам, v. impf. говорити брзо да се не може разумјети, schnell und unverständlich sprechen, blatero. Бргла као јаре на лупашку.
 Брда, n. pl. Gegend an der Grenze gegen Montenegro:
 „Када Турци Брда поараше,
 „Равна Брда и камене Ровце—
 Брдџар, m. Weberblattmacher, qui rectines textorios conficit.
 Брдџарев, ва, во, j des Weberblattma-
 Брдџаров, ва, во, j fers, ejus qui rectines textorios conficit.
 Брдџице, n. dim. v. брдо.
 Брдџлак, лка m. dim. v. брдо.
 Брдила, n. pl. das, worin das брдо steht.
 Брдо, n. 1) der Berg, mons. 2) женско, Weberblatt, pecten textorius.
 Брдоуши, та, то, bergig, montuosus.
 Брђанин, m. човек из Брда.
 Брђанка, f. жена из Брда:
 „Послаћу ти другу и преслицу
 „Па ти преди како и Брђанка —
 Бре! interj. imperandi: дај бре! камо бре! ајде бре!
 Брег, m. (Рес. и Срем.) vide бријег.
 Брегови, та, то, hügelig, clivosus.
 Брегово, n. 1) Dorf am linken Ufer des Timok. 2) Ruinen einer Stadt am rechten Ufer des Timok, dem Dorfe gegenüber.
 Бреговски, ка, ко, von Bregovo.
 Брегуница, f. eine Art Vogels, avis quaedam.
 Брежуљак, лка m. dim. v. брег.
 Брез, vide без (in allen Zusammensetzungen).
 Бреза, f. die Birke, betula alba Linn.
 Брезик, m. eine junge Birke, betula alba.
 Брезик, m. der Birkenwald, betuletum.
 Брезина, f. dim. v. бреза.
 Брезов, ва, во, birken, betulinus.
 Брезовац, вца, m. Birkenstab, baculus betulinus.
 Брезовача, f. der Birkenstock, fustis betulinus.
 Брезовина, f. Birkenholz, lignum betulae.
 Брекање, n. das Bre sagen, imperatio per vocem bre!
 Брекашисе, амсе, v. r. impf. zu jeman-

den bre sagen, imperiose dico, dico bre.
 Брекиња, f. 1) der Sperberbaum, sorbus torminalis Linn. 2) die Frucht davon, sorbum.
 Брекињов, ва, во, n. п. дрео, лист, vom Sperberbaum, sorbi torminalis Linn.
 Бреме, мена, n. die Bürde, onus.
 Бременити, та, то, n. и. жена, schwangere Frau, gravida.
 Бременца, f. уска а дугачка вучија, тако да се може ласно носити на рамену, или двије наповарити на коња, Tragfaß, dolium portatile.
 Бресква, f. (једни говоре и прасква) 1) Pfersichbaum, amygdalus persica Linn. 2) die Frucht davon, malum persicum.
 Бресквица, f. dim. v. бресква.
 Брест, m. (Рес. и Срем.) vide бријест.
 Брестов, ва, во, ulmen, ulmeus.
 Брестовац, вца m. Ulmstab, baculus ulmeus.
 Брестовача, f. Ulmstock, fustis ulmeus.
 Брестовина, f. Ulmenholz, lignum ulmeum.
 Брецање, n. vide брекање.
 Брецашисе, амсе, vide брекашисе.
 Бреша, f. eine Art Flinte (von Brescia) sclopi species:
 „Пуна ми је бреша о рамену—
 Брешчик, m. vide брежуљак.
 Брже боље, so schnell als möglich, quam citissime: како га угледа, а он се брже боље сакри.
 Бржење, n. das Spornen, incitatio.
 Брз (comp. бржи), за, зо, schnell, citus.
 Брза паланка, f. Städtchen an der Donau zwischen Кладово und Право.
 Брзање, n. das Eilen, festinatio.
 Брзати, ам, v. impf. eilen, festinare in opere faciendo.
 Брзина, f. die Schnelligkeit, velocitas.
 Брзити, им, v. impf. m. j. коња, spornen, incitare.
 Брзина, f. вода, ће тече брзо преко камења, Stelle im Bache, wo er schnell über Kiesel dahin rinnt, locus ubi flumen per silices deproperat.
 Брзопаланачки, ка, ко, Versopalanter.
 Брзопаланчанин, m. човек из Брзе паланке.
 Брзоплет, m. eine Art in Eile gestochenen Zauns, sepi species tumultuariae.
 Брига, f. Sorge, cura.
 Бридеши, ди, v. impf. (Рес.) }
 Бришати, ди, v. impf. (Срем.) }
 Бришети, бриди, v. impf. (Брз.) }
 Брижан, жна, но, besorgt, sollicitus.
 Брижање, n. das Anhäufen der Milch,

im Euter, oder auch in der Brust, lactis in mammis affluentia.

Бризати, ам, v. impf. н. п. крава, овца, коза, Milch absondern, lactare.

Бризнути, нем, v. pf. hervorstürzen (?) prosumo in lacrimas: бризну плакати, ш. j. у један пут заплака.

Бријање, н. das Barbieren, tonsio.

Бријати, јем, v. impf. barbieren, tonde.

Бријакѣ, ха, ќе, н. п. бритва, Barbier, tondendo.

Бријач, м. das Barbiermesser, novacula.

Бријачица, f. vide бријач.

Бријег, (pl. брѣгови), м. (Ерц.) 1) Hügel, collis. 2) das Ufer, der Rain, ripa.

Бринутисе, немсе, v. г. impf. Sorge haben, sollicitum esse.

Бритва, f. ein Taschmesser, culter plicatilis.

Бритвенѣ, на, но, н. п. коре, des Taschmessers, cultelli plicatilis.

Бритвенина, f. augm. v. бритва.

Бритвица, f. dim. v. бритва.

Бритвурина, f. vide бритвенина.

Брилка сабља, (ст.) scharfschneidend wie ein Barbiermesser, acutus:

„На десницу и на бритку сабљу —

Брица, f. (у Бачкој) vide бритвица.

Бричење, н. vide бријање.

Бричити, им, vide бријати.

Брѣ, м. der Anebelbart, cincinus barbae.

Бркање, н. die Verwirrung, confusio.

Бркат, та, то, schnurbärtig, barbatus.

Бркати, ам, v. impf. in Unordnung bringen, confundo.

Бркица, f. eine Art sehr kleiner Fische, pisciculi genus.

Бркаља, f. der Sturmpfahl, palus obliquus: ударили бркаље по шанцу.

Бркаља, f. vide бркаља.

Бркаљот, м. vide пузавац.

Брко, м. der einen großen Schnurbart hat, barbatus.

Брлог, м. Lager der Schweine, cubile suis.

Брложење, н. das Lager der Schweine, cubatio (porcorum).

Брложити, им, v. impf. ш. j. свиње, lagern (die Schweine), colloco sues, sterno, facio ut decumbant.

Брложитисе, имсе, v. г. impf. sich lagern (von Schweinen), sternor procumbo.

Брња, f. брњаста коза, Ziege die auf der Nase eine Blase hat, capra maculam habens in naso.

Брња, м. (Рес. и Срем.) vide брња.

Брњаст, та, то, н. п. коњ, коза, bläsig, maculosi nasi,

Брњица, f. колушић гвозден, н. п.

што метну међеду на усну кад га воде, kleiner eiserner Ring, anulus ferreus.

Брња, м. (Ерц.) брњаст коњ, ein Pferd, so eine Blase im Gesichte hat, equus maculam albam habens in capite.

Брѣд, м. 1) на води оно мјесто где се прелази преко ње, die Führt, vadum:

„Ој Цепињо водо поносипа!

„Ти се синоћ криво кунујаше

„Да на теби није брода не ма —

2) die Stadt Brod in Slavonien, namen urbis in Slavonia.

Брѣдити, им, v. impf. waten, vado transire.

Брѣђење, н. das Waten, vadatio,

Брѣј, м. die Zahl, numerus.

Брѣјанице, f. pl. vide бројенице.

Брѣјенице, f. pl. der Rosenkranz, rosarium.

Брѣјење, н. das Zählen, numeratio.

Брѣјити, им, v. impf. zählen, numerare.

Брѣнза, f. 1) Bronze, aes 2) kleine Glocke von Bronze z. B. am Halse der Kühe, tintinabulum.

Брѣсква, f. die Kohlrübe, brassica napobrassica Linn.

Брѣшњак, м. der Hügel worauf Färberroth gesetzt wird, clivus rubia consitus. 2) Garten dazu, hortus rubia consitus.

Брѣш, м. die Färberrothe, rubia tinctorum Linn.

Брѣкаст, та, то, von der Farbe der Färberrothe, rubiaceus.

Брѣкење, н. das Färberrothfärben, rubiatio (?).

Брѣкити, им, v. impf. färberroth färben, rubiare (?).

Брснат, та, то, н. п. грана, дрво.

Брст, м. junge Sprossen, frondes.

Брстити, им, v. impf. befressen, depasco.

Брука, f. etwas lächerliches und Spottwürdiges, homo aut res ridenda: шутни бруко манипа, шутни!

Брукање, н. das Auslachen, derisio, risus de re aut homine.

Брукатисе, амсе, v. г. impf. коме, Auslachen, rideo: мучи да ти се људи не брукају.

Брус, м. 1) der Schleifstein, cos, lapis politorius. 2) fig. mentula. cf. моциљ.

Брусина, f. augm. v. брус.

Брусити, им, v. impf. schleifen, acutere.

Брусик, м. dim. v. брус.

Бруцање, н. das Bekommen der Schaubaare, nactio pilorum circa pudenda, pubertas, pubescencia (?).

Бру̀пати, ам. v. impf. und pf. Scham-
haare bekommen, nascisci pilos circa
rudenda.
Бру̀це, f. pl. die Schamhaare, pili circa
rudenda.
Брчак, чка. m. das Geräusch des Wa-
tenden, sonus aquae cum quis transit;
„Воду газим, за њим брчка не ма —
Брчина, f. augm. v. брк.
Брчик, m. dim. v. брк.
Брчкавица, f. Weg, der von vielem Re-
gen oder geschmolzenem Schnee plät-
schert, viae lubricitas et odor.
Брчкање, n. das Plätschern im Wasser,
agitatio aquae.
Брчкаши, ам. v. impf. plätschern, soni-
tum facio aqua agitata.
Брчкашисе, амсе, v. r. impf. plät-
schern, aquam circumjicio, agito.
Брчко, кога, n. мала варошица на дес-
ном бријегу Саве (ниже Градишке):
„Да би ишли Брчко поробити,
„Далеко је бјежати' низа Саву —
Брчуши, нем. v. pf. einmal plät-
schern, sonitum edo aqua turbanda.
Бршљан, m. der Erythe, hedera.
Бршкње, n. das Befressen, depastio.
Буа, f. der Floh, pulex.
Буач, m. бубина (налик на буу), што
једе расад купусни, der Blattfloh,
chermes Linn.
Буба, f. das Ungeziefer, bestiolae mo-
lestae,
Бубало, m. vide бубњар.
Бубало n. vide бубрег.
Бубањ, бња, m. die (große türkische)
Trommel, tympanum Turcicum.
Бубање, n. das Trommeln, tympani
pulsatio,
Бубати, ам. v. impf. ударати у бу-
бањ, trömmeln, pulsare tympanum.
Бубина, f. augm. (?) v. буба.
Бубница, f. dim. v. буба.
Бубнути, нем. v. pf. mit Getöse schla-
gen, pulso.
Бубњар, m. der Trommelschläger, tym-
panista.
Бубњареv, ва, во, l des Trommelschlä-
Бубњаров, ва, во, l der, tympanistae.
Бубота, f. субота јачка бубота,
Sprichw. d. i. Samstags wird auf den
Studenten herumgetrommelt, Samstag
ist der Studenten Prügelstag, sabbato
caeduntur studiosi (in Serbia).
Бубрег, m. die Niere, ren. Живи као
бубрег у лоју.
Бубрежак, решка m. vide бубрег.
Бубрежњаци, m. pl. das Nierenstück,
sago genum.
Бубрешник, m. dim. v. бубрег.
Бубулица, die Pustel, pustula. cf. чбу-
лица.

Бугар, m. (см.) vide Бугарин:
„Стаде свата дванаест иљада
„Те гледају коња у Бугара —
„Повалисе међу његојкама
„Бе с'омео коња од Бугара —
Бугарење, n. das Bulgaren, muta-
tio in Bulgarum.
Бугарин, m. der Bulgare, Bulgarus.
Бугарити, им. v. impf. zum Bulgaren
machen, facio esse Bulgarum.
Бугаритисе, имсе, v. r. impf. ein Bul-
gar werden, fio Bulgarus.
Бугарка, f. die Bulgarin, Bulgara.
Бугар-кабаница, f. (см.) ein Bulgaren-
Mantel, pallium bulgaricum:
„А евр свега бугар-кабаницу —
„Скиде с леђа бугар-кабаницу —
Бугарска, f. die Bulgaren, Bulgaria.
Бугарски, ка, ко, 1) bulgarisch, bul-
garicus. 2) adv. bulgarisch, bulgariae
Бугарчад, f. (coll.) junge Bulgaren,
juventus Bulgarica.
Бугарче, чета, n. ein junger Bulgar,
Bulgarus puer.
Бугарчица, (Бугарчица) f. dim. v. Бу-
гарка.
Буд, wenn auch, quamquam (eigentlich
so viel als буди, es sey, esto). cf. муд.
Буда, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.)
Holzwaaren-Gewölbe, taberna vaso-
rum ligneorum.
Будак*, m. vide трнокоп.
Будала, f. der Thor, stultus.
Будаласт, ша, мо, thöricht, stultus.
Будалаш, m. thörichter Mensch, homo
stultus.
Будалаштина, f. Thorheit, stultitia.
Будалина, f. augm. v. будала.
Будалисње, n. das dumme Reden oder
Thun, ineptia, sermo stultus.
Будалисати, лишем, v. impf. thöricht
sprechen, stulte loqui.
Будалити, им, vide будалисати.
Будалење, n. vide будалисње.
Будан, дна, но, wacht, vigil.
Будац, буца, m. курак, пукац, пу-
ран, der Truthahn, galloravo
Будење, n. das Wecken, excitatio.
Будија, f. кура, курка, пука, мн-
сирка, пура, пурка, die Truthen-
ne, gallina indica.
Будим, m. die Stadt Ofen in Ungern, Buda.
Будимац, мца, m. der Ofner, Budensis,
Budanus.
Будимар, m. ein Mannsname, nomen viri.
Будимка, f. die Ofnerin, Budana.
Будиманја, f. eine Art Aepfel, pomi
species.
Будиманја, f. vide Будимац.
Будимски (Будимски), ка, ко 1) Ofner,
Budanus. 2) adv. nach Ofner Art, more
Budano.

Буднић, ња, ње, н. п. јаје, болест, dem Trutbahn gehörig, galloravonis.

Будионик, м. по намастирима она даска, шпо у њу лупају у јутру да се буде калуђери, der Wecker, expergefactor.

Будисав, м. ein Mannsname, nomen viri.

Будипи, им, в. impf. wecken, excito.

Будипице, имсе, в. г. impf. erwachen, evigilo.

Будући да, indem, cum. (ital. essendo che —)

Будење, п. vide, будење.

Буза*, ф. 1) ein Getränk aus Kukuruzbrot und Wasser, potio e pane zeae et aqua 2) брезова, der Birkenfasser, succus betulae.

Бузација*, м. der буза-händler, qui vendit potionem e pane zeae.

Бузован, м. eine Art Keule, clavae genus.

Буџн, м. ein großes Fuhrmannspferd, Meßlenburger, (ein Kärntner), equus vecturarius, jumentum.

Буџић, ња, ње, н. п. права. dem Floß gehörig, pulicis.

Бујад, ф. vide напрам.

Бујадњача, ф. vide, напрамњача.

Бујање, п. vide бучање.

Бујати, ји, vide бучати.

Бујатка, ф. vide напрамка.

Бујити, им, в. impf. cf. пајити.

Бујица, ф. Regenbach, torrens.

Бујур*, нимт, lantae zu, accipe et manduca: Баба: Бујур Муса купуса.

Турчин: Нека бако и меса.

Бук, м. der Ort des Wasserfalls, wo das Wasser im Fallen toset, locus cataractae strepitosus: онђе у буку има паспрме.

Бука, ф. das Gebrülle, mugitus.

Букагије*, ф. pl. vide путо.

Букање, п. das Brüllen, mugitus.

Букара, ф. у Сријему је обичај да се уз месојеђе свако вече скупе девојке (мале и велике) и младе (а и од мушкиња дође девоје), на сред села, на наложе ватру (помајвише од хубрета и од смеплишта) и око ње играју и пјевају; и по се зове букара или ватриште (ајдемо на букару, пјевају деца на букари).

Букарцење, п. das Brähnen, subatio.

Букарипице, пице, в. г. impf. brähnen, subo (von Schweinen).

Букапи, бучем, в. impf. brüllen, mugio.

Букач, м. der Brüller, mugitor (vom Ochsen).

Буква, ф. die Buche, fagus.

Буквар, м. das ABC-Buch, abecedarium.

Букварац, рца, м. der ABC-Schüler, puer elementa discens.

Буквџина, ф. augm. в. буква.

Буквџк, м. der Buchenwald, sagetum(?).

Буквџк, м. junge Buche, fagus parva.

Буквица, ф. 1) dim. в. буква. 2) буков жир, die Buchecker, glans fagina 3) das ABC, elementa.

Буклија*, vide плоска.

Букнути, нем, в. pf. 1) aufmuen, mugitum edo 2) aufstodern, exardesco.

Буков, ва, во, buchen, fagus.

Букова, ф. мали намастирић код Негошина.

Буковац, вца, м. 1) Buchenstab, baculus faginus. 2) извор у Јадру у Тршићком пољу. 3) село у Сријему (близу Барадина).

Буковача, ф. der Buchenstock, baculus faginus.

Буковина, ф. der Buchenholz, lignum faginum.

Букреш, м. Bukurescht, Bucarestinum urbs Valachiae.

Буктење, и. (Рес.) vide буктење.

Буктеши, кшим, (Рес.) } vide бук-
Буклиши, им, (Срем.) } теши.

Буктење, п. (Ерц.) das Lodern, ardor.

Буктеши, кшим, в. impf. (Ерц.) lodern, ardeo.

Була, ф. vide Туркиња.

Булажњење, п. } vide бунцање.

Булазнење, м. } vide бунцапи.

Булазнипи, им, vide бунцапи.

Булумаћ, м. некакво јело од брашна: А. Шта си јео?

Б. Сапримачка и булумаћа.

Буљење, п. das Hervorreden der Augen, exsertio oculorum.

Буљнока, ф. (сп.) die die Augen hervorredet, quae exserit oculos.

„Курвина буљнока — schilt der Krebs den Frosch.

Буљити, им, в. impf. п. ј. очи, die Augen hervorreden, exsero oculos.

Буљубаша*, м. Anführer eines буљук, dux turmae, centurio.

Буљубашин, на, но, des буљубаша, centurionis.

Буљубашиница, ф. die Hauptmannsfrau, uxor centurionis.

Буљубашинца, м. dim. в. буљубаша.

Буљубашовање, м. das буљубаша-
Sehn, centuriatus gestio.

Буљубашовати, шужем, в. impf. ich bin буљубаша, sum centurio.

Буљубаша, м. vide буљубаша mit allen Ableitungen.

Буљук*, die Schar, Trupp, turba, turma.

Бумбар, м. die Hummel, apis terrestris Linn.

Бумбаранье, n. das dumpfe Sprechen, nach Art des Himmelsmurrens, murrur.
Бумбарати, ам, v. impf. dumpf sprechen, wie die Himmel summt.

Буна, f. der Aufruhr, seditio.

Буна и Буница, двије воде у Ерцеговини.

Бунар*, m. der Brunnen, puteus. cf. студенца.

Бунарић, m. dim. v. бунар.

Бунарскѣ (бунарскѣ), ка, ко, н. п. вода, Brunnen = Wasser, aqua putealis.

Бунац и буница, in der Redensart, обичао је бунац и буницу, von einem Wadabunden, undique est vagatus. cf. Буна и Буница.

Бунгур, m. (кукурузан или шеничан) die Gröhe, alica (?).

Бунгуранье, n. das Gröhemahlen aliscatio (?).

Бунгурати, ам v. impf. Gröhe mahlen, crassius molo: не може воденица да меље, него бунгура.

Бунгурац, рца m. dim. von бунгур: Ручку бунгураца, вечери ни к**ца.

Буида, f. (у Сријему, у Бачи. и у Бан.) der Pelz, vestis pellicea. cf. кѣрак.

Бундева, f. der Kürbis, cucurbita melo Linn.

Бундевица, f. dim. v. бундева.

Бундевскѣ, ка, ко, н. п. цвијет, Kürbis = Blüthe, cucurbitarum.

Буника, f. das Bilsenkraut, hyoscyamus Linn.

Бунина, der Dünger, stercus.

Буниши, им, v. impf. aufwiegeln, concito.

Бунишице, имсе, v. r. impf. sich emporheben, imperium frango.

Буиован, вна, на, aus dem Schlafe aufstammelnd, e somno excitus, exturbatus.

Бунцанье, n. das Reden wie aus dem Schlafe, somniatio.

Бунцати, ам, v. impf. говорити којешта, као у сну, wie aus dem Schlafe reden, loqui quasi e somno. Бунца као баба у болесни.

Буишине, n. der Ort, wohin das Auskehricht geworfen wird, locus quicquiliarum, fimetum.

Бура, f. der Sturmwind, procella.

Бурав, ва, во, klein, und großbäuchig, pusillus et ventrosus.

Бурар, m. der (Zhier-) Magen, venter.

Бурад, f. (coll.) Fässer, dolia.

Буразер*, m. vide брат.

Бурак, m. Mannsname, nomen viri.

Бургија*, f. мали сврдлић, die kleinste Art Bohrer, terebra minima.

Бургијанье, n. vide бушење.

Бургијати, ам, vide бушиши.

Бургијаш, m. 1) ein Mensch, der überall herumkommt, homo circumforaneus. 2) Schweinmätker (in Serbien), proxeneta suarius.

Бургија, f. dim. v. бургија.

Буре, еша, n. das Faß, dolium.

Буренце, еша, n. dim. v. буре.

Бурликанье, n. eine Art heulenden Weins, fletus genus

Бурликаши, личем, v. impf. heulend weinen, plorare.

Бурљанье, n. das Herumwühlen in flüssigen Dingen, scrutatio in juscule.

Бурљати, ам, v. impf. herumwühlen in Flüssigkeiten, scrutari in juscule.

Бурма*, f. 1) ein glatter Fingerring, annulus. 2) Schraube, cochlea: отворасе на бурму.

Бурмут*, m. der Schnupstabaß, nicotiana sternutatoria.

Бурмутица, f. die Tabakdose, capsula nicotianae.

Бурмутија*, m. der Schnupstabaßfabrikant, venitor nicotianae.

Бурњак, m. vide дуждевњак.

Буро, m. der Dickwanst, abdominosus, ventrosus.

Бурѣншија*, f. Befehlsbrief, edictum veziri.

Бурѣнцук*, m. танко бијело свилено платно, Seidenleinwand, (zu Hemden) byssi sericeae genus.

Бус, m. in dem Räthsel, Назимац куккопа бус под кошаокрповом кукком.

Бусанье, n. das Schlagen auf die Brust, plactus.

Бусанье, n. das Bedecken mit Rasen, caespitatio (?)

Бусати, ам, v. impf. mit Rasen bedecken, caespitem congero.

Бусатице, амсе, v. r. impf. sich auf die Brust schlagen, plangere: бусасе рукама у прси.

Бусен, m. der Rasen, caespes.

Бусенин, ма, мо, rasenreich, caespitosus.

Бусење, n. (coll). der Rasenhaufe, caespites.

Бусија*, vide der Hinterhalt, insidiae. cf. засједа.

Бут, m. der Schinken, perna.

Бутина, f. augm. v. бут.

Бутић, m. dim. v. бут.

Букоглав, ва, во, (см.) vom Kopfe der Gule, epithetum capitis bubonis: „Ид одашле сово букоглава —

Буцанье, n. vide дерање 1.

Буцати, ам, vide дераши 1.

Буцмаст, ма, мо, voll im Gesicht, facie obesa.

Буцов, m. eine Art kleinen Flußfisches, pisciculi genus.

- Буцбан, вна, но, н. п. не раст (кад се букаре крмаче), *brunftig, subans.*
 Буцање, н. н. п. главе, *das Dummseyn des Kopfs*; з. В. vom vorher gedangenen Kopfe, *torpor capitis* (a *crapula*).
 Буцаши, чи, в. *impf. dumm seyn, turbatus sum, ferveo*: и сад ми буци глава од јучерањег пића.
 Буце, чеша, н. пиле од будије, *das Truthuhn, pullus gallinae indicae.*
 Бучевина, f.
 Буцики, м. pl. (coll.) junge Truthühner, *pulli indicii.*
 Буцица, f. Eigenname eines Wasserfalls im Gebiete Zadar, Dorf Trzich, Bach Жеравица, *nomen proprium cataractae.*
 Буца, f. (у Бачкој и у Сријему) *vide* кијача.
 Буцак*, м. *vide* угал.
 Буцачик, м. *dim. v. буцак.*
 Буцља, f. Küche mit kleinen Hörnern, sie selbst nicht groß, aber gut, *vassarum genus.*
 Бушење, н. *das Bohren, terebratio.*
 Бушина, f. ein Schimpfwort für Schafe, *convictum in oves.*
 Бушини, им, в. *impf. bohren, terebrare.*

В.

- Ва, in, in (пријетко се говори, н. п. ва име оца и сина, и твемога дуа; ва истину Божју (говоре попови и калуђери); ва славу и чест (кад чаше славу, cf. слава), cf. у.
 Вабити, им, в. *impf. locken, allicio.*
 Вабљење, н. *das Locken, allectio.*
 Ваведеније, н. *das Fest Mariä Reinigung, purificatio B. V. M. (den 21. Novemb.)*
 Вавек, м. j. ва век, (Рес. и Срем.) *vide* вавијек.
 Вавијек, м. j. ва вијек (Ерц.), *ewig, aeternum.*
 Вавољак, лка м. оно што се сваља међу прстима, или у успима, ein Kugelfen, (von Brot u. d. gl.) *das* man zwischen den Fingern dreht, *globulus convolutus.*
 Вавољење, н. *das Drehen eines Kugelfens zwischen den Fingern, conglobulatio.*
 Вавољипи, им, в. *impf. ваљипи* штога међу прстима, или у успима, ein Kugelfen zwischen den Fingern drehen, *conglobulo.*
 Ваган, м. 1) мјеражитна, ein Getreid-

- demass, mensura, 2) (у Ерц.) чанак, eine hölzerne Schüssel, scutra lignea.*
 Ваган, м. *das Geleise, orbita.*
 Вагов, м. (у Сријему), eine Art großen Winzermessers, zum Schilfschneiden, *scalprum arundini secandae.*
 Вада, f. *vide* рок.
 Вадини, им, в. *impf. herausnehmen, promo.*
 Вађење, н. *das Herausnehmen, promotio (?)*.
 Вазда, (у Ерц.) *vide* свагда.
 Ваздан (вац дан), den ganzen Tag, *totam diem.*
 Вазућа, f. намаспир у Босни (може бити да је сад и пуста):
 „И Вазућу крај воде Криваје —
 Ваиз*, м. der Prediger, *praedicator*:
 „К нама брже оце и ваизи —
 Ваин, adj. indecl. fein, elegans, excellens.
 Ванспина, м. Mannsname, *nomen viri*:
 „Па дозива слугу Ванспину:
 „Ванспино моје чедо драго! —
 Ваја, f. hyp. v. Василија.
 Вајат, м. *vide* вајет.
 Вајатина, f. augm. v. вајат.
 Вајатик, м. *dim. v. вајат.*
 Вајатски, ка, ко, н. п. врата, Kammer, Kellner, *cellarius, ad cellam pertinens.*
 Вајда*, f. Nutzen, *utilitas.*
 Вајдица, f. *dim. v. вајда, cf. главница.*
 Вајкање, н. *das Entschuldigen, jemand nicht nach seinem Wunsch bewirthe zu haben, excusatio de coena minus lauta.*
 Вајкатице, амсе, в. r. *impf. sich entschuldigen, daß man Jemand nicht nach seinem Wunsch bewirthe, excusare se de coena minus lauta.*
 Вака, м. hyp. v. Василије.
 Вако, м. j.
 Вала, f. 1) *das Lob, laus, 2) das Loben, Rühmen, laus.*
 Вала*, bey Gott! hercule!
 Валаке*, f. pl. *das Werkzeug um die Füße zusammen zu winden, bey der Fadenstrafe, instrumentum pedibus ligandis ad feriendo soleas, cf. фаларе.*
 Валинка, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Fehler, Mangel, *vitium defectus.*
 Валипи, им, в. *impf. loben, rühmen, laudo.*
 Валипи, им, в. pf. (у Сријему у Бачк. и у Бан.) *fehlen, labor; desum.*
 Валиписе, имсе, в. r. *impf. sich loben, rühmen, prahlen, se laudare.* Ко се вали, сам се кварн.
 Валов, м. *alveus, der Schweinetrog.*

Валовити, та, то, wellenreich, undosus:

„Валовити Дрину пребродише —

Валово, n. мала варошица у Славо-нији.

Ваља, f. das Zündloch (an der Flinte, Kanone), foramen incendiarium.

Ваљак, ка, das Propfreiß, surculus.

Ваљан, на, но, wasser, probus.

Ваљање, n. das Wälzen, volutatio.

Ваљарица, die Walkmühle, fullonica.

Ваљати, ам, v. impf. 1) wälzen, voluto. 2) сукно, walken, subigo.

Ваљати, ам, v. impf. 1) werth sein, valere: ваља сто дукама, ваља царева града. 2) ваља ићи, тап тиш, орортет; коњ ваља, леб ваља, Pferd vonnöthen, Brod vonnöthen, ваљаке по мени.

Ваљатице, амсе, v. r. impf. sich wälzen, volutare se.

Ваљевац, вца, m. einer von Waljemo.

Ваљевка, eine von Waljemo.

Ваљево, n. nom. propr. einer Stadt in Serbien:

„Полећела два бијела голуба

„Од онога ваљенога Ваљева —

Ваљевски, ка, ко, von Waljevo.

Ваљење, n. das Loben, laudatio.

Ваљушка, f. (österr. der Knödel), Kloss, globulus e farina, pastillus.

Ваљушкaње, n. dim. v. ваљање.

Ваљушкати, ам, dim. v. ваљати.

Ваљушкатице, амсе, dim. v. ваљатице.

Вамилја, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Familie, familia. cf. кољено, лоза.

Вампир, m. vide вукодлак.

Ван, (у Ерц.) 1) als, außer, praeter:

„Ништо лепше ни красије,

„Ван чарапа и опанак.

2) ван да, außer wenn, nisi si, i. q. већ ако.

Вандрша, f. vide ваша.

Вара, f. vide варица: наврела вара од Дундулова дола (у приповијешки).

Варадин, m. Peterwardein, Petrovaradinum.

Варадинац, нца, m. der Peterwardeiner, Petrovaradinensis.

Варадинка, die Peterwardeinerin, Petrovaradinensis femina:

„Платио бели Варадинка Мара

„На Дунаву према Београда —

Варадински, ка, ко, Peterwardeiner, Petrovaradinensis.

Вараждин, m. Warasdin, Varasdinum.

Вараждинац (нца), човек из Варажина. Вараждински, ка, ко, von Вараждин.

Варак*, m. das Raufgold, Flittergold, bractea aurichalci.

Варакaње, n. das Ausweichen, declinatio.

Варакати, ам, v. impf. seinem auszu-

Варакатице, амсе, v. impf. sich weichen lassen, declino aliquem.

Варакатица, леишем, v. pf. u. impf. mit Flittergold besetzen, bractea aurichalci induco.

Варакли*, adj. mit варак überzogen, bractea aurichalci inductus:

„И дај мени варакли преслицу —

Варалица, f. betrügerisch, fraudulentus, (als Apposition).

Варање, n. das Betrügen, deceptio.

Варати, ам, v. impf. betriegen, decipio.

Варатице, амсе, v. r. impf. sich täuschen, decipior.

Варварин, m. Ebene an der Morawa bei Спалак.

Варварица, f. dim. v. Варвара (Barbara) само у овој пјесми:

„Варварица вари,

„А Савица лади,

„Николица куса. cf. варица.

Вареник, m. вруке замењено и заби- берено вино, што се по обичају пије на Божић прије јела (у Сријему и у Бачк.) eine Art Weinsuppe mit Honig und Pfeffer, besonders auf Weihnachten üblich, potionis genus.

Вареника, f. warme Milch, lac calefactum.

Варење, n. 1) das Kochen, coctio. 2) варење. Украо калуђер с ђаком козу, па дали да се кува и пече, а они отишли да служе лепурђију.

У један пул калуђер повиче из ол- тара (као да чаши нешто): „Ђаче ђакушпи! отиди обиди: печели се печење и варили се варење“. А ђак му одговори: „Оче дуовени! дошао човек, па познао роге и ноге, и од- нијо весе.“

Варзило, n. die Brasilie, (Farbemittel von Brasilienholz,) color ligni brasili- liani.

Вариво, n. Hülsenfrüchte, legumina.

Варин дан, на дне, m. St. Barbara- Tag, dies festus S. Barbarae.

Варити, им, v. impf. kochen, coquo.

Варитице, имсе, v. r. impf. kochen, sie- den, coqui.

Варићак, m. eine Art Getreidemaß (Her- zedowina), mensurae parvae genus: од шиника варићак (у приповијешки); већ је прднуо у варићак.

Варица, f. (dim. v. вара?) жито што се по обичају кува на Варин дан: метнесе у један лонац, нап у ко- тао од свакога жита и варица, те се скува заједно, па се једе послје, други и трећи дан, пошто се о- лади; и зато се пјева:

„Варварица вари,

„А Савица лади,

„Николица куса.

Варица се обично, готово свуда, пристави јошн у вече (у очи Вари-на дне), па се у јутру гледа с које је стране наврела, те на оној страни сију жита оне године: зашто кажу да ће онамо најбоље родити.

„Наврела вара од Дундулова дола (приповијетка Ерцеговачка)“ *das Gerüst, so auf Barbara üblich ist, festum solenne die festo S. Barbarae:*

„Поручује Варица Божићу:

„Пошли мене од прасца ножицу,

„Да зачним варицу шеницу.

(пјевасе Божићу послје варица дне)

Варјача, *f. der Kochlöffel, ligula.*

Варка, *f. das Schwanzstück vom Fische, cauda.* Варка пред Марка. 2) (*im Scherze*) der Hintere, *podex, praesertim femininarum.*

Варница, *f. der Funke, scintilla.*

Варничав, ва, во, н. п. барут, *funfig, viel Funken sprühend, scintillosus (?)*.

Варош*, *f. die Stadt, urbs.*

Варошанин, м. der Städter, *urbanus.*

Варошница, *f. dim. v. варош.*

Варошка, *f. die Städterin, urbana.*

Варошкѝ, ка, ко, 1) *städtisch, urbanus.* 2) *adv. städtisch, urbano more.*

Варошчад, *f. (coll.) die Stadtkinder, juvenus urbana.*

Варошче, чета, н. *das Stadtkind, juvenis urbanus.*

Варошчица, *f. dim. v. варошка.*

Вас, *vide сав:*

„На алапу, вас у чистом злату-

„Вас му коњиц у крв огрезуо —

Васа, (Рес. и Срем.) *vide Vaso.*

Василија, *f. Basilia, Basilica.*

Василије, м. *Basilius, Basilus.*

Васиљ, м. *vide Василије.*

Василица, *f. колач што се по обичају мјеси на мали божић, eine Art Schmalzbrot auf den Basilitag, panis S. Basilii (?)*.

Васионѝ свијет, *die ganze Welt, orbis terrarum* (cf. slav. вселенная, *das der griechischen οἰκουμένη wörtlich entspricht*).

Васко, м. *Mannsname, nomen viri* (v. Василије).

Васколик, ка, ко, *ganz, totus quantus.*

Васкрс, м. } *Ostern, pascha.* На ва-

Васкрсеније, н. } *скрсеније* треба свако да узме навору: зато у Србији зађу пред васкрсеније по селима намастирски ђаци с копарницама те дају навору за јаја. О васкрсенију се пуку шареним и црвеним јајима, м. ј, ударају врховима јаје

о јаје, па које се разбије оно узме онај који је разбио. То чине код намастира и код цркве и непознати људи, али треба најприје да виде јаја један другоме: зашто неки пробију јаје од оздо те исциједе жуће и бјеланце, па налију воска да је тврђе. Од васкрсенија до Спасова дне говорисе, кад се двојица сретну на путу, или кад који коме дође у кућу, ристос васкрс (мјесто добро јутро, помоз Бог и добар вече), подговарасе ва истину васкрс; тако и кад се пије, мјесто спасуј се и на здравље.

Васкрснути, нем, *v. pf. (vom Tode) auferstehen, resurgo.*

Васкрсвање, н. *das Feiern der Ostern, celebratio paschalis.*

Васкрсовати, сужем, *v. impf. und pf. die Ostern zubringen, celebros pascha.*

Васо, м. (Ерц.) *hur. v. Василије.*

Васоје, м. *Mannsname, nomen viri.*

Васојевићи, м. *pl. Gegend und Stamm an der Grenze gegen Montenegro:*

„Пред њу метни Мутана Лазара:

„Јер је Лазо од Васојевића —

Вам, м. *die Kloster, decempeda.*

Вамане, н. *das Fangen, captatio.*

Вамати, ам, *v. impf. fangen, capto.*

Вамитисе, имсе, *v. r. pf. брда, посла, dazu kommen, ingredior, aggredior.*

Вамлика, *f. ein Scheit Holz, pars ligni secta.*

Вамол, м. *Mannsname, nomen viri.*

Вамра, *f. das Feuer, ignis. cf. огањ.*

Вамраљ, м. *die Feuerschaukel, batillum.*

Вамрен, на, но, *feurig, igneus.*

Вамрица, *f. dim. ein kleines Feuer, igniculus.*

Вамриште, н. *Feuerstätte, ustrina.*

Тражити вамре на лањском ва-тришту.

Вакел, м. } *vide убрадач.*

Вакон, м. }

Вам, *f. vide уш.*

Ваша (или вандрша), *f. комад коже што се одадре с тела, ein Stück abgeschundene Haut, frustum cutis detractae.* Који се расрди да му одадремо вашу (у приповијетки).

Вашар, м. (у Сријему, у Бачк. и у у Бан.) *der Markt, die Messe, nundinae.* Комае вашар капу купује, он гологлав иде. cf. панађур.

Вашарење, н. *das Markten, nundinatio.*

Вашарити, им, *v. impf. Markt, Messe halten, nundinor.*

Вашариште, н. *der Ort wo Markt (Messe) gehalten wird, locus nundinatum.*

Вашарни, на, но, и. п. доба, Markt-Mess-, nundinalis.
 Вашарница, м. der den Markt, die Messe, besucht, nundinarius.
 Вашина, f. грање сирово, Faschinen, fascis virgultorum.
 Вашина, f. као мала чибулица, што изиђе на нози под кожом на сврби.
 Вашка, f. vide псето.
 Вашљив, ва, во, vide ушљив.
 Вашљивац, вца, м. vide ушљивац.
 Вашљивица, f. vide ушљивица.
 Веверица, f. (Рес. Срем.) vide вјеве-рица.
 Вега, да, до, vide веп.
 Ведар, дра, ро, heiter, serenus.
 Веденик, м. eine Art Pistole (von Venedia), teli minoris genus.
 Веденички, ка, ко, и. п. пиштољ, злато, Venetianer, Venetus.
 Веднуши, нем, (у Ресаи и у Лије-вчу) vide вишени.
 Ведрина, f. die Heiterkeit, serenitas.
 Ведриши, им, v. impf. heitern, se-reno. Види онај, који ведри и об-лачи.
 Ведришисе, рисе, v. г. impf. es wird heiter, serenatur coelum.
 Ведрица, f. vide ведро 1.
 Ведро, н. 1) дрвен суд водени, der Wassereimer, situla. 2) на бунару, der Wassereimer, situla. 3) (у крајини Негопинској) мјера од 12 ока, Ei-mer von 12 Maß, amphora: пошто је ведро вина?
 Вез, м. die Stickeren, pictum per acum.
 Везак, ска, м. hyp. v. вез:
 „Везак везла сеја Тешедара —
 Везање, н. das Binden, ligatio.
 Везати, вежем, v. impf. binden, ligo.
 Везатисе, ежемсе, v. г. impf. ich wie gebunden verhalten, ligor: веж' се! ruft der Räuber beim Eintritt ins Haus.
 Везење, н. das Sticken, pictura per acum.
 Везилац, зиоца, м. м. j. што веже виноград.
 Везиља, f. die Stickerin, quae acupingit.
 Везир*, м. der Besir, vezirus.
 Везирев, ва, во, vide везиров.
 Везиревница, vide везировница.
 Везиров, ва, во, des Besirs, veziri.
 Везировница, f. die Frau des Besirs, veziri uxor.
 Везирски, ка, ко, 1) Besir-, veziro-um. 2) wie ein Besir, more veziri.
 Везирство, н. das Besirthum, vezira-tus:
 „Дао би му на Босни везирство —
 Вјавица, f. (Рес. и Срем.) vide вја-вица.

Вејање, н. (Рес. и Срем.) vide вјање.
 Вјати, јем, (Рес. и Срем.) vide вја-ти.
 Век, м. (Рес. и Срем.) vide вијек.
 Век, м. } козји глас, das Meckern, mu-
 Века, f. } titio.
 Бекавица, f. коза, die Meckerin (als Apposition von der Ziege), mutitrix. cf. бекавица.
 Векешање, н. das Meckern, mutitio.
 Векешати, векеhem, v. impf. meckern, mutio.
 Векнуши, нем, v. pf. meckern, mutio.
 Вековање, н. (Рес. и Срем.) vide вје-ковање,
 Вековати, кујем (Рес. и Срем.) vide вјековати.
 Вела, f. die Art, Gattung, genus.
 Веле, (сп.) groß, magnum:
 „О мој вранче веле добро моје —
 Велен, (сп.)
 „Ој девојко селен велен!
 „Не узвијај обрвама —
 Веленац, нца, м. (у Сријему) vide ша-реница.
 Велигдан (велики дан), м. (доље пре-ко Мораве) vide васкрсеније.
 Велика, f. Frauenname, nomen femi-nae.
 Велика неђеља, f. die Charwoche, heb-domas antepaschalis.
 Великачак, чка, ко, augm. v. велики, sehr groß, valde magnus, vastus.
 Велики (comp. већи), ка, ко, 1) groß, magnus, 2) у велике, recht mitten drin, magnopere.
 Велим, vide вељу.
 Велимир, м. Mannsname, nomen viri.
 Величање, н. das Großthun, ostentatio.
 Величатисе, амсе, v. г. impf. großthun, ostentare se.
 Величина, f. die Größe, magnitudo, altitudo.
 Величко, м. Mannsname, nomen viri.
 Велкер, м. (öfterr. der Feldscherer), der Chirurgus, chirurgus.
 Велкерев, ва, во, des Chirurgus, chirurgi.
 Велкеревница, f. die Frau des Chirur-gus, uxor chirurgi.
 Велкерски, ка, ко, 1) chirurgisch chi-rurgicus. 2) adv. chirurgisch, chirur-gice.
 Вељача, (једни говоре и авељача и овељача) vide бабини укови.
 Вељко (Вељко), м. Mannsname, nomen viri.
 Вељу, (Ерц.), велим, sagen, ajo, dico.
 Венац, нца, м. (Рес. и Срем.) vide вијенац.
 Вендрек, м. der Fährndrich, signifer.
 Вендрекев, ва, во, des Fährndrichs, signiferi.

В'ндрековница, f. die Fährndrichs-Frau,
ihor vexilliferi.

Венѣње, n. das Welfen, marcog.

Венуши, венем, v. impf. welfen, marcog.

Венчавање, n. (Рес. и Срем.) vide вјенчавање.

Венчаваши, ам, (Рес. и Срем.) vide вјенчаваши.

Венчавашице, амсе, (Рес. и Срем.) vide вјенчавашице.

Венчаши, на, но, (Рес. и Срем.) vide вјенчани.

Венчаница, f. (Рес. и Срем.) vide вјенчаница.

Венчање, n. (Рес. и Срем.) vide вјенчање.

Венчаши, ам, (Рес. и Срем.) vide вјенчаши.

Венчашице, амсе, (Рес. и Срем.) vide вјенчашице.

Вѣна, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Beeren von Wachholder (zum Räuchern,) baccae juniperi.

Веома, sehr, valde.

Вѣпар, пра, m. крмак, бравац, назимац, das Schwein (Männchen), porcus.

Вѣра, f. (Рес. и Срем.) vide вјера.

Вѣран (вѣран), рна, но, (Рес. и Срем.) vide вјеран.

Вѣрање, n. das heimliche Umhergehen, clandestina circuitio.

Вѣрашице, ремсе, v. r. impf. крипице, провлачишице, heimlich umhergehen, clam circuitio.

„Не чудимсе лији ни Ђердану,

„Већ се чудим зецу и гаџама:

„Куд се вере како не издере —

Вѣргија*, f. vide пореза.

Вѣргијаш, m. der der пореза unterworfen ist, vestigialis.

„А Турака Јањи донесоше

„Пет спопина онѣ укупаше,

„Вѣргијаша ни носили ни еу —

Вѣреница љуба, f. (сп. Рес. и Срем.) vide вјереница.

Вѣресија, Kredit, fides: узео на вересију; отпишао да купи вересију.

Вѣриге, f. pl. die Kesselfette, catena e qua pendet aenum.

Вѣрижице, f. pl. dim. v. вериге.

Вѣрижача, f. der Balken, an dem die Kesselfette befestiget ist, trabs e qua pendet catena aeni.

Вѣрица, f. dim. v. вера.

Вѣркање, n. dim. v. верање.

Вѣркашице, амсе, dim. v. верашице.

Вѣрмаши, ам, v. impf. аштен, фүрштен, суро: он њега не верма ни у што.

Вѣрмаш, m. (сп.) der Feldmarschall, summus dux exercitus:

„Вѣрмаш оде Нишу и Видину;

„Узе Наша, не може Видина —

Вѣрност, f. (Рес. и Срем.) vide вјерност.

Вѣровање, n. (Рес. и Срем.) vide вјеровање.

Вѣровати, рујем, (Рес. и Срем.) vide вјеровати.

Вѣровишница, f. vide Вѣровишница.

Вѣрта, f. (у Сријему) 1) das Fürtuch, praescinctorium. 2) die Fürtuchleinwand, lintem praescincturiis conficiendis: дај ми вѣрте за кеџљу.

Вѣртен, m. die Krippe (der Geburt Christi). die die Schulknaben um Weihnachten umherführen, praesepe Christi.

Вѣругање, n. das Schlängeln, sinuatio.

Вѣругашице, амсе, v. r. impf. sich schlängeln, sinuari.

Вѣс*, m. das rothe türkische Kappchen, galericulum turcicum.

Вѣса, m. (Рес. и Срем.) vide Весо.

Вѣсела, f. Frauenname, nomen feminae.

Вѣселин, n. Mannsname, nomen viri.

Вѣселиши, им, v. impf. freuen, gaudio afficio:

Вѣселишице, имсе, v. r. impf. sich freuen, gaudeo.

Вѣсѣлак, m. lustiger Kunde, hilarator.

Вѣсѣље, n. 1) die Lustigkeit hilaritas. 2) die Hochzeit, nuptiae. cf. свадба.

Вѣсѣљење, n. das Freuen, hilaratio.

Вѣсео, села, ло, 1) lustig, hilaris. Вѣсело срце куџљу преде. 2) armselig, miser: камо тај мој весели бран?

Вѣсна, f. augm. v. вес.

Вѣснѣ, m. dim. v. вес.

Вѣслање, n. das Rudern, remigatio.

Вѣслаши, ам, v. impf. rudern, remigo.

Вѣсло, n. das Ruder, remus. у пјесмама пјевасе in pl. и веслепа:

„Дај ти мене ораву лађу

„И веслепа дрва шимширова —

Весо, m. (Ерц.) hup. v. Веселин.

Вѣспи, везем, v. impf. sitzen, pingere acu.

Вѣл (Ерцеговци говоре и в е г д), та, то, alt, vetus.

Вѣпар, пра, m. (Рес. и Срем.) vide вјепар.

Вѣпма, *, f. das Fetwa (Brief des Musti), res judicata a Musti.

Вѣпрењаџ, m. (Рес. и Срем.) vide вјепрењаџ.

Вѣпрењача, f. (Рес. и Срем.) vide вјепрењача.

Вѣпрење, n. (Рес. и Срем.) vide вјепрење.

Вѣприна, f. augm. v. вѣпар.

Вѣприти, им, (Рес. и Срем.) vide вјеприти.

Вѣприџ, m. dim. v. вѣпар.

Вѣпрѣшт, та, то, (Рес. и Срем.) vide вјепровишт.

Вепрогоња, м. (Рес. и Срем.) vide вјетрогоња.
 Вепромеш, м. (Рес. и Срем.) vide вје-
 тромеш.
 Већ, 1) schon, jam. 2) sondern, sed: ни
 је тако, већ овако. 3) већ ако, außer
 wenn, nisi si.
 Већа, f. (Рес. и Срем.) vide вијећа.
 Већање, п. (Рес. и Срем.) vide вије-
 ћање.
 Већати, ам, (Рес. и Срем.) vide вије-
 ћати.
 Веће, vide већ.
 Већал*, м. der Stellvertreter, vicarius:
 „Мустај - пашу царева већала —
 Већма, mehr, magis.
 Већање, п. das Medern, mutatio.
 Већати, чим, v. impf. medern, mutio.
 Веће, вечера, п. der Abend, vesper, ves-
 пер, рн f. spera; auch m.in: добар
 вече!
 Већера, f. das Abendessen, coena (in
 Serbien das Hauptessen, also ganz
 eigentlich die classische coena).
 Већеравање, п. das Essen zu Abend,
 coenatio.
 Већеравати, ам, v. impf. nachtmalen,
 coenot.
 Већерање, п. das Abendmalen, coe-
 natio (?)
 Већерас, } diesen Abend, hac ves-
 Већераске, } pera.
 Већерати, ам, v. impf. и pf. abends-
 mahlen, coeno.
 Већерашњи, ња, ње, von diesem Abend,
 huius vespere.
 Већерин, м. Mannsname nomen viri.
 Већерњи, ња, ње, Abend-, з. В.
 Abendstern и. f. w. vespertinus.
 Већером, abends, vespere:
 „Досади ми јутром и вечером —
 Већип, та, то, (Рес. и Срем.) vide
 вјечип.
 Већала, f. (Рес. и Срем.) vide вјешала.
 Већалица, f. (Рес. и Срем.) vide вје-
 шалица.
 Већање, п. (Рес. и Срем.) vide вје-
 шање.
 Већати, ам, (Рес. и Срем.) vide вје-
 шати.
 Већип, та, то, (Рес. и Срем.) vide
 вјешип.
 Већипак, м. (Рес. и Срем.) vide вје-
 штак.
 Већипац, вешца, м. (Рес. и Срем.)
 vide вјешпац.
 Већипина, f. (Рес. и Срем.) vide вје-
 шпина.
 Већипица, f. (Рес. и Срем.) vide вје-
 шпица.
 Већипичина, f. augm. v. вешпица.
 Вивак, вка, м. der Ribiz, gavia.

Вигань, м. (у Сријему) das Frauen-
 fleid, vestis feminae.
 Вигань, гња, м. vide ковачница.
 Вигови, м. pl. vide омче.
 Вид, м. das Sehen, visus: тако ми вида
 очнијега; дошао за вида.
 Вид, м. Mannsname, nomen viri.
 Вида, f. Frauennname, nomen feminae.
 Видак, м. Mannsname, nomen viri.
 Видање, п. vide лијечење.
 Видар, м. vide лекар.
 Видарина, f. vide лекарина.
 Видарица, f. vide лекарица.
 Видати, ам, vide лијечити.
 Видач, м. Mannsname, nomen viri.
 Видело, п. (Рес.) vide виђело.
 Видети, дим, (Рес.) vide виђети.
 Видетице, димсе, (Рес.) vide ви-
 ђетице.
 Видик, м. der Anblick, conspectus:
 „У по поља, свјету на видик —
 Видило, п. (Срем.) vide виђело.
 Видин, м. Widin, Vidinum.
 Видинац, ица, м. човек из Видина.
 Видиналија*, м. vide Видинац.
 Видинскѣ, ка, ко, von Видин.
 Видипи, им, (Срем.) vide виђети.
 Видипице, имсе, (Срем.) vide виђе-
 тице.
 Видов дан, ва дне, м. 15ти јунија,
 кад су Србљи изгубили на Косову,
 St. Veits Tag, jugl. Anspielung auf vid-
 Видовип, та, то, дијете, које се
 роди у кошуљци, зовесе видови-
 то; и такови послаје човек (при-
 повиједају), или жена, иде са вила-
 ма, и зна више него други људи,
 ein Sonntagskind, albae gallinae fi-
 lius (?).
 Видовка, f. eine Art Kirsche, cerasi ge-
 nus.
 Видоје, м. Mannsname, nomen viri.
 Видојевица, f. Berg ober Љешница,
 mit Ruinen auf seinem Gipfel.
 Видосага, f. Frauennname, nomen fe-
 minae.
 Видра, f. die (Fisch-) Otter, lutra.
 Виђање, п. 1) das Ostsehen, visio. 2)
 die Aufsicht über die Küche, з. В. bey
 Hochzeiten, ministerium culinarium.
 Виђати, ам, v. impf. 1) oft sehen, video.
 2) готовити јело, die Küchenaufsicht
 führen, procuro culinam.
 Виђатице, амсе, v. з. impf. sich sehen,
 zusammen kommen, convenio.
 Виђело, п. (Ерц.) das Licht, lumen.
 Извѣће хело на виђело.
 Виђеније, п. (Ерц.) das Sehen, visio:
 срећно виђеније, дугу љубав, од
 Бога живот и здравље (напијасе
 уз чашу).
 Виђети, дим, v. pf. (Ерц.) sehen, video.

Виђетице, димсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) *sich sehen*, *convenio*. 2) како ми се види, *scheint*, *videor*. 3) види ли се, *sieht man*, *nonne est obscurum*?

Виђао, жла, m. *vide* вижле.

Виђласт, па, по, ж. В. девојка, *die viel umhergafft*, *puella imprudentior*.

Виђле, лепта n. *der Wachtelhund*, *canis avicularius* Linn.

Виђлаин, m. Турски новац од 60 пара, *eine türkische Münze von 60 Para*, *pumi Turcici* genus.

Виђавица, f. (Ерц.) *Schneesturm*, *imber nivium* (?), cf. мекава.

Виђање, n. 1) керање, *das Jagen*, *agitatio*. 2) *das Winden*, *volutio*, *versatio*.

Виђање, n. (Ерц.) *das Wurfeln*, *ventilatio*.

Виђар, m. *der Wirbelwind*, *turbo*:

„Да га виђар ејетар не однесе —

Виђати, ам, v. impf. кераати, *jagen*, *agito*.

Виђати, јем, v. impf. (Ерц.) *wurfeln*, *ventilo*.

Виђатице, јамсе, v. r. impf. *sich ein-*

Виђатице, емсе, v. r. impf. *den, vol-*
vi, torqueri:

„Вије ли се првен барјак

Над милим кумом —

Вијек, (Ерц.) 1) *die Lebenszeit*, *vita*: у мом вијеку. 2) никад (ни) до вијека, *in meinem Leben nie*, *ewig nie*, *unquam*.

Вијенац, нца, m. (Ерц.) *der Kranz*, *corona*.

Вијене, n. *das Winden*, *vietio* (?)

Вијеница, f. (Ерц.) *vide* вјереница.

Вијека, f. (Ерц.) *Conferenz* (*Berathschlagung*), *deliberatio*.

Вијекање, n. (Ерц.) *das Berathschlagen*, *deliberatio*.

Вијекаати, ам, v. impf. (Ерц.) *berathschlagen*, *delibero*.

Вијугање, n. *das Schlängeln*, *sintuatio*

Вијугатице, амсе, v. r. impf. *sich schlängeln*, *sinuor*.

Вика, f. 1) *das Geschrey*, *clamor*. На курјакѣ вика, а лисице месо једу. 2) *ein Getreidemaß*, *mensurae* genus (in der Watschka).

Викало, m. (pl. викачи) *der Schreyhaß*, *clamosus*.

Викање, n. *das Schreyen*, *clamor*.

Викаати, вичем, v. impf. *schreyen*, *clamo*.

Викач, m. *vide* викало.

Викнути, нем, v. pf. *auffschreyen*, *exclamo*.

Вила, f. *die Wile* (eine Art Nymphe), *Vila* (*nympha*). Виле живе по великим

планинама и по камењацима око вода. Вила је свака млада, лијепа, у бијелу танку аљину обучена, и дугачке, низ леђа и прси распуштене косе. Виле ником не ће зла учинити, докле и ко не увериједи (нагазивши на њено коло, или на вечеру, или друкчије како), а кад и ко увериједи, онда га различно наказе: успријеле га у ногу или у руку, у обје ноге или у обје руке, или у срце, те одма умре.

Вилаеп*, m. 1) земља, *das Land*, *terra*: опишао на вилаеп. 2) *leute*, *homines*: чуј (те) вилаете! cf. свијет.

Вилаеплија, m. *vide* земљак.

Вилаепски, ка, ко, *Landes* =, ж. В. *Geld*, *Richter*, *publicus*.

Вилдиш*, m. *das Elfenbein*, *ebur*.

Виле, f. pl. *Heugabel*, *furca foenaria*.

Вилиман, m. велики вир, *ein großer Wirbel*, *vortex major*.

Вилин, на, но, *der Wile gehörig*, *vilae*.

Вилина коса, f. *Flachseide*, *cuscuta eugoraea* Linn.

Вилиндар, m. намастир у Светој гори. Вилиндарац (рца), калуђер из Вилиндара. Вилиндарски, ка, ко, *von Wiliendar* (*sonst Chilendar*).

Вилин, m. *Philipp*, *Philippus*.

Вилипац, пца, m. dim. v. Вилип.

Вилица, f. *die Kinnlade*, *maxilla*.

Вило, само у овој загонетки: Мошовило вило, по гори се вило, кући долазило, соли не лизало (п. ј. челе).

Вилован, вна, но, *vilenhaft*, *lym-*

Виловин, па, та, *phaticus* (?) :

„На ђогату коњу виловноме —

Виловије, m. *Philotheus*, *Philotheus*.

Вилушке, f. pl. *die Eßgabel*, *furca*.

Виле, мена m. *das Euter*, *uber*.

Вилешце, n. dim. v. виле.

Винарина, f. новци што се дају спатијемјесто десетка виноградскога, *Weingeld*, *vestigal vinarium*.

Вини, на, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) *vide* ванн.

Винко Лозик, m. *eine komische Personifizierung des Weins* (etwa *Weinhold Rebmann*), *Iacchus*: ударио га Винко Лозик у главу, m. j. опиоше.

Винковци, ваца, m. pl. *Städtchen in Sirmien*. Винковчанин, човек из Винковаца. Винковачки, ка, ко; *von* Винковци.

Вино, n. *der Wein*, *vinum*.

Винобој, m. *Alfermes*, *phytolacca decandra* Linn.

Винов, ва, во, ж. В. лоза, *Wein*; ж. В. *Rebe*, *vitis*.

Виновес, m. *feine ve Fes = müge* (q. d. *huo fes?*), *mitrae genus*.
 Виновесак, m. *hur*, v. *виновес*:
 „На глави јој весак виновесак —
 Виноград, m. *Weinberg*, *vinea*.
 Виноградац, граца m. *hur*, v. *виноград*.
 Виноградски (виноградски), ка, ко,
 zum *Weinberg gehörig*, *vineae*.
 Винош (планина), m. (ст.)
 „Па ти ајде на Винош планину —
 Вински, ка, ко, j. *В. суд*, *Wein-geschirr*.
 Винуши, нем, v. *pf. wedeln*, *agito caudam*.
 Док кучка репом не вине, не ће
 нас за њом попрчати.
 Винушина, f. *augm.* v. *вино*.
 Винце, n. *Weinchen*, *vinulum* (?): *винце*
кисело срце весело.
 Винџага, f. 1) *wilder Weinstock*, *vitis*
silvestris. 2) *die Frucht davon*, *uva sil-*
vestris.
 Вир, m. *der Wirbel*, *vortex*.
 Вирџаз, m. (у Сријему, у Бачк. и у
 Бан.) *die Ruthe*, *Ruthenstreich*, *virgae*.
 Вирење, n. *das Spähen*, *speculatio*.
 Вирити, им, v. *impf. spähen*, *spe-*
culor.
 Вирик, m. *dim.* v. *вир*.
 Вировит, та, то, n. n. *вода*, *vir-*
belvoß, *vorticosus*.
 Вировитица, f. *мала варошица у*
Славонији.
 Вис, m. *Bergspitze*, *casumen montis*:
 „Када будеш вису на планину —
 Висбаба, f. *das Schneeglöckchen*, *ga-*
lanthus nivalis Linn.
 Висина, f. *die Höhe*, *altitudo*.
 Висити, им, v. *impf. hangen*, *pen-*
deo. Што виси нек' опада.
 Висок (супр. виши), ка, ко, *hoch*, *altus*.
 Висуљак, љка m. *само у овој заго-*
нешки: *Виси виси висуљак*, *прчи*
прчи прчуљак; *Бога моли прчу-*
љак, да опадне висуљак? ш. j. *жир-*
ка и сениче.
 Вит, та, то, *vide витак*:
 „Витна јело дигни горе гране —
 Вит, вит! } *interj. Laut*, *um die*
Вита, вита! } *Taube zu locken*, *sonus*
alliciendi columbas,
 Витак, пика, ко, *biegsam*, *flexilis*.
 Витџао, пла, m. 1) *der Garnhaspel*, *rhombus*. 2) *der Haspel*, *rhombus*. 3) *vide*
насад 2.
 Витџез, m. *der Held*, *vir fortis*, *heros*.
 Вити, вијем, v. *impf. winden*, *vieo*.
 Витиљ, m. 1) *die Lunte*, *funiculus in-*
cendiarius. 2) *der Docht*, *ellyphnium*.
cf. свјештило.
 Витисе, вијемсе, v. r. *impf. sich win-*
den, *ambio*:
 „Па се вије ружа око бора,
 „Као снџа око ките снџа —

Витице, f. pl. *eine Art ungrischer*
Haarzöpfe, *cirri*.
 Витко, m. *Mannsname*, *nomen viri*.
 Витлање, n. *das Schwingen*, *vibratio*.
 Витлапти, ам, v. *impf. schwingen*, *vi-*
bro.
 Витланк, m. 1) *dim.* v. *витао*. 2) *n. n.*
клободана, *или злата*.
 Витомир, m. *Mannsname*, *nomen*
vir.
 Виторог, га, го, *mit gewundenen*
Hörnern, *cornibus tortis*:
 „Младе воке виторог —
 Вџа, m. (Рес. и Срем.) *vide Вџо*.
 Вџан, m. *Mannsname*, *nomen viri*.
 Вџенџија, } *Vincenz Vincentius*.
 Вџенџије, }
 Вџо, m. (Ерц.) 1) *hur*, v. *Вилин*. 2)
hur, v. *Вџенџије*.
 Вџан, чна, но, *bewandert*, *versatus*:
није он вџан томе послу.
 Вџак, шка, m. *das Mehr*, *der Übers-*
schuß, *plus*.
 Вџе, ober, *supra*.
 Вџеград, m. *Ort an der Drina*; *süd-*
lich von Zwornik, *berühmt* (im *Sprich-*
wort) *durch seine Brücke*: *Остаде*
као куприја на Вџеграду.
 Вџек*, m. *die Patrone*, *embolus igni-*
arius.
 Вџекаук*, m. *die Patronatsche*, *pera*
embolorum igniariorum.
 Вџење, n. *das Hangen*, *suspensio*.
 Вџина, f. *die Höhe*, *altitudo*, *cf. виеина*.
 Вџиња, f. *die Weichselfirsche*, *cerasum*
apronianum Linn.
 Вџињеви, adj. *indecl. weichselfarb*, *co-*
lorem habens cerasi aproniani.
 Вџињица, f. *dim.* v. *вџиња*. 2) *eine*
Art Fisolien, *phaseoli genus*. (3 село
ниже Бијограда.
 Вџињиџица, f. *dim.* v. *вџињица*:
 „Вџињиџица род родила —
 Вџињов, ва, во, *der Weichselfirsche*
gehörig, *cerasi aproniani*.
 Вџињовац, вџа, m. *ein Stab von Weich-*
selfolz, *baculus e ligno cerasi aproniani*.
 Вџињовача, f. *Weichselfstock*, *fustis e*
ligno aproniano.
 Вџињовџк, m. *der das Weichselfwein*, *vi-*
num e ceraso aproniano Linn.
 Вџињовина, f. *das Weichselfolz*, *lig-*
num cerasi aproniani Linn.
 Вџеверџица, f. (Ерц.) *das Sichhörnchen*, *sciur-*
us. *cf. јеверџица*.
 Вџековџе, n. (Ерц.) *das Durchleben*
seiner Lebenszeit, *vita*.
 Вџековџи, кујем, v. *impf.* (Ерц.) *sein*
Leben durchleben, *vitam vivo*:
 „Да заједно вијек вџекујемо —
 Вџенџавање, n. (Ерц.) *das Trauen* (von
Chelenten), *copulatio conjugialis*.

- Вјенчавати, ам, v. impf. (Ерц.) *trauen*, *ungere connubio*.
- Вјенчавашице, амсе v. impf. (Ерц.) *sich trauen lassen*, *jungi connubio*.
- Вјенчанџ, на, но, (Ерц.) н. п. прстен, кошуља, *Trau-Ring etc.*, *copulatio-nis*.
- Вјенчаница, f. (Ерц.) 1) новци што се дају попу (а поп владици) за вјенчање, *die Traugebühr*, *rescupiae debitaе pro copulatione*. 2) жиока, или гредица у каквој згради, *der Traumbaum*, *trabs*.
- Вјенчање, п. (Ерц.) *die Trauung*, *copulatio conjugialis*.
- Вјенчати, ам, v. pf. (Ерц.) *trauen*, *conjugio jungo*.
- Вјенчатице, амсе, v. r. pf. (Ерц.) *ge- traut werden*, *sich trauen lassen*, *con- nubio jungi*.
- Вјенић, м. dim. v. вјенац.
- Вјера, f. (Ерц.) 1) *der Glaube*, *fides*. 2) *Treu und Glaube*, *fides*. 3) (ст.) *Mann von Treu und Glauben*, *homo*, *amicus fidus*.
- „Здрав Милошу вјеро и невјеро :
„Прва вјеро, потоња невјеро —
- Вјеран, рна, но, (Ерц.) *treu*, *fidelis*.
- Вјереница љуба, f. (ст. Ерц.) м. j. вјерна љуба :
- „Вели њему љуба вјереница —
- Вјерица, f. dim. v. вјера : вјерицу му његову !
- Вјериџост, f. (Ерц.) *die Treue*, *fidelitas*.
- Вјерованје, (Ерц.) *das Glauben*, *fi- des*.
- Вјеровати, рујем, v. impf. und pf. (Ерц.) *glauben*, *credo*. Волим (лакше је) вјеровати, него ићи те питати.
- Вјетар, тра. м. (Ерц.) *der Wind*, *ventus*.
- Вјетрењак, м. (Ерц.) *der Windbeu- tel*, *vanus*, *gloriosus*.
- Вјетрењача, f. (Ерц.) м. j. водени- ца, или пушка, 1) *Windmühle*, *mola ventilis*. 2) *Windbüchse*, *telum pneu- maticum*.
- Вјетрење, п. (Ерц.) *das Ausrauchen*, *evaporatio*.
- Вјетрина, f. augm. v. вјетар.
- Вјетрити, им, v. impf. (Ерц.) *dun- sten*, *evaporor*.
- Вјетрић, м. dim. v. вјетар.
- Вјетровити, та, то, (Ерц.) *windig*, *ventosus*.
- Вјетровоња, м. (Ерц.) *vide вјетрењак*.
- Вјетромет, м. (Ерц.) *der Windstrom*, *flumen venti*.
- Вјетни, та, то, (Ерц.) *ewig*, *aeternus*.
- Вјешала, п. pl. (Ерц.) *der Galgen*, *patibulum*.
- Вјешалица, f. м. j. меса, *ein Stück ge-*

- räucherndes Fleisch*, *segmentum carnis fumo duratae*.
- Вјешање, п. (Ерц.) *das Hängen*, *sus- pensio*.
- Вјешати, ам, v. impf. (Ерц.) *hängen*, *suspendo*.
- Вјешт, та, то, (Ерц.) *der es versteht*, *geschickt*, *peritus*.
- Вјештак, м. (Ерц.) *der Geschickte*, *pe- ritus*.
- Вјештац, вјешца, м. (Ерц.) *der He- renmeister*, *veneticus*.
- Вјештина, f. (Ерц.) *die Geschicklichkeit*, *Meisterschaft*, *scientia*.
- Вјештица, f. (Ерц.) *die Here*, *venetica*.

Вјештица се зове жена, која (по приповијеткама народним) има у себи некакав ђаволски ду, који у сну из ње изиђе и створице у ле- пира, у кокош или у курку, па ле- ти по кућама и једе људе, а осо- бишмо малу ћену : кад нађе човека ће спава, а она га удари некаквом шипком преко лијеве сисе те му се отворе прси док она извади срце и изједе, па се онда прси опет срасну. Неки тако изједени људи одма умру, а неки живе више вре- мена : колико је она одсудила кад је срце јела ; и онаковом смрти умру, на какovu она буде намијенила. Вјештице не једу бијелога лука, и зато се многи о бијелим и о божиш- њим покладама намажу бијелим лу- ком по прсима, по табанима и ис- под пазуа : зашто кажу да оне на покладе највише једу људе. — Ни једној младој и лијепој жени не ка- жу да је вјештица, него све баба- ма (млада курва спара вјештица). Кад се вјештица један пут испо- вједи и ода, онда више не може јести људе, него постане лекари- ца и даје праву изједенима. Кад вјештица лепи ноћу, она се сија као вапра ; и највише се скупљају на гувну ; зато кажу да она, кад оће да полети од куће, намажесе некаквом маси испод пазуа, па рече : ни о трн ни о грм, већ на помешно гувно. Жена, која је вјеш- тица, кад из ње изиђе онај ду, лежи као мртва, и да јој човек окрене главу ће су јој ноге биле, не би се више ни пробудила.

Кад у каквој селу помре много ђеце или људи, и кад сви повичу на коју жену да је вјештица и да и је она појела : онда је вежу и баце у воду да виде може ли пошонути (зашто кажу да вјештица не може пошонути) ; ако жена пошоне, а они

је извуку на поље и пуспе, ако ли не могбуде попонути, а они је убију, зашто је вјешпица. — Куд ќе вјешпица, него у свој род.

Вјешпиичка, f. augm. v. вјешпица.

Влаа, Влаа, m. 1) der Walach, Valachus. 2) Турци (особито Бошњаци) зову и Србље (кашпо и све ришкане) Власима.

Влаага, f. die Feuchtigkeit, humor.

Влаада, f. die Herrschaft, dominatus.

Влаадање, n. das Herrschen, dominatio.

Влаадаши, ам, v. impf. herrschen, dominor.

Влаадаписе, амсе, v. r. impf. sich be-tragen, se gerere.

Влаадепа, m. Mannsname, nomen viri.

Влаадика, m. der Bischof, episcopus.

Влаадисав, m. Mannsname, nomen viri.

Влаадичење, n. das Einweihen zum Bischof, consecratio episcopi.

Влаадичин, на, но, des Bischofs, episcopi.

Влаадичипи, им, v. impf. zum Bischof weihen, consecrare episcopum.

Влаадичиписе, имсе, v. r. impf. zum Bischof geweiht werden, consecror episcopum.

Влаадоје, m. Mannsname, nomen viri.

Влаадун, m. Mannsname, nomen viri.

Влаажан, жна, но, feucht, humidus.

Влаажење, n. das Befeuchten, humectatio.

Влаажипи, им, v. impf. befeuchten, humecto.

Влааиња, f. 1) die Walachin, Valacha; 2) bey den Bosnertürken auch die Serbin, serba:

„Него ћу се оженим' Влааињом

„Из Поцерја главином' њевојком —

Влааињу ћу младу обљубипи

„На срамоту Лазаревић Луки

„И Чупићу, који Дрине чува —

Влааињица, f. dim. v. Влааиња.

Влааисав, m. Mannsname, nomen viri.

Влаајко, m. Mannsname, nomen viri.

Влаакно, n. der Flachs (das Flachshaar), Flum.

Влаас, m. die zweite Gattung Flachs, lini genus minus longi.

Влаасан, сна, но, vide влааспан.

Влаасанице, f. pl.

„До Зворника па до Власаница —

Влааца, сца, m. први (као длаке) што се у ранама замепну.

Власник, m. der Eigenthümer, dominus, proprietarius.

Влаопт, f. die Macht, potestas.

Влаоптан, сна, но, der Macht hat, be-rechtigt, jus habens.

Влаоптељ, m. der Machthaber, potens;

„Овде нама кажу

„Старога влаоптеља —

Влааи, m. vide клас.

Влаатак, тка, m. hyp. v. влаопт.

Влаапање, n. vide класање.

Влаапати, ам, vide класапи.

Влаако, m. Mannsname, nomen viri.

Влааћ, m. Mannsname, nomen viri.

Влааће, n. (coll.) die Aehren, aristae.

Влаачење, n. 1) das Eggen, occatio. 2) das Hefeln, pectinatio.

Влаачипи, им, v. impf. 1) орање (м. j. дрљати), eggen, occo. 2) кућељу или лан (м. j. гребенати), hefeln, pectino.

Влаапац, шца, m. eine Art Lauch, porri genus.

Влааише, шета, n. der junge Вла, puer vlachus.

Влаашење, n. das Walachisiren, mutatio in valachum.

Влаашик, m. vide влаапац.

Влаашина, f. augm. v. Вла.

Влаашипи, им, v. impf. zum Walachen machen, facio esse valachum.

Влаашиписе, имсе, v. r. impf. sich zum Walachen machen, facere se valachum.

Влаашићи, m. pl. das Siebengestirn, plejades.

Влаашка, f. die Walachen, Valachia.

Влаашки, ка, ко, 1) walachisch, valachicus. 2) adv. walachisch, valachice, cf. Влаа 2.

Влаашко, m. Mannsname, nomen viri.

Влааишта, f. die Flinte, flinta (telum majus):

„Пуне влаиште у плећ' окренули —

Влаа, вола, m. der Ochs, bos.

Вода, f. das Wasser, aqua.

Водање, n. das Herumführen, z. B. des Pferdes, circumductio.

Водаши, ам, v. impf. н. п. коња, führen, circumduco.

Водаписе, амсе, v. r. impf. mit jemand Hand in Hand spazieren gehen, deambulo cum aliquo.

Воден, на, но, н. п. крушка, јабука, вино, wässerig, aquosus.

Водена неђеља, f. die erste Woche nach Ostern, die weiße Woche, hebdomas prima a paschate.

Воденџ, на, но, н. п. кос, суд, тиква, Wasser-, aquaticus.

Воденица, f. die Wassermühle, mola aquaria. По двапут се у воденици говори. Виче као да је у воденици грађен.

Воденичар, m. der Mühler, molitor.

Воденичарев, ва, во, vide воденичаров.

Воденичарка, f. die Müllerin, mola domina; molitoris uxor.

Воденичаров, ва, во, des Mühlers, molitoris.
 Воденичица, f. dim. v. воденица.
 Воденичиште, n. der Ort wo eine Mühle gestanden, locus ubi mola fuit.
 Воденичѝ, на, но, n. п. камен, коло, Mühlstein, rad, molaris.
 Водѝер, m. (Ерц.) das Gefäß, worin der Heumacher sein Wezgeräthe bey sich trägt, vas foenisecae.
 Водѝр, m. (Рес. и Срем.) vide водѝер.
 Водити, им, v. impf. 1) führen, ducere, 2) läufig seyn (von der Kuh), ruit in venerem.
 Водница, f. 1) dim. von вода. 2) Weihwasser, aqua lustralis.
 Водичар, m. der Weihwasserträger, camillus (?). Зашао од куће до куће као водичар. Кад водичар отпѝје Спаси Господи, и покропи водѝном по кући, онда обично рече: „Што је попово да је гопово: чанак грааи повјесма два, удо меса, и чанак ораа и пару на крст.“
 Водѝника, f. Wasser das im Winter über Holzäpfel gestanden und so angesäuert getrunken wird, aqua acida.
 Водѝноша, m. der Wasserträger, aquator.
 Водѝпија, f. 1) der Wegwart, die Wege.
 Водѝплав, m. f. warte, cichorium intybus Linn.
 Водѝрина, f. augm. v. вода.
 Воѝ, m. der Führer eines Blinden, dux coeci.
 Воѝа, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide воѝ.
 Воѝев, ва, во, des Führers, ductoris.
 Воѝење, n. das Führen, ductio.
 Воѝица, f. у везу као прутак, ein Zweig in der Stickeren, ramulus acurictus.
 Воѝење, n. das Führen (zu Land und zu Wasser), vectio, vectura.
 Воз, m. повар на колима или на саонима, n. п. воз дрва, сијена, ein Wagensvoll, surgus (?).
 Возѝлка, f. древо (понајвише рачвасто) што се метне на њега пређа кад се навѝја.
 Возѝање, n. das Führen, vectio, vectura.
 Возѝр, m. der Ruderer, remex:
 „Дај ми мене тридесет возѝара
 „И пред ѝима возѝара Лазара—
 Возѝарев, ва, во, vide возѝаров.
 Возѝаров, ва, во, des Ruderers, remigis.
 Возѝати, ам, v. impf. führen, veho.
 Возѝатице, амсе, v. r. impf. fahren, vehor.

Возѝдба, f. das Führen, vectio.
 Возѝити, им, v. impf. führen, veho.
 Возѝитице, имсе, v. r. impf. fahren, vehor.
 Возѝмајстор, m. (der Wasenmeister) der Schinder, excoiator morticiporum.
 Воѝловица, f. намастѝр код Дунава близу Панчева. Воѝловичѝ, ка, ко, von Воѝловица.
 Воѝи, m. Mannsname, nomen viri.
 Воѝица, m. Mannsname, nomen viri.
 Воѝвода, m. General, dux.
 Воѝводин, на, но, des Generals, ducis.
 Воѝводиница, f. die Generalin, ducis uxor.
 Воѝводини, им, v. impf. zum General machen, ducem appello.
 Воѝводинице, имсе, v. r. impf. sich für einen General ausgeben, pro ducere gerere.
 Воѝводиница, m. dim. v. воѝвода.
 Воѝводовѝање, n. das Wojwodseyn, vojvodatus.
 Воѝводовати, дујем, v. impf. Wojwod seyn, sum vojvoda.
 Воѝводскѝ, ка, ко, 1) generalmäßig, ducum. 2) adv. wie ein General, ducis more.
 Воѝводство, n. die Würde eines Wojwoden, vojvodatus.
 Воѝвоѝење, n. das Ernennen zum Wojwoden, vojvodae appellatio.
 Воѝдраг, m. Mannsname, nomen viri.
 Воѝеѝање, n. das Kriegen, belligeratio.
 Воѝевати, војујем, v. impf. kriegen, bellare.
 Воѝевода, m. vide воѝвода.
 Воѝник, m. der Krieger, miles.
 Воѝица, f. der Krieg, die Kriegszeit, belli tempus.
 Воѝица, f. варош у Босни. Воѝничкѝ, ка, ко, von Воѝица.
 Воѝничкѝ, ка, ко, 1) soldatisch, militaris. 2) adv. soldatisch, more militari.
 Војно, m. (сп.) муж, Gemahl, maritus:
 „Како не ѝу бледа бити?
 „Војно ми је пијаница—
 Војнов, ва, во, (сп.) des Gemahls, mariti:
 „Веселице војнова мајко—
 Војска, f. das Kriegsheer, exercitus.
 Војта, eine Art Kartenspiel,
 Војшпица, f. augm. v. војска.
 Војшпити, им, v. impf. на кога, friegere, belligero.
 Војшѝење, n. das Kriegen, belligeratio.
 Воѝо, m. (pl. воѝи) hup. v. во, особѝно кад вабе шѝоце: пос воѝо пос! ма воѝо ма!
 Воѝатице, лалице, v. r. pf. m. j. шѝапови, im Spiele gavratiце.

Волан, м. Ochsenname, nomen bovi indi solitum.
 Вољети, лим, (Рес.) vide вољети.
 Вољити, им, (Срем.) vide вољети.
 Воловодиница, f. волов, што иду за кравом, кад води крвава, die Freyer der laufigen Kuh, vassae proci.
 Воловски, ка, ко, 1) н. п. месо, Ochsen = Fleisch, caro bubula. 2) adv. auf Ochsen Art, boum more.
 Воловски језик, м. die Ochsenzunge, anchusa officinalis Linn.
 Воловско око, н. das Ochsenauge, chrysanthemum leucanthemum Linn.
 Вољујара, f. некаква звијезда, коју ратарни познају, и кад она изиђе онда већ иду тражити волове.
 Вољујарка, f. 1) eine Art Trauben, uvae genus. 2) vide вољујара.
 Вољујски, ка, ко, vide воловски.
 Воља, f. 1) der Wille, voluntas. Од воље му (је, или споји) као шокцу пост. 2) гуша у кокоши или у птице, der Kropf der Henne, des Vogels, guttur.
 Вољан, лна, но, 1) frey, вољан си, du kannst es thun, per te stat. 2) guter Laune, guter Dinge, laetus : „Вољан буди царе господине! —
 Вољан Боже! (verwundernd) guter Gott, bone Deus!
 Вољети, лим, v. impf. (Ерц.) lieber wollen, malo.
 Вољница, f. dim. v. воља.
 Воринта, f. der Gulden, florenus.
 Воринан, м. vide вољан.
 В'сак, ска, м. das Wachs, cera.
 В'тање, н. das Narren, ductatio.
 Воцаши, ам, v. impf. кога, narren, bey der Nase herumführen, ducto.
 Вошњак, м. 1) der Obstgarten, pomarium. 2) село у Рађевини (близу Лознице). 3) зидине од намастира (у селу Вошњаку, на лијевом бријегу ријеке Шпире), cf. запроношати.
 Вошњачић, м. dim. v. вошњак.
 Вошар, м. 1) der Obstliebhaber, amans pomorum. 1) der Obsthändler, Obstler, qui roma venditat.
 Воше, н. das Obst, roma. У своје воше кад ко оше.
 Вошка, f. der Obstbaum, romus.
 Вошњак, м. vide вошњак.
 Воци, пл. v. воко:
 „Описни пописни,
 „Воци ни корисни.
 Воч! interj. Laut, um ein Rind davon zu jagen, sonus abigendi bovem.
 Вочић, м. dim. v. во.
 Вочке! vide воч.
 Вошпан, м. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Worspann, equi vehiculares.

Вошпан, на, но, wächfern, cereus.
 Вошпаница, f. die Wachseleinwand, ceratum.
 Вошпаница, f. das Wachshaus, wo das Wachs gepreßt wird, cella ceraria (?)
 Вошпене, н. vide вошкене.
 Вошпина, f. (augm. v. восак) die Wachstrebern, recementa ceraria.
 Вошпини, им, v. impf. wischen, ceto.
 Вошкене, н. das Wischen, ceratio.
 Вр, врџа, м. (у Ерц. и вр) das Oberste einer Sache, Gipfel, summitas, cacumen.
 Врџац, пца, м. der Sperling, passer.
 Врџица, f. das Weibchen des Sperlings, passer femina.
 Врџ, м. der Teufel, diabolus. cf. ђаво.
 Врџаџур, м. Питали бабу, кад је ишла на панаџур, куда ће, а она пуна радости одговорила: „идем „на панаџур ђур“. А кад се врати-ла с панаџура, онда је запитали: „Ће си била бако?“ „На панаџуру и на враџаџуру“ (одговорила ђу-мита).
 Враговане, н. der Muthwille, petulantia.
 Враговати, гујем, v. impf. Muthwillen treiben, petulantem esse.
 Враголџан, м. der Muthwillige, petulant.
 Враголаст, та, то, muthwillig, petulant.
 Враголије, f. pl. die Teufelleyen, nequitiae.
 Враголисџе, н. vide враговање.
 Враголисати, лишем, vide враговати.
 Враголиши, им, vide враговати.
 Враголица, f. vide ђаволица.
 Враголаство, н. der Muthwille, levitas.
 Врагољење, н. vide враговање.
 Вражји, жја, жје, teuflisch, diabolicus.
 Вражогрнци, м. pl. село на лијевом бријегу Тимока у Црној ријечи (туда говоре и грнаци лонац).
 Вражбр, м. das Freycorps, manus volonum.
 Вражбарац, рца, м. der Freycorist, volo.
 Вражборија, f. die Freycorps, volonum corporae.
 Вражбоски, ка, ко, Freycorps, volonum.
 Врџи, м. (у Сријему у Бачк. и у Бан.) der Gefeynte, miles gregarius immunis statione.
 Врџан, м. vide газран:
 „Ја два' врана, два по Богу браћа —
 Врџан, на, но, schwarz, ater.
 Врџана, f. die Krähe, cornix.

Бра̀нац, нца, м. der Kappe (schwar-
zes Pferd,) equus ater.
Бра̀нење, н. vide врањење.
Бра̀нешина, ф. augm. в. врана.
Бра̀неш, м. Mannsname, nomen viri.
Бра̀нило, н. die Schwärze, atramentum.
Бра̀нилова трава, ф. ein schwarzes
Färbekraut, nomen herbae.
Бра̀нин, на, но, der Krähe, cornicis.
Бра̀ниши, им, в. impf. schwärzen,
atro.
Бра̀ник, м. das Küchlein der Krähe,
pullus cornicis.
Бра̀нчев, ва, во, dem Kappen gehörig,
equi atri.
Бра̀нич, м. dim. в. вранац.
Бра̀нц, м. die Franzosen (Krankheit),
lues venerea.
Бра̀нцав, ва, во, venerisch, morbo gal-
lico corruptus.
Бра̀нцање, н. das Anstecken mit Fran-
zosen, infectio venerea.
Бра̀нцаши, ам, в. impf. mit Franzosen
anstecken, inficio morbo gallico.
Бра̀нцашице, амце, в. г. impf. vene-
risch werden, infici morbo gallico.
Бра̀нцѝв, ва, во, vide вра́нцв.
Бра̀њење, н. das Schwärzen, atratio.
Бра̀њѝ, ња, ње, Krähen-, з. В. Nest,
cornicis.
Бра̀њѝ лук, м. eine Art Lauch, porri
genus.
Бра̀нчев, ва, во, des Sperlings, pas-
seris.
Бра̀нчик, м. dim. в. врабац, passeru-
lus.
Бра̀нчје сјеме, н. Name einer Pflanze,
plantae genus.
Бра̀нчји (вра̀нчји), ња, чје, den Sper-
lingen gehörig, passerinus.
Бра̀нчји нокти, м. pl. Name einer
Pflanze, plantae genus.
Бра̀с, м. (у Сријему, у Бачк. и у
Бан.) die Frau (österr. die Фрас),
epilepsia.
Бра̀т, м. der Hals, collum.
Бра̀та, н. pl. 1) die Thüre, fores. 2)
das Thor, porta:
„Граду бра̀та рано затворајте—
Бра̀таоца, н. pl. dim. в. бра̀та.
Бра̀тар, м. der Thormärter, janitor.
Бра̀тарев, ва, во, des Thormärtes,
Бра̀таров, ва, во, janitoris.
Бра̀ташца, н. pl. vide вра̀таоца.
Бра̀тило, н. der Garnbaum, jugum
tentorium. Бра̀тила су два: предње
(или шупље) и стражње; на
стражњем је навијена пређа, а
на предње се навија платно.
Бра̀тина, ф. augm. в. вра̀т.
Бра̀тиши, им, в. pf. 1) umkehren machen,

converto (reice capellas Virg.) 2) zu-
rückgeben, restituo.
Бра̀тишице, имце, в. г. pf. umkehren,
revertor.
Бра̀тиш, м. dim. в. вра̀т.
Бра̀тич, м. vide повера̀тич.
Бра̀тиња, ф. намасѝир у крајини Не-
гошњинској.
Бра̀тнѝ, на, но, н. п. кости, жле,
Hals-, colli.
Бра̀тнице, ф. pl. бра̀та од пружа
исплетена, или од дрвета начи-
њена, das Gatterthor, porta clathra-
ta. Бра̀тнице понајвише стоје на
путу, и затворајусе да не иде мар-
ва у поље; или на пору.
Бра̀толом, м. (Scheltwort) du Hals-
brecher, audax.
Бра̀толомѝе, м. Bartholomäus, Bar-
tholomaeus.
Бра̀тор, м. der Frater (Mönch, Klo-
sterbruder), monachus latinus, cf. пра̀-
тор.
Бра̀торов, ва, во, des Fraters, mo-
nachi latini.
Бра̀торскѝ, ка, ко, 1) fratrisch, mo-
nachalis, 2) adv. fratrisch, monacho-
rum more.
Бра̀кање, н. 1) das Umkehren, conver-
sio. 2) das Wiedererstattten, restitutio.
Бра̀кати, ам, в. impf. 1) umkehren
machen, converto, rejicio. 2) wieder-
geben, restituo.
Бра̀катице, амце, в. г. impf. umkeh-
ren, saepe revertor.
Бра̀ч, м. 1) Wahrsager, divinus, cf.
пота̀кач, гата̀р. 2) Hexenmeister,
magus.
Бра̀чање, н. 1) das Wahrsagen, divi-
natio. 2) das Hexen, incantatio.
Бра̀ча̀р, м. 1) vide вра̀ч. 2) die Umge-
gend von Belgrad, die zwar поле
heißt, aber hügelig ist:
„Док ми гледа кро̀во на Земуна,
„А Маргѝта на Бра̀ча̀р на поле—
Бра̀ча̀ра, ф. гата̀ра, 1) die Wahrsa-
gerin, divina. 2) die Hexe, Zauberin,
мага.
Бра̀ча̀рев, ва, во, vide вра̀ча̀ров.
Бра̀ча̀рина, ф. die Wahrsagergebühr,
quod divino datur.
Бра̀ча̀ров, ва, во, des Wahrsagers,
Hexenmeisters, divini; magi.
Бра̀чати, ам, в. impf. 1) wahrsagen,
divinare. 2) hexen, incanto.
Бра̀чев, ва, во, vide вра̀ча̀ров.
Бра̀чи, м. pl. die heil. Aerzte (Cosmas
und Damian), medici (Cosmas et
Damianus).
Бра̀чки, ка, ко, 1) teuflisch, diaboli-
cus. 2) adv. teuflisch, diabolice.
Бра̀ба, ф. die Weide, (Baum), salix. То

је на врби свирала (d. i. nichts). Кад
врба грохћем роди (nie).
Врбас, м. 1) вода у Босни. 2) село
у Бачкој.
Врбица, ф. dim. в. врба.
Врбљак, м. die Weidengegend, das
Weidengebüsch, salictum.
Врбов, ва, во, Weiden-, з. В. Laub,
salicis. Поуздашисе у кога, као у
врбов клин.
Врбовати, бујем, в. pf. и. impf. (у Сри-
јему, у Бачк. и у Бан.) werben (zum
Kriegsdienste), perducere (ad militiam).
Врбовашисе, бујемсе, в. г. pf. sich an-
werben lassen, do me (ad militiam).
Врбовина, ф. Weidenholz, lignum sali-
cium.
Врбовка, ф. Werbung, comparatio (de-
lectus) militum.
Врбоуи, м. die Zeit, da die Weide aus-
schlägt (mit satyrischen Nebenbegriff),
tempus quo salix frondescit.
Врвети, вим (Рес.) vide врвѣти.
Врвиши, вим (Срем.)
Врвѣње, п. das Gedränge von hin-
strömenden Menschen, turba prorepant-
ium.
Врвѣти, вим, в. impf. (Ерц.) wohin
strömen (von Menschen), confluere.
Врвца, ф. die Schnur, funiculus:
„Вуку му се за ногама врвце —
Вр, м. крбањ, ein Schöpfgefäß von
Kürbis, haustum e cucurbita.
Врзнути, нем, vide врћи.
Вргорац, рца м. Stadt in Dalmatien:
„Ти опици ка Вргорцу граду,
„Те савежи Шарика Асана —
Врдање, п. das Ausweichen, declinatio.
Врдати, ам, в. impf. ausweichen
suchen, declinare.
Врдиш, м. 1) село у фрушкој гори.
2) намастир код тог села (тај се
намастир зове и Раганица). Вр-
дишчанин, човек из Врдишца. Вр-
дишкѣ, ка, ко, веп Врдиш. Вр-
дишкѣ кула, старе зидине на
брду више Врдишца.
Врдуши, нем, в. pf. ausweichen, declino.
Врбање, п. das Lauern, insidiae.
Врбати, ам, в. impf. lauern, insidior.
Врѣва, ф. der Tumult, tumultus.
Врѣдам, дна, но, (Рес. и Срем.) vide
вриједан.
Врѣдиши, им, (Рес. и Срем.) vide
вриједиши.
Врѣдишца, ф. der Werth, die Würdigkeit,
dignitas.
Врѣђање, п. (Рес. и Срем.) vide ври-
јеђање.
Врѣђати, ам, (Рес. и Срем.) vide ври-
јеђати.
Врѣжа, ф. (Рес. и Срем.) vide вријежа.

Врѣзнути, нем, в. pf. einen Streich
versetzen, baculo percutio (onomas-
top.)
Врѣло, п. извор, die Quelle, der Ur-
sprung des Flusses, fons.
Врѣме, мена, п. (Рес. и Срем.) vide
вријеме.
Врѣмениш, та, мо, betagt, propectae
aetatis.
Врѣњак, њка м. eine Art Hautkrank-
heit, genus morbi cutanei.
Врѣње, п. das Sieden, aestuatio.
Врѣо, врела, ло, heiß, fervidus.
Врѣоце, п. dim. в. врело, das Quell-
chen, fonticulus.
Врѣменар, м. der Spulmacher, fistu-
larius.
Врѣменара, ф. н. п. мјерица, кома-
рица, der Korb, worin die voll ange-
spinnenen Spulen gethan werden,
sporta fuis plenius adservandis.
Врѣменарева, ва, во, des Spulmachers,
Врѣменарова, ва, во, fistularii.
Врѣмено, п. 1) die Spule, fistula ne-
toria. 2) врѣмено у кола воденично-
га, die Achse am Mühlrade, axis.
Врѣменце цета, п. dim. в. врѣмено.
Врѣпи, врим, в. impf. sieden, aestuo.
2) ври тамо нешто, es ist ein Getöse,
Tumult, tumultuantur.
Врѣка, ф. der Sack, saccus.
Врѣкѣтина, ф. augm. в. врѣка.
Врѣкѣца, ф. dim. в. врѣка.
Врѣкурѣна, ф. vide врѣкѣтина.
Врзино коло, п. Србљи приповиједају,
да неки ђаци, кад изуче дванаест
школа, опици (њи 12 мора биши)
на врзино коло (да доврше са
свим и да се закуну? А ће је то
врзино коло? и шта је? Бог би га
знао.), и онђе некакву особиту
књигу чапѣћи неспане једнога из-
међу њи дванаест (однесу га ђа-
воли или виле), но они не могу
познати кога је неспало. (Тај је
био и на врзину колу — говорисе
за човека који је много учио —).
Такови ђаци послѣје зовусе Гра-
банцијаши, и иду са ђаволима и са
вилама, и воде облаке у вријеме
грмљаве, олује и луче. Грабанци-
јаши су сви издрпани (какав је издр-
пан) као грабанцијаши).
Вријѣши, вршем, в. impf. (Ерц.) Ge-
treide austreten (mit Pferde), tero fru-
mentum.
Вријѣска, ф. ein durchdringendes Geschrei
з. В. von Kindern, wiehernden Pfer-
den, sonus acer.
Вријѣшати, нем, в. pf. ausschreien,
exclamare.
Вријѣшак, шка, ко, (у Сријему, у Бачк. и

у Бан.) 1) frisch, recens, cf. тазе, при-
јесан. 2) frisch, hurtig, celer.

Вриштање, н. das durchdringende
Schreien, clamor vehemens.

Вриштами, тим, v. impf. durchdrin-
gend schreien, clamo acriter.

Вриједан, дна, но, (Ерц.) würdig,
dignus.

Вриједиши, им, v. impf. (Ерц.) werth
seyn, valeo: вриједи царева града.

Вријећање, (Ерц.) das Anstoßen, Aufrei-
ßen der Wunde, divulsio, offensio.

Вријећати, ам, v. impf. (Ерц.) aufrei-
ßen (die Wunde), rumpo, offenda.

Вријећатице, амсе, v. r. impf. (Ерц.)
seine Wunde aufreißen, divello ipse
vulnus meum, offendens.

Вријежа, f. (Ерц.) 1) der Stängel (z.
B. des Kürbisses, der Melone), sur-
pus. 2) пасја вријежо! (Scheltwort
gegen Kinder) convicium in pueros.

Вријеме, времена, н. (Ерц.) 1) die
Zeit, tempus. 2) Wetter, tempestas.

Врка, f. das Knurren, z. B. der Ka-
ze, murrur.

Вркнути, не, v. impf. wegschmettern,
cum strepitu avolo.

Врлез, м. die Verlesung (der Sol-
daten), recitatio nominum militum:
опишани војници на врлез.

Врлезовање, н. das Verlesen, reci-
tatio.

Врлезовати, зујем, v. impf. und pf.
verlesen, recito nomen (ja самове
светри ријечи слушао 1807 године
је се говоре на Дрини у војсци Ва-
љевској; и сам самишао ме врле-
зовао војску).

Врлест, f. die Steile, declivitas.

Врлестан, тна, но, steil, praeseps.

Врлина, f. vide доброта.

Врло, vide веома.

Врлица, f. vide врлина.

Врлудање, н. das Gehen (und Thun)
eines, der sich nicht wohl befindet, in-
cessus hominis aut bestiae minus bene
valentis.

Врлудати, ам, v. impf. ich gehe (oder
sehe aus), wie einer der sich nicht wohl
befindet, incedo ut minus bene valens.

Врљав, ва, во, am Auge beschädigt,
laesus oculo.

Врљање, н. das Schlendern, ambulatio.

Врљати, ам, v. impf. schlendern, am-
bulo.

Врљика, f. die Stange zum Einzäunen,
tignum (pertica) serpiendo horto.

Врљити, им, v. pf. werfen, wegwer-
fen, jacio. cf. бацити, турити.

Врљичица, f. dim. v. врљика.

Врљо, м. der an einem Auge beschädigt,
saucius altero oculo.

Врндање, н. 1) das grobe Spinnen,
netio crassioris lini. 2) das Daherplau-
dern, garritus.

Врндаши, ам, v. impf. 1) прести на
велико времено, grob spinnen, nere
crassius linum. 2) daher plaudern, nu-
gas profero.

Врндџљ, м. највише се говори у
малож броју врндџљ и, и dim. врн-
дџљ и њи (Самотвори почкови
као воденично камење, или кола
од таквих почкова. На таквим
почковима стоје обично Турски
попови), eine Art Rades, aus einem
Stücke, rotae genus.

Врнути, нем, vide враћити.

Врнутице, немсе, vide враћатице.

Врчаница, f. einer der Riemen, die an
der Spanke statt des Oberleders sind,
lorum crepidae.

Врчање, н. 1) das Anmachen der
Ober-Riemen der Spanken, aptatio
lororum superiorum crepidae. 2) das
undeutliche Reden eines Mißvergnügten,
mussitatio.

Врчати, ам, v. impf. 1) опанке, die Ober-
riemen anmachen, lora superiora apto.
2) zornig reden, mussito.

Врсан, сна, но, vide врстан.

Врсник, м. der mit mir gleichen Alters
ist, aequalis.

Врсница, f. die mit mir gleichen Alters
ist, aequalis.

Врсноћа, f. die Ordentlichkeit, Bravheit,
frux (?).

Врста, f. Reihe, series.

Врстан, сна, но, ordentlich, frugi.

Врстање, н. das Stellen in Reih und
Glieb, collocatio in ordine.

Врстатице, амсе, v. r. impf. sich in
Reih und Glied stellen, in ordine colloco z

А. Врстајтеце, ето цара Мутана!

Б. Врстаосе не врстао, не ма
нас више него —

Врстелези (м. ј. врз те лези), (komisch
als) Feiertagsname, dies festus fictus
joci caussa:

А. какав је данас светац?

Б. врстелези!

Вртџљ, м. (у Сријему, у Бачк. и у
Бан.) das Viertel, vide четвртин.

Вртџље, чета н. буре од четвртин
акова.

Вртање, н. 1) vide враћање. 2) das
Ausbrechen der Nüsse mit dem Messer,
effractura nucis ore cultri.

Врташи, врћем, v. impf. 1) vide вра-
ћати. 2) орае, die Nüsse ausbrechen,
effringo nucem cultro.

Врташице, врћемсе, vide враћатице.

Вртење, н. (Рес.) vide врћење.

Вртеши, тим (Рес.) vide врћети.

Вртешице, тимсе, (Рес.) vide врте-
тисе.
Вртиши, им, (Срем.) vide вртеши.
Вртишисе, имсе, (Срем.) vide врте-
тисе..
Вртог, m. der Wassermirbel, vortex.
Вртоглав, ва, во, schwindlig, ver-
tiginosus.
Вртоглавица, f. der Schwindel, ver-
tigo.
Вртење, n. 1) das Bohren, terebratio.
2) das Drehen, volutio.
Вртеши, вртим, v. impf. (Ерц.) boh-
ren, terebro.
Вртешисе, вртимсе, v. r. impf. (Ерц.)
sich drehen, vertor.
Врти, вргнем, v. pf. thun (stellen,
legen), pono.
Врти, вршем, (у Бачкој) vide вријећи.
Вртисе, вргнемсе, v. r. pf. на кога,
шет нахартен, нахгератен, imitor.
Дете се вргне и на уја преко Ду-
нава, акамо ли на слугу у кући.
Врти (comp. вртић), ха, ке, heiß, fervidus.
Вртица, f. die Hitze, aestus.
Вртица, f. hitziges Fieber, febris ar-
dens.
Вртичина, f. augm. v. вртица.
Вртиштина, f. vide вртичина.
Вртишкa гора, f. vide фрушка—
Вртишкња, f. eine Art Kirschen, cerasi
genus.
Врт, cf. трц врт.
Гртање, n. 1) das schnelle Hin- und
Herbewegen, micatio. 2) das Sprützen,
emicatio.
Врташи, ца, v. impf. sprützen, emico:
„Црна крца кроз кошуљу врта—
Врташисе, амсе, v. r. impf. sich schnell
hin- und herbewegen (s. B. wenn ein
Mann ein Frauenzimmer nachäffen
will), mico?
Вртикање, n. dim. v. вртање.
Вртикашисе, амсе, dim. v. врташисе.
Вртиак, чка m. vide мачак.
Вртиање, n. das Knurren, mugtur.
Вртиши, чим, v. impf. као мачка,
или као празно вретено кад се обр-
ће, knurren, mugturo.
Вртиш, m. eine Schicht Garben, die auf
einmal ausgetreten wird, stratum.
Вртишак, шка m. vide вртишк 1.
Вртишц, шца m. die Stadt Werscheß (im
Banat).
Вртишкѝ, ка, ко, Werscheßer =,
Вртишење, n. das Austreten (des Getrei-
des), trituration.
Вртишдба, f. das Austreten, trituration.
Вртишисе, шисе, v. r. impf. in Er-
füllung gehen, perficior: вртишисе во-
ла Божја.
Вртишца, f. die Fischreue, passa.

Вртишк, m. vide препуља.
Вртишанин, m. einer von Werscheß.
Вртишкѝ, m. 1) dim. v. врт. 2) (вртишкѝ)
dim. v. врт.
Вртио, врта, ло, vide добар.
Вртишц, ша, то, и. п. гора, ein
Berg mit vielen Spitzen, cacumino-
sus(?).
Вртица, f. (у Ерц.) vide пица.
Вртидрар (Вукдрар), m. Mannsname,
nomen viri.
Вртиман, m. Mannsname, nomen viri.
Вртило, m. Mannsname, nomen viri.
Вртин, m. Mannsname, nomen viri.
Вртица, m. Mannsname, nomen viri.
Вртија, m. (Рес. и Срем.) vide Вртија.
Вртијин, m. Mannsname, nomen viri.
Вртијак, m. Mannsname, nomen viri.
Вртијан, m. Mannsname, nomen viri.
Вртијана, f. Frauenname, nomen femi-
nae.
Вртијета, m. Mannsname, nomen viri.
Вртија, m. (Срц.) 1) hur. v. Вук 2) hur.
v. Вртица.
Вртико, m. Mannsname, nomen viri.
Вртичета, m. Mannsname, nomen viri.
Вртичин, m. Mannsname, nomen viri.
Врти, m. 1) der Wolf, lupus. 2) Manns-
name, nomen viri. Кад се каквој
жени не даду ђеца, онда нађене
ђетету име вук (да га не могу
вртишисе изјесити: зато су и ме-
ни овако име нађели).
Вртица, f. Fluß bei Вртиовар.
Вртијин, m. Mannsname, nomen viri.
Вртијало, m. Mannsname, nomen viri.
Вртијал, m. Mannsname, nomen viri.
Вртијана, f. Frauenname, nomen femi-
nae.
Вртикас, m. Mannsname, nomen viri.
Вртикац, кца, m. Mannsname, nomen
viri.
Вртикач, m. Mannsname, nomen viri.
Вртикашин, m. Mannsname, nomen viri.
Вртикеља, m. Mannsname, nomen viri.
Вртикић, Mannsname, nomen viri.
Вртиман, m. Mannsname, nomen viri.
Вртимѝ, m. Mannsname, nomen viri.
Вртимѝр, m. Mannsname, nomen viri.
Вртимира, f. Frauenname, nomen femi-
nae.
Вртиовар, m. Stadt in Slavonien, no-
men urbis. Вртиоварац (рца), човек
из Вртиовара. Вртиоварски, ка, ко,
von Вртиовар.
Вртиовоје, m. Mannsname, nomen viri.
Вртиодлак, m. вампир, der Vampir,
vampyrus (das Vulcolacsae im Adelung
a. v. Vampir). Вртиодлак се зове чо-
век, у кога (по приповијеткама на-
родним), послје смрти 40 дана,
уђе некакав ђаволски ду, и оживи

га (повампирисе). Попом вукодлак излази ноћу из гроба и дави људе по кућама и пије крв њову. Поштен се човек не може повампирити, већ ако да преко њега мртва прелети каква лица, или друго какво живинче пређе: зато свагда чувају мрца да преко њега што не пређе. Вукодлаци се обично појављују зими (од Божића тамо до Спасова дне). Како почну људи мало умирати по селу, онда почну говориши да је вукодлак у гробљу (а њекоји почну казивати да су га ђе ноћу вућели с покровом на рамену), и стану погађати ко се повампирео. Каштно узму врана ждријецца без биљеге, па га одведу на гробље и преводе преко гробова, у којима се боје да није вукодлак: зашто кажу да такови ждријецац не ће, ниши смије, прећи преко вукодлака. Ако се о ком увјере и догодисе да га ископавају, онда се скупе сви сељаци стоговим кољем (зашто се он само глагова коца боји: зато говоре, кад га спомену у кући, „на пушу му броћ и глагово трије“ — зашто су и брошњаци покривени глаговим тријем —), па раскопају гроб, и ако у њему нађу човека да се није распао, а они га избоду оним кољем, па га баце на вапруте изгори. Кажу да таковога вукодлака нађу у гробу а он се угојио, надуо и поцрвенео од љуцке крви („првен као вампир“). Вукодлак долази каштно и својој жени (а особито ако му је лијепа и млада) где спава с њоме; и кажу да оно дијете не ма коспију које се роди с вукодлаком. А у вријеме гладн често га привиђају око воденица, око амбара житиније и око чардака и кошера кукурузније.

Вукоје, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вукоједина, *f. der Wolfesbiß, admodum lupi;* (приповиједају) кад жена трудна једе меса од овце, или од козе, коју је вук јео, онда по њезином ћешету, кад се роди, изиђу некакве ране, које се зову вукоједина. Вукоједина се кади намечетом и тим се лијечи.

Вукола, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вукоман, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вукосав, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вукосава, *f. Frauennamen, nomen feminae.*

Вукоша, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вукошићи, *m. pl. cf. сјекутићи* (само у оној загонетки).

Вуксан, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вукша, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вуле, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вулепа, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вуна, *f. die Wolle, lana.*

Вунен, *на, но, wollen, laneus.*

Вуница, *f. 1) dim. v. вуна. 2) вунени конци, der Wollzwirn, filum laneum duplicatum.*

Вунко, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вунта, *f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Pfund, pondo.*

Вунташ, *m. m. j. лан, Flach, der pfundweise verkauft (verpacht) wird, linum quod jam pensum venditur.*

Вунташки, *ка, ко, н. п. кантар, die Pfundwage, libra quae pondo exhibet.*

Вуцунт, *m. der Hundsfott (österreich. Hundsfutt), nebulo.*

Вуцунтарија, *f. die Hundsföfterey, res scelestas.*

Вуруна* (вурџна), *f. vide нећ.*

Вуруница (вурџница), *f. dim. v. вуруна.*

Вурунски, *ка, ко, н. п. лончић, Ofen-, fornacalis.*

Вурунција*, *m. 2) der Ofenmacher, fornacarius. 2) der Becker, pistor.*

Вући, *вучем, v. impf. ziehen, schleppen, traho.*

Вуцибашина, *f. 1) der mit dem Stöcke herumspaziert, otiosus cum baculo. 2) der offenbar Sträflinge, baculo dignus, quem sequitur baculus expectans illum qui verberet.*

Вуча, *m. (сп.) Mannsname, nomen viri:*

„Шемлак чини Вуча генерале —

Вучан, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вучен, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вучење, *n. das Schleppen, Ziehen, tractio (?).*

Вучепа, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вучија*, *f. ein aufrechtstehendes Faß, Wanne, cadi genus.*

Вучија, *f. dim. v. вучија.*

Вучина, *f. 1) die Wolfshaut, pellis lupi. 2) augm. von вук. 3) Mannsname, nomen viri.*

Вучипри, *m. варош у Косову код воде Силници.*

Вучић, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вучица, *f. die Wölfin, lupa.*

Вучја, *чја, чје, Wolfs-, lupinus.*

Вучко, *m. Mannsname, nomen viri.*

Вшеница, *f. (у Ерц.) vide шеница.*

Г.

Г а 1) ihn, eum. 2) es, id (im Accus.).
3) pleonastisch:

„Чарне очи ви га не гледале—

Гавѣз, m. die Wallwurz, *symphytum officinale* Linn.

Гавра, m. Mannsname, *nomen viri* (Gabriel).

Гавра̃н, m. der Rabe, *corvus*.

Гавра̃нов, ва, во, des Raben, *corvi*.

Гавра̃ње, n. ein Hirtenspiel, *ludi pastoralis* genus.

Гавра̃нисице, амсе v. r. impf. (у Бачкој) eine Art Hirtenspiel, *ludi* genus.

Гаврило, m. Gabriel, Gabriel.

Гаврица, f. ein Wurm der ungegärbte Häute frisst, *tineae* genus.

Гавричав, ва, во. n. п. кожа, wurmstichig, von Würmern zerfressen, *exesus a tineis*.

Гад, m. der Ekel, *nausea*.

Гадан, дна, но, ekelhaft, *creans fastidium*.

Гадини, им, v. impf. ekelhaft machen, abtadeln, *fastidium creo alicui alicuius rei*.

Гаднисе, имсе, v. r. impf. Ekel haben, *fastidio*: ja се гадим на то, und нешто ми се гади.

Гадѣње, n. das Dudelsackpfeifen, *musica utriculi*.

Гадѣар, m. der Dudelsackpfeifer, *utricularius*.

Гадѣарев, ва, во, } des Dudelsackpfeis-

Гадѣаров, ва, во, } *fers*, *utricularii*.

Гадѣарскѣ, ка, ко, 1) Dudelsackpfeiferisch, *utriculariorum*. 2) adv. Dudelsackpfeiferisch, *more utricularii*.

Гадѣаши, ам, v. impf. den Dudelsack spielen, *sonare utriculo*.

Гадѣе, f. pl. } der Dudelsack, *utriculus*

Гадѣи, f. pl. } *musicus*.

Гадѣив, ва, во, ekel-, *fastidiosus*.

Гадѣње, n. das Zielen, *collineatio*.

Гадѣаши, ам, v. impf. (у Шумадији) zielen, *collineo*.

Гадѣње, n. 1) das Auekeln, *taedium*, 2) das Verekeln, *taedii creatio*.

Гадѣње, n. 1) das Waten, *vadatio*. 2) das Betreten, *calcatio*.

Газ, m. vide брод 1.

Газда, m. 1) vide домаћин. 2) ein reicher Mann, *dives*. cf. господар.

Газдалук, m. das Vermögen (eines gasda,) *facultates*.

Газдарица, f. vide домаћица.

Газдаричин, на, но, der Hausfrau gehörig, *herae, matris familias*.

Газдашар, m. vide газдалук.

Газдин, на, но, dem gasda gehörig, *heri, patris familias*.

Газдинскѣ, ка, ко, 1) den gasde gehörig, *dominorum, laut's*. 2) adv. wie ein gasda, *laute*.

Газета, f. eine kupferne Münze, von 3 auf einen Para gehen, *numi* genus.

Газиблато, m. komische Benennung eines geringen Beamten, der sich wichtig macht (q. d. Wateth).

Газипи, им, v. impf. 1) waten, *vadare*. 2) treten, *calcare*.

Гаип* учиниписе, verschwinden (wie ein Geist,) *evanesco*.

Гај, m. der Hain, *nemus*.

Гаја, m. (Рес. и Срем.) vide Гајо.

Гајдѣш, m. vide гадѣар.

Гајде, f. pl. (Сријему и у Бачк.) vide гадѣе.

Гајење, n. das Pflegen, *curatio, cultura*.

Гајин, m. Mannsname, *nomen viri*.

Гајипи, им, v. impf. pflegen, *curo*.

Гајо, m. (Ерц.) hup. v. Гаврило.

Гајскѣ, ка, ко, n. п. дрозак, Wald-Drossel, *silvestris*.

Гајпан*, m. die Schnur, *funiculus*.

Гајпанипи, им, v. impf. n. п. аљну, Schnüre annähen (ans Kleid), *clavum adsuere vesti*.

Гајпанѣње, n. das Beschnüren, *adsutio clavi*.

Гака, f. das Gefröhe, *cornicatio* (?): стоји гака врама.

Гакање, n. das Geschrey der Krähe, *clamor cornicis*.

Гакапи, гачем, v. impf. } krähen, (von

Гакнути, нем, v. pf. } der Krähe,) *cornicor*.

Галиба, f. (у Сријему, Бачк. и у Бан.) Ungelegenheit, *molestia*.

Галија, f. die Galeje (großes Seeschiff), *navis*.

Галијца, f. dim. v. галија.

Галица, f. der Vitriol, *vitriolum*.

Галицање, n. vide чкакљање.

Галицаши, ам (и галичем), vide чкакљаши.

Галоња, m. ein schwarzer Ochse, *bos ater*.

Галоњин, на, но, des schwarzen Ochsen, *bovis atri*.

Галош, m. црна пантљика, што се уплеће у косу (у Србији), vide уплетњак.

Гамбање, n. das Watscheln, *vacillans gradus*.

Гамбаши, ам, v. impf. watscheln, *ire vacillanti gradu*.

Гамизање, n. das Kriechen, *reptatio*.

Гамизаши, мижем, v. impf. kriechen, *repto*.

Ганупи, нем, vide уганупи.

Гаовица, f. eine Art kleiner Fische, pisciculus: не ма ни гаовице (кажу рибари кад не ма рибе).

Гар, f. die rußige Farbe (Schmutz), color fuliginosus.

Гара, f. rußbraunes Schaf, ovis atra, fuliginosa.

Гарав, ва, во, rußig, fuliginosus.

Гарда, f. заграда у Дунаву је се моруне ватају (од Пореча доље), ein Zaunwerk in der Donau zum Hausfentange, serpimentum capiendi husoni Linn.

Гаревина, f. (augm.?) vide гар.

Гарѣње, n. das Rußigmachen, denigratio.

Гарин, на, но, des schwarzen Schafes, ovis atrae.

Гарипи, им, v. impf. rußig machen, fuligine denigrare.

Гаров, m. ein schwarzer Hund, canis ater.

Гаровљев, ва, во, des rußfarbenen Hundes, canis fuliginosus.

Гасипи, им, v. impf. löschen, restinguo.

Гасиписе, имсе, v. r. impf. auslöschen, extinguor: гасисе свијека, вапра.

Гаш, m. vide јаз.

Гашалица, f. m. j. књига, у којој су којекакве приповијестке, или гашње, ein Unterhaltungsbuch, liber venustior (als Gegensatz von Kirchenbuch).

Гашало, m. der Fabelhans, fabulator.

Гашање, n. vide врачање.

Гашар, m. vide врачар 1.

Гашара, f. vide врачара.

Гашарев, ва, во, vide гашаров.

Гашарина, f. vide врачарина.

Гашаров, ва, во, vide врачаров.

Гашапи, ам, vide врачапи. Гашала баба да није мраза, па освануо снѣг до гузице;

„Стара баба у брабоњке гаша:

„Жив ми снѣжи све су гола говна.

Гашка, f. das Gegenstück einer Gegenbenheit oder Handlung, res respondens: то је његова гашка.

Гашња, f. Erzählung, narratio.

Гашњик, m. der Hosenträger, das Hosensband, fascia braccalis.

Гаће, f. pl. linnene lange Hosen, caligae lintae.

Гаћешине, f. pl. augm. v. гаће.

Гаћице, f. pl. dim. v. гаће.

Гаћњак, m. vide гашњик.

Гаћурине, f. pl. vide гаћешине.

Гацко, n. Gegend in der Herzegowina.

Гача, m. Mannsname, nomen viri (von Гаврило).

Гашсје, n. das Löschen, restinctio.

Гвожђа, n. pl. 1) die Falle, laquei. 2) гвожђа пушчана, m. j. табанце.

Гвожђар, m. der Eisenhändler, mercator ferrarius.

Гвожђарница, f. der Eisenladen, taberna ferraria.

Гвожђарски, ка, ко, 1) eisenhändlerisch, ferrarius. 2) adv. wie die Eisenhändler, more ferrarius.

Гвожђе, n. das Eisen, ferrum.

Гвожђушина, f. augm. v. гвожђе.

Гвозден, m. Mannsname, nomen viri (ferreus).

Гвозден, на, но, eisern, ferreus.

Гвоздењак, m. 1) копао од гвожђа, eiserner Kessel, crater ferreus. 2) гвозден буздован: узе кадија гвоздењак, те удари нашега Мују над прдењак — cf. оклицнупи.

Где, (Рес.) vide ќе.

Гдегде, (Рес.) vide гђегђе.

Гдегод, (Рес.) vide гђегођ.

Гдекоји, којег, (Рес.) vide гђекоји.

Гдему драго (Рес.) vide ќе му драго.

Гдешто, (Рес.) vide гђешто.

Гди, (Срем.) vide ќе.

Гдигди, (Срем.) vide гђегђе.

Гдигод, (Срем.) vide гђегођ.

Гдикоји, којег, (Срем.) vide гђекоји.

Гдику драго, (Срем.) vide гђему драго.

Гдишто, (Срем.) vide гђешто.

Гђе, (Ерц.) vide ќе (mit allen Ableitungen).

Гђегђе, (Ерц.) hie und da, passim.

Геак, m. ципор, ein gemeiner ungebildeter Mensch, homo de plebe.

Геачење, n. das Machen zum геак, appellatio aut simulatio rustici.

Геачина, f. augm. v. геак.

Геачипи, им, v. impf. zum геак machen, facio rusticum.

Геачиписе, имсе, v. r. impf. sich zum геак machen, simulo rusticum.

Геачки, ка, ко, 1) baurisch, plebejus. 2) adv. baurisch, rustice.

Гем, m. der Pelikan, pelicanus: смрди као гем.

Генерал, m. vide генерал mit allen Ableitungen.

Гергетег, m. намастир у Фрушкој гори. Гергетеганин, калуђер из Гергетеге. Гергетешки, ка, ко, von Гергетег.

Герзелез, m. брдо у Будиму. Србљи приповиједају да је некакав Турчин из Босне, Герзелез Алија (који се пјева и у пјесмама), скочио на коњу с тога брда у Дунаво, за царско здравље кад су Турци освојили Будим.

Гибак, пка, ко, schlank, biegsam, flexilis.

Гибаница, f. eine Art Kuchen, placentaе genns.
 Гибанье, n. das Bewegen, Wiegen, agitatio, motus.
 Гибати, ам, (и гиблем) v. impf. bewegen, schwenken, wiegen, agito.
 Гибатисе, амсе (и гиблемсе), v. r. impf. sich bewegen, moveor, agitor.
 Гизда, f. schön gekleidetes und geschmücktes Frauenzimmer, femina compta.
 Гиздав, ва, во, geschmückt, comtus.
 Гиздање, n. das Schmücken, comtio.
 Гиздати, ам, v. impf. кишати кога, schmücken, comto.
 Гинутти, нем, v. impf. 1) umkommen, intereo. 2) за ким, или за чим, schmachten, desiderio enecor.
 Гиц, interj. das Lockwort für Schweine, vox alluciendis suibus.
 Гицање, n. das unruhige Bewegen der Beine beim Sitzen, Liegen u. irregul. pedum.
 Гицатисе, амсе, v. r. impf. die Beine umherwerfen beim Liegen, Sitzen, miscare pedibus (?).
 Гицкање, n. das Gigrufen, vocatio suum.
 Гицкати, ам, v. impf. gigrufen, advocare suos.
 Гицнути, нем, v. pf. gigrufen, advocare suos.
 Глабање, n. das Nagen (verächtl.), rosio.
 Глабати, ам, v. impf. nagen, rodo.
 Глава, f. 1) der Kopf, caput; он главом, er u. kein anderer, ipsis simus ille. 2) das Oberhaupt, caput.
 Главати, та, то, großköpfig, capito.
 Главешина, f. augm. y. глава.
 Главши, та, то, лијеп, n. n. човек, или жена, (у Србији, у Босни и у Ерцеговини, von Personen) schön, pulcher.
 Главић, m. die Gichel, mentulae caput.
 Главница, f. 1) dim. y. глава. 2) Haupt des Kohls, Lauch u. dgl. caput brassicae, porri. 3) ein Hügel, simulcus.
 „На Главници више Бијелине —
 Главнице, f. pl. vide главичине.
 Главичање, n. das Behaupten (des Kohls), capitatio brassicae.
 Главичатисе, амсе, v. r. impf. n. n. купус, sich häupten, capitari (de brassica).
 Главичине, f. pl. die Hanfkörner, grana saunabina.
 Главичица, f. dim. von главница.
 Главни, на, но, n. n. новци, das Kapital, sors.
 Главница, f. (у Србији) herrschaftliche Kopfsteuer von verheirateten Personen, census capitum maritorum domino solvendus.
 Главница, f. 1) der Brand im Weizen,

uredo. 2) (dim. y. главно) кашто је и главница лијепа вајница, manchmal ist's Gewinn, wenn auch nur das Kapital zurückgewonnen wird, interdum et sors (sine senore recepta) lucrum est.
 Главничав, ва, во, n. n. шеница, brandig, robigine corruptus.
 Главнџ, нога, n. das Kapital, sors.
 Главња, f. велико дрво што се ложи на ватру, ein großer Balken Brennholz, lignum; auch ein großes Scheit.
 „Кратке главње, гопови угарци;
 „Позна јеца, гопове сиропе.
 Главџица, f. dim. y. главња.
 Главобоља, f. das Kopfsweh, dolor capitis.
 Главоња, m. der Großkopf, capito.
 Главура, f. }
 Главурина, f. } vide главешина.
 Главуча, f. }
 Главчина, f. die Nabe, modiolus rotae.
 Глад, f. der Hunger, fames. Jede као да је из глади упекао.
 Гладак (comp. глади), шка, ко, glatt, laevis.
 Гладан, дна, но, hungrig, famelicus.
 Гладаница, f. брус, што се оштри коса, или брива бријака, der Schleifstein, cos politoria.
 Гладити, им, v. impf. streicheln, mulceo.
 Гладитисе, имсе, v. r. impf. sich glätten und ruhen, comto me.
 Гладити, нем, (Рес.) vide гладити.
 Гладити, им, (Срем.) vide гладити.
 Гладити, нем, v. impf. (Ерц.) hungern, esurio.
 Гладовање, n. das Hungern, esuritio.
 Гладовати, дујем, v. impf. hungern, esurio.
 Гладџе, n. das Glätten, laevigatio.
 Гладмоч, m.
 „Под Гламочем под бијелим градом —
 Глас, m. 1) die Stimme, vox. 2) die Nachricht, nuncius. 3) der Ruf, fama.
 Глас до неба, а м^а по пепелу.
 Гласак, ска, m. 1) dim. von глас. 2) као мала шупљика на гакама, или на кошуљи, durchlöcherter Stickerarbeit, opus perrafotum (acu).
 Гласање, n. 1) das Verlauten, fama. 2) vide кесмање.
 Гласати, ам, v. impf. правити гласак, vide кесмати.
 Гласатисе, амсе, v. r. impf. verlauten, inaudior.
 Гласинац, нца m. Ebene südlich von Zvornik.
 „Кад изиђе на Гласинац равни —
 Гласити, им, v. impf. melden, sagen, nuncio.
 Гласитисе, имсе, v. r. impf. verlauten, inaudior.

Гласник, м. der die Nachricht bringt, Bote, nuncius:
 „Чупик ради да гласник не оде —
 Гласовито, *bellant, clara voce*:
 „Па подвикну шанко гласовито —
 Гласоноша, м. der die Nachricht trägt, Courrier, nuncius.
 Глаши, ам, *vide гледати*.
 Глацнуписе, немсе, в. г. pf. ein glattes Aussehen bekommen, restauror.
 Глачина, f. die Glätte, laevitas.
 Глѣ, interj. *sieh! en*.
 Гледанье, п. das Schauen, spectatio.
 Гледати, ам (и глѣдим), в. impf. schauen, specto.
 Гледѣћѣ, ћега, п. *vide зјеница*.
 Глѣднути, нем, в. pf. einen Blick thun, aspicio.
 Глѣдѣћки, м. pl. cf. брадићки (само у оној загонетки).
 Глѣжањ, жѣа, м. *vide чланак*.
 Глѣто, п. (Рес. и Срем) *vide глијето*.
 Глѣб, м. der Koth, coenum. cf. блато, као.
 Глѣбав, ва, во, *kothig, lutosus*.
 Глѣгорије, м. Gregor, Gregorius.
 Глѣјето, п. (Ерц.) *vida дилјето*.
 Глѣнцо, м. ein langer, träger Mensch, homo longus et piger.
 Глѣста, f. der Spulwurm, Regenwurm, lumbricus.
 Глѣна, м. (Рес. и Срем.) *vide Глѣно*.
 Глѣно, м. (Ерц.) *hup. v. Глѣгорије*.
 Глоба, f. die Geldstrafe, multa.
 Глобити, им, в. pf. um Geld strafen, mulcto.
 Глобљаванье, п. das Expressen von Geldstrafen, mulctatio.
 Глобљавати, ам, в. impf. кога, Geldstrafen expressen, mulcto.
 Глог, м. der Weißdorn, crataegus Linn.
 Глогинье, f. pl. die Frucht des Weißdorns. Ласно је шућим к***ем глогинье младишчи.
 Глоггов, ва, во, des Weißdorns, crataegi.
 Глоговац, еца, м. м. j. колац, или штап, ein Stab oder Pfahl von Weißdorn, baculus aut palus crataeginus.
 Глоговина, f. Weißdornholz, lignum crataegi.
 Глоданье, п. das Nagen, rosio.
 Глодати, глоћем, в. impf. nagen, rodo.
 Гложѣње, п. das Zanfen, litigatio.
 Гложиписе, имсе, в. г. impf. *сѣ занфен, jurgo*.
 Гложјак, м. der Weißdornwald, crataegutum.
 Гложје, п. (coll.) das Weißdornicht, crataegutum (?).

Глопта, f. чељад, м. j. жене и деца, die Familie i. e. Weib und Kinder, familia: *ће је пвоја глопта (питају војници (на крајини кад се боје Турака да и не поробе) један другог.)?*
 Глоцканье, п. dim. в. глоданье.
 Глоцкати, ам, dim. в. глодати,
 Глоцкатице, амсе, в. г. impf. н. п. коњи, *sich (sicherzgend) beißen, von Pferden, morsicare se*.
 Глошчик, м. dim. в. глог.
 Глув (comp. главлѣ), ва, во, taub, surdus.
 Глува нећѣла, f. die Woche vor der Palmwoche, hebdomas quae praecedit hebdomada palmarum. cf. безимена нећѣла.
 Глувак, м. }
 Глувац, м. } *der Taube, surdus*.
 Глуво, м. *vide главак*.
 Глуво доба, п. die Zeit gegen Mitternacht, da alles still ist, tempus mediae noctis, cum silent omnia.
 Глувота, f. }
 Глувота, f. } *die Taubheit, surditas*.
 Глунути, нем, в. impf. taub werden, surdesco.
 Глѣва, f. der Schwamm, fungus.
 Глѣвѣтина, f. augm. в. глѣва.
 Глѣвица, f. dim. в. глѣва.
 Глѣвурина, f. *vide глѣвѣтина*.
 Гмиза, f. највише се говори у млож. броју гмизе, и значи мале жинѣве, die Glasperlen, margaritae vitreae.
 Гмизанье, п. *vide гамизанье*.
 Гмизати, мижем, }
 Гмизити, им, } *vide гамизати*.
 Гнежѣње, п. (Рес.) *vide гнијѣжѣње*.
 Гнездити, им, (Рес.) *vide гнијездити*.
 Гнездитисе, имсе, (Рес.) *vide гнијездитисе*.
 Гнездо, п. (Рес.) *vide гнијездо*.
 Гнијѣжѣње, п. (Ерц.) das Nisten, nidificatio.
 Гнијездити, им, в. impf. (Ерц.) н. п. кокош, der Henne ein Nest machen, nidum facio, impono nido.
 Гнијездитисе, имсе, в. г. impf. (Ерц.) nisten, nidulor.
 Гнијездо, п. (Ерц.) das Nest, nidus.
 Гној, м. 1) der Eiter, pus. 2) der Dünger, Mist, fimus, stercus.
 Гнојав, ва, во, eiterig, ulcerosus.
 Гнојаница, f. die Pustel, pustula.
 Гнојѣње, п. 1) das Eitern, parulenta- tio. 2) das Düngen, stercoratio.
 Гнојити, им, в. impf. н. п. љиву, düngen, stercoro.
 Гнојиписе, јисе в. г. impf. н. п. рана, eitern, in pus abeo.

Гња́вити, им v. impf. drücken, collido.
Гња́вљење, n. das Drücken, pressio.
Гња́ш, m. vide голијен:

„Носи гња́ше побљувасе на ше —
Гња́в, m. der Zorn, ira.

Гња́ван, вна, но, zornig, iratus.
Гња́вити, им, v. impf. zürnen, irritio.

Гња́витице, имсе, v. r. impf. zürnen,
irascor.

Гња́вљење, n. das Zürnen, ira; irrita-
tio.

Гња́влив, ва, во, gähzornig, iracun-
dus.

Гња́цав, ва, во, } н. п. љеб, tal-
Гња́цван, вна, но, } fig (vom Brot)

Hebrig, male pinsitus (pistus).

Гња́чење, n. das Kneten, subactio.

Гња́чити, им, v. impf. kneten, depso,
subigo.

Гња́да, f. die Nisse, lens (gen. lendis).

Гња́дица, f. dim. v. гња́да.

Гња́здо, n. (у Српјему) vide гнијздо.

Гња́ла, f. die Töpfererde, terra figlina,
creta figlina. cf. Грнчара.

Гња́лши, им, v. impf. 1) faulen, pu-
tresco. 2) weich werden (vom Obst),
mitesco.

Гња́о, гња́ла, ло, 1) faul, putridus.
2) mild (vom Obst), mitis.

Го́ (гоо), гола, ло, nackt, nudus.

Го́бела, f. (ст.) in der Anekdote von
Salomon: једна гобела у као, дру-
га из кала —

Гова́нџе, цета, n. dim. v. говно.

Гове́да, f. (coll.) das Rindvieh, armen-
ta, boves.

Гове́дар, m. der Rinderhirte, bubulcus.

Гове́дарев, ва, во, vide говедаров.

Гове́дарина, f. das Rindgeld (die Be-
zahlung des Rinderhirten) merces bu-
bulci.

Гове́даров, ва, во, des Rinderhirten,
bubulci.

Гове́дарски, ка, ко, 1) der Rinder-
hirten, bubulcorum. 2) adv. auf Rin-
derhirten Art, bubulcorum more.

Гове́ђа, ђа, ђе, vom Rinde, bubulus.

Гове́ђина, f. das Rindfleisch, caro bu-
bula.

Говеча́ца, f. (coll.) dim. v. говеда:
има двоје, троје говеча́це.

Говече, чета, n. ein Rind (im weite-
sten Sinne), bos, vacca, vitulus.

Говна́ње, n. das lästige und unberech-
tigte Einreden, contradictio molesta
et iniqua.

Говна́ра, f. vide говновал.

Говна́ши, ам, v. impf. lästig und ohne
Grund widersprechen, objurgare ini-
que et moleste: иди не говнај ту
(оптај рече сину, н. п. кад син виче
мшо на очну уредбу).

Гов́нен, на, но, dreckig, merdosus.

Гов́нити, им, v. impf. stänkern, rixam
movere.

Гов́нитице, имсе, v. r. impf. sich be-
schmücken, merda inquinari.

Говно, n. der Dreck, stercus. Какви
су му зуби, начинио би од смрзла
говна купао. Низ брдо се и говно
ваља (кад који прчи, или скаче, низ
брдо). Без говна не ма ни говна
(Dingen ist nöthig). Среосе с гов-
ном у мосуру!

Говно́вал, m. der Stinkläfer, scarabaeus
stercorarius Linn.

Говно́вѣк, m. ein komischer Name (von
говно, q. d. Stercutus): јест он неки
говно́вѣк, јест!

Говно́ноша, m. der Dreckträger, qui
portat stercus: водоноша говноноша,
in der Anekdote vom gesoppten Wasser-
träger.

Говна́к, m. ein komischer Name statt
бураг: спо говна́ка масла (у при-
повијетки).

Гово́р, m. die Rede, Sprache, sermo:
познајем га по говору; чујесе не-
какав говор.

Говоре́ње, n. das Reden, loquela, sermo.

Говори́ти, им, v. impf. sprechen, lo-
quor.

Говорка́ње, n. dim. v. говорење.

Говорка́ши, ам, dim. v. говори́ти.

Говорли́в, ва, во, der gerne spricht,
loquax.

Го́га, m. der Maurer, faber murarius
(meist sind's Zinzaren).

Го́гин, на, но, des goga, fabri murarii.

Го́д, m. велики празник (у Србији),
der Festtag, dies festus.

Го́д, (Рес. и Срем.) vide гођ.

Го́деч, m. Mannsname, nomen viri.

Го́дина, f. das Jahr, annus. Дуга нош,
или дан, (као) царева година.

Го́диница, f. dim. v. година.

Го́дишња́к, m. н. п. назимац, ein
Jahr alt (vom Vieh), annotinus.

Го́дишњи, ња, ње, jährlich. annuus.

Го́дишњица, f. das Todtenmal (ein
Jahr nach dem Tode), convivium fu-
nebre post annum elapsam. cf. да́ка.

Го́доми́љ, m. поље ниже Смедерева
(између Мораве и Језаве).

Го́домар, m. Mannsname, nomen viri

Го́ђ, (Ерц.) (als Anhängesylbe) immer;
irgend, - cinque, ali-, шпогођ,
којогођ, чнјгођ, кадгођ, ћергођ.

Гоје́ње, n. das Mästen, saginatio.

Гозба, f. част, die Gasterei, convi-
vium.

Гозбова́ње, n. das Gastiren, convivatio.

Гозбова́ши, бујем, v. impf. bey einer
Gasterei seyn, convivor:

„Опишала је да гозбу гозбује —
Гојити, им, v. impf. māßen, sagino.
Гојитисе, имсе, v. r. impf. sich māßen,
fett werden, saginor, optimus fio.

Гојко (Гојко), m. Mannsname, nomen viri.

Голѣћ, m. vide голн син.

Голем, ма, мо, groß, magnus (comp. кажесе већу) cf. велики.

Голѣн, f. (Рес. и Срем.) vide голијен.

Голѣш, f. kahle Gebirgsgegend, mons arboribus destitutus.

Голѣшан, пна, но, kahl, (ohne Bäume,) calvus.

Голѣш (планина), m. (сп.)

„Живо пређи у Голѣш планину—

Голѣ син, m. голаћ, m. j. војник који сам од своје воље за плату иде на војску и бијесе. (Nackter Sohn) Name jener Krieger, die, da sie ohne Haus und Hof sind, nicht verbunden wären mit ins Feld zu ziehen, es aber von freyen Stücken um Sold und Kleidung thun, miles ultioneus. Ову је ријеч Турчија арамбаша 1804 године донио с Врачара на Дрину; а он може бити да је примио од некога Турчина из Градишта, који је пада био са Србима, и назван голим сином зато, што је уза сваку ријеч говорио: голн синне! Голи су синови само на Дрини били, а од Бијограда доље звали су бећарима такове војнике. Њиов је славни капетан био Зеко, који је славно погинуо на Равњу (1813).

Голѣвно благо, n. (сп.) so viel als големо, groß, ingens:

„И проносе голѣвно благо—

Голѣн, f. (Ерц.) das Schienbein, tibia.

Голѣћ, m. гољо, der Nackte, nudus: удри пиће на голиће.

Голѣшав, ва, во, vide го.

Голѣброд, да, до, unbärtig, im-

Голѣбродаси, та, то, herbis.

Голѣврат, та, то, mit bloßem Hals, collo nudo.

Голѣглав, ва, во, mit entblößten Haupte, capite nudo.

Гологуз, за, зо, nackt am Hintern, ano nudo: „Гологуза сијевала, голо масло сијевала, а Радичу проп“ (некаква узјала гола на врашило, па врачала да јој се вапа дебео скоруп).

Голокур, ра, ро, ohne Hosen, nuda mentula.

Голомразица, f. вријеме кад је мраз, а не ма кише ни смијера, der Frost, gelu.

Голопиња, f. die Nacktheit, Mangel an Kleidung, nuditas.

Голомрб, ба, бо, mit entblößten Bauch, ventre nudato; daher Голомрб, nom. propr.

„Њега зову Голомрбе Иво—

Голуб, m. die Taube, columba.

Голубак, пка, m. hur. v. голуб.

Голубаст, пна, то, taubenfärbig, colore palumbis, columbinus.

Голубац, пца m. 1) у Пожаревачкој наци један стари град на Дунаву (Србљи приповиједају да га је зидала Ђурђева Јерина ради голубова— као голубињак—) 2) село код тога града. Од Голунца се већ доље почињу планине поред Дунава и из Српске стране.

Голубињак, m. der Taubenschlag, columbarium.

Голубињѝ, ња, ње, Tauben-, columbarum.

Голубић, m. die junge Taube, pullus columbae.

Голубица, f. 1) die Taube (Weibchen), columba. 2) ein Frauenname, nome praelae. 3) cf. златоје.

Голубичица, f. dim. das Läubchen, columbula.

Голубов, ва, во, der Taube, columbae.

Голубдрав, ва, во, vide голушав.

Голупче, чета, n. vide голубић.

Голушав, ва, во, ungefedert, glaber.

Гољо, m. vide голић.

Гољудрав, ва, во, vide голуждрав.

Гомбар, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Knopfmacher, textor globulorum fibulatoriorum.

Гомбарев, ва, во, des Knopfmachers,

Гомбаров, ва, во, textoris globulorum fibulatoriorum.

Гомеља, f. намаспир у Босни (може бити да је сад и пуст?):

„И Гомељу на граници сувој—

Гомила, f. громила, рпа, камара, рњага, der Haufe, cumulus.

Гомилање, n. 1) das Aufhäufen, cumulation. 2) das Gepolster, wenn etwas Aufgehäuftes einstürzt, strepitus.

Гомилаши, ам, v. impf. aufhäufen, cumulo.

Гомилашисе, ласе, v. r. impf. poltern, strepo.

Гомарје, n. Kloster in Kroatien.

Гонити, им, v. impf. treiben, jagen, agito.

Гонитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich verfolgen, persequi se invicem. 2) gone се зецови, die Hasen sammeln, edent lepores.

Гонце*, цеша, п. (у Србији и у Босни по варошима) ружа, која се још није расцвјетала, него тек напунила, eine Rose, die so eben die Knospe geöffnet, rosa recens.

Гоњене, п. das Treiben, agitatio, 2) das Rammeln der Hasen, coitus lepogram.

Гора, f. das Gebirge, mons.

Горажде, п. варош у Ерцеговини:

„Док је мени соко Синан паша

„У Горажду на Ерцеговини—

Горак (срп. горчи), рка, ко, vide грк.

Горакнути, не, vide гркнати.

Горанца, f. (срп.) Огариен, Arausio:

„Ето на те војске небројене:

„Седам краља, од седам земаља,

„И девојка Англијска краљица

„С Дуком зетом од земље Горанце—

Горе (у Ерц. говорисе и горје), oben, supra.

Горње, п. das Brennen, ardor.

Горети, рим, vide горјети.

Горица, f. dim. v. гора.

Горјаник, m. Gebirgsbewohner, monticola, montanus: вуче горјаниче!

Горје, (Ерц.) vide горе.

Горјети, рим, v. impf. (Ерц.) brennen, ardeo.

Горњак, m. н. п. вјетар, камен воденични, der oben ist, von oben kommt, supernus, desuper veniens.

Горње чело, п. vide зачеље.

Горња, ња, ње, ober, superior.

Горњоземац, мца, m. der Oberländer, incola terrae superioris.

Горњоземски, ка, ко, 1) oberländisch, e parte superiori 2) adv. oberländisch, more incolarum terrae superioris.

Горовиш, ша, то, gebirgig, montuosus.

Горопадан, дна, но, wahnsinnig, furiosus.

Горопаднић, m. der Wahnsinnige, Rasende, furiosus.

Горопадница, f. die Wahnsinnige, furiosa.

Горски, ка, ко, Gebirgs-, montanus.

Горушица, f. славица, der Senf, sinapi.

Горушични, на, но, н. п. зрно, Senf, sinapius.

Горчина, f. die Bitterkeit, amaritudo.

Госа, m. (у Бачкој и у Сријему) der Herr (als Eigenthümer), dominus, cf. господар.

Госин, на, но, des gosa, domini; госино му тана (ein Scheltwort der Watscher).

Госиница, f. die Frau eines gosa, hera.

Госпа, f. 1) (хрп. v. госпођа) Frau,

Dame, domina. 2) eine Gattung Schwamm, der Heilkräfte zugeschrieben werden, sonst knegniya, fungi genus.

Госпава, f. Frauenname, nomen feminae.

Госпин, на, но, der Frau, dominae.

Госпино биље, п. Süßholz, glycirrhiza glabra Linn.

Господ (Бог), m. der Herr, Dominus:

„Помоги га Господ Бог—

„Теко ти га Господ сачувао

„Бришке сађе Анђелијка Вука—

Господа, f. (coll.) die Herrn, domini.

Господар, m. der Herr (Eigenthümer), dominus, δεσπότης ја сам господар од тога; ти нијеси нада мношћем господар.

У Србији до 1804 године само су Турке (и то бегове и спаје) звали господарима (као и сад по Босни и по Ерцеговини); а од онда су звали господаром Приога Борџија, и остале поглаваре и војводе, који су власт у рукама имали, као и сад што зову Милоша Обреновића, и остале кнезове, који власт у рукама имају и заповиједају. У Сријему пак и у осталим Нјемачким државама, зову и најмањег трговца господаром. У Србији су отприје знатније Србе, као сенијарске трговце, звали газдама.

Господарева, ва, во, vide господаров.

Господарење, п, das Befehlen, Herrschen, dominatio.

Господарити, им, v. impf. befahlen, herrschen, dominari.

Господаров, ва, во, des Herrn, domini.

Господарски, ка, ко, 1) den господарен gehörig, dominorum. 2) adv. wie ein господар, domini more.

Господин, m. der Herr, dominus. У Србији само цара и краља (у pjesмама), пашу (у pjesмама, а у говору му кажу: „чеситиши пашо!“) владика, архимандрита, игумна (у pjesмама, а у говору: „оче игумне!“), проту и учитеља (и жене њевога ђетића у кући: свекра, или ђевера) зову господином; а у Сријему и у осталим Нјемачким државама господин значи оно, што у Србији господар.

Господинов, ва, во, des Herrn, domini.

Господичић, m. der junge Herr, domicellus (?), filius domini (herilis filius.)

Господовање, n. das Leben wie eines
господин, *vita splendida*.
Господовати, дујем, v. impf. leben
wie ein Herr, *splendidam vitam dego*.
Господскі, ка, ко, 1) den Herrn gehö-
rig, *dominorum*, 2) adv. wie ein гос-
подин, *domini more*.
Господство, f. vide господство.
Госпођа, f. 1) die Frau, Dame, *domi-
na*, 2) велика и мала госпођа, der
kleine und der große Frauentag, *fe-
stum assumptionis, et natale B. M. V.*
Госпођин, на, но, der Frau, *dominae*.
Госпођин дан, m. vide госпођа 2.
Госпођица, f. dim. v. госпођа.
Госпођица, f. cf. Златоје.
Госпожда, f. (сл.) помози госпождо
жива Богородице (кад се моле Бо-
гу)! vide госпођа.
Госпоја, f. vide госпођа.
Госпојин, на, но, vide госпођин.
Госпојина, f. велика, или мала, vide
госпођа 2.
Госпојица, f. dim. v. госпоја.
Госпоство, n. das Herrenthum, do-
минство, *dominatus*.
Госпр, m. (im Scherze mit einem Neben-
gedanken an прднути) statt господар.
Гост, m. der Gast, *hospes*: опишао
у госте. Ако не буду гости бијес-
ни, не ће бити кућа тијесна.
Гостиница, f. Zufluß von Gästen, *hospi-
tes frequentes*:
„Седам кућа једну козу музе,
„Још се вале да се добро ране:
„Да им није маоге гостинице
„Од сира би куприје зидали,
„На суруци воденице б' мљеле.
Гостионица, f. das Gasthaus, *deversori-
um*.
Гостити, им, v. impf. bewirthen, *con-
vivium praebeo*.
Гоститисе, имсе, v. r. impf. gastma-
len, *convivor*.
Готов, ва, во, 1) bereit, *paratus*, 2)
баар (Geld), *praesens, paratus*.
Готовина, f. die Baarschaft, *pecunia
nummata*.
Готовити, им, v. impf. н. п. вечеру,
ручак, *bereiten, parare*.
Готовљење, n. das Bereiten, *praepar-
atio*.
Готово, beinahe, fast, fere: не ма го-
тово ни једнога; готово не зна
ништа.
Гошћа, f. der weibliche Gast, *hospes,
hospita*.
Гошћење, n. das Gastiren, *convivatio*.
Гошћин, на, но, der Gastfreundin, *hospitae*.
Гра, m. (у Ерц. и граг), граа или гра

(у Сријему у Бачк. и у Бан. пасуљ),
die Fасole, *faseolus vulgaris Linn.*
Граб, m. die Weißbuche, *carpinus betu-
lus Linn.*
Грабанцијаш, m. cf. врзино коло.
Грабанцијашки, ка, ко, 1) Herrenmeis-
terisch, *veneticorum*: узе оно његово
грабанцијашко јапунце 2) adv. herren-
meisterisch, *ut veneticus, ut magus*.
Грабеж, m. der Raub, *rapina*.
Грабљк, m. der Weißbuchenwald, *carpi-
netum* (? Linn.)
Грабљити, им, v. impf. 1) greifen, rafs-
fen, *rapiō*, 2) rechen, *rectine colligo
foenum*.
Грабљк, m. eine junge Weißbuche, *car-
pinus betulus Linn.*
Грабље, f. pl. (auch грабуље) der Rechen,
recten foenarii. Све су грабље, не-
ма вила, ес сінд lauter Egoisten, non-
nisi sibi favent.
Грабљење, n. 1) das Raffen, *raptus*, 2) das
Rechen, *collectio ore rectinis foenarii*.
Грабов, weißbüchen, *carpini betuli*.
Грабовина, f. Weißbuchenholz, *lignum
carpini betuli Linn.*
Грабуље, f. pl. vide грабље.
Град, m. die Festung, *arx*.
Град, m. муча, der Hagel, *grando*.
Градачац, чца m. град и варош у
Босни:
„Умече им од Градачца Дедо—
Градачки, ка, ко, von Градачац.
Градина, f. 1) der Zaun, *seres*, 2) der
Garten, *hortus*, 3) augm. von град.
Градиница, f. dim. v. градина.
Градити, им, v. impf. 1) machen, ver-
fertigen, *condo*, н. п. опанке, кућу
цркву, мост, гусле, гадље, седло
и т. д. 2) (у Сријему и у Бачкој) i.
q. јебати, *utuo*: градио му матер.
Градитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich zu
etwas machen, es spielen: гради се
да је учен. 2) није лијепа, него
се гради, *sie schminkt sich*.
Градић, m. dim. v. град.
Градишка, f. (нова и стара) in der
slavonischen Grenze.
Градиште, n. heißt ein Städtchen an
der Donau, zwischen Ram und Golu-
baz, mit Ruinen.
Градскі, ка, ко, н. н. враћа, Fe-
stungsb., *arcis*.
Грађа, f. (coll.) das Bau-Material,
materia.
Грађанин, m. einer aus der Festung,
incola arcis.
Грађанка, f. Einwohnerin der Festung,
femina ex arce.
Грађанскі, ка, ко, 1) Festungsb., *ar-
cis*, 2) adv. wie грађанин, *more homi-
num ex arce*.

Грађанче, чета, n. ein junger Festungs-
bewohner, juvenis ex arce.
Грађење, даџ Мачен, confectio.
Граја, f. (у крајини Негошинеј и у
Црној ријеци) vide говор.
Грајање, n. vide говорјење.
Грајати, јим, vide говориши,
Гракнути, нем, v. pf. повикаши на
кога, laßfchren, conclamo. Гракну-
ше као на бијелу врану.
Грактање, n. das Krächzen, crositatio.
Гракташи, грактем, v. impf. kräch-
zen, crosito:
„Не виј вуче, не гракћи гавране:
„Не плаши ми по гори јунака —
Грана, f. der Zweig, frons.
Гранат, m. der Granat (Stein), lapis
granatus.
Гранат, та, по, ästig, ramosus.
Граница, f. 1) eine Art Eiche, quer-
cus genus. 2) Gränze, finis, limes. cf.
крајина.
Граничар, m. (у Сријему и у Банату)
der Gränzer, miles limitaneus.
Граничев, ва, во, n. п. жир, von der
граница Eiche, certae quercus.
Граничевина, f. das Holz von der гра-
ница: Eiche, lignum certae quercus.
Граничење, n. vide међење.
Граничити, им, v. impf. gränzen, fi-
nitimas sum. cf. међити.
Гранути, не v. pf. hervorstrahlen (von
der Sonne), effulgeo:
„Грани сунце да огријем руке —
„Ни свануло ни сунце грануло —
Гранчица, f. dim. v. грана.
Грање, n. (coll.) die Zweige, frondes.
Граов, ва, во, n. п. лист, чорба,
Fasolen, faseolus (?).
Граовиште, n. Acker, auf dem Fasolen ge-
baut gewesen, ager, olim faseolo consitus.
Граораст, та, по, шарен као да
је граом посут (н. п. кокош, очи),
buntschedig, varius.
Граоровина, f. das Fasolenstroh, stra-
men faseoli.
Грасуљ, m. in der Anekdote vom Zigeu-
ner, der auf die Frage, ob er граа oder
пасуља essen wolle, antwortete: гра-
суља (d. i. beides, гра und пасуљ).
Грачаница, f. варош у Босни:
„И касабу равну Грачаницу —
Грачаница црква, f.
„Збор зборила господа рипћанска
„Код бијеле цркве Грачанице —
Граша, f. hup. v. гра: да ли да мајка
граше (жене говоре ћеци).
Грашак, шка, m. die Erbse, pisum.
Грашара, f. (komisch) die Bohnenflinte
d. i. der Hintere, telum fabis plenum
i. e. podex crepitum edens.
Грашина, f. augm. v. гра,

Грашка, f. ein Fasolenkorn, granum fa-
seoli.
Грашчица, f. dim. v. грашка.
Грба, f. der Höcker, gibbus.
Грбае, ва, во, höckerig, gibbozus.
Грбина, f. vide леђа.
Гргеч, m. eine Art Flußfisch, pisciculi
genus.
Гргур, m. Gregor, Gregorius.
Гругтање, n. das Gurren, gemitus.
Гругташи, гукем, v. impf. gurren,
Гругнути, нем, v. pf. gemo.
Грдан, m. Mannsname, nomen viri.
Грдан (грдан), дна, но, häßlich, foedus:
„Ако пије у меани вино,
„На грдне му ране излазило —
Грдиши, им, v. impf. häßlich machen,
foedo.
Грдишице, имсе, v. r. impf. einander
schimpfen, conviciari invicem.
Грдоба, f. die Häßlichkeit, turpitude.
Грђење, n. das Häßlich machen, das
Schimpfen, foedatio.
Гребанје, n. das Krallen, vulneratio
ore unguium.
Гребати, бем, vide гребити.
Гребатице, бемсе, vide гребитице,
Гребен, m. 1) die Krämpel, carmen. 2)
die Schultern des Pferdes humeri e-
quini. 3) der hervorragende Theil ei-
nes steilen Felsen, promontorium, wie
bei Пореч.
Гребенаља, f. die Krämplerin, carmina-
trix.
Гребенање, n. das Krämpeln, carmi-
natio.
Гребенаши, ам, v. impf. krämpeln, car-
mino.
Гребешпак мач, m. (сп.)
„Сијевају мачи Гребешпази —
Греда, f. der Balke, trabs.
Гредељ, m. 1) der Pflugbalcken (der
Grendel), 2) планина у Ерцеговини.
Гредица, f. dim. v. греда.
Гредурина, f. augm. v. греда.
Греј, m. (Срем.) vide грије.
Грејање, n. (Рес. и Срем.) vide гријање.
Грејати, јем, (Рес. и Срем.) vide гри-
јати.
Грејта, f. (Рес. и Срем.) vide гри-
јота.
Грепсити, ебем, v. impf. fragen, fraß-
ten, scabo.
Грепситице, ебемсе, v. r. impf. frassen,
scabo: гребесе мачка, die Kasse frast.
Греш, m.
Грешан, шна, но, (Рес. и Срем.) vi-
de грјешан.
Грешење, n. (Рес. и Срем.) vide гри-
јешење.
Грешити, им, (Рес. и Срем.) vide
гријешити.

Грешишисе, имсе, (Рес и Срем.) *vide* гријешисе.
 Грешка, *f.* (Рес. и Срем.) *vide* грешка.
 Грешлика, *f.* *das Gröschel* (der Dreher), *numuli* genus.
 Грешник, *m.* (Рес. и Срем.) *vide* грешник.
 Грешница, *f.* (Рес. и Срем.) *vide* грешница.
 Грива, *f.* *die Mähne*, *juba*.
 Гриваст, та, то, н. п. нас, *weiß um den Hals*, *collo albus*.
 Гривна, *f.* 1) гвоздена карика, што држи косу за косиште, *der Senferring*. 2) нарукница (сребрна, златна или од пиринча), *das Armband*, *armilla*.
 Гривњаш, *m.* *m. j.* голуб, *die größere Art der Holztauben*, *palumbes*.
 Гриво, *m.* *ein Hund mit einem weißen Kranze am Hals*, *canis collo albo*.
 Гривжа, *f.* *das Bauchgrimmen*, *tormina*.
 Гривз, *m.* *das halbverdaute Futter im Magen*, *z. B. des Ochsen*, *palulum indigestum*.
 Гривење, *n.* *das Beißen, Essen*, *morsus*.
 Гривина, *f.* *augm. v. грив*.
 Гривјак, *m.* *Mannsname*, *nomen viri*.
 Гривање, *n.* (Ерц.) *das Wärmen*, *calefactio*.
 Гривати, *jem*, *v. impf.* (Ерц.) 1) *wärmen, calefacio*. 2) *сунце грије, schein*, *lucet sol*.
 Грије, грија, *m.* (Ерц.) *die Sünde*, *peccatum*.
 Гријешан, *шна, но*, (Ерц.) *vide* грешан.
 Гријешење, *n.* (Ерц.) *das Sündigen*, *peccare*.
 Гријешити, *им, v. impf.* (Ерц.) *sündigen, pecco*: не гријеш душе.
 Гријешисе, имсе, *v. r. impf.* (Ерц.) *sündigen, pecco*.
 Гријешка, *f.* (Ерц.) *кад се уводећи у брдо прескочи један зубац*.
 Гријота, *f.* (Ерц.) *vide* грије.
 Гриси, *грисем, v. impf.* *beißen, mordeo*.
 Грјешан, *шна, но*, (Ерц.) 1) *sündig, peccatorius (?)*, *improbis*. 2) *грјешно дијете, unschuldig, innocens*.
 Грјешник, *m.* (Ерц.) *der Sünder, peccator*.
 Грјешница, *f.* (Ерц.) *die Sünderin, peccatrix*.
 Грк, *m.* *der Grieche*, *Graecus*.
 Грк (comp. грч), *ка, ко*, *bitter, amarus*.
 Гркиња, *f.* *die Griechin*, *graeca*.
 Гркљан, *m.* *die Speiseröhre*, *oesophagus*.
 Гркнупи, *не, v. impf.* *etwas bitter seyn*, *subamarus sum*.

Грлап, та, то, *der Schrenhals*, *clamosus*.
 Грлашце (грлашце), *n.* *vide* гршоце.
 Грлшти, *им, v. impf.* *umarmen, amplexor*.
 Грлшисе, имсе, *v. r. impf.* *sich umarmen, invicem, se amplecti*.
 Грлаћ, *f.* *n. п.* у пушке, *или у олбе*, 1) *der Hals der Flasche*, *collum lagenae*. 2) *das Ende des Flintenlaufs*, *extremum canal is ignivomi*.
 Грлица, *f.* *die Turteltaube*, *turtur*.
 Грличик, *m.* *das Junge der Turteltaube*, *pullus turturis*.
 Грличина, *f.* *dim. v. грлица*.
 Грличји, *ча, че*, *der Turteltauben*, *turturum*.
 Грло, *n.* 1) *die Gurgel*, *guttur*. 2) *die Stimme*, *vox, guttur*: има *лајено грло*. 3) *das Stück*, *caput*: има *десет грла говеда на рани*. 4) *die Röhre vom Strumpf*, *fistula, canal is tibialis*.
 Грља, *f.* *hyp. v. грлица*.
 Грљење, *n.* *das Umarmen, amplexatio*.
 Грм, *m.* *eine Art Eiche*, *quercus* genus.
 Грмјак, *m.* *der Eichenwald*, *quercetum*.
 Грмина, *f.* *augm. v. грм*.
 Грмили, *ми*, (Срем.) *vide* грмљешни.
 Грмић, *m.* *dim. von грм*.
 Грмљава, *f.* } *das Donnern, tonitru*.
 Грмљавина, *f.* }
 Грмљешни, *ми, v. impf.* (Ерц.) *donnern, tonen*.
 Грмов, *ва, во*, *der Eiche, Eichen*, *quercinus*.
 Грмовина, *f.* *das Eichenholz*, *lignum quercinum*.
 Грнало, *n.* *даска насађена на дрво, као грабље, те се жито грче на гувну (у Бачкој), eine Art Rechen*, *rastri* genus.
 Грнац, *нца, м.* } (доље преко Мо-
 Грне, *непа, н. dim.* } *раве*) *der Topf, olla*.
vide лонац.
 Грнупи, *нем, v. pf.* *zusammenscharren, corrado*.
 Грнчара, *f.* (доња и горња) *Два села у Јадру. Више пије села на једном брду (које се зове Гњила — Срео сам га код Гњиле —) копа се лончарска земља, а лонци се сад граде у другом селу (у Корениши) више Грнчаре. У тој околини сад не зна нико што је грнац, него сви говоре лонац*.
 Гроб, *m.* *das Grab, sepulcrum*.
 Гробак, *пка, м.* *dim. v. гроб*.
 Гробље, *n.* *der Gottesacker, coemeterium*.
 Гробница, *f.* *рака, die Grabhöhle, sepulcrum*.
 Грошје, *n.* (coll.) *die Trauben, uvae*.

Опремно га у суво грожђе (hat ihn zu Grund gerichtet).
 Грожђе, n. das Schaudern, horror.
 Грозан, зна, но, (ст.) 1) traubenreich, uivifer:
 „Па он ломи грозна винограда —
 2) грозне сузе:
 „Грозијем се сузам' упрљало —
 — — грозне сузе ваља —
 Грозд, m. die Traube, uva.
 Грозда, f. hup. v. Гроздана.
 Гроздана, f. Frauennamen, nomen feminae.
 Гроздар, зна, но, cf. грозан 1.
 Гроздић, m. dim. v. грозд.
 Гроздишце, имсе, v. r. impf. schaudern, horreo.
 Грозница, f. das Fieber, febris.
 Грозничав, ва, во, sieberhaft, febriculosus. 2) Fieber verursachend, febrifer, 3. В. вода.
 Гроштање, n. das Rasseln ausgeschütteter Kisse, strepitus pucum projectarum.
 Гроштапи, икем, v. impf. n. п. грошћу ораси, rasseln, concerpito.
 Гроктање, n. vide грактање.
 Гроктапи, грокћем, vide грактапи.
 Гром, m. der Donner, tonitru.
 Громлаа, f. vide гомлаа.
 Громлање, n. vide гомлање.
 Громлапи, ам, vide гомлапи.
 Громлаписе, ласе, vide гомлаписе.
 Громовни (громовни), на, но, n. п. сријела, der Donnerkeil, fulmen.
 Громовник Илија, m. der Donnerer Elias, Elias tonans (cui tonitrua obtigere in coelis):
 „Њу ми пиша Громовник Илија —
 Грница, f. (von grol) die Bräune (bey Schweinen), angina.
 Грничав, ва, во, fehlsüchtig, angina laborans.
 Грншуља, f. vide грошуља.
 Грнуши, нем, v. pf. herabstürzen (vom Regen, Thränen, herabgeschütteltem Obß), desluo.
 Гроња, f. ein Fruchtweig der Kirsche, ramulus cerasi plenus fructu.
 Гроњца, f. dim. v. гроња.
 Гроот, m. lautes Lachen, cachinnus:
 насмијасе гроотом;
 „Бевојница воду гази
 ноге јој се б'јеле
 „За њом момче коња јаше
 гроотом се смије —
 Гротска, f. vide Гроцка.
 Грошуља, f. као бројенице од ораа, или од љешника, ein Kranz Kisse, corona pucum.
 Гроцка, f. 1) Städtchen an der Donau, zwischen Belgrad und Smederewo, 2) Fluß, der sie durchfließt.

Грочанскѣ, ка, ко, von Гроцка.
 Грош, m. der Pfaster (von 40 Para), monetae Turcicae genus.
 Грошић, m. der (deutsche) Groschen, grossus (monetae germanicae genus).
 Гршање, n. das Zusammenscharren, corrasio.
 Гршати, гркћем, v. impf. zusammenscharren, corrado.
 Груб, ба, бо, grob, crassus.
 Грубан, m. Mannsname, nomen viri.
 Грубац, пца, m. Mannsname, nomen viri.
 Грубач, m. Mannsname, nomen viri.
 Грубета, m. Mannsname, nomen viri.
 Грубеша, m. Mannsname, nomen viri.
 Грубијан, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Grobian, homo moribus rusticis.
 Грубијанство, n. die Grobheit, rusticitas.
 Грубина, m. Mannsname, nomen viri.
 Грубоћа, f. die Grobheit, crassitudo.
 Грување, n. 1) das Krachen, 3. В. der Kanone, sonus tormenti. 2) das Schlagen mit Krachen, verberatio.
 Грувати, ам, v. impf. 1) krachen wie die Kanone, tono. 2) schlagen mit Krachen, percutio cum sonitu.
 Груда, f. der Klumpen, gleba: груда сира, снијега.
 Грудане, n. das Werfen mit Schneebällen, lusus pilis niveis.
 Грудатисе, амсе, v. r. impf. sich mit Schneebällen werfen, ludo pilis niveis.
 Грудва, f. vide груда.
 Груди, груди, f. pl. vide прен.
 Грудца, f. dim. v. груда.
 Гружа, f. Gegend in der Шумадија.
 Груја, m. (Рес. и Срем.) vide Грујо.
 Грујица, m. Mannsname, nomen viri.
 Грујо, m. (Ерц.) hup. v. Грујица.
 Грумен, m. n. п. соли, земље, der Klumpen, gleba.
 Груменчић, m. dim. v. грумен.
 Грумење, n. (coll.) Klumpen, glebae.
 Грумичак, чка, m. vide груменчић.
 Грунути, нем, v. impf. 1) erkrachen, concero. 2) mit Krachen schlagen, cum strepitu percutio.
 Грушање, n. das Käsen der Milch, coagulatio lactis.
 Грушаписе, шасе, v. r. impf. m. j. млијеко, gerinnen, cogi.
 Грушевина, f. geronnene Milch, lac coagulatum.
 Грцање, n. das Waten (3. В. in hohem Schnee), incessus ut per altas nives.
 Грцати, ам, v. impf. waten (in hohem Schnee), incedo ut per altas nives.
 Грч, m. der Krampf, spasmus: увашио ми грч ногу.

Грчад, f. (coll.) junge Griechen, *graeca juvenus*.
 Грчадија, f. (coll.) die Griechen, das Griechenvolk, *Graeci*.
 Грче, ета, n. das Griechlein, *graeculus*.
 Грчење, n. 1) das Zusammenrunden, *contractio*, 2) das Vergriechen, *mutatio in graecum*.
 Грчина, f. augm. v. Грк.
 Грчина, f. die Bitterkeit, *amaritudo*.
 Грчини, им, v. impf. 1) einziehen, *contraho*, *corrugo*, 2) gräcisiren, *facio graecum*.
 Грчинисе, имсе, v. r. impf. 1) zusammenfrumpfen, *corrugor*, 2) sich zum Griechen machen, *simulo graecum*.
 Грчки, ка, ко, 1) griechisch, *graecus*, 2) adv. griechisch, *graece*.
 Гршинисе, имсе, v. r. impf. anekeln, *nauseam moveo*.
 Грџоце, n. dim. v. грло.
 Губа, f. шуга, der Ausatz, die Raude, *lepra*.
 Губав, ва, во, ausfällig, *leprosus*.
 Губавац, вца, m. ein Raudiger, Ausfälligiger, *leprosus*.
 Губаљ, m. die Grindmähre, *equus porriginosus*.
 Губање, n. 1) das Ausfällig werden, *lepra*, *contagium leprae*, 2) das Kratzen, *frictio*.
 Губанисе, амсе, v. r. impf. 1) ausfällig werden, *lepra corripit*, 2) sich kratzen, (als wenn man ausfällig wäre), *шта се губаш, fricari*.
 Губер, m. покривач од вуне, као кебе, eine große Bettdecke, *stragulum*.
 Губере жене саме чу код куће.
 Губипи, им, v. impf. 1) verlieren, *perdo*, 2) hinrichten lassen, *interficio*.
 Губиписе, имсе, v. r. impf. sich verlieren, 2) mager werden, *macresco*.
 Губица, f. der Theil des Thiergesichtes, an dem die Nase und der Mund befindlich, *os animalium*, nempe *bovis, equis ovis, caprae, canis*.
 Губљење, n. 1) das Verlieren, *perditio*, 2) das Hinrichten, *trucidatio*.
 Губо, m. vide губавац.
 Губно, n. die Dreschtenne, *area*.
 Гудало, n. der Fiedelbogen, *plectrum* (?).
 Гудење, n. (Рес.) vide гуђење.
 Гудеши, дим, (Рес.) vide гуђеши.
 Гудило, n. (у Сријему) vide гудало.
 Гудипи, им, (Срем.) vide гуђеши.
 Гудњава, f. 1) der Ton der (serbischen) roßhärenen Geige, *sonus fidium*, 2) ein dumpfer Schall z. B. entfernter Kanonen: споји гудњава топова.
 Гудура, f. ein enges und tiefes Thal, *vallis angusta*.

Гуђење, n. das Geigen, *cantus fidium*.
 Гуђеши, гудим, v. impf. (Ерц.) 1) Geigen, *fidibus cano*, 2) dumpf schallen, *resono, murmuro*.
 Гуђва, f. 1) Flechte aus schwanken Reisern, *vimen*, 2) гуђва орачица, cf. орачица.
 Гуђвање, n. das Zerknicken (des Kleides) *complicatio*.
 Гуђвапи, ам, v. impf. Falten bringen in ein Kleid, es zerknicken *plicas inferre vesti*.
 Гуђвача, f. m. j. пита, der Strudel (eine Speise von gewickeltem Teig), *cibi genus*.
 Гуђвица, f. dim. v. гуђва.
 Гуђење, n. das Kriechen z. B. der Kinder, so daß der H*** oben erscheint, *reptatio, ut podex appareat*.
 Гуз, m. der Hinterbacken, *clunis*: премекесе с гуза на гуз.
 Гуза, f. hyp. v. гузица. cf. језа.
 Гузам, та, то, mit großen Hinterbacken, *clunibus magnis praeditus*.
 Гузиписе, имсе, v. r. impf. die Hinterbacken zeigen, *monstrare clunes*.
 Гузица, f. задњица, спражница, дупе, шупак, пркно, der After, *podex*.
 Гузичешина, f. }
 Гузичина, f. } augm. v. гузица.
 Гузичица, f. dim. v. гузица.
 Гузни, на, но, n. п. пријево, кост, was zu den Hinterbacken gehört, *clunium*.
 Гузоња, m. Großarsch, *ampli podicis*.
 Гуја, f. die Schlange, *serpens*. cf. змија.
 Гујињџ, ња, ње, Schlangen, *serpentum*.
 Гујић, m. eine kleine Schlange, *parvus serpens*.
 Гука, f. 1) das Girren der Tauben, *gemitus columbae*, 2) ein Auswuchs am Leibe, *gibbus*, 3) гука труда, злата, der Klumpen, *massa*.
 Гукање, n. 1) das Girren, *gemitus*, 2) das Raunen, *murmuratio*.
 Гукапи, гучем, v. impf. 1) girren, *gemo*, 2) raunen (einander in die Ohren), *in aurem dico, murmuro*: нешто људи гучу.
 Гукнупи, нем, v. pf. 1) girren, *ingemo*, 2) ins Ohr raunen, *murmuro in aurem*.
 Гулидба, f. die Ausschälung (des Kufuruz), *excortatio* (?).
 Гулипи, им, v. impf. 1) schinden, *excortico*, 2) ausschälen (den Kufuruz), 3) schälen (den Baum), 4) saufen, *poto*: шта гулиш толику воду рину?
 Гулиписе, имсе, v. r. impf. plärren; шта се гулиш? (каже мати ђеме шу кад много плаче).

Гуљење, n. das Schinden, Schälen, Plärren, excorticatio, ploratus.
 Гунгула, f. der Tumult, das Getöse, vociferatio.
 Гундорѣње, n. das undeutliche Dahersummen, cantillatio.
 Гундорити, им, v. impf. unverständlich dahersummen, cantillo.
 Гуњ, m. eine Art Mantel, pallii genus.
 Гуња, f. дуња, шуња, die Quitte, malum cydonium.
 Гуњац, њца, n. vide гуњ.
 Гуњина, f. augm. v. гуњ.
 Гуњик, m. dim. v. гуњ.
 Гуњскѣ, ка, ко, n. п. крпа, ein Stück гуњ auf einen Mantel, pannus, e panno гуњ.
 Гурав, ва, во, gekrümmt, incurvus.
 Гурање, n. das Stossen, trusio.
 Гурапи, ам, v. impf. stossen, trudo.
 Гураписе, амсе, v. r. impf. stossen, trudo.
 Гурбет*, } der nomadische Zigeuner,
 Гурбеташ, m. } Zingarus nomadicus.
 Гурбетини, m. }
 Гурбетка, f. nomadische Zigeunerin, Zingara nomadica.
 Гурбетскѣ, ка, ко, 1) nomadisch, wie die Zigeuner, vagus more Zingarorum. 2) adv. nach Art der herumwandernden Zigeuner, more Zingarorum vagorum.
 Гурбечад, f. (coll.) junge nomadische Zigeuner, juvenus cingarica nomas.
 Гурбече, чета, n. ein junger Nomade, cingarus vagus juvenis.
 Гурѣње, n. das Zusammenziehen vor Kälte, contractio prae frigore.
 Гурот, m. глас прасеки, das Grunzen, grannitus.
 Гуришање, n. das Grunzen, grannitus.
 Гуришапи, ричем, v. impf. grunzen, grannio.
 Гуришисе, имсе, v. r. impf. sich zusammenziehen (vor Kälte), contrahi.
 Гуришупи, нем, v. pf. grunzen, grannio.
 Гуркање, n. dim. v. гурање.
 Гуркапи, ам, dim. v. гурапи.
 Гуркаписе, амсе, dim. v. гураписе.
 Гурнупи, нем, v. pf. aufstoßen, offendo.
 Гуро, m. (verächtlich) m. j. који је гурав.
 Гуса, f. хур. v. гуска (особито кад вабе гуске: гуса, гуса, гуса!).
 Гусак, ска, m. der Ganser, anser mas.
 Гусеница, f. (Pec. и Срем.) vide гу-
 ејеница.
 Гусејеница, f. (Ерц.) die Raupe, eruca.
 Гуска, f. 1) die Gans, anser femina. 2) eine große länglichte Semmel, panis genus.
 Гуслање, n. das Geigen, cantus fidium.
 Гуслапи, ам, v. impf. geigen, fidibus cano.

Гусле, f. pl. die (serbische) Geige, fides.
 Густ (comp. гушкѣ), ма, мо, dicht, densus; кад дође до густа, aufß äußerste, ubi res agitar.
 Густина, f. die Dichtigkeit, densitas, soliditas.
 Густиш, m. ein dichtes Ding, res (cibus) densa, solida.
 Гупа, f. vide гука 2. 3.
 Гупав, ва, во, mit Auswüchsen behaftet, excrescentiis affectus.
 Гупање, n. das Schlucken, devoratio.
 Гупапи, ам, v. impf. schlucken, devoro.
 Гупо, m. m. j. који је гупав.
 Гупољење, n. das Verbergen unter dem Kleide, absconsio.
 Гупољипи, им, v. impf. савијати шпоу у гуку, или под скуп, an seinem Leibe etwas verbergen, so daß dadurch eine гукa entsteht, in sinum condo.
 Гуцање, n. das Hinunterschlingen, devoratio, deglutitio.
 Гуцапи, ам, v. impf. hinunterschlingen, devoro: да се овђе гуцало, не би се овђе пуцало sagte die Zigeunerin, als man ihr verwies, daß sie die Butter, die man ihr, um die gesprungenen Lippen zu heilen gegeben, hinunter geschlungen.
 Гуцнупи, нем, v. pf. hinunterschlingen, devoro.
 Гучево, n. ein Gebirge in der nanja von Zvornik, am rechten Ufer der Drina.
 Гучѣње, n. vide гупољење.
 Гучипи, им, vide гупољипи.
 Гуша, f. 1) der Kropf der Vögel, guttur. 2) i. e. грло, die Gurgel, guttur, 3) der Kropf der Menschen, struma.
 Гуша, m. (Pec. и Срем.) vide гушо.
 Гуша, f. die Kropfige, strumosa.
 Гушав, ва, во, kropfig, strumosus.
 Гушавац, вца, m. извор код Лознице (на лијевом бријегу ријеке Шмире).
 Гушење, n. das Ersticken, suffocatio.
 Гушипи, им, v. impf. ersticken, suffoco.
 Гушиписе, имсе, v. r. impf. ersticken, suffoco.
 Гушица, f. dim. v. гуша.
 Гушо, m. (Ерц.) der Kropfige, strumosus.
 Гуштер, m. die Sidere, lacerta.
 Гушче, чета, n. das Gänselein, anserculus.
 Гушчѣпина, f. augm. v. гуска.
 Гушчики, m. pl. junge Gänse, anserculi.
 Гушчица, f. dim. v. гуска.
 Гушчја, чја, чје, Gänse, anserinus.

Д.

Да, 1) daß, ut. 2) ja, ita. 3) да како, allerdings, omnino. 4) да ако, ja, wenn —, ita si —, да ако не, vielleicht auch nicht (man wünscht, daß nicht —), да ако удари киша, wenn es regnet, да ако не удари киша, aber vielleicht regnet es nicht. 5) als Ausdruck der Verwunderung: да чудно ти га превари! да лијена ти је јадн је убили!

Дабар, бра, m. der Biber, castor.

Дабивив, m. Mannsname, nomen viri.

Дабо, m. 1) Mannsname, nomen viri. 2) роми дабо, der hinkende Teufel, diabolus claudus.

Дава*, f. vide тужба.

Давало, m. der gibt, dator. Кад које дијете да што другоме, па опет узме напрат, онда му ћеца говоре, или пјевају:

„Давало узимало,

„С кокошима спавало,

„Кокоши га лишале —

Давање, n. das Geben, datio.

Давати, дајем, v. impf. geben, do.

Давид, m. David, David.

Давиши, им, v. impf. mürgen, jugulo.

Давишице, имсе, v. r. impf. ersaufen, suffocor.

Дављење, n. das Würgen, jugulatio.

Давнашњи, ња, ње, von lange her, vetus.

Давно, lange her, diu.

Давори! interj. 1) ej! н. п. давори старости давори! давори пушта црна горице! доспа ти сам по теби војевао. 2) почекај! н. п. давори Бо-жо давори! уватићу ја тебе (ма-тин говори ћетету, кад што скрив-и па упече).

Даворије, f. pl. allerlei Musik zusammen, concertus.

Давуција*, m. der Kläger, accusator.

Дада, f. Mama! mater.

Дадџа, f. 1) das Kindsmädchen, die

Дадџа, f. 2) Kindesfrau, ancilla curans parvulos.

Дажда, f. (ст.) vide киша:

„Да не падне дажда из облака,

„Плаа дажда, нити роса тија —

Данја*, m. der Prätendent, Vertriebe-ner, Emigrant, exul (redux et ultor):

„То гледају Турци Бијограци

„И из града сви седам данја —

Данјски, ка, ко, 1) Dai-, exulum.

Данјски, ка, ко, 2) wie ein Dai, daji more.

Данлух*, m. das Weithum, Dominatus (jus) dahiarum:

„Он се нада добру данлуку —

Данре*, f. pl. 1) Art Tamburins, Ca-

Данрема, n. pl. 2) stagnette, tympanige-nus.

Дакле, 1) also, daher, ergo.

Даклѐм, 2) also, daher, ergo.

Дакко, m. hyp. von Давид.

Дактање, n. das Schnaufen, anhelatio.

Дакташи, кѐм, v. impf. schnaufen, anhelio.

Далак*, лка, m. die Milzverhärtung, splenis induratio.

Далеко (comp. даље), weit, longe.

Далмација, f. Dalmatien, Dalma-tia.

Далматинац, нца, m. Dalmatiner, Dalmata.

Далматински, ка, ко, dalmatinisch, dalmaticus.

Даљина, f. die Weite, Entfernung, lon-gitudo.

Даљни, на, но, entfernt, remotus.

Дамјан, m. Damian, Damianus.

Дамјанка, f. Frauenname, nomen fe-minae.

Дамљан, m. vide Дамјан.

Дамљанка, f. vide Дамјанка.

Дан, m. der Tag, dies.

Данак, нка, m. dim. hyp. v. дан.

Данак, нка, m. die Abgabe, tributum.

Данас (говоре и данаске), heute, ho-die.

Данашњи, ња, ње, heutige, hodiernus.

Дангуба, f. der Zeitverlust, jactura temporis.

Дангубан, бна, но, н. п. посао, was viel Zeit verlieren macht, temporis jac-turam adferens.

Дангубити, им, v. impf. Zeit verlie-ren, facio jacturam temporis.

Дангубица, f. (dim.?) vide дангуба:

„Тамбурице моја дангубице —

Дангубљење, n. das Zeitverlieren, jac-tura temporis.

Данџк, m. vide даниште.

Даниши, им, v. pf. den Tag über wo bleiben, transigere diem.

Даница, f. 1) der Morgenstern, lucifer.

2) Frauenname, nomen feminae.

Даница, f. die (Flinten-) Röhre vom Danziger Meister, tubus teli dantis-caus.

Даницкиња, f. die Danziger-Pistole, telum Dantisci factum:

„И за појас двије даницкиње —

Даниште, n. Ort, wo man den Tag über bleibt, locus morae per diem:

„Пробарац арамбаша Спанко

„На даништу бјеше крај Салаша —

Дануши, нем, v. pf. athmen, spiro.

Данце, n. dim. v. дно:

„Не испијај свакој чаши данце —

Данчул, m. Wappename, nomen viri.

Дањивање, n. das Fasttag halten, mora per diem.

Дањивати, дањујем, v. impf. Fasttag halten, morari per diem.

Дањом, } bey Tage, diu.

Дању, }

Дар, m. die Gabe, donum.

Дар мар, durcheinander, sus deque: починао (н. п. по кући, по земљи) дар мар.

Дара, f. die Tara (beym Wägen), das Gewicht des Gefäßes, pondus vasis; одбити коме што на дару, fig. durch die Finger sehen, nachsehen, do, indulgeo.

Дарак, рка, m. hyp. v. дар.

Даривање, n. das Schenken, datio, donatio.

Даривати, рујем, v. impf. 1) darbringen, offero. 2) кога, beschenken, dono.

Дариватисе, рујемосе, v. r. impf. sich beschenken, donare se invicem:

„Оди брате да се пољубимо —

„Стани сестро док се дарујемо —

Дарнути, нем, v. pf. у кога, у што, etwas berühren, tango.

Даровати, рујем, v. pf. 1) коме што, darbringen, dono. 2) кога, beschenken, dono.

Даска, f. das Bret, assis. Не ма чеп-врше даске у глави.

Дати, дам (говорисе и дадем), v. pf. 1) geben, do: дај нај. 2) дај да му не дамо, laßet uns —, fac —.

Датице, амсе, v. r. pf. 1) на што, sich auf etwas verlegen, incumbere in aliquid; дала се рана на зло, Wendung nehmen, verto. 2) не да ми се, es gibt sich nicht, es geht nicht von staten, geräth nicht, non succedit.

Даћа, f. das Todtenmal, convivium funebre.

Даће се обично дају три (и то у суботу вече и унећељу у јутру): четрдесница (послије 40 дана), полугодишница и годишница. На даћу зову све сељаке редом од куће до куће, и обично овако почињу: „Дођите до вече да споменемо мртве.“ Ту преба да дође и поп да очисти кољиво. На даћи напијају: „За покој душе брата (како му буде име; аколи је женско, а оно сестре) Бог да му душу проси.“ А остали сви у глас повичу: „Бог да му душу проси.“

Даћа, f. (im Scherze als Gegentheil von nadaća) gegeben, datum:

„Да је среќа и од Бога даћа,

„Не би жене ни носиле гаћа,

„Већ кошуљу докле гаће вежу.

Дафина, f. 1) der wilde Delbaum, elaeagnus angustifolia Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.

Дација, f. vide данак.

Даша, f. Frauenname, nomen feminae.

Дашто ми ти дашто, vide што ми ти је за што.

Дашчан, на, но, bretern, assinus (?).

Дашчара, f. eine Breterhütte, casula asina.

Дашница, f. dim. v. даска.

Два, двије (Ерц., а Рес. и Срем. две), два, zwey, duo.

Двадесет (двадест, дваест), zwanzig, viginti.

Двадесетџ, та, то, der zwanzigste, vigesimus.

Двадест, vide двадесет.

Двадестеро, vide двадесторо.

Двадестџ, та, то, vide двадесетни.

Двадесторо, ein Zwanzig, viginti.

Дваест, vide двадесет.

Дваестеро, vide дваесторо.

Дваестџ, та, то, vide двадесетни.

Дваесторо, vide двадесторо.

Дванаест, zwölf, duodecim.

Дванаестеро, vide дванаесторо.

Дванаестџ, та, то, der zwölftste, duodecimus.

Дванаесторо, ein Zwölf (ein Duzend), duodecim.

Двери, f. pl. врата на олтару (у цркви), die Altarthüre, porta adyti.

Двјеста, (Рес. и Срем.) vide двјестна.

Двизак, m. ein zweijähriger Widder, aries bimus.

Двиска, f. ein zweijähriges Schaf, ovis bima.

Двјестна, (Ерц.) zweihundert, ducenti.

Двјоче, ета, n. н. п. ждријебе, или теле, zwey Jahr alt (vom Füllen oder Kalb).

Двјуб, ба, бо, zweifach, duplex.

Двојак, ка, ко, zweyerley, duplex.

Двоје, zwey (Paar), duo.

Двојње, n. das Trennen in zwey, separatio.

Двојити, им, v. impf. trennen, entwenden, divido.

Двојица, f. zwey (Paar), duo.

Двојка, f. ein zweimeriges Faß, dolium continens duas amphoras.

Двојнице, f. pl. die Doppelpfeife der serbischen Hirten, fistula duplex.

Двојином, j. B. више, zwei Mal höher, bis.

Двоколице, f. pl. ein zweiräderiger Wagen, rheda birota.

Дволичан, чна, но, zweizüngig, duplex.

Дволичње, n. das Doppelreden, duplicitas.

Дволичити, им, v. impf. doppelzünftig
sein, duplicem esse.

Двор, m. 1) der Hof, der Hofpallast,
aula, palatium: у двору, код двора.
2) der Haushof, aula: на двору: у дво-
ру као и на двору (кисне); шта чи-
ниш на двору те не идеш у кућу?

Дворани, m. pl. (ст.) die Hofleute,
aulici:

„Вићу Стојан слуге и дворане —
Дворѣње, n. das Aufwarten (Dienen)
bei Hofe, ministerium.

Дворити, им, v. impf. служити ко-
га, а особито спајати пред њим
(кад руча или пије) метнувши руке
на појас, aufwarten, ministro, ad-
pateo:

„Ево има девет годинница

„Како дворим Цара у Стамболу —
Двориште, n. Ort, wo einst ein Hof
gewesen (die Ruinen), ruinae palatii. У
Поцерини, у Шабачкој наји, има
село Двориште и код њега близу
зидине, које се зову Милошева
коњушница. Србљи онуда припо-
виједају да су ту били двори Ми-
лоша Обилића. Они доводе и
друге свјedoцбе да је Милош из
Поцерине, n. п. У Дворишту има
један стари гроб с великим каме-
ном чело главе; онуда Србљи го-
воре да је то гроб Милошове се-
стρε, и приповиједају да је онђе
пљивела шеницу, па је убио Ми-
лош с Тројанова града (то је го-
тово као с Герзелеза у Шоровшар,
или с Банспола у намастир Коби-
ље) буздованом, зашто је мислио
да је кошуша. — У Поцерини има
једна ријека, која се зове Нечаја,
и близу ње поље, које се зове Пу-
штопоље. Сад они доказују да
је послје Косовске бишке дошао
гласоноша с Косова и нашао Ми-
лошеву мајку на тој ријеци код
оваца, па јој рекао:

„Што не чајеш Милошева мајко?

„Одби овце у то пушто поље:

„Милош ти је јуче погинуо —

И од тада је остало Пуштопоље
и ријека Нечаја.

Дворкиња, f. die Aufwärterin, mini-
stra:

„А белој дворкињи

„Бурму позлаћену —

Дворскѝ, ка, ко, Hof-, aulicus.

Двострук, ка, ко, zweifach, doppel-,
duplex.

Двоумити, им, v. impf. zweifeln, An-
stand haben, dubito.

Двоумљење, n. das Zweifeln, dubitatio.

Де! interj. 1) der Laut, um das Saum-

pferd anzutreiben, vox excitantis ju-
mentum ad progrediendum. 2) дела,
wohlan, age. 3) де, или дер, als
Aufmunterung, wohlan, age, sodes: зо-
вниде га, нађиде то, подајде му
и т. д.

„Смиљанићу, домадер се нађи,

„Нема Турци с миром барјамују —

4) (Рес.) vide he (mit allen Ableitun-
gen).

Дебе, бема n. ein cylindrisches hölzer-
nes Geschirr aus einem Stücke, mit
Deckel, zum Honig u. dgl. vas li-
gneum:

„Из дебета пекмез поједоше —

Дебела, f. m. j. болест, die Wasser-
sucht, hydrops.

Дебео (comp. дебљи), бела, ло, 1)
dick, crassus. 2) fett, pinguis.

Дебло, n. der Stamm (des Baumes)
stirps.

Дебљање, n. das Dickwerden, pingues-
centia (?).

Дебљати, ам, v. impf. Dick werden,
pinguesco.

Дебљина, 1) die Dicke crassitudo. 2)
die Fette, pinguedo.

Деба*, f. vide камила.

Деба, f. 1) (ст. Рес. и Срем.) vide де-
војка:

„Ој дево девојко!

„Млого девовала —

2) Frauennamen, nomen feminae.

Девање, n. (Рес. и Срем.) vide дије-
вање.

Девати, ам, (Рес. и Срем.) vide ди-
јевати.

Деведесет, neunzig, nonaginta.

Деведесетеро, vide деведесеторо.

Деведесетѝ, па, то, der 90ste, no-
nagesimus.

Деведесеторо, Anzahl von 90, nona-
ginta.

Девѝр, m. (Рес. и Срем.) vide жевер.

Девервање, n. (Рес. и Срем.) vide
жевервање.

Деверивати, рујем, (Рес. и Срем.) vide
жеверивати.

Деверика, f. eine Art Flußfisch, piscis
genus.

Деверов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide
жеверов.

Деверскѝ, ка, ко, (Рес. и Срем.) vi-
де жеверски.

Деверуша, f. (Рес. и Срем.) vide же-
веруша.

Деверушин, на, но, (Рес. и Срем.)
vide жеверушин.

Девѝт, neun, novem.

Девѝтак, m. ein Thier (Pferd, Ochs) o-
von neun Jahren, novennis.

Девѣтаѣ, шка, m. das Neuntel, nonae.
Девѣтаѣ, n. das Abprügeln, dolatio(?)
Девѣташи, ам, v. impf. abdrücken (ab-
prügeln), fuste dolo.

Девѣтеро, vide девѣтеро.

Девѣти, та, то, der neunte, nonus.
Девѣти у паугу (der neunte am
Pfuge d. i.) das fünfte Rad am Wa-
gen, plane superfluous.

Девѣтина, f. der neunte Theil, nona pars.

Девѣтина, f. die Neun (ein Kartenspiel),
novem puncta.

Девѣтнаест, neunzehn, novemdecim.

Девѣтнаестеро, vide девѣтнаест-
теро.

Девѣтнаести, та, то, der neunzehnte,
undevicesimus.

Девѣтнаестеро, ein Neunzehn, novem-
decim.

Девѣто, тога, n. das Neuntel, nonae.

Девѣторица, f. Anzahl von neun, novem.

Девѣтеро, neun, novem.

Девѣчани, на, но, n. п. брдо, auf
neun eingerichtet, novenarius.

Девѣчар, m. der das Neuntel nimmt,
cui nona pars frugum debetur, novarius.

Девѣваѣ, n. (Рес. и Срем.) vide же-
воваѣ.

Девѣвати, деѣујем, (Рес. и Срем.)
vide жевовати.

Девѣвачки, ка, ко, (Рес. и Срем.) vi-
de жевовачки.

Девѣјка, f. (Рес. и Срем.) vide жевојка.

Девѣјчење, n. (Рес. и Срем.) vide же-
војчење.

Девѣјчин, на, но, (Рес. и Срем.) vi-
de жевојчин.

Девѣјчина, f. augm. v. девојка.

Девѣјчипи, им, (Рес. и Срем.) vide
жевојчипи.

Девѣјчиписе, имсе, (Рес. и Срем.)
vide жевојчиписе.

Девѣјчица, f. dim. v. девојка.

Девѣјчина, f. vide девојчина.

Дегенек*, m. der Prügel, verber: уда-
рил му педесет дегенека.

Дѣд, m. (Рес. и Срем.) vide жед.

Дѣда, m. (Рес. и Срем.), vide жед.

Дѣдак, m. (у Сријему и у Бачк. по
варошима) ein dummer Kerl, Dumm-
kopf, stolidus.

Дѣдѣ (таѣ, таѣ), age: дѣде га зо-
вни, дѣде ти по узми.

Дѣдов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide
жедов.

Дѣдовина, f. (Рес. и Срем.) vide же-
довина.

Дѣжева, f. Berg und Ruinen bey Но-
ви пазар:

„Код Дѣжеве старије дворова —

Дѣжекасш, та, то, unterseht, qua-
dratus,

Дејан, m. Mannsname, nomen viri.

Декаѣ, n. das de-sagen, decatio(?)

Декаши, чем, v. impf. de-sagen, (де-
шен?), dico de: шта га дечеш, уд-
ри га башином.

Декишти, нем, v. pf. einmal de sagen,
inclamo de.

Дѣла, vide де.

Дѣлеѣ, n. vide дѣлеѣ.

Дѣли*,

„Онда рече дѣли Радивоје—

Дѣлибаша*, m. Oberster der Leibwache,
praefectus praetorianorum.

Дѣлибашин, на, но, des дѣлибаша,
delibassae.

Дѣлиград, m. (Marrenstadt) seit 1806.
eine Schanze der Serben (близу Ни-
ша) gegen die Türken.

Дѣлија*, m. 1. der Leibsoldat, miles
praetorianus, delia. 2) Krieger über-
haupt, miles, cf. јунак:

„Ој Бога ти незнана дѣлија —

Дѣлијин, на, но, des Delia, deliae.

Дѣлијски, ка, ко, 1) n. п. калпак,
Delia-Mütze, deliarum pilei. 2) adv.
nach Art eines Delia, more deliae.

Дѣлијски, ка, ко, vide дѣлијски.

Дѣликанлија*, m. vide момак.

Дѣлиши, им, (Рес. и Срем.) vide ди-
јелиши.

Дѣлишисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide
дијелишисе.

Дѣло, n. (Рес. и Срем.) vide же-
ло.

Дѣлаѣ, n. (Рес. и Срем.) vide же-
лаѣ.

Дѣлаонина, f. (Рес. и Срем.) vide же-
лаонина.

Дѣлати, (Рес. и Срем.) vide же-
лати.

Дѣлеѣ, n. (Рес. и Срем.) vide ди-
је-
леѣ.

Дѣлаѣ, n. dim. v. дѣлаѣ.

Дѣлаши, ам, dim. v. дѣлати.

Дѣмбел*, m. ленивац, који од лијено-
сти ништа не може радити.

Кажу да Турски цар дѣмбеле ра-
ни и одијева, али најприје свакога
огледају јели управо за дѣмбеле:
да не би могао ништа радити. Та-
ко су под двојницом, што су били
дошли да и узму у дѣмбле, запа-
лили рогожину (да виде шта ће
радити), онда један од њи рече
ономе другом: „успани да сиђе-
мо с ове рогожине, изгорећемо“ А
онај му одговори: „Купи Бога ти!
како те не мрзи говорити?“ Онда
овога узму у дѣмбеле, а онога,
што је рекао да успану, оћерају,
и кажу му да он није за дѣмбеле.

Дѣме, епа, n. vide нарамак.

Дѣмир-кашија*, f. das eiserne Thor
(in der Donau), porta ferrea (in Istro):

„Донеси ми вина из Видина
 „И ракије од Демир-капије —
 Деније, н. (бденије) die Vigilien, vigiliae (ein Kirchenwort).
 Денути, нем. (Рес. и Срем.) vide десни.
 Дењаџ, њка, т. ein Bündel, fascis; auch ein Saß Baumwolle.
 Део, дела, в. (Рес. и Срем.) vide дијел.
 Деоба, ф. (Рес. и Срем.) vide дијоба.
 Дер, vide де.
 Дерање, н. 1) das Reissen, laceratio 2) das Schinden, excoriatio 3) das Plärren, ploratus. 4) das Losschlagen, verberatio.
 Дераши, рем, в. impf. 1) reißen, lacero 2) schinden, excorio 3) losschlagen, verbero.
 Дерашице, ремсе, в. г. impf. plärren, ploro.
 Дерач, т. der Aufreißer (von einem Ofen der den Zaun einreißt), destructor.
 Дербента, ф. град у Босни. Дербентски, ка, ко, von Дербента:
 „Погибе ти Дербентски капетан —
 Дербаш, т. der Dervisch, dervissus(?)
 Дербашев, ва, во, des Dervisch, nach turcici.
 Дербашина, ф. augm. в. дервини:
 Дербашки, ка, ко, 1) dervischisch, der vissicus. 2) adv. auf Dervische Art, more dervissico.
 Дерез, т. (у Сријему) die Prügelbank, scamnum cui illigatur verberandus.
 Деригуша, ф. (in der Anekdote) Halsfräßer, gulam radens: оскоруша деригуша: да не би тиш у шаку, оде га моја душа (рекао циганин кад је приповиједао, како је кео да изједе тврду оскорушу).
 Дериште, ета, н. (schimpflich) Kind, руг.
 Дериш, на, но, unselig, infelix, miser.
 Дериути, нем, в. pf. auf etwas schlagen, percutio; дернуо, er hat ins Gras gebissen, ist (verreißt), vom Zureißen.
 Дерт*, т. vide брига.
 Десет, zehn, decem.
 Десетак, њка, т. 1) десето што се даје спаји, der Zehent, decimae. 2) dim. в. десет: дај ми десетак нара.
 Десетак, т. 1) der Zehner, numus. 2) zehnjährig, decennis..
 Десетачка, ф. ein Faß von 10 Eimern, dollum decem amphorarum.
 Десеторо, vide десеторо.
 Десети, та, то, der zehnte, decimus.
 Десетина, ф. 1) der zehnte Theil, pars

decima 2) ein Zehen, decem, franz. une dixaine: десетина људи.
 Десетница, ф. н. п. банка, или карта, ein Zehner (Papiergelds oder im Kartenspiel), denarius, valens decem.
 Десетковање, н. das Zehent-einsammeln, collectio decimarum.
 Десетковати, кујем, в. impf. den Zehent einsammeln, colligo decimas.
 Десетом, ога, н. der Zehent, decimae.
 Десеторица, ф. Anzahl von zehn, decem; decuria.
 Десеторо, zehn, decem.
 Десечани, на, но, н. п. брдо, auf zehn eingerichtet, denarius.
 Десечар, т. der Zehentsammler, decimarius.
 Десити, им, в. pf. treffen, offendo
 Деситице, имсе, в. г. pf. 1) sich wo- bey befinden, adsum. 2) zu Theil werden, contingo: удилећи ако ми се десило, sagen die Bettler.
 Десни, на, но, recht, dexter.
 Десни, ф. pl. das Fleisch um die Stochzähne gingivae pars quae est circa dentes molares.
 Десница, ф. die Rechte, dextera.
 Десно, rechts, dextra.
 Десна, ф. hyp, в. Деснина.
 Деснина, ф. 1) Frauennamen, nomen femi-
 Десница, ф. 1) nae. Десница
 Деспот, т. 1) der Despot despota (Titel einiger serbischer Regenten). 2) Manns- name, nomen viri.
 Деспотов, ва, во, des Despoten, despota.
 Деспотовина, ф. 1) das Despotat, despotatus. 2) Despotenstift, monasterium a despota fundatum ut Крушедол.
 Деспотовина, ф. Fluß aus dem Рудник-Gebirge.
 Деспотски, ка, ко, 1) despoten-, despotarum 2) adv. wie ein Despot, more despota.
 Десни (говорисе и денути), дедем (и денем), (Рес. и Срем.) vide десни.
 Детао, пла, т. (Рес. и Срем.) vide хетао.
 Дете, детета, н. (Рес. и Срем.) vide дијете.
 Дешелина, ф. (Рес. и Срем.) vide хешелина.
 Дешенце (дешенце), н. hyp. в. дете.
 Дешенце, н. vide дешенце.
 Дешиније, н. (Рес. и Срем.) vide хешиније.
 Дешини, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide хешини.
 Дешиниши, им, (Рес. и Срем.) vide хешиниши.
 Дешинство, н. (Рес. и Срем.) vide хешинство.

Детитисе, имсе, (Рес. и Срем.) *vide* дијетитисе.

Детих, м. (Рес. и Срем.) *vide* хетих.

Детлих, м. (Рес. и Срем.) *vide* хетлих.

Деца, ф. (Рес. и Срем.) *vide* хеца.

Дечак, м. (у Сријему и у Бачкој) *der* Knabe, puer.

Дечанац, нца, м. калуђер из Дечана.

Дечани, м. pl. намастир у Метонији (код Призрена). Србљи приповиједају да је Дечански краљ (пошто му је опаци извадио очи и објесио на коњу више градски врата) изишао слијеп у шетњу иза града (Призрена), па га опазио свети Аранђел и сажалило му се, па се спворио у орла и одлећео те украо његове (краљеве) очи изнад врата и даровао и краљу, и рекао му: „одечи очи“. Онда краљ прогледао, и на оном мјесту начинио Дечане.

„Да видите високе Дечане —

Дечански, ка, ко, von Дечани.

Дечин, на, но, (Рес. и Срем.) *vide* хечин.

Дечина, ф. *vide* дечурлија.

Дечица, ф. dim. v. деца.

Дечко, м. *vide* дечак.

Дечурлија, ф. augm. v. деца.

Дешњак, м. марјаш, или петах, на којему Богородица држи Риста на десној руци, ein Siebenzehnerstück, worauf unser Liebesfrau mit dem Christuskinde im rechten Arme vorkommt. Solche werden den Kindern um den Hals gebunden, wie die bullae bei den Römern, numus B. M. V.

Ди, (Срем.) *vide* гди (mit allen Ableitungen).

Диван, вна, но, 1) wunderbar, mirabilis. 2) wunder schön, regpulcer.

Диван*, м. разговор, сабор. 1) der Rath, die Rathversammlung, senatus (?) 2) die Versammlung, Unterredung, concilium, colloquium:

„Под оружјем на диван изиђе —

Дивана*, ф. die Altane, der Altan, moenium.

Диванија*, ф. ein halber Narr, semicarpus mente.

Диванипи, им, v. impf. *vide* разговаратисе.

Диван - кабаница, ф. (сп.) der Rathsmantel pallium:

„Ком је кука диван - кабаница,

„Мач и пушка и опаци и мајка —

„Огинуо диван - кабаницу —

Дивањење, п. *vide* разговарање.

Дивизма, ф. die Königsferze, verbas cum.

Дивит*, м. das Schreibzeug, supellex scriptoria.

Дивитисе, имсе, v. г. impf. коме, или чему, sich wundern, miror.

Дивелија, ф. eine Art langer, enger Flinten, flintae genus.

Дивљак, м. н. п. човек, или вепар, 1) der Wilde, homo ferus. 2) das Wildschwein, aper.

Дивљака, ф. m. j. јабука, круника, der Holzapfel, die Holzbirn, pomus silvestre, pomus silvestris (Baum und Frucht).

Дивљање, п. das Wildseyn, ferocitas.

Дивљаш, ам, v. impf. wild seyn, ferus sum, ferocio.

Дивљач, ф. 1) die Wildheit, feritas, 2) das Wildpret, ferae, caro ferina.

Дивљачан, чна, но, н. п. земља, wild, wüßt, terra inculta, barbara.

Дивљачење, п. *vide* дивљање.

Дивљачина, ф. augm. v. дивљач.

Дивљачишисе, имсе, v. г. impf. *vide* дивљаш.

Дивљш, ља, ље, wild, ferus, silvestris.

Дивна, ф. Frauenname, nomen feminae.

Дивокоза, ф. der Steinbock, ibex Linn.

Дивота, ф. die Wunderschönheit, mira pulcritudo.

Дигнути, нем, *vide* дићи.

Дигнутисе, немсе, *vide* дићисе.

Дизање, п. das Heben, levatio.

Дизати, дижем, v. impf. heben, levo.

Дизатисе, нжемсе, v. г. impf. sich erheben, consurgo, existo.

Дизга*, ф. *vide* крајац.

Дизген*, м. од узде они капши, што се држе, у рукама кад се јаше, die Zügel (des Reitpferdes), frena, i. e. die Riemen am Zügel.

Диздар*, м. der Thorwart einer Festung, janitor arcis.

Диздарев, ва, во, *vide* диздаров.

Диздаровица, ф. *vide* диздаровица.

Диздаров, ва, во, des диздар, janitoris.

Диздаровица, ф. die Pförtnerin, janitrix, janitoris uxor.

Диздарски, ка, ко, 1) pförtner-, janitorum. 2) adv. Pförtnerisch, more janitorum.

Дизлуке, ф. pl. } *vide* позлуке.

Дизлуци, м. pl. }

Дијање, п. das Athmen, spiritus.

Дијати, дишем (некоји реку и дијам), v. impf. athmen, spiro.

Дијевање, п. (Ерц.) das Thun, Hinthun, Hinlegen, positio.

Дијевати, ам, v. impf. (Ерц.) thun, pono colloco: куда дијеваш ти те новце?

Дијел, м. (Ерц.) 1) der Theil, portio. 2) уз дијел, bergan, на Дугом дијелу

(у Церу зове се једно брдо Дуги дијел).

Дијелѣње, n. vide дијелѣње.

Дијелити, им, v. impf. (Ерц.) theilen, divido.

Дијелитице, имсе, v. г. impf. (Ерц.) sich theilen (in etwas), divido.

Дијелѣње, n. (Ерц.) das Theilen, divisio.

Дијете, дѣтета, n. (Ерц.) das Kind, filius aut filia.

Дијетитице, имсе, v. г. impf. (Ерц.) kindlich sein, pueriliter facio.

Дијо, дијела, m. (Ерц.) vide дијел.

Дијоба, f. (Ерц.) die Theilung, distributio.

Дијоница, f. der Antheil, portio: дијоница земље.

Дија, f. der Stolz, gloria.

Дијница, f. dim. v. дија. Слабо се чује у говору, него се припијева у pjesмама по Земуну и по Новом саду, n. n.

„Купићу ти дијнице, сукићу од паргала,

„И кецељу дијнице, дебелога веза —

Дијаа (Дијаа), f. Frauennamen, nomen feminae; Што Дијаа навикаа.

Дијосава, f. Frauennamen, nomen feminae.

Дијалбер*, m. der Schöne, pulcher.

Дијалберче, n. (ст.) dim. v. дијалбер:

„Ја јој реко: добар вече дијалберче —

Дијалберчић, m. (ст.) dim. v. дијалбер:

„Ој девојко дијалберчићу!

„У бијелу белуничу —

Дијалик*, m. die Stange (bey der Kugel und der Schnellwage), pertica:

„Мобарице моје другарице!

„Удрише га колом и дијаликом —

Дим, m. der Rauch, fumus.

Димање, n. 1) das Schnauben, spiritus; anhelitus. 2) das Blasen des Windes, spiritus venti.

Димати, ам, v. impf. 1) schnauben, anhele. 2) blasen, spiro.

Димије, f. pl. lange und weite Hosen von gefärbtem Zeug, bracciae.

Димитице, мисе, v. г. impf. rauchen, fumo.

Димитрија, m. Demeter, Demetrius.

Димитрије, m. Demeter, Demetrius.

Димитишја, f. m. j. сабља, Damascepersäbel, asinaces Damascenus:

„Трже Турчин сабљу димитишју —

Димитије, f. pl. vide димије.

Димљив, ва, во, n. n. ракија, räucherig, fumosus.

Димница, f. Rauchfangsteuer (an den Bischof), vestigal pro fumariorum.

Димњак, m. комин, der Rauchfang, Eschenstein, fumarium.

Дин*, m.

„А тако ми дина и имана —

Динар, m. eine Münze, kleiner als ein Para, die aber jetzt eben soviel gilt, nunti genus.

Динути, нем, v. pf. einen Athemzug thun, spiritum ducio.

Диња, f. die Melone, pero.

Дињица, f. dim. v. диња.

Дињка, f. eine röthliche Traube, uva rubella.

Дипле, f. pl. налик на гадље, али не ма прдаљке, eine Art Dudelsack, utriculi musici genus.

Диплти, им, v. impf. die дипле spielen, cano utriculo.

Дипљѣње, n. das Spiel der дипле, utriculi cantus.

Дирање, n. das Berühren, tactio.

Дирати, ам, v. impf. у кога, у што, etwas berühren, tango.

Дирек*, m. Balken, Pflock, trabis genus.

Диреклија*, m. der spanische Thaler, numus hispanus.

Диречик, m. dim. v. дирек.

Диркање, n. dim. v. дирање.

Диркати, ам, dim. v. дирати.

Дирнути, нем, v. pf. einen Griff worauf thun, peto. cf. дарнути.

Дићи (говорисе и дигнути), дигнем, v. pf. heben, levo.

Дићисе (говорисе и дигнутисе), дигнемсе, v. г. pf. sich erheben, aufstehen, consurgo.

Дичан, чна, но, rühmlich, schön, gloriosus.

Дичење, n. das Stolzseyn; das Stolz machen, superbia; gloria.

Дичити, им, v. impf. кога, stolz machen, Ehre machen, gloria (nostra) est.

Дичитисе, имсе, v. г. impf. ким, чим, sich rühmen (mit Recht), stolz seyn, superbio (jure).

Диша, m. (Рес. и Срем.) vide Дишо.

Дишер*, на поље! hinaus, foras.

Дишерисати, ришем, v. pf. кога, einen hinaus schaffen (zu ihm sagen дишер), expello foras.

Дишо, m. (Ерц.) бур. v. Димитрије.

Дјејан, m. (Ерц.) vide Дејан.

Длака, f. 1) ein Stück Haar, pilus. 2) das Haar der Kuh, des Pferdes, pili.

Длакав, ва, во, haarig, pilosus.

Длакавити, им, v. impf. voll Haare machen, pilis conspergo.

Длакавитисе, имсе, v. г. impf. voll Haare werden, pilis conspergor.

Длакављѣње, n. das Beschuhen mit Haare, adspersio pilorum.

Длан, m, die flache Hand, vola.

Дланик, m. dim. v. длан.

Длачица, f. dim. v. длака.
 Длијето, n. (Ерц.) глијето, das Stemm-
 eilen, der Weisel, coelum.
 Дмипар, m. vide Димиприје.
 Дмипра, f. Frauennamen, nomen fe-
 minae. cf. Мипра.
 Дневи (сп.) vide дању:
 „Дневи леже, а ноћу пушују —
 Дно, n. der Boden, Grund, z. B. ei-
 nes Gefäßes, fundus.
 До, дола, m. vide долина.
 До, 1) bis, ad, usque ad. 2) vide осим:
 „Бојиш ли се још кога до Бога? —
 Доба (Genit. von доб?), die Zeit, tempus:
 главо доба; послено доба; ве-
 черње доба; у ово доба године;
 жена на том доба (m. j. гошова се
 породити);
 „Које ли је доба ноћи?
 „Рекла ми је драга доћи —
 „Роди мајка два нејака сина,
 „Узла доба у гладну годину —
 Добавили, им, v. pf. што verschaf-
 fen, prociuro.
 Добавилисе, имсе, v. g. pf. чега, et-
 was erlangen, consequor:
 „Пења коња крај зелена луга
 „Не би ли се добио друга —
 Добављање, n. das Verschaffen, com-
 paratio; das Bekommen, consecutio.
 Добављати, ам, v. impf. verschaffen,
 prociuro.
 Добављатице, ам, v. g. impf. erlan-
 gen, consequi.
 Добављати, ам, v. pf. geschlender-
 kommen, advenio lente et negligent:
 „Када врља једва добавља —
 Добар (comp. бољ), бра, ро, gut,
 bonus.
 Добацивање, n. 1) das Herbeiworfen,
 adjectio. 2) das Treffen (Erreichen) im
 Steinwurf, adsecutio in lapidum jactu.
 Добацивати, цујем, v. impf. 1) her-
 beiworfen, adjicio. 2) genug weit wer-
 fen (im Steinwurf), assequi metam
 lapide.
 Добацити, им, v. pf. 1) herbeiworfen,
 adjicio. 2) genug weit werfen, assequor
 lapide.
 Добеглица, f. (Рес. и Срем.) vide добје-
 глица.
 Добежати, жим, (Рес. и Срем.) vide
 добјежати.
 Добећи, бегнем, (Рес. и Срем.) vide
 добјећи.
 Добивање, n. 1) das Gewinnen, Siegen,
 victoria. 2) das Gewinnen im Handel,
 lucrum. 3) das Bekommen, accipio.
 Добивати, ам, v. impf. 1) gewinnen,
 vinco. 2) gewinnen, lucrari. 3) bekom-
 men, accipio.

Добит, f. 1) der Gewinn, lu-
 Добитак, тка, m. 2) cum.
 Добити, бијем, v. pf. 1) gewinnen,
 vinco. 2) gewinnen, lucrari. 3) bekom-
 men, accipio.
 Добјеглица, f. (Ерц.) девојка, која
 добјегне (m. j. сама дође) за мом-
 ка; то се догоди кад родитељи
 не даду девојци поћи за кога она
 оће, а она не ће за кога је они
 дају. То су понајвише рђаве де-
 војке; зашто поштена девојка,
 и од поштена рода, не ће своје
 родитеље и браћу осрамотити. У
 Србији добјеглица дође управо
 момку у кућу, па је онда одведу
 у какву кућу момачком роду, те
 тамо стоји док се не вјенчају; а
 у Сријему и у Бачкој дође поповој
 кући и онђе споји док се не вјен-
 чају.
 Добјежати, жим, v. pf. (Ерц.) zu-
 fliehen, confugio.
 Добјећи, бјегнем, (Ерц.) vide добје-
 жати.
 Добовање, n. das Trommeln, tympani-
 cantus.
 Добовати, бујем, v. impf. trommeln,
 tympano cano.
 Добом, m. die Trommel, tympanum
 militare.
 Добомар, m. der Tambour (Trommel-
 schläger), tympanista.
 Добомарев, ва, во, vide добомаров.
 Добомаревица, f. vide добомаровица.
 Добомаров, ва, во, des Trommel-
 schlägers, tympanistae.
 Добомаровица, f. die Tamboursfrau,
 uxor tympanistae.
 Добомарски, ка, ко, 1) Tambour-
 tympanistarum. 2) adv. wie ein Tam-
 bour, more tympanistae.
 Добра, m. (Рес. и Срем.) vide Добро.
 Добрава, f. Fluß in der Шабачка наија:
 „Купи војску до воде Добраве —
 Добраши, m. Mannsname, nomen
 viri.
 Добрија, f. Frauennamen, nomen fe-
 minae.
 Добрило, m. Mannsname, nomen viri.
 Добриловина, f. намастир у Ерце-
 говини (може бити да је сад и
 пуст?).
 Добрина, f. Güte, bonitas (wird nur
 als Euphemismus gebraucht, z. B. не
 знам која му је добрина — was ihm
 fehlt, dem Kranken).
 Добрићево, n. намастир у Ерцегови-
 ни (може бити да је сад и пуст?).
 Добрица, m. Mannsname, nomen viri.
 Добричина, m. (augm. v. добар?) ein
 neuer Mann, lepidum caput.

Добро, n. das Gut, bonum.
 Добро, m. (Ерц.) hup. v. Добросав.
 Добро, gut, bene.
 Добровоје, m. Mannsname, nomen viri.
 Добровољан, љна, но, guter Laune, hilaris.
 Добровук, m. Mannsname, nomen viri.
 Добродошница, f. чаша вина, или ракије, што се даје о коме, који дође, за добро дошао: „добро си ми дошао“ (тако се рече кад му се пружи чаша), der Willkomm, rosulum salutatorium.
 Добросав, m. Mannsname, nomen viri.
 Добросретњик, m. Glückstind! (als Euphemismus, wenn die Mutter ein Kind ausschilt), albae gallinae filius.
 Добросретница, f. das Weibliche von добросретњик was man sehe.
 Добросретњик, m. vide добросретњик.
 Добросретница, f. vide добросретњик.
 Доброта, f. die Güte, bonitas.
 Добротвор, m. der Gutthäter, benefactor.
 Добродинац, ица, m. der Gutthäter, benefactor.
 Добродинство, n. das Wohlthun, beneficentia.
 Доброћуд, да, до, von gutem Naturell, bonae indolis.
 Дова*, f. Art Gebet der Türken, certa Turcarum prex.
 Довабиши, им, v. pf. erlösen, allicio, pellicio.
 Доваљати, ам, v. pf. heranwölzen, advolvo.
 Доваи, m. der Erreich, ut assequi potui etc.
 „Према себи ударно Меу
 „На довапу по бијелу врапу —
 Довапање, n. 1) das Herlangen, porrectio. 2) das Erreichen, assecutio.
 Довапати, ам, v. impf. 1) herlangen, porrigo. 2) erreichen, assequor, attingo.
 Доватиши, им, v. pf. 1) herlangen, porrigo. 2) erreichen, attingo.
 Довде (м. j. до овде), adv. loci, bis hieher, hactenus.
 Довести, ведем, v. pf. herführen, adduco.
 Довести, зем, v. pf. fertig sticken, absolvo a cu.
 Довести, зем, v. pf. herführen, adveho.
 Довестисе, земсе, v. r. pf. gefahren kommen, advehor.
 Довеч, auf den Abend, in vespertum.
 Довијање, n. das Erfinden, excogitatio.
 Довијатице, јамсе, v. r. impf. sinnen, meditor.

Довикаши, вичем, v. pf. errufen, adsequor vocando.
 Довикивање, n. das Errufen, appellatio, vocitatio.
 Довикивати, кујем, v. impf. errufen, adclamo.
 Довишисе, вијемсе, v. r. pf. домислишисе чему, erfinden, excogito.
 Довишати, ам, v. pf. herantreiben, cogo (oves).
 Довлачење, n. 1) das Herbeischieben, attractio. 2) das Herbeiführen, advection.
 Довлачати, им, v. impf. 1) herbeischieben, adtraho. 2) herbeiführen, adveho.
 Довлачатице, имсе, v. r. impf. sich herbeischieben, ventito lente.
 Доводити, им, v. impf. herführen, adduco.
 Довођење, n. das Herbeiführen, adductio.
 Довођење, n. 1) das Herbeiführen, advection. 2) das Herbeifahren, advection.
 Довозити, им, v. impf. herbeiführen, adveho.
 Довозитисе, имсе, v. r. impf. herbeifahren, advehor.
 Довола, f. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?): „И Довољу близу горе Црне —
 Довољан, љна, но, zufrieden, contentus.
 Довољно, genug, satis.
 Довратник, m. дирек до врата, die Pfoste, postis.
 Довргнути, нем, vide доврћи.
 Доврѣвати, ам, v. pf. erlauern, aucupando deprehendo.
 Доврћи (говорисе и довргнути), вргнем, vide довапати.
 Довршѣтак, шка, m. die Vollendung, absolutio.
 Довршѣвање, n. das Vollenden, perfectio.
 Довршѣвати, шујем, v. impf. vollenden, perficio.
 Довршити, им, v. pf. vollenden, absolvo.
 Довући, вучем, v. pf. 1) herbeiziehen, adtraho. 2) herbeiführen, adveho.
 Довућисе, учемсе, v. r. pf. sich herbeischieben, se trahere, trahi.
 Дорађај, m. die Begebenheit, eventus.
 Дорађање, n. das Ereignen, casus.
 Дорађати, ам, v. impf. treffen, incido in casum.
 Дорађатице, асе, v. r. impf. sich ereignen, accido.
 Доразиши, им, v. pf. herbeiwaten, advento per flumen, nives etc.
 Дораѣвати, ам, v. pf. dahergewatschelt kommen, advento vacillanti gradu.

Догања, f. (ст.) der Kaufmannsladen, taberna:

„Од догање једне те до друге —

„На догању шерзбаше Мује —

Доглавнок, m. die zweite Person (nach dem Oberhaupt), secundus a principe.

Догнаши, ам, v. pf. herbeitreiben, adigo.

Договарање, n. die Berathung, deliberatio.

Договарашице, амсе, v. r. impf. sich berathen, delibero.

Договор, m. der Rathschluß, consilium.

Договор куће не обара.

Договоришице, имсе, v. r. pf. sich verabreden, consilium capio.

Договорно, einstimmig, unanimi consilio.

Догодити, им, v. pf. treffen, errathen, offendo.

Догодитице, имсе, v. r. pf. sich ereignen, accidere.

Догонити, им, vide дохеривати.

Догонјење, n. vide дохеривање.

Догорети, ри, (Рес. и Срем.) vide догорјети.

Догорјети, ри, v. pf. (Ерц.) brennen bis —, ardeo usque —.

Догрђети, дим, v. pf. (Рес.) } anekeln,

Догрђити, дим, v. pf. (Срем.) } zu ver-

Догрђети, дим, v. pf. (Ерц.) } drießen

anfängen, taedere me coepit.

Догусити, сити, v. pf. коме, in Berlegenheit, in die Klemme bringen, urgeo, ad angustias deduco, circumvenio.

До́да, f. hup. v. додола.

До́давање, n. das Herbei-, Hinzugeben, porrectio, additio.

До́давати, додајем, v. impf. herbei-, hinzugeben, addo.

До́дашак, шка, m. die Zugabe, additamentum.

До́дати, ам, v. pf. hinzugeben, addo.

До́дворишице, имсе, vide удвори-

тице:

„И тешко се кнеже додворио,

„За свашто се умолиш' могаше —

До́дијати, ам, v. pf. verdrießen, taedet: додијало ми је.

До́диркивање, n. das Berühren, contactio.

До́диркивати, кујем, v. impf. berühren, contingo.

До́дирнути, нем, v. pf. berühren, attingo.

До́дирнутице, немсе, v. r. pf. кога, или чега, berühren, attingo.

До́дола, f. cf. додоле.

До́доле, f. pl. неколико ђевојака, које љети, кад је суша, иду по селу од куће до куће, те пјевају и слуте да удари киша. Једна се ђевојка свуче са свим, па се онако гола уве-

же и обложи различном правом и цвијећем тако, да јој се кожа не види није ни мало, и по се зове до́дола (начинила се као додола — реку ђевојци, или жени, која се много накупала по глави): па онда зађу од куће до куће. Кад дођу пред кућу, онда додола игра сама, а оне друге ђевојке стану у ред и пјевају различне пјесме; попом домаћица, или друго какво чељаде, узме пун кошао, или кабао, воде, те излије на додолу, а она једнако игра и окрећесе. У додолским се пјесмама припијева на крају уза сваку врсту: ој додо! ој додоле! н. п.

„Наша дода Бога моли, ој додо! ој додоле!

„Да удари росна киша, ој додо! ој додоле! —

До́доле играју у данашње вријеме гошова по свој Србији, а особито од Баљева доље к Тимоку. По Сријему, по Бачкој и по Банату играле су до скоро, па су нови свештеници забранили и искоријенили.

До́долски, ка, ко, н. п. пјесма, cf. додоле.

До́жети, жањем, vide дожњети.

До́живети, вим, v. pf. (Рес.) } erleben,

До́живити, вим, v. pf. (Срем.) } video.

До́живљети, вим, v. pf. (Ерц.) }

До́жјевање, n. das zu Ende Ernten, messis finitio.

До́жјевати, ам, v. impf. zu Ende ernten, meto (absolvo messem).

До́жњети, њем, v. pf. die Ernte vollenden, finire messem.

До́звати, дозовем, v. pf. 1) errufen, advoco. 2) herbeirufen, advoco.

До́зватице, зовемсе, v. r. pf. in sich gehen, besser werden, ad frugem redeo.

До́зивање, n. das Errufen, das Berufen, advocatio.

До́зивати, ам (и дозивљем), v. impf. herbeirufen, berufen, voco.

До́знавање, n. das Erfahren, exploratio.

До́знавати, најем, v. impf. erfahren, rescio.

До́знати, ам, v. pf. erfahren, rescio.

До́зрети, рим, v. pf. reifen, maturor.

До́игравање, n. das Gesprungen Kommen, adsaltatio (?).

До́игравати, ам, v. impf. gesprungen kommen, advento saltans.

До́играши, ам, v. pf. gesprungen kommen, advenio saltans.

До́иста, заиста, wirklich, certe.

До́исти, доћем, vide доћи.

До́ишање, n. vide дошашање.

Доипати, ам, vide довапати.
 Доипити, им, vide довапити.
 Дојаати, дојашем, vide дојапи.
 Дојавити, им, v. pf. н. п. овце, т. ј. довести овце (идући пред њима) кући, herbeibringen, adduco: (vom Hirten, der vor den Schafen hergeht, die ihm folgen).
 Дојавање, а. das Herbeireiten, adequitatio, adventus in equo.
 Дојапати, јажем, v. impf. geritten kommen, adequito.
 Дојакошњи, ња, ње, vide досаданњи.
 Дојати, дојашем, v. pf. hergeritten kommen, adequito, advenio equo vectus.
 Дојње, das Säugen, nutritio (lactatio)?
 Дојња, f. vide дојкиња.
 Дојити, им, v. impf. säugen, lacto, matam praebeo.
 Дојка, f. (ст.) vide сиса:
 „Узрастоше дојке у њедрима. —
 „Дојке расту, прслуци пуцају —
 Дојкиња, f. die Amme, nutrix.
 Дојчин, м. Mannsname, nomen viri.
 Док, bis, usque dum, dum.
 Доказати, кажем, v. pf. 1) begreift sich machen, facere perspicuum. 2) heimlich sagen, hinterbringen, defero, denuncio.
 Доказивање, н. das Ersagen (Begreift sich machen), curatio ut quis rem norit.
 Доказивати, зужем, v. impf. 1) begreift sich machen, facio perspicuum. 2) hinterbringen, denuncio.
 Докапати, ам, v. pf. getraht kommen, solutim advenio.
 Докасивање, das Herantrappen, adventatio (equitantis).
 Докасивати, сужем, v. impf. herantrappen, advento equo.
 Докаскивање, н. dim. v. докасивање.
 Докаскивати, кујем, dim. v. докасивати.
 Докаџе, 1) so weit als, quousque. 2) so lange als, quousque. 3) wie weit, wie lange? quousque.
 Докиа, f. Frauenname, nomen feminae.
 Доко, м. Mannsname, nomen viri.
 Доколан, лна (и докона), но, Zeit wo zu habend, cui tempus est: нијесам доколан.
 Доколенице, f. pl. (Рес. и Срем.) vide докољенице.
 Докољенице, f. pl. (Ерц.) Art tücher Strümpfe, tibialium genus.
 Докопати, ам, v. pf. 1) zu Ende graben, perfodio. 2) ergreifen, apprehendo.
 Докопанисе, амсе, v. r. pf. чега, etwas erwischen, apprehendo. Докопаосе као келав капе.
 Доксам, м. die Altane, der Altan, solarium, subdiale, moenianum.

Докусуривање, н. das Saldiren, solutio residui.
 Докусуривати, рујем, v. impf. saldiren, solvere residui.
 Докусурити, им, v. pf. saldiren, solvend bezahlt, solvere residuum.
 Докучивање, н. vide довапање.
 Докучивати, чујем, vide довапати.
 Докучити, им, vide довапити.
 Дола, f. dim. v. долина.
 Долагати, лажем, v. pf. 1) sich auslügen, satis esse mentitum. 2) lügenhafte Nachricht hinterbringen, defero mendacium.
 Долагивање, н. das lügenhafte Hinterbringen, delatio mendax.
 Долагивати, гујем, v. impf. lügenhaft hinterbringen, defero mendacium.
 Долажење, н. das Kommen, ventitatio.
 Долазак, ска, м. die Ankunft, adventus.
 Долазити, им, v. impf. 1) kommen, venio. 2) долази вода, schwillt, crescit flumen.
 Долајати, јем, v. pf. herbeibringen, advenio latrans.
 Долакпаш, м. einen Ellenbogen lang —, cubitalis (i. e. penis) in der mit der gehörigen Geberde begleiteten Redensart: okesh долакпаш, um spottend abzuschlagen, vin' tibi dem —
 Долама*, f. das serbische lange Unterleid, worüber der Gürtel kommt, tunica (?).
 Доламетина, f. augm. v. долама.
 Доламина, f. dim. v. долама.
 Долап (долаф), м. (у Србији и у Босни по варошима) ein Kasten mit Thüren, cistae genus.
 Доле, (Рес. и Срем.) vide доље.
 Долепање, н. (Рес. и Срем.) vide долијетање.
 Долепати, лећем, (Рес. и Срем.) vide долијетапати.
 Долепети, пим (Рес.) } angeflogen
 Долепити, им (Срем.) } kommen,
 Долекепи, летим (Ерц.) } advolo.
 Долибаша*, м. онај који сједи у горњему челу, der den ersten Sitz an der Tafel einnimmt, qui primum locum occupat in triclinio.
 Долибашин на, но, des долибаша, illius qui primum locum occupat.
 Доливање, н. (Срем.) vide дољевање.
 Доливати, ам, (Срем.) vide дољевати.
 Долијати, јам, v. pf. ausfuchsen (von lija) d. i. zu Ende seyn mit seinen Fuchskünsten, deprehendor: Е лијо! сад си долијала —
 Долијетање, н. (Ерц.) das Zustiegen, advolatio.
 Долијетапати, јећем, v. impf. (Ерц.) herbeizustiegen, advolito.

Доликовати, кује, v. impf. коме шта, anfehen, decet.

Долина, f. das Thal, vallis.

Долинница, f. dim. v. долина.

Долиши, долијем, v. pf. voll gießen, impleo.

Долица, f. dim. v. дола.

Дољани, m. pl. варош у Македонији (или у Бугарској?). Приповиједају да су њирије бивали велики панаџури на Дољанима:

„Пави Зумбул оде на Дољане —

Гадоване, кад ћеш на Дољане? —

Доље, (Ерц.) 1) unten, infra. 2) hinunter, infra.

Дољевање, n. (Ерц.) das Vollgießen, impletio.

Дољевати, ам, v. impf. (Ерц.) vollgießen, impleo.

Дом, m. das Haus, domus: како сте на дому?

Дома, 1) zu Hause, domi. 2) nach Hause, domum:

„Смиљанићу домадер се наћи —

Ајде мома да идемо дома —

Домадар, m. vide домаћин. cf. напјање.

Домазук, m. was bei Hause bleibt, nicht feil ist, quod domi servatur (de grege).

Домашнин, им, v. pf. herbei bereden, pellicio.

Домаћин, ка, ће, Haus-, domesticus; домаћин, die Hausgenossen; домаћин љеб, Hausbrot.

Домаћин, m. der Hausherr, paterfamilias.

Домаћини, ба, во, des Hausherrn, h-ri, patris familias.

Домаћинца, f. die Hausfrau, materfamilias.

Домаћинин, на, но, der Hausfrau, matris familias.

Домашање, n. das Erreichen, contactio.

Домашати, ам, v. impf. erreichen, attingo.

Домашиши, им, v. pf. erreichen, attingo.

Домашњи, ња, ње, vide домаћи.

Домет, m. Wurfweite, teli jactus: убити (из пушке) на домет.

Дометак, шка, m. der Zusatz, additamentum.

Дометане, n. 1) das Zusetzen, additio. 2) das Eben-so-weit-werfen, aequalis jactus.

Дометати, мекем, v. impf. 1) hinzusetzen, addo 2) eben so weit werfen (im Steinwurf), aequali distantia jacio.

Дометнути, нем, v. pf. 1) hinzusetzen addo. 2) eben so weit werfen, aequae longe jacio.

Домислишисе, имсе, v. г. pf. чему, Rath schaffen, expedio.

Домишљавање, n. das Nachdenken, Ueberlegen, cogitatio.

Домишљавашице, амсе, v. г. impf. nachsinnen, cogito.

Домишљан, m. (scherzhaft) der Schafferath, plenus consilii.

Домишљанов, ба, во, des Schafferaths, consilii pleni.

Домишљање, n. vide домишљавање.

Домишљашице, амсе, vide домишљавашице.

Домовина, f. Haus und Hof, das Besitzthum, armenta et praedia.

Домолишисе, имсе, vide умолишисе.

Донде (до онде), bis dorthin, usque illuc.

Донекле (у Сријему и у Бачк. говоре и доникле), bis auf eine gewisse Strecke, usque aliquo.

Донети (донети, донести), несем, (Рес. и Срем.) vide донијети.

Донијети, несем, донијо (донијела, ло), v. pf. (Ерц.) bringen, adfero.

Доникал, cf. донекле.

Доносити, им, v. impf. 1) bringen, adfero. 2) ertragen, erlauben, fero, permitto: доноси ми вјера, mein Glaube erlaubt mir.

Доносење, n. das Bringen, adlatio.

Доњак, m. и. п. камен воденични, der untere (z. B. Mühlstein), inferior.

Доњи, ња, ње, der untere, inferior.

Доњоземац, мца, m. der Unterländer, homo terrae inferioris.

Доњоземски, ка, ко, 1) unterländisch, terrae inferioris. 2) adv. more terrae inferioris.

Донадање, n. 1) das Herbeieilen, adcursum. 2) das Fallen ins Unglück, u. s. w. acceptio mali, vulnere. 3) das Gefallen, probatio.

Донадати, ам, v. impf. 1) herbeilaufen, adcurro. 2) fallen ins Unglück, adfligo: донадати рана, муке. 3) zu Theil werden, obtingo, in manus venio.

Донадашице, амсе, v. г. impf. gefallen, placeo, probor.

Донаркивање, n. das Herlaufen.

Донаркивати, кујем, v. impf. herlaufen, adcurso (?)

Донасти, паднем, v. pf. 1) herbeilaufen z. B. zu Hilfe, accurro. 2) fallen (ins Unglück), донасти рана, муке. 3) zu Theil werden, obtingo: ово ми је допало. 4) глас допаде, schnell kommen, advolat.

Донастице, паднемсе, v. г. pf. gefallen, placeo, probor.

Допевати, ам, (Рес. и Срем.) vide допјеваши.

Допећи, печем, v. pf. ausbacken, *piso*.
 Дописати, пишем, v. pf. ausschreiben, *perscribo*.
 Дописивање, n. das Ausschreiben (zu Ende Schreiben), *perscriptio*.
 Дописивати, сужем, v. impf. zu Ende schreiben, *perscriptito*.
 Допјевати, ам, v. pf. (Ерц.) singend herbeikommen, *advento cantans*.
 Доплакати, лачем, v. pf. weinend herankommen, *advenio flens*.
 Доплаћивати, им, v. pf. vollends zahlen, *solvo*.
 Доплаћивање, n. die Bezahlung, *solutio*.
 Доплаћивати, хујем, v. impf. bezahlen, *solvo*.
 Допаљети, етем, v. pf. zu Ende flechten, *pertexo*.
 Допаљивање, n. das zu Ende flechten, *pertextio* (?).
 Допаљивати, етем, v. impf. zu Ende flechten, *pertexo*.
 Допаљивати, ам, v. pf. schwimmen bis, herzu schwimmen, *adnato*.
 Допаљивати, им, vide доплаћивати;
 „Паови, паови мој зелени венче!
 „Те допаови до Бурђева двора —
 Допаљескати, ам, v. pf. daher geplätscht kommen, *advenio per viam luto et aquis inviam*.
 Допрежати, ам, vide докрежати.
 Допуниши, им, v. pf. anfüllen, *expleo*.
 Допуњавање, n. das Anfüllen, *expletio*.
 Допуњавати, ам, v. impf. anfüllen, *expleo*.
 Допуњање, n. vide допуњавање.
 Допуњати, ам, vide допуњавати.
 Допустиши, им, v. pf. erlauben, *permitto*.
 Допуштање, n. das Erlauben, *permissio*.
 Допуштати, ам, v. impf. erlauben, *permitto*.
 Допуштење, n. die Erlaubniß, *permissio*.
 Допушкање, n. vide допуштање.
 Допушкати, ам, vide допуштати.
 Допушкење, n. vide допуштење.
 Дораниши, им, v. pf. früh kommen, *mane venio*.
 Дораниши, им, v. pf. aufbehalten, *servo*.
 Дорат*, m. der Braune, *equus fuscus*, *spadix*.
 Доратаст, та, то, n. p. коњ, ждријебе, кобила, *bräunlich*, *fussus*.
 Доратов, ва, во, des Braunen (Pferdes), *equi fuscus*.

Дорачић, m. dim. v. дорат.
 Дорин, m. vide дорат.
 Доро, m. hur. v. дорат.
 Дорџи, m. (у Сријему и у Бачк.):
 „У девојке сукња од паргала,
 „А у оца не ма ни дороца —
 Доруша, f. доратаста кобила, die Braunstutze, *equa fusca*.
 Досада, f. der Ueberdruß, *taedium*.
 Досадан, дна, но, lästig, *molestus*.
 Досадашњи, ња, ње, der bisherige, *qui adhuc fuit*.
 Досадити, им, v. pf. 1) vollends sehen, z. B. виноград, купусну лију, *insero*. 2) коме, verdrießen, досадило ми је то, dieß verdrießt mich schon, ich bin es überdrießig, *taedet me*: досадно ми је, er ist mir lästig.
 Досадити се, дисе, v. r. pf. lästig werden, *taedet*: досадило ми се —
 Досађивање, n. 1) das Vollends-sehen, *insitio*. 2) das Lästig-werden, *molestia*.
 Досађивати, хујем, v. impf. 1) vollends sehen, *insero*. 2) lästig werden, *molestus sum*.
 Досађивати се, хујесе, v. r. impf. lästig werden, *taedet*.
 Досегнути, нем, vide досећи.
 Доселиши, им, v. pf. ansiedeln, *facio ut quis huc migret et hic considereat*.
 Доселиши се, имсе, v. r. pf. sich ansiedeln, *commigro huc*.
 Досељавање, n. das Heransiedeln, *admigratio*.
 Досељавати, ам, v. impf. heransiedeln, *colloco*.
 Досељивати, имсе, (Рес. и Срем.) vide досељивати.
 Досељив, ва, во, (Рес. и Срем.) vide досељив.
 Досељање, n. (Рес. и Срем.) vide досељавање.
 Досељати се, амсе, (Рес. и Срем.) vide досељати се.
 Досећи (говорисе и досегнути), сегнем, v. pf. erreichen, *attingo*.
 Досељивати се, имсе, v. r. pf. (Ерц.) чему, merken, gewahr werden, *animadverto* (ital. *accorgersi*).
 Досељив, ва, во, (Ерц.), der sich ausfindet, *consilii plenus*.
 Досељање, н. (Ерц.) das Gewahr-werden, *animadversio*.
 Досељати се, амсе, v. r. impf. (Ерц.) gewahr werden, *animadvertere coepi*.
 Доскакање, n. das Erspringen, *assecutio per saltum*.
 Доскакати, качем, v. pf. 1) herbeispringen, *adsilio* 2) (v. impf.) коме, so weit springen, als ein anderer; erspringen, *saltu assequor*.

Доскѡра (до скоро), bis vor kurzem (ist er da gewesen), haud ita pridem.

Доскѡчипи, им, v. pf. коме, erreichen, einholen, fig. nicht der Betrogene seyn, assequor.

Дослѣ, (Рес. и Срем.) vide дослије.

Дослије, (Ерц.) bisher, adhuc.

Дослуживање, n. das zu Ende dienen, finis servitutis.

Дослуживати, жујем, v. impf. zu Ende dienen, ausdienen, absolvo servitutum.

Дослужипи, им, v. pf. bis zu Ende dienen, serviisse usque ad finem.

Дослук*, m. vide пријатељство:

„С поповима у дослуку буд'те —

Дослупипи, им, v. pf. erahnden, omne assequi.

Доспѣвање, n. (Рес. и Срем.) vide доспијевање,

Доспѣвати, ам, (Рес. и Срем.) vide доспијевати.

Доспјети, ем, (Рес. и Срем.) vide доспјети.

Доспијевање, n. (Ерц.) 1) das Reifen, maturitas. 2) die Muße, otium.

Доспијевати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) reifen, maturare. 2) Muße haben, otium est mihi.

Доспјети, пијем, v. pf. (Ерц.) 1) reifen, pervenio ad maturitatem. 2) Muße haben, otium est.

Дост*, m. vide пријатељ.

Доста, genug, satis.

Доста, f. hup. v. Достана.

Достана, f. Frauenname, nomen feminae.

Достанути, не, v. pf. } hinreichen,

Достапи, ане, v. pf. } sufficio.

Достигнути, нем, vide достићи.

Достизање, n. das Einholen, consequutio.

Достизати, нжем, v. impf. einholen, consequor.

Достипићи (говорисе и достигнути), спигнем, v. pf. einholen, consequor.

Дошакане, n. das Vollschicken, impletio.

Дошакати, тачем, v. impf. vollschicken, impleo.

Дошакнуписе, немсе, vide дошакнисе.

Дошакнисе (говорисе и дошакнуписе), такнемсе, v. r. pf. чега, или до шта, etwas anrühren, tango.

Дотерати, ам, (Рес. и Срем.) vide докерати.

Дотеривање. n. (Рес. и Срем.) vide докеривање.

Дотеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide докеривати.

Дотѣћи, тече, v. pf. hinreichen, sufficit.

Дотпање, n. das Berühren, tactio.

Дотпање, n. das Hinreichen, in hinlänglicher Menge daseyn, sufficientia.

Дотпапи, пиче, vide домјецапи.

Дотпаписе, пичемсе, v. r. impf. чега, до шта, berühren, contingo.

Дотјецапи, тјече, v. impf (Ерц.) flecken, sufficit.

Дошлѣ, bis dahin, usque eo.

Дотпчипи, им, v. pf. vollschicken, impleo.

Дотрчати, трчем, v. pf. herbeilaufen, adcurro.

Дотрчивање, n. das Herzulaufen, accursus.

Дотрчивати, кујем, v. impf. herzulaufen, adcurso.

Дотрчати, чим, vide дотрчати.

Дотпужати, жим, v. pf. } коме шта,

Дотпужипи, им, v. pf. } lange Weile machen, zumider werden, taedet: већ ми је дотужало —

Дотпурање, n. vide добацивање;

Дотпурати, ам, 1) v. impf. vide добацивати. 2) (v. pf.) herbeiwälzen, advolvo.

Дотпурипи, им, vide добаципи.

Дотпурчати, ам, v. pf. (dim. v. дотпурашиг.) herbeiwälzen, advolvo.

Дотпући, учем, v. pf. vollends schlagen, percutio satis:

„Ал' га добро Милош не дотуче —

Доткерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) herbeitreiben, adigo. 2) treiben bis —, ago usque ad —.

Доткеривање, n. (Ерц.) das Herbeitreiben, adactio.

Доткеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) herbeitreiben, adagito (?). 2) treiben bis —, ago usque ad —.

Доћи, доћем, v. pf. 1) kommen, venio. 2) доћи коме главе, einem um den Kopf bringen, aus dem Wege räumen, emedio tollo. 3) дошло ми је да бјежим од куће, es ist mir dahin gekommen, eo deveni, ut — 4) дошла вода, d. i. angenschwollen, crevit.

Доцкан, } spät, sero.

Доцнипи, им, v. impf. säumen, sero venio, moror!

Доцњење, n. das Versäumen, senior adventus, mora.

Дочек, m. der Empfang, exceptio (hospitis): вала брата на дочеку.

Дочекапи, ам, v. pf. 1) erwarten, expecto. 2) empfangen, excipio.

Дочекивање, n. das Empfangen, exceptio.

Дочекивати, кујем, v. impf. empfanden, exsilio.

Дошетапи, ам (и дошекем), v. pf. herbeispietieren, advento ambulans.

Драва, f. die Drave, Dravus.

Драг, драга, го, theuer (lieb), carus; драго ми је, mir beliebt es.

Драга, f. (сп.) Geliebt, amata:

„Драга моја! јеси л'се удала? —

„Драг' се драгој на водици вали —

Драга, m. (Рес. и Срем.) vide Драго.

Драган, m. (сп.) vide драги:

„Чуј драгане одо за другог —

Драгана, f. 1) (сп.) vide драга:

„Пуп пуп, цуп цуп драгана,

„Што ми ни си казала —

2) Frauenname, nomen feminae.

Драганш, m. Mannsname, nomen viri.

Драган, гога (и драга), m. (сп.) der Geliebte, amatus:

„Ој девојко имаш ли драгога?

„Имала сам брата и драгога —

Драган камен, m. Edelstein, gemma.

Драгија, f. Frauenname, nomen feminae.

Драгиња, f. Frauenname, nomen feminae.

Драгик, m. 1) Mannsname, nomen viri. 2) (сп.) као dim. v. драги:

„Драг драгићу Јово Кујунџићу!

„Јал' ме проси, јал' ћу сама доћи —

Драгиша, m. Mannsname, nomen viri.

Драго, n. (сп.) das Lieb, amatus aut amata:

„Јарко сунце на високо ти си!

„Драго моје на далеко ти си —

Драго, m. (Ерц.) hup. v. Драгик und Драгупин.

Драгобрат, m. Mannsname, nomen viri.

Драговић, m. наместир у Далмацији.

Драговић, m. in der Redensart: брате драговићу! (als ein liebes Suerogat jedes andern Namens, den man weiß, oder auch nicht weiß).

Драгоје, Mannsname, nomen viri.

Драгојла, f. Frauenname, nomen feminae.

Драгојло, m. Mannsname, nomen viri.

Драгокуп, m. (сп.) der theuer Erkaufte, caro emptus:

„Була води роба драгокупа —

Драгољуб, m. 1) der Karuziner Kress, tropaeolum minus. 2) Mannsname, nomen viri.

Драгомир, m. Mannsname, nomen viri.

Драгомира, f. Frauenname, nomen feminae.

Драгомирна, f. наместир у Буковини.

Драгосав, m. Mannsname, nomen viri.

Драгош, m. Mannsname, nomen viri.

Драгупин, m. Mannsname, nomen viri.

Дража, m. Mannsname, nomen viri.

Дражење, n. das Recken, Reizen, irritatio.

Дражеша, m. Mannsname, nomen viri.

Драживашка, m. ein Spitzname der Dorfschulzen (gleichsam Störenhund), turbans canes.

У Сријему, у Бачкој и у Банату, зову драживашке по милицији врајшове, а по

паорији бирове и пандуре, који иду по селу од куће до куће, те зову

људе на робију и на заповијести (и дражевашке).

Дражини, им, v. impf. reizen, irritio.

Драило, m. Mannsname, nomen viri.

Дракша, m. Mannsname, nomen viri.

Драм, m. 1/400 од оке; или онолико, колико један дукаат тежи, ein Gewicht (von Dukaten Schwere), Drachme, drachma.

Драмсер, m. који (од тврђе) на драм и једе и сече; овако сељаци зову трговце варошане (у Србији),

Drachmenscheißer, drachmoeaus (?), ein Spitzname für Kaufleute.

Драмлија*, f. ein Schrott von der Schwere eines драм, globulus plumbeus drachmae pondere.

Драпање, n. das Krazen, frictio.

Драпапи, ам, v. impf. krazen, frico.

Драча, f. наместир у Србији.

Драшко, m. Mannsname, nomen viri.

Дрвар, n. који дрва носи, или продаје, der Holzer, lignarius.

Дрварење, n. das Holzen, lignatio.

Дрварина, f. Holzabgabe, portorium lignarium.

Дрварини, им, v. impf. mit Holz versehen, providere lignis: како се дрварини? он ме дрвари.

Дрвен, на, но, hölzern, ligneus.

Дрвенаст, та, то, hölzern (unempfindlich), ligneus.

Дрвеница, f. на самару оно што је од дрвета, осим стеле, das hölzerne Gerüste des Saumsattels, clittellae.

Дрвенишце, имсе, v. r. impf. hölzern werden, lignesco (?).

Дрвѣнача, f. n. п. чаша hölzernes Trinkgeschirr, poculum ligneum.

Дрвѣње, n. das Verhölzern, lignefactio.

Дрвѣке, n. (coll.) die Bäume, arbores.

Дрвљад, f. (coll.) Scheiter Holz, segmenta ligni (?).

Дрвљанџ, m. гомила дрва пређуком, der Holzhaufen, strues.

Дрвље, Holz, lignum.

Дрво, веџа, п. 1) der Baum, arbor. 2) das Holz, lignum.
 Дрводеџа, м. (Рес. и Срем.) vide дрводеџа.
 Дрводеџа, м. (Ерц.) der Zimmermann, faber lignarius.
 Дрвце, цѣпа, п. dim. v. дрво.
 Древо, п. м. j. часно, das Kreuzes-Holz, lignum crucis. i. e. crux qua Christus supplicium obiit:
 „И крстове од часнога древа —
 Дреждање, п. das Stehen und Warten, expectatio.
 Дреждаши, дим, v. impf. stehen und warten, expecto.
 Дрека, f. das Geschrey, clamor.
 Дрекавац, вџа, м. der Schreyer ein (vermeintliches) Thier, das in der Nacht schreyt, wie eine Ziege die vom Wolfe fortgetragen wird, animal nocturnum, quadrupes, clamorosum.
 Дрекнуши, нем, v. pf. einen Schrey thun, exclamo.
 Дрем, м. (Рес. и Срем.) vide дријем.
 Дремало, м. (Рес. и Срем.) vide дријемало.
 Дремање, п. (Рес. и Срем.) vide дријемање.
 Дремаша, ам (и дремљем), (Рес. и Срем.) vide дријемаша.
 Дремеж, м. (Рес. и Срем.) vide дријемеж.
 Дремљив, ва, во, schläfrig, somnolentus.
 Дремљиван, вџа, но, schläfrig (schlafbegierig), somniculosus.
 Дрен, м. vide дријен.
 Дрен, м. (Рес. и Срем.) vide дријен.
 Дренак, ика, м. (Рес. и Срем.) vide дријенак.
 Дренак, м. Wald von Kornelkirschen, cornetum.
 Дреник, м. eine junge Kornelkirsche, cornus parva.
 Дренка, f. Frauennamen, nomen feminae.
 Дренов, ва, во, der Kornelkirsche, cornus.
 Дреновац, вџа, м. 1) ein Stab von Kornelholz, baculus, cornus. 2) село у Мачви.
 Дреновача, f. ein Stod von Kornelholz, fustis cornus.
 Дреновина, f. Kornelholz, lignum corni masculae Linn.
 Дрењак, м. vide дрен.
 Дрењина, f. die Kornelkirsche, cornus.
 Дрепва, f. der Bindfaden (Spagat), funiculus; cf. канап.
 Дрепвица, f. dim. v. дрепва.
 Дрѣча, f. das Dickicht, densi frutices, cf. честа, шиб.
 Дрѣчање, п. das Plärren, ploratio.
 Дрѣчати, чим, v. impf. plärren, ploro.

Дрѣжак, шка, м. die Handhabe, ansa.
 Дрѣжаница, f.
 Дрѣжало, п.
 Дрѣжање, п. } der Stiel, manubrium.
 Дрѣжање, п. das Halten, tentio (?).
 Дрѣжати, жим, v. impf. 1) halten, tenere. 2) halten, j. B. für wahr, habeo (pro vero): ja то држим за истину. 3) дрѣжати се коња, sich auf dem Pferde halten, sustinere se in equo:
 „Па се коња дрѣжати не могаше —
 4) дрѣжати на високо, er trägt sich hoch, elate se gerit.
 Дријем, м. (Ерц.) der Schläfmer (Schlafst), dormitatio.
 Дријемало, м. (Ерц.) der Schläfrige, die Schlafmüde, dormitator.
 Дријемане, п. (Ерц.) das Schläfmer, dormitatio.
 Дријемати, ам (и дријемљем), v. impf. (Ерц.) Schlafst haben, somno capio.
 Дријемеж, м. (Ерц.) vide дријем.
 Дријен, м. (Ерц.) die Kornelkirsche, cornus mascula Linn.
 Дријенак, ика, м. (Ерц.) 1) eine kleine Kornelkirsche, cornus parva. 2) eine Art Traube, uvae genus.
 Дрина, f. 1) Drina, der Grenzfluß zwischen Bosnien und Serbien. 2) die serbische Gegend an der Drina, Zwornik gegenüber: опишао у Дрину.
 Дриница, f. ein Seitenarm der Drina, unter Lозница.
 Дринка, f. м. j. воденица, Wassermühle auf der Drina, mola ad Drinam.
 Дрински, ка, ко, Driner.
 „Дрински вуче, што си обрѣао? —
 „Невоља је мене обрѣати:
 „Око Дрине не има оваца:
 „Једна овца а три чобанина:
 „Један спава, други овцу чува,
 „Трећи иде кући по ужину.
 Дрињанин, м. einer von der Drina: браћа Дрињани.
 Дрѣжање, п. das Spannen, tentio.
 Дрѣжати, кџа, м. das Zittern, der Schauder, horror.
 Дрѣжати, ам, v. impf. spannen, tendo (sensu praecipue obsceno de tentione penis).
 Дрѣжаница, f. pl. die Gallerte, die Sulze, coagulum. cf. паче, пипије.
 Дрѣжмане, п. das Zittern, tremor.
 Дрѣжмаша, кџем, v. impf. zittern, schaudern, horreo, tremo.
 Дрѣжав, ва, во, vide врѣав.
 Дрѣжанчење, das beharrliche Betteln, mendicatio indefessa.
 Дрѣжанчиши, им, v. impf. beharrlich betteln, non desino mendicare.
 Дрѣжање, п. 1) das Eggen, occatio. 2) der geegte Acker, ager occatus:

пале вране по дрѣању. 3) das Kricken, conscribillatio.
 Дрѣати, ам, v. impf. 1) edgen, оссо. Когођ о њиме оре, он гузицом дрѣа. 3) frigen, conscribillo.
 Дрѣача, f. die Egge, осса.
 Дрѣење, n. das Entblößen, nudatio.
 Дрѣиши, им, v. impf. m. j. прси, entblößen, nudo.
 Дрмановина, f. планина (или брдо?) у Србији:
 „Завијала при зелена вука:
 „Један вије навр Маковишта,
 „Други вије на Повлен планини,
 „Трећи вије на Дрмановини —
 Дрмање, n. das Schütteln, Erschüttern, quassatio.
 Дрмати, ам, v. impf. schütteln, quasso.
 Дрмнути, нем, v. pf. erschüttern, concutio.
 Дридање, n. das Schlagen der Welle.
 Дридар, m. човек што разбија вуну.
 Дридарев, ва, во, } дес дридар.
 Дридаров, ва, во, }
 Дридати, ам, v. impf. 1) разбијати жарину. 2) говорити којешта.
 Дриов, m. der tolle Schreyer, clamorosus, furiosus.
 Дриован, вна, но, } wütend, furiosus.
 Дриовиц, та, по, }
 Дриупи, нем, v. pf. einen Bissen essen (um dann sogleich z. B. an die Arbeit zu gehen), paululum comedo: дриуло га цсето, m. j. ујело га мало.
 Дриупице, немсе, v. г. pf. помаминице, toll werden, insanio.
 Дриивање, n. das Toll werden, insania.
 Дрииваице, њујемсе, v. г. impf. toll werden, insanio.
 Дрикање, n. das Anschlagen gegen etwas, offensio.
 Дрикапи, ам, v. impf. anschlagen gegen etwas, offendo: дрика у батину.
 Дроб, m. das Eingeweide, intestina.
 Дробан, биа, но, dicht und klein an einander gereiht, minutus:
 „Једно грао, при дробна ћрдана —
 Дробац, пца, m. dim. v. дроб.
 Дробина, f. augm. v. дроб.
 Дробити, им, v. impf. bröckeln, intero.
 Дробљси, m. der Brocken, mica, frustum.
 Дробљење, n. 1) das Bröckeln, intritio. 2) coll. die Brocken, micas, frusta intrita.
 Дробњак, m. } Gegend in der Herze.
 Дробњаци, m. pl. Saovina, in der Nähe von Piva. Дробњачки, ка, ко, von Дробњаци.
 Дрозак, зга, m. die Drossel, turdus.

Дрозовик, m. die junge Drossel, pullus turdi.
 Дрозовљи, ља, ље, и. п. гнијздо, Drossel, turdi.
 Дрозд, m. vide дрозак.
 Дромбуљање, n. das Maultrommeln, cautus crembali.
 Дромбуљати, ам, v. impf. maultrommeln, cano crembalo.
 Дромбуље, f. pl. die Maultrommel, crembalum.
 Дроњав, ва, во, lumpig, pannosus.
 Дроњак, њка, m. der Lumpen, Larpe, lacinia.
 Дроњо, m. der Lumpenkerl, homo pannosus.
 Дропиши, им, v. pf. sich niederlassen, (ohne zu sehen, ob der Ort sauber ic.) humi consido.
 Дропља, f. die Trappe, der Trappe, avis tarda, otis tarda Linn.
 Дрпање, n. das Reißen, laceratio.
 Дрпати, ам, v. impf. reißen, lacero.
 Дрпипи, им, v. pf. } reißen, lacero.
 Дрпнути, нем, v. pf. }
 Друг, m. 1) der Gefährte, socius. 2) der Gemahl, der Gatte (für beide Geschlechter), conjux.
 Друга, f. die Gefährtin, socia.
 Друга, f. дрво, као велико времено, што жене конце препредају на њега и плениво преду, die Zwirns-spindel, fusus duplicandis filis.
 Другар, m. vide друг 1.
 Другарица, f. vide друга.
 Другда, } dann und wann, quandoque.
 Другдаш, }
 Други, га, го, 1) der andere, alius, alter. 2) der zweite, secundus.
 Друговање, n. der Umgang mit jemand, als seinem друг, consuetudo, necessitudo.
 Друговапи, гујем, v. impf. mit Einem häufig umgehen, sein друг seyn, sodalis sum, utor aliquo familiariter.
 Другојачији, чија, чије, anders, verschieden, alius.
 Другом, zum zweiten Mal, altera vice:
 „Љубну је једном и другом —
 Дружење, n. das Gesellen, sociatio.
 Дружина, f. (coll.) die Gefährten, socii.
 Дружиница, f. dim. v. дружина.
 Дружинице, имсе, v. г. impf. с ним, sich gesellen, sociare se.
 Дружица, f. dim. v. друга.
 Дружичало, n. (у Сријему говоре ружичало, а у Банату побушени понедељник) der zweite Montag nach Ostern, dies lunae secundus a paschate. На дружичало иду људи (а особито жене) прије подне на гробље ме побушавају гробове

од оне године, дијеле за душу, и попови чаше молишве и спомињу мршве. На неким мјестима (као н. п. у Негошину и у Ршави) скупесе момчад и девојке послје подне на једно мјесто, па играју и дружицају се (понајвише мушко с мушким, а женско са женским), т. ј. оплету вијенце од врбовије младица, па се кроз те вијенце љубе и мијењају јаја (шарена и црвена), па најпослије промијене и вијенце (метне једно другом на главу) и закунусе да ће бити мушкарци побраћим, а женскиње друге (Власи кажу кума-ча), до оно доба године. Такви се побраћими и друге попом пазе ту сву годину као браћа и сестре, и у различним играма, и збиљским свахама, помаже једно другоме. Кад опет дође дружичало, онда се њекоји понове, а њекоји оставе. Дружичање, н. das Küssen und Befreunden der Mädchen am zweiten Montage nach Ostern, amicitiae initio die lunae a paschate secundo, cf. дружичало. Дружичашице, амсе, в. г. impf, cf. дружичало. Дружичији, чија, чије, vide другојачији. Друм*, м. (δρόμος) велики пут, die Heerstraße, via regia. Друштво, н. die Gesellschaft, societas. Дрче, f. pl. vide дркпалце. Дршкaње, н. das Beßen (des Hundes), instigatio. Дршкaши, ам, в. impf. н. п. псето на свиње, beßen, instigo. Дршчик, м. dim. в. држак. Ду, дуа, м. der Geist, spiritus, cf. дук. Дубак, пка, м. 1) der Gängelwagen, machina qua stare et incedere discunt parvuli. 2) eine Art Kirschen, cerasi genus. Дубач, м. der Hohlmeißel, das Hohl-eisen, scalprum excavatorium. Дубина, f. die Tiefe, profunditas. Дубити, им, в. impf. спајати упра-во, aufrechtstehen, sto erectus. Дубица, f. 1) Stadt in österr. Kroatien. 2) Stadt in türkisch Kroatien. Дубљење, н. das Aufrechtstehen, statio erecta. Дубљина, f. vide дубина. Дубок (comp. дубљи), ка, ко, tief, profundus. Дубокó (мало и велико), кога, н. Schluchten zwischen Schabaz und Belgrad: „Друга пуче у крај Дубокога, „Даде гласе уза воду Саву — Дубравац, вца, м. Mannsname, по-men viri.

Дубровачки, ка, ко, ragusanisch, ragusanus. Дубрòвник, м. Ragusa, Ragusium. Дубрòвничанин, м. човек из Дубров-ника. Дубрòвнички, ка, ко, vide Дубро-вачки. Дубак*, м. der Brautschleier, velum nuptiale. Дубан, м. 1) der Tabak, die Tabakpflanze, herba nicotiana. 2) der Rauchtobak, nicotiana fumaria; daher дубаниписе, sich mit Tabak versehen; und дубањење. Дубански, ка, ко, н. п. кеса, Tabaks-, nicotianae. Дубанија, м. der Tabakraucher, du-cens ore nicotianum. Дубање, н. das Wehen, spiratio, flatus. Дубар, м. vide зид. Дубаши, ам, в. impf. 1) blasen, flo. 2) на кога, böse seyn, succenseo. Дубна, f. die Geistliche (Nonne), monialis. Дубно, м. Stadt in Dalmatien. Дубòвање, н. das Beichtvater seyn, sta-tus confessarii. Дубòвати, дубујем, в. impf. и. pf. коме, Beichte hören, ausculto confi-tentem. Дуг, м. die Geld = Schuld, debitum. Дуг (comp. дужи и дубљи), га, го, lang, longus; дуга пушка, die Flinte. Дуга, f. der Regenbogen, iris. Србљи кажу, да мушко прође испод дуге, постало би женско, а женско да прође, постало би мушко. Дуга, f. die Daube, tabula. Дугачак (дугачак), чка, ко, vide дуг. Дугме, меча, н. der Knopf, globulus fibulatorius. Дугмeнцe, н. } dim. в. дугме. Дугмeшцe, н. } Дугобрáњик, м. ein Zuname, cognomen (Langbart). Дугòвање, н. das Schulden, debitum. Дугòвати, гујем, в. impf. schulden, debeo. Дугòвечан, чна, но, (Рес. и Срем.) vi-de дуговјечан. Дугòвјечан, чна, но, (Ерц.) dauernd, diuturnus. Дугòнокл, ма, мо, langnägelig, un-guim longorum: „Доведи ми дугонокту другу „Да прокопа на врапицу пирбу. — Дугòња, f. ein großer, langer Mann, longus homo, Longinus. Дугòрен, па, по, langgeschwänzt, cau-datus, caudae longae: за витороги-је волова и дугореније крава (кад напијају). Дугòласт, ма, мо, } länglich, ob-Дугòлат, ма, мо, } longus.

Дуд, m. der Maulbeerbaum, morus.
 Дуда, f. } eine hohle Röhre, für die
 Дудалька, f. } Kinder als Pfeife, fistula.
 Дудинѣа, f. die Maulbeere, morum.
 Дудов, ва, во, vom Maulbeerbaum, mori, morinus.
 Дудовина, f. Maulbeerholz, lignum morinum (?).
 Дуж, f. die Länge, longitudo: и уз дуж и попријеко.
 Дужан, жна, но, schuldig, qui debet.
 Дужд, m. (сп.) der Döge, dux Venetiarum;
 „У онога дужда Млепачкога —
 Дуждев, ва, во, des Dogen, ducis Veneti:
 „Сад ће изић' те дуждеве слуге —
 Дуждевић, m. der junge Döge, filius ducis Venetiarum:
 „Ајде сале оседлај ми коња,
 „Дуждевић ме у сватове зове —
 Дуждевићак, m. бурњак, Salamander, Salamandra. Кад је (или кад оће да удари) киша, онда дуждевићак бјежи од воде уз брдо: а кад је суша, онда иде низ брдо к води.
 Дужење, n. die Behauptung, daß jemand einem etwas schulde, assertio debiti.
 Дужи, f. pl. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).
 Дужина, f. die Länge, longitudo.
 Дужити, им, v. impf. кога, behaupten, daß einer schulde, dico mihi debere.
 Дужник, m. 1) der Schuldner, debitor. 2) der Gläubiger, creditor: не смије од дужника да дође кући.
 Дужност, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) die Pflicht, officium.
 Дуја, m. (Рес. и Срем.) vide дујо.
 Дујак, m. Mannsname, nomen viri.
 Дујо, m. (Ерц.) hup. v. дуовник.
 Дујк, m. vide ду.
 Дуна, m. Mannsname, nomen viri.
 Дукадин, m. Mannsname, nomen viri.
 Дукаш, m. der Dukaten, numus ducatus, aureus.
 Дукашић, m. dim. v. дукаш.
 Дукашић, на, но, н. п. злато, Ducaten-, ducatinus (?).
 Дулац, лца, m. цијев, што се дува на њу у гадљарску мјешину, die Dudelsackröhre, salamus utriculi musici.
 Дуљвѣду, (acc.) in der Redensart: ја говорим, а онни у дуљведу, er achtet gar nicht darauf, non audit.
 Дуљње, n. das Längerwerden, (z. B. des Tages im Sommer), prolongatio.

Дуљати, ам, v. impf. н. п. дан, länger werden (vom Tage) longior fio.
 Дуљина, f. vide дужина.
 Думен* m. vide корман.
 Думѣнисање, n. das Steuern, gubernatio.
 Думѣнисаши, ишем, vide корманити.
 Думѣнција*, m. der Steuermann, gubernator (navis). cf. корманаш.
 Думлек, m. Art Zuckermelone, cucurbitae (Linn.) genus.
 Дунав, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide Дунаво.
 Дунаво, n. die Donau, Danubius.
 Дунавскѣ (Дунавскѣ), ка, ко, н. п. вода, Donau-, Danubii.
 Дундар*, m. гомила људи, ein Haufen Leute, multitudo.
 Дунђер*, m. } der Zimmermann, fa-
 Дунђерин*, m. } ber tignarius, cf. др-
 вођеља.
 Дунђерисање, n. das Zimmern, fabricatio.
 Дунђерисаши, ишем, v. impf. Zimmern, fabricor.
 Дунђерлук*, m. das Zimmermannshandwerk, Zimmerhandwerk, ars tignaria.
 Дунђеров, ва, во, des Zimmermannes, fabri tignarii.
 Дунђерскѣ, ка, ко 1) Zimmermanns-, tignarius. 2) adv. wie ein Zimmermann, more tignarii.
 Дунути, нем, v. pf. blasen, flo, spiro.
 Дуња, f. vide гуња.
 Дуовање, m. vide дувовање.
 Дуоваши, дувујем, vide дувоваши.
 Дуови, m. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide Тројице.
 Дуовни, на, но, geistlich, spiritualis: оче дуовни! — cf. варење.
 Дуовник, m. der Beichtvater, confessarius.
 Дупе, пета, n. vide гузица.
 Дупенце, n. dim. v. дупе.
 Дупкѣ, aufrecht, erecte.
 Дупља, f. рупа у дрвѣту, ће се могу лећи тице или челе, eine Baum-hohle, saua arbor. Каква је дупља, онаке и челе излијећу (или: каква је дупља, добре челе излијећу).
 Дупљаш, m. pl. j. голуб, die Holztäubel, Vochtaube, columba lignorum Linn. Србљи кажу да голуб дупљаш говори, кад гуче: „Сиј лук, сиј лук“ (м. j. да је већ вријеме сијати лук, кад он у прољеће долети и спане гукати); а гривљаш: „Шта ти ту чиниш проклеши попе, код шуће жене, код шуће ћеце.“
 Дупсти, дубем, v. impf. anshöhlen, cavo.
 Дур*, } спани! halt! siste gradum.
 Дур*, }

Баконисати, нишем, v. impf. јести, часпитице, wohlleben, vitam juscipiam dico: или кемо ђаконисати, или кемо враголисати (у приповијетки)?

Бакониши, им, v. impf. zum Diacon weihen, consecro diaconum.

Баконишисе, имсе, v. r. impf. zum Diacon geweiht werden, consecror diaconus.

Баканов, ва, во, des Diacons, Diaconi.

Бакановица, f. des Diacons Frau, uxor diaconi.

Баконскѝ, ка, ко, 1) diaconisch, diaconicus. 2) adv. wie ein Diacon, ut diaconus.

Баконѣње, n. das Weihen zum Diacon, consecratio diaconi.

Бакшпѝ, cf. варење.

Баур*, m. } der Ungläubige, infidelis

Баурин, m. } (non Turca):

„Нек' се диже туѝи ђаурина:

„Баури нам пешко додијаше —

Баче, чета, n. ein Studentchen, parvulus literarum studiosus.

Бачење, n. das Student-werden, frequentatio scholarum.

Бачина, f. vide ђакела.

Бачишисе, имсе, v. r. impf. Student werden, studere literis.

Бачиѝ, m. dim. v. ђак.

Бачкѝ, ка, ко, 1) studentisch, studiosorum. 2) adv. auf Studenten Art, studentisch, studiosorum more.

Бѣ, (Ерц.) 1) wo, ubi: ђе си био? 2) daß, quod: еј ђе не знадо —

„Тад' се Димитар бјеше осјетно

„Бе ђе љуба брама опровати —

3) wie, der, qui (aut per participium praesentis):

„Ал' ето ти Асан-паше с војском

„Бе он води дван есп иђад' војске —

Бѣбра*, f. ein Beutel (von Ziegenhaar), um Pferde, oder auch Badende zu reiben, strigilis genus.

Бѣђур*, m. 1) der durchlöcherter metallene Deckel des Waschbeckens, operculum pelvis perforatum, 2) ein ähnliches Werkzeug in der Küche, cribri genus.

Бѣђер, m. (Ерц.) 1) der Schwager, (des Schemaans Bruder), levir. 2) ручни ђевер, der Brautführer, paranymphus. 3) der Secundant (im Duell), amicus, adjutor:

„Па ђевери од њи одступише,

„А они се ударат' стадоше —

Бѣверѝвање, n. (Ерц.) das Brautführer seyn, officium paranymphi.

Бѣвѝвати, рујем, v. impf. u. pf.

(Ерц.) Brautführer seyn, sum paranymphus.

Бѣверов, ва, во, (Ерц.) 1) des Schwagers, leviri. 2) des Brautführers, paranymphi. 3) des Secundanten, amici.

Бѣверскѝ, ка, ко, 1) des ђевер. 2) adv. nach seiner Art, leviri, paranymphi, amici.

Бѣверство, n. (Ерц.) die Brautführerschaft, paranymphatus: зове ме у ђеверство.

Бѣверуша, f. (Ерц.) des Brautführers-Frau, uxor paranymphi.

Бѣверушин, на, но, (Ерц.) der Frau des Brautführers, uxorisan paranymphi.

Бѣвица, f. (Ерц.) vide ђевојка:

„Пјевала пѝца пјевѝца:

„Што ђе старцу ђевѝца,

„А младиѝу баѝца.

Бѣвоѝвање(ђевоѝвање), n. (Ерц.) das Mädchenenthum, der Mädchenstand, virginitas:

„Бѣвоѝвање моје царовање —

Бѣвоѝвати, ђевујем, v. impf. (Ерц.) Jungfrau seyn, virgo sum.

Бѣвојачкѝ, ка, ко, (Ерц.) 1) mädchenhaft, puellaris. 2) adv. mädchenhaft, more puellae.

Бѣвојка, f. (Ерц.) das Mädchen, puella.

Бѣвојчење, n. (Ерц.) das Anstellen, als ob man ein Mädchen wäre, simulatio aetatis aut status puellaris.

Бѣвојчин, на, но, (Ерц.) des Mädchens, puellae.

Бѣвојчина, f. augm. v. ђевојка.

Бѣвојчинѝ, им, v. impf. (Ерц.) als Mädchen begrüßen, saluto pro puella.

Бѣвојчинисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) sich als Mädchen anstellen, puellam se ostentare.

Бѣвојчица, f. dim. v. ђевојка, das Mädchenlein, puellula.

Бѣвојчурина, f. vide ђевојчина.

Бѣгоѝ, (Ерц.) 1) wo immer, ubicumque. 2) irgend wann, aliquando, quandoque: доѝи ђу ти ђегоѝ, кад узимам кад.

Бѣд, m. (Ерц.) der Großvater, avus.

Бѣдов, ва, во, (Ерц.) des Großvaters, avi.

Бѣдовѝна, f. (Ерц.) das Erbe vom Großvater, hereditas avita, patrimonium avitum.

Бѣѝсија*, f. (см.) vide одѝјело:

„На ђему је ђузел ђѝсија —

Бѣко, m. (Ерц.) ђур. v. ђед.

Бѣкоји, која, које, (Ерц.) mancher, aliquis.

Бѣло, n. (Ерц.) die That, facinus. Изѝѝѝѝѝ ђело на виѝѝѝѝѝ.

Бѣѝвање, n. (Ерц.) das Schnitzeln, sectio minuta.

Бѣлаоница, f. (Ерц.) die Schnigbant, sella sectoria.
 Бѣлаши, ам, v. impf. schnigeln, seco minutatim.
 Бѣлкање, н. dim. v. ђељање.
 Бѣлкаши, ам, dim. v. ђелаши.
 Бѣм*, м. оно гвожђе на узди, што споји коњу у зубима и око уста, das Gebiß am Zaum, frenum.
 Бѣмија*, f. vide лажа.
 Бѣмудраго, (Ерц.) wo immer, ubivis.
 Бѣне*, ziemlich, fere, sic satis.
 Бѣнуши, нем. vide кеспи.
 Бѣрам*, рма, м. der Krahn bey den Sandgruben, machina putealis.
 Бѣрдан*, м. das Halsband, monile.
 Бѣрданик, м. dim. v. ђердан.
 Бѣрдан*, м. eine Gegend in der Donau, (Kirche), scopolus (in Danubio). Срб-ли познају два ђердана у Дунаву, м. ј. доњи и горњи. Доњи је између Кладова и Ршаве, а горњи код Пореча.
 Бѣрђеф*, м. der Stidkrahnen, jugum.
 Бѣрчек*, eben recht, (a propos), quoniam de hac re loquimur. cf. збиља.
 Бѣспи, (говорисе и ђенуши), ђедем (и ђенем), v. impf. (Ерц.) м. ј. сије-но, aufschubern, in aservum colligo.
 Бѣспи, ђедем, v. impf. (Ерц.) thun, stellen, legen, попо: куда си ђео новце?
 Бѣтао, тла, м. (Ерц.) der Specht, picus.
 Бѣтелина, f. (Ерц.) der Klee, trifolium.
 Бѣтенце (ђетѣнце), н. dim. hup. v. дијете.
 Бѣтешце, н. vide ђетенце.
 Бѣтињѣње, н. (Ерц.) das Kindischseyn, puerilitas.
 Бѣтињѣ, ѣа, ѣе, (Ерц.) Kinder-, puerilis.
 Бѣтињѣши, им, v. impf. (Ерц.) kindisch seyn, pueriliter facio.
 Бѣтињѣство, н. (Ерц.) die Kindheit, infantia, pueritia.
 Бѣтик, м. (Ерц.) 1) das Mannsbild, (verheirateter) Mann, vir: н. п. не ма ђетика код куће (кажу жене кад не ма ђуди код куће). 2) der Mann, Held, vir, vir fortis:
 „Намјерисе ђетик на ђетика —
 Бѣтик, м. (Ерц.) der junge Specht, pullus pici.
 Бѣца, f. (coll. Ерц.) die Kinder, pueri, liberi, proles (sing.).
 Бѣђерма, f. eine Art Weste (ohne Aermel), tunicae genus. cf. јечерма.
 Бѣчин, на, но, (Ерц.) Kinder-, puer-, wogon, liberum.

Бѣчина, f. augm. v. ђеца.
 Бѣчица, f. dim. v. ђеца.
 Бѣђурија, f. vide ђечина.
 Бѣшто, (Ерц.) hier und da, irgendwo, passim, alicubi.
 Бѣѣша, f. намиспир у Фрушкој гори.
 Бѣда, f. hup. v. ђидија:
 „Море ђидо Раде каурине! —
 Бѣди*, in der Redensart: ај ђиди! schön, trefflich! pulcr: ај ђиди коњ! ај ђиди момак! ај ђиди ђевојка! ај ђиди купус! ај ђиди месо! и т. д.
 Бѣдија*, f. састаласе курван ђидија;
 „Нупто ђидије ђе намигује —
 „Нека ђидија зубима чупа —
 Бѣнђер, м. само у овој поскочици:
 „Калуђере ђинђере!
 „Не ђинђери браде;
 „Не дамо ши Маре,
 „Ни у колу Саре.
 Бѣнђерити, им, v. impf. cf. ђинђер.
 Бѣнђеров, ва, во, (сп.)
 „Ови двори паунови
 „А пѣнђери ђинђерови —
 Бѣнђува*, f. die Glasperle überhaupt, margarita vitrea.
 Бѣнђувица, f. } dim. v. ђинђува.
 Бѣнђушица, f. }
 Бѣпан, м. amaranthus blitum Linn.
 Бѣпање, н. das Springen, saltatio.
 Бѣпати, ам, v. impf. скакати, springen, salto.
 Бѣпити, им, v. pf. springen, salio.
 Бђга, (Рес. и Срем.) vide ђого.
 Бђгат*, м. der Schimmel, equus albus. cf. бијелац.
 Бђгатаст, та, то, н. п. коњ, Schimmel-, equus albus.
 Бђгатов, ва, во, des Schimmels, equi albi.
 Бђгин, м. vide ђогат:
 „Па посједе својера ђогина —
 Бђгин, на, но, des ђога, equi albi.
 Бђго, (Ерц.) hup. v. ђогат.
 Бђгуша, f. ђогатаста кобила, die Schimmelstut, equa alba.
 Бђгушин, на, но, der Schimmelstute, equae albae.
 Бђја, als adv. mein' ich, etwa, opinor: и он се ђоја опрема; он ђоја мисли да ми што не знамо (cf. бојаги).
 Бђка, м. (Рес. и Срем.) vide Бђко.
 Бђко, м. (Ерц.) hup. v. Борђије.
 Бђн, м. der Sohle, corium soleis efficiendis.
 Бђналија, м. (сп.) Eugen, Eugenius (з. В. in dem Liede von Patriarchen Чернојевић):
 „Поред мога Бђналије принципа —
 Бђрда, f. (сп.) vide сабља:
 „О бедри му она ошпира ђорда —

Борђе, m. vide Борђије.

Борђија, m. } Georg, Georgius.

Борђије, m. }

Борнутице, немсе, v. r. pf. Ђорнуо-
се мало, m. j. опиоце.

Бубре*, рема, n. der Dünger, ster-
cus. vide гној.

Бубревшт, та, по, gut gedängt, bene
stercoratus.

Бубрење, n. das Düngen, stercoratio.

Бубрипи, им, v. impf. dungen, ster-
coro.

Бубегџија*, m. vide младожења.

Бубегџини, на, но, des Bräutigams,
sponsi.

Бубез*, adj. indecl. rosenfarben, ro-
seus. cf. ружичаст.

Бубезџија*, f. m. j. свила, Art rosen-
farbene Seide, serici rosei genus:

„Увезла сам три дукаша злата

„И чешири свиле бубезџије —

Бубендија*, f. die Sklavinn eines Ker-
schali, latronis turcici serva.

Бубендијски, ка, ко, } 1) einer бу-

Бубендијски, ка, ко, } вендија. 2)
adv. wie eine бубендија.

Бувече*, епа, n. 1) земљан суд (као
здела), што се у њему пече месо
у пећи; 2) оно месо.

Бугум*, m. ein großer kupferner Was-
sekrug, vas aquarium aeneum:

„Ко донесе воде у бугуму

„Да се њему по жуп дукаш даде —

Бузел*, indecl. (ст.) schön, pulcer:

„На њему је бузел бенсија —

Бука, m. (Рес. и Срем.) vide Буко.

Бука, f. Frauenname, nomen feminae.

Букан, m. Mannsname, nomen viri.

Буканчик, m. dim. v. Букан.

Букна, f. Frauenname, nomen feminae.

Буко, m. (Ерц.) Mannsname (хур. v.

Букан?), nomen viri.

Бул*, m. 1) vide ружа. 2) artemisia

annua Linn.

Булабија*, f. eine Art rother, süßer

Apfel, mali genus.

Булвезлија*, f. m. j. свила, vide бубе-

злија.

Бул*, лема, n. Kanonenkugel, globulus

tormentarius.

Бул*, } das Rosenwasser, aqua rosa-

Булса, } gum:

„Злапом везен, у булеу уб'јељен —

Бнле, лема, n. vide буле.

Бур, m. die Stadt Rab, Jaurinum.

Бра, m. (Рес. и Срем.) vide Буро.

Брађ, рђа, m. Georg, Georgius.

Бурашин, m. Mannsname, nomen viri.

Бурђев дан, m. der Georgen-Tag, fe-

stus dies S. Georgii. На Бурђев дан у

јутру, прије сунца, почиње први

жуп купаши. Мушкарци се понај-

више купају у потоку, а жене и
Ђевојке донесу у вече кући омаје
(да се од њи свако зло и неваљал-
штина отпресе и опадне, као ома-
ја од кола), и мешну у њу свакојака
биља, а особито селена, те пре-
ноћи, па се у јутру њом купају у
градини код селена и код оспалог
цвијећа. Прије Бурђева дне не ва-
ља селен брати нишми мирисати,
а на Бурђев дан свако узме по је-
дан стручак те омирише и зађене
за појас, или (Ђевојке и младе) за
ђердан. Прије Бурђева дне кажу
да не ваља јести јагњегега меса, а
на Бурђев дан сваки (особито по
варошима, као у Бијограду, Сме-
дереву, Пожаревцу и т. д.) треба
да закоље по једно јагње код своје
куће. На Бурђев дан не ваља спа-
вати (да не боли глава); ако ли
који спава, а он треба на Марков
дан (25. април) да одспава на оно-
ме истом мјесту.

„Бурђев данак ајдучки састанак.

Бурђевни стубови (ступови), m. pl.

намасшир (у Ерцеговини? или у

Старом Влау?)

Бурђевски, ка, ко, n. п. мјесец, ки-

ша, Georgi, S. Georgii.

Бурђевштџак, m. der den heil. Georg

feiert, cliens S. Georgii.

Бурђија, f. Frauenname, nomen femi-

nae.

Бурђица, m. Klein-Georgy (den 3ten

Nov.).

Бурђица, f. die Mayblume, convalla-

ria majalis Linn.

Бурин петак, на петка, m. о Бу-

рину петку, den 30. Feb. ad calen-

das graecas.

Бурисав, m. Mannsname, nomen viri.

Бурисава, Frauenname, nomen femi-

nae.

Бурца, m. Mannsname, nomen viri.

Бурко, m. Mannsname, nomen viri.

Буро, m. (Ерц.) Mannsname, nomen

vir.

Бутуре, in Bausch und Bogen, per

aversionem.

Бутурица, f. die Bauscharbeit, opera

per aversionem.

Бутурице, vide бутуре.

Бутуричар, m. der Bauschpächter, re-

demtor per aversionem.

Бутуричарев, ва, во, vide бутури-

чаров.

Бутуричарка, f. die Bauschpächterin,

redemptoris uxor; redemptrix.

Бутуричаров, ва, во, des Bausch-

pächters, redemptoris per aversionem.

Е.

Е, he he,

Еванђеље, n. } das Evangelium, evan-
Еванђеље, n. } gelium.

Ева (у Ресави и у Лијевчу), vide ево.

Евѣлка, f. ein Strauß von Weinreißern,
mit Trauben, fasciculus sarmentorum.

Ево, sieh, da, en. cf. ено.

Егав, ва, во, frumm, fehlerhaft, pra-
vus:

„Нам'че калпак на келаву главу,

„Мор доламу на грѣва аѣа,

„Жупе чизме на егаве ноге —

Егбета*, n. vide бисаге.

Егеде, f. pl. die deutsche Geige, fides
germanicae.

Еда, 1) fragende Partikel: еда га на-
ће? hast du ihn gefunden? invenisti
eum? еда што? 2) wünschend: еда

Бог да те не дође; еда Бога п сре-
ће; еда Бог да вода га однијела.

Едрене, нѣта, n. Adrianopol, Adri-
anopolis:

„Пуче пушка, пуче друга, у Едренету

Е! en, hei, bens.

Ејвала, gehorsamer Diener! salve servo
tuo! Свакој шуши ејвала, оста

глава келаву; Ејвала ми мени.

Екање, n. das Ge! sagen, responsio
vose Е!

Екати, ечем, v. impf. } ех! sagen,
Екнупи, нем, v. pf. } dico he?

Ексер*, m. гвозден клин, der Nagel
clavus.

Ексик*, мање, weniger, minus: дви-
је ове педесет драма ексик (m. j.
мање); овај је дукап ексик (nicht
vollständig).

Ексиклук*, m. 1) der Abgang, z. B. an
Gewichte: да одбијемо ексиклук. 2)

Schelte! Wendung unsrer Sassen
(als Strafe des Himmels wegen einer
Sünde): убио га ексиклук. cf. на-
задак.

Ексичан, чна, но, n. п. дукап, мје-
ра, nicht voll, diminutus.

Елбшѣна*, vide да ако.

Еле, 1) halt, einmal, quid multa? а не
знам куд је опишао, еле га из-
мѣћу нас неспаде;

„Еле Турци Мачву прѣгазише —
2) ер, ер? (хан, хан? interjectio
increduli: en hominem! n. п.

А. Јеси ли био данас код њега?

Б. Нијесам.

А Еле, еле?

Елѣн*, m. das Segel, velum.

Елѣија*, m. der Gesandte, legatus, orator.

Еља, f. hur. v. еља. n. п. у припо-
вијетки:

Еро: Што велиш еља?

Еља: Плешти кош Еро —

Еља, f. der Buchweizen, polygonum
fagopyrum Linn.

Ем, sowohl — als auch, te. et — et: ем је
скупо, ем неваљало. cf. буд, шуд.

Еман*, m. vide аман.

Емшерија*, m. vide земљак.

Емшеријин, на, но, landsmännisch,
popularis.

Емшо, m. hur. v. емшерија.

Енглѣз, m. der Engländer, Anglus.

Енглѣска, f. vide Англија 1.

Енглѣскѣ, ка, ко, vide Англијски.

Ен (у Ресави и у Лијевчу), vide ено.

Ендезе*, зѣта, n. vide аршин:

„У дубину приста ендезѣта —

Ендек, m. der Graben, fossa.

Ено, sieh da! en! ево мени, ето ме-
би, а емо њему.

Енарѣа, f. die Eparchie, Diocese, di-
ocesis.

Ера, m. (Рес. и Срем.) vide Еро.

Ерак, m. Mannsname, nomen viri;

Ни куди Ерака, ни гали Пѣтана:
оба су брата једнака.

Ергѣла, f. eine Heerde Pferde, grex
equorum.

Ердељ, m. Siebenbürgen, Transilvania.

Ердѣлскѣ (Ердељскѣ), ка, ко, 1) ste-
benbürgisch, transilvanus. 2) adv. ste-
benbürgisch, more Transilvano.

Ерѣза*, f. der Hafen, über den ein
Hängeschloß angebracht wird, obex serae?

Ерѣнде*, дѣта, n. vide тренѣца 1.
То ти ропѣва, а ерѣнде зуби, sagt
man zu einem der gefarzt hat, accinunt
ei qui peredit.

Ерин, на, но, деѣ Ера, hercegov-
nensis.

Еркиња, f. vide Ерцеговка.

Еро, m. vide Ерцеговац.

Ерскѣ, ка, ко, vide Ерцеговачки.

Ерцѣр Спѣпан (Ерцеговци говоре и
Шкепан), m. (ст.) Herzog Stephan,
Dux Stephanus:

„Маче војску Ерцѣже Спѣпане —
Ерцеговац, вѣа, m. ein Herzegower,
hercegovinensis.

Ерцеговачкѣ, ка, ко, 1) herzegowisch,
hercegovinensis 2) adv. more hercego-
vinensi.

Ерцеговина, f. die Herzegowina, her-
cegovina, ducatus s. Sabbae.

Ерцеговѣ, f. die Herzegowinerin, ma-
lier e ducatu s. Sabbae.

Ерцеговѣче, чѣта, n. der junge Herze-
gowiner, puer e ducatu s. sabbae.

Есѣп*, m. vide рачун 1.

Есѣпѣни, им, v. impf. 1) vide рачу-

ниши. 2) glauben, auf etwas rechnen, puto, cf. мислиши.

Есапиписе, имсе, vide рачуниписе.

Есапљење, п. vide рачуњење.

Есап, м. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide роба.

Емо, (у Ресави и у Лијевчу) vide емо.

Емо, сјех да, en! cf. ено.

Емоти (емо ти), сјех да, en tibi.

Ефендија*, м. Titel eines türkischen Gelehrten (Kadi oder Chodschas), Dominus.

Ефендија, на, но, дес ефендија, Domini.

Ефендијница, f. die Frau des ефендија, uxor Domini.

Ефендијски, ка, ко, } 1) der ефендијски, ка, ко, } дије, Doctorum.

Ефендијски, ка, ко, } 2) adv. wie ein ефендија, more Doctoris.

Ефенди-кадија, м. Herr Richter, Doctor Richter, iudex.

„Суди право ефенди-кадија,

„Суди право, тако био здраво —

Ешак*, шка, м. das Außersichseyn, sey es vor Entzückung, oder Schmerz, ecstasis.

„Кад то чуо Чупићу Стојане,

„Од ешка му задржтала рука —

Ешкуп, м. (у Сријему и у Бачкој) der Dorfschulz, iudex pagi.

Ешкупов, ва, во, дес ешкуп, iudicis pagani.

Ешкупџија, f. (у Сријему и у Бачкој) die Execution, executio violenta.

Ж.

Жаба, f. der Frosch, rana.

Жабепина, f. augm. v. жаба.

Жабик, м. der junge Frosch (Froschmurm), ranula.

Жабница, f. 1) dim. Fröschelein, ranula. 2) eine Verzierung am obern Theile des Pistolenschafes, pars ornatus pistolae.

Жабљѝ, ља, ље, Frosch, ranae et ranarum.

Жабљѝк, м. жабља јаја, што се у прољеће налазе по води око камења, das Froschfleisch (die Froscheyer), ova ranarum.

Жабурѝна, f. vide жабепина.

Жалац, ља, м. der Stachel, aculeus.

Жалиши, им, v. impf. 1) кога, betrauern, lugeo. 2) bedauern, misereor. 3) што, bedauern, doleo. 4) на кога, wem gram seyn, succenseo. 5) на кога, Verdacht haben, suspicor.

Жалишисе, имсе, v. г. impf. на кога, sich beklagen über jemand, accuso aliquem.

Жалосан, сна, но, vide жалостан.

Жалост, f. die Traurigkeit, Schmerz, dolor, luctus.

Жалостан, сна, но, betrübt, tristis.

Жалостив, ва, во, mitleidig, miserens.

Жао, leid: жао ми је, doleo, es ist mir leid, es thut mir leid; жао ми је на њега, ich habe Verdacht auf ihn, suspicor de illo. 2) ich bin ihm gram, succenseo illi.

„Равно поље жао ми је на те:

„Јер мој драги опије низа ме —

Жаока, f. vide жалац.

Жар, м. glühende Kohlen (die Glut), rupa.

Жара, f. vide коприва.

Жарач, м. die Ofenstange, pertica fornicalis.

Жарење, п. 1) das Glühend machen, candefactio. 2) das Brennen der Brennpesseln, ustio urticae.

Жарило, п. vide жарач.

Жариши, им, v. impf. 1) и, п. неж, glühend machen, candefacio. 2) коприве жаре, brennen, uro.

Жарко, м. Mannsname, nomen viri.

Жацнути, нем, v. pf. stechen, pungo wie die Biene.

Жбан, м. eine hölzerne Kanne, vas aquarium ligneum, cf. убан.

Жвале, f. pl. das Gebiß am Zaume, frenum.

Жваѝтање, п. das Käuen, manducatio.

Жваѝташи, ваѝем, v. impf. kauen, mando.

Жврк, м. 1) das Rädchen an den Sporen, rotula calcarium. 2) cf. радиш.

Жвркно, п. (im gemeinen Scherze) das Arschloch, podicis fissura.

Жгѝнци, наѝа, м. pl. (österr. der Sterz) eine Art Polenta, polentae genus.

Ждѝрање, п. 1) дес Шлуден, glutitio (?). 2) das Fressen, voratio.

Ждѝрати, рем, v. impf. 1) schlengen, glutio. 2) fressen, voro.

Ждѝлѝб, м. (Рес. и Срем.) vide жлеб.

Ждѝлијеб, м. (Ерц.) vide жлијеб.

Ждрѝл, м.

Ждрѝло, рала, м. } der Kranich, grus.

Ждребад, f. (coll.) die Füßen, pulli equini.

Ждребац, пѝа, м. (Рес. и Срем.) vide ждријебац.

Ждребе, бѝта, п. (Рес. и Срем.) vide ждријебе.

Ждребѝнце (ждребѝнце), еѝта, п. dim. v. ждребе и ждријебе.

Ждребѝчек, м. м. j. зуб, der Füllenzahn, dens pulli equilei.

Ждребѣнѣ, ка, ке, Jüllen, pullorum
equinorum.

Ждрѣбешце, ета, n. vide ждребенце.

Ждрѣбити, им, (Рес. и Срем.) vide
ждријебити.

Ждрѣбитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide
ждријебитисе.

Жрѣбница, f. ein weibliches Füllen, ein Stutenfüllen, equula (?).

Ждрѣбичица, f. dim. v. ждребица.

Ждрѣбље, п. (Рес. и Срем.) vide
ждријебље.

Ждрепчанійк, т. cf. јармак.

Ждрѣнчикъ, т. dim. в. ждријебац и
ждребац.

Ждрикѣбацъ, пца, м. (Ерц.) ein junger
Schenk, admissarius juvenis.

Ждѣријебе, ждрѣбета, п. (Ерц.) das
Hüllen, pullus equi.

Ждријебити, им, v. impf. (Ерц.) ein
Füssen werfen (gebären), ratio: ова ко-
била ждријеби све мушку ждребад.

Ждријебиписе, имсе, v. g. impf. (Ерп.)
ein Züßen werfen (gebären), ratio:
ова се кобила ждријеби сваке го-
дине.

Ждриѣблѣне, п. (Ерц.) das Füllenwerfen, partus equae.

Ждријело, п. (у Ерц.) der Engdraß,
fauces : ко је витез, потеци на
ждријело. cf. богаз, кланац.

Жѣла, f. (Ерц.) eine hölzerne Schüssel,
scutella. cf. здјела.

Жевкање, п. } das Wefzen, latratus
Жевкарење, п. } lenis.

Жевка́риши, им, v. impf. } beſzen, latro
Жевва́ши, ам, v. impf. } leniter.

Жѣданъ, дна, но, *durstig, sitibundus*.
Жѣднѣши, ним, (Рес.) *vide жеднѣши*.

жѣднѣти, ним, (Срем.) *vide* жедънѣти.
жѣднѣти, им, (Срем.) *vide* жедънѣти.
жѣдѣти, ним, у. impf. (Брч.) *duritia*

werden, sitio.

Жѣжа, f. } der Durst, sitis.
Жѣжа, f. }
Жѣжа (жежа), f. dim. v. жѣжа.

Жѣзель, m. ein Anbindstoch für die Schaf-
hunde, baculas alligando molosso. We.

jezika, fasciolas ali gubao iholosso. Me-
 žeľ je kao po dugačak i po debeo
 iholosso: jeđan se boai od ńega sveže

пешетлу за огрљак, а други за ко-

лац (да не би исепо прегризло узи-
цу — кад не ма ланца). — Љутиш

Жежење, n. das Brennen, ustio.
(Сокр.) vide жежени

Жѣлти, им, (Срем.) vide жѣлти.
Жѣлудац, желуца, m. der Magen, sto-

machus.
Желба, f. der Wunsch, desiderium.

Железан, лна, но, бедієтіа, сурідус.
Железник, т село близу Бијограда.

Туда сад слабо ко зна што је же-
љезо, него сви говоре гвожђе.

Железо, п. (око Тимока) vide гво-
зде.

Жељеша, лим, v, impf. (Ерц.) wūns
fshen, supio.

Жена, f. 1) das Weib, femina. 2) die Frau, uxore. Не стоји кука на земљи, него на жени.

Женâр, т. човек који жене врло ми-
љује и с њима радо говори, der
Frauenfreund, amicus feminis.

Женѣтина, f. vide женпурина.

Женидба, f. die Heurat, matrimonium : има сина на женидбу. — У Србији и данас доспа пута испросе и доведу ђевојку, а нишпи је момак виђео њу, ни она момка, него се родитељи гледају и договарају. Кад опаци жени сина, он не гледа много на ђевојку, колико на људе од какви је; нишпи ђевојка смије казати оцу, или браћу, да неће поћи за онога, за кога је он даје. Тамо се још не праже новци уз ђевојку, него се за њу дају, н. п. браћу чизме, или ђечерму, мапери какву аљину, тако сестри, и свима оспалим по нешто, а особито новаца у кућу. У Србији су прије неколико година тако много искали за ђевојке, да се сиромачовек није могао оженити: зато је Црни Ђорђеји био издао заповијест, да није слободно исказати (ни узети) за ђевојку више од једнога дукаша.

На два, или на три, дана прије, него ће поћи по Ђевојку, зађе по селу Чауш, или Ђевер, с чупуrom накићеном цвијећем и новцима Сребрним (по варошима и златним), те зове у сватове; кад дође коме у кућу, а он пружи чупуру и каже: „Поздравио је (како му буде име), да му дођеш сјутра (или преко сјутра) у сватове.“ Онај му каже да ће доћи, или да не може, па узме чупуру те се напије, и привеже на њу пару или грошић, или други какав новац. Ако ономе понестане ракије у чупури, а он заиште, ће зна да има лијепе ракије, те допочи.

У сватовима мора бити кум, ђевер, стари сваш, прикумак, војвода, чауш, и гадљар; а остали сн се зову пушосватице, или (као у шали) набигузице. Кума треба да зовне жеников отац или брат, или сам женик. Који се гођ зовне на кумство, он треба да пође: ако је стари (кршпени) кум, он већ зна

да му ваља ићи; ако ли кога ново куме, он треба да прими Бога и светог Јована, и да пође; али крштенога кума није слободно мијењати, или га морају питати и опроштење искати: зашто он може укласти у таково догађају. Бевер (ручни) понајвише бива когођ од рода (браћ или брашучед) женикова; ако ли није од рода, а оно је какав познаник његов, с којим се он пазу. Бевер може бити и дијете од 10 година, но обично бивају велики момци, а кашпо и људи ожењени. Бевер иде кашпо и на просидбу. Он прими ђевојку од браћа (обично је да браћ или брашучед, ако не ма браћа, изведе ђевојку и да преда ђеверу) и доведе је те пољуби у руку кума и старог свата, и остале сватове и све људе који се онђе нађу; он путем држи под њом коња, и чува је да не би пала; код женикове куће, доклогођ праје свадба, двори с њом кума и старог свата, срећа и испраћа људе, који долазе на свадбу, и спава с њоме и прије вјенчања (у Србији воде невјенчану ђевојку, па је вјенчају код женикове куће), и послје доклогођ не сведу момка и ђевојку. Стари је сват као старјешина у сватовима. Прикумак дође с кумом, и он носи барјак (у Србији и данас иду сватови с барјаком и под оружјем, као војници). Чауш виче да се сватови опремају, збија шалу (говори све што му на уста дође), приказује чашу и дијели дарове; он треба да је врло шаљив и смијешан: у рукама има напак, или буздован, те лупа које у што, за капом има по неколика лисичја, или вучја, репа прибодена, а кашпо и по неколике кашике зађевене. Гадљар свира у гадље. По неким мјестима (као у Србији и у Босни по варошима, а у Сријему и у Бачкој и по селима) иду и јенђибуле (т. ј. жене, да није ђевојка сама) са сватовима. Женик има за капом прибодену бијелу мараму (кад иду по ђевојку једну, а кад иду с ђевојком има и и више: прибоде му пуница и којекакве нове пријатељице), те му виси низ леђа; а ђевер има за капом ружу (праву, или начињену).

Кад дођу ђевојачкој кући, женик сједе ниже кума (кум сједи у гор-

њем челу), но тај од спида ништи смије шта проговорити, ништи може јести, него све гледа преда се, а пунице и пријатељице прибадају му мараме за капу; међушим ђевојку облаче у вајату, и она једнако плаче и опрашпаса с другарицама; прије него је изведу, завјесе је великом бијелом марамом (авлијом, авлимарамом тако, да је нико не може виђети каква је у лицу, и тако завјешена споји докле је гођ не сведу с момком.

Когагођ сватови срећу на путу (ишли с ђевојком или по ђевојку), они га чаште вином и ракијом; а ђешто изиђу и сељаци пред њи, кад иду кроз село с ђевојком, и изнесу чашу (љеба, печена меса, ушпицака, пшце, ракије и вина) те и понуде и чаште. Кад доведу ђевојку пред женикову кућу, онда изиђе јепрва носећи у десном наручју мушко дијете (наконче), а под лијевим пазуом трубу плашна: дијете дода ђевојци, те га она опаше црвеним концем, или пантљиком, а плашно простре за собом из куће до ђевојке; потом јој додаду решето са свакојаким житом, те заграби неколика пуста руком и баци преко себе; кад је скину с коња, а она оним платном уђе у кућу. На неким мјестима унесе ђевојка и наконче у кућу; а у Бачкој узме прикумак ђевојку с кола и унесе у кућу; у кући јој даду преслицу с кућељом и с врешеном, те њом удари у свачепири зида кућна; по том јој мешну под свако пазу по један љеб, а у уста мало шећера, па јој даду у једну руку спакло вина а у другу воде, те унесе у собу и мешне на сто.

Ђевојка се једнако (још од како је изведу) поклања до земље, кад ође кога да пољуби у руку, и пошто га пољуби; кад сватови пију и кад напијају; путем кад иду кроз село; и послје свадбе годину дана (или док не зашрудни) морасе тако поклањати и љубити у руку свакога, који дође кући.

Прије сватова дођу муштулугије (двојица, и то понајвише зетови) на муштулук, и избаце по неколике пушке (у Србији пуцају пушке у сватовима и дан и ноћ, а особито кад сведу момка и ђевојку), и кажу, да иду сватови и воде ђевојку. Муштулугијама спре-

ба даши муштулук: по лијепу мараму, или по кошуљу.

Сјутрадан пошто доведу ђевојку, зађу на коњма сви сватови (осим кума, ђевера и старог свата) по селу од куће до куће, те зову на свадбу, и обично овако почињу: „Поздравно је кум и спари сват, да дођете на веселе, али да понесете шта ћете јести и на што ћете сјести.“ Код сваке куће дају им по повјесмо, или по какву мараму, и што привезују за узду коњма око главе (то је ђевојачко). Потом дођу сви сељаци на свадбу и сваки донесе част (н. п. јагње живо или печено, прасе печено или опалено и испорено, ћурку, кокош, пипу, или шта буде; али колач и чупуру вина, или ракије, треба сваки да донесе). Кад већ буде око пола ручка, онда чауш приказује част, т. ј. оно што је који донио; но он то чини врло смијешно и шаљиво, н. п. ако је који донио прасе, а он каже: „Ево овај (како му буде име) живи близу воде, па уважио воденога миша.“ Ако ли је кокош, а он каже да је врана, или друга каква птица; ако ли је жив ован с роговима, а он, као плашећисе од њега, пипа, шта је то, или је јелен или во, или друго што, и т. д. а уза сваку на посљетњу мора казати: „Себи на глас, а свој браћи на част (т. ј. донио).“ После тога изнесу дарове, и то обично два момка међу собом на кољачи, или на другој каквој мочи, па наرامују као да од теже не могу да иду. Свака ђевојка треба да донесе по кошуљу куму, ђеверу и старом свату, а осмалом сватовима што коме допадне (ком мараму, ком пешкир, ком чарапе и т. д.). Дарове чауш дијели тако смијешно, као и част што приказује, н. п. „Ево наша снаша донијела куму кошуљу, каква је панка кроз прстен би прошла, да је прстен гужва орачица, па да два пуку а чешири вуку.“ Вевојка међу шим споји једнако па се поклања. Чауш свој дар свеже на нацак или на буздован, а гадлар свој на прдаљу.

Други дан у јутру узме млада воде и пешкир, те пољева сватовима редом, те се умивају над леђеном, или над каквом карлицом, а они (пошто се који умие) ба-

цају новце у ону воду (ти се новци зову пољевачина). Сваки, који дође на свадбу, треба да дарује младу кад га сретне и пољуби у руку; осим тога и сватови измишљавају свакојаке игре те купе новце млади, н. п. једни оће да закољу псето ако га не откупе; једни увате прасе па га метну под пазуо, мјесто гадњи, те га споји цика; једни оседлају вола па га уведу у кућу те га дарују; једни се начине као калуђери па ишпу милостињу; једни као ђевојке па љубе редом у образ да се дарују и т. д.

Сватови су тако немирни и безобразни, да већ има ријеч: „Као Србски сватови.“ Побију кокоши и прасце, покољу ћурке, гуске, патке; полупају судове; покраду (код ђевојачке куће) кашике и друго што се гођ може понијети; пећ собну (ако им повлади кум) оборе па изнесу на поље; ћешпо (као у Бачкој) извуку кола наер куће; сами поче, сами пију; вичу, лунају (шта вичеш — шта лупаш — ти овђе? нијеси ти ђевојку довео) и т. д. Србска свадба траје готово нећељу дана: на два дана прије, него што ће поћи по ђевојку, почне се пипи, па једнако док не оде кум. cf. опшница.

Женик, m. der Bräutigam, sponsus.

Жеников, ва, во, des Bräutigams, sponsi.

Женин, на, но, des Weibes, feminae, der Frau, uxoris. Зар ми је он женин брат (да му дам по)?

Жениши, им, v. impf. verheuraten, colloco: жени сина.

Женишисе, имсе, v. r. impf. heiraten, ducio uxorem.

Женица, f. dim. das Weibchen, muliercula.

Женка, f. das Weibchen, femina.

Женска, f. (у Сријему и у Бачкој) das Frauenzimmer, femina.

Женска црква, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide препрата.

Женскара, f. vide женка.

Женски, ка, ко, 1) weiblich, muliebris, 2) adv. weiblich, more muliebris.

Женскиње, n. (coll.) Weibspersonen, feminae.

Женско вријеме, n. die Zeit der Frauen, menstrua.

Женшурна, f. augm. v. жена.

Жењње, n. das Heiraten, cum quaeritur uxor.

Жерѣв. м. 1) vide ждрао. 2) ein großer grauer Ochse; auch ein Schimmelpferd, bos aut equus canus.

Жеравија, f. } Fluss in der Zvornichka
Жеравиња, f. } наја (у Јадру). Же-
равија тече кроз село Трипих (и
пу се једна мала зове Жеравија,
или Жеравињска мала), па онда из-
међу Руњана и Клабаца, и упијече
у Дрину између Лознице и Липни-
це (а кад је љети велика суша,
онда испод Клабаца и Руњана спа-
не у вирове и пресуши).

Жеравињски, ка, ко, н. п. врело, von
Жеравија.

Жеравица, f. } vide жар.

Жерѣтан, шка, м. }
Жѣста, f. } acer tataricum Linn.

Жѣстника, f. }

Жѣстиков, ва, во, aceris tatarici.

Жѣстиковина, f. lignum aceris tatarici.

Жѣстина, f. das Feuer (Lebhaftigkeit),
Heftigkeit, ardor, ignis.

Жѣстож (comp. жѣшћ), ка, ко, feurig,
ardens, н. п. коњ, човек, ракија.

Жѣтва, f. die Ernte, messis.

Жѣмелѣц, теоца, м. der Schnitter messor.

Жѣмелѣчкѣ, ка, ко, 1) Schnitter, mes-
sorum. 2) adv. nach Art der Schnitter,
messorum more.

Жѣти, жањем, v. impf. ernten, meto.

Жѣћи, жежем, v. impf. brennen, ura.

Жѣца, f. vide жеѣца.

Жѣв (comp. живѣи), ва, во, 1) lebend,
vividus. 2) свашта жива, allerlei, omni-
modi. 3) живѣа жељо! lieber, er-
wünschter, exortate: ље си (камо се)
жива жељо? Жива жељо кукурузна
пројо (или подгријана чорбо)!

Жѣва, f. das Quecksilber, hydrargyrum.

Живѣдин, м. Mannsname, nomen viri.

Живѣан, м. Mannsname, nomen viri.

Живѣана, f. Frauennamen, nomen feminae.

Живѣаница, f. dim. v. Живѣана.

Живѣанчик, м. dim. v. Живѣан.

Живѣарење, н. das Pütscherleben, vita
misera.

Живѣарипи, им, v. impf. nicht so recht
leben, vivo misere.

Живѣац, вѣа, м. das lebendige Fleisch,
vivum; осјекао нокте до живѣа;
дарнуо му је у живѣац.

Живѣепи, вим, (Рес.) vide живѣепи.

Живѣеписе, вимсе, (Рес.) vide живѣе-
писе.

Живѣина, f. 1) der Krebs (Krankheit),
cancer, carcinoma: живѣина га распо-
чила! 2) мноштво људи, Menge
Volks, multitudo. 3) (у Сријему и у
Бачкој) кокоши, патке, гуске и
курке, das Geflügel, Federvieh, alites
domesticae.

Живѣице, чета, н. ein Hausthier,
pecus.

Живѣипи, им, (Срем.) vide живѣепи.

Живѣиписе, имсе, (Срем.) vide живѣе-
писе.

Жѣвѣка, f. Frauennamen, nomen feminae.

Жѣвѣко, м. Mannsname, nomen viri.

Жѣвѣење, н. das Leben, vita.

Жѣвѣепи, вим, v. impf. (Ерц.) leben, vivo.

Жѣвѣеписе, вимсе, v. г. impf. (Ерц.)
leben, vivo: како се живѣи он? они
се између себе зло живе; добро се
они живе.

Живѣипи, нем, v. pf. aufleben, zu
Kraften kommen, revivisco: сад је
мало живнуо.

Жѣво, adv. schnell, velociter.

Живѣдерац, рѣа, м. der lebendig geschun-
den wird, qui excoiator vividus: „ја сам
јарац живѣдерац, жив дрт не одрт,
жив печен не испечен“ и т. д. (у
једној игри).

Живѣоин, м. Mannsname, nomen viri.

Живѣоначѣлнѣ, на, но, н. п. Богоро-
дица (у име Бога и свете Тројице,
живѣоначѣлне Богородице).

Живѣоп, м. das Leben, vita.

Живѣота, м. Mannsname, nomen viri.

Живѣотан, шна, но, wohlbeleibt, obe-
sus, н. п. живѣотно јакѣ, може се
испекти.

Жѣг, м. 1) das Brandmal, stigma. 2) ein
glühendes Stänglein (um z. B. das
hölzerne Mundstück der gemeinen Ta-
bakspeife zu bohren), virgula ferrea
candefacta.

Жѣгање, н. das Stechen, dolor acutus.

Жѣгѣпи, га (ме), v. impf. stechen, (in
der Seite, auf der Brust), pung.

Жѣгнупи, не, v. pf. einen Schlag geben,
pango.

Жѣгѣсѣње, н. das Brandmarken, in-
stio notae.

Жѣгѣсѣпи, гошем, v. impf. u. pf. н. п.
вола, brandmarken, notam inuro.

Жѣд, м. der Jude, Judaeus.

Жѣдак (comp. жѣћ), шка, ко, dünn
(von Flüssigkeiten), rarus, dilutus.

Жѣдина, f. die Dünne (z. B. der Suppe,
Milch), garitas.

Жѣдѣв, м. vide Жѣд.

Жѣдов, ва, во, des Juden, Judaei.

Жѣдѣвскѣ, ка, ко, 1) jüdisch, judaicus.

2) adv. jüdisch, judaice.

Жѣжа, f. das Brennende, ureas: жи-
жа! жѣжа! (кажу ѣмету кад оѣ-
да привати руком за вапру, или
за свијѣку).

Жѣжѣк, шка, м. die einfachste Art Lam-
pen, lampadis genus simplicissimum.

Жѣжа, f. hup. v. Живѣана.

Жѣжа, м. (Рес. и Срем.) vide Жѣко.

Жико, м. (Ерц.) *hup.* в. Живан.
 Жила, ф. 1) die Ader, *vena*. 2) die Wurzel, *radix*. 3) волујска, или овнујска, дер (Ошкен-) *Ziemer*, *pervus*.
 Жилав, ва, во, *aderig*, *venosus*.
 Жилипи, им, в. *impf.* н. п. крме, м. j. везапи му стражињу ногу изнад кољена, да не може бјежати, das Kniegelenk unterbinden (з. В. dem Schweine am hintern Fuße, daß es nicht davon laufen könne), *interligo pedem (sui fugitivae)*.
 Жилица, ф. *dim.* 1) das Aederchen, *venula*. 2) die kleine Wurzel, *radicula*.
 Жило, м. ein Magerer (dem man die Adern sieht), *maser*.
 Живље, п. das Unterbinden, *interligatio*. cf. *жилипи*.
 Жлока, ф. као мала гредица, што се њи више прибија по роговима у кука и у други зграда, die Latte, *asser*.
 Жлочње, п. das Latten (des Dachs), *asserum affixio*.
 Жлочипи, им, в. *impf.* прибијати жлоке за рогове, *latten*, *affigo aseres*.
 Жир, м. die Gicheln, *glandes*; крупно брашно као жир (а ситно као пена).
 Жирење, м. das Mästen mit Gicheln, *sagina glandaria*.
 Жирпи, им, в. *impf.* н. п. свиње, mit Gicheln mästen, *glandibus sagino*.
 Жирка, ф. die Gichel, *glans*.
 Жирван, вна, но, 1) mit Gicheln gemästet, *glandibus saginatus*. 2) година, ein Gicheljahr (fruchtbar an Gicheln), *annus glandibus felix*.
 Жировница, ф. плаћа за свиње што једу жир, das Gichelgeld, *resunia glandaria*.
 Жирница, ф. *dim.* в. жирка.
 Жипак (comp. *жипа*), пика, ко, *vide* *жидак*.
 Жипан, пна, но, reich an Getreide, з. В. das Jahr, *annus frumento felix*.
 Жипар, м. der Getreidehändler, *frumentarius*.
 Жипарица, ф. н. п. лађа, ein Getreideschiff, *navis frumentaria*.
 Жипни, на, но, Getreide-, *frumentarius*.
 Жипо, п. 1) Getreide, *frumentum*. 2) Weizen, *triticum*. У Србији, у Босни и у Ерцеговини, жипо се зове сваки усјев, од кога се обично брашно меље и љеб мијеси (н. п. шеница, јечам, кукуруз, овас, раж, елда, проја, крупник и т. д.); а у Сријему, у Бачкој и у Банату (особито по варошима) само шеницу зову *жипом*. 3) испод *жипа* (ш. j.

отпишао), heimlich, auf einem Schleiche wege, *clam*.
 Жипомилџић (Жипоминџић?), м. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).
 Жипа, ф. 1) der Faden, *filum*. 2) der Draht, *filum metallicum (ferreum, aureum)*.
 Жипнути, нем, в. *pf.* einen Streich versehen (mit einem ruthenartigen Körper), *virga percutio*.
 Жича, ф. 1) Bach am linken Ufer des Zadar, unweit Beshnica. 2) Kloster an der Morawa:
 „Да видите Жичу на Морави
 „И на Ибру више Карановца —
 Жична ф. *vide* *жидина*.
 Жичица, ф. *dim.* в. *жича*.
 Жичко поље, п. Ebene von Жича (код Бешнице).
 Жичка, ф. eine glühende Kohle, *pruna*.
 Жичница, ф. *dim.* в. *жичка*.
 Жлеб, м. (Рес. и Срем.) *vide* *жлијев*.
 Жлебити, им, (Рес. и Срем.) *vide* *жлијебити*.
 Жлебљење, п. (Рес. и Срем.) *vide* *жлијебљење*.
 Жлезда, ф. (Рес. и Срем.) *vide* *жлијезда*.
 Жлијев (говори се и *ждлијев*), м. (Ерц.) дрво ископано, као корито, те вода иде њим, die Rinne, *savalis*.
 Жлијебити, им, в. *impf.* (Ерц.) zu einer Rinne aushöhlen, *excavo*.
 Жлијебљење, п. (Ерц.) das Aushöhlen, *excavatio*.
 Жлијезда, ф. (Ерц.), die Drüse, *glandula*.
 Жлица, ф. (у Ерц.), der Löffel, *cochlear*.
 Жличница, ф. *dim.* в. *жлича*.
 Жље (Ерц.), *arg*, übel, male:
 „Жље га сјели при Српске војводе!
 „Жље га сјели, и вино попили! —
 Жмирав, ва, во, blinzeln, *nictans*.
 Жмирање, п. das Blinzeln, *nictatio*.
 Жмирати, ам, в. *impf.* blinzeln, *nictor*, *conniveo*.
 Жмире, ф. *pl.* 1) чварци, *vide* *чварак*. 2) од масли и од брашна као жипка цувара, eine Art Mehlspeise, *cibi farinacei genus*.
 Жмура, ф. das Blindenspiel, das Blinzelmäuschen, *myinda*, cf. *слијепи миш*.
 Жмурење, п. das Zuhalten der Augen, *conclusio oculorum*.
 Жмурџке, mit verbundenen Augen, *oculis clausis*.
 Жмурити, им, в. *impf.* die Augen zuhalten, *clausos teneo oculos*.
 Жњети, ем, *vide* *жети*.
 Жрван, вна, м. die Handmühle, *mola manuaria*.
 Жрвњање, п. das Mahlen an der Handmühle, *molitio mola manuali*.

Жрѣвати, ам, v. impf. an der Hand-
mühle mahlen, molo mola manuali.
Жубор, f. das Gelispel, susurrus.
Жуборење, n. das Bispeln, susurrus.
Жуборика, f. (ст.)
„Жубори му брада
„Као жуборика. —
Жуборити, им, v. impf. zwitschern,
ispeln, säufeln, rieseln, susurgo: жу-
бори поток, пице, и т. д.
Жуванце, цета, n. жуманце, жујце,
der Dotter (im Ey), vitellus (ovi).
Жудан, дна, но, durstig, sitiens: жу-
дан и гладан.
Жуја, f. eine gelbe Schwein (Sau), por-
ca flava.
Жујан, m. ein falber Ochse, bos flavus.
Жујо, m. hyp. v. жујан.
Жујце, n. vide жуванце.
Жуљ, m. die Schwiele, callus.
Жуљање, n. das Drücken des Schu-
ßes, pressio calcei.
Жуљати, ам, v. impf. Schwielen ma-
chen, callum facio.
Жуљење, n. vide жуљање.
Жуљити, им, vide жуљати.
Жуманце, цета, n. vide жуванце.
Жуња, f. (црна и зелена) der Schwarz-
specht, picus martius.
Жуњин, на, но, dem Schwarzspecht ge-
hörig, pici martii.
Жуњик, m. ein junger Schwarzspecht,
pullus pici martii.
Жупа, f. 1) ein sonniges Land, wo ent-
weder kein Schnee fällt, oder der ge-
fallne gleich wieder schmilzt, z. B. die
Küste des adriatischen Meers, terra
arctica: опишао к мору у жупу; у
питомој жупи. 2) nom. propr. einer
Gegend in Dalmatien.
Жупан, пна, но, n. n. земља, sonnig,
arcticus.
Жура, f. ein kleiner und durrer Mensch,
homo parvus et macer: приповиједасе
да је краљ Вукашин такови био:
„Књигу пице жура Вукашине
„Те је шаље на Ерцеговину. —
Журав, ва, во, klein und dürr, parvus
et macer.
Журба, f. das Gedränge, das Richten (der
Soldaten, wenn der General kommt),
turba, concursus.
Журење, n. das Spuden, festinatio.
Журитисе, имсе, v. г. impf. sich spri-
den, eilen, accelero.
Жустар, пра, ро, vide срчан, окретан.
Жуп (comp. жућ), та, то, gelb, fla-
vus, gilvus.
Жупење, n. (Рес.) vide жућење.
Жупени, упим, (Рес.) vide жућени.
Жупетисе, жупимсе, (Рес.) vide жу-
ћетисе.

Жупило, n. die gelbe Farbe, pigmen-
tum flavum (luteum).
Жупилова права, f. vide зановијет.
Жупина, f. die Gelbe, flavedo.
Жупити, жупим, (Срем.) vide жу-
ћени.
Жупити, жупим, v. impf. gelben, fla-
vum reddo.
Жупитисе, жупимсе, (Срем.) vide жу-
ћетисе.
Жупица, f. 1) die Gelbsucht, icterus;
2) der Ducaten, numus aureus.
Жуповољка, f. das Rothfelsen, rube-
cula (motacilla rubecula Linn).
Жућак, m. 1) Dantes, lamina lusoria.
2) Ducaten, aureus.
Жућење, n. (Ерц. и Срем.) das Gel-
ben, flavefactio.
Жућени, жупим, v. impf. (Ерц.) gelb
werden, fio flavus.
Жућетисе, жупимсе, v. г. impf. (Ерц.)
gelb aussehen, flavum esse aspectu.
Жућкаст, та, то, gelblich, subflavus.
Жућ, f. die Galle, fel.

3.

З, 1) für, um, pro: не брини се ти
за њега; ко ће бити јемац за те?
за новце свашта доспа;
„Бе ја наћем за мене ћевојку,
„Онће не ма за те пријатеља —
„Да за цара на мејдан изиђе —
2) hinter, nach, post: иде за мно-
м; сједи за кућом; за мно-
м не ће стати (an mir soll's nicht liegen); за
новцима све стоји (auf Geld kommt's
an); ја сам за путом (ich muß ab-
reisen); удаласе за старца (sie hat
einen Alten geheurathet);
„Сунце заће за гору —
„Оћеш браће не зван за ујаком
„У сватове поћи назорице? —
„Јасно пјева за гором ћевојка —
„Поћи ћери за козара, добро ће ти
бити —
3) während, tempore: за Лазара, за
Лазарева владања; за живота мо-
га; за два дана; за годину дана;
дошао за вида (noch bei Tage);
„Заш' се синко не шће ожени-
ти
„За љепоте и младости твоје? —
„За ран' куме! за ран' стари свате!
„За рана нам снау доведите —
4) за присто, an dreihundert, ad
tercentos. 5) уватиши за руку, bei
der Hand fassen, adprehendit manum
illius.
Забава, f. die Unterhaltung, der Zeit-
vertreib, oblectamentum.
Забавити, им, v. pf. 1) кога, unter-

- halten, oblecto, н. п. дијете да не плаче. 2) aufhalten, distineo. 3) чему, ausstellen, Tadel finden, ausschlagen, reprehendo, recusio.
- Забавитице, имсе, в. г. pf. sich verweilen, detineor.
- Забављање, н. 1) das Unterhalten, oblectatio. 2) der Aufenthalt, mora. 3) das Tadeln, reprehensio.
- Забављати, ам, в. impf. 1) unterhalten, oblecto. 2) aufhalten, detento. 3) ausstellen finden, reprehendo.
- Забављатице, амсе, в. г. impf. 1) sich unterhalten, oblector, occipor. 2) sich aufhalten, moror.
- Забављати, ам, в. pf. н. п. прст у уста, den (ganzen) Finger in den Mund stecken, inserto digitum ori.
- Забављање (за бадава), 1) umsonst, unentgeltlich, gratis. 2) umsonst, vergebens, frustra. cf. залуду.
- Забављање, н. das Hineinstecken, insertio.
- Забављати, ам, в. impf. hineinstecken, inserto, immitto. Забада трн у здраву ногу, prov. Verdruss und Schaden suchen.
- Забавити, им, в. pf. rosen (Nos und Wasser weinen), musum emittere per nasum et ore.
- Забавити, ам, в. pf. т. j. штап (у Бачкој), so werfen den Stock, daß er aufsprallt, jacio ita ut repercutiatur: забавити штап на ме ударно.
- Забавити, им, в. pf. verwahrlosen, negligo.
- Забављивање, н. das Verwahrlosen, neglectio.
- Забављивати, љујем, в. impf. verwahrlosen, negligo.
- Забављивање, н. das Hinein-, das Hinter etwas werfen, conjectio.
- Забављивати, пујем, в. impf. hinter etwas werfen, conjicio post —
- Забављиватице, пујемсе, в. г. impf. 1) sich in etwas werfen, immitto me in aliquid. 2) забављило се неће, es ist verlegt (verworfen).
- Забавити, им, в. pf. hinter etwas werfen, jacio post —
- Забавитице, имсе, в. г. pf. sich in etwas werfen, conjicere se aliquo.
- Забављивање, н. das Vertuschen, occultatio, dissimulatio.
- Забављивати, пујем, в. impf. vertuschen, occulto.
- Забављити, им, в. pf. vertuschen, dissimulo.
- Забављитице, немсе, в. pf. in Gedanken vertieft stehen, immersus sto cogitationibus.
- Забављити, им, (Рес. и Срем.) vide забављити.
- Забављити, лц, (Рес.) vide забављити.
- Забављити, лцсе, (Рес.) vide забављити.
- Забављити, лц, (Срем.) vide забављити.
- Забављитице, имсе, (Срем.) vide забављити.
- Забављити, им, в. pf. pfeffern, pipere, pipere condio.
- Забављити, м. ein ferngesunder Bursche, homo valentissimus.
- Забављити, н. das Hineinschlagen, immisio.
- Забављити, ам, в. impf. hineinschlagen, immitto.
- Забављити, лц, в. pf. (Ерц.) н. п. зора, erglänzen, affulgeo.
- Забављитице, лцсе, в. г. pf. (Ерц.), erglänzen, affulgeo: забављитице зора.
- Забављитице, имсе, в. г. pf. (ст.) Belgrad werden, sic Belgradum: „Види граде мој велики јаде!“ „У з о час се забављитице. —
- Забављити, им, в. pf. (Ерц.), bezeichnen, merken, noto.
- Забавити, бием, в. pf. hineinschlagen, immitto.
- Забавитице, биемсе, в. г. pf. sich verschlagen, se immittere.
- Забављитице, јимсе, vide забављитице.
- Забављити, та, то, vergast, oculis intentis.
- Забављитице, немсе, в. pf. sich vergast, stupide aspicio.
- Забављити, ле, в. pf. (Рес.) } erschmerzen,
Забављити, лц, в. pf. (Срем.) } indolesco.
Забављити, ле, в. pf. (Ерц.) }
- Забављити, м. die Vergessenheit, oblivio.
- Забављити, вка, м. das Vergessene, res neglecta per oblivionem.
- Забављити, вна, но, vergesslich, obliviosus.
- Забављити, им, в. pf. vergessen, obliviscor.
- Забављити, н. das Vergessen, oblivio crebra.
- Забављити, ам, в. impf. vergessen, obliviscor.
- Забављити, бием, в. pf. hineinstecken, immitto.
- Забављити, ам, в. pf. sich verirren (wie ein Schaf), aberro.
- Забављити, им, в. pf. verschließen, seraccludo.
- Забављити, н. das (zu weite) Eingreifen in etwas, aratio quasi agri alieni.
- Забављити, пујем, в. impf. (zu weit) um sich greifen, ago agrum alienum.
- Забављити, им, в. pf. (zu weit) um sich greifen, agrum alienum ago: далеко си забављити.
- Забављити, н. das Ver zählen, lapsus in numerando.
- Забављити, јам, в. impf. erzählen, labor in numerando.

Забрајатице, јамсе, v. r. impf. sich ver-
zählen, fallor in numerando.
Забран, m. ein gehegter oder auch offener
Забрана, f. Wald, in dem der Holzschlag
verboten ist, silva septa.
Забраниши, им, v. pf. verbieten, pro-
hibeo.
Забрањивање, n. das Verbieten, pro-
hibitio.
Забрањивати, њујем, v. impf. verbie-
ten, prohibeo.
Забрблати (забрбљати), ам, v. pf.
daherplappern, obblatero.
Забрдњача (забрдњача), f. на разбоју
као мала гредница, што стоји од
озго преко стапивица, те о њој
више шипила и брдила.
Забрђе, n. Gegend hinter dem Berge,
transmontana regio.
Забрежје, n. Dorf und Schanze an der
Save, unweit Палеж:
„Вино пију Српски капетани
„На Забрежју украј воде Саве —
Забрѣкнути, нем, v. pf. anziehen (vom
ausgetrockneten Gefäße, das man ins
Wasser stellt), irrigari: кад се кабао
расане на сунцу, па не може да
држи воде, онда се метне у воду
да забрѣкне.
Забринуши, нем, v. pf. кога, in Sor-
ge versetzen, curam injicio.
Забринушице, немсе, v. r. pf. die Bes-
sorgniß bekommen, in curam incido.
Забрѣпати, ам, v. pf. 1) vermengen,
misceo, 2) verwirren, misceo.
Забрѣјити, им, v. pf. verzählen, fallo
(aut fallor), in numerando.
Забрѣјитице, имсе, v. r. pf. sich ver-
zählen, fallor in numerando.
Забун човек, забун жена, verblüfft,
perturbatus.
Забунити, им, v. pf. verwirren, ver-
blüffen, perturbo.
Забунјивање, n. das Verblüffen, pertur-
batio.
Забунјивати, њујем, v. impf. verblüf-
fen, perturbo.
Забва, f. (у Сријему и у Бачкој) vide
заова.
Забвада, f. der Zank, Streit, discordia:
ми смо у забвади; он је са мнош у
завади.
Забвадити, им, v. pf. zertragen, in
Zwietracht bringen, amicitiam turbo.
Забвадитице, имсе, v. r. pf. sich zertra-
gen, rumpo amicitiam cum aliquo.
Забвађање, n. das Zertragen, Verfein-
den, inimicitiarum motio aut susceptio.
Забвађати, ам, v. impf. н. п. људе, ver-
feinden, inimicitias moveo.
Забвађатице, амсе, v. r. impf. sich ver-
feinden, inimicitias suscipio.

Завалити, им, v. pf. 1) zu Boden wäl-
zen, humi volvo. 2) durch etwas Hin-
gewälztes veräunnen: завали градину.
3) cf. захваалити.
Завалитице, имсе, v. r. pf. 1) sich dar-
niederwälzen, convolvere se. 2) sich
rühmen, gloriari:
„Завалисе жути лимун на мору:
„Данас не ма ништа љепше од мене
Завалјивање, n. 1) das Wälzen, volu-
tatio. 2) das Verwälzen, conseptio.
3) cf. захваалити и захваљивање.
Завалјивати, љујем, v. impf. 1) nieder-
wälzen, voluto. 2) veräunnen, conse-
pio. 3) cf. захваалити и захваљи-
вати.
Завалјиватице, љујемсе, v. r. impf.
sich umherwälzen, volutor.
Заварати, ам, v. pf. н. п. коме очи,
eines Augen täuschen, fallo oculos ali-
cuius.
Заварчити, им, v. pf. den Fortgang
(z. B. einer Wunde) verwehren, cohibeo
progressum, н. п. заварчити (пра-
вама или бајањем) какву бољешницу
да не иде у напредак, него да уда-
ри на траг. Крадљивца у почетку
заварче башином, или из пушке,
да не краде више.
Заватање, n. das Schöpfen, haustus.
Заватаати, ам, v. impf. schöpfen, haurio.
Заватаити, им, v. pf. schöpfen, haurio,
воде, кашиком јела, чанком жита.
Завежљај, m. 1) etwas Eingebunde-
Завезак, ска, m. Sues, z. B. Geld im Tü-
schel. 2) der Merkknoten im Tüschel selbst,
nota, cf. узао.
Завезати, вежем, v. pf. verbinden, col-
ligare.
Завезивање, n. das Verbinden, colli-
gatio.
Завезивати, зујем, v. impf. verbinden,
colligo.
Заверак, рка, m. (Рес. и Срем.) vide
завјерак.
Заверитице, имсе, (Рес. и Срем.) vide
завјеритице.
Завес, m. (Рес. и Срем.) vide завјес.
Завесити, им, (Рес. и Срем.) vide
завјесити.
Завесити, ведем, v. pf. 1) hinter etwas
führen, duco post — 2) verführen, irre-
führen, seduco.
Завести, везем, v. pf. лађу, das Schiff
bei der Ueberfahrt stromaufwärts len-
ken, adverso flumine dirigo navem.
Завестице, веземсе, v. r. pf. in die See
stecken, solvo.
Завези, m. (Рес. и Срем.) vide завјези.
Завезан, пна, но, (Рес. и Срем.) vide
завјезан.

- Завештина, f. (Рес. и Срем.) vide за-
вјештина.
- Завештоватице, вештујемсе, (Рес. и
Срем.) vide завештоватице.
- Завештрина, f. (Рес. и Срем.) vide за-
вјештрина.
- Завидети, дим, (Рес.) vide завиђети.
- Завидити, им, (Срем.) vide завиђети.
- Завидљив, ва, во, neidisch, invidus.
- Завиђети, дим, v. impf. (Ерц.) коме,
einen beneiden, invideo.
- Завијање, n. das Verbinden, obligatio.
- Завијати, ам, v. impf. verbinden, obligo.
- Завијати, јем, v. pf. heulen, exululo:
„Завијала три зелена вука —
- Завијач, m. i. q. завој.
- Завијачици, им, v. pf. н. п. коња,
halftern, carastro, den Halfterstrick
statt des Gebisses anlegen.
- Завин, на, но, (у Сријему и у Бачкој)
vide заовин.
- Завирање, n. das Umherschweifen, va-
gatio.
- Завираице, ремсе, v. r. impf. sich um-
hertreiben, vagor, erro.
- Завиравање, n. das Hineinsehen, intro-
spectio.
- Завиравати, рујем, v. impf. hinein-
sehen, introspecto.
- Завираици, им, v. pf. hineinblicken, in-
trospicio.
- Завист, f. der Neid, invidia.
- Завиштак, ка, m. etwas eingewickeltes,
res involuta.
- Завишци, вијем, v. pf. verbinden, obli-
go. einwickeln, obvolvo.
- Завишати, ам, v. pf. schwingen (um
zu schleudern), vibro.
- Завица, f. dim. v. зава.
- Завичај, m. мјесто, где се ко родио и
навикао, Ort, wo man geboren wor-
den, und woran man sich gewöhnt hat,
solum natale: и кљусе и говече те-
жи на свој завичај;
- „С Богом земљо, с Богом завичају —
- Завиша, m. Mannshame, nomen viri.
- Завјерак, рка, m. (Ерц.) in dem Flu-
ße: приста му завјерака!
- Завјеришце, имсе, v. pf. (Ерц.) ко-
ме, geloben, spondeo.
- Завјес, m. (Ерц.), der Vorhang, velum.
- Завјесити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. же-
војку (кад се удаје), umhängen, velo.
- Завјепи, m. (Ерц.), das Gelübde, vo-
tum: завјеп учинити, или завјепо-
ватице.
- Завјепан, пна, но, (Ерц.) durch ein
Gelübde gebunden, voto obstrictus.
- Завјепина, f. (Ерц.) das Gelübde, con-
vivium voto soluto. cf. завјепо-
ватице.
- Завјеповатице, тујемсе, v. r. pf. (Ерц.)

- sich verloben, voto se obstringere. Неки
се завјепују (у болести, или у дру-
гој каквој невољи) да не једу рибе
никад у петак и у сриједу, неки
да поспе понеђељник, или чипаву
неђељу дана каквом свецу (као н.
п. св. Сави, св. Аранђелу, св. Пе-
тки Параскевији, Богородичину по-
крову), или да свешкују какав дан.
У Србији свако село има по један
дан, кога слави и свешкује (и по
обично бива лепи: од васкрсенија
до Петрџи поста): скупесе сви
сељаци (женско и мушко) на какво
брдо, или на друго лијепо мјесто
у селу: ту изведу своје пријатеље,
који им дођу из друге села, и до-
зову попове и калуђере те чаше
молишву, свјештају масла и свете
водицу, па се онда дигну сви, с
крстовима и с иконама, по пољу
(по жипима и по ливадама), а же-
што и од куће до куће; пошом
дођу опет на оно мјесто, па онђе
ручају и чипав се дан часпе, играју
и пјевају. Таково се весеље по Бра-
ничеву зове завештина (ајдемо
на завештину; супра је завештина у
шом селу), а у Јадру говоре: но-
сити крста (крсте?), или кр-
стоноше (они што иду с крсто-
вима и с иконама по пољу и по се-
лу). У Тршићу, где сам се ја ро-
дио, носе крста други дан проји-
чина дне:
- „Колико се ја заклања и завјепова,
„Да не пијем рујна вина прије ракије,
„Да не љубим удовице прије жевојке,
„Да не јашем врана коња прије не ја-
на —
- Завјепина, f. (Ерц.) ein Ort, der ge-
gen den Wind gesichert ist, locus a ven-
to tutus.
- Завладаати, ам, v. pf. erobern, in suam
potestatem redigere.
- Завладичити, им, v. pf. zum Bischof
weihen, consecro episcopum.
- Завладичишце, имсе, v. r. pf. zum Bi-
schof geweiht werden, consecror epi-
scopus.
- Завлачење, n. das Hineinziehen, Hin-
einstecken, immissio.
- Завлачити, им, v. impf. hineinstecken,
immitto.
- Завлачишце, имсе, v. r. impf. sich hin-
einziehen, immitto me.
- Заводити, им, v. impf. 1) hinter etwas
führen, ducor post — 2) verführen, se-
duco.
- Завођење, n. das Hinterführen, das Ver-
führen, seductio.
- Завођење, n. das Lenken (des Schiffs)

- stromaufwärts, *rectio navis flumine adverso*.
- Завозити, им, v. impf. das Schiff etwas stromaufwärts lenken, *rego navem adverso flumine*.
- Завој, m. der Verband, *adligatura, fascia*.
- Завојштити, им, v. pf. Krieg beginnen, *bellum infero*.
- Заворањ, рња, m. der Volken an der Pflugdeichsel (an der 6—8 Ochsen vorgespannt sind), *repagulum aratri*.
- Завратиши, им, v. pf. zurückziehen, *retraho, abstumpfen, retundo*.
- Завраћање, n. das Zurückziehen, Abstumpfen, *retractio, retusio*.
- Завраћати, ам, v. impf. zurückziehen, *retracto*.
- Завргнути, нем, vide заврћи.
- Завргнутисе, немсе, vide заврћисе.
- Завргнисе, емсе, заврљосе, (Рес. и Срем.) vide завријетисе.
- Завријетисе, ремсе, заврљосе, v. r. pf. (Ерц.) sich wohin einziehen, *abdere se aliquo*.
- Заврнути, нем, v. pf. zudrehen, *torquendo claudio, славину*.
- Заврсти, врзем, v. pf. binden (mit der Halfter den Ochsen), *obligo*.
- Заврстисе, врземсе, v. r. pf. sich verwickeln, *impedio me: заврзао се коњ, wenn es an dem Seile weidet, und sich darin nach und nach verwickelt*.
- Завртанје, n. das Zudrehen, *obtorsio*.
- Завртати, врћем, v. impf. zudrehen, *torquendo claudio*.
- Завртети, врћим, v. pf. (Рес.) } hinein-
Завртиши, врћим, v. pf. (Срем.) } ein-
Заврћети, врћим, v. pf. (Ерц.) } bohren, *terebram adigo*.
- Заврћи (говорисе и завргнути), врћнем, v. pf. 1) aufladen (auf die Schulter), *tollo*. 2) nach und nach erzielen, *sensim accipio: завргао коза, оваца, марве*. 3) anstiften, *moveo, н. п. бој, кавгу*.
- Заврћисе (говорисе и завргнутисе), врћнемсе, v. r. pf. 1) entstehen, *existo, exorior*. 2) aufladen, *sibi imponere: Туре иде гредицом, заврглосе седлицом (м. ј. пуж)*.
- Заврћивање, n. das Hineinbohren, *terebrae adactio*.
- Заврћивати, хујем, v. impf. hineinbohren, *terebram adigo*.
- Заврћкола, f. die Person, die das Kolo schließt, im Gegentheil der коловођа, die es anführt, *postremus aut postrema chori serbici*.
- Завршетак, пка, m. die Vollendung, der Schluß, *finis: дошао на завршетак*.
- Завршивање, n. das Vollenden, *perfectio*.
- Завршивати, шујем, v. impf. 1) vollenden, *perficio*. 2) сижено, das Feuer aufhobeln, *accumulo foenum*.
- Завршити, им, v. pf. сижено, aufhobeln, *accumulo foenum*.
- Завући, бучем, v. pf. hineinziehen, hineinstecken, *immitto*.
- Загажња, f. ein Fischerneß, das zwei wachende Fischer gespannt halten, *retis genus*.
- Загазити, им, v. pf. hineinwaten, *vadum ingredior*.
- Загалиши, им, v. pf. entblößen, *nudo, г. В. гузицу*.
- Загалишисе, имсе, v. r. impf. sich entblößen, *nudor*.
- Загалица, f. cf. цицибан (само у оној загонетки).
- Загасити, им, v. pf. н. п. креч, den Kalk löschen, *exstinguo, macero calcem*.
- Загатиши, им, vide зајазити.
- Загашивање, n. das Löschen, *extinctio, maceratio*.
- Загашивати, шујем, v. impf. н. п. креч, löschen, *exstinguo*.
- Заглабак, вка, m. der Zwickel (womit die Art verkeilt wird), *cuneus (?)*.
- Заглавити, им, v. pf. 1) н. п. сјекиру, мошнику, verkeilen, *cuneis firmo*. 2) verkommen, *perco: заглавио неће*.
- Заглавливање, n. 1) das Verkeilen, *cuneatio*. 2) das Verkommen, *interitus*.
- Заглавливати, љујем, v. impf. 1) verkeilen, *cuneo*. 2) verkommen, *periturus sum, non me expediam*.
- Загладити, им, v. impf. verglätten, *laevitatem reddo (eig. und fig.)*.
- Загледање, n. das Sehen auf etwas, *intuitus*.
- Загледати, ам, v. impf. нито und у што, sehen auf etwas, *intueor*.
- Загледаши, ам, v. pf. 1) einen Blick thun, *introspectio*. 2) हेवोजку, erblicken und sich in sie verlieben, *adamo: „Ја усади вишњу на игриншу, „И загледа у селу हेवोजку. —*
- Загледашисе, амсе, v. pf. 1) sich verschauen in etwas, *attente intueor*. Загледао се као теле у шарена вратна. 2) sich verlieben, *adamo*.
- Загалибитисе, имсе, v. pf. versinken (in Koth), *immergor*.
- Заглушање, n. das Betäuben (durch Geräusch machen), *strepitus*.
- Заглушати, ам, v. impf. betäuben, *obtundo*.
- Заглушити, им, v. pf. betäuben, *obtundo*.
- Загнати, ам, v. pf. 1) hineintreiben (den Keil), *adigo*. 2) hinter etwas treiben, *ago post —, н. п. говеда за брдо*.

Зарнашисе, амсе, v. r. pf. losstürzen auf etwas, ruo in aliquem.
 Заговарање, н. das Aufhalten durch Reden, detentio per allocutionem.
 Заговараши, ам, v. impf. einen durch Gespräche aufhalten, alloquio detineo.
 Заговниши, им, v. pf. versäuen, male rem gero.
 Заговорити, им, v. pf. aufhalten durch Gespräche, alloquio detineo.
 Заговоришисе, имсе, v. r. pf. sich durch Gespräche verweilen, alloquio distineor.
 Загонѣнути, немем, v. pf. ein Räthsel aufgeben, aenigma propono.
 Загонѣтање, н. das Räthsel aufgeben, aenigmatum propositio.
 Загонѣтати, некем, v. impf. Räthsel aufgeben, aenigmata propono.
 Загонѣташисе, некемсе, v. r. impf. einander Räthsel aufgeben, aenigmata invicem proponere.
 Загонѣшка, f. das Räthsel, aenigma.
 Загонити, им, v. impf. 1) hinter etwas treiben, ago post — 2) hineintreiben (den Keil, adigo.
 Загонитисе, имсе, v. r. impf. sich stürzen (z. B. auf die Beute, in die Feinde), ruo, impetum facio.
 Загонѣње, н. 1) das Hineintreiben, adactio. 2) der Anfall, Anlauf, impetus.
 Загорац, рца, м. der Mann von jenseits den Bergen, transmontanus.
 Загорѣл, f. (Рес. и Срем.) vide загорилел.
 Загорелица, f. н. п. ракија, angebrannter Brantwein, adustus: дајде оне загорелице.
 Загорети, рим, v. pf. anbrennen, aduro.
 Загоријел, f. (Ерц.) das Anbrennen, adustus: удара на загоријел (н. п. ракија, мајјеко).
 Загорје, н. das Land hinter den Bergen, z. B. als nom. propr. des Landes jenseits des Timof; auch in der Herzegovina, terra transmontana.
 Загорка, f. 1) das Weib (Mädchen) von jenseits der Berge, transmontana. 2) Frauenname, nomen feminae.
 Загоркиња вила, f. die von jenseits des Berges, transmontana.
 Заграбити, им, v. pf. eine Hand voll nehmen, manibus haurio, capio.
 Заграда, f. der Zaun, sepes.
 Заградити, им, v. pf. verzäunen, serpio.
 Заграђивање, н. das Einzäunen, serptio.
 Заграђивати, љујем, v. impf. verzäunen, serpio.
 Загракташи, ккем, v. pf. erkrächzen, crocito.

Загрѣмати, гукем, v. pf. anfangen zu gurren, ingemo.
 Загрѣши, им, v. pf. verderben, Eshaden machen, corrumpo.
 Загреб, м. Аграм, Zagrabia.
 Загрѣпти, гребем, v. pf. 1) einen Griff thun (mit dem Löffel) capio. 2) Reißaus nehmen, fugio.
 Загризак, ска, м. vide угризак.
 Загризање, н. 1) das Anbeissen, admorsus. 2) das Quälen, Reizen, irritatio.
 Загризати, ам, v. impf. 1) anbeissen, admordeo. 2) reizen, irritio (у дијете).
 Загрисши, зем, v. pf. 1) anbeissen, admordeo. 2) reizen, irritio.
 Загрлиши, им, v. pf. umarmen (eig. umfassen), amplexor.
 Загрмѣти, ми, v. pf. (Рес.) } erdon-
 Загрмиши, ми, v. pf. (Срем.) } nern,
 Загрмѣти, ми, v. pf. (Ерц.) } intono.
 Загнути, нем, v. pf. 1) н. п. виноград, брочињак, bedecken, zudecken, consterno. 2) н. п. кошуљу, гузицу, entblößen, nudo.
 Загнутишисе, немсе, v. r. pf. sich entblößen, nudo me.
 Загрокташи, ккем, vide загракташи.
 Загртање, 1) das Zudecken, constratio. 2) das Entblößen, nudatio.
 Загртати, гркем, v. impf. 1) zudecken, consterno. 2) entblößen, nudo.
 Загрташисе, гркемсе, v. r. impf. sich entblößen, nudo me.
 Загрцнутишисе, немсе, v. r. pf. verschiefen (vom Getränke), ingurgitari.
 Загубити, им, v. pf. verlieren, perdo.
 Загубитисе, бисе, v. r. pf. verkommen, perdor.
 Загудѣти, дим, v. pf. (Рес.) } 1) einen
 Загудити, им, v. pf. (Срем.) } Strich
 Загудѣти, дим, v. pf. (Ерц.) } auf der Geige machen, incipio fidibus canere. 2) ertönen, intono.
 Загулиши, им, v. pf. ein wenig schälen, exortico leviter, н. п. дрво, нокат.
 Загуливање, н. das Abschälen, exortatio.
 Загуливати, љујем, v. impf. schälen, exortico.
 Загушивање, н. das Ersticken, suffocatio.
 Загушивати, шујем, v. impf. ersticken, suffoco.
 Загушиваши, шујемсе, v. r. impf. ersticken, suffocor.
 Загушити, им, v. pf. ersticken, suffoco.
 Загушитисе, имсе, v. r. pf. ersticken, suffocor.
 Загушлив, ва, во, engbrüstig, keichend, asthmaticus.
 Задавање, н. das Verursachen, Bei- bringen, effectio, illatio.

Задавати, дајем, v. impf. beibringen, verurtheilen, infero:

„Па се ћешто из пушана туку,

„Један другом ране не задаје —

„Како дође помага га нађе:

„Вјерној љуби јаде задаваше —

Задавати, им, v. pf. erdrücken, strangulo.

Задавање, n. das Säugen, nutritio, lactatio.

Задавати, ам, v. impf. säugen, lacto.

Заданити, им, v. pf. vom Tage überfallen werden, und denselben über wo bleiben, luce superveniente commotari alicubi, n. п. ајдуци заданили у селу.

Заданути, нем, v. pf. koga, anhauchen, adspiro.

Задар, дра, m. Zara, Jadera.

Задарски, на, ко, 1) Zara, Jadartinus. 2) nach Art der Zaraer, more Jaderitino.

Задати, ам, v. pf. beibringen, infero, do.

Задвање, n. (Рес. и Срем.) vide задјевање.

Задвати, ам, (Рес. и Срем.) vide задјевати.

Задвањисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide задјевањисе.

Задвојнишисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide зађевојнишисе.

Заденути, нем, vide задести.

Заденутисе, немсе, vide задестице.

Задерати, рем, vide задријети.

Задесиши, им, v. pf. treffen (Unglück), attingo, ferio: јади га задесили!

Задести (говорисе и заденути), денем, (Рес. и Срем.) vide зађеспи.

Задестице (говорисе и заденутисе), денемсе, (Рес. и Срем.) vide зађеспице.

Задјевање, n. (Ерц.) das Hineinstecken, immissio.

Задјевати, ам, v. impf. (Ерц.) hineinstecken, immitto, n. п. нож за појас, цвијеће за капу.

Задјевањисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) kleben, stecken bleiben, adhaeresco.

Задимити, им, v. pf. Rauch machen, fumum facere, infumo.

Задимитисе, мисе, v. r. pf. rauchen, fumo.

Задирање, n. das Streifen, strictio.

Задирати, рем, v. impf. streifen, stringo.

Задиркивање, n. das Berühren, contactio.

Задиркивати, кујем, v. impf. berühren, anstoßen, offendo.

Задисање, n. das Anhauchen, adspiratio.

Задисати, дишем, v. impf. anhauchen, adspiro.

Заднивање, n. das Bödmen, fundi adjectio.

Заднивати, ам, v. impf. bödmen, fundo instruo.

Заднити, им, v. pf. bödmen, fundo instruo.

Задно, n. der Boden (z. B. am Tische) fundus dolii.

Задњи, на, ње, der hintere, posterior.

Задњица, f. vide гузица

Задобијање (задобивање?) n. das Erbeuten, captura.

Задобијати (задобивати?), ам, v. impf. erbeuten, capto.

Задобити, бијем, v. pf. gewinnen (Beute), erbeuten, capio:

„Волео б' се с њиме удесити,

„Нер' царево благо задобити. —

„А Чупића стоји без динара:

„Јера га је Чупић задобио

„Од Турчина Пејзе Мемед-аге. —

Задовољан, љна, но, zufrieden, contentus.

Задовољити, им, v. pf. befriedigen, satis facio.

Задовољитисе, имсе, v. r. pf. genug haben, habeo satis, sum contentus.

Задовољност, f. vide задовољство.

Задовољство, n. die Zufriedenheit, animi tranquillitas.

Задјити, им, v. pf. zu saugen geben, adlacto.

Задцнити, им, v. pf. verspäten, retardo, moror, zu spät kommen.

Задцнитисе, имсе, v. r. pf. sich verspäten, tardius venio.

Задранин, m. einer von Zara, Jaderitinus:

„У правници бана Задранина —

Задремати, ам (и задремљем), (Рес. и Срем.) vide задријемати.

Задрети, ем, задрџо, (Рес. и Срем.) vide задријепи.

Задржавање, n. das Aufhalten, retentio.

Задржавати, ам, v. impf. aufhalten, retardo.

Задржаватисе, амсе, v. r. impf. sich aufhalten, moror.

Задржати, жим, v. pf. aufhalten, moror.

Задржатисе, жимсе, v. r. pf. sich aufhalten, moror.

Задријемати, ам (и задријемљем), v. pf. (Ерц.) einschlummern, obdormisco.

Задријети, рем, задрџо, v. pf. (Ерц.) streifen, stringo.

Задрвати, кћем, v. pf. schauern, cohorresco.

Задрмаати, ам, v. pf. erschüttern, concutio.

Задраматисе, амсе, v. pf. *erbeben*, *contremisco*.
 Задробити, им, v. pf. *einbröckeln*, *intero*.
 Задромбулати, ам, v. pf. *das Brum-eisen*, (die Maultrommel) ertönen lassen, *impello crembalum*.
 Задруга, f. Hausgenossenschaft (im Gesellschafte der einzelnen Familie), *plures familiae in eadem domo* (more Serbico).
 Задружан, жна, но, nicht einzeln im Hause, *magna suorum societate pollens*.
 Задубитисе, имсе, v. r. pf. *sich eingraben*, *vertiefen*, *defodior*. cf. задупстисе.
 Задуватисе, амсе, v. r. pf. *keuchen*, *anhelo*.
 Задужбина, f. die fromme Stiftung, *monimentum*(?). Највећа је задужбина начинити намастир, или цркву, као што су Српски цареви и краљеви градили; потом је задужбина начинити куприју на каквој води, или преко баре; калдрму по рђаву путу; воду довести и начинити близу пута (и то се каже градити, и начинити — себи — задужбину); усадити или накалати воћку близу пута, гладног нараниши, жедног напојити, голог објести (но ово се каже чинити, и учинити задужбину) и ш. д. Турци и данашњи дан граде и чине све те задужбине. Многи бегови Босански надгледају и оправљају чесме и куприје по Србији, које су њихови стари прије стопине година градили, као н. п. Рустамбеговић из Зворника Дугу чесму у Тришћком пољу, и други некакав (Босански бег) Јадранску куприју између Љешнице и Липнице. Такове задужбине други не смије ни пошто оправљати, него онај чије су од старине.
 „Да ви знате наше намастире
 „Славни наши цара задужбине —
 „Да видите дивну Студеницу,
 „Не далеко од Новог пазара,
 „Задужбину цара Симеуна —
 „Прву бабо саградио цркву,
 „Красну славну себи задужбину. —
 Задуживање, n. *das Verschulden*, *obae-ratio*.
 Задуживати, жујем, v. impf. *verschulden*, *obae-ro*.
 Задуживатисе, жујемсе, v. r. impf. *sich verschulden*, *obae-ro*.
 Задужити, им, v. pf. *verschulden*, *eb-aero*.
 Задужитисе, имсе, v. r. pf. *sich ver-schulden*, *obae-ro*.

Задупстисе, дубемсе *vide* задуби-тисе.
 Задушни, на, но, н. п. неђеља, по-неђељник, *die armen Seelen ange-heud*, *defunctorum* cf. задушнице.
 Задушнице, f. pl. der Armen-Seelen Tag, *commemoratio defunctorum*. Пра-ве су задушнице у суботу уочи месни поклада (и она се сва неђеља, зимеђу бијеле и себичне, зове задушна неђеља). Онда обично сваки човек свима мртвима својим, које он памти, или има записане у чипули, начини по свијећу вошпану, па све те свијеће са-стави у једну руковет и запали те изгоре мртвима за душу (али најприје мора свакоме намијени-ти: ова оцу, ова маћери, ова беду, ова баби и ш. д.). Ако ли је близу намастир или црква, онда се те свијеће однесу тамо, и сваки своју чипулу да свештенику те све мртве спомене на служби; и ту онда сваки своје свијеће запали кад свештеник стане спомињати. Потом, кад свештеник све мртве спомене, зађу ђаци, с леђе-ном воде и с котарицама, те свијеће погасе и покуне (послије калуђери, или попови, граде од њи друге свијеће и пале у цркви). На неким мјестима иду на задушнице и на гробље с попом, те и онђе спомињу мртве, чаше им молиш-ве, пале свијеће и дијеле за душу.
 Зађевојчитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) *zum Mädchen heranwachsen*, *in puel-lam adoleasco*.
 Зађести (говорисе и зађенути), ђе-нем, v. pf. (Ерц.) *stehen*, *pono*.
 Зађестисе (говорисе и зађенутисе), ђенемсе, v. r. pf. (Ерц.) *stehen*, *hängen bleiben*, *adhaeresco*.
 „Зађе јој се купина
 „За свилену кошуљу —
 Заерезити, им, v. pf. *nametnuppi* ерезу, *zuhäffeln*, *den Thürhaken zu-werfen*, *obdo. serae repagulum*.
 Заечар, m. *Ruinen einer Stadt am Zu-sammenfluß der beiden Timok*.
 Зажагриши, им, y. pf. ш. j. очима, *Feuer sprühen aus den Augen*, *ignem jaculor ex oculis*.
 Зажалиши, им, v. pf. *Leid empfinden*, *aegre tero*.
 „Пјевала би ал' не могу сама,
 „Драгог ми је забољела глава,
 „Паk ће чути па ће зажалиши —
 Зажавалиши, им, v. pf. *dem Pferde das Unterfann mit der Galfiter ver-binden*, *capistro mentum obligo equi*.

Зажидити, им, v. pf. anzünden, accendo; заждио из пушке, Feuer geben.
 Зажећи, жем, v. pf. anzünden, incendio.
 Зажмуриши, им, v. pf. blinzeln, concinere.
 Зажупети, упим, (Рес.) vide зажукеши.
 Зажупетисе, упимсе, (Рес.) vide зажукешисе.
 Зажупити, им, (Срем.) vide зажукеши.
 Зажупитисе, имсе, (Срем.) vide зажукешисе.
 Зажупнути, нем, v. pf. gelblich werden, flavescere.
 Зажукешисе, упимсе, v. r. pf. (Ерц.) gelb erglänzen, adgilvesco (з. В. von hingeschütteten Dufaten).
 Зазваши, зовем, v. pf. rufen, laden, auffordern, voco, provoco.
 Зазвекеташи, екем, v. pf. } erklingen,
 Зазвечати, чим, v. pf. } resono.
 Зазвиждаши, дим, v. pf. einen Pfiff thun, sibilo.
 Зазвонити, им, v. pf. läuten, resono.
 Зазивање, n. das Auffordern, provocatio.
 Зазиваши, ам (и зазивљем), v. impf. auffordern, provoco; на часн, zum Gastmal einladen, voco ad coenam: „Љубовић ме на мејдан зазива —
 Зазидаши, ам, v. pf. vermauern, muro claudo.
 Зазиђивање, n. das Vermauern, inclusio opere lateritio.
 Зазиђивати, ћујем, v. impf. vermauern, claudo muro.
 Зазимити, им, v. pf. vom Winter wo überfallen werden, und deswegen dort bleiben, hieme impedior.
 Зазирање, n. das Scheusehen (des Pferdes), aspectus pavidus, pavor, consternatio.
 Зазираши, рем, v. impf. scheu sehen, pavidè aspicio.
 Зазнаши, ам, v. pf. bewußt werden, erkennen, conscius sum, agnosco, novi: од како сам зазнао за се.
 Зазор, m. das Ubelansetzen einer Handlung, reprehensio.
 Зазоран, рна, но, übel angesehen, infamis.
 Зазрети, рем, v. pf. scheu blicken, pavidè aspicio.
 Зазубица, f. Geschwür im Zahnfleische erulis; расту ми зазубице, der Mund wässert mir.
 Зазубити, јим, v. pf. anfangen zu summen, insusurro, immurmuro.
 Заигравање, n. das Anlaufen, das Eintanzen, exultatio.

Заигравати, ам, v. impf. anfangen zu tanzen, exultare.
 Заиграватисе, амсе, v. r. impf. auf und davon rennen, avolo з. В. коњ; као јелен.
 Заиграши, ам, v. pf. anfangen zu tanzen, exultare.
 Заиграшисе, амсе, v. r. pf. auf und davon tanzen, avolo.
 Заимање, n. das Vorgen, Vornehmen, mutatio.
 Заимаши, ам (и заимљем), v. impf. vorgehen, mutuo.
 Заинаштитисе, имсе, v. r. pf. sich in den Kopf setzen, trogen, renitor: заинаштитисе па не ће —
 Заинлачати, им, v. pf. etwas immer wiederholen, semper idem vociferor: заинлачно ме иште; шта си ти заинлачно!
 Заира*, vide раја.
 Заискати, иштем (у Босни, особито по варошима, заишћем), v. pf. verlangen, bedeuten, peto.
 Заискашисе, иштем е (у Босни, особито по варошима, заишћемсе), v. r. pf. die Erlaubniß verlangen, peto.
 Заиспокој душе, auf die Ruhe der Seele, ut requiescat in pace (ein Trinkspruch bei der дака). cf. дака.
 Заиста, } wahrhaft, vere; gewiß,
 Заисто, } certe.
 Заипање, n. vide завапање.
 Заипати, ам, vide завапати.
 Заипити, им, vide завапати.
 Зајазити, им, v. pf. verwehren, verdammen, mole cohibeo.
 Зајам, зајма, m. Borg, mutuum: у зајам дати, — узети; вратити зајам.
 Зајапришисе, имсе, v. r. pf. roth werden vom Feuer, ab igne rubeo.
 Зајац, m. (у крајини Неготинској) vide зец.
 Заједница, f. das Gemeingut, was Zweien oder mehreren zugleich gehört, bonum commune.
 Заједнички, ка, ко, gemeinschaftlich, communis.
 Заједно, zugleich, zusammen, una.
 Заједраши, ам, v. pf. voll, dicht werden, denseri.
 Зајмити, им, v. pf. 1) okkupieren, поћерати кога, или што, vor sich her treiben, cogo. 2) vide узајмити.
 Зајуларити, им, vide зауларити.
 Закадијатисе, амсе, v. pf. (etwas komisch) sich einlaffen, Kadia werden, fio iudex:
 А. Ђе ти је син?
 Б. Опшицао узворник да се закадија.
 А. Па шта ради сад тамо?
 Б. Тимари коње код Али-бег.
 С

- Закадишпи, им, v. pf. н. п. буре, кошницу, ангауфен, infumo.
- Закађивање, н. das Anrauchen, infumatio.
- Закађивати, љујем, v. impf. ангауфен, infumo.
- Заказати, кажем, v. pf. sagen, dico, jubeo.
- Заказивање, н. das Sagen, edictum?
- Заказивати, зујем, v. impf. sagen, dico.
- Заканитице, имсе, v. r. pf. sich entschließen, statuo.
- Заканути, нем, v. pf. betropfen, guttatim perfundo.
- Закасниши, им, (у Сријему и у Бачкој) vide задоцниши.
- Закачиши, им, v. pf. anhaften, uncoprehendo.
- Зачачка, f. der Schneiderhaken, uncus sartorius.
- Закесериши, им, v. pf. п. j. браду, (томіш) in die Höhe heben, levo barbam.
- Заківање, н. das Aufschmieden, adcusio.
- Заківати, ам, v. impf. aufschmieden, adcludo.
- Закідање, н. das Bevorthellen, fraudatio.
- Закідати, ам, v. impf. bevorthellen, fraudo.
- Закинути, нем, v. pf. bevorthellen, defraudo.
- Закиселиши, им, v. pf. säuern, acidum reddo.
- Закисівање, н. das Naßwerden, humectatio a pluvia.
- Закисівати, сује, v. impf. н. п. пушка, наß werden (vom Regen), humector pluvia (киша).
- Закиснути, не, v. pf. н. п. пушка, vom Regen naß werden, madesio a pluvia.
- Заклање, н. das Schlachten, mactatio: „Je ли веће јање за заклање? —
- Заклапање, н. 1) das Zudecken, operitio(?). 2) das Verschließen, oclusio.
- Заклапати, ам, v. impf. 1) zudecken, operio. 2) verschließen, claudio.
- Заклапити, им, v. pf. Schaum bekommen, spumesco.
- Заклаати, кољем, v. pf. schlachten, macto.
- Заклетва (заклётва), f. der Schwur, jusjurandum.
- Заклєши, кунем, v. pf. 1) einen beschwören, obtestor. 2) den Fluch anheben, coepi maledicere, execrari: „Кад закуну, сва се земља тресе —
- Заклєтице, кунемсе, v. r. pf. sich durch einen Schwur verbinden, jurejurando me obstringo.
- Заклєкташи, кћем, v. pf. den Laut des Sprechts hören lassen, sonum pici edo: заклєкта жуња, вила.
- Заклєњање, н. das Beschwören, obtestatio.
- Заклєњати, њем, v. impf. beschwören, obtestor.
- Заклєњатисе, њемсе, v. r. impf. sich beschwören, jurejurando me obstringo.
- Заклон, м. Zufluchtsort, vor Wind und Regen (franz. abris), perfugium?
- Заклошпи, им, v. pf. schirmen vor Wind, Regen, Sonne, defendo.
- Заклошпитисе, имсе, v. r. pf. sich schützen, retten, defendo me.
- Заклоњање, м. das Schirmen, defensio.
- Заклоњати, ам, v. impf. schirmen, defenso.
- Заклоњатисе, амсе, v. r. impf. sich schirmen, defenso me.
- Заклон, н. Schloß und Riegel, sera.
- Заклопац, пца, м. der Deckel, operculum.
- Заклопити, им, v. pf. 1) bedecken, contego. 2) verschließen, claudio.
- Закључавање, н. das Verschließen, oclusio.
- Закључавати, ам, v. impf. verschließen, occludo.
- Закључати, ам, v. pf. verschließen, occludo.
- Закон, м. hup. v. Зарија.
- Заковати, кујем, v. pf. verschmieden, concudo.
- Заковрути, нем, v. pf. у један пупк занемоћи, plötzlich erkranken, repente morbo corripior.
- Заковрчиши, им, v. pf. н. п. реп, (vom Löwen, Hunde, Schweine) den Schwanz in einen Kranz schlagen, retorqueo caudam.
- Заковчавање, н. das Zuhäkeln, fibulatio.
- Заковчавати, ам, v. impf. zuhäkeln, fibulo.
- Заковчати, ам, v. pf. zuhäkeln, fibulo.
- Закон, м. 1) die Religion, der Glaube, religio: кога си ти закона? по нашем закону то не може бити; не доноси закон. 2) das heilige Abendmal, eucharistia: ајдемо на закон; данас сам узео закон.
- Закон, м. das Begräbniß, sepultura. cf. погреб.
- Законівање, н. das Begraben, sepultura.
- Законівати, ам, v. impf. begraben, sepelio.
- Законати, ам, v. pf. 1) begraben, sepelio. 2) inchoat. scharren (mit dem Fuße), rado.
- Законина, f. н. п. то је моја законина, der Anbruch, Neubruch, ubi ego primus coepi laborare.

Законитиши, им, v. pf. erwerben, *acquirō*.

Закончавање, н. vide заковчавање.

Закончавати, ам, vide заковчавати.

Закончати, ам, vide заковчати.

Закорачити, им, v. pf. einen falschen Tritt thun, (sich verwickeln wie das Pferd das sich in die Stränge z. verwickelt) *impedire se*.

Закошак, шка, м. der Auftritt hinten an der Kutsche, wo der Packkoffer z. zu sehen kommt.

Закрајинити, им, v. pf. Krieg beginnen, *bellum infero*.

Закрајинитисе, нисе, v. r. pf. закрајинило се, es ist Krieg entstanden, *exortum est bellum*.

Закраштити, им, v. pf. коме штогођ, einem etwas verwehren, *prohibeo aliqua re*.

Закрашћвање, н. das Verwehren, *prohibitio*.

Закрашћвати, жујем, v. impf. verwehren, *prohibeo*.

Закрвазити, им, v. pf. м. j. очима, mit blutdürstigen Augen ansehen, *oculum quasi cruentum defigo in aliquem*.

Закрилиши, им, v. pf. unter seine Flügel nehmen, beschützen, *alis teco et defendo*: свети шестокрили Аранђеле! закрили ме крилом својим; „Кад је Ђорђе Србијом завад’о, „И Србију крстом прекрестио, „И својјем крилом закрило, „Од Видина па до воде Дрине —

Закрестити, им, v. pf. н. п. челе, bekreuzen, *signare cruce*. Код Срба је и сад обичај у Србији, кад који нађе челе у шуми, а он изреже сјекиром крст на кори онога дрвета у коме су челе, па други послаје, ако и нађе оне челе, неће и исјећи.

Закруживање, н. das Umkreisen, *comprehensio*.

Закруживати, жујем, v. impf. in die Runde sich zeichnen, *circumdo (?)*.

Закружити, им, v. pf. in die Runde umfassen, *complector circumcirca*.

Закршљавити, им, v. pf. verkümmern, *atrophie leiden*, *inedia consumo*.

Закршљавати, ам, v. pf. *inedia consumo*.

Закршћвање (закршћвање?), н. das Bekreuzen, *crucis incisio*.

Закршћвати (закршћвати?), ам, v. impf. bekreuzen (z. B. einen Baum mit Bienen) *crucem incido*.

Закршћвати, ам, vide забити.

Закршћватисе, амсе, vide забитисе.

Закувавање, н. 1) das Gießen des Wassers ins Brotmehl, *aquae in farinam infusio*. 2) die Gährung zu einem Reize, *Aufzucht u. s. w. fermentatio (?)*

Закувавати, ам, v. impf. gähren machen, *fermento*.

Закуваватисе, vase, v. r. impf. gähren, *ferveo, paror*.

Закувати, ам, v. pf. 1) н. п. леб, Wasser ins Brotmehl gießen, *aquam infundo farinae*. 2) н. п. каеру entstehen machen, *existo*.

Закуватисе, vase, v. r. pf. entstehen, *existo*: закувала се кавга.

Закувати, ам, v. pf. den Kuckucklaut von sich geben, *edo sonum cuculi*:

„Закукала сиња кукавица —

Закупити, им, v. pf. pachten, *conduco*.

Закупљивање, н. das Pachten, *conductio*.

Закупљивати, жујем, v. impf. pachten, *conduco*.

Закусивање, н. das Verkosten lassen, *cum quid praebeas ad gustandum*.

Закусивати, сујем, v. impf. zu kosten geben, *praebeo gustandum*. Кусалом га закусује, а дршком му очи вади.

Закусити, им, v. pf. кога, einem zu kosten geben, *praebeo gustandum*.

Закуцавање, н. das hineinschlagen, *immissio*.

Закуцавати, ам, v. impf. hineinschlagen, *immitto*.

Закуцати, ам, v. pf. 1) hineinschlagen, н. п. клин, *immitto*. 2) klopfen (an die Thüre), *pulso fores*:

„Па закуца алком на враћина —

Закучити, v. pf. bevorthellen, *fraudo*.

Закушљавити, им, v. pf. *vid. закршљавити*.

Закушљавати, ам, v. pf. *vid. закршљавити*.

Залагање, н. 1) das Verpfänden, *origuatio*. 2) das Füttern, (eines, der nicht selbst mit der Hand zum Munde kann), *rabulatio (?)*

Залагати, лажем, v. impf. 1) verpfänden, *origuero*. 2) füttern *pasco*.

Залагивање, н. das Vorlügen (und Schmeicheln), *mendacia adul toris*.

Залагивати, гујем, v. impf. око кога, vorlügen und verschmeicheln, *mendacis et adulatione uti*.

Заладити, ди, v. pf. Schatten werden, *umbra fit*: пред ноћ кад залади, und кад залади сунце.

Заладнети, ни, v. pf. Rec.) fast wera

Заладнети, ни, v. pf. Срем.) den, tri-

Заладнети, ни, v. pf. (Ерц.) gesc.

Залаће, н. (ст.) schattiger Ort, *umbræ*:

„Бураћ коси по побрћу, ладоле милае!

„Коња пење по залаћу, ој ладо! ој —

Залаћивање, н. das Nachlassen der Sonnenhitze, *remissio aestus solaris*.

Залаћивати, жује, v. impf. fühler wera den (wenn die Sonnenhitze nachläßt), *remittit aestus*.

Залажење, н. 1) der Niedergang der Sonne, occasus solis. 2) das Bergehen, Verirren, aberratio.

Залазити, им, v. impf. 1) hinter die Berge gehen (vor der Sonne) occido. 2) hinter etwas gehen, ire post —. 3) verirren, aberrare.

Залажати, јем, v. pf. anbellern, allatgo.

Заламање, н. 1) das Abbrechen der zu hohen Neben, anfractio vitium. 2) das Anbrechen, anfractio.

Заламати, ам, v. impf. 1) н. п. виноград, die Neben oben abbrechen, anfringo vites. 2) н. п. чеп, anbrechen, anfringo.

Залапати, им, v. pf. umzingeln und vor sich hertreiben, cogo.

Заледити, им, v. pf. zu Eis machen, congelo: овај ће вјешар заледити Дунаво.

Заледитице, дисе, v. г. pf. zufrieren, congelari.

Залежатице, жимсе, v. г. pf. sich verliegen (versinken), verderben, situ corrupti.

Залепити, им, (Рес. и Срем.) vide залијепити.

Залешање, н. (Рес. и Срем.) vide залијешање.

Залешати, лећем, (Рес. и Срем.) vide залијешати.

Залешатице, лећемсе, (Рес. и Срем.) vide залијешатице.

Залешети, лепим, (Рес.) vide залекети.

Залешетице, лепимсе, (Рес.) vide залекетице.

Залешити, им, (Срем.) vide залекети.

Залешити, им, (Рес. и Срем.) vide залешити.

Залешитице, имсе, (Срем.) vide залекетице.

Залекети, лепим, v. pf. (Ерц.) irrefliegen, sevolo.

Залекетице, лепимсе, v. г. pf. (Ерц.) anlaufen, aggredior.

Залекти, лежем, v. pf. einnisten, nidulor.

Залекти, леже (говорисе и залегне), v. pf. hinreichern, decken (die Schuld), sufficio.

Залектице, лежемсе, v. г. pf. sich einnisten, nidulor.

Залечити, им, (Рес. и Срем.) vide залијечити.

Зали*, мјушја, ohne Arbeit, unbeschäftigt, otiose: воденица стоји зали (сонст онако).

Залив, м. die Bay (im Flusse, oder im Meere), sinus.

Заливање, н. (Срем.) vide заљевање.

Заливати, ам, (Срем.) vide заљевати.

Залигивање, н. das Herumschmeicheln, blanditio.

Залигивати, гујем, v. impf. око кога, herumschmeicheln, blandior.

Зализак, ска, м. ein angelecktes Stück, res adlambita(?).

Зализати, лижем, v. pf. anlecken, adlambo.

Зализивање, н. das Anlecken, adlambitio(?).

Зализивати, зујем, v. impf. anlecken, adlambo.

Залијепити, им, v. pf. (Ерц.) verkleben, obliuo.

Залијешање, н. (Ерц.) 1) das Anfliegen, advolatio. 2) der Anlauf, impetus.

Залијешати, ећем, v. impf. (Ерц.) anfliegen, irrefliegen, sevolo.

Залијешатице, ећемсе, v. г. impf. (Ерц.) anlaufen, impetum facio.

Залијечити, им, v. pf. (Ерц.) zubeilen, claudo vulnus sanando.

Залити, лијем, v. pf. 1) begießen, irrigo. 2) sich ergießen, redundo.

Залог, м. das Pfand, pignus.

Залогас, 1) die Verpfändung, oppigneration; дао у залогу. 2) ein Merkblatt im Buche.

Залогас, м. der Bissen Brot, bolus (βῶλος): не ма леба ни залогаса.

Заложити, им, v. pf. 1) füttern (einen Krüppel), pasco; оди да заложимо мало; заложити мало леба: „Ког јунака у животи нађе, „Умије га спуденом водицом, „Залије га вином првенијем, „И заложити лебом бијелијем — 2) verpfänden, oppignero.

Заломити, им, v. pf. 1) виноград, behauen, resco. 2) н. п. чеп, anbrechen, anfringo.

Залудан, дна, но, müßig, unnütz, otiosus.

Залудети, дим (Рес.) 1 vide залуће.

Залудити, им (Срем.) 1 пи.

Залуду, vergeben, frustra.

Залућети, дим, v. pf. (Ерц.) bethören, decipio.

Залућати, ам, vide забити.

Залућати, ам, v. pf. заћи с пута, den Weg verlieren, sich verirren, aberro: „Ил' је ћегођ с пута залућала — „Ако буде с пута залућала, „Да Бог даде да ме скоро нађе —

Залучивање, н. das Absondern, das Entwöhnen (Absetzen) der Lämmer, Kälber, Ferkel, ablactatio. Von Kindern sagt man odбити.

Залучивати, чујем, v. impf. и п. јагање од оваца, absetzen, ablacto.

Залучити, им, v. pf. entwöhnen, absetzen, ablacto.

Залучити, им, v. pf. упућити бијелого

лука, па залучити какво јело (помијешати га с јелом), као н. п. комбост, папулу, блишву, пипије, кокошиње месо, и ш. д.

Заљевање, н. (Ерц.) *das Begießen, irrigatio*.

Заљевати, ам, v. impf. (Ерц.) *begießen, irrigo*.

Заљепити, им, v. pf. (Ерц.) *vom Sommer überfallen, irgendwo bleiben, übersommern, aestatem ago (transigo), aestivo*.

Замаглити, им, v. pf. *Rauch machen, einen Rauchnebel um sich her verbreiten, fumum facio ex fistula*. Замаглио као пас испод репа.

Замазати, мажем, v. pf. *zuschmieren, verschmieren, obliuo*.

Замазивање, н. *das Verschmieren, oblitio*.

Замазивати, зујем, v. impf. *verschmieren, obliuo*.

Замаивање, н. *das Ausholen, adductio brachii*.

Замаивати, маујем, v. impf. *ausholen, adduco brachium*.

Замাকাње, н. *das Einweichen, Eintunken, immersio*.

Замাকাши, мачем, v. impf. *eintunken, immergo*.

Замакнути, нем, vide *замакн*.

Замама, f. *die Lockspeise, esca* (um Schweine, Hunde an sich zu locken).

Замамити, им, v. pf. *anlocken, allicio*: замами псето да не иде у планину за чобанима.

Замамљивање, н. *das Locken, allectio, adescatio*.

Замамљивати, љујем, v. impf. *locken, allecto*.

Замандаити, им, v. pf. *превући манда преко врата, das Thor mit einem Balken verriegeln, obice claudo*: „Ал' канија пушта затворена, „Затворена и замандаљена —

Заманипати, ам, v. pf. *auf dumme Art sich verirren, aberro stultus*.

Заманути, нем, v. pf. *ausholen um zu schlagen, brachium adduco*.

Замакн (говорисе и замакнути), макнем, v. pf. *sich dem Blicke entziehen (entrücken), subduco me oculis*: замаче (или замче) за брдо:

„Кад замакне у Нови с Ђевојком —

Замашај, м. *ein Hieb, ictus*.

Замашан, шна, но, *schwingbar* (so schwer, daß man es, um es zu heben, schwingen muß), *ponderosus*, н. п. *мач, нож, дрво, сабља*.

Замедити, им, v. pf. *mit Honig würzen*.

Замедјати, ам, v. pf. *jen, melle condio*.

Замена, f. (Рес. и Срем.), vide *замјена*.

Заменик, м. (Рес. и Срем.) vide *замјеник*.

Замениши, им, (Рес. и Срем.) vide *замјениши*.

Замениписе, имсе, (Рес. и Срем.) vide *замјениписе*.

Замера, f. vide *замјера*.

Замеравање, н. vide *замјеравање*.

Замеравати, ам, vide *замјеравати*.

Замераваписе, ам, vide *замјераваписе*.

Замерање, н. vide *замеравање*.

Замерати, ам, vide *замеравати*.

Замераписе, амсе, vide *замераваписе*.

Замерити, им, vide *замјерити*.

Замеритписе, имсе, vide *замјеритписе*.

Замесиши, им, (Рес. и Срем.) vide *замјесиши*.

Замеси, метем, v. vf. 1) *Ehren* (*das Auskehricht in den Winkel*), *converro*. 2) *verwehen* (mit Schnee): *замео вјетар пум*.

Замести, метем, v. pf. *umrühren* (mischen) mit dem Kochlöffel, *miscuo*, н. п. *замео као свињама*.

Замесити, им, v. pf. (Рес. и Срем.) *м. j. штап, cf. банаписе*.

Замеш*, м. *die Ungelegenheit, Zeitverlust, molestia*: *увраписе к мени ако ни није замеш*; *замеш ти је, довати ми по*.

Замешак, тка, м. *der erste Anfang einer Frucht, foetus, embryo*.

Замешање, н. 1) *das Anzetteln, excitatio*. 2) *das Erwerben, acquisitio*. 3) *das Heben in die Höhe, das Nehmen auf die Schultern, sublatio*.

Замешати, мекем, v. impf. 1) *anzetteln, excito*, н. п. *крајину, кавгу*. 2) *erwerben, acquirō*, н. п. *коза, оваца*. 3) *на раме, auf die Schultern laden, tollo in humeros*.

Замешаписе, мекемсе, v. г. fr. *entstehen, exorior*.

Замешнути, нем, v. pf. 1) *anzetteln, excito*. 2) *erwerben, acquirō*. 3) *auf die Schultern laden, tollo*.

Замешнутписе, немсе, v. г. pf. *entstehen, exorior*, н. п. *замешнула се кавга, дијете*.

Замешивање, н. (Рес. и Срем.) vide *замјешивање*.

Замешивати, шујем, (Рес. и Срем.) vide *замјешивати*.

Замештање, н. (Рес. и Срем.) cf. *банаписе*.

Замешташи, ам, v. impf. (Рес. и Срем.) cf. *банаписе*.

Замјениши, им, v. pf. (Ерц.) *ersetzen, compenso*: *замјениши своју главу*,

т. ј. кад човек убије непријатеља прије него погине. Србљи кажу да је штета и срамота (једни বলে и গ্রীণ্ডা) погинуши не замијенивши своје главе.

Замијенишисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.)

1) sein Leben theuer verkaufen (seinen Feind umbringen, ehe man selbst auch stirbt), hostem occido, ante quam ipse moriari. 2) abgelöst werden, a statione recedo, recreor.

Замијесити, им, v. pf. (Ерц.) das Brot anmachen, misceo aquam farinae.

Заминути, нем, v. pf. sich dem Blicke entrücken, submoveor, subducor oculis.

Замислитисе, имсе, v. r. pf. sich in Gedanken vertiefen, immergi meditatione.

Замицање, n. die Entrückung, subductio.

Замицаши, ичем, v. impf. entrücken, submoveo.

Замјена, f. (Ерц.) der Ersatz, die Vertretung, vicarius: мајка је себи родила замјену.

Замјеник, m. (Ерц.) der Kampfheld (franz. le champion), der Kämpfer für einen andern, pugulator:

„Јази за се маји замјеника —

Замјера, f. (Ерц.) мени се чини да се ова ријеч не говори у Србији ни у Ерцеговини, него само по Сријему по Бачкој и по Банату, и по познатише по варошима) das Uebelnehmen, die Beleidigung, offensio.

Замјеравање, n. (Ерц. cf. замјера) das Uebelnehmen, accersio in malam partem.

Замјеравати, ам, v. impf. (Ерц. cf. замјера) коме, übel nehmen, succenseo.

Замјераватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц. cf. замјера) коме, или код кога, übel ankommen bei einem.

Замјерање, n. vide замјеравање.

Замјераши, ам, vide замјеравати.

Замјерашисе, амсе, vide замјераватисе.

Замјерити, им, v. pf. (Ерц. cf. замјера), übel nehmen, accipio in malam partem.

Замјеритисе, имсе, v. r. pf. (Ерц. cf. замјера) aus der Gunst kommen, displiceo.

Замјестити, им, v. pf. (Ерц.) т. ј. штап, cf. банаписе.

Замјенивање, n. (Ерц.) das anmachen des Brotes, panis mixtio.

Замјенивати, шујем, v. impf. (Ерц.) das Brot anmachen, farinam misceo aqua.

Замјештање, n. (Ерц.) cf. банаписе.

Замјешташи, ам, v. impf. (Ерц.) т. ј. штап, cf. банаписе.

Замлаадинисе, дисе, v. pf. н. п. рана, sich schließen, vernarben, clauditur vulnus ibique caro quasi juvenescit (млад).

Замлаађивање, n. das Vernarben der Wunde, clausio vulneris.

Замлаађиватисе, хујесе, v. r. impf. zuheilen, clauditur vulnus.

Замлаажење, n. das Anmessen, admulsio.

Замлаазити, им, v. impf. anmessen, admulgeo: замлазити јагиће нејако, — маијека коме у око.

Замлаашити, им, v. pf. (das Beil) abstumpfen, um es dann zu schärfen, (повраштити) retundo, daher von einem Dummheit: Замлаашио га Бог, па не поврашио.

Замца, f. ријека у крајини Неговинској (утијече у Дунаво ниже Брзе паланке).

Замолити, им, v. pf. кога, eine Bitte thun an wen, rogo quem.

Замолитисе, имсе, v. r. pf. коме, eine Bitte thun an wen, rogo quem.

Замотавање, n. das Einwickeln, involutio.

Замотавати, ам, v. impf. einwickeln, involvo.

Замотати, ам, v. pf. einwickeln, involvo.

Замотрити, им, v. pf. ansehen, erblicken, aspicio.

Замочити, им, v. pf. eintunken, mergo.

Замрачити, им, v. pf. verdunkeln, obscuro.

Замрачитисе, чисе, v. r. pf. dunkel werden, obscuror.

Замрети, ем, замрѣо, (Рес. и Срем.) vide замријети.

Замрѣити, им, v. pf. на кога, beginnen zu hassen, feind werden, coepi odisse.

Замрзнути, нем, v. pf. gefrieren lassen, congelo.

Замрзнутисе, немсе, v. r. pf. zufrieren, congelor.

Замријети, рем, замрѣо, v. pf. (Ерц.) aussterben, exstinguor, intereo: замрла кука, село.

Замркнути, нем, vide замрѣи.

Замрѣати, ам, v. pf. übertünchen, überstreichen, obduco.

Замрмлати (замрмљати), ам, vide забрмлати.

Замрсак, ска, m. etwas verwickeltes (з. В. Zwick), impeditum quid, tricae (?).

Замрсити, им, v. pf. verwickeln, intrico.

Замрѣи (говорисе и замркнути), мр-

кнем, v. pf. vom Dunkel überfallen werden, und nicht weiter reisen, crepusculo retineor; daher замркао а не свануо von einem Verschwundenen.
 Замрцање, n. das Zurückbleiben, wegen der Dunkelheit.
 Замрцати, мрчем, v. impf. der Dämmerung wegen zurückbleiben, retineri crepusculo.
 Замрчити, им, v. pf. (scherzweise) aufschreiben, adnoto, in chartam conjicio.
 Замршнвање, n. das Verwirren, perturbatio, perplexio.
 Замршнваати, шужем, v. impf. verwirren, turbo.
 Замукнути (и замући), нем, v. pf. verstummen, obmutesco.
 Замукнутисе (и замућисе), немсе, v. r. pf. verstummen, obmutesco:
 „Мучи вило, муком се замукла —
 „Мучи мајко, замукла се —
 Замусити, музем, v. pf. н. п. тале, кад не може да се, Milch anmelken für ein junges Thier, das nicht selbst saugen kann.
 Замутити, им, v. pf. trüb machen, turbo.
 Замући, мукнем, vide замукнути.
 Замућисе, мукнемсе, vide замукнутисе.
 Занадити, им, v. pf. н. п. сјекиру, молику, verflählen, chalybe denovo induco.
 Занаџи *, m. das Handwerk, ars.
 Занаџак, тка, dim. v. занаџ.
 Занаџлија *, m. der Handwerker, opifex.
 Занемоћи, могнем, v. pf. разбољети се, erkranken, morbo corripit.
 Занети, несем, (Рес. и Срем.) vide занјети.
 Занећати, ам, v. pf. кога, einen zum Ausschlagen bestimmen, indem man, auf den Antrag eines Dritten, wie ein Bevollmächtigter statt seiner sagt, daß er etwas nicht wolle (да не ће).
 Занијети, несем, занјо (занијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) занјети што за кућу, hinter etwas tragen, fero post. 2) vertragen, aufero: занјела га вода, коњ, младоси. 3) irre führen, überhalten, in rationibus fallo, н. п. занјо ме 10 гроша.
 Зановџи, f. (Рес. и Срем.) vide зановијети.
 Зановџање, n. (Рес. и Срем.) vide зановијетање.
 Зановџаати, ам, (Рес. и Срем.) vide зановијетаати.
 Зановијети, f. (Ерц.) Geißel, cytissus.
 Зановијетање, n. (Ерц.) das Plapern, blateratio.

Зановијетаати, ам, v. impf. (Ерц.) plapern, blatero.
 Заноклице, f. pl. die Nagelwurzel, pangonychia.
 Заносити, им, v. fr. 1) vertragen, deferro, aufero. 2) mit einem verschiedenen Accente sprechen, diverso accentu loquor:
 „Лашински му говори,
 „Арбанаски заноси. —
 Заносити, им, v. pf. von der Nacht überfallen irgendwo bleiben, pernocto.
 Заносиће, n. 1) das Vertragen, delatio. 2) der verschiedene Accent, accentus proprius.
 Зањ (м. j. за њега), für ihn, hinter ihn, post illum, pro illo.
 Зао (comp. гори), зла, ло, böse, schlimm, malus.
 Заова, f. (у Сријему и у Бачкој зава) мужевља сеспра, die Schwägerin (des Manns Schwester), glos.
 Заовин, на, но, der Schwägerin, gloriis.
 Заовица, f. dim. v. заова.
 Заод, m. 1) der Niedergang, occasus:
 „Када буде мјесец на заоду,
 „А даница звјезда на испоку —
 2) der Abtritt, secessus (latrina). 3) то ми је на заод, das ist außer meinem Wege, extra viam, de via.
 Заодити, им, v. impf. 1) niedergehen, occido. 2) umhergehen, aberro. cf. залазити.
 Заодно ми је, aus dem Wege, devium est.
 Заођење, n. das Gehen hinter, recessus post-, cf. залажење.
 Заокупити, им, v. pf. zusammenreiben, vor sich herreiben, cogo, ago.
 Заостајање, n. das Zurückbleiben, remoratio, remansio.
 Заостајати, јем, v. impf. zurückbleiben, remoror.
 Заостаати, анем, v. pf. zurückbleiben, remoror.
 Заоштравање, n. das Zuspißen, casu-minatio.
 Заоштравати, ам, v. impf. zuspißen, casu-mino.
 Заошпирити, им, v. pf. zuspißen, acuо.
 Заошпирџати, ма, то, zugespitzt, acuminatus.
 Запад, m. der Westen, occidentis.
 Западање, n. das Fallen hinter oder in etwas, casus post vel in aliquid.
 Западаати, ам, v. impf. 1) fallen hinter oder in etwas, cado post aut in quid. 2) gerathen (z. B. in Gefangenschaft), cado.
 Западнути, нем, vide запасати.
 Западњи, ња, ње, westlich, occidentalis.
 Запазити, им, v. pf. 1) sieb gewinnen.

adamo. 2) bemerken, observo, conspicio.
 Запашање, n. das Andampfen, advaroratio.
 Запашати, паујем, v. impf. andampfen, advaroro.
 Запашити, им, v. pf. 1) anzünden, incendio. 2) запалити пјешнице (чак) у —, petere coepit celeri gradu.
 Запашивање, n. das Anzünden, Sensen, incensio.
 Запашивати, љујем, v. impf. anzünden, incendo.
 Запамити, им, v. pf. gedenken, im Gedächtniß haben, memin.
 Запашути, нем, v. pf. anblasen, adlio.
 Запашити, им, v. pf. pfeffern (mit Indischen Pfeffer), condio capsico annuo Linn.
 Запаша, f. die Schwüle, tempestas fervida.
 Запашавање, n. das Reinigen mittels heißen Wassers, purgatio ore aquae fervidae.
 Запашавати, ам, v. impf. n. п. буре, mit heißem Wasser reinigen, purgo aqua fervida.
 Запашити, им, v. pf. n. п. буре, mit heißem Wasser reinigen, purgo aqua fervida.
 Запасати, пашем, v. pf. in Haufen ziehen, agmine incedo: запасале козе преко стране; запасала војска око села, umzingeln, circumdo.
 Запасати, аднем, v. pf. 1) fallen hinter oder in etwas, cado. 2) gerathen (in Gefangenschaft, cado. 3) запасо синјер до кољена, ist in Menge gefallen, 4) anfallen, zu Theil werden, obtingo. Запало циганину царство, па објекто свога оца;
 „Што ће мени момче Бијограче,
 „Кад ми може запаси' Сарајевче —
 Запашак, пка, m. das Erworbene (z. B. an Vieh), acquisitio.
 Запашити, им, v. pf. што, kommen zu etwas, acquiro. cf. замешинути 2.
 Запашање, n. das Erwerben, acquisitio. cf. замешање 2.
 Запашати, ам, v. impf. erwerben, acquiro. cf. замешати 2.
 Запашавање, n. (Рес. и Срем.) vide запашивање.
 Запашати, ам, (Рес. и Срем.) vide запашивати.
 Запашати, ам, (Рес. и Срем.) vide запашивати.
 Запешка (запешка), f. (Рес. и Срем.) vide запешка.
 Запешити, им, (Рес. и Срем.) vide запешити.
 Запешити, им, (Рес. и Срем.) vide запешити.

Запешти, пием, v. pf. 1) anspannen, intendo, n. п. пушку, спријелу. 2) stecken bleiben, impedior, offendo. 3) hofsfärtig werden, elatus fio.
 Запештавање, n. das Zuffechten, Zuffechten, conclusio per nexum.
 Запештавати, ам, v. impf. zuknüpfen, claudo.
 Запештавати, ам, v. pf. zuknüpfen, claudo per nexum.
 Запешисе, печемсе, v. r. pf. sich verbacken, darius coquor.
 Запешити, им, v. pf. versiegeln, obsigno.
 Запешавање, n. das Versiegeln, obsignatio.
 Запешавати, ам, v. impf. versiegeln, obsigno.
 Запешити, им, v. pf. den Mund zum Weinen verziehen, deduco os ad fletum.
 Запешавање, n. (Ерц.) das Anheben des Klagesangs, inchoatio naeniae.
 Запешавати, ам, v. impf. (Ерц.) den Klagesang anheben, naeniam inchoo.
 Запешавање, n. 1) das Anspannen, intensio. 2) das Steckenbleiben an einem Hinderniß, impeditio. 3) das Hochfahren, superbia.
 Запешати, њем, v. impf. 1) spannen, intendo. 2) stecken bleiben, impedior. 3) hofsfärtig werden, efferr.
 Запешача, f. дрво (као штаник), што жене запешу врапило (код разбоја), ein Sperrstab, Hemmstab, Hemmholz (z. B. beim Weberstuhl), retinaculum.
 Запешање, n. das Zusperrren, oclusio.
 Запешање, n. das Auswaschen, Abwaschen, ablutio.
 Запешати, рем, v. impf. versperren, occludo.
 Запешати, ам, v. impf. n. п. дијете, abwaschen, abluo.
 Запис, m. ein Talisman, carmen (signum) magicum. cf. амајлија.
 Записати, ишем, v. pf. 1) aufschreiben, consigno. 2) n. п. од грознице, од главе, од бјесноће и ш. д., einen Talisman schreiben, exaro carmen magicum.
 Записатисе, ишемсе, v. r. pf. sich aufschreiben lassen, z. B. zum Militär, do nomen.
 Записивање, n. 1) das Aufschreiben, consignatio. 2) das Aufschreiben von Talismanen, conscriptio schedulae magicae.
 Записивати, сујем, v. impf. 1) aufschreiben, consigno. 2) n. п. од грознице, од главе, (einen Talisman) schreiben, scribo schedam magicam.
 Записиватисе, сујемсе, v. r. impf. sich aufschreiben lassen, do nomen.

Запишисе, пијемсе, v. r. pf. sich versieren zum Trinken, abeo bibitum.

Запишаване, n. das Hineinpiessen, imunctio.

Запишавати, ам, v. impf. hineinpiessen, imingo.

Запишати, ам, v. pf. hineinpiessen, imingo.

Запјевати, ам, v. pf. (Ерц.) anfangen zu singen, coepi canere.

Запјевка (запјевка), f. (Ерц.) die Todtenflage, naema.

Запјениши, им, v. pf. (Ерц.) schäumen, запјениши, им, v. pf. (Ерц.) spumo.

Заплавети, вим, (Рес.) } vide запла-

Заплавити, им, (Срем.) } вљети.

Заплавити, им, v. pf. austreten, überschwemmen, inundo.

Заплављети, вим, v. pf. (Ерц.) blau werden, livesco.

Заплављивање, n. das Blauwerden, livor incipiens.

Заплављивати, љујем, v. impf. blau werden, livesco (z. B. Trauben, Pflaumen).

Заплакати, лачем, v. pf. aufweinen, coepi plorare.

Запламшети, амшисе, } auf-

Запламшети, амшисе, } flammen,

Запламшети, амшисе, } exar-

Запламшети, амшисе, } desco.

Заплашати, им, v. pf. erschrecken, deterreo, conterreo.

Заплавати, ам, (Рес. и Срем.) vide запљевати.

Заплашати, им, (Рес. и Срем.) vide заплашениши.

Заплашати, лешем, v. pf. zusflechten, replecto.

Заплашати, лешемсе, v. r. pf. sich verwickeln, impediog.

Заплашати, лешемсе, v. r. pf. sich verwickeln, impediog.

Заплашати, лешемсе, v. r. impf. sich verwickeln, impediog.

Заплашати, ам, v. pf. hineinschwimmen, insilio in aquam.

Заплашати, им, v. pf. (Ерц.) zusammenrindern, populando congero.

Заплашати, ам, vide заплашениши.

Заплашати, ам, v. pf. (Ерц.) hineinschlagen, immitto.

Заплашати, н. das Hineinspeien, insputio.

Заплашати, љујем, v. pf. hineinspuen, inspuo.

Заплашати, ам, v. impf. hineinspuen, insputio.

Заповѣдање, n. (Рес. и Срем.) vide заповједане.

Заповѣдати, ам, (Рес. и Срем.) vide заповједати.

Заповѣдати, им, (Срем.) vide заповједати.

Заповѣдник, m. (Рес. и Срем.) vide заповједник.

Заповѣдница, f. (Рес. и Срем.) vide заповједница.

Заповѣсти, f. (Рес. и Срем.) vide заповјест.

Заповјести, дим, v. pf. (Ерц.) komeshpo, befehlen, jubeo.

Заповједане, n. (Ерц.) das Befehlen, jussus.

Заповједати, ам, v. impf. (Ерц.) befehlen, jubeo.

Заповјест, f. (Ерц.) der Befehl, jussus.

Заповједник, m. (Ерц.) der zu befehlen hat, cujus est imperium.

Заповједница, f. (Ерц.) die zu befehlen hat, domina.

Заповједати, нем, v. pf. immer wieder zurückkommen auf etwas, repeto.

Заповједати, им, v. pf. abbrennen (z. B. den Wald), ignem immitto (silvae).

Заповједати, асе, v. r. pf. (ст.) erkannt werden, appareo, agnoscor.

„Док се бијел данак запознаде —

Заповједати, мажем, v. pf. повика-ти: помагајте! zu Hülfe! rufen, auxilium implozo.

Заповједати, наца, m. pl. Art Hemdärmelverzierung.

Заповједати, паднем, v. pf. nicht loslassen mit Geschwäg, non dimitto (non missura) cutem nisi plena cruoris hircudo.

Заповједати, им, v. pf. 1) zum Priester weihen (einropen), consecro sacerdotem. 2) daher (komisch): einen bei den Haaren fassen (wie der Bischof den Candidaten): запонику ја тебе! чужајсе да те не запони.

Заповједати, имсе, v. r. pf. sich zum Priester weihen lassen, geweiht werden, consecror sacerdos.

Заповједати, тка, n. der Anfang, initium.

Заповједати, чнем, v. pf. beginnen, coepi, incipio.

Заповједати, чнемсе, v. r. pf. beginnen, coepi, incipio.

Заповједати, чнемсе, v. r. impf. beginnen, coepi, incipio.

Заповједати, н. das Beginnen, initium.

Заповједати, њем, v. impf. beginnen, molior.

Заповједати, њемсе, v. r. impf. beginnen, agor.

Заповједати, им, v. pf. verschiden, amando.

Заповједати, н. das Verschiden, amandatio.

Запраћати, ам, v. impf. verschicken, amando.
 Запрашити, им, v. pf. Staub erregen, pulverem excito.
 Запрдети, дим, (Рес.) vide запрђети.
 Запрдѣвање, n. das lästige Dreinfagen, interpellatio molesta.
 Запрдѣвати, дујем, v. impf. (scherzhaft) lästige Fragen thun, moleste quaero.
 Запрђити, им, (Срем.) vide запрђети.
 Запрђети, запрђим, v. pf. (Ерц.) (scherzhaft) hinterstecken, hineinstecken, insero post —
 Запрѣгнути, нем, vide запрећи.
 Запрѣгнутисе, немсе, vide запрећисе.
 Запрѣзање, n. das Gürteln, Schürzen, Aufschürzen, cinctio, accinctio.
 Запрѣзати, жем, v. impf. gürteln, vor-schürzen, praecingo.
 Запрѣти, m. mit Asche bedecktes Feuer, ignis cinere contextus.
 Запрѣтати, рекем, v. pf. n. п. ва-тру, mit Asche zudecken, contego ci-nere: запрећи јаје у ватру, нека се испече.
 Запрѣти, ем, запрђо, (Рес. и Срем.) vide запријети.
 Запрѣтити, им, (Рес. и Срем.) vide запријетити.
 Запрѣћи (говорисе и запрегнути), ре-гнем, v. pf. n. п. скупе, рукаве, schürzen, aufschürzen, succingo.
 Запрѣћисе (говорисе и запрегнутисе), прегнемсе, v. r. pf. sich aufschürzen, succingi.
 Запрѣчати, ам, (Рес. и Срем.) vide запријечати.
 Запрѣчити, им, (Рес. и Срем.) vide запријечити.
 Запржити, им, v. pf. einbrennen, in-coquo farinam.
 Запријети, рем, запрђо, v. pf. (Ерц.) zusperren, claudio.
 Запријетити, им, v. pf. (Ерц.) mit Drohung verbieten, interdico.
 Запријечати, ам, v. pf. (Ерц.) n. п. опанак, verflechten, transverso plecto.
 Запријечити, им, v. pf. (Ерц.) verries-geln, pessulum obdo.
 Запрѣсити, им, v. pf. m. j. жевојку, freien, werben um ein Mädchen, peto, ambio, procuro puellam.
 Запрѣшити, им, v. pf. zum прота ма-шен, consecro protopresbyterum.
 Запрѣшопити, им, v. pf. zum про-топопа машен, consecro protopres-byterum.
 Запруђе, n. село код Дрине (под Ло-зинцом), gleichsam Dünkirchen.
 Запрушка, f. die Einbrenne (?), quod in-coquitur cibo (farina et butyrum).

Записвање, n. das schimpfliche Reden, praefatio obscena.
 Записвати, ам, v. impf. schimpflich re-den, obscena praefari.
 Записовати, сујем, v. pf. schimpflich re-den, obscena praefari, ut est jebem-му.
 Запт *, m. die Zucht, disciplina.
 Заптити, им, v. pf. in Zucht halten, coarceo.
 Запћѣње, n. die Zucht, disciplina.
 Запустити, им, v. pf. verlassen, desero.
 Запуститисе, имсе, v. r. pf. sich ver-wahrlosen, negligo me.
 Запушаванье, n. das Verstopfen, ob-turatio.
 Запушавати, ам, v. impf. verstopfen, obturo.
 Запушач, m. der Stöpsel, obturaculum.
 Запушити, им, v. pf. 1) зачепити, verstopfen, obturo. 2) запрашити, Staub erregen, excito pulverem.
 Запуштање, n. das Verwahrlosen, de-sertio.
 Запуштати, ам, v. impf. verwahrlo-sen, desero, negligo.
 Запуштити, им, vide запустити.
 Зар, 1) eine Partikel, um zu fragen: etwa, konnte? an? num? ne? Зар ти не знаш? Зар ће и он доћи? Зар има? 2) etwa, vielleicht, ni fallor, ut puto: доћи ће зар и он; има зар.
 Заради (за ради), ум — Willen, ob, propter, per: заради Бога.
 Зарадити, им, v. pf. verdienen (durch Arbeit), promereo.
 Зарађиванье, n. der Verdienst, quaes-tus.
 Зарађивати, љујем, v. impf. verdie-nen, quaestu lucror.
 Зарањити, им, v. pf. ernähren, vorm Verhungern schützen, a fame prohibeo.
 Зарањитисе, имсе, v. r. pf. sich des Hungertodes erwehren, famem depello.
 Зарањци, нака, m. pl. die Zeit vor der Dämmerung, tempus ante crepuscu-lum: дошао око заранак.
 Зарањиванье, n. das Ernähren, susten-tatio.
 Зарањивати, њујем, v. impf. ernäh-ren, sustento.
 Зарањиватисе, њујемсе, v. r. impf. sich ernähren, sustentor.
 Зарар *, m. vide штема: продао сам на зарар.
 Зарариванье, n. vide губљење 1.
 Зараривати, рујем, vide губити 1.
 Зарарити, им, v. pf. штемовати на каквој проговини, verlieren, Schaden haben (im Handel), damnum facio.
 Зарастање, n. das Verwachsen, ex-cultio.

Зарастваати, ам, v. impf. verwachsen, exolesco.
 Зарасти, спем, v. pf. verwachsen, exolesco.
 Зарѣжати (за-рѣжати, заѣрѣжати?), ам, v. pf. verrosten, rubigine inducor.
 Заредиши, им, v. pf. nach der Reihe gehen, ex ordine progredior: заредилла болесни по селу; заредно од куће до куће.
 Заређивање, n. das Gehen nach der Reihe, progressio ex ordine.
 Заређивати, љујем, v. impf. nach der Reihe gehen, ex ordine progredior, grassor.
 Зарежати, жим, v. pf. die Zähne festsichend murren (vom Hunde), marmuro, ringor.
 Зарезати, режем, v. pf. einen Einschnitt machen, incido.
 Зарезивање, n. das Einschnneiden, incisio.
 Зарезивати, зујем, v. impf. einschneiden, incido; не зарезује га ни у к***ц (м. j. не боји га се ни мало).
 Зарезотина, f. der Einschnitt, incisura.
 Зарѣхисе, речемсе, v. r. pf. 1) etwas verreden, serio nego: зарекао се да не пије вина; зарекласе свиња да не изједе говна, па девепоме само вр одгризла (осам изјела са свим?). 2) sich verreden, ergo, labor in loquendo.
 Зарзати (за-рзати, заѣрзати?), ржем, v. pf. aufwiehern, hinnitum edo.
 Зарија, m. Zacharias, Zacharias.
 Зарѣкати, ричем, v. pf. erbrüllen, mugitum edo.
 Зарипи, рижем, v. pf. zermühsen, ruen-do corrumpo.
 Зарицање, n. das Verreden, lapsus in loquendo.
 Зарицашице, ричемсе, v. r. impf. 1) verreden, serio nego. 2) sich verreden, labor in loquendo.
 Зарѣкати (за-рѣкати, заѣрѣкати?), рчем, v. pf. anfangen zu schnarchen, incipio stertere.
 Заро, m. hyp. v. Зарија.
 Заробити, им, v. pf. zum Kriegsgefangenen Slaven machen, capio.
 Заробитисе, имсе, v. r. pf. Kriegsgefangen werden, capior.
 Заровити, им, v. pf. zermühsen, ruen-do corrumpo.
 Зароктати, кѣм, v. pf. zu grunzen beginnen, grunnitum edo.
 Заронити, им, v. pf. 1) untertauchen, mergo. 2) bedecken, begraben, contego.
 Зарубити, им, v. pf. zuschlagen (z. B. das obere Ende eines Stabes), aequo.

Зарубљивање, n. das Zuschlagen, aequatio.
 Зарубљивати, љујем, v. impf. zuschlagen, aequo.
 Зарудак, тка, m. der Anfang der Reise (z. B. der Kirschen), rubescentia (?).
 Зарудети, дим, v. pf. (Рес.) } der Zeit;
 Зарудити, им, v. pf. (Срем.) } gung nahe
 Заруђети, дим, v. pf. (Ерц.) } kommen, ad maturitatem accedo, maturesco (roth werden?).
 Заруђивање, n. das Reifwerden, rubendo accedens ad maturitatem.
 Заруђивати, љујем, v. impf. der Reise nahen, maturesco.
 Зарукавље, n. die Stickerei am Ärmel, manicæ ornatus:
 „Сеја брату зарукавље везе —
 Зарукаши, ручем, v. pf. erbrüllen, mugitum edo.
 Заруминитисе, имсе, v. r. pf. roth werden, erubesco.
 Зарурети*, unentbehrlich, summe necessarius.
 Заручан, чна, но, voll, angefüllt, plenus.
 Заручивање, n. das Verwenden (Anfüllen), applicatio.
 Заручивати, чујем, v. impf. verwenden (anfüllen), applico.
 Заручити, им, v. pf. verwenden (anfüllen), applico, impleo (z. B. буре, врећу, торбу, лонац).
 Заручник, m. der Verlobte, sponsus, desponsus.
 Заручница, f. die Verlobte, sponsa, desponsata.
 Засавица, f. ein Arm der Save auf der serbischen Seite, der nach langem Umwege, Mitrowitz gegenüber, wieder in die Save zurückkommt.
 Засведочити, им, (Рес. и Срем.) vide засведочити.
 Засвѣраши, ам, v. pf. } anfangen zu
 Засвѣрети, рим, v. pf. (Рес.) } pfeifen
 Засвѣрити, рим, v. pf. (Срем.) }
 Засвѣрјети, рим, v. pf. (Ерц.) } (auf der Pfeife, Dudelsack), incipio canere (fistula, utriculo).
 Засвједочити, им, v. pf. (Ерц.) bezeugen, testor.
 Заседа, f. (Рес. и Срем.) vide засједа.
 Заседање, n. (Рес. и Срем.) vide засједање.
 Заседати, ам, (Рес. и Срем.) vide засједаши.
 Заседнути, нем, vide засести.
 Засека, f. (Рес. и Срем.) vide засјека.
 Засена, f. (Рес. и Срем.) vide засјена.
 Засенак, тка, m. (Рес. и Срем.) vide засјенак.
 Засенити, им, (Рес. и Срем.) vide засјенити.

Засести, седем (говорисе и заседнем), (Рес. и Срем.) *vide засјести*.
Засећи, сечем, (Рес. и Срем.) *vide засјећи*.
Засећисе, сечемсе, (Рес. и Срем.) *vide засјећисе*.
Засијатисе, амсе, v. r. pf. *erglänzen, effulgeo*.
Засипање, n. 1) das Ueberschütten, Verschütten, obrutio. 2) das Hineinschütten, infusio.
Засипати, ам (и засипљем), v. impf. 1) verschütten, überschütten, obruo. 2) hineinschütten, infundo.
Засипити, им, v. pf. н. п. мањеко, anlaben, das Lab in die Milch schütten, coagulum injicio.
Засипити, им, v. pf. 1) sättigen, satio. 2) satt bekommen, satior.
Засјајатисе, сјајимсе, *vide засја*.
Засјатисе, јамсе, *тисе*.
Засједа, f. (Ерц.) der Hinterhalt, insidiae.
Засједанје, n. (Ерц.) 1) das Bauern, insidiatio. 2) das Versitzen, mora.
Засједати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) lauern, insidior. 2) sich versetzen, sedendo morari.
Засједнути, нем, *vide засјести*.
Засјека, f. (Ерц.) der Berchau, arbores stratae pro munimento.
Засјена, f. (Ерц.) das Blendwerk, praestigiae.
Засјенак, нка, m. (Ерц.) у засјенку, in dem Mondeschatten, in umbra lunari.
Засјенити, им, v. pf. m. j. очи, blenden, praestigior.
Засјести, сједем (говорисе и засједнем), v. pf. (Ерц.) 1) sich in Hinterhalt legen, insidior. 2) sich versetzen, sedendo moror.
Засјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) 1) anbauen, ancido. 2) пун, verbauen, arboribus stratis impedio.
Засјећисе, сијечемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich verbauen, muniri arboribus stratis.
Заскакатисе, качемсе, v. r. pf. aufspringen, exsilio.
Заслада, f. der Nachtsch, das Dessert, mensa secunda; bellaria.
Засладити, им, v. pf. 1) versüßen, reddo dulce, dulcoro. 2) Nachtsch halten, mensam secundam habeo.
Заслађивање, n. das Versüßen, dulcoratio.
Заслађивати, жујем, v. impf. versüßen, dulcoro.
Заслањање, n. *vide заслоњање*.
Заслањати, ам, *vide заслоњати*.
Заслапити, им, (Рес. и Срем.) *vide заслапјетити*.

Заслапјетити, им, v. pf. (Ерц.) erblinden, oculis cari (fig.).
Засланиити, им, v. pf. гођен, тисо obducor: шпа си засланио (кажу ћетету кад плаче).
Заслон, m. *vide заклон*.
Заслоњити, им, *vide заклоњити*.
Заслоњање, n. *vide заклоњање*.
Заслоњати, ам, *vide заклоњати*.
Заслуга, f. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) das Verdienst, meritum.
Заслуживање, n. das Verdienen, promeritio (?).
Заслуживати, жујем, v. impf. verdienen, promerere.
Заслужити, им, v. pf. verdienen, promerere.
Засмакање, n. das Würzen, conditio.
Засмакати, мачем, v. impf. würzen (öferr. vermafen), condio.
Засмејатисе, јемсе, (Рес. и Срем.) *vide засмијатисе*.
Засмијатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) auflassen, rideo.
Засмолати, им, v. pf. versprechen, pisco.
Засмочак, чка, m. *vide зачина*.
Засмочити, им, *vide зачинити*.
Засмрадити, им, v. pf. anstänken, foetore impleo.
Засмрдети, дим, v. pf. (Рес.) Gestank
Засмрдити, дим, v. pf. (Срем.) von sich
Засмрђети, дим, v. pf. (Ерц.) geben, foeteo.
Засопће, нах einander, continuo: при пун засопце.
Заспати, ним, v. pf. einschlafen, obdormio.
Засрамити, им, v. pf. beschämen, pudefacio, pudorem injicio.
Засрати, серем, v. pf. beschreiben, consasco.
Застава, f. мјесто на дно спола, према горњем челу, der Platz unten am Tische, dem Hausherrn gegenüber, triclinii pars:
 „У заставу војводу Милоша —
 Код Срба је по Ериеговини и сад обичај, да у заставу (кад је каква част) посаде равнога ономе, који сједи у горњем челу.
Застаратисе, амсе, *vide забрнутисе*.
Застати, анем, v. pf. treffen, finden, offendo.
Застатисе, анемсе, v. r. pf. sich befinden, fern, sum, existo.
Застидети, дим, v. pf. (Рес.) beschämen
Застидити, им, v. pf. (Срем.) menpu-
Застидјети, дим, v. pf. (Ерц.) dore ad-
 ficio.
Застирање, n. das Bebreiten (des Zimmerbodens mit Teppichen), constratio

Застираати, рем, v. impf. bebreiten, consternere.
 Застирач, м. das, womit z. B. das Zimmer bebreitet wird, stragulum.
 Засторак, рка, м. das, womit ein vorderer Saß oben bebreitet wird, um ihn zumachen zu können, stragulum sacci (?).
 Нашла врка засторак.
 Застрањити, им, v. pf. 1) im Ansteigen nicht gerade aus, sondern nach der Seite gehen, oblique ascendo, aut descendendo. 2) fig. abweichen, deslecto.
 Застрањивање, н. das Abweichen, deflexio, ascensus aut descendus obliquus.
 Застрањивати, њујем, v. impf. 1) schief bergan oder bergab steigen, descendendo vel ascendo oblique. 2) vom rechten Pfade abweichen, aberro, deslecto.
 Застрѣти, ем, застрѣо, (Рес. и Срем.) vide застријети.
 Застријети, рем, застрѣо, v. pf. (Ерц.), bebreiten, consterno.
 Заструга, f. eine hölzerne Schüssel mit Deckel (auf Reisen, für Käse, Kaviar u. dgl.), vas ligneum cum operculo.
 Застругати, рујем, v. pf. schaben, rado.
 Застудети, ди, v. pf. (Рес.) kühl, kalt
 Застудити, ди, v. pf. (Срем.) werden,
 Застуђети, уди, v. pf. (Ерц.) frigescio.
 Заступање, н. das im Wege seyn, impedio.
 Заступати, ам, v. impf. im Wege seyn, obsio.
 Заступити, им, v. pf. in den Weg treten, obsisto.
 Засукаати, учем, v. pf. 1) zurückschlagen, zurückschürzen, rescingo. 2) н. п. бркове, zurückstreichen, zurückdrehen, retorqueo.
 Засукивање, н. das Zurückschlagen, rescinctio.
 Засукивати, кујем, v. impf. 1) Zurückschlagen, rescingo. 2) н. п. бркове.
 Засукијати, ам, v. pf. н. п. пушку.
 Засути, спем, v. pf. 1) verschütten, überschütten, obruo. 2) hineinshütten, infundo: засуо да меље.
 Засучак, чка, м. der Wicfel, glomus (i. B. von Zeig).
 Засушвање, н. das Vertrocknen, exsiccatio.
 Засушвати, шујем, г. impf. vertrocknen exsiccior.
 Засушити, им, v. pf. vertrocknen, exareo: аиф засушила крава, коза, овца и т. д.
 Зашаванак, ика, м. flacher ebener Platz im Gebirge, locus planus in monte.
 Зашајати, јим, v. pf. ableugnen, abnegare; verheimlichen, reticere.

Зашајнути, нем, vide зашајати.
 Зашамањити им v. pf. gerade aufgehen, gänzlich zu Grunde gehen, penitus interire.
 Зашамањитисе, имсе, v. г. pf. völlig zu Grunde gehen, internecione deleor.
 Зашапање, н. das Zuschmelzen, obductio, inductio.
 Зашапати, ам (и зашапљем), v. impf. von oben zuschmelzen, obduco cera cet.
 Зашапкаати, ам, v. pf. zutreten, zusampfen, concusco.
 Зашајати (говорисе и зашајнути), так-нем, v. pf. hinter—, auf etwas stehen, impono, praefigo.
 Затвор, м. die gefängliche Haft, der Arrest, custodia: он је у затвору, er ist (im Gefängniß) eingesperrt.
 Затворање, н. 1) das Einsperren, custodia. 2) das Zusperren, oclusio.
 Затвораати, ам, v. impf. 1) einsperren, gefangen setzen, includo, in custodiam conjicio. 2) verschließen, occludo.
 Затвориати, им, v. pf. 1) einsperren, includo. 2) verschließen, occludo.
 Затегнути, нем, v. pf. anziehen, spannen, tendo.
 Затезање, н. 1) das Spannen, tensio. 2) das Sträuben, reluctatio.
 Затезати, тежем, v. impf. spannen, tendo.
 Затезаатисе, тежемсе, v. г. impf. sich sträuben, obluctor.
 Заћерати, ам, (Рес. и Срем.) vide заћерати.
 Заћератисе, амсе, v. г. pf. (Рес. и Срем.) vide заћератисе.
 Заћеривање, н. (Рес. и Срем.) vide заћеривање.
 Заћеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide заћеривати.
 Заћериватисе, рујемсе, (Рес. и Срем.) vide заћериватисе.
 Заћесаати, тешем, v. pf. anheuen (wie der Zimmermann macht), accido.
 Заћесати, тешем, v. pf. 1) treffen, offendere. 2) den Weg abschneiden, intercludo.
 Заћесатисе, тешемсе, v. г. pf. 1) sich befinden, seyn, sum. 2) kome, geloben, sich anheischig machen, sich verpflichten, obligo me:
 „Јер сам се ја кнезу заћекао
 „Да закољем Турског цар' Мура-
 ма —
 Заћесачати, ам, v. pf. schwanger werden, ingravidari.
 Заћирање, н. das Ausrotten, extirpatio.
 Заћирати, рем, v. impf. ausrotten, extirpo.
 Заћисак, сва, м. vide запушач.

Затпискивање, н. das Verstopfen, obturatio.
 Затпискивати, кујем, v. impf. verstopfen, obturo.
 Затписнути, нем, vide запушити 1.
 Затпицање, н. (Срем.) vide затјецање.
 Затпицати, пичем, (Срем.) vide затјецати.
 Затпицаписе, пичемсе, (Срем.) vide затјецаписе.
 Затјецање, н. (Ерц.) das Betreten (auf einer That), deprehensio; das Vertreten des Weges, obstitio (?).
 Затјецати, тјечем, v. impf. (Ерц.) 1) betreten, deprehendo. 2) den Weg vertreten, obsisto.
 Затјецаписе, тјечемсе, v. r. impf. (Ерц.) 1) sich befinden, sum. 2) verreden, serio negare aut pertendere.
 Затјо (за то), datum, ideo.
 Затјомити, им, v. pf. (сп.)
 „— цареву благо затјомити —
 „И у прну земљу закопаше —
 Затјопити, им, v. pf. zuschmelzen, liquando claudo (das Schnitzholz mit Schmelz).
 Затјочник, м. (сп.) der Verpflichtete, der sich zu etwas anheischig gemacht), obligatus, (besonders der Kampfheld, pugillator):
 „Изидио је краљев затјочник —
 „Весели се краљев затјочник —
 Затјрепнати, пјем, v. pf. erzittern, intremo:
 „Нешто затјрепнати,
 „Нешто зазвекети —
 Затјрепнати, пјем, v. pf. erzittern, (z. B. mit den Augen), mico oculis und sonst, inhorresco.
 Затјрепнати, пјим, v. pf. (Рес.) } erzittern
 Затјрепнати, пјим, v. pf. (Срем.) } sit-
 Затјрепнати, пјим, v. pf. (Ерц.) } tern (vom Laube); aufräusen, aufplattern, inhorresco; evolo cum strepitu.
 Затрка, f. der Anlauf (zum Hinüberspringen) incursus: скочити (или прескочити шпногоћ) из затрке.
 Затркаписе, рјемсе, vide затрчачисе 1.
 Затркивање, н. vide затрчачавање.
 Затркиваписе, кујемсе, vide затрчачаписе 1.
 Затрњити, им, v. pf. н. п. трешњу, verdornen (z. B. die Kirsche, damit die Kinder nicht dazu können), spinis circumdo.
 Затрњивање, н. das Verdornen, serpentum spinosum.
 Затрњивати, њујем, v. impf. verdornen, spinis defendo.
 Затрчавати, рујем, v. pf. м. j. рибу у води, betauelnden Köder streuen, escas venenatas projicio,

Затроношити, им, v. pf. м. j. правку, die Kirche einweihen, consecro ecclesiam (von Trobos?). У Јадру имају два намаспира: Троноша и Вошњак. Онуда приповиједају да су и градили двије сестре (Лазарење кћери), па једна другу запинала (кад су се састале), колико је која начинила; онда она што је градила Троношу рекла: „Ја сам тек затроношила.“ И од тога се назове Троноша. А друга рекла: „Ја сам нешто начинила као мали вошњачић (м. j. као за вошке).“ И од тога остане Вошњак. Троноша служи и сад, а Вошњак је пуси Бог зна од кад.
 Затрчавање, н. das Uebereinanderwerfen, superinjectio.
 Затрчавати, ам, v. impf. übereinanderwerfen, everto.
 Затрчати, ам, v. pf. übereinanderwerfen, obruo.
 Затрћи, рем, затрџо, v. pf. austrotten, extirpo.
 Затрчисе, ремсе, затрџосе, v. r. pf. zu Grunde gehen, pereor.
 Затрџити, им, v. pf. blasen, ins Horn, in die Trompete), buccinor.
 Затрџити, им, v. pf. bemühen, ermunten, fatigo.
 Затрџити, ним, v. pf. } schwans
 Затрџити, ним, v. pf. (Ерц.) } ger werden, ingravidor.
 Затрџивање, н. das Bemühen, defatigatio.
 Затрџивати, њујем, v. impf. bemühen, fatigo.
 Затрчачавање, н. das Anlaufen (zum Sprunge), incursio.
 Затрчачаписе, амсе, v. r. impf. anlaufen, Anlauf nehmen, incurro. 2) затрчавасе, ес ентфährт ihm (was er sonst eben nicht gesagt hätte), elabatur ei quandoque, quod mallet non dixisse.
 Затрчачисе, чимсе, v. r. pf. 1) anlaufen, incurro. 2) затрчао се, ес іст ihm (die Rede) entfahren, excidit ei inter loquendum.
 Затубаси, на то, abgestumpft, obtusus.
 Затубити, им, v. pf. н. п. рупу какву, м. j. мешину на њу тубац да се увати лисица или жавац, eine eigene Art Falle (тубац) vor das Fuchslotz stellen, laqueos (?) pono. cf. тубац.
 Затубити, им, v. pf. abstumpfen, obtundo, retundo.
 Затубрање, н. das Werfen hinter etwas, jactus post —.
 Затубрати, ам, v. impf. hinter etwas werfen, jacio post —,

Замуратице, амсе, v. impf. sich (in die Welt) hinein werfen, abiisse peregre.
 Замурати, им, v. pf. hinter etwas werfen, rejicio.
 Замуратице, имсе, v. r. pf. у свијет, sich in die Welt hineinwerfen, abiisse peregre.
 Замурчати, ам, v. pf. anfangen tür-
 lisch zu reden, zu singen, turcice pro-
 loquor, assino.
 Замући, шумем, vide забити.
 Замућисе, учемсе, vide забитисе.
 Заћерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) hinein-
 schlagen, immitto. 2) hinter — treiben,
 ago post —.
 Заћератисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) los-
 stürzen, impetum facio.
 Заћеривање, н. (Ерц.) 1) das Hinein-
 schlagen, immissio. 2) das Treiben hin-
 ter —, actio post — 3) das Losstürzen,
 impetus.
 Заћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.)
 1) hineintreiben, immitto. 2) hinter —
 treiben, ago post —.
 Заћериватисе, рујемсе, v. r. impf.
 (Ерц.) losstürzen, impetum facio.
 Заћи, заћем, v. pf. 1) hinter — gehen,
 eo post — 2) sich verirren, aberro. 3) nach
 der Reihe gehen (z. B. von Haus zu
 Haus), ex ordine eo.
 Заћопати, им, v. pf. | mit Roth ver-
 Заћопити, им, v. pf. | schmieren, luto
 obliuo.
 Заувар је (за увар је) vide увар је.
 Заударање, н. das Riechen nach etwas,
 odor.
 Заударати, ам, v. impf. riechen nach
 etwas, oleo: заудара месо, — вино на
 буре и т. д.
 Заударити, им, v. pf. einen Geruch
 bekommen, adoleo.
 Зауздавање, н. das Zäumen, infrenatio.
 Зауздавати, ам, v. impf. zäumen, in-
 freno.
 Зауздаати, ам, v. pf. zäumen, infreno.
 Заузеписе, змемсе, v. r. pf. с ким,
 sich zusammen thun mit einem, socior.
 Заујати, јим, v. pf. hu! machen (vom
 Winde, Meere), strideo.
 Заујатисе, јимсе, v. r. pf. losfahren
 (vom Schiffe), cum stridore procuro,
 feror.
 Заукаати, учем, v. pf. hu! schreien,
 inclamo io ut audiat, ubi sim, absens
 sodalis. 2) hu! machen in die Finger
 vor Frost, foveo digitos anhelitu.
 Зауларити, им, v. pf. коња, halstern,
 capistro.
 Заурапати, ам, v. pf. aufheulen, exululo.
 Зауставити, им, v. pf. hemmen, in-
 hibeo.
 Зауставитисе, имсе, v. r. pf. still ste-
 hen, subsisto,

Заустављање, н. das Hemmen, inhi-
 bitio.
 Заустављати, ам, v. impf. hemmen,
 inhibeo.
 Заустављатисе, амсе, v. r. impf.
 still stehen, subsisto.
 Заустити, им, v. pf. den Mund öffnen
 zum Sprechen, aperio os ad proloquen-
 dum: заустити да рече, на опет
 не ће.
 Заучаати, чим, v. pf. zu heulen anfangen
 (vom Winde, den Wogen des
 Meeres), strideo.
 Зауш, м. das Umschwemmen (Umdre-
 hen) des Schiffs, das Strom aufwärts
 fährt, retorsio navis: откинула лађа,
 на зауш; уватио зауш лађу.
 Заушак, шка, м. vide приушак.
 Заушитисе, шисе, v. pf. н. п. лађа,
 sich umdrehen; umgedreht werden, re-
 torqueor, (vom Schiffe, das stromauf-
 wärts fährt).
 Заушиници, м. pl. die Ohrdrüsen, glan-
 dulae parotides.
 Захвалиши (или зафалиши), им, v. pf.
 (у Сријему, у Бачкој и у Банату по
 варошима; а селаци (кад оће да
 говоре као и варошани) кажу:
 заквалиши, или завалиши)
 коме, danken, gratias ago.
 Захваљивање (зафаливање), н. das
 danken, gratiarum actio.
 Захваљивати (зафаливати) љујем,
 v. impf. danken, gratias ago.
 Зацѣнити, им, (Рес. и Срем.) vide
 зацијенити.
 Зацѣнитисе, немсе, v. r. pf. den Athem
 verlieren vor heftigem Weinen; schluch-
 zen, spiritum intercludo plorando,
 singultio.
 Зацијенити, им, v. pf. (Ерц.) schä-
 fen, einen Preis setzen auf die Waare,
 pretium constituo.
 Зацуцукати, ам, v. pf. hincinschaufeln,
 intrudo oscillando.
 Зачевљити, им, v. pf. 1) (die Flinte)
 spannen, intendo telam (flintam). 2)
 vide завлачити.
 Зачеље, н. горње чело, м. j. мјесто
 на вр стола, ће обично старјешинка
 сједи кад се руча, или вечера, der
 oberste Platz am Tische, trichium pars.
 Зачељустити, им, vide завлачити.
 Зачѣнити, им, v. pf. verstopfen, zu-
 sprunden, epistomio obturo.
 Зачепркаати, ам, v. pf. 1) anfangen zu
 scharren (wie die Henne), rado ut gal-
 lina. 2) verscharren, radendo obruo.
 Зачѣтак, тка, м. der Anfang, initium,
 cf. почетак.
 Зачѣти, чнем, v. pf. 1) vide заночети.
 2) empfangen, concipio (von der Kuh,

Stute, dem Schafe). 3) зачала се кавга, entstanden, exorta est rixa.
 Зачина, f. die Würze, condimentum. Тешко лонцу из села зачине чекајући.
 Зачинити, им, v. pf. 1) würzen, condio. 2) fig.
 „Све је коло главом надмашила, „А господским лицем зачиниола —
 Зачињање, n. 1) vide започињање. 2) die Empfängniß, conceptio.
 Зачињање, n. das Würzen (öfterr. Ver-machen), conditio.
 Зачињаши, њем, v. impf. 1) vide започињаши. 2) empfangen, concipio.
 Зачињаши, ам, v. impf. würzen, (ver-machen), condio.
 Зачкаши, ам, v. pf. (eine Rixe) verstopfen, obturo, obstruo.
 Зачкољина, f. die verstopften Rixen, rit-mae oppilatae.
 Зачудишисе, имсе, v. pf. sich verwun-dern, miror. Зачудио се пребијеној голајени (кажу, особито жене, оно-ме, који се чему зачуди: да не би оно урекао, чему се чуди; а ђе-мешу, и другоме млађем кажу: епо-ни говна на носу, уприсе).
 Зачути, чујем, v. pf. hören, exaudio.
 Зацакаши, v. pf. lärmern, tumultum cieo.
 Зацекерити, им, v. pf. zuckern, sac-charo condio.
 Зашивање, n. das Vernähen, obsutio.
 Зашиваши, ам, v. impf. vernähen, obsuo.
 Зашиљивање, n. das Zuspißen, acuminatio
 Зашиљиваши, љујем, v. impf. } zuspißen,
 Зашиљити, им, v. pf. } acumino.
 Зашишати, шијем, v. pf. zunähen, obsuo.
 Заштедети, дим, v. pf. (Рес.) } er-
 Заштедити, дим, v. pf. (Срем.) } spa-
 Заштеђети, штедим, v. pf. (Ерц.) } ren,
 parsimonia acquirō.
 Заштипити, им, v. pf. beschirmen, protego.
 Заштипитишисе, имсе, v. r. pf. sich schirmen, defendo me:
 „Сд сунца се шпитом заштипити,
 „А од вјетра свиленом марамом —
 Зашто, 1) warum? quare? 2) weil, quoniam.
 Зашушкаши, ам, v. pf. 1) rauschen wie die fliehende Siderer), constrepo, inhorreo. 2) leicht bedecken (z. B. etwas mit Laub), contego leviter.
 Забабашисе, амсе, v. r. pf. sich runzeln wie bei einem alten Weibe, consene-sco (als Replik auf die Begrüßung mit баба):
 А. Баба!
 Б. Иди ноге ти се збабале, није-сам ја баба.

Збацавање, n. das Herunterwerfen, dejectio.
 Збацавати, цујем, v. impf. herabwer-fen, dejecto.
 Збацити, им, v. pf. herabwerfen, de-jicio.
 Збег, m. (Рес. и Срем.) vide збег.
 Збегисе (говорисе и збегнутисе), збе-гнемосе, (Рес и Срем.) vide збегисе.
 Збивање, n. das Geschehen, die Erfül-lung, effectus.
 Збиваши, васе, v. r. impf. in Erfül-lung gehen, abeo in effectum.
 Збијање, n. vide сабијање.
 Збијати, ам, vide сабијати.
 Збијатисе, амосе, vide сабијатисе.
 Збиља, f. 1) die Wirklichkeit, der Ernst, veritas: serium: говориш ли ти то од збиље? 2) збиља! a propos! пош-еин! audi, heus, quid ais.
 Збиљски, adv. im Ernste, serio.
 Збиши, збијем, vide сабиши.
 Збишисе, збијемосе, vide сабишисе.
 Збишисе, будесе, v. r. pf. in Erfül-lung gehen, exeo, fio.
 Збјег, m. (Ерц.) der Zusammenlauf der Flüchtlinge, confugium.
 Збјегисе (говорисе и збјегнутисе), збјегнемосе, v. r. pf. (Ерц.) 1) zusam-menlaufen, concurro. 2) zusammenlau-fen (vom Tuch), contrahor.
 Збор (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) wegen, ob. cf. c.
 Зббј, m. am Pfluge, pars aratri.
 Зббр, m. die Versammlung, Gesellschaft, Unterhaltung, Gespräch, concio:
 „Збор зборила господа Ришканска —
 „Збор збориле младе Земункиње,
 „Збор збориле, па су говорилае —
 Зборјење, n. das Sprechen, confabulatio.
 Зборити, им, v. impf. sprechen, loqui, confabulari.
 Зббритишисе, n. Platz, wo man sich ver-sammelt, locus conventus.
 Званица, f. најенише се говори у млож-броју званице, m. j. они који се з оу накрено име. У пјесмама се налази и у завнице, n. п.
 „У Марка је много узавница:
 „Двјеста пона, трисна калуђера —
 geladene Gäste (zum kreno име, wel-ches f.) conviva vocati.
 Звање, n. das Rufen, vocatio.
 Звати, зовем, v. impf. rufen, voco.
 Зватисе, зовемсе, v. r. impf. heißen, vocor: како се зове?
 Звезда, f. (Рес. и Срем.) vide зви-језда.
 Звездица, f. dim. v. звезда.
 Звѣка, f. der Klang, sonus.
 Звѣкан, m. der Dummbart, stultus.
 Звѣкст, m. vide звѣка:

„Ја ћу бити на чардаку,
дукаше бројати,
„Дукаши ће звекетати,
по звекету дођи —

Звекетање, н. vide звечање.

Звекетати, кетем, vide звечати.

Звекнути, нем, v. pf. erklingen, resono.

Звекнути, нем, pf. v. auf den Kopf schlagen (daß es erklingt), ferio caput alicui ut resonet: звекнуо га по глави.

Звѣр, f. (Рес. и Срем.) vide звјер.

Звѣрање, н. (Рес. и Срем.) vide звјерање.

Звѣрати, ам, (Рес. и Срем.) vide звјерати.

Звѣре, еша, н. (Рес. и Срем.) vide звјер.

Звѣриње, н. (Рес. и Срем.) vide звјериње.

Звѣрка, f. (Рес. и Срем.) vide звјерка.

Звѣркање, н. dim. v. звечање.

Звѣркаши, ам, dim. v. звечати.

Звѣцнути, нем, dim. v. цвекнути.

Звѣчак, чка, м. der Glockenschwengel, pistillum campanae.

Звѣчан, м. град у Косову. Звѣчанскѣ, ка, ко, von Звѣчан.

Звѣчање, н. das Klingen, sonus.

Звѣчати, чим, v. impf. klingen, sono.

Звѣчка, eine eiserne Platte, die in den Klöstern, besonders in der Türkei, statt der Glocke dient, campanae ferreae genus simplicissimum (tabula ferrea).

Звѣжд, м. eine Gegend der nanja Пожаревачка.

Звѣждање, н. das Pfeifen, sibilatio.

Звѣждати, дим, v. impf. pfeifen, sibilo.

Звѣцнути, нем, v. pf. einen Pfiff thun, sibilum edo.

Звѣјезда, f. (Ерц.) der Stern, stella.

Ковати, или подизати, кога у звѣјезде. 2) (ст.) град некакав:

„О Иване од Звѣјезде града —

Звѣјер, f. (Ерц.) das wilde Thier, fera.

Звѣјере, звѣјерета, н. vide звјер.

Звѣједица, f. dim. v. звѣјезда.

Звѣјерање, н. (Ерц.) das scheue Umherblicken, circumspectio formidolosa.

Звѣјерати, ам, v. impf. (Ерц.) scheu umher blicken, pavide circumspicio.

Звѣјериње, н. (Ерц. coll.) die Thiere des Waldes, ferae.

Звѣјерка, f. (Ерц.) ein Waldthier, ein Stück Wild, fera.

Звонар, м. 1) der Glockengießer, fusor campanarum. 2) der Glöckner, Glöcklenläuter, Küster, pulsator campanarum.

Звонара, f. der Glockenthurm, turris campanaria.

Звонарев, ва, во, } des звонар, fusoris

Звонаров, ва, во, } aut pulsatoris campanae.

Звонарскѣ, ка, ко, der звонар, fusor aut pulsatorum campanarum.

Звонити, им, v. impf. läuten, pulso campanam.

Звонце, цета, н. dim. v. звоно, das Glöckchen, campanula.

Звонѣње, н. das Läuten, sonus et pulsatio campanae.

Зворник, м. Stadt und Festung am linken Ufer der Drina, eine Tagreise von der Save. Србљи (око Зворника) приповиједају, да је Зворник зидао некакав Звонимир незнабожац прије Риста на 800 година.

Зворничанин, м. човек из Зворника.

Зворничкѣ, ка, ко, v. Зворник.

Звоцање, н. das Schnappen mit den Zähnen, captatio, frendor.

Звоцати, ам, v. impf. mit den Zähnen schnappen, capto dentibus.

Звоцнути, нем, v. pf. schnappen, klappen (wie der Hund, Storch), capto dentibus, strepo.

Зврцање, н. das Schnippchen schlagen, talitatio.

Зврцати, ам, v. impf. einem ein Schnippchen schlagen, geben, talitro percutio.

Зврцнути, нем, v. pf. kora, einem ein Schnippchen geben, talitro percutio.

Звръка, f. der Nasenstüber, Schneller, talitrum: нијесам га ни зврчком ударно.

Зградити се, имсе (ди ми се), v. r. pf. eifelhaft werden, anekeln, attaedet: зградио сам се на —; зградио ми се.

Зграђање, н. das Treffen, collineatio.

Зграђати, ам, v. impf. treffen, collineo.

Згразити, им, v. pf. zertreten, conculco.

Зглавак (зглабак?), вка, м. das Gelenk, articulus.

Згледање, н. das Anblicken, aspectio.

Згледати, ам, v. pf. erblicken, conspicio.

Згледаписе, амосе, v. r. pf. } sich gegen-

Згледаписе, амосе, v. r. impf. } seitig an-

blicken, invicem se aspicere.

Зглобити, им, v. pf. м. п. лијес (das Zerstreute, Zerlegte) zusammenlegen, das Geschirr zusammenbringen, compono, colligo.

Зглобљавање, н. das Zusammenfügen, consertio.

Зглобљавати, ам, v. impf. zusammenfügen, consero.

Згњечити, им, v. pf. zusammenkneten, subigo, depso.

Згода, f. die Gelegenheit, Bequemlichkeit, oportunitas: жива згода; брзгате!

Згодан, дна, но, ganz recht, bequem, opportunus: згодна пушка, пуна.

- Згодити, им, v. pf. treffen, ferio, collineo.
- Згорепице, рисе, v. r. pf. т. j. вапра, zu Blut zusammenbrennen, ardore confici.
- Зготовити, им, v. pf. н. п. ручак, јело, bereiten, adparare.
- Зграбити, им, v. pf. ergreifen, corrigio.
- Зград, а, f. das Gebäude, aedificium.
- Зградица, f. dim. v. зграда.
- Згрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide згријати.
- Згрејити, им, (Рес. и Срем.) vide згријешити.
- Згризање, п. Abfressen, Abweiden, depascio.
- Згризати, ам, v. impf. abfressen, depascor.
- Згријати, јем, v. pf. (Ерц.) erwärmen, calefacio.
- Згријешити, им, vide сagriјешити.
- Згристи, ризем, v. pf. abfressen, depascor.
- Згринути, нем, v. pf. 1) zusammenfassen, corrado. 2) wegschaffen, degradado.
- Згрозитице, имсе, v. r. pf. zusammenfandern, cohorrere.
- Згртање, п. 1) das Zusammenfassen, collectio. 2) das Auseinanderbreiten, dispersio.
- Згртати, грџем, v. impf. 1) zusammenfassen, colligo. 2) auseinanderfahren, dispergo.
- Згрувати, ам, v. pf. zerstoßen, contundendo.
- Згритишисе, шпи ми се, v. r. pf. Art Stels, wenn man z. B. Fettes ist, oder ein Stein im Brot ist, horret palatum.
- Згубити, им, (сп.) vide сарубити: „Милош згуби Турског цар' Мурама, „И Турака дванаест иљада —
- Згулити, им, v. pf. abreißen, schinden, deripio, excoquo: алину, кожу.
- Згуљивање, п. das Entblößen, denudatio.
- Згуљивати, љујем, v. impf. entblößen, denudo.
- Згуснутице, несе, v. r. pf. dick, dicht werden, condensor.
- Здела, f. (Рес. и Срем.) vide жђела.
- Здерати, рем, vide згулити.
- Здјела, f. (Ерц.) vide жђела.
- Здрав, ва, во, 1) gesund, sanus, validus. 2) н. п. лонац, чаша, ganz unverletzt, integer, incolumis; daher Ђевојка. 3) здрав здравциш (здравцаш?), здрава здравциша, здраво здравцишо, ferngesund, sanissimus.
- Здравац, вца, ш. eine Art Gebirgs-
- рflanze, die die Mönche, wenn sie in's Dorf kommen, dem Hausherrn und den Frauen darbiehen (у крајини Неготинској и у Кључу), herbae genus.
- Здравити, им, v. impf. 1) gesund werden, genesen, convalesco. 2) Gesund-heit zutrinken, propino:
- „Чашом здрави Ришњанин Иваме,
„А Мијајло књигом из њедара —
- Здравица, f. чаша, што се пије у здравље, der Gesundheitstrunk, propinatio.
- Здравко, m. Mannsname, nomen viri.
- Здравље, n. die Gesundheit, valetudo.
- Здрављење, п. 1) das Genesen, recuperatio valetudinis. 2) vide наздрављање.
- Здрављиче, п. hyp. v. здравље.
- Здраво, 1) gesund, integra valetudine. 2) tüchtig, stark, valide: здраво га је ударио; немој здраво спезати.
- Здравциш, та, то, cf. здрав.
- Здробити, им, v. pf. zerbrockeln, perfrigo.
- Здрозгати, ам, v. pf. zerschmettern, comminuo.
- Здрпитице, имсе, v. r. pf. sich entzweyen, bis zu Thätlichkeiten, rixor.
- Зџа, der Fink, fringilla.
- Зџв, m. (Рес. и Срем.) vide зијев.
- Зџвање, п. (Рес. и Срем.) vide зијевање.
- Зџвати, ам, (Рес. и Срем.) vide зијевати.
- Зџвнути, нем, (Рес. и Срем.) vide зијевнути.
- Зџање, п. eine Art schwingender Bewegung, agitatio futuensis.
- Зџати, ам, v. impf. sich schwingend bewegen, agitari futuendo.
- Зџнути, нем, v. pf. eine schwingende Bewegung machen, agitari futuendo.
- Зџити*, m. das Del (Baumöl), oleum. cf. уље.
- Зџитишпи, им, v. impf. mit Del würzen, oleo condio.
- Зџитишница, f. суд, што се у њему држи зџити, das Delfläschchen, ampulla olearia.
- Зџитињење, п. das Delen (Würzen mit Del), oleatio.
- Зџитиш-пјане*, vide маслинка.
- Зџитиш*, adj. olivengrün oleaginus.
- Зџо, m. hyp. v. зџ: мени зџо! мени зџо! (вичу ђеца кад се играју зџа).
- Зелѣмбаћ (зеленбаћ), m. die grüne Eidechse, lacerta viridis.
- Зелѣн, f. die Grüne, das Grüne, viriditas. 2) (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide поврће.
- Зелен, ва, но, 1) grün, viridis. 2)

grün, d. i. unreif, immaturus: млад и зелен (као гушчје говно), der Gelfschnabel, imberbis.

Зелена када, f. narcissus pseudonarcissus Linn.

„Плави зумбул и зелена када — Зеленеши, ним, (Рес.) vide зелењети. Зеленеписе, нимсе, (Рес.) vide зелењетисе.

Зеленика, f. т, j. јабука:

„О јабуко зеленоко!

„Што с' толики род родила —

Зеленило, n. die grüne Farbe, grünes Farbmittel, pigmentum viride.

Зелениши, им, v. impf. 1) grün färben, colorem viridem induco, colore viridi inficio. 2) (Срем.) vide зелењети.

Зелениписе, нимсе, (Срем.) vide зелењетисе.

Зеленкаш, ша, мо, grünlich, subviridis.

Зеленко, m. зелен коњ, der Apfelschimmel, equus albi genus.

Зеленџак, џка, m. зелен кукуруз, grüner (unzeitiger) Kukuruz (Mais).

Зелењети, ним, v. impf. (Ерц.) grünep, viresco.

Зелењетисе, нимсе, v. г. impf. (Ерц.) grünep, vireo.

Зеља, m. (Рес и Срем.) vide зељо.

Зеља, m. vide зељо.

Зељан, на, но, n. п. пипа, von wilden Gemüse, ex olere silvestri.

Зеље, n. wildes Gemüse, olus silvestre.

Зељин (зељин), на, но, des зеља, bovis cani.

Зељо, m. (Ерц.) ein Schimmelochse, bos canus.

Зељов, m. зелен пас, graulicher Hund, canis canus.

Зељовлев, ва, во, des зељов, canis cani.

Зељош, m. ein Name für große Kanonen (cf. баљемез), nomen tormentis indi solitum:

„А све зељош зељоша дозива —

Зељуг, m. зелен вепар, graues Schwein, porcus canus.

Зељуга, f. зелена крмача, graue Sau, porca cana.

Зељугов, ва, во, des зељуг, porci cani.

Земаљски, ка, ко, irdisch, terrester (im Gegensatz des Himmlischen):

„Или волиш царству небескоме,

„Или волиш царству земаљскоме?

Земан*, m. die Zeit, tempus. cf. вријеме.

Зембила, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Zicker (Art Korb), fisci genus.

Земља, f. 1) die Erde, terra. 2) das Land, terra, regio.

Земљањак, m. der Landmann, popularis. Земљањкиња, f. die Landmännin, popularis femina.

Земљан, на, но, irden, terreus, fictilis.

Земљаница, f. чинија, или чаша, од земље, ein irdenes Geschir, vas fictile.

Земљица, f. dim. v. земља, das Ländchen, das Erdlein, regiuncula.

Земљичка, f. die Semmel, simila.

Земљурина, f. augm. v. земља.

Земљун, m. Semlin, Zemlinum.

Земљунац, нца, m. Semliner, Zemlinensis.

Земљунца, f. die Erdhütte, antrum.

Земљункиња (Земљункиња), f. die Semlinerin, Zemlinensis femina:

„Збор збориле младе Земљункиње —

Земљунски, ка, ко, Semliner, Zemlinensis.

Зенџил*, ла, ла, vide богати.

Зенџилук*, m. vide богаство.

Зеница, f. (Рес. и Срем.) vide зјеница.

Зенсти, зебем, v. impf. frieren, frigeo.

Зердав, m. 1) der Zobel, Zibellina. 2) das Zobelfell, pellis zibellina.

Зерде*, еша, n. eine Art kalter Mehlspeise, mit Honig, cibi genus:

„Жуто зерде у сребрну саву —

Зет, m. der Schwiegersohn, gener.

Зета, f. ријека у Ерцеговини.

Зетов, ва, во, des Schwiegersohns, generi.

Зетовски, ка, ко, 1) der Schwiegersöhne, generorum. 2) adv. wie ein zet, more generi.

Зеџ, m. der Hase, lepus. Плашив као зеџ.

Зечина, f. 1) augm. v. зеџ. 2) das Hasenfell, pellis leporina.

Зечик, m. dim. v. зеџ. das Hässchen, lepusculus.

Зечина, f. das Weibchen vom Hasen, lepus femina.

Зечји, чја, чје, Hasen, leporinus.

Зечји трн, m. die Haubechel, ononis spinosa Linn.

Зивкање, n. dim. v. звање.

Зивкати, ам, dim. v. звати.

Зид, m. die Mauer, murus.

Зидање, n. das Mauern, operis latericii molitio.

Зидар, m. der Maurer, faber murarius.

Зидарев, ва, во, 1) des Maurers, murgarii.

Зидаров, ва, во, 1) Maurer, murgariorum. 2) adv. wie ein Maurer, more murgarii.

Зидати, ам, v. impf. mauern, opus latericium molior.

Зидина, f. augm. v. зид.

Зидине, f. pl. das Gemäuer, Mauerwerk, die Trümmer, ruinae, rudera.
 Зијамет*, m.
 „Осјећи ћу бегом зијамете —
 Зијан*, m. vide шпета.
 Зијанити, им, vide шпешовати.
 Зијање, n. das Maulaffen = feil = haben, Gähnen, hiatio.
 Зијати, ам, v. impf. gähnen, hio.
 Зијфет*, m. (у Србији и у Босни по варошима) vide часи 1.
 Зијев, m. (Ерц.) 1) die Öffnung des Mundes, hiatus. 2) das Gähnen, hiatus. Зашао као зијев по чељадма (у првповијестки). 3) bei den Webern, die Öffnung der Kette, hiatus staminis: оволики ти зијев (кажесе жени, дигнувши ногу, кад је нађе ко ће снује прећу).
 Зијвање, n. (Ерц.) das Gähnen, oscitatio.
 Зијвати, ам, v. impf. (Ерц.) gähnen, oscitor.
 Зијвнути, нем, v. pf. (Ерц.) einmahl gähnen, hio.
 Зила*, f. pl. (ст.) die Teller, bei der türkischen Musik, die Symbeln, cymbala: „Уставите зиле и борије —
 „Стаде јека зила и борија —
 Зима, f. 1) der Winter, hiems. 2) die Kälte, frigus.
 Зими, im Winter, hieme.
 Зимина, f. Schwein oder Rind, das für den Winterhaushalt geschlachtet wird, carnes recudis mactatae pro hieme.
 Зимити, им, vide зимовати.
 Зимни, на, но, Winter =, hibernus.
 Зимовање, n. das überwintern, hibernatio.
 Зимовати, мујем, v. impf. u. pf. überwintern, hiberno.
 Зимовник, m. der Winteraufenthalt Winterquartier (der Räuber), hiberna praedonum:
 „Свијет паде, друми западоше,
 „Плавине се свијетом заевше;
 „По гори се одити не може:
 „Да пиражимо себи зимовника,
 „Бе ће који зиму презимити —
 Зимзелен, f. das Zimmergrün, Wintergrün, vinca minor Linn.
 Зимс, } diesen Winter, hac hieme.
 Зимске, }
 Зимшњи, ња, ње, von diesem Winter, huius hiemis.
 Зинити, нем, v. pf. gähnen, oscito.
 Зипарање, n. das grundlose Reden und Schwärmen, vociferatio.
 Зипарати, ам, v. impf. ohne Grund reden, vociferor.
 Зифт*, m. der Ruß in der Tabakröhre, fuligo nicotianae: црно као зифт.

Зјање, vide зијање.
 Зјати, зјам, vide зијати.
 Зјеница, f. (Ерц.) der Augapfel, pupilla.
 Зламчење, n. das Weihwasser für eine Wöchnerin, aqua lustralis: опишао по зламчење. cf. водница.
 Зламеновање, n. das Besprengen mit Weihwasser, lustratio puerperae.
 Зламеновати, нујем, v. impf. u. pf. mit Weihwasser besprengen, lustrare puerperam.
 Злапа, Frauennamen, nomen feminae.
 Злапан, пна, но, golden, aureus.
 Злапана, Frauennamen, nomen feminae.
 Злапџр, m. der Goldschmid, aurifex:
 „Злапџри ће доћи,
 „Прспен саковати,
 „Бурму позлапити.
 Злапџрев, ва, во, } des Goldschmids,
 Злапџров, ва, во, } aurificis.
 Злапџрски, ка, ко, 1) Goldschmid =, aurificum. 2) adv. nach Goldschmid = Art, more aurificis.
 Злапџити, им, v. impf. vergolden, inaurare.
 Злапка, f. Frauennamen, nomen feminae.
 Злапко, m. Mannsname, nomen viri.
 Злапница, f. m. j. муа, die Fleischfliege, musca cadaverina Linn.
 Злапо, n. 1) das Gold, aurum. 2) (ст.)
 злато материно, m. j. жевојка:
 „Ој жевојко злато материно —
 „Пјевни, пјевни злато материно —
 „Остаде му злато испрошено —
 Злапоје, m. Нова млада не смије (од стида) никога у кући звати по имену: зато је обичај да она, по што се доведе, свим кућанима (мушком и женском) нађене нова имена (само за себе); тако н. п. некога зове (спарије хетиће) ш а шом, неког ба бом, неког г о с п о д и н о м (јели опишао господи да доћера сине?), неког же вером; а млађе брашом, злапојем, соколом, милоштом, милојицом, и ш. д. жеве го спом, мамом, наком, снашом, невом; а жевојке убавицом, лепотицом, секом, го сп о ђ и ц о м, голу би ц о м, и ш. д.
 Злапокос, са, со, goldhaarig, aureo crine:
 „Уловио Сосу злапокосу —
 Злапокрил, ла, ло, (ст.): Goldgeflügel, aureis alis:
 „У језеру ушва злапокрила —
 Злапкен, на, но, golden, aureus, auratus, cf. злапан.
 Злапчење, n. das Vergolden, inauratio.
 Зликовац, вца, m. der Bösewicht, homo nequam, improbus.
 Зло, n. das Uebel, malum.

Зло, übel, male.

Злоба, f. die Bosheit, malitia.

Злобан, бна, но, übelwollend, malivolus.

Злобити, им, v. impf. einer Beleidigung gedenken, einem übel wollen, omnia mala alicui cupere.

Злобљење, n. das Übelwollen, malevolentia.

Злобљан, лна, но, unmutig, tristis:

„Јер је Марко иза сна зловољан —

Злогук, m. злослуш, m. j. онај, који све зло слуши и говори, der Unglücksprophet, vates mali. Некакав Босански спаја, који је имао у своме селу шаковог злогука, спреми се на кабу, но прије него пође, дозове злогука к себи, па му рече: „Злогуче! ја полазим у име Бога на ацилук; но ти да не говориш за мнош ништа зло, док не дођем кући, па ћу ти онда поклонити шиник проса” — „Добро господару (одговори злогук); али ако ти не дођеш, ко ће мени дати проса?”

Злопамтило, m. der eine Beleidigung nicht vergisst, der nachträgt, rachsüchtig ist, memor mali, injuriae.

Злопата, f. das Elend, miseria.

Злопатиши, им, v. impf. darben, Elend leiden, egeo, patior.

Злопатиње, das Leiden, miseria.

Злопоглеђа, m. (ст.) der erbost Blickende, iratum tuens:

„Оно јесте Срђа Злопоглеђа —

Злорад, m. der Schadenfroh, laetus damno aliorum.

Злоран, на, но, schlecht verdauend, digestionis malae: дијете злорано.

Злослуш, m. vide злогук.

Злосретан, пна, но, vide злосрећан.

Злосретњик, m. Unglücklicher, infelix.

Злосретница, f. die Unglückliche, infelix.

Злосрећа, f. Unglücksfind, infelix.

Злосрећан, лна, но, unselig, infelix.

Злосрећник, vide злосретњик.

Злосрећница, f. vide злосретница.

Злоспавити, им, v. impf. und pf. unglücklich machen (eine Jungfrau), ihr Gewalt anthun, vim inferre virgini.

Злоспављење, n. das Unglücklich machen, violatio virginis.

Злошвор, m. der Feind, Verfolger, inimicus: он је мој злошвор.

Злоћа, f. die Bosheit, malitia.

Злоћа, m. (Рес. и Срем.) vide злоко.

Злоко, m. (Ерц.) ein schlimmes Kind, puer malitiosus.

Злохуд, да, до, bössartig, pravae

Злохудан, дна, но, indolis.

Злочест, ша, шо, schlecht, malus.

Злочинац, нца, m. der Uebeltäter, sons, malefactor.

Злочинство, n. die Uebeltat, maleficium.

Змај, m. der Drache, Lindwurm, draco.

Змајев, ва, во, des Drachen, draconis.

Змајевит, та, то, gewaltig wie ein Drache(Lindwurm) draconis vim habens.

Змајогњени, на, но, (ст.) n. п. Вук, Feuerdrache, draco igneus, ein Beiname des Despoten Vuk aus Konia's Mathias Zeit (пјевасе како је Вурђева Јерина казивала Турцима кад се родио Змајогњени Вук:

„У мог сина слијепца Гргура,

„У њега се мушко чедо нађе;

„Није чедо чеда каквано су:

„Вучја шапа и орлово крило,

„И змајево коло под пазуом;

„Из уста му модар пламен бије,

„Матери се не да задојити —):

„Моје брату Змајогњеном Вуку —

Змија, f. die Schlange, serpens, cf. гуја.

Змијоглав, ва, во, n. п. кокош.

Знак, m. das Zeichen, signum.

Знамениш, та, то, ausgezeichnet, insignis.

Знан, на, но, bekannt, notus. Од зна-на зеља глава не боли, sagt man, wenn einer unter Bekannten heurathet.

Знанац, нца, m. der Bekannte, familiaris, cognitus.

Знаница, f. die Bekannte, femina familiaris.

Знање, n. das Wissen, scientia.

Знашан, пна, но, bekannt, notus.

Знаши, ам (говорисе и знадем), v. impf. wissen, scio.

Значење, n. die Bedeutung, notio.

Значити, им, v. impf. bedeuten, significo.

Зној, m. der Schweiß, sudor.

Знојав, ва, во, im Schweiß, sudans.

Знојан, на, но, vide знојав.

Знојење, n. das Schwitzen, sudatio.

Знојитисе, имсе, v. r. impf. schwitzen, sudo.

Зоб, f. der Haber (und was man statt dessen dem Pferde gibt), avena et omne frumentum quod equo datur.

Зобање, n. das Essen von Körnern, manducatio granorum.

Зобати, бљем, v. impf. (Körner) fressen, manduco fruges: зобље коњ, кокош; људи зобљу трешње, грожђе.

Зобити, им, v. impf. m. j. коња, füttern mit Körnern, sagino frugibus.

Зобљење, n. das füttern mit Körnern, pabulatio.

Зобница, f. der Hafersack, aus dem das Pferd frisst, saccus avenae, saccus pabularis.

Зобовина, f. vide зовина.

Зоба, f. die Holunderstaude, sambucus nigra. Linn.

Зовина, f. Holunderholz, lignum sambuci.

Зовнути, нем, v. pf. rufen, inclamo.

Зоба, f. Art fliegenden Insekts, bestiolae genus: лепти у очи као зоба.

Зопца, f. dim. v. зоб:

„Сви су коњи зопцу позобали,

„А мој доро није ни такнуо —

Зор*, m. die Heftigkeit, vehementia, impetus. cf. сила.

Зора, f. die Morgenröthe, aurora.

Зора, f. Frauenname, nomen feminae.

Зорана, f. Frauenname, nomen feminae.

Зорац, рца, m. „Успани снао, зора је“ (звао свекар снау). — „Зора ли је,

зорац ли је: нешто напело реп, па шрчи око куће“ (одговорила снаа;

а оно се обадала говеда око куће).

Зорици, ри, v. impf. (ст.) roth seyn (von der Morgenröthe), rubeo.

„Зора зори, пепли поју —

Зорица, f. dim. v. зора:

„Још зорица не забијелела,

„Ни Даница лица помолела —

Зорка, f. Frauenname, nomen feminae.

Зорли*, jako, силно, здраво, heftig, vehementer.

Зорњак, m. зора ли је, зорњак ли је: нешто напело реп, па шрчи око куће, cf. зорац.

Зорњача, f. vide Даница.

Зрак, m. } der Sonnenstrahl, radius

Зрака, f. } solis.

Зрачница, f. dim. v. зрака.

Зрелина, f. die Reife, maturitas.

Зрео, зрела, ло, reif, maturus.

Зреши, ем (и зрим), v. impf. reifen, maturor: зру јабуке; зри грожђе.

Зрина, f. Frauenname, nomen feminae.

Зриње, n. (coll.) die Körner, grana.

Зринка, f. Frauenname, nomen feminae.

Зрно, n. 1) das Korn, granum. 2) (пушчано) die Flintenkugel, glans plumbea.

Зрице, n. dim. v. зрно, ein Körnchen, granulum.

Зринка, f. vide зринка.

Зринкање, n. das Aufressen (z. B. der Kukuruz) = Körner die dem Schweinen vorgeschüttet werden, manducatio granorum.

Зринкаши, ам, v. impf. купити зрна (н. п. крме кад једе окомљене кукурузе), die Körner nach einander aufressen, grana depascor.

Зуб, m. 1) der Zahn, dens; он има зуб на њега, er hat einen Zahn (Pfe) auf ihn,

malum meditatur in illum. 2) у пушце (доњи и горњи).

Зубак, пка, m. hur. v. зуб.

Зубан, та, то, 1) gezähnt, mit Zähnen versehen, dentatus. 2) der Haare auf den Zähnen hat, acer, cui non impune illudas.

Зубац, пца, m. der Zahn (des Kamms), dens pectinis.

Зубача, f. panicum dactylon Linn.

Зубити им, v. impf. н. п. месере, die Zähne (der Säge) schärfen, acut dentes serae, limae.

Зубић, m. dim. das Zähnchen, dentulus.

Зубља, f. н. п. зубља луча, m. j. цјепчица луча, ein Spann, assula, gamentum.

Зубљење, n. das Schärfen der Sägezähne, acutio serae.

Зубљница, f. dim. v. зубља.

Зубић, на, но, Zahn, dentium.

Зубун, m. eine Art Jacke (jupon), tunicae genus. Зубуне у Србији носе и жене и људи, а у Српјему, у Бачкој и у Банату, само жене. Зубуни што се носе у Србији, они су бијели (од домаћег сукна) и без рукава; женски су дугачки, гопово до земље, а мушки сукрапки, мало дужи од појаса; а што носе жене по Српјему, по Бачкој и по Банату, они су од карпуна, па су постављени плашном и наложени памуком; имају рукаве, и мало су дужи него у Србији мушки.

Зубуник, m. dim. v. зубун.

Зубунчина, f. augm. v. зубун.

Зујање, n. das Summen, susurrus (apis) cf. зучање

Зујати, јим, v. impf. summen, summen, susurro. cf. зучати.

Зука, f. das Summen, susurrus apium.

Зуква, f. eine Art Apfel, mali genus.

Зукнути, нем, v. pf. 1) summen, insusurro. 2) ein Wort fallen lassen, ins Ohr sagen, in aurem insusurro.

Зулов*, m. pl. die Locken, cincinni. cf. вичице.

Зулум*, m. die Gewaltthätigkeit, violentia.

Зулумкар*, m. der Tyrann, Unterdrücker, tyrannus.

Зумба*, f. ein Durchschlageisen, um runde Löcher damit ins Leder zu stechen, z. B. zu einem Siebe, ferrum efficiendis foraminibus in corio.

Зумбул*, f. eine Art Blume, floris genus.

Зурна, f. die Pfeife bei der türkischen Musik, fistula turcica.

Зучнути, нем vide зукнути.

Зучање, n. vide зујање.

Зучати, чим, vide зујати.

И.

И, und, et: и ја, и ти, sowohl ich als du, et ego, et tu; и тамо и амо.

И, he, eos; ihrer, eorum: ја сам и виђео; зовни и; ја и се не бојим.

И, cf. ии!

Ибар, бра, m. Fluß in Serbien. Ибар ушјече у Мораву више Карановца.

Ибрик*, m. eine kupferne Waschkanne, vas cupreum, aeneum.

Ибричк, m. dim. v. ибрик.

Ибришим*, m. свилени конц, Seidenzwirn, ein Faden Seide, filum sericum.

Ибришим - тканица, f. (ст.) m. j. тка-ница од ибришима:

„Припече му четири колана,

„А и пету ибришим - тканицу —

Ива, m. (Рес. и Срем.) vide Иво.

Ива, f. eine Art Weide, salicis genus (quod quaere).

Иван, m. Mannsname, (Johann der Täufer) nomen viri (Joannes Baptista).

Ивана, f. Johanna (Frauenname), nomen feminae.

Иваница, f. dim. v. Ивана.

Иваниш, m. Mannsname, nomen viri.

Иванчић, m. dim. v. Иван.

Ивањ дан, ња дне, m. Fest des h. Johannis des Täufers, den 24. Juny, dies festus S. Joanni Baptistae. Србљи приповиједају, да је Ивањ дан тако велики свештац, да на њега сунце на небу припушт од страа спа-не. Уочи Ивања дне је обично на неким мјестима (као н. п. у Јадру) палиши ллау око шора: нагуле чобани ллае (брезове или прешњове) и мешну у пројепове, те начине као велике кипе, па у очи Ивања дне, пошто се смркне, запале те пројепове и обнесу око шорова, потом неке зађену у шор те изгоре, а неке узму чобани и изнесу на какво брдо, ће дође и више чобана, те се играју. Тако се пали ллаа и у очи Петрова дне. А на неким мјестима (као по Сријему) беру ћевојке (уочи Ивања дне) Ивањско цвијеће те вију вијенце и међу испред куће по спреи или по плоту. Берући ћевојке цвијеће пјевају различне пјесме, а особито ову:

„Ивањско цвеће Петровско,

„Иван га бере те бере:

„Мајци га баца у крило,

„А мајка с крила на земљу —

Ивања, f. зидине од намастира, у

Шабачкој наји, накрај Цера под Видојевицом.

Ивањско цвијеће, n. (жупо и бије-ло) das Labkraut (Waldstroh, Unser Frauen Bettstroh), galium verum Linn.

Ивѐр, m. der Holzspann beim Zimmermann, sarmentum. Куд ће ивер од кладе?

Ивѐрак, рка, m. hyp. v. ивер,

Иверак, рка, m. Gebirge zwischen dem Fluße Jadar und dem Berge Цер.

Ивѐрје, (coll.) die Spänne, Holzabfälle, sarmenta.

Ивѐрчић, m. dim. v. ивер.

Ивија, m. ein Weidenwald, salicetum.

Ивица, f. 1) dim v. ива. 2) das Ende (am Tuch, an der Leinwand), latus panni.

Ивка, f. Frauenname (cf. Ивана), nomen muliebre.

Ивко, m. Mannsname, nomen viri.

Ивница, f. планина у Ерцеговини (у Дробњацима):

„Сан уснила љуба војводина,

„Анђелија Стоја Караџића,

„Бевас Дробњак магла приписнула,

„А из магле вила покланкула

„Са Ивнице високе планине —

Иво, m. (Ерц.) hyp. v. Иван.

Ивов, ва, во, von Weiden, salignus.

Ивовина, f. das Weidenholz, lignum salignum.

Игда (d. i. игда), je, aliquando, cf. икад.

Игла, f. die Nadel, acus.

Иглаѐр, m. der Nadler, opifex acuarius.

Иглени, на, но, н. п. уши, das Nadel-Dehr, foramen acus.

Игленица, f. die Nadelbüchse, puxis acuaria.

Иглица, f. das Nadelchen, acula, acicula.

Игла, m. (Рес. и Срем.) vide Игњо.

Игњат, m. Ignatius, ein Manns-

Игњатија, m. name, Ignatius.

Игњатије, m. name, Ignatius.

Игњо, (Ерц.) hyp. v. Игњат.

Игра, f. 1) das Spiel, lusus, ludus. 2) der Tanz, chorea.

Игралиште, n. der Spiel-, der Tanz-platz, locus saltatorius.

Играње, n. 1) das Spielen, lusus. 2) das Tanzen, saltatio.

Играши, ам, v. impf. 1) spielen, ludo. 2) tanzen, salto.

Играшисе, амсе, v. r. impf. spielen, ludo.

Играција, f. (angeeignet und serbifirt statt perгација, Recreation, von играти, spielen) das Gy, was am Donnerstag dem Schullehrer dargebracht wird, damit er die Knaben, statt des Vernens, spielen läßt, munusculum ovi datum ludimagistro die Jovis, quo pueri lusum dimittuntur. Који не донесе играције, онога (кашто) заш-

вори учитељ у школу, те учи сази
чишав дан.

Играч, m. 1) der Spieler, lusor. 2) der
Tänzer, saltator.

Играчица, f. 1) die Spielerin, femina
ludens. 2) die Tänzerin, saltatrix.

Играчка, f (у Сријему у Бачк. и у
Бан.), die Spielerei, (für Kinder), cre-
pundia.

Игриште, n. (ст.) vide игралиште:
„Ја усади вишњу на игришту —
„Дол' по игришту, по девојачком —

Игуман (gen. игумна и игумана),
m. (ἡγουμενος) der Igumen eines Klosters,
hegumenos coenobii.

Игуманија, f. (ἡγουμενη) die Oberin in
einem Kloster, hegumena monasterii.

Игуманов, ва, во, des Guardian's,
hegumeni.

Игумански, ка, ко, 1) hegumenisch,
hegumenicus. 2) adv. nach Guardian's
Art, more hegumeni.

Игуманство, n. die Hegumenschaft,
maius et dignitas hegumeni.

Игумнов, ва, во, vide игуманов.

Иди! als interj. auf und davon, avolat.

Иждребити (изждребити), им, (Рес.
и Срем.) vide издријебити.

Иждребитице (изждребитице), бесе,
(Рес. и Срем.) vide издријебитице.

Иждријебити (изждријебити), им,
v. pf. (Ерц.) werfen (von Stuten), epi-
tor: ова је кобила издријебила
те све коње.

Иждријебитице (изждријебитице), бе-
се, v. r. pf. (Ерц.) m. j. кобиле, in-
gesamt werfen, epititur alia ex alia:
све су се кобиле издријебиле.

Ижђенути, нем, v. pf. (Ерц.) m. j. име
Ижђеспи, женем. v. pf. seinen
Epigramen geben, aufbringen, impro-
ponen irrigorium.

Иженити (изженити), им, v. pf. ver-
heiraten, colloco filios.

Иженитице (изженитице), нимосе,
v. r. pf. sich nach einander verheiraten,
uxores duxere alius ex alio.

Ижимање (изжимање), n. das Aus-
drücken (des Wassers), expressio.

Ижимати (изжимати), ам, v. impf.
ausdrücken, exprimo.

Ижина, f. vide кнјет.

Ижјевање, n. (Ерц.) vide излијевање.

Ижјевати, ам, (Ерц.) vide излијевати.

Ижљубити, им, vide изљубити.

Ижљубитице, имосе, vide изљубитице.

Из, aus, ex.

Иза (из за), von der hintern Seite,
von jenseits, a parte postica: дође иза
брда; иза зиме топло, иза кише сун-
це; ласно је иза града стрјељати.

Изабрати, берем, v. pf. erwählen, eligo.

Изаврети, ери, v. pf. hervorsprudeln,
scaturio.

Изагнасти, ам, v. pf. austreiben, eji-
cio, exturbo.

Изадирање, n. das Ausreißen, evulsio;
fuga.

Изадирати, рем, v. impf. 1) ausrei-
ßen, evello. 2) Reißaus nehmen, fu-
gio.

Изадрѣти, ем (и задерем), изадрѣо,
(Рес. и Срем.) vide изадријети.

Изадријети, рем (и изадерем) иза-
дрѣо, v. pf. (Ерц.) 1) herausreißen,
evello. 2) Reißaus nehmen, aufugio:
једва је изадрѣо.

Изазвасти, зовем, v. pf. heraussufen,
evoco.

Изазивање, n. das Herausrufen, evoca-
tio.

Изазивати, ам (и изазивљем), v. impf.
heraussufen, evoco.

Изанђати, жа, v. pf. sich verlegen,
jascendo corrumpor (de panno).

Изапрати, перем, vide испрати.

Изасипање, n. 1) das Ausschütten, ef-
fusio. 2) das Ausschlagen, eruptio.

Изасипати, ам (и изасипљем), v. impf.
ausschütten, effundo.

Изасипатице, пасе (и изасипљесе), v.
r. impf. ausschlagen, erupto.

Изасрати, серем, v. pf. herausschei-
ßen, procaso. Који његову иглу из-
једе, онај треба чувалдуз да иза-
сере, wer seine (des bösen Mächtigen)
Nahndel frist, muß dafür wenigstens
eine Paddel schenken.

Изасратице, серемсе, v. r. pf. larien-
gen, evacuari.

Изасути, спем, v. pf. ausschütten,
effundo.

Изасутице, спесе, v. r. pf. ausschla-
gen (aus der Haut), erupto, prodeo.

Изапкати, изачем, v. pf. fertig we-
ben, pertexo.

Изамога, d. i. иза тога, darauf, ex-
in cf. иза.

Изаћи, зајем, vide изићи.

Изаба, f. (по Ерцеговини и по Србији
око Новог пазара) vide соба.

Избавити, им, v. pf. befreien, libero.

Избављање, n. das Befreyen, liberatio.

Избављати, ам, v. impf. befreien, li-
bero.

Изабадање, n. das Ausstechen, effossio
excisio.

Изабадати, ам, v. impf. ausstechen,
effodio, excido.

Избалисти, им, v. pf. rosig machen,
misco maculo.

Изабацивање, n. 1) das Herauswerfen,
ejectio. 2) das Ausschießen, rejectio.
3) das Abfeuern der Flinten, ejaculatio.

Изабацивати, пујем, v. impf. 1) herauswerfen, ejicio. 2) ausschießen, rejicio. 3) losschießen, abfeuern, ejaculor. Изабацити, им, v. pf. 1) herauswerfen, ejicio. 2) ausschießen, rejicio. 3) пуш-ку, топ, abfeuern (die Glinte), ejaculor (glaudes).

Избегнути, нем, vide избећи.

Избежати, жим, (Рес. и Срем.) vide избежати.

Избелети, лим, (Рес.) } vide изб-

Избелити, лим, (Срем.) } белети.

Избећи (говорисе и избегнути), бер-нем, (Рес. и Срем.) vide избећи.

Избечити, им, v. pf. m. j. очи, stare Augen machen, oculis rigidis tueri.

Избивати, ам, v. impf. не избива, као куга из Сарајева, er ist nie abwesend, ist immer daheim, wie die Pest in Sarajewo.

Избијање, n. das Heraus schlagen, extusio.

Избијати, ам, v. impf. heraus schlagen, extundo.

Избијелити, им, v. pf. (Ерц.) } weiß

Избијелети, лим, v. pf. (Ерц.) } werden, albesco: избијелела чоа.

Избирак, рка, m. das Ueberbleibsel, der Rest, residuum, reliquiae.

Избирање, n. das Auswählen, Wählen, electio.

Избрати, ам, v. impf. auslesen, wählen, eligo.

Избирач, m. der Wähler, der viel Aus- sucht, difficilis. Избирач наје опи-рач (кад се који жени).

Избистрити, рисе, v. pf. klar, hell werden, sich klären, claror, limpidus fio.

Избити, бијем, v. pf. 1) heraus schla- gen, elido, extundo. 2) zer schlagen, zerbläuen, contundo.

Избјегнути, нем, vide избећи.

Избежати, жим, (Ерц.) vide избећи.

Избећи (говорисе и избегнути), бје-гнем, v. pf. (Ерц.) hinaus fliehen, zer- fliehen, diffugio.

Изблиз (изблиз, m. j. из близ), von nahe, cominus.

Избљувак, ека, m. оно што се у је-дан пун избљује, der Auswurf, spu- tum, ejectamentum.

Избљувати, љујем, v. pf. ausspeien, exspuo.

Избљувати, љујемсе, v. r. pf. sich aus- speien, satis spuisse.

Изболати, лим, v. r. pf. (Рес.) } abma-

Изболати, љујем, v. pf. } gern

Избољети, лим, v. pf. (Ерц.) } (durch Krankheit) morbo macresco.

Избор, m. das Gewählte, die Blüte, delectus:

„По избору бољи од бољег —

Избости, бодем, v. pf. 1) ausstechen, exungo 2) zerstechen, compungo.

Избрати, берем, vide изабрати.

Избрисати, ринем, v. pf. auslöschen, deleo.

Избројити, им, v. pf. auszählen, enu- mero.

Избројине, f. pl. der Nachtrapp, rubia tinctorum secunda, (der Saß der Fär- berröthe, nachdem sie einmal gebraucht worden). Man braucht ihn z. B. zum Färben der Ostereyer, wie das var- ziolo.

Избувати, ам, v. pf. (onomatop.) zer- bläuen, contundo.

Избудити, им, v. pf. nach der Reihe wecken, excito alium ex alio.

Избушити, им, v. pf. zerlöchern, per- foro, pertundo.

Извадити, им, v. pf. 1) herausnehmen, hervorholen, promo. 2) (сп.) кавгу, m. j. заметнути:

„Шкаше Милош извадити кавгу —

Изваљити, им, v. pf. umwerfen, ever- to, prosterno.

Изваљити, имсе, v. r. pf. sich hin- werfen, procumbo.

Изваљати, ам, v. pf. herauswälzen, evolver.

Изваљати, амсе, v. r. pf. 1) sich herauswälzen, provolver. 2) sich satt wälzen, satior volutando.

Изваљивање, n. das Umwerfen, Hin- werfen, prostratio.

Изваљивати, љујем, v. impf. umwer- fen, prosterno.

Изваљивати, љујемсе, v. r. impf. sich hinwerfen, prosternor.

Изван, (по Ерц.) außer, extra: он је изван себе.

Изварати, ам, v. pf. betriegen, deci- pio.

Извесно, (Рес. и Срем.) vide извјесно.

Извести, ведем, v. pf. hinausführen, educo.

Извести, извезем, v. pf. stiften, acu perscribere.

Извести, извезем, v. pf. herausfüh- ren, eveho.

Извести, извеземсе, v. r. pf. her- ausfahren, evehor.

Известити, (Рес. и Срем.) vide извј- естити.

Известити, имсе, (Рес. и Срем.) vi- де извјестити.

Изветрити, им, (Рес. и Срем.) vide извјетрити.

Извешати, ам, (Рес. и Срем.) vide извјешати.

Извидати, ам, v. pf. heißen, auscuriren, medeor. cf. излечити.

Извидети, дим, v. pf. (Рес.) } in Augen-
 Извидиши, дим, v. pf. (Срем.) } schein
 Извиђети, дим, v. pf. (Ерц.) } nehmen,
 beaugenscheinigen, coram inspicio.
 Извиђање, n. das Ersinnen, Auspint-
 ften, excogitatio.
 Извиђати, ам, v. impf. ersinnen, aus-
 spintistren, excogito: извиђа којека-
 ква јела.
 Извиђатице, јамсе, v. r. pf. sich win-
 den, evehor, sublimis feror: извиђао-
 се орао под облаке.
 Извијесити, им, v. pf. (Ерц.) berich-
 ten, certiorum facio.
 Извијеситице, имсе, v. r. pf. (Ерц.)
 Auskunft bekommen, certior fio.
 Извр, m. (ст.) vide извор:
 „Извр вода извирала,
 „Б'јелу пјену измешала —
 Извирање, n. das Hervorsprudeln, sca-
 turitio.
 Извирати, ре, impf. m. j. вода, ent-
 springen, scaturio.
 Извиривање, n. das Sprähen, speculatio.
 Извиривати, рујем, v. impf. heraus-
 sprähen, speculor ex —,
 Извирити, им, v. pf. hinaussprähen,
 prospicio.
 Извиривање, n. dim. y. извиривање,
 Извиривати, кујем dim. y. извиривати.
 Извирити, вијем, v. pf. winden, pecto.
 Извиритице, вијемсе, v. pf. sich entw-
 den, sich entporenwinden, evehor: изви-
 се орао небу под облаке.
 Извјесно, (Ерц.) gewiß, certe.
 Извјестити, им, v. pf. ((Ерц.) aus-
 raufen, evarogor.
 Извјешати, ам, v. pf. (Ерц.) nach der
 Reihe henken, suspendo alium ex alio.
 Извлачење, n. das Herausziehen, extractio.
 Извлачити, им, v. impf. herausziehen,
 extraho.
 Извода, f. главица купуса, или дру-
 гога каквог поврха, што се оста-
 ви за сјеме.
 Изводати, ам, v. pf. н. п. коња,
 überführen (das Pferd), circumduco
 equum sudantem.
 Изводити, им, v. impf. 1) herausfüh-
 ren, educo. 2) ausführen (ein Lied),
 concino.
 Извођење, n. 1) das Herausführen, edu-
 ctio. 2) das Ausführen, Exequiren ei-
 nes Gefanges.
 Извођење, n. das Herausführen, eve-
 ctura, evectio.
 Извоз, m. 1) das Führen, vectura. 2) die
 Ausfuhr, exportatio.
 Извозити, им, v. impf. herausführen,
 führen, veho.
 Изволéвање, n. (Рес. и Срем.) vide изво-
 лијевање.

Изволéвати, ам, (Рес. и Срем.) vide
 изволијеваши.
 Изволеши, лим, (Рес.) vide изволеши.
 Изволијевање, n. (Ерц.) das Ausflau-
 ben, Wählen, delectio.
 Изволијеваши, ам, v. impf. (Ерц.) aus-
 flauben, deligo: немој ти мени ту
 изволијеваши којешта, него једи
 што ти се донесе.
 Изволиши, им, (Срем.) vide изволеши.
 Изволеши, лим, v. pf. (Ерц.) belieben,
 sich würdigen (in den Klöstern, und in
 den Städten), placeat, dignetur (in
 Ungern).
 Извор, m. der Ursprung eines Flusses,
 die Quelle, scaturigo.
 Извр, von oben herab, desub: тече во-
 да извр брда.
 Извратиши, им, v. pf. wenden (um-
 wenden), verto.
 Извратиње, n. das Wenden, versio.
 Извратиши, ам, v. impf. wenden, verto.
 Извратиши, ам, v. pf. erwahrsagen, ae-
 quiro vaticinando.
 Извргнути, нем, vide изврћи.
 Извргнутице, немсе, vide изврћице.
 Изврнути, нем, v. pf. umwerfen, evertio.
 Извртање, n. das Umwerfen, eversio.
 Изврташи, рћем, v. impf. umwerfen,
 evertio.
 Изврпети, пим, v. pf. (Рес.) } 1) zer-
 Изврпити, им, v. pf. (Срем.) } bohren,
 Изврпети, вршим, v. pf. (Ерц.) } perfo-
 ro. 2) herausziehen (den Schuß aus der
 Flinte), evacuatio telum.
 Изврћи (говорисе и извргнути), вр-
 гнем, v. pf. н. п. пушку, entladen,
 losschießen.
 Изврћице (говорисе и извргнутице),
 вргнемсе, v. r. pf. 1) sich werfen (vom
 Holze), rejicio, resilio. 2) ausarten,
 degenero.
 Извршивање, n. das Vollenden, abso-
 lutio.
 Извршивати, шујем, v. impf. voll-
 den, perficio.
 Извршиватице, шујесе, v. r. impf. voll-
 endet werden, in Erfüllung gehen, sit
 satis e. g. voluntati divinae.
 Извршити, им, v. pf. vollbringen, per-
 ficio.
 Извршитице, шисе, v. r. pf. н. п. во-
 ља чија, vollbracht werden, exeo, per-
 ficior.
 Извучи, вучем, v. pf. herausziehen, ex-
 traho.
 Изгазити, им, v. pf. zertreten, conculco.
 Изгазити, мижем, v. pf. herauskrie-
 chen, progere, rak, przew.
 Изгати, ам, vide извратиши.
 Изгинути, немо, v. pf. zu Grunde ge-
 hen (von mehreren), pereo, intereo.

- Изглавити, им, v. pf. ausdrehen (з. В. eine Messerflinge), extorqueo.
 Изглавливање, н. das Ausdrehen, extorsio.
 Изглавливати, љујем, v. impf. ausdrehen, extorqueo.
 Изгладити, им, v. pf. ausglätten, laevigo.
 Изгладнети, ним, v. pf. (Рес.) } hungrig
 Изгладнити, им, v. pf. (Срем.) } werden,
 Изгладњети, ним, v. pf. (Ерц.) } fame corrumpit.
 Изгледање, н. das Hinaussehen, prospectio.
 Изгледати, ам, v. impf. hinaus schauen, prospicio.
 Изгледаши, ам, v. pf. erschauen, spectando acquiro.
 Изгладати, оћем, v. pf. zernagen, corrodo.
 Изгмизати, мижем, vide изгамизати.
 Изгнати, ам, v. pf. austreiben, exturbo.
 Изгњечити, им, v. pf. zerquetschen, contero, elido.
 Изговарање, н. 1) das Aussprechen, pronunciatio. 2) das Entschuldigen, excusatio.
 Изговарати, ам, v. impf. 1) aussprechen, pronuncio. 2) entschuldigen, excuso.
 Изговаратисе, амсе, v. г. impf. sich entschuldigen, excuso me.
 Изговор, м. die Entschuldigung, Ausrede, excusatio.
 Изговориши, им, v. pf. 1) entschuldigen, excuso. 2) ausreden, sermonem ad finem perduco.
 Изговоришисе, имсе, v. г. pf. 1) sich entschuldigen, excuso me. 2) sich ausreden, satis locutum esse.
 Изгониши, им, v. impf. 1) austreiben, expello. 2) erpressen, exigo.
 Изгонјење, н. das Austreiben, expulsio.
 Изгорелина, f. ein Fluchwort für etwas Vermisstes, dem man Verbrennung wünscht: камо та изгорелина? convicii genus.
 Изгорелица, f. vide погорелица.
 Изгорео, рела, ло, verbrennt, adustus, combustus.
 Изгорети, рим, v. pf. } abbrennen,
 Изгорјети, рим, (Ерц.) } exuror.
 Изгрести, бем, v. pf. 1) heraus schaffen, heraus tragen, erado. 2) zerkratzen, lacero unguibus.
 Изгрести, ризем, v. pf. zerbeißen, corrodo, zernagen.
 Изгрнути, нем, v. pf. heraus scharren, erado, eruo.
 Изгртање, н. das Heraus scharren, erasio.
 Изгртати, грћем, v. impf. heraus

- scharren, eruo (з. В. das Feuer aus dem Ofen).
 Изгрувати, ам, v. pf. zerschlagen, concutio, cf. избувати.
 Изгубити, им, v. pf. verlieren, amitto.
 Изгубитисе, имсе, v. г. pf. 1) verloren gehen, perdo. 2) einfallen (im Gesichte abmagern), macesco.
 Изгулити, им, v. pf. durch Nagen entblößen, erodo.
 Изгурати, ам, v. pf. zerstoßen, zu Grunde richten, elido.
 Издавање, н. 1) das Verrathen, proditio. 2) das Gehen vom Hause weg, Verrathen, intervatio.
 Издавати, дајем, v. impf. 1) weggeben, interverto. 2) verrathen, prodo.
 Издавна (из давна), von längst her, pridem.
 Издаја, f. der Verrath, proditio.
 Издајник, м. der Verräther, proditor.
 Издалека (из далека), von weitem, eminus, e longinquo.
 Издана, нка, м. ein Knüttel von einer Staude, die am Boden abgehauen ist, fustis genus: ударио га изданком.
 Издангубити, им, v. pf. an Zeit verlieren, pessumdo tempus, (з. В. издангубио при дана).
 Изданути, нем, v. pf. ausathmen, exspiro.
 Издаши, ам (говорисе и издадем), v. pf. 1) weggeben, foras do. 2) verrathen, prodo.
 Издаши, шна, но, freigebig, liberalis.
 Издавање, н. (Рес. и Срем.) vide издијевање.
 Издавати, ам, (Рес. и Срем.) vide издијевати.
 Издевати, ам, v. pf. излупати кога, zerbläuen, contundo.
 Изделиши, им, (Рес. и Срем.) vide издијелиши.
 Изделишисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide издијелишисе.
 Изденути, нем, vide издести.
 Издер, м. н. п. добро платно, сукно за издер, Leinwand, Tuch, so Strasse aus hält, pannus aut linteum laboris patiens.
 Издерати, рем, v. pf. zerreißen, lacero.
 Издерилијеска, f. ein Ferngesunder Kerl, Dem die Haselstaude (des Corporals) nichts anhaben kann, non timens vitem miles (vitifragus?).
 Издести (говорисе и изденути), де-нем, (Рес. и Срем.) vide изжести.
 Издигнути, нем, vide издиги.
 Издигнутисе, немсе, vide издигисе.
 Издизање, н. das Aufrichten, erectio.

Издизапати, дижем, v. impf. in die Höhe heben, tollo, erigo.
 Идизапатице, ижемсе, v. r. impf. sich erheben, aufrichten, erigor.
 Идијевање, н. (Ерц.) das Aufbringen eines Spignamens, inditio nominis scommatici.
 Идијеваати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. име коме, aufbringen (einen Spignamen), indere scomma.
 Идијелати, им, v. pf. (Ерц.) austheilen, vertheilen, distribuo.
 Идијелатице, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich zertheilen, auseinander kommen.
 Идирала, алс interj. auf und davon! кад он то чу, а он онда идирала, aufgilt.
 Идисање, н. das Ausathmen (Sterben), exspiratio.
 Идисаати, дишем, v. impf. ausathmen, exspiro.
 Идићи (говорисе и издигнути), ди-гнем, v. pf. aufrichten, aufheben, erheben, erigo.
 Идићисе (говорисе и издигнутице), дигнемсе, v. r. pf. sich aufrichten, erigor.
 Издравиати, им, vide оздравиати.
 Издрѣати, дерем, издрѣо, (Рес. и Срем.) vide издријети.
 Издријети, дерем, издрѣо, v. pf. (Ерц.) 1) zerreißen, lacerare. 2) Reißaus nehmen, aufugio.
 Издрѣанчиати, им, v. pf. erschwächen, abschwächen, eblandior, emendico.
 Издрѣати, ам, v. pf. bekriecheln, conscribillo.
 Издрмаати, ам, v. pf. herausrütteln, excutio.
 „Та ево га, мила нено,
 гди дрма на враћи,
 „Издрмао, мила нено,
 пола кључанице —
 Издробиати, им, v. pf. zerbröckeln, comminuo.
 Издрпаати, ам, v. pf. zerfetzen, lacerare, lano.
 Издупсати, убем, v. pf. aushöhlen, excavare.
 Изелица, f. (Рес. и Срем.) vide изје-лица.
 Изести, едем и изем, (Рес. и Срем.) vide изјести.
 Изестице, едемсе и иземсе, (Рес. и Срем.) vide изјестице.
 Издребиати, им, vide иждребиати.
 Издребиатице, бесе, vide иждреби-атице.
 Издријебиати, им, vide иждријебиати.
 Издријебиатице, бесе, vide иждреби-атице.
 Изжениати, им, vide ижениати.

Ижениатице, имсе, vide ижениатице.
 Ижимање, н. vide ижимање.
 Ижимаати, ам, vide ижимаати.
 Изигравање, н. 1) das Gewinnen durch Spiel, lucrum ex lusu 2) das Ausspielen, Vollenden des Spiels, absolutio ludi.
 Изигравати, ам, v. impf. 1) erspielen, ludendo acquirere. 2) zu Ende spielen, absolvo ludum.
 Изиграати, ам, v. pf. 1) erspielen, ludendo lucrari. 2) zu Ende spielen, absolvo ludum.
 Изиграатице, амсе, v. r. pf. 1) sich ausspielen, satis lusisse. 2) sich austanzen, satis salasse.
 Изискаати, иштем, v. pf. erlangen, acquiro.
 Изискаатице, иштемсе, v. r. pf. einer Bitte Gewährung erlangen, voti fio compos.
 Изићи, изићем (и изидем), v. pf. 1) ausgehen, exeo, egredior. 2) ausbrechen (von einem Granthema), erumpo.
 Изјаати, јашем, vide изјати.
 Изјавиати, им, v. pf. н. п. овце, hin- ausleiten (die Heerde), educo:
 „И изјави на планину спадо —
 Изјагњати, им, v. pf. werfen, pario (von Schafen) enitor: ова је свџа из- јагњила ме све овце; је си ли ни твоје овце изјагњо (aufziehen)?
 Изјагњатице, њесе, v. r. pf. ш. j. ов- це, werfen (von mehreren Schafen), pario.
 Изјадатице, имсе, v. r. pf. sich ausfla- gen, ausjammern, querelis levor, re- creor.
 Изјаловиати, им, v. pf. gelt machen (durch Verlegung), sterilem reddo.
 Изјаловиатице, имсе, v. r. pf. gelt wer- den, sterilis fio.
 Изјањати, им, vide изјагњати.
 Изјањатице, њесе, vide изјагњатице.
 Изјати, јашем, v. pf. 1) hinauf reiten, den Berg hinaufreiten, ascendo equo montem. 2) vide пројати 2. 3) zu Schau- den reiten ein Pferd, equitando pes- samdo.
 Изјаукаати, учем, v. pf. erklagen er- heulen, exululo, ululatu acquiro.
 Изјаукаатице, учемсе, v. r. pf. sich aus- heulen, ululando defessus sum.
 Изјебаати, бем, v. pf. diffutuo.
 Изјединогача, м. (im Scherz) der Po- gatscha = Verzehrter, fruges consumere natus (?): ти си један изјединогача! један испичура!
 Изјелица, f. (Ерц.) 1) der Vielfraß, gu- lo. 2) der Abfresser, devorator:
 „Нип' су ради Турци изјелице —
 Изјепсати, јебем, vide изјебаати.

Изјести, једем (и изијем), v. pf. (Ерц.) aufessen, aufgreffen, devoro.
 Изјестисе, једемсе (и изијемсе), v. g. pf. (Ерц.) sich abfressen (vor Aerger, Kummer), devoror ira.
 Изјурити, им, v. pf. herausjagen, expello.
 Излагање, n. das Ausladen, Herauslegen, expositio.
 Излагати, лажем, v. pf. ablügen, ementior.
 Излагати, лажем, v. impf. herauslegen, expono.
 Излагатисе, лажемсе, v. g. pf. sich auslügen, salis mentitum esse.
 Излажење, n. das Ausgehen, exitus.
 Излазити, им, v. impf. 1) ausgehen, exeo. 2) ausbrechen, erumpo.
 Излајати, јем, v. pf. abbeissen, elatro.
 Излајатисе, јемсе, v. g. pf. sich ausbeissen, sat latrasse (auch fig.).
 Излајушисе, немсе, v. g. pf. sich entfahren lassen (ein Wort), sino mihi elabi.
 Излежати, жимсе, v. g. pf. sich sattlegen, sat cubuisse.
 Излѣмати, ам, (Рес. и Срем.) vide излијемати.
 Излѣтање, n. (Рес. и Срем.) vide излијетанье.
 Излѣпати, лежем, (Рес. и Срем.) vide излијетати.
 Излѣпети, пим, v. pf. (Рес.) } ausfliegen,
 Излѣпити, им, v. pf. (Срем.) } gen,
 Излѣпети, лежим, v. pf. (Ерц.) } evolo.
 Излѣћи, лежем, v. pf. ausbrüten, pullos excludo.
 Излѣћисе, лежемсе, v. g. pf. ausgebrütet werden, excludor.
 Излѣчити, им, (Рес. и Срем.) vide излијечити.
 Излѣчитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide излијечитисе.
 Изливање, n. (Срем.) vide излијевање.
 Изливати, ам, (Срем.) vide излијевати.
 Излизати, лажемсе, v. g. pf. sich abreiben (vom Tuche), deteror.
 Излијевање, n. (Ерц.) das Ausgießen, effusio.
 Излијевати, ам, v. impf. (Ерц.) ausgießen, effundo.
 Излијемати, ам, v. pf. (Ерц.) zererschlagen, contundo.
 Излијетанье, n. (Ерц.) das Ausfliegen, evolutio.
 Излијетати, јѣм, v. impf. (Ерц.) ausfliegen, evolo, evolito.
 Излијечити, им, v. pf. (Ерц.) heilen, sano, medeor.
 Излијечитисе, имсе, v. g. pf. (Ерц.) geheilt werden, sanor.

Излаистати, ам, v. pf. sich belauben, effondeo.
 Излипти, лијем, v. pf. ausgießen, effundo.
 Изложити, им, v. pf. 1) durch Regen verbrauchen, consumo imponendo (ligna super foco). 2) herauslegen (die Waare), expono.
 Излопати, лочем, v. pf. n. n. вода пун, ausfressen, auslecken, exedo.
 Изломити, им, v. pf. zerbrechen, frango.
 Изломитисе, имсе, v. g. pf. zerbrechen, frangor.
 Излудити, им, v. pf. преварити кога, übertölpeln, circumvenio.
 Излудитисе, имсе, v. g. pf. sich übertölpeln lassen, circumvenior.
 Излупати, ам, v. pf. 1) vide издеепати. 2) zererschlagen (Geschirr, Äuße), frango, effringo.
 Излѹбити (ижлѹбити?), им, v. pf. der Reihe nach abtüssen, exosculor aliam ex alia.
 Излѹбитисе (ижлѹбитисе?), имсе, v. g. pf. sich der Reihe nach abtüssen, exosculari se invicem.
 Измак, m. in der Redensart: на измаку, beim Abzug (z. B. des Winters), decedente.
 Измакнути, нем, vide измаћи.
 Измакнути, немсе, vide измаћисе.
 Измалање, n. das Hervorkommen (hinter dem Berge), apparitio.
 Измалати, ам, v. impf. hervorzeigen, promto.
 Измалатисе, амсе, v. g. impf. hervorkommen, sich zeigen, appareo, promineo.
 Измалена (из малена), von Kindheit an, a puero.
 Измањити, им, v. pf. herauslocken, ablocken, elicio.
 Измаћи (говорисе и измакнути), макнем, v. pf. 1) weggründen, removeo. 2) ablocken, elicio, extorqueo. 3) измаче, er läuft davon, aufugit.
 Измаћисе (говорисе и измакнути), макнемсе, v. g. pf. weggründen, removeor; измаче се коњ из руке, entwundet sich, extorquetur.
 Измањити, ци, v. pf. werfen (von der Kasse), ratio.
 Измањитисе, цесе, v. g. pf. m. j. мацке, werfen (von mehreren Kassen), ratio.
 Измежу, zwischen, von einem zum andern, inter: измежу нас (mit dem gen.).
 Измена, f. (Рес. и Срем.) vide измјена.
 Измѣнити, им, (Рес. и Срем.) vide измјенити.

Измѣнишисе, имсе, (Рес. и Срем.) *vide* измијенишисе.
 Измењивање, п. (Рес. и Срем.) *vide* измењивање.
 Измењивати, њујем, (Рес. и Срем.) *vide* измењивати.
 Измерити, им, (Рес. и Срем.) *vide* измјерити.
 Измести, метем, v. pf. *hinauslehen*, *eveggo*.
 Измет, m. 1) der Ausschuss (das Schlechteste), *rejiculum*. 2) * die Frohne, Bedienung, *servitus*: опшњао на измет; чини му измет.
 Изметак, тка, m. der Ausschuss, *rejiculum*.
 Изметање, п. 1) das Auswerfen, *ejectio*. 2) das Ausschießen, *rejectio*. 3) das Einweben bunter Farben, *intexio*.
 Изметаши, мекем, v. impf. 1) auswerfen, *ejicio*. 2) ausschießen, *rejicio*. 3) einweben, *intexo*.
 Изметашице, екеме, v. r. impf. 1) sich werfen (vom Holze), *rejici*. 2) ausarten, *degenero*, cf. изврхисе.
 Изметнути, нем, v. pf. 1) abfeuern, *emitto* (*jaculum*) *e tormento*. 2) ausschießen, *rejicio*.
 Изметнутице, немсе, v. r. pf. *vide* изврхисе.
 Измѣкар *, *vide* слуга.
 Измече, чепа, п. јагње, што се извади из овце кад је зук закоље (по жене остављају лијека ради), der Ausschnittling (ein Lamm, das aus einem vom Wolfe tödtlich verwundeten Schafe geschnitten worden), *fetus oviculae exsectus*. cf. вукоједина.
 Измешати, ам, (Рес. и Срем.) *vide* измијешати.
 Измивање, п. das Waschen (des Kopfes), *ablutio capitis*.
 Измивати, ам, v. impf. den Kopf auswaschen, *lavare caput*.
 Измиватице, амсе, v. r. impf. sich den Kopf auswaschen, *lavor caput*.
 Измијенити, им, v. pf. (Ерц.) wechseln, *muto*.
 Измијенитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich ändern, *mutor*.
 Измијешати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) vermischen, *commisceo*. 2) umrühren (den Topf), *permisceo*.
 Измилање, п. 1) das Hervorzeigen, *adparitio*. 2) das zu Ende Mahlen, *remolatio*.
 Измилати, ам, v. impf. 1) hervorzeigen, *promo*. 2) zu Ende mahlen, *permolo*.
 Измилатисе, амсе, v. r. impf. 1) sich hervorzeigen, *promineo*, *appareo*. 2) zu Ende gemahlen werden, *permolor*.

Измилашти, лим, v. pf. (Рес.) } heraus-
 Измилашти, им, v. pf. (Срем.) } friechen,
 Измиљети, лим, v. pf. (Ерц.) } *progero*
 (з. В. раци из торбе).
 Измислити, им, v. pf. што, *erdensien*, *excogito*.
 Измити, мијем, v. pf. den Kopf waschen, *lavo caput*.
 Измитисе, мијемсе, v. r. pf. sich den Kopf waschen, *lavor caput*.
 Измицање, п. das Begrücken, *remotio*.
 Измицати, мичем, v. impf. wegrücken, *removeo*.
 Измицатисе, мичемсе, v. r. impf. wegrücken, *removeor*.
 Измицају! interj. (scherzhaft) auf und davon! *fugam!*
 Измишљавање, п. das Erdenken, *excogitatio*.
 Измишљавати, ам, v. impf. ausfinden, *excogito*.
 Измишљало, m. ein Spintifirer, *excogitator*.
 Измишљање, п. *vide* измишљавање.
 Измишљати, ам, *vide* измишљавати.
 Измјена, f. (Ерц.) die Ablösung der Wache, *succedentes excubiae*.
 Измјењивање, п. (Ерц.) die Abänderung, *mutatio*.
 Измјењивати, њујем, v. impf. (Ерц.) ändern, *muto*.
 Измјерити, им, v. pf. (Ерц.) ausmessen, *abwägen*, *metior*, *pendo*.
 Измлавити, им, *vide* излијемати.
 Измлапити, им, v. pf. zerdreschen, *contundere*.
 Измолити, им, v. pf. 1) erbitten, *impetro*. 2) hervorzeigen, *promo*.
 Измолитисе, имсе, v. r. pf. 1) sich etwas erbitten, *impetro*. 2) sich hervorzeigen, hervorkommen, *prodeo*, *promineo*.
 Измоловати, лујем, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Ван.) mahlen, *deringo*, n. п. човека, собу, цркву.
 Измрвити, им, v. pf. zerbröseln, *refrigiare*.
 Измрљати, ам, v. pf. besudeln, *conspargo*.
 Измусти, музем, v. pf. ausmessen, *emulgeo*.
 Измучити, им, v. pf. abquälen, *discrucio*.
 Изнад, von oben herab, de: прође изнад куће; оде изнад града; пролеће изнад мене.
 Изнајприје (из најприје), anfänglich, *a principio*, *primitus*.
 Изналазити, им, v. pf. aufreiben, *invenio*.
 Изнамѣтати, мекем, v. pf. aufdringen, *obtrudo*.

Изнаодити, им, vide изналазити.
 Изнаћи, аћем, v. pf. ausfindig machen, invenio (omnia quae commisisti).
 Изневерити, им, (Рес. и Срем.) vide изневјерити.
 Изневјерити, им, v. pf. (Ерц.) кога, verrathen, treulos an einem handeln, prodo.
 Изнемоћи, моћем, v. pf. schwach werden, debilitor.
 Изненада, unversehens, ex insperato.
 Изнети, несем, (Рес. и Срем.) vide изнијети.
 Изнетице, несемсе, (Рес. и Срем.) vide изнијетице.
 Изнијети, несем, изнијо (изнијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) heraustragen, effero. 2) austragen, unter die Leute bringen, effero in vulgus.
 Изнијетице, несемсе, изнијосе (изнијеласе, лосе), v. r. pf. н. п. кокош, sich auslegen, alle Eier gelegt haben, edidisse ova omnia.
 Изнијао, кли, f. das Aufgesprossene, germen.
 Изнићи (говорисе и изникнути), ни-
 кнем, v. pf. aussprießen, germino.
 Изничање, n. das Aussprießen, germinatio.
 Изничати, ничем, v. impf. aussprießen, germino.
 Изнова (из нова), von neuem (з. В. aufbauen), denuo, ab integro.
 Износ, m. das Abtragen, detritio: добро сукно за износ, für die Stra-
 ße.
 Износак, ска, m. мало јаје, што ко-
 кош снесе на посљетку, кад већ
 оће да престане носити, das letzte
 Ei, ehe die Henne zu legen aufhört,
 ovum postremum gallinae.
 Износити, им, v. impf. heraustragen,
 exporto, effero.
 Изношење, n. das Heraustragen, elatio,
 exportatio.
 Изнутра, inwendig, intus.
 Изнутрица, f. die innerliche Krankheit,
 morbus internus.
 Изобила, überflüssig, im Ueberflusse, af-
 fatim.
 Изобилан, лна, но, überschwenglich,
 reichlich, abundans.
 Изод, m. vide заод 2.
 Изодаице, амсе, v. r. pf. sich ausge-
 hen, obambulo.
 Изокола, rund herum; von der Seite,
 ex omni parte; ex parte.
 Изопачитице, имсе, v. pf. verkehrt
 werden, perversor.
 Изор, m. das Ackergetreid, frumentum
 aratorum: дао волове под изор, или
 на изор.

Изорати, рем, v. pf. ausackern, exaro.
 Изоставити, им, v. pf. auslassen, weg-
 lassen, omitto, н. п. дебело јер.
 Изостављање, n. das Auslassen, omis-
 sio.
 Изостављати, ам, v. impf. weglassen,
 omitto.
 Изостајање, n. das Ausbleiben, ab-
 sentia.
 Изостајати, јем, v. impf. ausbleiben,
 absum.
 Изостаи (говорисе и изостаиути),
 танем, v. pf. ausbleiben, absum.
 Изострипти, им, v. pf. ausschleifen,
 ausfärben, exasuo.
 Изостриптице, имсе, v. r. pf. sich ab-
 schleifen, expolior, witziger werden, ex-
 asuor.
 Изравнати, ам, v. pf. } ausgleichen, eb-
 }
 Изравнити, им, v. pf. } nen, complano,
 } exaequo.
 Израдити, им, v. pf. erarbeiten, labo-
 re acquiro.
 Израђивање, n. das Erarbeiten, acqui-
 sitio per laborem.
 Израђивати, њјем, v. impf. erarbei-
 ten, laborando acquiro.
 Изракнутице, немсе, v. r. pf. sich aus-
 traupern, exscreo.
 Ирарити, им, v. pf. durch und durch
 verwunden, vulneribus conficio.
 Ирарити, им, v. pf. ernähren, alo.
 Ираривање, n. das Ernähren, susten-
 tatio.
 Ираривати, њјем, v. impf. ernäh-
 ren, sustento.
 Ирарстао, сли, f. das Hervorgewachse-
 ne, quod excrevit.
 Ирарсти, стем, v. pf. herauswachsen,
 exresco.
 Ирарбар, } von der Seite, a latere.
 Ирарбра, }
 Ирарчати, ам, v. pf. ordnen, reihen,
 dispono.
 Ирарзак, ка, m. der Ausschnitt, segmen-
 tum.
 Ирарзати, режем, v. pf. 1) herausschnei-
 den, exseco. 2) verschneiden, concido.
 Ирарзивање, n. das Ausschneiden, ex-
 sectio.
 Ирарзивати, зјем, v. impf. ausschnei-
 den, exseco.
 Ирарком, (Рес. и Срем.) vide ирарје-
 ком.
 Ирарскати, ам, v. pf. zerschneiden, di-
 scindo.
 Ирарћи, речем (говорисе и ираркием),
 v. pf. aussprechen, eloquor.
 Ирарћице, речемсе (говорисе и ирарк-
 немсе), v. r. pf. sich verreden, dico
 quod nolim dixisse.
 Ираршешати, ам, v. pf. zerlöchern, per-

лого: сав барјак изрешетала пане-
та.
Изригати, ам, v. pf. } ausrülpsen,
Иригнути, нем, v. pf. } eructo.
Иријеком, (Ерц.) bei seinem eigentli-
chen Namen, z. B. von obseönen Ge-
genständen, vocabulo proprio v. g. si
re nem dicas.
Изриши, ријем, v. pf. 1) auswühlen,
eruo. 2) zerwühlen, tuendo corrumpo.
Ирод, м. der Auswurf, das Ausgear-
tete, degener.
Изродити, им, v. pf. (in Menge) er-
zeugen, zur Welt bringen, gigno.
Изродитице, имсе, v. r. pf. ausarten,
degenero.
Изронити, им, v. pf. herabrollen (wie
die Erde des steilen Ufers), desluo.
Изросити, им, v. pf. bethauen, rore
madefacio.
Изроситице, имсе, v. r. pf. sich be-
thauen, rore humector.
Изружити, им, v. pf. ausschimpfen, con-
vitiis obruo.
Изручивање, н. das Ausleeren, vacue-
factio.
Изручивати, чујем, v. impf. ausleeren,
vacuefactio.
Изручити, им, v. pf. ausleeren, vacue-
factio.
Изубање, н. das Ausziehen, Ausziehen,
excalceatio.
Изубати, ам, v. impf. ausziehen, ex-
calceo.
Изубатице, амсе, v. r. impf. sich aus-
ziehen, excalceor.
Изун*, м. vide допуштење.
Изустити, им, v. pf. aussprechen, elo-
quor:
„То изустити, а душу испустити —
Изупи, зујем, v. pf. ausziehen, ex-
calceo.
Изупице, зујемсе, v. r. pf. sich aus-
ziehen, excalceor.
Изучити, им, v. pf. 1) auslernen, edi-
ceo. 2) auslehren, edoceo.
Изучити, ам, vide ишарати.
Изшетаати, ам, vide ишетаати.
Изшибати, ам, vide ишибати.
Изшокити, им, vide ишокити.
Изшокитице, имсе, vide ишокити-
тице.
Изштениитице, vide иштениитице.
Изштетити, им, v. vide иштетити.
Изштити, ам, vide иштити.
Ии! еу, еу! interj. mirantis.
Ију! Јучте! io!
Ика, м. (Рес. и Срем.) vide Ико.
Ика, f. hup. v. Ивана.
Икад (и кад), irgendwann, je, aliquan-
do, cf. игда.
Икако, auf irgend eine Art, aliquo modo,

Ико, м. (Ерц.) dim. v. Илија.
Ико (и ко), икога, irgend wer, quisquam:
ако и ко дође (доћи ћу и ја), si quis.
Икоји (и који), којег, irgend welcher,
quisquam.
Иколико (и колико), irgend eine Men-
ge, nur etwas, aliquantum.
Икона, f. ein Heiligenbild, icon (εἰκών).
Иконија, f. Frauenname, nomen femi-
nae (Iconia).
Иконица, f. dim. v. икона.
Иконос, м. die Leiste an der Wand, die
dem Heiligenbilde zum Fußgestelle dient,
iconophorus (?).
Икра, f. der Fischrogen, ova piscium,
cf. мријест.
Илаа*, м. der Ohrloeffel, auriscalpium.
Или, oder, aut: или ја, или ти, ent-
weder ich, oder du, aut ego, aut tu.
cf. али, ја, јали.
Илија, м. (ΗΛΙΑΣ) Elias, Elias.
Илијнскѣ, ка, ко, н. п. мјесец (der
Juli), Elias-, Eliae.
Илијца, м. dim. v. Илаја.
Илинка, f. Frauenname, nomen mulie-
bre (von Elias ins femininum mōvrt).
Илинка, f. (сп.)
„Барјак од илинке —
Илини, (или ти), vide или.
Илиња*, f. das warme Bad, thermae. cf.
попаница.
Илићар, м. der Bader, balneator.
Илићарева, ва, во, } Baders-, balnea-
Илићаров, ва, во, } toris.
Илака, f. der Frauenname, von Elias,
nomen feminae.
Иловача, f. der Betten, argilla.
Илок, м. Dorf und Schloß an der Donau
in Slavonien, arch Slavoniae. Илоча-
нин, човек из Илока. Илокѣ, ка,
ко, von Илок.
Иљада, f. ein Tausend, mille.
Иљадар, м. einer, der Tausende besitzt,
homo mille numorum (dives).
Иљадитице, десе, v. r. impf. н. п. овце,
vertausendfachen, auf tausend anwach-
sen, augeri millies:
„Трипун му се иљадиле овце —
Иљаница, f. dim. v. иљада.
Иљачице, н. das Vermehren zu tausend-
den, incrementum milliarium.
Иман*, м.
„А тако ми дина и имана —
Имање, н. das Haben, habere.
Имање, в. 1) die Habe, habentia, facul-
tates. 2) (по Бачкој) овце, die Scha-
fe, oves.
Имати, ам, v. impf. haben, habeo.
Иматице, амсе, v. r. impf. sich stehen,
reditus habeo (uberes aut tenues).
Имбреме, f. pl. die Hestel (am Gemde),
fibulae.

Име, мена, n. der Name, nomen.
 Именованье, n. das Nennen, nominatio.
 Именовати, нујем, v. impf. и. pf. пен-
 пен, nominare.
 Именце, in der Redensart: по имени,
 namentlich, nominativ, nomine tenus.
 Именѣак, m. der Namensbruder, ejusdem
 nominis homo.
 Именѣака, f. die Namensschwester, ejus-
 dem nominis femina.
 Именѣаков, ва, во, des Namensbruders.
 Имѣ, ка, ке, } vermöglich, dives.
 Имѣкан, кна, но, }
 Инако (сп.), anders, aliter:
 „Je ли тако, да ни је инако? —
 Инаѣ*, m. 1) der (Wort-) Streit, con-
 tentio. Од инаѣ не ма горѣга зана-
 та. 2) der Troß, contemptus: за инаѣ,
 zum Troße.
 Инаѣитисе, имсе, v. r. impf. сѣх зана-
 сен, zanken, contendo, litigo.
 Инаѣење, n. das Zanken, contentio.
 Инаѣе, sonst, alias, sin minus. cf. онако.
 Инаѣија*, m. der Zanker, litigiosus.
 Индаѣ*, m. die Hülfe (Hülfsstruppen),
 auxilia: опишао му у индаѣ; до-
 шао му Индаѣ;
 „Сад ке нама лијеп индаѣ доћи,
 „Виѣѣете јада од Турака —
 „Ваѣа даѣат индаѣ у Лозницу —
 Инди*, also, demnach, igitur, itaque, er-
 go. cf. дакле.
 Инѣја, f. hur. v. Инѣија 2.
 Инѣија, f. 1) Indien, India:
 „Из Инѣије, из земље проклете —
 2) Frauenname, nomen feminae.
 Ино, (сп.) anders, aliud (cf. друкчије):
 „На ино се њему не могаѣе —
 auf eine andere Art, alio modo.
 Иноѣосан, сна, но, einzeln, einsam,
 d. i. ohne andere verwandte Familien-
 häupter, bloß mit seinem Weib und
 Kind im Hause, sine cognatis, cum sola
 uxore et liberis degens.
 Иноѣа, f. } (сп.) друга жена, die
 Иноѣица, dim. } Nebenfrau, zweite Frau
 (neben der ersten), uxor altera:
 „Нека буде сестри иноѣица —
 Интерес, m. (у Сријему, у Бачк. и у
 Бан.) 1) das Interesse, d. i. die Zinsen,
 fenus. 2) Interesse, d. i. Nutzen, fructus.
 cf. добити.
 Инѣов, m. die Kutsche, pilentum.
 Инѣриѣант, m. der Intrigant, artifex
 (malis artibus utens). Ова је ријеч (с
 инѣриѣама заједно) дошла у Срби-
 ју прошавшије година.
 Инѣриѣе, f. pl. die Intrigen, Ränke,
 artes (malae). cf. плетке.
 Инѣар*, m. die Abschwörung (einer
 Schuld), abjuratio debiti: ударио у
 инѣар.

Инѣарење, n. das Abschwören, abju-
 ratio.
 Инѣарити, им, v. impf. abschwören,
 abjuro.
 Инѣијел*, m. } das Evangelium, evan-
 Инѣиѣл, m. } gelium (ist der Koran ge-
 meint):
 „К нама брже оѣе и ваѣан!
 „Понесите књиге инѣијеле —
 „Ја сам глед'о у нашем инѣиѣу —
 Инѣе, n. eine Gattung Haif (Haifreiß),
 prunae genus.
 Иоле (и оле), nur etwas, nur ein wenig,
 aliquantillum: да зна иоле; да имѣ
 иоле памети; да је иоле вруће.
 Ира, f. gegerbte Schafshaut, pellis ovilla
 depilis.
 Иса! } interj. Laut, um die Schafe vor sich
 Иса! } zu treiben, sonus agentis oves.
 Исаѣло, m. Isaias, Isaias.
 Исаѣк, m. Isaaß, Isaacus.
 Исе, сема, n. der Theil, der Antheil,
 portio.
 Исеѣанье, n. (Рес. и Срем.) vide исеѣ-
 ванье.
 Исеѣати, ам, (Рес. и Срем.) vide исеѣ-
 јевати.
 Исеѣци, вака, m. pl. (Рес. и Срем.) vi-
 де исеѣци.
 Исеѣати, јем, (Рес. и Срем.) vide исеѣ-
 јати.
 Исеѣк, m. vide исеѣчак.
 Исеѣити, им, v. pf. übersiedeln, trans-
 fero.
 Исеѣитисе, имсе, v. r. pf. übersiedeln,
 emigro, sedem muto.
 Исеѣѣанье, n. das Uebersiedeln, emi-
 gratio.
 Исеѣѣати, ам, v. impf. übersiedeln,
 transfero.
 Исеѣѣатисе, амсе, v. r. impf. übers-
 siedeln, muto sedem.
 Исеѣи, исеѣем, (Рес. и Срем.) vide
 исеѣи.
 Исеѣѣанье, n. (Рес. и Срем.) vide исеѣѣ-
 ѣанье.
 Исеѣѣати, ам, (Рес. и Срем.) vide исеѣѣ-
 јати.
 Исеѣѣати, ам, (Рес. и Срем.) vide исеѣѣ-
 јати.
 Исеѣѣак, чка, m. (Рес. и Срем.) vide
 исеѣѣчак.
 Исеѣѣати, јем, v. pf. (Ерц.) ausſieben,
 percribro.
 Исеѣѣѣанье, n. (Ерц.) das Durchſieben,
 percribratio.
 Исеѣѣѣати, ам, v. impf. (Ерц.) ausſie-
 ben, percribro.
 Исеѣѣѣанье, n. (Ерц.) das Ausſuchen,
 excisio.
 Исеѣѣѣати, ам, v. impf. (Ерц.) aus-
 ſuchen, excido.

Искапати, ам (и испшем), v. pf. aus-
saugen, exsugo.
Искати, им, v. pf. zerfeinen, com-
minuo.
Исјебци, вака, m. pl. (Ерц.) оно браш-
но, што се по други пут исијева
(на рјеђе сипо) из мекиња, das Nach-
gesiebte, farina secunda (?).
Исјек, m. vide исјечак.
Исјећи, испјечем, v. pf. (Ерц.) 1) aus-
hauen, excido, н. п. челе, шпхе.
2) zerhauen, disseco.
Исјецати, ам, v. pf. (Ерц.) zerhauen,
disseco.
Исјечак, чка, m. (Ерц.) од печена бра-
ва, или од козе, оно између бупо-
ва и ребара, das ausgehauene Stück
eines gebratenen Hammes von der Hüfte
bis zu den Rippen, pars exsecta agni
assati: мај се рани исјечцима.
Искапати, кажем, v. pf. ausreden, zu
Ende sprechen, omnia dixisse.
Искапати, јемсе, v. r. pf. genug be-
reuen, satis doleo: кајемсе, не могу
се искапати.
Искапати, п. das Auspringen, exsul-
tatio (?).
Искапати, качем, v. impf. ausspringen,
exsilio.
Искапати, им, v. pf. m. j. срце на ко-
ме, abfühlen, den Muth fühlen, ex-
pleo animum.
Искапати, ам, v. pf. mit Roth beschmi-
zen, luto foedo.
Искапати (искапати), ам, v. pf.
abjammern, elementor.
Искапати, п. das Begehren, Verlangen,
petitio.
Искапати, cf. на искапати.
Искапати, пје, v. pf. austropfen, aus-
träufeln, exstillo: очи ти искапале!
Искапати, им, v. pf. ausschürfen (bis
zum letzten Tropfen), exsorbeo.
Искапати, п. das Ausschürfen, ex-
sorption.
Искапати, љујем, v. impf. bis auf
den letzten Tropfen austrinken, exsorbeo.
Искапати, ам, v. pf. ausschelten (österr.
ausweisen), objurgo.
Искапати, испшем (у Босни по вароши-
ма испшем), v. impf. verlangen, peto.
Искапати, испшемсе (у Бос. по вар.
испшемсе), v. r. impf. um Erlaubniß
bitten, sich abitten, peto.
Искапати, им, v. pf. verderben, cor-
umpo.
Искапати, им, v. pf. m. j. зубе, die
Zähne weisen, ringor. Искапати зубе,
као анена на шипак.
Искапати, ам, v. pf. 1) entzwei reißen,
tumpo, 2) hube, auseinander werfen,
disjicio.

Искапати, амсе, v. r. pf. bersten,
disrumpo, н. п. од смија.
Искапати, им, v. pf. einen Bruch (im
Unterleibe) verursachen, herniam ad-
fero.
Искапати, имсе, v. r. pf. einen
Bruch bekommen, herniam accipio.
Искапати, пи, v. pf. (Рес.) überlaufen
Искапати, пи, v. pf. (Срем.) (im Sie-
Искапати, пи, v. pf. (Ерц.) den), re-
dando, effluo.
Искапати, им, v. pf. ausruhen, ex-
orno.
Искапати, кољем, v. pf. zerbeißen, com-
mordeo: искапати је пси.
Искапати, ам, v. pf. hervorkeimen, pro-
germino.
Искапати, амсе, v. r. pf. sich her-
vorwölzen, expediri.
Искапати, им, v. pf. erahnden, omne
consequor, cf. кобити.
Искапати, зи, v. pf. werfen (von Zie-
gen), pario.
Искапати, зесе, v. r. pf. m. j. козе,
werfen (von mehreren Ziegen), pario.
Искапати, ам, v. pf. zerstückeln, in
Stücke schneiden, disseco.
Искапати, ам, v. pf. н. п. чарапе,
mit Zwirn austicken, filo pingo.
Искапати, п. das Ausgraben, effos-
sio.
Искапати, ам, v. impf. ausgraben,
effodio.
Искапати, ам, v. pf. ausgraben, effo-
dio.
Искапати, ним, v. pf. (Рес.) н. п. лу-
Искапати, ним, v. pf. (Срем.) беница,
Искапати, ним, v. pf. (Ерц.) zerze-
hen, zerschmelzen, inwendig vertrocknen,
exsiccior, dissolvor.
Искапати, им, (Рес. и Срем.) vide
искорјеници.
Искапати, им, v. pf. (Ерц.) aus-
wurzeln, eradico.
Искапати, им, v. pf. ausheften (das
Federmesser aus dem Feste drehen).
Искапати, им, v. pf. abreiben, attero.
Искапати, имсе, v. r. pf. sich ausrei-
ben (vom Kleide), deteror.
Искапати, им, v. pf. ausspringen, ex-
silio.
Искапати, им, v. pf. bebluten, cru-
ento.
Искапати, имсе, v. r. pf. streiten, so
daß Blut fließt, rixas cieo cruentas.
Искапати, нем, vide изврнути.
Искапати, решем, v. pf. н. п. вапру,
aufklagen (Feuer), excito ignem.
Искапати, п. vide изврпати.
Искапати, рекем, vide изврпати.
Искапати, им, v. pf. krümmen, in-
curvo.

Искривљавање, н. das Krümmen, incurvatio.
 Искривљавати, љујем, v. impf. krümmen, incurvo.
 Искрижати, ам, v. pf. in Scheiben schneiden, dissecō, н. п. јабуку, лубеницу, дињу.
 Искројити, им, v. pf. н. п. кожу на опуту, die Haut zerschneiden auf Schuhe u. dgl., discindo.
 Искрпипи, им, v. pf. ausspicken, consarcio:
 „Каква му је зелена долама:
 „Да искрпи, нова би му била,
 „Да измјери, претегли би конци.
 Искрснути, нем, v. pf. plötzlich da stehen, repente existo, adsto.
 Искрстити, им, v. pf. nach einander taufen, baptizo alium ex alio.
 Искрститице, имсе, v. r. pf. sich insgesammt taufen lassen, baptizari alius ex alio.
 Искупити, им, v. pf. loskaufen, redimo.
 Искупити, им, v. pf. sammeln, colligo.
 Искупљање, н. das Sammeln, congregatio.
 Искупљати, ам, v. impf. sammeln, congrego.
 Искупљивање, н. das Loskaufen, redemptio.
 Искупљивати, љујем, v. impf. loskaufen, redimo.
 Искусуити, им, v. pf. alle Rückstände berichtigen, debita residua exsolvo.
 Искуцавање, н. das Losklopfen, Aufklopfen, emotio, quae fit pulsando.
 Искуцавати, ам, v. impf. aufklopfen, pulsando removeo.
 Искуцати, ам, v. pf. н. п. чеп, или врањ на бурету, aufklopfen, pulsando removeo.
 Искуцаати, ам, dim. v. искуцати.
 Искуцавање, н. vide кушање.
 Искуцавати, ам, vide кушаати.
 Искушаати, ам, v. pf. versuchen, tento.
 Искушеник, м. der Novize, novitius, discipulus.
 Ислѣисати*, леише, v. impf. н. п. рана, fließen (von der Wunde, manat (vires e vulnere), cf. мекли.
 Испавати, ам, v. pf. erschlafen, dormiendo acquiro.
 Испаватице, амсе, v. r. pf. sich auslaffen, satis dormivisse.
 Испаданье, н. das Herausfallen, elapsus (?).
 Испадати, ам, v. impf. herausfallen, excido.
 Испарати, ам, v. pf. auseinander schneiden, discindo.

Испарити, им, v. pf. abbrühen, aqua fervida eluo.
 Испаритице, имсе, v. r. pf. sich im Bade, oder beim Feuer erwärmen, calefio.
 Испасати, испаднем, v. pf. herausfallen, excido, elabor.
 Испевати, ам, (Рес. и Срем.) vide испјевати.
 Испеватице, амсе, (Рес. и Срем.) vide испјеватице.
 Испердашити, им, v. pf. 1) bei dem Kirschnern: ein Fell ausziehen, dehnen, extendo. 2) sensu obsceno: effutuo.
 Испек, м. Kesselzins (?), portio siceræ pro commodato lebete ad cremandam siceram.
 Испѣти, пењем (и испнем), v. pf. in die Höhe heben, elevo.
 Испѣтице, пењемсе (и испнемсе), v. r. pf. hinaufgehen, klettern, ascendo.
 Испѣти, печем, v. pf. 1) backen, pinso, н. п. леб. 2) braten, asso, н. п. јагње, ћурку. 3) рамију, brennen, cremo.
 Испијање, н. das Austrinken, exhibitio.
 Испијати, ам, v. impf. austrinken, epoto.
 Испирање, н. das Auswaschen, Ausspülen, ablutio.
 Испирати, ам, v. impf. auswaschen, lavo.
 Испирача, f. крпа, што се њом испира шпо (н. п. пушка), der Wischsegen, Wischhader, Wischlappen, lacinia ad abstergendum.
 Испирлати, ам, vide ишкерати.
 Испирлати, ам, v. pf. erhaben weben, texendo pingo. cf. изметати.
 Исписати, пишем, v. pf. 1) herausschreiben, exscribo. 2) abschreiben, wegstreichen, deleo. 3) verschreiben, verbrauchen, consumo scribendo.
 Исписатице, пишемсе, v. r. pf. 1) machen, daß man abgeschrieben wird, de-leor. 2) sich satt schreiben, sat scripsisse.
 Исписивање, н. 1) das Heraus-schreiben, exscriptio. 2) das Abschreiben, deletio.
 Исписивати, сужем, v. impf. 1) heraus-schreiben, exscribo. 2) abschreiben, deleo.
 Исписиватице, сужемсе, v. r. impf. sich abschreiben lassen, deleri.
 Исписна, f. die Abschreibgebühr, pecunia deletoria, quae datur scribae, ut soluto tributo nomen tributarii deleat — in codice debentium. Погодно некакав човек с арачлијом да отпрати арач, м. ј. да прдне засопце 112 пума (за сваку пару по један пум). Кад наврши 112 пума, а он онда одадре још једном по добро; а арачлија га запита: „Зашино то?“ а он одговори: „Ово ћати исписна.“

Испитати, ам, v. pf. erfragen, exquiro.
 Испити, пијем, v. pf. austrinken, ebibo.
 Испитивање, n. das Erforschen, exquisitio.
 Испитивати, шујем, v. impf. erforschen, exquiro.
 Испичутура, m. (im Scherz) der Tschutur: Ausstrücker, rotor. cf. изјединогача.
 Испичавање, n. das Auspissen, eminctio.
 Испичавати, ам, v. impf. ausspissen, emingo.
 Испичати, ам, v. pf. ausspissen, emingo.
 Испјевати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) aussingen, absolvo cantum. 2) ersingen, cantu adquiro.
 Испјеваице, амсе, v. r. pf. (Ерц.) sich aussingen, sat cecinisse.
 Исплазити, им, v. pf. m. j. jезик, hervorrecken, zum Munde hinausstechen (die Zunge), exsero, protendo linguam.
 Исплакати, лачем, v. pf. n. n. уста, ausspülen, eluo.
 Исплакати, лачем, v. pf. erweinen, flendo acquiro.
 Исплакатице, чемсе, v. r. pf. sich ausweinen, flendi finem facio, sat flevi.
 Исплакивање, n. 1) das Erweinen, acquisitio per fletum. 2) das Ausweinen, finis flendi.
 Исплакивати, кујем, v. impf. 1) erweinen, fletu acquiro. 2) ausweinen, desino flere.
 Исплапити, им, v. pf. кога, коме, auszahlen, exsolvo.
 Исплакивање, n. das Auszahlen, solutio.
 Исплакивати, кујем, v. impf. auszahlen, solvo.
 Исплести, лешем, v. pf. flechten, plecto.
 Исплавати, ам, v. pf. herausschwimmen, enato.
 Испловиши, им, vide исплавати.
 Испљување, n. das Ausspeyen, exspuitio.
 Испљувати, ам, v. impf. } ausspeyen,
 Испљувати, лујем, v. pf. } exspuo.
 Испљунуши, нем, v. pf. }
 Исповѣд, f. (Рес. и Срем.) vide исповијед.
 Исповѣдање, n. (Рес. и Срем.) vide исповиједанье.
 Исповѣдати, ам, (Рес. и Срем.) vide исповиједати.
 Исповѣдаице, амсе, (Рес. и Срем.) vide исповиједатице.
 Исповѣдити, им, (Рес. и Срем.) vide исповједити,
 исповједити,

Исповѣст, f. vide исповед.
 Исповидити, им, (Срем.) vide исповијети.
 Исповијети, еидим, (Ерц.) vide исповједити.
 Исповијетисе, еидимсе, (Ерц.) vide исповједитисе.
 Исповијатице, јасе, v. r. pf. sich winden, volvi:
 „Сипна се права исповијала
 „Дол' по игришту, по девојачком —
 Исповијед, f. (Ерц.) die Beichte, confessio.
 Исповијѣдање, n. (Ерц.) 1) das Beichten, confessio. 2) das Beichte hören.
 Исповијѣдати, ам, v. impf. (Ерц.) Beichte hören, auscultor confessionem.
 Исповијѣдаице, амсе, v. r. impf. (Ерц.) beichten, confiteor.
 Исповијест, f. (Ерц.) vide исповијед.
 Исповједити, им, v. pf. (Ерц.) einmal Beichte hören, audio confessionem.
 Исповједитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) einmal beichten, confiteor.
 Испоганити, им, v. pf. verunreinigen, polluo.
 Испоганитисе, имсе, v. r. pf. sich besudeln (vom Kinde das sich befack), consacare se.
 Испод, von unten weg, ab imo, desub.
 Исполаканије, n. (komisch-satyrisch im Geiste der Mönchsprache von исплакати), das Ausschwemmen, Ausspülen des Mundes, mit einem Glase Wein, bei großen Tafeln, nachdem man bereits aufgestanden, und sich die Hände gewaschen hat, elutio: не ма внна ни за исполаканије; дајде још једну (чашу) за исполаканије.
 Испоредити, им, v. pf. an die Seite stellen, comparo.
 Испоредитисе, имсе, v. r. pf. с ким, sich in eine Reihe stellen mit einem, comparo me.
 Испорити, им, v. pf. ausweiden, exentero.
 Испоситисе, имсе, v. r. pf. ausfasten, sich zerfasten, jejunio absumi.
 Исправа, f. das Recht zu etwas, die Bewilligung der Regierung, jus scriptum rei faciendae: донијо исправу из Цариграда да понови (или да начини изнова) намастир.
 Исправити, им, v. pf. gerade richten, corrigo.
 Исправљање, n. das Geraderichten, correctio.
 Исправљати, ам, v. impf. gerade richten, corrigo.
 Исправно, recht, recte.
 Испражнявање, n. das Ausleeren, evacuat.

Испражњивати, њујем, v. impf. ausleeren, evacuare.
 Испразнити, им, v. pf. ausleeren, evacuare.
 Испрасити, си, v. pf. werfen (von der Sau), pario.
 Испрасишце, сесе, v. r. pf. m. j. крмаче, werfen (von mehreren Säuen), pario.
 Испрати, исперем, v. pf. auswaschen, eluo.
 Испратити, им, v. pf. hinaus begleiten, comitor.
 Испратња, f. der Abschied, das Geleite auf den Weg, salutatio (osculum, verbera) viatica.
 Испраћање, n. das Hinausbegleiten, comitatio discedentis.
 Испраћати, ам, v. impf. hinausbegleiten, comitor discedentem.
 Испрашати, им, v. pf. bestäuben, pulvere adspargo.
 Испрва, anfänglich, primitus.
 Испрдак, шка, m. Erzeugniß des Furzes, speritus (?): колико је дијете, као испрдак (österr. der Fursnedel).
 Испрдешице, имсе, (Рес.) vide испрдишице, имсе, (Срем.) шепице.
 Испрдути, нем, v. pf. ausfarzen, expedo.
 Испрдешице, димсе, v. r. pf. (Ерц.) sich ausfarzen, expedo.
 Испребјати, ам, v. pf. vielfach zer schlagen, contundo.
 Испрегнути, нем, vide испрећи.
 Испрегнати, ам, v. pf. vielfach zerbeißen, dimordeo.
 Испред, vor — hinweg, e conspectu: иди испред мене; прође испред куће; испред Божића.
 Испредавати, дајем: v. pf. nach einander ergeben, dedo unum ex alio.
 Испредање, n. das Erspinnen, acquisitio nendo.
 Испредаши, ам, v. impf. erspinnen, nendo acquiro.
 Испредање, n. das Ausspannen, solutio.
 Испредаши, режем, v. impf. ausspannen, solvo jugo.
 Испрека, (Рес. и Срем.) vide испријека.
 Испрекивати, ам, v. pf. insgesamt überstrieden, recudo.
 Испрекршати, ам, v. pf. } nach ein-
 Испрекршати, ам, v. pf. } ander ins Kreuz legen, decusso.
 Испреламати, ам, v. pf. nach einander zerbrechen, confringo.
 Испресецати, ам, (Рес. и Срем.) vide испресијецати.
 Испресијецати, ам, v. pf. (Ерц.) nach

einander zerhauen, dissecare unum ex alio.
 Испрескавати, скачем, v. pf. करा, einen (im Gespräche) bestegen, zu Schanden reden, überreden, superare sermone.
 Испрести, едем, v. pf. erspinnen, nendo acquiro.
 Испрећи (говорисе и испрегнути), режем, v. pf. ausspannen, solvo equos.
 Испрећати, ам, (Рес. и Срем.) vide испријечати.
 Испрећипице, имсе, (Рес. и Срем.) vide испријечипице.
 Испрешивати, ам, v. pf. nach einander zusammen nähen, consuo aliud ex alio.
 Испржати, им, v. pf. brennen, rösten, frigo (каву, дијете).
 Испржишице, имсе, v. r. pf. sich verbrennen, aduro.
 Исприбадати, ам, v. pf. nach einander ansetzen, adfigo unum ex alio.
 Исприбијати, ам, v. pf. nach einander ansetzen, adfigo unum ex alio.
 Испријека (Ерц.), von der Seite, a latere.
 Испријечати, ам, v. pf. (Ерц.) n. п. опанке, kreuzweise mit Riemen befestigen, decusso lora.
 Испријечипи, им, v. pf. (Ерц.) n. п. пушку на вратима, schief anlehnen (das Gewehr z. B.), adclino.
 Испријечипице, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich anstemmen gegen jemand, adutor in aliquem.
 Исприкивати, ам, v. pf. insgesamt anstrieden, accudo.
 Испричати, ам, v. r. pf. 1) vorerzählen, enarro. 2) auferzählen, enarro.
 Испричатице, амсе; v. r. pf. sich auferzählen, sat narrasse.
 Испришивати, ам, v. pf. insgesamt annähen, adsuo.
 Испробадати, ам, v. pf. zerbrechen, confringo.
 Испровлачити, им, v. pf. nach einander durchziehen (die Fäden, Riemen, Seitel), trajicio.
 Испродавати, дајем, v. pf. ganz verkaufen, divendo.
 Испрорезивати, зујем, v. pf. insgesamt durchschneiden, discindo.
 Испросецати, ам, (Рес. и Срем.) vide испросијецати.
 Испросијецати, ам, v. pf. (Ерц.) nach einander durchschneiden, unum ex alio dissecare.
 Испросити, им, v. pf. 1) бeвојку, erbitten, erfreien, impetro. 2) erbitteln, emendico.
 Испросна, на, но, erbeten, precibus

impetratus. Србљи приповиједају да само четири патријара преба да буду на земљи, и да се Србски патријар звао пети испросни: зашто су га Србљи испросили од оне четворнице.

Испузати, испужем, v. pf. 1) hinauszufrieren (wie die Kinder), егеро. 2) hinaufflettern, enitor, егеро.

Испунити, им, v. pf. 1) ausfüllen (z. B. die Stücker nach innen zu) expleo. 2) erfüllen (den Befehl), impleo, facio satis.

Испунитисе, нимсе, v. r. pf. voll werden, impleor (мјесец, човек у образу).

Испуњавање, n. das Erfüllen, impletio.

Испуњавати, ам, v. impf. erfüllen, impleo.

Испулчитисе, имсе, v. r. pf. sich so setzen oder legen, daß der Nabel zu oberst kommt, umbilicum protendo.

Испуст, m. марва не ма испуста, hat keinen Platz, um dahin ausgelassen zu werden; dao му испуст, Gelegenheit verschaffen zur Flucht, fugae copiam fecit.

Испустити, им, v. pf. auslassen, dimitto.

Испуститисе, имсе, v. r. pf. sich verwahrlosen, negligo rem meam.

Испуцати, ам, v. pf. bersten, rumpor.

Испуцатисе, цајусе, v. r. pf. n. p. пушке, попови, sich satt schießen, satis sonuisse (de tormentis):

„Јуче су се пушке испуцале —

Испуштање, n. das Auslassen, emissio.

Испуштати, ам, v. impf. auslassen, dimitto.

Испуштатисе, амсе, v. r. impf. sich verwahrlosen, negligo me.

Испуштити, им, vide испустити.

Испуштитисе, имсе, vide испуштитисе.

Испуштање, n. vide испуштање.

Испуштати, ам, vide испуштати.

Испуштатисе, амсе, vide испуштатисе.

Иста, (см.) durch poetische Lizenz versetzt, statt od истока, vom Aufgang, ab oriente sole:

„Сјало сунце иста до запада,

„А не сјало ће је моја мајка — —

Иставиши, им, v. pf. n. p. лонац, врата, 1) wegstellen, removeo. 2) ausheben (die Thür), evello.

Истављање, n. 1) das Wegstellen, remotio. 2) des Ausheben, avulsio.

Истављати, ам, v. impf. 1) wegsetzen, removeo. 2) Ausheben, avello.

Истакање, n. das Aussehen, effusio.

Истакати, тачем, v. impf. aussehen, effundo.

Истакнути, немсе, vide истакисе.

Истакнути, ам, v. pf. dünner werden, extenuor (d. i. weniger werden).

Истакисе (говорисе и истакнутисе) истакнемсе, v. r. pf. sich hervorthun, erbieten zu einer Unternehmung, existo.

Истегнути, им, v. pf. 1) ausziehen, deh-

Истегнути, нем, v. pf. 1) ausziehen, extendo.

Истегање, n. das Ausdehnen, extensio.

Истегасти, тежем, v. impf. ausdehnen, extenso.

Истекар, aufs neue, von vorne, denuo, cf. наново.

Истелити, ам, v. pf. falben, pario.

Истелитисе, лесе, v. r. pf. falben (von mehreren Kühen), pario.

Истерати, ам, (Рес.) и Срем.) vide ишкерати.

Истеривање, n. (Рес.) и Срем.) vide ишкеривање.

Истеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide ишкеривати.

Истећи, тече, v. pf. auslaufen, effluo.

Исти, идем, vide ићи.

Исти, та, то, selbst, ipse.

Истива (истица), f. meerschaumene Pfeife, fistula fumatoria e spuma marina.

Истија (из тија), langsam, leise, lente.

Истина, f. die Wahrheit, veritas.

Истини, ма, но, } wahrhaft, ve-

Истиниши, та, то, } rax.

Истински, ка, ко, n. p. истина, wahr, wahrhaft, verissimus, ipsissimus: то је истинска лажа.

Истискивање, n. das Hinausdrücken, extrusio.

Истискивати, кујем, v. impf. hinausdrücken, extrudo, urgeo foras.

Истиснути, нем, v. pf. hinausdrücken, extrudo.

Истицање, n. vide истјецање.

Истицатисе, ничемсе, vide истјецатисе.

Истјецање, n. (Ерц.) das Hervorthun zu einer That, adparitio, oblatio.

Истјецатисе, тјечемсе, v. r. impf. (Ерц.) sich hervorthun zu etwas, existo.

Истоб (тако), gerade so, eodem plane modo.

Истоваравање (истоваривање?), n. das Abladen, deoneratio, exoneratio.

Истоваривати (истоваривати?), ам, v. impf. abladen, deonero, exonero.

Истоварити, им, v. pf. 1) abladen (die Waare), deonero. 2) abladen (den Wagen), exonero.

Исток, m. der Sonnenaufgang, sol oriens, ortus solis.

Истолковати, кујем, v. pf. (по на- маспирима и у Немачкој по варо- шима) verdolmetschen, interpretor.

Истом, 1) nur, nichts als, nonnisi. 2) erst, primum, demum. cf. тек.

Истопити, им, v. pf. schmelzen, liquefacio.

Источити, им, v. pf. zu Ende schenken, effundo.

Источни, на, но, östlich, ab oriente sole.

Истраживање, н. das Zusammensuchen, conquisitio.

Истраживати, жујем, v. impf. zusammensuchen, conquirere.

Истргати, ам, v. pf. entwegen reißen, rumpo.

Истргнути, нем, v. pf. entreißen, eripio.

Истрѣбити, им, (Рес. и Срем.) vide истријебити.

Истрѣсање, н. das Ausbeuteln, Ausschütteln, excussio.

Истрѣсати, ам, v. impf. ausbeuteln, excutio.

Истрѣсти, сем, v. pf. ausschütteln, excutio.

Истријебити, им, v. pf. (Ерц.) auszrotten, exterminio.

Истришити, им, v. pf. zerbröckeln, confrio.

Истрнути, нем, vide утрнути.

Испрошити, им, 1) vide испринити. 2) nach einander verzehren, expendo unum ex alio.

Испрсти, рем, испрѣо, v. pf. zerreiben, contero.

Испругати, ружем, v. pf. ausschaben, erado.

Испрулити, им, v. pf. verkaufen, ritreho.

Испрунити, им, v. pf. н. п. уш из главе, herauslöbern (mit dem Kamm), expurgo.

Испрунитисе, нисе, v. pf. verloren gehen, perdo (von kleinen Dingen, cf. трун).

Испрунути, нем, vide испрулити.

Испрчавање, н. das Hinauslaufen, excursatio.

Испрчавати, ам, v. impf. hinauslaufen, excursare.

Испрчати, чим, v. pf. hinauslaufen, excurre.

Испунити, им, v. pf. stumpf machen, obtundo.

Испурчити, им, v. pf. nacheinander türfisch machen, facio esse Turcam alium ex alio.

Испурчитисе, имосе, v. r. pf. insgesamt Türke werden, sidem turcicam amplector unus ex alio.

Испући, тучем, v. pf. 1) zerschlagen, contundo. 2) zerstoßen, contundo.

Исувати, исучем, v. pf. herauswinden, evolvere, extrahere, н. п. пријева.

Исус, m. Jesus, Jesus.

Исусов, ва, во, Jesu, Jesu.

Исцједити, им, (Рес. и Срем.) vide исцједити.

Исцјеђивање, н. (Рес. и Срем.) vide исцјеђивање.

Исцјеђивати, жујем, (Рес. и Срем.) vide исцјеђивати.

Исцјепати, ам, (Рес. и Срем.) vide исцјепати.

Исцјепатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide исцјепатисе.

Исцједити, им, v. pf. (Ерц.) ausseihen, excolare.

Исцјелати, ам, v. pf. (Ерц.) zerfalten, discindo, dissindere.

Исцјепатисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) seine Kleider zerrissen haben, lacera veste sum.

Исцјеђивање, н. (Ерц.) das Ausseihen, excolatio.

Исцјеђивати, жујем, v. impf. (Ерц.) ausseihen, excolare.

Испање, н. 1) vide бацање. 2) das Eilen, festinatio.

Ипар, пра, ро, schnell, velox.

Ипати, ам, v. impf. 1) vide бацати. 2) eilen, festino.

Ипац, ица, m. 1) на један ипац, auf einmal, im Nu, repente. 2) један ипац барута, m. j. онолико, колико се пушка може напунити само један пут, ein Schuß Pulver, portio singula pulveris pyrii.

Ипење, н. (Рес.) vide икење.

Ипети, итим, (Рес.) vide икепти.

Ипити, им, vide бацити.

Ипити, им, (Срем.) vide икепти.

Ипко (и тко), vide ико.

Ипаен, на, но, (у Сријему, у Бачи, и у Бан.) aufgeweckt, ingenui vividi.

Ипња, f. die Eile, festinatio. Ипња је ђаволски посао.

Ипоси, f. die Eile, festinatio: у ипоси.

Ипоси, f. ипни.

Иприна, die Schnelligkeit, velocitas.

Ипрѣсти, f. vide иприна.

Икење, н. (Ерц. и Срем.) das Eilen, festinatio.

Икепти, итим, v. impf. (Ерц.) eilen, festino.

Ики, идем, v. impf. 1) gehen, eo. 2) иде киша, снијег; вино из бурета, крв из носа; новици (н. п. у Турској не иду банке (не иду ни у Њемачкој, него и носе људи); како иду сад ови дукаши?) и т. д.

Икандија*, f. das dritte Gebet der Mohammedaner, nach Mittag, oratio tertia Mohammedanorum.

Ичара*, m. Art türkischen Adels, nobilium Turcarum genus.

- „Али Турци царева ичаге —
„Много Турак цареви ичага —
Иш, interj. der Vant um die Hühner zu
vertreiben, sonus pellerdis gallinis.
Ишарами (изшарами), ам, v. pf. bunt
machen, variare.
Ишарети*, м. Шиф, nutus: казao му
ишаретом, п. j. намигнуо на њега.
Ишепати (изшепати), ам (ишекем),
v. pf. herausfragen, prodeo.
Ишибати (изшибати), ам, v. pf. mit
Ruthen descreitigen, virgis caedo.
Ишкaњe, п. das Иш rufen, vox иш, иш.
Ишкати, ам, v. impf. иш! rufen,
ingemio иш.
Ишнути, нем, v. pf. einmal иш rufen,
ein иш.
Ишчачити (изшочити), им, v. pf.
nach einander zum Шокац machen, fa-
cio esse шокцум ишаш ex alio.
Ишчачитисе (изшочитисе), имосе, v.
r. pf. insgesamt Шокац werden, fio
шокац ишаш ex alio.
Ишпан, м. (у Сријему, у Бачкој и у
Бан.) der Aufseher der Arbeiter, (der
Craп, жупан in Kain, Σουλῆρος im
Constantin), praefectus agrum colen-
tium, aut aliorum servorum.
Ишпанов, ва, во, des ишпан, тоџ
ишпан.
Ишпановица, f. des ишпан Frau, uxor
тоџ ишпан.
Ишмaл*, м. der Appetit, cibi appeten-
tia: ово отворa ишмал.
Ишмaли*, adj. indecl. bei Appetit, ar-
petens cibi.
Иштениши (изштениши), им, v. pf.
werfen, pario catulos.
Иштенишисе (изштенишисе), несе,
v. pf. sämtlich Zunge werfen (von Hün-
dinnen) pario: иштенилас се све кучке.
Иштениши (изштениши), им, v. pf.
beschädigen, verderben, corrumpo, laedo.
Иштинпати (изштинпати), ам, v. pf.
zerstören, zertrüben, convello.
Ишћерати, ам, v. pf. (Ерц.) hinaus-
jagen, expello.
Ишћеривање, п. (Ерц.) das Hinaus-
jagen, expulsio.
Ишћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.)
hinausjagen, expulso.
Ишћесмати, ам, v. pf. durchlöchern
(Art Stickeren), opus perforatum fa-
cio.
Ишћил*, м. cf. прстен.
Ишчашити, им, v. pf. н. п. ногу,
руку, ausgrenzen, luxo.
Ишчекатисе, амосе, v. r. pf. einan-
der erwarten, expectare se loco dicto.
Ишчекивање, п. das Sammeln an ei-
nem verabredeten Orte, expectatio
in loco certo.

- Ишчекивати, кујем, v. impf. sammeln,
erwarten bis alle beisammen sind, ex-
specto dum convenient.
Ишчекиванисе, кујемосе, v. r. impf.
sich sammeln, expectare se invicem
loco certo.
Ишчепркаши, ам, v. pf. 1) ausschar-
ren (wie die Henne) erado. 2) zerfchar-
ren, radendo corrumpo.
Ишчерупати, ам, v. pf. zerrupfen,
convello.
Ишчешати, шем, v. pf. н. п. уш на
главе, herausfragen, effrico.
Ишчешљати, ам, v. pf. 1) ausfläm-
men, pectino. 2) (fig.) durchflämmen,
steigeln, pecto. 3) durchziehen, durch-
besteln, perstringo.
Ишчлелпи, лим, v. pf. (Рес.) ausgehen,
Ишчлалпи, им, v. pf. (Срем.) sein Ende
Ишчлелпи, лим, v. pf. (Ерц.) erreichen
(vom Wein u. dgl.) deficio.
Ишчистити, им, v. pf. reinigen, ex-
purgare.
Ишчупати, ам, v. pf. 1) aueraufen,
convello. 2) zerraufen, divello, vellendo
solvio.

J.

- Ја, pron. ich, ego.
Ја, 1) Ја, ita:
А. Је ли тако?
Б. јест, ја. cf. да.
2) ја ја, ја ти, entweder ich, oder du,
aut ego, aut tu. 3) у пјесмама на не-
ким мјестима гопово не значи ниш-
та, него се додаје само да изиђе
пуна врста, н. п.
„Ја када се понапише вина —
„Када виђе Чулићу Стојане
„Ја у боју Црнобарца Станка —
„Ја два врана два по Богу брата —
Јаање, п. vide јање.
Јаати, јашем, vide јати.
Јааћу, ка, ке, н. п. коњ, Reit-
equitatorius. cf. јашаћи.
Јабана*, f. 1) die Fremde, terra ex-
tera: није ми јабана, er ist mir nicht
fremd, er ist mir etwas verwandt, est
propinquus mihi. 2) не говори на јабану,
nicht ungereimt, nicht bestreudend,
non insolite.
Јабанац, ица, м. der Fremde, alienus
cf. шућин.
Јабанлија*, м. vide јабанац.
Јабански, ка, ко, fremd, alienus. cf. шућ.
Јаблан, м. der Pappelbaum, populus.
Јабланов, ва, во, Pappel-, populeus.
Јаблански, ка, ко, von Pappel, populeus;

„Ја ћу теби понуде донети:
„С јаблан' дрва јаблански јабука —
„Суви шљива са сирови грана —
Јабука, f. 1) der Apfelbaum, malus. 2)
der Apfel, malum; опишли на јабуку,
cf. колачи.
Јабуков, ва, во, Apfel-, mali.
Јабуковац, вца, m. ein Stab vom
Apfelbaum, baculus e malo.
Јабуковача, f. der Cider, cidrus.
Јабукован, m. vide јабуковача.
Јабуковина, f. Apfelholz, lignum mali.
Јабуچار, m. 1) der Apfelräumer, roma-
rius, roma vendens. 2) der Liebhaber
von Äpfeln, qui amat mala.
Јабуچارев, ва, во, vide јабучаров.
Јабучаров, ва, во, des јабучар.
Јабучин, m. ein junger Apfelbaum, ma-
lus parva.
Јабучица, f. dim. v. јабука. 2) der
Adamäpfel, pomum Adami.
Јавити, им, v. pf. 1) bekannt machen, pu-
blico, manifesto. 2) овце, vor den Schafen
hergehen und sie leiten, ducio oviculas.
Јавитице, имсе, v. r. pf. коме, sich
melden, einprechen; sich offenbaren, ex-
scheinen, adpareo.
Јављање, n. dim. v. јављање.
Јављатице, амсе, dim. v. јављатице.
Јављање, n. das Melden, significatio.
Јављати, ам, v. impf. melden, significo.
Јављатице, амсе, v. r. impf. sich mel-
den, saluto, ingredior.
Јави, на, но, offenbar, manifestus.
Јавишвце, немсе, v. r. pf. dim. von
јавишнице.
Јавор, m. der Ahorn, acer platanoides
Linn.
Јаворина, f. vide Јаорина.
Јаворов, ва, во, von Ahorn, acernus.
Јаворовина, f. Ahornholz, lignum acernum.
Јаворје, n. (coll.) Ahornbäume, acera:
„Седлом бије о јаворје —
Јагањци, њаца, m. pl. die Lämmer, agni.
Јагањчики, m. pl. dim. v. јагањци.
Јагла, f. ein durch Braten gebrochenes
Korn Kistritz, graum zeae tostione
disruptum. cf. кокица.
Јаглава, f. Frauennamen, nomen feminae.
Јаглак*, m. ein gesticktes Schweigstuch,
sudarium (acu pictum).
Јаглауник, m. dim. v. јаглак.
Јагма*, f. на јагму, reißend (geht die
Waare ab), partim (vendidi).
Јагмити, им, v. impf. sich um etwas
reißen, rapio.
Јагмитице, имсе, v. r. impf. око шпја,
sich drängen, reißen um etwas, rapio
diripio, emo, distraho certatim.
Јагњад, f. (coll.) junge Lämmer, vide
јагањци.
Јагње, њеша, n. das Lamm, agnus.

Јагњад, m. der Pappelbaum, die Pap-
pel, populus.
Јагњене, n. das Lamm, partus.
Јагњетина, f. 1) das Lammfleisch, caro
agnina. 2) das Lammfell, pellis agnina.
Јагњеша (јагњеша), ка, ќе, Lamm-, agni.
Јагњешце, n. dim. v. јагње.
Јагњиво, m. (срп.) das Lamm, agno-
rum partus: „Да грдне цркве! а би-
јесни светаца! чудна мјеста за
јагњиво! уставидете коње, да се
пуста Бога намолимо“ (приповије-
дају да је рекао некакав Ерцеговац,
кад је ударио поред некаква ве-
ликог намастира).
Јагњини, им, v. impf. lamm, edo
agnum, enitor.
Јагњитице, имсе, v. r. impf. lamm,
rapio (de ove).
Јагода, 1) die Erdbeere, fragum. 2) Frau-
enzimmername, nomen virginis.
Јагодина, f. 1) варош (и зидине) у
Србији близу Мораве. Јагодинац
(ница), човек из Јагодине. Јаго-
динка, жена из Јагодине. Јаго-
дински, ка, ко, von Јагодина. 2)
брдо у Рађевини.
Јагодица, f. 1) dim. v. јагода. 2) јаго-
дице, die Wangen, genae.
Јагодњача, f. m, j. крушка, eine Art
Frühbirnen, piri maturi genus.
Јагорчевина, f. (у Сријему) vide јаго-
чевина.
Јагорчевина, f. Art Krauts, herbae
genus.
Јагрз*, m. der Fuchschimmel, equus va-
riegatus (ut sunt ova coturnicis).
Јагрзаст, ма, мо, klein gefleckt, equus
variegatus.
Јагрзов, ва, во, des Fuchschimmels,
equi variegati.
Јад, m. der Kummer, das Weh, aegri-
tudo: иди јаде и чемере! јаде не-
сити! јебем му јаде; јади га убили!
„Ој ђевојко, мој те јад убио —
„Нек' су њему двоји, троји јади:
„Једни јади ће се не виђесмо,
„Други јади ће се не састасмо,
„Трећи јади ће се не љубисмо —
Јадан, дна, но, arm, unselig, unglück-
lich, miser.
Јадар, дра, m. 1) вода у Србији (тече
између Цера и Гучева, и утјече у
Дрину ниже Љешнице). 2) кнежина
Зворничке нације (око воде Јадра).
3) Прии Јадар) вода у Босни (изви-
ре у Краљевој гори под Кушлатом).
Јадиковање, n. das Wehklagen, lamen-
tatio, ejulatio.
Јадиковаши, кујем, v. impf. wehkla-
gen, lamentor.
Јадиковина, f. (срп.) Trauerbaum (?):

„ — — гусле јаворове
 „И гудало од јадиковине —
 Јадиши, им, v. impf. klagen, queror.
 Јадишисе, имсе, v. r. impf. sich beklagen,
 conqueri.
 Јадишк, m. der Arme, miser!
 Јадишца, f. die Arme, misera.
 Јадо! interj. припијевасе хешто у
 пјесмама, н. п.
 „Да ли ми је јадо! једна липра злапа
 „Да позлашим јадо! Богданова
 врата —
 Јадоване, n. das kummervolle Leben,
 der Gram, aegritudo.
 Јадовати, дујем, v. impf. sich grämen,
 ingemo:
 „Јад јадујем, ником не казујем —
 Јадраини, m. Einer aus dem Јадар.
 Јадранка, f. Eine aus dem Јадар.
 Јадранска, ка, ко, 1) Jadrer. 2) jadrisch.
 Јае, јаета, n. vide jaje.
 Јаз, m. (bei der Mühle) der Ableitkanal
 neben dem Wehr, canalis praeter mo-
 lem, aqua mole reducta.
 Јазавац, вца, m. der Dachs, meles
 (ursus meles Linu.)
 Јазавчиј, чја, чје, н. п. пирог, Dachs-
 melis.
 Јазак, ска, m. 1) намастир у фрушкој
 гори. 2) село код тог намастира.
 Јазачки, ка, ко, v. Јазак.
 Јазбина, f. рупа у земљи, das Dachs-
 loch, caverna melis.
 Јазија*, f. vide писмо 1:
 „И артије књиге без јазије —
 Јазук*! Schade! dolendum! cf. штепа.
 Јаини, ња, ње, н. п. љуска, Cyz, ovi.
 Јајара, f. m. j. шљива, Art grosser,
 weißer Pflaumen, pruni genus.
 Јајац, ајац, m. град у Босни.
 Јаје, јајета, n. das Cy, ovum.
 Јајце, n. dim. v. jaje.
 Јајчанин, m. човек из Јајца.
 „Кулу гради беже Јајчанине —
 Јак (comp. јачи), ка, ко, stark, robustus,
 fortis, firmus.
 Јака*, f. vide колијер.
 Јакија*, f. das Pflaster (von Seife,
 Brantwein und Eiern) auf die Stelle
 des Pferdebrückens, die vom Sattel wund
 gerieben ist) emplastrum in dorsum e-
 qui attritum a sella.
 Јако, vide сад.
 Јаков, m. Jacob, Jacobus.
 Јакосан, сна, но, vide јакостан.
 Јакостан (и јакосан), сна, но, mäch-
 tig, stark, potens (meist von Gott): Бог
 је јакостан.
 Јакошњи, ња, ње, igitur, qui nunc est.
 Јакреп*, m. der Skorpion, scorpio,
 scorpius:
 „Бе пливају гује и јакрепи —

Јакша, m. Mannsname, (von Jakob?)
 nomen viri.
 Јала*! (см.) ha! (beim Allah!), heus,
 hercle:
 „Јала кардаш! јуриш на душмана —
 Јалак, m. der Graben, Canal, fossa cf.
 јарак.
 Јалакане, n. das jala rufen, excla-
 matio jala!
 Јалакаши, ам (и јалачем), v. impf.
 jala rufen, exclamo jala.
 Јалакнути, нем, v. pf. jala-rufen,
 exclamo jala!
 „Кад ли болан Турци јалакнуше —
 Јали, oder, aut, cf. или, али.
 Јалија*, f. das Ufer, ripa, litus:
 „Мртва Марка на свог коња врже,
 „Па га снесе мору на јалију —
 „Не носи је сужњу на галију,
 „Већ је носи мору на јалију —
 Јалица, f. 1) das Nebensperd des Saum-
 fuhrmanns, das sein Gepäck trägt, und
 das er zuweilen selbst reitet, equus
 jumentarii equitatorius. 2) der Triumph-
 wurf im Klags-Spiel, jactus victor in la-
 do klage, quem vide.
 Јалман*, m. der Flinterschaft bis zum
 Schloß, scapus teli:
 „Којано је златом обљевена
 „Од јалмана до горњег нишана —
 Јалов, ва, во, 1) unfruchtbar, sterilis.
 2) gest, non praegnans.
 Јаловац, вца, m. н. п. ован, unfrucht-
 bar, verschnitten, sterilis, castratus.
 Јалова чорба, f. eine Art Suppe, jus-
 culi genus.
 Јаловије, n. das gelte Vieh, pecus
 sterile.
 Јаловити, им, v. impf. 1) овна, ver-
 schneiden, castro, unfruchtbar machen,
 reddo sterilem. 2) краву, кобну,
 овцу, durch Mißhandlung um die Frucht
 bringen, facio abortire.
 Јаловишисе, исе, v. r. impf. н. п. кра-
 ва, кобила, kommt um die Frucht,
 abortit.
 Јаловица, f. m. j. крава, или овца,
 gest, non praegnans, sterilis.
 Јаловка, f. vide јаловица.
 Јаловљење, n. 1) das Verschneiden. ca-
 stratio. 2) das Mißwerfen, abortus.
 Јама, f. die Grube, fovea. cf. рупа.
 Јамац, мја, m. vide јемац.
 Јамачно, verläßlich, gewiß, certo, certo.
 Јамешина, f. augm. v. јама.
 Јамити, им, impf. 1) копати јами-
 ке, Nebgruben machen im Weinberg,
 fodio vineam. 2) wegräumen, tollo,
 aufero: јами то с пута; јами гов-
 на, јами шалу.
 Јамик, m. im Weinberge die Nebgrube,
 fovea viti serendae.

Јамипа, f. dim. v. јама.
 Јамљене, n. das Graben der Nebgruben
 im Weinberg, fossio vineae.
 Јамурина, f. vide јамешина.
 Јана, f. vide Јања.
 Јанкџ, m. dim. v. Јанко.
 Јанко, m. Mannsname (von Јован?), po-
 men viri.
 Јанчик, m. vide парчуг.
 Јања, Frauennamen, nomen feminae.
 Јања, f. 1) Städtchen in der Zworniker-
 nanja (на лијевој брјегу Дрине).
 2) Fluß der sie durchfließt.
 Јањад, f. (coll.) vide јагњад.
 Јањац, њца, m. das Lamm, agnus
 (ријетко се говори).
 Јање, n. das Reiten, equitatio.
 Јање, њета, n. vide јагње.
 Јањење, n. vide јагњење.
 Јањешина, f. vide јагњешина.
 Јањешџ, џа, џе, vide јагњешџ.
 Јањешце, n. dim. v. јање.
 Јањиво, n. vide јагњиво.
 Јањина планина (гора) f.
 „Кроз некакву Јањину планину —
 Јањини, им, vide јагњини.
 Јањинисе, имсе, vide јагњинисе.
 Јањичари, m. pl. vide јењичари.
 Јањок, m. Анџа (?), Анџа:
 „Вино пије од Јањока краљу
 „У Јањоку граду бијеломе —
 Јањци, њаца, m. pl. vide јагањци.
 Јањчиџ, m. pl. dim. v. јањци.
 Јао!
 Јаог! (Ерц.) } аџ, веџ! heu!
 Јаој!
 Јаорина (Јаворина), f. планина у Босни:
 „Колика је Јаорина планина, злато! —
 Јапа, m. (у Сријему и у Бачкој по ва-
 рошима), Пара, tata.
 Јапија *, f. vide грађа.
 Јапица, m. dim. v. јапа.
 Јапунце, џета, n. der Mantel, pallium.
 Послије кише јапунце (не треба).
 Јар, in der Redensart: посијао жито на
 јар, im Gegensatz der Winterfaat, se-
 mentem fecit vernam.
 Јара, f. die Hitze (vom Ofen), calor (for-
 nasis).
 Јарад, f. (coll.) junge Ziegen, capri et
 caprae juvenes.
 Јарак, рка, m. 1) vide јалак. 2) село у
 Сријему.
 Јарам, рма, n. das Joch, jugum.
 Јаран *, m. der Freund, Vertraute, fami-
 liaris (cf. друг, пријатељ).
 „Ој девојко мој слари јаране! —
 Јараница, f. die Vertraute, Freundin,
 amica, socia.
 Јаранство, n. die Gesellschaft, Vertraut-
 schaft, societas, necessitudo.
 Јарац, рца, m. der Bock, caper.

Јарачење, n. das Vorüber des Rosses zum
 Wettrennen, equi exercitium ad cur-
 sum.
 Јарачипи *, им, v. impf. m. j. коња за
 трку, das Ross zum Wettrennen vor-
 üben, exerceo equum ad cursum.
 Јаре, рета, n. ein junges Stück Ziegen-
 vieh, capella aut caper juvenis.
 Јаребица, f. vide јеребица.
 Јаребиџи, џја, џје, vide јеребиџи.
 Јаренце, џета, n. vide јарешце.
 Јарешина, f. 1) Fleisch von jungen Zie-
 gen, caro haedi. 2) das Ziegenfell, pel-
 lis haedi.
 Јарекџ, џа, џе, Bock's, haedi.
 Јарешце, џета, n. dim. v. јаре.
 Јарида, f. Frauennamen, nomen feminae.
 Јариџ, m. n. p. јечам, лан, Sommer-
 aestivus.
 Јарина, f. вуна од јарањаца, Wolle von
 Lämmern, lana agnina.
 Јарица, f. die Sommerfrucht, fruges ae-
 stivae, vernae.
 Јариџи, m. pl. vide јарад.
 Јарица, f. m. j. шеница, Sommerwei-
 zen, triticum aestivum.
 Јарица, f. eine junge Ziege, capella.
 Јаричица, f. dim. v. јарица.
 Јарко сунце, n. (сп.) lichte (und war-
 me) Sonne, lucidus sol et calidus:
 „О јуначе! моје јарко сунце —
 „Јарко сунце на високо пи си —
 Јармак, m. die Wage (am Wagen), jugum,
 woran die Jährenchancen (Ortscheid,
 Schwänkel, österr. Drittel).
 Јарменка, f. Frauennamen, nomen fe-
 minae.
 Јармењак, m. m. је сврдао, der Zoch-
 bohrer, terebra jugo perforando. Уста
 су јој динаром прорезана, а гузи-
 ца сврдлом јармењаком пробуже-
 на (кад која спискује уста кад го-
 вори, а једе за двојну).
 Јаруга, f. die Bergrieße, alveus de mon-
 te decurrens.
 Јаружица, f. dim. v. јаруга.
 Јарчев, ва, во, des Bock's, capri.
 Јарчевина, f. Bockfleisch, caro caprina.
 Јарчина, f. augm. v. јарац.
 Јарчиџ, m. dim. v. јарац.
 Јасак *, m. das Verbot, interdictum:
 „Цар Сулеман јасак учинио
 „Да с' не пије уз Рамазан вино —
 Јасакчија *, m. der türkische Geleits-
 mann, comes et defensor. Јасакчију
 воде у Турској владике, и велики
 трговци.
 Јасакчиџи, на, но, des Geleitsmanns,
 comitis.
 Јасац, сна, но, hell, liquidus (de voce).
 Јасен, m. die Esche, fraxinus.
 Јасеник, m. der Eschenwald, fraxinetum.

Јасеница, f. nom. propr. eines Flusses, der aus dem Rudnikergebirge kommt.

Јасенов, ва, во, Eschen-, fraxineus.

Јасеновац, вџа, m. ein Eschenstab, baculus fraxineus.

Јасеновац, вџа, m. варош у Славонији.

Јасеновача, f. der Eschenprügel, fustis fraxineus.

Јасеновина, f. Eschenholz, lignum fraxineum.

Јасѣње, n. (coll.) Eschenbäume, fraxini.

Јасик, m. der Aespenwald, populetum.

Јасика, f. 1) die Aespe, populus. 2) Frauenname, nomen feminae.

Јасиков, ва, во, Aespen-, populeus.

Јасиковац, вџа, m. 1) der Aespenstab, baculus populeus. 2) Name einer Quelle in Loznica.

Јасиковача, f. der Aespenstock, fustis populeus.

Јасиковина, f. das Aespenholz, lignum populeum.

Јасичик, m. eine junge Aespe, populus parva.

Јасичица, f. dim. v. јасика.

Јасле, јасала, f. pl. } die Krippe, prae-

Јасли, јасала, f. pl. } sepe.

Јасна (Јасна), f. ein Mädchenname, nomen virginis (q. d. lucida).

Јаспра, f. der Asper, numi genus.

Јаспре, при, f. pl. Aspern, Geld, numi.

Јаспрѣнѣ, на, но, n. п. кеса, Geld-, numarius.

Јасприца, f. dim. v. јаспра.

Јастрѣб, m. (Pec. и Срем.) vide јастријѣб.

Јастрѣбаст, та, то, n. п. кокош, generfarb, coloris vulturini.

Јастрѣбац, пџа, m. планина у Србији иза Крушевца.

Јастрѣбуша, f. јастрѣбаста кокош, eine generfarbene Henne, gallina coloris vulturini.

Јастријѣб (pl. јастрѣбови), m. (Ерц.) der (Hühner-) Geyer, vultur.

Јастук *, m. 1) das Kissen, der Bolster, pulvinum. 2) древо, што стоји по осовини (код кола). 3) das Kissen (eine Art Kolo-Tanz, meist in Städten), choreae genus.

Јастучик, m. dim. v. јастук.

Јамаган, m. велики нож, eine Art Hirschfängers, culter major.

Јамак, m. der (Dieb-) Fehler, receptator latronum aut furum.

Јати, јашем, v. impf. reiten, equito, vehor equo.

Јапка! interj. der Arme! misellus, остао сирошан, јапка!

Јашо, n. ein Trupp Vögel, agmen avium. У јашо долубе, да те кобац не однесе.

Јаџк, m. die Wehflage, lamentatio.

Јаџкање (јаџкање), n. das Wehklagen, lamentatio.

Јаџкаши (јаџкаши), јаџчем, v. impf. wehklagen, lamentor.

Јаџкнути, нем, v. pf. weh rufen, ejulo.

Јација *, f. die fünfte Bethzeit der Türken, hora quinta orandi Turcarum.

Јачање, m. das Erstarren, virium firmatio.

Јачати, ам, v. impf. stärker werden, vires assumo.

Јачина, f. die Stärke, fortitudo.

Јачмен, m. } (öfterr. die Gerste,

Јачмишак, чка, m. } ein Augenübel).

Јаша, m. (Pec. и Срем.) vide Јашо.

Јашаки, ка, ке, Reiter-, equitatorius, cf. јааки.

Јашѣње, n. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.), das Reiten, equitatio, cf. јање.

Јашини, им, v. impf (по Сријему, по Бачк. и по Бан.), reiten, equito, cf. јашини.

Јашо, m. (Ерц.) hyp. v. Јаков.

Јаштерица, f. eine Fihrustel an der Zunge, im Munde, pustula in lingua, in ore. Кад јаштерица изиђе коме на језику, онда кажу да је неко налагао нешто на њега. Ако је јаштерица, с десне стране, онда је мушко налагало; ако ли је с леве, онда је женско.

Јѣ, 1) ist, est. Wann je und wann jest zu stehen hat, siehe die Grammatik. 2) sie, eam: ja sam je вишео.

Јѣб, m. 1) der Saame, semen, seminium (сперма). 2) fututio (ganz eigentlich der Weischlaf).

Јѣбанија, f. } der Weischlaf, fututio.

Јѣбање, n. }

Јѣбаоница, f. das Bordell, lupanar.

Јѣбати, бем, v. impf. beschlafen, futuo.

Јѣбао би гују у око.

Јѣбац, јѣнца, m. der Furer, fututor validus.

Јѣбач, m. der Weischläfer, futuens.

Јѣбачина, f. der Weischlaf, fututio.

Јѣбачице, имсе, dim. v. јѣбачице. Ко се јѣби, лијено се гледи.

Јѣбица, f. fututrix.

Јѣбичина, f. augm. v. јѣбица.

Јѣбуцање, n. dim. v. јѣбање.

Јѣбуцати, ам, dim. v. јѣбати.

Јѣбуцачице, амсе, dim. v. јѣбачице, in der dithyrambisch-sprachlichen poskочица:

„Ој ти секо секупала!

„Је си ли се јѣбуцала? —

„Како би се јѣбуцала,

„Кад још ни сам ни брѣцала.

Јева, f. ein Frauenname, Euphemia, Euphemia.
 Јева, f. Ева, Eva (Adams Frau).
 Јеверица, f. vide вјеверица.
 Јеверичић, m. ein junges Eichhorn, sciuri pullus, sciuri catulus.
 Јеверичица, f. dim. v. јеверица.
 Јеверичија, чја, чје, Eichhorn, sciurogum.
 Јевра, f. Frauenname, nomen feminae, (hur. v. Јевросима?).
 Јеврем, m. Ephrem, Ephrem.
 Јевросима, f. vide Јеросима.
 Јевта, m. (Рес. и Срем.) vide Јевто.
 Јевтан, m. ein Mannsname, nomen viri (von Euthymius).
 Јевтин, на, но, wohlfeil, vilis. Од јевтина мяса чорба за плаот.
 Јевтинџа, f. (ευθύνος) die Wohlfeilheit, vilitas annonae.
 Јевтица, m. dim. v. Јевта.
 Јевто (једни говоре и Јепто), m. (Ерн.) Euthymius, Euthymius, cf. Јефто.
 Јеге, гема *, n. die Feile, lima.
 Јегленицање, m. das Sprechen, Schwatzen, confabulatio, cf. разговарање.
 Јегленицаши, нишем, v. impf. швати, confabulor.
 Јегленица *, гема, n. der Discurs, confabulatio, cf. разговор.
 Јегленицаја *, der Schwäger, confabulator.
 Јегуља, der Aal, anguilla.
 Јед, m. 1) Galle, fel. 2) Gift, venenum.
 Један, дна, но, n. einer, unus, 2) ein, aliquis. 3) једни кажу, einige (die einen) sagen, aliqui dicunt.
 Један, дна, но, zornig (giftig), iratus.
 Једанаест, elf, elf, undecim.
 Једанаестеро, vide једанаесторо.
 Једанаести, ша, то, der Elfte, undecimus.
 Једанаесторо, eine Zahl von elf, undecim.
 Једанш (m. j. један пут), 1) einmal, semel. 2) einmal, aliquando. cf. једном.
 Једар, дра, ро, dicht und fest, solidus.
 Једва, таум, vix; једва једвице, taum und faum.
 Једек *, m. 1) vide уже. 2) das Paraderferd, equus ad pompam: „И он води цареве једике —
 Једџе, n. 1) das Essen, esus. 2) die Speise, cibis (у крајини Негопинској). cf. јело.
 Једји, на, но, n. p. човек, die einzige Mannsperson in einer Haushaltung, solus in familia.
 Једјинац, нца, m. 1) der einzige Sohn, filius unicus. 2) der Einzige in einer Haushaltung, unus paterfamilias: кад буде невоља, онда и јединце поћерају на војску.

Једјини, на, но, einzig, unicus.
 Једјиница, f. 1) die einzige Tochter, filia unica. 2) ријетко сукно, што се тка у једну жицу; неки га зову клашње, као што споји и у Душановој дипломи (даној м. Хилендару л. 1348, која је сад у Карловцима у митрополијској архиви), eine Art Tuch, das die serbischen Frauen zu Hause erzeugen, panni genus.
 Јединодушно, einhellig, unanimi consensu.
 Јединче, чета, n. das einzige Kind, filius (filia) unicus (unica).
 Једини, им, v. impf. erzürnen (österr. giften), irritio.
 Јединице, имсс, v. r. impf. зүрnen, irascor, stomachor.
 Једнак, на, ко, gleich, aequalis.
 Једнако, 1) gleich, aequaliter. 2) beständig, in einem fort, continuo.
 Једначење, n. das Ausgleichen, aequatio.
 Једначити, им, v. impf. gleich machen, aequo.
 Једнојајц, јца, m. der Einhoder, qui uno tantum testiculo est praeditus.
 Једнолик, на, ко, gleichen Gesichtes, faciei aequalis:
 „Три девојке, све при једнолике —
 Једном, einmal, semel; aliquando.
 Једномјесечки, m. pl. (Рес. и Срем.) vide једномјесечки.
 Једномјесечки, m. pl. (Ерн.) Geschwister, deren Geburtstag in den nämlichen Monat fällt. Кад се једно, од једномјесечка жени, или удаје, онда друго не смије бити код куће (него га пошљу куд у друго село), нити смије јести од они јела што се готове за свадбу. Кад једно умре, онда мелну у путо једну ногу мртвога а другу живога, па онда оно живо дозове каквога момка (с којим се пазн) и рече му: „Да си ми по Богу брата, пусти ме (или одријеш ми).“ Онда онај отвори путо и пусти га; и то су послаје побратими (и ово не чине свуда, и то понајвише жене, које много гапају и гапају вјерују.
 Једноичење, n. vide једноућење.
 Једноичити, им, vide једноудити.
 Једноћ, vide једном.
 Једноудити, им, v. impf. nur einmal des Tags essen (an gewissen Fasttagen, oder sonst aus Andacht), nonnisi semel de die manduco.
 Једноућење, n. das nur einmal des Tags Essen, manducatio unica de die.
 Једнош, vide једном.

Једовит, та, то, giftig, venenatus.
 Једрање, н. das Festwerden, consolidatio.
 Једрати, ам, в. impf. fest werden, consolidor, н. п. грожђе једра.
 Једрина, ф. die Festigkeit, Dichtigkeit, soliditas.
 Јеђење, н. das Zürnen, ira et irritatio.
 Јеж, м. der Igel, erinaceus.
 Јежење, н. das Dastehen (erfroren und) sich zusammenziehend wie ein Igel, contractio more erinacei.
 Јежитисе, имсе, в. г. impf. dastehen und sich zusammenziehen wie ein Igel, contraho cutem ut erinaceus: жежи ми се кожа; шта се ти жежиш?
 Јежован, м. (см.) der Jesuite, Jesuita (з. В. in dem Liede vom Patriarchen Чарнојевић):
 „Поред мога Бонлије принципа,
 „Бено леже моји жежовани —
 Језа, ф. хур. в. језик. Језа парала гуза плакала (кад кога бију за рђаве ријечи).
 Језава, ф. вода што утјече у Дунаво под Смедеревом.
 Језан*, м. das Gebet, welches der türkische Chodschah vom Minaret herunterruft, oratio quam docet sacerdos turcicus de turri:
 „А мунаре попасти' паучина:
 „Не ће имати' ко језан учини —
 Језгарица, ф. 1) der Kern, nucleus,
 Језгра, ф. 2) granum. 2) i. e. das Beste, flos, robur.
 Језда, м. (Рес. и Срем.) vide Јездо.
 Јездимир, м. Mannsname, nomen viri.
 Јездити, им, в. impf. (см.) reiten, equito:
 „Гором језди Краљевићу Марко —
 Јездо, м. (Ерц.) хур. в. Јездимир.
 Језера, н. pl. поље у Ерцеговини (близу Дурмитора):
 „Рано рани у лов на Језера —
 Језеро, н. der See, lacus.
 Језерски, ка, ко, dem See gehörig, lacustris.
 Језик, м. 1) die Zunge, lingua. Језик за зубе! 2) die Sprache, lingua.
 Језичан, чна, по, geschwätzig (viel redend), loquax (linguax):
 „Ој пи зрно шенично!
 „Ти не буди језично,
 „На ћеш бити честитио;
 „Ако л' будеш језично,
 „Не ћеш бити честитио.
 (пјевају девојци кад је убрађују).
 Језичац, чца, м. 1) пера у капанца, die Feder des Schlosses, momentum serae. 2) die Hirschzunge, asplenium scolopendrium Linn.
 Језичић, м. dim. в. језик.

Јенна, ф. vide сова.
 Јек, м. 1) der Haß, sonitus, vide јек. 2) die wahreste Zeit zu etwas, tempestivitas, н. п.
 А. Има ли и сад грожђа?
 Б. Има, сад у највећи јек.
 Јека, ф. der Haß, sonitus:
 „Спаде јек коња око двора —
 Јека, ф. Frauenname, nomen feminae (von Јела, Јелена).
 Јекмењчија*, м. vide јекмењчија (mit allen Ableitungen).
 Јекмењчија*, м. der Brotbäcker, pistor, cf. пекар, und лебар.
 Јекмењчији, на, но, des Bäckers, pistoris.
 Јекмењчијица, ф. der Bäckerladen, taberna pistoria.
 Јекмењчијски (јекмењчјски), ка, ко, 1) Bäcker-, pistorius. 2) adv. nach Art der Bäcker, more pistorum.
 Јекмењчук*, м. die Bäckerei, Art pistoria.
 Јекнути, нем, в. pf. 1) aufschzen, ingemisco. 2) erschallen, intono.
 Јеко, м. Mannsname, nomen viri (von Јефто?).
 Јекпање, н. das Hallen, sonitus.
 Јекпати, ккем, в. impf. hallen, sono.
 Јектика, ф. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.), die Hektik, hectica.
 Јектичава, ва, во, hektisch, tabe laborans.
 Јела, ф. 1) die Tanne, abies. 2) Frauenname, nomen muliebre.
 Јелача, ф. Frauenname, nomen feminae.
 Јелаш, м. Ochsenname, nomen bovis.
 Јелашин, м. Mannsname, nomen viri.
 Јелашје, н. (coll.) das Tannengebüsch, frutices abietum.
 Јелек*, м. vide Јечерма.
 Јелен, м. 1) der Hirsch, cervus. 2) der Hirschläufer, cervus volans Linn.
 Јелена, ф. Frauenname, nomen feminae.
 Јеленак, нка, м. хур. в. јелен:
 „Јеленак ми гору ломи
 путак да му је —
 Јеленка, ф. Frauenname, nomen feminae.
 Јеленче, чеша, н. das Hirschkalb, pulus cervinus.
 Јелења, ња, ње, Hirsch-, cervinus.
 Јели (је ли)? gelt ist's so? Nicht wahr? au? nonne?
 Јелика, ф. vide јела 1:
 „Расла танка јелика
 „На два брда велика;
 „То не била јелика,
 „Већ девојка велика —
 Јелисавета, ф. Elisabeth, Elisabeth.
 Јелисавка, ф. Elisabeth, Elisabeth:
 „Књигу пише Московска царица
 „По имену госпа Јелисавка —

Јелџа, f. Frauennamen, nomen feminae.
Јелџа, f. Frauennamen, nomen feminae.
Јело, n. die Speise, cibus.
Јелов, ва, во, Tannen-, abiegnus.
Јеловина, f. Tannenholz, lignum abiegnum.

Јелџен, m. (у Ерц.) vide јелен.
Јелмац, мџа, m. der Bürge, sponsor.
Јемџенија*, f. марама, шамија, eine Art Korbstuch, villae genus.
Јемџеније*, f. pl. die Pantoffeln, sandalia, soleae.

Јемџеније, f. pl. vide јемџеније.
Јемџин*, m. vide заклаштва:
„Јер сам Богу јемџин учинио,
„Да м'у оца више просит' не ху —
Јемџин*, m. der Emin, magistratus turcici genus.

Јемџинаук*, m. das Eminthum, dignitas et munus emini.

Јемџинов, ва, во, des Emin's, emini.
Јемџиновац, вџа, m. einer von des Emin's Leuten, homo emini.

Јемџински, ка, ко, Emin's, eminorum.
Јемџужа, f. vide јомужа.

Јемџужан, жна, но, vide јомужан.
Јемџџе, n. das Verbürgen, fidejussio, sponsio.

Јемџити, им, v. impf. zur Bürgschaft auffordern, vador.

Јемџитице, имце, v. r. impf. sich verbürgen, spondere.

Јенџа*, f. } die Frau, die mit den
Јенџибула*, f. } Swaten um die Braut
geht, damit diese auf dem Wege nicht
allein unter den Männern sey, comes
nuptae:

„Свате једнаке, јенџе девојке —
Јенџичари*, m. pl. die Janitscharen,
praetoriani (Turcarum).

„Исекоше Турке јенџичаре,
„Јенџичаре царева синове —

Јенџичарски, ка, ко, 1) Janitscharen's,
praetorianorum, 2) adv. wie Janitscha-
ren, more praetorianorum.

Јепто, m. vide Јефто.

Јер, } 1) warum, cur? 2) denn, weil,
Јера, } enim.

Јергован, m. spanischer Holunder, sy-
ringa vulgaris Linn.

Јерџица, f. das Repphuhn, perdix.

Јерџичја, чја, чје, Repphuhn-, per-
dicis et perdicum.

Јерџија, m. } Jeremias, Jeremias.
Јерџије, m. }

Јерџина, f. Frauennamen, nomen feminae
(Ерџин).

Јерџиште, n. Art Mehlmuß, pultis ge-
nus. cf. самрица.

Јерко, m. Mannsname, nomen viri.

Јерменин, m. der Armenier, Armenius.

Јерменка, f. die Armenierin, Armenia.

Јерменски, ка, ко, 1) armenisch, ar-
menius. 2) adv. armenisch, armenice.

Јеросим, m. Mannsname, nomen viri.

Јеросима, f. Frauennamen, nomen fe-
minae.

Јерусалим, m. Jerusalem, Jerusalem.

Јерусалимац, мџа, m. vide Божогро-
бац.

Јерусалимски (Јерусалимски), ка, ко,
von Jerusalem, Jerusalemiticus.

Јесџен, f. der Herbst, auctumnus.

Јесџенас, } diesen Herbst, hoc auct-

Јесџенаске, } tumno, dem Sprichworte:
што ће бити јесџенас, нек буде
вечерас, liegt folgende Anekdote zum
Grunde:

А. Калуџере, да те оженимо.

Б. Кад, ва испину?

А. Јесџенас.

Б. Ва испину, што ће бити јесе-
нас, нек буде вечерас.

Јесџенашњи, ња, ње, von diesem Herbst
se, hujus auctumni.

Јесџенишице, нисе, v. r. impf. zum
Herbste gehen, herbsten, auctumnus ap-
propiquat.

Јесџенски, ка, ко, } herbstlich, auctum-
Јесџенџи, ња, ње, } nalis.

Јесџи, једџем (говорице и јем), v. impf.
essen, edo.

Јесџица, n. pl. die Speisen, cibi.

Јесџице, једџемце, v. r. impf. 1) еџбар
сеи, comedi. Не једџе месо од
сваке пице. 2) сџ абџрамен, ma-
ceror.

Јетрва, f. жеверова жена, die Schwä-
gerin, leviri uxor.

Јетрвин, на, но, der Schwägerin,
uxoris leviri.

Јетрвица, f. dim. v. јетрва.

Јеџимија, f. Frauennamen, nomen fe-
minae (Euphemia):

„Кад то зачу л'јџа Јеџимија —

Јеџто, m. vide Јевто (mit allen Ab-
leitungen).

Јџа, f. (по Сријџему, по Бачкој и по
Бан.) ein Frauennamen, nomen femi-
nae.

Јџан, m. eine Art Schweine (das Ge-
gentheil von манџулица), die langsam
fett zu machen sind, aber auch Mangel
ertragen können, porci genus.

Јџање, n. das Schluchzen, singultus.

Јџапи, ам, v. impf. schluchzen, sin-
gultio.

Јџам, чма, m. die Gerste, hordeum.

Јџање, n. das Hallen, sonitus. 2) das
Aechzen, gemitus.

Јџапи, чим, v. impf. 1) hallen, sonat
2) ächzen, ingemo.

Јџерма, f. vide жеџерма.

Јџермица, f. dim. v. жеџерма.

Јечмача, f. m. j. крушка, eine Art Birn, pyri genus.
 Јечмен, на, но, н. п. љеб, слама, Gersten-, hordeaceus.
 Јечменица, f. das Gerstenbrot, panis hordeaceus.
 Јечмењача, f. vide јечмача
 Јечмишак, чка, m. vide јачмен.
 Јечмиште, n. Ort, auf dem einmal Gerste gebaut worden, locus, ubi hordeum fuit insitum.
 Јеџек*, m. vide јело.
 Јеша, f. Frauenname, nomen feminae.
 Јеша, m. (Рес. и Срем.) vide Јешо.
 Јешо, m. (Ерц.) hup. v. Јеврем und v. Јевшо.
 Јова, f. die Erle, alnus.
 Јова, m. (Рес. и Срем.) vide Јово.
 Јова, f. у Србији значи јова шпо у Сријему бишанга, m. j. кљусе које се нађе у селу (или у пољу) без газде, vide бишанга 2.
 Јован, m. Johann, Johannes.
 Јована, f. Johanna, Johanna.
 Јованка, f. vide Јована.
 Јованчик, m. dim. v. Јован.
 Јован дан, ња дне, m. ein Fest St. Johannis des Täufers, den 7. Jänner, dies festus S. Joannis Baptistae.
 Јовански, ка, ко, н. п. мраз, Johannis = Kälte, frigus quod solet incidere circa diem festum S. Joannis.
 Јованштак, m. човек, који слави Јован дан, einer, der den heil. Johann als Hauspatron feiert, cliens sancti Joannis.
 Јовица, m. dim. v. Јово.
 Јовка, f. Frauenname, nomen feminae.
 Јовџак, m. der Erlenwald, alnetum.
 Јово, m. (Ерц.) hup. v. Јован.
 Јовов, ва, во, erlen, alneus.
 Јововина, f. das Erlenholz, lignum alneum.
 Јогунаст, та, то, eigensinnig, hartnäckig, perversa. cf. тврдоглав.
 Јогуница, f. der Starrkopf, pertinax.
 Јогулак*, m. der Eigensinn, pertinacia.
 Јој! 1) vide јаој. 2) ihr, illi (feminae): кажи јој.
 Јок*, vide није.
 Јока, f. hup. v. Јована.
 Јокица, m. dim. v. Јоко.
 Јокица, f. dim. v. Јока.
 Јоко, m. hup. v. Јован.
 Јоксим, m. Mannsname, nomen viri.
 Јоктур*, ударио јоктур у кесу, nichts da! nihil est! vide нема.
 Јолаш*, m. vide друг.
 Јолаша*, f. Art Reisepfanne, vasis genus.
 Јомужа, f. млијеко не варено, frisch gemelte Milch, lac recens.

Јомужан, жна, но, von frisch gemelter Milch, de lacte recenti.
 Јорган*, m. eine Art Bettdecke, die gewöhnliche deutsche Bettdecke, straguli genus.
 Јорганлук*, m. лице од јоргана, das obere Blatt der Bettdecke, straguli pars media et princeps.
 Јорганчик, m. dim. v. јорган.
 Јоргован, m. vide јергован.
 Јорџам*, m. stolzes Geränge, fastus: „Од њова великог јорџама —
 Јорџамити, им, v. impf. stolzieren, superbio.
 Јорџамење, n. das Stolzieren, superbia fastus.
 Јорџаминја*, m. der Stolz, Stolzierende, superbiens.
 Јорџан, m. der Fluß Jordan, flumen Jordan.
 Јоца, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide Јоцо.
 Јоцо, m. (Ерц.) hup. v. Јован.
 Још (јоши, јошме), неш, etiam, adhuc.
 Јошаница, f. 1) намаснир у Србији (близу Јагодине). 2) ријека.
 Јошик, m. ein Erlenwald, Erlenbusch, alnetum. Не ке ли и у нашем јошику дренова бамина нарастна.
 Јошије, n. (coll.) ein Erlenbusch, alni.
 Јошџак, m. ein Ort, wo junge Erlen stehen, alnetum.
 Јоши, }
 Јошме, } vide још.
 Јоштер, }
 Јува, f. (у Славонији и у Рватској), die Suppe, jus. cf. чорба.
 Југ, m. der Südwind, auster, notus.
 Југов, ва, во, н. п. снјег, des Südwinds, austri.
 Југовина, f. das Sirocco = Wetter, Thaumetter, tempestas solvens nivem et glaciem.
 Јужан, жна, но, (н. п. вријеме) vide југов.
 Јужење, n. das Einsinken des Thaumeters, solutio nivium, glaci.
 Јужинице, жисе, v. r. impf. н. п. вријеме, es thaut auf, solvitur nix et glacies.
 Јужни, на, но, Thau-, venti australis.
 Јуј! vide јаој.
 Јула, f. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.), Zulchen, Juliola.
 Јулар, m. vide улар.
 Јулијана, f. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.), Juliana, Julianna.
 Јулка, f. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.) Zulchen, Juliola.
 Јунџ, f. (coll.) junge Ochsen oder Kühe, juveni aut juvencae.
 Јунак, m. der Held, heros.

Јунаков, ва, во, des Helden, herois:
 Јунакова мајка најприје заплаче.
 Јунац, нца, m. der junge Ochs, Stier,
 juvenus.
 Јуначење, n. das Tapferthun, virtutis
 ostentatio.
 Јуначина, f. augm. v. јунак.
 Јуначишисе, имсе, v. г. impf. sich als
 Held stellen, virtutem ostento.
 Јуначки, ка, ко, 1) heldenmäßig, he-
 roicus. 2) adv. heroisch, heroice.
 Јунаштво, n. das Heldenthum, der He-
 roismus, virtus.
 Јуне, нета, n. ein junger Ochs oder Kuh,
 junges Kind, juvenus, aut juvenca.
 Јуначи, ка, ке, vom јуне, juveni aut
 juvencae.
 Јуница, f. die junge Kuh, juvenca.
 Јуничница, f. dim. v. јуница.
 Јуничк, m. dim. v. јунац.
 Јурве, allerdings, omnino, cf. јамачно.
 занста.
 Јурење, n. vide керање.
 Јуриши, им, vide кераши.
 Јуриш *, m. der Sturm, impetus.
 Јуриша, m. Mannsname, nomen viri.
 Јуришање, n. das Stürmen, oppugnatio.
 Јуришаши, ам, v. impf. stürmen, im-
 pugno.
 Јуришиши, им, v. pf. stürmen, impe-
 tum facio.
 Јурош, m. vide Урош.
 Јутарце, n. dim. v. јутро.
 Јутрења, f. die Mette, sacra matutina
 (antelucana).
 Јутро, n. 1) der Morgen, mane. 2) der
 Morgen, das Zuchart, jugerum.
 Јутроклек, m. (in einem muthwilligen
 Scherz, als Arznei angerathen), der
 Menschenoth, stercus. q. d. der Mor-
 genhock.
 А. Боли ме зуб.
 Б. Мешни мало јутроклека.
 А. Шта је то јутроклек?
 Б. Зар не знаш шта је јутроклек?
 Јутроц, } heute früh, hodie mane.
 Јутроцке, }
 Јутрошњи, ња, ње, von diesem Mor-
 gen, hujus mane.
 Јутрошњица, f. Wasser von heute früh,
 aqua hausta hoc mane:
 „А моја би мајка јутрошњицу пила—
 Јуфка *, f. 1) der ausgewalkte Teig, mas-
 sa farinacea distenta. 2) eine nudelarti-
 ge Paste, die auch über den Winter auf-
 bewahrt werden kann, maccheroni (?)
 pastillorum genus.
 Јуче, gestern, heri.
 Јучер, } vide јуче.
 Јучера, }
 Јучерадан, den Tag vorher, pridie
 ejus dici.

Јучерањи, ња, ње, } gestrig, hesternus.
 Јучерашњи, ња, ње, }

К.

К, } zu, ad: к мени, к вама (auch
 Ка, } bloß мени, вама):
 „Како паде ситну књигу пише,
 „Те је шаље ка Крушевицу граду —
 „Ти отиди ка Врговцу граду —
 Кабале *, f. pl. (у Сријему и у Бачк. по
 варошима) die Gabalen, Ränke, doli.
 Кабаница (и кабаница) *, f. der Mantel,
 pallium.
 Кабао, бла, m. der Wassereimer (Kü-
 bel?), aqualis, urna.
 Кабаст, та, то, von großem Umfang,
 late patens: није тешко, али је ка-
 басто.
 Каблар, m. 1) der Küfner, opifex urna-
 narius. 2) планина у Србији.
 Кабларев, ва, во, } des Küfners, urnarii.
 Кабларов, ва, во, }
 Кабларски, ка, ко, 1) der Küfner, ur-
 narius. 2) adv. wie ein каблар, mo-
 re urnarii.
 Каблина, f. 1) augm. v. кабао. 2) im
 Mühlbau eine Einsaßröhre, tubus im-
 missus canali.
 Каблик, m. dim. v. кабао, das Cimer-
 schen, urnula.
 Каблица, f. eine Art кабао für Milch,
 Käse, vasis genus lacti aut caseo adser-
 vando.
 Кабличица, f. dim. v. каблица.
 Кава *, 1) der Kaffee, coffea. 2) das Kaf-
 sehaus, taberna coffearia:
 „Одшешаше у каву велику,
 „Па сједоше по кави великој —
 Кавад, m. eine Art weiblichen Oberkleids,
 tunicae muliebris genus.
 Кавал *, m. eine Art kurzer (stutzenarti-
 ger) Flinte, flintae genus.
 Кавана *, f. vide кава 2.
 Кавга *, f. der Zank, rixa. cf. свађа.
 Кавгација *, m. der Stänker, rixator:
 „У пику су тешке пијанице,
 „А у кавзи љуте кавгације —
 Кавез *, m. der Käfig, cavea.
 Кавени, на, но, Kaffees, coffeae inser-
 serviens (z. B. Löffel, Schale).
 Кавенија *, m. der Kaffeesieder, caupo
 coffearius.
 Кавенијин, на, но, des Kaffeesieders,
 thermopolae.
 Кавенијиница, f. die Kaffeesiederin, ther-
 mopolae uxor.
 Кавжење, n. das Zanken, rixatio.
 Кавжисе, имсе, v. г. impf. sich zank-
 ten, rixari.

Кад, m. das Mäucherwerk, suffimentum.
 Кад } 1) wann, quando? 2) da, quando.
 Када } 3) Zeit, Misse, da man etwas
 thun kann: не мави кад.
 Када, f. 1) hyp. v. кадуна. 2) die Wan-
 ne, labrum, lacus, vannus.
 Кадагод, (Рес. и Срем.) } vide кадог.
 Кадог, (Ерц.) }
 Кадар *, дра, ро, fähig, im Stande,
 potis.
 Кадашњи, ња, ње, von wann, von
 welcher Zeit her, ex quo.
 Кадог, (Рес. и Срем.) } 1) wann immer,
 Кадог, (Ерц.) } quodcumque.
 2) irgendwann, dann und wann, ali-
 quando.
 Каде, vide кад.
 Кадива *, f. 1) der Sammet, Sammt,
 ranni bombycini genus. 2) (кадивица)
 die Sammetblume, tagetes Linn. cf.
 кадица.
 Кадивица, f. dim. cf. кадица 2.
 Кадича *, m. der Kadi (Richter), judex.
 Кадичин, на, но, des Kadi, judicis.
 Кадичица, f. кадица жена, des Kadi
 Frau.
 Кадичински, ка, ко, 1) der Kadi, judi-
 cum. 2) adv. richterlich, judicum more.
 Кадилук *, m. der Gerichtsbezirk, Ge-
 richtsprengel, dioecesis judicialis.
 Кадинац, ица, m. der Gerichtsdiener,
 lictor, viator.
 Кадичица, f. die Mäucherpfanne, das
 Rauchfaß, turibulum.
 Кадича, f. vide кадица.
 Кадичи, им, v. impf. räuchern, fumigo.
 Кадифа, f. (по варошима) vide кадица.
 Кадифлија, f. m. j. капа, Art Sammt-
 müße, mitrae genus, cf. кићенка:
 „На глави им капе кадифлије —
 Кадно, vide кад.
 Кадинокад, } vide каткад.
 Кадинокада, }
 Кадуна *, f. die Dame, matrona.
 Кадунин, на, но, der Dame, matronae.
 Кадунница, f. dim. v. кадуна.
 Кадунчица *, f. vide кадуница.
 Кажипут, m. der Zeigefinger, digitus
 index.
 Казаз *, m. der Posamentirer, Borten-
 wirker, limbolarius.
 Казан *, der Kessel zum Brantweinbren-
 nen, ahenum: наградио казан; пече
 казан; ајдемо на казан.
 Казанија, f. vide испек.
 Казански, ка, ко, н. п. капан, zum
 Brantweinkessel gehörig, ahenarius.
 Казанија *, m. der Kesselschmied, Kess-
 ler, ahenarius.
 Казанчик, m. dim. v. казан.
 Казати, кажем, v. pf. sagen, dico.
 Казивање, n. das Sagen, dictio.

Казивати, зужем, v. impf. sagen, dico.
 Казимир, m. Mannsname, nomen viri.
 Казимира, f. Frauennamen, nomen fe-
 minae.
 Казук *, m. vide колац.
 Кайгичија *, m. der Jährmann, Schiffer,
 portitor.
 Кайк *, m. ein Kahn, etwa 10 Leute fas-
 send, scapha, vide чун.
 Кайкича *, m. vide кайгичија.
 Кайл *, (говоре и кайо), ла, ло, zu-
 frieden, bereit, paratus, contentus, cf.
 рад:
 „Томе Раде врло кайл био —
 Кайца, f. ein Kopfschmuck von Mün-
 zen, ornatus capitis numarius. cf. шар-
 пош.
 Кайш *, m. 1) der Riemen, lorum. 2) ein
 Bret zum Schiffbau, tabula.
 Кайшање, n. das Riemenschneiden, Bre-
 terschneiden, dissectio in lora, tabulas.
 Кайшати, ам, v. impf. резати на кай-
 ше, н. п. сланину, in Riemen, Bre-
 ter schneiden, disseco in lora, tabulas.
 Кайшић, m. dim. v. кайш.
 Кайшлије *, m. pl. m. j. опанци, Art
 Dranken, hypodematis genus.
 Кайшање, n. 1) das Rächen, ultio. 2) das
 Bereuen, poenitentia.
 Кайса *, 1) der Gurtriemen, lorum cin-
 guli equarii. 2) der Säbelriemen, lo-
 rum acinacis:
 „Трипуша је опасао пасом,
 „А четвртом од сабље кайсом —
 Кайати, јем, v. impf. кога, rächen, ul-
 ciscor.
 Кайатице, јемсе, v. r. impf. bereuen,
 poenitet.
 Кайгана *, f. eine Art Eierspeise, fercu-
 lum ovorum (?).
 Кайда *, f. die Musiknote, modus musi-
 cus. Од те кайде не ма вајде.
 Каймак *, m. vide скоруп.
 Кайсер (кајсар) *, m. Karmesinleder, co-
 rium coccineum.
 Кайсерли (кајсарли) *, adj. indecl. von
 Karmesinleder, coccineus.
 Кайеија *, f. 1) die Aprikose, prunus arme-
 niaca Linn. 2) die Früchte davon, pru-
 num armeniacum, praecoquum.
 Кака, f. Каф (in der Kinder Sprache), ster-
 cus.
 Какав, ква, во, was für ein, qualis;
 какав такав, so wie er ist, prout est,
 talis qualis.
 Какавгод, квагод, богод, } was immer
 (Рес. и Срем.) } für einer,
 Какавг, квагог, водог, } qualiscum-
 (Ерц.) } que.
 Какши, им, v. impf. fassen, casso.
 Какнути, нем, v. pf. fassen, casso:
 А. Како је?

Б. Какни па лазни (па Кеш виђети како је).

Како, 1) wie, ut? како му драго, wie immer, utcumque; како тако, so wie es ist, prout. 2) wie, sobald, ut primum. 3) seit, seitdem, ex quo.

Каков, ва, во, vide какав.

Какогод, (Рес. и Срем.) } wie immer,
Какогђ, (Ери.) } utcumque.

Каконо, т. j. како.

Какошање, п. das Gassen, clangor.

Какошати, коћем, v. impf. gassen, clango.

Калабалук *, т. vide мложина.

Калаваћење, п. das Kalfatern, refectio, densatio navis.

Калаваћини, им, v. impf. т. j. лађу, kalfatern, reficio, denso.

Калавре, f. pl. eine Art kurzer Hosen, cf. пеленгаће.

Калај *, т. vide косипер.

Калајисање, п. das Verzinnen, inductio stanni.

Калајисати, ншем, v. impf. и. pf. verzinnen, stanno induco.

Калајија *, f. ein zinnerner Teller, orbis stanneus.

Калајни, на, но, zinnern, stanneus.

Калајија *, т. 1) der Verzinner, qui obducit stanno. 2) der Hausirer, institor.

Калам *, т. das Propfreis, surculus. cf. калем.

Каламини, им, v. impf. propfen, insero.

Каламљење, п. das Propfen, insilio.

Калауђење, п. das Wegweisen, monstratio viae.

Калауз *, т. 1) der Wegweiser, dux viae. 2) der Unterhändler des Schweinhändlers, procurator suum.

Калаузини, им, v. impf. den Weg weisen, monstro viam.

Калаушница, f. das Geld, die Belohnung für den Kalaуз, pecuniae debitae тѡ калауз.

Калац, лца, т. das junge Gras, herba recens: пусто поља на калац; und im Scherze von den Türken, wenn sie im Negligé sind, пусто гузину на калац.

Калаш, т. der Taugenichts, Vump, homo nihili.

Калаштура, f. ein Schimpfwort vom Hunde, convicium in canem.

Калдрма *, f. die Heerstraße, gepflasterte Straße, via strata.

Калдрмати, им, v. impf. pflastern, munio, sterno.

Калдрмљење, п. das Pflastern, munitio viae.

Кале, т. (zutraulich, von Kaluđer) He-

ber Mönch, monachus: ohe кале Бога ми!

„He шће кале зела брати —

Калем *, т. 1) die Rohrfeder, calamus. 2) vide мосур. 3) vide калам.

Каленица, f. (особито доље преко Мораве) eine irdene Schüssel, lanx fictilis.

Калина, f. 1) die Rheinweide, ligustrum vulgare Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.

Калини, им, v. impf. и. п. геожје, fählen, refrigero (ferrum).

Калопер, т. die Kosiwurzel, balsamita vulgaris Linn.

Калп *, falsch, unecht, falsus. cf. неваљао.

Калпаџија *, т. vide калпакчија.

Калпак *, т. die Mütze, galerus (wie die Pelzmütze der Ungern).

Калпакчија *, т. der Mützenmacher, galergarius.

Калпачић, т. dim. v. калпак.

Калуђер, т. der Mönch, monachus.

Калуђерак, рка, т. hyp. v. калуђер.

Калуђерче, п. das Einmönchen, im-monachatio, consecratio monachi.

Калуђерини, им, v. impf. einmönchen, consecro monachum.

Калуђеринисе, имсе, v. r. impf. Mönch werden, consecror monachus.

Калуђерица, f. die Nonne, monialis.

Калуђеричин, на, но, der Nonne, monialis.

Калуђеров, ва, во, des Kalugjers, monachi.

Калуђерски, ка, ко, 1) mönchisch, monasticus. 2) adv. mönchisch, monastice.

Калуђерство (калуђерство), п. das Mönchthum, res monastica.

Калуђерче, чета, п. das Mönchlein, monachiscus.

Калуђершина, f. augm. v. калуђер.

Калуп *, т. 1) das Modell, die Form, forma. 2) калуп дувана, ein Pack Rauchtabak, fasciculus nicotianae.

Калупити, им, v. impf. и. п. дуван, den Rauchtabak pressen.

Калупљење, п. das Pressen des Rauchtabaks.

Калчине *, f. pl. од сукна као велике чарапе, што се носе у чизмама (у Србији и у Босни), eine Art tüchtener Strümpfe (italianisch?). tibialium genus.

Кала, f. eine Art Speise, cibi genus.

Калав, ва, во, mit Koth beschmutzt, coeno inquinatus.

Калање, п. das Befudeln mit Koth, inquinatio coeni.

Калаши, ам, v. impf. mit Koth befudeln, coeno inquino.

Калјење, п. das Kühlen, refrigeratio.

Каљужа, f. die Rache, Pfütze, palus.
 Каљужање, n. das Wälzen der Schweine
 in der Rache, volutatio suum in palude.
 Каљужаице, амсе, v. r. impf. sich in
 der Pfütze wälzen, volutor in palude.
 Каљун, m. die Galione, navis genus:
 „Уважнише два каљуна злапна —
 Камара, f. vide гомила.
 Камаша *, die Zinse, Interesse, fenus:
 дао новце на камашу.
 Камѐн, m. der Stein, lapis.
 Камѐн, на, но, steinern, lapideus.
 Камѐнар, m. der Steinmetz, lapicida.
 Камѐнин, та, то, steinig, petrosus.
 Камѐнинице, имсе, v. r. impf. versteinern, stupescio, saxeus fio.
 Камѐница, f. jedan kamen, ein einzelner Stein, lapis, saxum.
 Камѐница, f. тако се зову многа села, као н. п. Камѐница у Сријему, у Јадру, у Кључу (код Кладова, ђе данас не ма ниједнога Србљина, него Влаши).
 Камѐничк, m. dim. das Steinchen, lapillus.
 Камѐњак, m. ein Ort, wo viel Felsen liegen, locus saxosus.
 Камѐње, n. (coll.) das Gestein, saxa.
 Камѐњѐње, n. das Versteinern, stupor.
 Камзе *, f. pl. у пожа оно ђе се држи руком, das Messerheft, manubrium cuitri.
 Камѐн, (понајвише у Ерц.) vide камѐн: камѐн ни у срце.
 Камѐла, f. das Kamel, camelus (καμηλος).
 Камѐлава, f. die Mönchskappe, cucullus monachi.
 Камѐчак, чка, m. vide камѐничк.
 Камѐн *, m. das Pfeifenrohr, tubulus fistulae. cf. чибук.
 Камѐновина, f. der Schlingbaum, viburnum.
 Камѐање, n. das Vorjammern, lamentatio.
 Камѐати, ам, v. impf. vorjammern, lamentor.
 Камо? wo — hin? quorsum? камо се ни? камо он? камо новци?
 Камѐија *, f. die Karbatsche, die Knute, der Handschi, scutica, flagellum.
 Камѐијање, n. das Peitschen, flagellatio.
 Камѐијати, ам, v. impf. peitschen, flagello.
 Канабе *, бета, n. vide канане.
 Канаве *, бета, n. der Flaschenkeller, Flaschenkorb, sporta ampullaria.
 Канѐн, m. der (Hanf-) faden, Spagat, funiculus cannabinus. cf. дрепва, врвца.
 Канѐне (канабе) *, пета, n. der Sofa, das Kanapee, lectus.
 Канѐн, m.
 — ђе паде горњи канѐн прѐве —

Кандѐл, m. (сп.) vide кандѐло:
 „Злапан кандѐл од дванаестѐ ока —
 Кандѐло, n. die Hängelampe (vor der Mutter Gottes), lucerna (lampas) pensilis.
 Канишце, имсе, v. r. impf. sich anschießen, rago me: канио сам се да ти дођем.
 Канѐв, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Tripper, gonorrhoea.
 Кѐно (каоно?), wie, ut, quemadmodum.
 Канѐвци, m. pl. (може се једноме рећи и канѐвац). По неким селима у Бијоградској наји имају људи обичај те говоре готово уза сваку рѐч канѐм, канѐм баѐо. На Врачару 1804 године прозвали су и (Бијограђани и други бѐкари које-какви) заѐо канѐвцима и подсмѐјевали су им се којешта, и толико нупа мало се нијесу из пушка-ка шукали заѐо.
 Канѐм, cf. канѐвци.
 Канѐн, m. (сп.) Canon (Kirchensitte), canon:
 „Ве Србиње јунак причешћује
 „Без канѐна и без испѐвѐди —
 Канѐа, f. Art Wassergefäßes mit Handhasse, hydriae genus (e Germania adlatum).
 Канѐар *, m. die Wage, libra. Канѐар кадиѐа (мѐра вѐра), die Wage soll es entscheiden.
 Канѐарина, f. 1) das Wagegeld, pecunia pro pendendo. 2) augm. v. канѐар.
 Канѐарскѐ, ка, ко, н. п. кука, јаје, Wage, librae.
 Канѐарѐија *, m. der Wagemeister, zygostates.
 Канѐарѐијин, на, но, des Wagemesters, zygostatae.
 Канѐура, f. ein Stren (Bund) Baumwollengarb, fasciculus filorum gossypinorum.
 Канѐути, нем, v. pf. tropfen, decidit stilla.
 Канѐѐло, n. ein Stren (Bund) Zwirn, filorum tortorum.
 Канѐѐа *, f. 1) die Kralle (des Adlers), unguis. 2) der Haken, harpago (auf Schiffen), cf. чакѐа.
 Канѐија *, f. vide камѐија.
 Канѐијање, n. vide камѐијање.
 Канѐијати, ам, vide камѐијати.
 Канѐрѐиѐање, n. das Vorsingen, praecentus.
 Канѐрѐиѐати, рѐшем, v. impf. (по намастѐирима, особито у Србији) vorsingen, praecino (vom Novizen, der in Buchararmen Kirchen den Octoich u. a. von einer Seite der Sānger auf die andere überträgt, und zugleich den Sāngern vorsingt).

Као, *wie*, *quemadmodum*.
 Као, *кала*, *m.* *vide* *бласто*, *гнѣ*.
 Каон, *на*, *но*, *vide* *калав*.
 Каоно, *wie*, *sicut*.
 Кап, *f.* *der* *Tropfen*, *stilla*.
 Капа, *f.* *die* *Kappe*, *Mütze*, *sarra* (?), *cusculus*.
 Капак *, *пка*, *m.* *vide* *заклопац*.
 Капамација *, *m.* *der* *Deckenmacher*, *opifex stragulorum*.
 Капање, *n.* *das* *Tröpfeln*, *stillatio*.
 Капара, *f.* (*ital.* *sararra*), *das* *Angelgeld*, *arrha*.
 Капарисати, *ришем*, *v. pf.* *verangel-*
den, *arrha firmo*.
 Капати, *пљем*, *v. impf.* *tröpfeln*, *stillo*.
 Капетан, *m.* *der* *Hauptmann*, *Feld-*
hauptmann, *tribunus*, *dux*.
 Капетанија, *f.* *das* *Kommando*, *impe-*
rium *und* *manus*: *изгубно* *капетани-*
ју; *дошао* *с* *капетанијом*.
 Капетаница, *f.* *die* *Frau* *des* *Feldhaupt-*
manns, *uxor ducis*.
 Капетанички, *на*, *но*, *der* *капетани-*
ца, *uxoris belli ducis*.
 Капетанов, *ва*, *во*, *des* *Feldhaupt-*
manns, *ducis*.
 Капетановац, *вца*, *m.* *einer* *von* *des*
Hauptmanns *Leuten*, *homo ducis*.
 Капетански, *ка*, *ко*, 1) *n. p.* *плата*,
Feldhauptmanns: *Sold*, *ducis* *und* *du-*
cum. 2) *adv.* *wie* *ein* *Feldhauptmann*,
more ducis *aut* *ducum*.
 Капетанство, *n.* *die* *Feldhauptmann-*
schaft, *imperium*.
 Капетина, *f.* *augm.* *v.* *капа*.
 Капија *, *f.* *das* *Thor*, *porta*. *cf.* *врата*.
 Капик, *m.* *der* *Theil* *des* *Kopfs*, *den* *die*
(türkische *Fest)* *Mütze* *bedeckt*, *pars ca-*
pitis, *cui* *insidet* *mitra*.
 Капица, *f.* *dim.* *v.* *капа*.
 Капиција *, *m.* *der* *Thormächter*, *janitor*.
 Капицик *, *m.* *dim.* *v.* *капија*.
 Каплар, *m.* *der* *Korporal*, *decurio*.
 Капларија, *f.* *die* *Korporalschaft*, *impe-*
rium *und* *manus decurionis*.
 Капларов, *ва*, *во*, *des* *Korporals*, *de-*
curionis.
 Капларовица, *f.* *die* *Korporalin*, *uxor*
decurionis.
 Капларчик, *m.* *dim.* *v.* *каплар*.
 Капља, *f.* *vide* *кап*.
 Капљница, *f.* *dim.* *das* *Tröpfchen*, *stil-*
lula.
 Капурина, *f.* *vide* *капетина*.
 Капут, *m.* *der* *Kaput* (*österr.*), *Kapot*,
genus togae.
 Капца, *f.* *dim.* *v.* *кап*.
 Кар, *m.* 1) *das* *Ausschelten*, *increpatio*:
кар *је* *Божји* *дар*, *али* *је* *мука* *кад*
бију *на* *не* *даду* *плакаши*. 2) * *vide*
брига, *Sorge*, *cura*.

Карабе, *f. pl.* *vide* *карабѣ*.
 Карабице, *f. pl. dim.* *v.* *карабе*.
 Карабѣ, *f. pl.* 1) *eine* *Art* *Hirtenflöte*,
fistulae genus. 2) *на* *гадѣма*, *das*
Flötenstück *am* *Dudelsack*, *fistula utri-*
culi.
 Карабѣице, *f. pl. dim.* *v.* *карабѣ*.
 Карабогданска, *f.* *die* *Moldau*, *Mol-*
davia:
 „Дмитар узе земљу Каравлашку,
 „Каравлашку и Карабогданску —
 Каравида, *f.* *Frauenname*, *nomen fe-*
minae.
 Каравѣ, *n.* *die* *Neske*, *dianthus caro-*
phyllus *Linn.*
 Каравла *, *влаа*, *m.* *der* *Walache* *aus* *der*
Walachen, *Valachus proprie e terra*
Valachiae.
 Каравлашка, *f.* *die* *Walachin*, *mulier va-*
lacha.
 Каравлашка, *f.* *die* *Walachen*, *Valachia*.
 Каравлашки, *ка*, *ко*, 1) *walachisch*, *va-*
lachus. 2) *adv.* *walachisch*, *valachice*.
 Каракоса, *f.* *die* *Schwarzhaarige*, *puel-*
la nigris capillis, *cf.* *црнокоса*.
 Караманка, *f.* *eine* *Art* *Birn*, *piri ge-*
nus.
 Каран, *m.* *Mannsname*, *nomen viri*.
 Карановац, *вца*, (*или* *Карановци pl.*),
m. *Stadt* *in* *Serbien* (*на* *десном* *бри-*
јеру *Мораве*, *према* *ушоку* *Ибра у*
Мораву).
 Карановачки, *ка*, *ко*, *von* *Карановац*.
 Карановчанин (*Карансвчанин*),
човек *из* *Карановца*.
 Каранфил *, *m.* *vide* *караѣ*.
 Караѣ, *n.* *das* *Ausschelten*, *objurgatio*.
 Карапи, *ам*, *v. impf.* *ausschelten*, *ob-*
jurgo.
 Каратисе, *амсе*, *v. r. impf.* *einander*
schelten, *objurgare se invicem*.
 Караула *, *f.* *der* *Wachthurm*, *specula*,
turris excubitoria.
 Караш, *m.* *eine* *Art* *Fisch*, *piscis genus*.
 Карашчик, *m.* *dim.* *v.* *караш*.
 Карван *, *m.* *die* *Karawane*, *commea-*
tus, *comitatus*.
 Карем *, *m.* *die* *Strafe* *beim* *прстен-*
Spiel, *multa* (*poena*) *in* *ludo annuli*.
 Каремити, *им*, *v. impf.* *im* *прстен-*
Spiel *strafen*, *multo* *in* *ludo annuli*.
 Карећење, *n.* *das* *Strafen* *im* *прстен-*
Spiel, *multatio* *in* *ludo annuli*.
 Карика, *f.* *der* *Reif*, *Ring*, *der* *das*
Loch *der* *Flinte* *an* *den* *Schaft* *befestigt*,
orbis. *cf.* *павта*,
 Карикача, *f.* *vide* *кариклица*.
 Кариклица, *f.* *eine* *Art* *runde* *Mütze* *der* *Her-*
zegowiner, *galerus hercegovinensium*.
 Карли *, *adj. indecl.* *bestimmt*, *sollici-*
tus, *vide* *брижан*.
 Карлица, *f.* *eine* *Art* *Trogschüssel*, *alveus*.

Карличица, dim. y. карлица.
 Карловац, вца, m. Karlstadt, Carlostadium. cf. Карловиц.
 Карловачки, ка, ко, 1) Karlowitzer, Carlovicensis. 2) Karlstädter, Carlostadiensis.
 Карловкиња, f. 1) Karlowitzerin, Carlovicensis mulier:
 „А што су ми Карловкиње
 беле румене —
 2) die Karlstädterin, Carlostadiensis mulier.
 Карловиц, ваца, m. pl. 1) Karlowitz (in Simien), Carlovicium. 2) (горњи) vide Карловац.
 Карловчанин, m. 1) Karlowitzer, homo Carlovicensis. 2) Karlstädter, Carlostadiensis.
 Карта, f. die Spielkarte, charta lusoria.
 Картање, n. das Kartenspiel, lusus chartarum.
 Картар, m. der Kartenspieler, lusor chartarius.
 Картара, f. die Kartenausschlägerin, vetula e chartis lusoriis vaticinans.
 Карташисе, амсе, v. r. impf. Karten spielen, ludo chartis.
 Карташ, m. vide картар.
 Картиш, m. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) der Baumwollenzug, (Cattun, österr. gemein: Karton) textum xylum.
 Каруце, f. pl. (v. Ital. carrozza) der Wagen, die Kutsche, rheda.
 Карунице, f. pl. dim. y. каруце.
 Каручи, на, но, n. p. коњи, Kutsch rhedarius.
 Кас, m. der Trab, gradus tolutilis.
 Касаба*, f. мала варошица, ein Flecken, Marktflecken, oppidulum, vicus.
 Касало, m. Traber, gradiens tolutilim.
 Касалов, ва, во, des касало, z. B. код касалове куће, schickt man jemand (in April), wenn man ihn durch vergebliche Gänge foppen will.
 Касање, n. das Traben, gradus tolutilis.
 Касанин*, m. vide месар. Нови касани под реп кољу.
 Касаниш, им, v. impf. сјећи месо, Fleisch aushauen, lanius sum.
 Касапљење, n. das Fleischhauen, arg lani.
 Касаница, f. vide месарница.
 Касапски, ка, ко, vide месарски.
 Касати, ам, v. impf. traben, tolutilim incedo.
 Касање, n. dim. y. касати.
 Касати, ам, v. dim. y. касати.
 Касаниш, им, (у Сријему у Бачк. и у Бан.) vide доцниш.

Касно, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide доцкан.
 Кастрола, f. die Casserole (Kastrole) sartago manubriata.
 Кам*, m. 1) das Stockwerk, contignatio: кућа на два ката. cf. бој, таван. 2) eine Reihe Schnüre am Kleide: удри три ката рајмана.
 Камана*, m. der Husar, miles eques.
 Каманац, нца, m. 1) das Anhängeschloß, (franz. le cadenas) reseda sera apposita. 2) das Gelb-kraut, luteola Linn.
 Камански, ка, ко, 1) husarisch, equestris. 2) adv. husarisch, more equitis.
 Камарка*, f. der Kastbaum, malus.
 Камна*, m. vide креник.
 Камкад, dann und wann, subinde.
 Камран*, m. der Kienruß, fuligo pinea.
 Камраница, f. das Gefäß für die Wagenschmiere, vas in quo axungia asservatur.
 Какунак, нка, m. das Knabenkraut, orchis satyrium.
 Каук, m. 1) der Laut des Truthahns, galli indicis sonus. 2)* vide чама.
 Каукање, n. das Schreyen der Truthenne, vox gallinae indicae.
 Каукаши, учем, v. impf. den Laut des Truthahns geben, edo sonum galli indicis.
 Каурин*, m. der Ungläubige, incredulus.
 Каурма*, f. vide дроб.
 Каурска, f. das Land der Ungläubigen, terra incredulorum (Ungern und Deutschland).
 Каурски, ка, ко, 1) ungläubisch, incredulorum. 2) adv. nach Art der Ungläubigen, more incredulorum.
 Кафа, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) vide кава.
 Кафана, f. vide кавана.
 Кафтан*, m. der Kasten, tunicae seu togae genus, castanus?
 Каца, f. die Kufe, Wanne, labrum.
 Кацкање, n. das Tröpfeln, (abfallen des Gewinns) beim Kleinhandel, lucelli adventus.
 Кацкати, ка, v. impf. tröpfeln, lucellum venit: кацка пара.
 Качамак, m. (у Банату говоре и куља) der Kukuruzbren, Polenta von Mais, polenta e zea mais Linn.
 Качаник, m.
 „У Класури испод Качаника —
 „Осла Муса увр Качаника —
 Качар, m. der Fassbinder, victor.
 Качара, f. зграда где стоје каце, die Hütte, wo die Fässer mit Pflaumen stehen, tugurium ad labra.
 Качарев, ва, во, des Fassbinders, victoris.
 Качаров, ва, во, f. toris.
 Качица, dim. y. каца.

Качиѝ, на, но, н. п. обруч, *Tafel*,
Wanne =, *labrum*.

Качкање, н. das Flüßigtreten des Koths,
conculcatio luti.

Качкати, ам, в. impf. den Koth zer-
waten, *conculco lutum*.

Каша, f. 1) der Brey (österr. Prein), die
Grütze, *alea*. 2) hup. v. кашика.

Каша, f. кад се штогао врло рас-
кува, или се измијеша тако, да се
не зна шта је, der Brey, *puls*: на-
чинио се као каша.

Кашагија *, f. der Striegel, *strigilis*.

Кашаљ, шља, м. der Husten, *tussis*.

Кашика *, f. der Löffel, *cochlear*, *ligula*.
cf. *жаница*.

Кашилук *, м. der Stahl (an der Flinte)
chalybs sclopi.

Кашичар, м. ein Löffelmacher, *cochle-
arius*. у Србији највише цигани Вла-
шки граде кашике (времена, ко-
рипа и карлице), и носе по селима,
од куће до куће, те продају и
дају за брашно.

Кашичара, f. м. j, воденица (поточа-
ра), што јој коло стоји усправо; а
пера су у таковог кола као каши-
ке, eine Bachmühle mit aufrechten Rā-
dern, *molae parvae genus*.

Кашичарев, ва, во, vide кашичаров.

Кашичарка, f. (Влашка циганка) eine
Löffelmacherin, *cochlearia*.

Кашичаров, ва, во, des Löfflers, *co-
chlearii*.

Кашичица, f. dim. das Löffelchen, *li-
gula*.

Кашкет, м. das Casquet, *galeae ge-
nus*:

„Код Кесара обрштери бише.

„И носиле од злата кашкете —

Кашљање, н. das Husten, *tussio*.

Кашљати, лем, в. impf. husten, *tussio*.

Кашљив, ва, во, den Husten habend,
tussi laborans.

Каштар, пра, ро, н. п. вино, herb,
saure, *acerbus*.

Кашто, жувећи, *subinde*.

Квака, f. vide кука.

Квар, м. die Beschädigung, *damnum*.

Кваран, рна, но, verdorben, *corruptus*.

Кварење, н. das Beschädigen, Verder-
ben, *corruptio*.

Кварити, в. impf. verderben, *corrumpo*.

Квас, м. 1) der Sauerteig, fer-

Квасац, сца, м. 1) mentum. 2) saure Milch
womit man die frische säuert, *fermen-
tum*. 3) пиварски квасац, die Bier-
hefen, *fermentum*.

Квасити, им, в. impf. nehen, *hu-
mecto*.

Квашеница, f. Brotschnitten in Eiern
und Schmalz, *cibi genus*.

Квашење, н. das Nehen, *humectatio*.

Квека, f. das Wehgeschrey (des jungen
Hasen), *gemitus lepusculi*.

Квекнути, нем, в. pf. квек-схрепен
(wie ein junger Hase) *ingemisco ut
lepusculus*.

Квечање, н. das Wehschreien (des jun-
gen Hasen), *gemitus lepusculi*.

Квечати, чим, в. impf. квек-схрепен,
gemit ut lepusculus.

Квоцање, н. das Glucksen der (Gluck-)
Henne, *glocitio*.

Квоцати, вочем, в. impf. glucken,
glucksen, *glocio*.

Квочка, f. 1) die Gluckhenne, *gallina
glociens*. 2) bei dem Doppel: Rabosch
die Hälfte, die der Gläubiger behält,
(die andre heißt пиле: also Henne und
Hühnlein) *pars major bacilli numeris
notati (rabosch dicti)*.

Квочешина, f. augm. v. квочка.

Кврга, f. der Auswuchs, *excrecens gib-
ber*.

Кврка, f. das Knurren, *stridor (der
Kage)*.

Квркнути, нем, в. pf. knurren, im-
murmuro (*sicut felis*).

Кврчање, н. das Knurren der Kage, *mur-
muratio*.

Кврчати, чим, в. impf. knurren, *mur-
muro*.

Кеба, f. (понајвише у Бачкој) ein
kleines Taschenmesser, *cultellus plica-
tilis*. Помрже као кебу иза појаса.

Кебица, f. dim. v. кеба.

Кевпање, das Beszen der Jagdhunde,
allatratio canis venatici.

Кевпати, вкем, в. impf. beszen wie
ein Spürhund, *latro ut canis sagax*.

Кекавац, вца, м. der Kroat (Wind-
sche), der кај (statt шма) spricht, *slavus
Croata, qui кај dicit (pro шма)*.

Кењача, f. маси што се увапи на
главчини, или на осовини, die Wagen-
schmiere, die zwischen der Achse und der
Nabe sichtbar wird, *axungia apparens
ex parte utraque rotae*.

Кенџ, м. der Zwerg, *nanus*, cf. ма-
њо, мањеница, *starmali*.

Кер, м. der Spürhund, *canis sagax*.

Кера, f. hup. v. кер.

Керица, f. dim. v. кера.

Керка (Крка?) f. намастир у Далма-
цији.

Керов, ва, во, des Spürhunds, *saga-
cis canis*.

Керовѝ, ља, ље, н. п. праг, der
Spürhunde, *canum sagacium*.

Керуша, f. die Spürhündin, *canis sa-
gax femina*.

Керушини, на, но, der Spürhündin,
canis sagaxis.

Керче, чета, n. das Spürhündchen, *catulus sagax*.
 Кеса*, f. 1) der Beutel, *crumena*. 1) *sacculus*. 2) der Beutel als bestimmte Zahl, (500 Piaſter), *crumena*, *sacculus continens 500 piastros*.
 Кесера, f. eine Art Fiſch, *piscis genus*.
 Кесежица, f. dim. v. кесера.
 Кесер*, m. eine Art Zimmerort, *asciae genus*, *dolabra*. 2) (ſcherzweiſe) der Bart, *barba*.
 Кесетина, augm. v. кеса.
 Кесеција*, m. ein türkiſcher Straßenräuber zu Pferde, *latro turcicus equo vectus*.
 Кесим*, m. 1) eine Buſchſumme, *aversio*: Влашка плаћа Турском цару кесим, m. j. плаћа осјеком. 2) Miethe für den Fruchtgenuß, *aversio pro usufructu*, die meiſt in einem Theile der Frucht ſelbſt beſteht: дао краве под кесим.
 Кесити, им, v. impf. m. j. зубе, die Zähne weiſen, *ostendo dentes*, *ringor*.
 Кеситице, имсе, v. r. impf. lachen und die Zähne weiſen, *ringor*.
 Кесница, f. dim. das Beutelschen, *mar-supiolum*.
 Кестен, m. die Kaſtanie (öſterr. die Keſten), Baum und Frucht, *castanea*.
 Кестеник, m. der Kaſtanienwald (Keſtenwald), *castanetum*.
 Кестење, n. (coll.) die Kaſtanien, *castaneae*.
 Кесурина, f. vide кесетина.
 Кетеуш, eine Art ſerbiſchen Tances, *choreae serbicae genus*.
 Кеџ, m. das Aß in den Karten, *monas (chartarum lusoriarum)*.
 Кеџ! } interj. Laut, um die Ziegen zu
 Кеџа! } treiben, *sonus agentis capras*.
 Кеџање, n. das Кеџrufen, *vox ketz*.
 Кеџати, ам, v. impf. кеџ рufen, *dico ketz*.
 Кеџеља, f. die Schürze (das Vortuch) der Frauen, *praecingulum*.
 Кеџељца, f. dim. v. кеџеља.
 Кеџкање, n. dim. v. кеџање.
 Кеџкати, ам, v. dim. v. кеџати.
 Кеџнути, нем, v. pf. (die Ziege) mit dem Ausdrücke кеџ vertreiben, *fort-ſetzen*, *abigo capellam*.
 Кечење, n. das Aufraſſen, (z. B. im Ballſpiel), *captatio*.
 Кечика (кечига), f. vide ноствица.
 Кечити, им, v. impf. aufraſſen (im Ballſpiel), *capto (pilam)*.
 Кешке*, кеша, n. eine Speiſe von Weizen und Fleiſch, *cibi genus (solemnioris)*.
 Киван, вна, но, на кога, der etwas

wider einen auf dem Herzen hat, *iratus alicui*.
 Кидање, n. 1) das Entzweiſen reißen, *ruptio*. 2) das Ausmiſten, *purgatio stabuli*.
 Кидати, ам, v. impf. 1) reißen, *rumpo*. 2) ausmiſten, *purgo stabulum*.
 Кидисати, ишем, v. pf. gewaltſame Hand anlegen, *vim infero*: оће сам себи да кидише.
 Кидџив, ва, во, н. п. пређа, was gern reißt, *quod facile rumpitur*.
 Кија Осјекалија, m. (ст.): „Уенерао Кија Осјекалија
 „Он опише шеер' Бајној луци —
 Кијавица, f. das Niefen, *sternutatio*.
 Кијак, m. der Knüttel, *fustis*.
 Кијамет*, m. der Sturm (eig. u. ſig.), der Welt Ende, *mundi interitus*: куда ћеш ти на том кијамету? као у очи кијамета.
 Кијање, n. das Niefen, *sternutatio*.
 Кијати, ам, v. impf. niefen, *sternuto*.
 Кијача, f. vide кијак.
 Кијачик, m. dim. v. кијак.
 Кијачица, f. dim. v. кијача.
 Кијачки, adv. wie mit einem Knüttel, *seu fuste*: ударио га пушком кијачки (mit dem Kolben).
 Кика*, f. der Zopf, *cauda (capillorum)*; ријетко се чује у простом говору, него у приповијеткама и у пјесмама, н. п. Спопаде га за кикку — Чи-ча се обрће, кика се омиче — „Ајдук чешља кикку у букенку,
 „Са својом се киком разговара:
 „Кико моја! Ће ћеш опаднути? —
 Кикање, n. das Ziehen beim Zopfe.
 Кикатице, амсе, v. r. impf. вућице с ким за кикку, ſich bei dem Zopfe nehmen.
 Кикџида, f. Stadt im Banat.
 Кикџиш, f. vide кокош. Приповиједају да се некаква Српкиња пошурчила у суботу, а у неђељу виђела свога оца ће носи кокош да прода, па му рекла: „пошто Влаше кикџиш?“ (auch als Sprüchwort).
 Кила, f. 1) der Auswuchs an einem Baume, *tuber*. Намећесе као кила на грбаво дрво. 2) der Bruch im Unterleibe, *hernia*. 3) ein Getreidemaß, *mensurae genus*.
 Килав, ва, во, der einen Bruch hat, *herniosus*. Сви су болесни, осим килавога браје.
 Килавити, им, v. impf. кога, einem (durch Anstrengung) einen Bruch verursachen, *concilio herniam*.
 Килављење, n. das Verursachen eines Bruchs, *conciliatio herniae*.
 Кинђурење, n. das Ausraufen, *exornatio*.

Кипиђуришисе, немсе, v. impf. sich waschen, comor, cf. кипитисе.

Кипнути, нем, v. pf. nießen, sternuto.

Кипушисе, немсе, v. r. pf. sich fortputzen amoliri sese: кипи ми се с очију.

Кипњење, н. das Placken, exsecratio.

Кипити, им, v. impf. мучити кога, placken, exsecutio.

Кип, м. die Bildsäule, signum, statua.

Кипњење, н. (Рес.) vide кипњење.

Кипети, пи (Рес.) } vide кипљети.

Кипити, пи (Срем.) }

Кипљење, н. das Ueberlaufen des siedenden Wassers, redundatio.

Кипљети, пи, v. impf. (Ерц.) überlaufen, redundo.

Кираџија (кираџија) *, f. der Miethwoner, Miethmann, inquilinus.

Кирија, f. 1) die Miethe, merces conducti.

2) die Fracht, vectura, merces vecturae; тражи кирије, er sucht was (Schläge), quaerit malum; арапос ти кирије, сиђи ми с кола.

Кириџија *, der Saumer, vector clitelarius:

„Кириџија! камо ти кирија? —

„У аније и у меаније.

Кириџански, ка, ко, 1) Fracht-, ve-

Кириџански, ка, ко, 2) adv. nach Art des Saumfrachters, more vecturarii.

Кисање, н. das Anschicken zum Weinen mugtur ad fletum vergens.

Кисати, ам, v. impf. (österr. raunzen) sich zum Weinen anschicken, os ad fletum diduco.

Киселина, f. die Säure, acor, aciditas.

Киселити, им, v. impf. 1) säuern, acidum reddo. 2) опанке, einweichen, macero.

Киселица, f. 1) der Sauerkampfer, rutex acetosa Linn. 2) saure Suppe, jus acidum: киселица од расола или од оцта; или прична киселица, што обично у Сријему граде:

„Терај куме логова

„Преко тога корова:

„Далеко је Минировица

„Оладисе киселица.

Кисељак, м. vide киселица 1.

Кисељење, н. 1) das Säuern, fermentatio. 2) das Einweichen, maceratio.

Кисео, села, ло, sauer, acidus.

Кисити, киси, v. impf. säuerlich schmecken, subacidulus sum.

Киснути, нем, v. impf. 1) sauer werden, acesco. Кисни не мисли, спигао ме до врата (закиселила жена у соби (или у мљечару) лонац мајјека, па га покрила и повезала торбом да се (у шопани) прије уки-

сели. Кад то све сврши, онда рече: „Кисни не мисли, спигао ме до врата“ (т. ј. да се мајјеко укисели, док она буде до врата), па се обрне к вратима, а лонац и мајјеко (по земљи) за њом; зашто је неопице била запела ногом за упрсту од торбе). 2) vom Regen be-
neht werden, pluvia madesco.

Кип, кип! interj. ruft man den Eam-
Кип лџч! I mern zu, indem man sie von den Müttern abtreibt, vox separantis ad tempus agnos a matribus.

Кипа, f. 1) der Strauß, Buschen, ser-
tum; (сп.) кипа и сватови, т. ј. кићени сватови, wie im Virgil arma virumque — 2) die Quaste, cirrus, sim-
bria. 3) кипа und кипа, das männ-
liche Glied der Kinder. 4) Frauennamen, nomen feminae.

Кипнаст, та, то, vide кипнаст.

Кипина, f. die Schneebüschen auf den Bäumen nach frischgefallenem Schnee, nives in arboribus: кипина у плани-
ни, не може се ништа сјекти.

Кипити, им, v. impf. zieren, schmü-
cken, exorno.

Кипица, f. dim. y. кипа.

Кипкање, н. das Kip- rufen, abactio
vose кип.

Кипкати, ам, v. impf. fit, fit sagen,
dico кип!

Кипнаст, та, то, buschig, densus,
н. п. босиљак.

Кипог, м. ein großer Wald in der Ma-
tschwa, zwischen der Drina und der
Festung Šabac:

„Погуби га попе Смиљанићу

„У Кипогу луку зеленоме —

„Кипог проћи и у Шабан доћи —

Кићени сватови, м. pl. (сп.) das ste-
bende Epitheton der Hochzeitgäste. cf.
кипити:

„Дигошесе кићени сватови —

„Повикаше кићени чауши —

Кићенка, f. т. ј. капа, eine Art Mütze mit
langen Quasten (ките), tiaræ genus,
dergleichen besonders die ајдуци tragen,

Кићење, н. das Schmücken, ornatio.

Кичица, f. die Krone am Pferdefuß, corona.

Кичма, f. vide леђа.

Кичменица, f. 1) der Rückgrat, spina

Кичмењача, f. 2) dorsi.

Кипша, f. der Regen, pluvia.

Кипша, f. кyша, сурла, der Rüssel, ro-
strum suis.

Кипшан, шна, но, vide кишовит.

Кипшица, f. dim. y. кипша.

Кипшић, на, но, н. п. вода, Regen-
wasser, pluvius.

Кишовит, та, то, н. п. година, reg-
nerisch, pluviosus.

Клада, f. der Klotz, Block, trabs, truncus.
 Кладе, f. pl. der Block, codex, carcer: метнути га у кладе.
 Кладе, fließt langsam und dick (wie Honig, Koth), fluit lente: кладе гној из ране, мозак из главе.
 Кладенац, ица, m. (ст.) vide студенац:
 „Моје чарне очи
 два бистра кладенца —
 „Кад дођоше на воду кладенац —
 Кладешина, f. augm. v. клада.
 Кладиписе, имсе, v. г. impf. wetten, pignore certo.
 Кладик, m. } dim. v. клада.
 Кладница, f. }
 Кладња, f. ein Garbenschober, meta mergitum.
 Кладово (Турск. Фетислам), n. Stadt und Festung an der Donau, östlich von Orschowa. Einen Kanonenschuß östlicher sind die Ruinen der Brücke Trajans. cf. кључ.
 Кладовскѣ, ка, ко, Kladower.
 Кладурина, f. vide кладешина.
 Кладуша, f. варош у Далмацији (?): „Сад сам пош'о у кршну Кладушу,
 „Да ја просим Мујину Ајкуну —
 Клађсње, n. das Wetten, contentio (pignore).
 Клампинање, n. das Wackeln, mutatio; agitatio.
 Клампинаш, мићем, v. impf. 1) wackeln, nuto. 2) wackeln, agito.
 Клапац, ица, m. 1) der Engpaß, angusta via:
 „Од куда су клапци по најтјешњи —
 „Да уводи клапце и богаче —
 2) Koth, lutum: клапац до кољена.
 Клањање, n. 1) das Verneigen, inclinatio. 2) das Beten (von Türken), oratio.
 Клањати, ам, v. impf. н. п. подне, акшам, ићиндију, beten (von den türkischen Serben), oro:
 „Турски клањам, Српски Бога молим —
 Клањашисе, амсе, v. г. impf. sich verneigen, inclinor.
 Клање, n. das Schlachten, mactatio.
 Клапашин, им, v. impf. traben, eo aegre: цијели дан клапно пјешнице.
 Клапашисе, писе, v. г. impf. пјенушисе, schäumen, sprühen. Клапало, се, не клапило, јешћу те, клапно сам те (санун мјесто сира).
 Клаџ, m. die Aehre, spica.
 Клаџак, ска, m. hyp. v. клас.
 Клаџање, n. das Aufschießen der Aehren, spicarum emissio.
 Клаџати, са, v. impf. in Aehren schießen, spicas emitto, spicor.
 Клаџић, m. dim. v. клас.

Клаџе, n. (coll.) die Aehren, spicae.
 Класобер, m. der Aehrenleser, Nachstopfeler, spicilegus (?):
 „Једна китпа класоберу,
 „Друга китпа поспашинику —
 „У нашега класобера
 „Свилен китпа над очима —
 Клапши, кољем, v. impf. 1) stechen, punge. 2) abstechen, schlachten, mactio. У Србији и данас само мушкарци кољу марву и живину, а жене ни пошто: зашто кажу да је оно мрцино, што жена закоље; или ако се догоди да оће каквог живинче да се омрцини, а не ма никакова мушкарца да га прикоље, онда жена (не ће свака, него њекоја мушкобана) узме сони пучак те метне себи међу ноге, па онако с пучком коље.
 Клапшисе, кољемсе, v. г. impf. 1) beißen, bissig seyn, mordeo. 2) raufen, rixor.
 Клашње, n. vide јединица 2.
 Клакнути, нем, vide клећи.
 Клампав, ва, во, mit hängenden Ohren, auribus pendentibus.
 Клампне, пета, n. das hängende Ohr, auris pendens; daher das Sprichwort: Одбија к'рцу клампета, von unnützen Reden, Drohungen.
 Клампно, m. der hängende Ohren hat, qui habet aures pendentes.
 Клен, m. 1) der Felsdorn, acer campestre Linn. 2) eine Art Flussfisch, piscis genus.
 Кленѣк, m. der Ahornwald, aceretum.
 Кленић, m. dim. v. клен.
 Кленов, ва, во, von Felsdorn, ex acere campestri.
 Кленовац, вца, m. кленов штап.
 Кленовача, f. кленова башина.
 Кленовина, f. Holz von Felsdorn, lignum aceris campestris.
 Кленић, m. dim. v. клен 2.
 Клење, n. (Рес. и Срем.) vide клијење.
 Клење, n. (Рес. и Срем.) vide Клијење.
 Клепало, n. das Läubret, die Bretglocke (in den serbischen Klöstern), tabula campanae loco.
 Клепање, n. 1) das Schlagen an das Läubret, pulsatio tabulae. 2) das Dengeln, acutio (pulsando).
 Клепати, пљем, v. impf. 1) ударати у клепало, an das клепало schlagen, pulsare tabulam. 2) мошћу, dengeln, pulsando exacuio.
 Клепѣт, n. 1) das Getöse der Ruhglocken, crepitaculorum sonus. 2) das Getöse (der Pantoffel), sonitus:
 „Смаде кледеш месџва и папуча —

Клепетање, *n.* das Schallen der Ruhglocke, sonitus crepitaculi.

Клепеташи, *пекем*, *v. impf.* schallen, sono.

Клепетуша, *f.* } die Ruhglocke, tintin-
Клепка, *f.* } nabalum.

Клепнути, *нем*, *v. pf.* klirrend schla-
gen, sonitum edo pulsando: klepnuli
се сабљама два, припуп.

Клепчица, *f. dim. v.* kleпка.

Клеп, *та, по, дер Шелм (scherzwei-
se); (öfterr. verflirt), albae gallinae
filius: не ће, клеп, ни зашто да
се привати; каква је, клепа, не
може је се човек нагледати;*

„На ногама гаће шаровише,

„Какве су јој клепе искићене —

Клептва, *f. der Fluch, execratiō.*

Клепвени, *на, но, н. п. књига, Fluch
enthaltend, execratorius; daher ein
Fluchbrief des Patriarchen, u. dgl. ge-
gen suspendierte Priester, und Interdikt
an eine Gemeinde.*

Клеши, *кунем*, *v. impf.* fluchen, ex-
secutor.

Клешице, *кунемсе*, *v. r. impf.* schwö-
ren, juro.

Клећи (говорисе и клекнути), *кле-
нем*, *v. pf.* niederknien, in genua pro-
cido.

Клецање, *n.* das Wanken der Füße (vor
Schwäche), vacillatio pedum.

Клецаши, *ам*, *v. impf.* wanken (von
den Füßen), vacillo: klecaју ми ноге.

Клечан, *на, но, (у Сријему) н. п. ке-
цеља, Art Weberey, intextus, inter-
textus:*

„За свилане мараме,

„За клечане кецеље —

Клечање, *n.* das Knien, flexio genuum.

Клечаши, *чим*, *v. impf.* knien, mit
genuibus.

Клечка, *f.* рачвасто и пробушено
дрво, што се калном затвори го-
вечету (у Сријему и кљусету) око
предње ноге, да не може далеко
отикати, eine Art Fußfess für weiden-
des Vieh, compedis genus pro ar-
mento.

Клешта, *n. pl.* } (Рес. и Срем.) vide

Клеште, *f. pl.* } клијешта.

Клештемница, *f.* (Рес. и Срем.) vide
Клијештемница.

Клизав, *ва, во, н. п. пух, schlüpfrig,
lubricus.*

Клизавица, *f.* schlüpfrig zu gehen, lu-
brica via.

Клизак, *ска, ко, vide клизав.*

Клизање, *n.* das Gleiten, lubricus in-
cessus.

Клизатице, *амсе*, *v. r. impf.* gleiten,
labor: клизају се ноге.

Клизати, *зи*, *v. impf.* gleiten, labor.

Клијање, *n.* das Keimen, germinatio.

Клијати, *ја*, *v. impf.* keimen, germino.

Клијење, *n.* (coll. Ери.) der Ahornwald,
aceretum.

Клијење, *n.* (Ери.) село у Мачви:

„У Клијење село долећеше —

Клијет, *f.* (у Ери.) eine Kammer, cella.

Клијет у Србији на неким мјестни-
ма (као *н. п.* по Јадру и по Поце-
рини) зову ајаш или вајаш, а на
неким мјестима (као *н. п.* по Мора-
ви) сипасина и ижина. У Србији
коликогђ има у кући ожењени љу-
ди, толико има око куће вајата, те
сваки човек у свом вајашу спава
(без ваљре и љети и зими: зашто
се у вајатима не ложи ваљра) са
својом женом, и држи своје ажи-
не и остало којешина. У њекојим
се вајатима држи вино, ракија,
сир, масло, скоруп, мед, и оста-
ле домаће ствари.

Клијешта, *n. pl.* } (Ери.) die Zange,

Клијеште, *f. pl.* } forceps.

Клијештевица, *f.* (Ери.) Berg in Ser-
bien (in der Шумадија).

Кликнути, *нем*, *vide* клин.

Кликтање, *n.* das Hacken des Spechts,
das Rufen der Wile, sonus pici, vilae
(dryadis).

Кликташи, *кћем*, *v. impf.* викаши као
жуња: кли, кли, кли; den Ton des
Baumhackers, oder den Wilsen von sich
geben, edo sonum pici, vel dryadis
vocantis.

Клило, *n.* ein (tragbares) Mistbet, zu
Gurken, Melonen, areae stercorariae ge-
nus. Метнесе у какво корито, или у
што друго, љубрема и земље; у
оно љубре метнесе сјеме (љубенич-
но, или од краставаца) те прокани-
ја и никне, па се послаје (кад се
већ не боје слане) расађује.

Климање, *n.* das Wackeln (z. B. mit dem
Kopfe), nutatio capitis.

Климаши, *ам*, *v. impf.* wackeln (mit
dem Kopfe), nuto.

Климент, *м.* der Clementiner (albanis-
che Ansiedler in Slavonien), Clemen-
tinus. cf. Цимирота.

Климентина, *f.* die Clementinerin
Clementina.

Клин, *м.* 1) der Nagel, clavus. 2) der
Keil, cuneus. 3) клин у кошуље, der
Einsatz bei den Mänteln, cuneus (?)
indusii. 4) клин, der Hodenbruch (bei
den Kindern), oscheocoele. Многа ље-
ца имају клине, па у њекоји прођу,
а у њекоји остану и послаје буду
клинави.

Клинац, *ница, м.* der Nagel, clavus.

Клинички, m. dim. v. клин.

Клинчорба, f. die Nagelsuppe der Anekdote, junculum clavatum (?). Приповиједају да је дошао солдап баби у кућу, и искао да му да штогођ да једе, а она му показала да не ма ништа у кући за јело; онда солдап рече: „А ти дај ми барем питањ и мало воде, да начиним клинчорбу.“ Баба му то да, а он узме питањ и мешне у њега гвозден клин, па налије воде и мешне над вапру; кад се вода угрије, а он заиште од бабе мало соли (и баба му да) те је посолн; кад вода узаври, а он заиште мало брашна (баба му да и то: само да види од чуда каква ће то бити клинчорба) те саспе у ону воду и замеше; потом заиште једно јаје, те и њега разбије у онај скроб; онда заиште још мало масли те оно замасли, па онда скине с вапуре и клин извади на поље, а клинчорбу изједе.

Клип, m. die Maisähre, spica zeaе: дај ми једну врећу клипова; продао кукурузе у клиповима.

Клипак, пка, m. ein Holzprügel, fustis (minor); теглишисе клипка (с клим), ein Spiel.

Клис, m. 1) das Hölzchen, das in dem nach ihm benannten Spiel in die Ferne geschlagen wird. 2) das Spiel selbst. У игри клису има коњ (дрво као штап), палица (као пола шпана), клис (дрво мало краће од чеперка, зађељано са свечепири спране) и шпалица (шумната грана). Играчи се подијеле на двије стране, па се вањају у штап која ће спрана играти; онда ударе коња у земљу, па један, од спране они што играју, баца клис од коња и одбија палицом, а они други сви (од оне друге спране) чувају по далеко с шпалицама и шпале (ш. ј. сменају клис да не иде далеко, и гледају не били га како увапили прије него падне на земљу), па одонуд погађају клисом (с онога мјеста ће падне клис) у коња; а онај, што баца клис, чува палицом да не погоде у коња; кад који погоди у коња, или кад клис доћера ближе коња, него што је палица дугачка, или кад га ушрле (ш. ј. увате док није пао на земљу), онда они, што су шпалили, дођу те играју, а они иду те шрле; кад се не погоди у коња, него клис падне даље од коња него што је палица дугачка, онда онај

мјери палицом од клиса до коња, и колико буде палица, онолико броји коња. Кад већ изиграју онолико коња, у колико су погодили да се играју, онда им (онима што шрле) баца клис трипут с коња, па прислони палицу уз коња те је они обарају клисом; ако и у та три пута не ушрле клис, или не погоде њим у коња и не оборе палицу, онда им баца последњи пут, опет из руке, јалицу: па онда ће падне клис, онће узјашу они оне што су надиграни, и јашу и до коња. 3) eine Art Dachschild (für Kirchen), scitulae genns.

Клисање, n. das Klis-spielen, ludi genus.

Клисаписе, амсе, v. r. impf. играписе клиса, Klig-spielen, ludo клис.

Клисити, им, v. pf. daher springen (wie ein Klig), exsilio: клиси клисца испод кладе.

Клисница, f. das Schmeißen (z. B. des Wolfs, Fuchses) vor Schrecken, cactio prae metu.

Клисура, f. 1) der Bergpaß, die Kliffura, 2) nom. propr. (у Бугарској?):

„Уз Клисуру испод Качаника —

Клики (говорисе и кликнути), кликнем, v. pf. rufen wie die Bile, clamor ut dryas:

„Кличе вила из горе зелене —

Клица, f. der Keim, cyma.

Кличав, ва, во, човек, der anfängt, graue Haare zu bekommen, incanescens.

Кличевац, вца, m. 1) ein Berg bei Ballevo. 2) ein Berg an der Drina:

„Са Кличевца од града Костура —

3) Кличевац, село у Браничеву.

Кличница, f. dim. v. клица.

Кличо, m. човек који је кличав, der grau wird, incanescens.

Клобук, m. die Blase des siedenden Wassers, bulla aquae bullientis.

Клобук, m. 1) die Mühle (Put ohne Krempel). 2) град близу Црне горе:

„Љупа гуја Шеовић Османе

„Из Клобука града бијелог —

Клобучина, f. 1) augm. v. клобук. 2) der Sitz, coactile.

Клобучић, m. dim. v. клобук.

Клокот, m. das Geräusch des hervorsprudelnden Wassers, sonus aquae scaturientis.

Клокоташе, n. das Hervorgurgeln des Wassers, scaturitio cum strepitu.

Клокоташа, кокем, v. impf. hervorsprudeln, hervorrauschen.

Клокотичка, f. die Pimpernuß, staphylea pinnata Linn.

КЛОКОЧНИКОВ, ва, во, von Pimpernuß, e staphylea pinnata.

КЛОКОЧКОВИНА, f. das Holz der Pimpernuß, lignum staphyleae pinnatae Linn.

КЛОМПАВ, ва, во, vide КЛЕМПАВ.

КЛОНИТИСЕ, имсе, v. г. импф. кога, или чега, einen (etwas) meiden, vito.

КЛОДУПИ, нем, v. pf. sitzen, labor, incipior.

КЛОДЬА, f. eine Art Fasse für die kleinen Vögel (z. B. Meisen) meist aus einem Korb gemacht, decipula avicularum.

КЛОЦАЊЕ, n. das Knirschen, Knirren, frendor.

КЛОЦАТИ, ам, v. импф. } knirren, frendo.
КЛОЦНУТИ, нем, v. pf. }

КЛУНА, f. die Bank, scamnum.

КЛУНИЦА, dim. v. клуна.

КЛУПКО (gen. pl. клубака), n. der Knäuel (Knäuel), glomus.

КЛУПЧЕ, чепа, n. vide КЛУПКО.

КЛУПЧИЦА, m. dim. v. клупко.

КЛАКАВ, ва, во, an der Hand verstümmelt, manu mutilus.

КЛАКО, m. ein an der Hand verstümmelter, manu mutilus.

КЛАСТ, та, то, vide КЛАКАВ.

КЛЮВАЊЕ, n. das Picken der Henne, morsus gallinae.

КЛЮВАТИ, лujem, v. импф. picken, hassen, rostro tundo, mordeo.

КЛЮВЕРИНА, f. рђаво кљусе, der Gaul, caballus. cf. курада.

КЛЮК, m. die zerdrückten Trauben, uvae compressae.

КЛЮКАЊЕ, n. das Stopfen, fartura, saginatio.

КЛЮКАТИ, ам, v. импф. n. п. гуску, die Gans stopfen, farcio, sagino.

КЛЮН, m. der Schnabel, rostrum.

КЛЮНА, f. (österr. der Krampen), harpaginis genus.

КЛЮНАТ, та, то, geschnäbelt, rostratus.

КЛЮНИЦА, m. dim. das Schnäbelchen, rostellum.

КЛЮНУТИ, нем, v. pf. picken, rostro peto, tundo.

КЛЮСАД, f. (coll.) die Pferde (als Gattung), equi, jumenta.

КЛЮСЕ, сема, m. das Pferd (die Gattung), equus.

КЛЮСИНА, f. augm. v. кљусе.

КЛЮЦАЛО, m. der Hacker, Packer, qui cultro, securi tundit: стзани ти кљуцало, sagt die Mutter zum Kinde, das mit dem Messer auf den Tisch hackt.

КЛЮЦАЊЕ, n. dim. v. кљување.

КЛЮЦАТИ, ам, v. dim. v. кљувати.

КЛЮЦАЊЕ, n. vide кљување.

КЛЮЦКАТИ, ам, vide кљуцати.

КЛЮЦНУТИ, нем, dim. v. кљунути.

КЛЮЧ, m. 1) der Schlüssel, clavis. 2) der Hafen, zum Heuraufen, uncus foeno extrahendo. 3) das Hervorwallende des siedenden oder überhaupt sprudelnden Wassers: избија кључ. 4) die Krümmung des Flusses, curvatura fluminis (као н. п. код Кладова). cf. крајина Неготинска. 5) град у Ерцеговини.

КЛЮЧАНИЦА, f. der Kiegei, pessulus.

КЛЮЧАЊЕ, n. das Sieden, Aufwallen, aestus.

КЛЮЧАО, чала, ло, siedend, bulliens: поало га кључалом водом.

КЛЮЧАР, m. der Beschließer, claviger, (in den Klöstern).

КЛЮЧАРЕВ, ва, во, } des Beschließers,
КЛЮЧАРОВ, ва, во, } clavigeri.

КЛЮЧАРСКИ, ка, ко, 1) Beschließern eiden, clavigerorum. 2) adv. wie ein Beschließer, more clavigeri.

КЛЮЧАТИ, ча, v. импф. н. п. вода, walsen, aestuo.

КЛЮЧИЦА, m. dim. v. кључ.

КМЕТ, m. der Aldermann (?), honestus agricola. У сваком селу имају по два, по три (у великим селима и више) кмета: кнез се мора с њима, као са старјешинама сеоским, договарати за сваштво.

КМЕТНИЦА, f. die Frau des kmet, uxor kmeti.

КМЕТОВ, ва, во, des kmet, kmeti.

КМЕТОВАЊЕ, das Kmetseyn, honor kmeti.

КМЕТОВАТИ, тујем. v. импф. 1) поправити кукурузе, или другу какву попру, entscheiden, abschlagen, aestimo item. 2) befehlen, den Herrn spitzeln: немој ти мени ту кметовати.

КМЕТОВСКИ, ка, ко, den Kmeten eigen, kmetorum.

КМЕТСКИ, ка, ко, 1) vide кметовски. 2) adv. nach Kmeten Art, more kmeti.

КНА*, Art Färbepulver für die Haare, fuci genus.

КНЕГИЊА (говоре и кнегиња), f. 1) die Frau des Kneß, uxor knezi. 2) Frauensname, nomen feminae.

КНЕГИЊИН, на, но, der knegiña, knezi uxoris.

КНЕЖЕВ, ва, во, des Knesen, knezi.

КНЕЖЕЊЕ, n. das Kneß-rufen, appellatio knezi vocabulo.

КНЕЖИНА, f. das Gebiet eines Knesen, provincia knezi: у Србији је свака наја раздијељена на неколике кнежине, н. п. Мачва је једна кнежина Шабачке наје, Поцерина друга а Тавнава трећа; тако су кнежине Зворничке наје Јадар, Рађевина, и ш. д. За владања Црнога Бор-

Њија био је по један војвода у свакој кнежини, тако је, н. п. Стојан Чупић био војвода у Мачви, Милош Стоићевић у Поцерини и т. д. Кнежине се опет раздјељују на срезове (cf. срез). „Он Турчину не да у кнежину, „Кад Турчина у кнежини пађе — Кнежини, им, v. impf. als Knes tituliren, appello knezish. Кнежинисе, имсе, v. r. impf. sich zum Knes machen, sich diesen Namen anmaßen, arrogare sibi knezi dignitatem. Кнез, m. 1) Fürst, princeps, н. п. Кнез Лазар. 2) knez вилаетски, оборкнез, башкнез, велики knez (у Ерцеговини и војвода), m. j. поглавар над једном кнежином (или над чипавом напјом), der Knes, knezus. Такови kneзови понајвише (особито по Ерцеговини, куд се нијесу претресали због рапова) имају царске берапе, и зову се берапашлије, као што су н. п. сад Карацићи у Дробњацима, Зимоњићи у Гацку, и као што су били Рашковићи у Шаром Влау, и Карапанићи у крајини Негошинској. Таково kneштво остаје од оца сину: „Кнеже Јањо од Сријема главо! „Колико ти имаде година? — (пишао некакав паша Бијоградски Кузиновића, или Пузиновића, Јању, kneза Сремачкога). 3) knez сеоски (као што су сад сви у Сријему, у Вацк. у Бан.) ein Dorfknes, Dorfschlichter, Dorfschulze, magister vici. Кнезовање, n. das Knessen, imperium knezi habeo. Кнезовати, зујем, v. impf. Knes sein, impero ut knezus. Кнезовски, ка, ко, 1) kneßisch, knezogum, 2) adv. wie ein knez, more knezi. Кнештво, n. das Kneßthum, knezi dignitas. Кнешчић, m. dim. y. knez. Кнегиња, f. vide kneгиња. Кнежење, n. das Miene machen zum Weinen (öfterr. das Raunzen). Кнежинисе, имсе, v. r. impf. Miene machen zum Weinen (öfterr. raunzen). Књига, f. 1) der Brief, literae, epistola. 2) das Buch, liber: дали дијете на књигу, zum Studieren; изучио књигу, hat ganz ausstudiert. Књиганоша, m. der Briefträger, tabellarius. Књижар, m. der Buchhändler und Buchbinder, librarius.

Књижаре, ва, во, vide књижаров. Књижарница, f. die Buchhandlung und die Buchbinderei, officina libraria. Књижаров, ва, во, des књижар, librarii. Књижеван, вна, но, literarisch, gelehrt, eruditus. Књижевник, m. der Literator, der Gelehrte, eruditus, literatus. Књижепина, f. augm. y. књига. Књижница, f. das Büchlein, libellus. Књижурина, f. vide књижепина. Коб, кога, 1) wer? quis? 2) wer, qui; ко што ла, nach Belieben, ut lubet, utrum praeplacet (sprüchwörtlich, seit der Anekdote). Србљи приповиједају како је некакав Турчин код Нијемаца у ропству ранио зими свиње, па усво врућу мећу у корито; кад се свиње опржи, а оно попрчи бржебоље са сурлом у свијет, онда Турчин помисли да оно воли свијета, него меће, па рече, „Ко што ла.“ Коб, f. сусрет, die Begegnung, occursum: добра коб (говоре по крајини Негошинској кад се срећу двојица). Коба, f. hup. y. кобила. Кобасица, f. die Wurst, farsimen, botulus. Кобасичар, m. 1) der Wurstmacher, factor. 2) der Liebhaber von Würsten, amans farsiminum. Кобасичаре, ва, во, } des кобасичар, Кобасичаров, ва, во, } factoris, botularii. Кобац, пца, m. der Sperber, nisus. Кобацање, n. das Scharren mit den Füßen, strepitus pedum. Кобацаписе, амсе, v. r. impf. mit den Füßen scharren, strepo pedibus. Кобелање, n. das Wälzen, Rollen, volutio. Кобелати, ам, v. impf. rollen, volvo. Кобила, f. 1) die Stute, equa. 2) у кашичаре воденице она гредица, што на њој споји коло. 3) vide кобилица 2. Кобилешина, f. augm. y. кобила. Кобилин, на, но, der Stute, equae. Кобиланца, f. 1) dim. y. кобила. 2) das Brustbein der Vögel, os sterni avium. Кобила глава, f. ein Berg in der Herzegovina. Кобили, ла, ле, der Stute, equae. Кобилин, им, v. impf. кога, m. j. скупилин коме да га неспане, den Untergang ahnden, praesagio interitum: „Сви су коњи зопцу позобали, „А мој доро није ни шакнуо:

„Ногам бије, а ушима сприже,
„Често гледа на Кошпац планину:
„Или коби мене, или себе —
Кобљене, п. das Ahnen, praesagatio.
Коб, м. 1) коњски, das Gerath zum
Pferdebefchlagen. 2) косни, das Ge-
rath zum Dengeln der Sense. 3) жен-
ки, vide укочица.
Коба, f. der Schorfeimer, urceus.
Кована, f. Frauenname, nomen femi-
nae.
Кованлаук* (кованлаук) м. vide ула-
ник.
Кованица*, м. der Bienenwärter,
ariarius.
Кованицини, на, но des Bienenwär-
ters, ariarii.
Кованицинка, f. die Frau des Bienen-
wärters, uxor ariarii:
„Да субаше љубе кованцијике,
„А аниције младе спанарице —
Коване, п. das Schmieden, cusio.
Ковати, кујем, v. impf. schmieden,
cudo. 2) коња, das Pferd beschlagen,
munio pedes equi soleis ferreis:
„Бе јунаци коње кују —
Ковач, м. der Schmied, faber.
Ковачев, ва, во, des Schmiedes, fa-
bri.
Ковачина, f. 1) die Eisenspäne, stri-
cturae ferri. 2) augm. v. ковач.
Ковачица, f. die Schmiedin, uxor fabri:
„Ковач кује, ковачица преде —
Ковачки, на, ко, 1) der Schmiede, fa-
brogum. 2) adv. nach Art eines Schmie-
des, more fabri.
Ковачница, f. die Schmiede, fabrica
ferraria.
Ковиљ, м. (много говоре Ковиље),
1) намамир на лијевој бријегу
Дунава (близу Карловаца). 2) село
близу тог намамира.
Ковиље, п. stipa pennata Linn.
„Лена Пава у ковиљу спаса,
„Њој се Раде кроз ковиље краде —
Ковница, f. die Münze (das Münzhaus),
moneta.
Коврчаст, та, то, Frau, crispus.
Коврцак, м. die cylindrische Mütze der
Männer in Bosnien, mitra cylindrica
virorum.
Ковча, f. das Hestel, fibula.
Ковче, f. pl. die Hestel, fibulae.
Ковчег, м. (у Ерц.) die Kiste, Truhe,
arca, cista.
Ковчежић, м. dim. v. ковчег.
Ковчица, f. dim. v. ковча.
Когод, когагод, (Ерц. и Срем.) vide
когођ.
Когођ, когагођ, (Ерц.) wer immer, quis-
quis.
Код, 1) bei, apud: сједи код мене;

остао код куће; код воде. 2) код
новаца гладује; код коња иде пје-
шнице; код жене иде неопрани т. д.
Кодо ме (и. п. куће), statt код ме,
bei, ad.
Кожа, f. 1) die Haut, cutis. 2) das
Fell, pellis. 3) das Leder, corium.
Кожан, жна, но, von кожа, coriaceus.
Кожене, п. das Werfen der Ziege, par-
tus caprae.
Коженина, f. augm. v. кожа.
Кожина, f. (у крајини Неготинској)
vide кожа.
Кожина, f. dim. v. кожа.
Кожу, жуа, м. der Pelz, vestis pellicea,
pellis villosa.
Кожуар, м. der Kürschner (Pelzer), pellio.
Кожуарев, ва, во, } des Pelzers, pel-
Кожуаров, ва, во, } lionis.
Кожурина, f. vide коженина.
Кожурица, f. die hautförmige Schale
oder Rinde (z. B. des Specks, des Apfels)
cortex.
Кожушина, f. augm. v. кожу.
Кожушини, м. dim. v. кожу.
Коза, f. die Ziege, capra.
Козар, м. der Ziegenhirte, caprarius.
Козара, f. der Platz, wo die Ziegen ge-
schlachtet werden, macellum caprarium.
Козарев, ва, во, vide козаров.
Козарина, f. das Ziegengeld (für den
Hirt), pecunia pro capra pascenda.
Козирница, f. 1) der Ziegenstall, stabu-
lum, 2) die Ziegenhirtin, capraria.
Козаров, ва, во, des Ziegenhirten,
caprarii.
Козарекџ, на, ко, 1) der Ziegenhirten,
caprarium. 2) adv. wie ein Ziegen-
hirt, more caprarii; говори козарски,
eine Art Rothwelsch: крдокрџи крме-
крџи, т. ј. дођи мени; крдокрџе-
крџи крвокрџе, т. ј. донеси воде
и т. д.
Козити, им, v. impf. werfen, pario
(von der Ziege).
Козитисе, зисе, v. impf. werfen (von
der Ziege) pario.
Козница, f. dim. v. коза.
Козја брада, f. der Bocksbart, tragop-
ogon pratensis Linn.
Козја пиза (и пичица), f. delphinium
consolida Linn.
Козјевина, f. das Ziegenfleisch, caro
caprina.
Козја, зја, зје, Ziegen-, caprinus.
Која, м. (Ерц. и Срем.) vide Којо.
Којадико! припијевасе ђешто у пјес-
мама, и. п.
„Ој! колико је уз море градова,
Ој! којадико уз море градова,
„Ој! У сваки сам јунак долазно,
Ој! којадико јунак долазно —

Којаснутице, немсе, v. r. pf. sich setzen lassen, grüßen, praeteriens saluto.

Којешта, којечера (и којешта), alsterlen, was immer, varia, quidquid in buccam venerit.

Који, која, које, welcher, qui.

Којгод, којагод, којегод, (Рес. и Срем.) vide којогођ.

Којогођ, којагођ, којегођ, (Ерц.) wer immer, quicunque, quisquis.

Којиму драго, којера му драго, wer immer, quisquis.

Којо, m. (Ерц.) hyp. v. Коста.

Којчин, m. Mannesname, nomen viri.

Кока, f. hyp. v. кокош. Види моја ока, ђе се пече кока. Нека је кока шарена, па макар и не сивијела јајена (м. ј. нека је лијена (жена или девојка), па макар ништа не знала).

Кокало, m. der ko sagt, qui protulit ko: А. Ко је то рекао?

Б. Кокало (du selbst).

Кокан, m. 1) in dem Sprichworte: не ма кола без кокана, daß ist dabei unentbehrlich, hoc carere non possis. 2) cf. чалабринути.

Кокање, n. das Braten (Rösten) des Kufuru; in Asche, tostio fructus zae mais Linn.

Кокаши, ам, v. impf. н. п. кукурузе, braten (den Kufuru), torreo.

Кокица, f. 1) dim. v. кока. 2) geröstete Kufurukörner, grana zae mais tosta.

Кокот, m. 1) das Gackern der Henne, garritus gallinae. 2) (см.) vide пијештао:

„Куд с' не чује вашке ни кокоша — Кокоташе, n. das Gackern, garritio.

Кокоташа, кокем, v. impf. gackern, garrio.

Кокотишисе, имсе, v. r. impf. stolzieren, wie ein Hahn, superbio ut galus.

Кокотш, f. die Henne, gallina.

Кокотшар, m. 1) der Hühnerstall, galinarium. 2) der Hühnermann, gallinarius.

Кокотшињак, m. 1) der Hühnerstall, galinarium. 2) der Hühnermist, stercus gallinaceum.

Кокотшињи, ња, ње, Hühner, gallinaceus.

Кокотшица, f. dim. v. кокош.

Кокотшиј, шја, шје, vide кокошињи.

Кокотшка, f. 1) i. q. кокош. 2) ein Knäuel rohes Garn, glomus filorum crudorum: мога пређу на кокошку; намошала велику кокошку. Ова кокошка није округла, као друго блушко, него је дугуљаста као лу-

беница, а у сриједи мало шупља; па кад се спане мошани на мошавило, онда се почне изнушра. 3) читава језгра из ораа, der ganze Nußkern, nucleus integer.

Кокотшкѐ, adv. кад се двојица риву, па падну обадва на ребра шако, да се не зна који је кога оборно, онда се каже: пали су кокошке. gleich fallen (im Ringen), ohne Entscheidung; daher der Kampf von neuem angeht, aequaliter.

Кокотшина, f. augm. v. кокош.

Кола, n. pl. der Wagen, plaustrum.

Кола, f. hyp. v. колач: да ши мајка умијеси колу (жене говоре жеци).

Колајна, f. das Medaillon, große Denkmünze, numus memorialis major.

Колалом лалом! припијевасе на бабинама, ein Refrain der Wochenbett-Lieder, vox accini solita in carminibus ad puerperas.

Колан*, m. der Satteltgurt, cingulum sellae equariae.

Колар, m. der Wagner, plaustrarius.

Коларев, ва, во, vide коларов.

Коларница, f. die Wagnerei, Werkstätte des Wagners, officina plaustraria.

Коларов, ва во, des Wagners, plaustrarii.

Коласи, та, то, шарен на кола, rundgesteckt, maculosus:

„У скупи свилан коласице аздије — Колац, коца, m. der Pflock, Pfahl, palus.

Колач, m. 1) eine Art radförmiges Brot panis genus. 2) ein kleiner Laib Brot, den die Mutter für das Kind, bei Gelegenheit des Backens, mitbäckt. 3) ein Laib Brot bei feyerlichen Gelegenheiten, n. п. крсни колач; Зла колача!

Колачара, f. игла, што има на глави као колачик (по Србији и по Босни носе жене за капама), eine Art Schmissnadel, Haarnadel, acus.

Колачи, m. pl. кад опиду просца да прстенују девојку (већ пси прошену) и да уговоре кад ће је водити, онда се каже (на неким мјестима, као н. п. у Јадру): ошпишан на колаче (ићи ћемо на колаче; били смо на колачима и т. д.); на неким мјестима говоре: ошпишан на прстен, на неким на уговор, а на неким на јабуку (на неким мјестима, као н. п. у Бачкој, иду најприје на прстен, па на јабуку, па на уговор).

Колачина, f. augm. v. колач.

Колачик, m. dim. v. колач.

Колачић, m. pl. cf. ушпишак.

Колачки, adv. wie einen Pfahl (in die Höhe heben, und niederpflanzen, im Ringen), ut palum deligo.

Колацин, m. град у Ерцеговини.

Колѣбање, n. das Schwanzen, fluctuatio.

Колѣбанице, амсе, v. r. impf. schwanken, vacillo, fluctuo.

Колѣвка, f. (Рес. и Срем.) vide колијевка.

Коледа, f. Приповиједају да су отприје ишла момчад у очи Божића од куће до куће, те играла и пјевала некакве пјесме од коледе, т. ј. готово уза сваку ријеч говорили су коледо! Ја се мало опомињем из такве једне пјесме, како пјевају да им краве буду мајечне, да намузу пун кабао мајјека, да окупацију малог Бога:

„Да окупам, коледо!

„Малог Бога, коледо!

„И Божића, коледо! —

Момчад она, што играју и пјевају, зовусе колеђани. Чиштава коледа (реку и сад кашто кад виде много људи заједно ће иде).

Колеђани, m. pl. cf. коледа.

Колено, n. (Рес. и Срем.) vide кољено.

Кољенце, n. dim. v. колено.

Кољер, m. (Рес. и Срем.) vide колијер.

Кољечке, f. pl. die Räder am Pfluge, rotulae aratri.

Колиба, f. die Hütte, casa.

Колибаш, m. der Quarantänediener, (eigentlich der einer колиба vorsteht, n. p. у Земуну), servus publicus qui pestis caussa separatos observat.

Колибица, f. das Hüttchen, casula.

Колијевка, f. (Ерц.) die Wiege, cunae.

Колијер, m. (Ерц.) der Kragen, limbus collaris (?) franz. le collier.

Кољк, ка, ко, 1) wie groß, quantus. 2) als groß, quantus.

Кољко, 1) wie viel, quantum. 2) so viel, quantum.

Кољкогод, (Рес. и Срем.) vide коликогод.

Кољкогод, (Ерц.) 1) soviel immer, quantumcumque demum. 2) soviel immer, quantumvis.

Кољца, n. pl. dim. v. кола.

Кољчак, (кољчак), чка, ко, augm. v. кољк.

Кољшак (кољшан), шна, но, dim. v. кољк.

Кола, n. 1) das Rad, rota. 2) der Kreis, orbis. 3) der Kolotanz, choreae genus.

Ко се у кола вапа, у ноге се узда.

4) die Reifungszeit. 3. B. der Kürbisse,

Melonen, n. n. прво коло, друго коло, и т. д.

Коловођа, 1) der Anführer im Kolotanz, choragus, 2) fig. der Anführer überhaupt, dux, choragus.

Коловоз, m. пун куда иду кола, das Geleise, orbita.

Коловрат, m. der Wasserwirbel, vortex.

Коловрта, f. чија реда по говеда, коловрта наврта и т. д. sprechen die Hirten, indem sie, einander zählend, durch diese Art Los entscheiden, wer von ihnen 3. B. das Vieh von da oder dort wegtreiben soll, formula pastorum, quis rejiciat pecus.

Колошуре, f. pl. на разбоју оно, о чему висе нишпи.

Кољубара, f. Fluß in der Bačevska panja.

Кољут, m. 1) die Scheibe, Wurfscheibe, discus (wird auch so gespielt, wie der δίσκος). 2) der Reif, Ring, orbis, circulus.

Кољутање, n. das Spielen mit der Wurfscheibe, disci lusus.

Кољутанице, амсе, v. r. impf. die Scheibe werfen, discum mitto.

Кољутић, m. dim. v. кољут.

Кољчак*, m. 1) angenähter Fleck, pannus assutus. 2) der Muff, manicae genus.

Коље, n. (coll.) die Pfähle, das Pfahlwerk, pali.

Кољено, n. (Ерц.) 1) das Knie, genu. 2) die Generation (das Geschlecht), der Stamm, gens: све до девет кољена; девето кољено може се узети;

„Проклето му племе и кољено —

Кољеновић, m. (у Ерц.) ein Mensch von gutem altem Hause, von Familie (кољено), illustri loco natus. cf. племић, оцаковић.

Кољенце, n. dim. v. кољено 1.

Кољиво, n. gekochter Weizen, der bei dem Todtenmale (на даћу) und am Patronstage (на слави) vom Priester gesegnet, und von den Gästen verkostet wird (triticum) silicernium.

Комад, m. (τὸ κομμάτιον) das Stück, frustum. О свом комаду туђа говеда чувати. Дан и комад (n. n. има) i. e. das tägliche Brot (auskommen).

Комадање, n. 1) das Zerstückeln, dissectio. 2) das Gegrünnen, iracundia.

Комадара, f. ракија од кукуруза, или од другог каква жита, der Kornbranntwein, vinum ustum e frumentis. Србљи такову ракију овако пеку: намијесе доста љеба и испеку, на н с комадају у казу и налију водом;

кад то ускисне и преври, онда пе-
ку ракију,
Комадапи, ам, v. impf. zerstückten,
disseco in frusta.
Комадаписе, амсе, v. r. impf. sich er-
zürnen, irascor.
Комадина, f. augm. v. комад.
Комадић, m. dim. das Stückchen, fru-
stulum.
Комар, m. (ст.) vide комарац:
„Игра коња комар момче младо
„Покрај кошка козје цигернице —
Комарац, рца, m. } die Mücke, culex,
Комарица, f. } empir Linn.
Комарник, m. das Netz, oder der Vor-
hang gegen die Zudringlichkeit der Mük-
cken, plaga ad arcendos culices.
Комарчев, ва, во, der Mücke, culicis.
Комбост, m. eine Speise von gekoch-
ten Sauerkraut, cibi genus, e bras-
sica acida: нисјечесе кисео купус
на проколе па се скува; потом се
извади из чорбе те се олади, па
се онда залучи бијелим луком (или
поспе слачицама), и тако се једе
(уз пост).
Комендант, m. der Commandant, dux.
Ова ријеч није била позната у
Србији до године 1804, него су је
потом пренијели одовуд (из Сри-
јема и из Бачке) писари којеккви;
cf. поглавар, управитељ:
„Та Јакова Српског комендата —
Комендантов, ва, во, des Commandan-
ten, imperantis.
Комендантски, ка, ко, 1) Commen-
danten, imperantium. 2) adv. wie ein
комендант, more imperantis.
Комедија, f. (mit dem Rhinesmus) die
Komödie, comoedia.
Комедијаш, m. der Komödiant, co-
moedus.
Комедијашев, ва, во, des Komödi-
anten, comoedi.
Комедијашинца, f. die Komödiantin,
comoeda, (mima, mulier scenica).
Комедијашки, ка, ко, 1) komödian-
tisch, scenicus. 2) adv. komödiantisch,
scenice.
Комендирање, n. das Commandiren,
Commando, imperium.
Комендирапи, ам, v. impf. comman-
diren, (gebieten), impero. cf. управ-
љати:
„Прво јесте Лазаревић Луко,
„Који Шапцем комендира градом —
Комидба, das Abblatten der Kukuruz-
kolben, wobei ein Nachbar dem andern
hilft, demtio foliorum a fructu zaeae.
У Србији понајвише беру кукурузе
с комушином, па послаје (вод ку-
ће, или у пољу на рпи) ноћу иду

на комидбу, као на мобу, једом
другоме, те коме и пјевају и при-
повиједају.
Комилац, миоца, m. der (Kukuruz-)
Schäler, excoorticator.
Комин, m. der Rauchfang, Schornstein,
fumarium, cf. димњак. it. il cammino.
Комина, f. 1) die Treber, recremen-
tum. 2) од ораа, die grüne Schale der
Nuß, cortex nucis.
Комипи, им, v. impf. 1) abblatten,
demo folia. 2) auslösen (den Kukuruz)
solvo cortice.
Комљење, n. 1) das Abblatten, dem-
tio foliorum. 2) das Auslösen, excor-
tatio.
Комнен, m. Mannsname, nomen viri
(vom griechischen κομνηνός?)
Комненија, f. Frauenname, nomen femi-
nae (Anna Comnena).
Комов, ва, во, von Tribern, e recre-
mentis.
Комовача, f. vide комовица.
Комовица, f. der Treberbranntwein, lora-
usta.
Комоника, f. der Beifuß, artemisia
vulgaris Linn. (wird in der Batscha
als Feuerschwamm gebraucht).
Комора, f. 1) (у Сријему, у Бачкој и
у Банату) die Kammer, camera.
2) (у Србији, Босни и Ерцеговини)
das Feldfuhrwesen, die Lebensmittel,
commeatus: опишли да носе комо-
ре; још нам нијесу коморе дошле.
Коморица, f. dim. v. комора 1.
Коморџија*, m. der Führer eines Pack-
pferdes, der Packknecht, commeatum
ductor, agaso:
„И погуби девет коморџија —
Комна, f. (у Новом саду) die Jähre,
ponto.
Комушање, n. das Schälen (der Nüsse),
excoortatio.
Комушати, ам, v. impf. н. п. орае,
schälen, excoortico.
Комушина, f. die Blätter des Kukuruz-
kolbens nach der комидба, folia zaeae
rejecta. cf. ољвина.
Комшија*, m. der Nachbar, vicinus.
Комшијин, на, но, des Nachbars, vi-
cini.
Комшијиница, f. die Nachbarin, vi-
cina.
Комшијински, ка, ко, } 1) nachbarlich,
Комшијски, ка, ко, } vicinorum, 2)
adv. nachbarlich, more vicini.
Комшилук*, m. die Nachbarschaft, vi-
cinia.
Кона, f. die Nachbarin, vicina (hup. v.
коншијиница):
„Кона кону преко плопа звала —
Кона, m. (Рес. и Срем.) vide коно

Конаџија*, m. der Quartiermacher, designator hospitiorum.

Конак*, m. das Quartier, die Wohnung, habitatio, hospitium: примио нас на конак; опишао да гопови конак: у владичину конаку.

Конаковање, n. das Absteigen, Uebernachten, pernctatio.

Конаковати, кујем, v. impf. übernachten, perncto.

Конакчија, m. vide конаџија.

Конац, нца, m. 1) ein Zwirnfaden, der Zwirn, filum. 2) das Ende, finis (али се ријетко говори, н. п. томе не ма ни краја ни конца;

„Све му каза од краја до конца).

Конда (Конда), f. Frauenname, nomen feminae.

Кондија, f. Frauenname, nomen feminae.

Кондир, m. (сп.) der Becher, poculum:

„Кондир вина од дванаест ока —

„Донеси ми кондир вина од три године —

Конџа, f. убрдач женски (особито по Шум адији), eine Art weibliche Kopfbedeckung, vittae genus.

Коно, m. (Ерц.) hyp. v. коншија.

Конопац, пца, m. ein Strick von Hanf, funis cannabinus.

Конопља, f. Frauenname, nomen feminae.

Конопљан, на, но, Hanf, cannabinus.

Конопље, паља, f. pl. der Hanf, cannabibus.

Конопљика, f. die Hanfstaudе, der Hanfstängel, cannabis: танка као конопљика.

Конопљиште, n. Ort, wo Hanf gestanden, ager, in quo cannabis fuit sata.

Конопчић, m. dim. v. конопац.

Конци, наца, m. pl. der Zwirn, bla.

Кончање, n. das Sticken mit Zwirn, pictura acus et fili.

Кончати, ам, v. i impf. н. п. чарапе, mit Zwirn sticken, ringo acu filo munita.

Кончић, m. dim. v. конац.

Коншија*, m. vide комшија.

Коншијин, на, но, vide комшијин.

Коншијница, f. vide комшијница.

Коншијски, ка, ко, vide комшијски.

Коншијскѝ, ка, ко, vide комшијски.

Коншилук*, m. vide комшилук.

Коњ, m. 1) das Pferd, equus. 2) der stehende Stab im клас-spiel. 3) der Maßstab im клас- und im прстен-spiel: два коња, три коња. 4) (ауф коњиц) der Steg über der Violine, ponticulus, cf. коњиц. (So auch fraimisch кобилица).

Коњанѝк, m. vide коњиц.

Коњѝк, m. der Reiter, eques.

Коњина, f. augm. v. коњ.

Коњиц, m. (voc. коњицу!) 1) dim. v. коњ (сп.):

„Ја не гледам павној ноћ добѝ,

„Нип' мој коњиц мутној води брода

„Или му коњиц орону? —

„Коњ јунака оставио

„На злу мјесту у Косову;

„Јунак коњу говорио:

„Ој коњицу добро моје! —

2) Name eines Insects, insecti genus.

3) на гуслама, vide коњ 4. 4) град у Ерцеговини:

„Већ Турчина Богом побратима

„У Коњицу бега Али-бега —

Коњичик, m. dim. v. коњиц.

Коњички, ка, ко, 1) Reiter, equitum: дванаест коњички сапа од Бијограда. 2) adv. wie ein Reiter, equitum more.

Коњокрадица, f. der Pferdedieb, fur equorum.

Коњски, ка, ко, 1) Pferde, equinus.

2) adv. wie ein Pferd, ut equus.

Коњски камен, m. das Blauvitriol.

Коњувача, f. eine Art Aepfel, pomi genus.

Коњушар, m. der Pferdehüter, custos equorum.

Коњушница, f. зидине у Поцерини, cf. двориште.

Коњче, чета, n. ein Köstlein, equuleus.

Копан, пна, но, schneelos, ubi solutae jam sunt nives.

Копања, f. eine hölzerne Schüssel, scutula, scutra.

Копање, n. das Graben, fossio.

Копар, пра, m. Dill, anethum graveolens Linn.

Копати, ам, v. impf. graben, fodio: копати кукурузе, виноград, купус и т. д.

Копач, m. der Graber, fossor.

Копачев, во, ва, des Grabers, fossoris.

Копилад, f. (coll.) die Bastarde, spurii.

Копилан, m. ein Sohn außer der Ehe, filius spurius.

Копале, лета, n. ein Kind außer der Ehe, spurius, spuria.

Копилинице, јмсе, v. г. impf. trächtig werden in einem Alter von einem Jahre (vom Schafe, von der Ziege), ingravidari ante justam aetatem.

Копилица, f. ein vor der Zeit trächtiges Schaf, Ziege, ovicula gravis ante justam aetatem.

Копилан, m. vide копилаи.

Копилење, n. das frühe Tragen, ingravidatio ante aetatem.

Копирање, n. das Wimmeln der Würmer, circumreptatio (scaturitio) vermium.

рупи кум његов на врата, а он он-
да брже боље метне кокош на по-
гачу па поклопи чанком, и тако
сакрије од кума. Кад кум опије,
и он устане опет да довати ко-
вош и погачу да једе, али се оно
све (кокош, погача и чанак) пре-
творило у корњачу (што је сакрио
од свога кума). И тако постане
корњача.

Корњачин, на, но, der Schildkröte, te-
studiis.

Корњачица, f. dim. v. корњача.

Коров, m. das Unkraut, herba inutilis;
не ма га ни од корова.

Корпа, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.
по варошима) vide копарица.

Коруна, f. die Korona, Corona flumen:
„Да почува чардак на Коруну
„Да не прође од Карловца бране —

Коршџ, m. vide крчаг.

Кос, m. die Amsel, merula.

Коса, f. 1) die Sense, falx foenaria. 2)
die Haare, capilli. 3) eine Art Berge,
montis genus: опишао уз косу; Тан-
ка коса, Дуга коса, Мићева
коса (у Јадру у Тришћкој пла-
нини).

Косана, f. Frauenname, nomen feminae.

Косањца, f. dim. v. коса 3.

Косац, ма, мо, langhaarig, comatus.

Косац, сца, m. 1) der Mäher, Mäher,
foenisex. 2) eine Art Insect, insecti ge-
nus.

Косач, m. vide косац 1.

Косидба, f. die Mahd, foenisectio.

Косијер, m. (Ерц.) das Nebenmesser,
falx vinitoria.

Косијр, m. (Срем.) vide косијер.

Косиштер, m. (κοσσις) das Zinn, stan-
num.

Косиши, им, v. impf. маћен, meto,
foenum seco.

Косишисе, косисе, v. r. impf. н. п.
сухно, sich abreiben, deteri.

Косица, f. dim. v. коса.

Косиште, n. der Sensesstiel, manubrium
falcis.

Косјерево, n. намастир у Ерцеговини
(може бити да је сад и пусп?).

Космај, m. Berg in der Belarader nanja:

„Пала магла по голом Космају,
„Са Космаја на Јанкове дворе —
„Од Космаја гн'језда соколова —

Косија, на, но, н. п. ков, гладил-
ца, Senses, falcis messoriae.

Косо, schief, oblique.

Косовић, f. das Junge der Amsel, pul-
lus merulae.

Косовља, ла, ле, Amsel, merulae.

Косово, n. (mit und ohne pole) das
Amselfeld (berühmt durch die Schlacht,

die A. 1389, на Видов дан (15. Juny)
Serbiens Schicksal entschied), Campus
merularum.

Косовски, ка, ко, 1) von Косово, Cos-
sovinus. 2) alt, noch von den Zeiten der
Kosovo-Schlacht, Cossovinus (mara-
thonius).

Кџет, f. das Wein, os.

Кџета, m. (contr.) Konstantin, Constan-
tinus.

Кџета, m. hyp. v. Кџета.

Кџетадин, m. Konstantin, Constanti-
nus.

Кџетајница, f. варош у Рватској (код
воде Уне). Кџетајничанин, човек из
Кџетајнице. Кџетајнички, ка, ко,
von Кџетајница.

Кџетантин, m. Konstantin, Constan-
tinus.

Кџетантин, m. vide Кџетантин.

Кџетобоља, f. die Gicht, arthritus.

Кџетрџ, f. (Рес. и Срем.) vide ко-
стријет.

Кџетрџење, n. (Рес. и Срем.) vide
кџетријење.

Кџетрџишисе, имсе, (Рес. и Срем.)
vide кџетријишисе.

Кџетријет, f. (Ерц.) Ziegenwolle, lana
caprina.

Кџетријешџење, n. (Ерц.) das struppige
Aussehen, hirsutus aspectus.

Кџетријешитисе, имсе, v. r. impf. das
Haar sträuben, arrigo comam.

Кџетур, m. nom. propr. einer Stadt:

„У завади с Нином од Кџетура —

„Са Кличевца од града Кџетура —

Кџеталац, аца (или кџеталоца), m. (je-
дни говоре кџетлац) die Höhlung des
Schlüsselbeins, jugulum.

Кџетло, тла, m. der Kessel, ahenum.

Кџетар, m. 1) der Zaun um den Heusch-
ber (um das Vieh abzuhalten), sepi-
mentum circum metam foeni. 2) vide
Кџетари:

„Бјежи млада бијелу Кџетару —

Кџетаранин, m. } човек из Кџетара:

Кџетарац, рца, m. }

„Доке твоји Кџетарани дођу —

„Ал' не гледа Кџетарац Јоване —

Кџетари, m. pl.

„Је си л' чуо Латинско приморје,

„Код приморја ришћанске Кџетаре —

„Стојан оде у раене Кџетаре —

Кџетарица, f. der Korb, corbis.

Кџетарица, f. das Körbchen, corbula.

Кџетан, коца, m. ein kleiner Stall für
Zämmen, Zicklein u. dgl., stabulum par-
vum. Плетн кџетан, као тн и омац.

Кџетити, им, v. impf. werfen (von der
Hündin, Kage), pario.

Кџетитисе, имсе, v. r. impf. werfen,
pario.

Комлаар, m. der Kesselschmied, ahenarius.
 Комлаарев, ва, во, } des Kesslers, ahen-
 Комлааров, еа, во, } parii.
 Комлаац, m. vide компалац.
 Комлача, f. vide геоздењак (кошао).
 Комлаина, f. augm. v. кошао.
 Комлаић, m. dim. v. кошао.
 Комлакрп, m. der Kesselslicker, ahenogum reflector.
 Комлакрпов, ва, во, Kesselslickers-, reflectoris ahenorum. Назимац кус копа бус под комлакрповом кућом (ово је некаква загонетка, али не знам шта значи).
 Комобања, f. 1) (у Србији) der Hühnerhof, gallinarium (ad ova ponenda). Такве се комобање оплешу од бијеле лозе, па се објесе испод спрее. 2) (у Сријему) кукурузни кош, налик на чардак, eine Art чардак zum Anfrucht, horrei genus.
 Комрљан, m. erugium campestre Linn.
 Комрљање, n. das Rollen, Kollern (ein Stiel), volutio.
 Комрљати, ам, v. impf. rollen, volvo.
 Комрљатисе, амсе, v. r. impf. rollen (spulen), volvo.
 Комршкање, n. dim. v. комрљање.
 Комршкаписе, амсе, dim. v. комрљатисе. Беца се комршкају о васкрсенију полупаним јайма (у Сријему).
 Комур, m. 1) vide колуш. 2) der Wachstod, glomus.
 Комурање, n. das Rollen, volutio.
 Комурати, ам, v. impf. rollen, volvo.
 Комуратисе, амсе, vide колушатисе.
 Коцка, f. der Würfel, tessera, talus.
 Коцкање, n. das Würfeln, lusus tessarum.
 Коцкар, m. der Würfelspieler, lusor talorum.
 Коцкатисе, амсе, v. r. impf. würfeln, talis ludo.
 Кочак, m. vide кочина 2.
 Кочење, n. 1) das Hemmen des Rades, inhibito. 2) das Steifwerden, rigor.
 Кочет, f. vide костријет.
 Кочијаш, m. der Kutscher, auriga.
 Кочијашев, ва, во, des Kutschers, aurigae.
 Кочијашење, n. das Kutschieren, aurigatio.
 Кочијашини, им, v. impf. Kutschieren, aurigor.
 Кочијашка, ка, ко, 1) Kutschers-, aurigarius. 2) adv. nach Kutscher Art, more aurigae.
 Кочије, f. pl. der Bauernwagen mit zwei Pferden, currus.

Кочина, f. 1) vide кочет. 2) Verschlag (für Hühner, Hunde, Schweine), zothesa.
 Кочити, им, v. impf. hemmen, inhibeo.
 Кочитисе, имсе, v. r. impf. steif thun, fastum exerceo.
 Кочић, m. dim. v. колац.
 Кочопран, рна, но, lebhaft, hurtig, strenuus.
 Коцаминти човек (нијеси ти дијете, него —), du bist kein Kind, sondern erwachsen, alt, gescent (мамор човек), homo adultus.
 Кош, m. der Korb (z. B. zum Aufbruch, zu Fischen, Fasolen), corbis.
 Коша, f. hyp. v. кошуља.
 Кошар, m. ein кош zum Fischefang, passae majoris genus.
 Кошара, f. Stall von Flechtwerk, stabulum vimineum.
 Кошевина, f. eine eben abgemähte Wiese, pratum recens desectum.
 Кошење, n. das Mähen, messio.
 Кошија, f. vide трка.
 Кошина, f. augm. v. кош.
 Кошић, m. dim. v. кош.
 Кошкaње, n. der Wortwechsel, altercatio.
 Кошкатисе, амсе, v. r. impf. sich zanken, wortwechseln, altercor.
 Кошница, f. der Bienenkorb, alveare.
 Кошпица, f. vide кошчица 2.
 Кошпан, m. eine Pflanze, herbae genus.
 Кошпан, на, но, beinern, osseus.
 Кошпац, 1) in der Redensart: увати-
 лисе у кошпац, m. j. у кошпи (кад се рву). 2) планина близу Црне горе:
 „Често гледа на Кошпац планину —
 Кошпуница копле, n. (ст.)
 „Занска му копле кошпуницу —
 Коштуњ (ора), m. (ст.) vide кошпу-
 њавац:
 „Виш' куће ми коштуњ ора,
 „Те сам зубе поломила —
 Коштуњав, ва, во, hart (z. B. die Nuß, aber auch der Mensch), durus.
 Коштуњавац, вца, m. m. j. ора, harte Nuß, nux dura.
 Коштурница, f. das Weinhaus, ossarium.
 Кошуља, f. das Hemd, indusium.
 Кошуљетина, f. augm. v. кошуља.
 Кошуљница, f. dim. 1) das Hemdchen, indusiolum. 2) das Schafhäutchen (beim foetus), amnion.
 Кошута, f. 1) die Hirschkuh, Hündin, cervae. 2) Frauenname, nomen feminae. 3) ein Kuhnname, nomen vassae.
 Кошупица, f. 1) dim. v. кошута. 2) eine Pflanzenart, genus plantae.
 Кошчица, f. 1) dim. das Beinchen, ossiculum. 2) der Kern (im Pflaum u. dgl.), nucleus.

(schen) Grenzen gehörig, confinis. 2) adv. wie die Grenznachbarn, more confinium.

Крајобер, m. der Schnitter am Rande, messor ab extremo latere.

Крајобера, f. die Schnitterin am Rande, femina metens ab extremo latere.

Крајчин, m. Mannsname, nomen viri.

Крак, m. ein langes Bein (österreich. die Hassen), crus longum.

Кракат, m. langbeinig, longiscruribus.

Краљ, m. der König, rex.

Краљев, m. des Königs, regis.

Краљева гора, f. планина у Босни.

Краљевина, f. des Königs Land, das Königreich, regnum.

Краљевих, m. der Königssohn, filius regis.

Краљево, n. варош у Влашкој (Krajowa).

Краљевска, m. ko, 1) königlich, regius, regalis. 2) adv. königlich, regie.

Краљевство, n. 1) das Königthum (Würde des Königs), regnum. 2) das Königreich, regnum.

Краљих, m. das Königlein, regulus.

Краљих (Марко), m. (срп.) vide Краљевић.

„— дели Краљих Марко —

Краљица, f. die Königin, regina.

Краљице, f. pl. Десет, до петнаест, лијепо обучени и наоружани ђевојка, које иду о тројичину дне од куће до куће те играју и пјевају. Једна се ђевојка (која мора бити лијепа и средњег раста) међу њима зове краљица, друга краљ, трећа барјактар, а четврта дворкиња. Краљица се покрије бијелим пешкиром по глави и по лицу; краљ има на глави клобук искићен цвијећем и у руци мач, а барјактар носи на коњу барјачић бијел и црвен. Кад дођу пред чужу кућу, онда краљица сједе на малу столицу (какове су обично по Србији и по Славонији) а дворкиња стане више ње, а остале ђевојке увате око ње коло као срп, па се окрећу на лијево ступајући по двије стопе у напредак и пјевајући. Краљ стоји на лијево крају кола, а барјактар на десном, но они се не ватају за коло, него краљ сам за себе, с лицем окренутим коловозу, једнако игра узмајући мачем и измичући се напашку, а барјактар (с лицем окренутим заврћколу) с барјаком у руци игра пред колом. Понгравши тако мало, окрену се краљ и барјактар по једном сваки на своје мјесто, па онда опшче

око свега кола, и дођу опет сваки на своје мјесто и почну наново играти. Најприје започну од краљеве куће; и прва пјесма, што пред сваком кућом пјевају, започиједа домаћину, или домаћини, да изнесу краљицу столицу, па онда започну пјевати редом свима (мушком и женском, маломе и великом), који се налазе у кући (ако ће и колико бити, оне ће свакоме особито и према њему пријевати). Краљичке су пјесме све од 6 слогова, и у пјевању се свака врста (осим прве и последње) по трипут говори, и други се пут додаје на крају лељо! н. п.

(Ђевојци)

Овде нама кажу,
Овде нама кажу лељо!
Мому не удаћу,
Мому не удаћу,
Мому не удаћу лељо!
Јал' је ви удајте,
Јал' је ви удајте,
Јал' је ви удајте лељо!
Јал' је нама дајте,
Јал' је нама дајте,
Јал' је нама дајте лељо!
Да је ми удамо и ш. д.

Будући да у свакоме селу не ма колико одабраније ђевојка, да би могле краљице начинити, зато оне иду и из једнога села у друго; и да би им слободније било, прате и два, или три, оружана момка.

Краљице играју у данашње вријеме по Србији од Цера и од Међедника до Тимока, и по Славонији код Срба Римскога закона; по Српјему, по Бачкој и по Банату, играле су до скоро, па су нови свештеници забранили и искоријенили (приповиједају жене, које су ђевојкама биле у Краљницама, да су и с бапшинама ћерали и разгонили по селу).

Краљичин, m. ko, der Königin, reginae.

Краљички, m. ko, n. п. пјесме, der Königinen, reginarum.

Крамар, m. der Hauptfrachter, der die Fracht für sich und seine Gesellschafter bedingt, vecturarius primarius.

Крањан, m. ko, der Krainer, Carniolanus.

Крањанка, f. die Krainerin, Carniolana.

Крањска, f. Krain, Krainland, Carniola, Carnia.

Крањски, m. ko, Krainisch, carniolanus,

Краса, f. Србљи приповиједају, да се змија звала краса док није била Јеву преварила.

Красан (красан), сна, но, schön, pulcer.

Красити, им, v. impf. schmücken, orno.

Красоје, m. Mannsname, nomen viri.

Красота, f. die Schönheit, pulcritudo.

Кроста, f. 1) die Blatter, pustula. 2) der Grind, crusta, vide красне.

Кростав, ва, во, grindig, crustis plenus.

Кроставац, вца, m. die Gurke, cucumis.

Кроставица, f. vide краставац.

Кростање, n. das Grindbekommen, infectio crustarum.

Кросташи, ам, v. impf. mit Grind anstecken, scabie inficio.

Кросташице, амсе, v. r. impf. den Kopfgrind bekommen, porriginem corrigi.

Красне, f. pl. Pocken, Blattern, variolae.

Красни, адем, v. impf. fühlen, furor.

Красница, f. dim. v. красна.

Красноћа, m. der Grindige, porriginosus.

Крапак (comp. краћу), тка, ко, kurz, brevis.

Крапел, m. некаква болест, eine (faßhafte) Krankheit, ärger als die Pest, die in einer Nacht tödtet. Der Todte hat einen Fuß kürzer als den andern (daher der Name, von крапак kurz).

Крапити, им, v. impf. 1) kürzen, brevire. 2) ја не крапим, ich habe nichts dawider, per me licet.

Крапкост, f. die Kürze, brevitatis.

Крапка, f. die Kürze, brevitatis.

Крапање, n. das Kürzerwerden, breviatio.

Крапати, ам, v. impf. н. п. дан, kürzer werden, breviari.

Краћење, n. das Kürzen, breviatio.

Крашење, n. das Schmücken, ornatio.

Крбава, f. die Korbawa, Corbavia.

Крбањ, m. vide врг.

Крбањина, f. augm. v. крбањ.

Крбањик, m. dim. v. крбањ.

Крбуља, f. као котарица од сироге коре с млада дрвета (н. п. јовова, липова). Крбуље понајвише граде беча за јагоде.

Крв, f. 1) das Blut, sanguis, cruor. 2) Mord, caedes: учинио крв; крв плашио на свом дому! (Blut in der Herzenswunde).

Крвав, ва, во, blutig, cruentus.

Крвавити, им, v. impf. blutig machen, cruore maculo.

Крвавица, f. 1) bei den Pferden eine Blutbeule, tuber cruentum equorum,

2) die Blutwurst, botulus cruore factus.

Крваљење, n. das Blutigmachen, aspersionis cruoris, cruentatio.

Крвашице, имсе, v. r. impf. blutig lassen, cruentor.

Крваљење, n. das Blutiglassen, rixa cruenta.

Крени, на, но, blutig (blutvergießend), cruentus: учинио крвно ћело.

Крвник, m. der Mordschuldige, occisor.

Крвнина, f. das Blutgeld, pretium sanguinis. У Турској је крв Турска 1000 гроша а Србска (и свакога другог

ришћанина) 1001 грош (тако приповиједају). Крвнину не плаћа само онај,

који је учинио крв, него све оно село (а кашто и више оближњи села заједно) ће је крв учињена

(кад се крв учини у вароши, онда и Турци морају плаћати крвнину).

Крвнина се не плаћа само кад човек убије човека, него и кад човек

умре на путу од зиме, кад се утопи у воду, кад падне с дрвета,

или с коњате сломи врат; или одашта му драго он умрѐ, само кад

га нађу на путу или у пољу мртва (такови се човек не смије прије сараниши,

док не дођу Турци да га чине кеш). Турци слабо траже крвника,

него ишту крвнину: зато крвник доста пута умече у

другу наљу док људи плаће крвнину и мало позабораве, па послаје

опет дође напруг, и нико му се не чини ни вјешт осим рода онога,

кога је он убио (а с родом мора да се мир: зашто ће убити и они њега).

Крвница, f. die Mörderin, interfectorix.

Крвлок, m. vide крвопилац.

Крвопилац, лца, m. der Blutfanger, sanguisuga.

Крвоточина, f. das Blutharnen, mictio cruenta.

Крвца, f. dim. v. крв:

„Јер је крвца из земље проврела —

Крвљење, n. das Weinen mit verzogenem Munde, stetus genus.

Крвљешице, имсе, v. r. impf. mit verzogenem Munde weinen, fleo ore obliquo.

Крвеш, m. (grabatus, криватос), das Bett, lectulus, grabatus.

Крвешик, m. dim. v. крвеш.

Креда, f. die Kreide, creta.

Крезуб, ба, бо, zahnlos, edentulus.

Крезуница, f. die Zahnlose, edentula.

Креја, f. vide крештелица.

Крејин, на, но, des Häfers, graculi.

- Крека, f. das Geschrey (кре, кре) der Hühner, Grösche, clamor gallinae, gallas.
- Крекеташе, n. das Quacken, coaxatio.
- Крекеташти, кекем, v. impf. quacken, coaxo.
- Крекетуша, f. die Quackerin, coaxatrix (i. e. der Frosch).
- Крекнути, нем, v. pf. kre, kre schreyen, clamor cre, cre (ut gallina, graculus).
- Кремен, m. der Feuerstein, pyrites.
- Кременчик, m. dim. v. кремен.
- Кремѣе, n. (coll.) die Feuersteine, pyritae.
- Кремичак, чка, m. vide кременчик.
- Кренути, нем, v. pf. fortbewegen, rufen, moveo.
- Кресане, n. 1) das Feuer schlagen, excussio ignis. 2) die Abästung, abscissio ramorum arboris.
- Кресати, решем, v. impf. 1) Feuer schlagen, excutio ignem. 2) die Aeste abhauen, abscindo ramos.
- Кресиво, n. das Feuerzeug, vas igniarium.
- Крескане, n. dim. v. кресане.
- Крескати, ам, dim. v. кресати.
- Креснути, нем, v. pf. einen Schlag führen, um Feuer aufzuschlagen, siliem tundo chalybe.
- Креста, f. vide обер.
- Кретање, n. das von der Stelle bringen, motio.
- Кретати, екем, v. impf. von der Stelle bringen, moveo.
- Креч*, m. der Kalk, calx.
- Кречана*, f. der Kalkofen, die Kalkhütte, calcaria.
- Кречање, n. das Kre = Schreyen der Henne, clangoris genus.
- Кречати, чим, v. impf. kre = schreyen, clango.
- Кречење, n. das Weissen mit Kalk, illitus calcis, dealbatio.
- Кречити, им, v. impf. mit Kalk weissen, illino calcem, dealbo.
- Кречни, на, но, n. п. камен, der Kalkstein, calcarius.
- Крешево, n. das Gemekel, magna caedes: читаво крешево. cf. ограшје.
- Крештелица, f. der Häher, graculus.
- Крештелица, чја, че, Heher, graculorum.
- Крзларага*, m. Frauenhüter, Oberverfchnittene, eunuchorum praefectus: „И својера агу крзларагу —
- Крзница, f. das Taufhemde, das Tauftuch, vestis baptismalis, linteum baptismale.
- Крив (comp. кривља), ва, во, 1) krumm, curvus. 2) schuldig (eines Verbrechens), reus. 3) (може се чути криво) schuldig (Geld), qui debet, debitor: ja сам теби нешто крив.
- Кривадак, шка, m. das gekrümmte Zeug (z. B. eine schlechte Flinte, Pistole).
- Криваја, f. 1) село у Поцерини. 2) ријека у том селу. 3) намастир на тој ријечи. 4) (ст.) ријека у Босни. cf. Вазука.
- Кривак, m. 1) ein Siebzehnerstück, numus septendecim cruciferorum. 2) fig. mentula (curvata, von крив).
- Кривање, n. das Neigen auf eine Seite, incurvatio, inclinatio.
- Кривати, ва, v. impf. sich neigen auf eine Seite, inclinor: „Објеси га Шарцу с десне стране, „А с лијеве пешку попузину, „Да не крива ни тамо ни амо —
- Кривац, вца, m. der Schuldige, Verbrecher, nocens.
- Кривача, f. das Krummholz (als ein Spottname für den Säbel), curvus acinaces.
- Кривда, f. das Unrecht, injuria. Ако правда не поможе, кривда не ће помоћи.
- Кривина, f. die Krümme, curvitas.
- Кривити, им, v. impf. 1) шпо, krümmen, curvo. 2) кога, beschuldigen, accuso, incuso.
- Кривитисе, имсе, v. r. impf. brüllen (wie der Ochs), auch vom Kinde, clamor.
- Кривљава, f. das Brüllen (des Rindviehes), mugitus: стоји га кривљава.
- Кривограм, ма, мо, krummhalsig, incurvicervicus.
- Кривоглав, ва, во, krummkopf, incurviceps.
- Кривогуз, за, зо, krummarsch, curvipodis.
- Кривокур, ра, ро, penis incurvi. Има и као и кривокури Татара.
- Кривоног, га, го, krummbeinig, curvipipes.
- Кривописа, f. femina q. d. curvicianna in der Anekdote.
- Кривудање, n. das Schlängeln, sinuatio.
- Кривудати, ам, v. impf. sich schlängeln, sinuor.
- Кривање, n. das Schneiden, scissio.
- Кривати, ам, v. impf. schneiden, dissecso, n. п. лубеницу, јабуку, дубан.
- Кривење, n. das Verbergen, occultatio.
- Криван, m. Mannsname, nomen viri.
- Криваст, та, мо, n. п. сениче, говече, einen weißen Fleck (wie Flügel) habend, notam (quasi alarum) habens.
- Криваш, та, мо, geflügelt, alatus.

Крилавица, m. der Geflügelte, alatus, ales; der Held Рела Крилавица.

Крилаш, m. der Adlerthaler, thalerus cum aquila (loco crucis).

Крило, n. 1) der Flügel, ala, 2) der Schoß, sinus.

Крило, m. ein Krielaß, назимак, porcellus alarum notam gerens.

Крилоња, m. ein Ochse, der am Bauche weiß ist (als hätte er ein Vortuch), bovis nomen.

Крилоша, f. ein am Bauche weißes Schwein, sus alba circa alvum.

Крилоце, n. dim. v. крило.

Крис, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Gries, glareя frumenti.

Криси, рием, v. impf. verbergen, occulto.

Кричање, n. das Vorpredigen, admonitio molesta.

Кричати, чим, v. impf. vorpredigen, admonere ut caveat.

Кришка, f. eine Schmitte, segmentum.

Кришара, f. eine Art Mütze, mitrae clavis distinctae genus.

Кришчица, f. ein Schnittchen, parvum segmentum.

Крка (Брка?), f. cf. Керка.

Кркача, f. n. p. носити дијете на кркаче, das Kind auf dem Rücken (huckepack) tragen, so daß es seine Hände um den Hals des Tragenden schlingt, gesto in dorso.

Крклање, n. das Brausen des siedenden Wassers,

Крклаати, ла, v. impf. n. п. лонац, купус у лонцу, brausen (im siedenden Topf), fremo.

Кркмета, n. pl. vide зулови.

Кркуша, f. eine Art Flußfisch, piscis genus.

Кркушица, f. dim. v. кркуша.

Крља, f. vide крпељ.

Крља, f. } ein Block Holz, caudex.

Крља, m. } m. j. кроз њега.

Крљадик, dim. v. крљад.

Крма, f. (ст.) das Steuerruder, gubernaculum:

„На галији стопина Турака

„Од стопина Турскије градова,

„А на крми Кичик Усенине —

Крмјад, f. (coll.) die Schweine, sues, porci.

Крмак, мка, m. das (männliche) Schwein, porcus.

Крмача, f. 1) die Sau, porca. 2) ein Hirtenspiel, (krainisch, auch свињка).

Крмачина, f. augm. v. крмача.

Крмачин, на, но, der Sau, porcае.

Крмачина (крмачина), f. augm. v. крмача.

Крмачица, f. dim. v. крмача.

Крме, мета, n. das Schwein, sus.

Крмѣл, f. der Eiter in den Augen, gramia.

Крмѣлање, n. das Triefen, lippitudo oculorum.

Крмѣлати, ам, v. impf. triefen, lippio.

Крмѣлив, ва, во, triefäugig, lippus.

Крмѣнција (крмѣнција), f. vide маца-рија.

Крметина, f. das Schweinsfleisch, caro suilla.

Крметаци, кака, m. pl. (scherzhaft) оланци од крмете коже.

Крметки, ка, ке, Schweins-, suillus.

Крметце, цета, n. das Schweinchen, sucula, sculus.

Крмити, им, v. impf. чим, lenken, regieren, rego. cf. управљати.

Крмљење, n. das Lenken, Regieren, Leiten, rectio.

Крмци, мака, m. pl. die Schweine, sues, porci.

Крмчик, m. dim. v. крмак.

Крнути, нем, v. pf. schlagen, percutio.

Крња, m. (Рес. и Срем.) vide крњо.

Крњав, ва, во, splitterig, fissilis.

Крњење, n. das Splittern, dississio.

Крњити, им, v. impf. zersplittern, dissindo.

Крњо, m. (Врц.) splitterig, dississus, nicht ganz, mutilus, z. B. ein Mensch mit abgeschnittenem Ohr, u. dgl.

Крњорог, га, го, horngestümmelt, mutilus cornu.

Крџе, m. das Dach, tectum.

Крџина, f. schlechtes, ungenießbares Heu (was zum Dachdecken nur zu gebrauchen wäre).

Крџнат, та, то, n. п. кука, mit Stroh, Heu bedeckt, tectus stramine.

Крџњача, f. Strohhütte, casa.

Крџуљина, f. augm. v. крџина.

Крџ, } durch, per: кроз воду; кроза

Крџа, } ме; кроза ме.

Крџањ, } m. j. кроз њега.

Крџањга, } m. j. кроз њега.

Крџ, m. der Schnitt, sectum.

Крџач, m. der Schneider, sartor, vestifex.

Крџачев, ва, во, des Schneiders, sartoris.

Крџење, n. das Zuschneiden des Kleids, sectio ad formulam.

Крџити, им, v. impf. zuschneiden, seco ad formulam.

Крџити, им, v. impf. sprühen, aspergo.

Крџење, n. das Sprühen, aspersio.

Крџак, тка, ко, zahm, mansuetus, cicur. Крџак као јагње.

Крџост, f. die Zahmheit, cicuritas, mansuetudo.

Крџити, им, v. pf. не може крџити, er (der Kranke) kann nicht gehen,

nicht auf die Füße, non potest incedere.

Крошње, f. pl. (у Сријему и у Бачк.), на два савијена дрвета испреплетано узицама, те се у њему носи слама (једни говоре праље), eine Art Heutrage, fereitum.

Крпа, f. 1) ein Fleck (Zuch, Leinwand), lacinia. 2) крпа платна, ein Stück Leinwand, von 20 Ellen, massa lintea.

Крпеж, m. das Flickwerk, die Flickerey, consarcinatio.

Крпеле, f. pl. die Verbindungsstange der Zochpaare Ochsen am Pfluge, jugi pars.

Крпељ, m. 1) eine Schaflaus, ricinus. 2) vide крпугуз.

Крпѣтина, f. augm. v. крпа.

Крпугуз, m. quirlförmiger Fennich, panicum verticillatum.

Крпипи, им, v. impf. слиџи, rannum ad suo.

Крпица, f. dim. v. крпа.

Крпљење, n. das Slicken, reparatio.

Крпурина, f. vide крпѣтина.

Крсман, m. Mannsname, nomen viri.

Крсни, на, но, н. п. колач, свијећа, zum Hauspatron gehörig, pertinens ad diem patrono coeliti sacrum, laralis (?).

Крсно име, n. Сваки Србљин има по један дан у години, кога он слави, и то се зове крсно име, свети, светло, и благ дан. Домаћин се спара и преправља за цијелу годину како ће и с чим ће прославити крсно име. Кад буде уочи крснога имена пред ноћ, онда зађе један из куће (обично млађи) по селу те зовне (на крсно име) све сељаке, који то крсно име не славе; шај пред сваком кућом скине капу и обично овако почне: „Божја кућа и ваша! поздравно је ошан (или брат) да дођете до вече на чашу ракије: да се разговоримо и да мало ноћи пошкрапимо; што буде свети Никола (или који буде) донијо, не ћемо сакрипти: дођите, немојте да не дођете.“ Кад буде у вече, онда неком опије домаћин, неком пошље сина, неком најамлика (жене у вече слабо иду) или другога кога из куће. Кад званице долазе свечарима у кућу, обично овако говоре: „Добар вече и честито ти свето! славио га много љена и година у здрављу и у весељу! „Беоји понесу и јабуку, или (по варошима) лимун, те даду домаћину кад му назову добар вече. А пријатељи из друге села дођу и незвани, на ту сви вечерају, пију, разговара-

ју се и пјевају до неко доба ноћи; потом сељаци опију сваки својој кући (домаћин каже свакоме на пооду: „Дођите и сјупра на чашу ракије.“ И тако и сваки дан позива од вечере на доручак, а од доручка на ручак), а пријатељи већ онђе и остану. Сјупрадан дођу рано на доручак, па мало доцније на ручак. Прије ручка, или на ручак, треба да дође и поп да прекади и да очати кољиво. Кад већ буде око пола ручка, онда запале воштану свијећу, донесу шамјана и вина, те уштану у славу: помолесе Богу, једу кољиво, обреде се вином (напцајући: „За славе небеске, која може да нам поможе“) и ломе (домаћин с попом, или с ким другим кад не ма попа) крсни колач (који мора бити од шенична брашна у кисело умијешен и нашаран поскурњак; једну четвртину од тога колача даду попу, једну домаћини, а двије они једу; а како се ломе крсни колач, ја то не умијем описати, него би требало измолевати) и пјевају (деа и два) у славу:

„Ко пије вино за славе Божје,

„Помо' му Боже и славо Божја.

„А што је љепше од славе Божје

„И од вечере с правдом стечене?

Потом сједу онеш, и пијући и једући разговарају се и пјевају до мрака (домаћин не сједа за сто, него споји гологлав и служи гостима вино и ракију). Тако славе при дана (само што не успају више у славу; други се дан крснога имена зове појупарје, а прећи у ставци), а пријатељи одлазе чак четврти дан. И најгори сирома треба да прослави своје крсно име, макар продао какво живинче, или друго што из куће, те купи ракије (ако своје не ма) и оспало што му вала. Понајвише славе Никољ дан, Јован дан; Бурђев дан, Аранђелов дан и т. д. и то се не мијења, него оспаје од кољена на кољено: зато се сматрају као рођаци сви, који славе једнога свца.

Крст, m. 1) das Kreuz, crux. 2) не мага у крсту, seines Gleichen gibts nicht in der Christenheit, non invenies parem in christianis. 3) крст на небу, ein Gestirn, astrum. 4) десет крста насадио на гувну, vide крспина 2. Крспина, n. pl. das Kreuz, als ein Theil des Körpers, regio sacra, lumbus.

Крѣта, м. Mannsname, nomen viri.
 Крѣтам, ма, мо, н. п. барјак, die Kreuz-Fahne, signatum cruce, vexillum cruciatum.
 Крѣташ, м. 1) крѣташ талијер, der Kronthalser, thalerus. 2) крѣташ о-рао, der Kreuzadler (?), aquilae genus. 3) крѣташ барјак, die Kreuzfahne, vexillum cruciatum.
 Крѣташница, f. der halbe Kronthalser; auch der vierte Theil desselben, thaleri cruciati dimidia, et vel quarta pars.
 Крѣти куме дете (у Сријему), trifolium reptans Linn.
 Крѣтина, f. 1) augm. v. крѣт. 2) etliche Gaiben, die auf dem Felde beisammen liegen, mergitum cumulus.
 Крѣтити, им, в. pf. тауфен, baptizo. Ја га крѣтим, а он прѣди.
 Крѣтитице, имце, в. г. impf. 1) гетауфт werden, baptizor. 2) sich taufen lassen. 3) кога, чега; од кога, или од чега, sich bekreuzen, cruce signo.
 Крѣтић, м. dim. v. крѣт.
 Крѣто, м. hyp. v. Крѣта.
 Крѣтов дан, ва дне, м. das Fest des Kreuzes, deren es zwey gibt, den 5. Jan. u. den 14. Sept. festum S. crucis.
 Крѣтоноше, f. pl. cf. зајејина.
 Крѣт, ма, мо, 1) fest, firmus, durus: крѣто месо, d. i. крѣтина. 2) spröde, unbiegsam, durus, н. п. дрво, штакло.
 Крѣтина (и крѣпина), 1) f. das Fleisch, mit Ausschluß des Fetts, carnes, excerpto adipe. 2) vide крѣпина.
 Крѣпина, f. der Maulwurf, talpa.
 Крѣпинчѣак, м. der Maulwurfsbügel, Maulwurfshaufen, cumulus terrae a talpa aggeratus.
 Крѣмор, м. der Unrath; die Unordnung im Zimmer, confusio supellectilis in cubili.
 Крѣможење, н. das Unordnung-machen im Zimmer.
 Крѣможити, им, в. impf. Unordnung machen im Zimmer, sordes spargere per cubiculum.
 Крѣг, м. eine Scheibe, discus.
 Крѣна, f. die Krone, corona.
 Крѣна, f. hyp. v. Крунија.
 Крѣнаст, ма, мо, н. п. кокош, gekrönt, coronatus.
 Крунија, f. Frauenname, nomen feminae.
 Крунија, f. dim. v. Крунија.
 Круниши, им, в. impf. bröckeln, pflücken, carpo, н. п. кукурузе, суво цвијеће (н. п. да се из њега сјеме извади); „Бул се круни те ћедојку буди —

Круница, f. dim. v. круна.
 Круњење, н. das Plücken, carptio.
 Крупа, f. 1) der Hagel, die Graupen, grando. 2) намастир у Далмацији.
 Крупан, пна, но, groß, crassus: крупа со, брашно; човек, риба; новци (у сипно се не десило, а у крупно не мам).
 Крупањ, пња, м. Stadt in der Ra-ћевина.
 Крупањски, ка, ко, vom Крупањ.
 Круница, f. m. j. соли, die Graupe, das Stück, frustum, fragmentum.
 Крунић, м. eine Art Getreidespange, die in der Herzegowina gebaut wird.
 Крѣт (comp. крућ), ма, мо, dick, crassus.
 Крућулав, ва, во, dicklich, subcrassus.
 Крућина, f. die Dicke, crassities.
 Крушац, шца м. m. j. соли, ein Brocken Salz, frustum salis.
 Крушевац, вца, м. Stadt (und Ruinen) an der Morawa.
 Крушевачка, ка, ко, von Крушевац.
 Крушедол, м. 1) намастир у Фрушкој гори. 2) село код мог намастира. Крушедолцац (лица), човек из Крушедола. Крушедолски, ка, ко, von Крушедол.
 Крушење, н. das Bröckeln, carptio.
 Крушити, им, в. impf. bröckeln, carpo, н. п. со.
 Крушка, f. 1) der Birnbaum, die Birn, pirus. 2) die Birn (Frucht), pirum.
 Крушков, ва, во, Birn-, piracius, e piro.
 Крушковац, вца, м. Birnenstab, baculus piracius.
 Крушковача, f. der Birnenstock, fustis piracius.
 Крушковина, f. das Birnholz, lignum piri.
 Крушковица, f. Birnbranntwein, vinum ustum e piris.
 Крушчић, м. dim. v. крушац.
 Крушчић, м. dim. ein kleiner Birnbaum, pirus parva.
 Крушчица, f. dim. v. крушка.
 Кручање, н. das Knacken (Aufknacken), fractio, elisio.
 Кручати, ам, в. impf. knacken (з. В. Kiefer), dentibus frango.
 Кручаг, м. der Krug, urceus.
 Кручало, н. am Pfluge ein hölzerner Verbindungsnagel, clavus ligneus aratri: „Узе Марко рало за кручало —
 Кручање, н. das Geräusch einer sprechenden Menge, strepitus, susurrus loquentium.
 Кручати, чим, в. impf. summen (von vielen Redenden), susurgo.

Крчевина, f. das Rodeland, terra silvis liberata, novale. Не ма очевине без крчевине.

Крчење, n. das Roden, sylvae caesio.

Крчидба, f. das Roden, erutio sylvae. ајдемо на крчидбу.

Крчипи, им, v. impf. rodere, eruo, caedo silvam.

Крчма, f. 1) die Schenke, сауропа. 2) на њему је остала крчма, er hat das letzte Glas ausgetrunken, und muß daher frischen Wein nachholen lassen. 3) продаје на крчму, klein weise, en détail.

Крчмар, m. der Wirth, сауро.

Крчмарев, ва, во, vide крчмаров.

Крчмарица, f. die Wirthin, uxor сауронис.

Крчмаричин, на, но, der Wirthin, сорае.

Крчмаров, ва, во, des Wirths, сауронис.

Крчмарскѣ, ка, ко, der Wirth, сауронист. 2) adv. wie ein Wirth, more сауронис.

Крчмипи, им, v. impf. 1) ausschenschen, singulatim vendo vinum. 2) n. p. јабуке, Апель kleinweise verkaufen, minutim vendo roma.

Крчмѣње, n. 1) das Ausschenschen, venditio vini. 2) das kleinweise Verkaufen, venditio minuta.

Крш, m. das durch ausgetretenes Wasser Angeschwemmte, adludio (?). Снѣјела вода шушањ па начинила крш (кад ко каже да је с њим род, а не знасе по чему).

Кршан, шна, но, wacker, trefflich, bonus, praeclarus.

Кршѣње, n. das Brechen, fractio, ruptio.

Кршипи, им, v. impf. brechen, frango.

Кршкѣње, n. dim. v. кршење.

Кршкати, ам, dim. v. кршипи.

Кршлав, ва, во, im Wachsthum zurückgeblieben, qui non juste excrevit.

Кршпенѣ, на, но, n. p. кум, Taufpathe, baptismalis.

Кршпѣње, n. die Taufe, baptismus.

Кршпавање, n. das Taufen, baptizatio.

Кршпавати, ам, v. impf. taufen, baptizo.

Кршпѣње, n. vide кршпѣње.

Крѣње, n. 1) das Zerbrechen, fractio. 2) das Husten des Pferdes, tussitio equi.

Крѣп*, m. Art arabischen Pferdes, equi arabis genus:

„Кудгоћ иде он крѣпа јаше —

„И крѣпа коња у конито —

Крѣпи, ам, v. impf. 1) brechen, frango. 2) B. враш. 2) husten (vom Pferde), tussio.

Кмеѣни (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide меши.

Кмеѣрана, f. Frauenname, nomen feminae.

Кмеѣрин, на, но, der Tochter, filiae.

Кмѣ, кмеѣри, f. die Tochter, filia. cf. кер und шки.

Кубе, еша, n. (у Србији) vide труло.

Кубура, f. der kummerliche Zustand, angustiae.

Кубураш, m. највише се говори у млож. броју кубураши, m. j. ништоли, што се носе у кубурама, die Sattelpistolen.

Кубуре*, f. pl. die Scheide im Sattel für die Pistolen.

Кубурење, n. das kummerliche Leben, vita angusta.

Кубурипи, им, v. impf. kummerlich leben (sein Geschäft treiben) anguste vivo, ago.

Кубурилија*, f. vide кубураш:

„Он потеже пушку кубурилију —

Кубање, n. das Kochen, coctio.

Кубар, m. der Koch, coquus.

Кубарев, ва, во, vide кубаров.

Кубарица, f. die Köchin, coqua:

Кубаричин, на, но, der Köchin, coquae.

Кубарка, vide кубарица.

Кубаркин, на, но, vide кубаричин.

Кубаров, ва, во, des Kochs, coqui.

Кубали, ам, v. impf. 1) kochen, coquo. 2) леб (у Србији), Brot anmachen, pinsen, coquo panem (i. q. мијесити).

Кубалисе, амсе, v. r. impf. kochen, kochen, coqui.

Кубеждин, m. намастир у фрушкој гори. Кубеждинац (ница), калуђер из Кубеждина. Кубеждинскѣ, ка, ко, von Кубеждин.

Куга, f. die Pest, pestis. Србѣли кажу да је куга жива као жена (по особито доказују они, који су лежали од ње). Многи кажу да су је виђели ње иде завјешена бијелом марамом; а њекоји приповиједају да су је и носили, m. j. она маје човека у пољу, или среће ње на путу (а њеком дође и у кућу), па му каже: ја сам куга, већ ајде да ме носиш тамо (куд она оде). Онај је упрци на крчаке драговољно (зашто већ њему и његовој кући не ће ништа учинити) и однесе је без сваке муке (зашто није пешка ни мало) куд му каже. Куге имају преко мора своју земљу (ње само оне живе), па и Бог пошаље амо (кад људи зло раде и много гријеше) и каже им колико ње људи поморити; но и њи много пропадне

ј паса : зашто се врло боје зан-
од паса.

Кад куга мори, онда јој слабо го-
воре куга, него кума (као да би је
с пшм умилоспивали); нпшн смшју
увече оставиши неопране судове:
зашто она дође ноћу у кућу те
гледа јесу ли судови опрани, па
ако не буду опрани, а она све ка-
шике и чанке изгребе и отрује (ђе-
ком однесе куга и сланину с та-
вана). — Куши као куга жецу. — Не
избива као куга из Сарајева. — И
до сад је куга морила, ал' није у
гузицу згађала.

Кугла, f. (у Сријему у Бачк. и у Бан.)
die Kugel, globus.

Куглана, f. der Regelpfad, die Regel-
bahn, der Regelplan, area conorum
lusui destinata.

Куглање, n. der Regelschub, lusus co-
porum.

Куглашисе, амсе, v. g. impf. Regel
schieben, ludo conis.

Куда, } wohin? wo vorbei, quo? qua?

Кудагод, (Рес. и Срем.) vide кудагођ.

Кудагођ, (Ерц.) vide кудгођ.

Куда му драго, wohin immer, quocun-
que, quo libuerit.

Кудгод, (Рес. и Срем.) vide кудгођ.

Кудгођ, (Ерц.) wohin immer, quocun-
que demum.

Кудеља, f. (Рес. и Срем.) vide куђеља.

Кудељца, f. dim. v. кудеља.

Кудељште, n. (Рес. и Срем.) vide
куђељште.

Кудељнѝ, на, но, (Рес. и Срем.) vide
куђељни.

Кудини, им, v. impf. ūbel reden von
einem, calumniar.

Куд му драго, vide куда му драго.

Кудрав, ва, во, fraus, crispus.

Куђеља, f. (Ерц.) 1) vide конопље. 2)
die Portion Flachs, Hanf, oder Baum-
wolle, die auf einmal auf dem Roden
ist, pensum (?): дај ми једну куђе-
љу вуње.

Куђељца, f. dim. v. куђеља.

Куђељште, n. (Ерц.) vide конопљи-
ште.

Куђељнѝ, на, но, (Ерц.) vide коно-
пљан.

Куђеник, m. der Tadler, vituperator,
in dem Sprüchworte: кад дође су-
ђеник, нек изједе говно куђеник.

Куђење, n. das Verlaumdien, calum-
niatio.

Кужан, жна, но, von der Pest ange-
heft, verpestet, pestilentus, pestifer.

Кужник, n. der Pestkranke, pestilentia
corruptus.

Куина, f. (у Сријему, у Бачк. и у
Бан.) die Kūhe, culina. cf. кућа.

Куинскѝ, ка, ко, Kūhen-, culinarius.

Куја, f. vide кучка.

Кујунѝја*, m. vide златар,

Кујунѝјин, на, но, des Gold- und
Silberarbeiters, aurificis, argentarii.

Кујунѝјинѝца, f. die Goldschmiedin,
uxor argentarii.

Кујунѝјинскѝ, ка, ко, 1) goldschmied-

Кујунѝјинскѝ, ка, ко, 1) argentarii. 2)
nach Art des Goldschmieds, more argen-
tarii.

Кујунѝјлук*, m. die Goldschmiedekunst,
aurificis ars.

Кук, m. das Hüftbein, os coxae.

Кука, f. der Haken, uncus.

Кукавац, вѝца, m. der Guckguck, cuculus;
што ку кукавац сиѝи!

Кукавиѝца, f. der Guckguck, cuculus: под-
меће као кукавица јаје. Србѝи
приповиједају да је кукавица била
жена и имала брата, па јој брат
умрѝо и она за њим тако много
шужила и кукала, док се није
препворила у пшцу (једни кажу
да се брату досадило ѝено кука-
ње и јаукање, па је он проклео те
се препворила у пшцу, а једни
опет кажу, да се Бог на њу ра-
срдио, што је тако много шуж-
жила за братом, кога је он био
узео, па је препворио у пшцу); за-
то готово свака Српкиња, којој
је брат умрѝо, и данас оплаче,
кад чује кукавицу ће кука. — Кад
кукавица изиђе рано те кука по
црној шуми, онда кажу да ће би-
ти зло (оне године) за ајдуке; али
кад кукавица кука по зеленој шуми,
онда су ајдуци весели:

„Листај горо кукај кукавицо:

„Нек' се чини ора за ајдуке —

Кукавичѝк, m. der junge Guckguck, cu-
culi pullus.

Кукавичѝца, f. dim. v. кукавица.

Кукавичѝн, чја, чје, des Guckgucks, cu-
culi.

Кукавичѝн коѝиц, m. eine Art Vogel,
avis genus.

Кукавнѝ, на, но, traurig, moestus.

Кукање, n. das Guckguck-sagen sowohl vom
Guckguck, als auch von Wehklagenden:
куку мене и до Бога! ululatus cucu-
li et moerentium.

Кукаст, та, то, hakenförmig, uncus-
natus.

Кукаши, ам, v. impf. guck, guck schrey-
en, clamor cu, cu.

Кукиѝца, f. dim. v. кука. cf. кучиѝца.

Кукава, f. das Jammergeschrey (das
куку-мене flagen), ejulatio.

Куџоџ, м. die Wicken, *agrostemma githago* Linn.
 Куџоносаст, ма, мо, hafennasig, naso adunco.
 Куџу мене (мени)! weh mir, hei mihi, me miserum.
 Куџуџица, f. eine Art Kappe, cucullus.
 Куџуџек, м. (Рес. и Срем.) vide куџуџек.
 Куџуџекање, н. (Рес. и Срем.) vide куџуџекање.
 Куџуџекаши, речем, (Рес. и Срем.) vide куџуџекаши.
 Куџуџекуши, нем, (Рес. и Срем.) vide куџуџекуши.
 Куџуџијек, м. (Ерц.) die Nießwurz, helleborus.
 Куџуџијекане, н. (Ерц.) das Kiferisifchreyen, galli cantus.
 Куџуџијекаша, јечем, v. impf. (Ерц.) kiferisif frühen, cano kikeriki.
 Куџуџијекнуши, нем, v. pf. (Ерц.) einmal kiferisif schreyen, dico kikeriki (e. g. in aurem).
 Куџуџуз, дер Куџуџуз, türkisches Korn, zea mais Linn.
 Куџуџузан, зна, но, н. п. љеб, брашно, Куџуџуз, e zea mais.
 Куџуџуџиште, н. der Acker, wo ehe Kuџуџуз gebaut war, ager in quo zea mais fuit sata.
 Куџуџуџица, f. das Kuџуџузbrot, panis e zea.
 Куџуџуџина (куџуџуџина), f. das Kuџуџузstroh, stramen zee mais.
 Куџуџуџиш, м. dim. v. куџуџуз.
 Куџуџа (куџуџа), f. 1) велика, conium maculatum Linn. 2) мала, aethusa cynapium Linn.
 Куџуџане, н. dim. v. куџуџа.
 Куџуџаши уџем, dim. v. куџуџаши:
 „Куџуџица куџуџе
 „Радосаву виш куџуџе;
 „Радосав се обрџе
 „Тражи жени обрџе —
 Куџа *, f. der Thurm, turris.
 Куџаџаст, ма, мо, н. п. коџ, маџ-
 farb, маџеџарџа, colore murino.
 Куџаџа, f. м. j. коџџа, eine zeltartige Hütte, tentorii genus.
 Куџаџи *, м. ein маџеџарџес Pferd, equus coloris murini.
 Куџаџи бан, м. in der Redensart: почео приповиџедати коџеџиџа од Куџаџа бана, orditur ab ovo, er holt weit aus.
 Куџаџи, м. Ruinen einer Festung an der Mündung der Morawa.
 Куџаџиџа *, м. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide куџаџиџа, mit allen Ableitungen.
 Куџа, f. vide качамак.

Куџане, н. das Hervorwallen (z. B. des Rauchs), provolutio.
 Куџаши, џа, v. impf. hervorwallen, provolvi, н. п. дим из пеџи, челе из коџиџе.
 Кум, м. 1) крџиџени, der Taufpathe, sponsor baptismalis. Кум се зове и онај, коџи прџи пупи спрџиџе косу џетету; паџкови кумови бивају и Турџи наџиџм џудма, и наџи џуди Турџима (по Босни):
 „Ој Турџине за невоџу куме!
 „Не кумим те шџпо ја кума не мам —
 2) вџенчани, der Beistand bei der Trauung, testis conjugii. Образ ваџа, кум џе доџи. Пред кума (м. j. шџтогоџ паџко добро, да би се моџло пред кума изниџети)! Заџрвџенио се као да је пред кумом прџнуо. Ни ти мени кум, ни ја теби спари сваџи. Ако ниџе кума не наџем, ти џеш ми бити кум.
 Кума, f. 1) die Pathe, Gevatterin, commater (?). 2) die Pathe, puella cui sum commater. 3) Euphemismus für kuga-
 cf. куга.
 Кумак, мџа, м. hyp. v. кум.
 Куман, м. vide куманин.
 Кумане, н. das gegenseitige Begrüßen als кум, salutatio kumi vocabulo.
 Куманиџе, амсе, v. r. impf. с ким, шџх als Gevatter begrüßen, salutare se invicem cum i vocabulo.
 Кумача, f. cf. друџиџало.
 Куманин, м. augm. v. кум.
 Кумбара *, f. vide лубарда.
 Кумбараџиџа *, м. der Bombardier, ru-
 gobolarius.
 Кумни, на, но, дер кума, commatris et pestis.
 Кумниџи, им, v. impf. коџа, zu Ge-
 vatter bitten, advocare pro teste bap-
 tismi aut conjugii. Кумиџеш ти кугу да те умори.
 Кумниџиџе, имсе, v. r. fr. с ким, mit jemand Gevatter werden, cumatus necessitudinem in eo.
 Кумиџи, Gevatterſchen, dim. v. кум.
 Кумиџа, f. dim. v. кума.
 Кумџеџе, н. das Gevatterwerden, initio necessitudinis cumatus.
 Кумов, ва, ео, дер Gevatters, ad testem baptismi pertinens.
 Кумџане, н. das Gevatter ſehen, cumatus (?).
 Кумџаши, муџем, v. impf. коме, zu Gevatter ſehen, sum testis baptismi aut conjugii.
 Кумџеџки, на, ко, 1) dem Gevatter zu-
 ſehend, quod decet testem baptismi aut conjugii. 2) adv. wie ein кум, more testis baptismi.

Кумпанија, f. die Compagnie, certa militum turba, centuria.
 Кумпанијски, ка, ко, Compagnie, quod est centuriae.
 Кумрија *, f. 1) eine Art Turteltaube, turturis genus. 2) ein Frauennamen, nomen feminae. Meistens gibt man ihn den Gefangenen, Кумрија робинџа:
 „Код колевке Кумрија робинџа,
 „Она њија два банова сина —
 Кумсал *, m. vide пијесак.
 Кумство, n. die Gevatterschaft, munus testis baptismi aut conjugii.
 Кумче, чета, n. der Pathe (das Kind), filius baptismalis. Умре кумче, поква- рисе кумство (das Kind ist gestorben, die Gevatterschaft hört (also) auf).
 Куна, f. der Marder, mustela martes Linn.
 Кунадра, f. 1) оно од пређе, што се увати у нипима као памук, die Flosse, flossus. 2) палацка од рогоза кад се ишчунакао перје, die Käschen vom Rietgras.
 Кундак, m. der Schacht (der Flinte), lignum tormenti bellici.
 Кундачење, n. das Schäften, munitio tormenti bellici.
 Кундацини, им, v. impf. н. п. пушку, (die Flinte) schäften, munitio ligno.
 Кундачк, m. dim. v. кундак.
 Куница, f. dim. v. куна.
 Кунор (планина), m.
 „Оде беже у Кунор планину —
 Куна, f. 1) vide чаша. 2) вода у Рвашској.
 Куна, f. гомила од чешири ораа. Такве гомиле намјесте жеца (свако по једну) у ред према себи, па бију редом о јнаком с једнога мјеста те и обарају (играју се купе). Кад који коју купу обори, он је и узме; ако један обори све у један пун, он и све узме; ако одовуд не оборе све купе, а они бију од онуд с онога мјеста, же се кога ојнак уставно; ако и пада остане још која купа необорена, а они онда домешну опет сваки још по једну, па на ново бију. Ein Kinderspiel mit Müffen, lusus puerum.
 Кунање, n. das Baden, lavatio.
 Купати, ам, v. impf. baden, lavo.
 Купатисе, амсе, v. r. impf. baden, sich baden, lavo.
 Купац, пца, m. der Käufer, emptor:
 А. По што је то?
 Б. Ко је купац?
 А. Ја сам.
 Купилац, пиоца, m. der Leser (Ausleser, Klausur), lector, collector (v. g. foeni, prunorum, pomorum).

Купина, f. 1) der Brombeerstrauch, rubus fruticosus Linn. 2) die Stachelbeere, baccas grossulariae. 3) Frauennamen, nomen feminae.
 Купини, им, v. pf. kaufen, emo.
 Купини, им, v. impf. auflesen, colligo.
 Купинисе, амсе, v. r. impf. sich zusammenziehen, contrahor, (von der Armee, congregor).
 Куница, f. 1) dim. v. купа. 2) der Schröpfkopf, cucurbitula, cucurbita.
 Куњење, n. das Lesen (Auflesen), lectio, collectio.
 Куповање, n. das Kaufen, emptio.
 Куповати, пујем, v. impf. kaufen, emo.
 Куповни, на, но, н. п. гуњ, леб, gekauft, emptus (Gegensatz vom zu Hause Erzeugten).
 Кунос, m. der Kohl, brassica oleracea capitata Linn. Доста је купуса изјео (er ist ein alter Mann).
 Купусара, f. н. п. каца, das Sauerkraut-Geschirr (der Krautbottich), vas in quo olus acidum adservatur.
 Куносина, f. augm. v. купус.
 Куносини, n. Acker, wo einst Kohl gebaut worden ist, ager olim olerarius.
 Куносин, на, но, н. п. лист, каца, Kraut, Kohl, olerarius, olitorius.
 Кура, f. hyp. v. курац.
 Кураж, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Courage, der Muth, animus, animus fortis cf. слобода.
 Куражан, жна, но, muthig, animosus. cf. слободан.
 Куражење, n. das Anfeuern, Muth machen, animi additio.
 Куражити, им, v. impf. anfeuern, animum addo, facio.
 Куражитисе, амсе, v. r. impf. sich Muth machen, seipsum incendere.
 Кураш, ма, мо, 1) mentulatus, penitus. 2) bene mentulatus.
 Курац, рца, m. das männliche Glied, penis, mentula.
 Курбан *, m. das Schlachtopfer, victima (bei den Türken).
 Курва, f. 1) die Hure, impudica, meretrix. 2) auch als Schimpfwort gegen Männer, mendax, perfidum scortum.
 Курвање, n. 1) das Huren, scortatio. 2) (курвање) das hurenartige Benehmen auch von Männern, mores meretricii.
 Курвар, m. der Hurer, scortator.
 Курварев, ва, во, vide курваров.
 Курварица, f. komische und zweideutige Verbindung der куварница, comice pro куварница.
 Курваров, ва, во, des Hurers, scortatoris.

Курварскѣй, ка, ко, 1) *huren-, meretricius*. 2) *adv. wie ein Hurer, more scortatoris*.
 Курварство, *n. die Hurerey, scortatio*.
 Курвати, ам, *v. impf. wie eine Hure sich betragen, lügen, meretricio more se gerere*.
 Курватисе, амсе, *v. r. impf. huren, scortor*.
 Курвѣтина, *f. augm. v. курва*.
 Курвић, *m. der Hurensohn, spurius, nothus*.
 Курвица (у Сријему курвица), *f. dim. v. курва*.
 Курделъ, *m. код плуга онај клин, што је за њега запета гужва орачица*.
 Куре, рета, *n. dim. v. курац: свако Туре своје куре вали*.
 Курѣнце, цета, *n. dim. v. куре*.
 Куриков, ва, во, *von куриковина, e certa arbore куриковина dicta*.
 Куриковина, *f. Art Holzes, ligni genus*.
 Курја! *interjectio vituperii: кад повичу људи на кога курја!*
 Курјак *, *m. vide бук 1*.
 Курјачина, *f. vide вучина*.
 Курјачић, *m. dim. v. курјак*.
 Курјачица, *f. vide вучица*.
 Курјачки, ка, ко, 1) *vide вучји*. 2) *adv. wie ein Wolf, more lupi*.
 Курјук *, *m. 1) der Schwanz, cauda; vide rep. 2) der Zopf, cauda capillorum. cf. кика, плепеница. 3) der Boden des Flintenlaufs, fundus teli glandarii (sclopeti)*.
 Курјучѣње, *n. das Anschrauben des Flintenbodens*.
 Курјучити, им, *v. impf. m. j. пушку, или цијев пушчану, den Boden des Flintenlaufs anschrauben*.
 Курјучић, *m. dim. v. курјук*.
 Куроња, *m. bene mentulatus*.
 Куропѣцање, *n. ein obscön-komisches Spiel, oder vielmehr Anekdote davon: куропец на и опет —*
 Куропѣцатисе, амсе, *v. r. impf. vide курописање*.
 Курцање, *n. das Gebrauchen des (obscönen) Wortes курац, penis creber usus in loquendo*.
 Курцаписе, амсе, *v. r. impf. das Wort курац im Gespräche oft gebrauchen: немој се курцапи, penis vocabulo abuti*.
 Курцовати, цијем, *v. impf. ein Slogwafismus für jebati*:
 „Ајде бака у кашане;
 „Доста пиши, доста јеспи,
 „За крајцару курцовати.
 Курцокрѣт, *m. ein komisches Wort für целер (q. d. excitans penem)*.
 Курчев, ва, во, *mentulae*.

Курчѣвини, та, мо, *wie der курац, ut mentula*.
 Курчѣкања, *n. augm. v. курац*.
 Курчѣње, *n. das Thun, wie der курац, imitatio penis*.
 Курчина, *f. vide курчѣкања*.
 Курчинисе, имсе, *v. r. impf. thun, wie ein курац, penem imitor*.
 Курчић, *m. dim. v. курац*.
 Кус, са, со, *gestuht, cauda truncata*.
 Кус пијетмао ниле до вијека.
 Куца, *f. куса кокош, gestuht, sine cauda*.
 Кусало, *n. у кашике оно што се меће у уста, der vordere Theil des Rößfels, pars cochlearis quae ori admoveatur. Кусалом га закусује, а дршком му очи вади*.
 Кусалъ, *m. gestuhtes Pferd, equus cauda curtata*.
 Кусање, *n. das Essen mit vollem Rößfel, cochlear plenum ori admoveo*.
 Кусатак, шка, *m. der Stümmel, truncus*.
 Кусати, ам, *v. impf. mit vollem Rößfel essen, cochlear plenum ori admoveo*.
 Кусида, *f. Fluß an der Grenze gegen Montenegro. Кусидскѣй, ка, ко, von Кусида*:
 „Код Кусиде студене воднице,
 „У лијепим Кусидским лукама —
 Куснути, нем, *v. pf. einen vollen Rößfel zum Munde tragen, cochlear plenum in os ingero*.
 Кусѣв, *m. кус пас, der Stuhhund, canis cauda truncata*.
 Кусѣвлев, ва, во, *des Stuhhundes, canis curti*.
 Кусѣња, *m. кус во, der Stuhochs, bos cauda truncata. Да пусте кусѣњу под пласн (нараснао би му реп?).*
 Кусѣњин, на, но, *des Stuhochsen, bovis cauda truncata*.
 Кусуља, *f. куса крава, die Stuhkuh, vacca cauda truncata*.
 Кусуљин, на, но, *der Stuhkuh, vaccae cauda truncata*.
 Кусур *, *m. der Rückstand, residuum debiti. cf. остатак*.
 Куп, *m. der Winkel, die Ecke, angulus*.
 Купао, пла, *m. ein großer Schöpfloßel (im Wasser zu schöpfen), haustum, cochlear haustorium*.
 Купија *, *f. die Schachtel, capsula*.
 Купијца, *f. dim. v. купија*.
 Куплача, *f. vide купао*.
 Куплачица, *f. dim. v. куплача*.
 Куплић, *m. dim. v. купао*.
 Купњак (купњак), *m. der Stochzahn, dens molaris*.
 Купњи, ња, ње, *n. п. зуб, der Stochzahn, dens molaris*.

Купић (кућни), ња, ње (њо?), н. п. врата, Haus, domus.
 Кућа, f. 1) das Haus, domus. 2) die Küche, culina:
 А. Ве ти је кућа?
 Б. Код себе.
 Кућани, m. pl. die Hausgenossen, qui in eadem domo habitant, familia (?).
 Кућанин, m. der gute Haushälter, bonus pater familias.
 Кућаница, f. die häusliche Frau, bona mater familias.
 Кућовић, на, но, dem Hause, der ganzen Familie gehörig, universae familiae.
 Кућење, n. das Haushalten, curatio rei familiaris.
 Кућерина, f. (augm. v. кућа) unförmliches, verfallenes Haus, caduca domus:
 „Кућа му се кућерином звала,
 „Беца му се на огњиште срала —
 Кућерина, f. augm. v. кућа.
 Кућити, им, v. impf. m. j. кућу, haus- halten, rem familiarem curare, augere.
 Кућница, f. 1) das Häuschen, casa. 2) ein Häuschen gefester Fasolen, casula phaseolorum.
 Кућичење, n. das Bereiten der кућнице für die Fasolen, tumultorum phaseolis inserendis praeparatio.
 Кућичити, им, v. impf. die кућнице bereiten für die Fasolen, raro tumultos phaseolis inserendis.
 Кућиште, n. Ort, wo einst ein Haus gestanden, locus ubi domus fuit.
 Кућни, на, но, vide купни.
 Кућурина, f. vide кућерина.
 Куц (von куцати, klopfen), што куц то муц (wie gearbeitet, so gegessen). Von einem kleinen Gewerbe, der kaum seinen Mann nährt.
 Куца, f. hup. v. кучка.
 Куцање, n. das Klopfen, pulsatio.
 Куцање, n. das Läufigseyn der Hündin, catulatio.
 Куцати, ам, v. impf. klopfen, pulso.
 Куцатисе, амсе, v. r. impf. läufig seyn, catulio.
 Куцкало, m. der Klopfer, pulsator (vom Kinde): спани ти куцкало.
 Куцкање, n. dim. v. куцање.
 Куцкати, ам, dim. v. куцати.
 Куцнути, нем, v. pf. einmal klopfen, pulso semel.
 Кучад, f. (coll.) vide штенад.
 Кучаја (планина), f. nom. propr. eines Berges in Serbien.
 Куче, чета, n. das Hündchen, catulus. cf. штене.
 Кучерина, f. augm. v. кучка.
 Кучине, f. pl. das Berg, stupa, Говна и кучине.

Кучић, m. pl. vide штенци 1.
 Кучица, f. 1) dim. v. кука. vide кука- ца. 2) dim. v. кучка.
 Кучка, f. die Hündin, canis femina.
 Кучкодер, m. der Hundeschinder, exco- riator canum:
 „Кад се жени кучкодере Арсо —
 Кучница, f. der Hause Hunde, die einer läufigen Hündin folgen, turba canum persequentium catulientem.
 Кум! (у Сријему, у Бачи. и у Баи.) kusch! (österr. für halt's Maul), tace, canis.
 Кушак*, m. das Querholz (z. B. bei dem Tische), lignum transversum.
 Кушам*, f. (у Сарајеву и у осталим варошима по Босни) die Zunftgasse, bei Empfang des Besirz, pompa collegiorum.
 Кушање, n. das Versuchen, periculum, experientia, tentatio.
 Кушати, ам, v. impf. versuchen, tento.
 Кушлат, m. Burg zwischen Зворник und Сарајево:
 „Ој девојко у Кушлату граду!
 „Бог зна јесу големи јаду. —
 „Кириција! ти си у горему,
 „Преносећи рану на самару
 „Преко Босне на Ерцеговину.
 Кушља, f. и п. жена која је кушљава.
 Кушља, m. (Рес. и Срем.) vide кушљо.
 Кушљав, ва, во, verworren, zerrüttet, perturbatus.
 Кушљање, n. das Verwirren, pertur- batio.
 Кушљати, ам, v. impf. (den Flachs) verwirren, perturbo.
 Кушљо, m. (Ерц.) der das Haar ver- worren hat, capillis turbatis. Кушљо је био коњ у војводе Вељка Пе- тровића.

Л.

Ла, cf. ко што ла.
 Лаб, m. Fluß in Serbien:
 „Уважио и Лаб и Ситинају —
 Лабу, m. der Schwan, olor, cygnus.
 Лабудић, m. dim. junger Schwan, pul- lus olorinus.
 Лабудица, f. das Weibchen vom Schwan, olor femina.
 Лабудов, ва, во, des Schwans, cy- gni.
 Лав, m. der Löwe, leo.
 Лавез, m. des Gebell, latratus: спо- жи лавез паса.
 Лавић, m. ein junger Löwe, catulus le- oninus.

Лавица, f. die Löwin, leaena.
 Лавов, ва, во, des Löwen, leonis.
 Лавски: ка, ко, 1) Löwen-, leoninus.
 2) adv. wie ein Löwe, leonis more.
 Лагаан, лагана, но, vide лаган.
 Лагала, n. pl. das Lügenwerkzeug, die Lügennittel, instrumenta mendacii: Остала су ми лагала у селу, него дај ми кола и волове да и донесем, па ћу ти онда лагати колико ти драго (приповиједају да је некакав лежа одговорно цару, кад му је цар рекао: кад се шако људи шуже да много лажеш, деде да видим можеш ли мени што слагати.)
 Лаган, на, но, leicht, levis.
 Лагано, leise, leniter.
 Лагање, n. das Lügen, mentiri, mendacia.
 Лагати лажем, v. impf. lügen, mentior. 2) на кога, einen verleumden, mentior in quem.
 Лагачак, чка, ко, dim. v. лаган.
 Лагани, им, dim. v. лагати.
 Лагум*, m. die Mine, cuniculus: поткопати, или подметнути лагум, cuniculum ago.
 Лагун, на, но, (у Ери.) vide лаган.
 Лагушан, шна, но, dim. v. лагун.
 Лад, m. der (fühle) Schatten, umbra.
 Ладак, тка, m. dim. v. лад.
 Ладан, дна, но, 1) fühl, refrigeratus.
 2) kalt, frigidus.
 Ладити, им, v. impf. fühlen, refrigero.
 Ладнети, ним, (Рес.) vide ладњети.
 Ладнити, им, (Срем.) vide ладњети.
 Ладноћа, f. die Kälte, frigus.
 Ладњача, f. vide луковача,
 Ладњети, ним, v. impf. (Ери.) kalt werden, frigesco.
 Ладо, само се у пјесмама припијева, n. n.
 „Гледа мому од малена
 Ладо! Ладо!
 „Од малена до голема
 Ладо! Ладо! —
 „Бурађ коси по побрђу
 Ладо ле миле!
 „Бурђу жеђца додијала
 Ој Ладо! ој! —
 Ладовина, f. die Kühle, frigus (umbrae, silvae).
 Лађа, f. das Schiff, navis.
 Лађан, на, но, dim. v. ладан.
 Лађар, m. der Schiffer, nauta.
 Лађарев, ва, во, des Schiffers, nautarum.
 Лађаров, ва, во, f. tae.
 Лађарски, ка, ко, 1) der Schiffer, nautarum. 2) nach Schiffer Art, more nautarum.

Лађење, n. das Kühlen, refrigeratio.
 Лађица (лађица), f. das Schifflein, navicula.
 Лађурна, f. augm. v. лађа.
 Лај, f. die Lüge, mendacium; ућерати кога у лај, einen Lügen strafen, arguo mendacii.
 Лаја, f. der Lügner, mendax.
 Лајичица, f. vide ложичица.
 Лајлив, ва, во, lügenhaft, mendax.
 Лајливан, вца, m. der Lügner, mendax.
 Лајливица, f. die Lügnerin, mendax femina.
 Лаза, m. (Рес. и Срем.) vide Лазо.
 Лазар, m. Lazar, Lazarus.
 Лазарев дан, m. 1) Bazarstag (der Samstag), dies festus S. Lazari. cf. лазарице.
 Лазарин, m. Art Flintenrohr, fistula jaculatoria (quint Lazzarini Veneti).
 Лазарица, f. тако зову слијешци ону велику пјесму од Кнеза Лазара и од Косовског боја. Лазарица се почиње:
 „Цар Мураше у Косово пада,
 „Како паде сипну књигу пише
 „Те је шаље ка Крушевцу граду —
 А све су остале Косовске пјесме комади од Лазарице.
 Лазарице, f. pl. До скоро је био обичај у Србији (а може бити да је бешто и сад), да иду Лазарице (неколико ђевојака) у очи Лазаре суботе од куће до куће, те играју и пјевају пјесме од Лазара (онога што га је Ристос васкрсао). По Сријему и данас скупесе ђевојке у очи Лазаре суботе и стану у коло а пруже руке од себе, па дигну мало дијете мушко те иде преко руку, а оне пјевају:
 „Лазе, лазе Лазаре!
 „Те долази до мене,
 „Приватајсе за мене:
 „За свилене рукаве,
 „За свилене мараме,
 „За клечане кецеље.
 Лазити, им, v. impf. (ст.) gehen, eo, gradior:
 „Лазе, лазе Лазаре,
 „Те долази до мене —
 Лазнути, нем, v. pf. einmal lecken, lambo.
 Лазо, m. (Ери.) hyp. v. Лазар.
 Лајање, n. das Bellen, latratus.
 Лајати, јем, v. impf. bellen, latro.
 Лак (сomp. лакши), ка, ко, 1) leicht (zu fragen) levis. 2) leicht (zu thun), facilis.
 Лака, m. (Рес. и Срем.) vide Лако.
 Лакаш, кша, ш. 1) der Ellbogen, cu-

bitus. 2) die Elle, ulna: приста ланката (н. п. пронао у земљу).
 Лакета, м. нур. в. Лазар.
 Лакко, м. (Ерц.) нур. в. Лазар-
 Лаком, ма, мо, habfüchtig, avarus:
 „Лаком ајдук бјеше на дукаме —
 Лакомишисе, имсе, в. г. impf. на
 што, habfüchtig sein, avaritia ducor.
 Лакомица, ф. ждајиб, што њим
 пече вода у бадањ (у Јадру), die
 Rinne, canalis.
 Лакомљене, н. das Habfüchtigsein,
 die Habsucht, avaritia.
 Лакџмешво, и. die Habsucht, avaritia.
 Лакрдија*, ф. die Fopperen, nugae.
 Лакрдијаш, м. der Spaßvogel, jocosus.
 Лале*, н. Tulpe, tulipa.
 Лале*, ф. pl. понајвише у пјесмама:
 лале и везири:
 „Турци браћо лале и везири! —
 „Лале шћау бити Бугарина —
 „Буде њега лале и војводе —
 Лале, м. Mannsname, nomen viri.
 Ламѣнка, ф. Frauennamen, nomen fe-
 minae.
 Лан, м. der Lein, linum.
 Ланац, нца, м. die Kette, catena.
 Ландање, н. das Schlendern, obambu-
 latio otiosa.
 Ландапи, ам, в. impf. umherschlen-
 dern, obambulo.
 Лане, непа, н. das Rehkalb, pullus
 capreae, hinnulus.
 Лане, (Рес. и Срем) vide лани.
 Ланен, на, но, Flachse, lineus.
 Лани (лани), (Ерц.) voriges Jahr, anno
 elarso; како онда и лани.
 Ланиште, н. Acker auf dem einst Flachs
 gebaut war, ager olim lino consitus.
 Ланупи, нем, в. pf. einmal bellen,
 adlatro.
 Ланупи, не, в. pf. leichter werden, le-
 nius est: сад ми је лануло мало.
 Ланчик, м. dim. в. ланац.
 Лански, ка, ко, vorjährig, anni su-
 perioris. Прошао као лански снјег.
 Ланавица, ф. Regen und Schnee durch-
 einander, pluviae nivibus mixtae.
 Ланити, им, в. pf. schnappen, capto.
 Лантање, н. das Schlampampen des
 Hundes, der etwas Flüssiges ist, man-
 ducatio canina.
 Лантати, пћем, в. impf. schlampam-
 pen, manduco more canis.
 Ларма, ф. (у Сријему, у Бачк. и у
 Бан.) der Lärm, tumultus. cf. буна.
 Лармање, н. das Lärmen, tumultuatio.
 Лармати, ам, в. impf. lärmen, tumultuor.
 Ласа, ф. 1) нур. в. ласица. Ласо ласи-
 чице! поздравили те наши миши,
 да ти одгризу уши (тако треба
 казати ласици, кад је човек види,

на ће онда све мише поклати и
 рашикерати). 2) ласасна коза, wie-
 selfarbige Ziege, capra mustelini coloris
 infrapectus. 3) (scherzhaft) der Säbel,
 acinaces.
 Ласан, сна, но, leicht (zu thun), facilis.
 Ласаст, та, то, н. п. коза, wiesel-
 farbige, mustelini coloris.
 Ласица, ф. das (die) Wiesel, mustela.
 Ласичик, м. das junge Wiesel, catulus
 mustelinus.
 Ласичица, ф. dim. в. ласица.
 Ласичји, чја, чје, Wiesel, mustelinus.
 Ласкање, н. das Schmeicheln, adulatio.
 Ласкати, ам, в. impf. schmeicheln,
 adulo.
 Ласт, ф. die Leichtigkeit, facilitas: пр-
 ва ласт потоња мука.
 Ласта, ф. } die Schwalbe, hirundo.
 Ластавица, ф. }
 Ластавичик, м. die junge Schwalbe,
 pullus hirundinis.
 Ластавичица, ф. dim. в. ластавица.
 Ластавичји, чја, чје, Schwalben, hi-
 rundininus.
 Ластар, м. das junge Rehkalb, ram-
 pinus.
 Ластин, ма, но, Schwalben-, hiru-
 dinis.
 Ластисање, н. vide ласкање.
 Ластисати, тишем, vide ласкати.
 Латинија, ф. (coll.) die Lateiner, Latini:
 „Нек' се чуди мудра Латинија —
 Латини, м. 1) der Lateiner, Latinus.
 2) der Italiäner, Italus.
 Латинка, ф. 1) die Lateinerinn, Latina.
 2) die Italiänerinn, Itala. 3) Frauen-
 name, nomen feminae.
 Латински, ка, ко, 1) lateinisch, lati-
 nus. 2) adv. lateinisch, latine.
 Латинчад, (coll.) die jungen Lateiner,
 juvenus Latina.
 Латинче, чета, н. das Lateinerchen,
 Latinellus (?).
 Латити, им, в. pf. schnell ergreifen,
 arripio.
 Латитисе, имсе, в. г. pf. н. п. пос-
 ла, коња, ergreifen, adgredior.
 Латница, ф. клинчик у кошуље под
 пазуом, der Armzwiesel, cuneus tu-
 nicae.
 Латов, м. der Ueberreiter (Aufseher),
 (bei der Maut, und bei der Ueberfuhr)
 portitoris genus.
 Латовљев, ва, во, des Ueberreiters,
 portitoris.
 Латовљевица, ф. die Ueberreitersfrau,
 uxor portitoris.
 Латовски, ка, ко, 1) Ueberreiter, por-
 titoris. 2) adv. wie ein Ueberreiter,
 more portitoris.
 Лакман, дер Bientenant, subcenturio.

Лакманов, ва, во, des Lieutenants, subcenturionis.
 Лакмановица, f. die Lieutenantsfrau, uxor subcenturionis.
 Лакмански, ка, ко, 1) Lieutenants, subcenturionis. 2) adv. wie ein Lieutenant, more subcenturionis.
 Лауд, м. (ст. а кад што приповиједају о њему, онда кажу Лаудан) der General Laudon (lies Laudon): „Међу њима Лауд генерале —
 Лаудан, м. cf. Лауд.
 Лауданов, ва, во, н. п. шанац (на Врачару), des General Laudon.
 Лачан, чна, но, vide гладан (највише се каже псепепу).
 Ле, додајесе у пјесмама код њекоји ријечи на крају, н. п.
 „Паун шета војноде на венчање,
 „С' собом води војноде пауницу —
 „Пораниле девојке,
 Јело ле Јело добра девојко —
 „Пораниле на воду,
 Јело ле Јело добра девојко —
 „Ој! и два сваша и два упросника,
 Ле леа ле!
 „Куд ви одише? што ви тражите?
 Ле леа ле! —
 „Наша дода Бога моли
 ој додо, ој додоле! —
 „Бураћ коси по побрћу
 ладоле миле —
 „Невен вене ле, за горицом ле,
 Леа ле —
 Леб, м. (Рес. и Срем.) vide леб.
 Лебар, м. (Рес. и Срем.) vide лебар.
 Лебарев, ва, во, (Рес. и Срем.) vide
 Лебаров, ва, во, лебаров.
 Лебац, пца, м. (Рес. и Срем.) vide лебац.
 Лебдиши, им, v. impf. zärtlich pflegen, foveo, cum amore curo: лебди око њега, као мати око ђетета.
 Лебни, на, но, (Рес. и Срем.) vide лебни.
 Левак, вка, м. (Рес. и Срем.) vide лијевак.
 Левак, м. (Рес. и Срем.) vide левак.
 Левака, f. (Рес. и Срем.) vide левака.
 Левач, вча, м. (Рес. и Срем.) ein Theil der Jagodinska kanja.
 Левенца, м. (ст.)
 „Под њим сједи Левенца,
 На крилу му Лашинка —
 Левџ, ва, во, (Рес. и Срем.) vide лијеви.
 Левке, (Рес. и Срем.) vide лебке.
 Лево, (Рес. и Срем.) vide лијево.
 Левча, f. (Рес. и Срем.) vide лијева.
 Левчанин, м. (Рес. и Срем.) der Bewtscher.
 Левчанка, f. (Рес. и Срем.) die von Bewtsch.
 Левчик, м. dim. v. левак.

Легаше, н. (Рес. и Срем.) vide лијегање.
 Легати, лежем, (Рес. и Срем.) vide лијегати.
 Легло, н. die Brut, fetus, progenies: пасје легло!
 Лед, м. das Eis, glacies.
 Леден, на, но, eiskalt, gelidus: ледено медено! ruft der Scherbetverkäufer.
 Леденица, f. 1) der Eiszapfen, stria. 2) die Eisgrube, fovea glaciarum.
 Ледина (ледина), f. ungeackert Land, solum incultum.
 Ледити, им, v. impf. zu Eise machen, glacio.
 Ледитице, имсе, v. r. impf. zu Eis werden, gefrieren, glaciore.
 Ледојка, f. (bedauernd, mit Anspielung auf led für) жевојка.
 Леђа, н. pl. der Rücken, dorsum.
 Леђан, м. (ст.)
 „У Леђану граду Латинскоме —
 Леђански, ка, ко, (ст.) von Леђан.
 „Па он оде низ поље Леђанско —
 Леђашца, н. dim. v. леђа.
 Леђем, м. das Waschbecken, pelvis.
 Леђак, м. 1) der Faulenzer, segnitiosus. 2) vide чулавац.
 Леђање, н. das Liegen, cubatio; das Darniederliegen, Krankseyn, aegrotatio.
 Леђати, жим, v. impf. liegen, cubo, jaceo; darniederliegen, aegrotare.
 Леђачина, f. augm. v. леђак.
 Леђење, н. das Brüten, incubatio.
 Леђењив, ва, во, (ст.) liegend, cubans.
 „На Шпиптарца Турци долећеше,
 „Леђењива да га посијеку —
 Леђењке, adv. liegend, cubans.
 Леја, f. (Рес. и Срем.) vide лија.
 Лек, м. (Рес. и Срем.) vide лијек.
 Лекар, м. (Рес. и Срем.) vide лекар.
 Лекарев, ва, во, vide лекаров.
 Лекарина, f. (Рес. и Срем.) vide лекарина.
 Лекарница, f. (Рес. и Срем.) vide лекарница.
 Лекаров, ва, во, (Рес. и Срем.) vide лекаров.
 Лекарски, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide лекарски.
 Лекови, м. pl. vide мице.
 Леле мене (мени)! weh mir, vae mihi! леле мени и до Бога! куку леле!
 Лелек, м. das Wehgehen, ululatus (леле мене!)
 Лелек, м. der Storch, vide штрк.
 Лелекање, н. das Wehklagen, ululatio.
 Лелекати, лечем, v. impf. викати:
 леле мене! wehklagen, ululo.

Леља, } само се у пјесмама припи-
 Лељо, } јева, cf. краљице;

„Невен вене ле, за горицом ле,

Леља ле —

„Ој! и два свата и два упросника

Ле леља ле —

Лем, m. der Ritt, maltha, ferrumen.

Лемање, n. (Рес. и Срем.) vide лије-
 мање.

Лемаши, ам, (Рес. и Срем.) vide ли-
 јемаши.

Лемеш, m. vide раоник.

Лемипи, им, v. impf. fitten, ferru-
 mino.

Лемљење, u. das Ritten, ferrumina-
 tio.

Лен, на, но, (Рес. и Срем.) vide ли-
 јен. cf. лењ.

Ленгер*, m. der Anker, ancora.

Ленив, ва, во, (Рес. и Срем.) vide
 ленив.

Ленивац, вца, m. (Рес. и Срем.) vide
 ленивац.

Ленивица, f. (Рес. и Срем.) vide ле-
 нивица.

Ленишисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide
 лијенишисе.

Ленка, f. (Рес. и Срем.) vide лијенка.

Леност, f. (Рес. и Срем.) vide лијеност.

Леништина, f. (Рес. и Срем.) vide ли-
 јеништина.

Лењ, ња, њо, (у Сријему и у Бачк.)
 vide лен (mit allen Ableitungen).

Лењир, m. das Lineal (österr. Linier),
 regula.

Лењирисање, n. das Linieren, ductus
 regulae.

Лењирисати, ринем, v. impf. linie-
 ren, regulam ducere.

Леп, m. (Рес. и Срем.) vide лијеп.

Леп, па, по, (Рес. и Срем.) vide лијеп.

Лепна вина, f. намаспир, у Рват-
 ској.

Лепна ката, f. aster chinensis Linn.

Лепак, пка, m. die Mistel, viscum al-
 bum Linn.

Лепезе*, зета, n. der Fächer, flabel-
 lum.

Лепетање, n. das Flattern (des gefan-
 genen Fisches, Vogels) agitatio alarum
 (corporis) avis aut piscis capti.

Лепеташисе, пекемсе, v. r. impf.
 flattern, agitor.

Лепи човек, m. das Balsamkraut,
 impatiens balsamina Linn.

Лепина, f. eine Art Brots, schmal und

Лепиња, f. lang, panis genus: daher
 das Räthsel (што ми ти је за што):
 Док се отац роди, син по кући
 оди? m. j. лепиња.

Лепир, m. der Schmetterling, papilio.

Лепирић, m. dim. v. лепир.

Лепирица, f. das Weibchen vom Schmet-
 terlinge, papilio femina.

Лепипи, им, (Рес. и Срем.) vide лије-
 пипи.

Лепљење, n. (Рес. и Срем.) vide лије-
 пљење.

Лепота, f. (Рес. и Срем.) vide лепота.

Лепотица, f. (Рес. и Срем.) vide ле-
 потица.

Лепошета, f. (Рес. и Срем.) vide ле-
 пошета.

Лепршање, n. das Wälzen der Hühner
 im Sande, volutatio gallinarum in
 pulvere.

Лепршатице, амсе, v. r. impf. sich im
 Sande wälzen, volutari in arena (pul-
 vere).

Лептир, m. (у Сријему и у Бачкој)
 vide лепир.

Лептирић, m. dim. v. лептир.

Лептирица, f. vide лепирица.

Лепчић, m. dim. v. лебац.

Лепшање, n. (Рес. и Срем.) vide леп-
 шање.

Лепшаши, ам, (Рес. и Срем.) vide
 лепшаши.

Лес, m. (Рес. и Срем.) vide лијес.

Леса, f. (Рес. и Срем.) vide леса.

Лесетина, f. augm. v. леса.

Лесница, f. dim. v. леса.

Леска, f. (Рес. и Срем.) vide лијеска.

Лесков, ва, во, (Рес. и Срем.) vide
 лесков.

Лескова масл, f. (Рес. и Срем.) vide
 лескова масл.

Лесковац, вца, m. (Рес. и Срем.) vide
 лесковац.

Лесковача, f. (Рес. и Срем.) vide ле-
 сковача.

Лесковина, f. (Рес. и Срем.) vide ле-
 сковина.

Леснедај (лез' те дај), m. die Schlüs-
 selblume, primula veris (vocabulum ser-
 bicum est significationis obscenae: de-
 cumbe et da).

Лешање, n. (Рес. и Срем.) vide лије-
 шање.

Лешаши, лешем, (Рес. и Срем.) vide
 лијешаши.

Лешва, f. die Planke, planca, tabula.

Лешење, n. (Рес.) vide лешење.

Лешети, шим, (Рес.) vide лешети.

Леши, (Рес. и Срем.) vide леши.

Лешина, f. (Рес. и Срем.) vide лешина.

Лешинас, нса, m. der Windbeutel, ho-
 mo ventosus.

Лешипи, им, (Срем.) vide лешети.

Лешка, f. на чекрку гвоздена шипка,
 што се на њу напакне цијев кад
 се суче.

Лешниј (једини говоре и лешњи), на,
 но, (Рес. и Срем.) vide лешни.

Лето, n. die Oeffnung vorne am Bienenstocke, ostium alvearis.
 Лето, n. (Рес. и Срем.) vide лето.
 Летовање, n. (Рес. и Срем.) vide летовање.
 Летоваши, тујем, (Рес. и Срем.) vide летоваши.
 Лешбе, } (Рес. и Срем.) vide лешос.
 Лешбоске, }
 Лешошњи, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide лешошњи.
 Лешурђија, f. } 1) die Liturgie (Messe),
 Лешурђија, f. } liturgia. 2) vide поску-
 рница:
 „Да не роди вино ни шеница,
 „Ни за цркву часна лешурђија —
 Леше, n. (у Ерц.) vide сочиво.
 Лешћење, n. (Ерц.) das Fliegen, volatus.
 Лешетни, лешим, v. impf. (Ерц.) fliegen, volo.
 Леши, лежем (и легнем), v. pf. sich legen, decumbo.
 Леши, лежем, v. impf. brüten, incubo.
 Лешање, n. das Unrathseyn, die Unrathigkeit, invalidudo.
 Лешатисе, амсе, v. impf. unrath seyn, minus bene valeo.
 Лечење, n. (Рес. и Срем.) vide лиечење.
 Лечини, им, (Рес. и Срем.) vide лиечини.
 Леш*, m. vide стрвина.
 Лешћење, n. vide чкрћање.
 Лешина, f. augm. v. леш.
 Лешинар, m. m. j. орао, der Aasgenger, vulturis genus.
 Лешипи, им, vide чкрћипи.
 Лешица, f. dim. v. леја.
 Лешкање, n. dim. v. лежање.
 Лешкарење, n. vide лешкање.
 Лешкарини, им, vide лешкаши.
 Лешкаши, ам, dim. v. лежати.
 Лешник, m. (Рес. и Срем.) vide лешник.
 Лешпак, m. (Рес. и Срем.) vide лешпак.
 Лешпакка, f. (Рес. и Срем.) vide лешпакка.
 Лешће, n. (coll. Рес. и Срем.) vide лиешће.
 Ли, 1) Fragerartikel, ob? an? има ли? hat er? habetne? оће ли доћи; знаш ли. 2) кад ли те уважим! да ли ми је знаши; кад ли ће доћи.
 Ливање, n. (Срем.) vide левање.
 Ливани, ам, (Срем.) vide леваши.
 Ливно, n.
 „Сеју смо ти у Ливну продали
 „Те дружина у вину попила —
 Ливање, n. das Besen, linctus, lambitus.

Лизати, лижем, v. impf. lecken, lambere; лиже пламен.
 Лиз, m. vide лисац.
 Лиза, f. 1) hup. v. лисаца. 2) (Ерц.) die Schottel (der Bifang), die Furche, lira, n. p. лиза лукова, купусна.
 Лизање, n. das Schleichen wie ein Fuchs, circumscriptio vulpina.
 Лизати, ам, v. impf. umherschleichen wie ein Fuchs, vulpino more circumscripto.
 Лизевак, ека (pl. левкови), m. (Ерц.) der Trichter, infundibulum.
 Лизевач, вча, m. (Ерц.) vide Левач, mit allen Ableitungen.
 Лизеви, ва, во, (Ерц.) lins, laevus.
 Лизево, n. vide Ливно (?):
 „Турско мочо по Лизевну ода
 „А за собом добра дору вода —
 Лизеро, (Ерц.) lins, aeva (parte).
 Лизеране, n. (Ерц.) das Liegen, decubatio.
 Лизерати, лежем, v. impf. liegen, cubo.
 Лизек, m. (Ерц.) die Arznei, das Arzneimittel, medicamentum, remedium.
 Прије био лијек него ни записио (одговоре жене, кад носе (или траже) какову праву, или друго што лијека ради, па ко записио: шта је то? или што ће ти то?).
 Лиземане, n. (Ерц.) das Schlagen, verberatio, pertusio.
 Лиземати, ам, v. impf. (Ерц.) schlagen, pertundo.
 Лизен, на, но, (Ерц.) träge, piger. Кад се лијен намери, сав свијет попали.
 Лизенишисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) faulenzeln, cesso.
 Лизенка, f. (Ерц.) die Aufhängestange für die Wäsche, und dgl. suspensorium. cf. ср.
 Лизеноси, f. (Ерц.) die Trägheit, pigritia.
 Лизенишина, f. (Ерц.) der Bärenhäuter, desidiosus.
 Лизен, m. (Ерц.) der Anwurf (z. B. des Sehms auf das Flechtwerf), illitus.
 Лизец (comp. лешњи), на, но, (Ерц.) schön, pulcer.
 Лизениши, им, v. impf. (Ерц.) anwerfen, illino.
 Лизенишисе, писе, v. r. impf. (Ерц.) stehen, adlinor, baereo.
 Лизепљење, m. (Ерц.) das Anwerfen, illitus.
 Лизес, m. (Ерц.) das ganze Ackergeräthe (sammt dem Zoche), aratrum et jugum.
 Лизеска, f. (Ерц.) die Haselstaude, Corylus.
 Лиземане, n. (Ерц.) das Fliegen, volitatio.

Лнјѣпати, јекем, v. impf. (Ерц.) *stiegen, volito.*
 Лнјечѣње, n. (Ерц.) *das Heilen, medela, sanatio.*
 Лнјечити, им, v. impf. (Ерц.) *heilen, medeor.*
 Лнјешке, n. (coll. Ерц.) *der Haselbusch, Coryletum.*
 Лнјо, adv. *ungerade, impariter: тако или лнјо, gerade oder ungerade, par impar.*
 Лнк, m. *das Angesicht, vultus.*
 Лнк, m. *der Baß, liber.*
 Лнка, f. *die Lika in Kroatien, Lica regio.*
 Лнко, n. *vide лнк, Веже лнко на узвицу.*
 Лнла (брезова или трешнова), f. *оно што се огули с брезове или с трешнове коре као арпија. Лнла има у себи смоле и може горети као луч.*
 Лнле мнле, *Schmeicheln und Streicheln, blanditiae: све око њега лнле мнле.*
 Лнлан, m. *hemerocallis Linn.*
 Лнлана, f. *ein Frauenname, nomen feminiae.*
 Лнланов, ва, во, von *hemerocallis Linn.*
 Лнм, m. *das Blech, lamina.*
 Лнм, m. *ријека, која тече из Ерцеговине и ушће у Дрину (с десне стране) код Вишеграда.*
 Лнмун, m. *die Citrone, limone, it. il limo.*
 Лнмунада, f. *die Limonade, aqua limonata.*
 Лннути, нем, v. pf. (dim. y. лнпн) *ein wenig gießen, einen Guß thun, infundo.*
 Лннура, f. *некаква трава, што се једе од трбуа,*
 Лнњак, m. *die Schleie, cyprinus tinca Linn.*
 Лнњање, n. *das Haaren, amissio pili.*
 Лнњашице, амсе, v. r. impf. *sich hären, pilos amito.*
 Лнњашић, m. *dim. y. лнњак.*
 Лнпа, f. *die Linde, tilia.*
 Лнпѣр, m. *брдо између Јагодине и Баградана.*
 Лнпѣр, m. *die Felsen (Lumpen), die vom Kleide herunter hangen, laciniae.*
 Лнпн, m. *der Lindenwald, silva tiliatum, tiliatum?*
 Лнписка, f. 1) *die Stadt Leipzig, Lipsia.* 2) *eine Art Fuch, ranni genus.*
 Лнпница, f. *dim. das Ländchen, tiliola.*
 Лнпница, f. 1) (Турска) *мала варошица између Лознице и Љешнице.* 2) (Влашка) *Српско село (близу Турске Липнице).*
 Лнпничанин, m. *човек из Липнице.*
 Лнпнички, ка, ко, von *Липница.*
 Лнпов, ва, во, *linden-, tiliagineus.*

Лнповац, вца, m. 1) *der Lindenhonig, mel tiliaceum.* 2) *der Lindenstab, baculus tiliagineus.*
 Лнповача, f. 1) *der Lindenstock, baculus ligno tiliaceo.* 2) *у Јадру једно брдо и извор на том брду.*
 Лнповина, f. *das Lindenholz, lignum tiliacae.*
 Лнпса, f. n. п. *крава, која је готово липсала.*
 Лнпса, m. (Рес. и Срем.) *vide липсо.*
 Лнпсавање, n. *vide липсивање.*
 Лнпсавати, ам, *vide липсивати.*
 Лнпсати, пшем, v. pf. *verrecken, morior.*
 Лнпсвање, n. *das Verrecken, casus recoris.*
 Лнпсвати, сујем, v. impf. *verrecken, morior.*
 Лнпсо, m. (Ерц.) *n. п. во, који је готово липсао.*
 Лнс, m. *der Fuchs (das Männchen), vulpes mas. cf. лнј, лисац.*
 Лнсаст, ма, мо, z. B. *Pferd, das eine Bläse hat, macula alba insignis.*
 Лнсац, сца, m. *vide лнс.*
 Лнсац, сца, m. *лисаст коњ, der Blassehengst, equus nota alba insignis.*
 Лнсица, f. *der Fuchs, vulpes.*
 Лнсице, f. pl. *die Handfesseln, Handschellen, Handeisen, manicae.*
 Лнсичѣње, n. *das Fuchschwänzen, vulpini doli et mendacia.*
 Лнсичина, f. *der Fuchsbalg, pellis vulpina.*
 Лнсичини, им, v. pf. *fuchschwänzen, vulpino more ago.*
 Лнсичик, m. *der junge Fuchs, catulus vulpinus.*
 Лнсичица, f. *dim. y. лнсица.*
 Лнсичји, чја, чје, *Fuchs-, vulpinus.*
 Лнска, f. *ein Blatt (Laub), folium.*
 Лнсаст, ма, мо, *belaubt, frondosus.*
 Лнсик, m. (von лнст) *ein Laubschober, acervus ramorum quercinorum cum foliis siccatis, depascendus hieme a capellis.*
 Лнсѡв, m. *лисаст пас, ein Hund mit einer Bläse, canis maculosus.*
 Лнсп. m. 1) *das Blatt, folium arboris et libri.* 2) *одоше (сеи) листом, alle insgesamt:*
 „Ајме листом у Љешницу б'јелу—
 3) *die Wade, sura.*
 Лнспак, тка, m. *hyp. das Blättchen, folium.*
 Лнспвање, n. *das Blätterbekommen, renovatio foliorum arboris.*
 Лнспати, ам, v. impf. *Blätter bekommen, sich belauben, redeunt arboribus comae, frondesco.*
 Лнспина, f. *augm. y. лнсп.*
 Лнспик, m. *dim. y. лнсп.*
 Лнспање, n. *vide блијање.*

Липтар, м. vide личина.
 Липаши, ам. vide блијати.
 Липи, лијем, v. impf. gießen, fundo.
 Липија, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Prozession, der Wittgang, Umgang, ротра: данас носе липију; иду с липијом.
 Липнути, нем. v. pf. einen weichen Schiß thun, saccu molle.
 Липоња, м. das Kind, oder auch der Mensch, der einen Durchfall hat, dysentericus.
 Липра, f. једна четвртина од оке, Gewicht und Maß, ponderis et mensurae genus.
 Липрењача (липрењача), f. ein Gefäß das eine litra hält.
 Липрица, f. dim. v. липра.
 Лице, n. 1) das Gesicht, facies. 2) die rechte Seite des Tuches, u. f. w. facies adversa panni.
 Личанин, м. човек из Лике.
 Лицење, n. das Toilette-machen, comtio.
 Личина, f. ein Baststrick, funis e libro.
 Личиница, f. dim. v. личина.
 Личити, им, v. impf. 1) кога, eines Toilette machen, comio. 2) коме што, vide доликоваши.
 Личитисе, имсе, v. r. impf. seine Toilette machen, comio.
 Лички, ка, ко, von Лика.
 Лишāj, м. die Bitterflechte (Hautkrankheit), lichen (österr. der Bitterich).
 Лишажева трава, f. die Krebsblume, heliotropium europaeum Linn.
 Лишājив, ва, во, mit der Flechte behaftet, lichen laborans.
 Лишājивитисе, имсе, v. r. impf. Flechten bekommen, lichen laboro.
 Лишājик, м. dim. v. лишāj.
 Лишке, n. (coll.) das Laub, folia.
 Лобода, f. die Melde, atriplex hortensis Linn.
 Лов, м. 1) die Jagd, venatio. 2) das Wild, venatio.
 Ловак, вка, м. dim. v. лов.
 Ловац, вца, м. der Jäger, venator.
 Ловачки, ка, ко, 1) jägerisch, Jäger-, venatorius. 2) adv. jägerisch, venatorie.
 Ловити, им, v. impf. jagen, venor.
 Ловица, f. n. п. мачка, пушка, die Jägerin, venatrix (als Apposition von der Klinte, der Kage).
 Ловљење, n. das Jagen, venatio.
 Ловница, f. намаспир у Бирчу (може бити да је сад и пуст?).
 Логов, м. der Weispanner, equus additus solito uni, aut duobus.
 Логор, м. das Lager, castra.
 Логорјење, n. das Lagern, castramentatio.

Логорити, им, v. impf. н. п. војску, lagern, castra pono.
 Логоритисе, имсе, v. r. impf. sich lagern, castra pono.
 Ложа, f. das Lager (з. В. des Hasen), cubile.
 Ложјење, n. das Legen, positio.
 Ложити, им, v. impf. legen (з. В. Holz auf's Feuer), pono вапру; или дрва на вапру.
 Ложница, f. vide жанца.
 Ложичица, f. (једни говоре лажичица), die Brusthöhle, cavum pectoris.
 Ложница, f. (ст.) die Lagerstätte, cubile: „Ако лежи с љубом у ложници,
 „Еда Бог да не дигао главе —
 „Кад ја поћем у ложницу спаваши,
 „Чини ми се та ложница павница —
 Лоза, f. 1) винова, die Weitrebe, vitis vinifera Linn. 2) бијела, die Baldrebe, clamatis vitalba Linn. 3) der Stamm, das Geschlecht, stirps: од лозе Неманића. Пасја лозо! cf. кољено.
 Лозан, м. Mannsname, nomen viri.
 Лозинка, f. die Losung (im Kriege), signum, tessera.
 Лозница, f. dim. das Rebchen, viticula.
 Лозје, n. (coll.) 1) das Gerebe, vites. 2) (у крајини Неготинској) der Weinberg, vinea.
 Лозница, f. Städtchen im Jadar, am Fuße des Tuchevo.
 Лозничанин, м. einer von der Losniga.
 Лознички, ка, ко, 1) Losniger. 2) losnigisch.
 Лозовина, f. (ст.) vide вино:
 „Па сједоше пиши лозовину —
 Лож, м. der Talg, das Insekt, (Unschlitt), sebum.
 Лојан, на, но, von Talg, sebaceus.
 Лојење, n. das Ueberziehen mit Talg, sebatio.
 Лојити, им, v. impf. mit Talg überziehen, in Talg tauchen, sebo.
 Локање, n. das Schlürfen (wie der Hund trinkt), sorbitio.
 Локаши, лочем, v. impf. schlürfen (wie der Hund), sorbeo.
 Локва, f. 1) eine kleine Lache, lacus, palus. 2) (ст.) дај ашчија једну локву меса —
 Локвањ, м. 1) die Seebume, nymphaea und zwar a) бијели, alba, b) жути, lutea. 2) два локвања око пања, н. ј. уши око главе.
 Локвица, f. dim. v. локва 1.
 Локнути, нем. v. pf. einen Schlurf thun (vom Hunde), sorbeo semel.
 Локот, м. vide капанац 1.
 Локума*, f. eine Art harter Krapsen, cibi genus.
 Локумић, м. dim. v. локума.

Лолла, m. Schimpfname für einen Iam-
gen, haßern Menschen, longinus.
Ломан, мна, но, gebrochen, müde,
fractus, lassus: нешто сам ломан.
Ломити, им, v. impf. брешен, frango,
и п. дрво, љеб; ломи ме грозница.
Ломкање, п. dim. v. ломљење.
Ломкаши, ам, dim. v. ломипи.
Ломљење, п. das Brechen, fractio.
Лона, f. hyp. v. лонац.
Лонац, ица, m. der Topf, olla. Чувај
лонац ко и оца (кад је пун).
Лончар, m. der Töpfer, figulus.
Лончарев, ва, во, vide лончаров.
Лончарица, f. и. п. лађа, das Topfschiff,
navis onusta ollis.
Лончаров, ва, во, des Töpfers, figuli.
Лончарскѣ, ка, ко, 1) Töpfer-, figlinus
2) B. земља Töpfererde, creta figlina.
2) adv. nach Töpfer Art, more figuli.
Лончина, f. augm. v. лонац.
Лончик, m. 1) dim. v. лонац. 2) die
Ofenfaßel, testa fornacalis.
Лонца*, f. die Terasse (auf dem Dache).
„На лонци је седамнаест ага,
„Међу њима од Удобиње Зуко —
Лопар, m. die Ofenfaßel, batillum
fornacule.
Лопарик, m. dim. v. лопар.
Лопата, f. die Schaufel, pala.
Лопатара, f. m. j. воденица, што
има коло попржеко и на њему пе-
ра као лопате.
Лопатица, f. 1) dim. v. лопата. 2)
кост више гузице.
Лопта, f. (у Сријему, у Бачк. и у
Бан.) der Ball, pila.
Лоптица, dim. v. лопта.
Лопи, m. das Both, semuncia.
Лопиња, f. der Schmutz, die Niederlich-
keit, ignavia, negligentia.
Лопра, f. die Leiter am Wagen, scala
vehiculi.
Локѣ, f. eine liederliche Weibsperson,
Локѣ, f. mulier ignava et immunda.
Лош, ша, ше, unglücklich, schlecht,
miser. Два лоша избинне Милоша
(ne Hercules quidem adversus duos). cf.
рђав.
Луб, m. der Saft, liber.
Лубарда, f. die Bombe, globus ferreus,
bomba.
Лубеница, f. die Wassermelone, angu-
ria, oder cucurbita citrullus Linn.
Лубеничар, m. 1) der Wassermelonen-
gärtner und -Händler, qui angurias
serit aut vendit. 2) der dergleichen gern
ißt, amans anguriarum.
Лубеничина, f. dim. v. лубеница.
Лубеничаште, n. ein ehmaliger Gar-
ten zu Wassermelonen, hortus olim
anguriis consitus.

Лубеничинѣ, на, но, и. п. кора, der
Wassermelone, anguriae.
Лубина, f. augm. v. луб; ударно га
башином уз лубину.
Лубњача, f. кућа, или колиба, покри-
вена лубом.
Лубура, f. ein umförmliches Gefäß von
Baft, vas e libro.
Луг, луга, m. vide пепео.
Луг, луга, m. der Hain, lucus.
Луд (com. лудѣ) да, до, 1) nârrisch,
demens. 2) thöricht, stultus.
Луда, f. die Thörinn, stupida, stulta.
Лудѣја, f. (у Сријему) vide бундева.
Лудак, m. der Thor, stultus.
Лудачина, f. augm. v. лудак.
Лудило, n. die Narrheit (objectiv), de-
mentia: уватило га лудило, die
Narrheit hat ihn ergriffen (j. B. nach
einem intervallo lucido).
Лудипице, имсе v. г. impf. сѣх nârrisch
stellen, stultitiam simulare.
Лудов, m. vide лудак.
Лудовање, n. die Narrentheidigung,
pugae, ineptiae.
Лудовати, дујем, v. impf. Narreten
treiben, desipio.
Лудојеба, f. convicium in puellam, q.
d. stultus te futuerit.
Лудост, f. die Thorheit, stultitia. 2)
die Narrheit, dementia.
Лужење, n. das Laugen, lixivii infu-
sio.
Лужити, им, v. impf. и. п. кошуље,
пређу, лауген, аушлауген, lixivio
imbuo.
Лужница Пепелужница, f. Aschenbrö-
del, puella favilla plena.
Лужњака, f. eine Art Baum, arboris
genus, налик на расп.
Лук, дер Лауф, allium. 1) бијели, sa-
tivum, дер Knoblauch, 2) црни, ce-
ра, die Zwiebel.
Лук, m. bei der Pistole und Flinte.
Лука, die Aue, pratum ponce flumen.
Лука, m. Lukas, Lucas.
Лукав, ва, во, listig, schlau, callidus.
Лукавство, n. 1) die Listigkeit, Schlaue-
Лукаштина, f. 1) heit, dolositas, cal-
liditas.
Луко, m. vide Луна.
Луков, ва, во, и. п. цвијет, перо,
лауф, allii.
Луковача, f. кукурузница умијешена
ладном водом с перима од црнога
лука (cf. ладњача), eine Art Kukuruz-
brot mit Zwiebel, panis genus e zea.
Лукови, ва, во, и. п. лија, градина,
лауф, allii.
Луковина, f. ein (hölzernes) Gefäß um
Lauch zu stossen, mortarium ligueum
comminuendo allii.

- Лула*, f. 1) die Pseife zum Rauchen, fistula fumatoria. 2) казанска, die Röhre beim Brauntweimbrennen, fistula vini ustorum.
- Лулепина, f. augm. v. лула.
- Лулеџија*, der Verfertiger der луле, fistularius.
- Лулић, m. (у Сријему) vide лула 2.
- Лулица, f. dim. v. лула.
- Луња, f. eine Art Vogel, avis genus.
- Луњав, ва, во, mit vorhängendem Kopfe, demisso capite.
- Луњање, n. das Gehen mit vorhängendem Kopfe.
- Луњаши, ам, v. impf. mit vorhängendem Kopfe gehen, eo capite demisso.
- Луна, f. das Schlagen, Klopfen, pulsatio.
- Лупање, n. das Klopfen, pulsatio.
- Лупарање, n. vide лупање.
- Лупарати, ам, vide лупати.
- Лупаџак, тка, m. ein Bret, ascia.
- Лупати, ам, v. impf. klopfen, pulso.
- Лупеж, m. (у Сријему, и у Бачкој) der Räuber, latro. cf. лопоџ, ајдук.
- Лупешки, ка, ко, 1) räuberisch, praedatorius. 2) adv. räuberisch, latronis more.
- Лупити, им, v. pf. auf etwas loseschlagen, percutio.
- Лупкање, n. dim. v. лупање.
- Лупкаши, ам, dim. v. лупати.
- Лупнути, нем, vide лупити.
- Лупање, n. vide врљање.
- Лупати, ам, vide врљати.
- Лупка, f. die Puppe, pupa, pupula.
- Лупор, m. der Lutheraner, Lutheranus.
- Лупоран, m. I nus.
- Лупоранка, f. die Lutheranerin, Lutheran.
- Лупорански, ка, ко, 1) lutherisch, lutheranus. 2) adv. lutherisch, lutherice.
- Лупум*, m. ein Bindemittel (Kitt) von Baumwolle, ungelöschtem Kalk und Oel bei Wasserleitungen u. dgl., maltha.
- Лупкаст, та, то, vide сулудаст.
- Луч, m. der Rienspann, taeda.
- Луча, f. vide зрак.
- Лучан, на, но, mit Knoblauch gewürzt, conditus allio.
- Лучев, ва, во, Riens-, Förens-, pini silvestris.
- Лучење, n. das Absondern, separatio.
- Лучење. n. das Würzen mit Knoblauch, alliatio.
- Лучити, им, v. impf. и п. јагање од оваца, absondern, separo.
- Лучити, им, v. impf. mit Knoblauch würzen, alliare.
- Лучић, m. dim. v. лук.

- Лучићак, m. der Knoblauchgarten, hortus allio consitus.
- Лушија, f. die Lauge, lixivium.

Љ.

- Љага, f. (у Сријему) der Schandfleck, labe, macula.
- Љеб, m. (Ерц.) 1) das Brot, panis. 2) der Laib Brots, panis.
- Љебар, m. (Ерц.) der Brotbäcker, pistor.
- Љебарев, ва, во, 1) (Ерц.) des Bäckers, 2) pistoris. Далеко је љебарова кућа (кажу ђеци кад често ишту љеба).
- Љебац, пца, m. (Ерц.) 1) у Србији, у Босни и у Ерцеговини, dim. v. Brot, и п. да ни да мајка љепца (говоре жене ђеци). 2) (лебац) у Сријему, у Бачкој и у Банату, der Laib Brots, (и п. пошто је овај лебац? велики лебац и ш. д.) и слабо се говори у коме другом падежу осим имеништелнога и виништелног.
- Љебий, на, но, (Ерц.) Brot, panis.
- Љевака, f. (Ерц.) 1) die Linkerin, laeva manu utens. 2) die linke Hand, die Linke, laeva, laeva manus.
- Љевак, m. (Ерц.) der Linker, homo laeva utens pro dextera.
- Љевање, n. (Ерц.) das Gießen, fusio.
- Љевати, ам, v. impf. (Ерц.) gießen, fundo.
- Љевкџ, adv. (Ерц.) links, laeva, ad laevam: варај дупе љевке! (подвикују момчад кад играју).
- Љевчић, dim. v. лијевак.
- Љекар, m. (Ерц.) der Arzt, medicus.
- Љекарев, ва, во, vide лекаров.
- Љекарина, f. (Ерц.) das Heilgeld, die Gebühr des Arztes, pecuniae medico debitaе, merces medici.
- Љекарица, f. (Ерц.) die Heilerin, medica (mulier).
- Љекаров, ва, во, (Ерц.) des Arztes, medici.
- Љекарски, ка, ко, (Ерц.) ärztlich, medicus. 2) adv. ärztlich, more medici.
- Љељен, m. (у Ерц.) vide јелен.
- Љељена, f. (у Ерц.) vide Јелена.
- Љенив, ва, во, (Ерц.) vide лијен.
- Љенивац, вца, m. (Ерц.) der Faulenzer, desidiosus, piger.
- Љенивница, f. (Ерц.) die Faulenzerin, pigra.
- Љенава, f. Frauenname, nomen feminae.
- Љеноста, f. (Ерц.) die Schönheit, pulcritudo.

Лепотица, f. (Ерц.) (die Schöne) ein Mädchenname, den z. B. die Schwiegertochter ihrer ledigen Schwägerin gibt, cf. златоје (pulcra):
 „Штогођ сунце обасја земљице
 „Не виђесмо шаке лепотице —
 Лепошета, f. (Ерц.) ein Ziegenname, nomen caprae.
 Лепчић, m. dim. v. лѣб 2.
 Лепшање, n. (Ерц.) das Verschönern, exornatio.
 Лепшати, ам, v. impf. (Ерц.) verschönern, reddo pulcrius.
 Лѣса, f. (Ерц.) die Britsche, Flechte, crates.
 Лѣсѣпина, f. augm. v. лѣса.
 Лѣсица, f. dim. v. лѣса.
 Лѣсков, ва, во, (Ерц.) von Haselholz, corymbus.
 Лѣскова маст, f. die Haselölze (Prügel, Schläge), unguentum viteum (i. e. verbera): лѣскова је маст чудотворна.
 Лѣскован, вца, m. (Ерц.) der Haselstab, baculus corymbus.
 Лѣсковача, f. (Ерц.) der Haselstock, baculus corymbus.
 Лѣсковина, f. (Ерц.) das Haselholz, lignum corymbus.
 Лѣтн, adv. (Ерц.) im Sommer, aestate.
 Лѣтина, f. (Ерц.) das Jahr (in Rücksicht auf Fruchtbarkeit), annona.
 Лѣтний, на, но, (Ерц.) Sommer, aestivus.
 Лѣто, n. (Ерц.) 1) der Sommer, aestas. 2) (ст.) das Jahr, annus:
 „Спарац Фоcho од стопинне лѣта —
 „Једно лѣто нико и не знаде,
 „Друго лѣто сватко и сазнаде —
 Лѣтованье, n. (Ерц.) das Uebersommern, aestivatio.
 Лѣтовати, шујем, v. pf. u. impf. (Ерц.) über sommern, aestivo.
 Лѣтоѣ, } (Ерц.) heuer, hoc anno.
 Лѣтоѣске, }
 Лѣтошњи, ња, ње, (Ерц.) heurig, horrus.
 Лѣшица, f. dim. v. лија 2.
 Лѣшник, m. (Ерц.) die Haselauf, nux juglans. Два лѣшника орау су војска.
 Лѣшница, f. 1) (Турска) Städtchen zwischenschen der Zworniker- u. Schabzer-naija, am Fuß der Видојевица. 2) (бегова) село у Јадру.
 Лѣшничанин, m. einer von Лѣшница.
 Лѣшнички, ка, ко, Ueschnitzer.
 Лѣшник, m. (Ерц.) ein Haselbusch, coryletum.
 Лѣштърка, f. (Ерц.) das Haselhuhn, tetrao Bonasia Linn.
 Лиг, m. ријека у Србији.

Лок! sagt man zum Kalbe, indem man es abtreibt, vox separantis vitulum a vassa.
 Локанье, n. das Lok sagen (indem man das Kalb abtreibt).
 Локати, ам, v. impf. das Kalb abtreiben, separo vitulum a matre.
 Локач, m. дрво, што се теле лока, кад се крава музе, das (hölzerne) Werkzeug, um das Kalb abzutreiben, instrumentum abigendi vitulum:
 „Млада мома плаву краву музе,
 „Младо момче к^т теле лока;
 „Млада мома момку говорила:
 „Море момче! не пребн локача;
 „Не дамо ти огренсти бакрача,
 „Нит' ћемо ти укуват' колача.
 Локе! vide lok.
 Локнути, нем, v. pf. einmal lok fassen u. f. w.
 Лоснути, нем, v. pf. frachen, fragorem edo.
 Љу, cf. љу љу.
 Љуба, f. 1) (ст.) die Gattin, conjux:
 „Чија с' љуба, чија ли си сеја?
 „Ја сам љуба Јове Поповића —
 „Оспаје му љуба нељубљена —
 „Младого ме мајка оженила,
 „Вјерне сам се љубе наљубио —
 2) бур. v. Љубица.
 Љубав, f. die Liebe, amor; учини ми љубав (seu so gut; thu mir den Gefallen, кад који што моли кога); дела љубави пи, fac quaeso, fac sis.
 Љубаван, вна, но, liebevoll, amans.
 Љубавник, m. ej љубавнице! ruft man einem Unbekannten zu, dem man etwas sagen will.
 Љубак, пка, ко, lieblich, amabilis.
 Љубезан, зна, но, geliebt, lieb, carus.
 Љубезник, m. der geliebte Freund, amatus, dilectus.
 Љубезница, f. die Geliebte, amasia.
 Љубен, m. Mannsname, nomen viri.
 Љубенко, m. Mannsname, nomen viri.
 Љубивоје, m. Mannsname, nomen viri.
 Љубинко, m. Mannsname, nomen viri.
 Љубити, им, v. impf. 1) küssen, osculor. 2) küssen, vocabulo puro, sensu obsceno.
 Љубица, f. Fraunennamen, nomen feminae.
 Љубичаст, та, то, weissenblau, violaceus.
 Љубичица (у Сријему и у Бачкој љубичица), f. das Weissen, viola (viola odorata Linn.
 Љубиша, m. Mannsname, nomen viri.
 Љубљење, n. das Küssen, osculatio.
 Љубнути, нем, v. pf. dim. v. пољубити:
 „Љубну је једном и другом —
 Љубобрат, m. Mannsname, nomen viri.

Љуббеник, м. (по крајини Негомнинској; а Власи онуда кажу јубовник) *der Geliebte, amasius.*

Љубовница, ф. (по крајини Негомнинској; а Власи кажу јубовника) *die Geliebte, amasia.*

Љубовца, ф. (сп.) *dim.* љуба:

„Не ће Пуло гроша ни дукапа,

„Веће ишпе љепоту девојку

„Тавну ноћу за вјерну љубовцу —

Љубоје, м. *Mannsname, nomen viri.*

Љубомар, м. *Mannsname, nomen viri.*

Љубосав, м. *Mannsname, nomen viri.*

Љубосава, ф. *Frauenname, nomen feminae.*

Људескара, ф. *augm. v.* човек.

Људи (ген. људи), м. *pl.* 1) *die Menschen, homines.* 2) *die Leute, homines.*

Људина, ф. *vide* щудескара.

Људство, н. *die Menge Leute, multitudo.*

Љуљање, н. *das Wiegen (auch das Hutschen), agitatio in cunis, aut in machina suspensa.*

Љуљати, ам, *v. impf.* 1) *wiegen, agito cunas.* 2) (остер.) *hutschen, agito in machina suspensa.*

Љуљашка, ф. (остер.) *die Hutsche, machina suspensa.*

Љуљнути, нем, *v. pf.* *der Wiege einen Schwung geben, commoveo cunas.*

Љу љу! *singt man beim Wiegen der Kinder, ita acciunt infanti in cunis.*

Љуљушканје, н. *dim. v.* љуљање.

Љуљушкати, ам, *dim. v.* љуљати.

Љумање, н. *das Vorwärtstreiben, Daherschlendern, incessus modo defessi.*

Љумати, ам, *v. impf.* *daherschlendern, incedo more defessi.*

Љупкост, ф. *die Liebllichkeit, amoenitas.*

Љуска, ф. *die Schale, testa, putamen.*

Љуснути, нем, *vide* љоснути.

Љупи (сomp. љући), ма, мо, 1) *erboßt, iratus, exacerbat.* 2) *herb, acerbus.* 3) *љупи сиром, äußerst arm, miserrimus;*

„Топал Паша љупа спрашвица —

Љупац, љуца, м. *m. j.* камен, *harter Stein, saxum durum.*

Љупина, ф. 1) *die Erboßtheit, irritatio.* 2) *die Herbe, acerbitas:* мори ме љупина.

Љупити, ма, мо, *zornig, iratus.*

Љупити, им, *v. impf.* *böse machen, erboßen, irrito, ad iram excito.*

Љупитице, имсе, *v. r. impf.* *erboßen, excandesc.*

Љупица, м. *z. B.* Богдан, *der böse (schlimme) Bogdan.*

Љупња, ф. *die Erboßung, excandescencia.*

Љупто, *bitter, arg, aserbe:* љупто ти га превари!

Љућење, н. *das Erboßen, exacerbatio.*

Љуцки, ка, ко, 1) *menslich, Menschlich, humanus.* 2) (љуцки) *adv. männlich, menschlich, humano more, ut vir:* не зна љуцки (него паски, или Цигански).

Љушпење, н. *das Schälen, decortication.*

Љушпити, им, *v. impf.* 1) *schälen, decortico.* 2) *vide* гуљити 4.

Љушчица, ф. *dim. v.* љуска.

М.

Ма (ма), маа, м. 1) *der Hieb, ictus.* на ма, одма, маом. 2) (сп.) *vide* маовина:

„На коњама нам седла потрунуше,

„Чадори нам маом понадоше —

3) *ма како било, statt макар.*

Ма! *vide* ма ма.

Маала *, ф. *das Viertel, das Quartier (in einer Stadt), regio urbis.*

Маање, н. *das Schwingen, agitatio.*

Маати, шем, *v. impf.* *eine Bewegung machen (mit der Hand, dem Hute), agito.* Маакеш ти вапру у капи (ду wirst zu thun haben).

Мааши, маам, *v. impf.* *m. j.* куђељу, или лан.

Маавен, на, но, *vide* плав.

Маави *, *adj. indecl.* *vide* маавен.

Маавиш, м. *eine Art Mehlspeise, cibi farinacei genus (österr. Schneeballen, Krampfenteig in Schmalz gebacken).*

Мављута *, ф. *Art türkischen Mantels, pallii turcici genus.*

Мааврен, м. *Mannsname, nomen viri.*

Магаза *, ф. *das Magazin, horreum.* У Бијограду држе у магазима со, жити и брашно; а у Јадру (око Лознице) оплету магазу од пружа, на насну у јесен јабука браница те стоје преко зиме.

Магазарија *, м. *der ein (wenn auch kleines) Magazin hält, und daraus verkauft, tabernarius.*

Магазица, ф. *dim. v.* магази.

Магањене, н. *das Verunreinigen, pollution.*

Магањити, им, *v. impf.* *verunreinigen, polluo:* немој се поганиши ни магањити.

Магарац, рца, м. *der Esel, asinus.* Не зна (ни) колико магарац у каншару. Магарца одведи и на Јерусалим, он ће опет биши магарац.

Mağare, ема, n. der Esel, das Eselslein, asellus.
 Mağarekū, ka, ke, Esels-, asininus.
 Mağareče (zum Scherze als gereimte Antwort auf eine ungereimte Anrede):
 A. Добар вече.
 B. Узјао на магарече.
 Mağarica, f. die Eselin, asina.
 Mağaricin, na, no, der Eselin, asinae.
 Mağarčev, va, vo, des Esels, asini, n. n.
 Mağarčevo брдо у Карловцима (близу Магарчева брда има онђе један извор, који се зове Ешиковац, а ешек у Турском језику значи магарац: дакле је Ешиковац род с Магарчевим брдом!).
 Mağarčeње, n. das Handeln oder Reden wie ein Esel.
 Mağarčina (магарчина), f. augm. v. магарац.
 Mağarčini, im, v. impf. кога, zum Esel machen, reddo asinum.
 Mağarčinitse, imse, v. r. impf. sich wie ein Esel betragen, dicere aut facere ut asinus.
 Mağaćin, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Magazin, horreum. cf. амбар.
 Mağistrān, m. vide маџистрат.
 Mağistrātskī, ka, ko, vide маџистратски.
 Mağla, f. der Nebel, nebula.
 Mağlini, im, v. impf. einen Nebel um sich verbreiten (z. B. durch Tabakrauchen), nebulam ostendo.
 Mağlica, f. dim. v. магла.
 Mağlovit, ma, mo, nebligt, nebulosus.
 Mağlupšina, f. augm. v. магла.
 Mağleње, n. das Unnebeln, obnubilatio.
 Mađeж, m. vide младеж.
 Maџиспор, m. vide учитељ.
 Maџиспоров, va, vo, vide учитељев.
 Maџиспоровица, f. vide учитељевца.
 Maџиспорскī, ka, ko, vide учитељски.
 Maџистрат, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Magistrat, senatus.
 Maџистратскī, ka, ko, magistratisch, senatorius.
 Maџупница, f. die Klosterküche, culina monasterii.
 Maєвица (Мајевница?), f. Berg in Bosnien dem Her und Guchewo gegenüber.
 Maєцак, цка, ко, } dim. v. мали.
 Maєчак, чка, ко, }
 Maжа, f. der Zentner (100 Pf.), pondus centenarium.
 Maжење, n. das Verhättseln, corruptio per nimiam indulgentiam.
 Maза, f. das Mutterkuchen, ein verhätseltes Kind, deliciae matris, puer

(puella) corrupta nimia indulgentia: маза материна.
 Мазалица, f. die Oelbüchse, vas olei.
 Мазање, n. das Salben, Schmieren, unctio.
 Мазати, мажем, v. impf. 1) schmieren, salben, ungo. 2) око кога, streicheln, schmeicheln, demulceo verbis. 3) коња (љесковом масни), stark schlagen, fuste dolo.
 Мазга, f. die Mauleselin, das Maulthier, mulus, mula.
 Мазгал, m. } vide пушкарница.
 Мазгала, f. }
 Мазгалија, f. dummes Zeug, pugae, inertiae: прави кајекакве мазгалије.
 Мазгов, m. der Maulesel, mulus.
 Мазија, f. 1) vide челик. 2) die Probe des glühenden Eisens, und heißen Waffers, experimentum per ignem. У Србији и сад каипо вадемазију, п. ј. кад на каквога човека реку да је што украо, а он се одговара да није, онда узваре пун казан (или велики кошао) воде, па у ону врелу воду мешну комад врућа усјала гвожђа (или камен), а онај, на кога веле да је украо, засуче рукаве, па објема рукама извади оно гвожђе из воде. Ако он не буде украо оно што на њега говоре, неће се ожећи ни мало, ако ли буде украо, изгореће му руке (ја не знам ни једнога, који је вадио мазју да се није ожегао, а знам двојицу што су им руке изгореле: Панту Стаменићу из Јадра из зела Тршића, и Митру Туфекчији из Раћевине из села Мојковића).
 Мазиши, им, v. impf. n. п. дијете, hätseln, corrupto nimia indulgentia.
 Мазнуши, нем, v. pf. 1) einmal schmieren, ungo. 2) einen Hieb versetzen mit dem Säbel, Stoch, percutio.
 Маина, f. die Windstille (auf dem Flusse), silentium venti, malacia.
 Маја*, f. vide квасац.
 Маја, f. hyp. v. мајка.
 Мајда, f. Frauenname, nomen feminae.
 Мајдан*, m. 1) die Erzgrube, fodina. 2) der Fundort, domicilium: ту је мајдан од Ђевојака; од добри коња и м. д.
 Мајданскī, ka, ko, Gruben-, fodinae.
 Мајдонос*, m. die Petersilie, petroselinum.
 Мајин, на, но, vide мамин.
 Мајка (и мајка), f. die Mutter, mater.
 Мајкин (и мајкин), на, но, der Mutter, matris.
 Мајкина дуница, f. der Quendel, thymus serpyllum Linn.
 Мајмун*, m. der Affe, simius.

Мајмунаст, та, то, äffisch, simiae similis.
 Мајмунов, ва, во, des Affens, simii.
 Мајмунски, ка, ко, 1) Affen-, äffisch, simiacum. 2) adv. äffisch, ut simia.
 Мајмунчад, f. (coll.) die jungen Affen, simiolae.
 Мајмунче, чета, n. der junge Affe, simiola.
 Мајстор, m. 1) der Meister, magister. 2) Meister, peritus.
 Мајсторија, f. die Kunst, artificium: то није никаква мајсторија начини.
 Мајсторисање, n. das Verfertigen einer Sache als Meister.
 Мајсторисати, ринем, v. impf. meistern, als Meister an etwas arbeiten, artificium exerceo in aliqua re.
 Мајсторица (и мајсторица), f. die Meisterin, uxor magistri.
 Мајсторичин (и мајсторичин), на, но, der Meisterin, magistrae.
 Мајсторов, ва, во, des Meisters, magistri.
 Мајсторски, ка, ко, 1) meisterlich, egregius. 2) adv. meisterlich, egregie.
 Мајур, m. der Meierhof, villa.
 Мајурица, f. die Meierin, villici uxor, villica.
 Мајуричин, на, но, der Meierin, villicae.
 Мајурица, m. der Meier, villicus.
 Мајуричин, на, но, des Meiers, villici.
 Мајушан, шна, но, dim. v. мален.
 Мајчџина, f. augm. v. мајка.
 Мајчин, на, но, vide мајкин.
 Мајчина, f. vide мајчџина.
 Мајчица, f. dim. das Mütterchen, matercula.
 Мајчурна, f. vide мајчџина.
 Мак, f. der Mohr, paraver.
 Маказе*, f. pl. vide ножице.
 Маказице, f. pl. dim. v. маказе.
 Макар, und sollte auch, wenn auch, etiamsi: макар како било; макар ни један не дошао.
 Макаре, f. vide скеле.
 Макин, m. поље код Бијограда (на лијевом бријегу Топчидера).
 Макља, f. das Schabmesser, Schabeisen (?), culter doliarii.
 Макљање, n. das Schaben, rasio.
 Макљати, ам, v. impf. 1) schaben, scabere. 2) fig. für: schlagen, dedolo.
 Макљид, f. dim. v. макља.
 Макнапала, auf und davon, abiit, excessit — cf. издирала.
 Макнути, нем, vide маки.
 Макнутице, немсе, vide макице.
 Мако! (ein charakteristisches Intercale,

wenn ein Zigeuner redend eingeführt wird).
 Маков, ва, во, Mohr-, paraverens.
 Маковиште, n. 1) Ort, wo ehemals Mohr gestanden, locus ubi paraverunt. 2) планина (или брдо?) у Србији. cf. Дрмановина.
 Маковски, ка, ко, n. п. бец, das Treffe-As.
 Макса, m. (Рес. и Срем.) vide Максо.
 Максим, m. Maximus, Maximus.
 Максиман, мца, m. dim. v. Максим.
 Максимчик, m. dim. v. Максиман.
 Максо, m. (Ерц.) hup. v. Максим.
 Мал*, 1) das Vermögen, facultas: „Млада мома мал до века —“ 2) мал му је, es geschieht ihm recht, habeat sibi.
 Мала, f. vide маала.
 Малаксаи, кшем, v. pf. schwach werden, debilitor.
 Мала пушка, f. die Pistole, pistola (telum manuarium ignivomum).
 Мале! Mutter! mater! (wie брале, се-ле, q. d. мати гле): „Пођо по пупу мале! по каменити, „Срепо девојку мале! из бање иде —“
 Мален, на, но, vide мали.
 Малеша, m. Mannsname, nomen viri.
 Малеш, m. Mannsname, nomen viri.
 Мали (comp. мањи), ла, ло, klein, parvus.
 Мали Божић, m. das Neue Jahr, calendae Januariæ (ново лето ist in Serbien unbekannt).
 Малина, f. die kleine Anzahl, parva manus, paucitas: нас је малина (unser sind wenig).
 Малина, f. 1) Wegedorn, Schrißdorn, paliurus? 2) Frauenname, nomen feminae.
 Малинка, f. Frauenname, nomen feminae.
 Малини, им, v. impf. verringern, weniger machen, entziehen, minuere.
 Малиш, m. kleiner, parvulus: иди малишу донеси ми — (реку ћешету, кад му не знаду имена).
 Малко, dim. v. мало.
 Мало, wenig, parum; мало кад, selten, raro; мало по мало, allmählig, sensim.
 Малта, f. } Malta(?), Meleda(?), Melita: }
 Малишија, f. }
 „Кад дођоше под проклету Малшу“
 „Господине од Малишије краљу —“
 Малице, vide малко.
 Малъ, m. die Ramme, fistuca.
 Маленица, f. m. der Kleine, Heiner Statur, homo parvus.
 Маљење, u. das Verringern, deminutio.
 Малиш, m. dim. v. маљ.

Маљница, f. der (Binder-) Schlägel, tudicula.
Маљка, f. das Bret, auf dem der Hanf abgeklopft wird, frangibulum pro can-nabi.

Маљо, m. vide мањо.

Ма ма! Laut, um die Kuh herbeizulod-
den, sonus alliciendi vaccam.

Мама, f. hyp. v. мани.

Мамалуга, f. vide качамак.

Мамац, мца, m. der Röder, esca.

Мамингуз, m. ein erdichteter Vogelname
zum torren, q. d. quae alliciat animum:

A. Шта је то (шта то дречи у
мраву, у шуми)?

B. Мамингуз; бјежи, бјежи.

Мамин, на, но, der Mama, matris.

Мамини, им, v. impf. locken, allicio.

Мамница, f. dim. v. мама.

Мамичин, на, но, der мамница, matris.

Мамљење, n. das Locken, allectio.

Мамузање, n. das Spornen, incitatio.

Мамузати, ам, v. impf. spornen, ad-
do calcar.

Мамузе*, f. pl. die Sporen, calcaria.

Мамуран, рна, но, vom Rauche noch
benebelt, qui crapulam nondum exha-
lavir.

Мамурлук*, m. die Nachwehen des Rau-
sches, dolor caritis cet. a crapula: раз-
бити мамурлук, die Nachwehen des
Rausches (wieder durch Trinken) ver-
treiben, crapulam discutio hibendo.

Мана, f. Fehler, Tadel, vitium: нема
мане на њему никакве, er ist ohne
Fehl.

Манастир, m. vide намастир (mit al-
len Ableitungen).

Мангулац, гулац, m. eine Art leicht mäst-
barer Schweine, genus suis altilis.

Мангулица, f. eine Art leicht mästbarer
Säue, genus porcæ altilis.

Мангура*, f. eine Art Münze, numi ge-
nus; нема ни мангуре.

Манда, f. Frauenname, nomen feminae.

Манда*, m. велика кључаница пре-
ко цијели врата, der Thorriegel, ve-
ctis portæ.

Мандара, f. ein Gericht von Schmalz,
Mehl und Wasser, cibi genus.

Мандра, f. vide стан 1.

Мандуша, f. Frauenname, nomen fe-
minæ.

Мани* (коме бити), indecl. neidig, in-
vidiosus: нијесам му мани. Ко ти
је мани, био ти у најму.

Манисати, нишем, v. impf. чему,
или коме, auszusagen finden, reperio
quod reprehendam.

Манип, та, то, dum, stupidus:
будао манипа!

Манић, m. eine Art kleinen Fisches, pi-
sciculi genus.

Манпија, f. der Mönchsmantel, pallium
monachi.

Манџорос, m. ein Mönchsmantel, pal-
lium monachi.

Манупи, нем, v. pf. eine Bewegung
machen, schwingen, stringo.

Мануписе, немсе, v. r. pf. 1) sich ei-
ner Sache begeben, desero rem. 2) sich
aufmachen, itineri se dare:

„Пасе ману преко поља,

„Као звјезда преко неба —

Мањ, außer, abgenommen, nisi, ex-
cepto quod —:

„Ту ми седи младо момче

„Накићено, наређено,

„Мањ што није ожењено —

Мањкавање, n. das Umstehen (des Vie-
hes), mors bestiae.

Мањкавати, ам, v. impf. umstehen
(vom Viehe), mori (de bestia).

Мањкати, ам, v. pf. umstehen, verre-
cken, mori.

Мањма, weniger, minus.

Мањо, m. vide маљеница.

Маови, m. pl. 3. B. боли ме глава на
маове, auf Augenblicke, stoßweise,
punctim, identidem.

Маовина, f. das Mos, muscus.

Мара, f. 1) hyp. v. Марија. 2) шарена
бувица (österr. Frauenhafer und Ma-
rienhafer, frain. божји волек).

Мараз*, m. 3. B. мараз на срцу, er ist
innerlich krank (man sieht äußerlich kei-
ne Ursache seines Uebelbefindens), malo
intestino laborat.

Марама*, f. das Tüchel, Tuch, sudarium.

Марамица, f. dim. 1) das Tüchelchen,
sudariolum. 2) bei den Sämmern das
Talg der Eingeweide, sebum intestinum
bestiarum.

Марамчина, f. augm. v. марама.

Марва, f. (coll.) das Vieh, pecudes,
pecus.

Марвени, на, но, n. п. вашар, Vieh-
rescuarius.

Марвинче, чета, n. das Vieh, pecus
(pecudis), bestia.

Маргета, m. (cm.) eigner Name einer
Kanone, nomen proprium tormenti:

„Док ми гледа Крво на Земуна,

„А Маргета на Врачар на поље —

Маргетан, m. (у Сријему, у Бачи, и у
Бан.) der Marktetender, lixa, nundina-
tor castrensis.

Маргетаница, f. die Marktetenderin,
nundinatrix castrensis.

Маргетански, ка, ко, 1) Marktetender-
lixa. 2) adv. wie ein Marktetender, mo-
re lixae.

Марење, n. das Kümmeren um etwas,
solicitude.

Марија, f. Marie, Maria.

Маршја, f. dim. v. Марија.
 Маринка, f. Frauenname, nomen feminae.
 Маринко, m. Mannsname, nomen viri.
 Марини, им, v. impf. за кога, за што, sich kümmern um etwas: не ма-
 ря за то, суго.
 Марица, f. 1) dim. v. Марија. 2) вода
 (у Косову?):
 „На Марицу бијелини плашно —
 „Окрекесе низ воду Марицу —
 Марјан, m. Mannsname, nomen viri.
 Марјаш, m. 1) (у Србији кажу Каур-
 ски) der Siebzehner, numus 17 cru-
 ciferozum (Magiae imagine insignis.)
 2) eine Münze von 10 Para's, numi
 Turcici genus.
 Маркић, m. dim. v. Марко.
 Марко, m. Marq, Marcus.
 Марта, f. Frauenname, nomen feminae.
 Мартин, m. Martin, der gewöhnliche
 Name des Tanzbären, Martinus (ita
 vocant ursum saltare edoctum): дед'
 поиграј мој мартине!
 Масан, сна, но, vide маспан.
 Масла (gen. масала), n. pl. das geweihte
 Del, die letzte Delung: свештани
 (свјештаани) му масла.
 Маслен, на, но, schmalzig, fett, pin-
 guis, pinguedine imbutus, n. п. руке.
 Маслени, на, но, н. п. лонац, Schmalz-,
 butyri.
 Масленић, m. п. j. лонац, или куп,
 der Schmalztopf, olla, in qua butyrum
 liquatum.
 Маслина, f. der Delbaum, olea.
 Маслинка, f. die Olive, olea, oliva.
 Масло, n. 1) das Schmalz, butyrum li-
 quatum. 2) vide ципвара. 3) све је
 то његово масло, Veranlassung,
 ille autor est: и ту има његова
 масла; ни то није без његова ма-
 сла.
 Масница, f. eine Strieme, blauer Flecken,
 vibex.
 Масногуз, m. der Gourmand, liguritor,
 homo delicatus.
 Масногуз, за, зо, leckerhaft, delica-
 tus.
 Масн, f. 1) das Schmalz, geschmolzenes
 Fett, pinguedo liquata. 2) Salbe, unguen-
 tum, adeps. 3) човек црне масни,
 (Farbe), atrii coloris.
 Маспан, сна, но, fett, pinguis.
 Маспило, n. (у Сријему, у Бачк. и у
 Бан.) die Tinte, atramentum.
 Маспити, им, v. impf. mit Fett be-
 schmugen, pinguedine imbuo.
 Мата, m. (Рес. и Срем.) vide Мапо.
 Матара, f. Art Tschutura (Weingefäß),
 vasis vinarii genus:
 „Додаје му чашу и машару —

Матерѣње, n. die Begrüßung als Mut-
 ter, salutatio pro matre.
 Матерѣшина, f. augm. v. мати.
 Материн, на, но, der Mutter, ma-
 tris.
 Материни, им, v. impf. zu einer sa-
 gen: Mutter! saluto matrem.
 Материца, f. die Mutter, Bärmutter,
 der Mutterleib, matrix.
 Материце, f. pl. Празник, који сваг-
 да пада у другу неђелу пред Бо-
 жик (а у прву пред оце). Мате-
 рице су као женско крсно име:
 зато је обичај у очи материца (или
 на материце у јутру) везати све
 жене, које су се мајке назвале:
 неке вежу за ногу без шале; а
 пред неке само донесу уже, или
 (по варошима) панпљик, или гај-
 шан, па већ оне знаду шта је то;
 и морају се опкућљивати: орасима,
 сувим шљивама, јабукама, раки-
 јом, лијепог вечером и сјутрадан
 ручком.
 Мати, тере, f. vide мајка; жива
 ни је мати (i. e. du bist glücklich)
 begrüßt man den, der eben noch recht
 kommt im allenfalls, wenn er will,
 mitzuspeisen.
 Матија, m. Mathias, und Matthäus.
 Матијан, m. Mannsname (von Мати-
 ја), nomen viri.
 Матијца, m. dim. v. Матија.
 Матица, f. 1) die Bienenkönigin, a-
 rum dux, regina. 2) der Thalweg, me-
 dius alveus fluminis:
 „Узела га вода на матицу —
 Матићњак, m. 1) die Zelle der Bienenkö-
 nigin, cellula reginae. 2) melissa offici-
 nalis Linn. (sonst auch маца genannt).
 Мато, m. (Ерц.) hyp. v. Матија.
 Матор, ра, ро, alt, senex (besonders
 von den Thieren).
 Маторан, рца, m. der Alte (vom Thie-
 ren), senex; auch vom Weinberge wür-
 de man es gebrauchen.
 Маторѣње, n. das Altern, senescen-
 tia (?).
 Маторина, f. (österr. die Aelte) das Al-
 ter, senectus.
 Маторини, им, v. impf. alt werden,
 altern, senesco.
 Маторка, f. die Alte, z. B. beim Ge-
 flügel, senex cf. маторан,
 Мака, f. (у Сријему и у Бачкој гово-
 Макаа, f. pe макија) die Stiefmutter,
 noverca.
 Македонац, нца, m. der Macedonier
 Macedo.
 Македонија, f. Macedonien, Macedonia.
 Македонка, f. die Macedonierin, Mace-
 donia mulier,

Македонски, ка, ко, macedonisch, macedonicus.

Маџи (говорисе и маџиши), маџнем, v. pf. rücken, moveo.

Маџија, f. cf. маџаа.

Маџисе (говоре и маџишисе), маџнемсе, v. r. pf. rücken, moveo.

Маџк, m. das Miau! vox felis.

Маџкање, n. das Miauen, mutatio felis.

Маџкаши, учем, v. impf. miauen, mutio.

Маџишисе, нем, v. pf. ein Miau machen, mutio.

Маџна, f. die Schote, siliqua, folliculus.

Маџнање, das Bekommen der Schoten, das Hülsen, folliculorum apparitio.

Маџнашисе, насе, v. impf. n. п. гра, hülsen, Hülsen bekommen, folliculos accipio.

Маџница, f. dim. v. маџна.

Маџ! Laut, um die Kaze zu rufen, sonus vocandi felis: маџ маџо маџ!

Маџа, f. 1) hyp. v. маџка, das Kätzchen. 2) права, што се њом маџу кошнице кад се рој стреса, vide маџичњак 2. 3) кад се рој вапа, или саџерује у кошницу, онда се виче: сјед' маџо! сјед' маџо! сјед' маџо, сједо и ја. 4) (die Glocke der Weidenblüte) das Kätzchen, (flossus) iulus.

Маџаст, ма, по, н. п. крава, faszfarbig, coloris felini.

Маџење, n. das Werfen (von der Kaze), partus felis.

Маџиши, им, v. impf. m. j. маџка, Zunge werfen (von der Kaze), pario.

Маџишисе, цисе, v. impf. m. j. маџка, werfen (von der Kaze), pario.

Маџоња, m. во маџаст.

Маџуља, f. крава маџаста.

Мач, m. das Schwert, ensis.

Мачад, f. (coll.) vide мачиџи.

Мачан, чка, m. der Kater, catus, felis mas.

Мачва, f. једна кнежина Шабачке наје (између планине Цера и вода Саве и Дрине). Мачва је сва равна као и Бачка, само што је зарасла у шуму. У Мачви могу бити добре свиње, говеда, коњи, а особито шеница (није се у Србији не једе шеничан љеб тако у себицу, као у Мачви); али нема текућје воде, него људи све пију бунарску воду (осим овије села, која су поред Саве и поред Дрине). Приповиједају, да је Кнез Лазар питао Милоша Обилића (кад је дошао да иду на Косово): „Камо пи Милошу Мачвани?“ А он му одговорио: „Остали, честити кнеже, да крче и да сију шеницу“ Онда Лазар ре-

као: „Еда Бог да, све крчили, а све Мачва у прњу лежала; а штогађ спекли, све Турцима у биједу дали“ Мачва је била (до 1804 год.) најбогатија кнежина у Србији, него је ови година погажена и оплијењена.

„Равна Мачва бијела погача —

„У богатој и поносној Мачви —

Мачванин, m. einer aus der Matschwa.

Мачванка, f. eine aus der Matschwa.

Мачвански (и Мачвански), ка, ко, von der Mачва.

Маче, чета, n. der junge Kater, catulus felinus.

Мачетина, f. augm. v. маџка.

Мачина, f. augm. v. маџ.

Мачиџи, m. pf. (coll.) die Zungen der Kaze, catuli felini.

Мачица, f. dim. das Kätzchen, felicula, felis parva.

Мачјак, m. der Kätzendreck, Koth, stercus felinum.

Мачји, чја, чје, Kазен, felinus.

Мачка, f. 1) die Kaze, felis. 2) дрво криво, што стоји преко руднице (код плуга).

Мачкодер, m. der Kазenschinder, exco-riator felium.

Мачурина, f. vide мачетина.

Маџар*, m. der Madjar (Unger), Ungarus.

Маџарење, n. des Ungarisiren, mutatio in Ungarum.

Маџарија, f. der Kaiserdukaten, aureus ungaricus.

Маџарија f. (coll.) (das Gemoger?) die Madjaren, Ungari.

Маџарина, f. augm. v. Маџар.

Маџарипи, им, v. impf. zum Madjar machen, facio esse Ungarum.

Маџариписе, имсе, v. r. impf. sich verändern, abire in Ungarum.

Маџарица, f. die Madjarin (Ungerinn) Ungara.

Маџаркиња, f. n. п. сабља, der Unger = Säbel, acinaces ungaricus:

„И док ми је сабље маџаркиње —

Маџарскâ, f. das Madjarenland, Ungern, Ungaria.

Маџарски, ка, ко, 1) ungarisch, ungaricus. 2) adv. ungarisch, ungarice.

Маџаруша, f. m. j. шљива, die gemeine blaue Zwetschke, prunum (ungaricum), cf. пожешкиња.

Маџарче, чета, n. der junge Unger, adolescens ungarus.

Маџун*, m. 1) die Latwerge, electuarium. 2) ein dergleichen Gericht, cibus (electuarius).

Маџа*, vide вапраљ.

Маџа, f. das Fehlen im банање - Spiel, error in ludo банање,

Маша, m. (Рес. и Срем.) vide Машо.
 Машала*, f. die Zäpfel, fax.
 Машање, n. das Greifen in etwas, immissio manus.
 Машашице, амсе, v. г. impf. greifen, immitto manum.
 Маше*, f. pl. die Feuerzange, forceps.
 Машитице, имсе, v. г. pf. hineingreifen, manum immitto.
 Машинце, f. pl. dim. v. маше.
 Машко, m. Mannsname, nomen viri.
 Машаија, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Masche, macula, nodus.
 Машљиков, ва, во, von evonymus eugoraeus Linn.
 Машљиковина, f. evonymus eugoraeus Linn.
 Машо, m. (Ерц.) hur. v. Марко und Машко.
 Маштрафа, f. ein Glas mit Handhabe, roculum ansatum.
 Машћење, n. das Beschmieren mit Fett, unctio.
 Машчина, f. } augm. v. масл.
 Машчрина, f. }
 Ме (меј?), меа, m. (Рес. и Срем.) vide мије.
 Ме, mē, me (acc. v. ја).
 Меана*, f. vide крча.
 Меанисање, n. vide крчмљење 1.
 Меанисаија, нишем, vide крчмити 1.
 Меанција*, m. vide крчмар.
 Меанцијин, на, но, vide крчмаров.
 Меанцијски, ка, ко, } vide крчмар-
 Меанцијскѝ, ка, ко, } ски.
 Мегаан, m. vide мејдан.
 Мегаанција, m. vide мејданција.
 Мед, m. 1) der Honig, mel. 2) мед (нама), vide међу.
 Медак, m. Mannsname, nomen viri.
 Медар, m. der Honighändler, mellarius.
 Медарница, f. die Honigstube, officina mellaria.
 Медвед, m. (Рес. и Срем.) vide ме-
 ђед.
 Медведак, пка, m. (доље преко Мораве) vide ронац 2.
 Медведина, f. (Рес. и Срем.) vide ме-
 ђедина.
 Медведица, f. (Рес. и Срем.) vide ме-
 ђедница.
 Медведник, m. (Рес. и Срем.) vide ме-
 ђедник.
 Медведов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide ме-
 ђедов.
 Медвећѝ, ђа, ђе, (Рес. и Срем.) vide м-
 ђећи.
 Медџање, n. das Medet-Rufen, exclamatio medet.
 Медџаши, дечем, v. impf. medet rufen, exclamo medet.

Медџкнупи, нем, v. pf. medet rufen, exclamo medet.
 Меден, на, но, Honig, mellitus.
 Медџак, m. 1) m. j. прстен, ein gelber Ring von Bronze, anulus aeneus. 2) медџаци, Honigkuchen, plantae mellitae.
 Медџи*! Аусрф eines sterbenden Türken, exclamatio turcae morientis.
 Медија, f. Medina(?), Medina:
 „Кад устане куна и мотика,
 „Биће Турком по Медији мука —
 Медити, им, v. impf. mit Honig versüßen, condio melle, mellio.
 Медий, на, но, Honigfüß, mellitus:
 „Капетане моја медна уста —
 Медџање, n. das Versüßen mit Honig, mellitio.
 Медџати, ам, vide медити.
 Медџаци, њака, m. pl. поток и брдо у Јадру, између села Тршића и Клабаца:
 „Од Медџака те до Копривџака —
 Медо, m. hyd. von међед:
 „Сити бисмо и још бисмо,
 „Прде медо побјегосмо;
 „Да бијау стари
 „У гаће би срали.
 Медовина, f. der Meth, mulsum: слапко као медовина;
 „С вечера ме вином умивале,
 „У по ноћ слапком медовином —
 Медоња, m. Name für einen Ochsen, nomen bovis (an den међед denkend?).
 Медуља, f. Kuhname, nomen vaccae.
 Међа, f. 1) die Grenze, terminus, limites. 2) das Gebüsch, fruticetum:
 „Ето мајко из међе међеда —
 Међед, m. (Ерц.) der Bär, ursus.
 Међедина, f. (Ерц.) 1) die Bärenhaut, pellis ursina. 2) augm. v. међед.
 Међедница, f. (Ерц.) vide мечка.
 Међедник, m. Berg in Serbien (између Ваљевске и Ужичке наје).
 Међедов, ва, во, (Ерц.) Bären-, ursi.
 Међећѝ, ђа, ђе, (Ерц.) Bären-, ursinus.
 Међење, n. 1) das Angränzen, confinium. 2) das Begränzen, limitatio.
 Међер, adv. folglich, also, igitur, ergo: међер обила мајка родила обила јунака (cf. обила).
 Међити, им, v. impf. 1) angränzen, conterminus sum. 2) begränzen, limitem pono.
 Међица, f. dim. v. међа 2.
 Међу, zwischen, inter.
 Међудневица (међудневица), f. one при неђеље дана, између госпође мале и велике (од 15. Августа до 8. Септемврија), die Zeit zwischen den

beiden Frauentagen, temporis inter utrumque festum B. M. V. intervallum. Међудневички (међудневички), ка, ко, н. п. јаја, јагоде (по жене остављају лијека ради).

Мезгра, f. der Baumjast, succus arboris.

Мезе*, зета, n. der Zubeiß, das Zubeißen, quod comeditur, posteaquam biberis:

„А лијевом мезе му додаје — Мезево, n.

„Па не иди бијелу Будиму,

„Већ ти ајде на Мезево равно

„На Трупину на воду студену —

„Када доћеш у поље Мезево,

„Живо пређи у Голеш планину —

Мезепити, им, v. impf. zubeißen, simul comedo.

Мезил*, m. die reisende Post, tabellarius publicus equester.

Мезилана*, f. das Posthaus, domus cursus publici.

Мезиласки, ка, ко, 1) Post, cursus publici. 2) als Courier, more tabellari publici equo vecti.

Мезулија*, m. vide мезулија.

Мезулац, мца, m. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) vide мезулац.

Мезимица, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide мезимица.

Мезул, m. vide мезил.

Мезулана, f. vide мезилана.

Мезуласки, ка, ко, vide мезиласки.

Мезулија*, m. der Posthalter, cursus publici curator.

Меј, m. cf. ме.

Мејдан*, m. мјесто, der Platz, forum; мејдан дијелиши, duelliren, pugnam ineo.

Мејданција*, m. der Kämpfer, puguator.

Мек (сomp. мекши), ка, ко, vide мекан.

Мека, f. das Blöcken der Lämmer, balatus agnorum:

„Споји мека јаџац за овцама —

Мекан, на, но, weich, mollis.

Мекане, n. das Blöcken der Lämmer, balatio agnorum.

Мекати, мечим, v. impf. blöcken, balo.

Мекније, f. pl. die Kleben, fursur. Купио би га за мекније.

Мекнути, нем, v. impf. weich werden, mollesco.

Мекнути, нем, v. pf. einmal blöcken, edo balatum.

Мекопуш, та, то, m. j. коњ, који је тако слаб, да му узда на глави, или колан на трбуу, одма начини рану, ein zärtliches weiches Pferd, das keine Strapaze aushält, equus mollis, delicatus.

Мекота, f. die Weichheit, mollities.

Мектербаша*, m. der Kapellmeister, magister concertus.

Мектерин*, m. der Musikan, symphoniasus.

Мекдуст, та, то, m. j. коњ, који се боји узде, weichtäulig, equus oris mollis.

Мекуша, f. јабука промрзла, или гњила крушка, weicher Apfel oder Birne, malum aut pirum mite (molle).

Мекушац, шца, m. рак кад се свуче у пролеће, der Krebs, der sich gehäutet hat, cancer qui cutem posuit (ideoque tenerior est).

Мекшање, n. das Erweichen, mollitio.

Мекшапи, ам, v. impf. erweichen, mollio.

Мекшина, f. vide мекота.

Мела, f. die Mistel, viscum. На којој се лијесци нађе мела, под оном лијеском има гуја с драгим каменом на глави, или још Бог зна какво друго благо поред ње (иако приповиједају: зашто се мела ријетко налази на лијесци?).

Мелез*, m. der Zwitter (Mulatte), hybrida von Menschen und Thieren.

Мелем*, m. das Pflaster, emplastrum.

Мелица, f. dim. v. мела.

Мел, m. der Hopfen, humulus lupulus Linn.

Мелџава, n. was gemahlen wird, quod molitur: нема мелџаве (говоре у Сријему, кад нема воденица шта да мелје).

Мелџавиши, им, v. impf. (сп.) cf. помелџавиши.

Мелџевина, f. die Hopfenstaude, frutex humuli lupuli Linn.

Мелџиво, n. vide мелџава.

Мемла*, f. (сп.):

„Убила га мемла од камена —

Мена, f. (Рес. и Срем.) vide мијена.

Менџеле*, f. pl. die Presse, prelum.

Менџање, n. (Рес. и Срем.) vide мијенџање.

Менџапи, ам, (Рес. и Срем.) vide мијенџапи.

Меови, m. pl. (Рес. и Срем.) der Blasbalg, follis. cf. мије.

Мера, f. (Рес. и Срем.) vide мјера.

Мера, f. hyp. v. мерица.

Мерање, n. das Wachs ziehen, ductus ceræ.

Мерати, ам, v. impf. m. j. восак, Wachs ziehen, duso ceram.

Мердивене*, f. pl. die Leiter, scala.

Мерџе, n. (Рес. и Срем.) vide мјерење.

Мерипи, им, (Рес. и Срем.) vide мјерипи.

Метпљившисе, лесе, vide метпљившисе.
 Метпља, f. der Besen, scopa.
 Метплица, f. dim. v. метпља.
 Метпловина, f. das Besenfraut, scoraria Linn.
 Метнути, нем, v. pf. hinlegen, setzen, ропо: метнути што у кесу, у порбу, на земљу; — меса ручку (ш. j. метнути у лонац, на приставити да се кува); — говедима сијена и ш. д.
 Метнутисе, немсе, v. r. pf. nachsetzen, similem alicui fieri. Дете се метне и на ујца преко Дунава, а камо ли не ће на слугу у кући.
 Метонја, f. der südöstliche Theil Serbiens, Metochia.
 Мѣка, f. das flüssige Futter des Viehes, rabulum liquidum quod praebetur pecori.
 Мѣкава, f. der Schneesturm, imber nivium procellosus. Jede као мѣкава (сијено и сламу?).
 Меџур, m. (Рес. и Срем.) vide мијур.
 Меџање, n. das Weichschlagen, emollitio.
 Меџати, ам, v. impf. н. п. јабуку, weichschlagen (klopfen), emollio.
 Мечет, m. die Moschee, templum turcicum:
 „Оборио мечет' и мунаре —
 Мечна, f. die Bärin, ursae.
 Мешај, m. (Рес. и Срем.) vide мјешај.
 Мешаја, m. (Рес. и Срем.) vide мјешаја.
 Мешање, n. (Рес. и Срем.) vide мијешање.
 Мешаоница, f. (Рес. и Срем.) vide мјешаоница.
 Мешати, ам, (Рес. и Срем.) vide мијешати.
 Мешење, n. (Рес. и Срем.) vide мијешење.
 Мешетина, f. augm. v. мешина.
 Мешина, f. (Рес. и Срем.) vide мјешина.
 Мешиница, f. dim. v. мешина.
 Мешња, f. (Рес. и Срем.) vide мијешња.
 Мешовиш, та, то, (Рес. и Срем.) vide мјешовиш.
 Мешкѣма*, f. der Richterstuhl, tribunal.
 Мешчик, m. dim. v. мѣ.
 Мѣ, wir, nos.
 Мѣ, 1) mir, mihi (mi). 2) syntaktisch statt мој: јеси ли ми виђео брата? украо ми коња.
 Мива*, f. Obst (in der weitesten Bedeutung; auch Erdbeeren, Nüsse), roma (sensu latissimo): већ је досијела свака мива. cf. воће.

Мигање, n. das Öffnen und Schließen, Auf- und Zugehen, micatio?
 Мигати, ам, v. impf. auf- und zugehen, mico?
 Миголѣње, n. dim. v. мицање.
 Миголшисе, имсе, v. r. impf. dim. v. мицашисе.
 Миздрак*, m. vide копље.
 Миздраклија*, m. vide копљаник.
 Миздрачик, m. dim. v. миздрак.
 Мија, m. (Рес. и Срем.) vide Мијо.
 Мијало, m. Michael.
 Мијајло, m. (сп.) vide Мијаило:
 „А Мијајло књигом из њедара —
 Мијак, m. Mannsname, nomen viri.
 Мијан, m. Mannsname, nomen viri.
 Мијана, f. Frauennamen, nomen feminae.
 Мијат, m. Mannsname, nomen viri.
 Мије, ја, m. (Ерц.) 1) der Schlauch, uter. 2) der Blasebalg, follis.
 Мијена, f. (Ерц.) (der Mondwechsel, und zwar) der Neumond, novilunium. О мијени жене не ће да перу кошуља: зашто кажу, да ће се онда свако пршиште у води (кад се покваси) омијениши, ш. j. поспати као труло и одма се распаси и подерати.
 Мијѣање, n. (Ерц.) das Wechseln, das Tauschen, mutatio, permutatio.
 Мијѣати, ам, v. impf. (Ерц.) tauschen, commuto. Мијења као циганин коње.
 Мијѣатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) untereinander tauschen, permuto.
 Мијѣње, n. das Kopfwaschen, lavatio capitis.
 Мијесити, им, v. impf. (Ерц.) ш. j. љеб, das Brot bereiten, raro panem.
 Мијешање, n. (Ерц.) das Mischen, Umrühren, mixtio.
 Мијешати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) mischen, misceo. 2) umrühren, verso.
 Мијешатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich abgeben mit einem, miscere se.
 Мијешѣње, n. (Ерц.) das Säuern, fermentatio.
 Мијешња, f. (Ерц.) die Portion Mehl, um einmal Brot daraus zu backen, portio farinae.
 Мијо, m. (Ерц.) hyp. v. Мијат.
 Мијобрат, m. Mannsname, nomen viri.
 Мијодраг, m. Mannsname, nomen viri.
 Мијољ дан, m. vide Миољ дан.
 Мијољштак, m. vide мнољштак.
 Мијур, m. cf. миур.
 Мила, m. (Рес. и Срем.) vide Мило.
 Мила, f. Frauennamen, nomen feminae (сага).
 Миладин, m. Mannsname, nomen viri.
 Милак, m. Mannsname, nomen viri.
 Милан, m. Mannsname, nomen viri.

Милана, f. vide Милена.

Миланко, m. Mannsname, nomen viri.

Милане, n. die Ceremonie von mila-
nisse.

Милант, m. Mannsname, nomen viri.

Милантисе, амсе, v. r. impf. Припо-
виједају, да се Ерцеговци милају на
Божик с чесницом, m. j. узму двоји-
ца чесницу, па је окрећу међу со-
бом и пита један другог: „Ми-
лам ли се“ (m. j. помилала ли се иза
чеснице)? Онај му одговори: „Ми-
лаш мало.“ А онај први онда рече:
„Сад мало, а до године ни мало“
(m. j. да роди жито добро, и да та-
ко велика буде чесница, да се ни
мало не помилала иза ње).

Миланш, m. Mannsname, nomen viri.

Миланшин, m. Mannsname, nomen viri.

Миле! додајесе ђешто у пјесмама на-
крај врсте, n. п.

„Бураћ коси по побрђу,

Ладо ле миле! —

„Попјевајте ми пичице,

миле мој миле!

Милева, f. Frauenname, nomen feminae.

Милен, m. Mannsname, nomen viri.

Милена, f. Frauenname, nomen feminae.

Миленко (Миленко), m. Mannsname,
nomen viri.

Милеша, m. Mannsname, nomen viri.

Милешти, лм, (Рес.) vide миљешти.

Милеш, m. Mannsname, nomen viri.

Милешева (Милешева), f. vide Мило-
шева.

Миливоје, m. Mannsname, nomen viri.

Милија, m. Mannsname, nomen viri.

Милија, f. Frauenname, nomen feminae.

Милијаш, m. Mannsname, nomen viri.

Милин, m. Mannsname, nomen viri.

Милина, f. das Liebfeln, gratia: не мо-
же од милине (n. п. да се нагледа
кога).

Милинко (Милинко), m. vide Миленко.

Милисав, m. Mannsname, nomen viri.

Милисав, f. Frauenname, nomen fe-
minae.

Милишар, m. 1 (у Сријему, у
Милишарац, рца, m. 1 Бачк. и у Бан.)
der aus der Militär-Grenze ist, homo
e regione militari.

Милишарија, f. vide милиција.

Милишарски, ка, ко, 1) Militar-, mi-
litaris. 2) militarisch, militari modo.

Милишти, лм, (Срем.) vide миљешти.

Милишисе, лисе, v. r. impf. n. п. ни-
шта ми се не мила, nichts freut
mich, arrideo.

Милиш, m. Mannsname, nomen viri.

Милица, f. Frauenname, nomen feminae.

Милиција (милиција), f. die Miliz (Ge-
gend), terra militum.

Миличица, f. dim. y. Милица.

Мило, n. die Lauge zum Kopfwaschen,
lixivium ad lavandum caput.

Мило, m. (Ерц.) Mannsname, nomen
viri.

Милован, m. Mannsname, nomen viri.

Миловање, n. 1) das Liebfosen, blandi-
tiae. 2) das Lieben, amatio.

Миловати, лујем, v. impf. 1) liebfos-
sen, blandior. 2) lieben, amo.

Милоје, m. Mannsname, nomen viri.

Милојица, m. cf. Злапоје.

Милојка, f. 1) das Majolica-Geschirr,
vasis fictilis genus. Тако у нашој ча-
сној Церовој (Церова, село у Рађе-
вини) све оке и милојке (у припо-
вијетки). cf. бокар.

Милојко, m. Mannsname, nomen viri.

Милокрван, вна, но, liebenswürdig,
dem man gut sein muß, amabilis: није
лијена, али је милокрвна.

Милорад, m. Mannsname, nomen viri.

Милосав, m. Mannsname, nomen viri.

Милослик, m. der Liebhaber, amasius.

Милосница, f. die Geliebte, amasia.

Милошт, f. 1) die Gnade, gratia, favor:

„На милости Царе господине —

2) die Liebe, amor; Liebesgabe, munus:

„Нема лица без првена винца,

„Ни радости без зелена венца,

„Ни милости без пућа јунака —

„Браћа сеју врло миловала,

„Сваку су јој милост доносила,

„Најпослије ноже оковане —

Милостив, ва, во, 1) gnädig, barm-

Милостиван, вна, но, 1) herzlich, ele-
ment. Боже милостивен ти помози
(говоре ђекоји Србли кадгођ узда-
ну и зијевну).

Милостиња, f. das Almosen, elemosyna.

Милош, m. Mannsname, nomen viri.

Милошева (Милешева и Миљешевка),

f. наместир у Ерцеговини (чини ми

се да је сад пуст). Колика је Ми-

лошева, да је пуна поскурица;

„Док начини цркву код Требиња

„Миљешевку на Ерцеговини —

Милошта, m. cf. злапоје.

Милука, f. Frauenname, nomen feminae.

Милун, m. Mannsname, nomen viri.

Милунка, f. Frauenname, nomen feminae.

Милулин, m. Mannsname, nomen viri.

Милунш, m. Mannsname, nomen viri.

Миљ, m. Mannsname, nomen viri.

Миља, f. 1) hup. v. Миљана и Милица.

Миљана, f. Frauenname, nomen fe-
minae.

Миљацка, f. вода, што тече кроз
Сарајево:

„Сарајево што си попавњело?

„Или те је куга поморила,

„Или Миљацка вода поплавила —

Миле, n. (сп.) das Lieb (was einem lieb ist), amor, deliciae:

„Oj љевојко миле моје! —

Милѣн, m. Mannsname, nomen viri.

Милѣшѣвка, f. (сп.) vide Милошева.

Милка, f. Frauennamen, nomen feminae.

Милко, m. Mannsname, nomen viri.

Мимо, vorbei, praeter.

Мимогрѣд, im Vorbeigehen, obiter, in transitu.

Мимонѣи (мимонѣи), идем (и мимонѣем), v. pf. vorbeigehen, praetere.

Мимонѣисе (мимонѣисе), идемсе (и мимонѣемсе), v. r. pf. с ним, bei einander vorbeigehen ohne sich zu sehen, praetere praeter amicum quin eum videam, aut ille me.

Мимонѣи, оѣм, vide мимонѣи.

Миндрос, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) узети кога на миндрос, durchstreifen, excutire.

Минае*, лѣта, n. Wolf, gens: пасје минае! Седамдесет и седам мин-лѣта.

Минѣуше*, f. pl. die Ohrgehänge, in-auris. cf. обоци.

Минѣушице, f. pl. dim. y. минѣуше.

Минѣј, m. das Minäon (Μινάιον) ein Kirchenbuch, menaeum.

Минѣјскѣ, ка, ко, 1) n. n. слова, sy-riacische Drucklettern, zum Unterschied von der Handschrift. 2) adv. wie gedruckt, ut in libris est impressum, 3) B. пише.

Минѣл, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Minute, minutum. cf. час.

Минѣуши, нем, v. pf. 1) vorbeigehen, nicht treffen, praetervolo. Опремаосе човек (који се био скоро оженио) на војску, а жена узврати коначу у иглу, да нешто зашије; но буди да није добро виђела, зато није могла одмагда уврзе, него промашала мимо ушнице иглене горѣћи: „Мини га сабља, мини га пушка“ као да муж рече да она њему враћа; али он опази шта је, па рече: „Минѣло је мене свако добро, кад сам ја тебе узео.“

Мило, мила, ло, lieb, carus.

Милољ (Милољ?) дан, ља дне, m. (Michaelis, festum Arch. Michaelis?) dies 29. Sept.

Милољшпак (Милољшпак), m. der den Erzengel Michael als Hauspatron verehrt, cliens Arch. Michaelis.

Мир, m. 1) der Friede, pax. 2) Friede, Ruhe, pax: сједи с миром (док ни је било с миром).

Мира, f. Frauennamen, nomen feminae.

Мирѣз*, m. die Erbschaft, hereditas: оспало му од мираза.

Мирѣн, рна, no. friedfertig, ruhig, quietus, mansuetus.)

Мирѣшчија*, m. der Erbe, heres.

Мирѣжање, n. das gegenseitige Küssen zu Weihnachten, exosculatio die Christi natalitio.

Мирѣжатице, амсе, v. r. impf. sich küssen (und den Frieden Gottes wünschen) zu Weihnachten, invicem se exosculari die natali Domini. cf. Божић.

Мирѣжитице, имсе, v. r. pf. sich küssen auf Weihnachten, exosculari se die natali Domini.

Мирѣн, m. Mannsname, nomen viri.

Мирѣње, v. 1) das Beruhigen, Frieden machen, pacificatio. 2) das (angenehme) Riechen, odor.

Мирѣја*, f. die Abgabe, vectigal. cf. пореза, дација, данак.

Мирѣс, m. der Wohlgeruch, odor.

Мирѣсѣвка, f. die Muskateller-Traube, Muskat-Traube, uva muscata. cf. шамѣаника.

Мирѣсѣње, n. das Riechen, odor et odoratio.

Мирѣсати, ишем, v. impf. riechen, oleo et odoror.

Мирѣши, им, v. impf. 1) (мирѣм) beruhigen, paco. 2) (мирѣм) riechen, oleo: мирѣ.

Мирѣшисе, имсе, v. r. impf. Frieden machen, de pace ago.

Мирѣјана, f. Frauennamen, nomen feminae.

Мирѣко, m. Mannsname, nomen viri.

Мирѣшѣ, f. die Friedfertigkeit, mansuetudo.

Мирѣвање, n. das Ruhigsein, quies.

Мирѣвати, рујем, v. impf. ruhig sein, sum quietus.

Мирѣдар, m. Mannsname, nomen viri.

Мирѣшѣја, f. vide копар.

Мирѣсѣв, m. Mannsname, nomen viri.

Мирѣсѣва, f. Frauennamen, nomen feminae.

Мирѣч, m. Berg (an der Donau), zwischen Porc und Brza palanka.

Мирѣчета, m. Mannsname, nomen viri.

Мисѣ, f. in dem Munde der griechischen Serbier (und Bosnier) eine lateinische Kirche, templum Latinorum. У Зворнику има једна зидина, која се зове Маѣарсѣка мисѣ.

Мисѣо, сан, f. der Gedanke, cogitatio.

Мисѣр*, m. Aegypten, Aegyptus, terra Mizraim.

Мисѣраѣа, f. eine Art von Kürbis, cucurbitae genus.

Мисѣрка, f. vide будија.

Мисѣрѣшѣја, f. die Aegyptierin, Aegyptia.

мјестимнице (н. п. је је то); показао му мјестимнице; одвео га мјестимнице.
 Мјесто, н. (Ерц.) 1) der Ort, Platz, 2) (у Ерц.) vide варош. 3) мјесто мене, Stadt, Stelle, locus.
 Мјешај, м. (Ерц.) vide мијешња.
 Мјешаја, м. (Ерц.) der Mundbäcker, pistitor domesticus.
 Мјешаоница, ф. (Ерц.) das Zimmer (der Ort), wo Brot bereitet wird, pistri-na (?).
 Мјешетина, ф. augm. в. мјешина.
 Мјешина, ф. (Ерц.) 1) der Balg, pellis. 2) der Schlauch, uter.
 Мјешиница, ф. dim. в. мјешина.
 Мјешовити (мјешовито), та, то, (Ерц.) gemischt, mixtus.
 Мјешчик, м. dim. в. мије.
 Млава, ф. 1) nom. propr. eines Flusses in Serbien. 2) nom. propr. der Gegend an der Mlava.
 Млавити, им, в. impf. schlagen, verbero: млави га кица; млавити кога батином.
 Млавање, н. dñs Schlagen, verberatio.
 Млад (comp. млаћ), да, до, jung, juvenis.
 Млада, ф. die Braut, sponsa (ein volles Jahr nach der Hochzeit noch).
 Младѝ неђеља, ф. die Neumondwoche, hebdomas interlunis.
 Младачна крава, ф. die Sommerkuh, vacca aestiva.
 Младеж, ф. die Jugend, juvenus, juvenes.
 Младеж, м. (једини говоре, као н. п. по Бачкој, мадеж), das Muttermal, naevus.
 Младен, м. Mannsname, nomen viri.
 Младѝнци, наца, м. pl. 1) die Brautleute, junge Eheleute, sponsus et sponsa, juvenis maritus et marita. 2) das Fest der unschuldigen Kinder, dies festus occisorum ab Herode innocentium.
 Младин, на, но, der Braut, sponsae.
 Младина, ф. der Neumond, novilunium (ist mehr als die мијена, etwa das erste Viertel).
 Младитице, имсе, в. г. impf. sich jung machen, juventutem affecto.
 Младѝћ, м. der Jüngling, juvenis.
 Младница, ф. dim. в. млада.
 Младница, ф. 1) die Sprosse, der Sprößling, surculus. 2) eine Art Flussfisch, piscis genus.
 Младовање, н. der Brautstand, status sponsae.
 Младоваши, дујем, impf. Braut seyn, sum sponsa.
 Младжења, м. der Bräutigam, sponsus.

Младжењин, на, но, des Bräutigams, sponsi.
 Младжењски, ка, ко, 1) Bräutigams-, sponсорum, nuptialis. 2) adv. wie ein Bräutigam, more sponsi.
 Младолик, ка, ко, jungen Gesichtes, faciei juvenescentis.
 Младост, ф. die Jugend, das Jugendalter, juvenus, aetas juvenilis.
 Млаћ, м. junger Weinberg, vinea recens, cf. сад.
 Млаћан, на, но, dim. в. млад:
 „Не удрише млаћано Бугарче —
 Млаћен, м. (Ерц.) vide Младен.
 Млаћење, die Affectation, jung seyn zu wollen, affectatio juventutis.
 Млаз, м. (soviel auf einmahl hervor-schießt, wenn man misset, daher) при млаза крви ударише из њега, multus (?).
 Млаћ (comp. млаћ), ка, ко, laui, tepidus.
 Млапање, н. das Umhereschlagen, jactatio e. g. caudae.
 Млапати, ам, в. impf. herum-schlagen, jacto: млапа руком, као кобила репом, von einem der ungeschickt Kreuz schlägt.
 Млапини, им, в. impf. 1) dreschen, trituro. 2) н. п. јабуке, крушке, орае, herabbeuteln (батином), decutio roma ex arbore. 3) dreschen, i. e. schla-gen, contundo.
 Млапиншума, м. пјевају и приповиједају, да је, прије 100 година, некакав Њемачки ценерао Станиша Млапиншума (или у пјесмама Обор-Млапиншума, и Млапиншума обор-ценерао) узео од Турака Нови пазар, и у њему сједио чипау зиму; и да су с њим (кад се вратио напруг) дошле Цимиротке у Сријем (са својим кнезом — или кнежевим сином, а кнез је умрѝо у пушту — Илијом Радоњићем. Тај се Илија Радоњић вратио опет напруг, и онамо се шукао с Турцима):
 „А Станиша Обор-Млапиншума,
 „Он отиде шер' Новом пазару
 „Те расправи Босну од Спамбола—
 „Млапиншума обор-ценерао!
 „Шта ти радиш усред земље
 Турке?
 „Бабури нам на Беч ударише —
 (кад га је звао Кесар напруг).
 Млапнути, нем, в. pf. einen Schlag versehen, percutio.
 Млаћеница, ф. сир, што се гради од тропе, што остане од скорупа кад се препира. Од таковога сира начине жене као колачиће, па спремају чобаница за ужину.

Млаћење, п. 1) das Dreschen, triturationio. 2) das Herabschlagen, decussio.

3) das Dreschen, (Schlagen), contusio.

Млачење, п. das Laumaßen, calefactio modica.

Млачина, ф. die Lauheit, tepiditas.

Млачити, им, в. impf. lau machen, tepidum reddo.

Млекар, м. (Рес. и Срем.) vide мљекар.

Млеко, п. (Рес. и Срем.) vide млијеко.

Млешак, тка, м. (ст.) vide Млещи.

„У нашему Млешку бијеломе —

„У бијелу Млешку Лапинском —

Млешачки, ка, ко, 1) venetianisch, venetus. 2) adv. venetianisch, more Veneto.

Млешачкиња, ф. die Venetianerin, Veneta.

Млешак, тка, ко, н. п. чоа, schwach andfüßeln, debilis (de panno).

Млещи, Млешака, м. pl. Benedig, Venetiae.

Млешан, чна, но, (Рес. и Срем.) vide млијечан.

Млешанин, м. der Venetianer, Venetus.

Млешар, м. (Рес. и Срем.) vide мљекар.

Млешац, чца, м. (Рес. и Срем.) vide млијечац.

Млешика, ф. (Рес. и Срем.) vide мље-
чика.

Млешница, ф. (Рес. и Срем.) vide мли-
јечница.

Мливо, п. (у Ерц.) vide брашно:
сапрѣо га у мливо.

Млијеко, п. (Ерц.) die Milch, lac.

Млијечан, чна, но, н. п. крава, milch-
reich, dives lacte.

Млијечац, чца, м. Fischmilch, lac pi-
scis.

Млијечница, ф. (Ерц.) eine Art essbaren
Schwammes (Milchschwamm, Pfeffer-
schwamm).

Млин, м. vide воденица.

Млинар, м. vide воденичар:

За млинара не би ни динара —

Млим, ин; млидија, (Ерц.) meinen,
orinog (cf. мислиши):

„Млидијаше у њему је благо —

„Јер Босанци Турци млидијау —

Млишав, ва, во, човек, lau, ohne
Kraft und Munterkeit, seguis.

Млишоња, м. ein млишав човек.

Млогѣ, га, го, mancher, complures.

Млого (comp. више), viel, multo.

Млогозналица, ф. der Vielwiffer, mul-
tiscius.

Млогознао, нала, ло, vielwifferisch,
multiscius: ни многознали!

Мложење, п. das Vermehren, Häufen,
incrementum.

Мложина, ф. die Menge, multitudo (als
Gegensatz von маина)

Мложити, им, в. impf. vermehren,
augere.

Мложитице, имсе, в. г. impf. sich ver-
mehrten, augeri, succresco.

Мложина, ф. vide мложина.

Мложине, п. die Menge, multitudo.

Млѣзинац, нѣа, м. der Letztgeborene,
filius postremus.

Млѣзиница, ф. die Letztgeborene, filia
postrema.

Млѣкар (мљечар?) м. (Ерц.) зграда,
ће се ражјева млијеко, die Milch-
kammer.

Млѣскѣње, das Schnalzen mit den Lip-
pen (wie die Schweine beim Fressen),
sonitus manducantis porci.

Млѣскаши, мљештем, в. impf. mit
den Lippen schnalzen, beim Essen, man-
do cum sonitu.

Млѣти, мељем, в. impf. mahlen,
molo.

Млѣчар, м. (Ерц.) 1) der Milchhänd-
ler, lactarius. 2) das Milchmaul, amans
lactis. cf. мљекар.

Млѣчка, ф. (Ерц.) die Wolfsmilch, eu-
phorbia Linn.

Моба, ф. код Срба је обичај, да иду
љепи, у неке свеце, кад не смију
себи радити, газдама на мобу,
т. ј. без плаће, само за јело и за
пиће. Највише иду на мобу не жа-
њу (ријетко косе, копају кукурузе,
купе сијено или шљиве — кашпо
се и преде на мобу —): зато се
жешелачке пјесме зову и мобар-
ске пјесме. На мобу највише
иду млади момци, ђевојке и младе,
и свако се обуче и накипи, као на
васкрсеније, или на цвијети, кад
иде цркви или намаспиру, па ци-
јели дан жањући пјевају, чепају-
се, шалесе и веселесе, а послје
вечере играју и пјевају до неко до-
ба ноћи. На неким мјестима (као
у Сријему) кад дожању живу на поћу
кући на вечеру, онда ђевојке на-
чине од марама барјаке, па онако
с барјацима иду пјевајући, као как-
ви сватови или војници; кад дођу
пред кућу, онда пободу барјаке у
земљу. Моба се обично купи на
мреку, и домаћин преба да је час-
ти као кад слави крсно име (зато
свагда и зову газде на мобу: заш-
то сиромаси не мају чим да час-
те). На мобу дођу и пријатељи
из других села, и сваки доведе са
собом по неколико момчади, ђево-
јака и млади. На мобу се опима-
ју које ће ноћи.

„Жетву жела моба Тодорова —

„На крај, на крај моја силна мобо—

„Бул кадуна мобу сакупила —

Мобар, м. der auf der моба arbeitet,
operis adjutor gratuitus.

Мобарица, f. die Arbeiterinn auf der
моба, adjutrix gratuita:

„Мобарице моје другарице!

„Удрите га колом и диачеком —

Мобарскѣ, ка, ко, 1) н. п. pjesme,
cf. моба. 2) adv. wie ein мобар, ut
мобар.

Могу, (можеш и мореш, може и
море, можемо и моремо, можете и
морете, могу) ich kann, possum.

Могѣ, ха, ће, } möglich, possibi-
Могѣан, ана, но, } lis.

Модар, дра, ро, blau, lividus.

Модрина, f. die Bläue, das Blau livor.

Модритисе, имсе, v. impf. blau sein,
liveo.

Модрица, f. der blaue Fleck, livor.

Можданѣк, м. онај кани, што др-
жи наплатке један за други.

Мождина, f. (augm. v. мозак) мозак
из костију, das Knochenmark, medul-
la ossis.

Мозак (и мѣзак), мозга, м. das Hirn,
cerebrum.

Мој, моја, моје, 1) mein, meus. 2)
scherzhaft als Gegentheil von немој:
А. Немој

Б. Мој, Бога ми.

Моја, м. (Рес. и Срем.) vide Мојо.

Мојасин, м. Art Ausfages, leprae genus.

Мојѣње, н. das Behaupten daß etwas
mein ist, arrogatio.

Мојини, им, v. impf. sagen daß einer
(etwas) mein ist, meum dico esse; да-
хер дао Zweidentige: ја га и својим
и мојим, (а он се одриче).

Мојо, м. (Ерц.) hur. v. Мојсило.

Мојсило, м. Moyses, Moses.

Мојсна, м. Moyses (in den Volkserzäh-
lungen vom Цар Мојсна), Moyses.

Мокар, кра, ро, наѣ, udus, madidus.

Мокраѣа, f. (in anständiger Rede) der
Urin, urina.

Мокрење, н. 1) das Neßen, madefa-
ctio.

Мокрина, f. die Nässe, mador, udor.

Мокриши, им, v. impf. 1) neßen, ma-
defacio. 2) harnen, mejo.

Мокритисе, имсе, v. r. impf. harnen,
lotium reddo.

Моленије, н. (ст.) das Beten, Flehen,
preces ad Deum: прими Гошпде
Боже моје мало моленије за вели-
ко име швоје (кад се моле Богу).

Молер, м. der Maler, pictor.

Молеров, ва, во, des Malers, picto-
ris.

Молеровица, f. die Malerin, Malers-
frau, uxor pictoris.

Молерскѣ, ка, ко, 1) Maler-, picto-
rum. 2) adv. wie ein Maler-, more
pictoris.

Молѣбѣг, м. (комич, in der Anekdote
von der Türkin, die den serbischen
Mönch so bezeichnet statt bogomošan).

Молишва, f. 1) das Gebet, preces. Код
Срба кад се које разболи, слабо
празе лекара, него попа или калу-
ђера да му чапи молишву малу
или велику: мала се молишва ча-
пи од главе, од грознице и од
други којекакви мали болести; а
велика кад човек није при себи, не-
го бунца и плашсе. Мала је мо-
лишва до скоро била у Србији за
марјаш, а велика за грош, а сад
ваља да су и оне поскупиле. 2)
ићи на молишву, sich vorsegnen lassen
(von den Wöchnerinnen nach 40 Tagen),
purificor.

Молишвениа чаша, f. Кад сватови
дођу ђевојачкој кући и сједу за
сто, онда (по обичају) оцац ђевојач-
ки донесе нову чашу, те из ње
пију у здравље. Потом шу чашу
спreme уз ђевојку и на вјенчању
запоје из ње вином момка и ђевој-
ку, и то се зове молишвениа
чаша. После вјенчања млада ос-
тави молишвену чашу, и чува је
(спомена ради) до смрти:

„Те узима чашу молишвену, —

Молиши, им, v. impf. кога bitten,
rogo.

Молишисе, имсе, v. r. impf. коме, bit-
ten, rogo; Богу, beten, precor. Срб-
ли се обично моле Богу трипут
на дан: у јутру кад устану, у вече
кад оће да вечерају, и после ве-
чере кад оће да спавају. У јутру се
моле Богу кад које устане, по-
сле вечере кад које доспије да
спава, а пред вечеру (сви се моле
заједно: мушкарци (пошто се уми-
ју: зашто се обично свагда пред
јело умивају по рукама, а по варо-
шима и после једа, као и Турци)
стану напријед, а жене и деца за
њима; и ниједно не смеје преста-
ти ни сјести, док старјешина
не сврши. Они се не моле Богу
једнако, него што које зна оно
и говори (шапћући; само старје-
шина може говорити мало по бо-
ље, да се чује), и што жели оно и
иште (н. п. ја сам слушао ће се
моја мами моли Богу за мене и за
мог брата, да јој будемо живи и
здрави и срећни. Тако сестра, ако

је опремила браћа на војску, моли се Богу да јој здраво дође и ш. д.); многи овако почињу: „Да се са спраом помолимо и покло- нимо Господу Богу и Богородици, благоме Ристу и часноме крсту“ Уочи неђеље, и у очи велики празника, запале воштану свијећу и прилијепе за зид, па узме старјешина вапре и тамљана, те окади најприје свијећу (и икону ако имају), потом се окаде сви редом, и молесе Богу према свијећи.

Осим тога Србљин има обичај рећи: Боже помози и прекрстисе: кад сједе за прпезу да једе; кад оће да устане иза прпезе (но тадај каже: Бог да поможе и да наспори); кад оће да се напије ракије или вина; кад оће да леже спавати; кад оће да узјаше на коња и кад кине; кад што почиње радити, онда само рече: Боже помози, а не крстисе; шако и кад оће да се напије воде; кад зијевне и кад уздане онда рече: Боже милоспиви ми помози, или жива Богородице ми помози; а кад уговара што да ради, или да иде куда, онда рече: ако Бог да, или ако Бог да здравље. и ш. д.

Моловање, н. das Malen, pictio.

Моловати, лујем, v. impf. malen, pingo.

Мољац, љца, die Motte, Schabe, tineas.

Мољба, н. 1) das Bitten, rogatus. 2) das Beten, precatio.

Мома, f. (сп.) vide жевојка. Удаласе мома да је није дома;

„Ајде мома да идемо дома — Im Bulgarischen überhaupt statt жевојка. 2) Frauenname, nomen feminae.

Момак, мка, m. 1) der Jüngling, Bursche, juvenis. 2) der Knappe, Knecht, puer, miles: кумовски момак; Кара Ђорђијини момци.

Момачки, ка, ко, 1) Jünglings-, juvenilis. 2) Burschen-, Knappen-, puerorum. 3) adv. wie ein moмак, more juvenis, pueri.

Момашинство, n. der Burschenstand, famulus, militia.

Момџр, m. Mannsname, nomen viri.

Момков, ва, во, des момак, juvenis.

Момковање, n. der Jünglingsstand, adolescentia, status juvenilis.

Момковати, кујем, v. impf. ein момак sein, sum juvenis, puer, miles.

Момчад, f. (coll.) } die Burschen pu-

Момчадија, f. (coll.) } cri, juvenes.

Момче, ета, n. das Burschlein, adolescentulus.

Момчекања, f. augm. v. момак.

Момчило, Mannsname, nomen viri.

Момчина, f. vide момчекања.

Момчић, m. dim. v. момак.

Мор*, adj. indecl., dunkelblau, fusco-coeruleus:

„Који носи мор доламу —

„Мор доламу на грбава леђа —

Мора, f. авет, што приписује људе ноћу у спавању, der Alp, ephialtes, incubus.

Морава, f. 1) вода, што пече кроз Србију, и ушјече у Дунаво код Кулича ниже Смедерева. 2) die Gegend der Morawa. 2) Frauenname, nomen feminae.

Моравица, f. dim. v. Морава 3.

Моравци, ваца, m. pl. намастир у Србији:

„Моравцима цркви допадоше

„И ту аци беру погубише —

Морање, n. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Miß, necessitas: ако неће сам (од своје воље), а он ће под морање (у Србији би казали: оће ако му се и не ће).

Мораст, ма, мо. vide мор.

Мораши, ам, v. impf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. а у Србији, у Босни и у Ерц. говорисе (мјесто мора) ваља, преба, н. п. ваљати ићи (преба ићи); преба да буде и ш. д.) müssen, oportet me —, cogor.

Морач, m. eine peterisähnliche Pflanze, herbae genus.

Морача, f. 1) ријека у Ерцеговини.

2) намастир (у Ерцеговини).

Море, n. das Meer, mare.

Море! interj. С овом се ријечи показује као неко старјешинство (као мало мање него са бре!). Кад рече раван равноте море! онда жекоји (особито жеца и момчад) одговори: „Море ни до кољена, а говна до ушију.“ А кад рече млађи старјему море! онда онај пита: „Ко је твој море?“ па оће онога шаком за враш.

„Море Марко! не ори друмова.

„Море Турци! не газте орања —

Морекане, n. das more-sagen, usurpatione vocabuli more.

Мореканисе, амсе, v. r. impf. more-sagen.

Морџе, n. 1) das Töden, trucidatio. 2) das Ermüden, defatigatio.

Мореш, море, cf. могу.

Морија, f. (сп.) vide кура:

„Кад морија Моснар поморила —

Морити, им, v. impf. 1) tödten, inter-
imo. 2) ermüden, fatigo.

Морѣш, m. die Marosch, Marisus.

Морскѣй, ка, ко, Meer-, See-, ma-
rinus.

Моруна, f. der Haufen, acipenser huso
Lin.

Моруница, f. dim. v. моруна.

Моруѣй, ѣа, ѣе, Haufen-, husonis.

Москов, m. der Russe (Moskowiter),
Russus.

Московија, f. vide Московска:

„Полежала два врана гаврана

„Од Озије преко Московје —

Московити, им, v. impf. russifiziren,
facio esse Russum.

Московитисе, имсе, v. r. impf. russifi-
ren, russizo.

Московѣев, ва, во, des Moskov,
russi.

Московѣње, n. das Russifiziren.

Московска, f. Rußland, Russia.

Московский, ка, ко, 1) russisch, rus-
sicus. 2) adv. russisch, more russo.

Мост, m. die Brücke, pons.

Мостар, m. Stadt in der Herzego-
wina.

Мостаранин, m. } човек из Мос-
Мостарац, рца, m. } тара.

„Мостаране до мора јунаке —

„На Мостарце до мора јунаке —

Мостарлија, m. vide мостарац.

Мостарски, ки, ка, Mostarer.

Мосур, m. велика цијев дрвена, што
жене на њу мошају пређу (кад оће
да снују)

Мосурић, m. dim. v. мосур.

Мопање, n. das Haspeln, ductio filo-
rum in rhombum.

Мопаши, ам, v. impf. haspeln, ducio
fila in rhombum.

Мописка, f. die Hasse, Haue, ligo.

Мописка, f. die Auflösung des Räthsels, мо-
писка und шиква auf einmal zu sagen:

А. Реци ми у један пуш шиква и
мописка.

Б. Мописка.

Мописица, f. dim. v. мописка.

Мописиѣй, на, но, n. п. уши, држа-
лица, der Haue, ligenis.

Мописка, f. die Stange, pertica.

Мошовило, n. 1) der Haspel, die Wei-
se, rhombus. 2) мошовило пређе.

Мошовилоца, n. dim. v. мошовило.

Мошрење, n. die Aufsicht, das Sehen
auf etwas, inspectio.

Мошрити, им, v. impf. zusehen, in-
tueor.

Мок, f. die Kraft, vires.

Моћан, кна, но, fräftig, stark, forbis.

Моћи, могу, vermögen, können, pos-
sum. cf. могу.

Мочар, f. die Nässe vom Regen, udor.
Мочаран, рна, но, n. п. вријеме, наф,
udus a pluviiis.

Мочило, n. вир, ње се кисели кућеља
лан, die tiefere Stelle eines Baches,
im Flachs darin zu rösten, locus lu-
minis ad macerandum linum.

Мочионица, f. неколико ручица ку-
ћеље, или лана, што се свеже за-
једно (као сноп) кад се меће у мо-
чило, ein Bund Flachs zum Rösten,
fasciculus lini macerandi: мокар као
мочионица.

Мочица, f. dim. v. мотка.

Мошње, f. pl. der Hodensack, scrotum.

Мошњице, f. pl. dim. v. мошње.

Моштаница, f. 1) vide бремена. 2) на-
маспир негђе у Босни (може бити
да је сад и пуста):

„Моштаницу у Крајини љупој —

Мошпи, f. pl. die Reliquien (Gebeine) der
Heiligen, sanctorum reliquiae (ossa).

Мрав, m. die Ameise, formica.

Мравак, ека, m. hyp. v. мрав.

Мравињак, m. der Ameisenhaufe, acer-
vus formicinus.

Мравињѣй, ѣа, ѣе, Ameisen-, formicae.

Мравић, m. dim. v. мрав.

Мражње, n. das Verfeinden, inimicitia-
rum susceptio, aut excitatio.

Мражња, f. die Verfeindung, inimicitiae
susceptae, aut excitatae.

Мраз, m. der Frost, gelu. (Како му по-
каза, или како га виђе) паде му
мраз на образ.

Мразити, им, v. impf. verfeinden, ini-
micum reddo.

Мразитисе, имсе, v. r. impf. с ким,
сѣх mit jemand verfeinden, cum aliquo
inimicitias suscipio.

Мразовит, та, то, n. п. зима, fast,
frigidus, z. B. Winter

Мрак, m. die Finsterniß, tenebrae.

Мрака, f. die kleinste Menge, drachma (?):
нема ни мраке.

Мрамор, m. der Marmor, marmor.

Мраморје, n. (coll.) Marmorwerk, mar-
mora:

„Седлом биле о јаворје,

„А конином о мраморје —

Мрасав, ва, во, мафиг im Gesicht.

Мрасе, f. pl. Mafen, maculae, verrucae.

Мрачак, чка, m. hyp. v. мрак.

Мрачан, чна, но, finster, obscurus.

Мрачење, n. das Finsterwerden, obscu-
ratio.

Мрачитисе, чисе, v. impf. finster wer-
den, obscuror, tenebrae ingraunt.

Мрва, f. 1) ein Brosamen, micula. 2) не-
мани мрве, ne mica quidem, kein Bros-
samen! (auch keinen Tropfen).

Мрвити, им, v. impf. bröseln, friso.

Мрвица, f. dim. v. мрва. Ко не купи мрвице, не ће стецки пунице.
 Мрвичку, vide мреке.
 Мрвкѣ, ein kleinwenig, pauxillum.
 Мрвљѣње, n. das Bröseln, friatio.
 Мрвчицѣ, dim. v. мреке.
 Мргодитице, имсе, v. г. impf. fr. ein finstres Gesicht machen, obscuro vultum.
 Мргођѣње, n. das Finstern, vultus obscurus.
 Мрдање, n. vide врдање.
 Мрдаши, ам, vide врдаши.
 Мрднути, нем, vide врднути.
 Мрђен, m. Mannsname, nomen viri.
 Мрежа, f. das Netz, rete.
 Мрежица, f. dim. das Netzchen, reticulum.
 Мрена, f. 1) eine Art kleinen Fisches, pisciculi genus. 2) Frauennamen, nomen feminae.
 Мреница, f. dim. v. мрена.
 Мрѣст, f. (Рес. и Срем.) vide мријест.
 Мрѣститице, стисе, (Рес. и Срем.) vide мријеститице.
 Мрѣти, ем, мрѣо, (Рес. и Срем.) vide мријети.
 Мрѣшѣње, n. (Рес. и Срем.) vide мријешѣње.
 Мржење, n. das Hassen, odium.
 Мржња, f. der Haß, odium.
 Мрзак (comp. мржѣ), ска, ко, zuwider, molestus.
 Мрзати, им, v. impf. 1) на кога, einen hassen, odi. 2) то ме мрзи, das ist mir zuwider. Мрзи га као слијенца пара.
 Мријест, f. (Ерц.) der Rogen von kleinen Fischen, ova pisciculorum. cf. икра.
 Мријеститице, стисе, v. г. impf. (Ерц.) sich begatten, coeo (von Hühnern, Enten).
 Мријети, рем, мрѣо, v. impf. (Ерц.) sterben, morior.
 Мријешѣње, n. (Ерц.) das Begatten (der Hühner), coitus.
 Мрк, m. das Begatten der Schafe, coitus ovium. Нема мрка без дебела брка.
 Мрк (comp. мрчѣ), ка, ко, schwarz, ater. cf. црн.
 Мркање, n. das Begatten der Schafe, coitus ovium.
 Мркатице, мрчесе, v. г. impf. m. j. овца, sich begatten, coeo.
 Мркава, f. die gelbe Rübe, Möhrrübe, daucus Linn.
 Мркаѣ, ла, ло, schwarz, ater: мркан, мрак.
 Мрков, m. der Rappe, equus ater. vide вранац.

Мрковљев, ва, во, des Rappen, equi atri.
 Мрколаст, та, то, schwärzlich, nigellus, subniger.
 Мркоња, m. der schwarze Ochse, bos ater.
 Мркоњин, на, но, des schwarzen Ochsen, bovis atri.
 Мркуља, f. eine schwarze Kuh, vacca nigra.
 Мркуљин, на, но, der schwarzen Kuh, vaccae atrae.
 Мркуша, schwarze Stute, equa nigra.
 Мркушин, на, но, der schwarzen Stute, equae atrae.
 Мркша, m. Mannsname, nomen viri.
 Мрљање, n. das Durchstreichen, deletio, scripti inductio.
 Мрљати, ам, v. impf. durchstreichen, deleo scriptum.
 Мрмлање (мрмљање), n. das Murmeln, murmuratio, mussitatio.
 Мрмлати (мрмљати), ам, v. impf. murmeln, mussito.
 Мрнѣње, n. das unverständliche Plappern (z. B. des stammelnden Kindes, des Sprachfremden), blateratio.
 Мрнѣти, ам, v. impf. unverständlich daherplappern, blatero.
 Мрс, m. Fleischspeise (im Gegensatz der Fastenspeise), cibus carnarius (?).
 Мрсак, ска, m. ein Fleischtag, dies carnarius (?).
 Мрсан, сна, но, n. п. лонац, јело, zu Fleischspeisen gehörig, carnarius.
 Мрсинѣтка, f. und m. der am Freitage Fleisch ißt, qui die veneris non abstinet a carnibus.
 Мрсити, им, v. impf. 1) Fleischspeisen essen, vescor carnibus. 2) козе, овце, ihm Salz zu lecken geben, dare sal lambendum. 3) конце, Звирн verwickeln, verwirren, perturbo.
 Мрситице, имсе, v. г. impf. Fleisch essen, vesci carnibus.
 Мрснѣ, на, но, n. п. дан, Fleischtag (im Gegensatz von Fasttag), dies crassa (?).
 Мрт, cf. мрт мрт.
 Мртав, тва, во, todt, mortuus.
 Мртац, мрта, m. der Todte, die Leiche, funus.
 Мртачкѣ, ка, ко, vide мртвачки.
 Мртва коса, f. eine Verhärtung unter der Haut.
 Мртвац, m. vide мртац.
 Мртвачкѣ, ка, ко, 1) Leichen-, Todten-, funebris. 2) adv. wie eine Leiche, ut funus.
 Мртвица, n. die Schlassucht, lethargus.
 Мртвоујало, m. ein schlaffer Mensch, ohne Kraft und Leben, socors.

Мрцин, на, но, von verrecktem Vieh, morticinus.

Мрцина, f. das Aas, cadaver.

Мрцинити, им, v. impf. zum Aase machen, reddo cadaver.

Мрцинитисе, имсе, v. r. impf. zum Aase werden, fieri cadaver.

Мрчање, n. 1) ein kleines Kopfwieh, dolor capitis. 2) das Uebel: zu sprechen seyn auf wen, der Groll, simultas.

Мрчати, чим, v. impf. 1) мрчи ми глава, mein Kopf ist nicht ganz wohl. 2) мрчи на њега, er ist übel auf ihn zu sprechen, succenset illi.

Мрчење, n. das Schwärzen, denigratio.

Мрчити, им, v. impf. schwärzen, nigrum reddo. Или куј, ил' не мрчи гаџа.

Мрша, f. die Magerkeit, macies.

Мрша, f. die Magere, macra.

Мрша, m. (Рес. и Срем.) vide мршо.

Мршав, ва, во, mager, macer.

Мршавити, ем, vide мршати.

Мршављење, n. vide мршање.

Мршање, n. das Abmagern, macies.

Мршати, ам, v. impf. mager werden, macesco.

Мршење, n. 1) das Fleischessen, esus carniū. 2) das Verwirren (von Garn), intricatio.

Мршо, m. (Ерц.) ein magerer Mensch, macer.

Мршталица, f. der Knorpel, cartilago.

Мршћење, n. das Runzeln der Stirne.

Мрштитисе, имсе, v. r. impf. die Stirne runzeln, frontem corrigo.

Мџа, f. die Fliege, musca.

Муамед, m. Mohammed, Mohammedus.

Муамедлија, f. das Buch von Mohammed, liber de Muhammedo. Муамедлија је написана Руснјским језиком, и налази се по намастирима у Србији и у Српјему.

Муамедов, ва, во, Muhammeds, Mohammedis.

Муамедовац, вца, m. der Mohammedaner, Mohammedanus.

Муанат, та, то, n. n. од зиме, од врућине, zu empfindlich (gegen Kälte, Hitze), impatiens frigoris, caloris.

Муање, n. das Stugig seyn, obstinatio.

Муар, f. panicum viride.

Муаритисе, n. Acker, wo einst муар gebaut war, ager olim panico viridi consitus.

Муасџра*, f. die Blockade, Belagerung, obsessio.

Муанисе, амсе, v. r. impf. стуген, стугиг се, contumax sum.

Мува, f. vide муа.

Мудар, дра, ро, weise, sapiens.

Мударац, рца, m. der Weise, Philosoph, sapiens.

Мудат, та, то, 1) mit Hoden versehen, testiculatus. 2) wohlbeholdet, bene testiculatus.

Мудача, f. vide јажара.

Мудашце, цема, m. dim. v. мудро.

Мудо, n. die Hode, testiculus.

Мудрање, n. das Weisewerden, incrementum sapientiae.

Мудрати, ам, v. impf. weiser werden, incipio sapere: мудра дијеме.

Мудрина, f. die Weisheit, sapientia.

Мудрица, f. ein gescheiter Kopf, callidus.

Мудровање, n. die Affectation der Weisheit, affectatio sapientiae.

Мудровати, рујем, v. impf. den Weisen spielen, sapio, affecto sapientiam: шта ти мудрујеш, sagen die Geisteslen zu dem, der nicht mitmachen will.

Мудрост, f. vide мудрина.

Мудрота, f. (см.) vide муарина:

„О твојој лепој лепоћи,

„О твојој мудрој мудрости —

Муж, m. der Ehemann, maritus.

Мужевљн, ља, ље, des Ehemannes, mariti.

Мужјак, m. das Männchen (bei den Vögeln), mas avium,

Музара, f. m. j. крава, овца, коза, Melz, multraria.

Музење, n. das Melzen, mulctus, mulsura.

Музлица, f. die Melkfaße, multra.

Музбвна крава, f. cf. музара.

Мујезин*, m. der Rufer zum Gebet (bei den Türken)

Мџ, m. (см.) das Verstummen, silentium:

„Мучи вилао, муком се замукла —

Мука, f. 1) die Pein, cruciatus. 2) муке, die Fester, quaestio, equuleus: ударна (или метнула) га на муке.

Мукадем* појас, m. Art vornehmen Gürtels, cinguli (zoniae) genus:

„Па припаса мукадем појаса —

Мукает*, adj. indecl. aufmerksam, attentus: буди мукает, не ћиш ли га ће виђети, gib acht, ob —; чему си ти мукает? was suchst du, begehrtst du? cf. назор.

Муктадија*, m. vide Бадавадија.

Мџке*, vide Бадава.

Мула*, m. 1) der Mollah, doctus Turcarum, judex. 2) Сарајевски, die oberste Regierungsperson, judex.

Мулаалук*, m. das Gebiet des Mollah von Sarajewo, provincia mollae:

„По Зворнику и по Мулаалуку —

Муланн, на, но, des Mollah, mollae.

Муланница, f. die Frau des Mollah, mollae uxor.

Мулије, f. pl. у аљне око цепова.

Муљало, n. die Stange, um die Trauben im Bottich zu zerstampfen, pertica uvis contundendis.
 Муљање, n. das Stampfen der Trauben, tunsio uvarum.
 Муљати, ам, v. impf. н. п. грође, Trauben stampfen, contundo, contero uvas.
 Мумаказе*, f. pl. die Lichtscheere, Lichtzange, Lichtschänze, emunctorium.
 Мумлање (мумлање), n. vide мрмлање.
 Мумлаати (мумлаати), ам, vide мрмлаати.
 Мунара*, f. das Minaret, turricula templi turcici:
 „А мунаре попасть паучина —
 Мунути, нем, v. pf. hineinschießen (ins Haus), irruo, feror.
 Муња, f. der Bliß, fulgor.
 Мур*, m. vide печат.
 Мурасела*, f. der Vorladebrief, evocatoriae judicis.
 Мурасин, та, то, Iosivenfarbig, comprovasin, та, то, floris amurcarii?
 Мурдар*, liederlich, unreinlich, dissolutus, negligens.
 Муркен*, m. Tinte (in fester Gestalt, wie Tischerleim), atramentum. 2) Frucht einer Pflanze, womit die Frauen die Stiefchen zeichnen, atramenti genus aliud.
 Мурленсати, лешем, v. pf. и. impf. vide запечатиати, печатиати:
 „Кудуз пише, Путиник мурленше —
 Муру, cf. шуру муру.
 Мусебеда*, f. vide биједа.
 Мусебедити, им, vide биједити.
 Мусебедија*, m. der Verläumder, calumniator.
 Муселим*, m. der Musselim (Art türkischer Oberprofsen), praetoris turcici genus.
 Муселимов, ва, во, des Musselim, musselimi.
 Муселимовац, вца, m. einer von des Musselims Leuten, homo musselimi.
 Муселимски, ка, ко, Musselim-, musselimicus.
 Муселман*, m. der Muselman, musulmanus (orthodoxus).
 „На Бошњак, Турке муселмане —
 Муст, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Most, mustum, cf. шира.
 Мустаћ, m. vide брк.
 Мушн, музем, v. impf. messen, mulgeo.
 Мушав, ва, во, vide муцав.
 Мушавија*, m. der Bearbeiter von Ziegenwolle, qui e lana caprina ephippia, saccos cet. conficit.
 Мушан, пина, но, trüb, turbidus.
 Мушеж, m. das Trübe, aqua turbida.
 Мушити, им, v. impf. 1) trüben, turbo. 2) verwirren, turbo.

Муштинисе, имсе, v. r. impf. sich umhertreiben, circumcurso.
 Мушлак*, vide јамачно, занста.
 Мушлат, m. vide мушеж.
 Мушлање, n. vide мукење.
 Мушлати, ам, v. impf. vide муштини.
 Мушлатисе, амсе, v. r. impf. vide муштинисе.
 Мушница, f. ријека у Параћинској наји.
 Мушња, f. das Umhertreiben, vagatio.
 Мушак, кка, m. ein unbefruchtetes Eizovum sterile.
 Мукење, n. das Trüben, turbatio.
 Мукање, n. das Schütteln (einer dunkeln Flasche), um zu sehen ob sie leer ist, periculum vasis, an sit plenum nense.
 Мукаати, ам, v. impf. schütteln, agito.
 Мукнути, нем, v. pf. einmal schütteln, quatio.
 Мукурла, m. (noch mehr als будала) Tölpel, stolidus.
 Муфтија*, m. der Mufti, summus doctor:
 „И муфтије наше књижевнике —
 Муц, 1) што куц то муц, was ein- kommt, wird auch gleich verzehrt. 2) cf. муц муц.
 Муца, f. die Stotterin, femina balba.
 Муца, m. (Рес. и Срем.) vide муцо.
 Муцав, ва, во, stotternd, balbus.
 Муцање, n. das Stottern, balbutitio.
 Муцаати, ам, v. impf. stottern, balbutio.
 Муцо, m. (Ерц.) der Stotterer, balbus.
 Мучан, чна, но, peinlich, schwer, gravis.
 Мучање, n. das Schweigen, silentium.
 Мучати, чим, v. impf. schweigen, silio.
 Мученик, m. der Märtyrer, martyr.
 Мученица, f. die Märtyrin, martyr; тако ми ове мученице (говоре кад се заклању ракијом).
 Мученици, m. pl. das Fest der 40 Märtyrer, den 9. März, festum 40 martyrum. На мученике треба попити 40 чаша.
 Мучење, n. das Martern, cruciatus.
 Мучити, им, v. impf. peinigen, crucio.
 Мучитисе, имсе, v. r. impf. sich quälen, crucior.
 Мучке, schweigend, tacite. Чувајсе псепета, које мучке коље.
 Мучњак, m. у воденици онај сандук, што у њега пада брашно испод камена, der Mehlfasten in der Mühle, arca farinaria.
 Мучма*, f. die Wachsteinwand, lin- teum ceratum.

- Мушница, f. dim. v. муа.
 Мушкарца, рца, m. 1) das Mannsbild, mas. 2) das Männchen bei Thieren, mas.
 Мушкѣ, ка, ко, 1) männlich, masculus. 2) adv. männlich, viriliter.
 Мушкиње, n. (coll.) die Mannsbilder, mares.
 Мушкобана, f. ein Frauenzimmer, das sich wie ein Mann benimmt, sucht u. dgl., femina morum masculorum.
 Мушмула*, f. die Mispel, mespilus germanica Linn.
 Муштерија*, f. die Kundschaft, der Kunde, der Käufer, emtor.
 Муштулѣдија*, m. der den Bothenslohn anpricht, qui petit mercedem nunci. cf. женидба.
 Муштулук*, m. der Bothenslohn, merces nunci.
 Муштулѣдија*, m. vide муштулѣдија.

Н.

- На, 1) на глави, на кољу, на брду, на Косову, auf, in. 2) на небу, am Himmel. 3) на главу, auf, in (cum acc.). 4) на војску, in den Krieg, in bellum. 5) прије божића на неђељу дана, auf eine Woche, ad. 6) на мою срећу, zu meinem Glück, bona mea fortuna.
 На, interj. da! en tibi; наме, da habt ihrs, en vobis. cf. нај.
 Набавити, им, v. pf. verschaffen, comparo.
 Набављање, n. das Verschaffen, comparatio.
 Набављати, ам, v. r. impf. verschaffen, comparo.
 Набадање, n. 1) das Aufstecken, Aufstecken, fixio. 2) das Aufstecken, compunctio.
 Набадати, ам, v. impf. 1) aufstecken, figo. 2) n. n. опанке, anstecken, compungo.
 Набасати, ам, v. pf. на што, unversehens worauf stoßen, offendo in aliquid. cf. нагазити.
 Набацати, ам, v. pf. anwerfen, conjicio abunde, porrigo.
 Набацавање, n. das Anwerfen (z. B. des Zauns), injectio.
 Набацивати, цујем, v. impf. hinaufwerfen, injicio.
 Набацити, им, v. pf. darauf werfen, injicio.
 Набигузица, f. n. m. der Schmaroger,

- die Schmarogerin, parasitus, parasita (proprie l. d. culi farctor). cf. женидба.
 Набијање, n. 1) das Schlagen an etwas, fixio. 2) das Stopfen, faretio, Stampfen, tunsio, tusio. 3) das Schlagen (des Flaches, Hans), tunsio.
 Набијати, ам, v. impf. 1) hinaufschlagen, anschlagen, figo. 2) stopfen, faretio z. B. брашно; stampfen, tundo. 3) кућељу, schlagen, tundo.
 Набијатице, амсе, v. r. impf. sich voll anessen, ventrem impleo.
 Набирање, n. 1) die Ernte (Fechung), messis. 2) das Falten (z. B. des Hemdes), plicatio.
 Набирати, ам, v. impf. 1) gewinnen, erfassen, ernten, meto. 2) falten, plicare. 3) (v. pf.) voll lesen, klauen, impleo legendo.
 Набиратице, амсе, v. r. pf. sich satt klauen, satis legisse.
 Набити, бијем, v. pf. 1) hinaufschlagen, figo. 2) stopfen, faretio: набити гузицу; stampfen, tundo. 3) кућељу, schlagen, tundo.
 Набитице, бијемсе, v. r. pf. sich voll anessen, satis comedisse.
 Наблизу (на близу), nahe, prope.
 Набљувати, љујем, v. pf. voll brechen, vomitu impleo.
 Набој, m. 1) Wunde an der Sohle, vom Darfußgehen, solea vulnerata eundo. 2) Wand von Erde (die zwischen Brettern eingeschlossen werden, bis die Erde fest trocknet), paries terreus.
 Набор, m. die Falte (im Hemde), plica, sinus.
 Набосити, бодем, v. pf. 1) anspießen, figo. 2) n. n. опанке, anstecken, compungo.
 Набоцати, ам, v. pf. n. n. љеб, anstecken, compungo.
 Набрајање, n. das Aufzählen, adnumeratio.
 Набрајати, ам, v. impf. aufzählen, numerare.
 Набрати, берем, v. pf. 1) ernten, meto. 2) anklauen, lego, colligo: крушака, Birnen. 3) falten (das Hemd, Kleid), plico.
 Набрекивање, n. das Anfahren gegen einen, investio.
 Набрекивати, кујем, v. impf. на кога, jemanden mit бре! anfahren, inveter in aliquem, exclamans бре!
 Набрекнути, нем, v. pf. einen mit бре! anfahren, excipere aliquem voce бре!
 Набригати, ам, v. pf. nachgewinnen, erfassen, sufficio: кад се крава у јутру помузе, на у вече нема млијачка, онда кажу: није набригала.

- Набројити, им, v. pf. daraufzählen, ad-numero.
- Набрчати, чим, v. pf. anstoßen auf etwas, offendo.
- Набубрити, им, v. pf. aufschwellen, intumesco.
- Набућити се, имсе, v. r. pf. anbauschen, intumesco.
- Навада, f. die Angewöhnung, Gewohnheit, consuetudo, assuetudo.
- Навадан, дна, но, н. п. во у кукурузе, angewöhnt, assuetus.
- Навадити, им, v. pf. 1) angewöhnen, assuefacio. 2) genug herausnehmen, satis promissio.
- Навадити се, имсе, v. r. pf. sich angewöhnen, assuesco.
- Навађање, n. das Angewöhnen, assuefactio.
- Навађати, ам, v. impf. angewöhnen, assuefacio.
- Наваљити, им, v. pf. 1) voll machen, hurtig machen, festino. 2) stürmen, impetu capio. 3) навало на њега вино и ракију, hat ihn voll gemacht. 4) навало ми да серем. 5) навало ватру, großes Feuer machen.
- Наваљити се, имсе, v. r. pf. sich anlehnen, innitor.
- Наваљити, с, mit Fleiß, de industria.
- Наваљати, ам, v. pf. hinanwälzen, advolvo.
- Наваљивање, n. das Hinaufwälzen auf etwas, advolutio.
- Наваљивати, љујем, v. impf. hinanwälzen, advolvo.
- Наваљивати се, љујемсе, v. r. impf. sich anlehnen, innitor.
- Навезак, ска, m. der Faden, der an einen andern ange bunden wird, filum adnexum.
- Навезати, вежем, v. pf. daran binden, adligo.
- Навезати се, вежемсе, vide обавезати се.
- Навезивање, n. das Daranbinden, adligatio.
- Навезивати, зујем, v. impf. daranbinden, adligo.
- Навек, (Рес. и Срем.) vide навиек.
- Навеси, ведем, v. pf. verleiten, induco.
- Навеси, ведем, v. pf. stiften, accipere.
- Навеси, ведем, v. pf. abfahren (mit dem Schiffe), impello navim.
- Навеси се, ведемсе, v. r. pf. abfahren, avehor.
- Навеси се, ведемсе, v. r. pf. wanzen (vor dem Falle), labasco.
- Навечерати се, амсе, v. r. pf. sich satt essen zu Abend, satiari a coena.
- Навијалка, f. сое, возалка и оно мјесто, ќе се навија пређа (пређа се мешне на возалку, а врапило на сое, па се врапило окреће, те се возалка примиче и навијасе пређа).
- Навијање, n. 1) das Aufwickeln, Aufwinden, glomeratio. 2) das Schwanzen, inflexio.
- Навијати, ам, v. impf. aufwinden, glomeratio.
- Навијати се, амсе, v. r. impf. schwanzen, vacillo, inflector.
- Навијек (на вијек), (Ерц.) ewig, auf immer, in perpetuum.
- Навијати се, вичемсе, v. r. pf. sich satt schreien, clamando satiari.
- Навикнути (говорисе и навикни), нем, v. pf. gewöhnen, assuefacio.
- Навикнути се (говорисе и навикнисе), немсе, v. r. pf. sich gewöhnen, assuesco.
- Навирање, n. 1) das Aufschwellen durch Sieden, bullitus. 2) das Durchwollen mit Gewalt, impetus.
- Навирати, рем, v. impf. 1) durch Sieden aufschwellen, intumesco coquendo. 2) mit Gewalt durchwollen, impetu vellem perfringere aliquo.
- Навирак, тка, m. пређа навиена на врапило, der Aufzug (bei den Webern), stamen.
- Навири, вијем, v. pf. aufziehen (aufwinden), subduco.
- Навири се, вијемсе, v. r. pf. sich beugen, schwanzen, inflecti.
- Навикни, вичем, vide навикнути.
- Навикнисе, вичемсе, vide навикнути се.
- Навлака, f. 1) der Ueberzug (eines Kissens), superindumentum. 2) das Zell auf dem Auge, cataracta.
- Навлачак, чка, m. vide назувница.
- Навлачење, n. 1) das Anziehen, inductio. 2) обрза, das Schminken der Augenbraunen, fucatio palpebrarum. 3) das Verleiten, inductio.
- Навлачити, им, v. impf. 1) аљине, чакшире, anziehen, induco. 2) обрзе, die Augenbraunen schminken, fucio. 3) verleiten, induco.
- Навлачити се, чмсе, v. r. impf. sich darüberziehen, inducor z. B. облак, биело на око.
- Навлаши, vide навлачење.
- Наво, vide навлачење.
- Наводити, им, v. impf. verleiten, induco.
- Наводити се, имсе, v. r. impf. schwanzen, vacillo.
- Наводње, n. 1) das Verleiten, inductio. 2) das Wanzen, vacillatio.

- Навођење, n. das Abfahren (vom Ufer), avectio, discessus.
- Наво́зипп, им, v. impf. abfahren (vom Ufer), solvo navem a littore.
- Наво́зиппсе, имсе, v. r. pf. abfahren, discedo, avehor a littore.
- На́вора, f. die Anaphora der griechischen Kirche, anaphora, antidorum.
- Наворѣак, m. (комисъ von навора). cf. причешало.
- Навр, zu oberst, oben, in summo casamine: навр брда, навр куће, навр села и ш. д.
- Навра́нипп, им, v. pf. schwarz machen, reddo atrum:
- „Шпо си косу навранила,
„То си мене намамила —
- Навра́ниппи, им, v. pf. 1) bereden, verleiten, induco. 2) das Wasser leiten, ducō aquam.
- Навра́ниппсе, имсе, vide уврати́ппсе.
- Навра́ѣање, n. 1) die Leitung, ductus. 2) die Verleitung, inductio.
- Навра́ѣати, ам, v. impf. 1) leiten, ducō, ducto. 2) verleiten, induco.
- Навргнути, нем, vide наврѣи.
- Навргнути́се, немсе, vide наврѣи́се.
- Наврѣи, ем, наврѣо, (Рес. и Срем.) vide навријети.
- Наврети, ври, v. pf. durch Sieden aufschwellen, intumesco coquendo.
- Навријети, рем, наврѣо, v. pf. (Ерц.) mit Gewalt durchswollen, vi pergrungere velle.
- Наврида́ти, ам, v. pf. (von den Spinneenden) in Menge fertig machen, conficio.
- Наврну́ти, нем, v. pf. anschrauben, befestigen, inserto, figo.
- Наврну́ти́се, немсе, vide уврати́ппсе.
- Наврѣа́ти, ам, v. pf. ш. j. опанак, anriemen (die Riemen anmachen), lora, adnecto.
- Наврѣпи́се, наврѣмсе, v. r. pf. око кога, или на што, sich an jemand, an etwas machen, und nicht nachlassen, intendo.
- Наврѣпа, f. cf. коловерта.
- Наврѣпак, тка, m. das Angeschraubte, insitura?
- Наврѣѣање, n. das Anschrauben, insitio.
- Наврѣѣати, врѣем, v. impf. anschrauben, inserto adigo cochlea.
- Наврѣи (говорисе и навргнути), наврѣнем, vide наметну́ти.
- Наврѣи́се (говорисе и навргну́ти́се), наврѣнесе, vide наметну́ти́се.
- Наврѣѣвање, n. das Vollmachen, Vollwerden, expletio.

- Наврѣѣвати, шујем, v. impf. vollmachen, erfüllen, expleo.
- Наврѣи́ти, им, v. pf. vollmachen, erfüllen, expleo: наврѣи́ла му се година.
- Наврѣи, вучем, v. pf. 1) anziehen, induo. 2) обрве, schminken, fuso. 3) verleiten, induco.
- Наврѣи́се, вучесе, v. r. pf. sich dazwischen ziehen, inducor, н. п. облак, бијело на око.
- Наг, га, го, vide го: го наг, као од мајке рођен (mutternaht).
- Нагаѣање, n. das Rathen, Umherrathen, divinatio.
- Нагаѣати, ам, v. impf. umherrathen, divino.
- Нагазипп, им, v. pf. 1) на што, worauf stoßen, offendo. 2) eintreten (z. B. Kraut ins Faß), inculco.
- Нага́мбати, ам, vide нагазипп 1.
- Нагари́ти, аз, v. pf. mit Ruß beschmieren, fuligine induco.
- Нагва́ждање (нагважѣање?), n. die Ziererei (beim Essen, Reden), ineptiae.
- Нагва́жда́ти (нагважѣати?), ам, v. impf. sich zieren, delicias facio, ineptio.
- Нагиба́ње, n. das Lenken, directio.
- Нагиба́ти, ам (и нагибѣем), v. impf. lenken, dirigo.
- Нагизда́ти, ам, v. pf. schmücken, orno, cono.
- Нагизда́ти́се, амсе, v. r. pf. sich schmücken, comi.
- Наги́ѣање, n. das Neigen, inclinatio.
- Наги́ѣати, њем, v. impf. neigen, inclino.
- Наги́ѣати́се, њемсе, v. r. impf. sich neigen, inclinor.
- Наглавак, вка, m. die Vorschuhung, calceamentum? (östr. der Stiefelvorfuß).
- Нагла́випп, им, v. pf. н. п. чизме, vorschuhē, calceo.
- Наглавѣ́вање, n. das Vorschuhē, calceatio.
- Наглавѣ́вати, љујем, v. impf. vorschuhē, calceo.
- Нагледа́ти́се, амсе, v. r. pf. sich satt sehen, sat vidisse.
- Нагли́ти, им, v. impf. eilen, festino.
- Нагло, еilig, schnell, velociter.
- Наглув, ва, во, etwas taub, subsurdus.
- Нагле́ње, n. das Eilen, festinatio.
- Нагна́ти, ам, v. pf. antreiben, nöthigen, adigo.
- Нагна́ти́се, амсе, v. r. pf. sich auf jemand werfen, irruo in aliquem.
- Нагне́зди́ти, им, (Рес.) vide нагни́ѣзди́ти.
- Нагне́зди́ти́се, имсе, (Рес.) vide нагни́ѣзди́ти́се.

Нагниздити (нагниздити?), им, (Срем.) vide нагнијездити.
 Нагниздитисе (нагниздитисе), имсе, (Срем.) vide нагнијездитисе.
 Нагнијездити, им, v. pf. (Ерц.), ко-кош, der Henne ein Nest machen, nidum paro gallinae.
 Нагнијездитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich ein Nest machen, nidum paro mihi.
 Нагнојити, им, v. pf. дүнген, ster-coro.
 Нагнути, нем, v. pf. neigen, inclino.
 Нагнутисе, немсе, v. r. pf. sich neigen, inclinor.
 Нагњечити, им, v. pf. anquetschen, contundo, н. п. пасуља; ногу.
 Нагниздити, им, cf. нагниздити.
 Нагниздитисе, имсе, cf. нагниздитисе.
 Наговарање, n. das Bereden zu etwas, suasio.
 Наговарати, ам, v. impf. bereden, suadeo, impello.
 Наговеспити, им, (Рес. и Срем.) vide наговијеспити.
 Наговешћивање, n. (Рес. и Срем.) vide наговјешћивање.
 Наговешћивати, хујем, (Рес. и Срем.) vide наговјешћивати.
 Наговијеспити, им, v. pf. (Ерц.) er-innern, revoco in mentem, moneo.
 Наговјешћивање, n. (Ерц.) das Erin-neren, Mahnen, monitio.
 Наговјешћивати, хујем, v. impf. (Ерц.) erinnern, moneo.
 Наговнати, ам, v. pf. anmisten, ster-core impleo (з. В. лулу, im Scherze für: füllen).
 Наговориши, им, v. pf. bereden, indu-co, impello.
 Нагодити, им, v. pf. treffen, ferio, attingo.
 Нагомилати, ам, v. pf. anhäufen, ac-cumulo.
 Нагон, m. der Antrieb (der Schweine der Save zu, um sie nach Deutsch-land zu übersetzen), compulsio suum ad trajectum.
 Нагонити, им, v. impf. antreiben; nö-thigen, adigo, impello.
 Нагонитисе, имсе, v. r. impf. los-sürgen auf einen, irruo in aliquem.
 Нагонјење, n. das Antreiben, impul-sus.
 Награбити, им, v. pf. zusammenraf-fen, rapio.
 Награбитисе, имсе, v. r. pf. sich reich raffen, satis rapuisse.
 Награбусити, им, vide нагазити 1.
 Наградити, им, v. pf. н. п. разбој, казан, vorrichten, instruere, adparare.

Награђивање, n. das Vorrichten, praeparatio.
 Награђивати, хујем, v. impf. vorrich-ten, praeparare, parare.
 Нагрда, f. ein häßliches Ding, turpitudos; нагрдо једна!
 Нагрдити, им, v. pf. beschimpfen, con-tumelior.
 Нагрдитисе, имсе, v. r. pf. sich häß-sich zurichten, turpor.
 Нагрејатисе, јемсе, (Рес. и Срем.) vide нагријатисе.
 Нагресити, бем, v. pf. anschauen, cor-rado.
 Нагризање, n. das Anbeissen, admor-sio.
 Нагризати, ам, v. impf. anbeissen, ad-mordeo.
 Нагријатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich satt wärmen, sat calefieri. Док се човек дима не надими, не може се ваише нагријати.
 Нагрисити, зем, v. pf. anbeissen, ad-mordeo.
 Нагнути, нем, v. pf. 1) anscharren, corrado, congero. 2) scharrenweise an-bringen, irruo: нагнуше људи на врапа.
 Нагнати, амсе, v. r. pf. sich an-häufen, accumulari.
 Нагузитисе, имсе, v. r. pf. sich so nei-gen, daß der Hintere in die Höhe sieht, inclinari podice erecto.
 Нагузлез, m. (у Ерц.) der Rückgänger (ein komischer Name des Krebses), can-cri nomen comicum, retrogradus.
 Нагулиши, им, v. pf. anschöpfen (Safte von den Bäumen), satis scarifico.
 Нагускѣ, rücklings, retrorsum.
 Над, } über, super: над водом, на-
 Нада, } да мною, нада се.
 Надалеко (на далеко), } ferne, longe.
 Надалеку (на далеку), }
 Надамном (нада мною), über mir, su-pra me.
 Надање, n. das Hoffen, spes.
 Надарити, им, v. pf. verleiten, induco in animum: који те јаво надари (на то)?
 Надатисе, амсе, v. r. impf. hoffen, spero.
 Надатисе, надало ми се, v. r. pf. es folgt nacheinander, succedit (bene aut male); надало се продало се (sagt der Kaufmann, wenn ihm im Laden et-was herabfällt).
 Надбадање, n. das Besiegen im Hör-nerstoß (zwischen Ochsen; Rühren), vic-toria tauri.
 Надбадати, ам, v. impf. im Stöße besiegen, cornibus vincere: наш је га надбадао вашера.

Надбијање, п. der Sieg im Gefechte, victoria.
 Надбијаши, ам, v. impf. in der Schlacht besiegen, proelio vinco.
 Надбипи, бијем, v. pf. in der Schlacht besiegen, praelio vinco.
 Надбости, бодем, v. pf. im Stoß besiegen (von Stieren), cornibus vinco.
 Надвисни, им, v. pf. an Höhe über treffen, altitudine supero:
 „Сву су гору врхом надвисиле —
 Надвладаши, ам, v. pf. überwinden, vinco.
 Надводити се, имсе, v. r. impf. sich darüber hin beugen, inclinor desuper:
 „Млада нева воду нела,
 „Над воду се надводила —
 Надгледање, п. die Aufsicht, cura.
 Надгледаши, ам, v. impf. } besehen, in-
 Надгледаши, ам, v. pf. } spicio; in-
 viso; curo.
 Надговарање, п. das Uebersprechen, victoria linguae.
 Надговараши, ам, v. impf. übersprechen, zu Schanden reden, vinco lingua.
 Надговараши се, амсе, v. r. impf. im Reden wettsprechen, certo lingua.
 Надговориши, им, v. pf. zu Schanden reden, lingua vinco.
 Надевање, п. (Рес. и Срем.) vide надјевање.
 Надеваши, ам, (Рес. и Срем.) vide надјеваши.
 Надекаши се, амсе, v. pf. sich anschlagen, ventrem impleo.
 Наденути, нем, vide надести.
 Надесно (на десно), rechts, dextra.
 Надести (говорисе и наденути), наденем, (Рес. и Срем.) vide нахести.
 Наджети, жањем, v. pf. zu Schanden schneiden (als Schritzerin), messe vinco.
 Надживети, вим, v. pf. (Рес.) } überle-
 Надживиши, вим, v. pf. (Срем.) } ben, su-
 Надживљети, вим, v. pf. (Ерц.) } pervivo.
 Наджјевање, п. der Wettseifer im Getreideschnitt, certamen messorium.
 Наджјеваши, ам, v. impf. zu Schanden schneiden, messo vinco.
 Наджјеваши се, амсе, v. r. impf. eine Schnittwette eingehen, certamen messorium in eo:
 „Наджјевасе момак и девојка —
 Наджјети, нем, vide наджети.
 Надигнути, нем, vide надиги.
 Надигравање, п. der Sieg im Spielen, victoria lusus.
 Надиграваши, ам, v. impf. überspielen, vinco lusu.
 Надиграши, ам, v. pf. überspielen, vinco lusu.

Надизање, п. das Aufrichten (in die Höhe richten), arrectio.
 Надизаши, ижем, v. impf. in die Höhe richten, arrigo, tollo.
 Надјевање, п. (Ерц.) 1) das Anmachen, Befestigen an etwas, adfixo. 2) das Geben (eines Namens oder Spottnamens), inditio nominis. 3) das Füllen (eines Bratens), faretio.
 Надјеваше, ам, v. impf. (Ерц.) 1) anmachen, befestigen, figo. 2) geben (einen Namen), indo nomen. 3) füllen, farcio (indo).
 Надимање, м. das Anblasen, inflatio.
 Надимаше, амсе, v. r. impf. sich anblasen, inflor.
 Надимити се, имсе, v. r. pf. sich anräuchern, Rauch schlucken, devoro fumum. Док се човек дима не надими, не може се вапре нагријати.
 Надинашиши, им, v. pf. überzanken, jurgio vinco.
 Надирање, п. das Anreißen, delibatio?, scissio.
 Надираши, рем, v. impf. anreißen, delibo; scindo primam partem.
 Надити, им, v. impf. stählen, chalybe induco.
 Надиги, ижем, v. pf. von oben umgehen, ambio desuper.
 Надиги (говорисе и надигнути), дигнем, v. pf. heben, elevo.
 Надјачавање, п. das Überwinden, victoria.
 Надјачаваши, ам, v. impf. übermeistern, vinco.
 Надјачаши, ам, v. pf. überwinden, fortitudine supero.
 Надјуначиши, им, v. pf. an Heldenthum übertreffen (überhelden?), virtute supero:
 „Надмудрисмо и надјуначисмо —
 Надлајаши, јем, v. pf. überbellen, latrando vinco: не би га надлајало девепоро паса.
 Надмашиши, им, v. pf. übergreifen, altius extendo manum.
 Надметање, п. 1) das Drüberschießen, trajectus justo altior. 2) das Drübersetzen, superimpositio (z. B. des Puncts aufs i).
 Надметаши, мекем, v. impf. 1) Drüberschießen, altius jaculo. 2) над иже, den Punct aufs i setzen, impono apicem i literae.
 Надметнути, нем, v. pf. 1) drüber schießen, altius jacio. 2) darüber setzen, super pono.
 Надмудривање, п. das Ueberweisen, victoria sapientiae.
 Надмудриваши, рујем, v. impf. einen mit Weisheit schlagen, supero sapientia.

Надмудривати се, рујем се, v. r. impf. mit einander wetterfein, wer gescheiter ist, de sapientia certo.

Надмудрити, им, v. pf. an Witz und Weisheit übertreffen, sapientia vinco.

Наднѣти, несем, (Рес. и Срем.) vide надивѣти.

Наднијети, несем, наднијо (наднијела, ло), v. pf. (Ерц.) drüber tragen, super fero.

Надница, f. das Tagelohn, mercediaria.

Надничар, m. der Tagelöhner, mercenarius.

Надничарев, ва, во, } des Tagelöhners,

Надничаров, ва, во, } mercenarii.

Надничарскѣ, ка, ко, 1) Tagelöhner, mercenarius. 2) adv. nach Tagelöhner Art, more mercenarii.

Надничѣње, n. das Tagelöhnern, labor mercenarius, opera.

Надничиши, им, v. impf. tagelöhnern, operam diurnam praesto.

Надиосити, им, v. impf. drüber tragen, porto desuper.

Надиосѣње, n. das Drübertragen, superlatio.

Надо, n. рупа, ђе пољски миши сносе жито, das Mäuseloch, caverna murium.

Надомак Бечу, Бијограду, нађе, ad, prope.

Надрѣти, ем (и надерем), надрѣо, (Рес. и Срем.) vide надријети.

Надријети, рем (и надерем), надрѣо, v. pf. (Ерц.) anreißen, scindo ex parte, perungro.

Надрикига, m. der Halbaelehrte, semidoctus (eig. Buchanreißer).

Надробиши, им, v. pf. ein- oder anbrockeln, interro.

Надрицати, ам, v. pf. н. п. псето на свиње, anheßen, incito.

Надскакивање, n. das Ubertreffen im Springen, victoria saltus.

Надскакивати, кујем, v. impf. im Springen übertreffen, vinco saltu.

Надскакивати се, кујем се, v. r. impf. eine Springwette eingehen, contendo saltu.

Надувати, ам, v. pf. anblasen, infllo.

Надувати се, ам се, v. r. pf. sich selbst aufblasen, inflari.

Надуписе, дмем се, v. r. pf. 1) надуо се вјетар, ist ins Blasen hineingekommen, coepit vehementer flare. 2) aufschwellen, inflor, n. п. мртав човек. 3) vide надувати се.

Надушити се, им се, v. r. pf. aufblasen, eine Sache aufschlagen, in risum solvi: надушио се смијати.

Нађенути, нем, vide нађести.

Нађѣње, n. das Stählen, inductio chalybis.

Нађести (говорисе и нађенути), ђе, нем, v. pf. (Ерц.) 1) anstecken, figo. 2) imen, geben, indo. 3) füllen (den Braten), sarcio, indo farcturam.

Нађриписе, им се, v. r. pf. накривиписе на једну страну, sich schief beugen, obliquor.

Нађро, schief, oblique:

„Што носи перо нађро —

Нађерати се, v. r. pf. sich voll fressen, satis vorasse.

Нађети, жањем, v. pf. erärnten, einärnten, meto, metendo nanciscor.

Нађивети се, вим се, v. r. pf. (Рес.)

Нађивити се, вим се, v. r. pf. (Срем.) sich satt leben, satis vixisse.

Нађивѣти се, вим се, v. r. pf. (Ерц.)

Нађирити, им, v. pf. satt füttern, sagino.

Нађѣти, ем, vide нађети.

Назад, zurück, retro.

Назадак, тка, m. der Rückgang (schlechter Erfolg), successus adversus.

Назадан, дна, но, treibgängig, male succedens.

Назавати, ам, (Рес. и Срем.) vide назадијевати.

Назадијевати, ам, v. pf. (Ерц.) nach einander anstecken, improprio aliud ex alio.

Назалуд (на залуд), umsonst, vergeblich, frustra:

„Коме пушка назалуд не пуца —

Назвати, зовем, v. pf. nennen, zureufen, voco; назвати коме Бога, m. j. назвати добро јутро, помоз' Бог, или добар вече:

„Када сједе, онда Бога назва:

„Добро јутро беже Љубовику! —

Назвати се, зовем се, v. r. pf. heißen, sich nennen, appellor.

Наздравиши, им, v. pf. коме, zutrinken, propino. Кад који оће да пије, онда наздрави оное, што ђе да пије послѣ њега (зашто у Србији, у Босни и у Ерцеговини, пију једином чашом), m. j. рече му спасуј се, или спас' Бог (а онај одговори: „На спасеније Ристово“), или здрав буди. — Здрав Османе, ако ти остане.

Наздрављање, n. das Zutrinken, propinatio.

Наздрављати, ам, v. impf. zutrinken, propino.

Назеба, f. die Erkühlung, Erkältung, refrigeratio, pituita.

Назебао, бли, f. vide назеба.

Назепсти, бем, v. pf. sich erkälten, refrigeror.

Називање, n. 1) das Nennen, Heißen, appellatio. 2) das Grüßgott! salutatio.

Називати, ам (и називљем) v. impf. 1) nennen, appello. 2) Бога, (сп.) саден помоз' Бог! Deum praefari:

„Вojводама када оно дође,

„Оно њима Бога не назива,

„Већ овако њима проговара —

Називаице, амсе (и називљемсе), v. r. impf. heißen, vocor.

Назидаати, ам, v. pf. draufmauern, addere murum.

Назиђивање, n. das Hinguz, Draufmauern, impositio muri

Назиђивати, љујем, impf. daraufmauern, impono murum.

Назима, f. vide назеба.

Назимад, f. (coll.) einjährige Schweine, sues anniculae.

Назимац, мца, m. vide вепар.

Наземе, меча, n. einjähriges Schwein, porcus anniculus.

Назимица, f. einjährige Sau, porca annicula.

Назимчић, m. dim. v. назимац.

Назирање, n. das undeutliche Sehen, visio indistincta.

Назирати, рем, v. impf. undeutlich sehen, video obscure.

Назобатице, бљемсе, v. pf. sich anessen, satis comedisse von Haber, Kirschen, Trauben).

Назобити, им, v. pf. anfüttern (mit Haber), satis avenae praebeo.

Назовирод, sogenannt-, vorgeblich, simulatus, sic dictus: назовибрати, назовисеспра и п. д.

Назор (d. i. на зор), буди назор, не-кеш ли га ће виђети, gib Acht u. f. w. attende.

Назорице, von weitem doch so, daß man den, dem man folgt, sieht, e longinquo, ita ut videas: ошицао за њим назорице.

Назрети, рем, v. pf. undeutlich anbliden, obscure conspicio.

Назубан, бна, но, на кога, auffällig, insensu.

Назубити, им, v. pf. и. п. женско брдо, mit Zähnen versehen, instruodentibus (die Säge).

Назувач, вка, m. назувача, назувица, навлачак, der wollenie Ueberzug über den Strumpf, bis an den Kust herauf, calceamenti genus.

Назување, n. das Anziehen der Schuhe, calceatio.

Назувати, ам, v. impf. die Schuhe anziehen, induco calceum.

Назувача, f. vide назувач.

Назувица, f. vide назувач.

Назупи, зујем, v. pf. anziehen (Schuhe), induco.

Наиграице, амсе, v. r. pf. 1) sich satt spielen, satis lusisse. 2) sich satt tanzen, satis saltasse.

Назмаку, cf. нзмак.

Наизуст, аусwendig, memoriter.

Наија*, f. Gebiet, territorium, ager, ditio.

Наијски, ка, ко, der наија, agri.

Наиљивање, n. das Schauen mit einem halbblinden Auge, visus oculi semicoeci.

Наиљивати, љујем, v. impf. halbblind sein, semicoecus sum:

„На лијеву ногу нарамљује,

„А на десно око наиљује —

Наимање, n. das Mithen, conductio.

Наимати, ам (и наимљем), v. impf. aufnehmen, mithen, conduco.

Наиматице, амсе (и наимљемсе), v. r. impf. sich ausdingen lassen, conducor.

Наиме (d. i. на име), namentlich, nominativ.

Наискан (пити), bis auf die Hefen, ad ultimam usque guttam.

Наићи, наићем (и наидем), v. pf. 1) worauf stoßen, offendo. 2) наиплапуна копања вина, angelaufen (aus dem rinnenden Faße), confluit.

Нај, 1) vide нa: дај нај. 2) am (um den Superlativ zu bilden): нај бољи, am besten, der Beste, maxime, super omnes.

Најаатице, јашемсе, v. r. pf. sich satt reiten, satior equitando.

Најави (на јави), in wachendem Zustande, vigilans.

Најам, јма, m. die Aufdingung, das Liedlohn, conductio, merces.

Најамити, им, v. pf. aufbringen (in hinreichender Menge), herbeischaffen, comparo, cogo.

Најамлак, der Miethknecht, servus conductus.

Најамлица, f. das Miethweib, femina mercede conducta.

Најатице, јашемсе, vide најаатице.

Најаукаице, учемсе, v. r. pf. sich satt klagen, lamentis fatigari.

Наједане, u. das Anbeissen, admorsio.

Наједати, ам, v. impf. anbeissen, ad-mordeo.

Наједити, им, v. pf. ergürnen, irritio.

Наједно (на једно), auf einmal, simul, eodem tempore.

Наједрати, ам, v. pf. voll werden, impleri: наједрало грожђе, кукурузи.

Најжитице, имсе, v. pf. das Haar

sträuben, erigo crines (wie der Igel, jež), schaudern, horreo.
 Најести, једем, v. pf. anbeissen, admordeo: најело га псето.
 Најестисе, једемсе, v. r. pf. sich satt essen, satior. Пси ти се меса најели!
 Најмити, им, v. pf. aufdingen, conducere.
 Најмитисе, имсе, v. r. pf. sich aufdingen lassen, conducor:
 „Најмиоце зао у горага;
 „Ће га рани, а горе му ради.
 Нака, f. cf. златоје.
 Накадиши, им, v. pf. anräuchern, infumo.
 Накађивање, n. das Anräuchern, fumigatio.
 Накађивати, љујем, v. impf. anräuchern, fumigo.
 Наказа, f. Mißgeburt (als Schimpfwort), monstrum: иди наказо једна!
 Наказан, зна, но, von Gott gezeichnet, geistlich, a deo signatus.
 Наказити, им, v. pf. наказио га Бог, gezeichnet (zur Strafe), signavit eum Deus.
 Наказитисе, имсе, v. r. pf.
 А. Казаћу —
 Б. Наказићеш се, für das Sagen von Gott gestraft werden.
 Накаламак, мка, m. vide наставак.
 Накалмисши, им, v. r. pf. pflropfen, inserto (surculum).
 Накан, на, но, entschlossen, schlüssig, био сам на кан да ти дођем, statueram.
 Наканитисе, имсе, v. r. pf. sich entschließen, constituo, decerno. Кад се лијен на кан, сав свијен попали.
 Накањивање, n. das Vornehmen, consilii captio.
 Накањиватисе, љујемсе, v. impf. sich aufschließen, capto consilium.
 Накапати, пље, v. pf. antropfen, stillando impleor: на капала пуна копања вина и на капало вина пуна копања.
 Накарде, f. pf. das Rüksten, die Vorrichtung, instrumentorum dispositio.
 Накарати, ам, v. pf. ein wenig auszapfen, modice objurgo.
 Накићуришисе, имсе, v. pf. sich ausschäffeln, exornari inepte.
 Накићипи, им, v. pf. quälen, strazieren, fatigo. cf. намучипи.
 Накићиписе, имсе, v. r. pf. sich strazieren, fatigor.
 Накисео, села, ло, säuerlich, acidulus.
 Накискупи, не, v. pf. 1) hineinregnen, impleo. 2) anregnen, pluvia impleo.
 Накиш, n. der Kopfschmuck, ornatus capitis.
 Накишиши, им, v. pf. 1) schmücken,

como; daher auch 2) (ст.) накишишисе вина:
 „А када се вина накишише —
 Накапало, m. der Plauderer, loquax; fabulator.
 Накапање, n. das Daherplaudern, confabulatio.
 Накапати, ам, v. impf. daherplaudern, fabulor.
 Накапиписе, имсе, v. r. pf. за ким, verfolgen, persequor.
 Накљупати, љујем, v. pf. anblicken, admordeo (ut gallina).
 Накнада, f. der Ersatz, compensatio.
 Накнадипи, им, v. pf. ersetzen, compensare.
 Накнађивање, n. das Ersetzen, compensatio.
 Накнађивати, ам, v. impf. ersetzen, compensare.
 Накован, вња, m. der Amboss, incus.
 Накovati, кујем, v. pf. 1) voll ansmithieden, satis cudisse; новаца, prägen, 2) Lügen schmieden, fabricare mendacia.
 Накoвиписе, имсе, v. r. pf. sich in die Brust (wie ein Hahn) werfen, superbio ut gallus.
 Наком (себе), hinter, post:
 „Наком себе спомен оставити —
 Накoмипи, им, v. pf. anshüllen, genug anschälen, satis pargo.
 Накoнче (накоњче), чета, n. мушко дијете, што се по обичају да ћевојци на коња, кад је сватови доведу пред младожењину кућу, cf. женидба. По оним мјестима, ће сватови сад не иду по ћевојку на коња, већ на колима (као по Сријему, по Бачкој и по Банату), таково се дијете дода ћевојци на кола (али не вјерујем да се зове наколче, него онеш наконче?).
 Накoпати, ам, v. pf. genug ausgraben, effodiendo pargo.
 Накoсипи, им, v. pf. anmähnen, foenum pargo.
 Накoстријиписе, имсе, (Рес. и Срем.) vide накoстријиписе.
 Накoстријиписе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) das Haar sträuben, arrigo pilos.
 Накрај, ам Ende, in extremo: накрај села, накрај свијета и т. д.
 Накрасити, крадем, v. pf. zusammenstellen, furto congero.
 Накрeнути, нем, v. pf. beugen, inclinare.
 Накрeсати, решем, v. pf. anpflücken, carpendo pargo, decerpo.
 Накрeсатисе, решемсе, v. r. pf. sich voll füttern, impleo ventrem.

Накретање, п. das Neigen auf eine Seite, inclinatio.

Накреташи, рекем, v. impf. neigen, inclino.

Накрив, ва, во, etwas schief, subobliquus.

Накривити, им, v. pf. ankrümmen, schief ansetzen, schief halten, obliquo.

Накривљивање, и. das Krümmen, incurvatio.

Накривљивати, љујем, v. impf. krümmen, (schief ins Gesicht drücken, з. В. die Mütze), incurvo.

Накриво (на криво), schief, oblique.

Накрижати, ам, v. pf. kreuzweise zerhacken, zerschneiden, decussare.

Накрижвање, п. das Vollanschreien der Ohren (bei einer Bestellung) molestē repetita mandatio, preces.

Накрижвати, чујем, v. impf. einem die Ohren vollschreien mit einer Bitte, precibus obtundo.

Накрижити, им, v. pf. die Ohren vollschreien, aures obtundo.

Накројити, им, v. pf. voll anschneiden, scindendo raro.

Накрујити, им, v. pf. anpflücken, carpendo raro.

Накувати, ам, v. pf. 1) genug ansetzen, coquendo raro. 2) genug bereiten (Brot), rapem raro, compinso?

Накуле на виле, Ausflüchte, Vorwände bei einer abschlägigen Antwort: разби на куле на виле (кад који што одрече, или поквари с ријечима).

Накупатице, амсе, v. pf. sich satt baden, satis lotum esse.

Накупити, им, v. pf. zusammenbringen, conllo; накупили се људи, — gesammelt.

Накуповати, пујем, v. pf. voll ansetzen, coeto.

Накупнина, ф. (scherzhast) merces mentalae.

Накурѝак, м. der Hosenlatz, proprie tegumentum penis, thesa.

Накусатице, амсе, v. pf. sich voll freissen (mit vollem Löffel) sat vorasse.

Налагање, п. das Unterlegen, Füttern, munio subsutio.

Налагати, лажем, v. impf. füttern, munio з. В. самар, алину памуком.

Налагати, лажем, v. pf. на кога, verläumdē, calumnior.

Налагатице, лежемсе, v. pf. sich voll lügen, mendacis satior.

Налажење, п. das Finden, inventio.

Налазити, им, v. impf. finden, invenio.

Належашке, auf dem Rücken, supinus.

Належити, им, (Рес. и Срем.) vide налијешити.

Налет, м. ein Pumpfan! offendiculum (?) homo qui semper impingit; иди налете један!

Налетање, п. (Рес. и Срем.) vide налијетање.

Налеташи, лекем } (Рес. и Срем.)

Налетатице, лекемсе } vide налијетати.

Налетети, пим, v. pf. (Рес.)

Налететице, пимсе, v. г. pf. (Рес.)

Налетити, им, v. pf. (Срем.)

Налетитице, имсе, v. г. pf. (Срем.)

Налекеши, лешим, v. pf. (Ерц.)

Налекешице, лешимсе, v. г. pf. (Ерц.)

Налећи, лежем, v. pf. н. п. кокош, ansetzen (die Henne, d. i. ihr Eyer unterlegen, damit sie brüte) nidum facio gallinae incubiturae.

Налећи, лежем (говорисе и налегнем), v. pf. sich sammeln, anhäufen, concurre, congregor: налегаше људи; належе свијет.

Налећке, vide належаке.

Наливак, вка, м. (Срем.) vide наљевак.

Наливање, п. (Срем.) vide наљевање.

Наливати, ам, (Срем.) vide наљевати.

Нализатице, лажемсе, v. pf. sich satt lesen, lambendo satior. Ако се не накусасмо, не нализасмосе.

Налијешити, им, v. pf. (Ерц.) erwischen (d. i. erwischt werden), capior, offendo: налијешити је перке, дер hat's erwischt.

Налијетање, п. (Ерц.) das anfallen, aggressio.

Налијетати, јекем, v. impf. (Ерц.)

Налијетатице, јекемсе, v. г. impf. (Ерц.)

Налик (d. i. на лик), ähnlich, similis: сестра налик на брата.

Наликовати, кујем, v. impf. ähneln, similis videor.

Налити, лујем, v. pf. angießen, impleo.

Наличје, п. die abichte (?) Seite, pars aversa.

Налог, ф. das Gedränge (з. В. bei der Fleischbank), concursus, turba.

Наложити, им, v. pf. 1) дрво на ватру; или ватру, drauf legen, superpono, impono. 2) самар, алину, füttern, munio, subsuo.

Налокати, лочем, v. pf. anschlürfen, sorbendo delibo: налокала мачка мачеко.

на кога, anlaufen, anfallen, aggre-
dior.

на кога, anfallen, invado.

Налобкаписе, лочемсе, v. r. pf. sich satt
schürfen, sorbendo satior.
Наломити, им, v. pf. 1) voll anbrechen,
frangendo paro. 2) anbrechen, infringo,
modice frango.
Налудобатице, дујемсе, v. r. pf. aus-
toben, gescheut werden, consipisco, nu-
gas pono.
Налуње, f. pl. (у Србији и у Босни по
варошима) Art Stelzschuhe, calcei
grallati.
Налупати, ам, v. pf. voll anschlagen
(s. B. Syer), tundendo paro.
Налупатице, амсе, v. r. pf. 1) sich satt
schlagen, caedendo satior. 2) sich an-
schlagen, vino et cibis impleri.
Наљевак, вка, m. (Ерц.) etwas voll Ange-
gossenes, expletum quid infuso liquido:
дебело прасе као наљевак.
Наљевање, n. (Ерц.) das Angießen, fu-
sio.
Наљевати, ам, v. impf. (Ерц.) Angie-
ßen, infundo.
Наљести, лезем, v. pf. (у Ерц.) vor-
beikommen, passieren, venio, prae-
tereo.
Наљубитице, имсе, v. r. pf. sich satt
küssen, sat osculatum esse, sat amasse:
„Вјерне сам се љубе наљубио —
Намагнути, нем, v. pf. на кога, ei-
nem winken, inno. cf. наингнути.
Намазати, мажем, v. pf. aufschmieren,
beschnieren, illino.
Намајсторити, им, v. pf. (у Сријему,
у Бачк. и у Бан.) кога, meisterhaft
erwidern, reddo egregie (e. g. convi-
cium, acute dictum.)
Намакнути, нем, vide намаћи.
Намама, f. die Lockspeise, esca.
Намамити, им, v. pf. herbeilocken, in-
esco:
„Што си косу наврнула,
„То си мене намамила —
Намамитице, имсе, v. r. pf. sich an-
locken lassen, auffügen, inescor.
Намамљивање, n. das Locken, inescatio.
Намамљивати, љујем, v. pf. locken,
inesco.
Намастир, m. das Kloster, monaste-
rium. Будући да у Србији ни у де-
сетом селу нема цркве, зато љу-
ди иду уз часне посте (сваке неђе-
ље, а особито о Мученицима, о
Благовијести, о Цвијетима
и о Васкрсенију) и о осталим
великим годовима (н. п. о Троји-
чину дне, о Петрову дне, о
Преображењу, о Госпођи ве-
ликој и о малој, о Ваведе-
нију, о Богојављенију и о За-
душницама) намастирима, те
се исповиједају и причешћују. Уз

часне се посте обично причешћу-
ју, а о другим годовима иду као
на панађур. Код њекоји намасти-
ра скуписе (кад је лијепо вријеме)
о Благовијести, о Цвијетима, о
Преображењу и о Госпођама, по
неколике иладе сабора. Ту про-
дају трговци различну рубу; крч-
мари крчме вино, ракију и јабуко-
вачу; месари пеку јагањце, овце,
козе и свиње, те продају месо;
пу гледају момци ђевојака (обич-
но иду ђевојке највише о Цвијети-
ма, а младе о Васкрсенију); пу
се састају кумови, пријатељи и
познаници, и договарајусе о сваче-
мју. — Тако иду Бачвани о Троји-
чину дне по Сријемским намасти-
рима, али се они слабо баве код
кога намастира, него само путују
из намастира у намастир те цје-
лују, и гледају шрпезарије (као н.
п. у Раваници, ђе е измоллована
Косовска бишка, и у Јаску емрп
цара Уроша), али у Србији дођу
црквари из даљни села на конак
(у очи празника), а из оближњи се-
ла дођу у јупру, па пу буду до
послије подне. Кад људи иду на-
мастиру, онда сви (и женско и
мушко) обуку спајаће аљине (што-
гођ које љепше има). Ђекојим на-
мастирима иду људи, који су по-
богати, по десет дана ода дале-
ко (као н. п. у Студеницу иду —
чини ми се о Тројичину дне? — из
цјеле Србије, из Босне и из Ерце-
говине, и носе прилог. Тако би
исто долазили и у Сријемске нама-
стире да нема лазарета).
Намастирина, f. augm. v. намастир.
Намастирић, m. dim. v. намастир.
Намастириште, n. Ort wo einst ein
Kloster gewesen, locus ubi olim fuit
monasterium.
Намастирскѝ, ка, ко, 1) klösterlich,
monasticus. 2) adv. wie im Kloster,
more monastico.
Намаћи, (говорисе и намакнути),
намакнем, v. pf. 1) anwerfen (dem
Pferde den Zaum), injicio. 2) klein-
weise zusammen bringen, minutim
comparo.
Намењити, им, (Рес. и Срем.) vide
намијенити.
Намењивање, n. (Рес. и Срем.) vide
намењивање.
Намењивати, њујем, (Рес. и Срем.)
vide намењивати.
Намера, f. (Рес. и Срем.) vide намјера.
Намеравање, n. (Рес. и Срем.) vide
намејеравање.

Намеравати, ам, (Рес. и Срем.) *vide* намјеравати.
 Намериши, им, (Рес. и Срем.) *vide* намјериши.
 Намеришисе, имсе, (Рес. и Срем.) *vide* намјеришисе.
 Намесиши, им, (Рес. и Срем.) *vide* намијесиши.
 Намесник, м. (Рес. и Срем.) *vide* намјесник.
 Намесников, ва, во, (Рес. и Срем.) *vide* намјесников.
 Наместиши, им, (Рес. и Срем.) *vide* намјестиши.
 Намеш, м. *die Auflage*, *vestigal*: „Намешнуо намеш на вилает —
 Намешак, тка, м. *die Aufgabe*, *Draufgabe*, *das Aufgeld*, *collybus*.
 Намешање, п. 1) *das Aufdringen*, *obtrusio*. 2) *Dingen*, *subornatio*. 3) *die Anleitung*, *doctio*. 4) *vom Stapel lassen*, *projectio* (*navis, molae*) *in aquam*.
 Намешати, мекем, в. *impf.* 1) *aufdringen*, *obtrudo*. 2) (в. *pf.*) *vollauflegen*, *satis imposuissae*. 3) *anleiten* (*unterrichten*), *addoceo* — 4) *dingen*, *suborno*. 5) *vom Stapel lassen*, *projectio e terra in mare*: „Сију ли већ Турци лубенице,
 „Намећу ли Шокци воденице —
 Намешти (на меши?), *bei der Hand*, *ad manum*: дај ми ону књигу (што си ми*обрекао), ако ти је намешти.
 Намешница, ф. ђевојка, или удовница, која се намеће коме да је узме, *die Aufgedrungene*, *obtrusa*: „Коју оћу, ону ми не даду,
 „Коју не ћу, ону ми намећу;
 „А ја јунак намешнице не ћу,
 „Да се не би никад оженио —
 Намешнуши, нем, в. *pf.* 1) *werfen an* —, *injicio*. 2) *aufdingen*, *obtrudo*. 3) *anleiten*, *addoceo*: намешнуо га на књигу. 4) *dingen*, *suborno*. 5) *воденицу*, *vom Lande ins Wasser*, *propello*, *projicio*.
 Намешнушисе, немсе, в. г. *pf.* 1) *sich aufmachen*, *accingor*. 2) *sich ansehen* (з. В. *ein Uebel am Fuße*), *adhaeresco*. 3) *sich verlegen*, *auf etwas begeben*, *incumbo in aliquid*.
 Намешпати, ам, в. *pf.* н. л. јабуку, *weich klopfen*, *contundo*, *tundendo emollio*.
 Намешпање, п. (Рес. и Срем.) *vide* намјешпање.
 Намешпати, ам, (Рес. и Срем.) *vide* намјешпати.
 Намешпање, п. *vide* намешпање.
 Намешпати, ам, *vide* намешпати.
 Намијивање, п. *das Zuminfen*, *inductio*.

Намијивати, гујем, в. *impf.* *zuminfen*, *induco*.
 Намигнуши, нем, в. *pf.* *zuminfen*, *induco*.
 Намигуша, ф. жена, која радо намигује на кога, *die gerne zuminkt*, *indutrix*?
 Намијениши, им, в. *pf.* (Ерц.) *anmeinen*, *zudenken*, *destino*: „Свако слово у крв' окаљено,
 „На јуначко тело нам'јењено —
 Намијесиши, им, в. *pf.* (Ерц.) *genug (Brot) anmachen*, *fermentando paro*.
 Намиривиње, п. 1) *das Befriedigen*, *satisfactio*. 2) *Erfüllen*, *Vollmachen*, *expletio*.
 Намиривати, рујем, в. *impf.* *befriedigen*, *facio satis*.
 Намиривашице, рујесе, в. г. *impf.* *voll werden*, *expleri*: намирује му се година.
 Намириши, им, в. *pf.* *befriedigen*, *facio satis*.
 Намиришисе, исе, в. г. *pf.* *voll werden*, *expleri*: намирила му се година.
 Намислиши, им, в. *pf.* *befchließen*, *decerno*, *statuo*.
 Намицаљка, ф. (*obscene de femina ad venerem apta*).
 Намицање, п. *das Kleinweise Zusammenbringen*, *comparatio lenta et minuta*.
 Намицаши, ичем, в. *impf.* *Kleinweise zusammenbringen*, *lente et minutim comparo*.
 Намјењивање, п. (Ерц.) *das Zudenken*, *destinatio*.
 Намјењивати, њујем, в. *impf.* (Ерц.) *zudenken*, *destino*.
 Намјера, ф. (Ерц.) 1) *die Begegnung*, *obvatio*. 2) *der Zufall*, *casus*: „Намјера га намјерила била
 „На зелено у гори језеро —
 Намјеравање, п. (Ерц.) *das Vorhaben*, *propositum*.
 Намјеравати, ам, в. *impf.* (Ерц.) *vorhaben*, *molior*, *cogito*.
 Намјериши, им, в. *pf.* (Ерц.) 1) *befchließen*, *vorhaben*, *decerno*. 2) *koga na што*, *einen wohin bringen*, (з. В. *ins Unglück*), *induco*.
 Намјеришисе, имсе, в. г. *pf.* *fallen*, *kommen*, *incido*.
 Намјесник, м. (Ерц.) (*in den Klöstern*) *der Vikar*, *Unterguardian*, *Oekonom*, *vicarius archimandritae*, *oeconomus monasterii*.
 Намјесников, ва, во, (Ерц.) *des* *намјесник*, *oeconomi*.
 Намјестиши, им, в. *pf.* (Ерц.) *bringen*, *colloco*.
 Намјешпање, п. (Ерц.) *das Unterbringen*, *collocatio*.

Намјешташи, ам, v. impf. (Ерц.) un-
terbringen, colloco.
Намјешкање, n. vide намјештање.
Намјешташи, ам, vide намјешташи.
Намлапиши, им, v. pf. 1) andreschen,
trititando raro. 2) genig herunterschla-
gen, (Sicken, Nessel) decutio.
Намљеши, мељем, v. pf. anmahlen,
molendo raro.
Намолиши, им, v. pf. кога, einen er-
bitten, bewegen, rogando flecto.
Намолишисе, имсе, v. r. pf. sich satt
beten, satis superque precatus sum:
да се пуста Бога намолимо (у
приповијешки, cf. пуста und jag-
њиво).
Намолуваши, лујем, v. pf. malen,
pingo.
Намотавање, n. das Anhaspeln, in-
ductio in rhombum.
Намотаваши, ам, v. impf. anhaspeln,
raro ducendo in rhombum.
Намоташи, ам, v. pf. 1) anhaspeln,
duco in rhombum. 2) voll anhaspeln,
raro ducendo in rhombum.
Намргодишисе, имсе, v. r. pf. die
Stirne umwölken, frontem obnubilo.
Намргодишисе, као да ће му киша
из чела ударити.
Намрштинисе, имсе, v. r. pf. 1) die
Stirne runzeln, rugo frontem. 2) sich
umwölken, obnubilo.
Намусши, зем, v. pf. anmessen, mul-
gendo raro.
Намучиши, им, v. pf. quälen, strapa-
zieren, fatigo.
Нана, f. 1) Mama, mater. 2) eine Art
Kraut, um die Suppe zu würzen, con-
dimenti genus.
Нанети, несем, (Рес. и Срем.) vide
нанијети.
Нанизаши, ижем, v. pf. (з. В. Perlen)
auf Fäden ziehen, infilo (?).
Наниз (на низ) брдо, bergab, deorsum.
Нанијети, несем, нанијо (нанијела,
ло), v. pf. (Ерц.) 1) voll antragen,
satis adportasse. 2) (im Zielen, Schie-
ßen) um soviel seitwärts zielen, als die
Flinte etwa abträgt; antragen! corrigo
telum. 3) није ни нанијело, es kommt
nicht von weitem gleich, nec appro-
pinquat.
Нанишашаши, им, v. pf. m. j. ниши,
(im Weben) den Faden anbinden, reli-
go filum.
Нанишашаши, им, v. pf. zielen, collineo,
dirigo telum.
Наново (на ново), neuerdings, aufs
neue, denovo.
Наносиши, им, v. impf. 1) antragen
(auf den Haufen), comporto. 2) äh-
neln, simile est: наноси мало.

Наносишисе, имсе, v. r. pf. sich satt
tragen, gestando satior; наносишисе
главе.
Наносиње, n. das Antragen, compor-
tatio.
Нањ, m. j. на њ — на њега.
Нањушиши, им, v. pf. aufspüren, auf-
spüren, investigo.
Наод, m. (ст.) (der Fund) Пјевају ка-
ко је некакав игуман поранио на
Дунав на воду да се умије, па на-
шао под обалом мало дијете у
сандуку, те га донио у намастир
и нађео му име Наод Симеун.
Наодашисе, амсе, v. r. pf. sich satt ge-
hen, ambulando fatigor.
Наодаће (d. i. на одаће), feil, venalis:
ово није на одаће.
Наодити, им, v. impf. finden, inve-
nio.
Наодитисе, имсе, v. r. impf. sich be-
finden, sum, reperior.
Наодник, m. (ст.) der Findling, infans
expositus et ab alio sublatu:
„Симеуне један наодниче! —
Наођење, n. vide налажење.
Наоколо, rund herum, circumcirca.
Наопак (comp. наопачнији), ка, ко,
verkehrt, perversus.
Наопако, nach hinten gekehrt, verkehrt,
retrosum, perverse: свезали му руке
наопако; зло и наопако! наопако и
узао час!
Наопачкѣ, rückwärts, retrosum.
Наопати, рем, v. pf. durch Andern voll-
enden, perarp, arando perficio.
Наочари, f. pl. die Brillen, vitra ocula-
ria.
Наочиглед, } augenscheinlich, sichtbar,
Наочигледѣ, } evidenter, manifesto.
Наочип, та, то, schön zu sehen, aspec-
tu pulcer, bonus.
Наошпиши, им, v. pf. schärfen, acuo.
Нападање, n. das Anfallen, Anfahren,
investio.
Нападаши, ам, v. pf. 1) darauf fallen,
desuper incido. 2) (v. impf.) anfallen,
anfahen, invehi in quem.
Напалиши, им, v. pf. n. п. расадити,
anzünden, incendo.
Напалјавање, n. das Ansengen, incen-
sio.
Напалјаваши, лујем, v. impf. ansengen,
incendo.
Напамѣт (на памѣт), auwendig, me-
moriter.
Напањкаши, ам, vide налагаши.
Напариши, им, v. pf. 1) mit warmem
Dunst einrauchen, infumo vapore cali-
do. 2) напарити очи, die Augen wei-
den, pasco oculos.

Напаст, *f. Unglück, Unfall, malum, casus adversus.*
Напастивање, *n. das Anfallen und Anfahren, investio.*
Напастиваши, спивујем, *v. impf. u. pf. einen anfahren, invehi.*
Напастити, паднем, *v. pf. anfallen und anfahren, invehor.*
Напастисе, пасемсе, *v. r. pf. sich satt werden, pascendo satior.*
Напашити, им, *v. pf. кога, quālen, vexo. cf. намучити.*
Напериши, им, *v. pf. richten (das Gewehr gegen jemand), obverto.*
Напешти, пнем, *v. pf. in die Höhe richten, aufrichten, erigo.*
Напешти, печем, *v. pf. 1) voll anbacken, satis pinsuisse. 2) genug braten, assare multa.*
Напешити, ам, *v. pf. m. j. рибе, in hinlänglicher Menge angeln, hamo capio.*
Напијање, *n. das Zutrinken, propinatio.*
Напијати, ам, *v. impf. zutrinken, propino.* Србљи напијају кадгођ пију ракију или вино; а особито кад су у друштву, као и п. на крсном имену, на свадби, на кршћењу и т. д. У горње чело не смије (од срамоте) сјести, који не зна напијати. Они напију различно (како који зна); неки овако почињу: „Прва за помози Боже: Боже помози, Боже дај добар час и добру срећу. Ко о чем, ми о добру, о лијепу разговору; дао нам се Бог радовати и веселити: пиши а добро биши, зла никад не имати,” и т. д. Ако ли је у јушну рано: „Срећан уранак, миран данак, од Бога животи и здравље.” Кад је на каквом раду: „За сретна рада: који рад радили, радом се валили, као сретна и честита браћа.” Кад се састану пријатељи или познаници: „Сретно виђење, срећан састанак, дугу љубав, од Бога животи и здравље.” Уз другу чашу: „Чашом другом, љубави дугом: да Бог подужи животи и здравље, срећу и напредак и свако добро” и т. д. Уз трећу: „Чашом трећом добром срећом (или трећом а сретном) у име Бога и свете Тројице (овђе се треба прекрстити) живоначалне Богородице, која може да нам поможе: сваком брату на свом занату, а и нас грешне да не заборави; ће ми њу заборавили, она нама најбоља помоћница нила.” и т. д. Уз вино: „Винце кисело, срце весело; весело

Бог и овај дом, и у дому домадара кућног господара.” и т. д. Кад пију коме у здравље, н. п. домаћину: „Домаћине! за твоје добро здравље: прео твоје главе, твоје домаћине, твоји стари родитељи (ако и има), синова, кћери, браће, братучеда, кумова и пријатељи, и свега рода и порода: што ти Бог дао, Бог ти удржао (ће који јошпе наставе: „За кућног шљемена и конопљана сјемена, випорогије волова и дуго-репије крава, шрмака и крмака, шора и обора.” и т. д. Кад онај, што напија, нагне чашу да пије, онда (кашито) који други мешине прст у уво, па зајева из гласа: „Учије се здравље вино пије, „Све му здраво и весело било. „Домаћине! све у твоје здравље, „Бог ти дао и срећу и здравље.

Кад полазе на пут: „Ко ће на пут, срећан му пут, ко остаје у дому, остао у велику добру ако Бог да (често се додаје: ако Бог да).” Кад оће да устају: „Часно сјели, поштено успали.” Кад у вече оће већ да спавају, или да се растају: „За лаке ноћи, од Бога помоћи.” и т. д.

Кад онај, што држи чашу у руци, напије, оспали кашито реку полако: „Амин да Бог да (или: амин Бог те чуо).” Кад већ оће да пије, онда рече ономе, коме наздравити (који ће да пије послје њега): „Здрав буди, или спасуј се, или спаси Бог.” А онај му одговори: „На спасеније Ристово.” Кад већ нагне чашу и пије, онда остали подигну капе (ако не сједе гологлави), па полако говоре: „Ристе Боже наш! помилуј нас амин.” Кад већ престане пиши и одујми чашу од уста, онда остали повичу: „На здравље.” А он одговори: „Бог вам здравље дао (или: од Бога вам здравље).”

Напијатисе, амсе, *v. r. impf. sich voll trinken, inebrior saepe.*

Напињање, *n. 1) das Aufrichten, erectio. 2) das Anstrengen, intentio.*

Напињати, њем, *v. impf. 1) aufrichten, erigo. 2) anspannen, intendo.*

Напипати, ам, *v. pf. durch Tappen finden, invenio circumferendo manus.*

Написати, ишем, *v. pf. zusammen-schreiben, conscribo.*

Напитак, тка, *m. der Trunk, potus:* нема напитка, es ist nichts zu trinken da.

- Напипати, ам, v. pf. das Kind satt füttern, saturare infantem.
- Напипати, ам, v. pf. erfragen, exquirere, explorare.
- Напиши, пијем, v. pf. коме, jutrin-
fen, proprio.
- Напишисе, пијемсе, v. r. pf. sich voll
trinken, inebrior.
- Напишаване, n. das Anhängen,
- Напишавати, ам, v. impf.] anhängen,
- Напишати, ам, v. pf.] menjendo
impleo.
- Напламак, тка, m. die Bogensegmente
am Rade, rotae partes.
- Наплашпиши, им, v. pf. voll auszahlen,
exsolvo.
- Наплашпишисе, имсе, v. r. pf. sich be-
rechnen, invicem solvere debita.
- Наплаћиване, n. das Vollends-zahlen,
exsolutio.
- Наплаћивати, кујем, v. impf. bezah-
len, exsolvo.
- Наплаћиватисе, кујемсе, v. r. impf.
sich berechnen, exsolvere mutua debita.
- Наплести, ешем, v. pf. 1) a. flechten,
adplecto, attexo. 2) voll anflechten,
contexo.
- Наплети, m. das Angeflechte, super-
textum.
- Наплетање, n. das Anflechten, adnexio.
contextura.
- Наплеташи, лећем, v. impf. anflech-
ten, attexo.
- Напливати, ам, v. pf.] anschwimmen,
- Напливати, им, v. pf.] natare coeipi.
- Напљувати, љујем, v. pf. anspreuen,
conspuo.
- Напнигуша, f. die Kehlaufblaserin, in-
tentrix gutturis (batrachomyomachi-
sches Wort): напнигушо крекетушо!
курвина магарицо (говорно рак
жаби, кад су се псовали. cf. седмо-
крак).
- Напо (d. i. на но), auf halbem (Wege
u. dgl.), dimidia (via).
- Напод ногу, abwärts, deorsum.
- Напојити, им, v. pf. tränken, do bi-
bere, potionem.
- Напојница, f. der Trunk; das Trink-
geld, congiarium, munusculum.
- Напола, zur Hälfte, dimidia parte.
- Наполица, f. ein Geschäft (Vertrag) zur
Hälfte, opus dimidiatum.
- Наполичар, m. ein Contrahent auf die
Hälfte, qui dimidiam partem pactus
est.
- Наполичење, n. das Miethen auf die
Hälfte Ertrags, pactum dimidii.
- Наполичити, им, v. impf. zur Hälfte
mietzen, pacisci dimidium lucri.
- Напомениши, нем, v. pf. erinnern,
monere.
- Напомињање, n. das Erinnern, admo-
nitio.
- Напомињати, нем, v. impf. erinnern,
monere.
- Напомбл (на помол), im Angesichte, in
conspectu; кад бисмо на помол Бечу.
- Напон, m. die Blüte des Alters, flos
aetatis: сад је у највећем напону
(н. п. момак).
- Напопаси, наднем, v. pf. кога, an-
fallen, nicht auslassen, aggredior, teneo.
- Напосе, für sich, abgesondert, separa-
tim.
- Направац, in gerader Linie, ohne Um-
weg, recta.
- Направиши, им, (у Сријему, у Бачк.
Бан.) vide начиниши.
- Направишисе, имсе, (у Сријему, у
Бачк. и у Бан.) vide начинишисе.
- Напрасан, сна, но,] gäh, praeseps:
- Напрасиш, ша, мо,] човек, смрт.
- Напрдети, дим, (Рес.) vide нап-
рђети.
- Напрдиване, n. das Schwäzen, nugae
(narratae).
- Напрдивати, дујем, v. impf. daher-
schwäzen, fabulor.
- Напрдети, им, (Срем.) vide нап-
рђети.
- Напрђети, напрдим, v. pf. (Ерц.) an-
farzen, vollfarzen, crepitu impleo.
- Напргнушисе, немсе, vide напре-
ћисе.
- Напрѣд, (Рес. и Срем.) vide напријед.
- Напредак, тка, m. 1) у напредак,
in Zukunft: in posterum. 2) der Fort-
gang, progressus: срећу и напре-
дак!
- Напредан, дна, но, gute Fortschritte
machend; bene succedens (labor).
- Напредање, n. das Anspinnen, netio.
- Напредати, ам, v. impf. anspinnen,
nendo paro.
- Напредовање, n. das Fortschreiten,
progressus.
- Напредовати, дујем, v. impf. fort-
schreiten, progredior.
- Напрезање, n. das anhaltende Auf-
sacken, risus solutus.
- Напрезаписе, ежемсе, v. r. impf. sich
außer Athem lachen, risu solvi.
- Напреламати, ам, v. pf. anbrechen in
Menge brechen, frangendo paro.
- Напремање, gegenüber vor sich hin, e
regione prae se: погледај де напре-
мање, не видиш ли ми је оваца.
- Напререзивати, зујем, v. pf. in Wen-
ge zerschneiden, dissecando paro.
- Напрести, едем, v. pf. in Menge an-
spinnen, nendo paro.
- Напрећисе, (говорисе и напрегну-
шисе) прегнемсе, v. r. pf. напрегао

се од смија, sich außer Athem lachen, risu solvi.
 Напречац, 1) auf der Stelle, confestim: умрѣо напречац. 2) in gerader Linie, recta: овуда је напречац.
 Напржити, им, v. pf. in Menge rösten (in Schmalz), frigendo raro.
 Напријед, (Ерц.) voraus, voran, prae.
 Напрџити, им, v. pf. anbetteln, zusammenbetteln, emendico.
 Напротив, wider, gegen, contra.
 Напрстак, пка, m. der Fingerhut, munimentum digiti.
 Напртити, им, v. pf. aufladen, impono humeris.
 Напртитице, имсе, v. r. pf. sich womit beladen, onero humero.
 Напрџити, им, v. pf. m. j. усне, die Lippen aufwerfen, protendos.
 Напрџитице, имсе, v. r. pf. die Lippen aufwerfen, labiis protentis flere aut irasci.
 Напуати, ам (и напушем), v. pf. (anfeisten) ansetzen, ohne Geräusch, ventis impleo.
 Напукао, кла, ло, angeborsten, lect, rimosus.
 Напукнути, нем, vide напући.
 Напуити, им, v. pf. 1) anfüllen, impleo. 2) laden (die Flinte, Kanone), impleo.
 Напуитице, имсе, v. r. pf. voll werden, impleor.
 Напуити, пи, v. pf. 3. В. шума, Knospen bekommen, ausschlagen, gemmas protrudo.
 Напустити, им, v. pf. 1) gehen lassen, permitto: напустио говеда, те разбукала сијено. 2) loslassen, woraufheben, immitto (pse).
 Напуити, им, v. pf. кога, anweisen, viam monstro.
 Напући (говорисе и напукнути), пукнем, v. pf. lect werden, rimas ducor.
 Напућивање, n. das Anweisen, Anleiten, inductio.
 Напућивати, хујем, v. impf. anleiten, induco, monstro viam.
 Напућитице, имсе, v. r. pf. schmolzen, großen, succenseo, iratus sileo.
 Напуштање, n. das Loslassen, immisio.
 Напуштати, ам, v. impf. loslassen, immitto.
 Напуштање, n. vide напуштање.
 Напуштати, ам, vide напуштати.
 Нарав, f. (у Сријему, у Бачк. и Бан.) die Gemüthsart; das Naturell, indoles. cf. худ.
 Нарадити, им, v. pf. fertig machen, absolvo.
 Нарађати, ам, v. pf. voll angehören,

gigno unum ex alio: нарађала доста синова, — цару војника.
 Нарамак, мка, m. ein Bündel, fasciculus, n. п. пружа, ein Bund Pflöcke (soviel man auf einmal na rame aufladet).
 Нарамивање, n. das (ein wenig) Hinken, claudicatio.
 Нарамивати, мујем, v. impf. ein wenig hinken, claudico.
 Наранити, им, v. pf. füttern, pasco, nutrio.
 Нараст, f. die Begattung des Hahns, coitus galli.
 Нарасти, стем, v. pf. erwachsen, succresco.
 Нарастити, им, v. pf. begatten (vom Geflügel), coeo (de avibus).
 Нараштај, m. die Generation; садашњи, das lebende Zeitalter, qui nunc vivunt, aetas nostra.
 Наредба, f. die Anordnung, mandatum.
 Наредити, им, v. pf. anordnen, mando.
 Нареджати, ам, v. pf. in Reihe stellen, reihen, ex ordine pono.
 Наредживање, n. das Anordnen, mandatio.
 Наредживати, хујем, v. impf. anordnen, mando.
 Нарезати, ежем, v. pf. 1) anschneiden, scissuram facio. 2) anschneiden, scindendo raro.
 Нарезивање, n. das Anschneiden, ascisio.
 Нарезивати, зујем, v. impf. anschneiden, ascindo.
 Нарескати, ам, dim. v. нарезати.
 Нарѣћи, ечем, v. pf. zudenken, anmeinen, destino.
 Наричање, n. 1) das Zudenken, destinatio. 2) das Beflagen eines Todten, naenis. cf. нарицати.
 Наричати, ичем, v. impf. 1) zudenken, bestimmen, destino. 2) einen Todten beflagen, queror de mortuo. cf. тужити.
 Нарнути, (на-рнути, наѣрнути), нем, v. pf. n. п. напути пен, heftig bellern (wenn der Feind ganz nahe ist), latro vehementer.
 Народ, m. das Volk, gens, populus, natio.
 Народитице, имсе, v. r. pf. in Menge geboren werden, anwachsen, nachwachsen, succresco.
 Народни, на, но, (једни, особито селаци, говоре народни, ња, ње) Volks-, populi, nationis.
 Нарочито, ausdrücklich, plane, de in-
 Нарочно, f. dustria
 Наругатице, амсе, v. pf. kome spotten, illudo.

Наружити, им, v. pf. beschimpfen, ignominia adlicio.
 Наруквице, f. pl. 1) die Armbänder, armillae. 2) die Armbänder des Priesters, armillae sericeae sacerdotis λειτουργоуτος.
 Нарумениши, им, v. pf. roth schminken, fuso.
 Наруч, f. das Rehen (zum Gebrauch, gegen Rückstellung des nämlichen Gegenstandes), commodatio: узео у наруч; не може човек ни наручи наћи (н. п. у рђаву комшилуку).
 Наручашице, амсе, v. r. pf. sich satt mittagmalen, coena saturari.
 Наручбина, f. vide наруцбина.
 Наручивање, n. das Bestellen, constitutio.
 Наручивати, чујем, v. impf. bestellen, committo.
 Наручиши, им, v. pf. bestellen, committo.
 Наручје, n. der Schoß, sinus, z. B. у на ручју, auf den Armen, in brachiis.
 Наручије (comp. v. на руку), mehr an der Hand, bequemer, commodius.
 Наручбина, f. Bestellung, bestellte Arbeit, res constituta de industria, non facta dubiae venditioni.
 Нарунити, им, v. pf. verletzen, verungewunden, polluo:
 „Препом покривену,
 „Праом нарушену;
 „А моја би мајка
 „Јупрошњину пила,
 „Јупрос донешену,
 „Шпитом покривену,
 „Цвећем нарушену —
 Насад, m. 1) die Brutener, die man der Henne unterlegt, ova supposita gallinae:
 „За вуруном два насада јаа —
 2) cf. вршај.
 Насадиши, им, v. pf. 1) кокош, der Henne Eier unterlegen, impono gallinam ovis. 2) Garben zum Ausdreschen, praeparo frumentum triturationi. 3) auf den Stiel anstecken, insero manubrio. 4) बोका, шрива, in Menge pflanzen, sero. 5) лађу, scheitern, impingo.
 Насадишице, дисе, v. r. pf. н. п. лађа, scheitern, in arenam impingo navim.
 Насађивање, n. 1) das Ansehen, der Henne, impositio. 2) der Garbenschicht, paratio. 3) das Anstecken der Hacke, insertio. 4) das Scheitern, naufragium.
 Насађивати, ћујем, v. impf. 1) die Henne, impono. 2) die Garbenschicht, praeparo. 3) anstecken, insero. 4) scheitern, frango, impingo navim.
 Насађивашице, ћујесе, v. r. impf. н. п. лађа, scheitern.

Насамто (на само), seitwärts, ohne Zeugen, sine arbitris.
 Насап, епа, m. der Anschutt, das Gerölle am Ufer.
 Насапуниши, им, v. pf. anseifen, einseifen, saponem illino.
 Насапшице, семсе, vide насисапшице.
 Наседање, n. (Рес. и Срем.) vide насједанје.
 Наседаши, ам, (Рес. и Срем.) vide насједати.
 Населиши, им, v. pf. ansiedeln, collocare.
 Населишице, имсе, v. r. pf. sich ansiedeln, commigro.
 Населе, n. част, што даје домаћин (по обичају), кад се пресели у нову кућу.
 Насести, седем, (Рес. и Срем.) vide насјести.
 Насећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide насјећи.
 Насецање, n. (Рес. и Срем.) vide насјецање.
 Насецаши, ам, (Рес. и Срем.) vide насјецаши.
 Насецаши, ам, (Рес. и Срем.) vide насјецаши.
 Насјецање, n. (Ерц.) das Anhauen, anscissio.
 Насјецаши, ам, v. impf. (Ерц.) anhauen, anscindo.
 Насип, m. vide насап.
 Насипање, n. das Anschütten, affusio.
 Насипаши, ам (и насипљем), v. impf. anschütten, affundo.
 Насирање, n. das Vollschießen, concussio.
 Насираши, ам, v. impf. vollschießen, concussio: Ејвала ти мени: ову ти скидам, ту ти насирам, sagt der Gespieler, der sich höhnisch unterwirft (indem er die Kappe abnimmt).
 Насисапшице, самсе, v. r. pf. sich vollsaugen, sugendo satior.
 Наситиши, им, v. pf. sättigen, saturo.
 Насједанје, n. (Ерц.) 1) das Sizenbleiben (des Schiffe) auf einer Sandbank adhaesio navis in syrte. 2) das Anlaufen, Anschwellen (eines gepressten Muskels), circumpletio (?), inflatio.
 Насједати, да, v. impf. 1) н. п. лађа, sitzen bleiben (vom Schiffe), insidere arenae. 2) rund herum anlaufen, inflor circumcirca.
 Насјести (говорисе и насједнути), сједи (и насједне), v. pf. (Ерц.) sitzen bleiben (vom Schiffe), insidere arenae. 2) anlaufen, inflor.
 Насјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) 1) anhauen, aneido. 2) anhauen in Menge, caedendo parat.

Насјећисе, сијечемсе, v. г. pf. (Ерц.)
 sich satt hauen, sich anhauen, satiatum
 sum caedendo :
 „Турски сам се глава насјекао —
 Насјецати, ам, v. pf. (Ерц.) anhauen
 (voll), secundo raro.
 Наслаагати, лажем, v. pf. ansichsten,
 sterno.
 Наслаагатице, лажемсе, v. г. pf. sich
 voll ansichsten (anessen), cf. оклизо-
 пине.
 Наслаадиши, им, v. pf. ergötzen, oblecto :
 насладно сам руку на њему.
 Наслаадишице, јазе, v. г. pf. sich er-
 götzen, oblector.
 Наслањање, n. vide наслоњање.
 Наслањати, ам, vide наслоњати.
 Наслати, нашљем (и нашаљем), v.
 pf. 1) кога (на шпо), zuschicken, mit-
 to ad-: нашљи ми каква муштери-
 ју да продам свиње. 2) genug schi-
 cken, mitto satis.
 Наслон, m. bedeckter Gang, Schorpen,
 tectum suffultum.
 Наслониши, им, v. pf. anlehnen, in-
 clino.
 Наслоњање, n. das Anlehnen, acclina-
 tio.
 Наслоњати, ам, v. impf. anlehnen,
 acclino.
 Наслужиши, им, v. pf. н. п. чашу
 вина, darreichen, credenzen, ministro.
 Наслужиши, им, v. pf. erprophezeien,
 errathen, ominando assequor.
 Наслушатице, амсе, v. pf. sich satt
 hören, auscultando satior.
 Насмејатице, јемсе, (Рес. и Срем)
 vide насмијатице.
 Насменушице, немсе, (Рес. и Срем.)
 vide насмјенушице.
 Насмијатице, јемсе, v. г. pf. (Ерц.)
 anlachen, adrideo.
 Насмјенушице, немсе, v. г. pf. (Ерц.)
 lächeln, subrideo.
 Насолиши, им, v. pf. 1) einsalzen, sa-
 lio (sallio), saliendo raro, н. п. дос-
 та рибе. 2) salzen, salio, sale cons-
 pergo, н. п. сланину.
 Насочиши, им, v. pf. einrathen (einem
 eine Braut), suadeo ducendam.
 Наспаватице, амсе, v. pf. sich satt
 Наспатице, спимсе, v. г. pf. schlafen,
 satis dormisse.
 Наспепи, пе, (Рес. и Срем.) vide нас-
 пјети.
 Наспјети, пје, v. pf. (Ерц.) коме шпо,
 plötzlich zustoßen, praeter spem acci-
 dit: нешто му наспје.
 Наспориши, им, v. pf. gedeihen ma-
 chen, ergiebig machen, prospero, diu-
 turrum reddo: да Бог наспори.
 Насрадин (оца)*, m. der Eulenspiegel,

nom. propr. hominis lepide ineptien-
 tis.
 Насрати, серем, v. pf. vollscheißen,
 concaso.
 Насред, mitten in — in medio —: на
 сред куће, насред села и т. д.
 Насркашице, срчемсе, v. г. pf. sich
 anschlürfen, sorbendo satior.
 Насриуши, нем, v. pf. drüber herfal-
 len, cum impetu impingo.
 Насртање, n. das Herfallen über et-
 was, impetus.
 Насрташи, срћем, v. impf. über et-
 was herfallen, cum impetu aggredior.
 Наставак, вра, m. der Ansat, adjun-
 ctum.
 Наставање, n. das Absteigen, Wohnen,
 deversorium habitatio.
 Наставаши, ам, v. impf. absteigen,
 wohnen, devertio, habito.
 Наставиши, им, v. pf. 1) ansehen, hin-
 zusehen, adjungo. 2) н. п. казан, den
 Kessel, über das Feuer setzen, im-
 pono, superpono.
 Настављање, n. 1) das Ansehen, ad-
 junctio. 2) das Drübersehen, superpo-
 sitio.
 Настављати, ам, v. impf. 1) ansehen,
 anschauen, adjungo. 2) казан, übers
 Feuer setzen, superpono.
 Настајавање, n. die Aufsicht, inspe-
 ctio, attentio.
 Настајавати, ам, v. impf. die Auf-
 sicht führen, attendo.
 Настајање, n. das Herankommen, ad-
 ventus.
 Настајати, јем, v. impf. anfangen,
 coepi esse.
 Настајати, мојим, v. pf. die Aufsicht
 führen, attendo, adsto.
 Насташи (гсворисе и настанути),
 танем, v. pf. beginnen, herbeikom-
 men, advenio: настала година, зи-
 ма, лето, мјесец, дан; владање
 чије и т. д.
 Настојник, m. der Aufseher (з. В. bei
 den Schweinen), qui attendit.
 Наступ, m. der Anfall (der Krankheit),
 impetus, tentatio.
 Наступање, n. das Drauftreten, cal-
 catio.
 Наступати, ам, v. impf. drauf treten,
 calco.
 Наступиши, им, v. pf. drauf treten,
 calco.
 Насукати, учем, v. pf. н. п. цијев
 (и много цијеви), anwinden, agglom-
 mero.
 Насумце, auf Gerathewohl, temere :
 погодио насумце.
 Насупрот, entgegen, contra.
 Насусрет (на оусрет), 1) in entgegen-

gefehter Richtung, ex opposito. 2) entgegen obviat. cf. cysrem.
 Насѣти, спем, v. pf. anschütten, asfundo.
 Насѣшати, им, v. pf. in Menge dörren, torreo.
 Насакање, n. das Eingießen, infusio.
 Насакаши, пачем, v. impf. einschenken, infundo.
 Насаши (говорисе и напакнуши), ан-нем, v. pf. anspreßen, ligo.
 Нашера, f. с намером, knapp, mit Mühe, kaum, vix, anguste.
 Нашера, f. } der Heber, siphon.
 Нашерача, f. }
 Нашерачица, dim. v. нашерача.
 Нашерлај, m. ein Schluck, Trunk, potio semel hausta.
 Нашернуши, v. pf. anziehen, attraho, adstringo.
 Нашежица, f. dim. v. нашера.
 Нашезање, n. 1) das Anziehen, astrictio. 2) das Anstrengen, astrictio. 3) das knappe Leben, vita indiga, misera.
 Нашезати, ежем, v. impf. 1) anziehen, adstringo. 2) knapp auskommen, parvo (anguste) vivo.
 Нашезатисе, шежемсе, v. impf. sich anstrengen, contendo.
 Нашенпати, ам, v. pf. verleiten, tento, induco: који га ђаво нашенташа на по? cf. навратити, навести.
 Нашерати, ам, (Рес. и Срем.) vide накерати.
 Нашератисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide накератисе.
 Нашеривање, n. (Рес. и Срем.) vide накеривање.
 Нашеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide накеривати.
 Нашериватисе, рујемсе, (Рес. и Срем.) vide накериватисе.
 Нашискати, ам, v. pf. anstopfen, infarcio.
 Нашискивање, n. das Hinandrücken, protrusio.
 Нашискивати, кујем, v. impf. hinandrücken, protrudo.
 Нашискиватисе, кујемсе, v. r. impf. за ким, sich aufmachen, und einem nachsetzen, insequor.
 Нашиснуши, нем, v. pf. n. n. лажу на воду, hinandrücken, protrudo.
 Нашиснутисе, немсе, v. r. pf. за ким, einem nachsetzen, insequi aliquem.
 Нашипање, n. das Anspreßen, ligo.
 Нашипати, нчем, v. impf. anspreßen, ligo.
 Нашипивање, n. das Zudecken, conte-ctio.
 Нашипивати, ам, v. impf. oben zudecken, desuper contego,

Нашипити, ријем, v. pf. von oben zu decken, contego desuper.
 Нашоварити, им, v. pf. beladen, onero.
 Нашопити, им, v. pf. 1) in Menge schmelzen, liquo. 2) anschmelzen (durch Schmelzen befudeln), liquando maculo.
 Нашопричиписе, имсе, v. r. pf. anlauten, insurgo: који трчи, он се на-топрчи.
 Нашорити, им, v. pf. anmisten, ster-cus facio (vom Vieh). cf. тор.
 Нашочити, им, v. pf. einschenken, in-fundo.
 Нашпевање, n. (Рес. и Срем.) vide на-пијевање.
 Нашпевати, ам, (Рес. и Срем.) vide на-пијевати.
 Нашпеватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide на-пијеватисе.
 Нашпиздак, спика, m. ein Theil des Un-terleibs (Venusberg?), mons Veneris.
 Нашпијање, n. die Trinkwette, sponsio bibendi.
 Нашпијати, ам, v. impf. zu Schanden trinken, vinco bibendo.
 Нашпијатисе, амсе, v. r. impf. eine Trinkwette eingehen, contendo biben-do.
 Нашпијевање, n. (Ерц.) die Singwette, und der Sieg im Singen, sponsio aut victoria cantus.
 Нашпијевати, ам, v. impf. (Ерц.) im Singen übertreffen, vinco cantu.
 Нашпијеватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) eine Singwette eingehen, contendo cantu.
 Нашпис, m. die Aufschrift, inscriptio.
 Нашписати, ишем, v. pf. 1) drauf schreiben, inscribo. 2) im Schreiben übertreffen, scribendo vinco.
 Нашписивање, n. 1) das Drüberschrei-ben, inscriptio. 2) das Übertreffen im Schreiben, victoria scripturae.
 Нашписивати, сујем, v. impf. 1) über-schreiben, inscribo. 2) im Schreiben übertreffen, vinco scriptura.
 Нашписиватисе, сујемсе, v. r. impf. eine Schreibwette eingehen, certo scri-ptura.
 Нашпити, пијем, v. pf. zu Schanden trinken, vinco bibendo.
 Нашпишавање, n. die Pißwette, spon-sio mejendi.
 Нашпишавати, ам, v. impf. überpißen, vinco mejendo.
 Нашпишаватисе, амсе, v. r. impf. ei-ne Pißwette eingehen, sponsionem fa-cio mejendi.
 Нашпишати, ам, v. pf. überpißen, vin-co mejendo.

Напнјевати, ам, v. pf. (Ерц.) überfin-
gen, cantu vincere.
Напприповедаати, ам, (Рес. и Срем.)
vide напприповиједати.
Напприповиједати, ам, v. pf. (Ерц.)
im Erzählen übertreffen, vincere nar-
ratione.
Наппричати, ам, vide напприповије-
дати.
Напра, f. 1) vide разбој 1. 2) оно, што
жене у један пуш поврате с гор-
њег врапила (откала сам једну
напру, или двије).
Напраг (d. i. на праг), zurück, retro-
sum.
Напрагођа, m. der rückwärts gehet, re-
trometator (de cancro):
„Курвин напрагођа —
Напрашкѐ, rücklings, retrorsum; rück-
wärts, retrorsum.
Напргати, ам, v. pf. in Menge pfü-
den, decerpere.
Напренѝк, m. добро напрвен и
чврст сомун (у Србији и у Босни по
варошима), eine Art dichtes Brot, pa-
nis genus.
Наприца, f. dim. v. напра.
Напркивање, n. das Anlaufen, incur-
sio.
Напркивати, кујем, v. impf. anlau-
fen, incurro.
Напрѝати, ам, v. pf. reiben, anrei-
ben, affrico.
Напрѝати, ам, v. pf. n. п. пун тур,
onomator. (scherzhaft) cum strepitu con-
caso.
Напрпати, ам, v. pf. anhäufen, accu-
mulo.
Напрти, рем, напрѝо. v. pf. in Men-
ge anreiben, scindo rotke.
Напрѝитисе, имсе, v. pf. vide нагу-
зитисе.³
Напруниши, им, v. pf. Splitter hin-
einwerfen (ins Wasser), assulis turbo.
Напруо, рула, ло, angefault, subru-
tidus.
Напрч на прч (одговорно циганин,
или циганка, кад су га питали, ка-
ко ће му наѝести име ѝемету).
Напрчавање, n. vide напркивање.
Напрчавати, ам, vide напркивати.
Напрчати, чим, v. pf. 1) anlaufen, in-
curro. 2) anlaufen, offendo.
Напружити, жи, v. pf. коме, drängen,
urgeo (zur Nothdurft).
Напура, f. das Naturell, indoles, cf.
худ.
Напурање, n. vide набацивање.
Напурати, ам, 1) v. impf. vide наба-
цивати. 3) v. pf. vide набацати.
Напуриши, им, v. pf. vide набацати.

Напуришисе, имсе, v. r. pf. sich dran-
machen, assingi.
Напушкати, ам, vide надришкати.
Напући, учем, v. pf. 1) in Menge stof-
fen, schlagen, macto, contundo. 2) н.
п. капу на главу, fest anmachen, figo.
3) mit Mühe herausbringen, (etwas
schlecht geschriebenes), extundo.
Напућисе, учемсе, v. r. pf. sich voll
anstressen, impleo ventrem.
Напуцање, n. das Herausbringen, ex-
trictio.
Напуцати, ам, v. impf. mit Mühe her-
ausbringen, vix eruo.
Наћање, n. vide ноћивање.
Наћати, ам, vide ноћивати:
„Зна Кадрија ѝе наћа галија —
Наћве (наћви), f. pl. der Brottrog, Back-
trog, alveus panarius.
Наћерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) hinan-
treiben, adigo. 2) nöthigen, impello.
Наћератисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) на
кога, anfahren, invehi.
Наћеривање, n. (Ерц.) 1) das Hinan-
treiben, adactio. 2) das Nöthigen, ad-
actio. 3) das Anfahren, investio (in
aliquem).
Наћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) an-
treiben, adigo. 2) nöthigen, adigo.
Наћериватисе, рујемсе, v. r. fr. (Ерц.)
anfahen, invehi.
Наћи, наћем, v. pf. finden, invenio.
Наћисе, наћемсе, v. r. pf. 1) sich befin-
den, sum: нашаосе у чулу;
„Смиљанићу! домадер се наћи —
2) нашло се дијете, zur Welt kom-
men, nasci:
„У мог сина слијепца Гргура,
„У ѝега се мушко чедо наће —
Наћулиши, им, v. pf. m. j. уши, spi-
ßen, arrigo.
Наудиши, им, v. pf. Böses zufügen,
malo afflicio.
Наузнако, 1 rücklings, auf dem Nü-
cken, supinus.
Наузналицѐ, 1 den, supinus.
Наук, m. 1) die Lehre, der Unterricht.
Наука, f. 1) disciplina. 2) то је наука,
даш ѝ (nicht natürliches Bedürfnis,
sondern) Angewohnheit, consuetudo,
assuetudo.
Наумиши, им, v. pf. sich vornehmen,
decerno.
Наусница, f. der keimende Schnurbart,
lanugo in labio superiori: шек му се
пргла наусница.
Научиши, им, v. pf. 1) lehren, doceo:
научно га писати. 2) lernen, disco:
научно књигу; научно писати.
Научитисе, имсе, v. r. pf. 1) lernen,
addisco: 2) sich gewöhnen, assuesco.
Нафа *, f. потрбушина од лисичје
коже (код курчија), die Bauchseide

eines Fuchsbalsgs, *pellis vulpinae pars quae ventrem tegebat.*

Начѣши, чнем, v. pf. anschneiden (Brot), incido; anzapfen (Wein), aperio; (beides österr. angänzen), delibo.

Начетиписе, имсе, v. r. impf. sich drängen zu etwas, concurre (ad videndum quid):

„Сви се Турци онђе начепшани,

„Те гледају свепишела Саву —

Начетиписе, имсе, v. r. pf. sich herbel-drängen, concurre.

Начешљати, ам, v. pf. in Menge anzupfen, vellicando paro.

Начин, m. die Art und Weise, ratio.

Начиниши, им, v. pf. machen, facio.

Начинишисе, имсе, v. r. pf. sich zu etwas machen, sich stellen, simulo.

Начињање, n. das Angänzen, delibatio.

Начињаши, нем, v. impf. angänzen, delibo.

Начичкаши, ам, v. pf. anstopfen, andäm-

Начкаши, ам, v. pf. fmen, aggero.

Начудиписе, имсе, v. r. pf. sich genug wundern, satis miror.

Начупаши, ам, v. pf. anpflücken, satis decerpo.

Начути, чујем, v. pf. etwas hören, Wind bekommen, inaudio.

Начагабаба, f. eine böse Frau die gerne zankt, uxor rixosa.

Начак*, m. Art Keule, clavae genus.

Наш, ша, ше, unser, noster.

Нашаиписе, имсе, v. r. pf. 1) ein wenig scherzen, subjocor. 2) sich satt scherzen, satis jocatum esse.

Нашетиписе, амсе, v. r. pf. sich anspraziren, satis ambulasse.

Нашибати, ам, v. pf. ein wenig mit Ruthen streichen, virgis tento.

Нашивање, n. das Annähen, adsutio.

Нашивали, ам, v. impf. annähen, adsuo.

Нашинац, нца, m. der Unfrige, nostras.

Нашинки, vide наши.

Нашипи, пијем, v. pf. 1) annähen, adsuo. 2) annähen (in Menge), suendo paro.

Нашки, in unserer Sprache (q. d. unsreisch), nostra lingua.

Наштампати, ам, v. pf. drucken, excudo (prelo).

Наште срца, auf den nüchternen Magen, jejunis.

Нашнина, f. der Zustand, da man noch nichts gegessen noch getrunken hat, jejunitas.

Не, 1) nicht, non; nicht, ne: не дирај у то; не на дијете; не дође и т. д. 2) in der Zusammensetzung un-, in-, z. B. неопран, некуван, неслан, и т. д.

Небески, ка, ко, } himmlisch, coelestis.

Небесни, на, но, }
Не било те! не било те мајци! дађ

дич der Guckguck! abi in malam rem.
Неблагодаран, рна, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан. особито по варошима) undankbar, ingratus, immemor beneficii.

Небо, n. 1) der Himmel, coelum: на небу, im Himmel; на небо, in den Himmel.

2) der Himmel (Baldachin, Thronhimmel), coelum. 3) der Gaumen, palatum.

Небојазан, зна, но, z. B. дијете, ein Kind, das sich nicht vor Drohungen fürchtet, infans nil curans minas parentum.

Небојша, m. 1) einer, der vorgibt, nicht zu fürchten, der furchtlose, qui nil timere se simulat. Небојшу најприје пси уједу. 2) Небојша кула у Београду.

Небраћ, m. Unbruder, nonfrater.

Небрига, m. Haus ohne Sorge, homo nihil curans.

Небројен, на, но, n. p. небројено благо, unzählbar, innumerabilis.

Нева, f. hyp. v. невјеста (?):

„Млада нева воду нела,

„Над воду се наводила —

Неваљалство, n. die Nichtsnutzigkeit, Неваљалшина, f. Unbrauchbarkeit, inutilitas.

Неваљао, љала, ло, nichtsnuße, schlecht, inutilis.

Невен, m. die Ringelblume, calendula officinalis Linn.

Невенев, ва, во, n. p. лист, von der calendula officinalis Linn.

Невера, f. (Рес. и Срем.) vide невјера.

Неверан (невѣран), рна, но, (Рес. и Срем.) vide невјеран.

Неверник, m. (Рес. и Срем.) vide невјерник.

Неверница, f. (Рес. и Срем.) vide невјерница.

Невесео, села, ло, unfroh, traurig, moestus.

Невесиње, n. 1) поље у Ерцеговини. 2) село у том пољу. Невесињски, ка, ко, von Невесиње.

„Књигу пише беже Љубовићу

„У лијепу селу Невесињу —

Невеста, f. (Рес. и Срем.) vide невјеста.

Невестин, на, но, (Рес. и Срем.) vide невјестин.

Невестински, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide невјестински.

Невестница, f. dim. v. невеста.

Невешти, та, то, (Рес. и Срем.) vide невјешти.

Невидови, на, но, n. p. биједа, von man nicht einmal etwas gesehen,

unvorgesehen, invisus, non visus, improvus: сачувај ме Боже биједи невидовне.

Невиђенџ, на, но, noch nie gesehen, non visus.

Невјера, f. (Ерц.) 1) der (die) Treulose, perfidus, perfida. 2) die Treulosigkeit, perfidia.

Невјеран (невјеран), рна, но, treulos, perfidus.

Невјерник, m. (Ерц.) der Treulose, perfidus.

Невјерница, f. (Ерц.) die Treulose, perfida.

Невјеста, f. (Ерц.) vide млада.

Невјестин, на, но, (Ерц.) der невјеста, sponsae.

Невјестински, ка, ко, (Ерц.) 1) Braut-, bräutlich, nuptialis:

„Па с ње скида руо љевојачко,
„На њу меће руо невјестинско —

2) adv. bräutlich, more sponsae.

Невјестница, f. dim. v. невјеста.

Невјешт, та, то, (Ерц.) der es nicht versteht, unwissend, imperitus. Од невјешта и п**ка плаче.

Невоване, n. das Brautseyn, status sponsae.

Невовати, невујем, v. impf. Braut seyn, nubo, sponsa sum:

„Млого девовала, мало невовала —
„За невољу бабу воде

„Кад љевојке не наоде.

Невобан, љна, но, bedrängt, sollicitus, anxius.

Неврат, m. eine Art viereckigen Schiffs, das nur stromabwärts gleitet, navigium quadratum secundo flumine labens.

Неврџме, n. (Рес. и Срем.) vide неврџме.

Невријеме, n. (Ерц.) Unzeit, parum in tempore —: дошао у невријеме.

Нева, f. die zärtliche Erziehung, educatio liberum delicata.

Негда, einst, olim.

Негдашњи, ња, ње, einstmalig, ehemalig, pristinus.

Него, sondern, verum.

Негован, m. Mannsname, nomen viri.

Неговане, n. das zärtliche Erziehen, delicata educatio.

Неговати, гујем, v. impf. zärtlich erziehen, educo delicate.

Негода, m. Mannsname, nomen viri.

Негода, f. Frauennname, nomen feminae.

Негопџин, m. Stadt und Feste an 2 Stunden von der Donau, und eben so weit vom Timok. Негопџинац (ица), човек из Негопџина. Негопџинка, жена из Негопџина. Негопџински (Негопџински), ка, ко, von Негопџин. cf. крајина.

Негош, m. } Mannsname, nomen viri.

Негуш, m. }

Неда, f. Frauennname, nomen feminae.

Недарца, n. pl. dim. v. недра.

Недака, f. (als Scheltwort) Ungerathener! malus eventus: иди недако једна!

Недеља, f. (Рес. и Срем.) vide неђеља.

Недељница, f. dim. v. недеља.

Недељка, f. (Рес. и Срем.) vide Неђељка.

Недељко, m. (Рес. и Срем.) vide Неђељко.

Недељни, на, но, (Рес. и Срем.) vide неђељни.

Недођија, f. (kornisch) das Land Nimmermuth, terra unde negant rediri: отишао у Недођију; нех иде у Недођију!

Недођин, m. (kornisch) Stadt Nimmermuth.

Недозрео, рела, ло, unreif, immaturus.

Недоношче, чета, n. n. p. дијете, шеле, nicht zu Ende getragen, vor der Zeit geboren, fetus praecoq. Искривно ноге, као шеле недоношче.

Недра, n. pl. (Рес. и Срем.) vide недра.

Недрага, f. eine ungeliebte Frau (oder auch Geliebte), amasia non cara.

Недрагџ, гора, m. der Ungeliebte, Unliebe, non amatus:

„Не дај мене мајко за недрага:
„Волим с драгим по гори одити,

„Глог зобати, с листа воду пити,
„Сшуден камен под главу мешати;

„Нег с недрагим по двору шешати —
„Драга моја! јесил' се удала?

„Јесам драги, али за недрага;
„Са недрагим и чедо родила —

Неђеља, f. (Ерц.) 1) der Sonntag, dies dominicus, dies solis. 2) die Zeit von einem Sonntag zum andern, die Woche, hebdomas, septimana.

Неђељница, f. dim. v. неђеља.

Неђељка, f. (Ерц.) Frauennname, nomen feminae.

Неђељко, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

Неђељни, на, но, (Ерц.) 1) sonntäglich, diei dominici. 2) der Woche, hebdomadis.

Нежели, als, quam: волим то, нежелу ово (понајвише у Сријему, Бачку и у Бан.) cf. него.

Нежењен, на, но, unverheiratet, ledig, liber, caelebs.

Незаборављенџ, на, но, unvergesslich, unvergessen, immortalis.

Незван, на, но, ungerufen, non vocatus. Незвану госту мјесто за враћина.

Незгода, die Unthunlichkeit, impossibilitas, difficultas.

Незгодаи, дна, но, unthunlich, impossibilis; beschwerlich, difficilis g. В. пун.

Незграпан, пна, но, ungezogen, ungehobelt, impolitus, rudis.

Нездрав, ва, во, ungesund, insaluber.

Незет, m. der Unschwiegerson, non gener.

Незнабожац, шца, m. der (den wahren Christen-) Gott nicht kennt, der Abgötter, ignarus Dei. Дође Звонимир незнабожац, и начини град Зворник на води Дрини, прије Риста на 800 година (приповиједају по Зворничкој наји).

Незнан, на, но, unbekannt, ignotus.

Незнање, n. die Unwissenheit, ignorantia.

Неизбројен, на, но, unzählbar, innumerabilis.

Неймар, m. der Baumeister, der den Bau (die Maurung) leitet, architectus.

Неймаров, ва, во, des Baumeisters, architecti.

Неймарскѝ, ка, ко, 1) Baumeisters, architectorum. 2) nach Baumeisters Art, more architecti.

Неисказан, на, но, unsäglich, unaussprechlich, inenarrabilis, ineffabilis, incredibilis.

Нејак, ка, ко, schwach, debilis.

Нејачак, чка, ко, dim. v. нејак.

Нејебица, f. (vox obscena) Mangel an Beischlaf, defectus fututionis.

Неједнак, ка, ко, ungleich, inaequalis.

Нека, 1) daß, auf daß, ut: подај му, нека једе; пошљи га, нека иде. 2) нију! immerzu, pergis pulcre!

А. Одоше говеда у ливаду.

Б. Нека и, woraus erhellt, daß нека soviel als das böhmische necheu (laß!) ist.

Некад, } vide негда.

Некадашњи, ња, ње, vide негдашњи.

Неки, ка, ко, irgend einer, aliquis.

Некмоли, vide акамоли.

Некакав, ква, во, irgend einer, quidam.

Некако, irgend wie, quodammodo.

Некаков, ва, во, vide некакав.

Неко, некога, jemand, aliquis.

Неколико, einiges, aliquantum.

Некуд, } irgendwohin, aliquo.

Некум, m. der Unrathe, non-кум.

Нелагодан, дна, но, matt, unraß, languidus.

Нем, ма, мо, (Рес. и Срем.) vide нијем.

Немадија, f. vide Немчадија.

Немар, m. die Sorglosigkeit, Nichtachtung, Vernachlässigung, negligentia.

Немарѝш, m. Happs ohne Sorge, negligent. cf. небрига.

Немарљив, ва, во, fahrlässig, negligens.

Немарљивост, f. vide немар.

Немапи, ам, v. impf. 1) nicht haben, non habeo. 2) нема вина, es ist kein Wein da, deest: нема га код куће; нема ништа.

Немац, мца, m. (Рес. и Срем.) vide Нијемац.

Немачка, f. (Рес. и Срем.) vide Немачка.

Немачки, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide Немачки.

Неметѝ, мим, (Рес.) vide нијемљетѝ.

Немилице, ohne Schonung, unbarmherzig, misere: ударио га —, проши новце —.

Немилаост, f. die Unnade, offensa.

Немилостив, ва, во, unbarmherzig, immisericors.

Немир, m. die Unruhe, inquiet.

Немиран, рна, но, unruhig, inquietus.

Немирко, m. der Un-мирко, cui non Мирко male convenit.

Немишѝ, им, (Срем.) vide нијемљетѝ.

Немица, f. (Рес. и Срем.) vide Немца.

Немичина, f. augm. v. Немца.

Немичица, f. dim. v. Немца.

Немљење, n. (Рес. и Срем.) vide нијемљење.

Немој, немојте, nicht doch! poli, nolite. cf. мој.

Немоша, f. (Рес. и Срем.) vide немоща.

Немошњак, m. vide болесник.

Немошњица, f. vide болесница.

Немош, f. die Krankheit, morbus.

Немохан, хна, но, krank, aegrotus.

Немохи, немогу, v. impf. krank sein, aegrotus.

Немохњик, m. vide немощњик.

Немохњица, f. vide немощница.

Немчадија, f. (Рес. и Срем.) vide Немчадија.

Немчање, n. (Рес. и Срем.) vide немчање.

Немчапи, ам, (Рес. и Срем.) vide немчапи.

Немче, чеша, n. (Рес. и Срем.) vide Нијемче.

Немчење, n. (Рес. и Срем.) vide нијемчење.

Немчина, f. augm. v. Немац.

Немчиши, им, (Рес. и Срем.) vide нијемчиши.

Немчишисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide нијемчишисе.

Нена, f. vide мајка (по Босни, особито код Срба Турског закона): „Ој спарице Османова нено!

„Узми мене за Османа твога —

Ненад, m. Mannsbame, potest viri.

Ненасит, m. der Nimmersatt, insatiabilis.
 Ненин, на, но, vide нанин.
 Необичан, чна, но, ungewohnt, in-
 suetus:
 „Тавница је кућа необична —
 Неопран, на, но, ungewaschen, illotus:
 „Седам кућа, девет бунарева,
 „И још су им жене неопране —
 Неопранштина, f. der Schmutz, die
 Unreinlichkeit, immunditia.
 Неоптице, ohne zu wollen, ingratis.
 Непик! 1) cf. пик. 2) не пик не! wird
 nichts daraus! non me decipies.
 Неповољан, љна, но, unwillkommen,
 ingratus.
 Непокоран, рна, но, ungehorsam, wi-
 derbenstigt, non dicto audiens.
 Непокорност, f. der Ungehorsam, in-
 obedientia.
 Непоменик, m. m. j. пришт, Euphe-
 mismus für eine gefährliche Beule, tu-
 beris genus (εὐφημιστικός).
 Непослушан, шна, но, ungehorsam,
 dicto non audiens.
 Неправда, f. das Unrecht, injuria.
 Неправедан, дна, но, ungerecht, in-
 justus.
 Неправо, не recht, ungerecht, iniquum.
 Непријатељ, m. der Feind, inimicus.
 Непријатељска (непријатељска), ка,
 ко, 1) feindlich, inimicus. 2) adv. feinde-
 lich, ut inimicus.
 Непријатељство, n. die Feindschaft,
 inimicitia.
 Неприлика, f. das Ungleiche (z. B. alt
 und jung), inaequalis:
 „Јасам ти се јунак оженио
 „Удовицом мојом неприликом —
 Непромјеним, ма, то, unveränderlich,
 constans, non mutabilis: дуговјечно не-
 промјенимо (кад се што чесниша).
 Непце, n. vide небо 2.
 Нера, f. hyp. v. Неранца 3.
 Нерадин, m. der Faulenzer, Arbeits-
 scheue, piger.
 Неразуман, мна, но, unverständlich,
 imperitus.
 Неранча*, f. 1) die Pomeranze (der
 Неранца, 2) Baum), citrus aurantia
 Linn. 2) (die Frucht) malum aurantium.
 3) Frauennamen, nomen feminae.
 Неретва, f. Fluß in der Herzegovina.
 Нероткиња, f. n. п. жена, јабука,
 крушка, unfruchtbar, sterilis.
 Несвѣст, f. (Рес. и Срем.) vide несви-
 јест.
 Несвѣстница, f. (Рес. и Срем.) vide
 несвјестница.
 Несвијест, f. (Ерц.) die Ohnmacht, de-
 liquium, syncope.
 Несвјестница, f. (Ерц.) die Ohnmacht,
 deliquium animi.

Несит, ма, то, unersättlich, insatia-
 bilis.
 Неситост, f. die Unersättlichkeit, insa-
 tiabilitas.
 Нескладан, дна, но, unverträglich, in-
 sociabilis.
 Неслап, на, но, ungesalzen, insulsus.
 Неслога, f. die Zwietracht, discordia.
 Несносан, сна, но, unerträglich, into-
 lerabilis.
 Неспавање, n. die Schlaflosigkeit, in-
 somnia, vigilia: боли ме глава, од
 неспавања.
 Несретан, тна, но, vide несрећан.
 Несретњик, m. der Unglückliche, infel-
 ix.
 Несретњик, m. (ст.) der Unglückssohn,
 adversae fortunae filius.
 „Југовики Божи несретњики!
 „— цареву благо запомине
 „И у црну земљу закопане —
 Несретница, f. die Unglückliche, infel-
 ix.
 Несрећа, f. das Unglück, infortunium.
 Несрећан, кна, но, unglücklich, infel-
 ix.
 Несрећник, m. vide несретњик.
 Несрећница, f. vide несретница.
 Нестајање, n. das Ausgehen (z. B. des
 Weins, der Waare), defectus.
 Нестајати, таје, v. impf. ausgehen,
 deficio.
 Нестати, ане, v. pf. ausgehen, zu
 mangeln anfangen, deficio: неспало
 ми коња;
 „Неста вина, неспа разговора;
 „Неста блага, неспа пријатеља.
 Несташан, шна, но, muthwillig, re-
 tulans; unruhig, inquietus.
 Несуђен, на, но, nicht bestimmt, non
 destinatus (connubio).
 Несуђеник, m. der Nichtbestimmte, non
 destinatus (sponsus).
 Несуђеница, f. die Nichtbestimmte, non
 destinata (sponsa).
 Несуђење, n. (ст.) das Nichtbestimmt-
 seyn, quod non erat destinatum:
 „Ој жевојко моје несуђење —
 Нети, несем (ст.), vide носити:
 „Млада нева воду нела,
 „Над воду се надводила —
 Н. тко, vide неко.
 Нећак, m. der Schweftersohn, Nefte, ex
 sorore nepos.
 Нећака, f. die Tochter der Schwester,
 Nichte, ex sorore neptis.
 Нећакин, на, но, der Nichte, neptis.
 Нећаков, ва, во, des Nefsen, nepotis.
 Нећање, n. das Ausschlagen (für sich oder
 statt eines andern), repudiatio, rejectio
 (suo vel alius nomine).
 Нећати, ам, v. impf. ausschlagen in ei-

nes andern Namen, repudio pro altero: што га некаш?

Некашисе, амсе, у. г. impf. ausschlagen für sich, repudio, recusor.

Неугодан, дна, но, nicht so, wie es sein sollte; nicht recht, minus recte constitutus.

Неук, ка, во, н. п. коњ, nicht abgerichtet, equus nondum condocesfactus.

Неуредан, дна, но, nicht ordentlich, male constitutus.

Нечаја, f. Fluß in der Поцерина. cf. двориште.

Нечастивѝ, вога, m. der Böse (Teufel), sacerdotum: нечастиви, анаме га мате било (тако реку кад га гош спомену).

Нечѝ, чија, чије, irgend jemand's, alicujus.

Нечѝст, f. der Unflat, stercus.

Нечѝст, та, то, unrein, immundus.

Нечѝстоѝта, f. die Unreinlichkeit, immunditia, sordes.

Нѝна, m. (Рес. и Срем.) vide Нешо.

Нѝнко, m. Mannsname, nomen viri.

Нешо, m. (Ерц.) hup. v. Неђељко und Нешко.

Нѝшто (кашто се може казати и нешта мјесто нешто), нешта (и нечега), 1) etwas, aliquid. Нешто нешта изјело, па од нешта кости остале (приповиједају да је казао Ерцеговац кад је виђео у пољу плаг и јармове). Нешта (или нешто) он мени рече. 2) etwa, forte: да нешто сад он дође.

Нѝ, 1) weder — пош, нес. Ни куд мајци, ни куд у ђевере. Ни лук јео, ни ѝм мирисао. 2) auch nicht, nicht einmal, нес.

Нѝгда, nie, nunquam.

Нѝгде, (Рес.)

Нѝгди, (Срем.)

Нѝђе, (Ерц.) } nirgend's, nusquam.

Нѝдованѝце, f. pl. (kornisch, statt докољенице, q. d. die gestümmelten Weinkleider).

Нѝђе, (Ерц.) vide нѝђе.

Нѝже, 1) unter, unterhalb, infra: ниже меце, ниже града. 2) (нѝже) das untere, inferius, cf. низак.

Нѝз, m. eine Schnur (Perlen, Dukaten, Korallen), linea (margaritarum).

Нѝз, } hinab, deorsum: низ брдо; ни-

Нѝза, } за страну, den Berg hinab, de monte.

Нѝзак (comp. нѝжѝ), ска, ко, nieder, humilis.

Нѝзање, n. das Ziehen auf die Schnur, das Auffädeln der Perlen, insertio margaritarum.

Нѝзати, нѝжем, v. impf. (Perlen) auf die Schnur ziehen, inserto filum margaritae.

Нѝзбрѝца, f. der Weg bergab, descensus: колико је нѝзбрѝца, толико и узбрѝца.

Нѝзија, f. (сп.) vide нѝз:

„На врапу јој три нѝзије дукапа —

Нѝзѝк, m. dim. v. нѝз.

Нѝје (ни је), ist nicht, non est.

Нѝједѝн, на, но, keiner, nullus: ниједна вјеро! Treuloser! perfide! perfida!

Нѝјек, m. das није oder нема sagen, negatio: нијек ђаволу!

Нѝјекѝње, n. das није sagen, negatio.

Нѝјекѝти, јечем, v. impf. sagen није oder нема, nego.

Нѝјели (d. i. није ли)? etwa? vielleicht? поште? није ли дошао? није ли нашао? није ли и он ту?

Нѝјем, ма, мо, (Ерц.) stumm, mutus.

Нѝјемац, мѝа, m. (Ерц.) 1) der Stumme, mutus. 2) der Deutsche, Germanus.

Нѝјемљѝње, n. (Ерц.) das Verstummen, amissio vocis.

Нѝјемљѝти, им, v. impf. (Ерц.) stumm werden, mutus fio.

Нѝјемче, чѝта, n. (Ерц.) ein junger, kleiner Deutscher, juvenis germanus.

Нѝјемчѝње, n. (Ерц.) das Deutschen, (Deutschwerden, Deutschmachen), germanizatio.

Нѝјемчѝти, им, v. impf. (Ерц.) deutsch machen, facio esse germanum.

Нѝјемчѝтисе, имсе, v. г. impf. (Ерц.) sich zum Deutschen machen, facio me esse germanum.

Нѝјет *, m. der Plan, das Vorhaben, propositum:

„А нијет сам био учинио,

„Да се спустим до под твоју кулу —

Нѝк, m. (сп.) die geneigte Stellung, inclinatio:

„Сви јунаци ником поникоше,

„И у црну земљу погледаше —

Нѝка, f. (Рес. и Срем.) vide Нѝко.

Нѝкад, }

Нѝкада, } vide нѝгда.

Нѝкакав, ква, во, keinerley, nullius generis, nullus.

Нѝкакѝ, ка, ко, vide нѝкакав.

Нѝкаѝко, auf keine Art, nullo modo.

Нѝкаков, ва, во, vide нѝкакав.

Нѝкашин, m. Mannsname, nomen viri (von Никола).

Нѝкнути, нем, vide нѝкѝ.

Нѝко, m. (Ерц.) hup. v. Никола.

Нѝко, никога, niemand, nemo.

Нѝкола, m. Niklas, Nicolaus.

Нѝколија, f. Frauenname, nomen foeminae.

Нѝколико, gar nicht, nicht im mindesten, plane non: није му мило колико.

Нѝколица, m. dim. v. Никола.

Никољ дан, ља дне, m. St. Niklastag (den 6. December), festum St Nicolai.

Никоља, f. намастир у Србији (?).

Никољски, ка, ко, n. п. мразови, Ni-Nas, sancti Nicolai.

Никољшпак, m. човек који слави Никољ дан.

Никуд, } nirgends, nusquam.

Никуда, }

Ниша, m. Mannsname, nomen viri (von Никола).

Никшић, m. pl. Gegend an der Grenze gegen Montenegro.

Ни мало, gar nichts, plane nihil.

Нина, m. m. Mannsname, nomen viri.

Нинко, m. Mannsname, nomen viri.

Нино, m. Mannsname, nomen viri.

Нипи, f. pl. das Webertrumm, liscia:

„Навади се вино пипи

„Па продадо жени нипи.

„Спаде мене жена бипи.

„Немој мене жено бипи;

„Купићу ти нове нипи,

„И помоћи уводиши.

Нипи, weder — noch, нес.

Нипипи, им, v. impf. п. j. нипи, das Webertrumm zurecht machen, praeparatio liscia.

Нипко, никога, vide нико.

Нипков, m. (als Scheltwort) der Niemand, homo nihil.

Нипковић, m. нипко и нипковић, Niemand Niemandesohn, nemo et neminis filius. Приповиједају да је некакав Јевто Витковић (који је сједио у Ваљеву; и сад му зидине од куле онђе споје) погодио за двјеста дукама, да викне преко чарније: „Чујте људи! ја сам до сад био Јевто Витковић, а од сад сам нипко и нипковић.” И тако је викнуо, само што је додао на крају: „Али опет људи ме знаду.”

Нике, n. (сп)

„За Ивана нике учинице —

Никље, n. das Antrinnen, praeparatio lisciorum.

Никш (говорисе и никнути), викнем, v. pf. hervorkeimen, progermino.

Никље, n. das Hervorkeimen, progerminatio.

Никати, ичем, v. impf. hervorkeimen, progermino.

Никш, m. die Stadt Nissa in Serbien, Naissus. Што ближе к Нишу, све горе нишу.

Нинава, f. 1) Fluß bei Niss, nom. propr. fluminis. 2) Frauenname, nomen feminae.

Нишадор*, m. Salmiak, sal Ammoniacus.

Нишан*, m. 1) das Ziel, scorpus: бити нишан, и у нишан. 2) доњи и горњи, die Ziel, an der Flinte.

Нипшанити, им, v. impf. zielen, collineo.

Нипшањње, n. das Zielen, collineatio.

Нипшесте*, епа, n. das Stärkmehl, amyllum.

Нипшкљ, ка, ко, von Niss.

Нипшанија*, m. човек из Ниша.

Нипшта, ничега (и ништа), nichts, nihil.

Но, 1) aber, at. vide али. 2) (als Parodie der germanisirenden Serben), nun, nu! age: но мој драги!

Нов, ва, во, неи, novus; нов новцати (новити?), ganz und gar neu, funkelnagelneu, plane novus.

Новак, m. Mannsname, nomen viri.

Новац, вца, m. 1) eine Münze, moneta. 2) der fünfte Theil eines Groschen, grossi pars quinta. 3) новци, pl. das Geld, pecuniae.

Новаци, вака, m. pl. намастир у Србији (доље преко Мораве).

Новачић, m. dim. v. Новак.

Новљ, вога, m. варош и град у Босни:

„Синоћ аго из Новога дође —

„У Новоме граду бијеломе —

„Кад замакне у Нови с љевојком —

Новина, f. die Erfindung der neuen Ernte jeder Art, primitiae promissum aut apponae. Боже помози! нове новине од нове године (обичај је рећи, кад који први пут оће да окуси од какве миве).

Новљ пазар, m. Stadt und Festung in Serbien.

Новљ сад, m. Neusatz, Neoplanta.

Нљвка, f. Frauenname, nomen feminae.

Нљвко, m. Mannsname, nomen viri.

Нљвланин, m. човек из Новога:

„Књигу нише Нљвланин Алија

„У Новоме граду бијеломе —

Нљвлански, ка, ко, v. Нови;

„Ак' упече коњма Нљвланскијем

„Занста га продавати не ћу —

Нљво, m. hur. v. Новак:

„Јеси л' Нљво сабљу саковао —

Новопазарац, рца, m. einer von Novi пазар.

Новопазарлија*, m. vide Новопазарац:

„И Алија Новопазарлија —

Новопазарски, ка, ко, v. Нови пазар.

Новосадски, ка, ко, Neusager, Neoplantanus.

Новосањанин, m. der Neusager, Neoplantanus, Neoplantensis.

Нововаткиња, f. die Neusagerin, Neoplantana.

Новљати, та, то, cf. нов.

Нљвци, новаца, m. pl. vide новац 3.

Нљвљати, та, то, vide новљати.

Нљвчан, на, но, n. п. човек, geldreich, pecuniosus.

Новчанѣ, на, но, н. п. кеса, der Geldbeutel, scutena.
 Нѡвичѣ, м. 1) dim. v. новац 2. 2) rapunculus repens Linn.
 Нѡга, f. 1) der Fuß, das Bein, pes. 2) (у Јадру) eine gewisse Anzahl, certus numerus, н. п. кад разрезују порезу, онда кажу: ово село има двије ноге, ово ногу и по и т. д.
 Нѡгавица, f. eine Hufe (die Hälfte des Beinkleides), caliga.
 Нѡж, м. das Messer, culter.
 Нѡжак, шка, м. eine Art Spiels, wobei ein Messer bald so, bald anders in die Erde zu stecken, ludi genus.
 Нѡжина, f. augm. v. нож.
 Нѡжиѣ, м. dim. v. нож, das Messerschne, cultellus.
 Нѡжица, f. dim. v. нога.
 Нѡжице, f. pl. die Schere, forfex.
 Нѡжнице, f. pl. die Scheide, vagina:
 „Од мачева нашије ножница —
 Нѡжѣрда, f. } augm. v. кога.
 Нѡжурина, f. }
 Нѡздрва, f. das Nasenloch, die Nüstern, naseris.
 Нѡј, м. der (Vogel) Strauß, struthio.
 Нѡјев, ва, во, н. п. jaje, des Straußes, struthionis.
 Нѡкат, кпа, м. der Nagel (am Finger), unguis.
 Нѡкатѣш, м. der nicht leicht ein galantes Abenteuer ausläßt (besonders von Verheirateten), maritus alienarum uxorum appetens.
 Нѡкатѣш, м. dim. v. нокат, das Nägelfeß, unguiculus.
 Нѡкѣш, м. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) der Nachttopf (öfterr. das Nachtesgeschirr), matula.
 Нѡна, f. hyp. v. нога.
 Нѡс, м. die Nase, nasus.
 Нѡсање, п. das Umhertragen, circumgestatio.
 Нѡсат, па, то, languäsig, nasutus.
 Нѡсати, ам, v. impf. umhertragen, gesto, ж. В. дијете, барјак.
 Нѡсац, сца, м. die Mündung, ж. В. an der Kanne, orificium.
 Нѡсила, п. pl. die Wahre, feretrum.
 Нѡсина, f. augm. v. нос.
 Нѡсипи, им, v. impf. 1) tragen, gesto, porto. 2) носи кокош (или друга каква птица), legen, pono ova.
 Нѡсиписе, имсе, v. г. impf. 1) с ким, gingen, luctor. 2) сѣх tragen, Kleidertracht haben: како се носе код вас?
 Нѡсиѣ, м. dim. v. нос.
 Нѡсѣчиѣ, м. pl. cf. брадиѣ (само у оној загонетки).
 Нѡспеница, f. eine Art Fisch, piscis genus.
 Нѡшѣ, ља, ње (њо?), vide нѡшѣ.

Нѡшѣлѣ, м. т. j. вјетар, der Nachtwind, ventus nocturnus.
 Нѡшѣ, f. die Nacht, nox.
 Нѡкас (говорисе и нѡкасѣ), diese Nacht, hac nocte: нѡкас сам слабо спавао.
 Нѡкашѣ, ља, ње, dieser Nacht, hujus noctis.
 Нѡкѣвање, п. das Uebernachten, pernociatio.
 Нѡкѣвати, кујем, v. impf. übernachten, pernociare.
 Нѡкѣти, им, v. pf. übernachten, pernociare.
 Нѡкѣш, на, но, nächtlich, nocturnus.
 Нѡкѣшѣ, м. vide нѡшѣлѣ.
 Нѡку, bei Nacht, noctu.
 Нѡкѣца, f. dim. v. нѡшѣ.
 Нѡшѣње, п. das Tragen, portatio, gestatio.
 Нѡшѣво, п. die Tracht (der Kleider), vestitus.
 Нѡшѣња, f. vide нѡшѣво.
 Ну! додају Ерцеговци у говору код њекоји ријечи, н. п. Ну јадан човече! Ну тако ти Бога!
 Нудипи, им, v. impf. nöthigen (zum Essen), rogando cogo.
 Нуѣње, п. das Nöthigen, coactio amica.
 Нуз, (у Бачк. и у Сријему) vide уз.
 Нутѣње, п. dim. v. нуѣње.
 Нутѣти, ам, dim. v. нудипи.
 Нутѣ, ње! en.

Н.

Нѣдѣрца, п. pl. dim. v. њедра.
 Нѣдра, п. pl. (Ерц.) der Busen, sinus.
 Нѣмадија, f. (Ерц.) vide Нѣмчадија.
 Нѣмачка, f. (Ерц.) Deutschland, Germania.
 Нѣмачки, ка, ко, (Ерц.) 1) teutsch, germanicus. 2) adv. teutsch, germanice.
 Нѣмица, f. (Ерц.) die Deutsche, Germana.
 Нѣмичина, f. augm. v. Нѣмица.
 Нѣмичица, f. dim. v. Нѣмица.
 Нѣмѣта, f. (Ерц.) die Stummheit, infantia, inopia facultatis loquendi.
 Нѣмчадија, f. (Ерц. coll.) die gesammte teutsche Jugend, omnis juvenus germanica.
 Нѣмчање, п. (Ерц.) das Teutschreden, sermo germanicus.
 Нѣмчати, ам, v. impf. teutsch reden, loquor germanice.
 Нѣмчина, f. augm. v. Нѣмац.
 Нѣва, f. der Acker, ager.
 Нѣвица, f. dim. v. љива.
 Нѣјање, п. das Wiegen (des Baums, vom Winde), agitatio.

Њијати, ам, v. impf. wiegen, schwen-
gen, agito.

Њијатисе, амсе, v. r. impf. schwanken,
vacillo.

Њисак, ска, м. } das Wiehern, hinni-
Њиска, f. } tus.

Њиснути, нем, v. pf. anwiehern, hin-
nio.

Њиштање, п. das Wiehern, hinnitus.

Њишташи, шлим, v. impf. wiehern,
hinnio.

Њушење, п. das Schnuffeln (des Hun-
des), odoratio canis.

Њушати, им, v. impf. schnuffeln, spū-
ren, olfacio.

Њушка, f. der Schmecker (des Hundes),
nasus canis.

О.

О, 1) von, über, de: говоре о њему,
о томе не треба мислити. 2) an,
in; ударио о камен, опрши се о
што. 3) an, in, ad: виси о клану.
4) zu, im, tempore; о Бурђеву дне,
о Божићу.

Ô (ó)! interj. о Ранко! hörst du, heus!

Оашлаучити, им, v. pf. verkösten, sum-
tus supposito.

Оба, обје, обоје, beide, uterque, utra-
que, utrumque. Die Syntax dieses
Zahlworts s. in der Grammatik; es ist
die von два, три, четири.

Обавезатисе, вежемсе, v. r. pf. sich
abhängen an einen (mit Bitten), ad-
haeresco alicui precibus.

Обавестиши, им, (Рес. и Срем.) vide
обавијестиши.

Обавијање, п. das Umwickeln, circum-
ligatio.

Обавијати, ам, v. impf. umwickeln, cir-
cumligo.

Обавијестиши, им, v. pf. (Ерц.) кога,
einem begreiflich machen, doceo, rem
facio perspicuam.

Обавиши, вијем, v. pf. umwickeln, cir-
cumligo.

Обаврети, рим, v. pf. ansiedeln, pau-
lulum decoquo.

Обад, п. die Bremse, tabanus (Linn.) oe-
strus.

Обадане, п. die Flucht (der Kuh) vor
Bremsen, fuga vaccae furicatae ab oe-
stro.

Обадатисе, амсе, v. r. impf. vor Brem-
sen fliehen, fugere ab oestris.

Обадва, обадвије, обадвоје, vide оба.

Обадвјеручкѣ, (Рес. и Срем.) vide оба-
двјеручке.

Обадвјеручкѣ, (Ерц.) vide објеручке.

Обадвојица, f. beide, uterque.

Обазирање, п. vide обзирање.

Обазиратисе, ремсе, vide обзирашисе.

Обазрети, ремсе, v. r. pf. umblicken,
sich umsehen, respicio.

Обајати, јем, v. pf. beheren (s. В. die
Wunde), medeor vulnere incantamentis.

Обал (обас?), обла, ло, walzenförmig,
rund, cylindricus.

Обала, f. 1) das Ufer, ripa. 2) eine Art
Zaun, seris genus. Ударисе које
(све два и два један према другом),
па се између коља нашла грања
којекаква и трња.

Обалиши, им, v. pf. reißig machen, mu-
co maculo.

Обалиши, им, v. pf. niederwerfen, pro-
sterno.

Обаливање, п. das Niederwerfen, pro-
stratio.

Обаливати, љујем, v. impf. niederwer-
fen, sterno.

Обас, обла, ло, vide обал.

Обарање, п. das Niederwerfen, prostra-
tio.

Обарати, ам, v. impf. niederwerfen,
prosterno.

Обарача, f. das Züngelchen (am Gewehr),
lingula teli.

Обасипање, п. das Beschnitten, circum-
fusio.

Обасипати, ам (и обасипљем), v. impf.
beschnitten, circumfundo.

Обасјавање, п. das Bescheinen, collu-
stratio.

Обасјавати, ва, v. impf. bescheinen,
collustro.

Обасјати, сја, v. pf. bescheinen, collu-
stro.

Обасјати, спем, v. pf. beschnitten, per-
fundo.

Обашка *, vide башка.

Обвести, ведем, v. pf. rund herum
führen, circumduco.

Обвијање, п. vide обавијање.

Обвијати, ам, vide обавијати.

Обвиши, вијем, vide обавиши.

Обводиши, им, v. impf. rund herum
führen, circumducto.

Обводње, п. das Herumführen, cir-
cumductio.

Обгнати, ам, v. pf. rundherumtreiben,
circumago.

Обгонити, им, v. impf. umtreiben, cir-
cumagito.

Обгонње, п. das Umtreiben, circum-
actio.

Обградити, им, v. pf. rund umzäunen,
circumserio.

Обграђивање, п. das Umzäunen, cir-
cumseptio.

Обграђивати, љујем, v. impf. rund um-
zaunen, circumsepto.
Обдан, vide дању.
Обданица, f. innerhalb eines Tages, per
diem: кувати пређу на обдани-
цу, m. j. у јупру почепи, па тај
дан свршиши; или куда на обда-
ницу (а не на конач).
Обдариши, им, v. pf. beschenken, dono.
Обе, (Рес. и Срем.) vide обје.
Обједини, им, (Рес. и Срем.) vide о-
биједини.
Обезнанишисе, имсе, v. r. pf. in Ohn-
macht fallen, deficio.
Обезумиши, им, v. pf. bethören, de-
scipio, induco.
Обезумишисе, имсе, v. r. pf. sich be-
thören lassen, descipior.
Обелиши, им, (Срем.) vide обијелети.
Обелоданиши, им, (Рес. и Срем.) vide
објелоданиши.
Обер, m. der Kamm (des Hahns), crista.
Оберучкѣ, (Рес. и Срем.) vide обје-
ручке.
Обесити, им, (Рес. и Срем.) vide об-
јесити.
Обећавање, n. vide обрицање.
Обећаваши, ам, vide обрицаши.
Обећање, n. das Versprechen, promissum. Обећање је лудоме радост.
Обећаши, ам, vide обречеи.
Обеушиши, им, v. pf. n. п. яглу, daß
Sehr an der Nadel beschädigen, obstruo
aut destruo foramen acus.
Обзинуши, нем, v. pf. begähnen (?),
obhio (?), d. i. in den Mund nehmen
(und wieder heraus). Кад кога забо-
ли грло, кажу му жене, да обзине
принупи комад љеба (говорећи: пса
грло боли, а не мене), па да га да
псешету: па ће га онда проћи гр-
ло. Кад у кога почне расти мршва
кост, онда треба наћи дијете по-
смрче, да је обзине: па ће преста-
ти расти.
Обзир, m. das Umblicken, respectus:
оде без обзира.
Обзирање, n. das Umhersehen, respec-
tatio.
Обзирашисе, ремсе, v. impf. sich um-
sehen, respecto.
Обигравање, n. das Umtanzen, circum-
saltatio.
Обиграваши, ам, v. impf. rund umtan-
zen, circumsalto.
Обиграши, ам, v. pf. rund umtanzen,
circumsalto.
Обијање, n. 1) das Einbrechen der Thü-
re, effractio forium. 2) das Abschlagen,
decussio. 3) das Suchen der Henne nach
einem Orte zum Legen, posituratio (?)
parturitio gallinae.

Обијати, ам, v. impf. 1) врата, ein-
brechen, effringo fores. 2) rund umher
abschlagen, decutio. 3) обија кокош
да пронесе, sucht einen Ort zum Eier-
legen, positurit? parturit gallina.
Обиједини, им, v. pf. (Ерц.) mit Un-
recht beschuldigen, accuso injuria.
Обијелиши, им, v. pf. (Ерц.) weiß werden,
Обијелети, им, salbesco: обијелео сн-
јег по брдима; обијелео човек као
овца (graue Haare bekommen).
Обикушисе, немсе, vide обикисе.
Оби, ла, ло, reichlich, uber. Србљи
приповиједају, да је Силни Сте-
ван, ловећи по Церу, угледао на
једном мјесту ће се грање од др-
већа и доље савијају и горе узви-
јају. Кад дођу на оно мјесто, а то
дијете код неколико оваца удари-
ло своју сјекиру у кладу, па легло
на леђа те спава: кад дине из се-
бе, онда се грање узвијају у виси-
ну, а кад повуче пару у се, онда
се савијају к земљи. Кад то види
цар, зачудисе, па пружи руку с ко-
ња да му узме сјекиру, али оћеш!
не може да је извади из кладе. Бр-
же боље сјашу слуге и војводе с ко-
ња, огледају сви редом објема ру-
кама да изваде сјекиру из кладе,
но ниједан је не може ни помаћи.
Онда пробуде дијете и запита га
цар: „Како ти је име?“ А оно од-
говори: „Милош.“ — „Имаш ли
оца и мајку?“ — „Имам мајку, а
отац ми је умрло.“ — „А ће ти је
мајка?“ — „Ето је тамо доље у се-
лу код куће.“ — „Ајде да нас во-
диш својој кући.“ — „Не могу од
оваца.“ — „Ајде ми ћемо поћера-
ти и овце.“ — И тако га којекато
намоле да поћера овце и да пође
пред њима кући. Сад су они ради
знаши и виђени, шта ће он радиши
са сјекиром: како ће је извадити
из кладе; или ће је онако остави-
ти. Кад Милош крене овце, а он
узме сјекиру једном руком и за-
метне на рамо. — Како дођу кући,
Милош одма остави овце и непо-
знаше госте, па замакне међу згра-
де да тражи мајку. Пошто цар сја-
ше с коња, пође и он за Милошем,
да гледа, да му се ће не сакрије;
кад погледа кроз брвна у једну згра-
ду, а то Милошева мајка мијеси љеб,
а пребацила десну сису преко лије-
вога рамена, а лијеву преко деснога,
те Милош остраг се. Онда цар
рече: „Међер оби, ла мајка, роди-
ма оби, ла јунака.“ Цар узме Ми-
лоша од мајке и одведе га своме

двору, и од пога се назове **Оби-лић**.
Обилажење, п. 1) das Umgehen, circuitio 2) das Umgehen, circuitus. 3) das Besuchen, invisio.
Обилазити, им, v. impf. 1) umgehen, ambio. 2) umgehen (durch einen Umweg), circumeo. 3) besuchen, invisio.
Обилаш, та, по, vide обил.
Обиљбже, п. оно, што се да први пут жевојци (прстен, или новац какав): да се зна, као да је већ испрошена, das Heiratspfand, pignus datum puellae in signum futuri conjugii.
Обирак, рка, m. der Auswurf (nachdem das Beste bereits ausgekauft worden), merces (res) rejiculae.
Обиритисе, имсе, v. г. pf. den бир bekommen, potiri collecta presbyterali: не кеш се обирити ове године.
Обити, обијем, v. pf. 1) врата, einschlagen, cilingo. 2) rund herum abschlagen (н. п. лед с кола воденич-нога), decutio.
Обићи, обићем (и обидем), v. pf. umgehen, circumeo.
Обићисе (говорисе и обикнутисе), обикнемсе, v. г. pf. sich gewöhnen, adsuesco.
Обичај, m. der Brauch, mos, consuetudo.
Обичан, чна, но, woran man sich gewöhnen kann, cui facile assuescas.
Обичај, на, но, gewöhnlich, gebräuchlich, usitatus, consuetus; adv. обично.
Обје, обију, (Ерц.) f. pl. die beiden, ambae.
Објелоданити, им, v. pf. (Ерц.) anfangen es bei hellem Tage zu treiben (z. B. Diebstahl), palam incipio facere (furtum).
Објеручкѣ, (Ерц.) mit beiden Händen, ambabus manibus.
Објесити, им, v. pf. (Ерц.) aufheben, suspendo.
Објеситисе, имсе, v. г. pf. (Ерц.) sich erheben, suspendere se.
Објестисе, једемсе, v. г. pf. sich überessen, nimio cibo obrui.
Облагање, п. 1) das Umschlagen, Einschlagen, circumdatio. 2) das Wetten, sponsio.
Облагати, лажем, v. impf. einschlagen (etwas in Papier), circumdo.
Облагати, лажем, v. pf. durch Lügen verläumdern, mendacio calumnior.
Облагатисе, лажемсе, v. г. impf. 1) sich einschlagen (in den Mantel), circumdo (pallium). 2) wetten, sponsonem facio.
Облагивање, п. das Verläumdern, calumniatio.
Облагивати, гујем, v. impf. кога код кога, durch Lügen verläumdern, menti-endo calumnior.

Обладаати, ам, v. pf. erobern, sub potestatem redigo.
Облажење, п. vide обилажење.
Облазити, им, vide обилазити.
Облазнути, нем, v. pf. ledern, oblambo: облази на опет, sagt man einem dem die Glute versagt hat.
Облајати, јем, v. pf. umbellen, oblatro, circumlatro.
Облак, m. die Wolke, nubes.
Облакшавање, п. das Erleichtern, levatio.
Облакшавати, ам, v. impf. erleichtern, levo.
Облакшати, ам, v. pf. erleichtern, levo.
Обламање, п. das Abbrechen (rund herum), desertio.
Обламати, ам, v. impf. rund herum abbrechen, deserro.
Облабран, рна, но, der gern schmauset (Gourmand), Schmausbruder, amans epularum.
Област, f. die Macht, potestas: не попусти, Господе Боже! области нечасливоме и некрштеноме (кад се моле Богу).
Облачак, чка, m. hyp. v. облак, das Wölkchen, nubecula.
Облачан, чна, но, wolfig, trüb, nubilus.
Облачење, п. das Anziehen (der Kleider), indutio.
Облачина, f. augm. v. облак.
Облачити, им, v. impf. 1) anziehen, induo. 2) види онај, који ведри и облачи, der heitert und Regen macht.
Облачитисе, имсе, v. г. impf. 1) sich anziehen, induor. 2) sich überziehen, umwölken, obnubilor.
Облежати, жим, v. pf. beschlafen, concumbo cum aliqua.
Облепити, им, (Рес. и Срем.) vide облизити.
Облепљивање, п. (Рес. и Срем.) vide облепљивање.
Облепљивати, лужем, (Рес. и Срем.) vide облепљивати.
Облептање, п. (Рес. и Срем.) vide облиптање.
Облептеши, пим, v. pf. (Рес.) } umfliegen,
Облепити, им, v. pf. (Срем.) } gen,
Облепешти, ашим, v. pf. (Ерц.) } circumvolo.
Обливање, п. (Срем.) vide облеванње.
Обливати, ам, (Срем.) vide облеванје.
Оближњи, ња, ње, nahe gelegen, adjacens, vicinus.
Облизати, лизем, v. pf. abledern, lambio, lingo.
Облизивање, п. das Abledern, lambitus.
Облизивати, зујем, v. impf. abledern, lambio.

Облизивати се, зујем се, v. r. impf. sich lecken (Egglust zeigen), шта се ти шу облизујеш, esurio (circumlingo).

Облизни ти се, им се, v. r. pf. Zwillinge gebären (auch von Thieren), geminos pario, geminum partum edo.

Облијепити, им, v. pf. (Ерц.) umfassen, bekleiden, induco aliqua re.

Облијепати, п. (Ерц.) das Umfliegen, circumvolitatio.

Облијешати, јешем, v. impf. (Ерц.) umfliegen, circumvolito.

Облик, м. das Antlitz, das Angesicht, facies: познајем га по облику.

Облика, f. die walzenförmige Rinde, rotunditas cylindrica.

Облипи, лијем, v. pf. н. п. сепралу косипером, rund herum vergießen, circumfundo.

Облица, f. ein cylindrischer Stab, baculus cylindricus.

Обличје, п. vide облик.

Облог, м. vide опклада.

Облогуз, м. (der Rundarsch, podicis obesi), der alles aufisst, was er essbares findet.

Облогуз, за, зо, schlemerhaft, edax.

Обложити, им, v. pf. einschlagen (den Fuß in —), obvolvo.

Обложити се, v. r. pf. 1) sich einschlagen, einhüllen, involvo. 2) vide опкладити се.

Обломити, им, v. pf. rund herum abbrechen, decerpo.

Облупак, шка, м. der Kiesel, silex.

Облучац, чца, м. дрво (као прут) савјено на колијевци више ћетинје главе: да не пада покривач ћетину на главу.

Облевање, п. (Ерц.) das Vergießen, plumbatio.

Облевати, ам, v. impf. (Ерц.) vergießen (mit Blei), plumbo.

Облепливање, п. (Ерц.) das Bekleiden, inductio, obductio.

Облепливати, љујем, v. impf. (Ерц.) bekleiden, induco.

Обљубити, им, v. pf. (сп.) abküssen, deosculor:

„Ја ћу твоје лице обљубити —

„Вјерну ћу му љубу обљубити —

„Ваља теби ноћити с краљицом

„И обљубит' Будимску краљицу —

„Руо скиде, леже са краљицом,

„Те краљици обљубио лице —

Обмотавање, п. das Umwickeln, circumligatio.

Обмотавати, ам, v. impf. umwinden, circumvolvo.

Обмотати, ам, v. pf. umwinden, circumdo.

Обнављање, п. das Erneuern, renovatio.

Обнављати, ам, v. impf. erneuern, renovo.

Обневидети, дим, v. pf. (Рес.) } er-

Обневидити, им, v. pf. (Срем.) } blin-

Обневиђети, видим, v. pf. (Ерц.) } den, obscuro.

Обнезнанити се, им се, vide обезнани ти се.

Обнепи (обнепи), несем, (Рес. и Срем.) vide обнијети.

Обнијати, нијем, v. pf. н. п. капу, или главу, бисером, mit einer Reihe (Perlen) umgeben, circumdo lineam (margaritarum).

Обнијвање, п. das Behängen mit Perlenreihen, circumdatio lineae margaritarum.

Обнијвати, зујем, v. impf. mit einer Perlenreihe umgeben, circumdare lineam margaritarum.

Обнијети, несем, обнијо (обнијела, ло), v. pf. (Ерц.) umtragen, circumfero.

Обновити, им, v. pf. erneuern, renovo (намаспир, цркву).

Обносити, им, v. impf. umtragen, circumporto.

Обноћ, vide ноћу.

Обношће, п. das Umtragen, circumlatio.

Обњушити, им, v. pf. umschmeffeln, circumodoro.

Обоганити, им, v. pf. bereichern, dito.

Обојак, ојка, м. das Fußstuch, pappus ad pedes involvendo. По Босни, по Ерцеговини и по Србији (куда носе чарапе), подложе обојке у опанке; по Сријему, по Бачкој, по Банату и по Мачви, завијају шареним обојцима (мјесто чарапа) ноге и на њи обувају опанке; а по варошима носе обојке (од платна или, зими, од фланера) у чизмама.

Обоје, обога (и обојера), п. beide, uterque: обоје ћеце, обога ћеце и т. д.

Обојити, им, v. pf. färben, coloro.

Обојца, f. beide, uterque.

Обојина, f. augm. v. обојак.

Обојик, м. dim. v. обојак.

Обојети, лим, v. pf. (Рес.) } durch

Обојити, им, v. pf. (Срем.) } krank-

Обојети, олим, v. pf. (Ерц.) } heit geschwächt (entkräftet) werden, morbo infirmo.

Обор, м. 1) die Einzäunung für die Schweine, sepimentum pro suis. 2) in оборкнез, оборценерао, ist es das deutsch Ober-, supremus.

Оборкнез, м. cf. кнез.

Оборлаћман, der Oberlieutenant, subcenturio.

Оборлаћманов, ва, во, des Oberlieutenants, subcenturionis.
 Оборлаћмановица, f. Oberlieutenant's frau, uxor subcenturionis..
 Оборлаћманскій, ка, ко, 1) Oberlieutenant's, subcenturionum. 2) adv. wie Oberlieutenant, more subcenturionis.
 Обдирати, им, v. pf. niederwerfen, sterno. vide обалити.
 Обдосити, бодем, v. pf. spornen, calcari pungo, subdo calcar.
 Обоци (ободци), м. pl. (доље преко Мораве) die Ohrgehänge, in aures: „Венце и обоце —
 Обравница, f. das Querholz der Waff.
 Обравњача, f. f. serträgerinnen, jugum.
 Обрад, м. Mannsname, nomen viri.
 Обрадаштини, им, v. pf. Bart bekommen, barbam nascisci.
 Обрадовати, дујем, v. pf. erfreuen, gaudio afficio.
 Ображђивање, n. das Anfurchen, sulcatio.
 Ображђивати, љујем, v. impf. furchen, sulco.
 Образ, м. 1) die Wangen, genae. 2) Scham, und Ehre, pudor: нема образа. Образ ваља, кум ће доћи. При ти образ! У циганке при образ, али пуна торба. Образа више нема, него два прспа (а гузице има два аршина).
 Образдити, им, v. pf. anfurchen, sulco.
 Обравница, f. } vide обравница.
 Обравњача, f. }
 Обрана, f. der Schuß und Schirm, munimentum: рана и обрана.
 Обраниши, им, v. pf. verwunden, vulnero.
 Обрањавање, n. das Verwunden, vulneratio.
 Обрањавати, ам, v. impf. verwunden, vulnero.
 Обрастање, n. das Umwachsen, circumdatio, obductio.
 Обрастати, ам, v. impf. umherwachsen, circumnascor.
 Обрасти, стем, v. pf. umherwachsen, circumnascor: обрасло цвијеће у траву.
 Обрати, берем, v. pf. 1) pflücken, decerpere, lesen, lego: обраши виноград, јабуке, кукурузе; обраћеш зелен босан (du wirst nicht gut fahren, male succedet tibi). 2) wählen, eligo, seligo, cf. изабрати:
 „Ти обери кога теби драго —
 Обратиши, им, v. pf. zu etwas verleiten, induco.
 Обраћање, n. das Verleiten, inductio.
 Обраћати, ам, v. impf. fehren, verto.
 Обрашћик, м. dim. v. образ,

Обрва, f. die Augenbraune, supercilium.
 Обрвица, f. dim. v. обрва.
 Обрђати, ам, v. pf. schlechtes Aussehen bekommen, tristem speciem accipio.
 Обредити, им, v. pf. der Reihe nach geben, thun, ex ordine facio.
 Обређивање, n. das Thun der Reihe nach, das Umreihen.
 Обређивати, љујем, v. impf. umreihen, ex ordine facio.
 Обрезаши, ежем, v. pf. beschneiden, circumcido.
 Обрезивање, n. das Beschneiden, circumcisio.
 Обрезивати, зујем, v. impf. beschneiden, circumcido.
 Обрен, м. Mannsname, nomen viri.
 Обренија, Frauennamen, nomen feminae (nach dem masc. Обрен).
 Обретен, Mannsname, nomen viri.
 Обрешеније, n. das Fest der Bindung des Hauptes Johannis (24. Febr.), inventio capitis S. Johannis.
 Обрешисе, римсе, v. r. pf. sich wo befinden, adesse.
 Обреши, речем (говорисе и обрекнем), v. pf. versprechen, promitto.
 Обрешисе, речемсе (говорисе и обрекнемсе), v. r. pf. versprechen, polliceor.
 Обријати, јем, v. pf. balbiren, (barbam) detondeo.
 Обријатисе, јемсе, v. pf. sich barbiren (lassen), tondere.
 Обрисати, ишем, v. pf. abwischen, abstergo.
 Обрити, ријем, v. pf. umwühlen, subruo.
 Обрицање, n. das Versprechen, pollicitatio.
 Обрицати, ичем, v. impf. versprechen, pollicitor.
 Обрицатисе, ичемсе, v. r. impf. versprechen, promitto.
 Обричипи, им, vide обријети.
 Обркаштини, им, v. pf. einen Schnauzbart bekommen, mystacem (pilos in labio superiori) nascisci (protrudere).
 Обрлаштини, им, v. pf. umrinnen, nicht auslassen, circumsto, non dimitto. Обрлашио као ајгир кору.
 Обрнути, нем, v. pf. umkehren, verto.
 Обрнутисе, немсе, v. r. pf. umkehren, revertor.
 Обро, м. hyp. v. Обрад.
 Оброк, м. eine festgesetzte Zeit, tempus constitutum: jede на оброк oder оброком; ђеца једу без оброка.
 Обронак, нка, м. der Abhang, devexitas:
 „Заспала девојка брегу на обронку —

Овновина, f. das Schöpfensfleisch, ver-
vesina.

Овнујскѣ, ка, ко, Widder, arietinus.
Пристао за њим, као лисица за
овнујским мудима.

Овогодашњи (овогодишњи), ња, ње,
heutig, dießjährig, huius.

Оволикачки, ка, ко, augm. y. ово-
лики.

Оволики, ка, ко, so groß, tantus.

Оволико (оволико), so viel, tantum.

Оволики, ка, ко, vide оволикачки.

Оволишњи, на, но, dim. y. оволики.

Оволишњо, dim. y. оволико.

Оврањити, им, v. pf. schwarz machen,
reddo nigrum.

Оврањати, ам, v. pf. mit Franzosen
anstecken, inficere malo venereo.

Оврањатисе, амсе, v. r. pf. Franzo-
sen bekommen, malo gallico infici.

Овријки, овршем, оврѣао, (Рес.) vide
овријки.

Овријки, овршем, оврѣао, v. pf.
(Ерц. и Срем.) austreten (das Getreide),
trituro.

Овријки, овршем, оврѣао, vide оври-
јки.

Овршине, f. pl. die Abfälle (beim Be-
schneiden der Bäume), sarmenta.

Овуда (овуда), hier durch, hac.

Овца, f. das Schaf, ovis.

Овчар, м. 1) der Schäfer, opilio. 2)
планина у Србији.

Овчарев, ва, во, vide овчаров.

Овчарица, f. 1) die Schäferin, femina
(puella) pascens oves. 2) овчја коша-
ра, der Schafstall, ovile.

Овчаров, ва, во, des Schafhirten, opi-
lionis.

Овчарски, ка, ко, 1) Schäfer-, opi-
lionum. 2) adv. wie ein Schäferhirt,
more opilionis.

Овчевина, f. (овчјина?) das Schaffleisch,
caro ovilla.

Овчица, f. das Schäfchen, ovicula.

Овчји, чја, чје, Schafs-, ovillus, ovium.

Огадити, им, v. pf. коме шта, ver-
leiden, molestum reddo.

Огадитисе, огадило ми се, v. r. pf. zu-
wider werden, molestus fio.

Огајтаниши, им, v. pf. eine Schur her-
umführen, ad suo funiculum (clavum?).

Огањ, гња, м. das Feuer, ignis. vide
вапра.

Огар, м. (см.) eine Art Jagdhund, ca-
nis venatici genus:

„Да нараним рте и огаре —

„Ударише рти и огари —

Огаравити, им, vide огарити.

Огарити, им, v. pf. mit Kohlen oder
Ruß beschmieren, illino fuligine aut
carbone.

Огаѣ, м. } der Theil der Pferdekräftung,
Огаѣар, м. } der am Kopf desselben be-
findlich, lora capitis equi.

Оглавина (оглавина), f. die Kopfhaut der
Thiere, pellis capitis bestiarum.

Огласити, им, v. pf. verkünden, fund
machen, nuncio.

Огласитисе, имсе, v. r. pf. fund wer-
den, verlanen, nunciog.

Огласник, м. (см.) der Bote, nun-
cius:

„Пуст Турчина једног огласника,
„Нека каже Босанском везиру —

Оглаши, ам, vide огледати.

Оглашитисе, амсе, vide огледатисе.

Оглашивање, п. das Verkünden; Lauf-
werden, nunciatio.

Оглашивати, шујем, v. impf. fund
machen, nuncio.

Огледало, п. der Spiegel, speculum.

Огледање, п. 1) das Besehen, inspe-
ctio. 2) das Nachsehen, inspectio. 3)
das Versuchen, experimentum, pericu-
lum.

Огледаши, ам, v. impf. } sehen, nach-

Огледаши, ам, v. pf. } sehen, be-
sehen, video, experior.

Огледашисе, амсе, v. r. impf. } 1) sich

Огледашисе, амсе, v. r. pf. } (im Spie-
gel) besehen, inspicio me. 2) sich ver-
suchen, sich messen, experior.

Оглобити, им, v. pf. durch Expressun-
gen schinden, exhaustio vexationibus et
multis.

Оглодати, ложеи, v. pf. abnagen,
corrodo.

Оглунути, нем, v. pf. taub werden,
obsurdesco.

Оглушитисе, имсе, v. r. pf. кога,
taube Ohren haben gegen jemand's Wit-
ten, surdus sum ad preces.

Огнојитисе, имсе, v. r. pf. eiern,
supprago.

Огњан, м. Mannsname, nomen viri.

Огњана, f. Frauennamen, nomen femi-
nae.

Огњевит, та, то, } feurig, igneus.

Огњен, на, но, }

Огњен, vide Огњан.

Огњило, п. der Feuerstahl, chalybs ig-
niarius.

Огњиште, п. der Feuerherd, focus.

Оговарање, п. das Entschuldigen, Ver-
theidigen, excusatio, defensatio.

Оговарати, ам, v. impf. } zu eines Gun-
Оговориши, им, v. pf. } sten sprechen,
ihn entschuldigen vertheidigen, excuso,
defenso:

„Свекрва је кара,

„Девер оговара —

Оголеши, лим, (Рес.) } vide ого-

Оголиши, им, (Срем.) } љети.

Оголу́зници, им, v. pf. кога, наџт
ausplündern, spolio omnibus rebus.
Ого́лени, олим, v. pf. (Ерц.) наџт wer-
den, seine Kleider zerrissen haben, nudor.
Огорје́лица, f. Berg in Dalmatien:
„Примишесе у Огорјелицу —
Ограбихи, им, v. pf. н. п. сијено,
von allen Seiten abrechen (den Heu-
schuber), rastro abstergere foeni me-
tam.
Ограда, f. der Zaun, serpes: ограда
око мјесеца.
Огради́ти, им, v. pf. 1) umzäunen,
obserio. 2) vide начинити (н. п. ве-
селе).
Огради́ца, f. dim. v. ограда.
Ограђива́ње, n. das Umzäunen, cir-
cumseptio.
Ограђива́ти, љујем, v. impf. umzäu-
nen, obserio.
Огра́сати, ишем, v. pf. vide нага-
зити.
Огранак, нка, m. das Reis, frons
(frondis).
Ограну́ти, не, v. pf. m. j. сунце, sich
am Horizonte zeigen, exorior (de sole).
Огра́шје, n. der Strauß (Kampf) cer-
tamen:
„Бјка помоћ Косовко девојко!
„Беси сестро на ограшју била?
„Да ће ли си клобук задобила? —
„Д'о Бог добро кнежева војводи!
„Ни' сам није на ограшју била,
„Ниш' сам клобук на боју добила —
Огрбавихи, ам, v. pf. bucklig werden,
einen Höcker bekommen, gibbosus fio.
Огреб, m. оно што остаје на огре-
блу кад се огребље кућела или лан.
Огреба́ње, n. das Abziehen das Flaches,
purgatio lini.
Огреба́ти, бљем, v. impf. abziehen
(den Flach) purgo trahendo.
Огребине, f. pl. vide остружине.
Огребао, n. die Flachstraufe, recten li-
narius.
Огрев, m. (Рес. и Срем.) vide огрјев.
Огрезну́ти, нем, v. pf. untergehen
(im Wasser), mergi:
„Вас му коњиц у крв огрезнуо —
Огрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide о-
гријати.
Огрејати́се, јемсе, (Рес. и Срем.) vide
огријати́се.
Огресити, огребем, v. pf. 1) krahen,
scabo. 2) лан, кућелу, abziehen, purgo
trahendo per ferrum.
Огрешити, им, (Рес. и Срем.) vide о-
гријешити.
Огрешити́се, имсе, (Рес. и Срем.)
vide огријешити́се.
Огризине, f. pl. die Ueberbleibsel von
Heu in der Krippe, residuum foeni.

Огријало сунце, } (ст.) erwärmend,
Огријано сунце, } calefaciens:
„Султан царе огријало сунце! —
Огријати, јем, v. pf. (Ерц.) 1) erwär-
men, calefacio (hominem), 2) hervor-
kommen (von der Sonne), apparuit sol.
Огријати́се, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich
wärmen, calefio.
Огријешити, им, v. pf. (Ерц.) душу,
die Seele mit Sünden belasten, pec-
catis onero animum.
Огријешити́се, имсе, v. r. pf. (Ерц.)
sich versündigen, nefas admitto.
Огрјев, m. (Ерц.) die Heizung, cale-
factio: нема дрва за огрјев.
Огркнути, нем, v. pf. bitter werden,
amarus fio.
Ограница, f. der Halschmuck, monile.
Огрла́к, m. das Halsband (des Hundes,
Kalbes), vinculum collare.
Огринути, нем, v. pf. 1) н. п. јапун-
це, den Mantel umhängen, cir-
cumdo. 2) кукурузе, umgraben, und
mit Erde umhäufeln, circumdo hu-
mum.
Огрта́ње, n. 1) das Umhängen, cir-
cumdatio. 2) das Umgraben des Kuku-
ruz, circumdatio humi.
Огрта́ти, грћем, v. pf. 1) umhängen,
circumdo. 2) dem Kukuruz Erde um-
schäufeln, circumdo humum.
Огрубихи, им, v. pf. н. п. од крас-
та, durch Blatternarben ein grobes
Aussehen bekommen, asperam faciem
pascisci.
Огру́вати, ам, v. pf. н. п. кукурузе,
abschlagen, decutio.
Огугла́ти, ам, v. pf. што, sich an et-
was gewöhnen, assuefio. Огуглао, као
цигански коњ бубањ.
Огу́лити, им, v. pf. schinden, exco-
tio.
Од, m. der Gang, incessus: познајем
га по оду.
Од, 1) von, a. Од попа до ковача; од
злата, од сребра, од земље; књига
дошла од цара, од браћа; грми од
запада. 2) бољи од мене, besser als
ich u. f. w. melior me. 3) умрло од
срдоболе (од грознице, од вру-
ћине), a n der Ruhr gestorben, perit
dysenteria.
Ода, vide од: ода шта је то?
Одабра́ти, берем, v. pf. vide од-
бра́ти.
Одава́ње, n. das Angeben, delatio.
Одава́ти, дајем, v. impf. anben, de-
fero.
Ода́вде (ода́вде, ода́вде), von hier,
hinc.
Ода́вде (ода́вде, ода́вде), vide ода́вде.
Ода́вно (од да́вно), lange, längst, dim.

Одагнапати, ам, v. pf. wegtreiben, abigo.
 Одадирање, н. 1) das Abreißen, 2) das Entreißen, Expressen, expressio. 3) das Schlagen, percussio. 4) das starke Farzen, crepitus ventris.
 Одадирати, рем, v. impf. 1) abreißen, vi detrabo. 2) erpressen, extorqueo. 3) stark schlagen, percutio. 4) stark farzen, vehementor pedo.
 Одадниши, им, v. pf. den Boden ausschlagen, fundum excutio dolio.
 Одадрети, ем (и одадерем), одадрѣо, (Рес. и Срем.) vide одадријети.
 Одадријети, рем (и одадерем), одадрѣо, v. pf. (Ерц.) 1) abreißen, detrabo. 2) erpressen, extorqueo. 3) stark schlagen, percutio. 4) stark farzen, vehementor pedo.
 Одазвати, зовем (и одзовем), абруфен, avoco.
 Одазватице, зовемсе (и одзовемсе), v. r. pf. sich melden, auf den Ruf antworten, respondeo vocanti.
 Одаја*, f. vide соба.
 Одајање, н. das Säugen zur Genüge (Absäugen), nutritio sufficiens.
 Одајати, ам, v. impf. absäugen, adlacto.
 Одајица, f. dim. v. одаја.
 Одаклѣ (одаклѣ, одаклѣ), woher, unde.
 Одандѣ (одандѣ, одандѣ) } von dort,
 Оданлѣ (оданлѣ, оданлѣ), } illinc.
 Оданути, нем, v. pf. ausschmaufen, respiro.
 Одање, н. das Spazieren, ambulatio.
 Одапирање, н. 1) das Stützen, fulturae innisio. 2) das Öffnen der Thüre, apertio januae.
 Одапирати, рем, v. impf. 1) die Thür öffnen, aperio. 2) stützen, fulcio, in-nitor.
 Одапираице, ремсе, v. r. impf. sich setzen (auf der Flucht), resisto, consisto.
 Одапрѣши, ем, одапрѣо, (Рес. и Срем.) vide одапријети.
 Одапрѣшице, емсе, одапрѣоце, (Рес. и Срем.) vide одапријетице.
 Одапријети, рем, одапрѣо, v. pf. (Ерц.) 1) враша, die Thür öffnen, aperio portam. 2) stützen, fulcio.
 Одапријетице, ремсе, одапрѣоце, v. r. pf. (Ерц.) sich setzen, consisto.
 Одаспанање, н. das Wegschütten, defusio.
 Одаспати, ам (и одасиљем), v. impf. wegschütten, defundo.
 Одасути, спем, v. pf. wegschütten, do-fundo.
 Одати, ам, v. impf. spazieren, ambulare.
 Одати, ам, v. pf. кога, angeben, de-fero.

Одаплѣ (одаплѣ, одаплѣ), von da, istinc.
 Одаке, н. п. није на одаке, ist nicht feil, non venumit, non est venale.
 Одац, оца, м. н. п. коњ, или човек, der gut gehen kann, pedibus celer.
 Одација*, м. der Zimmerkellner, a cubiculis sauroni.
 Одацивање, н. das Wegwerfen, abjectio.
 Одацивати, пујем, v. mpf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) коме, einen im Werfen übertreffen, vinco jaculando.
 Одациши, им, v. pf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) es einem zuvorthun im Wurf, jaculando vinco.
 Одбежи (говорисе и одбегнути), одбегнем, (Рес. и Срем.) vide одбежи.
 Одбијање, н. 1) das Wegschlagen, decussio. 2) das Abspänen des Kindes, ablactatio. 3) Hinwegtreiben, abactio. 4) Abziehen (von der Summe), detractio.
 Одбијати, ам, ist das v. impf. von одбиши in allen 4 Bedeutungen.
 Одбирак, рка, м. das Weggeflaubte, rejiculum.
 Одбирање, н. das Wegflauben, selectio.
 Одбирати, ам, v. impf. auseinanderflauben, seligo.
 Одбиши, бијем, v. pf. 1) wegschlagen, herabschlagen, decutio. 2) дијете од сисе, abspänen, ablacto. 3) говеда, овце, козе, wegtreiben, abigo. 4) abziehen (von der Summe), detrabo.
 Одбишице, бијемсе, v. r. pf. sich davon machen, abeo.
 Одбежи (говорисе и одбегнути), одбегнем, v. pf. (Ерц.) davon fliehen, aufugio.
 Одболовати, лујем, v. pf. durch Krankheit abbüßen, morbo luo.
 Одбрајање, н. das Hinwegzählen, denumeratio.
 Одбрајати, ам, v. impf. abzählen, denumero.
 Одбрати, берем, vide одабрати.
 Одбројити, им, v. pf. abzählen, denumero.
 Одвабиши, им, v. pf. hinweglocken, ablicio.
 Одвадиши, им, v. pf. herausnehmen, demo.
 Одвалиши, им, v. pf. 1) hinwegwälzen, removere, amolior. 2) sein Glück machen, feliciter cessit illi: он одвали; Одвалио као Благоје серуки.
 Одваљати, ам, v. pf. wegwälzen, removere, з. В. буре.
 Одваљвање, н. das Wegwälzen, remotio, avolutio.

- Одвализвати, жујем, v. impf. weg-
wälzen, amolior, avolvo.
- Одваривање, н. das Abkochen, Abkochen,
decoctio.
- Одваривати, рујем, v. impf. abkochen,
decoquo.
- Одварити, им, v. pf. abkochen, deco-
quo.
- Одвезати, вежем, v. pf. losbinden,
solvo.
- Одвезивање, н. das Losbinden, solu-
tio.
- Одвезивати, зујем, v. impf. losbin-
den, solvo.
- Одвезати, јем, (Рес. и Срем.) vide
одвијати.
- Одвезти, ведем, v. pf. davonführen,
abduco.
- Одвезти, везем, v. pf. davonführen,
aveho.
- Одвезтице, веземсе, v. r. pf. wegfah-
ren, avehi.
- Одвек, gar zu viel, nimis.
- Одвијање, н. das Loswickeln, Losschrau-
ben, expeditio, retorsio.
- Одвијати, ам, v. impf. loswickeln, los-
winden, expedio, retorqueo.
- Одвијати, вијем, v. pf. (Ерц.) abwor-
feln, ventilo aliquid de acervo.
- Одвијати, вијем, v. pf. loswinden, los-
schrauben, retorqueo.
- Одвише, zu, allzu (zufehr, zuviel), nimis:
„Што си мени одвише лијепа,
„Да је Бог д'о да си ми слијепа —
- Одвлачење, н. das Wegschleppen, abs-
tractio.
- Одвлачити, им, v. impf. davonschlep-
pen, abstraho.
- Одвода, f. der Ast, ramus.
- Одводити, им, v. impf. wegführen,
abduco.
- Одвођење, н. das Wegführen, abduc-
tio.
- Одврати, ам, v. pf. н. п. главу,
(gemein) den Kopf abhauen, amputo,
decollo.
- Одврати, им, v. pf. 1) воду, ablei-
ten (Wasser), deduco, derivo. 2) abwien-
den, abreden, avertio.
- Одвратиње, н. 1) die Ableitung, deri-
vatio. 2) das Abbringen, aversio, avo-
catio.
- Одврати, ам, v. impf. 1) ableiten,
derivo. 2) abziehen, abstraho.
- Одврети, вијмо, v. pf. (Рес.) } wegströ-
Одврети, вијмо, v. pf. (Срем.) } men(von
Одврети, вијмо, v. pf. (Ерц.) } einer
Menge Menschen), auferri.
- Одврнути, нем, vide одврћи.
- Одврнутице, немсе, vide одврћице.
- Одврћати, ам, v. pf. davonschleudern,
abeo otiose.
- Одврнути, нем, v. pf. 1) wegbrechen
(н. п. ногу од печена прасета), avel-
lo. 2) wegschrauben, retorqueo. 3) од-
врну! crepitem edidit egregium.
- Одврсти, врзем, v. pf. loswickeln (das
Pferd), expedio.
- Одвртање, н. das Losbrechen, defra-
ctio. 2) das Losschrauben, detorsio.
- Одврмати, врћем, v. impf. 1) losbre-
chen, defringo. 2) losschrauben, de-
torqueo.
- Одврћи (говорисе и одврнути), вр-
нем, vide одметнути.
- Одврћице (говорисе и одврнутице),
врнемсе, v. r. pf. н. п. у ајдуке,
abfallen, deficio.
- Одвђи, учем, v. pf. wegschleppen, abs-
traho.
- Одгађање, н. das Aufschieben, dilatio.
- Одгађати, ам, v. impf. aufschieben,
differo: одгађа од данас до сјутра.
- Одгајати, им, v. pf. aufziehen, groß
ziehen, educo (educere und educare).
- Одговарање, н. 1) das Antworten, re-
sponsio. 2) vide оговарање.
- Одговарати, ам, v. impf. 1) antworten,
responso. 2) soviel als оговарати.
- 3) свирала му јасно одговара, ent-
sprechen, gehören, respondeo.
- Одговаратице, амсе, v. r. impf. sich
entschuldigen, excuso me.
- Одговор, m. die Antwort, responsum.
- Одговорити, им, v. pf. 1) antworten,
respondeo. 2) кога, einen entschuldi-
gen, excuso.
- Одговоритице, имсе, v. r. pf. sich ent-
schuldigen, excuso me.
- Одгодити, им, v. pf. aufschieben, differo.
- Одгоненути, нем, v. pf. enträthseln,
solvo aenigma.
- Одгонетање, н. das Enträthseln, so-
lutio aenigmatis.
- Одгонетати, ећем, v. impf. enträths-
eln, explico, solvo aenigma.
- Одгонетљај, m. die Auflösung des Räth-
sels, solutio aenigmatis.
- Одгонити, им, v. impf. wegtreiben,
abigo.
- Одгоњење, н. das Wegtreiben, abactio.
- Одгризање, н. das Wegbeißen, Abbei-
ßen, demorsio.
- Одгризати, ам, v. impf. abbeißen, de-
mordeo.
- Одгристи, ризем, v. pf. abbeißen, de-
mordeo.
- Одгрнути, нем; v. pf. 1) aufdecken,
retego, z. B. виноград. 2) wegrücken,
wegschieben, removeo.
- Одгртање, н. 1) das Aufdecken, retec-
tio. 2) das Wegrücken, remotio.
- Одгрмати, грћем, v. impf. 1) aufde-
cken, retego. 2) wegrücken, removeo.

Одѣблати, ам, v. pf. dick werden, crassescere.
 Одевање, п. (Рес. и Срем.) vide одијевање.
 Одевати, ам, (Рес. и Срем.) vide одијевати.
 Одежда, f. das Messgewand, vestimenta sacerdotis.
 Одѣлиши, им, (Рес. и Срем.) vide одијелиши.
 Одемо, п. (Рес. и Срем.) vide одијемо.
 Одевати, ам, (Рес. и Срем.) vide одјевати.
 Оденути, нем, vide одести.
 Одерати, рем, v. pf. schinden, excorio.
 Одератисе, ремсе, v. r. pf. sich heiser schreien, trinfen, ad ravim usque clamo, poto cet.
 Одервѣлиписе, имсе, v. r. pf. sich seif.
 Одервѣчитисе, имсе, v. r. pf. wärts neigen, inclinor, extra seriem existo.
 Одести (говорисе и оденути), оденем, (Рес. и Срем.) vide одѣсти.
 Одећа, f. (Рес. и Срем.) vide одјећа.
 Одѣти очи, cf. Дечани.
 Одзвати, зовем, vide одазвати.
 Одзватисе, зовемсе, vide одазватисе.
 Одзивање, п. das Antworten auf das Rufen, responsatio vocanti.
 Одзиватисе, амсе (и одзивљемсе), v. r. impf. auf den Ruf antworten, responso vocanti.
 Оди, одите, komm her, kommt her, veni, venite, adeste.
 Одиѣва, f. Verwandtschaft, affinitas.
 Одигнути, нем, vide одићи.
 Одигравање, п. 1) das Abtanzen, compensatio saltando. 2) das Davontanzen, abitus saltantis.
 Одигравати, ам, v. impf. 1) davon tanzen, saltans abeo. 2) abtanzen, saltando compenso.
 Одиграши, ам, v. pf. 1) davon tanzen, saltans abeo. 2) abtanzen, saltando compenso.
 Одијање, п. das Aufheben, elevatio.
 Одижати, одижем, v. impf. aufheben, elevo.
 Одијевање, п. (Ерц.) das Bekleiden, vestitus.
 Одијевати, ам, v. impf. (Ерц.) bekleiden, vestio.
 Одијелиши, им, v. pf. (Ерц.) trennen, separo.
 Одијемо, п. (Ерц.) die Bekleidung, vestitus, vestimenta.
 Одилажење, п. vide одлажење.
 Одилазити, им, vide одлазити.
 Одимипи, им, vom Rauch Augenweh bekommen, oculi dolent a fumo.
 Одицање, п. das Aushauchen, spiratio, emissio aeris.

Одисати, одишем, v. impf. aushauchen, aerem emitto.
 Одиши, им, v. impf. gehen, incedo.
 Одићи (говорисе и одигнути), одигнем, v. pf. aufheben, elevo.
 Одићи, одиде (и одиће), v. r. pf. abfließen (z. B. vom Wein, Blut), desluo.
 Одижати, одижем, vide одјати.
 Одијавити, им, v. pf. н. п. овце, hinwegleiten, abduco (ipse praeiens).
 Одијазити, им, v. pf. н. п. врата, weit öffnen, aperio.
 Одијати, јашем, v. pf. 1) davon reiten, equo avehor. 2) absteigen, descendendo ex equo.
 Одијачати, ам, v. pf. erstarken, firmor.
 Одијебати, бем, v. pf. defutuo (futuyendo luo, solvo).
 Одијезити, им, v. pf. (см.) davon reiten, equo avehi.
 Одијекнути, нем, v. pf. 1) ätzen, ingeto. 2) zurückhallen, resono:
 „Пуче пушка, зајева Милошу,
 „Оруцићу на жалост одјекну —
 Одијестити, једем, vide одјебати.
 Одијести, једем, v. pf. 1) abessen (durch Essen ausgleichen, z. B. eine Schuldforderung), edendo compenso. 2) wegessen, edendo demo.
 Одијагање, п. 1) das Aufschieben, dilatio. 2) das Entheben (aufrufen), levatio.
 Одијагати, лажем, v. impf. 1) aufschieben, differo. 2) entheben, die Last abnehmen, levo: одлаженогама (н. п. коњ).
 Одијадити, им, v. pf. sich aus dem Staube machen, aufugio. cf. оладити.
 Одијажање, п. 1) das Hingehen, itatio. 2) das Weggehen, der Abzug, abitus.
 Одијазак, ска, m. das Weggehen, die Abreise, discessus.
 Одијазити, им, v. impf. 1) hingehen zu jemand, frequento aliquem. 2) davon gehen, abeo, discedo.
 Одијајати, јем, v. pf. 1) abbellen, latrando extorqueo. 2) davon bellen, abeo latrans.
 Одијамање, п. das Abbrechen, decerptio.
 Одијамати, ам, v. impf. abbrechen, decerpo.
 Одијанути, не, v. pf. leichter werden, levius fit.
 Одијагање, п. (Рес. и Срем.) vide одлијагање.
 Одијагатисе, лежесе, (Рес. и Срем.) vide одлијагатисе.
 Одијавање, п. durch Liegen büßen, jacendo luo.
 Одијаваши, ам, v. impf. abliegen, d. i. durch Liegen büßen, jacendo luo.
 Одијапати, жим, v. pf. vide одболати.

Одлѣпипи, им, (Рес. и Срем.) vide одлѣпипи.
 Одлѣпѣвање, н. (Рес. и Срем.) vide одлѣпѣвање.
 Одлѣпѣвати, љујем, (Рес. и Срем.) vide одлѣпѣвати.
 Одлѣпање, н. (Рес. и Срем.) vide одлѣпање.
 Одлѣпати, лекем, (Рес. и Срем.) vide одлѣпати.
 Одлѣпати, пим, v. pf. (Рес.) } davon
 Одлѣпипи, им, v. pf. (Срем.) } fliegen,
 Одлѣпати, лешим, v. pf. (Ерц.) } avolo.
 Одлѣпсе, одлѣжесе (и одлѣгнесе),
 v. r. pf. wiederhallen, reson. cf. раз-
 лежесе.
 Одлѣвање, н. (Срем.) vide одлѣвање.
 Одлѣвати, ам, (Срем.) vide одлѣвати.
 Одлѣгање, н. (Ерц.) das Wiederhal-
 len, resonantia.
 Одлѣгатице, лижесе, v. r. impf.
 (Ерц.) wiederhallen, reson.: одлѣ-
 жесе по брдима.
 Одлѣгипи, им, v. pf. (Ерц.) öffnen
 (was verkleibt war), aperio.
 Одлѣпање, н. (Ерц.) das Davonflie-
 gen, avolatio.
 Одлѣпати, јекем, v. impf. davon
 fliegen, avolo, avolito.
 Одлѣковати, кује, v. impf. steht gut an,
 schickt sich, decet.
 Одлѣпи, лијем, v. pf. davon, weggie-
 ßen, delibo, effundo.
 Одложипи, им, v. pf. aufschieben, dif-
 fero.
 Одломак, мка, m. ein abgerissenes Stück,
 descriptum quid.
 Одломипи, им, v. pf. wegbrechen, de-
 cerpo.
 Одлуњати, ам, v. pf. mit hängendem
 Kopfe davon gehen, capite demisso
 abeo.
 Одлуњати, ам, v. pf. abschlagen, de-
 tundo.
 Одлучивање, н. das Absondern, sepa-
 ratio.
 Одлучивати, чујем, v. impf. } absondern,
 Одлучипи, им, v. pf. } separo.
 Одлѣпѣвање, н. (Ерц.) das Abfleiben,
 delitio.
 Одлѣпѣвати, љујем, v. impf. (Ерц.)
 abfleiben, delino.
 Одмâ, sogleich, continuo, confestim.
 Одмагање, н. das Gegenteil von Hül-
 fe, das Nergermachen, deterioratio.
 Одмагати, ажем, v. fr. statt zu helfen,
 eines Verlegenheit noch vermehren, de-
 terioro: ако ми не можеш помоћи,
 немој ми одмагати.
 Одмакнути, нем, vide одмаћи.
 Одмампипи, им, v. pf. hinweglocken,
 hinwegbereden, ablicio.

Одмарање, н. das Laben, Erholen, re-
 fectio, refectio.
 Одмарапи, ам, v. impf. н. п. коње,
 die Pferde laben, erholen lassen, re-
 ficio.
 Одмараписе, амсе, v. r. impf. sich er-
 holen, reficio.
 Одмаћи (говорисе и одмакнути), мак-
 нем, v. pf. wegrücken, removeo.
 Одмакнути, нем, v. pf. erweichen, wei-
 cher werden, mollesco.
 Одмена, f. (Рес. и Срем.) vide одмјена.
 Одмѣнипи, им, (Рес. и Срем.) vide
 одмјенипи.
 Одмѣњивање, н. (Рес. и Срем.) vide
 одмјѣњивање.
 Одмѣњивати, љујем, (Рес. и Срем.)
 vide одмјѣњивати.
 Одмјерање, н. (Рес. и Срем.) vide од-
 мјерање.
 Одмјерапи, ам, (Рес. и Срем.) vide
 одмјерапи.
 Одмерипи, им, (Рес. и Срем.) vide
 одмјерипи.
 Одмет, м. н. п. није то на одмет,
 zum Wegwerfen, non est res quam
 abjicias.
 Одмѣпање, н. 1) das Weglegen, sepo-
 sitio, rejectio. 2) das Abtrünnigmachen,
 defectionis molitio; das Abtrünnig
 werden, defectio.
 Одмѣпати, екем, v. impf. 1) weg-
 legen, sepono. 2) abtrünnig machen, ad
 defectionem sollicito.
 Одмѣпатице, мекемсе, v. r. impf.
 abtrünnig werden, abfallen, deficio.
 Одметнути, нем, v. pf. 1) weglegen,
 sepono. 2) abtrünnig machen, ad de-
 fectionem perduco.
 Одметнутице, немсе, v. r. pf. abfal-
 len, deficio.
 Одмицање, н. das Wegrücken, remotio.
 Одмицапи, ичем, v. impf. davon rü-
 cken, amoveo.
 Одмијенипи, им, v. pf. (Ерц.) einen
 ablösen, succedo in locum alicujus,
 sufficio:
 „Зам' се синко не шће оженипи
 „За лепоте и младости твоје?
 „Да се стара одмијени мајка —
 Одминути, не (н. п. мука), vide уми-
 нути:
 „Није л' Бог д'о мука одминула —
 Одмјена, f. (Ерц.) vide замјена.
 Одмјѣњивање, н. (Ерц.) das Ablösen,
 successio (in locum alicujus).
 Одмјѣњивати, љујем, v. impf. (Ерц.)
 ablösen, succedo in locum alius.
 Одмјерање, н. (Ерц.) eine Geberde, um
 zu zeigen, daß man sich aus etwas nichts
 mache, es nicht fürchte, gestus minas
 contemnentis.

Одмјераџи, ам, v. impf. (Ерц.) eine Geberde (mit dem zurückgebogenen Arme) machen, um zu zeigen, daß man sich aus etwas nichts mache, gestum facio contemptis minas.

Одмјериџи, им, v. pf. (Ерц.) 1) abmessen, abwägen, demetior, dependo. 2) mit dem Ellbogen eine Geberde machen, daß man einer Drohung nicht fürchte, cubito ostendo, me alicujus minas contemnere: одмјерио му до лакта.

Одмолаџи, им, v. pf. losbitten, precibus libero.

Одмбран, рна, но, ausgerastet, erholt, frisch, refectus.

Одмбриџи, им, v. pf. erquicken, reficio, austrafen lassen.

Одмотавање, н. das Abhaspeln, resolutio filorum de rhombo, das Abwickeln, expeditio.

Одмотаваџи, ам, v. impf. abhaspeln, abwinden, abwickeln, revolve, expedio.

Одмотаџи, ам, v. pf. abhaspeln, revolve, abwickeln, expedio.

Одмоћи, огнем, v. pf. statt zu helfen, einen noch tiefer in Verlegenheit bringen, auxilii loco magis etiam impedio.

Одмрзнуџи, немсе, v. r. pf. aufbauen, glacie solvi, liberari.

Однџи, несем, (Рес. и Срем.) vide однијети.

Однијети, несем, однијо (однијела, ло), v. pf. (Ерц.) davon tragen, aufero.

Однџи, им, v. impf. wegtragen, asporto.

Однџи, н. das Wegtragen, asportatio.

Одовуд, } von hier, hinc, ex hac parte.

Одовуд, } (од озго), von oben, desuper.

Одојџи, им, v. pf. 1) säugen, lacto. 2) ansaugen, tento uber: крава се не да помустџи, док не одојџи теле.

Одојче, чета, н. das Säugeschwein, Ferkel, porcellus.

Одољети, лим, v. pf. (Рес.) } Wider-

Одољџи, им, v. pf. (Срем.) } stand lei-

Одољети, лим, v. pf. (Ерц.) } sten, weh-

Одонда (од онда), seitdem, ex eo tempore.

Одонуд, } (од онуд) von dort, ex illa

Одонуд, } parte, illinc.

Одоравање, н. des Abackern, peraratio; solutio per arationem.

Одораваџи, ам, v. impf. } abackern, per-

Одораџи, рем, v. pf. } arare; arando solvo.

Одрадиџи, им, v. pf. abarbeiten, laborando (opera praestita) penso.

Одрађање, н. das Läugnen der Verwandtschaft, abnegatio generis (gentis).

Одрађаџи, амсе, v. r. impf. die Verwandtschaft abläugnen, abnego gentem.

Одрађивање, н. das Abarbeiten, pensatio per laborem.

Одрађиваџи, џујем, v. impf. abarbeiten, opera penso debitum.

Одрамаџи, мљем, v. pf. hinweghinken, claudicans abeo.

Одранџи, им, v. pf. auferziehen, educo.

Одранџи, им, v. pf. sich früh aufmachen, mane discedo.

Одрањивање, н. das Großziehen, educio, educatio.

Одрањиваџи, џујем, v. impf. groß ziehen, educo.

Одрасти, стем, v. pf. groß wachsen, exresco, heranwachsen, adolesco.

Одрџи, им, v. pf. bestimmen, destino.

Одрџивање, н. das Bestimmen, destinatio.

Одрџиваџи, џујем, v. impf. bestimmen, destino.

Одрезаџи, ежем, v. pf. 1) wegschneiden, abscindo. 2) crepitum fortem edo.

Одрезивање, н. das Hinwegscheiden, abscissio.

Одрезиваџи, зујем, v. impf. abschneiden, abscindo.

Одрџи, ем (и одерем), одрџо, (Рес. и Срем.) vide одријети.

Одрџи, емсе (и одеремсе), одрџосе, (Рес. и Срем.) vide одријетисе.

Одрџи, ечем, v. pf. absagen, renuncio. Која уста рекла, она и одрекла.

Одрџи, ечемсе, v. r. pf. sich lossagen, renuncio alicui.

Одрџи, им, (Рес. и Срем.) vide одријешџи.

Одржаџи, жим, v. pf. 1) ein Kind auf den Armen getragen haben, bis es selbst gehen kann, manibus sustineo: ja сам га одржала. 2) behaupten (z. B. den Wahlplatz), obtineo. 3) erhalten, conservo. 4) halten, contineo.

Одријети, рем (и одерем), одрџо, v. pf. (Ерц.) schinden, excoquo. vide одерати.

Одријетисе, ремсе (и одеремсе), одрџосе, v. r. pf. (Ерц.) sich heifer schreien, trinken, u. s. w. ad ravim usque clamo, poto cet:

„Опиласе и одрла стрина,

„Да ода џи не би ни жално,

„Већ од поке воде јабукове.

Одријешџи, им, v. pf. (Ерц.) losbinden, solvo.

Одрицање, н. das Absagen, das Lossagen, renuntiatio.

Одрицаџи, ичем, v. impf. absagen, widerrufen, renuntio, revoco.

Одрѣцаписе, итемсе, v. r. impf. sich losfagen, renuntio.
 Одрѣдиписе, имсе, v. r. pf. sich losfagen von der Verwandtschaft, renuntio genti.
 Одрѣпати, ам, v. pf. abfragen, scabo.
 Одрѣтина, f. die Schindwähre, equus strigosus, macilentus.
 Одсвакле, { von allen Seiten, allenthal-
 Одсвакуд, { ben, undiquaque.
 Одсвакуда, {
 Одседнути, нем, vide одсести.
 Одселе, vide оселе.
 Одселиши, им, vide оселити.
 Одселишисе, имсе, vide оселишисе.
 Одсести (говорисе и одседнути), одседем, и одседнем, (Рес. и Срем.) vide одсести.
 Одијецање, n. vide осијецање.
 Одијецаши, ам, vide осијецаши.
 Одијецаписе, амсе, vide осијецаписе.
 Одсипање, n. vide одасипање.
 Одсипати, ам (и одсипљем), vide одасипати.
 Одсјек, m. vide осјек.
 Одсјести (говорисе и одсједнути), сједем (и одсједнем), (Ерц.) v. pf. 1) од коња, absteigen, descendo. 2) одсјед мене гр'јешној, присјед' баби б'јешној, sagen die Mädchen, wenn ihnen etwas in der Kehle stecken geblieben (also: hebe dich, abscede).
 Одсјећи, сијечем, vide осјећи.
 Одсјећисе, сијечемсе, vide осјећисе.
 Одсјечак, чка, m. vide осјечак.
 Одскакање, n. vide оскакање.
 Одскакати, ачем, vide оскакати.
 Одскакивање, n. vide оскакивање.
 Одскакивати, кујем, vide оскакивати.
 Одскора (од скоро), unlängst, nuper, non ita pridem.
 Одскочити, им, vide оскочити.
 Одслуживање, n. das Abdieneu, compensatio per servitia.
 Одслуживати, жујем, v. impf. abdieneu, serviendo compenso.
 Одслужиши, им, v. pf. abdieneu, ministrando (serviendo) penso.
 Одспавати, ам, v. pf. abschlafen, dormio, dormiendo solvo; refringo: ко на Бурђев дан спава, на Марков дан треба да одспава.
 Одступање, n. vide оступање.
 Одступати, ам, vide оступати.
 Одступити, им, vide оступити.
 Одсудити, им, cf. осудити.
 Одсуђивање, n. cf. осуђивање.
 Одсуђивати, жујем, cf. осуђивати.
 Одсувати, учем, vide осувати.
 Одсување, n. vide осукивање.

Одсукивати, кујем, vide осукивати.
 Одсупти, спем, vide одасупти.
 Одуживање, n. das Abtragen der Schuld, debiti solutio.
 Одуживати, жујем, v. impf. die Schuld abtragen, debitum solvo.
 Одуживаписе, жујемсе, v. r. impf. seine Schuld abtragen, debito se liberare.
 Одужити, им, v. pf. die Schuld abtragen, debitum solvo.
 Одужитисе, имсе, v. r. pf. die Schuld abtragen, debito me libero.
 Одужитиши, им, v. pf. n. п. чашу од уста, den Becher von den Lippen entfernen, removeo.
 Одубати, ам, v. pf. n. п. дан, noch, länger werden, cresco.
 Одумити, им, v. pf. den Voratz ändern, muto propositum.
 Одуставити, им, v. pf. verlassen, desero.
 Одустављање, n. das Verlassen, desertio, derelictio.
 Одустављати, ам, v. impf. verlassen, desero.
 Одустављање, n. vide одустављање.
 Одуставјати, јем, vide одустављати.
 Одусташти, анем, vide одуставити.
 Одучавање, n. das Abgewöhnen, desuefactio, deductio.
 Одучавати, ам, v. impf. abgewöhnen, dedoceo.
 Одучити, им, v. pf. abgewöhnen, dedoceo.
 Одушка, f. das Luftloch, spiraculum.
 Одшѣпати, ам, v. pf. davon spazieren, ambulans discedo.
 Ођа, f. das Gehen, itio.
 Ођапити, им, vide одјазити.
 Ођѣпати, ам, v. pf. (Ерц.) zuschnitzen, obsciendo.
 Ођенути, нем, vide ођести.
 Ођѣње, n. das Gehen, incessus.
 Ођести (говорисе и ођенути), ођенем (particip. ођевен), v. pf. (Ерц.) beßleiden, vestio.
 Ођѣка, f. (Ерц.) vide одијело.
 Ођуналија, f. m. j. земља (ст.): „Двије њему земље освојише: „Ођуналију и Македонију —
 Ојагриши, им, v. pf. n. п. пурењак, ansetzen, amburo.
 Ожалити, им, v. pf. betrauern, lugeo.
 Ождрѣбити, им, (Рес. и Срем.) vide ождријебити.
 Ождрѣбитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide ождријебитисе.
 Ождрѣље, n. (Рес. и Срем.) vide ождријеље.
 Ождријебити, им, v. pf. (Ерц.) werfen (von der Stute), pario (de equa).
 Ождријебитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) ein Füllen werfen, pario.

Ождријеље, п. (Ерц.) постава на оплећку, das Unterfutter am Brusttheil des Frauenhemdes, munimen interius indusii muliebris.

Ожџелдија*, f. vide добродошница:

„Додоше му придест ожџелдија,

„Ожџелдија и добродошница —

Ожениши, им, v. pf. (einen Jüngling) verheiraten, verehelichen, marito, do uxorem. У Видину (а може бити и по свој Бугарској) кажу ожениши ђевојку, т. ј. удаши је: оженила сам ћерку.

Оженишисе, имсе, v. r. pf. heiraten, eine Frau nehmen, ducere uxorem.

Ожџи, ежем, v. pf. anbrennen, aduro.

Оживети, вим, v. pf. (Рес.) } wieder

Оживиши, им, v. pf. (Срем.) } aufleben,

Оживџет, вим, v. pf. (Ерц.) } revivisco.

Ожупети, упим, v. pf. (Рес.) } gelb fär-

Ожупиши, им, v. pf. (Срем.) } ben, co-

Ожукети, упим, v. pf. (Ерц.) } lore gil-

vo (luteo) imbuo.

Озад (једни говоре и озадн), hinter, post.

Озгô (једни говоре и озгôр), oben, superne, supra.

Оздô, unten, infra.

Оздравити, им, v. pf. genesen, con-

valeo.

Озеленети, ним, v. pf. (Рес.) } 1) grün

Озелениши, им, v. pf. (Срем.) } werden,

Озеленџети, им, v. pf. (Ерц.) } viresco.

2) grün färben, viridi colore inficio.

Озспити, озебем, v. pf. erfrieren, fri-

gore rigesco.

Озија, f.

„Полећела два врана гаврана

„Од Озије преко Московје —

Озим, f. ж. В. посијао жито на озим,

Winterfaat, sementis hiberna.

Озимац, мца, т. н. п. лук, лан, је-

чам (или други какав усјев, што

се сије пред зиму), die Winterfaat,

Winterfrucht, sementis hiberna.

Озимачна крава, f. die Winterkuh, vas-

ca hiberna.

Озимница, f. н. п. шеница, die Winter-

frucht, fruges hibernae.

Озимкуља, f. vide озимачна крава.

Озимче, чета, п. das Winterkalb, vi-

tulus hibernus.

Озин, т. (сп.)

„Књигу гледа од Озина краљу —

Ознојити, им, v. pf. in Schweiß brin-

gen, sudorem elicio.

Озобати, бљем, v. pf. rundum abbi-

den, depasco (de avibus).

Озрен, т. намастир у Босни (чини

ми се да је сад пуст?):

„Озрен пркву напред Босне славе —

Ој! 1) was? als Antwort auf einen Ruf,

ж. В. О Божо! Antwort: Ој. 2) O! in Liedern, als Eingang, O! (initium solutum odarum).

Ојагњити, им, v. pf. werfen (vom Scha-

fe), ratio agnum.

Ојагњитисе, имсе, v. r. pf. werfen (vom

Schafe), ratio.

Ојадити, им, v. pf. betrüben, in Kum-

mer versetzen, affligo:

„Млогу ти си мајку ојадио,

„Милу сеју у црно завио,

„Вјерну љубу у род опремио —

Ојањити, им, vide ојагњити.

Ојањитисе, имсе, vide ојагњитисе.

Ојана, f. Frauenname, nomen femi-

nae.

Оје, п. die Deichsel (am Wagen, den

Ochsen ziehen), temo.

Ојеспитисе, оједемсе, v. r. pf. sich wund

reiben (ж. В. im Sommer durch Gehen),

alteri.

Ојнак*, м. die Nuß, mit der man (im

Spiele) wirft, nux quae mittitur (mis-

silis). cf. купа.

Ока*, f. ein Maß, mensura (cantharus).

Ока, f. (pl. оке) бур. в. око: види мо-

ја ока ће се пече кока.

Окадити, им, v. pf. umräuchern, per-

fumo.

Окалити, им, v. pf. н. п. сјекиру, küß-

len, refrigero (ferrum candens).

Окаљати, ам, v. pf. mit Roth besudeln,

luto maculo.

Окаменишисе, имсе, v. r. pf. verstei-

nern, lapis fio.

Оканишисе, имсе, v. r. pf. кога, чера,

vermeiden, vito; sich entschlagen, mitto.

Окапати, пљем, v. pf. 1) abtropfen,

destillo. 2) окапао иштући, молећи,

sich müde bitten, rogando fatigor.

Окапина, f. 1) навр сијена оно, што

од кише поцрни (у Бачкој), die ober-

ste Lage des Heuschobers, die vom Re-

gen verfault, acervi foeni superficies

pluvia corrupta. 2) die untergrabene

Uferstelle, ripa suffossa ab aqua.

Окап, та, мо, beaugt, oculatus.

Окаш, т. 1) кантар, die Wage, die auf

ока eingerichtet ist, statera. 2) лан,

eine Art Flachß, der okaweise verkauft

wird, lini genus.

Окивање, п. das Beschlagen (mit Sil-

ber), inductio argenti, ornatio.

Окивати, ам, v. impf. beschlagen, or-

no, induco argentum.

Окидање, п. das Losspannen (der Flin-

te), emissio.

Окидаши, ам, v. impf. losspannen, e-

mitto.

Окидаши, ам, v. pf. 1) блато испред

куће, wegräumen, wegmisten, amo-

ueo stercus. 2) abpflücken, decerpo,

Окинути, нем, v. pf. losspannen (з. В. die Flinte), emitto.
 Окиснути, нем, v. pf. vom Regen naß werden, madefio pluvia.
 Оклагија*, f. das Ruderholz (öfterr. der Ruderwalger), lignum cylindratum turgidarium.
 Оклапипи, им, v. pf. (durch Speculation) gewinnen, lucrari.
 Оклапи, коље, v. pf. zerbeizen, corrodo.
 Оклаписе, кољемсе, v. r. pf. sich herumbeizen (mit jemand), rixari cum aliquo.
 Оклевање, п. (Рес. и Срем.) vide оклијевање.
 Оклевати, ам, (Рес. и Срем.) vide оклијевати.
 Оклепаписе, амсе, v. r. pf. sich vollsaufen, inebrior.
 Оклизаписе, амсе, v. r. pf. ausglitschen, labi.
 Оклизоппине, f. pl. die Lederbissen, (die glatt heruntergleiten), scitamenta: чудно пи се наслагасмо овије оклизоппина (рекао Ера, кад су се њи двојица најели јела, што је готовљено за пашу)!
 Оклијевање, п. (Ерц.) das Zaudern, Unschlüssigkeit, cunctatio.
 Оклијевати, ам, v. impf. (Ерц.) zaudern, cunctor.
 Оклицнути, нем, v. pf. ein wenig Unflath machen, raullum saso: узе кадија гвоздењак, те удари нашега Мују над прдењак, и Мују мало оклицну: једва нена и Алија у припум на пештерама изнијеше на поље (у приповијешки).
 Оклоп, м. der Küras, lorica, cataphracta, thorax.
 Оклопник, м. der Kürasier, eques gravis armaturae, loricatus, cataphractus.
 Окниши, нијем, v. pf. mit kna färben, fuso: „До Ђогата гриве окнишене —
 Око, п. 1) das Auge, oculus. Пуно као око. 2) слијено око, der Schlaf, tempus. 3) амбарско око, die Abtheilung, das Fach (im Magazin), loculus.
 Око, праер. ум, herum, circum: око мене, око куће, око воде и ш. д.
 Оков, м. das Beschlüge, der Beschlag, integumentum, ornatus argenteus.
 Оковати, кујем, v. pf. 1) schlagen (in Eisen und Bande), vincio. 2) beschlagen, orno argento.
 Оковица, f. (н. п. на пупци) vide оков.
 Окозипи, им, v. pf. werfen (von der Ziege), pario.
 Окозиписе, имсе, v. r. pf. werfen (von der Ziege), pario.
 Околина, f. die Umgegend, vicinia.
 Околиц, м. оно брашно, што остаје око камена воденичнога кад се

устаби воденица. Покупно и околиц; изјели миши околиц.
 Околицење, п. das Herumgehen, circuitio.
 Околиципи, им, v. impf. herumgehen, ambagibus utor.
 Околиципице, f. pl. она дрвета, што споје око камена воденичнога, да се брашно не просипа кад се меље.
 Около, 1) праер. mit dem genit. ум, circum. cf. око. 2) adv. umher, circumcirca: около, море!
 Околомипи, им, v. pf. rund umher besetzen (з. В. ein Kleid mit Schnüren), distinguo, orno.
 Околочеп, м. (сп.) ein (erdichtetes) Kraut, als Ingrediens eines Liebestraufs, nomen herbae fictae (ad philtum).
 „Самдокаса и околочена —
 Окомак, мка, м. der ausgedroschene Kukuruzkolben, arista zae semine privata.
 Окомипи, им, v. pf. 1) ausschälen, decortico, н. п. кукуруз. 2) окомипи око на што, seine Augen werfen auf etwas, oculos conjicio.
 Окомице, шокweise, mit einem Stöße, pulsando: ударно га пушком окомице.
 Окоњиписе, имсе, v. r. pf. ein Pferd bekommen, equum nascisci:
 „На пјешака тридесет дукама:
 „Не би ли се и он окоњо —
 Окопавање, п. das Umgraben, oblaqueatio.
 Окопавати, ам, v. impf. umgraben, oblaqueo, circumfodio.
 Окопати, ам, v. pf. н. п. кукурузе, виноград, umgraben, oblaqueo.
 Окбран, рна, но, vorwerfend, tadelnd, gerprechend: не смије му човек окорне ријечи рећи.
 Окоуре, рела, ло, steif, hart, durus, rigidus.
 Окореписе, римсе, v. r. pf. steif werden, rigidus fio.
 Окопипи, им, v. pf. werfen (vom Hunde, der Kaze), pario.
 Окопиписе, имсе, v. r. pf. werfen (vom Hunde, der Kaze), pario.
 Окошп, ма, по, stark von Knochen, ossosus, musculosus.
 Окрајак, ајка, м. ein Stück (Wiese), segmentum.
 Окрајање, п. (das Gehen um etwas herum, statt daran zu gehen), das Zaudern, Zögern, tergiversatio.
 Окрајати, ам, v. impf. zaudern, tergiversari.
 Окрајика, f. der Rand (des Broflaibs), margo panis.
 Окрајчење, п. vide окрајање.

Окрајипти, им, vide окрајати.
 Окрасати, ам, v. pf. mit einem Aus-
 schlag (красне) anstecken, pustulas com-
 munico.
 Окрасатисе, амсе, v. r. pf. einen
 Ausschlag bekommen, pustulis obduci.
 Окрвавити, им, v. r. pf. mit Blut be-
 spritzen, cruento.
 Окрзатисе, амсе, v. r. pf. sich aus-
 hosen, filatim solvi.
 Окрзубити, им, v. pf. zahnlückig wer-
 den, edentulus fio.
 Окрѣк, м. cf. окријек.
 Окрѣнути, нем, v. pf. wenden, verto.
 Окрѣнутисе, немсе, v. r. pf. sich wen-
 den, verti.
 Окрѣсати, ешем, v. pf. 1) behauen,
 abāsten, deseco frondes. 2) пушку,
 löschdrücken, emitto telum.
 Окресине, f. pl. die Abfälle beim Ab-
 āsten, frondes desectae.
 Окрѣпан, пна, но, hurtig, promptus.
 Окрѣпанье, п. das Umwenden, conver-
 sio.
 Окрѣпати, ешем, v. impf. wenden,
 converto.
 Окрѣпити, им, v. pf. mit Kalk anwer-
 fen, weißen, calce dealbo.
 Окрѣвити, им, v. pf. beschuldigen, ac-
 cuso, do crimini.
 Окријек, м. (може бити да је ово Ерц.
 а Рес. и Срем. окрѣк?) das Wasser-
 moos, conferva.
 Окрије, п. Schirm, praesidium:
 „Под окрије, под фрушку планину —
 Окрѣпати, ам, v. pf. sich behelfen, besser
 werden (nach einer Krankheit), conva-
 lesco.
 Окријак, њка, м. der Stümmel, trunc-
 us.
 Окријаванье, п. das Verstümmeln, mu-
 tilatio.
 Окријавати, њујем, v. impf. verstüm-
 meln (besonders ein Gefäß), mutilo.
 Окријипти, им, v. pf. verstümmeln, mu-
 tilo, з. В. лонац, чашу; стопину,
 иљаду.
 Окројити, им, v. pf. beschneiden, cir-
 cumcideo.
 Окрп, м. eine Art Geschenks (um sich die
 Kleider flicken zu lassen), corollarium.
 Кад дијете још није дорасло за
 цијел аراح, онда арачија иште
 окрп, м. ј. пола арача, или шпо-
 гођ.
 Окрпипти, им, v. pf. 1) flicken, resat-
 cio. 2) окрпно га један пут, einen
 kleinen Schlag versetzen, ferio leniter.
 Округа, f. (ст.) Art weiblichen Kopf-
 putzes, vittae genus:
 „А свекри чембер и округу —
 Округао, гла, лѣ, rund, rotundus.

Округаина, f. } die Ründe, rotunditas.
 Округласи, f. }
 Окруживанье, п. das Abründen, rotun-
 datio.
 Окруживати, жујем, v. impf. abrün-
 den, rotundo.
 Окружити, им, v. pf. 1) ründen, ro-
 tundo. 2) umringen, circumdo.
 Окрујити, им, v. pf. abpflücken, de-
 sergo.
 Окрујиванье, п. das Pflücken, descriptio.
 Окрујивати, њујем, v. impf. pflücken,
 sergo.
 Окрѣпати, им, v. pf. urbar machen, co-
 lo, н. п. њиву.
 Окрѣш, м. } das Gemefel, caedes, ma-
 Окрѣш, м. } ctatio, trucidatio.
 Окужити, им, v. pf. verpesten, pestem
 infero.
 Окука, f. die Windung (eines Flusses),
 ambages fluminis, maeandri.
 Окумити, им, v. pf. кога, einen zum
 кум machen (bitten), rogo ad puerum
 baptizandum, aut ad nuptias celebra-
 das, ut praesit.
 Окумитисе, имсе, v. r. pf. с ким, mit
 jemand Kumschaft machen, cumatum (?)
 inire cum quo.
 Окупати, ам, v. pf. abbaden, lavo.
 Окупатисе, амсе, v. r. pf. sich baden,
 lavo.
 Окупити, им, v. pf. 1) vide заокупи-
 ти. 2) abflauben, colligendo absumo.
 Окусити, им, v. pf. kosten, gusto.
 Окућитисе, имсе, v. r. pf. sich etabli-
 ren (heiraten, ein Haus machen), ux-
 rem ducio.
 Окушати, ам, v. pf. versuchen, experior:
 „Да окушам срећу у дорату —
 Оладиши, им, v. pf. 1) abkühlen, re-
 frigero. 2) sich heimlich davon machen,
 clam abeo. cf. одладиши.
 Оладнети, им, v. pf. (Рес.) } erkalten,
 Оладнети, им, v. pf. (Срем.) }
 Оладнети, дним, v. pf. (Ерц.) }
 Олај, м. das Leinöl, oleum lineum.
 Олакшати, ам, v. pf. erleichtern, levo.
 Олениписе, имсе, (Рес. и Срем.) vi-
 де олијениписе.
 Олѣнитисе, имсе (у Сријему), vide
 олијениписе.
 Олѣнити, им, (Рес. и Срем.) vide оли-
 јенипи.
 Оливер, м. Mannesname, nomen viri
 (Oliverius?).
 Оливера, f. Frauenname, nomen feminae.
 Олизати, ижем, v. pf. ableden, cir-
 cumlambo.
 Олијениписе, имсе, v. r. pf. (Ерц.)
 faul werden, pigresco.
 Олијенипи, им, v. pf. (Ерц.) befeiden,
 induco (luto, argilla).

- ОЛОВО, н. das Blei, plumbum.
 ОЛОВСКІ, ка, ко, н. п. мајдан, Blei-, plumbi.
 Олпър, м. der Altar (in der Kirche), altare.
 Олук*, м. die Wasserrinne, colliciae.
 Олупак, пка, м. etwas zer Schlagenes, Schlechtes (з. В. Flinte, Sattel), res corrupta.
 Олупати, ам, в. pf. zer schlagen, contundendo.
 Олупина, ф. vide олупак.
 Олвина, ф. die Stengelblätter am Kukuruz, folia zeae. cf. комушина.
 Олушпине, ф. pl. die abgelöseten Schalen der Äpfel, Birnen, cortices desecti pomorum.
 Олушпипи, им, у. pf. abschälen, decortico: крушку, јабуку, јаје, репу.
 Омагањипи, им, vide опоганипи.
 Омад, ф. (coll.) junge Pferde, die doch über ein Jahr alt sind, equini pulli anniculi.
 Омаечак, чка, ко, nicht groß, staturae mediocris.
 Омаивање, н. das Wanzenmachen, labefactatio.
 Омаивати, омајем, в. impf. wanzen machen, labefacto.
 Омаја, ф. вода, што прска с кола воденичнога (особито код кашичаре воденице) кад се коло окреће. Ту воду вапају жене у очи Буржева дне, те се купају у њој. cf. Буржев дан.
 Омак, м. ein junges, einjähriges Pferd, equus anniculus.
 Омакиња, ф. eine junge einjährige Stute, equa annicula.
 Омакљати, ам, в. pf. beschälen, scalpo.
 Омакнуписе, немсе, vide омакисе.
 Омален, на, но, nicht groß, haud ita magnus.
 Омалипи, им, в. pf. abbrechen, minuern, minuо.
 Омаљивање, н. das Mindern, minutio.
 Омаљивати, љујем, в. impf. vermindern, minuо.
 Омампипи, им, в. pf. verlocken, illecebris induco, н. п. песмо, човека.
 Омамљивање, н. das Verlocken, illecebrae.
 Омамљивати, љујем, в. impf. verlocken, allecto.
 Оман, м. die Mantwurzel, der Mant, inula helenium Linn.
 Оманупи, нем, в. pf. 1) im Ringen seinen Gegner schwenken, torqueo luctans, labefacio. 2) fig. anführen, decipio.
 Омара, ф. die Schwüle, tempestas seruida: омара је, била киша.
 Омастипи, им, в. pf. mit Fett besudeln, pinguedine maculo.
 Омакисе (говорисе и омакнуписе), омакнемсе, в. г. pf. ausgleiten, abherro.
 Омашкѣ, н. п. бацити камен, mit Ausholung, vibrando.
 Оме, ема, н. ein Füllen (über ein Jahr alt), equuleus.
 Омерипи, им, (Рес. и Срем.) vide омјерипи.
 Омѣсти, етем, в. pf. abkehren, abbürsten, verro, purgo.
 Омѣсти, етем, в. pf. anführen, decipio, induco in errorem.
 Омилање, н. das stille Suchen (einer Gans) durch Geberden, Achselzucken, gestus quaerentis aliquid tacite.
 Омилаписе, амсе, в. г. impf. durch stummes Achselzucken etwas suchen, quaeromotitans: шта се пи омилаш ту?
 Омиаепи, лим, (Рес.) } vide омиље.
 Омианпи, им, (Срем.) } пи.
 Омиловати, лујем, в. pf. liebkosen, blanditiis afficio.
 Омиљепи, лим, в. pf. (Ерц.) коме ко, или шта, lieb werden, carus, gratus fio. Што омиље, не омрзну (alte Liebe rostet nicht).
 Омирсати (омирсати), ишем, в. pf. шпо, an etwas riechen, odoror.
 Омицање, н. das Ausgleiten, aberratio, lapsus.
 Омицати, ичем, в. impf. hinabgleiten lassen, sino labi: омиче низ ноге.
 Омицаписе, ичемсе, в. г. impf. ausgleiten, aberro, elabor.
 Омицкивање, н. dim. в. омицање.
 Омицкивати, кујем, dim. в. омицати.
 Омјерипи, им, в. pf. (Ерц.) annehmen (з. В. ein Kleid), metior, designo: омјери о се.
 Омадина, ф. etwas Junges (Kinder, Nachwuchs) im Hause, suboles.
 Омадиписе, дисе, в. г. pf. Wurzelfassen, subolesco, heranwachsen.
 Омађивање, н. das Heranwachsen, das Wurzelfassen, radicum actio.
 Омађиваписе, љујесе, в. г. impf. Wurzelfassen, radices ago.
 Омапипи, им, в. pf. 1) ab Dreschen, trituro, з. В. проју, гра, конопље (кућељу). 2) herabschlagen (vom Baume), decutio.
 Омље, н. Theil der Пожаревачка напја, wo die Млава entspringt. Омољскі (Омљскі) ка, ко, von Омоље.
 Омјорика, ф. die Fichte, pinus. cf. смрека (?).
 Омопавање, н. vide обмопавање.
 Омопавати, ам, vide обмопавати.
 Омопати, ам, vide обмопати.

Омофор, m. ein Stück der Bischofskleidung, vestimenti episcopalis pars.
 Омраза, f. die Entzweyung, Haß, odium.
 Омразити, им, v. pf. кога, или што, entzweyen, discordem reddo.
 Омразити се, имсе, v. r. pf. с ким, sich mit jemand entzweyen, odium concipio in aliquem.
 Омрѣспити, им, (Рес. и Срем.) vide омријеспити.
 Омрзнути, нем, v. pf. einen Haß auf einen bekommen, coepi odisse; es ist mir zuwider, odi: омрзао сам на њега; он ми је омрзао.
 Омријеспити, им, v. pf. (Ерц.) begatten (von den Vögeln), coeo.
 Омркнути, нем, vide омркнути.
 Омрсити, им, v. pf. 1) н. п. човека, Fleischspeisen zu essen geben. 2) говеда, овце, свиње, Salz zu lecken geben.
 Омрсити се, имсе, v. r. pf. 1) Fleischspeisen essen. 2) кад се игра крмаче.
 Омркнути (говорисе и омркнути), омркнути, vom Dunkel (der Nacht) überfallen werden, nocte intercipior. Омркао, а не освануо (cf. замркнути).
 Омрцинити, им, v. pf. verrecken lassen, facio ut moriatur bestia (inepte mactata).
 Омрцинити се, имсе, v. r. pf. verrecken, perego, morior.
 Омршај, m. ein Stück Fleischspeise, frustum carnis: нема никаква омршаја.
 Омфни, омкнем, vide омафни.
 Омфисе, омкнемсе, vide омафисе.
 Омудрити (омудраити?), им, v. pf. geschent werden, fio prudens.
 Омукне, f. pl. gerütteltes Ueberbleibsel von Wein, Arrak, reliquiae vini usti.
 Омче, омчи, f. pl. die Schlinge (z. B. vom Rosshaar zum Vogelfang), laqueus.
 Он (он) она, оно, er, sie, es, ille, illa, illud; is, ea, id.
 Онаиз, m. der Anis (österr. Aneis), pimpinella anisum Linn.
 Онај, она, оно, jener, jene, jenes, ille, illa, illud.
 Онајзовица, f. der Anisbranntwein, vinum ustum ex aniso.
 Онаки, ка, ко, jener Art, ejus modi.
 Онако, 1) auf jene Art, illo modo. 2) so (unentgeltlich), gratis.
 Онакови, ва, во, vide онаки.
 Онамо, 1) dorthin, illuc. 2) dort, illic.
 Онда, damals, tum, eo tempore.
 Ондашњи, ња, ње, der damalige, illius temporis.
 Онде, (Рес.) }
 Онди, (Срем.) } dort, illic.
 Онѣ, (Ерц.) }

Онемети, мим, (Рес.) } vide онијем-
 Онемити, им, (Срем.) } љепи.
 Онередишисе, имсе, v. r. pf. seine Nothdurft verrichten, alvum exonerare.
 Онесвеснути, нем, (Рес. и Срем.) vide онесвјеснути.
 Онесвјеснути, нем, v. pf. (Ерц.) in Ohnmacht fallen, linqui animo.
 Она, она, оно, vide онај.
 Онијемити, им, v. pf. } (Ерц.)
 Онијемљети, мим, v. pf. } 1) stimm werden, mutus fio, obmutesco. 2) verstimmen, obmutesco.
 Оновечери, vorgestern Abends, nudius tertius vesperi.
 Оноликачки, ка, ко, augm. v. онолики.
 Онолики, ка, ко, 1) so groß als — tantus. 2) so viel als — tantum.
 Онолишки, на, но, dim. v. онолики.
 Ономадашњи (ономаднашњи), ња, ње, dieser Tage, nuperus.
 Ономадне, dieser Tage, nuper, superioribus diebus.
 Ономадни, vor zwei Jahren, annis abhinc duobus.
 Ономањски, ка, ко, was vor zwei Jahren war, quod ante duos annos erat.
 Оностранац, нца, m. der jenseitige Einwohner, ex ulteriori parte.
 Оностранка, f. die jenseitige Einwohnerin, femina ex ulteriori parte.
 Онострански, ка, ко, jenseitig, ex ulteriori parte fluminis.
 Онуд, }
 Онуда (онуда), } dort vorbei, illac.
 Оо! (verwundernd), oho! Деде комшија учини и мен и један пут оо! (рекао Нијемац Србљину, кад су пили заједно, па Србљин све препуњао своју чашу и говори оо!).
 Оп! } говорисе кад се игра: она пу-
 Опа! } па! он пун! hepp!
 Опадање, n. 1) das Abfallen (des Wasserters, des Laubes) casus. 2) das Verleumden, calumniatio.
 Опадати, ам, v. impf. 1) abfallen, cado. 2) verleumden, calumnior.
 Опаднути, нем, vide опасни.
 Опажане, n. das Bemerken, Wahrnehmen, observatio, animadversio.
 Опажати, ам, v. impf. wahrnehmen, gewahrt werden, animadverto.
 Опаз, m. die Hut, Acht, attentio: буди на опазу, nimm dich in Acht; sey auf der Hut.
 Опазити, им, v. pf. wahrnehmen, animadverto.
 Опажора, f. ein unverschämtes freches Weib, femina impudens.
 Опак, ка, ко, 1) verkehrt, pervers

- 2) tüchtig, firmus validus: опако ти га удари! да опаке ђевојке!
- Опаклија: м. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Schafpelz, rhenus ovillus: Нема с њим ништа, као ветар с опаканјом.
- Опала, f. (als Scheltwort auf etwas, was entweder verbrannt ist oder den Brand verdient): камо па опала?
- Опаланти, им, v. pf. 1) крме, ein Schwein fengen, aduro suem. 2) шле-фен, Feuer geben. 3) кога, einen heißen Streif versehen, uro verberando (verberibus).
- Опамешити, им, v. pf. gescheut machen, reddo prudentem: опамешити ја њега! ich werde ihm's schon lehren, docebo illum.
- Опанак, нка, м. eine Art Socke, socci genus.
- Опанути, нем, v. pf. mit der Hand vorbeifahren (з. В. bei den Augen), ventum cieo: опануо ме по оку.
- Опанчаp, м. der Spankenmacher, sutor socarius.
- Опанчаpев, ва, во, } дес Spanken ма-
Опанчаpов, ва, во, } chers, sutoris.
- Опанчина, f. augm. v. опанак.
- Опанчик, м. dim v. опанак.
- Опарити, им, v. pf. verbrennen an-brennen, mit heißen Wasser beschütten, aduro.
- Опарница, f. Art Kukurzbrod, panis genus.
- Опаруша, f. (у Сријему) Art Kukurz-brod, panis genus.
- Опасати, ашем, v. pf. umgürten, cingo.
- Опасатисе, ашемсе, v. r. pf. sich um-gürten, cingi; опасаоце снагом, sagt man von einem Jüngling, der die Blüte seiner Mannskraft erreicht hat.
- Опасити (говорисе и опаднути), опад-нем, v. pf. 1) abfallen, cado, decido. 2) verleumden, calumniar:
- „Неко нас је њему опаднуо,
„С њега жива месо опадало —
- Опасити, опасем, v. pf. 1) abweiden, derasco. 2) bespringen (von Pferden), coeo (de equo).
- Опасивање, н. das Umgürten, cinctio.
- Опасивати, сујем, v. impf. umgürten, aecingo.
- Опаучити, им, v. pf. eins versehen, percello: опаучио га један пух.
- Опачење, н. das Verkehrtwerden, per-versio.
- Опачитисе, имсе, v. r. impf. verkehrt werden, verderben, perverti.
- Опело, н. (Рес. и Срем.) vide опијело.
- Опенили, им, (Рес. и Срем.) vide оп-јенили.
- Опепелити, им, v. pf. не 'даде му (и. п. мачка мишу) ни опепелити, ohne Gnade, ohne Umstände, sine in-duciis.
- Опепелавити, им, v. pf. äschern, cinere conspergo.
- Опѣт, wieder, iterum.
- Опѣкисе, ечемсе, v. r. pf. и. п. на сунцу, von der Sonne verbrannt wer-den, aduro sole.
- Опеченчело, само у овој загонетки: полекеде гуске тирипингуске, су-срете и опеченчело? (ш. ј. варнице и вериге).
- Опијање, и. 1) das Betrinken, inebria-tio. 2) das Kleinmachen des Mundes, contractio oris.
- Опијати, ам, v. impf. 1) betrinken, inebrio. 2) уснама, den Mund spizen, fastigo.
- Опијатисе, амсе, v. r. impf. sich be-trinken, inebrior.
- Опијело, н. (Ерц.) die Absingung (Ab-lesung) der Gebete bei einer Grable-gung, quae canit sacerdos sepeliens mortuum.
- Опинаати, ам, v. pf. befühlen, contrec-cio.
- Опинаати, ам, v. pf. abflauben, carpo: опинале кокоши грожђе; опинаати месо с коспи.
- Опирање, и. das Stützen, innisio.
- Опирати, рем, v. impf. 1) stützen, ful-cio: опире се на шпан. 2) cf. о-пријети.
- Опирџача, f. der Waschlappen, lacinia servieus eluendo.
- Описати, ишем, v. pf. beschreiben, de-scribo.
- Описивања, и. das Beschreiben, descrip-tio.
- Описивати, сујем, v. impf. beschrei-ben, describo.
- Опишисе, пијемсе, v. r. pf. sich betrin-ken, inebrior.
- Опишитисе, имсе, v. r. pf. obscene dictum g. d. cunnum nancisci.
- Опишати, амсе, vide попишати.
- Опијенили, им, v. pf. (Ерц.) abschäu-men, despumo.
- Опкада, f. die Wette, sponsio.
- Опкадинисе, имсе, v. r. pf. wetten, sponsionem facio.
- Опкађање, н. das Wetten, sponsio.
- Опкађатисе, амсе, v. r. impf. wet-ten (mit einem), sponsionem facio.
- Опокоити, им, v. pf. umringen, cir-cumvenio.
- Опокојавање, н. das Umringen, cir-cumventio.
- Опокојавати, ам, v. impf. umringen, circumvenio.

Опкоп, m. die Schanze, vallum.
 Опкопаване, n. das Verschanzen, obvallatio.
 Опкопавати, ам, v. impf. verschanzen, obvallo.
 Опкопаватице, амсе, v. r. impf. sich verschanzen, circumvallor.
 Опкопати, ам, v. pf. verschanzen, circumvallo.
 Опкопатице, амсе, v. r. pf. sich verschanzen, circumvallor.
 Оплавити, им, v. pf. vide поплавити.
 Оплавити, им, v. pf. blau färben, caeruleo colore imbuo.
 Оплаза, f. оно, што пауг прескочи, кад се оре, па остане цијела земља.
 Плакати, ачем, v. pf. 1) beweinen, deffleo. 2) anfangen zu weinen, in fletum dor: оплакао дијете од њега.
 Плакати, ачем, vide поплакати.
 Плакивање, n. 1) das Beweinen, deffletio. 2) das Aufweinen, effusio in fletum.
 Плакивати, кујем, v. impf. 1) beweinen, deffleo. 2) aufweinen (z. B. von einem Kinde), in fletum prorumpo.
 Плавити, им, (Рес. и Срем.) vide оплавити.
 Плавити, им, (Рес. и Срем.) vide оплавити.
 Плавити, ешем, v. pf. 1) flechten, plecto, texo. 2) n. p. charate, рукавице, stricken, texo acubus.
 Плавитице, ешемсе, v. r. pf. das Haar flechten, plecto comam.
 Плаћак, фла, m. der (gestickte) Vordertheil des weiblichen Hemdes, inducii muliebris pars anterior acu picta.
 Плаћевити, им, v. pf. (Ерц.) jäten, gupco.
 Плаћевити, v. pf. (Ерц.) ausplündern, spolio, diripio.
 Плачкати, ам, vide оплаћевити.
 Плаћети, оплаћевем, (Ерц.) vide оплаћевити.
 Плаћунити, нем, v. pf. in die Hände freyen, spuo in manus.
 Пона, f. die Membrane, das Häutchen, membrana (ovi, cerebri).
 Поница, f. dim. v. она.
 Повидети, дим, v. pf. (Рес.) } (das
 Повидити, им, v. pf. (Срем.) } Ge-
 Повиђети, дим, v. pf. (Ерц.) } richt)
 aufmerksam machen auf etwas nicht Beachtetes, admoneo (de crimine, male facto).
 Опово, n. намастир у фрушкој гори. Оповски, ка, ко, von Опово.
 Опоганиши, им, v. pf. verunreinigen, entweihen, polluo.
 Опоганишице, имсе, v. r. pf. 1) sich verunreinigen, contaminor. 2) sich be-

sudeln (vom Kinde, das die Wäsche verunreinigt), concasare se.
 Оподобити, им, v. pf. n. p. краву, овцу, козу, des Säuglings berauben, lactente privo (vom Vieh).
 Оподобитице, имсе, v. r. pf. des Säuglings beraubt werden, privor lactente (vom Vieh).
 Опојаване, n. das Ablesen der Begräbnisgebete, decantatio precum funebrium.
 Опојавати, ам, v. impf. } einen
 Опојати, ам (и опојем), v. pf. } besingen
 (i. e. die Grabgebete über ihn ablesen) preces funebres decantare.
 Опојити, им, v. pf. berauschen, inebrio.
 Опоменити, нем, v. pf. erinnern, mahnen, admoneo.
 Опоменитице, немсе, v. r. pf. sich erinnern, gedenken, meminī, recordor.
 Опомнивање, n. das Erinnern, commonefactio; memoria.
 Опомнивати, нем, v. impf. erinnern, commonefacio.
 Опона, f. vide она.
 Опоница, f. dim. v. она.
 Опоравитице, имсе, v. r. pf. sich erholen, refici, recreari.
 Опоран, рна, но, herb, acerbus, austerus.
 Опорити, им, v. pf. abtrennen, hinwegtrennen, (z. B. eine Schnur), demo, separo.
 Опорѣак, m. ein Theil der Eingeweide, intestinum pars.
 Опосити, им, v. pf. fastenmäßig richten (z. B. einen Topf, worin Fleischspeisen gewesen), purgo ollam, in qua carnes fuere.
 Опоситице, имсе, v. r. pf. sich als Ehrenmann zeigen, fidem probare, ostendere se honestum.
 Оправа, f. 1) die Zurechtichtung, correctio. 2) Bereitung, Fertigrichtung, paratio. 3) die schriftliche Erlaubniß der Obrigkeit, jus scriptum faciendi aliquid. cf. исправа.
 Оправан, вна, но, richtig, in Ordnung, bene constitutus, z. B. пушка, гадје.
 Оправати, v. pf. rechtfertigen, purgo, satisfacio.
 Оправити, им, v. pf. 1) zu recht richten, corrigo (пушку, еоденицу). 2) kora, abfertigen, expedio.
 Оправитице, им, v. r. pf. sich bessern, (nach einer Krankheit), melius esse.
 Оправљање, n. das Zurechtmachen, correctio, reparatio.
 Оправљати, ам, v. impf. zurichten, reparo.
 Оправљатице, амсе, v. r. impf. sich bessern (mit der Gesundheit) convalesco.
 Опрати, оперем, v. pf. waschen, lavor.

Опраштање, н. 1) das Abschiednehmen beim Auseinandergehen, salutatio discedentium. 2) das Verzeihen, condonatio.

Опраштам, ам, в. impf. verzeihen, condono.

Опраштамисе, амсе, в. r. impf. Abschied nehmen (und sagen: Nichts für uns gut!), ante discessum salutare se invicem.

Опрдине, f. pl. (scherzhaft) schlechter Kest, reliqui ae flocci.

Опрѣгача, f. } die Schürze (das Vortuch)

Опрѣжна, f. } der Frauen, praecingulum cf. прегача.

Опрѣз, м. die Umsicht, circumspectio: на опрезу као зец.

Опрѣмање, н. das Fertigmachen zur Abreise, paratio ad iter.

Опрѣмам, ам, в. impf. reisefertig machen, expedio.

Опрѣмини, им, в. pf. reisefertig machen, expedio.

Опрести, едем, в. pf. spinnen, pendo rago.

Опрѣти, ем, опрѣо, (Рес. и Срем.) vide опријети.

Опржити, им, vide ожећи.

Опрѣжити, им, в. pf. beim Ausweiden ein Eingeweide verletzen (einen Darm durchschneiden, daß die Excremente herausfallen) laedo intestina ut excrementa appareant.

Опријети, рем, опрѣо, в. pf. (Ерц.) 1) sich an etwas anstellen, adsisto, adclinor. 2) sich, seinen Blick auf etwas richten, oculos ligo.

Опријетисе, ремсе, опрѣосе, в. r. pf. (Ерц.) 1) sich stemmen, stützen, anlehnen, innitor. 2) sich setzen (von der Arme), resisto, obsisto, obnitor.

Опришпитисе, имсе, в. r. pf. Brandblasen bekommen, pustulas ab igne ducere.

Опрѣити, им, vide опарити.

Опрѣсити, им, в. pf. durchbetteln, abbetteln, per mendico, mendicans emetior. Какав је (издрпан), опросио би њим бијели свијет.

Опрѣспити, им, в. pf. 1) verzeihen, ignosco. 2) frey machen, libero, solvo: „ТеШмитарца с коњем опроспитише.“ Симеун се грија опросио —

Опрѣспитисе, имсе, в. r. pf. 1) sich gegenseitig verzeihen, sibi condonare invicem. 2) Abschied nehmen, saluto discedens.

Опроштај, м. Urlaub (beim Scheiden), venia:

„Бевојка ти се удаје,

„Од тебе ишће опроштај —

Опрошћење, н. die Erlaubniß, venia: с опрошћењем (моја жена).

Опружање, н. das Ausstrecken, protensio.

Опружати, ам, в. impf. } ausstrecken,

Опружити, им, в. pf. } extendo.

Опрѣати, ам, в. pf. н. н. читаво жање, sich mit einem ganzen Lamm begreifen, sich's wohl schmecken lassen, cum deliciis comedo.

Опрѣати, ца, в. pf. м. j. јарац козу, bespringen, coeo (de capro). cf. мекна.

Опсена, f. (Рес. и Срем.) vide опсјена.

Опсенини, им, (Рес. и Срем.) vide опсјенини.

Опсенинисе, имсе, в. r. pf. (scherzhaft, mit Anspielung auf псемо) statt оспјенинисе (gewahr werden).

Опсјена, f. (Ерц.) das Blendwerk, praestigiae.

Опсјенини, им, в. pf. (Ерц.) verblenden, glaucoma cui ob oculos objicio.

Опсѣвати, сујем, в. pf. кога, или коме шно, beschimpfen, contumelia adficio.

Опспрѣање, н. das Zaudern im Davongehen, cunctatio et circumspectatio discedentis.

Опспрѣатисе, амсе, в. r. impf. н. н. око куке, zaudern, im Weggehen, tergiversari in discessu.

Опсперати, ам, (Рес. и Срем.) vide опкерати.

Опсперивање, н. (Рес. и Срем.) vide опкеривање.

Опсперивати, рујем, (Рес. и Срем.) vide опкеривати.

Опспѣти, ечем, в. pf. überflügeln, circumvenio.

Опспињавање, н. das Füttern der Stallwände mit Stroh, Jarrenkraut, u. dgl. im Winter, munio stabuli ab hieme.

Опспињивати, њујем, в. impf. (den Stall) mit Jarrenkraut u. dgl. ausfüttern, munio stabulum ab hieme.

Опспињити, им, в. pf. umfüttern, rund herum füttern, munio stabulum foeno, н. н. кошару, свињац.

Опспињање, н. (Срем.) vide опспјецање.

Опспињати, шичем, (Срем.) vide опспјецати.

Опспјецање, н. (Ерц.) das Umzingeln, circumventio.

Опспјецати, шјечем, в. impf. (Ерц.) umzingeln, circumdo.

Опспражити, им, в. pf. rund umher besuchen, pervisito:

„И опспражи Турске кованлуке,

„Не би ли је десија Турака —

Опспрати, прчем, vide опспрати.

Опсправање, н. das Umlaufen, circumsursio.

Опшрчавати, ам, v. impf. umlaufen, circumcurso.

Опшрчати, чим, v. pf. umlaufen circumcurso.

Опшуживање, н. das Anklagen vor Gericht, accusatio.

Опшуживати, жујем, v. impf. anklagen, accuso.

Опшужити, им, v. pf. anklagen, accuso.

Опшкрати, ам, v. pf. (Ерц.) rund herumjagen, circumago.

Опшкривање, н. (Ерц.) das Umjagen, circumactio.

Опшкривати, рујем, v. impf. (Ерц.) umherjagen, circumago.

Опшкешити, им, v. pf. beaugenscheinigen, video, perlustro.

„Кад је Ђорда иљаду дукама,
„Додај ми је да је опшкешимо —

Опшзао, зла, ло, schlüpfrig, lubricus.

Опшстепи, снним, (Рес.) vide опу-

Опшспити, им, (Срем.) schenken.

Опшспитиши, им, v. pf. verwüsten, depopulor.

Опшша, f. der Riemen für die Draußen, lorum ad hypodemata.

Опшшкети, опшштим, v. pf. (Ерц.) müde werden, deseror.

Опшшити, им, v. pf. kochen, einen bereiten, es einem antun, incanto.

Опшшвање, н. das Umnähen, obsutio.

Опшшвати, ам, v. impf. rund umnähen, obsuo.

Опшшити, шјем (particip. опшшвен), v. pf. umnähen, circumsumo.

Опшшн, та, те, (у Сријему) allgemein, communis.

Опшшнина, f. die Gemeinde, commune.

Опшшњски, ка, ко, Gemeinde-, publicus.

Ора, ораа, m. die Nuß, nux.

Ора, f. (орз) die rechte Zeit, tempus opportunum.

„Листај горо, кукај кукавица:

„Нек' се чини ора за ајдуке. —

Оран, рна, но, bereit, aufgelegt, zu etwas, paratus, promptus.

Оранија, f. ein großer unbedeckter Kessel, lebes magnus.

Ораница, f. der Kahn, Nachen, cymba. cf. чун.

Орање, н. 1) das Acker, aratio. 2) geackertes Land, terra: мутна вода као орање; пале бране по орању;

„Море Марко! не ори друмова. —

„Море Турци! не газ'те орања —

Орао, орла, m. der Adler, aquila.

Ораов, ва, во, Nuß-, nucens.

Ораовина, f. das Nußholz, lignum nucum.

Ораб, m. Art geistliche Schärpe der Diakonen, horarium.

Орати, рем, v. impf. ackern, arare.

Ораћа, ка, ке, н. п. земља, Acker (land), terra arabilis, aruum.

Орач, m. der Ackermann, arator.

Орачев, ва, во, des Ackerers, aratoris.

Орачица гужва, f. vide гужва орачица.

Орачка, ка, ко, 1) Ackerers, aratorum. 2) adv. wie ein Ackermann, more aratoris.

Орашар, m. 1) мин, eine Manſart, die Nuße frist (Billig?), mus. 2) einer der gern Nuße ist, homo amans nucum. 3) einer der Nuße verkauft, vendens nuces.

Орашње, н. das Würzen mit Nüssen, nucum nutritio in cibum.

Орашити, им, v. impf. mit Nüssen würzen, condio nucibus.

Орашје, н. (coll.) der Nußwald, nucetum.

Орашчик, m. dim. v. ора.

Ордија*, f. die Armee, exercitus turcicus:

„И он уби у Турској ордији

„Из Зворника Асан-барјактара —

Ордуља, f. (у Сријему и у Бачк.) alte Here (als Schimpfwort für ein altes, böses Weib), venesica.

Орезати, ежем, v. pf. н. п. виноград, beschneiden, amputo, praeseco.

Орепак, пка, m. das leichte (und schlechte) Getreide, welches beim Vorfein neben das schwere vertragen wird, grana levia: осјеци мај орепак.

Орид, m. Ochrída, Achrida:

„Цанцар Јанко од Орида града —

Оритак, пка, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide орићак.

Оритисе, рисе, v. t. impf. н. п. планина, шума, wiederhallen, wiedererschallen, resono.

Орићак, ћка, m. die Pflugschne, rallum.

Орјатин*, m. (Ὠριάνης, Bauer) Haunke, Holunke, Erbsbube, nebulo.

Орјатка, f. (Schimpfwort) das

Орјаткина, f. weibliche von орјатин.

Орјатски, ка, ко, 2) Erbsbuben-, nebulozum. 2) adv. spitzbübisch, more nebulozum.

Орлаш, m. н. п. талшјер, der (Adler-) Thaler, thalerus duorum florenorum.

Орлина, f. augm. v. орао.

Орлић, m. 1) der junge Adler, pullus aquilinus. 2) der Hahn an der Spitze, retinaculum pyritae.

Орлов, ва, во, Adlers-, aquilae, aquilinus.

Орлови нокти, m. pl. das Weißblatt, leucocera caprifolium Linn.

Орлушина, f. vide орлина.

Орман, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Kasten, armarium.

Орница, f. Ackerland, Ackerfeld, arum.

Ортак*, m. der Gesellschafter (Compagnon) in einer Handelsunternehmung, socius negotii.

Ортаклук*, m. die Handlungsgesellschaft, societas.

Ортаков, ва, во, des Compagnons, socii.

Ортаковање, n. das Handeln in Gesellschaft, societas.

Ортаковати, кујем, v. impf. Compagnon sein, sum socius.

Ортаковица, f. die Frau des Compagnons, uxor socii.

Ортачење, n. der Abschluß einer Handlungsgesellschaft, initio societatis, creatio socii.

Ортачина, f. augm. v. ортак: ортачино моја!

Ортачити, им, v. impf. zum ортак machen, facio socium.

Ортачитисе, имсе, v. r. impf. ортак werden, socius fio.

Ортачки, ка, ко, 1) n. п. новици, Compagnies, societatis. 2) adv. wie Compagnons, more sociorum.

Оружање, n. das Bewaffnen, armatio.

Оружати, ам, v. impf. bewaffnen, armo.

Оружье, n. die Waffen, arma.

Ос, m. die Wespe, vespa.

Осакати, им, v. pf. 1) zum Krüppel machen, debilem reddo. 2) zum Krüppel werden, debilis fio.

Осакатисе, имсе, v. r. pf. zum Krüppel werden, debilitor.

Осам, acht, octo.

Осамдесет, achtzig, octoginta.

Осамдесеторо, vide осамдесеторо.

Осамдесетий, та, то, der achtzigste, octogesimus.

Осамдесеторо, Anzahl von 80, octoginta.

Осамитисе, имсе, v. r. pf. allein bleiben, relinquor solus.

Осамнаест, achtzehn, octodecim.

Осамнаесторо, vide осамнаесторо.

Осамнаестий, та, то, der achtzehnte, duodevigessimus.

Осамнаесторо, eine Anzahl von achtzehn, octodecim (wie franz. une dix-huitaine).

Осам, m. Gegend um Grebernitz in Böhmen.

Осаканин, m. човек из Осапа. Осакани су готово сви дрвоћеље, па иду љети по свој Турској, те граде куће и остале зграде; врло су добри људи, и знаду, готово сви, славу наизуст.

Освајање, n. das Erobern, captio.

Освајати, ам, v. impf. erobern, redigo sub potestatem.

Осванути, нем, v. pf. vom anbrechenden Tage erreicht werden, invenior a die illucescente. Кад се Србљи у јумру састану (у Србији) и назове један другом добро-јумро, онда га упита: Је ли мирно освануо? А онај одговори: Мирно,вала Богу; како ти!

„Освану звезда на ведром небу,
„Рабар девојци пред белим двором —

Освестити, им, (Рес. и Срем.) vide освјестити.

Освеститисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide освјеститисе.

Освета, f. die Rache, vindicta. Нема освете без луда брата.

Освестити, им, v. pf. weihen (Wasser), consecro.

Освеститисе, имсе, v. r. pf. коме, sich rächen an jemand, vindictam sumo de aliquo.

Освећати, ам, (Рес. и Срем.) vide освјечати.

Освјестити, им, v. pf. (Ерц.) zur Besinnung bringen, revoco ad mentem.

Освјеститисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) zur Besinnung kommen, redeo ad mentem.

Освишак, тка, m. der Anbruch (des Tages), diluculum.

„На освишак нећељи дођоше

„Прије зоре и бијела дана —

Освишање, n. das Sichtbarwerden bey anbrechendem Tage, apparitio primo diluculo.

Освишати, ићем, v. impf. sichtbar werden bey anbrechendem Tage, appareo diluculo.

Освјечати, ам, v. pf. (Ерц.) m. j. образ, Ehre machen, illustro estimationem.

Освојити, им, v. pf. erobern, capio, occuro.

Осврабати, ам, v. pf. кога, mit Krätze anstecken, scabie inficio.

Осврабатисе, амсе, v. r. pf. die Krätze bekommen, scabie infici.

Осврнутисе, немсе, vide обазрелисе.

Освртање, n. vide обзирање.

Освртаисе, рћемсе, vide обзираисе.

Оседети, дим, (Рес.) vide осјеђе-
Оседити, им, (Срем.) j. ти.

Оседлати, ам, v. pf. satteln, impono sellam equo.

Осек, m. (Рес. и Срем.) vide осјек.

Осјек, m. (Рес. и Срем.) vide Осиек.

Оселе, von nun an, abhinc, ex hoc tempore.

Оселиши (одселиши), им, v. pf. 1) ко-
га, einen überführen, transporto. 2) о-
селио, er ist weggezogen, emigravit.
Оселишисе (одселишисе), имсе, v. r.
pf. sich wegführen, emigro.
Осешипи, им, (Рес. и Срем.) vide осје-
шипи.
Осешиписе, имсе, (Рес. и Срем.) vide
осјешиписе.
Осешање, н. (Рес. и Срем.) vide осје-
шање.
Осешати, ам, (Рес. и Срем.) vide
осјешати.
Осешатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide
осјешатисе.
Осеши, осечем, (Рес. и Срем.) vide
осјеши.
Осешисе, осечемсе, (Рес. и Срем.) vide
осјешисе.
Осечање, н. (Рес. и Срем.) vide оси-
јецање.
Осечати, ам, (Рес. и Срем.) vide оси-
јечати.
Осечатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide
осијечатисе.
Осечак, чка, м. (Рес. и Срем.) vide
осјечак.
Осечанин, м. (Рес. и Срем.) vide Осје-
чанин.
Осечки, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide
Осјечки.
Осечкиња, ф. (Рес. и Срем.) vide Осјеч-
киња.
Осигурати, ам, v. pf. (у Сријему, у
Бачк. и у Бан.) sicher stellen, tutum
reddo, prospicio.
Осидрати, ам, v. pf. (ст.) mit dem
ausgeworfenen Anker befestigen, anco-
ra teneo navem:
„Осидраше танану галију
„Под бијелу кулу Кујунџића —
Осиједини, им, v. pf. } (Ерц.) grau
Осијешети, једим, v. pf. } werden, ca-
nesco.
Осијек, м. (Ерц.) Essegger, Essekinum.
Осијецање (одсијецање), н. (Ерц.) 1)
das Abhauen, decisio. 2) das Anfa-
hren (im Reden), investio. 3) das Ab-
nehmen (des überschwemmenden Was-
sers), remissio. 4) (vom Kufuruz) das
Aehrenmachen, spicarum protrusio. 5)
das Abschätzen, aestimatio.
Осијецати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) аб-
хauen, decido. 2) н. п. поприну,
схућен, aestimo. 3) осијеца вода, аб-
nehmen, demo. 4) осијецају кукурузи,
Aehren machen, spicam emitto.
Осијецатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) на
кога, einen anfahren, invehi in quem.
Осишипи, им, v. pf. gewaltig werden,
vim pauciscor et potentiam.
Осим, außer, praeter, praeterquam.

Осион, на, но, gewaltthätig, violentus.
Осипање, н. das Auseinander = fallen = las-
sen, Zerstreuen, dissipatio.
Осипати, ам (и осипљем), v. impf.
auseinander fallen lassen, dissipo, н. п.
чарапу.
Осипатисе, амсе (и осипљемсе), v. r.
impf. 1) auseinander rollen, dissipor.
2) besäet werden, conseri.
Осипрадиши, им, v. pf. mit сирада ver-
bräuen, praetexo, limbo.
Осипромашиши, им, v. pf. verarmen,
depauperor.
Осипомети, етим, v. pf. (Рес.) } ver-
Осипомити, им, v. pf. (Срем.) } waiset
Осипомети, опим, v. pf. (Ерц.) } wer-
den, verwaifen, orbus fio.
Осје, н. (coll.) die Aehrenspitzen, ari-
stae.
Осјек (одсјек), м. (Ерц.) 1) der Ab-
schnitt, segmentum. 2) осјеком, in
Bausch und Bogen, per aversionem.
Осјешипи, им, v. pf. (Ерц.) empfinden,
spüren, sentio.
Осјешиписе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) mer-
ken, sentio.
Осјешање, н. (Ерц.) 1) das Empfinden,
sensus. 2) das Merken, animadversio.
Осјешати, ам, v. impf. (Ерц.) empfin-
den, sentio.
Осјешатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.)
merken, sentio.
Осјеши (одсјеши), осијечем, v. pf. (Ерц.)
1) abhauen, deseco. 2) bestimmen, de-
termino. 3) abnehmen, imminui. 4) (von
Kufuruz) den Fruchtstengel ansetzen,
facio spicam.
Осјешисе (одсјешисе), осијечемсе, v.
r. pf. (Ерц.) на кога, einen anfahren,
invehor in aliquem.
Осјечак (одсјечак), чка, м. (Ерц.) der
Abschnitt, segmentum.
Осјечанин, м. (Ерц.) der Essegger, Es-
sekinensis.
Осјечки, ка, ко, (Ерц.) Essegger, es-
sekinensis.
Осјечкиња, ф. (Ерц.) die Esseggerin,
femina Essekinensis.
Оскакање (одскакање), н. 1) das Ueber-
springen (Bezwingen im Sprunge), vic-
toria saltus. 2) das Abspringen, desul-
tura.
Оскакати (одскакати), ачем, v. impf.
1) abspringen, desilio, resilio. 2) über-
springen (besiegen im Sprunge), vinco
saltu. 3) (v. pf.) davon springen, abeo
saltans.
Оскакивање (одскакивање), н. vide
оскакање 1.
Оскакивати (одскакивати), кујем,
vide оскакати 2.
Оскоруша, ф. 1) der Sperberbaum, sor-

- bas domestica Linn. 2) die Frucht davon, die Arlesbeere, sorbum.
- Оскорушов, ва, во, Speyerlingse, sorbi.
- Оскорушовац, вца, м. оскорушов шпан.
- Оскорушовача, ф. 1) ein Stock von Speyerbaum, baculus sorbeus. 2) Brautwein von Arlesbeere, vinum ustum e sorbo.
- Оскорушовина, ф. Speyerlingholz, lignum sorbeum.
- Оскорушовица, ф. ракија од оскоруша.
- Оскочиши (одскочиши), им, в. pf. 1) abspringen, desilio. 2) überspringen (weiter springen als ein anderer), saltu vinco. 3) hinwegspringen, resilio.
- Ослабитиши, им, в. pf. schwach werden, debilitor.
- Ослађашице, дисе, в. г. pf. коме шпа, јуш (angenehm, lieb, theuer) werden, dulcis fio.
- Ослањање, п. das Vertrauen auf jemand, confisio, fiducia.
- Ослањатице, амсе, в. г. impf. vertrauen auf einen, confido in aliquo.
- Ослањетиши, ним, в. pf. (Рес.) } erblin-
Ослањетиши, им, в. pf. (Срем.) } den, сое-
Ослањетиши, им, в. pf. (Ерц.) } cus fio,
Ослањетиши, ним, в. pf. (Ерц.) } oculis carior.
- Ослободитиши, им, в. pf. кога, einem Muth machen, animum addo.
- Ослободитице, имсе, в. г. pf. Muth bekommen, animum cario.
- Ослободитице, имсе, в. г. pf. на кога, auf einen vertrauen, confido in aliquo.
- Ослањање, п. vide ослањање.
- Ослањатице, амсе, vide ослањатице.
- Осмак, м. 1) Art Maß, mensurae genus. 2) ein Thier (Pferd) von 8 Jahren, osteunis equus.
- Осмевање, п. (Рес. и Срем.) vide осмијевање.
- Осмеватице, амсе, (Рес. и Срем.) vide осмијеватице.
- Осменутице, немсе, (Рес. и Срем.) vide осмијенутице.
- Осморица, ф. vide осморица.
- Осмеро, vide осморо.
- Осма, ма, мо, der achte, octavus.
- Осмијевање, п. (Ерц.) das Zulächeln, arrisio.
- Осмијеватице, амсе, в. г. impf. (Ерц.) zulächeln, adrideo.
- Осмина, ф. 1) das Achte, pars octava. 2) eine Zahl von 8, octo.
- Осмица, ф. die Achte (im Kartenspiel), numerus octonarius, ogdoas.
- Осмијенутице, немсе, в. г. pf. (Ерц.) (einmal) zulächeln, adrideo.
- Осморица, ф. eine Anzahl von acht, ogdoas, octo (fr. une huitaine).
- Осмеро, eine Anzahl von acht, (fr. une huitaine).
- Осмочитице, имсе, в. г. pf. zum Brod essen (з. В. Fischen); nach deutscher Art etwa: Gekochtes essen, obsonia edo.
- Осмудитиши, им, в. pf. absengen, amburo, з. В. ein Schwein, die Haare versengen.
- Осмудитице, имсе, в. г. pf. sich ansengen, aduro.
- Оснјетиши, жи, (Рес. и Срем.) vide оснијежиши.
- Оснјавање, п. das Gründen, jactio fundamentorum.
- Оснјатиши, ам, в. impf. gründen, Grund legen, jacio fundamenta.
- Оснјежиши, жи, в. pf. (Ерц.) schneen, es ist Schnee gefallen, cecidere nives.
- Основа, ф. der Zettel (beim Weber), der Aufzug, die Werste, stamen.
- Основаши, нујем, в. pf. 1) anzetteln (das Garn), ordino telam. 2) den Grund (zum Gebäude) legen, fundamenta jacio.
- Оснутац, тка, м. der Aufzug (bei den Webern) bevor er an den Weberstuhl kommt, stamen.
- Особина, ф. besonderes Eigenthum (was nicht unter der gemeinschaftlichen Hausverwaltung steht), res propria, non communis familiae, peculium. Текоја жена има краву или овцу, што јој је поклоно, ошпа, или други ко; а мушкарци држе кошнице, бротњаке; сију дубан и ш. д.
- Особити, ша, то, besonders, singularis, proprius.
- Особито, 1) besonders, praesertim. 2) besonders, seorsum.
- Осодина, ф. die Achse (am Rade), axis.
- Осодели, ла, ле, Wespen-, vesparum.
- Осоје, п. das Dickicht, der dicke Wald, in den keine Sonne kommt, saltus densus.
- Осока, ф. eine Art Flüssigkeit, liquidi genus.
- Осодити, им, в. pf. einsalzen, sallio.
- Осодитице, имсе, в. г. pf. etwas Gesalzenes essen, manduco sallitum.
- Осорлив, ва, во, reizbar, gähzornig, iracundus.
- Осочан, чна, но, cf. осока.
- Оспа, ф. vide аспа.
- Оспице, ф. pl. vide красте,
- Оспичав, ва, во, blatternarbig, variegatum notis maculatus. cf. богињав.
- Осрамотитиши, им, в. pf. in Schande bringen, dedecore adicio.
- Осрати, осерем, в. pf. daherscheissen, procaso.
- Осратице, осеремсе, vide посратице.

Осредњи, ња, ње, mittelmäſig, mediocris:
 „Кнезовима апие поклањајте,
 „Кметовима осредње парие —
 Остава, f. die Hinterlage (das Depot), depositum: дао на оставу; оставе ајдучке.
 Оставити; им, v. v. 1) aufheben, verwahren, custodio, gerono. 2) lassen, mitto. 3) daher браду —, den Bart wachsen lassen, promittere barbam.
 Оставитице, имсе, vide останутице.
 Оспављање, n. 1) das Aufheben, custoditio. 2) das Lassen, relictio. 3) браде, der lange Bart, promissio barbae.
 Оспављати, ам, v. impf. 1) verwahren, gerono. 2) lassen, mitto, relinquo. 3) (das Haar, den Bart, den Schnurbart) wachsen lassen, promitto barbam.
 Оспајање, n. das Bleiben, permansio.
 Оспајати, јем, v. impf. 1) verbleiben, maneo. 2) zurückbleiben, remaneo.
 Оспајати, појим, v. pf. н. п. лазаре, на зими, аushalten, verbleiben, permaneo.
 Оспали, ла, ло, übrig, reliquus.
 Оспанак, нка, m. das Verbleiben, mansio: срећан ти пут, а мени добар оспанак.
 Оспанути, нем, vide остати.
 Оспанутице, немсе, v. r. pf. чега етвас bleiben lassen, mitto, non curo:
 „Оспанисе Мујо чеповања,
 „Чеповања и ашиковања —
 Оспареши, рим, v. pf. (Рес.) altern,
 Оспариши, км, v. pf. (Срем.) alt wer-
 Оспарјети, рим, v. pf. (Ерц.) den, con-
 senesco.
 Оспатак, пка, m. 1) das Ueberbleibsel, reliquia. 2) die Uebriggebliebenen, relictii (post mortem): да Бог да оспатаку животи и здравље.
 Остати (говорисе и останути), анем, v. pf. 1) bleiben, maneo, permaneo. 2) од болести, genesen, servari e morbo. 3) од кога, zurückbleiben hinter wem: није оспао од ђавола, relinquit, deterior sum.
 Оспве, f. pl. der Drenjack (der Fischer), tridens.
 Оспвајште, n. der Stiel des Drenjacks, manubrium tridentis.
 Оспипсати, ам (оспишем?), v. pf. in Alaun sieden, coquo in alumine, imbueo alumine.
 Осто, m. hyp. v. Остоја.
 Остоја, m. Mannsname, nomen viri.
 Оспрвјатице, имсе, v. r. pf. ein Nas zu freſſen bekommen (von Hunden), cadaver nancisci.

Оспрвица, f. Stadt in Dalmatien, Ostrovitia:
 „А ђевојка Англицка краљица,
 „С Дуком зетом од земље Горанце,
 „Она оде шеру Оспрвици —
 Оспрвљанин, m. der Insulaner, insulanus.
 Оспрвљанка, f. die Inselbewohnerin, insulana.
 Оспрво, n. die Insel, das Eiland, der Wörd (Werder), insula. Једно село у крај Дрине (под Лозницом) зовесе Оспрво.
 Оспрвски, ка, ко, Insel-, insularis.
 Оспрвце, n. dim. v. оспрво.
 Осприћи, ижем, оспригао, v. pf. scheeren, tondeo.
 Оспрогон, ш. Gran, Strigonium.
 Оспруга, f. vide купина.
 Оспругати, ужем, v. pf. abschaben, derado.
 Оспружине, f. pl. die Abschäbſel, quod abradi debet.
 Оспуњање (одступање), n. das Hinwegtreten, recessio.
 Оступати (одступати), ам, v. impf. abtreten, recedo.
 Оступати, ам, v. pf. stampfen, contundo, pinso.
 Оспутиши (одступити), им, v. pf. abtreten, recedo.
 Осуђити (одсудити), им, v. pf. aburtheilen, das Urtheil fällen, judicium fero.
 Осуђити, им, v. pf. verurtheilen, condemnare.
 Осуђивање, n. das Verurtheilen, condemnatio.
 Осуђивање (одсуђивање), n. das Aburtheilen, judicii latio.
 Осуђивати, ђујем, v. fr. verurtheilen, condemnare.
 Осуђивати (одсуђивати), ђујем, v. impf. aburtheilen, judicium fero.
 Осуђитице, имсе, v. r. pf. ein Gefangener werden, ins Gefängniß kommen, in vincula conjici.
 Осукаши (одсукаши), учем, v. pf. abdrehen, abwinden, retorqueo, devolvo.
 Осукивање (одсукивање), n. das Abdrehen, retorsio, devolutio.
 Осукивати (одсукивати), кујем, v. impf. abdrehen, retorqueo.
 Осуриши, им, v. pf. blaß färben, colore pallido imbueo.
 Осути, оспем, v. pf. auseinander fallen lassen (z. B. den Strumpf), dissipare.
 Оспитице, оспемсе, v. r. pf. 1) auseinander rollen, dissipare. 2) besäet werden, conseri:
 „Осусе небо звездама,
 „Аравно поље овцама.

Осушити, им, v. pf. trocknen, sicca.
 Осушитице, имсе, v. r. pf. verdorren, austrocknen, siccor.
 Отава, f. das Grummet, foenum odoratum.
 Отакање, n. das Abziehen (das Weins), deductio, derivatio.
 Отакапи, ачем, v. impf. abziehen (den Wein), derivo.
 Отаље, vide одапле.
 Отаљати, ам, v. pf. gut ausführen, bene perficere, vincere.
 Отањчати, ам, v. pf. dünn werden, extenuor.
 Отањити, им, v. pf. dünn machen, extenuo.
 Отац, оца, m. der Vater, pater.
 Отворање, n. 1) das Öffnen, apertio. 2) das Polieren, politio.
 Отворати, ам, v. impf. 1) aufmachen, aperio. 2) polieren, polio.
 Отворити, им, v. pf. 1) aufmachen, aperio. 2) polieren, polio, з. В. пушку, сребрно шпо и ш. д.
 Отверднути, нем, v. pf. hart werden, induresco.
 Отверстие, зесе, v. r. pf. sich lösen, solvi: отверзла му се крв на нос (или из носа).
 Оме! Zurück aus Pferd, um es zu entfesseln, vox abigentis equum.
 Омегнути, нем, v. pf. strecken, ausziehen, extendo.
 Омегнутице, немсе, v. r. pf. sich hinziehen, extendor.
 Омежати, ам, v. pf. 1) schwer werden, gravis fio. 2) schwerfällig werden, gravis fio.
 Омежање, n. das Ausziehen, Ausstrecken, extensio.
 Омежати, ежем, v. impf. ausstrecken, extenso.
 Омежатице, ежемсе, v. r. impf. sich dahinstrecken, extensor.
 Омељити, им, v. pf. falben, ein Kalb werfen, pario (vitalum).
 Омељитице, имсе, v. r. pf. falben, pario.
 Омерати, ам, (Рес. и Срем.) vide омерати.
 Омесати, ешем, v. pf. behauen, dolare, dedolare, exascio.
 Омесити, им, (Рес. и Срем.) vide опијесити.
 Омењати, опием, v. pf. nehmen, wegnehmen, capio, rapio.
 Омењатице, опиемсе, v. r. pf. sich befreyen, liberor.
 Омења, ечем, v. pf. anlaufen, aufschwellen, intumesco. 2) ablaufen, decurro, minuor.
 Омењати, ам, vide омежати.

Опијесити, им, v. pf. (Ерц.) knapp machen, facio angustum.
 Опимање, n. das Wegnehmen, Entziehen, ademio.
 Опимарити, им, v. pf. striegeln, strigili rado.
 Опимати, ам (и опимљем), v. impf. wegnehmen, adimo.
 Опиматице, амсе (и опимљемсе), v. r. impf. 1) sich frey machen, eximor, liberor. 2) око шта, sich reißen (um etwas), rapim emo, diripio.
 Опимсати, ам (опимшем?), vide оспимсати.
 Опирање, n. das Abwischen, abstersio.
 Опирати, рем, v. impf. abwischen, abstergo.
 Опиратице, ремсе, v. r. impf. sich abwischen, abstergor.
 Опирач, m. das Handtuch, mantile, mantella, марра. Избирач нађе опирач (кад се који жени).
 Опискавање, n. 1) das Wegdrücken, remotio (per pressionem). 2) das Losstopfen, apertura per remotionem.
 Опискавати, кујем, v. impf. 1) hinwegdrücken, removeo (urgendo), з. В. лаху. 2) losstopfen, aperio per remotionem.
 Опискаватице, кујемсе, v. r. impf. и. н. у свијет, in die weite Welt hinaus sich werfen.
 Описнути, нем, v. pf. 1) hinwegdrücken, removeo. 2) aufstopfen, aperio.
 Описнутице, немсе, v. r. pf. у свијет, sich in die weite Welt hinein werfen, abeo inter homines ignotos.
 Опикати (опијати), опидем, опишао (говорице у брзом изговору ошао и очао), v. pf. fortgehen, abeo.
 Опикање, n. vide опјецање.
 Опикати, ичем, vide опјецаати.
 Опјецање, u. (Ерц.) 1) das Aufschwellen, intumescentia. 2) das Ablaufen, defluxus.
 Опјецаати, опјечем, v. impf. (Ерц.) 1) anlaufen, aufschwellen, intumesco. 2) ablaufen, defluo.
 Опказати, ажем, v. pf. antworten, antequen, respondeo.
 Опказивање, n. das Antworten, responsatio.
 Опказивати, зујем, v. impf. antworten, responso.
 Опкаље, vide одакле.
 Опкати, очем, v. pf. fertig weben, pertexo.
 Опкивање, n. 1) das Losschmieden, defractio, solutio. 2) das Dängeln (der Sense), cum quis tundendo acuit (falcesm foenariam).
 Опкивати, ам, v. impf. 1) losschmie-

- den, recudo i. e. cudendo defringo, solvo. 2) косу, dāngeln, tundendo acuo.
- Опшкдак, пшк, m. ein abgerissenes Stück, particula defracta, descripta.
- Опшкдање, n. das Abreißen, dereptio.
- Опшкдаши, ам, v. impf. abreißen, deripio.
- Опшкнути, нем, v. pf. abreißen, deripio: опшкнула се лажа.
- Опшкпање, n. 1) das Abdecken, detectio. 2) das Aufsperrren, reclusio.
- Опшкпаши, ам, v. impf. 1) abdecken, den Deckel abnehmen, detego. 2) aufsperrren, aufschließen, recludo, pando.
- Опшклаши, кољем, v. pf. abbrechen (am Preise), detraho: једва сам пасјим зубима опшклао.
- Опшкле, vide одакле.
- Опшклопши, им, v. pf. 1) abdecken, detego. 2) aufmachen, recludo.
- Опшкључавање, n. das Aufschließen, reclusio.
- Опшкључаши, ам, v. impf. } aufschließen,
Опшкључаши, ам, v. pf. } ben, recludo.
- Опшквати, кујем, v. pf. 1) löschmieden, recudo, demo. 2) косу, abdāngeln, tundendo exacuo.
- Опшкопавање, n. das Abgraben, sublatio (fodiendo).
- Опшкопаши, ам, v. impf. } abgraben,
Опшкопати, ам, v. pf. } tollo fodiendo.
- Опшкос, m. das Gras, welches mit einem Sensenstreich abgemäht wird, quod uno falcis foenariae ictu demetit: покисли опшкоси; покисло сијено у опшкосима.
- Опшкосити, им, v. pf. abmähen, demeto, deseco.
- Опшкривање, n. 1) das Abdecken (des Hauses), detectio. 2) das Enthüllen, nudatio, detectio.
- Опшкривати, ам, v. pf. abdecken, entdecken, enthüllen, detego, retego.
- Опшкрити, ријем, v. pf. abdecken, entdecken, enthüllen, detego, retego.
- Опшкуд, } woher? unde?
Опшкуда, }
- Опшкуп, m. der Loskauf, die Auslösung, redemptio:
- „Ошени ли ме пустим' на опшкупе? —
- Опшкупити, им, v. pf. loskaufen, redimo.
- Опшкупљивање, n. das Loskaufen, Auslösen, redemptio.
- Опшкупљивати, љујем, v. impf. loskaufen, redimo.
- Опшле, vide опшале.
- Опшница, f. der Mädchenraub, raptus puellae. У Србији и данашњи дан опшњају девојке. Млада момчад

врло радо иду у опшницу, и често нуде један другог: „Ајде море да ти опшмемо шу, или ону, девојку.” У опшницу се иде с оружјем каквогђ на војску. Кашто опшничари допребају девојку код споке, или кад пође на воду, па је увате и одведу; а кашто ударе на кућу ноћу (као ајдуци), па обију кућу и свежу девојачкога оца и браћу, док нађу девојку и одведу. Кашто се побију девојачка браћа и рођаци с опшничарима и буде меса доста: као што је у Јадру (у селу Клупцима) 1805те године погинуо девојчин брат и један опшничар; и девојку онеш нијесу могли опшети. Зато опшничари не смију ласно да ударе на кућу, ће знаду да има много рода у девојке, а особито ће је село сложено: зашто и сељаци, како стану пушке пуцаши и учини се буна, спонадне сваки своју пушку па трчи у помоћ. Свему је селу срамота, кад се из села опше девојка, а опшничарима још већа, кад се враће јалови. Кад опшничари докопају девојку у руке, онда је већ не ће оставити, макар сви изгинули; ако ли се девојка спане запезали и не ће да иде, онда је вуку за косе, и деру штапом као вола у купусу. Опшничари не смију ни с девојком момачкој кући: зашто пођу кашто сељаци, с родом девојачким, за њима у поћеру; него је одведу у шуму, и тамо је вјенчају у каквој колиби (пударској или паспирској), или ће око буквића. Поп мора вјенчати, ако му се и не ће: зашто оће да га бију. Кад дође поћера у село, онда они, опшкуд су опшничари, изиђу преда њи лијепим начином и граде мир. Ако се тако помире, добро; ако ли род девојачки оде кадији на шужбу, онда морају доћи и опшничари с девојком. Кад угледа маши девојку на мешкеми, а она се спане бусати рукама у прси, и јаукати: „Куку мене! ево роба мога.” Кад се почну судити, кадија најприје пита девојку: Или је сила, или драга воља? Ако рече девојка, да је сила, и да она не ће с оним момком живљети ни данас ни сјутра, макар је сву исјекали на комаде, онда зло по опшничаре: морају лежати у апсу и плаћати глобу. Ако ли девојка рече (као што понављаше бива): „Није сила, веће драга воља: ја ћу за њим и у гору и у воду,” онда опшничари даду што-

гођ кадији, па се помире с ђевојачким родом, и одведу ђевојку кући где чине свадбу.

Највише се догоди те опшимају ђевојке, кад момак запроси ђевојку па му је не даду; а кашпо је и не просе (кад знаду да је не ће дати), него управо опшду и опшму, а момак је није ни виђео. Вевојке опшимају понајвише момчад, која немају родитеља, или ако и имају, а они и не слушају, него се скићу којекуда; а за поштена момка и од поштена рода слабо ће кад опшети ђевојку, нити ће такови момак опшћи у опшину.

Црн је Ђорђе био забранио опшимаши ђевојке: издао је заповијест, да ће свакога момка, за ког опшму ђевојку, погубити; попа, који вјенча опшму ђевојку, обријати (распошати); кума, ђевера и спарог свага шибати; а опшним опшмичарима сваком по 50 башина ударили.

Опшничар, m. der Mädchenräuber, gartor puellae. cf. опшница.

Опшболитисе, лисе, v. r. pf. an etwas herabhängen, dependeo.

Опшварити, им, v. pf. abladen, demo.

Опшич (опшич), I so eben, kurz vor.

Опшичке (опшичке), her, paulo ante.

Опшк, m. die Geschwulst, tumor.

Опшова, f. ein Seitenarm eines Stromes, der sich wieder mit demselben vereinigt, und dadurch eine Insel bildet, cornu luminis circumfluum.

Опшале, vide опшале.

Опшопитисе, писе, v. r. pf. и. п. сн-
јег, schmelzen, liquefio.

Опшопитисе, лисе, v. r. pf. lau wer-
den, tepesco.

Опшопити, им, v. pf. 1) abziehen (den Wein), derivo (vinum). 2) и. п. сјеки-
ру, mit dem Wehsteine abschleifen, co-
te acuo.

Опшадане, n. 1) das Abfallen, delap-
sus. 2) das Abfallen, defectio.

Опшадати, ам, v. impf. 1) abfallen,
decido. 2) fig. abfallen, deficio.

Опшадити, им, v. pf. abfällig machen,
facio ut quis deficiat, ut non sit dicto
audiens.

Опшадитисе, имсе, v. r. pf. abtrün-
nig werden, deficio.

Опшадник, m. der Abfällige, Abtrünni-
ge, defector, apostata.

Опшадница, f. die Abtrünnige, defectrix:
„Врат се напрат, Божја опшаднице—

Опшадиване, n. das Abtrünnigmachen,
die Verführung, seductio. 2) der Ab-
fall, defectio.

Опшадивати, ђујем, v. impf. abfällig
machen, defectorem reddo, seduco.

Опшадиватисе, ђујемсе, v. r. impf.
abfällig werden, abfallen, deficio, se-
ducor.

Опшарати, ам, v. pf. abtrennen, weg-
trennen, solvo, separo.

Опшасати, ашем, v. pf. losgürten,
discingo.

Опшасиване, n. das Losgürten, discin-
ctio, solutio.

Опшасивати, сујем, v. impf. losgür-
ten, solvo.

Опшаста, аднем, v. pf. wegfallen, de-
cido.

Опшаштање, n. das Abfasten, Abbü-
ßen durch Fasten, cum quis jejuni-
o luit, jejuni- redimit.

Опшашташи, ам, v. impf. abfasten,
durch Fasten abbüßen, jejuni- redimo.

Опшечевање, n. (Рес. и Срем.) vide оп-
шечевање.

Опшечвати, ам, (Рес. и Срем.) vide
опшечвати.

Опшечвати, ам, (Рес. и Срем.) vide
опшечвати.

Опшечатиши, им, v. pf. entse-
geln, de-
mo signum, resigno.

Опшечачавање, n. das Entse-
geln, si-
gilli demitio.

Опшечачавати, ам, v. impf. entse-
geln,
resigno, demo sigillum.

Опшечање, n. 1) das Abtrinken, deliba-
tio. 2) das Abtrinken, pensatio per po-
tum.

Опшечати, ам, v. impf. 1) abtrinken,
delibo bibendo. 2) abtrinken, penso bi-
bendo.

Опшечиване, n. (Ерц.) 1) das Entge-
gensingen, wenn einer früher gesungen,
responsatio cantanti. 2) das Ab-
singen, die Auflösung durch Gesang, liberatio
per cantum.

Опшечивати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) ко-
ме, einem, der angesungen, entgegen-
singen, respondeo cantanti, excipio can-
tatem. 2) што, absingen, cantu lucr-
or (wie Orpheus seine Eurydice).

Опшечиване, n. das Losschnallen, solutio.

Опшечивати, ђем, v. impf. losschnallen,
solvo.

Опширање, n. das Aufthun (der Thüre,
durch Hinwegräumung des davor Ge-
stellten), apertio. 2) das Entschuldigen
auf einen andern, excusatio in alium.

Опширати, рем, v. impf. врапа, die
Thür aufthun, aperio.

Опширатисе, ремсе, v. r. impf. на ко-
га, sich auf einen entschuldigen, crimen
rejicio in alium.

Опширити, им, v. pf. sich davon ma-
chen, abscedo (clam vel pulsus).

- Опшисати, ишем, v. pf. 1) коме, zurückschreiben, antworten, rescribo. 2) кога, einen schriftlich anklagen, accuso quem per literas.
- Опшисивање, н. das Zurückschreiben, responsio, rescriptio.
- Опшисивати, сужем, v. impf. antworten, responso.
- Опшипи, пијем, v. pf. 1) abtrinken, debibo, delibo. 2) abtrinken, durch Trinken berichtigen (z. B. eine Schuldforderung), bibendo penso.
- Опшјевати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) што, abfingen, durch Singen abverdienen, tilgen, cantu penso. 2) коме, singend abgehen, abeo cantans:
- „Пјевај друже, да ти опшјевамо —
- Опшлавати, лачем, v. pf. 1) durch Weinen abbüßen, abweinen, lacrimis luo. 2) weinend davongehen, abeo lacrimans.
- Опшлавати, ам, v. pf. } davon schwim.
- Опшловити, им, v. pf. } men, abeo natans.
- Опшљвање, н. das Ausspucken vor etwas, exspatio.
- Опшљвати, ам, v. impf. ausspucken, respuo.
- Опшљуцавање, н. dim. v. опшљување.
- Опшљуцавати, кујем, dim. v. опшљување.
- Опшљати, јем, v. pf. abfingen (in der Kirche), decanto.
- Опшрпши, им, vide оппарати.
- Опшпоручивање, н. das Zurückentbieten, responsio ad nuncium.
- Опшпоручивати, чујем, v. impf. zurückentbieten, respondeo nuntio:
- „А братац сестри опшпоручује —
- Опшпоручити, им, v. pf. zurückentbieten, nuntium remitto.
- Опшпостити, им, v. pf. abfasten, durch Fasten abbüßen, jejunio luo.
- Опшпочивање, н. das Ausruhen, Ausrasten, requies.
- Опшпочивати, ам, v. impf. ausrasten, ausruhen, requiesco.
- Опшпочинути, нем, v. pf. ausrasten, requiesco.
- Опшрво, unlängst, nuper, non ita pridem.
- Опшрдеши, дим, (Рес.) vide опшрђеши.
- Опшрдивање, н. das Herabfarzen, receritus (?).
- Опшрдивати, дујем, v. impf. herab-, hinwegfarzen, deredo: опшрдују му кесе низ гузцу.
- Опшрдити, им, v. pf. (Срем.) } abfarzen.
- Опшрђети, дим, v. pf. (Ерц.) } zen, pedendo penso. cf. исписна.

- Опшрџе, (Рес. и Срем.) vide опшприје.
- Опшређе, (понајвише у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide опшприје.
- Опшприје (од прије), (Ерц.) vordem, ehemals, antea.
- Опшрпљати, ам, v. pf. fortgehen mit Sack und Pack, discedo cum impedimentis.
- Опшпузати, ужем, v. pf. } davonkriechen.
- Опшпузити, им, v. pf. } (von Kindern), abrepo.
- Опшпуст, м. die Entlassung, der Abschied, dimissio.
- Опшпустити, им, v. pf. 1) entlassen, dimitto. 2) ablassen, remitto:
- „Од арача раји опшпустите —
- Опшучавање, н. das Losknöpfen, discinctio.
- Опшучавати, ам, v. impf. losknöpfen, discingo.
- Опшучање, н. vide опшучавање.
- Опшучати, ом, vide опшучавати.
- Опшучити, им, v. pf. losknöpfen, discingo.
- Опшуштање, н. 1) das Entlassen, dimissio, exauctoratio. 2) das Erlassen, Nachlassen, remissio.
- Опшуштати, ам, v. impf. 1) entlassen, dimitto. 2) nachlassen, erlassen, remitto.
- Опшуштање, н. vide опшуштање.
- Опшуштати, ам, vide опшуштати.
- Опшребити, им, (Рес. и Срем.) vide опшријебити.
- Опшребитице, имсе, (Рес. и Срем.) vide опшријебитице.
- Опшрезити, им, (Рес. и Срем.) vide опшријежити.
- Опшресање, н. das Abschütteln, excussio.
- Опшресати, ам, v. impf. abschütteln, ausbeuteln: noge од снџера und снџер с ногу, excutio.
- Опшресатице, амсе, v. r. impf. sich ausschütteln, excuti.
- Опшресине, f. pl. z. B. змајеве, der Glimmer (den die Zigeunerin für etwas ausgibt, das der Lindwurm abgeschüttelt habe), exuviae draconis.
- Опшрескатице, амсе, (Рес. и Срем.) vide опшријескатице.
- Опшресши, сем, v. pf. abschütteln, excutio.
- Опшресшице, семсе, v. r. pf. sich ausschütteln, excuti.
- Опшријебити, ум, v. pf. (Ерц.) abflauben, expurgo.
- Опшријебитице, имсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) sich abflauben, expurgor (e. g. pediculis). 2) von dem Obst, wann es die Blüte abgeworfen, und die Frucht angesetzt, florem abjecisse, fructum edo.
- Опшријежити, им, v. pf. (Ерц.) den Haufsch austreiben, crapulam expello.

Опшијескаписе, амсе, v. r. pf. (Ерц.)
 sich voll saufen, potu impleri.
 Опшикѣр, m. ein erdichtetes Wort ob-
 schöner Art, vox ficta obscena, q. d.
 tergipenium.
 Опшимѣд, m. vox ficta obscena, q. d.
 terge testiculos.
 Ошров, m. das Gift, venenum.
 Ошрѣван, вна, но, giftig, venenosus
 Ошрѣвати, рујем, v. pf. кога, vergiften,
 venenum do.
 Ошрѣвница, f. 1) гуја, giftig, veneficus:
 „Те премече дрвље и камење
 „Доке нађе гују ошрѣвницу —
 2) die Giftmischerin, venefica:
 „Ид' одакле једна ошрѣвнице,
 „Кад си свога брата ошрѣвала,
 „Ошрѣваћеш и мене јунака —
 Ошрѣти, ним, v. pf. (Рес.) } erlei-
 Ошрѣти, им, v. pf. (Срем.) } den,
 Ошрѣти, ним, v. pf. (Ерц.) } zu En-
 de leiden, perperior.
 Ошруати, им, v. pf. } verkaufen, ru-
 Ошруати, нем, v. pf. } tresco: ош-
 руати у гвожђу (у тавници).
 Ошруање, n. das Wegwerfen, abjectio.
 Ошруати, ам, v. impf. } wegwerfen, ab-
 Ошруати, им, v. pf. } jicio:
 „Испред себе ћерѣф ошрула —
 Ошруи, учем, vide обшпи.
 Ошрѣвати, им, v. pf. kahl werden,
 calvus fio.
 Ошрати, ам, v. pf. (Ерц.) hinweg-
 treiben, abigo.
 Ошрѣти, им, v. pf. besichtigen, be-
 schauen, inspicio (einen Gefödteten),
 cf. опшрѣти.
 Ошрѣвати, им, v. pf. einäugig wer-
 den, altero oculo cap.
 Ошу, ich will, volo cf. ћети, мети.
 Ошупети, ним, v. pf. (Рес.) } 1) ver-
 Ошупети, им, v. pf. (Срем.) } summen
 Ошупети, утим, v. pf. (Ерц.) } obmate-
 seo. 2) vide опазити.
 Ох! (у Ерц. oh!), interj. ach, oh! ah! vah!
 Оцати, оцта, n. (у крајини Неготин-
 ској) der Essig, acetum. cf. сирће.
 Оцеви, оцаца, m. pl. vide оци.
 Оцједити, им, (Рес. и Срем.) vide
 оциједити.
 Оцјенити, им, (Рес. и Срем.) vide оци-
 јенити.
 Оцјѣвање, n. (Рес. и Срем.) vide
 оцијѣвање.
 Оцјѣвати, љујем, (Рес. и Срем.)
 vide оцијѣвати.
 Оци, оцаца, m. pl. празник у неђе-
 љу између Материца и Божића.
 Какогѣ што жене вежу о Мате-
 рицама, тако људе (који су ћену
 имали) о Оцима. cf. материце.
 Оциједити, им, v. pf. ((Ерц.) 1) auß-

drücken, aquam exprimo. 2) abseihen,
 aquam emitto.
 Оцијенити, им, v. pf. (Ерц.) wegspal-
 ten, dissindo.
 Оцило, vide огњило.
 Оци, на, но, n. p. гра, Оца, des Оца,
 reverendi patris (monachi). Пребран
 гра у Србији зову сѣлаци (као у
 шали) оци гра (зашто га нај-
 чиније калуђери гопове и једу она-
 ко са зенином и с бибером и т.д.)
 Оцијѣвање, n. (Ерц.) das Abspalten,
 dississio.
 Оцијѣвати, љујем, v. impf. (Ерц.)
 abspalten, dissindo.
 Оцо, m. (hup. von oman) von einem flö-
 sterlichen Vater, der Vater, pater
 (de monacho).
 Оцрѣти, им, v. pf. anschwärzen, de-
 nigro.
 Оцрѣти, имсе, v. r. pf. sich einen
 schlechten Namen machen, denigrare
 seipsum.
 Оцрѣвање, n. das Schwärzen, deni-
 gratio.
 Оцрѣвати, љујем, v. impf. anschwär-
 zen, denigro.
 Оцамати, ам, v. pf. Langeweile be-
 kommen, indem man wartet, molestia
 exspecto.
 Оцао, cf. опшкн.
 Оцрѣнути, нем, v. pf. fest werden,
 solidari.
 Очевина, f. das väterliche Vermögen,
 patrimonium.
 Очекивање, n. das Erwarten, exspecta-
 tio.
 Очекивати, кујем, impf. erwarten,
 exspecto.
 Очемѣритице, имсе, v. r. pf. sich ver-
 gällen (durch vieles Essen), cibo nimio
 se corrumpere.
 Очѣнути, нем, v. pf. einen Ast am
 Stamme abreißen, ramum avello.
 Очѣнити, им, v. pf. кога, einem auf
 den Fuß treten, pedem meum in
 alterius pedem.
 Очѣнити, им, v. pf. што, aufstopfen,
 demto embolo aperio.
 Очѣвање, n. das Aufstopfen, dem-
 tio emboli.
 Очѣвати, ам, v. impf. aufstopfen,
 embolum demo.
 Очѣвати, ам, v. pf. rupfen, vello.
 Очѣвати, шем, v. pf. Frauen, refrico.
 Очѣвати, ам, v. pf. auskämmen,
 recto.
 Очи, очију, f. pl. die Augen, oculi.
 Очимкати, ам, v. pf. in kleine Stü-
 cke theilen (z. B. Fleisch für die Kin-
 der), in particulas minutas partiri.
 Очин, на, но, des Waters, patris.

Очиный, на, не, н. п. вид, Augen-,
oculorum: тако ми вида очиньего.
Очистиши, им, v. pf. 1) reinigen,
pargo. 2) sich mit Saß und Paß da-
von machen, clam abeo.
Очице, f. pl. dim. y. очн.
Очу, очуа, m. der Stiefvater, vitricus.
Очуов, ва, во, des Stiefvaters, vitrici.
Очупаши, ам, v. pf. abrupsen, vello.
Оча*, m. Ghodscha (türkischer Geistlicher)
sacerdos turcicus.
Очак*, m. vide димѣак.
Очак*, m. vide двор 1.
Очаклија*, f. Zimmer mit Kamin, cu-
biculum in quo caminus.
Очаковик, m. (у Босни) von gutem Hau-
se, illustri loco natus, cf. коленовик.
Очакар, m. der Rauchfangkehrer, pur-
gator caminorum.
Очакарев, ва, во, des Rauchfangkehrers
Очакаров, ва, во, purgatoris camino-
rum.
Ошин, на, но, des Ghodscha, sacerdo-
tis turcici
Ошиница, f. die Frau des Ghodscha,
sacerdotis turcici uxor.
Ошинскѣ, ка, ко, 1) Ghodscha-, sa-
cerdotis turcici. 2) adv. nach Art eines
Ghodscha, more chodjae.
Ош! interj. Ruf um den Hund wegzun-
Оша! interj. streiben, vox abigentis ca-
nem.
Ошакнуши, нем, v. pf. m. j. псето,
ош sagen, dico ош.
Ошао, cf. ошѣки.
Ошан, m. суво воће, као н. п. шан-
Ошаф, m. je, јабуке, крушке и т.
д. gedörrtes Obst, roma tosta:
„Бевојка се весели:
„Удаћу се к јесени.
„А мајка је кара:
„Немаш кујо дара. —
„Имам врећу ошапа,
„Сваком свашу по шака —
Ошвањитисе, имсе, v. r. pf. vide о-
срамотитисе.
Ошве, f. pl. ein Theil am weiblichen Hem-
de, indusii pars.
Ошестарити, им, v. pf. abjerkeln,
demetior circino.
Ошијати, ам, v. pf. (чим, кога, што)
etwas, was man auf den Schultern
trägt, seitwärts werfen, de humeris
detorqueo.
Ошинути, нем, v. pf. einen Hieb (z. B.
mit der Peitsche) geben, ico.
Ошишати, ам, v. pf. vide остриѣти.
Ошкѣње, n. das ош sagen, abactio
voce ош!
Ошкати, ам, v. impf. ош sagen, di-
co ош.
Ошкринути, нем, v. pf. н. п. враћа,

die Thür ein wenig öffnen, paululum
removere januam.
Ошнути, нем, v. pf. ош sagen, dico
ош.
Оштар, пра, ро, 1) scharf, acutus.
2) scharf, acer.
Оштити, им, v. pf. werfen (von
der Hündin), pario.
Оштитисе, имсе, v. r. pf. werfen,
pario.
Оштрѣње, n. das Schärfen, acutio.
Оштрика, f. eine Pflanze, herbae ge-
nus.
Оштрина, f. die Schärfe, acies.
Оштрини, им, v. impf. schärfen, acuo.
Ошрице, n. н. п. у ножа, die Schneide,
acies.
Оштрљам, та, то, spizig, acutus.

П.

Па, aber, vero; und, et; hernach,
dann, tum, post haec.
Паање, n. das Abblasen, Abstäuben,
excussio, dellatio.
Паати, пашем, v. impf. з. В. љеб, weg-
blasen, abstäuben, deslo, excutio pul-
verem.
Пабирак, рка, m. die Nachlese (des
Weins), racemus post vindemiam re-
siduus, die Nachlese (des Kukuruz) spi-
cae a messoribus relictæ.
Пабирчење, n. die Nachlese, das Nach-
lesen, racematio; spicilegium.
Пабирити, им, v. impf. nachlesen,
racemo; spicas lego.
Пава, f. Frauenname, nomen feminae.
Павао, вла, m. Paul, Paulus.
Павишина, f. бијела лоза, die Waldrebe,
clematis vitalba Linn.
Павишњак, m. Gebüsch von Waldreben,
vitalbetum?
Павица, f. dim. y. Пava.
Павко, m. Mannsname (Paul), no-
men viri.
Павле, m. vide Павао.
Павлија, f. Frauenname, nomen femi-
nae.
Павлић, m. dim. y. Павао.
Павта, f. vide пафта.
Павталија, f. vide пафталија.
Павте, f. pl. vide пафте.
Павтица, f. dim. y. павта.
Падѣње, n. das Fallen, casus.
Падати, ам, v. impf. 1) fallen, cado.
2) пада киша, snijer es regnet,
schneyt, pluit, ningit (cadunt pluviae,
nives). пада ми роѣак, иѣ (kommt
heraus):

- А. Милан ми пада рођак.
 Б. По чему (како)?
 А. Његова мами и моја мами од двије сестре ћеца.
 Пађенија, f. die Frohne eines Klosterbauers, *angaria monastica* (ad monasterium praestanda).
 Пађенијаши, m. Klosterroboter, *operarius monasticus*.
 Пајња, f. die zärtliche Liebe der Eltern gegen Kinder, und zwischen Eheleuten, *amor parentum in liberos*, aut *conjugum mutuus*.
 Пазар*, n. 1) der Markt, *forum*. 2) наћерати пазар, einen Handel befördern, betreiben (durch Zureden), *mercatus*.
 Пазарицање, n. das Handeln, *mercatura*.
 Пазарицаши, рујем, v. impf., handeln, *mercari* (*emere et vendere*).
 Пазарија*, f. die Fabrikwaare (die nicht auf Bestellung gemacht ist) *res facta ad vendendum, merx quadrinalis*. cf. пазарија.
 Пазариши, им, v. pf. handeln, kaufen und verkaufen, *emo* aut *vendo*.
 Пазарија*, f. vide пазарија.
 Пазариш, на, но, } н. п. дан, Markt, Пазарски, ка, ко, } *quadrinalis*.
 Пазити, им, v. impf. 1) кога, lieb haben, *amo*. 2) на кога, или на што, Acht haben, *attendo*.
 Пазитице, имце, v. r. impf. пазити се с њим и пазе се, sich haben einander lieb, *amant se in vicem*.
 Пазуо, n. die Achsel, *ala*, *axilla*.
 Паја, f. ein Streif, *virga*, *linea*. cf. пруга.
 Паја, m. (Рес. и Срем.) vide Пајо.
 Пајван*, m. der Strick (für weidende Pferde), *lanis*.
 Пајити, им, dim. v. спаваши (zu Kindern) schlafen: паји буји злато моје! (жене говоре, као пјевајући, кад уснавајују ћецу), *dormio*.
 Пајо, m. (Ерц.) *hur*. v. Павао.
 Пак, 1) vide па. 2) aber, *vero*: онда пак —
 Пакао, кла, m. die Hölle, *infernus christianorum*.
 Пакленџ, на, но, höllisch, *infernalis*.
 Пакосан, сна, но, vide пакостан.
 Пакост, f. die Bosheit, *malitia*.
 Пакостан, сна, но, böshast, *malus*, *malitiosus*.
 Пакра, f. nom. propr. eines Flusses und Klosters in Slavonien.
 Пакрац (понајвише се говори Пакри), m. варош у Славонији. Пакрачки, ка, ко, von Пакрац.
 Паламар*, m. das Schifftau, *rudens*.
 Паланачки, ка, ко, 1) von der паланка,

- palancae*, *oppidi*. 2) adv. *palanisch*, *more oppidano*.
 Паланка*, f. eine Palanke (Mittelding zwischen Dorf und Stadt), *oppidum*.
 Паланчанин, m. Einwohner einer паланка, *oppidanus*.
 Палац, лаца, m. der Daumen, *pollex*.
 Палацка, f. 1) оно што израсте на рогозу као кукурузица. 2) Art Beutels?
 Палеж, m. Stadtchen an Einfluß der Колубара in die Сава.
 Палежанин, m. der Palescher.
 Палексија, f. vide Полексија.
 Палешки, ка, ко, von Палеж.
 Палиши, им, v. impf. 1) anzünden, *incendo*. 2) sengen, *amburo*.
 Палица, f. 1) der Stock, Spazierstock, *baculus*. 2) der Stock (im Joche), *baculus jugi*.
 Паличица, f. dim. v. палица.
 Паличицак, m. m. j. сврдао, што се на жармовима врпе рупе за палице, der Bohrer zu dem Stockloch im Joche, *terebra major pro foramine jugi ad inserendum baculum*.
 Палош (палош), m. der Pallasch, *gladius militaris*.
 Палошина (палошина), f. augm. v. палош.
 Палучак, чка, m. eine kleine unregelmäßige Au, *campus herbidus prope aquam*.
 Палевина, f. was verbrennt oder angefangt wird; *quod aduritur*: удара на палевицу, es riecht nach Brand.
 Палење, n. 1) das Anzünden, *incensio*. 2) das Sengen, *adustio*.
 Палењак, тка, m. vide пабирак.
 Палењкованје, vide пабирчење.
 Палењковани, кујем, vide пабирчипи.
 Памѣти, 1) der Verstand *mens*, *intelligentia*, *prudentia*. 2) das Gedächtniß, *im* in den Phrasen: није му било на памети, *mens*, *memoria*: узми се у памет (*vide, attende, quid agas*).
 Паметан, пна, но, verständig, *prudens*, *intelligens*.
 Паметовање, n. die Erinnerung, *memoria*.
 Паметовати, пујем, v. impf. (сп.) gedenken, *meminisse*; cf. пампипи: „Мо'и ли знаши и паметовати —
 Пампипи, им, v. impf. gedenken, sich erinnern, *meminisse*.
 Памћѣње, n. die Erinnerung, *memoria*, das Gedenken.
 Памук*, die Baumwolle, *erioxylon*. Ме: ко као памук.
 Памучан, чна, но, Baumwollen, *bombaceus*, *xylinus*.
 Памучар, n. der Baumwollhändler, *mercator bombycarius*.

Панаџија, f. Id. i. *παναγία* (die allerheiligste), eine Bilder-Diptycha, diptycha.

Панаџур, m. (*πανήγυρις*) der Markt, die Messe, *mundinae*.

Панаџуриште, n. der Marktplatz, forum.

Пандур, m. 1) (у Србији) der Wächter der öffentlichen Sicherheit, zur Aufsuchung der Räuber u. s. w. *viator publicus*. Свака кнежина има по неколико пандура, који са буљубашом иду по кнежини те ћерају ајдуке и друге рђаве људе ваљају. По неким мјестима (као по Босни) чувају кашто пандури и путове и прате трговце, cf. пандурница. 2) (у Српјему, у Бачк. и у Бан.) der Gerichtsdiener, apparitor. Е секо! Бог је пандур (одговорила некаква жена у Српјему, кад јој је друга рекла: Ласно је тебе секо; пјерој је муж пандур).

Пандурџа, f. die Stelle, das Amt des пандур, *munus apparitoris*, *apparitio*: опишао у пандурџу.

Пандурница, f. die Pandurenhütte, *tugurium pandurorum*. По Босни су бешто начињене пандурнице око пута (раздалеко једна од друге како се може чути кад пукне пушка), те у њима сједе пандури и чувају путове од ајдука; а кашто прате трговце од једне пандурнице до друге.

Пандуров, ва, во, des Panduren, *panduri*.

Пандуровање, n. der Pandurendienst, *apparitio*.

Пандуроваши, рујем, v. impf. Pandurendienste thun, *apparere*.

Пандурскѝ, ка, ко, 1) *pandurisch*, *panduricus*. 2) adv. *pandurisch*, *pandurice*.

Панџа, m. (Рес. и Срем.) vide Панџо.

Панџелија, m. *Panteleimon*, *Panteleimon*.

Панџица, m. dim. v. Панџо.

Панџлика, f. das Band (österr. das *Pántel*), *fascia*.

Панџо, m. (Ерц.) vide Панџелија.

Панџи, нем. vide панџи (падне).

Панџијер, m. (Ерц.) der Panzer, *lorica*.

Панџѝр, m. vide панџијер.

Пањ, m. der Baumstamm, *truncus*.

Пањина, f. augm. v. пањ.

Пањѝ, m. dim. v. пањ.

Пањкање, n. das Verleumdnen, *calumniatio*.

Пањкаши, ам, v. impf. на кога, gegen jemand Vügen vorbringen, *mentior de aliquo*.

Паор, m. (у Српјему у Бачк. и у Бан.) der Bauer, Landbauer, *rusticus*.

Паорија, f. das Provinziale (im Gegensatz der Militärgrenze) *provincia rusticorum*.

Паоркиња, f. die Bäuerinn, *rustica*.

Паорскѝ, ка, ко, 1) *bäuerisch*, *rusticus*. 2) adv. *bäuerisch*, *rustice*.

Папа, f. 1) der Papst, *papa*. 2) in der Kindersprache, das Brot, *si papa est vocant puelli*: онда си ми звао леб паном.

Папак, пѝка, m. die Klau (der vierfüßigen Thiere), *ungula*.

Папар, пра, m. vide бибер:

„А што су ми Карловкиње беле румене?

„Вино пију, папар зобљу, те су румене —

Папин, ка, но, des Papstes, *papa*.

Папоњак, пѝка, m. vide папак.

Папош, m. eine Art größerer Flußkrebse, *canceri genus*.

Папраџ, f. das Farnkraut, *silix*.

Папраџка, f. } ein Farnstengel, *silix*

Папраџлика, f. } уна.

Папраџличица, f. dim. v. папраџлика.

Папраџиња, f. зидине од намастира (у Босни више Зворника).

Папраџињача, f. m. j. земља, *Farnboden*, *locus silicosus*.

Папраџа, f. vide Папраџиња.

Папрен, на, но, 1) mit *capsicum annuum* Linn. gewürzt. 2) gepfeffert d. i. theuer, *carus*.

Папрѝње, n. das Würzen mit папрѝка.

Папрѝњача, f. m. j. гљива (у Српјему) vide млијечница.

Папрѝка, f. *capsicum annuum* Linn.

Папрѝши, им, v. impf. mit папрѝка würzen, *condio pipere indico*.

Папраџа, f. у воденици оно гвожђе, што стоји попријeko на сену и држи на себи камен и окреће.

Папричица, f. dim. v. паприка.

Папула, f. n. p. од граа, m. j. кад се куван гра угњечи без чорбе; тако и од сочива, ein *Fisolenmus*, *puls e faseolis*.

Папуча*, pl. die Pantoffeln, *crepidae*.

Папучица, f. pl. dim. v. папуча.

Папучија*, m. der Pantoffelmacher, *crepidarius*.

Пара*, die Münze *Para*, *numi genus*.

Пара, f. 1) der Athem, *halitus*. 2) der Dampf, *vapor*.

Парада, f. die Parade, *pompa militaris*.

Парадиѝти, им, v. impf. in Parade stellen, *instruo aciem*.

Параѝње, n. das Stellen in Parade, *instructio aciei*.

Паразлама*, f. bei der Flinte der äußerste Ring an der Röhre, circulus lintae ultimus:

„Паразлама од тридесет дуката —

Паракамилавка, f. der schwarze Flor den die Mönche über die Kamilaufka tragen, paracamilauchium?

Паракалис, m. (παράκλησις) (in scherzhaftem Sinne, als hätte dieß Wort mit dem клис etwas gemein) das Gebet, welches über einen gelesen wird, paraclesis.

Паракалсара, m. der Kirchendiener, Küster, Glöckner in den Klöstern, aedituus.

Паракувар, m. der Nebenkoch, coqui vicarius (in den Klöstern).

Паракуваров, ва, во, des Nebenkoches, coqui vicarii.

Паралажа, f. u. m. der Zusage, Lügenhülfe, Lügenbruder, mendacis adiutor, vicarius: састала се лажа и паралажа: један лаже, а други полагује.

Парање, n. das Vostrennen, Ausweiden, divisio, disjunctio.

Параскева, f. } die heil. Paraskeve,
Параскевија, f. } S. Parasceve:

„Убила га света Пепка Параскевија—

Парасник, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Bauersmann, rusticus.

Параснички, ка, ко, 1) bäurisch, rusticus. 2) adv. wie ein Bauer, rustice.

Парастос, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Art Gottesdienstes für Verstorbene, inferiarum genus.

Парати, ам, v. impf. lostrennen, divido:

А. Дај пара (Geld).

Б. Не парай сад, већ на мије гуле.

Параћин, m. Stadt unweit Туприја.

Параћинац, нца, m. einer von Параћин.

Параћински, ка, ко, 1) von Параћин. 2) (adv.) западни лулу параћински, m. j. напуниши лулу, па завашиши њом вапре и пепела.

Парашница, f. Ort östlich am Einflusse der Drina in die Save. Парашница је опприје била пуста, и није за њу нико ни знао, док је нијесу прошавшије година населили преко дринци и голи синови, и начинили од ње као малу варошицу: зато се у новим пјесмама пјева шер Парашница:

„Трећу пишће шеру Парашници,

„Голом сину Зеки буљубаши —

Паргал, m (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Verkauf (Verdan), rarius Barraganus:

„Купићу ти дикиче! сукњу од паргала —

Парчење, n. das Wärmen, calefactio,

Парионница, f. das Gefäß, um die Wäsche zu laugen, vas lixiviarium.

Парин, m. ein gewöhnliches Pferd im Gegenfage des ам, equus vulgaris (парин-пос?):

„Кнезовима ате поклањајте,

„Кметовима осредње париле —

Парипче, чета, n. ein junger парин.

Парипи, им, v. impf. 1) wärmen, calefacio. 2) mit heißem Wasser begießen, calida perfundo, n. n. кошуље, прећу. 3) очн, weiden, pasco oculos (aspectu grato).

Парица, f. dim. v. пара.

Парлог, m. ein verwahrloster Weinberg, vinea neglecta.

Парложње, n. das Verwahrlosen des Weinbergs, neglectio vineae.

Парложити, им, v. impf. den Weinberg vernachlässigen, negligo vineam.

Парница, f. 1) ein Zug des aufschneidenden Messers, cultri dividensis linea. 2) der Prozeß, lis.

Парничар, m. der Prozeßirer, litium amans.

Парнути, нем, v. pf. einen Zug thun mit dem Aufschneidemeßer, ducio cultrum dividentem.

Парог, m. ein Stod mit einem Hafen (um z. B. Farnkraut damit nach Hause zu tragen), baculus uncinatus.

Парожак, рошка, m. vide парошчик.

Парожчење, n. das Schwärmen des prвенац, examen horni examinis.

Парожичице, чисе, v. r. impf. schwärmen (wenn es der првенац thut), emitto fetum (dicitur de examine horni).

Парошчик, m. dim. das Ende (Zafen, 2st) am Hirschgeweihe, ramus:

„Дај ми Боже златне роге

„И сребрне парошчике —

Парусија (парусија), f. die höchste Gattung der писанија (Gabe, von 50 Piafter an ein Kloster, damit es für uns bete), stipendii genus, monachis datum, ut pro me orent.

Парусијаш, m. der Geber einer парусија, qui dat парустав.

Парцов, m. (у Сријему) vide пацов.

Парче*, чета, n. vide комад.

Парчење, чета, n. dim. v. парче.

Пас, пса, m. der Hund, canis.

Пас, m. 1) vide појас. 2) нду говеда пасом, weidend, depascendo.

Пасање, n. das Umgürten, cinctio.

Пасати, пашем, v. impf. umgürten, cingo.

Пасатисе, амсе, v. r. impf. беза шта, etwas entbehren können (fr. se passer).

Пасење, n. das Weiden, pastio.

Пасдреновина, f. vide пасјакovina.

Пасина, f. augm. v. пас 1.

Пасик, m. dim. v. пас 1.

Пасјак, m. der Hundedreck, stercus caninum.

Пасјакovina, f. die Kreuzbeere, rhamnus catharticus Linn.

Пасјача, f. der Schedel, Hundskopf (als Schimpfwort), caput (odiose dictum).

Пасји, сја, сје, hündisch, caninus.

Паски, wie ein Hund, more canis.

Пасмо, n. eine bestimmte Anzahl Garnfäden, filorum certus numerus. Мало пасмо има 20 чисаоница (једна чисаоница има 3 жице) а велико 40.

Паснаљ, m. der Mühlsaub, pulvis molaris.

Пасни; паднем, v. pf. fallen, cado.

Пасни; пасем, v. impf. weiden, pasco.

Пастир, m. der Hirt, pastor.

Пастирка, f. die Hirtin, pastrix? femina pascens (oves, vaccas, capras).

Пастирски, ка, ко, 1) hirtens, pastorum. 2) adv. nach Hirtenort, more pastorum.

Пастирчад, f. (coll.) die jungen Hirten, pastores juvenes.

Пастирче, чета, n. der junge Hirt, pastor juvenis.

Пастисе, пасесе, v. r. impf. m. j. кобила, in der Brunst seyn, coitum appetito (de equa).

Пасторак, рка, m. der Stieffohn, privignus.

Пасторка, f. die Stieftochter, privigna.

Пасторчад, f. (coll.) Stieffinder, privigni.

Пасторче, чета, n. das Stieffind, privignus, privigna.

Пастрма, f. 1) die Forelle, fario, trutta. 2) n. n. козја, овча, geräucherte Ziege oder Schaf, capra fumo durata.

Пастрмица, f. dim. v. пастрма 1.

Пастрмака, f. vide пастрма 1.

Паструга, f. ein Donaufisch, genus piscis.

Пастуља, f. die Mausfalle, Rattenfalle, decipula.

Пасуљ, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide гра. Прођи га се брата, видиш да му ни име није као у осталије смокова: пас и уља! Окани га се брата, тај је сву Босну испурчио (m. j. испурчилисе да не поспе и да не једу пасуља). — Тако реку кашто у шали оное, који једе пасуљ, а има још каква јела).

Пасуљина, f. augm. v. пасуљ.

Пасуљница, f. eine Art Hülsenfrucht, leguminis genus.

Пата, f. hyp. v. патка.

Патак, тка, m. der Enterich, anas mas.

Патарица, f. вјечнаја му патарица и блажени тандрк, als komische Parodie von вјечнаја му памјат, и блажени покој.

Патист, m. (у Сријему у Бачк. и у Бан.) Batistleinwand, ranni lintei genus.

Патисти, им, v. impf. 1) leiden, patior. Ко много зна, много и пати. 2) ziehen (österr. zügeln), educo, alo.

Патистисе, имсе, v. r. impf. 1) sich quälen, crucior. 2) sich vermehren, anwachsen, augeor.

Патка, f. die Ente, anas.

Паткин, на, но, der Ente, anatis.

Пашков, ва, во, des Enterichs, anatis maris.

Патаица, m. 1) бијели, solanum melongue Linn. 2) црвени, solanum lycopersicum Linn.

Патња, f. die Qual, cruciatus. cf. мука.

Патока, f. der Lauer beim Brantwein, lorea (lora) vini usti.

Патос, m. (πάτος) der Fußboden, pavimentum.

Патосање, n. das Bödmen des Zimmers, tabularum per cubiculum dispositio.

Патосаши, ашем, v. impf. u. pf. das Zimmer bödmen, tabulas dispono per solum cubiculi.

Патријар (говорисе и патријара), m. der Patriarch, patriarcha.

Патријарева, ва, во, 1) des Patriarchen, Патријаров, ва, во, 2) patriarchae.

Патријареки, ка, ко, 1) Patriarchens, patriarchalis. 2) adv. patriarchisch, more patriarchae.

Патријаршија; f. das Patriarchat, die Patriarchie, sedes patriarchae.

Патрљ, m. der Baumstrunk, stipes.

Патрола, f. die Patrouille, circitores militares.

Патролиши, им, v. impf. patrouilliren, circueo.

Патролица, f. m. j. шајка, или ораница, das Patrouille-Schiff, navis circitores portans.

Патрољење, n. das Patrouilliren, circuitio.

Пак, *, adj. indecl. rein, sauber, purus. cf. чист.

Пакел, m.

„Одреште ми свилене пакеле —

Паук, m. die Spinne, aranea.

Пауков, ва, во, Spinnen-, araneae.

Паун, m. 1) der Pfau, pavo. 2) Mannsname, nomen viri.

Пауна, f. Frauenname, nomen feminae.

Пауница, f. 1) das Weibchen vom Pfau, pavo femella. 2) Frauenname, nomen feminae.

Пауника, f. Frauenname, nomen feminae.

Паунов, ва, во, des Pfauen, pavonis.

Паунцера, n. m. j. пауново перо (ст.);

„Паунцера прекривила —

Паунчад, f. (coll.) die jungen Pfauen, pulli pavonis.

Паунче, чета, n. ein junger Pfau, pullus pavonis.

Паучина, f. das Spinnengewebe, tela araneae.

Пафта*, f. 1) vide карика. 2) пафта женска, или што свештеници опасују над служе, cf. пафте und тканице.

Пафталија*, f. die Flinte mit vielen Ringen, telum annulatum:

„У крилу му лежи пафталија —

Пафте, f. pl. vide тканице.

Пафтица, f. dim. v. пафта.

Пацити, им, v. pf. луси, osculor (Kinderwort): паци Бору (жаволе).

Пацов, m. die Ratte, rattus Linn.

Пачање, n. das Einmischen in etwas, das Abgeben mit etwas, immixtio.

Пачаписе, амсе, v. r. impf. у што, sich in etwas mischen (mengen), immiscere se.

Пачаура*, f. der Waschlappen, lacinia serviens eluendo.

Паче, чета, n. die junge Ente, pullus anatis.

Паче, f. pl. die Sulze, gelatum, coagulum. cf. пипије.

Пачиста неђеља, f. der Nach: чиста: Sonntag (Woche), hebdomas altera quadragesimae. cf. безимена неђеља.

Пачићи, m. pl. (coll.) die jungen Enten, pulli anatis.

Пачица, f. dim. v. патка.

Пачји, чја, чје, Enten-, anatinus.

Паша*, m. 1) од два туга (коњска репа), m. j. заповједник и господар од једнога града и његове наје, n. п. Зворнички паша, Шабачки и т. д. 2) од три туга, m. j. везир и господар од читавога једног пашалука, ђе има више градова и наја, n. п. Босански (или Травнички) паша, Бијоградски и т. д.

Паша, f. die Weide, pastio, rabulum.

Пашајлија*, m. vide пашинац.

Пашалук*, m. der Paschalik, das Paschatum? satrapia?

Пашанац, ица, m. vide пашеног.

Пашеног, m. женине сестре муж, der Mann der Schwägerin, maritus sororis uxoris meae.

Пашин, на, но, des Pascha, satrapae.

Пашинац, ица, m. einer von den Leuten des Pascha, homo satrapae.

Пашиница, f. die Frau des Pascha, uxor satrapae.

Пашински, ка, ко, 1) Paschas, passarium. 2) adv. paschisch, more passae.

Пашмаге*, f. pl. eine Art Schuhe, vide папуче.

Пашовање, n. das Paschasen, Herrschen als Pascha, imperium satrapae.

Пашоваши, шујем, v. impf. ich herrsche als Pascha, impero, sum satrapa.

Паштење, n. das Bemühen, attentio.

Пашпиписе, имсе, v. r. impf. sich Mühe geben, attendo.

Пашчад, f. (coll.) die Hunde, canes.

Пашчадија, f. (coll.) das Hundegezüchte.

Пашче, чета, n. vide псето.

Певалиште, n. (Рес. и Срем.) vide пјеваљште.

Певало, n. (Рес. и Срем.) vide пјевало.

Певање, n. (Рес. и Срем.) vide пјевање.

Певали, ам, (Рес. и Срем.) vide пјеваши.

Певач, m. (Рес. и Срем.) vide пјевач.

Певачев, ва, во, (Рес. и Срем.) vide пјевачев.

Певачица, f. (Рес. и Срем.) vide пјевачица.

Певачица, f. (Рес. и Срем.) vide пјевачица.

Певидруг, m. (Рес. и Срем.) vide пјевидруг.

Певица, f. (Рес. и Срем.) vide пјевница.

Певнути, нем, (Рес. и Срем.) vide пјевнути.

Певушење, n. dim. v. певање.

Певушити, им, dim. v. певати.

Певчик, m. dim. v. певац.

Пег, f. (Рес. и Срем.) vide пјег.

Пегав, ва, во, (Рес. и Срем.) vide пјегав.

Пед, f.

Педаљ, дл, f. } die Spanne, spithama.

Педесет, fünfzig, quinquaginta.

Педесеторо, vide педесеторо.

Педесети, та, то, der fünfzigste, quinquagesimus.

Педесеторо, Anzahl von 50, quinquaginta.

Пејак, m. Mannsname, nomen viri.

Пејо, m. Mannsname, nomen viri (von Петар verkürzt).

Пек, m. 1) Fluß in der Пожаревачка наја. 2) die Gegend dieses Flusses.

Пека, f. од гвожђа као препуља, eine Schale von Eisen, die erhitzt über den Laib Kukuruzbrods gelegt wird, um ihn schneller zu verbacken, vas pistorium.

Пека, f. распечено дјете, vide маза.

Пекар, m. der Bäcker, pistor.

Пекарница, f. das Backhaus (der Bäckerladen), officina pistoria.

Пекаров, ва, во, des Bäckers, pistoris.

Пекарски, ка, ко, 1) Bäckers, pistorius. 2) adv. wie ein Bäcker, pistoris more.

Пекмез*, m. der Syrup (von Birnen, Apfeln u. a.), syrupus.

Пексимет*, m. der Zwieback, panis biscoctus, panis nauticus.

Пела, f. hyp. } *Frauenname, nomen feminae.*
 Пелагија, f. }
 Пеладија, f. }
 Пелен, m. der Wermuth, *artemisia absinthium* Linn.
 Пелена, f. (највише се говори у млаж. броју пелене) die Windeln, *fasciae*.
 Пеленак, нка, m. hyp. v. пелен:
 „Ој пелен пеленче! моје горко цвеће -
 Пеленаш, m. der Wermuthwein, *vinum absinthiatum*.
 Пеливан*, m. der Seiltänzer, *funambulus*.
 Пена, f. (Рес. и Срем.) vide пјена.
 Пендѣлѣе, n. das Einhereschwanken, *incessus vacillans*.
 Пендѣлиши, им, v. impf. einherwackeln, *incedo gressu vacillante*.
 Пенѣе, n. (Рес. и Срем.) vide пјенѣе.
 Пениши, им, (Рес. и Срем.) vide пјениши.
 Пенишисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide пјенишисе.
 Пенушеје, n. dim. v. пенеје.
 Пенушишисе, шисе, dim. v. пенишисе.
 Пенџе, цета, n. der Einsatz der halben Sohle am Schuhe, *calcei reparatio quaedam*: подај (чизме) чизмару, нека удари пенџета.
 Пѣнџер*, m. das Fenster, *fenestra*, cf. прозор.
 Пѣнџерѣ, m. dim. v. пѣнџер.
 Пѣњање, n. das Steigen, *ascensatio*.
 Пѣњати, њем, v. impf. 1) кога, in die Höhe heben, *elevo*. 2) коња, das Ross lang binden auf der Wiese. 3) чадор, aufspannen, *tendo*.
 Пѣњатисе, њемсе, v. r. impf. steigen, *ascendo*. cf. пѣнисе.
 Пѣњава, ва, во, mit Asche bestreut, *cineribus conspersus*.
 Пѣњаваши, им, v. impf. äschern, in cineribus voluto.
 Пѣњасти, ша, то, aschenfärbig, *cinericius*.
 Пѣнео, ела, m. die Asche, *cinis*.
 Пѣра, f. 1) (Рес. и Срем.) vide Перо. 2) hyp. v. перчин.
 Пѣраѣвина, f. оно што остаје на перајини кад се перјају повјесма.
 Пѣраица (перајница?), f. Flachsgarbe, *recten linarius*. 1) велика од гвожђа. 2) мала од свињске пераје.
 Пѣраја, f. die Rückgratborsten des Schweines, *setae dorsi*.
 Пѣрајница, f. vide пераица.
 Пѣраси, m. nom. propr. einer Stadt in Dalmatien:
 „Те је шаље Рисну и Перасну —
 Перваз*, m. vide крај (од аљине).
 Пердашење, n. das Ausziehen (des Fells), *erugatio pellis*.
 Пердашиши, им, v. impf. m. j. кожу, ausziehen, *erugo*.

Перде*, дѣта, n. (am Resonanzboden).
 Пѣрило, n. мјесто, где се перу кошуље (на води), die Waschlätte, *locus ubi lavant*.
 Пѣриља, f. vide праља.
 Пѣрилац, љца, m. пралин муж (по намастирима и по прѣваторима фрушкогорским), der Wäscher, Mann der Wäscherin, *maritus lotricis*.
 Пѣрина, f. das Federbett, *culcita plumea*.
 Пѣрица, m. dim. v. Пѣро.
 Пѣриша, m. Mannsname, *nomen viri*.
 Пѣришани, m. pl. Art weiblichen Kopfputzes, *ornatus quidam capitis*:
 „Једна глава, девѣт перишана —
 Пѣрјаник, m. (ст.) der einen Federbusch trägt, *juvenis cristatus*:
 „Момче перјаице!
 „Не стој, не погледај —
 Пѣрјаница, f. der Federbusch, *crista*.
 Пѣрјање, n. 1) das Raufen des Glases, *pectinatio lini*. 2) die Flucht barhaupt, *fuga nudo capite*.
 Пѣрјати, ам, v. impf. 1) den Gläs raufen, *pectino linum*. 2) barhaupt fliehen, *fugio nudo capite*.
 Пѣрје, n. (coll.) die Federn, *pinnae, plumae*.
 Пѣрнѣ, на, но, n. п. буздован, mit пера versehen, *umbonibus (?) praeditus*.
 Пѣро, n. 1) die Feder, *penna*. Лако као перо. 2) перо лука, Stengel, *caulis*. 3) пера на буздовану, die hervorragenden Vögel an der Keule, *umbones clavae*.
 Пѣро, m. (Бри.) hyp. v. Пѣмар.
 Перуника, f. 1) *iris germanica* Linn. 2) ein Frauenname, *nomen feminae*.
 Перуш, f. (coll.) 1) das Gefieder, zerstreute Federn, *pennae, plumae sparsae*. 2) у глави, *sordes in capillis*.
 Перушање, n. das Ausraufen der Federn, *evulsio pennarum*.
 Перушати, ам, v. impf. abraufen, *repinnas*.
 Парушање, n. vide перушање.
 Перушати, ам, vide перушати.
 Перушина, f. vide перуш 1.
 Перушка, f. der Federwisch, Federkapsel, *ala abstersoria*.
 Перушница, f. dim. v. перушка.
 Пѣрце, n. dim v. перо.
 Перчѣн, m. vide коса 2. кика.
 Перчѣнѣ, dim. v. перчин.
 Першун, m. *apium petroselinum* Linn.
 Пѣсак, ска, m. (Рес. и Срем.) vide пјесак.
 Пѣсковница, f. (у Сријем. у Бацк. и у Бан.) die Sandbüchse, *thesa arenae*.
 Пѣсма, f. (Рес. и Срем.) vide пјесма.
 Пѣсмица, f. dim. v. пѣсма.

Песница, f. die Faust, pugnus.

Пѣм, fünf, quinque.

Пѣма, f. die Ferse, calx.

Пѣмак, m. der Fünfer, d. i. 1) ein Stück von fünf Para's (der österr. Siebner) numus quinarus. 2) ein Pferd von fünf Jahren, equus quintus, quinquennis.

Пѣмак, m. Mannsname, nomen viri. cf. Брак.

Пѣмак, пѣма, m. 1) der Freitag, dies veneris. 2) der Fasttag, im Gegensatz von мрсак, dies jejunii.

Пѣмао, пѣма, m. (Рес. и Срем.) vide пијемао.

Пѣмар, пѣма, m. Peter, Petrus.

Пѣмѣлка, f. der Obst-Stengel, stilus pomii.

Пѣмѣро, vide пѣмѣро.

Пѣмѣрогуб, ба, бо, vide пѣмѣрогуб.

Пѣмѣрогуб, ка, ко, vide пѣмѣрогуб.

Пѣмѣ, пѣма, то, der fünfte, quintus.

Пѣмѣ, пѣмѣ, vide пѣмѣ.

Пѣмина, f. 1) das Fünfstel, pars quinta. 2) eine Anzahl von fünf, quinque (fr. une cinquaine): колико вас има? пѣмина.

Пѣмѣсе, пѣмѣсе, vide пѣмѣсе.

Пѣмѣца, f. 1) dim. v. пѣма. 2) Art unserer Thürangel, cardinis inferioris genas. 3) die Fünf (im Kartenspiel), quinio, pentas. 4) der Fünfer (Banknote von fünf Gulden), quinque florenorum tessera.

Пѣмка, f. 1) i. q. пѣмак: наудила му млада пѣмка (der Freitag nach dem Neimond). 2) die heil. Petka, cf. Параскевија.

Пѣмко, m. Mannsname, nomen viri.

Пѣмковача, f. vide пѣмковица 1.

Пѣмковица, f. 1) die Faste zu Ehren der heil. Petka, jejunium S. Parascevae, (dauert eine Woche). 2) намаспир у Србији (под Цером). 3) мали намаспир у Фрушкој гори (код Шинатоваца). Пѣмковичанин, калуђер из Пѣмковце. Пѣмковички, ка, ко, von Пѣмковица.

Пѣмѣлић, m. dim. v. пѣмао.

Пѣмѣлов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide пијемѣлов.

Пѣмѣлова крестна, f. der Hahnenkamm, rhinanthus crista galli Linn.

Пѣмѣла, f. der Hestelring, fibulae orbis, in quem unculus inseritur; ne држи му пѣмѣла, er wagt es nicht, non audet.

Пѣмѣлање, n. 1) das Hesteln, fibulatio. 2) das Flicken und Pflücken (im Leben), vita misera.

Пѣмѣарија, f. ein Pflückerleben, vita misera, inepta.

Пѣмѣати, ам, v, impf. 1) hesteln, fibulo. 2) pflücken, misere vivo,

Пѣмѣлица, f. dim. v. пѣмѣла.

Пѣмѣнаест, fünfzehn, quindecim.

Пѣмѣнаестѣро, vide пѣмѣнаестѣро.

Пѣмѣнаестѣ, пѣма, то, der fünfzehnte, quindecimus, decimus quintus.

Пѣмѣнаестѣро, eine Anzahl von 15, quindecim.

Пѣмѣни, на, на, n. п. жале, Fersen, calcaneus.

Пѣмѣо, m. Mannsname, nomen viri.

Пѣмѣрица, f. Anzahl von fünf, quinque (fr. la cinquaine; ital. la cinquina).

Пѣмѣро, Anzahl von fünf, quinque.

Пѣмѣрогуб, ба, бо, fünfzig, quintuplex.

Пѣмѣрогуб, ка, ко, fünfzig, quintuplex.

Пѣмѣрошчић, m. pl. (ст.) fünfzig, quinquescentis, cf. бабини укуви.

Пѣмѣош, m. Mannsname, nomen viri.

Пѣмѣра, f. Frauenname, nomen feminae.

Пѣмѣраиљ, m. (πετραχίλιον) die Stole, stola.

Пѣмѣраш, m. има у Зворнику један топ, који се зове Пѣмѣраш. Онуда Србли приповиједају, да је, прије 100 година (Пѣмѣрашке године), некакав Пѣмѣраш капѣшан (Немачки) био узео Зворник од Турака, па кад је послѣје стигла Турска војска, а он побјегао из Зворника и тај топ оставио у пушту те га Турци нашли и одијели у Зворник. Приповиједају да је тај капѣшан имао још један топ, који се звао Зеленко, но будући да је био врло голем, зато га је одма под Зворником бацно у Дрину (и кажу да онђе и сад кашто буче у води, као во), а овај је био повукао са собом, но кад је виђео да ће га опети Турци, а он напѣо на њега дрва па запалио да изгори и да се растопи: но дрва изгорела, а топу није било ништа.

Пѣмѣрашин, m. Mannsname, nomen viri (von Пѣмѣра).

Пѣмѣрашке године, cf. Пѣмѣраш.

Пѣмѣрија, f. Frauenname, nomen feminae.

Пѣмѣриња, f. Stadt in Kroatien. Пѣмѣрињац (ица), човек из Пѣмѣриње.

Пѣмѣрињски, ка, ко, von Пѣмѣриња.

Пѣмѣрић, m. dim. v. Пѣмѣра.

Пѣмѣров дан, ва дне, m. St. Peterstag (der 29. Juny), festum S. Petri.

Пѣмѣронија, m. Mannsname, nomen viri.

Пѣмѣроније, m. viri.

Пѣмѣруша, f. vide Пѣмѣра.

Пѣк, f. 1) der Ofen, fornax. 2) die Stadt Preß in Albanien, Pekia?, Ipekia?

Пѣки, печем, v. impf. n. п. јагње, љеб, месо, каву (м. j. кувати, а не вржити), ракију, јаје (у луку или

на вапраљу), *backen, braten, pinso; asso.*
 Пешина, *die Höhle, spelunca.*
 Пешиница, *f. dim. v. пешина.*
 Пешка, *f. vide pek. 1.*
 Пешка, *ка, ко, von Pek (2).*
 Пешање, *n. 1) das Stechen, punctio. 2) das Angeln, piscatio ore hami.*
 Пешати, *ам, v. impf. 1) stehen, punga. 2) рибу, angela, hamo capto.*
 Пешаво, *n. der Braten, quod assatur.*
 Месан ражањ, гвоздено пециво? ш. ј. прспен на прсту.
 Пецирѣп, *m. приповиједају да је био у Босни некакав арамбаша Лазар Пецирѣп.*
 Пецинуши, *нем, v. pf. stehen, pungo.*
 Пецо, *m. dim. v. Пепар.*
 Печат, *m. das Petschaft, signum, sigillum.*
 Печатити, *им, v. impf. petschiren, fegeln, obsigno.*
 Печакѣње, *n. das Petschiren, obsignatio.*
 Печеница, *f. 1) der Weihnachtsbraten, sus assata die festo nativitatis Christi.*
 Печеница обично бива чипаво крме (прасе или назиме, а код газда, же много чељади има у кући, и назимац од двије године), а може бити и овца, код сиромаша и ћурка; жекоји испеку и крме и ову. Печеницу јоште с јесени почну помало прирањивати (не тражисе печеница у очи Божића), а пред Божић на неколике неђеље дана заповоре је у обор на ране кукурузима и меком. Печеница се обично убије на Тучин дан, а испече на Бадњи дан, а жекоји је и убију и испеку на Бадњи дан; па се послје онако лада једе до малог Божића. 2) Art Roßbrat mit Sauce, bubula assata.

Печенка, *f. der Braten, caro assa.*
 Печење (у Сријему у Бачк. и у Бан.), *vide пециво.*
 Печење, *n. das Verbale von pek.*
 Печење, *n. vide мажење.*
 Печити, *им, vide мазити.*
 Печити, *им, vide пецинуши.*
 Печитисе, *имсе, vide мазитисе.*
 Печка, *ка, ко, von Pek.*
 Печурка, *f. eine Art essbaren Schwams, fungi comestibilis genus.*
 Печурчица, *f. dim. v. печурка.*
 Пеш*, *m. 1) vide скуп. 2) Art großmäuligen Fisch, piscis genus. Зинуо као пеш.*
 Пеша, *m. (Рес. и Срем.) vide Пешо.*
 Пешадија, *f. (Рес. и Срем.) vide пјешадије.*
 Пешак, *m. (Рес. и Срем.) vide пјешак.*
 Пешац, *шца, m. (Рес. и Срем.) vide пјешац.*

Пешачки, *ка, ко, (Рес. и Срем.) vide пјешачки.*
 Пеше, *(Рес. и Срем.) vide пјеше.*
 Пешкеш*, *m. vide дар, поклон.*
 Пешкир, *m. das Handtuch, mantele.*
 Пешкирина, *f. augm. v. пешкир.*
 Пешкирик, *m. dim. v. пешкир.*
 Пешо, *m. (Ерц.) hyp. v. Пешко.*
 Пешта, *f. die Stadt Pest, Pestinum (die Serben haben dieses ursprünglich slawische Wort nach der ungarischen Verhinderung wieder aufgenommen, gerade wie аспал, парасник и. а. von стол, прост и. f. w.)*
 Пештанац, *нца, m. човек из Пеште.*
 Пештанка, *f. }*
 Пештанкиња, *f. }* жена из Пеште.
 Пештански, *ка, ко, 1) Pester, Pestinensis. 2) adv. auf Pester Art, more Pestinensium.*
 Пештемал*, *m. ein blaues baumwollenes Badtuch, mantile majus balneare.*
 Пи! pfui! phui (französisch si!): *пи како! sagt man zu den Kindern.*
 Пива, *f. Fluß, Kloster, und Gegend in der Herzegowina.*
 Пивар, *m. der Bierbrauer, Bierwirth, cerevisarius.*
 Пивара, *f. das Bierhaus, saupona cerevisaria.*
 Пиварева, *ва, во, des Bierwirths, cerevisarii.*
 Пиваров, *ва, во, frevisarii.*
 Пиварски, *ка, ко, 1) Bier, cerevisarius. 2) adv. wie ein пивар, cerevisarii more.*
 Пивљанин, *m. von Piva.*
 Пивљански, *ка, ко, von Пива: „Ао Бајо Пивљанско копице —*
 Пивница, *f. der Kelter (im Weinberge selbst), cella vinaria in ipsa vinea.*
 Пиво, *n. 1) vide пије (у Србији). 2) das Bier, cerevisia.*
 Пиговна, *f. ein erdichtetes Wort für einen Vogel, vocabulum fictum avis q. d. bibe stercora.}*
 Пизда, *f. die weibliche Scham, cunnus.*
 Пиздина, *f. augm. v. пизда.*
 Пиздиши, *им, v. impf. plären, ploro.*
 Пиздурина, *f. augm. v. пизда.*
 Пизма*, *f. die Racheeindschaft, inimicitia: учинио из пизме; има пизму на њега.*
 Пизмен, *на, но, на кога, einem aufsäsig, infensus.*
 Пијавица, *f. der Blutegel, sanguisuga.*
 Пијан, *на, но, betrunken, ebrius.*
 Пијаница, *f. der Säuser, potator, ebriosus.*
 Пијанка, *f. das Trinkgelage, compotatio: ајдемо на пијанку; опшчао Јанку на пијанку.*

Пијанство, n. die Trunkenheit, ebrietas.

Пијанчење, n. das Zechen, perpotatio.

Пијанчина, f. vide пијанчина.

Пијанчиши, им, v. impf. umherzechen, perpoto.

Пијаца, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der (Markt-) Platz, forum (ital. piazza) cf. чаршија.

Пијевац, вца, m. (Ерц.) vide пијешао.

Пијење, n. das Trinken, bibitio, potatio.

Пијесак, ска, m. (Ерц.) der Sand, arena.

Пијешао, пла, m. (Ерц.) der Hahn, gallus gallinaceus; први, други пијешли, најчешће Zeitbestimmung.

Пијешлов, ва, во, (Ерц.) des Hahns galli (gallinacei).

Пијк, m. 1) das Piren der Hühner, piratus, piratus. 2) vide кљуна.

Пијкање, n. das Piren, piratio.

Пијкаши, јучем, v. impf. 1) piren, pi-

пијкнути, нем, v. pf. 1) pio, pipilo.

Пијцање, n. dim. v. пијење.

Пијцаши, ам, dim. v. пиши.

Пик, interj. 1) кад ћеца иду на какав извор да пију воде, онда једно рече: „Пик моја жеђа,” па већ друго не смије ни једно пиши прије њега. 2) кад се играју класа, па кад онај, који баца клас, удари га рђаво палцом те падне близу, онда брже боље рече: „Пик!” па већ то значи да опет може узети клас и на ново бацати; ако ли онај, који трла, прије рече нецик, онда већ не помаже ништа.

Пика, f. hup. v. пичка.

Пикнути, нем, v. pf. пик sagen, dico пик.

Пила, f. 1) hup. v. пиле. 2) die Feile lima.

Пилав*, m. 1) vide свадба. 2) gekochter, dichter Reis, oryza cocta spissa.

Пилад, f. (coll.) das Geflügel, pulli.

Пиле, лета, n. 2) das junge Huhn, pullus gallinae. 2) das Ergänzungsstück des Rabosch, complementum ligni computatorii квочка и пиле.

Пилеж, m. Menge kleiner Kinder, soholes frequens.

Пилење, цета, n. dim. v. пиле.

Пилећи (пилећи), ка, ке, Hühner-, pullorum.

Пилиши, им, v. impf. feilen, limo.

Пилићи, m. pl. (coll.) vide пилад.

Пилица, f. ein Hühnchen, gallinula.

Пиличица, f. dim. v. пилица.

Пиличий, на, но, нема ни пиличнога, m. j. ниједнога.

Пиллак, лка, m. ein Stück gröbern Sandes, ein Steinchen, lapillus.

Пиларење, n. das Höfen, venditio. minuta.

Пиларина, f. die Höferei, ars institoria.

Пилариним, им, v. impf. höfen, vendo minutatim.

Пиларница, f. die Höferin, institrix.

Пилење, n. 2) das Feilen, limatio. 2) das Anstarren, intuitus fixus.

Пилиши, им, v. impf. unverwandt anblicken, oculis attentis intueor. Пили као шпирк у јаје.

Пиличка, f. 1) ein Stück Holz zu einem Kinderspiel, lignum lusus pastoralis. 2) dasselbe Spiel selbst, lusus ipse.

Пиноком*, m. das Brotbret (der Türken).

Пинуми, нем, v. pf. einen Trunk thun, semel bibo.

Пипа, f. vide славина.

Пипање, n. das Betasten, contrectatio.

Пипање, n. das Abklauben, degluptio.

Пипаши, ам, v. impf. betasten, contruto.

Пипаши, ам, v. impf. abklauben, deglubo, decerpo.

Пипнути, нем, v. pf. betasten, anrühren, contrecto.

Пир, m. der jährliche Festtag der Zunft, dies festus collegii cujuscunque artificum. Ратарски је пир Велики четвртак, Курчијски свепи Илија, Златарски цар Костантин и м. д.

Пирење, n. das Blasen, flatio.

Пириватра, m. Поћера један спарац (у Тршићу ће сам се ја родно) послје подне лисичји праг по синјегу. Кад одмакне далеко у планину и види да не може наћи лисице, а прикучи се ноћ, онда се врати на праг и поће кући; но међу тим спегне мраз а смркнесе (а спарац је и онако слабо виђео), и спарац позна да не може кући доћи, него се сврати у винограде у једну пударску колибу; и онако без ватре (ваља да није имао кресива, или већ није могао од зиме да искреше ватру и да наложи) поода мало по колиби па легне и обумре од зиме. Сјутрадан учини се по селу буна, да је спарац опишао у лов и да је негде у планини умро од зиме; скунесе сељаци и пођу (прагом) да га траже. Кад дођу у колибу и нађу га ће лежи као мршав; онда брже боље наложе ватру, изују га и почну га истија одгријевати. Кад се спарац мало поодгрије и дође к себи, онда повиче: „Који оно јунака најприје дође, однесе ми лисицу?” (ваља да је ону ноћ снло да је уватио лисицу). Кад га добро одгрију и најоје ракијом, онда га метну на носила (кажу да је пови-

као, кад је виђео ће граде носила: шта ће по људи за Бога! још сам ја жив) и донесу у село; и од тадај су га прозвали **пириватра**.
Пиривач, нча, м. 1) der Reiz, ogyza. 2) das Messing, orichalcum.
Пирити, им, v. impf. blasen, flo.
Пирлишање, н. (у Србији и у Босни по варошима) vide изметање 3.
Пирлишати, ам, vide изметати 3.
Пирлишор, м. град у Ерцеговини (може бити да су сад зидине). Србљи приповиједају и пјевају, да је у Пирлишору сједио војвода Момчило, ујак Марка Краљевића:
 „Те је шаље на Ерцеговину
 „Бијеломе граду Пирлишору —
 „Кад Момчило под Пирлишор дође —
Пирнути, нем, v. pf. einmal blasen, flo.
Пис! laut um die Kasse zu verscheuchen, vocabulum quo felis abigitur.
Писак, ска, м. (beim Dudelsack) das Luftrohr, spiraculum.
Писаљница, f. ein blechernes Werkzeug.
Писаљка, f. um auf die Ostereyer zu schreiben (писати), instrumenti scriptorii genus.
Писаљце, н. dim. v. писмо.
Писањика, f. die Collectur (der Kalugjer; weil sie die Gebenden aufschreiben, um ihrer dann namentlich im Gebete zu gedenken), quae dantur monachis, pro commemoratione: опишао у писанију; опишао да купи писанију.
Писање, н. das Schreiben, scriptio.
Писар, м. der Schreiber, scriba.
Писарева, ва, во, vide писаров.
Писарина, f. 1) augm. v. писар. 2) die Schreiberei, ars scribae.
Писаров, ва, во, des Schreibers, scribae.
Писарски, ка, ко, 1) der Schreiber, scribarum. 2) adv. schreibend, more scribae.
Писати, ишем, v. impf. 1) schreiben, scribo. 2) dem Mönche verehren, damit er für einen bete, do monacho, ut oret pro me:
 „Бог да прости старца из Буковца,
 „Који писа сирац и опанке,
 „Синоћ писа, а јутрос украде. —
 „Село Рибарица, писала ришканица
 трубу сира и чабар сукна” (приповиједају да се нашло у шефшеру некаквог калуђера).
Писатисе, ишемсе, v. г. pf. sich entlassen lassen, do nomen.
Писка, f. das Pfeifen, Zischen, sibilus.
Пискање, н. das Piff-sagen, usus vocis pis.
Пискарање, н. dim. v. писање.
Пискарати, ам, dim. v. писати.
Пискаши, ам, v. impf. piff sagen, dico pis.

Писмо, н. 1) die Schrift, scriptura. 2) der Brief, epistola. cf. књига.
Писнути, нем, v. pf. einmal zischen, sibilum edo.
Писнути, ем, v. pf. пис sagen (um die Kasse wegzujaagen), dico pis, abigens felem.
Пита, f. ein Kuchen, placenta.
Питак, пика, ко, н. п. вино, trinkbar, sat bonus (de vino).
Питање, н. das Füttern (des Kindes), nutritio infantis.
Питање, н. das Fragen, interrogatio.
Питати, ам, v. impf. дијете, dem Kinde zu essen geben, nutrio infantem, ingero in os cibum.
Питати, ам, v. impf. fragen, interrogo, rogo.
Пити, пијем, v. impf. trinken, bibo.
 2) пити дуван, rauchen (süddeutsch Tabak trinken), fumum nicotianae duco:
 „Аулу пије, у тамбуру бије —
Питије, f. pl. vide паче (f. pl)
Питица, f. dim. v. пита.
Питом, ма, мо, 1) zahm, cicur, domestica. 2) durch Cultur veredelt, im Gegensatz des wilden, von Obst, Rosen, Boden, u. s. w. cultus.
Питомити, им, v. impf. zähmen, cicuro.
Питомљење, н. das Zähmen, cicuratio.
Питуљница, f. (dim. v. пита) eine Art gefüllter Krapfen, placentarum farctarum genus.
Пике, н. 1) das Trinkgelage, compotatio: ајдемо на пике. cf. пијанка. 2) das Getränk, potio.
Пиц (von пица), оде пиц на размин, es geht Kleinweise zu Grunde, perit sensim.
Пиц! пиц у кану! пиц у мије! sagte jener, dem der Vogel entflohen war, um ihn wieder anzulocken, ex aviculato obscoeno de illo, qui aviculam (суканум) quae avolaverat, revocabat.
Пица, f. hyp. v. пичка.
Пицин, на, но, der пица, cunni; daher in der (obscönen) Anekdote: кад је ударио Кулин бан на Пицин град —
Пичење, н. nactio cunni, fututionis.
Пичетина, f. augm. v. пичка.
Пичитисе, имсе, v. г. impf. cunnire, nancisci.
Пичица, f. dim. v. пица.
Пичка, f. die Scham, cunnus.
Пичкар, м. } fututor, amans cunni.
Пичкарош, м. }
Пичурина, f. vide пичетина.
Пишало, н. das Werkzeug zum Harnen, minitorium (penis aut vulva).
Пишаљак, пџа, м. vide пишака.

Пишање, *n.* das Pissen, minctio.
 Пишати, *ам, v. impf.* pissen, mejo.
 Пишатице, *амсе, v. r. impf.* pissen, mejo.
 Пишака, *f.* (eigentlich) der Urin, urina.
cf. мокрака.
 Пишење, *n. dim. v.* пишање.
 Пишати, *им, dim. v.* пишати.
 Пишкание, *n. dim. v.* пишање.
 Пишкати, *ам, dim. v.* пишати.
 Пишнути, *нем, v. pf.* pissen, mejo
semel.
 Пишман*, *indecl.* на кога, или на што,
eripit, studiosus.
 Пишманишце, *имсе, v. r. impf.* be-
 reuen (den Kauf), poenitet (emisse).
 Пишманлук*, *m.* das Reuegeld, der Reu-
 kauf, multa poenitentiae.
 Пишмањење, *n.* das Bereuen des Kaufs,
poenitentia emtionis.
 Пишора, *f.* Schimpfwort für eine schlechte
 ракија, *convicium in vinum maleustum:*
 даје те пишоре.
 Пишталина, *f.* ein wässeriger Boden,
 Wasserboden, *terra aquosa, (ubi aqua*
prosilit).
 Пиштање, *n.* das Zischen (des Falken,
 der Schlange), *sibilus.*
 Пишати, *им, v. impf.* 1) zischen,
sibilo. 2) herauszischen (wie das Wasser
 aus naßem Holz auf dem Feuer), *pro-*
sibilo: пишти вода из дрвета.
 Пиштољ*, *m.* мала пушка, die Pi-
 stole, *telum pistola dictum.*
 Пиштољина, *f. augm. v.* пиштољ.
 Пиштољик, *m. dim. v.* пиштољ.
 Пиштољскѣ, *ка, ко, Pistolen-, pisto-*
lae (teli manuarii ignivomi).
 Пјан, *на, но, vide* пијан.
 Пјанац, *нца, м.* *vide* пијаница.
 Пјанство, *n.* *vide* пијанство.
 Пјанчина, *f. augm. v.* пјанац.
 Пјевалиште, *n. (Ерц.)* Ort, wo man ge-
 sungen hat, oder zu singen pflegt, *lo-*
cus ubi cantatum fuit, aut solet cantari:
 „Ти не пењи бијела чадора
 „На мојему дивну игралишту
 „И на мојем дивну пјевалишту —
 Пјевало, *n. (Ерц.)* (scherzhaft) das Werk-
 zeug des Singens (die Kehle), *guttur.*
 Пјевање, *n. (Ерц.)* das Singen, *cant-*
tatio.
 Пјевати, *ам, v. impf. (Ерц.)* singen,
canto.
 Пјевач, *n. (Ерц.)* der Sänger, *cantator.*
 Пјевачев, *ва, во, (Ерц.)* des Sängers,
cantatoris.
 Пјевачица, *f. (Ерц.)* die Sängerin, *cant-*
tatrix.
 Пјевачица, *f. (Ерц.)* *vide* кукавица.
 Пјевидруг, *m. (Ерц.)* der Singefreund,
 Mitsänger, *qui simul cantat. cf.* пла
 чидруг.

Пјевница, *f. (Ерц.)* die Sängerin, *cant-*
tatrix:
 „Пјевала пица пјевница:
 „Што ќе старцу ђевница
 „А младичу бабица? —
 Пјевнути, *нем, v. pf. (Ерц.)* ein we-
 nig singen, anfangen, *cantum incipio:*
 „Пјевни, пјевни зашто материно —
 Пјевушење, *n. dim. v.* пјевање.
 Пјевушати, *им, dim. v.* пјевати.
 Пјевчик, *m. dim. v.* пјевац.
 Пјера, *f. (Ерц.)* der Sommerprosse, *len-*
tacula.
 Пјерав, *ва, во, (Ерц.)* sommersfleckig,
lentulosus.
 Пјена, *f. (Ерц.)* der Schaum, *spuma.*
 Пјенили, *им, v. impf. (Ерц.)* abschäu-
 men, *despumio.*
 Пјенилисе, *иссе, v. r. impf. (Ерц.)*
 schäumen, *spumo.*
 Пјенушење, *n. (Ерц.)* das Schäumen,
spumatio.
 Пјенушатице, *шисе, dim. v.* пјени-
 шисе.
 Пјенење, *n. (Ерц.)* das Schäumen, *spu-*
matio.
 Пјесковит, *та, то, (Ерц.)* и. п. зем-
 ља, *sandig, arenosus.*
 Пјесма, *f. (Ерц.)* das Lied, *cantilona.*
 Пјесмица, *f. dim. v.* пјесма.
 Пјесман, *m. dim. v.* пјесмао.
 Пјешадија, *f. (coll. Ерц.)* die Soldaten
 zu Fuß, *pedites:*
 „Пјешадија у пушке загледа —
 Пјешак, *m. (Ерц.)* der Fußgänger, *pedes.*
 Пјешац, *шца, м. (Ерц.)* *vide* пјешак.
 Пјешачкѣ, *ка, ко, (Ерц.)* 1) fußgänger-
 risch, *pedestris.* 2) *adv.* wie ein Fuß-
 gänger, *peditis more.*
 Пјеше, }
 Пјешиде, } (Ерц.) zu Fuß, *pedes.*
 Пјешке, }
 Пла, плаа, плао, *vide* плаовит.
 Плав, *ва, во, 1) blau, flavus, coeruleus,*
2) blond, flavus:
 „За два плава не би гроша дала —
 Плавац (Плавац), *вца, м. Mannesna-*
me, nomen viri.
 Плаветан, *тна, но, vide* плав 1.
 Плаветникаст, *та, то, bläulich,*
subcaeruleus.
 Плаветнило, *n. vide* плавило.
 Плаветнишисе, *имсе, v. r. impf.* blau
 sein, *sum caeruleus.*
 Плавило, *n.* blaues Färbemittel, *cae-*
ruleum.
 Плавити, *им, v. impf.* blau werden,
ho coeruleus.
 Плавити, *им, v. impf.* 1) überschwen-
 men, *inundo.* 2) (манјек) abschöpfen,
florem lactis capro.
 Плавитице, *имсе, v. r. impf.* и. п. ла-

жа, schwimmen, mit dem Fluß fort-
schwimmen, secundo flumine labi.
Плавишице, имсе, vide плаветнишице,
Плавка, f. (сп.) die Blonde, Blondine,
flava:
„Не ку плавке, не жељео мајке:
„Што ку плавки боју куповати,
„То ку прѣки токе саковати —
Плавлѣње, н. 1) das Schwimmen, na-
tatio. 2) das Uberschwemmen, inund-
tatio. 3) das Abschöpfen, descriptio flo-
ris lactis.
Плавлѣње, н. 1) das Blauwerden. 2) das
Blau-ausssehen, aspectus coeruleus.
Плавоок, ка, ко, blauäugig, caeruleis
oculis.
Плавица, м. Mannsname, nomen viri.
Пладне, н. (у крајини Негошинекој)
vide подне.
Плажѣње, н. das Herausreden der Zun-
ge, exsertio linguae.
Плазање, н. das Fahren (auf dem Hin-
tern), z. B. auf dem Eise, lapsus in
podice.
Плазатице, амсе, v. г. impf. gleiten
(auf dem Hintern), labi. Девет баба
по леду се плаза (м. ј. ушпици).
Плазипи, им, v. impf. м. ј. језик, her-
ausreden, exsero.
Плажбаз, м. (öfterr. das Bleiweiß) das
Reißblei, der Bleistift, plumbago.
Плакање, н. das Weinen, fletio, plo-
ratio.
Плакање, н. das Ausschweimen, elutio.
Плакаши, ачем, v. impf. weinen, ploro.
Плакаши, ачем, v. impf. ausschwe-
men, eluo.
Плакашице, ачемсе, v. г. impf. н. п.
као папка, sich ausbaden, wie eine
Ente, perlavari.
Плакнуши, нем, v. pf. ausschweimen,
eluo.
Пламен, м. die Flamme, flamma.
Пламен, на, но, Flammen-, flammeus (?),
ardens et micans ut flamma:
„И на њима при пламена мача —
Пламениш, ша, то, flammen-, flam-
meus:
„А покрај њи ножа пламениша —
Пламениш, м. dim. v. пламен.
Пламенича, f. die zu starke Sonnenhitze,
sol nimius: убила пламенича лубе-
нице, грожђе и т. д.
Пламеничак, чка, м. hyp. v. пламен.
Плањдиште, н. Ort, wo das Vieh über
Mittag vor der Sonne geborgen ist,
locus ubi pecora a sole defensa requi-
escent.
Плањдованје, н. das Unterstehen des
Viehes während der Mittagshitze, re-
quies pecoris in umbra.
Плањдовати, дујем, v. impf. (vom

Viehe) während der Mittagshitze wo
unterstehen, in umbra esse a sole me-
ridiano.
Планина, f. der Bergwald, saltus, mons
silvoscus. cf. гора.
Планиница, f. dim. v. планина,
Планинка, f. vide спанарица.
Планински, ка, ко, н. п. птица, Wald-
vogel, avis silvestris.
Планути, нем, v. pf. schnell auflodern,
auflackern, emico, exardesco.
Плавити, та, то, stromweise herabfal-
lend (z. B. Regen), Plag(regen), imber.
Плaсп, м. der Heuschöber, meta foeni.
Плaспипи, им, v. impf. м. ј. сижено,
das Heu aufschobern, metam foeni con-
struo.
Плaспик, м. dim. v. плaсп.
Плaша, f. der Lohn, Besoldung, merces.
Плaшац, плаца, м. der Zahler, qui ex-
solvit, solutor.
Плaшина, f. ein Scheit Holz, eine Daus-
be, segmentum ligni, tabula.
Плaпиши, им, v. pf. bezahlen, solvo.
Плaшка, f. (im Kartenspiele) der gar kei-
ne Karte hat, und zahlen muß.
Плaшнар, м. der Leinwandhändler, lin-
tearius, linteo.
Плaшно, н. 1) Leinwand, linteum. 2)
Mauer um eine Stadt, Festung, Klos-
ter, murus, moenia:
„Три је плашна кули оборно,
„На чеперпом пендер начинио —
Плaка, f. vide плаша.
Плaкање, н. das Zahlen, solutio.
Плaкаши, ам, v. impf. zahlen, solvo.
Плaч, м. das Weinen, fletus.
Плaчац, чна, но, weinend, flens.
Плaчидруг, м. der Mitweiner, amicus
qui cum flente flet: Дaj ми мени пла-
чидруга, а пјевидруга је ласно
наћи.
Плaчко, м. ein Kind das gern weint,
ein Weiner, plorator:
„Плaчко чува говеда
„И бабину јуницу.
„Закла баба јуницу,
„Даде плачку гузицу.
(пјевају жена хемету које плаче).
Плaчљив, ва, во, der gern weint, pla-
rator:
„Мушко ми чедо плачљиво —
Плaшѣње, н. das Schrecken, terrefactio.
Плaшив, ва, во, vide плашљив.
Плaшиши, им, v. impf. schrecken, terreo.
Плaшишице, имсе, v. г. impf. erschre-
cken, exterreor.
Плaшљив, ва, во, furchtsam, pavidus.
Плaшња, f. der Schrecken, terror.
Плaшкење, н. das Aufschobern des Heu's,
constructio metae foeni.
Плeва, f. (Рес. и Срем.) vide пљеза.

- Плѣвипи, им, (Рес. и Срем.) vide
пљивипи.
- Плѣвље, п. варош у Ерцеговини.
- Плѣме, мена, п. der Stamm, stirps,
prosapia.
- Плѣмениш, та, то, von gutem Stamm,
guter Herkunft, adelig, nobili loco
natus.
- Плѣмник, м. von guter Familie, nobili
genere natus.
- Плѣн, м. (Рес. и Срем.) vide пљен.
- Плѣниши, им, (Рес. и Срем.) vide пљ-
ениши.
- Плѣњење, п. (Рес. и Срем.) vide пљ-
ењење.
- Плѣсан, сн, ф. (Рес. и Срем.) vide
пљесан.
- Плѣсмо, п.
- Плѣсти, етем, v. impf. 1) flechten,
plecto, 2) stricken, plecto, texo.
- Плѣтеница, ф. 1) ein geflochtener Zopf,
nexi capilli. 2) eine Flechte von Brot,
craticula panis.
- Плѣтѣње, п. 1) das Flechten, nexio.
2) das Stricken, textio. 3) die Stri-
ckerei, das Strickzeug, res reticularia.
- Плѣтер, м. das Flechtwerk, crates.
- Плѣтивача, ф. der Strickbeutel, theca
reticularia.
- Плѣтиво, п. das Strickgarn, fila ser-
vientia texendo.
- Плѣтником, м. пјевасе у пјесмама и
приповиједат некакав арамбаша Плѣ-
тником Павле.
- Плѣтничарица, м. der Korbflechter,
Korbmacher, corbarius, sportarius :
мајстор плетничарица.
- Плѣтница, ф. die Strickerin, textrix a-
cuaria.
- Плѣтничка игла, ф. die Stricknadel, acus
reticularia.
- Плѣшке, ф. pl. Intriguen, artes.
- Плѣшница, ф. дрво, као уска дашчи-
ца, шпо споји кроз крпеле (код
пруга и код кола волујскије).
- Плѣшан, та, то, breitschulterig, hu-
meris latis.
- Плѣке, п. das Schulterblatt, scapula.
- Плѣки, ф. pl. die Schultern, humeri cf.
плѣке.
- Плѣчка, ф. der Schinken, perna.
- Плѣвље, п. das Schwimmen, natatio.
- Плѣвали, ам, v. impf. schwimmen, nato.
- Плѣвач, м. der Schwimmer, natator.
- Плѣвачица, ф. die Schwimmerin, nata-
trix.
- Плѣвипи, им, v. impf. (Ерц.) jäten,
ginsco.
- Плѣвљење, п. (Ерц.) das Jäten, gins-
catio.
- Плѣјен, м. (Ерц.) 1) die Beute, praeda.
2) има као пљена (н. п. рака у по-
току, ушију у глави), es ist in Men-
ge da, abundat. cf. пљева.
- Плѣјениши, им, v. impf. (Ерц.) plün-
dern, praedor.
- Плѣјѣње, п. (Ерц.) das Plündern,
praedatio.
- Плѣјесан, сн, ф. (Ерц.) der Schimmel,
mucor, situs.
- Плѣска, ф. die Bachstelze, motacilla.
- Плѣшак (comp. пљшк), пка, ко, feicht,
tenuis, non altus, non profundus.
- Плѣшина, ф. die Seichtigkeit, vadositas,
tenuitas.
- Плѣвипи, им, v. impf. 1) schwimmen,
nato :
„Плѣви, плѣви мој зелени венче —
2) schwimmen machen, facio ut natet,
з. В. das Pferd über einen Fluß.
- Плѣвка, ф. vide пашка (у крајини Не-
гошинекој).
- Плѣвљење, п. das Schwimmen, natatio.
- Плѣвче, чета, п. vide паче (чета).
- Плѣвчија, чја, чје, vide пачи.
- Плѣсан, сна, но, platt, abgeplattet,
compressus, planus.
- Плѣска, ф. eine platte Flasche (чупура),
vas ligneum vinarium planum.
- Плѣснат, та, то, vide плѣсан.
- Плѣснина, ф. die Abplattung, planities.
- Плѣснѣглав, м. der Plattkopf, homo
capitis plani.
- Плѣш, м. der Zahn, sepes.
- Плѣшник, ф. dim. v. плѣш.
- Плѣча, ф. 1) eine Platte, lamina. 2) кон-
ска, vide потковина.
- Плѣчација*, м. der Schmarotzer (beson-
ders von Rauchtobak, Brantwein),
parasitus contentissimus.
- Плѣчица, ф. dim. v. плѣча.
- Плѣшница, ф. dim. v. плѣска.
- Плѣг, м. der Pflug, aratrum.
- Плѣжење, п. das Halten des Pfluges,
sustentio stivae.
- Плѣжипи, им, v. impf. den Pflug hal-
ten, sustineo stivam.
- Плѣндре, ф. pl. (die Pluderhosen) die
deutschen geknöpften Hosen, im Ge-
gensatz der ungrischen, serbischen mit
Nieten, braecae germanicae.
- Плѣта, ф. der Kork, das Pantoffelholz,
cortex subereus.
- Плѣчка, ф. (у Србији и у Босни, осо-
битно од године 1804) vide пљен.
- Плѣчкање, п. vide пљењење.
- Плѣкати, ам, vide пљениши.
- Плѣканица*, м. der Beutemacher, Plün-
derer, praedator.
- Плѣва, ф. (Ерц.) die Spreu, gluma :
има као пљеве (н. п. рака у води,
ушију у глави).
- Плѣсак, м. das Platschen, sonitus, ge-
nus plausus.

Пјескање, п. das Plätschen, sonitus aquae, aut in aqua agitati.

Пјескаши, ам (и пјештем), в. impf. plätschern, agitare aquam, complodo.

Пјесниџ, ва, во, schimmlig, mucidus.

Пјесниџице, имсе, в. г. impf. schimmeln, muresco.

Пјеснути, нем, в. pf. plätschen, complodo.

Пјошпимице, н. п. ударити, mit der Fläche des Degens, secundum latitudinem (gladii).

Пјуванка, f. der Speichelauswurf, ejectionamentum.

Пјување, п. das Spreyen, sputatio.

Пјувати, љујем, в. impf. 1) spreuen, spuo. 2) кога, einen anspreuen, conspuo.

Пјунути, нем, в. pf. ausspreuen, exspuo.

Пјускање, п. 1) das Plätschern, aquae sonitus. 2) das Spritzen, aspersio.

Пјускаши, ам, в. impf. 1) plätschern, sonitum edo (de aqua). 2) spritzen, aspergo.

Пјускача, f. m. j. крушка, Art wässeriger Birnen, piri genus.

Пјусути, нем, в. pf. hinschütten, effundo, projicio (aquam e vase).

Пјуцавица, f. (см.):

„Сипна риба пјуцавица —

q. d. Spreyung, eine Benennung des Fisches, in sofern man, wenn man ihn ist, der Gräten wegen immer ausspreuen muß, piscis, quasi dicas, sputatilis ob ossa, quae manducans ejicere debet.

Пјуцање, п. dim. в. пјување,

Пјуцати, ам, dim. в. пјувати.

Пјуцање, п. vide пјуцање.

Пјуцаши, ам, vide пјуцати.

Пјушти, м. (у Сријему, и у Бачкој) vide бршљан.

Пјуштање, п. das plätschernde Fallen (des Regens), casus pluviae cum sonitu.

Пјушташи, шши, в. impf. н. п. кина, вода на уста, plätschern (vom Regen), cum sonitu decido (de pluvia), affluo.

Пò, 1) ум (holen), отишао по девојку, um das Mädchen, abiit ut adduceret puellam. 2) ударио га по глави, auf den Kopf, nach dem Kopfe, 3) познајем га по говору, nach der Sprache, 4) како је по Бечу? wie ist's in Wien? 5) послао по њему, durch ihn, 6) по томе може живети сто година, deswegen, per hoc, hoc non impedit: по мени можеш живети што ти драго. 7) није ми то по худи, nach Wunsch, 8) по Божићу, nach Weihnachten, post. 9) по

један, по два, zu einem. 10) подобро, побоље, понајбоље, понајвише, ziemlich, sic satis. 11) mit den Zeitwörtern: поснавати, појевати, посиђети, ein wenig, paululum. 12) по што је брашно? wie theuer? quanti? по дванаест пара. 13) поскидати, побити, позатворати, eines nach dem andern, unum ex alio. 14) по Турски, по Бечки, auf —, nach Art, more.

Пò, (die Hälfte) halb, dimidium: по вола, der halbe Ochse; по леба, по паре, по бурета вина, по човека и т. д. Поајдучити, им, в. pf. zum Rauben verführen, facio esse latronem.

Поајдуцитице, имсе, в. г. pf. ein Haid (Räuber) werden, fio latro.

Поапсати, им, в. pf. nach einander verhaften, in carcerem conjicio unum ex alio.

Поара, f. die Verheerung, depopulatio.

Поарати, ам, в. pf. verheeren, depopulo.

Поарнаупити, им, в. pf. zum Arnauten machen, reddo Albanum.

Поарнаупитице, имсе, в. г. pf. ein Arnaut werden, fio Albanus.

Поарчити, им, в. pf. aufheben, absumo; daher поарчитице, sich aufheben, consumsisse omnem pecuniam.

Побадање, п. das Einstecken in die Erde, fixio (signi).

Побадати, ам, в. impf. in die Erde stecken, figo.

Побацати, ам, в. pf. nach einander werfen, jacio unum ex alio.

Побацивање, п. 1) das Wegwerfen, abjectio. 2) das Verwerfen, das Mißgebären (von Menschen und Thieren), das Kommen um die Frucht, editio partus immaturi, abortio.

Побацивати, цујем, в. impf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) um die Frucht kommen, verwerfen, mißgebären, abortire.

Побациши, им, в. pf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) verwerfen, mißgebären, abortio.

Побашити, им, в. pf. zum Bassa machen, facio bassam.

Побашитице, имсе, в. г. pf. Bassa werden, fio bassa.

Побашка, abgefondert, separatim.

Побеснети, ним, (Рес.) vide побјеш-

Побеснити, им, (Срем.) њети.

Побећи, бегнем, (Рес. и Срем.) vide побјећи.

Побијање, п. 1) das Herabbringen des Preises, imminutio pretii. 2) das Wiederausschärfen des Mühlsteines, acutio lapidis molaris. 3) das Hineinschlagen, infusio.

Побијати, ам, в. impf. 1) den Preis

- herabsetzen, herabbringen, imminuo pretium. 2) камен воденични, den Mühlstein aufschlagen. 3) копље, hineinschlagen, insigo.
- Побиједиши, им, v. pf. (Ерц.) besiegen, vinco, cf. надвладати:
- „Амо јесам Турке побједио
„На нашему шанцу Делиграду —
- Побирати, ам, v. pf. nach einander klauen, colligo.
- Побискати, иштем, v. pf. кога, einem das Ungeziefer am Kopfe absuchen, perquiro caput de pediculis.
- Побискарисе, иштемсе, v. r. pf. sich unter einander die Läuse absuchen, purgare se invicem pediculis.
- Побитанжитисе, имсе, v. r. pf. ein Lump werden, fio vagus, nebulo.
- Побити, бијем, v. pf. 1) nach einander tödten, mactare. 2) цијену чему, den Preis einer Sache herabbringen, imminuo pretium. 3) (у бачкој) камен воденични, vide посјећи воденицу. 4) копље, einschlagen, figo.
- Побитисе, бијемсе, v. r. pf. sich schlagen, colligo.
- Побјегнути, нем, vide побјећи.
- Побјеђивање, п. (Ерц.) das Besiegen, victio, devictio.
- Побјеђивати, љујем, v. impf. (Ерц.) besiegen, vinco.
- Побјеснити, им, vide побјесњети.
- Побјећи, бјегнем, v. pf. (Ерц.) fliehen, fugio, aufugio.
- Побјесњети, бјесним, v. pf. (Ерц.) toß, rasend werden, in Wuth gerathen, furore corrüpi.
- Поблѣдети, дим, v. pf. (Рес.) } bleich
Поблѣдити, им, v. pf. (Срем.) } werden,
Поблаједиши, им, v. pf. (Ерц.) } erbla-
Поблајѣети, дим, v. pf. (Ерц.) } ßen, pallesco.
- Побљувати, љујем, v. pf. anspreyen (durch Brechen), convomo.
- Побљуватисе, љујемсе, v. r. pf. 1) sich durch Brechen bespreyen, se convomere. 2) sich erbrechen, vomo.
- Побожан, жна, но, fromm, pius, sanctus.
- Побожност, f. die Frömmigkeit, pietas, probitas, sanctitas.
- Побожатисе, јимсе, v. r. pf. sich fürchten, scheuen, timeo.
- Поболѣвање, п. (Рес. и Срем.) vide поболијевање.
- Поболѣвати, ва, (Рес. и Срем.) vide поболијевати.
- Поболѣтисе, лимсе, (Рес.) vide побољетисе.
- Поболијевање, п. (Ерц.) das Schmezen, Wehthun von Zeit zu Zeit, dolor subinde rediens.
- Поболијевати, ва ме, v. r. impf. (Ерц.)

- н. п. поболијева ме нешто глава, thut mir von Zeit zu Zeit weh, dolet mihi caput subinde.
- Поболитисе (и побољетисе), имсе, (Срем.) vide побољетисе.
- Побољетисе, лимсе, v. r. pf. (Ерц.) erkranken, morbo corrüpi.
- Поборавити, им, v. pf. vergessen, obliviscor.
- Пободсти, бодем, v. pf. 1) die Ochsen dazu bringen, daß sie streiten, boves incitare ad certamen. 2) zusammen stoßen, cornu peto: побола говеда овце. 3) in die Erde stoßen, pflanzen, figo hami (барјак, копље).
- Пободстисе, бодемсе, v. r. pf. 1) поболисе волови, haben sich gestoßen, cornibus se invicem petierunt. 2) einander todtscheten, trucidari invicem.
- Побочкѣ, nach der Seite, a latere: узео лонац побочке.
- Побрати, берем, v. pf. abflauben, abprüden, decerpo, lego.
- Побратим, м. 1) који се побрати у сну, м. ј. кад ко у сну у каквој невољи рече коме: да си ми по Богу брат. 2) који се побрати на јави у каквој невољи. 3) који се побрати у цркви, и то највише чине жене и ђевојке: кад се разболи жена или ђевојка, онда избере каквога момка и оде с њим намастину, или цркви каквој, те јој тамо метне крст (чини ми се на главу, па веже каквом марамом), и поп јој, или калуђер, очисти молишту; потом ако она оздрави, онда тога момка зове браћом и он њу сестром (мени се чини да је то Бугарски обичај: зашто сам ја то први пут виђео у Бијограду код Бугара). 4) cf. дружилало. 5) cf. једномјесечки. 6) многи се прозову побратимима, а нијесу се побратили никако; шако Србљин кад не зна имена коме, а он га зовне: еј! побратиме!
- Какогађ што се човек у сну или на јави побрати (осим цркве), шако се може и посинити и поочити, а жена посестриши и поматерити.
- Побратимити, им, vide побратити.
- Побратимитисе, имсе, vide побратитисе.
- Побратимов, ва, во, deß побратим, fratris adoptivi.
- Побратимство, п. die Pobratimschaft, fraternitas adoptiva.
- Побратити, им, v. pf. кога, einen zum Bruder wählen, fratrem appello aliquem.
- Побратитисе, имсе, v. r. pf. с ним,

Wahlbruder mit jemand werden, fraternitatem in eo cum aliquo.

Побрђе, n. (сп.) das Gebiet eines Gebirges, regio adjacens monti:

„Бурађ коси по побрђу —
Побркаши, ам, v. pf. verwirren, confundo.

Побркашисе, амсе, v. r. pf. sich irren, erro.

Побрро, m. hup. v. побратим.

Побррјипи, им, v. pf. abzählen, pernumero.

Побугарипи, им, v. pf. zum Bulgaren machen, facio aliquem esse Bulgarum.

Побугариписе, имсе, v. r. pf. ein Bulgare werden, fio Bulgarus.

Побуsати, ам, v. pf. mit Rasen bedecken, cespitem coronare; daher побуsавати, und побуsавање.

Побуsенј понедељник, m. cf. дружичало.

Повабити, им, v. pf. nachlocken, allicio ad sequendum.

Повадиши, им, v. pf. 1) herausnehmen, protraho, eximo. 2) (сп.) n. п. сабљу, m. j. извадиши:

„Ти повади моју бричку сабљу —
„Пак пашину сабљу повадио —

Поваиши, им, v. pf. 1) niederwerfen, sterno. 2) beloben, collaudo.

Поваишисе, имсе, v. r. pf. großthun, sich rühmen, glorior.

Поваљивање, n. das Niederwerfen, stratio.

Поваљивати, љујем, v. impf. niederwerfen, sterno.

Поваиришисе, имсе, v. r. pf. ein Vampir werden, fio vampirus, (warum sollten wir Vampire schreiben?) cf. вукодлак.

Повапати, ам, v. pf. ergreifen, corripio.

Повапатисе, амсе, v. r. pf. sich anfassен (zum Kolotanz), se apprehendere invicem.

Повезати, ежем, v. pf. 1) nach einander binden, ligo alium ex alio. 2) главу, einbinden (den Kopf), illigo.

Повезатисе, ежемсе, v. r. pf. sich (den Kopf) einbinden, illigo caput.

Повезача, f. марама, или крпа, што се жене повезују, das Kopftuch, Haupttuch, vitta.

Повезивање, n. das Einbinden des Kopfes, vittatio capitis.

Повезивати, зујем, v. impf. den Kopf einbinden, vitto.

Повезиватисе, зујемсе, v. r. impf. sich einbinden, vittor.

Повелик, ка, ко, so ziemlich groß, sic satis magnus.

Повесамце, n. dim. v. повесмо.

Повесмо, n. (Рес. и Срем.) vide повјесмо.

Повести, едем, v. pf. mitnehmen, mitführen, mitbringen, adduco.

Повести, езем, v. pf. fahren, führen, veho.

Повестисе, едемсе, v. r. pf. sich nach einem richten, sequi aliquem.

Повечерати, ам, v. pf. ein kleines Nachtmal einnehmen, coenam modicam sumo.

Повијање, n. 1) das Wickeln, fascinatio. 2) das Binden, Herausziehen (der Wolke), adolutio nubium.

Повијати, ам, v. impf. wickeln, fascio.

Повијатисе, амсе, v. r. impf. sich schmiegen, se applicare.

Повикаши, ичем, v. pf. schreien, inclamo, exclamo.

Повиљепи, лим, v. pf. (Рес.) } in Wuth
Повиљипи, им, v. pf. (Срем.) } gerathen,

Повиљепи, лим, v. pf. (Ерц.) } in furem agor (vim vilae pauciscor).

Повиљак, ника, m. die Bindeln zusammengewickelt, fasciae: дијепи у повиљку.

Повипи, вијем, v. pf. дијепи, einwickeln (österr. a fchen), fascio.

Повиписе, вијемсе, v. r. pf. sich winden, schlingen, emileo:

„Повиласе бела лоза винова —
„Повиосе по коњу дорату —

„Ја сам ноћас чудан сан уснио,
„Бе се пови један прамен магла —

Повјесамце, n. dim. v. повјесмо.

Повјесмо, n. (Ерц.) der Bund Glasse, fasciculus lini.

Поваљадипи, им, v. pf. коме ншта, durch Beifall begünstigen, Wortausgeben, aufmuntern, laudo, hortor.

Поваљивање, n. das Aufmuntern, hortatio.

Поваљивати, љујем, v. impf. aufmuntern, hortor.

Поваљак, f. die Sahne, flos lactis.

Поваљипи, им, v. pf. 1) umherziehen, herumschleppen, distraho. 2) очи, hinsehen, converto (oculos).

Поваљипи, им, v. pf. zum Waschen machen, facio esse valachum.

Поваљиписе, имсе, v. r. pf. ein Wasch werden, fio valachus.

Поваљ, m. планина у Србији.

Повод, m. der Strick an dem man die Beisferde führt, funis capistri:

„Два поведи јошме у поводу —
Поводац, воца, m. vide повод.

Поводипи, им, v. impf. im Begriffe fern zu führen, ducturus sum.

Поводиписе, имсе, v. r. impf. sich aufmachen zu folgen, accingor ad sequendum.

Поводљив, ва, во, leicht zu bewegen, leicht nach andern zu richten, facilis ad sequendum.

Повођање, n. das Aufbrechen um zu führen, oder zu folgen.

Повој, м. die Binde (um das Kind zu wickeln), fascia.
 Повојница, f. част и дар (ћетету чаранице, капу или кошуљу), што се шаље породици послје порођаја, das Kindbettgeschenk, donum puerperii.
 Повољан, лна, но, willkommen, an-genehm, gratus.
 Повр (у Ерц. повр), ober, super: повр главе, über den Kopf; повр брда, am Gipfel des Berges.
 Поворка, f. 1) eine Reihe Fische an einer Schnur. 2) eine Reihe Menschen hinter einander: чинава поворка (људи).
 Повражење, n. das Umstricken (z. B. des Topfes) um ihn aufzuhängen, circumdatio funiculi, cuius ope ollae, cibis plenae, suspenduntur in baculo portanturque in campum messoribus.
 Повраз, м. das Henkeisen an einem Kessel, bacillus ferreus ex quo, per ansas applicito, suspenditur ahenum.
 Повразача, f. узица, што се поврази лонац, н. п. кад се у њему носи јело у поље, der Umbindestrick, funiculus circumligatus ollae suspendendae.
 Повразити, им, v. impf. (den Topf) umstricken, circumdo funiculum ollae.
 Повратак, мка, м. das Kehrum, die Rückkehr, reversio, reditus.
 Повратити, им, v. pf. 1) umkehren machen, facio ut quis redeat. 2) zurückstellen, reddo, restituo.
 Повратитице, имце, v. r. pf. umkehren, revertor.
 Повратич, м. der Rheinfarn, tanacetum crispum Linn.
 Повраћање, n. 1) das Zurückstellen, restitutio. 2) das Umkehren, reversio.
 Повраћати, ам, v. impf. 1) umkehren machen, dazu bereden, facio ut quis revertatur. 2) zurückstellen, reddo.
 Повраћатице, амце, v. r. impf. umkehren, revertor.
 Поврбај, cf. бердо.
 Поврвети, ви, v. pf. (Рес.) } dahinströ-
 Поврвити, ви, v. pf. (Срем.) } men (in
 Поврвљени, ви, v. pf. (Ерц.) } Menge zu-
 (sammenlaufen), confluo, concurro.
 Повргнути, нем, vide поврћи.
 Повредити, им, (Рес. и Срем.) vide повриједити.
 Повређивање, n. das Wiederaufreißen (einer Wunde), renovatio vulneris, revolutio.
 Повређивати, љузем, v. impf. (eine Wunde) aufreißen, denuo aperio vulnus, revello, rumpo.
 Повриједити, им, v. pf. (Ерц.) eine Wunde aufreißen, revello vulnus.

Поврсти, поврзем, v. pf. (den Topf) umstricken, circumdo funiculum ollae.
 Поврте, f. pl. (у Бачкој) као двије криве дашнице, што стоје одозго на јарму.
 Поврке, n. das Gemüse, obsonium.
 Поврћи, ергнем, vide помешнути.
 Површити, им, v. pf. кога, einen unter sich bringen, ihn von oben drücken, deprimio.
 Повући, учем, v. pf. 1) fortziehen, moveo (trahendo). 2) очи, hinkehren, convertio.
 Повућисе, учемсе, v. r. pf. sich geben, gelindere Saiten aufziehen, remittere.
 Пораћање, n. 1) das Errathen, conjectatio, divinatio. 2) das Treffen (mit der Flinte, dem Pinsel), collineatio, expressio ad vivum. 3) das Ausmachen, Accordiren, Vergleichen, pactio.
 Пораћати, ам, v. impf. 1) errathen, conjectura assequor. 2) treffen, ferio, ad vivum exprimo. 3) vergleichen, paciscor.
 Пораћатице, амце, v. r. impf. с ким, eins werden, es ausmachen, sich vergleichen, paciscor.
 Пораћач, м. der Errather, conjector. Ако није врач, а он је пораћач.
 Поразити, им, v. pf. mit Füßen treten, conculco.
 Поган, f. der Unflat, stercus.
 Поган, на, но, unrein, pollutus, impurus.
 Поганац, нца, м. поганац га шиную!
 Поганисти, им, v. impf. verunreinigen, polluo.
 Поганистице, имце, v. r. impf. vom Kinde, das sich besudelt, concacare se.
 Погањење, n. das Verunreinigen, pollutio.
 Погасити, им, v. pf. nach einander auslöschen, exstinguo aliud ex alio.
 Погача, f. (ital. fogaccia?) ungesäuertes Weizenbrot, panis non fermentatus.
 Погачица, f. dim. v. погача.
 Погибао, бли, f. der Untergang, die Gefahr des Untergangs, discrimen: не знам која му је погибао?
 Погинути, нем (погину и погибо), v. pf. untergehen, fallen, intereo.
 Поглавар, м. } das Oberhaupt, caput,
 Поглавица, f. } ductor.
 Погладити, им, v. pf. streicheln, demulceo.
 Погласти, ам, vide погледати.
 Поглед, м. 1) der Anblick, conspectus; im Angesichte, in conspectu:
 „На погледу селу Невесињу —
 2) der Blick, aspectus: страшна погледа.
 Погледање, n. das Sehen nach einem,

der kommen soll, *expectatio adventantis aut venturi*.

Погледаши, ам, v. impf. nach einem sehen, der kommen soll, ihn erwarten, *expecto*.

Погледаши, ам, v. pf. einen Blick werfen, *conjicio oculos aliquo*.

Поглауниши, немо, v. pf. nach der Reibe taub werden, *obsurdesco*.

Погнаши, ам, vide похерати.

Погнашисе, амсе, vide похератисе.

Погнушисе, немсе, v. r. pf. sich vorwärts beugen (z. B. der Reiter), *promineo*.

Поговарање, n. das Verlauten lassen, *ostensio (propositi alicujus)*.

Поговараши, ам, v. impf. sich verlauten lassen, *significare verbis propositum*.

Поговор, m. wiederholte Rede, *sermo iteratus*.

Поговорити, им, v. pf. 1) ein wenig reden, *proloquor*. 2) wiederholt sagen, *iterum dico*.

Погодба, f. der Vertrag, *pactio*.

Погодити, им, v. pf. 1) errathen, *conjectura assequor*, *divino*, 2) treffen (im Schusse), *ferio*. 3) treffen (im Gemälde), *ad vivum exprimo*. 4) accordiren, verabreden, bereben, *paciscor*.

Погодитисе, имсе, v. r. pf. sich vergleichen, *accordiren*, eins werden, *paciscor*.

Погонити, им, v. impf. versuchen zu treiben, *coeri agere*.

Погонѣње, n. das Antreiben, der Versuch zu treiben, *excitatio*.

Погорелица, f. изгорелица, пожеглица, m. j. она капа, или чарапа, у коју се прстен сакрије двапут за сонце кад се игра прстена. cf. прстен.

Погорети, рим, v. pf. gänzlich abbrennen, *deslagro*.

Погосподитисе, имсе, v. r. pf. ein Herr werden, *fit dominus*: погосподио се, на не ќе да ради.

Пограбити, им, v. pf. rauben, *rapio*.

Поградити, им, v. pf. 1) ausbessern, repariren, *reparo*, n. n. пркеу, намастир. 2) nach einander machen (z. B. bauen), *facio*, *aedifico aliud ex alio*.

Пограђивање, n. das Repariren, *reparatio*.

Пограђивати, љујем, v. impf. repariren, *reficio*, *reparo*.

Погреб, m. das Begräbniß, das Leichenbegäbniß, *exequiae*.

Погребна, на, no, Leichen-, *funebri*.

Погревање, n. (Рес. и Срем.) vide погријевање.

Погревати, ам, (Рес. и Срем.) vide погријевати.

Погрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide погријати.

Погрѣпши, бем, v. pf. begraben, *sepelio*.

Погрѣшити, им, (Рес. и Срем.) vide погријешити.

Погрешка, f. (Рес. и Срем.) vide погрјешка.

Погријати, јем, v. pf. (Ерц.) aufwärmen, *rescoquo*.

Погријевање, n. (Ерц.) das Aufwärmen, *rescoctio*, *recalfactio*.

Погријевати, ам, v. impf. (Ерц.) aufwärmen, *rescoquo*, *recalfacio*.

Погријешити, им, v. pf. (Ерц.) fehlen, *labi*.

Погрјешка, f. (Ерц.) der Fehler, *lapsus*, *error*.

Погубити, им, v. pf. 1) кога, umbringen, *interficio*. 2) n. n. све новце, nach einander verlieren, *amitto aliud ex alio*.

Погузијаш, m. der Schmarozer, *parasitus*.

Погузијашница, f. die Schmarozerin, *parasita*.

Погулиши, им, v. pf. 1) abnagen, *corrodo*. 2) n. n. погуло сву воду, hineinsaufen, *deglutit*.

Погуритисе, имсе, v. r. pf. sich krümmen (vor Alter), *incurvor*.

Погушити, им, v. pf. nach einander ersticken, *suffocor*.

Под, 1) unter, *sub*: под небом, по-

пода, *sub* да мном. 2) gegen, um die Zeit: под старост, auf die alten Tage; под ноћ, gegen die Nacht hin, *sub noctem*.

Подавање, n. das Ergeben, *deditio*.

Подаватисе, дајемсе, v. r. impf. sich ergeben, *dedo me*.

Подавити, им, v. pf. nach der Reihe erwürgen, *suffoco*, *strangulo*.

Подавити, подавијем, v. pf. unter etwas wickeln, *subvolvo*.

Подавити, имсе, v. r. pf. nach der Reihe ersticken, *suffocor aliud ex alio*.

Подавно, ziemlich lange her, *sic sat pridem*.

Подај му, gib ihm's hin, *porrige*, da ei.

Подапѣши, пнем, v. pf. aufspannen, *intendo*, *tendo*.

Подапињање, n. das Aufspannen, *intensio*.

Подапињати, њем, v. impf. aufspannen, *intendo*, *tendo*.

Подашисе, амсе, v. r. pf. sich ergeben, *desio me*.

Подашљив, ва, во, freigebig, *liberalis*.

Подбадање, n. das Aufmuntern, das Aufheben, *stimulatio*.

Подбадати, ам, v. impf. aufmuntern heben, *stimulo*.

Подбадач, m. der Aufheber, *stimulator*.

Подбацавање, n. das Unterlegen, *subjectio*.

- Подбацивати, пујем, v. impf. unterlegen, unterschieben, subicio.
- Подбациши, им, v. pf. unterlegen, subicio.
- Подбелити, им, (Рес. и Срем.) vide подбијелити.
- Подбијање, n. das Schlagen von unten auf, subtercussio.
- Подбијати, ам, v. impf. von unten weg-schlagen, subtercutio.
- Подбијатице, амсе, v. impf. sich die Füße wund gehen, subtersaucio pedes.
- Подбијелити, им, v. pf. (Ерц.) von unten weiß machen, dealbo a parte inferiori (z. B. in einem Walde einige Bäume abschälen zum Zeichen der Besitznahme, damit kein anderer davon Gebrauch mache, sey's zum Ausrotten oder sonst).
- Подбити, бијем, v. pf. von unten weg-schlagen, decutio in inferiori parte.
- Подбитнице, бијемсе, v. r. pf. sich wundgehen, pedes adtero eundo.
- Подбјел, m. der Huflattich, tussilago farfara Linn.
- Подбести, бодем, v. f. aufsetzen, stimulo.
- Подбичитице, имсе, v. r. pf. den Arm in die Seite (бок) spreizen, manum subdo lateri.
- Подбрадњак, m. ein Band mit Münzen, das an der Kopfbedeckung angehängt wird, und beim Kinn vorbeigeht, monilis genus, ad continendam in capite ornatum.
- Подбријавање, n. das Abscheren (unten weg), subterrasio, subtertonsio.
- Подбријавати, ам, v. impf. unten weg-scheren, subtertondeo.
- Подбријати, ријем, v. pf. unten weg-scheren, subtertondeo.
- Подбунити, им, v. pf. 1) aufwiegeln, concito. 2) (im guten Sinne) aufmuntern, excito.
- Подбунути, нем (у прошаушем времену говорисе и подбуну), v. pf. aufbunzen, subinsor: подбуле му очи.
- Подбунивање, n. das Aufreizen, concitatio, excitatio.
- Подбунивати, пујем, v. impf. aufreizen, concito, excito.
- Подвалак, лка, m. die Unterlage, subiculum, z. B. beim Tische.
- Подвалиши, им, v. pf. unterlegen, (z. B. einen Pfahl unter das Faß), subterjicio.
- Подваљивање, n. das Unterlegen, subterjectio.
- Подваљивати, пујем, v. impf. unterlegen, unterwälzen, subterjicio, subtervolvo.
- Подваљитице, имсе, v. r. pf. sich unterfangen, audeo.
- Подваљање, n. das Unterfangen, ausus.
- Подваљатице, амсе, v. r. impf. sich unterfangen, audeo.
- Подвеза, f. das Strumpf- oder Hosenband, vinculum tibiale, periscelis.
- Подвезати, ежем, v. pf. unterbinden (Strümpfe, Hosen), subligo.
- Подвезивање, n. das Unterbinden, subligatio.
- Подвезивати, зујем, v. impf. unterbinden, subligo.
- Подвезица, f. dim. v. подвеза.
- Подвести, едем, v. pf. unterführen (Pferd zum Reiten), subterduco.
- Подвести, везем, v. pf. unterführen (Wagen, Schiff), subterveho.
- Подвести, везем, v. pf. untersticken, subterpingo acu.
- Подвијање, n. das Unterwickeln, subterplicatio.
- Подвијати, ам, v. impf. unterwinden, subterplico; подвија језиком.
- Подвијивање, n. das Zauschen, jubilatio.
- Подвијивати, кујем, v. impf. auffauschen, jubilo.
- Подвијнути, нем, v. pf. auffauschen, inclamo.
- Подвиши, вијем, vide подавити.
- Подвлачан, чка, m. die Unterschindel (bei den Dachdeckern), scindula supposita duabus aliis.
- Подвлачење, n. das Unterziehen, subtertractio.
- Подвлачити, им, v. impf. unterziehen, subtertraho.
- Подвлачитице, имсе, v. r. impf. sich unter etwas ziehen, subtertrahor.
- Подводан, дна, но, der Ueberschwemmung ausgesetzt, obnoxius inundationi.
- Подводиши, им, v. impf. 1) unterführen, subterduco. 2) kuppeln, lenocinor.
- Подводица, f. die Kupplerin, lena.
- Подвођење, n. das Unterführen, subterductio.
- Подвођење, n. das Unterfahren, subtervectio.
- Подвозити, им, v. impf. unterfahren (mit dem Wagen, Schiff), subterveho.
- Подвољак, лка, m. das untere Kinn, regio sub mento: уватиши за подвољак, beim Kinn nehmen, das Kinn streicheln.
- Подворе, f. pl. она два коца, што се на њима носе навиљци (у Србији кажу сијенско коље).
- Подвргнути, нем, vide подврћи.
- Подврнути, нем, v. pf. z. B. коњ самар, verrücken, perverto, e loco justo moveo.
- Подвртање, n. das Verrücken der Saumlast, perversio sarcinae.

Подвртати, врћем, v. impf. verrücken, perverto.
 Подврћи (говорисе и подвргнути); врнем, vide подметнути 1.
 Подвүћи, учем, v. pf. unterziehen, subtrahere.
 Подгајити, им, v. pf. pflügen, ziehen, aufziehen, educo. cf. одгајити.
 Подговарање, n. das Anstiften, subornatio.
 Подговарати, ам, v. impf. anstiften, suborno.
 Подговорити, им, v. pf. anstiften, suborno.
 Подгорица, f. варош у Ерцеговини.
 Подгоричанин, човек из Подгорице.
 Подгорички, ка, ко, von Подгорица.
 Подгорије, n. Gegend unterm Berge, submontana regio, submontorium.
 Подгрѣвање, n. (Рес. и Срем.) vide подгријевање.
 Подгрѣвати, ам, (Рес. и Срем.) vide подгријевати.
 Подгрејати, грејем, (Рес. и Срем.) vide подгријати.
 Подгризање, n. das Unterbeißen, subtermorsio.
 Подгризати, ам, v. impf. unten abbeißen, subtermordeo.
 Подгријати, ријем, v. pf. (Ерц.) 1) *vide погријати. 2) подгријало сунце, von unten aufscheinen, ab imo illustro (sicut sol occidens juga montium).
 Подгријевање, n. (Ерц.) 1) das Erwärmen, recalcfactio. 2) das Aufscheinen von unten her, illustratio e parte inferiori.
 Подгријевати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) wieder aufwärmen, recalcfacio. 2) von unten aufscheinen, ab imo illustro.
 Подгриести, ризем, v. pf. unten abbeißen, subtermordeo.
 Подгрљача, f. на јарму оно дрво, што стоји воу испод грла.
 Подгрнути, нем, v. pf. untersühren, (ignem) subjicio.
 Подгрњање, n. das Untersühren; subiectio (ignis).
 Подгрнати, грћем, v. impf. untersühren, subjicio (ignem).
 Подгујити, им, vide подбијелити.
 Подгујивање, n. das Entblößen von unten an, subternudatio.
 Подгујивати, љујем, v. impf. von unten entblößen, subternudo (3. B. einen Baum durch Abschälen, oder Abnagen).
 Подјелити, им, (Рес. и Срем.) vide подијелити.
 Подјелитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide подијелитисе.
 Подјрати, рем, vide издирати,

Подјелитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide подијелитисе.
 Поджѣти, ежем, v. pf. unterzünden, subdo flammam, succendo.
 Поджизање, n. das Unterzünden, succensio.
 Поджизати, ижем, v. impf. unterzünden, succenso.
 Поджидати, ам, v. pf. untermauern, substruo murum.
 Поджизвање, n. das Untermauern, substructio.
 Поджизвати, љујем, v. impf. untermauern, substruo.
 Подјелати, ам, v. pf. wild werden, effero.
 Подигнути, нем, vide подићи.
 Подигнутисе, немсе, vide подићисе.
 Подизање, n. das Aufheben (in die Höhe), levatio, sublatio.
 Подизати, ижем, v. impf. in die Höhe heben, tollo, levo.
 Подизатисе, ижемсе, v. r. impf. sich erheben, aufstehen, surgo.
 Подијелити, им, v. pf. (Ерц.) 1) theilen und theilen (unter einander), dividere. 2) vide удијелити.
 Подијелитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich theilen, auseinander gehen, dividi.
 Подијелитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) ein Kind werden, puer fio.
 Подина, f. die Fläche des Heuschobers, dessen Spitze versüttet worden, quasi tabulatum metae foeni.
 Подирање, n. das Wiederhervorziehen einer abgemachten Sache, sollicitatio rei confectae, causae peractae.
 Подирати, рем, v. impf. etwas Ausgemachtes wieder hervorziehen, repetere confectam.
 Подићи (говорисе и подигнути), дигнем, v. pf. heben, levo, tollo.
 Подићисе (говорисе и подигнутисе), дигнемсе, v. r. pf. sich erheben, consurgo.
 Подјела, f. (сп.) оно што се удијели просјаку, das Almosen, elemosyna: „Те он проси шљепачку подјелу —“
 Подлагане, n. 1) das Unterlegen, subiectio. 2) das Untersühren, subjectio, suppositio lignorum igni augendo.
 Подлагати, ажем, v. impf. 1) unterlegen, subjicio. 2) untersühren, subjicio ligna ad augendum ignem.
 Подланица, f. die flache Hand, palma: дебела сланина с подланице, lardum palmare, eine Hand breit.
 Подлећи, лежем (и подлегнем), v. pf. wachen, auf sich nehmen, recubare in terra ne mogu под то подлећи.
 Подлавање, n. (Срем.) vide подљевање.
 Подлавати, ам, (Срем.) vide подљевати.

- Подлизивање, н. das Ablaufen einer Flüssigkeit am Gefäße herunter, desluxus per latus vasis.
- Подлизивати, зује, v. impf. am Gefäße herabfließen, desluo per latus vasis.
- Подлипи, лијем, v. pf. untergießen, subterfundo.
- Подлога, f. die Unterlage, res subjecta, subiculum (з. В. unter der Sohle).
- Подложити, им, v. pf. 1) unterlegen, subjicio. 2) untersuchen, subjicio ligna igni augendo.
- Подложница, f. dim. у. подлога.
- Подлопати, лоче, v. pf. т. j. вода бријег, unterfressen, subterlambo.
- Подљевање, н. (Ерц.) das Untergießen, subterfusio.
- Подљевати, ам, v. impf. (Ерц.) untergießen, subterfundo.
- Подмазати, ажем, v. pf. 1) unterfchmieren, subterlino. 2) bestechen, corrumpo (pecunia, donis).
- Подмазивање, н. 1) das Unterfchmieren, sublitio. 2) das Bestechen, corruptio.
- Подмазивати, зујем, v. impf. 1) unterfchmieren, sublimo. 2) bestechen, corrumpo.
- Подмаћи (говорисе и подмакнути), макнем, v. pf. darunter rücken, subdo.
- Подмеравање, н. (Рес. и Срем.) vide подмјеравање.
- Подмервати, ам, (Рес. и Срем.) vide подмјеравати.
- Подмерити, им, (Рес. и Срем.) vide подмјерити.
- Подмјесити, им, (Рес. и Срем.) vide подмјесити.
- Подмјесити, етем, v. pf. unterrühren, subtermisceo.
- Подметак, тка, m. das Unterlegeholz, quod subicitur.
- Подметање, н. 1) das Unterlegen, subjectio. 2) das Verschneiden (des Pferdes) castratio.
- Подметање, н. das Unterrühren, subtermixtio.
- Подметати, мекем, v. impf. 1) unterlegen, subjectio. 2) коња, das Pferd verschneiden, castro equum.
- Подметати, ам, v. impf. unterrühren (die Suppe mit Mchl), subtermisceo.
- Подмешнути, нем, v. pf. 1) unterlegen, subjicio. 2) коња, verschneiden, castro equum.
- Подмешивање, н. (Рес. и Срем.) vide подмјешивање.
- Подмешивати, шујем, (Рес. и Срем.) vide подмјешивати.
- Подмјесити, им, v. pf. (Ерц.) einsäuern (den Brotteig), fermento.
- Подмиривање, н. das Befriedigen, satisfactio.
- Подмиривати, рујем, v. impf. einen befriedigen, zufrieden stellen, satisfacio.
- Подмирити, им, v. pf. befriedigen, satisfacio.
- Подмиштити, им, v. pf. bestechen, corrumpo pecunia.
- Подмишћивање, н. das Bestechen, corruptio.
- Подмишћивати, кујем, v. impf. bestechen, corrumpo.
- Подмицање, н. das Unterlegen, subjectio.
- Подмицати, ичем, v. impf. darunter rücken, submitto, subjicio.
- Подмјеравање, н. (Ерц.) 1) das Abmessen (wie viel ein Gefäß halte), emensio. 2) das Probieren, ob ein Gefäß das gehörige Maß halte, exploratio mensurae.
- Подмјеравати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) abmessen, emetior. 2) das Maß probieren, explorare mensuram.
- Подмјерити, им, v. pf. (Ерц.) 1) abmessen und abwägen, emetior und expendo. 2) das Maß oder die Wage probieren (prüfen), exploro mensuram aut libram.
- Подмјешивање, н. (Ерц.) das Einsäuern des Brotteigs, fermentatio.
- Подмјешивати, шујем, v. impf. (Ерц.) einsäuern, fermento.
- Подмјукао, кла, ло, heimtückisch, malitiosus, subdolos.
- Поднапитисе, пијемсе (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide понапитисе.
- Подне, н. (indecl.) Mittag, meridies: од подне до мрака; у по подне; око подне.
- Поднјети, несем, (Рес. и Срем.) vide поднјети.
- Поднизати, ижем, v. pf. unterfchnüren, lineam subterduco.
- Поднизивање, н. das Verbrämen mit einer Schnur (von Perlen, Dufaten), adjunctio lineae, limbi.
- Поднизивати, зујем, v. impf. eine (Perlen-, Dufaten-) Schnur unten anbringen, subtexo limbum.
- Поднијети, несем, поднијо (поднијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) unter etwas bringen, praetendo, subterendo. 2) ertragen, tolero. 3) ако ти може поднијети, wenn du es (um diesen Preis) geben kannst, si absque tuo detrimento potes; ако ти вјера може поднијети, wenn es dein Glaube erlaubt (duldet), si per fidem tuam licet.
- Поднипитисе, имсе, v. r. pf. den Kopf auf den Arm stützen, suppono capiti brachium, innitor brachio.
- Подница, f. vide даска:
- „Удовице, у али поднице!“

Подножници, м. pl. под нитима оне двије дашнице, ње жене држе ноге те помичу њима нити кад чу (die Tritte).

Подносити, им, v. impf. 1) unter et- was tragen, praetendo (sub nares). 2) ertragen, fero, tolero. 3) не подноси ми ејера, erlauben, dulden, non fert, non patitur.

Подношење, н. 1) das Tragen unter —, praetensio. 2) das Ertragen, toleratio. 3) das Erlauben, Geschehen lassen, permissio.

Подобан, бна, но, (ст.) darnach aussehend, fähig, tauglich, qui apparet posse:

„Има л' много војске у Турака?

„Је л' подобра да боја убије —

Подобар, бра, ро, so ziemlich gut, sic satis bonus, (und so vor allen Beiwörtern, cf. по).

Подобритисе, имсе, v. r. pf. einem gut werden, benignus fio in aliquem:

„Већ се синко подобрите раји —

Подојити, им, v. pf. die Brust reifen, praeebo matum.

Подопштравање, н. das Zuspißen von unten, acuminatio ab imo.

Подопштравати, ам, v. impf. н. п. ко- ле, unten zuspißen, cacumino ab imo.

Подопштриши, им, v. pf. н. п. колац, von unten zuspißen, praecuo ab imo.

Подраживање, н. 1) das Reizen, irritatio. 2) das Necken, laccessio.

Подраживати, жујем, v. impf. reizen, necken, irritio, laccessio.

Подражити, им, v. pf. reizen, necken, irritio, laccessio.

Подраниши, им, v. pf. durch Pflege aufziehen, educo, (den Baum, das Kind, das Thier).

Подраниши, им, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide пораниши.

Подрањивање, н. das Großziehen, educatio.

Подрањивати, жујем, v. impf. aufziehen, educo.

Подрезаши, режем, v. pf. н. п. кошницу, unterschneiden, subtercideo.

Подрезивање, н. das Unterschneiden, subtercizio.

Подрезивати, зујем, v. impf. unterschneiden, subtercindo.

Подрећи, ечем, vide урећи.

Подригнување, н. das Aufstoßen, Rülpfen, ructatio.

Подригнуватисе, гује ми се, v. r. impf. aufstoßen, rülpfen, ructo.

Подригнути, не ми се, v. r. pf. es stoß mir auf, ich rülps, ructo.

Подријешло, н. (Ерц.) der Zuname, Familienname, cognomen.

Подриње, н. das Land längs der Drina, regio circumdrinana, ambidrinana:

„Да би посла'о Чупића Стојана,

„Чупић чува Мачеу и Подриње —

Подробац, пца, м. das Eingebrochte, intrita: оставио подробац у чанку.

Подробити, им, v. pf. einbrochen, intrero. cf. удробити.

Подруг, м. anderthalb Mann groß, sesquihomo (tam magnus, ut sesquialterum aequet); so auch подруг ока, подруг стопина и т. д.

Подруговић, м. der Sohn eines подруг, filius sesquiviri.

Подрум, м. 1) das Erdgeschos, tabulatum infimum, (q. d. по друму? franz. rez de chaussée). 2) der Keller, cella.

Подрумски, ка, ко, Keller-, cellarius.

Подручје, н. Land und Leute, worüber man zu befehlen hat, quod sub potestate est: у његову подручју; „За свега подручја твога“ (кад напијају коме у здравље).

Подсад, м. die Brut, progenies, (meist als Scheltwort: пасји подсаде).

Подседница, f. die Decke unter dem Sattel, die Schabrack, stragulum, stratum.

Подсећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide подсећи.

Подсецање, н. (Рес. и Срем.) vide подсецање.

Подсецати, ам, (Рес. и Срем.) vide подсецати.

Подсијецање, н. (Ерц.) das Unterhauen, succisio.

Подсијецати, ам, v. impf. (Ерц.) unterhauen, succido.

Подсириши, им, v. pf. т. ј. млијeko, laben, coquo (lac).

Подсећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) unten abhauen, succido.

Подсмје, м. (Рес.) vide подсмје.

Подсмјевање, н. (Рес. и Срем.) vide подсмјевање.

Подсмјеваши, амсе, (Рес. и Срем.) vide подсмјеваши.

Подсмјеј, м. (Срем.) das Lachen über

Подсмје, м. (Ерц.) etwas, risus, derisio.

Подсмјевање, н. das Auslachen, derisio.

Подсмјеваши, амсе, v. r. impf. (Ерц.) коме, чему, einen auslachen, worüber lachen, derideo, rideo.

Подувавање, н. das Greifen von unten, apprehensio e parte inferiori.

Подувавати, ам, v. impf. von unten angreifen, prehendo a parte inferiori.

Подувати, ам, v. pf. ein wenig blasen, sufflo.

Подуватиши, им, v. pf. von unten anfassen, subterprehendo.

Подувахање, н. das Anfassen von unten, subterprehensio. vide подувахање.

Подувахаши, ам, v. impf. von unten anfassen, subterprehensio.

Подувирање, н. das Herauffstoßen, sublevatio.

Подувирати, рем, v. impf. von unten herauf stoßen, sublevo.

Подуврѣти, рем, подуврѣо, (Рес. и Срем.) vide подувријети.

Подувријети, рем, подуврѣо, v. pf. (Ерц.) von unten herauf stoßen, sublevo.

Подударање, н. das Uebereinstimmen, consensus.

Подударатице, амсе, v. r. impf. } über-

Подударитице, имсе, v. r. pf. } kommen, convenit mihi cum aliquo de re: не може буд да нам се подудари.

Подужнице, f. pl. kleine Schulden, pecuniola debita.

Подунавац, вца, м. einer von подунавље, circumistranus.

Подунавка, f. eine von подунавље, circumdanubiana.

Подунављанин, м. vide подунавац.

Подунавље, н. das Land längs der Donau, regio circumistrana.

Подунавски, ка, ко, 1) von подунавље, circumistranus. 2) adv. nach Art der подунавци, more circumdanubianorum.

Подупирање, н. das Unterstützen, sustentura, sustentio.

Подупирати, рем, v. impf. unterstützen, sustentio.

Подупирач, м. 1) der unterstützt, sustentor. 2) vide подупорањ.

Подуплата, f. vide подплата.

Подуплатити, им, vide подплатити 1.

Подупорањ, рѣа, м. die Stütze, sustentum.

Подупрѣти, рем, подупрѣо, (Рес. и Срем.) vide подупријети.

Подупрѣтице, ремсе, подупрѣоце (Рес. и Срем.) vide подупријетисе.

Подупријети, рем, подупрѣо, v. pf. (Ерц.) unterstützen, sustentio.

Подупријетисе, ремсе, подупрѣоце, v. r. pf. (Ерц.) sich stützen, innitor.

Подушје, н. Gabe um der Seele willen, quod datur pro animae salute:

„Додоше ми Шарца од подушја —

Пожаћитисе, имсе, v. r. pf. ein Student werden, sio discipulus, scholasticus.

Пожалити, им, v. pf. bedauern, sich leid fern lassen, poenitet me.

Пожар, м. der Waldbrand, flagrantia, ardor silvae sponte aut forte fortuna incensae.

Пожаревац, вца, м. Stadt in Serbien, am rechten Ufer der Morawa (verhunst: das berühmte Passarowitz).

Пожаревачки, ка, ко, Passarowitzer.

Пожаревчанин, м. човек из Пожареваца.

Пожарити, им, vide запожарити.

Пожера, f. 1) Stadt in Serbien. 2) in Slavonien.

Пожеганица, f. vide погорелица.

Пожелети, лим, v. pf. (Рес.) } begehren,

Пожелити, им, v. pf. (Срем.) } sich seh-

Пожелети, лим, v. pf. (Ерц.) } nen nach

etwas, concupisco.

Пожети, жањем, v. pf. abschneiden (Ge-

treide), demeto.

Пожѣти, ежем, v. pf. 1) verbrennen,

in Brand stecken, incendo. 2) пожегла

ме риба, hat mir Durst verursacht,

sitim movit.

Пожешки, ка, ко, von Пожега.

Пожешкиња, f. м. j. шљива, die gewöhn-

liche Zwetschke, woraus der Zwetschkens-

Branntwein gebrannt wird, pru-

num vulgare.

Поживети, вим, v. pf. (Рес.) } (in Ru-

Поживити, вим, v. pf. Срем.) } he und

Поживѣти, вим, v. pf. (Ерц.) } Frieden)

verleben, transigo (leniter) aevum.

Пожљети, ем, vide пожети.

Пожун, м. Presburg, Posonium. По-

жунцац (ица), човек из Пожуна. По-

жункиња, жена из Пожуна. Пожун-

ски, ка, ко, von Пожун.

Позабити, бијем, v. pf.

А. По што је цио? —

Б. Позабити и цио (ein obscöner Spaß

von einem, der den Preis einer gekauf-

ten Sache nicht sagen will).

Позаборацити, им, v. pf. ein wenig ver-

gessen, paululum obliviscor.

Позаборацати, ам, v. pf. nach einan-

den vergessen, obliviscor aliud ex alio.

Позаимање, н. vide узимање.

Позаимати, ам (и позаимљем), vide

узимаати.

Позајарити, им, v. pf. „Оди снашо

да позајаримо: тириписка, памук

зеза, свака трга мора," läßt die

Anekdote den zinzarifischen Hausfren

zweideutig rufen, statt etwa: оди сна-

шо да пазаримо: тириплика, па-

мука (зелена?) и свакога трга.

Позајмити, им, vide узаймити.

Позан, зна, но, spät, tardus, serus:

Позна бѣца, готове сироме.

Позбацати, ам, v. pf. nach der Reihe

hinabwerfen, dejicio aliud ex alio.

Позвати, зовем, v. pf. rufen, einladen,

voco.

Позвекивање, н. das Erflingen, soni-

tus, tinnitus.

Позвеківати, кујем, v. impf. erklin-
gen, persono:

„Позвекују шоке на Биласу —

Поздер, m. die Stachelsplittern, festu-
culae lini.

Поздѣрка, f. eine Stachelsplitter, festu-
cula lini.

Поздрав, m. der Gruß, salus, salutatio.

Поздравити, им, v. pf. grüßen, begrü-
ßen, saluto.

Поздрављање, n. das Grüßen, salu-
tatio.

Поздрављати, ам, v. impf. begrüßen,
salutare.

Поздравље, n. vide поздрав.

Позелѣнети, ним, v. pf. (Рес.) } grün

Позелѣнити, им, v. pf. (Срем.) } wer-

Позелѣнети, ним, v. pf. (Ерц.) } den,
viresco.

Позѣпсти, бу, v. pf. и. п. шљиве,
ораси, nach der Reife erfrieren, ge-
lu perire.

Позивање, n. das Einladen, invitatio,
vocatio ad coenam.

Позивати, ам (и позивљем), v. impf.
einladen, voco ad coenam.

Позлата, f. die Vergoldung, inauratio.

Позлатити, им, v. pf. vergolden, in-
auro, deauro.

Позлаћивање, n. das Vergolden, in-
auratio.

Позлаћивати, кујем, v. impf. vergol-
den, inauro.

Познавање, n. das Kennen, cognitio.

Познавати, најем, v. impf. kennen,
novi.

Познан, m. Mannsname, nomen viri.

Познана, f. Frauennamen, nomen femi-
nae.

Познањак, m. der Bekannte, notus, fa-
miliaris.

Познањица, f. die Bekannte, nota, fe-
mina familiaris.

Познањство, n. die Bekanntschaft, fa-
miliaritas, usus.

Познати, ам, v. pf. kennen, nosse.

Познатисе, амсе, v. pf. einander ken-
nen, familiares sumus.

Позно, spät, sero, tarde.

Позобати, бљем, v. pf. (Körner), auf-
essen, comedo: позобале мице гро-
ђе, кокоши жипо, коњи зоб;

„Сви су коњи зопцу позобали,

„А мој доро нлје ни пакнуо —

Понгравање, n. das Aufstehen, Hüpfen
vor Freude, exultatio.

Понгравати, ам, v. impf. hüpfen, auf-
stehen, exulto, gestio.

Понграпати, ам, v. pf. ein wenig tanzen,
exulto paululum.

Понграпатисе, амсе, v. r. pf. ein wenig
spielen, ludo paululum.

Поискати, ништем, (у Сријему) vi-
de побискати.

Поискашисе, ништемсе, (у Сријему)
vide побискашисе.

Поишети, ним, v. pf. (Рес.) } eilen,

Поилишти, им, v. pf. (Срем.) } sich in

Поикети, ним, v. pf. (Ерц.) } Eile se-
hen, propere.

Појаати, јашем, v. pf. коње, aufsitzen
(aufs Pferd), conscendero equos:

„Кад појашу вране коње,

„А припашу бришке сабље —

Појавити, им, v. pf. nachlocken, anfüh-
ren (die Herde), ducio gregem, praeco
gregi:

„Мајка Мару иза горе звала:

„Ајде Маро, и појави стадо —

Појавитисе, имсе, v. r. pf. sich offen-
baren, sich zeigen, appareo: појави-
ла се куга.

Појамчити, им, v. pf. nach der Reihe
zur Bürgschaft auffordern, facio esse
sponsorem alium ex alio.

Појање, n. das Singen (in der Kirche),
cantus (in ecclesia).

Појас, m. der Gürtel, cingulum, zona.

Појасаст, та, то, Gürtel-, gestreift,
lineam albam habens.

Појасина, f. augm. } v. појас.

Појасић, m. dim. }

Појасица, f. појасаста коза, eine ge-
streifte Ziege, capella zonata.

Појата, f. (по Ерц.) 1) der Stall, stabu-
lum. 2) die Kammer, conclave:

„Да од њега бијел двор мирнише,

„И појата ће Омербер спава —

Појати, појем, v. impf 1) singen (in
der Kirche), canto (in ecclesia). 2) vide
пјевати, али се врло ријетко чује,
и по само у пјесмама, н. п.

„Од погаче дуне плаче,

„А од проје дуне поје —

Појати, јашем, vide појаати.

Појац, појца, m. der treffliche Sänger
(in der Kirche), cantor egregius.

Појѣбати, бем, v. pf. confuturare unam
ex alia.

Појѣбљив, ва, во, (obscoena vox) quae
amat futui.

Појевљинити, ни, v. pf. wohlfeil wer-
den, viliori pretio vendi.

Појездити, им, v. pf. (сп.) aufsitzen,
daherreiten, equos conscendisse:

„Појездити пљада сватова —

Појѣње, n. das Tränken, praebitio potus.

Појѣпсти, јебем, vide појѣбати.

Појѣсти, једем, v. pf. 1) vide изјѣс-
ти. 2) ein wenig essen, paululum man-
duco.

Појѣфтинити, им, vide појевљинити.

Појити, им, v. impf. trānten, praebere
potum.

Појурити, им, v. pf. in die Flucht treiben, *fugo*, in *fugam ago*.
 Појутарје, n. први дан по крсном имену (други дан крсног имена), der zweite Tag des krsno име, dies secundus festus sancto familiari.
 Показати, ажем, v. pf. zeigen, *monstro*, *ostendo*.
 Показатице, кажемсе, v. r. pf. sich blicken lassen, sich zeigen, *ostendere se*.
 Показивање, n. das Zeigen, *ostensio*.
 Показивати, зујем, v. impf. zeigen, *ostenso*.
 Покајати, јем, v. pf. кога, или што, einen rächen, *ulcisci aliquem aut aliquid*.
 Покајатице, јемсе, v. r. pf. Buße thun, bereuen, *poenitentiam ago*.
 Покалдрмити, им, v. pf. pflastern, *sterno (viam)*.
 Покапати, пљем, v. pf. 1) anträufeln, beträufeln, *stillatim conspergo*. 2) beträufelt werden, *conspergi stillatim*: покапала алина крви.
 Покарати, ам, v. pf. 1) ein wenig ausschelten, (ausgreinen), *objurgare aliquantulum*. 2) покарао га Бог, Gott hat ihn gestraft, *reprehendit illum deus*.
 Покаратице, амсе, v. r. pf. sich ausschelten, sich zertragen, *jurgio invicem se excipere*.
 Покасати, ам, v. pf. ein wenig traben, *tolutim coepi incedere*.
 Покаскивање, n. das Antrappen, *incessus equi*.
 Покаскивати, кујем, v. impf. anfangen zu trappen, *incipio incedere (de equo)*.
 Покеарити, им, v. pf. verderben, beschädigen, *corrumpo*, *depravo*.
 Покеасити, им, v. pf. benezen, humectio.
 Покивање, n. das Beklopfen (z. B. Dengeln der Senfe), *pulsatio*.
 Покивати, ам, v. impf. н. п. косу, m. j. опкивати, beklopfen, *pulso (compungo)*.
 Покидати, ам, v. pf. 1) zerreißen, *disrumpo*. 2) herabreißen, *detraho*. 3) кошару, ausmisten, *expurgo (ejecto stercore)*.
 Покидатице, дамсе, v. r. pf. од смија, vor Lachen bersten, *rumperur risu*.
 Покилавити, им, v. pf. nach der Reihe einen Bruch (Leibschaden) verursachen, *hernias concilio*.
 Покилавитице, имсе, v. r. pf. nach der Reihe Brüche bekommen, *hernias sibi conciliare*.

Покипети, пи, v. pf. (Рес.) } überlaufen
 Покипити, пи, v. pf. (Срем.) } fen, re-
 Покипљети, пи, v. pf. (Ерц.) } dundo
 (лонац инд млијеко)
 Покиснути, нем, покисао (и покиснуо), v. pf. beregnet werden, *pluvia humector*.
 Покладе, f. pl. н. п. Бијеле, Месне, Божишње, Петрове, Госпођине, Аранђелове и т. д. der Tag vor der Faste (die Fastnacht?), *bacchanalia?*
 Покладовање, n. das poklade-halten, *actio bacchanalium*.
 Покладовати, дујем, v. impf. und pf. Fastnacht halten, *agere bacchanalia*.
 Поклањање, n. 1) das Verbeugen, *inclinatio*. 2) das Schenken, *donatio*.
 Поклањати, ам, v. impf. коме што, schenken, *dono*.
 Поклањатице, амсе, v. r. impf. sich verbeugen, verneigen, *inclinari*.
 Поклапање, n. das Zudecken, *opertus*, *opertura*.
 Поклапати, ам, v. impf. zudecken, *operto*.
 Поклапти, кољем, v. pf. zusammen-schlagen, *maeto unum ex alio*.
 Поклаптице, кољемсе, v. r. pf. raufen, *rixor*.
 Поклекнути, нем, v. pf. Niederknien, in genua procumbo,
 Поклепати, пљем, v. pf. н. п. сјекиру, мошнику, glühend machen und schwärzen, *candefactum asuo*.
 Поклецивање, n. das Niederknien, *prolapsio in genua*.
 Поклецивати, цујем, v. impf. niederknien, *procumbo in genua*.
 Поклизнути, нем, v. pf. } ausglei-
 Поклизнутице, немсе, v. r. pf } ten, labi
 (loco lubrico).
 Покликнути (говорисе и поклићи), нест, v. pf. ausrufen, freisprechen, *exclamo*.
 Поклои, m. 1) das Geschenk, *donum*, Поклоу се у очи не гледа (поклоњеној се кобили у зубе не гледа). 2) die Verbeugung, *inclinatio*: вала брата, поклои имамо; поздрав и поклои; поклои до црне земље; „Обрице, поклоице,
 „Поклои домаћину —
 Поклоиити, им, v. pf. schenken, *dono*.
 Поклоиитице, имсе, v. r. pf. sich verbeugen, verneigen, *inclinar*.
 Поклоњање, n. vide поклањање.
 Поклоњати, ам, vide поклањати.
 Поклоњатице, амсе, vide поклања-
 тице.
 Поклопац, пца, m. vide заклопац.
 Поклопити, им, v. pf. zudecken, *operto*.
 Поклопитице, имсе, v. r. pf. sich hinducken, *conquinisco remitto membra*.

Поклопиница, f. (ст.) der Deckel, operculum:
 „Од копља ти градни носила,
 „А од шпине гробу поклопинице —
Покљиница, adv. wie es in Büchern ist (d. i. altslawisch), lingua librorum (ecclesiasticorum).
Поклопати, кујем, v. pf. 1) beßlopfen, pulso, compungo. 2) nach einander schmeiden, cudo aliud ex alio.
Поклој, m. die Ruhe, requies. Бог да му душа покој да!
Поклојни, на, но, der verstorbene, selig, defunctus.
Покондиришице, имсе, v. r. pf. Befehl werden, ho posculum, in dem Spruchworte: Кад се шиква покондири, wenn der Geringe ein Herr wird —
Поконати, ам, v. pf. 1) nach der Reihe begraben, composui omnes. 2) nach der Reihe ausgraben, exsodio unum ex alio: н. п. покопао сву репу, ропкву. 3) ein wenig graben, paululum sodio.
Поконица, f. das zweite Graben des Weinbergs, fossio vineae secunda.
Покор, m. 1) der Tadel, gerechte Vorwürfe, opprobrium:
 „Од Бога је велика гријота,
 „А од људи покор и срамота —
 2) ein Mensch, der zum Vorwurfe gereicht, opprobrium: мучи покор један!
Покоравање, n. das Unterwerfen, Unterthänig machen, subjectio.
Покоравати, ам, v. impf. zu Paaren treiben, unterwerfen, sub potestatem redigo.
Покоран, рна, но, gehorsam, obediens. Покорну главу сабља не сијече (so hört man es, mit dem Accus.).
Покоризмић, m. (von quaresima?) оно вријеме између васкрсенија и Бурђева дне: колико има ове године покоризмића? кад Бурђев дан буде у очи васкрсенија, онда покоризмића нема ни мало.
Покориши, им, v. pf. unterwerfen, sub potestatem redigo.
Покорност, f. die Unterwürfigkeit, der Gehorsam, obedientia.
Покосити, им, v. pf. abmähen, demeto.
Покрађа, f. der Diebstahl, furtum.
Покрај, neben, längs, juxta: прође покрај мене; покрај воде и т. д.
Покрајац, ајца, m. Mannsname, nomen viri.
Покрајина, f. (ст.) vide крајна:
 „Чадор пење Краљевићу Марко
 „На Арапској љутој покрајини —
Покрасти, радем, v. pf. 1) nach der Reihe stehlen, furor aliud ex alio. 2) bestehlen, alicui furor.

Покраћак, шка, ко, ziemlich kurz, breviusculus.
Покраћити, им, v. pf. kürzer machen, verkürzen, abkürzen, decurto.
Покраћивање, n. das Abkürzen, decurtatio.
Покраћивати, кујем, v. impf. abkürzen, decurto, brevius reddo.
Покренути, нем, v. pf. rücken, moveo.
Покретање, n. das Betragen, commotio.
Покретасти, рекем, v. impf. bewegen, commoveo.
Покривање, n. das Bedecken, contectio.
Покривати, ам, v. impf. bedecken, contego.
Покриватице, амсе, v. r. impf. sich bedecken, contego caput.
Покривач, m. die Decke, Bettdecke, stragulum.
Покривача, f. пољава, што се покрива њоме, eine Kofendecke, stragulum rusticus.
Покријак, шка, m. (у Јадру) ein Fest um den Спасов дан, das aber, nur dem Volke bekannt, nicht im Kalender steht, dies festus circa ascensionem domini.
Покрипи, ријем, v. pf. bedecken, contego.
Покрипице, ријемсе, v. r. pf. sich bedecken, contego caput.
Покров, m. die Leichendecke, das Leichentuch, pannus funebris.
Покровац (покровац), вца, m. eine (roßhäutene) Pferdedecke, stragulum ad opertiendum equum.
Покровчина, augm. v. покровац.
Покровчић, m. dim. v. покровац.
Покројити, им, v. pf. (Kleider) zuschneiden und machen, conficio vestem.
Покројити, им, v. pf. besprengen, conspergo, aspergo.
Покриши, им, v. pf. flicken, reparo, resarcio.
Покришице, имсе, v. r. pf. sich zusammenflicken, resarciri.
Покрстити, им, v. pf. zum Christen machen, Christianum reddo.
Покрститице, имсе, v. r. pf. ein Christ werden, ho christianus.
Покршати, им, v. pf. zusammenbrechen, confringo.
Покршенић, m. vide покршенићак.
Покршеница, f. eine, die sich taufen lassen, proselyta Christiana.
Покршенићак, m. der sich hat taufen lassen, proselytus Christianus.
Покудити, им, v. pf. tadeln, vitupero.
Покљинице, имсе, v. r. pf. den Kopf

hängen lassen, demitto caput, auriculas.

Покупити, им, v. pf. auffammeln, colligo, lego.

Покупити се, имсе, v. r. pf. sich zusammenziehen, contrahi.

Покупивати, пујем, v. pf. auffaufen, coesto.

Покупац, рца, m. „Оди снашо сједи на покурца мога“ (мјесто на покривац), cf. позајарити.

Покурјачити, им, v. pf. zum Wolfe machen, facto esse lupum.

Покурјачити се, имсе, v. r. pf. zum Wolfe werden, fito lupus.

Покуче, n. das Hausgeräth, supellex.

Покучавање, n. das Anschlagen, Pulsiren, pulsatio.

Покучавати, ам, v. impf. anschlagen, florfen, pulsare.

Покучати, ам, v. pf. 1) обрuche, die Reife ein wenig fester anschlagen, pulsando firmo. 2) ein wenig florfen, paulo paululum.

Покучивање, n. dim. v. покучавање.

Покучивати, кујем, dim. v. покучавати.

Пола, f. die Hälfte, dimidium: пола мени, пола теби, halb mir, halb dir.

Пола, f. hyp. v. Полексија.

Полагано, jachte, leniter, paulatim.

Полагање, n. 1) das Vorlegen (des Futters), praebitio (pabuli). 2) das Legen, positio. 3) das Speisen mit einem einzigen Löffel, usus communis unius tantum cochlearis ad manducandum. 4) das Ablegen, Absenken, propagatio.

Полагати, лажем, v. impf. 1) niederlegen, ponere in terra. 2) dem Viehe Futter vorlegen, praeeo pabulum. 3) лозу у винограду, einen Zweig ablegen, absenken, propago.

Полагати, ажем, v. pf. 1) ein wenig lügen, mentior paululum. 2) nachlügen, mentior post (secundum) aliquem.

Полагати се, лажемсе, v. r. impf. mit einem Löffel essen, uno tantum cochleari manducant alius post alium.

Полагивање, n. das Nachlügen, mendacium post (secundum) alium.

Полагивати, гујем, v. impf. nachlügen, juvo mentientem: један лаже, други полагује.

Полажа, f. u. m. (im plur. nur f.) der Nachzügler, adjutor mendacis: са-стала се лажа и полажа.

Полажај, m. Weihnachtsbesuch, salutatio die natali Christi.

Полажајник, m. der erste Besucher zu Weihnachten, qui primus ad aliquem invisit die natali Christi. Полажајни-

ка обично избирају (запшто неки га-тају да с њега могу бити срећни, или несрећни, оне цијеле године) и зовну (прије Божића на неколика дана), или држе једнога сваке године. Полажајник понесе у рукавици жиша, па кад назове с врата ристос се роди, онда посне из руке жишом по кући (а из куће ко посне њега, и одговори му: в а и с-пину роди); па онда скреше бадњаке, m. j. узме ваптраљ, па удара њиме у бадњаке ће горе (да скачу варнице) говорећи: оволико говеда, оволико коња, оволико коза, оволико оваца, оволико крмака, оволико кошница, оволико среће и напретка и m. d. потом разгре-не пенео крај огњишта и меш-не онђе неколике царе, или у крупно какав новац (како који може) ће-који донесе и повјесмо те превје-си преко врата. Кад га посаде те сједе, онда га жене огрну губером или пољавом: да им се вапа дебео скоруп. Пошто му даду те залож-и што и најесе ракије, онда опште својој кући, па дође опет послаје ручка, те га часне и поје до мрака; доста пута га опоје те се и побљује (и кажу да је то добро). Кад већ пође кући, онда га дарују, m. j. даду му мараму, или чаране, или назунице, и колач.

Полажајников, ва, во, des полажај-ник, primi salutatoris.

Полажење, n. 1) das Besuchen, visitatio, salutatio domestica. 2) das Abreisen, profectio.

Полазак, ска, m. die Abreise, profectio.

Полазити, им, v. impf. 1) abreisen, proficiscor. 2) кога, besuchen, inviso (повајнице на божић).

Полазити се, имсе, v. r. impf. с ким, einander besuchen, salutari invicem.

Полазити, m. vide полажајник.

Полазитилов, ва, во, des полазник, salutatoris.

Полако, vide полагано.

Полакомиши се, имсе, v. r. pf. на-штно, heftige Begierde nach etwas bekommen, habgütig werden, concupisco (besonders nach Geld).

Полегати, ежем, (Рес. и Срем.) vi-de полигати.

Поледити се, исе, v. r. pf. glatteisen (eifig werden), glacior, fit glacies lu-brica.

Поледица, f. das Glatteis, glacies lu-brica.

Полехина, f. das Rückenstück (vom Klei-

de, Thierbalge, im Gegensatz des Bauchstücks), pars dorsalis.

Полѣжака, f. Kukuruzbrod, das zu lange im Backofen gelegen, panis e zeo nimis diu coctus.

Полѣжати, жим, v. pf. ein wenig liegen, paululum cubo.

Полѣксија, f. Frauenname, nomen feminae.

Полѣспање, n. (Рес. и Срем.) vide по-лиспање.

Полѣшар, m. } flücker (flüger) Vo-

Полѣшарац, рѣа, m. } gel, avis ad volandum firmata, pennata.

Полѣстати, ежем, (Рес. и Срем.) vide по-лиспање.

Полѣшети, ним, v. pf. (Рес.) } лие-

Полѣшети, ним, v. pf. (Срем.) } ден,

Полѣшети, летим, v. pf. (Ерц.) } volo.

Полѣћи, лежем (и полегнем), v. pf. sich legen, sterni, inclinari.

„Шеница му по долу полегла —

Полѣшкѣвање, n. das öftmalige Niederlegen, intercubatio.

Полѣшкѣвати, кујем, v. impf. sich öft niederlegen, intercumbere.

Полѣвање, n. (Срем.) vide пољевање.

Полѣвати, ам, (Срем.) vide пољевати.

Полѣзати, ижем, v. pf. 1) ein wenig lecken, aliquantum lambere. 2) ganz ab lecken, delambere.

Полѣзгати, ежемо, v. pf. (Ерц.) nach der Reize sich legen, cubitum eo alius ex alio.

Полѣзлеј, m. (πολυελας) der Kronleuchter, lychnuchus, polyelaem.

Полѣспанье, n. (Ерц.) das Fliegen, volatio, volatus.

Полѣспати, ежем, v. impf. (Ерц.) fliegen, volito.

Полѣспати, ишемо, v. pf. nach einander umkommen (von Thieren), intereo unus ex alio.

Полѣспати, ам, v. pf. dünnbescheißen, concasare tenui stercore.

Полѣпати, лијем, v. pf. begießen, perfundo.

Полѣк, m. ein Maß (ein halbes Seidel haltend), hemina.

Полѣца, f. die Wandleiste, taenia (in pariete).

Полѣца, f. 1) dim. v. пола. 2) der Wechselbrief, der Wechsel, syngrapha.

Полѣчица, f. 1) dim. v. полѣца. 2) das Haspelbretchen, Weisbretchen, asserculus rhombi.

Полѣван, вна, по, halb abgetragen, attritus.

„Ни издвори коња ни оружја,

„Ни доламе нове ни полове —

Половаче, еша, n. ein Faß von einem halben Eimer (половину акова), caldus dimidiae amphorae.

Половина, f. die Hälfte, dimidium, vide пола.

Половини, ним, v. impf. 1) von пола, halbiren, in zwey theilen, dimidiare. 2) von ловим, zusammen fangen (auf der Jagd), ad unum omnes capio.

Половьѣње, n. das Halbiren, dimidiatio.

Половница, f. die Halbfrucht (Weizen mit Roggen gemengt, krainisch сѣржица), triticum mixtum secali.

Полог, m. jaje, што се оставља на гнијезду, да би кокош опет снјела онђе, das unterlegte Ey, damit die Henne dort lege, ovum subjectum gallinae positurae.

Положар, m. der Dieb der unterlegten Eyer, ovorum suppositorum fur.

Положара, f. die Diebin (z. B. Hündin) unterlegter Eyer, (canis) quae furatur ova supposita.

Положити, ним, v. pf. 1) niederlegen, pono humi. 2) Futter vorlegen, praebere pabulum. 3) лозу, einen Zweig ablegen, prorago.

Положитице, имсе, v. r. pf. sich legen, inclinari.

Положница, f. der Ableger (von der Rebe), prorago.

Полокати, очем, v. pf. ausschürfen, absorbere (wie der Hund, die Kase).

Поломити, ним, v. pf. zerbrechen, sterno, confringo: поломио вјетар шуму; поломили коња и м. д.

Полошкѣ, liegend, ut jaceat.

Полуга, f. die Stange (von Holz oder Metall), palanga, vectis.

Полугрошница, f. Münze, von einem halben Pfister (grosh), monetae genus.

Полудети, дим, v. pf. (Рес.) nährisch,

Полудити, ним, v. pf. (Срем.) wahrsein.

Полужети, дим, v. pf. (Ерц.) nig werden, mente capi.

Полужити, ним, v. pf. n. п. кошуље, пређу, laugen, lixivio lavo.

Полужитице, имсе, v. r. pf. flaster vor sich hinsehen, схиђровати sum.

Полуока, f. ein Maß (eine halbe oka haltend), mensura dimidiae okae.

Полупати, ам, v. pf. 1) zerschlagen, confundo, confringo. 2) ein wenig schlagen, pulso paululum.

Полупатице, амсе, v. r. pf. полупали се Србљи с Турцима, haben sich geprügelt (im Gefechte), pulsarunt se invicem (in pugna).

Полупан, m. der nur halb einem Volksstamm angehört (weil Vater oder Mutter nicht davon ist), ein Mulatte, patre aut matre barbara natus.

Полѣк, m. 1) Feldwächter, custos agrorum. 2) eine Art Krankheit, morbi genus. 3) der Pole, Polonus.

Пољана, f. die Ebene, planities.

Пољаница, dim. v. пољана.

Пољанице, f. pl. Ort in der Crna rijeka.

Пољачина, f. vide пољак 2.

Поље, n. 1) das Feld, campus. 2) на поље! hinaus, foras; на пољу, draußen, foris; с поља, von draußen, foris. 3) ћера ме на поље, hinaus (um die Nothdurft zu verrichten); so auch mitten im Walde oder Felde, отишао на поље.

Пољевање, n. (Ерц.) das Begießen, perfusio.

Пољевати, ам, v. impf. (Ерц.) begießen, beschütten, perfundo.

Пољевачина, f. они новци, што дају сватови млади, кад им пољева те се умивају. cf. женидба.

Пољице, n. dim. v. поље.

Пољкиња, f. die Polin, Polona.

Пољска, f. Polen, Polonia.

Пољскѝ, ка, ко, n. n. рад, миш, Feld-, campestris, rusticus.

Пољскѝ, ка, ко, 1) polnisch, polonicus. 2) adv. polnisch, polonice.

Пољубац, пѝа, m. der Kuß, osculum.

Пољубити, им, v. pf. einmal küssen, osculor.

Пољубитице, имсе, v. r. pf. sich küssen, exoculari se invicem.

Помѡрајне (мјесто помажите!)! ruft man, wenn große Noth ist, z. B. Räuber, Feuer, Ueberschwemmung, vox implorantis auxilium.

Помѡрања, f. das Rufen um Hülfe, auxilii imploratio: споји га помѡрања.

Помѡрање, n. 1) das Helfen, adjumentum. 2) das Rufen um Hülfe, das Hülfs-geschrei, auxilii imploratio.

Помѡрати, мажем, v. impf. 1) helfen, auxilium fero. 2) um Hülfe rufen (помагајте рufen), auxilium imploro.

Помѡрач, m. der Gehülfe, Helfer, adjutor.

Помѡзати, мажем, v. pf. salben, ungo.

Помѡзивање, n. das Salben, unctio.

Помѡзивати, зујем, v. impf. salben, ungo.

Помѡјка, f. die Wahlmutter, quae matris loco habetur. cf. побраћим.

Помѡкнути, нем, vide помѡћи.

Помѡло, ајмѡлиг, einzeln, stückweise, paulatim.

Помѡма, f. die Wut, furia, furor:

„Синоћ аго из Новѡга дође,

„Како дође помѡма га нађе:

„Вјерној љуби јаде задаваше:

„Љубо моја, жениху се на те. —

„Жен'се аго и мени је драго,

„Послаху ми сина у ђеверство.

Помѡман, мѡа, но, toll, wütend, furiosus.

Помѡмѡити, им, v. pf. 1) wütend, toll machen, in furem ago, furiosum reddo. 2) nachsetzen, allicio ad sequendum.

Помѡмѡитице, имсе, v. r. pf. toll, wütend werden, cooperi furere.

Помѡмѡивање, n. das Tollwerden, furiae.

Помѡмѡивати, љујем, v. impf. toll machen, in furem ago.

Помѡмѡиватице, љујемсе, v. r. impf. toll werden, in furem agor.

Помѡмѡкати, амо, v. pf. vide помѡписати.

Помѡћи (говорисе и помѡкнути), помѡмнем, v. pf. rücken, moveo.

Помѡцѡрити, им, v. pf. zum Unger machen, facio esse Ungarum.

Помѡцѡритице, имсе, v. r. pf. ein Unger werden, fio Ungarus.

Помѡљавити, им, v. pf. zeräuen, mandere: кашто кад оће ђеца да забране једно другом говорити, онда једно рече: „Пун кош жаба, пун кош црен, пун кош гуја (и ш. д.): ко се јави, све да помѡљави,“ па већ онда не смије ниједно проговорити.

Помѡнути, нем, v. pf. коме што, vor einem etwas erwähnen, mentionem facio.

Помѡрити, им, (Рес. и Срем.) vide помѡрити.

Помѡритице, имсе, (Рес. и Срем.) vide помѡритице.

Помѡстити, метем, v. pf. fehren, verro.

Помѡстити, метем, v. pf. verwirren, confundo.

Помѡститице, метемсе, v. r. pf. sich verirren (z. B. im Zählen), erro.

Помѡтање, n. 1) das Wegwerfen, Jathren: lassen, abjectio. 2) das Mißgebären, abortio.

Помѡтати, екем, v. impf. 1) weglegen, abjicio, dimitto. 2) mißgebären, abortio. 3) (v. pf.) nach der Reihe hinlegen, pono aliud ex alio.

Помѡтина, f. die Nachgeburt, secundae partus.

Помѡтиѡ гувно, n. ни о три, ни о грм, већ на помѡтиѡ гувно. cf. вјештица.

Помѡтинути, нем, v. pf. 1) hinlegen, pono, dimitto. 2) mißgebären, abortio.

Помѡтити, ам, (Рес. и Срем.) vide помѡтити.

Помѡтије, f. pl. vide сплѡчине.

Помѡтити, ам, v. pf. (Ерц.) vermischen, commisceo.

Помѡлање, n. das Hervorzeigen, pro-tensio (ut quid promineat).

Помѡлаѡр, m. (у Сријему) der zur Mühle bringt, qui molendum adfert frumentum.

Помілаши, ам, v. impf. hervorzeigen, protendo, facio ut quid emineat.
 Помілашисе, амсе, v. r. impf. hervorrage, protendi, prominere.
 Помілаши, лим, (Рес.) } vide поміље-
 Помілаши, им, (Срем.) } ни.
 Помілавати, лужем, v. pf. 1) lieblosen, blandior, demulceo. 2) господи помилуй! Herr, erbarme dich! (Kirchen slavisch, im Gebete).
 Поміљеши, лим, v. pf. (Ерц.) kriechen, coepi gerere.
 Поміњање, n. das Erwähnen, mentio.
 Поміњати, њем, v. impf. erwähnen, mentionem facio.
 Помірити, им, v. pf. ausöhnen, reconcilio.
 Поміритисе, имсе, v. r. pf. sich versöhnen, reconciliari.
 Помісао, сан, f. der Gedanke, cogitatio: знам његову помисао.
 Помисаши, им, v. pf. auf den Gedanken kommen, venit mihi in mentem.
 Поміцање, n. das Rücken, promotio.
 Поміцати, ичем, v. impf. rücken, promoveri.
 Поміцашисе, ичемсе, v. r. impf. sich rücken, moveri.
 Помішљање, n. das Bedenken, perpensio.
 Помішљати, ам, v. impf. bedenken, anfangen zu denken, auf den Gedanken kommen, venit mihi in mentem.
 Помјерити, им, v. pf. (Ерц.) 1) nach der Reihe abmessen (oder abwägen), emetior, expendo. 2) von der Stelle rücken, moveo.
 Помјеритисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich von der Stelle bewegen, moveri loco.
 Помладиши, им, v. pf. verjüngen, juvenem reddo, renovo.
 Помладишисе, имсе, v. r. pf. sich verjüngen, juvenesco.
 Помлађивање, n. das Verjüngen, renovatio, restitutio juventutis.
 Помлађивати, љужем, v. impf. verjüngen, renovo, reddo juvenem.
 Помлађиватисе, љужемсе, v. r. impf. sich verjüngen, juvenesco.
 Помлапати, им, v. pf. zer schlagen, concido, contundo: помлапила кнџа јагаџце.
 Помлапати, им, v. pf. lau wärmen, tepidum reddo.
 Помодриши, им, v. pf. bläulich werden, livesco.
 Помога Бог, Ј каже Србљин Србљину
 Помога Бог, Ј (и другом човеку, који није Србљин) кад се саспашу око подне (као у јутру добро јутро, а у вече добар вече); а онај му одговори: Бог ти помогао.

Помога, m. cf. напомол.
 Помодити, им, v. pf. hervorstrecken, hervorzeigen, protendo, exsero.
 Помодитисе, имсе, v. r. pf. 1) sich hervorzeigen, hervorrage, promineo. 2) ein wenig beten, paululum precari Deum.
 Помор, m. die Seuche, lues, pestis.
 Поморавац, вџа, m. der Anwohner der Morava, assola Moravae fluminis.
 Поморавка, f. die Anwohnerin der Morava, circummoravana.
 Поморављанин (поморављанин), m. vide поморавац.
 Поморавље, n. die Gegend an der Morava, regio circum Moravam flumen.
 Поморавски, ка, ко, an der Morava gelegen, circummoravanus.
 Поморити, им, v. pf. 1) umbringen (nach der Reihe), interficio. 2) dahintraffen, abripio. 3) ermüden, fatigo.
 Поморитисе, имсе, v. r. pf. (in Mensen) müde werden, fatigati sumus.
 Поморити, шџа, m. einer vom Gebiete der Marosch, circummarisinus.
 Поморити, шџа, f. ein Frauenzimmer vom Maroschgebiete, circummarisina.
 Помосковиши, им, v. pf. zum Russen (Moskauer) machen, reddo Mosquanum.
 Помосковитисе, имсе, v. r. pf. Russe werden, fio Mosquanus.
 Помощник, m. vide помоћник.
 Помощница, f. vide помоћница.
 Помоћ, f. die Hülfe, auxilium.
 Помоћи, можем (и помогнем), помогао, v. pf. helfen, adjuvo, auxilior.
 Помоћник, m. (говорисе и помощник), der Helfer, adjutor.
 Помоћница (помощница), f. die Helferin, adjutrix: света Троица да буде помощница (кад напијају).
 Помрети, ремо, помри, (Рес. и Срем.) vide помријети.
 Помрзнутисе, несе, v. r. pf. gefrieren, congelari.
 Помријети, ремо, помри, v. pf. (Ерц.) dahin sterben, emorior.
 Помрчати, чи, v. pf. n. p. mjesec, sunce. 1) verfinstert werden, deficio. 2) помрчао мјесец, scheint nicht (wird erst nach Mitternacht aufgehen).
 Помрчина, f. die Finsternis, tenebrae.
 Помустити, зем, v. pf. melken, mulgeo.
 Помутити, им, v. pf. ochi, verdunkeln (das Gesicht), visum hebetare.
 Помутитисе, имсе, v. r. pf. sich trüben (vom Wetter), obscuror.
 Понављање, n. das Erneuern (eines Gedächtnisses), renovatio.

Понављати, ам, v. impf. erneuern, renovo.

Понајвише, meistens, größtentheils, maximam partem.

Понајлак (понајлак), adv. sachte, leniter, sensim.

Понапиписе, пијемсе, v. r. pf. sich einen kleinen Rausch antrinken, paululum inebriari.

Понаучили, им, v. pf. 1) ein wenig erlernen, paululum addisco. 2) ein wenig unterrichten, addoceo paululum.

Понеари, (еб иј) vorbei, zu spät, non (est) integrum.

Понедела, љка, m. vide понедељник.

Понедељник (понедељник), m. (Рес. и Срем.) vide понедељник.

Понедеоник, m. vide понедељник.

Понедионик, m. vide понедељник.

Понеђелак, љка, m. vide понедељник.

Понеђелник, m. (Ерц.) der Montag, dies lunae.

Понемчили, им, (Рес. и Срем.) vide понијемчити.

Понемчилисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide понијемчилисе.

Понеспати, ане, v. r. pf. ein wenig zu mangeln anfangen, coepi paululum deesse:

„Ако л' теби понеспане блага —

Понепи (понепи), несем, (Рес. и Срем.) vide понијепи.

Понеписе (понеписе), несемсе, (Рес. и Срем.) vide понијеписе.

Понизивање, n. das Demüthigen, demissio.

Понизивашице, зујемсе, v. r. impf. sich demüthigen, se demittere.

Понизиписе, имсе, v. r. pf. sich herablassen, demittere se.

Понијемчити, им, v. pf. (Ерц.) zum Deutschen machen, reddo germanum.

Понијемчилисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) ein Deutscher werden, fio germanus.

Понијепи, несем, понијо (понијела, ло), v. pf. (Ерц.) tragen, porto, fero.

Понијеписе, несемсе, понијосе (понијеласе, лосе), v. r. pf. (Ерц.) 1) sich hoch tragen, stolz werden, superbus fio.

2) понијели се (понијепи се с ким), sich zertragen, Händel, Prozesse bekommen, discordia nata est inter illos.

Понијкао, фли, f. das Hervorgesprossene, quod progerminavit.

Понијке, f. pl. поље у Ужичкој на-лији.

„Понијке су дуге и широке,
„Сарајлије силне и блијесне —

Понирање, n. das Versinken (des Flusses) unter die Erde, fluminis sub terram delapsus.

Понираши, ре, v. impf. ш. j. вода,

sich unter die Erde verlieren, sub terram abeo (de flumine).

Понићи (говорисе и поникнути), никнем, v. pf. 1) aufsprossen, progermino.

2) (сп.) Сви јунаци ником поникомше, m. j. уочишесе као да су из земље изникли (?); или оборише главе к земљи (?).

Понвиши, им, v. pf. erneuern, renovo.

Понвиписе, имсе, v. r. pf. sich erneuern, (d. i. neue Kleider anziehen), renovor i. e. novas vestes induo.

Понор, m. (сп.) Ort, wo sich ein Fluß unter die Erde verliert, locus, ubi flumen sub terram absconditur:

„Од извора води до понора —

Понос, m. der (edle, erlaubte) Stolz, superbia quaesita meritis.

Поносан, сна, но, vide поносити.

Поносати, ам, v. pf. (das Kind) ein wenig auf dem Arme tragen, ulais gestare infantem.

Поносити, та, то, stolz, superbus.

Поносити, им, v. pf. ein wenig tragen (ein Kleid), gesto paululum.

Поносиписе, имсе, v. r. pf. ким, чим, с ким, с чим, stolz seyn auf einen, etwas, jure gloriari aliquo; поноси се од њега, gegen einen.

Поночи, m. j. по ноћи, Mitternacht, media nox.

Поносије, n. das Stolzieren, superbia.

Понуде, f. pl. was einen Kranken zum Essen angeboten wird, quod aegrotocomedendum offertur.

Понудити, им, v. pf. кога, einen nöthigen, ihm etwas anbieten, offero cui quid.

Понуђавање, n. vide понуђање.

Понуђавати, ам, vide понуђати.

Понуђање, n. das Anbieten von Speisen (gegen einen Kranken), oblatio cibi.

Понуђати, ам, v. impf. einem Kranken Speisen anbieten, offero cibum aegrotocomedo.

Понуждитисе, имсе, v. r. pf. in Rummert, Elend und Noth gerathen, miser fio.

Поњава, f. eine Rose, gausara, amphitara.

Поњавџина, f. vide поњавџина.

Поњавица, f. dim. v. поњава.

Поњавски, ка, ко, и. п. бодо, Рожен, gausarinus.

Поњавџина, f. augm. v. поњава.

Поод, m. die Abreise, profectio: дошао баш на пооду, eben als ich gehen wollte.

Побдати, ам, v. pf. ein wenig umhergehen, obambulo.

Пооде, f. pl. кад опаци или мапни, или други ко од рода, опиде по оби-

чају да пооди ђевојку први пут по удадби, онда се каже: опинан (или дошли) у пооде, der Besuch einer Neuvermählten von Seite ihrer Verwandten, salutatio patris aut consanguineorum ad maritam.

Поодити, им, v. pf. 1) besuchen (die Neuvermählte), invisere ad maritam. 2) fortgehen, abeo.

Поодјутриписе, рисе, v. r. pf. der Morgen rückt vor, provehitur, procedit matutina hora: док се мало поодјутри.

Поодмаћи (говорисе и поодмакнути), макнем, v. pf. ein wenig wegrücken, removeo paululum. 2) sich ein wenig entfernen, removeri paululum.

Поођани, m. pl. они што иду у пооде, der Besuch (diejenigen, die die Neuvermählte besuchen), salutatores.

Поочим, m. der Wahlvater, quem patrem appello. cf. побратим.

Поочимити, им, v. pf. zum поочим маћи, appello patrem.

Поочимов, ва, во, des поочим, ejus quem patrem appello.

Поочити, им, vide поочимити.

Поп, m. der Weltgeistliche, sacerdos. У Србији попови немају једнакје алина, него се носе како који оће и може (као и остали људи); браду понајвише имају, а ђекоји је и брију, особито док су још млади. Онамо један поп држи по неколико села, па кад су свечари у ком селу, онда иде тамо сам, и носи кашто водицу по селима, као и п. око Богојављенија, Чисте неђеље и т. д. а у осталим догађајима (н. п. кад је ко болестан, кад се роди дијете и т. д.) кад коме захреба поп, треба да му иде кући да га зове; ако ли га не нађе код куће, а он треба да иде за њим по нурији да га пражу (тако може кашто човек ићи за њим при дана док га нађе). Кад су попови код своје куће, они раде сваке послове домаће, и п. ору, копају, крче, косе, цијепају прошће и т. д. као и остали селаци; као што има прича:

Дијете: Попо! зар и ти чуваш говеда?

Поп: Е мој синко! те још да су моја.

Онамо су калуђери још старији од попова: зашто су богатији и ођевенији, и боље разумију црквена правила: зашто чешће чате у цркви и служе лешурђију; а попови ђекоји служе лешурђију од године до године, cf. намастир и школа.

Попа, m. (Рес. и Срем.) vide попо.

Попадаши, амо, v. pf. nach der Reihe fallen, cadimus alius ex alio.

Попадија, f. die Popenfrau, sacerdotis uxor.

Попадијин, на, но, der Popin gehörig, sacerdotis feminae.

Понак, пка, m. die Grille, gryllus.

Попалиши, им, v. pf. fengen, uto, igne deleo.

Понара, f. eine Speise (altbacken Brot gelotten und dann abgeschmalzen), cibi genus. Унпалн некакво дијете: „Какосе зове код вас ладна понара?“ А оно казало: „Ми јој се не дамо ни оладини.“

Понарити, им, v. pf. abjeden, decoquo.

Понасак, ска, m. оћерао овце у попасак, oder над дођу овце из попаска, das Austreiben des Viehs auf eine kleine Weide, von wo sie gegen 9 Uhr wieder nach Hause kommen (um gemolken zu werden) und dann erst wieder bis zum Abend auf die ordentliche Saaweide gehen, pastuncula.

Понаскованье, n. das Ausgehen auf den попасак, exitus pecorum ad depastunculam (?).

Понасковати, кујем, v. impf. auf den попасак getrieben werden, agi in pasua matutina.

Понасти, асем, v. pf. 1) ein wenig weiden, paululum pasco. 2) abweiden, depascor, abweiden lassen, depasco.

Понасти, паднем, v. pf. попао пра по столу, fallen (auf der Oberfläche), cado; рђа га понала! (Fluch) möchte ihn Elend befallen!

Попашан, шна, но, на што, lüftern, appetens. cf. лаком.

Попевање, (Рес. и Срем.) vide попијевање.

Попевати, ам, (Рес. и Срем.) vide попијевати.

Попевати, ам, (Рес. и Срем.) vide попијевати.

Попјевка, f. (Рес. и Срем.) vide попијевка.

Попјети, ењем (и попијем), v. pf. 1) hinaufheben, tollo. 2) (сн.) zu knöpfen, claudio.

„Па отвора попете сенете — 3) чадоре, aufspannen, ligo tentorium.

Попјетисе, ењемсе (и попијемсе) v. r. pf. flimmen, steigen, ascendo.

Попјети, ечем, v. pf. nach der Reihe braten, sc. assare unum ex alio.

Попечак, чка, m. m. j. меса, ein Stück Fleisch, um es zu braten, frustum assandum.

Попијеванье, n. (Ерц.) das Singen und wieder Singen, recantatio.

Попијевати, ам, v. impf. (Ерц.) immer
singen, canto, perscanto:
„Ви пијете и попијевате,
„А мој Гојко лежи у тавници —
Попик, м. чуг, врабац, eine Art Spiels,
dem Ballschlag ähnlich, ludi genus.
Попин, на, но, des пона.
Попина, f. augm. v. поп.
Попипати, ам, v. pf. betasten, contracto.
Попирање, н. das Bleichen, insolatio
(eig. das Eintauchen ins Wasser).
Попирати, ам, v. impf. и. н. платио,
eintauchen, aquae immergo, aquae im-
buo insolandum.
Пописати, ишем, v. pf. beschreiben,
describo.
Попипти, пијем, v. pf. 1) austrinken, ebi-
bo, eroto. 2) vertrinken, bibendo absumo.
Попипти, им, v. impf. zum Popen wei-
hen, consecro sacerdotem.
Попиптисе, имсе, v. r. impf. сѣх zum
Popen (Priester) weihen lassen, geweiht
werden, consecror sacerdos.
Попица, м. dim. v. пона.
Попишаница, f. die Weltbrunzerin,
minatrix.
Попишати, ам, v. pf. berissen, commejo.
Попишатисе, амсе, v. r. pf. 1) rissen,
mejo. 2) сѣх berissen, se ipsum commejere.
Попишула, f. } vide попишаница.
Попишуша, f. }
Попјевати, ам, v. pf. (Ерц.) ein wenig
singen, paululum canto.
Попјевка, f. (Ерц.) das Anheben des
Gesangs, cantationis inchoatio.
Поплавѣтнети, ним, }
v. pf. (Рес.) }
Поплавѣтнити, им, } blau werden,
v. pf. (Срем.) } livesco, cae-
Поплавѣти, им, } ruleus fio.
v. pf. (Ерц.) }
Поплавѣти, вим, (Рес.) } vide попла-
Поплавѣти, им, (Срем.) } вѣти.
Поплавѣти, им, v. pf. überschwemmen,
mundo.
Поплавѣти, вим, vide поплавет-
нети.
Поплакаати, ачем, v. pf. ein wenig
weinen, paululum fleo.
Поплакаати, ачем, v. pf. ausschwen-
men, eluo.
Поплакивање, н. 1) das Weinen (der
Anfang davon), solutio in fletum. 2) das
Ausschwenmen, elutio.
Поплакивати, кујем, v. impf. 1) an-
fangen zu weinen, in fletum solvi. 2) aus-
schwenken, eluo.
Поплашити, им, v. pf. 1) erschrecken,
terrefacio. 2) abschrecken, deterreo.
Поплашитисе, имсе, v. r. pf. 1) er-
schrecken, terrefio. 2) сѣх abschrecken
lassen, deterri,

Поплѣити, им, (Рес. и Срем.) vide
поплајенити.
Поплѣсти, ешем, v. pf. zusflechten,
perplecto, absolvo plexionem.
Поплѣти, м. 1) das Geflechte, Flecht-
werk am Zaune, crates? 2) чаране на
поплѣти, geflochtene Strümpfe (die
nicht gestickt werden), tibialia pexa,
pop ringenda acu.
Поплѣтање, н. das Ueberflechten, plexio.
Поплѣтати, лекем, v. impf. überflech-
ten, plecto.
Поплајенити, им, v. pf. (Ерц.) vide
оплајенити.
Поплѣње, н. das Weihen zum Popen,
ordinatio.
Поплѣскаати, ам (и поплѣштем),
v. pf. mit der flachen Hand schallend
schlagen, cava vola percutio.
Поплѣснѣити, им, v. pf. verschim-
meln, situ corrumpi.
Поплѣвати, лујем, v. pf. bespeien,
conspuo.
Попо, м. (Ерц.) hyp. v. поп.
Попов, ва, во, des Popen, sacerdotis.
Што је попово да је готово. cf.
водица.
Попова муда, н. pl. der Spindelbaum,
evonymus.
Поповѣње, н. der Priesterdienst, sacer-
dotium.
Поповати, кујем, v. impf. Pope seyn,
sum sacerdos; што ми мени попу-
јем (wirst mich belehren, moralisiren).
Поповина, f. das Einkommen vom Prie-
sterthum, redditus sacerdotalis.
Поповски, ка, ко, 1) Popens, pries-
terlich, sacerdotalis. 2) adv. wie ein
Pope, sacerdotis more.
Поповство, н. das Priesterthum (die Wür-
de), sacerdotium, dignitas sacerdotis.
Поправити, им, v. pf. 1) verbessern, re-
pariren, reparo. 2) vide поградити 2.
Поправитисе, имсе, v. r. pf. сѣх bes-
sern, emendari.
Поправљање, н. das Repariren, reparatio.
Поправљати, ам, v. impf. repariren,
reparo.
Поправљатисе, амсе, v. r. impf. сѣх
bessern, emendor.
Попрати, перем, v. pf. in Wasser tau-
chen (bei der Bleiche), aqua imbuo.
Попрдан, м. vide прдоња 1.
Попрдивање, н. das abgebrochene Far-
zen, intercrepitatio.
Попрдивати, дујем, v. impf. abgebro-
chen farzen, interpedo:
„Позвекују поке на Биласу,
„Попрдује аднах у вуруни —
Попрдлив, ва, во, immer (oft) far-
zend, qui semper pedit.
Попрдуши, нем, v. pf. прдо и/по-

прде, noch einmal farzen, gleichsam zum Beschlusse, *repedo*.
Попрегнути (попреки?), нем, v. pf. anziehen, anspannen, *intendo, adduco*.
Попрезанье, n. das Anziehen (z. B. des Sattelgurts), *intensio, adductio*.
Попрезати, ежем, v. impf. н. п. ко-
 ну колан, anziehen, *adduco*.
Попреко, (Рес. и Срем.) *vide* **попријеко**.
Попрет, m. mit Asche bedeckte glühende Kohlen, *cineres igni impositi*.
Попретати, ежем, *vide* **заплетати**.
Попретити, им, (Рес. и Срем.) *vide* **попријетити**.
Попрекивање, n. das halbblaute Drohen, das Bedrohen, *subminatio*.
Попрекивати, кужем, v. impf. bedrohen, *minor leviter, subminor*.
Попржити, им, v. pf. rösten (in Schmalz), *frigo*.
Попригати, ам, v. pf. rösten, *frigo*.
Попријеко, (Ерц.) *quer, von der Seite, e transverso*.
Попријетити, им, v. pf. (Ерц.) be-
 drohen, *minor*.
Попробки, ожем, v. pf. ein wenig vor-
 begehen, *paullulum praetereo*.
Попрскати, ам, v. pf. besprühen, a-
 spergo.
Попузивање, n. das Weichen, *recessio*.
Попузивати, зужем, v. impf. von der
 Stelle weichen, *cedo loco*.
Попузнати, нем, v. pf. von der Stelle
 weichen, *recedo, loco cedo*.
Попуриати, им, v. pf. н. п. кукуруз,
 am Feuer braten, rösten, *torreo*.
Попустити, им, v. pf. 1) nachlassen,
remitto: *попустила зима*. 2) lassen,
concedo: не попусти, Господе Боже,
 области нечаштивога и некрште-
 ному, heißt es in einem Volksgebete.
Попуститице, имее, v. r. pf. sich nicht
 mehr wehren, der Zudringlichkeit nach-
 geben, *concedo*.
Попушнина, f. der Botenlohn, die Weg-
 zehrung, *viaticum*.
Попуцати, амо, v. pf. nach der Reihe
 bersten, *rumpor*.
Попуцивање, n. 1) das Springen, Zer-
 springen, *disruptio*. 2) das Hallen der
 Flinten, *sonitus telorum emissorum*.
Попуцивати, цуже, v. impf. 1) anfan-
 gen zu zerpringen, *rumpi*.
 „Дојке расту, токе попуцују —
 2) hallen, erschallen (von den Flinten),
sono:
 „Започеше пушке попуциват’ —
 „Нешто пушке попуцују често —
Попушити, им, v. pf. ein wenig rau-
 chen (Tabak), *paullulum nicotianas du-
 co*. 2) н. п. лулу дувана, eine Pfeife
 ausrauchen, *exhaustire fistulam*.

Попуштање, n. 1) das Nachlassen, re-
missio, 2) das Ueberlassen, *concessio*.
Попуштати, ам, v. impf. nachlassen,
remitto. 2) überlassen, lassen, *relinquo*,
concedo.
Попуштати, ам, v. pf. alle nach der
 Reihe entlassen, *dimitto omnes (e car-
 ceribus)*.
Попуштатице, амсе, v. r. impf. sich
 überlassen, nicht wehren, nicht sträu-
 ben, *dedere se*.
Попче, ема, n. der junge Pape, junger
 Priester, *sacerdos juvenis*.
Поравнати, ам, v. pf. vergleichen, con-
cilio, comparo.
Поравнатице, амсе, v. r. pf. sich ver-
 gleichen, *compono, concilio*.
Поравнати, им, v. pf. ebnen, *exae-
 quo, complano*.
Поравнивање, n. das Ebnen, *complanatio*.
Поравнивати, њужем, v. impf. ebnen,
complano.
Поради, *vide* **ради**.
Порађање, n. das Kreißen (das Gebä-
 ren), *parturitio*.
Порађатице, амсе, v. impf. freißten
 (gebären), *parturio*.
Поразити, им, v. pf. човека, zu Grund
 richten, strafen, *perdo*: *пориштила га*
мати Божија.
Поранити, им, v. pf. (у Сријему под-
 ранити) früh aufbrechen, *mane mo-
 veri*. У Србији нешто кад назове
 Србљини Србљину добро јутро,
 а он га онда запити: Јеси ли по-
 ранио?
Поранити, им, v. pf. ein wenig füt-
 tern, *paullulum rabuli praebeo*.
Порастати, етем, v. pf. wachsen, *suc-
 cresco, excreasco*.
Порвати (по-рвати, поървати?),
 вем, v. pf. zum Ringen aufstehen, com-
mitto, instigo ad luctam.
Порватице, (по-рватице, поърва-
 тиче?), вемсе, v. r. pf. ringen, lu-
 ctor.
Пореварац, Scherzwort in einem Spiel,
vox joci caussa efflata: *мој отац по-*
ребарац, моја мати поребруша,
поребрице поред ватре.
Поребрице, cf. **пребарац**.
Поребруша, Scherzwort in einem Spiel,
vox jocosa, cf. поребарац.
Поревенитице, имсе, v. r. pf. sich
 zusammenthun, eine Collecte machen,
contribuimus singuli.
Порегивање, n. das Brummen des Hun-
 des, *immurmatio*.
Порегивати, гужем, v. impf. von Zeit
 zu Zeit brummen (vom Hunde), *immur-
 mure, admurmure*.
Поред, neben, *penes*.

Поредо, (ст.) vide напореда:
 „Поредо нам раке ископајте —
 Поредовник, m. der abwechselnd das
 Recht hat zu mahlen (in einer gemein-
 schaftlichen Mühle), qui ex ordine mo-
 lae jus habet.
 Поредовнички, на, ко, н. п. водени-
 ца, Reihe-, sociorum, societatis mola.
 Поредом, наф дер Reihe, reihum, (ex
 ordine. Поредом се и у воденици
 меље. Поредом се и говеда лижу.
 Порѣжати, ам, v. pf. reihen, in Reihe
 aufstellen, dispono:
 „По бедену поређа барјаке —
 Пореза, f. (кекоји говоре п о р е з, m.)
 die Steuer, Abgabe, vestigal. По-
 резу удари паша на најју или на
 кнежине, а оборкнез са сеоским
 кнезовима и с кметовима разгоди
 је на села, а селјаци је попом по-
 режу (или разрежу) између себе.
 Порезе обично дају се двије: Бур-
 ђевска и Мишровска (у прољеће и
 у јесен).
 Порезати, ежем, v. pf. 1) schneiden,
 scindo. 2) порезу, die Steuer unter
 sich vertheilen, vestigal impositum in-
 ter se distribuere (quantum quisque det
 ex proportionem). 3) аљине, zuschneiden,
 scindo uni et alteri ex ordine.
 Порезатице, режемце, v. r. pf. sich
 (in den Finger) schneiden, cultro vul-
 nerare se.
 Порезивање, n. das Schneiden, scissio,
 sectio.
 Порезивати, зујем, v. impf. vide ре-
 зати.
 Порекло, n. (у Сријему и у Бачк.) vi-
 de подријетло.
 Пореметити, им, v. pf. verrücken,
 in Unordnung bringen, perturbo.
 Пореметитице, имце, v. r. pf. in
 Unordnung kommen, perturbor.
 Порѣње, n. das Aufschneiden, discissio.
 Порѣшати, им, v. pf. vom Glauben
 abfallen machen, abduco a fide (von
 реи да има, као пас).
 Порѣшатице, имце, v. r. pf. vom Glau-
 ben abfallen, a fide descisco, fio canis.
 Порѣћи, ежем, v. pf. widerrufen, re-
 voco.
 Пореч, m. Insel in der Donau, zu
 Serbien gehörig.
 Поречанин, m. der Poretscher.
 Поречанка, f vide Поречкиња.
 Порече, n. vide Пореч.
 Поречка ријека, f. nom. propr. eines
 Flusses und Gegend in Serbien.
 Поречки, на, ко, von Пореч.
 Поречкиња, f. жена из Пореча.
 Порѣшчија, m. der Einsammler der по-
 реза, vectigalium collector, exactor.

Порити, им, v. pf. aufschneiden, di-
 scindo.
 Порицање, n. das Widerrufen, revocatio.
 Порицаши, ичем, v. impf. widerrufen,
 revoco. Царска се (ријеч) не пориче.
 Поробити, им, v. pf. н. п. поробили
 Турци село, haben die Einwohner
 des Dorfs als Sklaven davongeführt,
 captivos abduco.
 Поробитице, имце, v. r. pf. in Skla-
 veren gerathen, captivus abducor.
 Порода, m. die Nachkommenschaft, pro-
 les, progenies:
 „Од зла рода нек' није порода —
 „Не имао од срца порода —
 „И лијепи порода изродили —
 Породаља, f die Wöchnerin, Kindbet-
 tin, puerpera.
 Породити, им, (ст.) vide родити:
 „Нијел' мати породила сина —
 Породитице, имце, v. r. pf. gebären,
 in das Kindbett kommen, pario.
 Порођај, m. die Niederkunft, partus.
 Порођачице, имце, v. r. pf. Ge-
 schlechtsverwandter, Vetter werden, fio
 consanguineus.
 Поросити, им, v. pf. поросила кина,
 es hat ein wenig geregnet, als wenn Thau
 gefallen wäre, irro.
 Порота, f. der Kirchhof (besonders bei
 Klosterkirchen), area circa aedem.
 Поруб, m. der Saum, limbus.
 Порубити, им, v. pf. einschäumen, lim-
 bo circumdo.
 Порубљивање, n. das Säumen, limba-
 tio, circumdatio limbi.
 Порубљивати, лујем, v. impf. säumen,
 circumdo limbum.
 Поруча, f. die Bestellung, das Entbie-
 ten, mandatum. По поручама вуци
 меса не једу.
 Поручити, им, v. pf. (Срем) roth
 Поручењети, им, v. pf. (Ериц) fwer-
 den, erubesco.
 Порусити, им, vide помоскоити.
 Поруситице, имце, vide помоскови-
 тице.
 Поручати, ам, v. pf. 1) ein wenig
 mittagsmalen, paululum prandeo. 2)
 ganz aufessen, consumo, comedo.
 Поручивање, n. das Entbieten, Sagen-
 lassen, mandatio.
 Поручивати, чујем, v. impf. sagen las-
 sen, entbieten, mando.
 Поручити, им, v. pf. sagen lassen,
 mando.
 Поручити, им, v. pf. kora, in Trauer
 versetzen, in squalorem luctumque con-
 jicio.
 Поручитице, имце, v. r. pf. in Trauer
 versetzt werden, in squalorem et luctum
 conjicio.

Порча (од Авале), m. (сп.) nom. propr. eines Ritters, cf. Авала.

Пос, пос! sagt man zum Kalbe, oder Lamm, als Schwort (v. посати), vox adliciendi vitulum: пос воко, пос!

Посавац, вца, m. der Anwohner der Save, Savi accola, circumsavanus.

Посавка, f. eine von посавље, circumsavana.

Посавље, n. die Gegend längs der Save, circumsavana regio.

Посавски, ка, ко, von посавље, circumsavanus:

„Зелене л' се лугови посавски —

Посадити, им, v. pf. 1) setzen, pflanzen, sero, planto. 2) setzen, einen Sitz anweisen, colloco, locum assigno.

Посадитице, имсе, v. г. pf. sich setzen, assido, considero.

Посађивање, n. das Setzen, collocatio.

Посађивати, љујем, v. impf. setzen, colloco.

Посађиватице, љујемсе, v. г. impf. sich setzen, considero.

Посан, сна, но, vide постан.

Посао, сла, m. das Geschäft, negotium.

Посати, сем, v. pf. 1) aufsaugen, exsugo, lactor. 2) посале овце, краве, haben gesäugt, lactarunt.

Посвађати, ам, v. pf. entzweyen, committo homines inter se, discordes reddo, discordiam inter illos concilio.

Посвађатице, амоце, v. г. pf. sich entzweyen, discordes sumus.

Посвајање, n. das Zueignen, arrogatio.

Посвајати, ам, v. impf. sich anmaßen, zueignen, sibi vindicare, arrogare.

Посваљивати, љујем, v. pf. nach der Reihe herab (hinab) wälzen, devolve aliud ex alio.

Посведочити, им, (Рес. и Срем.) vide посведочити.

Посвешитице, имсе, v. г. pf. heilig werden, sacer fio, sacroг. Посвешитице као купус у гузици;

„Десна ти се посвештила рука —

Посвештити, им, (Рес. и Срем.) vide посвијелити.

Посвијелити, им, v. pf. (Ерц.) ein wenig leuchten, paululum admoveo lumen, lumen praefero.

Посвињитице, имсе, г. pf. Schwein werden, fio sus. Какогод што се код Срба човек по ва мнири, тако Турци приповиједају да се код њи по свињи. Приповиједају да су некаква бега, који се по свињио, пражили по свињама, па га нијесу могли познати, док му нијесу опазили прстен на предњој ноzi.

Посвираши, ам, v. pf. ein wenig pfei-

fen, paululum inflo fistulam. Посвирај па и за пас зађени.

Посвојити им, v. pf. sich zueignen, arrogare sibi.

Посведочити, им, v. pf. (Ерц.) bezeugen, testor.

Поседање, (Рес. и Срем.) vide посједање.

Поседаати, ам, (Рес. и Срем.) vide посједаати.

Поседалица, f. vide подседалица.

Посејати, јем, (Рес. и Срем.) vide посијати.

Посек, m. (Рес. и Срем.) vide посјек.

Посерши, m. n. p. избили га до посерша, (im Scherze, usque dum cacaret).

Посерко, m. (ein mütterliches Scheltwort) du kleiner Scheißer! cacator parvulus.

Посести, седем (и поседнем), (Рес. и Срем.) vide посјести.

Посестрима, f. die Wahlschwester, quam sororem appello; daher посестримити oder посестримити.

Посећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide посјећи.

Посећице, сечемсе, (Рес. и Срем.) vide посјећице.

Посијати, јем, v. pf. (Ерц.) säen, setzen, sero (шеницу, лан, диње).

Посинак, ика, m. (voc. посинко! — у пјесмама —, n. p.

„Мој посинко Краљевићу Марко — а уговору говорисе и посинче) 1) der Wahlsohn, quem filium appello. 2) der angenommene Sohn, filius adoptivus.

Посинити, им, v. pf. 1) Sohn nennen, filium appello. 2) an Sohnes Statt annehmen, filium adopto.

Посипање, m. 1) das Bestreuen, conspersio, 2) das Begießen, Beschütten, perfusio.

Посипати, ам (и посипљем), v. impf. 1) bestreuen, conspergo. 2) beschütten, perfundo.

Посисати, ам (говорисе и посисем), vide посати.

Посједање, n. (Ерц.) das Aufsitzen, consensus equi.

Посједаати, амо, v. pf. (Ерц.) 1) sich setzen (einer nach dem andern), considero. 2) (v. impf.) коња, aufs Pferd steigen, conscendo equum.

Посјек, m. (Ерц.) vide зимица.

Посјести, седем (и посједнем), v. pf. (Ерц.) m. j. коња, besteigen, conscendo equum.

Посјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) 1) abhauen, niederhauen, caedo. 2) воденицу, die Mühlsteine aufklopfen, exacuо.

Посјећице, сијечемсе, v. г. pf. (Ерц.) sich schneiden, hauen (in den Finger, Fuß), scindendo vulnere.

Поскакати, качемо, v. pf. nach der Reihe auffpringen, omnes prosiliunt.

Поскакивање, н. das hüpfen, Springen, exultatio.
 Поскакивати, кујем, v. impf. hüpfen, exulto.
 Поскање, н. das Herbeilocken des Kalbes, Lammes, das pos, pos sagen, cum allicio vitulum aut agnum, voce pos q. d. veni ad lactendum (посати).
 Поскати, ам, v. impf. das Kalb oder Lamm locken, dico pos, pos, alliciens vitulum aut agnum.
 Поскидати, ам, v. pf. nach der Reihe herabsthen, demitto, demoveo.
 Поскикивање, н. das Aufschreyen, stridor.
 Поскикивати, кујем, v. impf. aufschreyen, strido.
 Поскочипи, им, v. pf. aufspringen, prosilio.
 Поскочица, f. die Tanzweise, das Kololied, cantus saltatorius. Највише се говори у млож. броју поскочице, т. ј. као крашке pjesме, што момци говоре и подвигују у колу кад играју, н. п.
 „Опа цупа
 „Данас сутра.
 „Никад ништа
 „До издрпи
 „Опанака. —
 „Ај уј не лудуј
 „С туђом љубом не другуј:
 „Туђа љуба пасја вјера,
 „Намамиће, превариће. —
 „Скочи коло дупе голо.
 „Како радиш и горе ће. —
 „Опа цупа
 „Под њом рупа. —
 „Мучи враже,
 „Ко ти каже?
 „Није једна
 „Веће двије.
 Поскочице су готово све тако срамне, да и осим кола не смије нико ни поменути; а у колу и најко за срамоту не прима. Младе и ђевојке, епарци и бабе, учине се као да и не чују што момци говоре. Ја сам слушао и гледао (у Јадру у Беговој Љешници) ће Турци сједе, а Србљи око њи играју и подвигују:
 „Опа цупа данас сутра,
 „Наше ноге, Турска земља;
 „За то Турци и не маре;
 „Силне баше говна једу,
 „А субаше таслаишу.
 Поскупети, ним, v. pf. (Рес.) } im Preis.
 Поскупити, им, v. pf. (Срем.) } sie steigen,
 Поскупљети, ним, v. pf. (Ерц.) } theurer werden, fio carior, consto majori pertio.
 Поскура, f. (angeeignet aus προσφωρά) die Hostie, panis liturgicus.

Поскурица, f. dim. v. поскура.
 Поскуриак, m. der Holzschut, um die поскурица zu zeichnen, annulus (ligneus) signandae hostiae (IC. XP. NIKA).
 Посла́ник, н. der Gesandte, ablegatus.
 Посланица, f. т. ј. књига, das Sendeschreiben, epistola.
 Посластине, f. pl. die Schleckerey, Leckerbissen, cupediae, scitamenta.
 Послати, пошљем (и пошаљем), v. pf. senden, schicken, mitto.
 После, (Рес. и Срем.) vide послје.
 Последак, тка, m. (Рес. и Срем.) vide пошљедак.
 Последњи, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide пошљедњи.
 Посленј, на, но, н. п. дан, доба, Arbeits-, Werks-, laborandi (tempus), (dies) profestus.
 Посленик, m. der Arbeiter, operarius.
 Посленици, нимо, (Рес.) } vide послјеници.
 Посленици, имо, (Срем.) } jenen.
 Послети, лећемо, (Рес. и Срем.) vide послјетати.
 Послје, (Ерц.) 1) nach, post. 2) nachher, postea.
 Послјеници, имо, v. pf. (Ерц.) } nach
 Послјепљети, нимо, v. pf. (Ерц.) } der Reihe blind werden, erblinden, oculis capri alias ex alio.
 Послјетати, лићемо, v. pf. (Ерц.) nach einander herabfliegen, devolo alius ex alio.
 Послованье, н. das Arbeiten, labor, opera.
 Пословати, лујем, v. impf. arbeiten, laborare.
 Пословач, m. (ст.) vide посленик:
 „Сви орачи и копачи,
 „И по куки пословачи —
 Пословица, f. eine Art Syllabirsprache, deren die Bauern zweyerley, die große und kleine, haben (Rothwälsch?), linguae fictae genus, fictae ex lingua patria, interpolatis singulis syllabis, н. п. добродонашенесловиси ведоводобреде, т. ј. донеси воде; то се каже великом пословицом, а малом: дијодонијенеси си вијоводиједе и ш. д.
 Пословички, rothwälsch, lingua ficta.
 Послуга, f. die Bedienung, ministratio.
 Послуживање, н. das Bedienen, ministratio.
 Послуживати, жујем, v. impf. кога, bedienen, ministro alicui.
 Послужити, им, v. pf. 1) bedienen, ministro. 2) dienen, servisse.
 Послушан, шна, но, gehorsam, dicto audiens.
 Послушати, ам, v. r. pf. 1) кога, einen

- gehörchen, pareo cui, auscultor. 2) ein wenig hörchen, auscultor.
- Послушатице, амсе, v. r. pf. 1) einander Gehör geben, audiri in vicem: „О те браћо да се послушамо — 2) Gehör finden, si me audient: ако се ја послушам.
- Последак, нка, м. (Ерц.) vide пошледак.
- Последњи, ња, ње, (Ерц.) vide пошледак.
- Посмрче, чета, п. дијете, које се роди после очине смрти, der Nachgeborne, Evātilna, postumus.
- Посни, на, но, н. п. дан, Fasten-, jejunii.
- Посник, м. der Fāster, jejunator.
- Посница, ф. die Fāsterin, jejunatrix.
- Поснути, нем, v. pf. пос, пос sagen, dico пос пос, vitulum aut agnum alliciens.
- Пособице, ф. pl. Тöchter nach der Reihe, filiae ex ordine, nullo interposito filio.
- Пособити, им, v. pf. 1) einsalzen, salio. 2) mit Salz bestreuen, salem adspargo.
- Пособици, обаца, м. pl. Сöhne, die nach einander, ohne durch Тöchter unterbrochen zu werden, zur Welt kommen, filii ex ordine, quin filia inter venerit:
- „Роди мајка девет пособаца —
- Посна, ф. zerleihte Eisenspānne, die auf nasse schwarz zu färbende Stoffe gestreut werden, stricturae ferri minutae quae adsparguntur rauris nigro colore imbuendis.
- Поснавати, ам, v. pf. ein wenig schlafen, paululum dormio.
- Поспати, снимо, v. pf. nach der Reihe einschlafen, obdormit alius ex alio.
- Посрамити, им, v. pf. beschämen, pudorem injicio.
- Посрање, н. das Scheißen (perfective), cacatio. Не би с њим опшиао ни на посрање.
- Посрати, серем, v. pf. beschämen, concasco.
- Посратисе, серемсе, v. r. pf. 1) scheißen, cacao. 2) sich selbst verunreinigen, concascat seipsum infans.
- Посрбити, им, v. pf. zum Serben machen, serbifizieren, verserben, reddo serbum, serbicum.
- Посрбитице, имсе, v. r. pf. ein Serbe werden, fio serbus.
- Посрбљаване, н. vide србљаване.
- Посрбљавати, ам, vide србити.
- Посребрити, им, v. pf. versilbern, argento obduco.
- Посред, mitten, durch, per medium —: посред главе; посред сријече.

- Посркати, ерчем, v. pf. gänzlich aufschürfen, absorbeo.
- Посрнути, нем, v. pf. das Gleichgewicht verlieren, inclinor in alteram partem, exido aequilibritate, acqulibrio: посрнуо пијан.
- Посро, м. vide посерко.
- Посртање, н. das Umschwanfen, Umsfallen (eines Trunkenen), rutio.
- Посртати, ерчем, v. impf. umschwanfen, umfallen, ruo.
- Посст, м. die Fāste, jejunium.
- Посстав, м. vide платно 1.
- Постава, ф. das Futter (des Kleides), munimentum vestis, subsutura.
- Поставити, им, v. pf. 1) ааину, das Kleid füttern, munito. 2) капу на главу, aufsetzen, impono. 3) (den Tisch) decken, sterno. 4) стражу, eine Wache wo aufstellen, excubias pono.
- Постављане, н. 1) das Füttern, subsutio. 2) das Aufsetzen, impositio. 3) das Decken, stratio. 4) das Anstellen, Beordern einer Schildwache, positio excubiarum.
- Постављати, ам, v. impf. 1) stellen, setzen, pono. 2) (den Tisch) decken, sterno mensam. 3) füttern, subsuo. 4) stellen, aufstellen (eine Schildwache), pono excubias.
- Постајане, н. das Entstehen, ortus.
- Постајати, јем, v. impf. entstehen, eben auskommen, existo.
- Постајати, мојим, v. pf. ein wenig stehen bleiben, consisto paululum.
- Постајкивање, н. das Stehenbleiben, constitio.
- Постајкивати, кујем, v. impf. stehen bleiben, consisto.
- Постан, сна, но, н. п. лонац, кашника, јело, Fasten-, jejunii.
- Постанак, нка, м. der Beginn, die Entstehung, origo: од постанка мого.
- Постанути, нем, vide постати.
- Постање, н. vide постанак.
- Постаратице, амсе, v. r. pf. Sorge tragen, curam habeo.
- Постап, ф. оно, што у један пут узму преда се копачи, или жетвоци, кад раде, die Reihe (bei der Grate), tractus agri demetendi: може се до мрак ишкерати још једна постап; узели све у једну постап.
- Постати (говорице и постанути), анем, v. pf. beginnen, entstehen, orior.
- Постатињк, м. који је на крај постап, der Schnitter, der zunächst am noch zu schneidenden Getreide schneidet, ab ea parte, in qua nova restat messis.
- Посте, ф. pl. vide пост.
- Постела, ф. das Bett, lectus.
- Постелица, ф. dim. v. постела.

Поспидан, дна, но, vide спидљив.
 Поспидети, дим, (Рес.) vide поспидети.
 Поспидетице, димсе, (Рес.) vide поспидетице.
 Поспидети, им, (Срем.) vide поспидети.
 Поспидетице, имсе, (Срем.) vide поспидетице.
 Поспидети, дим, (Ерц.) vide заспидети.
 Поспидетице, димсе, (Ерц.) vide заспидетице.
 Постипи, им, v. impf. 1) fasten, jejuno.
 Постипи, као пас од кости. 2) fastenmäßig machen (з. В. den Kopf, in dem Fleisch gewesen, sorgfältig reinigen), purgo, expurgo.
 Постипице, имсе, v. r. impf. (in der Einsamkeit) fasten, jejuno.
 Постпобина, f. der Geburtsort, locus natalis, solum natale.
 Постправице, имсе, v. r. pf. кад курјак закоље овцу, или краву, онда кажу постправила се, von Wolfe getroffen werden, a lupo perego.
 Пострадати, ам, v. pf. leiden, patior.
 Пострељати, ам, (Рес. и Срем.) vide постријелати.
 Постријелати, ам, v. pf. (Ерц.) nach der Reihe niederschießen, trajicio unum ex alio:
 „Јера ку ти све постријелати
 „Вране коње и добре јунаке —
 Поступ, m. der Stillstand der Mühle bei zu hohem Wasser, constitio molae ob aquae altitudinem nimiam: ударио поступ; сад је поступ, не може воденица да меље.
 Поступање, n. 1) das Gehen, Schreiten, gressio. 2) das Stillstehen der Mühle, constitio molae. 3) das Verfahren (gutes oder böses mit einem), ratio agendi cum aliquo (fr. procédé).
 Поступаоница, f. der Gehfischen, placenta primae itionis. Кад почне дијете ићи, онда умијесе погачу, па скупе сву ћепу (која могу трчати) и момчад из куће, те је цало мећешу више главе, како које одломи комад, а оно бјежи оданде (да и оно дијете онако трчи).
 Поступати, ам, v. impf. 1) auftreten gehen, gradior. 2) stillstehen (von der Mühle), consisto. 3) с ким, umgehen, verfahren, ago (bene aut male) cum aliquo.
 Поступити, им, v. pf. 1) gehen, gradior. 2) umgehen, verfahren, handeln ago cum aliquo, me gero erga illum. 3) still stehen, consisto, impedior: поспушила воденица.

Посукатице, сучемосе, v. r. pf. sich herausdrängen (haufenweise), erumpere catervatim.
 Посулипи*, им, v. impf. vergleichen, comparo (cf. намирипи, поравнапи):
 „То рекоше, па се посулише —
 Посустати, анемо, v. pf. 1) insgesammt müde werden, defatigari. 2) müde werden, fatigor (cf. сустати):
 „Он не тоне што је посустао —
 Посути, спем, v. pf. 1) bestreuen, aspergo. 2) begießen, perfundo, aspergo.
 Посушатице, имсе, v. r. pf. verdorren, exareo.
 Потаванити, им, v. pf. bödmen, fundo aut lacunari instruo.
 Потавнети, ним, v. pf. (Рес.) } dunkel
 Потавнети, им, v. pf. (Срем.) } werden
 Потавнети, ним, v. pf. (Ерц.) } (von der Farbe), obfuscor.
 Потаја, f. die Verborgenheit, occultum:
 „Маче Марко ноже из потаје —
 Потажатице, јимосе, v. r. pf. sich verbergen, sich verstecken, abscondo.
 Потажни, на, но, heimlich, verborgen, tacitus, absconditus.
 Потакнути, нем, v. pf. darunter stehen, subdo.
 Потанање, n. das Eintauchen, Eintauchen, immersatio.
 Потанати, ам, (и потањем), v. impf. eintauchen, immerso.
 Потанкати, ам, v. pf. überstampfen, conculco, subculco.
 Потансати*, ам (и потањем), v. pf. н. п. аманет, das Anvertraute abläugnen, depositum abnego. cf. заманати.
 Потворање, n. vide бијеђење.
 Потворати, ам, vide биједити.
 Потворити, им, vide биједити.
 Потврдити, им, v. pf. 1) befestigen, firmo. 2) bestätigen, confirmo.
 Потврђивање, n. das Befestigen, Bestätigen, firmatio, confirmatio.
 Потврђивати, хујем, v. impf. 1) befestigen, firmo. 2) bestätigen, confirmo.
 Потера, f. (am Wagen) eine, meist eiserne Stange von den Vorderrädern bis zu der Wage, perticae genus in curru.
 Потернути, нем, v. pf. 1) anziehen, traho. 2) einen Hieb führen, caedo. 3) hervorziehen, protraho. 4) einen Zug thun (aus der Flasche), tractum ducor.
 Потезање, n. das Ziehen, Schleppen, tractus, volutatio.
 Потезати, ежем, v. impf. ziehen, schleppen, traho.
 Потезатице, ежемсе, v. r. impf. sich schleppen, trahor, yagor.

Потера, f. (Рес. и Срем.) vide покера.
 Потерапи, ам, (Рес. и Срем.) vide покерати.
 Потераписе, амсе, (Рес. и Срем.) vide покератисе.
 Потеривање, н. (Рес. и Срем.) vide покеривање.
 Потеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide покеривати.
 Потѣки, ечем, v. pf. 1) laufen, curro, zur Wette laufen. 2) потекла кука, es steht Wasser im Hause (vor Regen), aqua intravit domum.
 Потпљак, лка, m. das Hinterhaupt, sinciput.
 Потписје (Потписје), n. die Gegend um die Theiß, das Theißgebiet, circumthibiscana regio.
 Потпискивање, н. das Andrängen, Drücken, pressio.
 Потпискивати, кујем, v. impf. drücken gegen etwas, premo, urgeo.
 Потписнути, нем, v. pf. drücken, andrücken, premo: Описни, потписни, воци ти корисни.
 Потпицање, н. 1) das Unterstecken, subditio. 2) das Durchlaufen, Durchströmen.
 Потпицапи, пичем, v. impf. 1) unter etwas schieben, subdo, н. п. под казан. 2) потиче кука, es läuft Wasser hinein, inundatur domus.
 Потпјецање, н. (Ерц.) vide потпицање 2.
 Потпјецапи, тјече, (Ерц.) vide потпицапи 2.
 Потпка, f. поупка, поучица, der Eintrag, Einschlag, subtemen.
 Потпкадити, им, v. pf. unterrauchen, subterfugio.
 Потпкађивање, н. das Unterrauchen, subterfugatio.
 Потпкађивати, кујем, v. impf. unterrauchen, subterfugo.
 Потпказати, кажем, v. pf. heimlich angeben, defero.
 Потпказивање, н. das Angeben, delatio.
 Потпказивати, зујем, v. impf. angeben, defero.
 Потпкапак, пка, m. die kleinere Unterlappe, mitra interior.
 Потпкапчик, m. dim. v. потпкапак.
 Потпкапи, почем, v. pf. eintragen, subtexo.
 Потпкивање, н. 1) das Eintragen, subtextura. 2) das Beschlagen (des Pferdes, der Stiefeln), firmatio, inductio ferri.
 Потпкивати, ам, v. impf. 1) einschlagen, subtexo. 2) beschlagen, firmo, obduco ferro.

Потпкидање, n. das Unterschlagen eines Beins, supplantatio.
 Потпкидати, ам, v. impf. кога, einem ein Bein unterschlagen, supplantare quem.
 Потпкинути, нем, v. pf. кога, einem ein Bein unterschlagen, supplantare.
 Потпков, m. das Beschlagen, firmatio, inductio ferri, munitio.
 Потпкова, f. das Hufeisen, solea ferrea. cf. плоча.
 Потпковати, кујем, v. pf. beschlagen, munire.
 Потпковица, f. (dim. v. потпкова) ein kleineres Hufeisen, solea ferrea minor.
 Потпкоњак, m. m. j. во, von den 6 bis 8 Pflugochsen die zwei hintersten (под колима), boves postremi ad aratrum.
 Потпкопавање, н. das Untergraben, suffossio.
 Потпкопавати, ам, v. impf. untergraben, suffodio, subruo.
 Потпкопати, ам, v. pf. untergraben, subruo.
 Потпкрадање, н. das Veruntreuen, interversio.
 Потпкрадати, ам, v. impf. veruntreuen, interverto, avertio.
 Потпкраспи, адем, v. pf. veruntreuen, interverto, avertio.
 Потпкраспи, им, v. pf. von unten kürzer machen (einnehmen), brevius reddo ab ima parte.
 Потпкраќивање, н. das Verkürzen von unten aus, subbrevisatio.
 Потпкраќивати, кујем, v. impf. von unten abkürzen, subbrevisio.
 Потпкресапи, ешем, v. pf. von unten behauen, subtercido.
 Потпкресивање, н. das Behauen von unten, subtercisio.
 Потпкресивати, сујем, v. impf. von unten behauen, subtercido.
 Потпкривање, н. das Unterstecken, suboccultatio.
 Потпкривати, ам, v. impf. unter etwas verstecken, occulto aliquid sub aliquid.
 Потпкрити, ријем, v. pf. unter etwas verstecken, abscondo sub aliquid.
 Потпкрини, им, v. pf. кожу, einen Pelz an den nackten Stellen unkenntlich mit wollenen Stücken unterflicken, subsuo pellis parti vellere carenti laciniam vellere pleniorē, ita ut sutura non appareat.
 Потпкрпљање, н. das Unternähen der wollelosen Pelztheile mit wolligern, subsutio laciniae vellereae magis.
 Потпкрпљати, ам, v. impf. unternähen, subsuo. cf. потпкрини.
 Потпкување, н. vide подмјешивање.
 Потпкувати, ам, vide подмјешивати.

Поткувати, ам, vide подмијесити.
 Поткупити, им, v. pf. bestechen, er-
 kaufen, corrumpo.
 Поткупити, им, v. pf. unten weglassen,
 subterlego.
 Поткупљање, n. das Aufammeln, sub-
 terlectio.
 Поткупљати, ам, v. impf. unten weg-
 lassen, colligo sub (arbore roma).
 Поткупљивање, n. das Bestechen, cor-
 ruptio.
 Поткупљивати, љујем, v. impf. beste-
 chen, corrumpo.
 Потмоо, мола, ло, } verdunkelt, ob-
 Потмуо, мула, ло, } securatus.
 Поток, m. 1) der Bach, rivus. 2) кућа,
 село у потоку, im engen Thal zwis-
 schen zwei Bergen, convallis.
 Потом (по том), hernach, posthaec.
 Потонути, нем, v. pf. untergehen,
 mergi.
 Потонџи, ња, ње, nachherig, darauffol-
 gend, insequens.
 „Прва вјеро, потоња не вјеро —
 Потоп, m. 1) die Ueberschwemmung,
 inundatio. 2) die Sündflut, diluvium.
 Потопити, им, v. pf. 1) versenken,
 immergo. 2) eintauchen, mergo (пла-
 но, чоу).
 Потопитице, имосе, v. r. pf. unter-
 gehen (im Wasser), mergi.
 Поточањак, њка, m. hup. v. поток.
 Поточар, m. n. п. рак, aus dem Bach,
 e rivo.
 Поточара, f. m. j. воденица, eine Müh-
 le am Bache, mola in rivo.
 Поточик, m. dim. v. поток.
 Потпадање, n. das Fallen unter etwas,
 das Unterliegen, succubitio (?), sub-
 jectio.
 Потпадати, ам, v. impf. unter etwas
 fallen, unterliegen, succumbo.
 Потпазити, им, v. pf. heimlich beob-
 achten, observare in occulto.
 Потпала, f. Holz zum Unterheizen, Kien-
 span, lignum subjectitium igni exci-
 tando.
 Потпалити, им, v. pf. unterheizen, von
 unten anzünden, succendo.
 Потпаливање, n. das Unterzünden, suc-
 censio.
 Потпаливати, љујем, v. impf. unter-
 zünden, succendo.
 Потпаритице, рисе, v. pf. n. п. при-
 јесна кожа, von unten in Gährung
 übergehen, subterputresco.
 Потпасати, ашем, v. pf. untergürten,
 subtercingo, succingo.
 Потпасатице, ацемсе, v. r. pf. sich
 untergürten, subtercingi, succingi.
 Потпасивање, n. das Unterгürten, suc-
 cinctio, subligatio.

Потпасивати, сујем, v. impf. unter-
 gürtен, succingo.
 Потпасити, аднем, v. pf. unter etwas
 fallen, subjaceo, subjicio, succumbo:
 потпала Србија под Турке.
 Потпекисе, печесе, v. r. pf. von un-
 ten gebacken werden, subtercoquor (do-
 pane).
 Потпиривање, n. das Anblasen von un-
 ten, (ignis) sufflatio.
 Потпиривати, рујем, v. impf. anblasen,
 sufflo.
 Потпирити, им, v. pf. anblasen, sufflo.
 Потпис, m. die Unterschrift, subscriptio.
 Потписати, ишем, v. pf. unterschrei-
 ben, subscribo.
 Потписатице, ишемсе, v. r. pf. un-
 schreiben, sich unterschreiben, subscri-
 bo, subscribo nomen.
 Потписивање, n. das Unterschreiben,
 subscriptio.
 Потписивати, сујем, v. impf. unter-
 schreiben, subscribo.
 Потписиватице, сујемсе, v. r. impf.
 sich unterschreiben, subscribo nomen.
 Потплама, f. das Futter (z. B. am Hem-
 de), munimentum indusii.
 Потпламити, им, v. pf. 1) (говорисе и
 подуплатити) füttern, munio. 2) be-
 zahlen, erkaufen (zu einer Schlichtig-
 keit), emo.
 Потплакивање, n. 1) das Füttern, mu-
 nitio. 2) das Erkaufen, emtio.
 Потплакивати, рујем, v. impf. 1) füt-
 tern, munio, subtermunio. 2) erkauf-
 en, pecunia suborno.
 Потплакивање, n. das Befestigen des
 Saumsattels um die Vorderfüsse des
 Pferdes, subligatio clitellarum.
 Потплакивати, ам, v. impf. m. j. ко-
 ња, den Saumsattel um die Vorder-
 füsse des Pferdes befestigen, subligo
 clitellas.
 Потплакати, ам, v. pf. m. j. коња,
 den Saumsattel um die Vorderfüsse des
 Pferdes befestigen, adligo clitellas.
 Потпомогање, n. das Unterstügen, sus-
 tentatio.
 Потпомогати, ажем, v. impf. unter
 die Arme greifen, sustento.
 Потпомоћи, можем (и потпомог-
 нем), v. pf. unter die Arme greifen,
 sustento.
 Потпомоћисе, можемсе (и потпо-
 могнемсе), v. r. pf. sich behelfen, auf-
 helfen, erigo me, sublevo me.
 Потподучитице, имсе, v. r. pf. ein flei-
 nes Voressen einnehmen, antecoenium
 sumo.
 Потпративање, n. das Bestreuen der
 Zündpfanne mit Pulver, adpersio pul-
 veris pyrii in trullam incendiariam.

Помпранивати, шујем, v. impf. пуш-
ку, Pulver auf die Zündpfanne streuen,
pulverem pyrium adspargo trullae in-
cendiariae.

Помпранити, им, v. pf. пуш-
ку, Pulver auf die Zündpfanne streuen, trul-
lae incendiariae adspargo pulverem py-
rium.

Помпранљај, м. м. ј. барута, so viel
Pulver, als auf ein Mal auf die Zünd-
pfanne geht, quantum pulveris pyrii
semel trullae adspargitur.

Помпрдѣч, м. der Hühner, irrisor, de-
lusor.

Помпрдѣвање, п. das Nase-rümpfen, de-
lusio.

Помпрдѣватисе, дујемсе, v. r. impf.
коме, чему, die Nase rümpfen, suppedo.

Помпрдица, f. der Ausdruck der Scha-
denfreude, irrisio, supeditio (?).

Помпрднуписе, немсе, v. r. pf. коме,
чему, einen bespötteln, suppedere cui,
illum irridere.

Помпунити, им, v. pf. ergänzen, sup-
pleo.

Помпуну, гдѣ, gänzlich, plene.

Помпуњање (помпуњавање), п. das
Ergänzen, completio.

Помпуњаати (помпуњавати), v. impf.
ergänzen, compleo.

Помпра, f. помрица, der Getreideschaden,
(den das Vieh macht), detrimentum
(im eigentlichen Verstande).

Помпражити, им, v. pf. auffuchen, quaero.

Помпрбушина, f. der Bauchtheil (der
Haut), pars pellis sub ventre.

Помпрбушице, j auf dem Bauche, pro-
Помпрбушице, j nus.

Помпраити, ам, v. pf. 1) nach einander
zerreißen, rumpo aliud ex alio. 2) nach
der Reihe abbrechen, abpflücken, de-
cerpo aliud ex alio.

Помпраитисе, амсе, v. r. pf. bersten,
rumpi (н. п. од смија).

Помпринути, нем, v. pf. hervorziehen,
ziehen, protraho.

Помпреба, f. das Bedürfnis, Gebrauch,
usus.

Помребан, бна, но, nothwendig, ne-
cessarius.

Помребовати, бујем, v. pf. und impf.
brauchen, nöthig haben, opus habeo.

Помрептити, им, v. pf. erbeben, con-
tremito:

„У животу свѣтац помрептити —

Помресане, п. 1) das Erschüttern, con-
cussio. 2) das Trillern (Zittern mit der
Stimme) im Gesange, vibratio, crispa-
tio vocis.

Помресати, ам, v. impf. 1) erschüttern,
concussio. 2) trillern, crispo vocem.

Помресити, сем, v. pf. 1) schütteln,
quatio. 2) trillern, vibro vocem.

Помрзање, п. 1) das Hervorziehen, pro-
tractio.

Помрзати, тржем, v. impf. hervorrei-
ßen, protraho.

Помрица, f. vide помпра (dim.?).

Помричар, м. који учини помрицу,
der einem ins Gehärg geht, venator in
alieno.

Помркалѣште, п. н. п. коњско, или
човече, die Länge eines Rittes, quan-
tum homo aut equus percurrit.

Помркушица, f. Kleinigkeit, negotium
parvum.

Помрљати, ам, v. pf. über etwas hin-
fahren (mit der Hand), defrico.

Помрвати, рујем, v. pf. nach der Reihe
vergiften, veneno interfectio alium ex alio.

Помрошак, шка, м. 1) der Verbrauch,
das Verbrauchen, consumptio. 2) „Од
тепсије нек помрошка нема —

Помрошити, им, v. pf. verbrauchen,
absamo.

Помрошитисе, имсе, v. r. pf. sich (sei-
nen Beutel) durch Ausgaben ganz aus-
leeren, exinaniri sumtibus.

Помрнати, ам, v. pf. nach der Reihe
hinein (zusammen) werfen, conficio a-
liud ex alio.

Помрпети, пим, (Рес.) vide помрпље-
ти.

Помрпетисе, пимсе, (Рес.) vide по-
мрплетисе.

Помрптити, им, (Срем.) vide помр-
пљети.

Помрптитисе, имсе, (Срем.) vide по-
мрплетисе.

Помрпљети, пим, v. pf. (Ерц.) gedul-
den, expecto, quiesco.

Помрпљетисе, пимсе, v. r. pf. (Ерц.)
sich gedulden, quiesco, expecto.

Помррин, рем, помрро, v. pf. 1) mit
Füßen treten, conculco. 2) zu Grunde
richten, perdo: помрри смо волове.

Помрритисе, ремсе, помрросе, v. r. pf.
1) zu Grunde gerichtet werden, concul-
cor. 2) sich reiben (mit der Hand), per-
fricor.

Помррдити, им, v. pf. кога, bemü-
hen, Mühe machen, laborem creo cui.

Помррдитисе, имсе, v. r. pf. sich be-
mühen, operam do.

Помрулити, имо, vide помрунути.

Помрунити, им, v. pf. bestreuen, con-
spargo (sale, pulvere).

Помрунути, немо, v. pf. zerfaulen,
verfaulen, computresco.

Помрусити, им, v. pf. verunreinigen,
anstreuen, disjiciendo compleo:

„Да костима цркву помрусити —
Помрчати, чим, v. pf. laufen, curro.

Поту́жити се, имсе, v. r. pf. sich be-
slagen, conqueror.
Поту́к, m. дрво, као клин, што ка-
чар метне на обруч па удара у ње-
га маљницом кад покуцује обруче.
Поту́рање, n. vide побацивање.
Поту́рати, ам, vide побацивати.
Поту́риши, им, vide побациши.
Поту́рица, f. (verächtlich) unechter Tür-
ke, Aftertürke, pseudoturca.
Потурче́њак, m. ein Renegat, apostata. Нема (зла) Турчина без потур-
чењака.
Потурчи́ши, им, v. pf. zum Türken ma-
chen, facio esse Turcam.
Потурчи́ши се, имсе, v. r. pf. ein Tür-
ke werden, fio Turca.
Поту́ћи, учем, v. pf. zusammen-schla-
gen, contundo.
Поту́к се, учемсе, v. r. pf. 1) sich schla-
gen, conssligo. 2) mit den Spizen der
Ostereyer zusammen schlagen (ein Osters-
spiel), committere ova paschalia. 3) по
свијету, sich in der Welt herum-schla-
gen, vagor.
Поту́цање, n. das Umherschweifen, cir-
cumvagatio.
Поту́цати, ам, v. impf. herum-schwei-
fen, circumvago.
Поту́цати се, амсе, v. r. impf. sich her-
um-schlagen (in der Welt), circumvago.
Поту́цати се, амсе, vide поту́к се 2.
Поту́ца, f. der umherschweift, Waga-
bunde, ergo.
Пот́ера, f. (Ерц.) der Trieb, die Treib-
jagd, venatio, captio: отишао у по-
ћеру; спигла за њим пот́ера (Kau-
berjagd).
Пот́ерати, ам, v. pf. (Ерц.) treiben, ago.
Пот́ерати се, амсе, v. r. pf. (Ерц.) sich
herumtreiben (im Felde, im Prozesse),
agitor.
Пот́ери́вање, n. (Ерц.) das Antreiben,
actio.
Пот́ери́вати, рујем, v. impf. (Ерц.)
anfängen zu treiben, agito.
Пот́и, пот́ем, v. pf. gehen, eo.
Поту́да, на, но, verlässlich, zuverlässig,
haud dubius, certus.
Поту́дање, n. das Vertrauen, fiducia:
„Уенарале моје поту́дање —
Поту́даши се, амсе, v. r. pf. у кога или
у што, vertrauen, sich verlassen auf
jemand, confido.
Поту́лиши се, имсе, v. r. pf. schlecht wer-
den, fio malus, nequam.
Поуни́јатиши, им, v. pf. zum унијати
(Uniten) machen, facio esse unitum
(fidei ecclesiae latinae).
Поуни́јатиши се, имсе, v. r. pf. sich
uniren (mit der lat. Kirche), uniri fidei
latinae.

Поу́тицати, пи́чемо, v. pf. Inachein-
ander
Поу́тијецати, пи́чемо, (Ерц.) } ander
entlaufen, evadit alius ex alium.
Поу́тка, f. vide потка.
Поуча́вање, n. das Belehren, edoctio.
Поуча́вати, ам, v. impf. ein wenig be-
lehren, doceo.
Поуча́ваши се, амсе, v. r. impf. lernen,
disco.
Поуче́није, n. (die Belehrung) die Pre-
digt, admonitio de rebus divinis, sermo.
Поучи́ти, им, v. pf. belehren, addoceo.
Поучи́ти се, имсе, v. r. pf. disco, edoceor.
Поучи́ца, f. vide потка.
По́цад, m. vide подсад.
По́цепати, ам, (Рес. и Срем.) vide по-
цијепати.
По́цепати се, амсе, (Рес. и Срем.) vi-
de поцијепати се.
По́церац, рца, m. човек из Поцерја:
„Весели се Поцерац Милошу —
По́церица, f. } die Gegend um den Berg
По́церје, n. } Цер:
„Да осванем у Поцерју славном —
„У Поцерју освануше Турци —
По́церски, ка, ко, von Поцерје:
„Напишете Поцерске ракије —
По́циганиши, им, v. pf. zum Zigeuner
machen, facio esse zingarum.
По́циганиши се, имсе, v. r. pf. ein Zi-
geuner werden, fio zingarus.
По́циганчи́ти, им, v. pf. zu einer Zi-
geunerin machen, facio esse zingaram.
По́циганчи́ти се, имсе, v. r. pf. eine Zi-
geunerin werden, fio ut zingara.
По́цијепати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) zer-
spalten, diffindo. 2) hinabsaufen, e-
poto.
По́цијепати се, амсе, v. r. pf. (Ерц.)
seine Kleider zerreißen, lacerare vestes.
По́црвене́ти, ним, }
v. pf. (Рес.) } roth werden, eru-
По́црвене́ши, им, } v. pf. (Срем.) } besco.
По́црвене́ши, ним, }
v. pf. (Ерц.) }
По́црка́ти, амо, v. pf. nach der Reihe
verreden, intereo alius ex alio.
По́црне́ти, ним, v. pf. (Рес.) } schwarz
По́црни́ти, им, v. pf. (Срем.) } werden,
По́црне́ши, ним, v. pf. (Ерц.) } fio niger,
ater.
Поча́стиши, им, v. pf. bewirthen, trac-
tiren, convivio excipio.
Почек, m. Borg, Leih, mutuum: дао ми
на почек, auf Borg, zu Leih, mutuo.
Поче́кати, ам, v. pf. ein wenig war-
ten, exspecto.
Почем, etwa, forte: ако почем дође.
Поче́шак, пшак, m. 1) der Anfang, ini-
tium. 2) (im Sticken und Stricken) das
Muster, exemplum.

Почѣсти, чнем, v. pf. beginnen, anfangen, incipio.

Почѣстисе, чнемсе, v. r. pf. beginnen, coepi: почела се крајина.

Почѣшати (почесати?), шем, v. pf. fragen (wo es juckt), frico.

Почи́вање, n. das Ruhen, quies.

Почи́вати, ам, v. impf. ruhen, quiesco.

Почи́нати, им, v. pf. nach der Reihe machen, facio aliud ex alio: починаю триспа јада.

Починути, нем, v. pf. austraffen, con-quiesco.

Почи́нање, n. das Beginnen, orsio.

Почи́нати, њем, v. impf. anfangen, beginnen, ordior, incipio.

Почи́натице, њемсе, v. r. impf. beginnen, incipior, coepi.

Почисити, им, vide помѣсти.

Почиплачити, им, v. pf. unter eine zweite Abhängigkeit bringen (z. B. wenn ein Bauer nebst den Abgaben an seinen Zins Herrn, noch dem Pascha das Neuntel geben muß), alteri vectigali subijcere.

По́ша, f. 1) бур. v. попадија. 2) као црна марама, што се носи на врату (у Србији), ein schwarzes Halstuch, collaris genus. 3) пона (или поше), што Турци носе око главе, ein schwarzer Turban, tjara nigra auro praetexta.

Пошалишисе, имсе, v. r. pf. scherzen, im Spaß etwas sagen, jocos.

Пошалица, f. Spaß, Scherz, jocus.

Пошаливање, n. das Scherzen, jocatio.

Пошаливатице, љујемсе, v. r. impf. scherzen, spassen, jocos.

По́ше, епа, n. vide поша 3.

Поше́пати, ам (и пошећем), v. pf. einherwandeln, inambulo.

Поши́вање, n. das Uebernähen, supersuo.

Поши́вати, ам, v. impf. übernähen, supersuo.

Поши́јачити, им, v. pf. einen zum шижак machen, facio esse шижак.

Поши́јачитисе, имсе, v. r. pf. ein шижак werden, fio шижак.

Поши́ти, шијем, v. pf. übernähen, supersuo.

Пошкро́пити, им, vide покрóпити.

Пошле́дак, тка, m. (Ерц.) das Ende, was am Ende heraus kommt, finis.

Пошле́дњи, ња, ње, der letzte, ultimus, postremus.

Пошо́кчити, им, v. pf. zum шокац machen, facio esse шокц.

Пошо́кчитисе, имсе, v. r. pf. ein шокац werden, fio шокац.

По́шта, f. die Post, cursus publicus.

Поштанскѝ, ка, ко, n. п. коњи, Post-, cursus publici.

Поштанáње, n. das Stützen auf den Stab im Gehen, innisio baculo.

Поштанáпатице, амсе (и поштанáлемсе), v. r. impf. sich auf den Stab stützen, innitor baculo.

Поштар, m. der Postmeister, cf. пошта.

Поштарев, ва, во, } des Postmeisters.

Поштаров, ва, во, }

Поште́дени, дим, v. pf. (Ерц.) } sparen,

Поште́дити, им, v. pf. (Срем.) } parco:

Поште́ђети, дим, v. pf. (Ерц.) } немој поште́дити пируда.

Поштен, на, но, 1) redlich, probus.

2) (у Србији) auch, und zwar meistens theils, enthalten im Genuß der Liebe, castus: добар човек, али није поштен. 3) да си поштен! sagt man, wenn einer seinen Namen gesagt hat.

А. Како ти је име!

Б. Обрен.

А. Да си поштен!

Б. И ти да си жив и здрав. also wohl in der alten Bedeutung: geehrt, honoratus.

Поште́ње, n. die Redlichkeit, Ehrlichkeit, honestas, probitas.

Поштин, на, но, Post-, currus publici.

Пошти́вање, n. das Kneipen, Zwicken, vellicatio.

Пошти́вати, пујем, v. impf. zwicken, kneipen, vellico.

Пошто, 1) wie theuer, quanti. 2) nachdem, posteaquam. 3) по што? cf. по.

Поштовáње, n. das Achten, cultus, observantia, cum quis magni fit ab omnibus.

Поштовати, пујем, v. impf. achten, magni facio, colo.

Поштоватице, пујемсе, v. r. impf. поштуј се, schäme dich (hab' Achtung vor dir selbst, und vor andern).

Пра, праа (или прá), m. 1) der Staub, pulvis. 2) das Pulver (zum Einnehmen, als Medicin), pulvis. 3) das Pulver (Schießpulver), pulvis pyrgius:

„Нешаде им праа и олова —

„Праа има, ал' олова нема —

Прабаба, f. die Urgroßmutter, abavia.

Прабабин, на, но, der Urgroßmutter, abaviae.

Прав, ва, во, 1) unschuldig, insons. 2) gerade, rectus. Право реци, па гледај ме умети; и криево сједи, а право реци.

Правáц, вца, m. 1) der Gerechte, Unschuldige, justus. 2) на правáц, gerade aus, recta.

Правáда, f. das Recht, die Gerechtigkeit, justitia, justum.

Правда́ње, n. das Rechtsfertigen, exco-satio, purgatio.

Правдаши, ам, v. impf. rechtfertigen, purgo.
 Праведан, дна, но, gerecht, justus.
 Праведник, м. der Gerechte (biblisch), justus.
 Правѣ, ва, во, recht, echt, verus: прави Србин, прави Турчин, прави Ричанин и ш. д.
 Правило, н. н. п. прквено, die Kirchenregel, directorium: не зна правила.
 Правилни, им, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide градини 1.
 Правилнице, имсе, vide градинисе.
 Правица, ф. i. q. правда.
 Прављење, н. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide грађење.
 Правоје, м. Mannenname, nomen viri.
 Прав правциш, права правциша, про-во правцишо, 1) ganz gerade, aequissimus. 2) ganz gerecht, justissimus, innocentissimus.
 Праг, м. die Schwelle, limen.
 Прадед, м. (Рес. и Срем.) vide праћед.
 Прадедов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide праћедов.
 Праћед, м. (Ерц.) der Urgroßvater, abavus.
 Праћедов, ва, во, (Ерц.) urgroßväterlich, abavitus.
 Праћење, н. das Geräusch des verbrennenden Pulvers, sonus pulveris pyrii adusti.
 Пражили, им, v. impf. verpuffen, sonum edo pulveris pyrii adusti.
 Празан, зна, но, leer, vacuus. Празна рука мртвој друга.
 Празник, м. der Feiertag, dies festus.
 Празнина, ф. die Leere, Leerheit, vacuitas. Пуно празнине.
 Празновање (празновање), н. das Feiern, die festi actio, celebratio.
 Празновати (празновати), нујем, v. impf. feiern, diem festum ago.
 Празнослов, м. који изоставаља слова кад пише, ein Schreiber, der Buchstaben ausläßt, qui literam omittit.
 Празнословити, им, v. impf. Buchstaben auslassen im Schreiben, omitto elementum in scribendo.
 Празнословљење, н. das Auslassen von Buchstaben im Schreiben, omissio literae in scriptura.
 Праља, ф. периља, die Wäscherin, lotrix.
 Праљин, на, но, der Waschfrau, der Wäscherin, lotricis.
 Прам, м. ein Schiff, größer als ein Kahn (чун), navis genus.
 Прам, } vide према.
 Прама, }
 Прамен, м. das Büschel, der Schopf, cirrus, н. п. косе, вуне, und figürl. magae.
 Прамење, н. (coll.) die Büschel, cirri.

Прамичак, чка, м. hyp. v. прамен.
 Прамче, чета, н. ein kleiner прам, linteris genus.
 Прандус, м. vide прамен.
 Прање, н. das Waschen, lotio.
 Праово, н. Ruinen einer Stadt an der Donau, in der Negotiner Krajina. cf. Крајина Неготинска.
 Прапорац, рца, м. die Schelle, tintinabulum.
 Прапорчик, м. dim. v. прапорац.
 Прас, м. (eine Art Lauch) die Porre, allium porrum Linn. cf. prasius im Lat. und Griechischen.
 Прасад, ф. (coll.) die Ferkel, porcelli.
 Прасац, сца, м. ein schon erwachsenes Schwein, porcus:
 „Поручује Варица Божићу,
 „Да јој пошаље од прасца ножичу —
 Прасе, сета, н. ein Ferkel, porcellus.
 Прасетина, ф. Ferkelfleisch, porcellina.
 Прасећа, ка, ке, Ferkel, porcellinus.
 Прасити, им, v. impf. ferkeln, (porcos) pario.
 Праситисе, имсе, v. r. impf. ferkeln, pario.
 Прасица, ф. (ријетко се говори) vide назимца.
 Праска, ф. das Krachen, crepitus: стоји праска.
 Праскаши, ам, v. impf. krachen, crepo.
 Прасква, ф. vide бресква.
 Праснути, нем, v. pf. entschlossen, hurtig aufbrechen, erumpo.
 Прасци, саца, м. pl. (coll.) die Ferkel, porculi.
 Праши, перем, v. impf. waschen, lavo.
 Прашилац, пиоца, м. der Begleiter, comes.
 Прашиши, им, v. impf. begleiten, comitor.
 Прашљача, ф. дрво (као мала лопатница), што жене лупају њим кошуље кад перу.
 Прашња, ф. die Begleitung, comitatio.
 Праћа, ф. пударка, die Schleuder, funda.
 Праћаканье, н. das Herumschlagen mit den Füßen, agitatio pedum.
 Праћаканисе, амсе, v. r. impf. sich herumwerfen (wie der Fische im Trocknen), agitari.
 Праћење, н. das Begleiten, comitatio.
 Праћница, ф. 1) dim. v. праћа. 2) на самару она узница (мјесто узеније), на којој се држи нога кад се јаше, der Steigbügel am Saumrosse, stapia jumenti clitellarii.
 Праунук, м. der Urenkel, pronepos.
 Прашац, шка, н. dim. v. пра.
 Прашан, шна, но, staubig, bestäubt, pulverulentus.
 Прашење, н. 1) das Stäuben, Erregen

des Staubes, pulveratio. 2) das Lockern (im Weinberge), pulveratio. 3) das Verzeihen (der Sau), das Ferkeln, partus porcae.

Прашидаба, f. die Lockerung im Weinberge, pulveratio.

Прашина, f. augm. v. пра.

Прашини, им, v. impf. 1) stäuben, pulvero, pulverem excito. 2) виноград, lockern, pulvero.

Прашка, f. ein Stäublein, pulvisculus, atomus: нема брашна ни једне прашке.

Праштање, n. 1) das Verzeihen, Vergeben, veniae datio, venia. 2) das Abschiednehmen, salutatio discedentis aut vel decedentis.

Праштами, ам, v. impf. verzeihen, ignosco.

Праштамисе, амсе, v. r. impf. Abschied nehmen, sich beurlauben (sagen prosta brame!), saluto discedens vel decedens.

Праштење, n. das Krachen (wenn z. B. ein Hind durch ein dichtes Gehölz durchdringt), fragor.

Праштити, шти, v. impf. krachen, fragorem edo.

Праштење, n. vide праштење.

Прашчичи, m. pl. (coll.) dim. v. прасци.

Првашњи, ња, ње, neußich, purpurus.

Првенац, нца, m. m. j. рој, der Erstling (der erste Schwarm), arum exarum primum.

Први, ва, во, der erste, primus.

Првине, f. pl. die Erstlinge, erste That, primitiae: nijesu то њему првине.

Први, neußich, purpur.

Првоженац, нца, m. der die erste Ehe eingeht, qui primas nuptias facit.

Пра, f. ein Gericht, das geröstet ist, cibitostis genus: мирину ни уста, као да си пргу јела (у приповијетки).

Прда, f. der Furz, crepitus (ventris): прда прду суспиже.

Прдало, n. das Werkzeug zum Farzen, culus ex quo peditur.

Прдаљка, f. на гадљива она цијев, што споји гадљару на рамену кад свира. Прдаљка је постављена на неколика мјеста, и сва је обљева косинером.

Прдачење, n. vide пошпрдивање.

Прдачина, f. vide пошпрдица.

Прдачинисе, имсе, vide пошпрдива- тисе.

Прдеж, m. der Furz, crepitus (ventris). Смеосе као прдеж у гакама.

Прднути, нем, v. pf. mit einem furz- ähnlichen Getöse fallen; cadere cum crepitu.

Прдењак, m. vide прдало i. q. гузица: узе кадија гвоздењак, те удари

нашега Мују над прдењак — cf. о- клицнути.

Прдеми, дим, (Рес.) vide прђеми.

Прдешко, m. ein scherzhaftes Schelt- wort der Mütter gegen Kinder: du Farzer! peditor!

Прдиши, им, (Срем.) vide прђеши.

Прдлање, n. das Schwägen, nugatio.

Прдлати, ам, v. impf. dummes Zeug schwägen, nugor.

Прднути, нем, v. pf. einen Furz lassen, crepitum (ventris) edo.

Прдњава, f. das Farzen, crepitus: споји га прдњава,

Прдоња, m. 1) пошрдан, m. j. гра онај, што је крупан као боб, die größte Gattung Fiolen, phaseoli genus. 2) der Farzer, qui pedit.

Прдсија, f. Schimpfwort von altem schlechten Rauchtack, Schießpulver, res parum valens.

Прђење, n. das Farzen, crepitus emissio.

Прђеши, дим, v. impf. (Ерц.) 1) far- zel, pedit. 2) за кога, или за што, sich um etwas scheren, cito rem: нећу и не прдим (за то); прди Мара за пудара: ни синко и не прдиш за науку (Прдим, В. Е., прдим).

Прѣ, (Рес. и Срем.) vide прије.

Прѣ, 1) sehr, über, per-, in прекра- сан, прелијеп. 2) über-, allzu, zusehr, nimium: прекувано, преслано, пре- учен.

Прѣбајати, јем, vide обајати.

Прѣбајвање, n. 1) das Hinüberwerfen, Ueberwerfen, trajectio. 2) das Vorwür- fen, Vorwerfen, exprobratio.

Прѣбајвати, пујем, v. impf. 1) hin- überwerfen, trajicio. 2) überwerfen, trajicio. 3) vorwerfen, exprobro, objicio.

Прѣбајити, им, v. pf. 1) преко куће, über das Haus hinüber werfen. 2) ку- ку, das Haus überwerfen, (z. B. mit einem Stein), trajicio. 3) vorrücken, vorwerfen, exprobro objicio.

Прѣбер, m. (Рес. и Срем.) vide прѣјер.

Прѣбећи (говорице и прѣбегнути), бернем, (Рес. и Срем.) vide прѣјећи.

Прѣбијање, n. 1) das Brechen, fractio. 2) das Berechnen, compensatio.

Прѣбијати, ам, v. impf. 1) brechen, frango. 2) berechnen, compenso.

Прѣбирање, n. das Ueberklauben, Ueber- lesen, perpuratio.

Прѣбирати, ам, v. impf. überlesen, überklauben, perpurgo.

Прѣбити, бијем, v. pf. 1) zerschlagen, zerbrechen, frango: нож, ногу, дрво и т. д. 2) једно за друго, gegen ein- ander berechnen, compenso.

Прѣјер, m. (Ерц. см.) der Flüchtling, der Flüchtige, profugus:

„Два пребјега гору пребјегоше —
 „Волим бити пребјег у кауре —
 Пребјећи (говорисе и пребјегнути),
 бјегнем, v. pf. (Ерц.) *fliehen*, *sich flüchten*, *fugio*.
 Преблѣдети, дим, v. pf. (Рес.) } *blaß*,
 Преблѣдити, им, v. pf. (Срем.) } *bleich*
 Преблјѣћепи, дим, v. pf. (Ерц.) } *werden*, *palesco*.
 Преболѣти, лим, v. pf. (Рес.) } *genesen*,
 Преболѣти, им, v. pf. (Срем.) } *convalescere*,
 Преболѣти, лим, v. pf. (Ерц.) } *lesco*:
 „Ако га глава заболѣ,
 „Да Бог да да га преболи —
 „Имаде ми ђетић Цинцар Јанко,
 „Ал' још није ране преболео —
 Пребравити, им, v. pf. *durchleben*,
durchbringen, *exigo* (*aevum*).
 Пребранац, нца, m. m. j. пасуљ, eine
 Art *Fisolen*gericht, *sibi genus ex fabis*.
 У Србији по селима кажу (као у
 шали) оцин гра (зашто га нај-
 више једу калуђери), а по варо-
 шима саганлија.
 Пребрати, берем, v. pf. *überflauben*,
überlesen, *perungo*. 2) пасуљ, mit
Öl und Zwiebeln kochen, *coquo fabas*
cum oleo et cepis et pipere.
 Пребродити, им, v. pf. *durchwaten*,
vado transeo.
 Пребројити, им, v. pf. *überzählen*, *per-*
numero, *dinnumero*.
 Преваљити, им, v. pf. 1) *umwerfen*,
evertio. 2) очима, *schel ansehen*, *torvo*
oculo aspicio. 3) превалио подне,
 по зиме, *vorüber sein*, *elapsum est*.
 Преваљивање, n. *das Umwerfen*, *ever-*
sio.
 Преваљивати, љујем, v. impf. 1) *um-*
werfen, *evertio*. 2) очима, *schel anse-*
hen, *torvo vultu tueri*.
 Превара, f. (Рес. и Срем.) *vide прије-*
вара.
 Преварѣник, m. *übersottener Cidre*, *ci-*
drus coctus.
 Преваривање, n. *das Überkochen*, *co-*
ctio.
 Преваривати, рујем, v. impf. *überko-*
chen, *coquo*, *percoquo*.
 Преварити, им, v. pf. *befrieden*, *decip-*
io, *fallor*.
 Превариши, им, v. pf. *übersieden*, *per-*
coquo.
 Преваритише, имсе, v. r. pf. *sich täu-*
scheln, *decipior*, *fallor*.
 Превез, m. eine Art *Frauenmütze*, *vit-*
tae genus.
 Превесити, им, (Рес. и Срем.) *vide*
превјесити.
 Превѣсти, ведем, v. pf. *hinüber füh-*
ren, *traduco*. Превео би га жедна
 преко воде (er ist ungemein flug).

Превѣсти, везем, v. pf. *überführen*,
trajicio.
 Превѣшање, n. (Рес. и Срем.) *vide пре-*
вјешање.
 Превѣшати, ам, (Рес. и Срем.) *vide*
превјешати.
 Превјање, n. 1) *das Überwickeln*, *cir-*
cumvolvo. 2) *das Verändern der Stim-*
me, *vocis inflexio*.
 Превјати, ам, v. impf. 1) *überwi-*
ckeln, *circumvolvo*. 2) *die Stimme ver-*
ändern, *inflecto vocem*:
 „Закукаћу као кукавица,
 „Превјаћу као ластавица —
 Превјатише, амсе, v. r. impf. *sich wen-*
den und drehen, *torqueri*.
 Превјача, f. m. j. колиба, eine Art
 leichter Hütte, *tugurii genus*.
 Превити, вијем, v. pf. *überwickeln*,
circumvolvo.
 Превјесити, им, v. pf. (Ерц.) *überhän-*
gen, *arrendo*.
 Превјешање, n. (Ерц.) *das Überhän-*
gen, *arrendio*.
 Превјешати, ам, v. impf. (Ерц.) *über-*
hängen, *arrendo*.
 Превлачење, n. 1) *das Überschleppen*,
transportatio. 2) *das langsame Fahren*
mit dem Fiedelbogen über die gusle,
ductatio arctus per fides.
 Превлачити, им, v. impf. 1) *überschlep-*
pen, *transporto trahendo*. 2) *mit dem*
Fiedelbogen langsam über die gusle
fahren, *arcum ducto per fides*.
 Преводити, им, v. impf. *hinüberfüh-*
ren, *traduco*.
 Преводѣње, n. *das Hinüberführen*, *tra-*
ductio.
 Преводѣње, n. *das Übersetzen über ei-*
nen Fluß, *trajectio*.
 Превоз, m. *die Uebersuhr*, *das Fahr-*
geld, *navium*.
 Превозити, им, v. impf. *übersetzen*,
trajicio.
 Преврата, f. *превратуша*, ein Ge-
 richt von Eiern, *placentae genus ex*
ovis. Кукурузно брашно закувасе
 јајима (у каквом суду), па се онда
 онај скроб изасне у пигањ на вру-
 ћу маси; кад се од оздо потпече,
 онда се преврне, те се и с дру-
 ге стране испече; потом се једе
 (највише вруће).
 Превратиши, им, v. pf. *umkehren*,
invertio.
 Превратуша, f. *vide преврата*.
 Превраћање, n. *das Umkehren*, *inver-*
sio.
 Превраћати, ам, v. impf. *umkehren*,
invertio.
 Преврети, рим, v. pf. *abgähren*, *de-*
fervesco.

Преврнути, нем, v. pf. umwenden, *converto*.
 Превртање, n. vide превраћање.
 Преврташи, вртем, vide превраћаши.
 Превући, вучем, v. pf. überziehen, *traho alio, traho per aliquid*.
 Прегазити, им, v. pf. 1) überwaten, *vado transeo*, воду oder преко воде. 2) darüber treten, zertreten, *conculco*.
 Прегача, f. eine Art wollener Schürze, *praescinctorium laneum*.
 Прегібање, n. das Beugen, *flexio*.
 Прегібао, бли, f. das Gelenke, *articulus*.
 Прегібаши, бљем (и прегібам), v. impf. beugen, *flexo*.
 Преглѣдалица, f. die Vorschrift, das Schreibmuster, *exemplum scribendi*.
 Преглѣдање, n. 1) das Uberschauen, Uebersehen, Durchsehen, *perlustratio*. 2) das Absehen nach einem Muster, *imitatio*.
 Преглѣдати, ам, v. impf. 1) übersetzen, *perlustro*. 2) nach dem Muster machen, *facio ad exemplum*.
 Преглѣдати, ам, v. pf. übersehen, überblicken, *pervideo*.
 Преглодати, хем, v. pf. durchnagen, *perrodo*.
 Прегнути, нем, v. pf. biegen, herbeugen, *inflexo*.
 Прегонити, им, v. impf. hinüber treiben, *ago trans-*.
 Прегонитисе, имсе, v. r. impf. mit Anekdoten gegen einander fechten, einander aufziehen, *ludificari, ducere se invicem*.
 Прегонѣње, n. 1) das Hinübertreiben, *transmissio, transjunctio*. 2) das Aufziehen, *tractio, ludificatio*.
 Прегорети, им, v. pf. 1) н. п. дрво, durchbrennen, *peruro*. 2) verschmerzen, *tolero, obliviscor*.
 Преградак, тка, m. eine Abtheilung, Verschlag im Hause, *zotheca, locus assibus separatus*.
 Преградити, им, v. pf. überschlagen, verschlagen, *assibus separo*.
 Преграђивање, n. das Verschlagen, *separatio per asses*.
 Преграђивати, хујем, v. impf. verschlagen, *assibus separo*.
 Прегризање, n. das Durchbeißen, *permorsio*.
 Прегризати, ам, v. impf. durchbeißen, *permordeo, peredo*.
 Прегристѣ, ризем, v. pf. durchbeißen, *permordeo*.
 Прегрмѣти, ми, v. pf. (Рес.) } док ово
 Прегрмѣши, ми, v. pf. (Срем.) } прегр-
 Прегрмѣши, им, v. pf. (Ерц.) } ми, bis
 dieses Gewitter (fig.) vorbei ist, dum
 haec tempestas praeterierit.
 Прегршши, f. pl. beide flache Hände,

zum Fassen hingehalten, *ambae volae ad accipiendum quid paratae*: पुणे
 прегршши; дај ми једне прегршши
 брашна; није воду прегршшима.
 Пред, } vor, ante: пред кућом; пред
 Преда, } Богом; преда мнош; пред
 кућу (*cum acc.*); пред Бога; преда
 ме; из кесе, на преда се, nur Geld
 her, so hat man's
 Предавање, n. die Uebergabe, *deditio*.
 Предавати, дајем, v. impf. 1) überge-
 ben, *dedo*. 2) zur Uebergabe nöthigen,
adigo ad deditioem.
 Предаја, f. die Uebergabe, *deditio*: изи-
 шао (н. п. ајдук) на предају.
 Предаши, ам, v. pf. 1) übergeben, *de-
do*. 2) zur Uebergabe nöthigen, *adigo
ad deditioem*.
 Предашисе, амсе, v. r. pf. sich ergeben,
dedo me.
 Предвајање, n. das Abtheilen in zwei
 Theile, *divisio in partes duas*.
 Предвајати, ам, v. impf. in zwei Thei-
 le theilen, *dimidiare*.
 Предвојити, им, v. pf. halbiren, *di-
midio*.
 Предвостручање, n. das Verzweifen,
 Verdoppeln, *duplicatio*.
 Предвостручати, ам, v. impf. doppelt
 falten, *duplico*.
 Предвостручити, им, v. pf. doppelt
 falten, *duplico*.
 Предѣвање, n. (Рес. и Срем.) vide пре-
 дијевање.
 Предѣвати, ам, (Рес. и Срем.) vide
 предидјевати.
 Преденути, нем, vide предесни.
 Предѣње, n. das Spinnen, *netio*.
 Предѣрати, рем, vide предидјети.
 Предесни (говорисе и преденути),
 денем, (Рес. и Срем.) vide пређесни.
 Предиво, n. der Faden (öferr. das
 Spinnhaar), *pensum lini, lanae*:
 „Кецелице шанано предиво —
 Предидјевање, n. (Ерц.) der Namens-
 wechsel, *nominis mutatio*.
 Предидјевати, ам, v. impf. (Ерц.) m. j.
 име, einen andern Namen annehmen,
nomen mutare.
 Предика, f. (у Сријем. у Бачк. и у
 Бан.) die Predigt, *sermo*. cf. поуче-
 није.
 Предикаоница, f. die Kanzel, *cathedra,
suggetum*.
 Предикатор, m. der Prediger, *praedicator*.
 Предикаторов, ва, во, des Predigers,
praedicatoris.
 Предикаторскѣ, ка, ко, 1) Prediger,
praedicatorius. 2) adv. wie ein Predi-
 ger, *praedicatoris modo*.
 Предикованје, n. das Predigen, *praed-
icatio*.

Предиковати, кујем, v. impf. predi-
cen, praedico (sacra).
Предирање, n. das Durchreißen, dila-
ceratio.
Предирати, рем, v. impf. entzwei rei-
ßen, dilacerare.
Предњак, m. n. p. во у плугу, der
vordere (Ochse) am Pfluge, bos anterior.
Предњачење, n. das Vorangehen, an-
teitio.
Предњачити, им, v. impf. vorangehen,
praeco.
Предњи, ња, ње, der vordere, ante-
rior.
Предраг, m. Mannsnamen, nomen viri.
Предрети, ем, предрѣо, (Рес. и Срем.)
vide предријети.
Предријети, рем, предрѣо, v. pf.
(Ерц.) 1) zerreißen, lacero, perumpo.
2) предрѣо преко потока, er ist
durchgedungen, durch das Thal, per-
turpit.
Пређа, f. 1) das Garn, fila. 2) das Garn,
Netz, rete.
Пређенути, нем, v. pf. (Ерц.) } m. j.
Пређестни, ђенем, v. pf. (Ерц.) } име,
einen andern Namen annehmen, mutare
nomen. Ја нијесам чуо у Србији,
да је ко своје име пређео (већ ако
жене ђеци — од милости, или кад
што враћају — или какав рђав
човек, кад учини такво зло па уше-
че куда), док није покојни Тео-
дор Филиповић дошао у Ср-
бију (1805) и назвао се Божа Гру-
јовић; а Јован Савић, Иван
Југовић (ваља да је изабрао име
за пријестол Српски); потом је би-
ло ушло као у обичај, те су и
други ђекоји своја презимена одба-
цили и друга изабрали. — Сиромаш-
нога (друга) Арсу Андреевића (или
Андријка) кадијау да објесе, да не
ушече у Влашку, што се назвао
К а с т р и о т. —
Пређешина, f. augm. v. пређа.
Пређица, f. 1) dim. v. пређа. 2) eine
Schnalle, fibula.
Пређурина, f. vide пређешина.
Прежање, n. vide вребање.
Прежати, ам, vide вребати.
Преживање, n. das Wiederkäuen, ru-
minatio.
Преживати, ам, v. impf. wiederkäuen,
ruminare.
Преживети, вим, v. pf. (Рес.) } fort
Преживити, им, v. pf. (Срем.) } leben,
Преживљети, вим, v. pf. (Ерц.) } vitam
dare:
„Не би а' и ми уз њи преживљели —
Прежина, f. vide прегача.
Презање, n. das Aufahren aus dem

Schlaf, excussio somni, circumspere-
ctatio anxia.
Презање, n. vide упрезање.
Презати, прежем, vide упрезати.
Презати, ам, v. impf. } aus dem
Презашице, амсе, v. r. impf. } Schlaf
aufahren, und umherblicken, circum-
spicio ex somno.
Презиме, мена, n. der Zunamen, cog-
nomen. cf. подријетло.
Презимењак, m. der den nämlichen Zu-
namen hat, ejusdem cognominis.
Презимити, им, v. pf. überwintern,
hiberno, perhibere.
Преисподњи, ња, ње, (у Српјему и
у Бачкој) äußer, ultimus: преис-
подња уља, лажа и т. д.
Прејаати, јашем, vide прејати.
Прејавање, n. 1) das Hinüberreiten,
transequitatio. 2) das Reiten eine Zeit
(Strecke) hindurch, equitatio per tem-
pus.
Прејаивати, јашем, v. impf. 1) hin-
überreiten, transequito. 2) hindurchrei-
ten, equito per tempus, locum.
Прејати, јашем, v. pf. коња (на ко-
њу) преко воде, hinüber reiten,
transvehor, transeo equo.
Прејездити, им, v. pf. (сп.) durchrei-
ten, perequito:
„И честину Босну прејездише —
Прејестисе, једемсе, v. r. pf. sich
überessen, ingurgitare se, cibo obrui.
Прејурити, им, v. pf. heftig hinüber-
treiben, ago trans - cf. прекерати.
Прекадити, им, v. pf. mit Weihrauch,
und Gebet weihen (bei der Kirchmesse),
suffio.
Прекађивање, n. das Weihen durch
Weihrauch, suffitio.
Прекађивати, ђујем, v. impf. räuchern,
suffio.
Прѣкѣ, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide
пријекн.
Прекивање, n. das Uberschweifen, Ueber-
schmieden, recusio.
Прекивати, ам, v. mpf. überschmieden,
recudo.
Прекидање, n. 1) das Entzweybrechen,
diffRACTIO. 2) das bestimmte Entschei-
den (z. B. eines Kaufs), determina-
tio.
Прекидати, ам, v. impf. 1) entzwey-
brechen, diffringo. 2) bestimmt entschei-
den (einen Kauf), determino.
Прекинути, нем, v. pf. 1) entzweyrei-
ßen, dirumpo. 2) bestimmt entscheiden.
Прекинутисе, немсе, v. r. pf. einen
Bruch (Leibschaden) bekommen, herniam
mihi conscisco.
Прѣкјучѣ (m. j. преко јуче), vorgestern,
nadius tertius.

Прекјучерањи, ња, ње, *1* vorgestrig,
Прекјучерашњи, ња, ње, *2* quod fuit nu-
dius tertius.

Преклад, м. (Рес. и Срем.) vide при-
јеклад.

Преклањање, vide преклоњање.

Преклањати, ам, vide преклоњати.

Преклањашисе, амсе, vide прекло-
њашисе.

Преклањи (м. j. преко лани), vor zwey
Jahren, anteduos annos, ante bien-
nium.

Преклањскѣ, ка, ко, vor zweyjährig,
quod fuit ante duos annos.

Преклињање, n. das heilige Bethen,
Schwören, testatio deorum,

Преклињашисе, њемсе, v. r. impf.
hoch und theuer schwören, testor deos
hominesque: кунесе и преклињесе.

Преклоњити, им, v. pf. н. п. главу, den
Kopf vorwärts beugen, inclino caput.

Преклоњитисе, имсе, v. r. pf. sich ver-
beugen, inclinor.

Преклоњање, n. das Beugen, inclina-
tio.

Преклоњати, ам, v. impf. beugen, in-
clino.

Преклоњашисе, амсе, v. r. impf. sich
verbeugen, inclinor.

Преко, über, trans; преко дан, um
den andern Tag, altero quoque die.

Прековати, кујем, v. pf. überschmie-
den, recudo.

Прекодрица, нца, m. ein Mensch von
jenseit der Drina, transdrinanus.

Прекодрица, f. Frauenzimmer von jen-
seit der Drina, transdrinana.

Прекодринскѣ, ка, ко, 1) jenseit der
Drina, transdrinanus. 2) adv. wie jen-
seit der Drina, transdrinano more.

Прекодриње, n. die Gegend jenseit der
Drina, regio transdrinana.

Прекоморац, рца, m. der über dem
Meere her ist, transmarinus:

„Како дође Арап прекоморац —

Прекоморка, f. 1) ein Frauenzimmer
von jenseit des Meeres, mulier trans-
marina. 2) пушка прекоморка, eine
Flinte von jenseit des Meeres (aus
Venedig?) telum ultramarinum:

„О рамену дуга прекоморка —

Прекоморскѣ, ка, ко, übermeersch,
transmarinus.

Прекопавање, n. 1) das Uebergraben,
perfossio. 2) das Graben mitten durch,
perfossio.

Прекопавати, ам, v. impf. übergraben,
perfodio.

Прекопати, ам, v. pf. durchgraben, über-
graben, perfodio.

Прекорвање, n. vide корење 1.

Прекорвати, ам, vide корити,

Прекоран, рна, но, der Vorwürfe hören
muß, qui saepe objurgatur: свагда
је прекоран.

Прекорити, им, v. pf. кога, einen
Vorwurf machen, exprobro.

Прекрајање, n. das Zuschneiden auf eine
andre Art, sectio ad aliam formulam.

Прекрајати, ам, v. impf. anders zuschnei-
den, seco ad aliam formulam.

Прекрѣнути, нем, v. pf. überschwen-
ken, desuper inclino.

Прекрѣт, м. der Umschwung, revolu-
tio: споји на прекрѣту.

Прекрѣтање, n. das Uberschwenken,
inclinatio.

Прекрѣпати, рекем, v. impf. über-
schwenken, desuper inclino.

Прекрѣпатисе, рекемсе, v. r. impf.
ein Spiel, in Oesterreich hutschen,
in asse ex axe mobili sursum et deor-
sum moveri.

Прекрѣтња, f. vide прекрѣт.

Прекривање, n. 1) das Verstecken, an
einen andern Ort, occultatio mutata.
2) das neue Decken (des Dachs), con-
tectio nova.

Прекривати, ам, v. impf. 1) neu de-
cken, denuo tego. 2) anders wo ver-
bergen, occulto alio loco.

Прекривити, им, v. pf. seitwärts krüm-
men, incurvo:

„Пауниперо прекривила —

Прекривти, рижем, v. pf. 1) neu decken,
denuo tego. 2) anders wo verbergen,
alibi celo.

Прекројити, им, v. pf. anders zuschnei-
den, seco ad aliam formulam.

Прекрстити, им, v. pf. 1) durchkreu-
zen, oblique perseco. 2) bekreuzen,
cruce signo.

Прекрститисе, имсе, v. r. pf. sich be-
kreuzen, cruce se signare.

Прекривити, им, v. pf. zerbrechen, dis-
fringo.

Прекривтање, n. vide прекривтање.

Прекривтати, ам, vide прекривтати.

Прекривтање, n. 1) das Bekreuzen,
crucis formatio super re aliqua. 2) das
Durchkreuzen, persectio obliqua.

Прекривтати, ам, v. impf. 1) durch-
kreuzen, oblique perseco. 2) bekreuzi-
gen, cruce signo.

Прекснопњи, ња, ње, vom vorgestri-
gen Abend, ante duos dies vesperi.

Прекснопњ (м. j. преко саноџ), vor-
gestern Abends, ante duos dies ves-
peri.

Прекснопњѣ, на, но, vide прекс-
нопњи.

Прекунити, им, v. pf. (von kuga) über-
heben, defungi malo.

Прекундичити, им, v. pf. 1) überschif-

ten, scapo novo munio. 2) прекунда-
чно се, von einem der sich anders
trägt, als sonst, vestem mutavit.

Прекупац, паа, м. der Vorkäufer,
emens ante alios, propola:

„Њојзи ми долазе

прекупи прговци —

Прекупити, им, в. pf. vorkaufen, emo
ante alios.

Прекупљивање, н. das Vorkaufen, em-
tio ante alios.

Прекупљивати, љујем, в. impf. vor-
kaufen, emo ante alios.

Прелажење, н. 1) das Hinübergehen,
transitio. 2) das Ueberlaufen, exunda-
tio.

Прелаз, м. (Рес. и Срем.) vide прије-
лаз.

Прелазити, им, в. impf. 1) hinüber-
gehen, transeo. 2) überlaufen, exundo.

Преламтање, н. das Entzweibrecfen,
diffraetio.

Преламати, ам, в. impf. entzweibrec-
fen, diffringo.

Прелетање, н. (Рес. и Срем.) vide пре-
лијетање.

Прелетати, лећем, (Рес. и Срем.)
vide прелијетати.

Прелетети, шим, (Рес.) vide преле-
ћети.

Прелетити, им, (Срем.) vide преле-
ћети.

Прелетити, им, (Рес. и Срем.) vide
прељетити.

Прелетни (једни говоре прелетни),
на, но, (Рес. и Срем.) vide прељетни.

Прелетети, летим, в. pf. (Ерц.) hin-
überfliegen, pervolo, transvolo.

Преливање, н. (Рес. и Срем.) vide пре-
левање.

Преливати, ам, (Срем.) vide преље-
вати.

Прелијевање, н. (Ерц.) vide преље-
вање.

Прелијевати, ам, (Ерц.) vide преље-
вати.

Прелијетање, н. (Ерц.) das Ueberflie-
gen, pervolatio, transvolatio.

Прелијетати, лијечем, в. impf. (Ерц.)
überfliegen, transvolo, pervolo.

Прелити, лијем, в. pf. 1) übergießen,
transfundo. 2) begießen, perfundo.

Прело, н. die Spinnversammlung, Spinn-
gesellschaft, coetus netricum. 2) als
Spitzname für einen Mann, der ge-
spinnen (wie Hercules, der Omphale
zu Liebe), vir qui net feminae modo.

Преломити, им, в. pf. entzweibrecfen,
diffringo.

Прела, ф. die Spinnerinn, netrix.

Прелевање, н. (Ерц.) das Uebergießen,
transfusio.

Прелеваши, ам, в. impf. (Ерц.) über-
gießen, transfundo.

Прељетити, им, в. pf. (Ерц.) über-
sommera, aestivo.

Прељетни, на, но, (Ерц.) н. п. сла-
нина, was über einen Sommer lang
geblieben, quod aestatem perduravit.

Прељубити, им, в. pf. (сп.) wider die
Pflicht lieben, lieben den man nicht
soll, amare, quem non oporteret (cf.
приљубити):

„Или ме је са свим оставила,

„И јелена другог прељубила —

Према, 1) gegenüber, ex adverso, e re-
gione. 2) тражи жевојку према се-
би, die zu dir raßt, deines Gleichen,
parem. 3) према глави, (es geht) um
den Kopf, agitur de capite. Према
глави и оца по глави.

Премазати, мажем, в. pf. überschmie-
ren, perlino: премазали му зубе, sie
haben ihn mit einer Kleinigkeit abge-
fertigt.

Премазивање, н. das (nothdürftigste)
Abstreifen eines, der um mehr bittet.

Премазивати, зујем, в. impf. einen,
der viel verlangt, nothdürftig abstreifen,
cf. премазати.

Премакнути, несе, vide према-
книси.

Премамити, им, в. pf. verlocken, per-
licio.

Премаљетни, на, но, (у Ерц.), vide
прољетни.

Премаљеће (премаљеће), н. vide про-
љеће.

Премакниси (говорниси и премакну-
тиси), макнесе, в. г. pf. sich verru-
cken, forte discessit res e loco: пре-
макло ми се (пл. ј. нестало ми са д,
а добићу опет) новаца, жита и т. д.

Премашити, им, в. pf. über etwas weg-
reichen, porrigor ultra (з. В. кошуља
колено).

Преместити, им, (Рес. и Срем.) vide
премјестити.

Преметање, н. das Ueberwerfen, trans-
jectio.

Преметати, мећем, в. impf. überwer-
fen, circumjicio, pervolvo.

Преметатиси, мећемсе, в. г. impf.
sich überwerfen, überburzeln, provolvor.

Преметнути, нем, в. pf. überwerfen,
pervolvo.

Преметнутиси, немсе, в. г. pf. über-
burzeln, provolvor.

Премештање, н. (Рес. и Срем.) vide
премјештање.

Премештати, ам, (Рес. и Срем.) vi-
de премјештати.

Премештајиси, амсе, (Рес. и Срем.)
vide премјештајиси.

- Премислѣнисе, имсе, v. r. pf. sich anders bedenken, *muto sententiam*.
 Премѣщање, n. das Verrücken (von Geld, u. a. Verlegenheiten), *perturbatio*.
 Премѣщаѣнисе, мѣсе, v. r. impf. sich verrücken.
 Премѣшљање, n. das Ueberdenken, *percogitatio*.
 Премѣшљати, ам, v. impf. überdenken, *percogito, reputo*.
 Премѣшљаѣнисе, ам, v. r. impf. sich bedenken, *delibero*.
 Премѣснити, имсе, v. pf. (Ерц.) übertragen, *transfero*.
 Премѣсѣнисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) den Ort ändern, *locum muto*.
 Премѣшѣње, n. (Ерц.) das Uebersetzen, Uebertragen, *translatio*.
 Премѣшѣти, ам, v. impf. (Ерц.) übersetzen, übertragen, *transfero*.
 Премѣшѣѣнисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich übersetzen, den Ort ändern, *transfero me, transporto me*.
 Пренемѣгање, n. das Ohnmächtig werden vor Schmerz, *deliquium prae dolore*.
 Пренемѣгаѣнисе, мажемсе, v. r. impf. vor Schmerz in Ohnmacht fallen, *deficio prae dolore*.
 Пренемѣѣнисе, могнемсе, v. r. pf. vor Schmerz in Ohnmacht fallen, *deficio prae dolore*.
 Пренѣсти, несем, (Рес. и Срем.) vide пренијети.
 Пренијети, несем, пренијо (пренијела, ло), v. pf. (Ерц.) hinübertragen, *transporto*.
 Пренијити, им, v. pf. m. j. нити, das Trumt erneuern, *licia renovo*.
 Пренос, m. (Рес. и Срем.) vide приенос.
 Преносити, им, v. impf. übertragen, *transporto*.
 Пренѣжити, им, v. pf. übernachten, *pernocto*.
 Пренѣшѣње, n. das Uebertragen, *transportatio*.
 Пренѣнисе, немсе, v. r. pf. aus dem Schlafe überrascht aufblicken, *e somno excuti*.
 Преобладати, ам, v. pf. die Oberhand bekommen, *superio, superior sum, vinco*.
 Преоблачење, n. das Ueberziehen, *mutatio vestis*.
 Преоблачити, им, v. impf. umkleiden, überziehen, *vestem aliam induo*.
 Преоблачиѣнисе, имсе, v. r. impf. sich umkleiden, *induo aliam vestem*.
 Преображеније, n. die Verklärung Christi.
 Преображѣње, n. 1. sti (6. August).
 Преобразиѣнисе, имсе, v. r. pf. 1) sich verklären (von Christus). 2) ein andres Gesicht bekommen, *mutare faciem*.
 Преобување, n. das Wiederzurechtma-

- chen der Schuhe, *calceamenti refectio*.
 Преобуваѣти, ам, v. impf. die Schuhe wieder zurecht machen, *refingo calceamentum*.
 Преобуваѣнисе, амсе, v. r. pf. sich die Schuhe wieder zurecht machen, *refingo calceamentum*.
 Преобука, f. die Kleidung zum Umkleiden, *vestimenta alia, recentia*.
 Преобути, бујем, v. pf. einem die Schuhe zurecht machen, *refingo calceamentum*.
 Преобуѣнисе, бујемсе, v. r. pf. seine Schuhe zurecht machen, *refingo calceamentum*.
 Преобуѣти, бучем, v. pf. umkleiden, *alias vestes induo*.
 Преобуѣѣнисе, бучемсе, v. r. pf. sich umkleiden, *vestes muto*.
 Преодѣсти (говорисе и преодѣнути), денем, (Рес. и Срем.) vide преодѣсти.
 Преодѣти, им, v. impf. hinübergehen, von einem Ende bis zum andern hindurchgehen, *pervado, percurro*.
 Преодѣница, f. m. j. звијезда, der Stern der den Himmel durchwandelt, *stella percurrentis coelum*.
 „Од сестрице звезде преодѣнице,
 „Што преодѣ преко ведре неба —
 Преодѣнути, нем, vide преодѣсти.
 Преодѣње, n. das Durchgehen, *percursorio*.
 Преодѣсти (говорисе и преодѣнути), ѣнем, v. pf. (Ерц.) wieder bekleiden, umkleiden, *aliter vestio*.
 „Док се гора преодѣне листом,
 „А рудине правом ѣтелином —
 Преодѣсти, опѣмем, v. pf. vorwegnehmen, *praecipio, praeripio*.
 Преодѣмѣње, n. das Vorwegnehmen, *praescriptio*.
 Преодѣмати, ам (и преопѣмѣм), v. impf. vorwegnehmen, *praecipio*.
 Преодѣсти (говорисе и преодѣнути), паднем, v. pf. erschrecken, *exterreo*.
 Преодѣѣнисе (говорисе и преодѣнути), паднемсе, v. r. pf. erschrecken, *extravesco*.
 Преодѣвати, ам, (Рес. и Срем.) vide пренѣвати.
 Преодѣница, f. 1) die Wachtel, *coturnix*. 2) beim Heumachen ein O n g (der Reihe der Wäder bis ans Ende der Wiese, wo sie dann, wieder eine neue Reihe vornehmen), (носпам bei den Schnitzern, Kulturgräbern), *vices* (?)
 Преодѣчик, m. die junge Wachtel, *pullus coturnicis*.
 Преодѣчиј, чја, чје, Wachtel, *coturnicis*.
 Преодѣти, пнем, v. pf. n. n. коња, ein weisendes Pferd an eine andere Stelle binden, *alio loco religo equum pascentem*.

Препећи, печем, v. pf. 1) überbraten (zu viel), nimis asso. 2) überkochen, recoquo, überbrennen (den Brantwein).
 Препеченица, f. m. j. ракија, abermal gebrannter Brantwein, vinum bis ustum.
 Препијање, n. das zu viele Trinken, potatio nimia.
 Препијати, ам, v. impf. zu viel trinken, perpoto, nimium bibo.
 Препињање, n. das Ueberbinden des Pferdes, equi pascentis religatio a loco priori.
 Препињати, њем, v. impf. n. p. коња, überbinden, alio loco religo.
 Препирање, n. das Ueberwaschen, perlutio.
 Препирање, n. das Zanken, rixae.
 Препирати, ам, v. impf. überwaschen, perluo.
 Препирашисе, ремсе, v. r. impf. zanken, rixari.
 Препис, m. (Рес. и Срем.) vide припис.
 Преписати, пишем, v. pf. 1) über schreiben, transcribo. 2) beschreiben, conscribere, conscribo.
 Преписивање, n. 1) das Umschreiben, transcriptio. 2) das Beschreiben, Auf schreiben, Verzeichnen, Conscribere, conscriptio.
 Преписивати, сужем, v. impf. 1) um schreiben, transcribo. 2) beschreiben, verzeichnen, conscribo.
 Препити, пијем, v. pf. über das Maß trinken, nimium bibisse.
 Препишавање, n. das Ueberpiffen, transinectio.
 Препишаваши, ам, v. impf. überpiffen, transmejo.
 Препишати, ам, v. pf. überpiffen, transmejo. Препишала би жена (иако је близу).
 Препјевати, ам, v. pf. (Ерц.) hindurch singen, canto per (totam noctem): „Два славуја сву ноћ препјеваше — „Сву ноћ ми соко препјева —
 Препјецање, n. das abermalige Brennen, rescotio.
 Препјецати, пјечем, v. impf. ракију, überkochen, abermal kochen, recoquo.
 Преплакати, лачем, v. pf. durchweinen (den ganzen Tag), in einem fort weinen, fleo per (totum diem).
 Препланути, не, v. pf. n. p. ватра љеб, überflackern d. i. wenn das Feuer das backende Brod zu schnell umflammt, und es dadurch von außen verbrannt, während es nach innen noch roh ist rapem coquendum praecoq. ignis adurit.
 Препливати, ам, v. pf. durchschwimmen, transnato.
 Преплавити, им, v. pf. vide препливати.
 Препона, f. die Leisten, Ha-

Препорука, f. die Empfehlung, com-mendatio.
 Препоручивање, n. das Empfehlen, com-mendatio.
 Препоручивати, чујем, v. impf. em-pfehlen, commendo.
 Препоручити, им, v. pf. empfehlen, commendo.
 Преправа, f. die Vorbereitung, adparatus.
 Преправан, вна, но, bereit, paratus.
 Преправити, им, v. pf. vorbereiten, praeparo.
 Преправљање, n. das Vorbereiten, praeparatio.
 Преправљати, ам, v. impf. vorbereiten, praeparo.
 Преправност, f. die Bereitschaft, promptus.
 Препрата, f. (у Сријему кажу: женска црква) der Theil der Kirche, wo die Frauen stehen, locus feminarum in ecclesia.
 Препрати, перем, v. pf. überwaschen, lavo iteratis vicibus.
 Препредање, n. das Ueberspinnen (des Zwirns), netum iterum neo.
 Препредати, ам, v. impf. überspinnen, iterum neo.
 Препрести, редем, v. pf. überspinnen, iterum neo.
 Препречивање, n. das Vorstecken, praetentio.
 Препречивати, чујем, v. impf. vor-stecken, vorstemmen, praetendo.
 Препречити, им, (Рес. и Срем.) vide препријечити.
 Препријечити, им, v. pf. (Ерц.) vor-stecken, vorstemmen, praetendo.
 Препродавање, n. das Wiederverkaufen, revenditio.
 Препродавати, дајем, v. impf. wieder weiter verkaufen, revendo.
 Препродати, ам, v. pf. wieder weiter verkaufen, revendo:
 „Продаше ме бегу Челебијку,
 „А Челебијк мене препродаде
 „Љубовику из Новог пазара —
 Препросити, им, v. pf. m. j. жевој-ку коме, einen überfreyen, überwerben, außsetzen, virginem ab alio expetitam prociari.
 Препуцати, цате, v. pf. n. p. пушке, in einem fort schießen (von Flinten), persono.
 Прерад, m. Маннаname, nomen viri.
 Преранак, ика, m. (Рес. и Срем.) vide пријеранак.
 Преранити, им, v. pf. durch einige Zeit ernähren, alo, nutrio per tempus (famis, hiemis).
 Прерањивање, n. das Ernähren durch einige Zeit, pernutritio.
 Прерањивати, њујем, v. impf. hin-durch ernähren, pernutritio.

Пререзати, режем, v. pf. entzwey schneiden, disseco.
 Пререзивање, n. das Entzweyschneiden, dissection.
 Пререзивати, зујем, v. impf. entzwey schneiden, disseco.
 Прерити, ријем, v. pf. durchwühlen, peragro.
 Преров, m. (Рес. и Срем.) vide пријеров.
 Преровити, им, v. pf. durchgraben, perfodio.
 Пресада, f. die Pflanzen, die überseht werden, plantae quae e seminario transferuntur.
 Пресадиши, им, v. pf. überpflanzen, transplantato.
 Пресађивање, n. das Überpflanzen, transplantatio.
 Пресађивати, љујем, v. impf. übersezen, transplantato.
 Пресамаривање, n. das Übersteigen (eines Berges) transcensus.
 Пресамаривати, рујем, v. impf. übersteigen, transcendendo.
 Пресамарити, им, v. pf. преко брда, (das Gebirge) übersteigen, transcendendo.
 Пресамитити, им, v. pf. doppelt übereinander legen, duplico, gemino.
 Пресамитивање, n. das Doppeltfalten, duplicatio.
 Пресамитивати, љујем, v. impf. doppelt falten, duplico.
 Пресан, сна, но, (Рес. и Срем.) vide пријесан.
 Пресануши, нем, v. pf. austrocknen (vom Wache), exsiccior, exaresco.
 Пресед, m. (Рес. и Срем.) vide пријесед.
 Преседанье, n. (Рес. и Срем.) vide пресједанье.
 Преседати, ам, (Рес. и Срем.) vide пресједати.
 Преседити, им, (Рес. и Срем.) vide пресједити.
 Преседнути, нем, vide пресесити.
 Преселити, им, v. pf. übersiedeln, transfero.
 Преселилисе, имсе, v. r. pf. übersiedeln, transmigro.
 Преселаванье, n. das Übersiedeln, translatio, transmigratio.
 Преселавати, ам, v. impf. übersiedeln, transfero.
 Преселавалисе, амсе, v. r. impf. übersiedeln, transmigro.
 Пресесити (говорисе и преседнути), седем (и преседнем), (Рес. и Срем.) vide пресјесити.
 Пресећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide пресјећи.
 Пресецање, n. (Рес. и Срем.) vide пресјецање.

Пресецаши, ам, (Рес. и Срем.) vide пресјецаши.
 Пресјети, сједим, v. pf. (Ерц.) hindurch sitzen, persideo (?).
 Пресјати, јем, v. pf. (Ерц.) durchsieben, percribro.
 Пресјивање, n. (Ерц.) das Übersieben, percribratio.
 Пресјивати, ам, v. impf. (Ерц.) durchsieben, percribro.
 Пресјивање, n. (Ерц.) das Entzweihauen, Durchschneiden, sectio.
 Пресјецати, ам, v. impf. (Ерц.) durchschneiden, seco.
 Пресјилити, им, v. pf. übermüthig werden, superbio.
 Пресјивање, n. das Übermüthigwerden, insolentia, superbitio.
 Пресјивати, ам, v. impf. übermüthig werden, superbio.
 Пресјивање, n. 1) das Umschütten (Ueberschütten), transfusio. 2) das Ueberfüllen, nimia impletio.
 Пресјипати, ам (и пресјиплем), v. impf. 1) umschütten, transfundo. 2) überfüllen, nimis impleo.
 Пресјивање, n. das Vertrocknen, exsiccatio.
 Пресјисати, сишем, v. impf. vertrocknen, exaresco.
 Пресјивање, n. das Blinken, Blitzen (z. B. eines Säbels, gegen die Sonne), fulgor coruscatio.
 Пресјивалисе, амсе, v. r. impf. blinken, corusco.
 Пресјиданье, n. (Ерц.) der Hinterhalt, insidiae.
 Пресјидати, ам, v. impf. (Ерц.) sich in Hinterhalt legen, insidior.
 Пресјидити, им, vide пресјети.
 Пресјесити (говорисе и пресједнути), сједем (говорисе и пресједнем), v. pf. (Ерц.) sich in Hinterhalt legen, insidior.
 Пресјећи, сјечем, v. pf. (Ерц.) entzwey schneiden, hauen, disseco.
 Пресјаканье, n. das Überspringen, transsultus, praeteritio.
 Пресјакати, качем, v. impf. überspringen, transilio.
 Пресјакити, им, v. pf. überspringen, transilio.
 Пресјављанье, n. vide присјављанье.
 Пресјављати, ам, vide присјављати.
 Пресјлица, f. der (Spinne) Koden, colus.
 Пресјличина, f. augm. } v. пресјлица.
 Пресјличина, f. augm. }
 Пресјличина, f. dim. v. пресјлица.
 Пресјаканье, n. vide присјаканье.
 Пресјакати, качем, vide присјакати.
 Пресјакити, им, vide присјакити.
 Пресјавити, имсе, v. r. pf. hindurchsieben, sterben, decedo, morior.

Престајање, н. das Aufhören, intermissio, finis.
 Престајати, јем, v. impf. aufhören, desino.
 Престајати, тојим, v. pf. hindurch stehen, persto.
 Престанак, мка, м. der Unterlaß, das Aufhören, intermissio: без престанка.
 Престарити, им, v. pf. altern, zu Præstarijemi, рим, (Ерц.) alt werden, consenesco.
 Престати, танем, v. pf. aufhören, desino: престала киша; престао му давати.
 Прести, предем, v. impf. spinnen, neo.
 Престигнути, нем, vide престићи.
 Престизање, н. das Ueberholen, superatio, victoria cursus.
 Престизати, пижем, v. impf. überholen, cursu supero.
 Престићи (говорисе и прстигнути), тигнем, v. pf. zuvorkommen, überholen, supero.
 Престо, тола, м. (Рес. и Срем.) vide прјестол.
 Престол, м. de прјестол.
 Престравити, им, v. pf. erschrecken, und dadurch krank machen, terrore in morbum conjicio.
 Престравитисе, имсе, v. r. pf. vor Schrecken erkranken (von Kindern), terrore in morbum conjici.
 Престрављивање, н. das Erschrecken, terror.
 Престрављивати, љујем, v. impf. einen erschrecken, terrefacio.
 Престрављиватисе, љујемсе, v. r. impf. vor Schrecken krank werden, terrore conjici in morbum.
 Престрићи, рижем, v. pf. mit der Schere entzwei schneiden, forscissec.
 Престругати, ружем, v. pf. entzwei, durchschaben, perscabo, perrado.
 Преступ, м. (Рес. и Срем.) vide пријеступ.
 Преступање, н. das Uebertreten, transgressio.
 Преступати, ам, v. impf. übertreten, transgredior.
 Преступити, им, v. pf. übertreten, transgredior.
 Пресудити, им, v. pf. aburtheilen, erkennen, dijudico.
 Пресуђивање, н. das Anders-Aburtheilen, dijudicatio alius, diversa a nostra.
 Пресуђивати, љујем, v. impf. anders aburtheilen, aliter dijudico: немој ми мени ту пресуђивати.
 Пресути, спем, v. pf. 1) überschütten, transfundo. 2) zu voll angießen, überfüllen, nimis impleo.

Пресушивање, н. das Ueberdörren, nimia exsiccatio. 2) das Verlieren der Milch (bei der Kuh), intermissio lactis (de vacca).
 Пресушивати, шујем, v. impf. 1) überdörren, nimis arefacio. 2) vide засушивати.
 Пресушити, им, v. pf. 1) überdörren, nimis arefacio. 2) vide засушити.
 Претакане, н. das Umgießen (des Weines), transfusio.
 Претакати, тачем, v. impf. (Wein) umgießen, transfundo.
 Претанање, н. das Umschmelzen, refusio.
 Претанати, ам (и преташлем), v. impf. umschmelzen, refundo.
 Претварање, н. 1) das Verwandeln, transfiguratio, immutatio. 2) das Verstellen, simulatio.
 Претвараати, ам, v. impf. verwandeln, immutare.
 Претвараатисе, амсе, v. r. impf. sich verstellen, simulo.
 Претвориати, им, v. pf. verwandeln, immuto.
 Претворитисе, имсе, v. r. pf. sich verstellen, simulo.
 Претегнути, нем, v. pf. überwiegen, praerpondero.
 Претегнутији, нија, није, од кога, него, bedeutender, wichtiger, majoris momenti.
 Претезање, н. das Ueberwiegen, praerponderatio.
 Претезати, тежем, v. impf. überwiegen, praerpondero. Теже претеже.
 Претерати, ам, (Рес. и Срем.) vide прећерати.
 Претеривање, н. (Рес. и Срем.) vide прећеривање.
 Претеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide прећеривати.
 Претети, печем, v. pf. кога, zuvorkommen, praeverto.
 Претети, ем, v. impf. anklagen, accuso.
 Прететисе, емсе, v. r. impf. с ким, mit jemand im Streite sein, prozessiren, litigo.
 Претити, им, (Рес. и Срем.) vide пријетити.
 Претичање, н. vide претјечање.
 Претичати, ичем, vide претјечати.
 Претјечање, н. (Ерц.) das Zuvorkommen, praevertio.
 Претјечати, тјечем, v. impf. (Ерц.) zuvorkommen, praeverto.
 Претња, f. (Рес. и Срем.) vide пријетња.
 Претоварање, н. das Umladen, oneratio alia, translatio.
 Претовараати, ам, v. impf. umladen, transonero (?), н. н. лађу.

- Претоварити, им, v. pf. umladen, transonero (?), н. п. лађу.
- Претоп, м. (Рес. и Срем.) vide пријетоп.
- Претопити, им, v. pf. umschmelzen, refundo.
- Претопити, им, v. pf. umgießen, transfundo.
- Претргнути, нем, v. pf. entzwei reissen, disrumpo.
- Претресаче, н. das Durchbeuteln, Ausschütteln, excussio.
- Претресати, ам, v. impf. ausschütteln, excutio.
- Претрести, сем, v. pf. ausschütteln, excutio.
- Претрестисе, семсе, v. r. pf. sich zerstreuen (von Flüchtlingen), dispergi.
- Претрчати, шчем, vide претрчати.
- Претрчавање, н. das Drüberweglaufen, transcursatio.
- Претрчавати, ам, v. impf. drüber weglaufen, transcurso.
- Претрчати, чим, v. pf. hinüber-, darüberlaufen, transcurro.
- Претурање, н. das Ueberwerfen, transjectio, perquisitio, perscrutatio.
- Претурати, ам, v. impf. 1) überwerfen, jactu supero. 2) überwerfen (im Suchen), perquiro, disjicio.
- Претурити, им, v. pf. 1) кућу, einen Stein über das Haus werfen, trajicio. 2) камен преко куће, den Stein über das Haus —, lapidem trajicio trans domum. 3) (im Suchen alles) überwerfen, disjicio quaerens.
- Пређење, н. (Рес. и Срем.) vide пријеђење.
- Прећерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) über — treiben, ago super —. 2) übertreiben, excedo modum.
- Прећеривање, н. (Ерц.) das Uebertreiben, modi excessio.
- Прећеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) übertreiben, nimis ago, modum excedo.
- Прећи, прећем, (Рес. и Срем.) vide пријећи.
- Преузети, змем, v. pf. übernehmen, überwältigen, vinco.
- Преузимање, н. das Ueberwältigen, corripio.
- Преузимати, ам (и преузимањем), v. impf. übernehmen, corripio, vinco.
- Прецидити, им, (Рес. и Срем.) vide прециједити.
- Прецеђивање, н. (Рес. и Срем.) vide прецеђивање.
- Прецеђивати, љујем, (Рес. и Срем.) vide прецеђивати.
- Прециједити, им, v. pf. (Ерц.) übergießen, transfundo.
- Прецеђивање, н. (Ерц.) das Uebergießen, transfusio.
- Прецеђивати, љујем, v. impf. übergießen, abgießen, transfundo.
- Пречага, f. das Querbret (in der Mühle), assis transversus.
- Пречажица, f. dim. v. пречага.
- Пречање, н. (Рес. и Срем.) vide пријечање.
- Пречати, ам, (Рес. и Срем.) vide пријечати.
- Пречатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide пријечатисе.
- Пречитити, им, vide пречитати.
- Пречитавање, н. das Ueberlesen, relectio.
- Пречитавати, ам, v. impf. überlesen, relego.
- Пречитати, ам, v. pf. 1) überlesen, relego. 2) вас дан је пречитао, den ganzen hindurch —, per totam diem legit.
- Пречњак, м. (Рес. и Срем.) vide пријечњак.
- Преша, f. der Drang, die Eile, die Dringlichkeit, festinatio: ако ти није преша, (fr. si vous n'êtes point pressé).
- Прешивање, н. das Zusammennähen, consutio.
- Прешивати, ам, v. impf. übereinander-, nähen, zusammennähen, consuo.
- Прешити, шњем, v. pf. zusammennähen, consuo, adsuo.
- Прженица, f. gebähtes Stück Brot, panis tostus.
- Пржење, н. das Bähen, Backen, tostio.
- Пржибаба, м. (in pl. f.) ein niederträchtiger Räuber, der alte Weiber mißhandelt (mit glühenden Ketten brennt) um sie zur Entdeckung ihres Nothpfennigs zu zwingen; dieß ist das größte Schimpfwort für einen Heiden, latro qui mulierculas igne excruciat: „Ти Турчија један пржибабо!“ „Ни стари ти чеповали ни су —“
- Пржити, им, v. impf. bähen, rösten, torreo. Пржио би господару (одговорио гладан и озебао циганин, кад су га запитали: или воли јесни, или се гријати). cf. грасуд.
- Пржитисе, имсе, v. r. impf. sich verbrennen, aduri.
- Пржња, f. die Störung, Verderbung der guten Gesellschaft, turbatio societatis.
- Пржњење, н. das Verunreinigen, pol-
- Прзнење, н. lutio.
- Прзнити, им, v. impf. 1) beim Ausweiden das Eingeweide verletzen, so, daß die Excremente erscheinen, exenterare ita, ut intestinis ruptis excrementa appareant. 2) die gute Gesellschaft verderben, bonam societatem turbare.

Праница, f. der Störenfried, Freudenstörer, Verderber guter Gesellschaft, turbator pacis, societatis, laetitiae.

При, bei, am, apud:

„При појасу сабља ожедњела —

Припањање, n. 1) das Ankleben, adhaesio. 2) fig. das Angreifen (bei der Arbeit), aggressio.

Припањати, ам, v. impf. 1) ankleben, adhaereo. 2) zugreifen (bei der Arbeit), adgredior.

Прибадање, n. das Anspießen, adfixio.

Прибадати, ам, v. impf. anspießen, adligo.

Прибегавање, n. (Рес. и Срем.) vide прибјегавање.

Прибегавати, ам, (Рес. и Срем.) vide прибјегавати.

Прибегнути, нем, (Рес. и Срем.) vide прибећи.

Прибедрица, f. ein Stück der Priesterkleidung, pars vestimenti archimandritae aut episcopi (periscelis?).

Прибећи (говорисе и прибегнути), бернем, (Рес. и Срем.) vide прибећи.

Прибијање, n. 1) das Aufschlagen, adfixio, applicatio. 2) das Aufschmiegen, applicatio.

Прибијати, ам, v. impf. aufschlagen, adligo, applico.

Прибијатице, амсе, v. r. impf. sich aufschmiegen, applicor.

Прибирање, n. 1) das Abtragen (der Speisen vom Tische), ablatio, sublatio. 2) die achtungsvolle Aufnahme, cultus, excerptio honorifica.

Прибирати, ам, v. impf. 1) (vom Tische) abtragen, aufero. 2) mit Achtung empfangen, honorifice excipio, colo.

Прибиратице, амсе, v. r. impf. 1) nach und nach sich sammeln, congregari. 2) zu Ende gehen, incipio delibere.

Прибити, бијем, v. pf. an etwas aufschlagen, adligo, applico.

Прибитице, бијемсе, v. r. pf. код кога, ће, уза што, sich fest aufschmiegen, arcte se adplicare: прибио се код њега; прибилесе овце у крај; шта си се ти прибио уза анд?

Прибић, m. Mannsname, nomen viri.

Прибјегавање, n. (Ерц.) das Flüchten, Zuflucht nehmen, profugium.

Прибјегавати, ам, v. impf. (Ерц.) Zuflucht nehmen, profugere soleo.

Прибјегац, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

Прибјегнути, нем, vide прибећи.

Прибјегор, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

Прибећи (говорисе и прибегнути), бјегнем, v. pf. Zuflucht nehmen, profugio, confugio ad quem.

Приближавање (приближивање), n. das Annähern, adpropinquatio.

Приближавати, ам (приближивати), v. impf. annähern, nahe bringen, admotio.

Приближаватице, амсе (приближиватице), v. r. pf. sich nähern, adpropinquo.

Приближивање, n. vide приближавање.

Приближивати, жујем, vide приближавати.

Приближиватице, жујемсе, vide приближаватице.

Приближити, им, v. pf. nahe rücken, nahe bringen, admoceo.

Приближитице, имсе, v. r. pf. sich nähern, adpropinquo.

Прибости, бодем, v. pf. anspießen, adligo.

Прибрати, берем, v. pf. 1) n. p. софру, abtragen, aufero, tollo. 2) mit Achtung empfangen, colo, honorifice excipio.

Прибратице, беремсе, v. r. pf. 1) sich allmählig sammeln, paulatim convenio. 2) ausgehen, zu Ende gehen, deficio: прибрало се.

Приваљати, им, v. pf. 1) herbeiwälzen, advolvo. 2) daranmachen, applico.

Приваљатице, амсе, v. r. pf. zufallen, zu Theil werden, obtingo, (durch Erbschaft oder sonstiges Glück): њему се приваљало.

Приваљивање, n. 1) das Herbeiwälzen, advolutio. 2) das Zufallen, advolutio, devolutio.

Приваљивати, жујем, v. impf. 1) herbeiwälzen, advolvo. 2) daranmachen, applico, n. p. закрпу.

Приваљиватице, жујемсе, v. r. impf. zufallen, devolvere.

Приваљ, m. (у Сријем у Бачк. и у Бан.) учи децу на приват, er ist Privatlehrer, gibt Privatstunden, privatim docet.

Приваћање, n. 1) das Greifen, captio. 2) das Empfangen, excerptio.

Приваћати, ам, v. impf. 1) greifen, capio. 2) empfangen, excipio.

Приваћатице, амсе, v. r. pf. 1) angreifen, capio, arripio. 2) empfangen, excipio.

Приваћање, n. vide приваћатице.

Приваћати, ам, vide приваћатице.

Привезати, вежем, v. pf. anbinden, adligo.

Привезивање, n. das Anbinden, adligatio.

Привезивати, зујем, v. impf. anbinden, adligo.

Привенац, нца, m. (ст.) etwa der Beistand bei der Hochzeit, nuptialium hominum quidam. Ja oxy рјеч нијесам

чуо никад прије, осим у пјесми како се женио Бурађ Смедеревац:
 „А привенца Косанчић Ивана —
 Привенчати, ам, (Рес. и Срем.) vide привјенчати.
 Привести, ведем, v. pf. herbeiführen, adduco, н. п. коња.
 Привести, зем, v. pf. лађу, das Schiff herbeiführen, navim admoveo.
 Привидети, дим, (Рес.) } vide привидити, им, (Срем.) } ђети.
 Привидиће, н. das Einbilden, imaginatio.
 Привидати, ам, v. impf. sich etwas einbilden, zu sehen glauben, in animum induco, imaginor.
 Привидети, дим, v. pf. (Ерц.) sich einbilden etwas zu sehen, videor mihi videre aliquid.
 Привидиће, н. das Daranwickeln, circumvolutio.
 Привидати, ам, v. impf. daranwickeln, circumvolvo.
 Привикавање, н. das Angewöhnen, assuefactio.
 Привикаваћисе, амсе, v. г. impf. sich angewöhnen, assuesco.
 Привикнућисе, немсе, vide прикићисе.
 Привиравање, н. das Herzublicken, aspectio.
 Привиравати, рујем, v. impf. } herzu-
 Привирати, им, v. pf. } blicken, aspicio.
 Привити, вијем, v. pf. daranwickeln, circumvolvo.
 Привикисе (и привикнућисе), викнемсе, v. г. pf. sich gewöhnen, assuesco.
 Привјенчати, ам, v. pf. (Ерц.) antrauen, connubio jungo (sacro ritu adjungo).
 Приводити, им, v. impf. herbeiführen, adduco.
 Приводиће, н. das Herbeiführen, adductio.
 Привођење, н. das Herbeiführen (des Schiffes), appulsio navis.
 Привозити, им, v. impf. herbeiführen, adrello navim.
 Приволеши, лим, (Рес.) vide привољети.
 Приволећисе, лимсе, (Рес.) vide привољети.
 Привољети, им, (Срем.) vide привољети.
 Привољети, лимсе, (Срем.) vide привољети.
 Привољети, лим, v. pf. (Ерц.) einen ver-
 mögen zu etwas, persuadeo cui ut faciat.
 Привољети, лимсе, v. г. pf. (Ерц.) sich herbeilassen, einwilligen, consentio.
 Приврѣбати, ам, v. pf. erlauern, erschleichen, deprehendo (aucupando).

Приврѣбати, амсе, v. г. pf. leise an-
 geschlichen kommen, accedo tacite.
 Приврѣдити, им, (Рес. и Срем.) vide приврједити.
 Приврједити, им, v. pf. (Ерц.) Hin-
 her bringen, prosim: не ће ништа
 кући да приврједи; није приврје-
 дио кући ни једне гаре.
 Привући, вучем, v. pf. herbeischleppen, adtraho.
 Привућисе, вучемсе, v. г. pf. sich her-
 beischleichen, adrepo.
 Пригазити, им, v. pf. eintreten, con-
 calco.
 Пригаће, н. das Rösten (in Schmalz), frigio.
 Пригати, ам, v. impf. rösten (in Schmalz,
 österr. bachen, ließ: pachen), frigo.
 Приглавак, ека, m. der Fuß am Strum-
 pfe, tibialis pars inferior.
 Приглавчина, f. augm. v. приглавак.
 Приглавчик, m. dim. v. приглавак.
 Пригњѣчити, им, v. pf. einneten, ma-
 cu deprimere, apprimo.
 Приговарање, н. das Schelten eines an-
 dern, das eigentlich einem dritten, der
 man aber schonen will, gilt, objuratio
 minus nocentis, ut alter, cui parcere
 aut debemus aut volumus, audiat sibi
 que adplicet ipse.
 Приговарати, ам, v. impf. коме, je-
 manden mittelbar Vorwürfe ma-
 chen, objurgo minus nocentem ut alter
 nocentior audiat et sibi applicet. Ма-
 ја керку кара, снаши приговара.
 Приговор, m. der mittelbare Vorwurf,
 objurgatio alterius pro altero.
 Приговорити, им, v. pf. коме, jemand
 mittelbar Vorwürfe machen, ihn mei-
 nen, objurgo alterum pro altero.
 Пригодити, им, v. pf. treffen, von un-
 gefähr kommen, forte venio.
 Пригодитисе, имсе, vide догодитисе.
 Приготовити, им, v. pf. bereiten, paro.
 Приготовљавање, н. das Vorbereiten,
 praeparatio.
 Приготовљавати, ам, v. impf. fertig
 machen, vorbereiten, praeparo.
 Пригревање, н. (Рес. и Срем.) vide при-
 гријевање.
 Пригревати, ам, (Рес. и Срем.) vide
 пригријевати.
 Пригрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide
 пригријати.
 Пригријати, јем, v. pf. (Ерц.) 1) zum
 Feuer stellen, admoveo igni. 2) при-
 гријало сунце, die Sonne setzte heiß
 zu, adurebat sol.
 Пригријевање, н. (Ерц.) 1) das Nahe-
 rücken aus Feuer, admotio ad ignem.
 2) das Schwülbrennen der Sonne, ac-
 stus solis (nimius).

Пригријевати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) zum Feuer rücken, *admoveo igni*. 2) пригријева сунце, бие кише, die Sonne brennt heiß, es ist so schwül, *adurit*.
 Приграпти, им, v. pf. an den Busen drücken, *adprimo ad pectus*, *amplector*.
 Пригрљавање, н. das Umhalsen, *Umarmen*, *amplexatio*.
 Пригрљавати, ам, v. impf. umhalsen, *umarmen*, *amplexari*.
 Пригнути, нем, v. pf. 1) herbeischarren, *corrado*. 2) umnehmen, umhängen, *circumjicio*, *circumdo* (*pallium*).
 Пригнутице, немсе, v. r. pf. (den Mantel) umnehmen, *circumdor* (*pallii*).
 Пригртање, н. 1) das Herbeischarren, *corrasio*. 2) das Umhängen, *circumdatio*.
 Пригртати, гркѣм, v. impf. 1) herbeischarren, *corrado*. 2) umnehmen, *circumdo*.
 Пригртаице, гркѣмсе, v. r. impf. umnehmen, *circumdor*.
 Прид, м. die Draufgabe bei einem Tausche, *lucrum in commutatione*.
 Придигнути, нем, vide придићи.
 Придигнутице, немсе, vide придићице.
 Придизање, н. das Helfen beim Heben, *adjutio in levando*.
 Придизати, дижем, v. impf. heben helfen, *adjuvo levantem*.
 Придићи (говорисе и придигнути), v. pf. heben helfen, *opem fero tollenti*.
 Придићице (говорисе и придигнутице), дижемсе, v. r. pf. aufstehen (vom Krankenlager), *convalesco*.
 Придобијање, н. das Gewinnen, *lucratio*.
 Придобијати, ам, v. impf. gewinnen, *lucror*.
 Придобити, бијем, v. pf. gewinnen, *lucror*.
 Придолажење, н. das Hinzukommen, *superventus*.
 Придолазити, зи, v. impf. 1) hinzukommen, *supervenio*.
 Придоћи, ође, v. pf. 1) men, *supervenio*.
 „Ев' Турцима индап придлази —
 Придржавање, н. das Halten, *sustentio*.
 Придржавати, ам, v. impf. ein wenig halten, *sustineo*, *teneo paullulum*.
 Придржати, жим, v. pf. ein wenig halten, *teneo paullulum*.
 Прижгати, ам, v. pf. dringend zusehen, *vehementer peto*.
 Признавање, н. 1) das Erkennen, *agnitio*. 2) das Gesehen, *confessio*.
 Признавати, најем, v. impf. 1) als et-

was erkennen, *agnosco pro* —. 2) gesehen, *confiteor*.
 Признати, ам, v. pf. 1) anerkennen, *agnosco*. 2) eingestehen, *confiteor*.
 Призрен, м. 1) Stadt in Serbien. 2) Art Pistolen.
 Призренски, ка, ко, Preisener.
 Прија, f. hyp. v. пријатељица.
 Пријак, м. vide пријатељ: пријаче! зовени тог пријака.
 Пријакѣв, ва, во, das пријак, *amici*, *familiaris*.
 Пријатељ, м. 1) der Freund, *amicus*. 2) der Befreundte, *propinquus*: опишао у пријатеље.
 Пријатељање, н. das пријатељ = Nennen, *appellatio nomine amici aut propinqui*.
 Пријатељатице, амсе, v. r. impf. sich пријатељ nennen mit einem, *amicum appello aliquem aut propinquum*.
 Пријатељев, ва, во, 1) des Freundes, *amici*. 2) des Befreundten, *propinqui*.
 Пријатељење, н. das Befreunden, *junctio affinitatis*.
 Пријатељитисе, имсе, v. r. impf. с ким, sich befrenden, *propinquitat jungi*.
 Пријатељица, f. 1) die Freundin, *amica*. 2) die Verwandte, *propinqua*.
 Пријатељичин, на, но, der пријатељица, *amicae*.
 Пријатељов, ва, во, vide пријатељев.
 Пријатељски, ка, ко, 1) freundschaftlich, *amicus*. 2) adv. freundschaftlich, *amice*.
 Пријатељство, н. 1) die Freundschaft, *amicitia*. 2) die Verwandtschaft, *necessitudo*, *affinitas*.
 Пријати, ја ми, v. impf. gedeihen, auf anschlagen, *alo*, *prosum*: не прија му што једе.
 Прије, (Ерц.) 1) praep. vor, ante: прије мене, прије зоре и т. д. 2) ehevor, antea: како је било прије, тако је и сад; и прије и послје; од прије. 3) ehe, d. i. leichter, *prius*, *potius*: прије ће дати мени него теби.
 Пријевара, f. (Ерц.) der Betrug, *dolus*.
 Пријеворница, f. (Ерц.) der Querbalken (z. B. beim Thore), *trabs transversa*.
 Пријекѣ, ка, ко, gerade, nächste, kürzeste, *rectus*, *proximus*, н. п. пут, лијек.
 Пријеклад, м. (Ерц.) der Seitenstein am Herde, damit die Klöße nicht auseinander fallen, *saxum continens ligna super foco* (in den Bauerküchen).
 Пријелаз, м. (Ерц.) 1) на води, die Furt, *vadum*. 2) на плоту, der Uebersteig (öfterr.) über eine Feste, *transcensus in sepe*.

Пријенос, м. (Ерц.) der Umgang, die Umtragung des Kelches und der Patene in der Kirche, circumlatio poculisacri.
 Пријепис, м. (Ерц.) die Conscription, conscriptio.
 Пријеполац, љца, м. човек из Пријепоља.
 Пријепоље, п. град и варош у Ерцеговини (на ријечи Лиму): „Па кад дођеш Пријепољу твојме — Пријеполче, чета, п. момче, или дјетете из Пријепоља: „Бјежи јадно момче Пријеполче — Пријеранак, нка, м. (Ерц.) vide извода.
 Пријеров, м. (Ерц.) der Graben, die Grube im Weinberge, fossa vineae.
 Пријесан, сна, но, (Ерц.) н. п. месо (које није сољено ни сушено), млијеко (које није кисело), љеб (који није кисео, н. п. погача), ра̀на (која није стара, него одма кад се човек рани), купус (који није кисео, него онако зелен), кожа (која није сува, него онако одма кад се скине са живиначета), trisf, recens.
 Пријесјед, м. (Ерц.) die Nachzucht (von den Bienen) zur Fortpflanzung, fetus arum, relictus propaginis ergo.
 Пријеслоб, мола, м. (Ерц.) der Thron, Пријестола, м. f. thronus.
 Пријеступ, м. (Ерц.) ове је године пријеступ, heuer ist ein Schaltjahr, (weil dadurch die Feiertage um einen Tag weiter hinausrücken), est annus intercalaris.
 Пријеступи, им, v. impf. (Ерц.) drohen, minor.
 Пријестуња, ф. (Ерц.) die Drohung, minae.
 Пријестоп, м. (Ерц.) das Fett, das von einem Schweine (з. В.) beim Braten herausströuft, adeps qui desluit a carne quae assatur.
 Пријестран, на, но, fett (zu essen), wüdrigst, pinguis: jeryља је пријестрана.
 Пријестуње, п. (Ерц.) das Drohen, minae, minatio.
 Пријесту, пријестем, v. pf. (Ерц.) 1) hinübergehen, transeo. 2) überlaufen, exundo.
 Пријестуње, п. (Ерц.) 1) das Binden (der Dranken) in die Quere (überzwerch), consartio transversa. 2) das Ansehen überzwerch, aspectus torvus.
 Пријестуши, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. опанке, überzwerch binden, per transversum ligo.
 Пријестушисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) на кога, einen schel ansehen, oblique intueor.
 Пријестушак, м. (Ерц.) der abgehauene

Fuß eines bratenden Lamms, der als Haken den ausgeweideten Bauch zusammen hält, pes agni resectus, et fibulae loco ventrem continens.
 Пријин, на, но, der прија, amicae.
 Пријо, м. Mannsname, nomen viri.
 Приказаније, п. das Vorzeichen, ostentum.
 Приказати, кажем, v. pf. м. j. часи, herzählen, recito, recenseo, cf. же-нидаба.
 Приказатице, кажесе, v. r. pf. коме што, es ahnt mir, praesagio.
 Приказивање, п. 1) das Herzählen, recensio. 2) das Ahnen, Vorbedeuten, portentio (?).
 Приказивати, зујем, v. impf. м. j. часи, herzählen, recito.
 Приказиватице, зујесе, v. r. impf. ах-нен, praesagio.
 Прикивање, п. das Anschmieden, adcu-sio.
 Прикивати, ам, v. impf. anschmieden, adcu-do.
 Прикладан, дна, но, schön, musterhaft (dem Körper nach), pulcer, formosus.
 Прикладало, м. der Plauderer, homo loquax, nugator.
 Прикладане, п. das Plaudern, nugae.
 Прикладати, ам, v. impf. plaudern, in einem fort scherzhafte Dinge erzählen, nugor.
 Приклати, кољем, v. pf. anstechen (ein Thier, das sterben will), macto.
 Приклопити, им, v. pf. ein treffendes Wort worauf sagen, apte excipio dictum, convenienter respondeo.
 Прико, (у Бачк.) vide преко.
 Приковати, кујем, v. pf. anschmieden, adcu-do.
 Прикрајак, ајка, м. н. п. из прикрај-ка, von der Seite, ex parte.
 Прикрастисе, радемсе, v. r. pf. сѣх herbeischieben, adpero:
 „Прикрадесе овчар од оваца
 „Те украде кошуљу девојци —
 Прикумак, мка, м. кумов момак, који на крштењу додаје крзину, а у сватовима (у Србији, у Босни и у Ерцеговини) носи барјак; у Срије-му кажу: кумовски момак, der Vice-kum, cum i vicarius, adjutor.
 Прикупити, им, v. pf. einzeln zusam-menbringen, colligo.
 Прикупљање, п. das einzelne Zusammen-bringen, collectio successiva.
 Прикупљати, ам, v. impf. einzeln zu-sammenbringen, colligo sigillatim.
 Прикучивање, п. das Nähern, admo-tio.
 Прикучивати, чујем, v. impf. nahebrin-gen, admoveo.

Прикучити, им, v. pf. nahebringen, admoveo.
 Прилагање, n. das Darbringen, oblatio.
 Прилагати, лажем, v. impf. darbringen, offero.
 Прилагати, лажем, v. pf. hinzufügen, admentior, addo per mendacium.
 Прилегање, n. (Рес. и Срем.) vide прилијегање.
 Прилегати, лежем, (Рес. и Срем.) vide прилијегати.
 Прилепити, им, (Рес. и Срем.) vide прилијепити.
 Прилепитице, имсе, (Рес. и Срем.) vide прилијепитице.
 Прилепљивање, n. (Рес. и Срем.) vide прилепљивање.
 Прилепљивати, љујем, (Рес. и Срем.) vide прилепљивати.
 Прилепљање, n. (Рес. и Срем.) vide прилепљање.
 Прилепљати, лежем, (Рес. и Срем.) vide прилепљати.
 Прилепшати, лепим, }
 v. pf. (Рес.) }
 Прилепити, им, } herbei fliegen, ad-
 v. pf. (Срем.) } volo.
 Прилепшати, лепим, }
 v. pf. (Ерц.) }
 Прилећи, лежем (и прилегнем), v. pf. anliegen, adjaceo.
 Приливање, n. (Срем.) vide приливање.
 Приливати, ам, (Срем.) vide приливати.
 Прилијегање, n. (Ерц.) das Niederliegen, prostratio.
 Прилијегати, јежем, v. impf. (Ерц.) sich niederbücken, humi procido.
 Прилијепити, им, v. pf. (Ерц.) anfleiben, adligo.
 Прилијепитице, имсе, v. r. pf. (Ерц.) fleben bleiben, adhaeresco.
 Прилијепљање, n. (Ерц.) das Herbeifliegen, advolatatio.
 Прилијепљати, лијежем, v. impf. (Ерц.) herbei fliegen, advolito.
 Прилика, f. Gleichen, ejusdem sortis: по свој прилици, allem Ansehen nach; није то његова прилика, nicht seines Gleichen (alt und jung), paßt nicht zu ihm; на прилику, zum Beispiel. Наша савка прилику.
 Приликовати, кује, v. impf. paßen, convenio.
 Прилип, m. град у Косову.
 Приличан, чна, но, paßend, conveniens.
 Прилог, m. das Opfer, die Opfergabe, quod offertur monasterio:
 „Прилог носе Светој гори славној:
 „Жупа воска и б'јела тамљана —
 Приложити, им, v. pf. darbringen, offero.

Приложник, m. der Geber einer Opfergabe an ein Kloster, oblator.
 Прилупити, им, v. pf. 1) m. j. врапа, 2) zuschlagen, cum impetu claudio.
 Приљ, m. (по Вачк.) verkürzt statt пријатељ, und unabänderlich, z. B. Freund Georg, familiaris.
 Приљевање, n. (Ерц.) das Zugießen, adfusio.
 Приљевати, ам, v. impf. (Ерц.) zugießen, adfundo.
 Приљепљивање, n. (Ерц.) 1) das Anfleben, adhaesio. 2) das Ankleben, applicatio.
 Приљепљивати, љујем, v. impf. (Ерц.) anfleben, applico, adlino.
 Приљепљиватице, љујемсе, v. r. impf. (Ерц.) anfleben, adhaeresco.
 Приљубити, им, v. pf. lieb gewinnen, adamo (vom Schafe, dem, nach dem Tode seines Lammes, ein anderes zu säugen gegeben wird, das sie nur allmählig sich gefallen läßt).
 Приљубитице, онсе, v. r. pf. paßen, schön schließen, congruo.
 Приљубљивање, n. 1) das Liebgewinnen, adamatio. 2) das Paßen, congruentia.
 Приљубљивати, бљујем, v. impf. lieb gewinnen, adamo.
 Приљубљиватице, љујесе, v. r. impf. schön worauf paßen, congruo, convenio.
 Примакнути, нем, vide примакни.
 Примакнутице, немсе, vide примакнице.
 Примање, n. das Nehmen, Empfangen, Bekommen, acceptio.
 Примати, ам, v. impf. nehmen, empfangen, bekommen, capio.
 Приматице, амсе, v. r. impf. 1) چرا, sich annehmen, suscipio, curam gerо. 2) уз брдо, sich begeben, auf den Weg machen, abissee. 3) примати се купус, greifen, Wurzel fassen, radices ago.
 Примакни (говорисе и примакнути), макнем, v. pf. herzurücken, admoveo.
 Примакнице (говорисе и примакнутице), макнемсе, v. r. pf. herzurücken, admoveo.
 Примениити, им, (Рес. и Срем.) vide примијениити.
 Примењање, n. das Hinzusetzen, additio.
 Примењати, межем, v. impf. hinzufügen, addo.
 Примењити, нем, v. pf. hinzufügen, addo.
 Примијениити, им, v. pf. anmeinen, vorbedeuten, omino, ominor: не буди примијењено, absit omen.

Примири́ти, им, v. pf. 1) einen zur Ruhe bringen, facere ut quis quiescat. 2) примирити хаболе! gib Ruhe (sagt die Mutter zum Kinde), quiesce.

Примири́тисе, имсе, v. r. pf. sich zur Ruhe geben (vom vorigen unstillen Leben), conquiesco.

Прими́ти, им, v. pf. nehmen, bekommen, empfangen, capio, n. п. болест, епјасет, коња.

Прими́тисе, имсе, v. r. pf. 1) чего, sich annehmen, curo. 2) уз брдо, sich aufmachen, dedit se in viam. 3) примилосе цвијеке, greifen, Wurzel fassen, radicem ago.

Прими́цање, н. das Herbeirücken, Näherkommen, admotio.

Прими́цати, мичем, v. impf. herbeirücken, admoveo.

Прими́цатисе, мичемсе, v. r. impf. herbeirücken, admoveri.

Приморје, н. die Küste, ora, ora maritima.

Приморскѝ (приморскѝ), на, ко, See, Küsten-, maritimus.

При́нављање, н. das Zuneuen, Neu hinzumachen, novi additio.

При́нављати, ам, v. impf. neu hinzumachen, bekommen, novi quid adjungere.

При́нети, несем, (Рес. и Срем.) vide при́нијети.

При́нијети, несем, при́нијо (при́нијела, ло), v. pf. (Ерц.) herzubringen, adfero.

При́новити, им, v. pf. neu hinzumachen, novi quid adjungo.

При́нос, м. die Gabe, donum oblatum: „Он Кулину често одлажаше, „Под чадоре принос доношаше —

При́носити, им, v. impf. herbeibringen, adfero, fero, porto.

При́ношење, н. das Bringen, adlatio.

При́нцпи, м. der Fürst, Prinz, princeps: „Поред мога Бонлије принца —

При́нцпиов, ва, во, des Prinzen, Fürsten, principis.

При́нцпиовина, f. das Fürstenthum, principatus (terra principis).

При́нуити, им, v. pf. beschneffeln, odoror.

При́окупити, им, v. pf. im Haufen vor sich hertreiben, cogo gregem.

При́онити, нем, v. pf. 1) Heben, adhuc. 2) zugreifen (bei der Arbeit), labori insumbo. Приокуо као чичак за јаје.

При́падање, н. 1) das Fallen (zur Erde), inclinatio. 2) das Zufallen (zum Erbtheil), cum quid evenit, obtingit.

При́падати, ам, v. pf. 1) fallen (zur Erde), decido, inclinor. 2) zufallen, evenit.

При́падом, in Nebenstunden, tempore subsecivo: то је он начинио припадом.

При́пазити, им, vide опазити.

При́палити, им, v. pf. 1) свјежју, anzünden, accendo. 2) fig. припало пјешнице чак у —, hat sich zu Fuß aufgemacht bis —, pedes venit usque ad —.

При́паливање, н. das Anzünden, accensio.

При́палѝвати, љујем, v. impf. anzünden, accenso.

При́панути, нем, vide при́пасти.

При́пасати, пашем, v. pf. umgürten, circumdo, cingo.

При́пасивање, н. das Umgürten, circumdatio, cinctio.

При́пасивати, сујем, v. impf. umgürten, circumdo, accingo.

При́пасти, паднем, v. pf. 1) fallen (zur Erde), accido. 2) zufallen, zu Theil werden, obvenit. 3) (ст.) на ум, beifallen, venit (in mentem): „Доцкан Симу на ум припануло —

При́певање, н. (Рес. и Срем.) vide при́пијевање.

При́певати, ам, (Рес. и Срем.) vide при́пијевати.

При́певати, ам, (Рес. и Срем.) vide при́пијевати.

При́пека, f. die Schwüle, die heiße Sonne, fervor solis.

При́пѝти, пнем (и при́пењем), v. pf. 1) ein weidendes Pferd anbinden, funi adligo equum pascentem. 2) in die Höhe heben, tollo.

При́пѝтисе, пнемсе (и при́пењемсе), v. r. pf. hinaufsteigen, ascendo.

При́пѝти, ечем, v. pf. 1) jagen, praece, anfangen zu braten, anbraten, igni admoveo assandum. 2) heiß brennen (von der Sonne), aduro.

При́пијѝвање, н. (Ерц.) das Hinzufügen, accentio.

При́пијѝвати, ам, v. impf. (Ерц.) mitbesingen, simul canto, celebros.

При́пијање, н. das Anbinden des weidendes Pferdes, adligatio equi pascentis.

При́пијати, нем, v. impf. das Pferd an einem langen Stricke anbinden, adligo equum pascentem.

При́пити́мити, им, v. pf. zähmen, cicuro.

При́пити́митисе, имсе, v. r. pf. zahm werden, cicurari.

При́питомљавање, н. das Zähmmachen, Zähmen, cicuratio.

При́питомљавати, ам, v. impf. zahmmachen, cicuro.

При́пишавање, н. das Anpissen, adminctio.

При́пишавати, ам, v. impf. anpissen, admejo.

При́пишати, ам, v. pf. anpissen, admejo.

При́пјерати, ам, v. pf. (Ерц.) mitbesingen, simul cano.

Приповедало, м. (Рес. и Срем.) vide приповиједало.
 Приповедање, н. (Рес. и Срем.) vide приповиједање.
 Приповедаши, ам, (Рес. и Срем.) vide приповиједаши.
 Приповедити, им, (Рес. и Срем.) vide приповиједити.
 Приповѣст, f. (Рес. и Срем.) vide приповијест.
 Приповѣшка, f. (Рес. и Срем.) vide приповијешка.
 Приповијести, дим, vide приповиједити.
 Приповиједало, м. (Ерц.) vide причало.
 Приповиједање, н. (Ерц.) das Erzählen, narratio.
 Приповиједати, ам, v. impf. (Ерц.) erzählen, narro.
 Приповијест, f. (Ерц.) das Sprichwort, proverbium: Благовијест приповијест, mit Maria Verkündigung (25. März) ist der Winter noch nicht vorbei.
 Приповијешка, f. (Ерц.) die Erzählung, narratio, fabula.
 Приповиједити, им, v. pf. (Ерц.) erzählen, narro.
 Припојавање, н. das Anlöten, adglutinationio.
 Припојавати, ам, v. impf. anlöten, adglutino.
 Припојаснице, f. pl. т. j. кесе, die Patronriemen, die Patrontasche (als Gürtel), zona embolorum igniariorum.
 Припојити, им, v. pf. anlöten, adglutino ferruminando.
 Приправа, f. vide преправа.
 Приправити, им, vide преправити.
 Приправљање, н. vide преправљање.
 Приправљати, ам, vide преправљати.
 Припрдивање, н. das Dreinschwägen, interfabulatio.
 Припрдивати, дујем, v. impf. dreinschwägen, in den Kram sch**ßen, interfabulor.
 Припузати, ужем, v. pf. herbeispringen, adrepro.
 Припушити, им, v. pf. anblasen, sensu obnoxio et subobsceno (futuo).
 Прирадити, им, v. pf. hinzuarbeiten, hinzuerwerben, adquireo.
 Прирађивање, н. das Hinzuerwerben, adquisitio.
 Прирађивати, хујем, v. impf. hinzuerwerben, adquireo.
 Прирастање, н. das Heranwachsen, succrementum.
 Прирастати, ам, v. impf. heranwachsen, succresco.
 Прирасти, спем, v. pf. heranwachsen, succresco.
 Присад, м. der Setzling, taleola.

Присвајање, н. das Zueignen, arrogatio.
 Присвајати, ам, v. impf. zueignen, vindico, arrogo.
 Присвѣплати, им, (Рес. и Срем.) vide присвијетлати.
 Присвијетлати, им, v. pf. (Ерц.) das zuleuchten, lumen admoveo.
 Присвојавање, н. vide присвајање.
 Присвојавати, ам, vide присвајати.
 Присвојити, им, v. pf. zueignen, vindico, arrogo.
 Приседање, н. (Рес. и Срем.) vide присједање.
 Приседаши, да, (Рес. и Срем.) vide присједати.
 Присести, седе (и приседне), (Рес. и Срем.) vide присјести.
 Присетити се, имсе, (Рес. и Срем.) vide присјетити се.
 Присећање, н. (Рес. и Срем.) vide присјећање.
 Присећати се, амсе, (Рес. и Срем.) vide присјећати се.
 Присипање, н. das Hinzuschütten, adfusio.
 Присипати, ам, (и присипљем), v. impf. hinzuschütten, allundo.
 Присједање, н. (Ерц.) das Stecken, bleiben im Munde (Rachen), adhaesio in faucibus.
 Присједати, да ми, v. impf. (Ерц.) im Munde stecken bleiben, adhaereo in faucibus.
 Присјести (говорисе и присједнути), сједе (говорисе и присједне), v. pf. (Ерц.) im Munde stecken bleiben, adhaereo in faucibus: присјело ти да Бог да! mögest du daran ersticken!
 Присјетити се, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich anders bedenken, muto consilium.
 Присјећање, н. (Ерц.) andre Entschliessung, mutatio consilii.
 Присјећати се, амсе, v. r. impf. sich anders bedenken, muto sententiam.
 Прискочити, им, v. pf. herbeispringen, adsilio.
 Прислављање (преслављање?), н. das Mitfeiern, celebratio simultanea.
 Прислављати (преслављати?), ам, v. impf. mitfeiern, concelebro. У Србији и у Ерцеговини и данас приславају још који дан осим крснога имена, тако, н. п. многи Бурђевшпаци прислављају Бурђиц, а њекоји Аранђелов дан; а Никољшпаци гра маија, и т. д. Кад се прислава, онда се не часни више, него само онај дан.
 Прислањање, н. das Anlehn, adclinatio.
 Прислањати, ам, v. impf. anlehn, adclino.

- Прислони́ти, им, v. pf. anlehnen, *adclino*.
 Присло́нање, n. vide прислањање.
 Прило́наши, ам, vide прислањаши.
 Прислуживање, n. das Anzünden (der Andachtslampe), *accensio*.
 Прислуживати, жујем, v. impf. m. j. кандило, die Andachts halber gestiftete (gewöhnliche) Lampe anzünden, *accendo lucernam deo aut sancto dicatam*.
 Прислужи́ши, им, v. pf. m. j. кандило, die Andachtslampe anzünden, *accendo lucernam sancto dicatam*.
 Прислу́шківање, n. das Hören, *auscultatio clandestina*.
 Прислу́шківати, кујем, v. impf. hören, *auscultor clam*.
 Присма́кање, n. das Zubeißen zum Brot, *conditio panis ore casei aut carnis, ne solus (siccus) comedatur*.
 Присма́кати, мажем, v. impf. zubeißen zum Brote, *panem quasi humectare caseo*.
 Присмо́чиши, им, v. pf. zubeißen zum Brote, das trockene Brot gleichsam anfeuchten, *humecto panem*.
 Присмрде́ти, дим, v. pf. (Рес.) } не
 Присмрди́ти, им, v. pf. (Срем.) } смрје
 Присмрђе́ти, дим, v. pf. (Ерц.) } он
 тамо ни присмрђе́ти, er darf sich dort gar nicht blicken lassen, *compareo invisus (proprie: adfeteo)*.
 При́снити́се, нисе, v. r. pf. коме што, es hat ihm geträumt, *somniavit*.
 При́соје, n. eine sonnige Gegend, *locus apricus*.
 При́сојкиња гуја, f. die Schlange, die sich sonnt, *serpens apricans*.
 При́спевање, n. (Рес. и Срем.) vide приспјевање.
 При́спевати, ам, (Рес. и Срем.) vide приспјевати.
 При́спети, ем, (Рес. и Срем.) vide приспјети.
 При́спјевање, n. vide приспјевање.
 При́спјевати, ам, vide приспјевати.
 При́спјевање, n. (Ерц.) 1) das Zurechtkommen, *adventus*. 2) das Zeitigwerden, *maturatio*.
 При́спјевати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) zu rechter Zeit kommen, *venio*. 2) zeitig werden, *maturesco*.
 При́спјети, пијем, v. pf. (Ерц.) 1) zu recht kommen, *venio*. 2) zeitig werden, *maturesco*.
 При́ста́в, m. слуга, што ради код куће (у крајини Неговинској и у Браничеву), der Knecht, Hausknecht, Wirtschaftsknecht, *servus villicus*.
 При́стави́ши, им, v. pf. n. п. лонац, zusehen, *admoveo*.
 При́стављање, n. das Zusehen, *admotio*.
 При́стављати, ам, v. impf. n. п. лонац, zusehen, *admoveo ollam igni*.

- При́стајање, n. 1) das Nachlaufen, *insecutio*. 2) das Einwilligen, *consensus*. 3) das Kommen zu rechter Zeit.
 При́стајати, јем, v. impf. 1) за ким, hinter einem herlaufen, *insequor*. 2) на што, einwilligen, *consentio*. 3) пристаје ми у посао, kommt mir eben recht, *accidit in tempore*.
 При́стати, анем, v. pf. 1) за ким, nachlaufen, *insequor*. 2) на што, einwilligen in etwas, *consentio*. 3) пристало ми у посао, ist mir eben zu rechter Zeit gekommen, *accidit in tempore, gratum*.
 При́странак, нка, m. der Abhang des Berges, die Anhöhe, *locus devexus*.
 При́ступ, m. der Zutritt, *aditus, accessus*.
 При́ступање, n. das Hinzutreten, *accessus*.
 При́ступати, ам, v. impf. hinzutreten, *accedo, adeo*.
 При́ступачан, чна, но, der Zutritt hat, *qui accessum habet*.
 При́ступити, им, v. pf. hinzutreten, *accedo*.
 При́су́ти, спем, v. pf. hinzuschütten, *affundo*.
 При́су́швање, n. das Austrocknen, *resiccatio*.
 При́су́шјивати́се, шујесе, v. r. impf. etwas trocken werden, *resiccari*.
 При́су́шјити́се, шисе, v. r. pf. etwas trocken werden, *resiccari*.
 При́таја́ти́се, јимсе, v. r. pf. niederhocken, sich verstecken, *humi se abscondere*.
 При́та́кнути, нем, vide при́такнути.
 При́тапкати, ам, v. pf. zusampfen, *conculco*.
 При́та́кн (говори́се и при́такнути), такнем, v. pf. n. п. гра, Pflöcke stecken, für die Fischen pflöcken, *ligere paxillo*.
 При́творање, n. das Anlehnen, Zulehnen der Thüre, *portae (januae) adclatio*.
 При́твори́ти, ам, v. impf. zulehnen (die Thüre), *accludo januam*.
 При́твори́ти, им, v. pf. n. п. врата, (die Thüre) zulehnen, *accludo portam*.
 При́те́гнути, нем, v. pf. fester anziehen, *atiraho*.
 При́те́зање, n. das festere Anziehen (des Gurts), *attractio*.
 При́те́зати, ежем, v. impf. fester anziehen, *adduco*.
 При́пи́сак, ска, m. die Dachlange, *pertica defendendo a vento tecto stramineo*. При́пискови се межу по кровнатим кућама (и оспалим зградама) да вјетар не однесе кровину.

Припискивање, н. das Andrücken, ad-
pressio.
Припискивати, кујем, v. impf. drücken,
adprimo.
Приписнути, нем, v. pf. andrücken,
adprimo.
Припицање, н. das Pflocken der Fasse-
len (Fisolen), raxillorum infixio.
Припицати, ичем, v. impf. н. н. гра,
pflocken, raxillis ligo.
Припка, f. мотка, што се удара
у кукицу граа причаника, те гра
уза њу пушта вријеже, der Pflock,
raxillus.
Приповарити, им, v. pf. aufladen,
improbo (jumento).
Приушак, шка, m. die Ohrfeige, alapa,
colaphus.
Приушити, им, v. pf. ohrfeigen, ala-
pam impingo.
Прицврљити, им, v. pf. heiß aufdrü-
cken (daß es faust), imprimo candens
quid cum sonitu.
Прича, f. 1) Erzählung, narratio. 2)
Sprüchwort, proverbium: за причу,
брате!
Причало, m. der viel zu erzählen weiß,
qui multa narrat.
Причаник, m. m. j. гра, die Pflockfiso-
le, faseolus qui raxillis sustentatur.
Причање, н. das Erzählen, narratio.
Причати, ам, v. impf. erzählen, narro.
Причекати, ам, v. pf. zuwarten, ein-
wenig warten, exspecto.
Причешник, m. der Communicant, ho-
spes sacrae coenae.
Причешити, им, v. pf. einen commu-
niciren, sacram coenam praebeo.
Причешитице, имсе, v. г. pf. com-
municiren, sacram coenam sumo.
Причешало, н. in der Anekdote statt
причешке. Удариле Ере с коњма
наповареним (зашто они обично
иду с коњма и носе свакојаке по-
варе, као Бачвани на колима) поред
некаква намастира; онда један од
њи рече друштву: деде јадан ви
ћерајте коње, а ја идем часом да
узнем причешало и навор-
њак (m. j. причешке и навору).
Кад уђе у цркву, а он почне ви-
кати: Камо ко даје овђе причеша-
ло и наворњак: зашто немам кад
чекаши, одоше ми коњи. Кад га
виде калуђерски ђаци и чују шта
говори, познаду одма да је човек
проси, и да није може бити никад
у свом вијеку виђео цркве ниши се
причештио, па га заведу у крај и
почну га питати, да није што
јео, кад оће да узме причешало;
а он им каже управо, да је ручао

(изјео пун лонац овсена скроба и
не знам шта још); онда ђаци
кажу му да мало причека, а један
од њи отрчи те донесе у једној
чаши најљућег сирћета и папри-
ке, па му реку те зине и саспу
му оно у уста; онда Еро, кад га
оно уједе, увапи се руком за уста
па побегне преко цркве, а један
га (ђак) дочека у препрати с ба-
тином: стани Еро да ти дам и
наворњак! те га испрати до на-
врати. Кад одмакне Еро од нама-
стира, среће човека ће води не-
колико ђеце, па га запита куда
ће с ђецом; а човек му каже да и
води намастиру да причести; он-
да Еро рече: „Бог и Божја вјера!
може бити да ће то које веће и
остати, али мање ље не ће ни
једно; и које би остало од причеша-
ла, од наворњака не ће.” cf. шижак.
Причешке, н. die Communion, coena
sacra.
Причешкивање, н. das Communiciren,
coenae sacrae praebitio et usus.
Причешкивати, кујем, v. impf. com-
municiren, praebere coenam sacram.
Причешкиватице, кујемсе, v. г. impf.
communiciren, sumo coenam.
Причути, чујем, v. pf. sich einbilden
zu hören, videor audire.
Пришабанити, им, v. pf. (seinem eine
Waare) anhängen, mercem obtruden
malam.
Пришаптити, пћем, v. pf. zulispeln,
zuspeln, adsusurro in aurem.
Пришивање, н. das Annähen, adsutio.
Пришивати, ам, v. impf. annähen, ad-
suo.
Пришити, шижем, v. pf. annähen, ad-
suo.
Пришик, m. dim. v. пришо.
Пришљунитице, имсе, v. г. pf. sich das
zugesehen (zum Essen, als ungebetener
Gast), admoveor.
Пришо, m. als hyp. v. пријемељ.
Пришт, m. eine Beule, tumor, tuber.
Приштић, m. dim. v. пришт.
Приштинити, нем, v. pf. anquetschen,
einreizen (an etwas), adprimo.
Прканце, цета, н. dim. v. пркно:
„Не испијај свакој чаши данце,
„Изврнућеш у небо прканце.
Пркно, н. vide гузица.
Пркос, m. der Troß, contumacia: у
пркос, zum troße!
Пркосити, им, v. impf. kome, troßen/
obstisto per contumaciam alicui.
Пркошење, н. das Troßen, contumacia.
Прай, ла, ло, in der Redensart: у прау
земљу (н. н. побегоше), in die weite

- Welt, ohne daß man weiß wohin, in diversa (abiere), in patulum mundum.
- Прљав, ва, во, beschmutzt, maculatus (usu longo).
- Прљак, љка, m. Hölzchen, ligellum (?)
- Прљање, n. das Schmutzen, maculatio.
- Прљати, ам, v. impf. schmutzen, maculo
- Прљење, n. das Absengen mit heißen Wasser, deustio ore aquae calidae.
- Прљити, им, v. impf. mit heißen Wasser absengen, aqua fervida adaro.
- Прљужа, f. ein abhöflicher Fleck Gebirgsgerde, locus devexus.
- Прљужање, n. das Wälzen in der прљужа, volutatio per declive.
- Прљужатице, амце, v. r. impf. sich wälzen in der прљужа, volutari per declive.
- Прљужица, f. dim. v. прљужа.
- Прљчик, m. dim v. прљак.
- Прнути, нем, v. pf. aufflattern, evolo.
- Прнути, нем, vide прднути.
- Прњавор, m. das Klosterdorf, Weiser, pagus monasterii.
- Прњаворац, рца, m. ein Kloster-, Unterthan, homo monasterii.
- Прњаворка, f. ein Weib vom прњавор, mulier e pago monasterii.
- Прњаворски, ка, ко, vom прњавор, pagi monasterii.
- Прњаворчад, f. (coll.) die Jugend aus dem прњавор, juvenus e pago monasterii.
- Прњаворче, ета, n. ein Kind vom прњавор, verna e pago monasterii.
- Прњад, f. faules Holz, lignum putre.
- Прњадовиш, па, мо, n. n. пањ, faul, und daher phosphorisch leuchtend, truncus putris, in tenebris lucens.
- Прња, f. vide проја.
- Проба, f. (у Сријему, у Бачи и у Бан.) die Probe, das Muster, specimen.
- Пробадало, n. ein Werkzeug zum Durchstechen, instrumentum transligendo:
- „Када види женски чунак:
- „Какво ј' ово пробадало? —
- Пробадање, n. das Durchstechen, transfixio.
- Пробадати, ам, v. impf. durchstechen, transligo.
- Пробајати, јем, v. pf. ein wenig hegen, incantamentis utor modice, exprior incantamentis.
- Пробати, ам, v. pf. (у Сријему у Бачкоји и у Бан.) vide огледати.
- Пробеседити, им, (Рес. и Срем.) vide пробесједити.
- Пробесједити, им, v. pf. (Ерц.) 1) beginnen zu sprechen, proloquor. 2) ein wenig sprechen, paululum loquor.
- Пробијање, n. das Durchschlagen, penetratio.
- Пробијати, ам, v. impf. durchschlagen, pertundo.
- Пробирање, n. das Wählen, Ausklauben, delectio.
- Пробирати, ам, v. impf. wählen, deligo, muto sententiam de re lecta.
- Пробирач, m. der Wähler, Ausklauber, difficilis delectus. Пробирач нађе отирач (кад се који жени).
- Пробитачан, чна, но, vorthellhaft, prolicuus. Пробитачно му као јарцу јуфка.
- Пробити, бијем, v. pf. durchschlagen, pertundo, penetro.
- Прободсти, одем, v. pf. durchstechen, transligo.
- Пробрати, берем, v. pf. wählen, ausklauben, deligo, seligo.
- Пробријати, јем, v. pf. einen Flecken absheren, adtondeo.
- Пробрцинутице, несе, v. r. pf. n. n. млијеко, zusammengehen (von der Milch), coagulo.
- Пробудити, им, v. pf. aufwecken, excitio.
- Пробудитице, имсе, v. r. pf. erwaschen, excitio, expurgator.
- Пробуразити, им, v. pf. den Bauch durchstechen, confodio. cf. бураг.
- Пробушити, им, v. pf. durchlöchern, perforo.
- Проваћање, n. das Umherführen (des Pferdes), circumductio.
- Проваћати, ам, v. impf. n. n. коња, herumführen, circumduco.
- Провалија, f. die Kluft, caverna, hiatus.
- Провалиити, им, v. pf. aufreißen, divello, rumpo: провалили коњи пунт (ausgetreten), говеда градину (durchbrochen), вода брану; провалили Турци.
- Провалиитице, имсе, v. r. pf. sich aufreißen, rumpi: провалила се земља; провалио се чир, — облак.
- Проваљивање, n. das Aufreißen, Durchbrechen, perruptio.
- Проваљивати, љујем, v. impf. aufreißen, durchbrechen, perumpo.
- Проваљиватице, љујемсе, v. r. impf. aufgehen, aufgerissen werden, perumpi.
- Проваритице, рисе, v. r. pf. m. j. млијеко, gerinnen, coquo.
- Провесјелитице, имсе, v. r. pf. sich erlustigen, exhilaror.
- Провести, едем, v. pf. 1) durchführen, ducor per - 2) zubringen, ago, exigo: провео при године.
- Провешати, ам, (Рес. и Срем.) vide провјешати.

Провидетисе, дисе, }
 v. r. pf. (Рес.) }
 Провидитисе, дисе, } man sieht hin-
 v. r. pf. (Срем.) } durch, transpi-
 Провидетисе, дисе, } cio, perspicio.
 v. r. pf. (Ерц.) }
 Провизур, m. der Provisor, provisor
 (villicus).
 Провизуров, ва, во, des Provisors,
 provisoris.
 Провизуровица, f. die Provisors-Frau,
 villici uxor.
 Провікати, ичем, v. pf. ein wenig auf-
 schreien, inclamo.
 Провјешати, ам, v. pf. (Ерц.) ein wenig
 hängen, paulum suspendo: не ће му
 ништа учинити, само мало провје-
 шати па пуштити.
 Провлаћк, m. eine gezogene Wachskerze,
 cereus ductus.
 Провлачење, n. das Hindurchziehen,
 ductio per —
 Провлачипи, им, v. impf. hindurchzie-
 hen, ducio per —
 Проводати, ам, v. pf. ein wenig um-
 herführen, circumduco.
 Проводација, m. der Zubringer, Frey-
 werber, qui procurat uxorem aut mari-
 tum.
 Проводити, им, v. impf. 1) hindurch-
 führen, ducio per — 2) zubringen, ago,
 dego.
 Провјетње, n. 1) das Hindurchführen, du-
 ctio per — 2) das Zubringen, actio.
 Проврвети, вимо, v. pf. (Рес.) } haufen-
 Проврвити, имо, v. pf. (Срем.) } weise ge-
 Проврвјети, вимо, v. pf. (Ерц.) } rannt
 kommen, concurro catervatim.
 Провргнути, нем, vide проврћи.
 Провргнутисе, немсе, vide проврћисе.
 Проврети, ври, v. pf. 1) ein wenig ste-
 den, bullio paululum. 2) anfangen zu
 kochen, coepi bullire. 3) hervorquellen,
 probullio:
 „Јер је крвца из земље проврела —
 Проврети, вршим, (Рес.) vide про-
 врћети.
 Проврјетисе, вршимсе, (Рес.), vide
 проврћетисе.
 Проврћипи, им, (Срем.) vide про-
 врћети.
 Проврћитисе, имсе, (Срем.) vide про-
 врћетисе.
 Проврћети, вршим, v. pf. (Ерц.) durch-
 bohren, perforo.
 Проврћетисе, вршимсе, v. r. pf. sich
 auf einem Beine umdrehen (statt genau-
 erer Besorgung) und wieder fortgehen,
 obiter negotium curo.
 Проврћи (говорисе и провргнути),
 провргнем, vide промешнути.
 Проврћисе (говорисе и провргнути-

се), провргнемсе, vide промешну-
 тисе.
 Провунта, f. der Proviant, das Com-
 missbrot, panis militaris.
 Провући, учем, v. pf. durchziehen, tra-
 jicio.
 Прогањање, n. das Brüsten, superbitio.
 Прогањатисе, амсе, v. r. impf. sich
 brüsten, den grossen Herrn machen, su-
 perbio.
 Прогањати, ам, v. pf. ein wenig weis-
 sagen, vaticinor paululum.
 Прогањатисе, амсе, v. r. pf. Weissager,
 Wahrsager werden, vaticinari incipio.
 Прогласити, им, v. pf. bekannt machen,
 promulgare.
 Проглањати, ам, vide прогледати.
 Прогледање, n. 1) das Durchschauen,
 perspectio. 2) der Anfang des Sehens,
 das Öffnen der Augen, dispectio.
 Прогледати, ам, v. impf. 1) durchse-
 hen, specto per — 2) die Augen auf-
 schlagen, dispicio.
 Прогледати, ам, v. pf. 1) durchsehen,
 perspicio. 2) die Augen aufschlagen,
 dispicio. 3) ein wenig ansehen, aspicio
 paululum.
 Прогнајати, ам, vide прогнати.
 Проговарање, n. das Reden, der An-
 fang des Redens, Sprechens, prolocu-
 tio.
 Проговарајати, ам, v. impf. sprechen, aus-
 rufen, proloquor.
 Проговорити, им, v. pf. 1) anfangen
 zu sprechen, proloquor. 2) ein wenig
 sprechen, loquor paululum.
 Прогонити, им, vide прогнати.
 Прогонитисе, имсе, vide прогања-
 тисе.
 Прогонјење, n. vide прогнати.
 Прогорети, рим, v. pf. durchbrennen,
 exuro.
 Прогрисли, ризем, v. pf. durchbeissen,
 permordeo, perrodo.
 Прогрушатисе, шасе, v. r. pf. m. j.
 мајжеко, gerinnen, coagulari.
 Прогутати, ам, v. pf. verschlingen, de-
 glutio.
 Продавање, n. das Verkaufen, vendi-
 tio.
 Продавати, дајем, v. impf. verkaufen,
 vendo.
 Продаја, f. der Verkauf, venditio: јели
 на продају, ist es feil? estne venale?
 Продан, m. ein Mannsname, nomen vi-
 ri; daher das Wortspiel: продан али
 није океран.
 Продана, f. Frauennamen, nomen femi-
 nae.
 Продајати, ам, v. pf. verkaufen, vendo.
 Продер, m. der Bruch (Leibschaden), her-
 nis: cf. кила.

Продѣрати, рем, vide продријети.
 Продѣратице, ремсе, vide продријетисе.
 Продирање, н. 1) das Durchbrechen, per-
 ruptio. 2) das Schreien und Lärmen,
 clamatio, vociferatio.
 Продирати, рем, v. impf. durchbre-
 chen, einreißen, percurrere.
 Продиратице, ремсе, v. r. impf. schre-
 en und lärmern, clamito, vociferor.
 Продрѣмати, ам, (Рес. и Срем.) vide
 продријемати.
 Продрѣти, ем, продрѣо, (Рес. и Срем.)
 vide продријети.
 Продрѣтице, ремсе, продрѣосе, (Рес.
 и Срем.) vide продријетисе.
 Продријемати, ам, v. pf. (Ерц.) ein
 wenig schlummern, somno leni nutare.
 Продријети, рем, продрѣо, v. pf. (Ерц.)
 durchbrechen, percurrere.
 Продријетисе, ремсе, продрѣосе, v.
 r. pf. (Ерц.) aufschreien und lärmern,
 exclamo, inclamo.
 Продрмати, ам, v. pf. einem den Schoß
 ausbeuteln, pervello comam.
 Продуживање, н. das Verlängern, pro-
 latatio, productio.
 Продуживати, жујем, v. impf. verlän-
 gern, produco.
 Продужити, им, v. pf. verlängern, pro-
 ducere.
 Прођа, f. der (gute) Abgang einer Wa-
 re: каква је прођа вино? нема про-
 ђе ни чему.
 Проесанити, им, vide прорачунити.
 Проесанитисе, имсе, vide прорачу-
 нитисе.
 Прождѣрати, рем, vide прождријети.
 Прождирање, н. das Hineinschlängen,
 devoratio.
 Прождирати, рем, v. impf. hinunter-
 schlängen, devoro.
 Прождрѣти, ем, прождрѣо, (Рес. и
 Срем.) vide прождријети.
 Прождријети, рем, прождрѣо, v. pf.
 (Ерц.) schlängen, schlucken, devoro.
 Прожећи, ежем, v. pf. durchbrennen,
 peruro.
 Прозвати, зовем, v. pf. einen Zuna-
 men geben, zubenamen, cognomino.
 Прозѣпати, зебем, v. pf. sich erkühlen,
 refrigeror.
 Прозивање, н. das Zubenamen, cognomi-
 natio.
 Прозивати, ам (и прозивљем), v. impf.
 zubenamen, cognomino.
 Прозор, м. das Fenster (Fensterloch),
 fenestra.
 Прозорје, н. die Morgendämmerung,
 diluculum.
 Прозукинути, нем, v. pf. н. п. маје-
 во, säuerlich werden, acesco.

Пронгравање, н. 1) das Dahintanzen,
 incessus saltatorius, laetus. 2) das Ver-
 spielen, amissio per lusum.
 Пронгравати, ам, v. impf. 1) dahintan-
 zen, exulto. 2) verspielen, amitto per
 ludum.
 Пронграати, ам, v. pf. 1) dahintanzen,
 exulto. 2) verspielen, amitto per ludum.
 Пронграице, амсе, v. r. pf. ein wenig
 spielen, paululum ludo.
 Пронгуман, мна, м. der Gr = Zaunen
 qui fuit ἡρώμενος. Народ просити
 мисли, да је пронгуман старији од
 игумна.
 Пронгумнов, ва, во, des пронгуман,
 proegumeni.
 Пронин, на, но, vide пројин.
 Пронититисе, имсе, v. r. pf. sich ein
 wenig zanken, paululum rixari.
 Проја, f. 1) vide просо. 2) mit und ohne
 den Weisatz: кукурузна (жива жељо ку-
 курузна проја), vide кукурузница.
 Пројаати, јашем, v. pf. 1) durch-
 vorbereiten, praeterequito. 2) das Pferd
 ein wenig (über-) reiten, equito pau-
 lulum.
 Пројаивање, н. das Durch-, Vorbei-
 Ueberreiten, equitatio.
 Пројаивати, јашем, v. impf. 1) durch-
 vorbereiten, equito per-, praeter —,
 2) das Pferd ein wenig überreiten,
 equum exercere.
 Пројаи, јашем, vide пројаати.
 Пројездити, им, v. pf. (см.) vorbeis-
 reiten, praeterequito:
 „Туда свати пројездити
 „И девојку проведоше —
 Пројин, на, но, vide просен.
 Пројурити, им, v. pf. vorbeijagen,
 agito per —,
 Прока, м. (Рес. и Срем.) vide Проко.
 Прокан, м. (см.) in der Anekdote ein
 Mannsname, mit Beziehung auf про-
 капати (durchträufeln): на девојци
 прокап —
 Прокapati, нѣ, v. pf. durchträufeln,
 stillo per —
 Прокapлѣвање, н. das Durchträufeln,
 stillatio per —
 Прокapлѣвати, љује, v. pf. н. п. ки-
 ша, träufeln, stillo.
 Прокapрати, ам, ein wenig ausschelten,
 incipere paululum.
 Прокacати, ам, v. pf. 1) vorbeitraben,
 equo praeterechi. 2) ein wenig traben,
 paululum equo vehi.
 Прокacивање, н. das Vorbeitraben, prae-
 tervectio.
 Прокacивати, cyjem, v. impf. vorbeis-
 traben, praeterechi equo.
 Прокacкивање, н. dim. v. прокacива-
 ње.

Прокаскивати, кујем, *dim. v. прокасивати.*
 Проканѣвати, љемсе, *v. r. pf. ein wenig huffen, tussio paululum.*
 Прокідање, *n. durch Aufreißen, apertio, diruptio.*
 Прокідати, *ам, v. impf. aufreißen, dirumpo.*
 Прокинути, *нем, v. pf. aufreißen (ein Geschwür), aperio.*
 Прокисао, *сла, ло, н. п. сир, млијeko, ein wenig sauer geworden, subacidus.*
 Прокисавање, *n. 1) das Durchregnen, perplutio (?). 2) das Säuerlichwerden, subacidatio (?).*
 Прокисивати, *сује, v. impf. 1) durchregnen, perpluit. 2) säuerlich werden, subacidus reddor.*
 Прокиснути, *не, v. pf. 1) vom Regen durchseht werden, perpluit. 2) säuerlich werden, subacesco.*
 Проклѣство (проклѣтство), *n. der Fluch, execratio: проклѣство на њему, es liegt ein Fluch auf ihm.*
 Проклѣт, *та, то, verflucht, diris devotus.*
 Проклѣтав, *f. vide проклѣство.*
 Проклѣти, *кунем, v. pf. verfluchen, diris devoveo.*
 Проклѣтиња, *f. } vide проклѣство.*
 Проклѣтство, *n. }*
 Проклајати, *ам, v. pf. hervorkeimen, progeminio.*
 Проклањање, *n. das Verfluchen, execratio.*
 Проклањати, *њем, v. impf. verfluchen, execror.*
 Прокљување, *n. das Durchspicken, perurptio ore rostri.*
 Прокљувати, *ам, v. impf. } durchspicken,*
 Прокљувати, *љујем, v. pf. } rostro per-tundo.*
 Прокљуватице, *амсе, v. r. impf. } sich*
 Прокљуватице, *љујемсе, v. r. pf. } durchspicken, aperire sibi rostro exitum (ut faciant pulli).*
 Прокко, *m. (Ерц.) ein Mannsname (als hur. von Продан), nomen viri.*
 Проккола, *f. ein größerer Theil eines zerpaltenen Ganzen, portio majuscula rei dissilae z. B. vom Kohlkopf (broccoli?), vom Baumflosse. Der Serbe denkt an проклаати (?).*
 Прокколање, *n. das Theilen in проколе, dissectio in segmenta majora.*
 Прокколати, *ам, v. impf. in проколе theilen, dissecare in majora segmenta.*
 Проккоп, *m. der Canal, Graben, fossa.*
 Проккопавање, *n. das Durchgraben, perfossio.*
 Проккопавати, *ам, v. impf. durchgraben, perfodio.*

Проккопати, *ам, v. pf. 1) durchgraben, perfodio. 2) erkundschaften, explorare.*
 Проккопати, *пием, v. pf. (у Сријему, у Бач. и Бан.) (прокопѣ, Fortgang) gut fortkommen, reussiren, succedit mihi ex animo. Прокопсао као Турски цар на Сенти.*
 Проккопати, *им, v. pf. einen Fleck ab-mähen, demeto locum.*
 Проккопати, *писе, v. r. pf. коме шта (у Сријему), gelüsten, collibet.*
 Проккувати, *ам, v. pf. ein wenig kochen, paululum coquo.*
 Проккувати, *ам, v. pf. ein wenig nicken (vor Schläfrigkeit), paululum nuto.*
 Проккурвати, *амсе, v. pf. zur Hure, zum Hurer werden, evado moechus aut moecha.*
 Проккушати, *ам, v. pf. ausholen, sondiren, experiri.*
 Проклажење, *n. 1) das Vorbeigehen, praeteritio. 2) das Vergehen, Aufhören, finis. 3) der (gute) Abgang der Waare, venditio facilis.*
 Проклазак, *ска, m. vide прожа.*
 Проклазити, *им, v. impf. 1) vorbeigehen, praetereo. 2) vergehen, desino, praetereo. 3) gehen, abgehen (von der Waare), divendi.*
 Проклашање, *n. (Рес. и Срем.) vide пролијешање.*
 Проклашати, *екем, (Рес. и Срем.) vide пролијешати.*
 Проклашати, *шим, (Рес.) vide проле-кети.*
 Проклашати, *им, (Срем.) vide проле-кети.*
 Проклашати, *на, но, (Рес.) } vide про-*
 Проклашати, *ња, ње, (Срем.) } љешати.*
 Проклашати, *(Рес. и Срем.) vide про-*
 Проклашати, *љешати.*
 Проклашати, *ња, ње, (Рес. и Срем.) vide прољешати.*
 Проклашати, *n. (Рес. и Срем.) vide прољешати.*
 Проклашати, *лешати, v. pf. (Ерц.) vorbeis-durchfliegen, praetervolo, pervolo.*
 Проклашати, *n. (Срем.) vide прољешање.*
 Проклашати, *ам, (Срем.) vide прољешати.*
 Проклашати, *васе, (Срем.) vide прољешати.*
 Проклашати, *на, но, н. п. човек, жена, geschwätzig, der nicht schweigen kann, qui loquitur tacenda.*
 Проклашати, *ижем, v. pf. durchflecken, perlambio.*
 Проклашати, *лижесе, v. r. pf. durchgerieben werden, detero.*
 Проклашати, *n. das Durchflecken, perlambitio.*
 Проклашати, *зујем, v. impf. durchflecken, perlambio.*

Прѡлизи́ватице, зујесе, v. r. impf. sich durchreiben, perlambi.
 Прѡлижева́ње, n. vide прољевање.
 Прѡлижевати, ам, v. impf. (Ерц.) vide прољевати.
 Прѡлижева́ње, n. (Ерц.) das Durch-, Vorbeifliegen, praetervolatio, pervolatio.
 Прѡлижѣмати, екем, v. impf. (Ерц.) vorbei —, durchfliegen, praetervolo, pervolo.
 Прѡлиши, лијем, v. pf. hervorgießen, effundo.
 Прѡлишице, лијесе, v. r. pf. ausfließen, effundo.
 Прѡлскаши, очем, v. pf. вода земљу, das Wasser hat durchgefressen, perrodo.
 Прѡлом, m. Namen eines Gebirges in Dalmatien, montis nomen:
 „У Прѡлѡму високој планини —
 Прѡломѣти, им, v. pf. durchbrechen, pertransire.
 Прѡломѣшице, мисе, v. r. pf. n. п. небо, шаван, bersten, rumper.
 Прѡлупати, ам, v. pf. ein wenig klopfen, pertundo parumper.
 Прѡлупатице, амсе, v. r. pf. sich die Hörner abstossen, consipisco.
 Прѡљеѡ, n. (сп.) das Vergießen, profundio.
 „Без прољеѡа крви од Србина —
 Прѡљеѡање, n. (Ерц.) das Ausschütten, profusio, effusio.
 Прѡљеѡати, ам, v. impf. (Ерц.) ausgießen, effundo.
 Прѡљеѡатице, вѡсе, v. r. impf. (Ерц.) ausfließen, effluo.
 Прѡлѣтии, на, но, (Ерц.) Frühling:, vernus.
 Прѡлѣтиѡс, i (Ерц.) im (verwichenen) Frühling, vere (hoc fuit).
 Прѡлѣтиѡшњи, ња, ње, (Ерц.) vom heurigen Frühling, vernus, vere elapso(natus).
 Прѡлѣке, n. (Ерц.) der Frühling, ver.
 Прѡмашање, n. das Fehlen (im Schusse, Wurfe), aberratio (in jactu).
 Прѡмашати, ам, v. impf. verfehlen (im Schießen, Werfen) nicht treffen, aberrare in jactu.
 Прѡмашити, им, v. pf. nicht treffen, verfehlen (im Schusse), aberrare in jactu: промашно und промашно га.
 Прѡмена, f. (Рес. и Срем.) vide промјена.
 Прѡмѣнѣти, им, (Рес. и Срем.) vide промјенѣти.
 Прѡмѣнѣтице, имсе, (Рес. и Срем.) vide промјенѣтице.
 Прѡмѣњѡвање, n. (Рес. и Срем.) vide промјенѡвање.
 Прѡмѣњѡвати, њујем, (Рес. и Срем.) vide промјенѡвати.
 Прѡмѣњѡватице, њујемсе, (Рес. и Срем.) vide промјенѡватице.
 Прѡмѣњање, n. 1) das Uebersehen, von einem Orte zum andern, translatio,

transpositio. 2) das Sehen durch —, positio per — 3) das Rühren, Geschäftsfahren, agitatio.
 Прѡмѣмати, екем, v. impf. durchwerfen, trajicio.
 Прѡмѣматице, мекемсе, v. r. impf. sich rühren, geschäftig seyn, agitari, moveri, agere. Прѡмѣмсе као оѡа кроз поњаву, der, nach der Anekdote, das промѣмати wörtlich nahm, und sich durch die Koge warf. (a la Gulespiel).
 Прѡмѣмнути, нем, v. pf. durchwerfen, trajicio.
 Прѡмѣмнутице, немсе, v. r. pf. 1) sich versetzen, se transferre. 2) sich verwandeln, mutari.
 Прѡмѣшати, ам, (Рес. и Срем.) vide промјешати.
 Прѡмјенѣти, им, v. pf. (Ерц.) 1) vertauschen, permuto. 2) verwechseln, permuto.
 Прѡмјенѣтице, имсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) tauschen, permuto. 2) sich verändern, mutari.
 Прѡмјешати, ам, v. pf. (Ерц.) ein wenig umrühren, mischen, aliquantum misceo.
 Прѡмислити, им, v. pf. bedenken, perpendo.
 Прѡмислитице, имсе, v. r. pf. sich bedenken, sich's überlegen, perpendo.
 Прѡмѡшљање, n. das Ueberlegen, percogitatio.
 Прѡмѡшљати, ам, v. impf. bedenken, perpenso.
 Прѡмѡшљатице, амсе, v. r. impf. überlegen, perpenso.
 Прѡмјена, f. (Ерц.) 1) der Tausch, permutatio. 2) der Wechsel, die Veränderung, mutatio.
 Прѡмјенѡвање, n. (Ерц.) das Tauschen, commutatio.
 Прѡмјенѡвати, њујем, v. impf. (Ерц.) tauschen, commuto, permuto.
 Прѡмјенѡватице, њујемсе, v. r. impf. (Ерц.) tauschen (untereinander), permuto.
 Прѡмлатити, им, v. pf. ein wenig abdrücken, trituro, tundo parumper.
 Прѡмљѣти, мељем, v. pf. 1) beginnen zu mahlen, incipio molere: промљѣла воденица. 2) ein wenig mahlen, molo parumper.
 Прѡмљити, им, v. pf. ein wenig ansehen, besehen, inspicio.
 Прѡмрзнути, нем, v. pf. erfrieren, gelu coagumri.
 Прѡмрмлати (промрмљати), ам, vide промумлати.
 Прѡмљнути, не, vide промукн.
 Прѡмумлати (промумљати), ам, v. pf. 1) ein wenig in den Bart hineinreden,

mussio. 2) vorbeimurmeln, praetereo
 mussitans.
 Прому́тити, им, v. pf. ein wenig her-
 umlaufen, aliquantum circumcurro,
 pervagor.
 Прому́ти, мукне, v. pf. m. j. грло,
 heißer werden, irrauesco.
 Прому́ћкати, ам, v. pf. ausschwen-
 men, vas aqua infusa et agitata
 pargo.
 Промучити, им, v. pf. ein wenig quälen,
 aliquantum crucio.
 Промучитисе, имсе, v. r. pf. око шта,
 ich Mühe geben, operam do.
 Прона́ћи, наћем, v. pf. ausfindig ma-
 chen, erfahren, rescio, comperio.
 Пронёти, несем, (Рес. и Срем.) vide
 пронијети.
 Пронијети, несем, пронијо (прони-
 јела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) durch-, vor-
 beitrugen, praeterfero. 2) пронијела
 кокош (или друга каква птица), an-
 fangen zu legen, coepit ponere ova.
 Прони́ти (говорисе и проникнути),
 никне, v. pf. durchwachsen, excreasco
 per —
 Проница́ње, n. das Durchwachsen, pro-
 germinatio per —
 Проницати, ниче, v. impf. n. n. пра-
 ва, durchwachsen, succresco per —:
 „Кроз кости јој права проницала.
 Прони́сати, ам, v. pf. n. n. дијете,
 ein wenig tragen, porto aliquantum.
 Прони́сити, им, v. impf. vorbeiz-, durch-
 tragen, fero per —, praeterfero.
 Прони́шење, n. das Vorbeitragen, praeter-
 latio.
 Про́дати, ам, v. pf. } spazieren,
 Про́датисе, амсе, v. r. pf. } umherge-
 hen, circumseo.
 Про́дити, им, v. pf. wo herum, durch,
 vorbeigehen, eo circum, per, praeter.
 Про́падање, n. 1) das Durchfallen, cas-
 sus per — 2) das Verfallen, zu Grunde
 gehen, interitus.
 Про́падати, ам, v. impf. 1) durchfallen,
 cado per — 2) zu Grunde gehen, pereco.
 Про́палица, f. ein Vanferottier, deco-
 rator: лажа и пропалица.
 Про́пасти, f. der Abgrund, vorago, ha-
 rathrum.
 Про́пасти, аднем, v. pf. 1) durchfal-
 len, cado per — 2) zu Grunde gehen,
 pereco.
 Про́певање, n. (Рес. и Срем.) vide про-
 пијевање.
 Про́певати, ам, (Рес. и Срем.) vide
 пропијевати.
 Про́певати, ам, (Рес. и Срем.) vide
 пропијевати.
 Про́петисе, пнемсе, v. r. pf. sich auf-
 richten, erigor.

Пропијевање, n. (Ерц.) der Anfang des
 Singens, cantus initium.
 Пропијевати, ам, v. impf. (Ерц.) an-
 fangen zu singen, coepi canere, intono.
 Про́пињање, n. 1) das Aufrichten, ere-
 ctio. 2) das Brüsten, Großthun, inflatio.
 Про́пињатисе, немсе, v. r. impf. sich
 in die Höhe richten, erigor.
 Про́пириши, им, v. pf. m. j. вапру,
 ausblasen, sufflo.
 Про́пињавање, n. 1) das Durchpissen,
 permictio. 2) das Hervorpiessen, pro-
 minctio.
 Про́пињавати, ам, v. impf. 1) durch-
 pissen, permejo. 2) (anfangen zu) pissen,
 mejo.
 Про́пишати, ам, v. pf. 1) durchpissen,
 mejo per —. 2) pissen, mejo.
 Про́пјевати, ам, v. pf. (Ерц.) anfan-
 gen zu singen, primum cantum edo:
 пропјевали пилицы (Србљи не једу
 пилица док не пропјевају); пропје-
 вала црква, намастир.
 Про́плакати, лачем, v. pf. 1) anfan-
 gen zu weinen, incipio flere:
 „У Шаму ће каде проплакати —
 2) ein wenig weinen, fleo parumper.
 Про́пљување, n. das Hervorspreyen, pro-
 spatio.
 Про́пљувати, ам, v. impf. hervorspreyen,
 prospuo.
 Про́пљувати, љујем, v. pf. 1) hervors-
 preyen, prospuo. 2) ein wenig spreyen,
 spuo paululum.
 Про́пусити, им, v. pf. 1) durchlassen,
 mitto ut perfrumat quis: пропустио
 га мало кроз руке (d. i. ein wenig
 abprügeln). 2) auslassen, dimitto.
 Про́пућкати (профућкати), ам, v. pf.
 (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) durch-
 jagen, verschwenden, vergeuden (ver-
 futschен), pessumdo.
 Про́пуштање, n. das Durchlassen, per-
 missio, dimissio, emissio.
 Про́пуштати, ам, v. impf. durchlassen,
 permitto.
 Про́радитисе, имсе, v. r. pf. anfangen
 arbeitsam zu seyn, incipio esse sedulus.
 Про́растање, n. das Treiben (der Pflanz-
 en), emissio.
 Про́растати, ам, v. impf. treiben (von
 Pflanzen), emitto.
 Про́расти, стем, v. pf. treiben (vom
 Kohl, Rüben), emitto (germen).
 Про́рачу́нити, им, v. pf. berechnen,
 duco rationes.
 Про́рачу́нитисе, имсе, v. r. pf. sich be-
 rechnen, rationes duco.
 Про́резати, ежем, v. pf. durchschneiden,
 perscindo.
 Про́резивање, n. das Durchschneiden,
 scissio.

Прорезивати, зујем, v. impf. durchschneiden, persequendo.
 Проректи, речем, v. pf. wahr sagen, vaticinor.
 Прорицање, n. das Weissagen, vaticinatio.
 Прорицаши, ричем, v. impf. vorhersagen, vaticinor.
 Пророк, m. der Prophet, propheta.
 Пророков, ва, во, des Propheten, prophetae.
 Пророковање, n. vide прорицање.
 Пророковати, кујем, vide прорицаши.
 Просањкатисе, амсе, v. r. pf. ein wenig Schlitten fahren, vehi trahis paululum.
 Просац, спа, m. der Werber, Freiberber, petitor puellae, proci.
 Просед, да, до, (Рес. и Срем.) vide просјед.
 Просејати, јем, (Рес. и Срем.) vide просијати.
 Просјек, m. (Рес. и Срем.) vide просијек.
 Просјек, m. (Рес. и Срем.) vide просјек.
 Просен, на, но, n. p. леб, слама, Hirsen-, miliaeus.
 Просеница, f. das Hirsenbrot, panis miliaeus.
 Просецање, n. (Рес. и Срем.) vide просијецање.
 Просецаши, ам, (Рес. и Срем.) vide просијецаши.
 Просидба, f. die Freiwerbung, petitiio virginis.
 Просијати, сијем, v. pf. (Ерц.) durchsieben, cribro.
 Просијек, m. (Ерц.) ein zweischneidiges Instrument zum Durchhauen, securis anceps.
 Просијецање, n. (Ерц.) das Durchhauen, persectio.
 Просијецаши, ам, v. impf. (Ерц.) durchhauen, persecto.
 Просилац, споца, m. vide просац.
 Просипање, n. 1) das Ausschütten, effusio, profusio. 2) das Verschwenden, profusio.
 Просипати, ам (и просипљем), v. impf. 1) ausschütten, profundo. 2) verschwenden, profundo.
 Просирање, n. das Durchscheißen, Hervorschießen, procacatio.
 Просираши, ам, v. impf. durchscheißen, percaso.
 Просити, им, v. impf. 1) Heirathen, um ein Mädchen freyen, ambire virginem. 2) betteln, mendico.
 Просјак, m. der Bettler, mendicus.
 Просјакнија (просјакнија), f. die Bettlerin, mendica.

Просјакон, ва, во, des Bettlers, mendici.
 Просјачење, n. die Bettleren, mendicatio.
 Просјачити, им, v. impf. nach Bettler Art begehren, mendico.
 Просјачки (просјачки), ка, ко, 1) bettelhaft, mendicus. 2) adv. bettelhaft, mendice.
 Просјед, да, до, der grau zu werden begunt, subcanus.
 Просјек, m. 1) vide просијек. 2) Durchhau, durchgehauener Weg, via arte aperta per saxa.
 Просјекти, сијечем, v. pf. (Ерц.) durchhauen, persecto, transeco.
 Прославити, им, v. pf. n. p. krenonime, zu Ende feyern, percelebro.
 Прославитисе, имсе, v. r. pf. sich berühmt machen, berühmt werden, inclaresco.
 Прослављање, n. 1) das Feiern, percelebratio. 2) das Berühmtwerden, illustratio.
 Прослављати, ам, v. impf. zu Ende feyern, percelebro.
 Прослављатисе, амсе, v. r. impf. berühmt werden, inclaresco.
 Просо, n. die Hirse, milium.
 Просрати, серем, v. pf. 1) daherscheißen, procaso. 2) просрао све, er hat alles verstreuen, patrimonium devoravit.
 Проси, та, то, 1) einfältig, gemein, simplex. 2) да је просто, es ist vergeben (als Antwort auf Bitte um Vergebung); проста му душа! Gott hab' ihn selig, (vergebe ihm die Sünden).
 Простак, m. ein einfältiger gemeiner Mensch, ohne Bildung, homo de plebe.
 Простакнија, f. ein gemeines Weib, mulier de plebe.
 Простакон, ва, во, des простак, hominis plebeji.
 Простачки, ка, ко, 1) wie es gemeine Leute haben, plebejus. 2) adv. wie ein простак, more hominis plebeji.
 Простирање, n. das Ausbreiten, explicatio, extensio.
 Простирати, рем, v. impf. ausbreiten, explico.
 Простирач, m. ein Tuch, das ausgebreitet wird, stragulum.
 Простирача, f. m. j. пољава, што се простире, die Koje, die ausgebreitet wird, um darauf zu liegen, gausare.
 Простирка, f. vide простирач.
 Простити, им, v. pf. vergeben, ignosco:
 А. Прости браме!
 Б. Да је просто.

Простѡрија, f. der Raum, spatium.
 Простѡта, f. die Einfalt, simplicitas.
 Прѡстран, на, но, weit, breit, latus spatiosus.
 Прѡстрѣлипи, им, (Рес. и Срем.) vide прѡстријелипи.
 Прѡстрѣпи, рем, прѡстрѣо, (Рес. и Срем.) vide прѡстријепи.
 Прѡстрѣж, f. am Rode, Mantel, die Oeffnung um die Hand durch zu stecken, apertura pallii.
 Прѡстријелипи, им, v. pf. (Ерц.) mit dem Pfeile durchschießen, sagitta trajicio: прѡстријелана га вѣла.
 Прѡстријепи, рем, прѡстрѣо, v. pf. (Ерц.) ausbreiten, explicio.
 Прѡстрижи, рижем, v. pf. durchscheren, aperio tondendo.
 Прѡспрѣгати, ужем, v. pf. durchschaben, perscabo.
 Прѡсѣкати, учем, v. pf. 1) durch und durchschießen, durchbohren, trajicio, confodio. 2) in der zweideutigen Anekdote soviel als просити (жевојку).
 Прѡсѣти, спем, v. pf. 1) ausschütten, profundo. 2) vergeuden, verthun, pessumdo: прѡсѣо куку.
 Прѡсѣтисе, спемсе, v. r. pf. 1) herausfließen, effluo. 2) auseinander rinnen, diffuso: прѡсѣласе каца.
 Прѡсѣшати, им, v. pf. ein wenig trocknen, exsiccio paululum.
 Прѡта, m. (Рес. и Срем.) vide прѡто.
 Прѡтак, m. рижетко решето, што се жито прѡтаче на њега, ein groberer Reiter (Sieb von Leder), cribri genus rarioris.
 Прѡтакање, n. das Reiten, cribratio.
 Прѡтакати, ачем, v. impf. durchreiten, cribro.
 Прѡтањати, им, v. pf. и. п. дрво, dünner machen, extenuo.
 Прѡтегати, им, v. pf. ein wenig ziehen, strecken, protento.
 Прѡтегнути, немсе, v. r. pf. 1) sich strecken, extendi. 2) sich strecken, größer werden, exeresco.
 Прѡтезање, n. das Strecken, extensio.
 Прѡтезати, ежемсе, v. r. impf. sich ausstrecken, extendi.
 Прѡтераница, f. (Рес. и Срем.) vide прѡкѣраница.
 Прѡтерати, ам, (Рес. и Срем.) vide прѡкѣрати.
 Прѡтеривање, n. (Рес. и Срем.) vide прѡкѣривање.
 Прѡтеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide прѡкѣривати.
 Прѡтѣсати, ешем, v. pf. ein wenig bauen, dedolo.
 Прѡтѣти, че, v. pf. anfangen zu fließen, profluo: прѡтѣкао казан.

Прѡтив, gegen, contra.
 Прѡтиван, ено, но, zuwider, contrarius.
 Прѡтивитисе, имсе, v. r. impf. come, sich widersetzen, streiten, obsisto.
 Прѡтивљење, ц. das Widersetzen, repugnatio.
 Прѡтивник, m. der Gegner, adversarius.
 Прѡтин, на, но, des прѡта, protopresbyteri.
 Прѡтиница, f. die Frau des прѡта, uxor protopresbyteri.
 Прѡпискивање, n. 1) das Durchdrängen, pressio per —, 2) das Stechen in der Seite, dolor laterum, pleuritis.
 Прѡпискивати, кујем, v. impf. 1) hindurchdrängen, premo per —, 2) прѡпискује ме, ich habe Seitenstechen, dolent mihi latera.
 Прѡписли, f. pl. das Seitenstechen, pleuritis.
 Прѡписнути, нем, v. pf. 1) durchdrängen, premo per —, 2) stechen (in der Seite), dolent latera.
 Прѡпицање, n. vide прѡмјецање.
 Прѡпицати, тиче, vide прѡмјецаати.
 Прѡмјецање, n. (Ерц.) das Anfangen zu fließen, initium fluxionis.
 Прѡмјецаати, тиче, v. impf. (Ерц.) anfangen zu fließen, coepi fluere.
 Прѡто, m. (Ерц.) der Protopresbyter, Erzpriester, protopresbyter.
 Прѡтопѡпа, m. vide прѡто.
 Прѡтопѡпин, на, но, des прѡтопѡпа, protopresbyteri.
 Прѡточити, им, v. pf. durchfließen, reitern, cribro.
 Прѡтрѣсање, n. das Ausschütteln, excussio.
 Прѡтрѣсати, ам, v. impf. ausschütteln, excutio.
 Прѡтрѣсти, сем, v. pf. ausschütteln, excutio.
 Прѡтрѣвати, ам, v. pf. ein wenig reiben, perfrico.
 Прѡтрѣватисе, амсе, v. r. pf. einander ausbeuteln, perfricare se invicem.
 Прѡтрѣти, рем, прѡтрѣо, v. pf. 1) durchreiben, reiben, tero. 2) ein wenig reiben, tero paululum.
 Прѡтрѣчати, чим, v. pf. zwischen durch vorbeilaufen, praetercurro.
 Прѡтѣа, f. } ein Schwärmer, Abenteu.
 Прѡтѣва, f. } ter, grassator.
 Прѡтѣжати, им, v. pf. beginnen zu flagen, coepi conqueri.
 Прѡтѣрање, n. 1) das Werfen durch —, jactatio per —, 2) das Losbringen, an den Mann bringen, divenditio.
 Прѡтѣрати, ам, v. impf. 1) durchwerfen, jacto per —, 2) loschlagen, vendo.

Протуратице, амсе, vide промета-
тице.
Протурити, им, v. pf. 1) werfen durch—
jacto per. 2) los werden, anbringen,
vendo, liberor.
Протући, учем, v. pf. ein wenig zer-
schlagen, verberibus addicio modice.
Проћераница, f. (Ерц.) eine verjagte Per-
son, ejectus, ejecta.
Проћерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) treis-
ben durch—, vorbei, ago per—, prae-
ter—. 2) verjagen, ejicio. Поштен
као и проћеран.
Проћеривање, n. (Ерц.) das Treiben
durch—, das Vertreiben, actio per—,
ejectio.
Проћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.)
1) treiben durch—, vorbei—. 2) ver-
jagen, ejicio.
Проћи, проћем, v. pf. 1) durch—, vor-
beigehen. eo per—, praetereo. 2) ver-
gehen, vorbeiseyn, praetereo. 3) abgehen
(von der Waare), divendi.
Проћисе, проћемсе, v. r. pf. 1) sich
ergehen, obambulo. 2) etwas gehen las-
sen, meiden, mitto.
Проујати, јим, v. pf. } vorbeihulen,
Проучати, чим, v. pf. } (vom Winde),
praeterstrido.
Проучити, им, v. pf. durchlesen, perlego.
Проућкати, ам, vide пропућкати.
Проход, m. (у Сријему, у Бачк. и у
Бан. по варошима) vide изод.
Процвѣтити, пим, }
Процвѣтити, им, } vide процвѣта-
Процвѣсти, апим, } ти.
Процвѣтити, им, }
Процвѣтати, ам, (Рес. и Срем.) vide
процвѣтати.
Процвѣлети, лим, }
v. pf. (Рес.) } einen Klage-ton von
Процвѣлети, им, } sich geben, strido,
v. pf. (Срем.) } ejulo.
Процвѣлети, лим, }
v. pf. (Ерц.) }
Процвѣтати, ам, v. pf. (Ерц.) erblü-
hen, effloresco.
Процѣдити, им, (Рес. и Срем.) vide
проциједити.
Процеђивање, n. (Рес. и Срем.) vide
процеђивање.
Процеђивати, љујем, (Рес. и Срем.)
vide процеђивати.
Проценити, им, (Рес. и Срем.) vide
процијенити.
Процен, m. (Рес. и Срем.) vide процијен.
Проциједити, им, v. pf. (Ерц.) durch-
seihen, percolo.
Процијенити, им, v. pf. (Ерц.) abschä-
hen, schähen, aestimo.
Процијен, m. (Ерц.) der Kloben, lignum
ex parte fixum, forceps ligneus.

Процеђивање, n. (Ерц.) das Durchsei-
hen, percolatio.
Процеђивати, љујем, v. impf. (Ерц.)
durchseihen, percolo.
Прочаћити, им, v. pf. durchlesen, per-
lego.
Прочаћкати, ам, v. pf. durchstöbern,
durchstöchern, perfodio.
Прочешљати, ам, v. pf. кога, (fig.)
einen durchschämen, pectino.
Прочистити, им, v. pf. ein wenig säu-
bern, perpurgo.
Прочитати, ам, vide прочитити.
Прочка, f. Сад је прочка, а други ће
пут бити квочка, diesmal mag es
dir hingehen (проћи), hac vice fero,
in posterum non sic abibis.
Прочкати, ам, vide прочаћкати.
Прочупати, ам, v. pf. ein wenig rau-
sen, vellico.
Прочупи, чујем, v. pf. hören, erfahren,
inaudio.
Прочуписе, чујесе, v. r. pf. laut wer-
den, inaudior.
Прошалистисе, имсе, v. r. pf. ein wenig
scherzen, jocos aliquantum, subjocos.
Прошарати, ам, v. pf. ein wenig bunt-
scheckig färben, aliquantum variego.
Прошаратице, амсе, v. r. pf. sich bunt
färben, variegari: прошарало се гро-
ђе, снѣјер по планини (wenn einzelne
Stellen aufgethaut sind).
Прошевина, f. das Erbettene, quod
expetitum est.
Прошена жевојка, f. (ст.) die Verlob-
te, desponsata:
„Разбољесе прошена жевојка—
Прошѣње, n. 1) das Werben um eine
Braut, procatio. 2) das Betteln, men-
dicatio.
Прошетатисе, амсе, v. r. pf. sich
ein wenig ergeben, obambulasse.
Прошибати, ам, v. pf. ein wenig mit
der Ruthe peitschen, virga plecto.
Прошивање, n. das Durchnähen, per-
sutio, transsutio.
Прошивати, ам, v. impf. durchnähen
(wie die Matrazen), persuo.
Прошити, v. pf. durchnähen, persuo.
Прошња, f. das Betteln, mendicatio.
Прошпац, шца, m. 1) die Planke,
tabula. 2) дизати се прошпа, ein
Spiel, da einer den andern, der auf
dem Boden liegt und sich starre macht
wie ein Bret, bei den Weinen aufhebt,
ludi genus.
Прошке, n. (coll.) die Planken, tabula.
Прѣна, f. glühende Asche mit Wasser ver-
mischt (als Umschlag), cineres aqua di-
luti.
Прѣсам, ма, мо, stark von Brust, pe-
ctorosus.

Прси, (gen. прси и прсију), f. pl. die Brust, pectus.
 Прскање, n. das Sprützen, conspersio.
 Прскаши, ам, v. impf. н. п. водом, spritzen, spargo, conspergo.
 Прслук, m. das Bruststück, das Brustleibchen, subuculae genus.
 Прслучић, m. dim. v. прслук.
 Прснути, нем, v. pf. bersten, springen, disrumpere.
 Прснути, не, v. pf. sprützen, emico.
 Прст, m. der Finger, digitus.
 Прстен, m. 1) der Ring, Fingerring, anulus. 2) опшиши на прстен, cf. колачи. 3) eine Art Spielf, ludi genus.
 Прстена се играју уз месојеђе ноћу; и то је најобичнија игра у Србији и у Босни. Играчи се подијеле на двије стране, па онда један узме прстен и напакне (кријући од они остали) на један рогаћ од марама, па онда помоли из руке сва чешири рогаћа те један од оне друге стране узме два рогаћа, а два остану њима: којима допадне прстен, они почну играти, m. j. крипти прстен. Мешине се на земљу девет капа (или чарапа, ако нема толико капа) и десет марама, па онда један узме прстен у руку и покрије под све капе редом (а под једном остави прстен) и најпослије у марама та зовесе алва или завишак. Кад онај шако све покрије, онда они други питају један другог: ће је првој и шћил (m. j. ће мисли да је прстен)? па један, који је као старјешина међу њима, почне дикати капе и пражиши прстен. Кад прву капу дигне, онда рече амбар! ако буде прстен у амбару, онда га они узму и крију; ако ли не буде, а он диже остале капе ће мисли да нема прстена, док не саћера на двије, па онда дигне ону ће мисли да је прстен, и рече: ова наша (или неј да ова): ако шу буде прстен, а он га узме и крије као да га је нашао у амбару; ако ли не буде, а онај му, што крије, одговори: а ова наша (или не да ова), па узме прстен и броји два коња (m. j. амбар и ону капу ће је био прстен), па крије опет на ново. Кад онај нађе прстен послје амбара, онда му онај што крије броји све оне капе што нијесу дигнуте (и амбар и ону под којом је био прстен), ако ли нађе у првој послје амбара, онда кажу да је убио пашку, и броје

му сви десет коња. Кад онај амбар не нађе прстена, одма му овај што крије мешине завишак (а дошае га држи у руци) на оно мјесто ће је био амбар; кад који одма однесе прстен у завишак, онда кажу посраосе (у завишак). Мјесто амбара може се казати бош (m. j. празно), али кад се бошка, онда се дижу оне капе, ће нема прстена; па кад онај, што пражи, саћера на двије капе бошкајући, онда су обје његове; ако ли нађе прстен бошкајући, онда се броје сви коњи, као и кад се убије пашка. Под коју се капу један паш сакрије прстен, она се други паш зове погорелица, или пожеглица, и зато није слободно два паш засопце под једну капу сакрити: зашто погоре сви коњи, што су дошле били изиграни. Кад изиграју онолико коња, у колико су погодили да се играју (највише се играју у 100), онда се карете различно: једне (оне што су надиграни) гаре, једне брију (ивером или каквим пријепом); једни праже устима прстен по мекијама или по пецелу, једни лају око куће, или вичу што им се заповједи; од једније граде ћуприју, од једније крижају дуван и т. д.

По варошима ћешто крију прстен под филцане мјесто капа, и шу је много теже уишћилиши (m. j. погодити ће је); а по неким мјестима, особито по Сријему, по Бачкој и по Банату, крију прстен у руке (и то кажу: да се играмо прстенка), но то се највише игра са женама, и шу нема карета никаквога, него само да мушкарци мијешају своје руке са женским.

Прстенак, nка, m. 1) по варошима у Немачкој, soviel als прстен 3. 2) die Kamille, chamamelum vulgare.

Прстеновање, n. das Aufstecken des Ringes (beim Freyen), donum annuli, cum puella cui desponsatur.

Прстеновати, нујем, v. pf. und impf. m. j. ћевојку, der Verlobten den Ring aufstecken, dare annulum desponsatae.

Прстење, n. (coll.) die Ringe, annuli.

Прстић, m. dim. v. прст.

Прстен, на, no, von Stänen oder Hanf, linteus, saccarinus.

Прстењача, f. m. j. торба, eine torba von Leinwand, sacculus linteus.

- Пртина (пртина), f. die Schneebahn, via per nives.
- Пртинница, f. dim. v. пртина.
- Пртинити, им, v. impf. Bahn machen durch den Schnee, viam aperio per nives.
- Пртинити, им, v. impf. auf den Rücken heben, tollere. Штагођ носиш, пртин, а што једеш, дробн (Ерц.).
- Пртинште, n. Linnenzeug, lintea.
- Пртљар, m. } das Geräth, impedimenta.
- Пртљара, f. }
- Пртљажина, f. augm. v. пртљар.
- Пртљање, n. 1) das Schwäzen eines Kindes, blateratio. 2) das Forttragen, abitus, ablatio.
- Пртљашн, ам, v. impf. 1) што пртљаш? was schwäzeſt du da? quid blateras. 2) пртљај, пртљај, mache das du damit fortkommſt, bring's weg.
- Прђење, n. das Nasekrümpfen, (eig. Berziehen der Lippen) das Maulkrümpfen, contorsio oris.
- Прђење, n. das Bahnbrechen durch den Schnee, viae per nives apertio.
- Прђење, n. das Aufladen auf den Rücken, sublatio in dorsum.
- Прђеуснаст, та, то, mit aufgeworfenen Lippen, labiis crassis.
- Пркити усне, v. impf. } die Lippen
- Пркитице, имсе, v. r. impf. } aufwerfen, das Maul krümpfen, labia contorqueo.
- Пруга, f. ein Streif, linea, taenia.
- Пругиња, f. Frauennamen, nomen muliebri.
- Пругло, n. Art Schlinge (der Vogelsänger), laqueus.
- Пруд, m. die Sandbank, Düne, syrtis.
- Прудовит, та, то, reich an Sandbänken, syrtosus.
- Пружање, n. das Ausstrecken, porrectio.
- Пружати, ам, v. impf. 1) ausstrecken, extendo, n. p. руку, ногу. 2) чашу, reichen, porrigo.
- Пружатице, амсе, v. impf. sich ausstrecken, extendo corpus.
- Пружити, им, v. pf. 1) чашу, reichen, porrigo. 2) ausstrecken, herreichen, extendo, porrigo.
- Пружитице, имсе, v. r. pf. sich ausstrecken, extendo corpus.
- Прут, m. die Ruthe, virga.
- Прутак, тка, m. 1) hyp. v. прут. 2) ein Streif am Kleide, virgula, clavus.
- Прутаст, та, то, gestreift, virgatus.
- Прутић, m. dim. v. прут.
- Прутовача, f. eine Art rothgestreifter Aepfel, mali genus.
- Прутуља, f. vide прутовача.
- Прђе, n. (coll.) die Ruthen, virgultum.
- Прцање, n. das Begatten der Ziegen, coitus caprarum.
- Прцапице, асе, v. r. f. m. j. коза, sich begatten (von Ziegen), coeo (de capris). Чије се гођ козе прцају, мога јарца муда боле, oder: буд се твоје (нак туђе) козе прцају, зашто мога јарца муда боле.
- Прцварење, n. das Kochen, (Sieden, Braten) mit Geräth, frixio.
- Прцварити, им, v. impf. rösten, torreo, frigo.
- Прцварница, f. der Laden, wo Würste u. dgl. gebraten verkauft werden, taberna coqui.
- Прцкање, n. dim. v. прђење.
- Прцкати, ам, v. dim. v. прђеши.
- Прцкање, n. vide прцкати.
- Прцкати, ам, vide прцкати.
- Прчевина, f. der Bocksgestank, hircus: удара на прчевину.
- Прчевит, та, то, n. p. јарац, nach Begattung riechend, olens coitum.
- Пршута, f. Art Schinken (von Rindfleisch), pernae genus (italiänisch presciutto).
- Псалтир, m. (селацн говоре салтир) der Psalter, psalterium.
- Псалтирац (салтирац), рца, m. der Psalterkinder, tiro discens psalterium, id est tiro tertii anni.
- Псеташице, n. dim. v. псето.
- Псето, тема (и псета), n. der Hund, canis.
- Псеху, ха, ке, Hundes, caninus.
- Пейна, f. augm. v. пас.
- Псоване, n. das Schelten und Schimpfen, convicium.
- Псовати, псујем, v. impf. schimpfen, convicior.
- Псовач, m. der Schimpfer, conviciator.
- Псовачев, ва, во, des псовач, conviciatoris.
- Псовачица, f. die Schimpferin, conviciatrix.
- Псѣвка, f. der Schimpf, ignominia.
- Псоглав, m. (in der Volksgeographie) ein Mensch mit einem Hundskopf, homo capite canino.
- Пст! interj. pst, pst!
- Пу, пуа, m. die Bilchmaus, Haselmaus, glis (krainisch: полх пох).
- Пуало, m. der still farzt, qui tacite perdit (?); мрпвопуало, der Mähsch, qui nec calidus est, nec frigidus.
- Пуалка, f. das Blaserohr, tabulus flatorius.
- Пуане, n. 1) das Blasen, flatio. 2) venti emissio sine crepitu.
- Пуара, f. гљива, eine Schwamm-Art, genus fungi.
- Пуаре, f. pl. (im Scherz: die Farzhosen) die weiten türkischen Hosen, caligae latae Turgorum.
- Пуати, ам (и пушем), v. impf. blasen, flo.

Пуаћ, м. vide пу.
 Пудар, м. der Wächter des Weinbergs, custos vineae.
 Пударење, н. das Bewachen des Weinbergs, custodia vineae.
 Пударина, ф. der Lohn für die Hütung des Weinbergs, merces custodiae vineae: платио пударину; олишао у пударину.
 Пударити, им, v. impf. ein пудар fern, sum custos vineae.
 Пударница, ф. die Hüterin des Weinbergs, femina custodiens vineam.
 Пударка, ф. vide прака.
 Пударскѣ, ка, ко, 1) der Hüter der Weinberge, custodum vineae. 2) adv. wie ein пудар, more custodis vineae.
 Пуж, м. (млоги говоре и спуж) die Schnecke, cochlea.
 Пужевљѣ, ља, ље, Schnecken-, cochleae.
 Пузавац, вѣа, м. eine Art Specht, der Baumläufer, picus arborarius.
 Пузање, н. das Klettern, Kriechen, nisus, reptatio.
 Пузати, ужем, v. impf. 1) kriechen, repto. 2) klettern, enitor.
 Пузати, им, v. impf. 1) klettern, kriechen, repto. 2) ausgleiten, labor:
 „Киша музе,
 „Ного пузе,
 „Чувај гузе.
 Пуздра, ф. (bei den vierfüßigen Thieren) die Ruthe, penis quadrupedum (vox honesta).
 Пујка, ф. vide будија.
 Пуки, ка, ко, н. п. пуки сирома, blutarm, pauperrimus.
 Пукнути, нем, vide пуки.
 Пукомина, ф. die Spalte, Riß, der Riß, fissura.
 Пуктање, н. das Puffen kochender Bohnen, sonitus pisi cocti.
 Пуктати, пукћем, v. impf. puffen, sonare, subcrepito:
 „Гушпер пукће навр куће,
 „Гаће племе на војску ће —
 Пулија, ф. ein Knopf, schnallenartiger Knopf.
 Пун, на, но, voll, plenus; пун пунцаи (пунцим), ganz und gar voll.
 Пунац, нѣа, м. vide маси.
 Пуначак, чка, ко, dim. v. пун.
 Пунгуз, м. erdichtete Speise, nomen fictum cibi, q. d. qui replet sulum.
 Пунити, им, v. impf. 1) füllen, impleo. 2) пушкѣ; laden, impleo.
 Пунитице, имсе, v. г. impf. voll werden, impleri: пун се мјесец, човек у лицу.
 Пуница, ф. 1) женина мати, die Schwiegermutter (die Mutter der Frau), mater sponsae. 2) die Verwandte der Frau,

affinis ex parte uxoris: олишао у пунице.
 Пуничин, на, но, der пуница, socrus.
 Пуничаке, ф. pl. ein Kartenspiel, ludi chartarum genus (österr. Saunigel).
 Пуноглавац, вѣа, м. eine Art Wasserthiers, bestiae aquaticae genus.
 Пуншванн, м. ungegornen Wein, um damit den Bermuthwein zu versüßen, vini (musti) genus.
 Пунупи, нем, v. pf. feisten, ventum emitto sine crepitu.
 Пунцаи (пунцим), та, то, cf. пун.
 Пуњење, н. das Füllen, impletio.
 Пуор, м. die Asche über dem glühenden Feuer, cinis superjectus igni.
 Пунав, ва, во, großbäuchig, ventrosus.
 Пунавац, вѣа, м. der Wiedehopf, urupa.
 Пунак, пка, м. die Knospe, calyx.
 Пунак, пка, м. der Nabel, umbilicus.
 Пупити, пи, v. impf. es treibt Knospen, gemmas emitto.
 Пуполак, љка, м. vide пунак.
 Пупчик, м. dim. v. пунак.
 Пупчик, м. dim. v. пунак.
 Пура, ф. vide будија.
 Пурак, рка, м. 1) die Flintenkugel, globulus igneus. 2) hart gekochte Bifolen, phaseolus semicrudus.
 Пуран, м. vide будац.
 Пурењак, љка, м. ein halbreifes Stück Kukuruz zum Rösten, zea tostilis. cf. ze-lenjak.
 Пурење, н. das Braten von (grünem) Kukuruz, tostio zee semimaturae: има ли већ кукуруза за пурење?
 Пуреш, м. Mannsname, nomen viri.
 Пурити, им, v. impf. м. ј. кукуруз, rösten, braten, torreo.
 Пурко, м. Mannsname, nomen viri.
 Пуро, м. Mannsname, nomen viri.
 Пусат*, м. vide оружје.
 Пуст, та, то, 1) verlassen, herrenlos, desertus. 2) öde, desertus. 3) пуспа башина! прчи пуст као бијесан! ала је пуст лаком! лијена је пуста као вила! Да се пуста Бога намолимо (cf. јагњиво)!
 Пустаија, м. (понајвише у Сријему, у Бачк. и у Бан.) ein Räuber, latro. cf. ајдук.
 Пустаијин, на, но, des Straßenräubers, latronis.
 Пустаијинскѣ, ка, ко, 1) räuberisch, praedatorius. 2) adv. räuberisch, more latronis.
 Пустара, ф. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.), die Puste (in Ungern), terra non arata, sed gregibus permessa.
 Пустимѣца, ф. ein Wurfprügel, lignum missile, z. B. um Obst herabzuschlagen.

Пустимичко, бацити дрво, prügelfar-
tig geworfen, so daß es in der Luft sich
umdreht, ita jactum, ut torqueatur cum
volat.

Пустиник, m. der Einsiedler, anachor-
eta.

Пустинија, f. die Einöde, desertum.

Пустити, им, v. pf. lassen, mitto, di-
mitto; жену, sein Weib (gerichtlich),
entlassen, divortium facere cum uxore;
браду, waffen lassen, promitto; пус-
тило масло (ш. j. цигвара) маст.

Пустолина, f. (als Scheltwort) verlassen,
herrenlos, deserti res, homo, bestia.

Пустосвастица, f. ein Hochzeitgast ohne
Amt, convivae nuptialis sine munere. cf.
женидба.

Пустошан, шна, но, öde, desertus.

Пут, m. 1) der Weg, via. 2) један пут,
два пут, einmal, zweimal, semel, bis.

Путак, тка, m. бур. v. пут:

„Јеленак ми гору лони
путак да му је —

Путаљ, m. коњ путоногаст, ein
Pferd, das eine Blase am Fuße hat,
equus habens maculam in pede.

Путања, f. der Fußsteig, semita.

Путањина, f. dim. v. путања.

Путањце, v. dim. v. пуце:

„Ој Миле Милице!

„Сребрно путањце —

Путник, m. 1) ein Reisender, viator,
2) Mannsname, nomen viri.

Путников, ва, во, des путник, vi-
atoris.

Путнички, ка, ко, 1) der путници,
viatorum. 2) adv. wie ein Reisender,
viatoris more.

Путно, n. das Fußreisen, pedica. Лупа
као путно о лопру.

Путовање, n. das Reisen, peregrinatio.

Путовати, пујем, v. impf. reisen, pere-
grinor.

Путоногаст, та, то, 1) eine Blase
am Fuße habend, macula praeditus in
pede n. n. коњ, пас. 2) човек путоно-
гаст (auch mit den Beisage: у све че-
стири), ein verheulster Kerl (in gutem
Sinne), versutus, insignis.

Пук! interj. plumpf, sonus rei cadentis
in aquam.

Пукље, n. das Großen, Aufwerfen der
Lippen vor Verdruß, vultus iratus,
buccarum inflatio.

Пукли (говорисе и пукнути), пукнем,
v. pf. 1) bersten, springen, rumpi. 2)
krachen (wie die Flinte, Kanone), edo
sonitum. 3) пукло поље, пукле рав-
нине, erstreckt sich unabsehbar hin,
patet late.

Пукитисе, имсе, v. r. impf. die Lip-
pen vor Groß aufwerfen, buceas inflo.

Пуккање, n. das Tabakrauchen in klei-
nen Zügen, emissio fumi nicotianae in-
tervallis brevibus.

Пуккапи, ам, v. impf. Tabak puen, ni-
cotianae fumum emitto brevi inter-
vallo.

Пуккап! vide пук.

Пуцање, n. 1) das Springen, raptio,
ruptura. 2) das Krachen, fragor.

Пуцар, m. vide дридар.

Пуцарање, n. dim. vide пуцање 2.

Пуцарапи, ам, dim. vide пуцапи 2.

Пуцаратисе, амсе, dim. vide пуцатисе.

Пуцарец, ва, во, vide пуцаров.

Пуцаров, ва, во, vide дридаров.

Пуцапи, ам, v. impf. 1) bersten, spring-
en, rumpor. 2) krachen, sonitum edo.

Пуцатисе, амсе, v. r. impf. auf ein-
ander schießen, telis se mutuo petere.

Пуце, цета (и пуца), n. (gen. pl. пу-
таца) 1) eine Weinbeere, acinus. 2) der
Knopf, globulus (fibulatorius).

Пуцава, f. das Krachen (der Kanonen),
fragor.

Пучина, f. n. p. морска, die unabseh-
bare Meeresfläche, aequor latum, patens.

Пучење, n. 1) das Rauchen des Tabaks,
fumigatio. 2) das Rauchen, fumus.

Пучити, им, v. impf. 1) Tabak rau-
chen, fumum nicotianae emitto. 2) stau-
ben, excito pulverem.

Пучитисе, шисе, v. r. impf. rauchen,
fumus est.

Пушка, das Schießgewehr, telum jacu-
latorium: мала, Pistole; дуга, Flintе;
auch die vjetreњача (Windbüchse) ist
eine пушка.

Пушкар, m. 1) који добро може убити
из пушке, der Schuß, Scharfschuß, qui
excellit jaculando. 2) der Gewehrfabri-
kant, telorum igniferorum confector,
faber.

Пушкарње, n. das Plänkeln, jacula-
tio mutua e telis igniferis.

Пушкаратисе, амсе, v. r. impf. plän-
keln, jaculari mutuo.

Пушкарец, ва, во, vide пушкар.

Пушкарница, f. Pumpflinte (der Kinder),
teli puerilis genus.

Пушкарница, n. das Schießloch, die
Schießscharte, foramen jaculatorium.

Пушкарров, ва, во, des пушкар, jacu-
latoris.

Пушкoмeт, m. die Weite eines Flinten-
schusses, distantia jactus teli jaculatorii.

Пушница, f. зграда где се суши воће,
die Obstdarre, aedificium (furnus) pomis
torrendis.

Пушт, m. (у Босни по варошима)
(als Scheltwort) der Lump, juvenis nihili.

Пуштање, n. das Lassen, desertio,
missio.

Пуштати, ам, v. pf. lassen, mitto. cf. пуштити.

Пуштати, ам, v. impf. lassen, mitto.

Пуштеница, f. 1) die Gefchiedene, mulier dimissa a marito. 2) der Zweig, den der Reiter im unwegsamen Walde zurückbeugen muß (um nicht davon im Gesichte verwundet zu werden) und dann ausläßt), frons arboris reclinata ab iter faciente per silvam. Ишао љак кроз честу на коњу, а калуђер за њим; нагази љак на шакову пуштеницу, па је савије за собом и рече калуђеру: „Чувајсе, дуовниче, пуштенице.“ А калуђер помисли на пуштеницу 1), па рече: „Пуштај је ва истину на ме, ако је млада.“ Тек што је он то изговорио, а пуштеница њему преко очију: зашто је и она била млада, а љак о пуштеници 1) није ни сањао.

Пушчани, на, но, н. п. пра, зрно, калуц, шипка, Gewehr, jaculatorius.

Пушчепина, f. } augm. v. пушка.

Пушчина, f. }

Пушчица, f. dim. v. пушка.

Р.

Рабар, бра, м. (ст.) vide војно:

„Освану звезда на ведром небу,

„Рабар девојци пред белим двором—

Рабар, бра, ро, tapfer, fortis.

Рабација, м. vide тежак.

Работа, f. 1) die Arbeit, opus. 2) das Geschäft, negotium.

Работанье, н. das Arbeiten, operis factio.

Работати, ам, v. impf. arbeiten, opus facio.

Работник, м. der Arbeiter, operae. cf. посленик.

Работ, м. das Kernholz, talea.

Рабрење, н. das Muthmachen, Ermuthigen, hortatio militum ut bono sint animo.

Рабрвати, им, v. impf. aufeuern, animum addo:

„Србадију око себе рабре —

Раброост, f. die Tapferkeit, virtus.

Равак, вна, м. der Honigladen, favus.

Раван, вни, f. die Ebene, planities.

Раван, м. ријека у Ресави, vide Раваница 1.

„— — крај воде Равана —

Раван, вна, но, eben, planus.

Раваница, f. 1) ријека у Ресави. cf.

Раван. 2) намастир на тој ријеци.

3) намастир у Фрушкој гори. cf. Врдиш. Раваничанин, калуђер из Раванице. Раваничка, ка, но, von Раваница.

Равань, вна, м. мјесто између Саве и Засавице (у Мачви више Митровачке скеле). На Равњу је био Српски шанац.

Равнање, н. das Ausgleichen (zweier Streitender), reconciliatio.

Равнати, ам, v. impf. ausgleichen, vergleichen (Streitende), comparo.

Равнина, f. die Ebene, planities.

Равниши, им, v. impf. ebenen, aequo.

Равница, f. vide равнина.

Рад, м. die Arbeit, labor.

Рад, да, до, gern, libens: ја сам рад што учинити, ich thue es gern, facio libens.

Рада, f. Frauenname, nomen feminae.

Радак, м. Mannsname, nomen viri.

Радан, м. Mannsname, nomen viri.

Радана, f. Frauenname, nomen feminae.

Радас, м. Mannsname, nomen viri.

Раде, м. hyp. v. Радоица.

Раден, м. Mannsname, nomen viri.

Раденко, м. Mannsname, nomen viri.

Радета, м. Mannsname, nomen viri.

Ради, wegen, ob — im Willen, propter: Бога ради, im Gottes Willen;

„Сењани се у лов подигнули

„Среће ради на Божић у јутру —

Радивоје, м. Mannsname, nomen viri.

Радин, м. ein arbeitsamer Mensch, homo laboriosus.

Радин, м. Mannsname, nomen viri.

Радинко (Радинко), м. Mannsname, nomen viri.

Радисав, м. Mannsname, nomen viri.

Радити, им, v. impf. 1) arbeiten, laboro. 2) што радиш? was machst du, wie gehts dir, quid agis.

Радич, м. Mannsname, nomen viri.

Радин, м. (srain. вртавка, österreich. Dradhabersl, d. i. dreh dich Värbschen).

Радиша, м. Mannsname, nomen viri.

Радман, м. Mannsname, nomen viri.

Радмил, м. Mannsname, nomen viri.

Радмир, м. Mannsname, nomen viri.

Радна, f. Frauenname, nomen feminae.

Радо, м. hyp. v. Радоица.

Радо, gern, libenter: радо иду на војску.

Радоба, м. Mannsname, nomen viri.

Радобуд, м. Mannsname, nomen viri.

Радован, м. Mannsname, nomen viri.

Радовање, н. das Freuen, gaudium.

Радоватице, дујемсе, v. г. impf. sich freuen, gaudeo, laetor.

Радовац, вца, м. Mannsname, nomen viri.

Радовашица, f. намастир под Цером.

Радовашичанин, калуђер из Радо-

вашнице. Радовашнички, ка, ко, von
Радовашница.

Радоица, m. Mannsname, nomen viri.

Радоје, m. Mannsname, nomen viri.

Радојка, f. Frauennname, nomen feminae.

Радојко, m. Mannsname, nomen viri.

Радоња, m. Mannsname, nomen viri.

Радосав, m. Mannsname, nomen viri.

Радосан, сна, но, vide радостан.

Радост, f. die Freude, gaudium, laetitia.

Радостан, сна, но, freudig, laetus.

Радоста, m. Mannsname, nomen viri.

Радош, m. die Aufsaße, res gratis ad-
dita rei bene venditae.

Радош, m. Mannsname, nomen viri.

Радука, f. Frauennname, nomen feminae.

Радука, m. Mannsname, nomen viri.

Радула, f. Frauennname, nomen feminae.

Радулин, m. Mannsname, nomen viri.

Радун, m. Mannsname, nomen viri.

Радусин, m. Mannsname, nomen viri.

Рађање, n. 1) Gebären, partus. 2) das
Fruchtbringen, fertilitas.

Рађати, ам, v. impf. 1) gebären, pario.
2) Frucht bringen, fero fructum: рађа
виноград, воће.

Рађањисе, амсе, v. r. impf. aufgehen,
orior: рађасе сунце.

Рађевина, f. eine Knezhina der nanja von
Зворник (морао је некад бити оиђе
некакав Рађ, Рађа или Рађо:
зашто у Рађевини има некакво мје-
сто, које се и данас зове Рађе-
ва-ка-мен). Рађевац (вца), човек из
Рађевине. Рађевка, жена из Рађе-
вине. Рађевски, ка, ко, von Рађе-
вина.

Рађен, m. Mannsname, nomen viri.

Рађ, f. der Roggen, secale cereale Linn.

Рађаљитисе (разжаљитисе), ан ми се,
v. pf. leid thun, doleo: рађаљао му се.

Рађаи, на, но, n. п. леб, слама, Ро-
cken, secalinus.

Рађањ, жња, m. der Bratspieß, vern.

Рађенишисе (разженишисе), имсе, v.
r. pf. q. d. sich entweiben, uxorem exuo.

Ласно се ожениши, али се мучно
ражениши.

Ражећи (разжећи), ежем, v. pf. vide
распаљити 1.

Ражљевање, n. (Ерц.) das Ausgießen,
effusio.

Ражљевати, ам, v. impf. (Ерц.) aus-
gießen, effundo.

Ражњик, m. dim. v. ражањ.

Ражовница, f. Roggenbrot, panis seca-
linus.

Разабрати, берем, v. pf. 1) in Erfah-
rung bringen, rescio, exploro. 2) unter-
scheiden, verstehen, intelligo.

Разабратисе, беремсе, v. r. pf. 1) zu sich

kommen (vom Kaufe, vom Phantas-
siren), redeo ad mentem. 2) разабрао
се леб, ist schön aufgegangen, nicht
tastig, panis bene coctus, rarus.

Разавити, вијем, vide развити.

Разагнати, ам, vide раширати.

Разанети, пнем, v. pf. ausspannen,
extendo: чадор, коња, човека и т. д.

Разанетисе, пнемсе, v. r. pf. sich auf-
stellen daß Niemand vorbei kann, im-
pedire transitum.

Разанињање, n. das Ausspannen, ex-
tensio.

Разанињаши, нем, v. impf. ausspan-
nen, extendo.

Разанињашице, немсе, v. r. impf. sich
gespannt aufstellen, extendi, ne quis
trauseat.

Разасипање, n. das Zerstreuen, sparsio.

Разасипати, ам (и разасипљем), v.
impf. zerstreuen, dissipare.

Разаслати, зашљем, v. pf. zerstreuen,
aussenden, dimitto (in diversas partes).

Разастирање, n. das Ausbreiten, ex-
tensio.

Разастирати, рем, v. impf. ausbreiten,
extendo.

Разастриети, ем, разастриети, (Рес. и
Срем.) vide разастријети.

Разастријети, рем, разастриети, v. pf.
(Ерц.) ausbreiten, extendo, explicare.

Разасути, спем, v. pf. auseinander
streuen, spargo.

Разбарусити, им, } mit zerrauten
v. pf. m. j. koseu, } Haaren da seyn,

Разбаруситисе, имсе, } crinibus impre-
v. r. pf. } xis sum.

Разбацати, ам, vide разбацити.

Разбацавање, n. das Auseinanderwer-
fen, disjectio.

Разбацавати, нујем, v. impf. ausein-
ander werfen, disjicio.

Разбацити, им, v. pf. zerwerfen, disjicio.

Разбекисе, бернемсе, (Рес. и Срем.)
vide разбекисе.

Разбиз, m. (halb im Scherze) das Blatt-
eis (worauf man sich den Hintern zer-
schlägt), glacies lubrica.

Разбијање, n. 1) das Zererschlagen, dis-
jectio. 2) das Schlagen, Besiegen, fu-
gatio. 3) das Auswechseln in kleine
Münze, permutatio. 4) das Verhindern,
impeditio, aversio.

Разбијати, ам, v. impf. 1) zererschlagen,
disjicio. 2) den Feind schlagen, fugo.

3) дука, малијер, банку, Geld wech-
seln (in kleinere Münze), permuto. 4) ver-
hindern, impedio, retineo, distineo.

Разбирање, n. 1) das schön und locker-
Aufgehen des Brotes, raritas panis.

2) das Verstehen, intelligentia. 3) Er-
kundschaften, exploratio.

Разбѣрати, ам, v. impf. 1) ausklauben, seligo. 2) erkundschaffen, exploro. 3) verstehen, intelligo.

Разбѣраице, амсе, v. r. impf. zu sich kommen, ad mentem redeo.

Разбити, бијем, v. pf. 1) н. п. лонац, чашу, zerschlagen, disjicio. 2) војску; schlagen, fugo, vinco. 3) дукап, in kleine Münze wechseln, commuto. 4) verhindern, impedio: Кео сам да идем у лов, па ме разби Ранко; Келисмо да копамо кукурузе, па нас разби киша.

Разбјекице, бјегнемосе, v. r. pf. (Ерц.) auseinander fliehen, diffugio.

Разблаживање, н. das Versüßen, dulcoratio.

Разблаживати, жујем, v. impf. н. п. мајеко, versüßen, dulcoro.

Разблажити, им, v. pf. versüßen, dulcoro.

Разблаудити, им, v. pf. н. п. овцу, angewöhnen, daß es uns nachfolgt, mansuefacio.

Разблаудница, f. п. j. овца (ст.), ein Schaf, das uns nachfolgt, aus der Hand frist, u. f. w. ovis mansueta:

„Ти помози овцу разблаудницу,
„Залиј цвијет кроз танку свиралу —
Разбој, м. 1) der Weberstuhl, machina textoria. 2) (ст.) vide разбојиште:

„Она иде на Косово равно,
„Па се шеке по разбоју млада,
„По разбоју чеспишнога кнеза —
Разбојиште (разбојиште), н. Ort, wo eine Schlacht gewesen, locus ubi proelium fuit.

Разбољепице, лимсе, (Рес.) } vide
Разбољипице, имсе, (Срем.) } разбољепице.

Разбољепице, лимсе, v. r. pf. (Ерц.) erkranken, morbo corripior.

Разборит, па, мо, 1) verständlich, leicht begreifend, intelligens, н. п. човек. 2) (ст.) weit (vom Kleide), amplius:

„Ко ти реза борну сукњу?
„у појасу саборишу,
„у скутови разборишу? —
Разбрајање, н. das Auseinanderzählen, dinumeratio.

Разбрајати, ам, v. impf. abzählen, dinumero.

Разбрати, берем, vide разабрати.

Разбраице, беремсе, vide разабраице.

Разбратиши, им, v. pf. entbrüdern, disjungo fratres.

Разбратишице, имсе, v. r. pf. ми смо се разбрашили, wir nennen uns nicht mehr Brüder, rupimus fraternitatem.

Разбројити, им, v. pf. abzählen, dinumero.

Разбудиши, им, v. pf. aufwecken, excitare (e somno), expergefacio.

Разбудишице, имсе, v. r. pf. erwachen, expergiscor.

Развадити, им, v. pf. (Streitende) auseinander bringen, pugnantem separo.

Развађање, н. das Auseinanderbringen (von Streitenden), separatio pugnantium.

Развађати, ам, v. impf. Streitende auseinander bringen, separo pugnantem.

Развалине, f. pl. die Ruinen, Trümmer, rudera.

Разваљити, им, v. pf. zertrümmern, zerstören, everto. 2) уста, das Maul weit aufthun, diduco os.

Разваљивање, н. das Zerstören, destructio.

Разваљивати, љујем, v. impf. zerstören, destruo, everto.

Развевање, н. (Рес. и Срем.) vide развијевање.

Развевати, ам, (Рес. и Срем.) vide развијевати.

Разведравање, н. das Aufheitern (des Himmels), rediens serenitas coeli.

Разведравати, ам, v. impf. aufheitern, exhilaro, sereno.

Разведраватице, васа, v. r. impf. heiter werden, serenor.

Разведриши, им, v. pf. aufheitern, sereno.

Разведришице, рице, v. r. pf. sich aufheitern, serenor.

Развејавање, н. (Рес. и Срем.) vide развијавање.

Развејавати, ам, (Рес. и Срем.) vide развијавати.

Развејати, јем, (Рес. и Срем.) vide развијати.

Развенчавање, н. (Рес. и Срем.) vide развенчавање.

Развенчавати, ам, (Рес. и Срем.) vide развенчавати.

Развенчати, ам, (Рес. и Срем.) vide развенчати.

Развеселити, им, v. pf. erfreuen, gaudio afficio.

Развеселявање, н. das Erfreuen, Aufheitern, exhilaratio.

Развеселявати, ам, v. impf. aufheitern, exhilaro.

Развѣсти, ведем, v. pf. 1) auseinander führen, in diversa duco. 2) auseinander treiben (z. B. einen Topf auf der Scheibe), diduco.

Развѣсти, ведем, v. pf. 1) auseinander fahren, diveho. 2) singend oder weinend weit ausholen, diduco.

Развѣсти, ведем, v. pf. die Stickeren auflösen, resolvo acu pictum, retexo.

Развијавање, н. (Ерц.) das Zerwerfeln, diventilatio.
 Развијаваши, ам, в. impf. (Ерц.) zerwerfeln, diventilo.
 Развијање, н. das Entwickeln, explicatio.
 Развијати, вијем, в. pf. (Ерц.) zerwerfeln, diventilo.
 Развијати, ам, в. impf. auseinanderwickeln, divolvo, explico.
 Развијавање, н. vide развијавање.
 Развијавати, ам, vide развијавати.
 Развикашисе, вицмсе, в. г. pf. ins Schreien kommen, inclamo.
 Развити, вијем, в. pf. entwickeln, auseinanderwickeln, divolvo, explico.
 Развјенчавање, н. (Ерц.) das Entfränzen (die Trauung ungeschehen machen), discoronatio?
 Развјенчаваши, ам, в. impf. (Ерц.) entfränzen, discorono.
 Развјенчати, ам, в. pf. entfränzen (zurücktrauen), demo coronam nuptialem (?): кад се један пун вјенча, не може се развјенчати.
 Развлачење, н. 1) das Auseinanderziehen, distractio. 2) das Verziehen (des Kindes), mala educatio.
 Развлачити, им, в. impf. 1) verziehen, distraho. 2) das Kind verziehen, corrumpo puerum nimia indulgentia.
 Разводиши, им, в. impf. 1) auseinanderführen, ducio in diversa. 2) ausweiten, diduco (з. В. den Topf).
 Развођење, н. 1) das Auseinanderführen, ductio in diversa. 2) das Ausweiten, diductio.
 Развођење, н. das Auseinanderführen, divectio.
 Развозиши, им, в. impf. н. п. на колима хубре, auseinanderführen, divelo.
 Развргнуши, нем, vide разврћи.
 Разврнути, нем, в. pf. aufwerfen, aufbrechen (die Nuß), dirumpo.
 Разврсти, врзем, в. pf. loswickeln, expedio.
 Развртање, н. das Auswerfen, disruptio.
 Разврстати, врћем, в. impf. aufbrechen, dirumpo.
 Разврћи (говорисе и развргнути), врнем, vide разметнути.
 Развршивање, н. das Abgipfeln, demtio a summitate.
 Развршивати, шујем, в. impf. н. п. сијено, abgipfeln, vom Gipfel nehmen, demo de summitate.
 Развршиши, им, в. pf. н. п. сијено, abgipfeln, demo de cacumine.
 Развѣи, учем, в. pf. 1) zerziehen, distraho. 2) verziehen (ein Kind), indulgentia corrumpo.
 Разгђање, н. das Zertheilen, distributio.

Разгђати, ам, в. impf. zertheilen, distribuo.
 Разгазипи, им, в. pf. auseinander treten, disculco.
 Разгалиши, им, в. pf. das Unbehagen vertreiben, exhilaro.
 Разгалишисе, лисе, в. г. pf. н. п. еријеме, heitert sich auf, wird schön.
 Разгаливање, н. das Aufheitern, exhilaratio.
 Разгаливати, љујем, в. impf. das Unbehagen vertreiben, exhilaro.
 Разгаливашисе, љујесе, в. г. impf. sich aufheitern (vom Wetter), serenor.
 Разгласиши, им, в. pf. bekannt machen, divulgo.
 Разгласивање, н. das Bekanntwerden, divulgatio.
 Разгласивати, шујем, в. impf. bekannt machen, divulgo.
 Разгледње, н. das Beschauen, dispectio.
 Разгледати, ам, в. impf. betrachten, dispecio.
 Разгледати, ам, в. pf. ansehen, dispecio.
 Разглобити, им, в. pf. н. п. лијес, auseinander fügen, auseinander thun, disjungo.
 Разгњевити, им, в. pf. erzürnen, irritor.
 Разгњечипи, им, в. pf. zerkneten, condepso.
 Разговарање, н. 1) das Besprechen, confabulatio. 2) das Ermuthigen, animi additio.
 Разговараши, ам, в. impf. einem Bekümmerten Muth einsprechen, animum addo. Кукај мајко те ме разговарај.
 Разговарашисе, амсе, в. г. impf. sich besprechen, colloqui.
 Разговѣшан, пна, но, (Рес. и Срем.) vide разговнјетан.
 Разговнјетан, пна, но, (Ерц.) deutlich, nicht untereinander, distinctus: разговнјетно говори, пине; кад ко разговнјетно говори Њемачки, ја све разумијем.
 Разговор, м. 1) das Gespräch, colloquium. 2) Trost (das Ausreden von traurigen Gedanken), consolatio:
 „Моја мати једна разговора —
 Разговора, рка, м. (см.) dim. в. разговор 2.:
 „Ту су мајци танки разговорци —
 Разговора, рна, но, човек, gesprächig, adfabilis.
 Разговорити, им, в. pf. einem wieder Muth einsprechen, animum recreo.
 Разговоритисе, имсе, в. г. pf. sich besprechen, colloqui.
 Разгодиши, им, в. pf. vertheilen, distribuo.

Разгонити, им, v. impf. auseinander treiben, dispello.
 Разгонѣње, н. das Auseinanderjagen, dispulsio.
 Разгорѣти, рсе, v. r. pf. m. j. ватра, zu Glut brennen, candeo (de igne).
 Разграбити, им, v. pf. zerraffen, diripio.
 Разградити, им, v. pf. 1) entzünden, demo serem. 2) auseinander thun, retexo:
 „Штогођ браћа — — саграде,
 „То им више све за ноћ разграде —
 Разграђивање, н. 1) das Entzünden, disseprio. 2) das Auseinanderthun, retectura.
 Разграђивати, љујем, v. impf. 1) entzünden, diruo serem. 2) auseinander thun, retexo, solvo.
 Разгранати, насе, v. r. pf. и. п. дрво, Zweige treiben, diffundescio.
 Разгрѣвати, бем, vide разгрѣсти.
 Разгрѣвање, н. (Рес. и Срем.) vide разгријевање.
 Разгрѣвати, ам, (Рес. и Срем.) vide разгријевати.
 Разгрѣвање, н. (Рес. и Срем.) vide разгријевање.
 Разгрѣвати, ам, (Рес. и Срем.) vide разгријевати.
 Разгрѣјати, јем, (Рес. и Срем.) vide разгријати.
 Разгрѣсти, ребем, v. pf. zerkrachen, ungibus dilacero.
 Разгризање, н. das Zerbeißen, dimorsio.
 Разгризати, ам, v. impf. zerbeißen, dimordeo.
 Разгријавање, н. (Ерц.) vide разгријевање.
 Разгријавати, ам, (Ерц.) vide разгријевати.
 Разгријати, јем, v. pf. (Ерц.) erwärmen, calefacio.
 Разгријевање, н. (Ерц.) das Erwärmen, calefactio.
 Разгријевати, ам, v. impf. (Ерц.) erwärmen, calefacio.
 Разгријети, ризем, v. pf. zerbeißen, dimordeo.
 Разгрнупи, нем, v. pf. 1) auseinander thun, disjicio, и. п. снјег, земљу, ватру, пепео, жито. 2) да разгрнемо, да видимо ко је јачи, entscheiden, decerno.
 Разгртање, н. das Auseinanderthun, disjunctio, discretio.
 Разгртати, грѣм, v. impf. auseinander thun, disjuncto.
 Разгрувати, ам, v. pf. zererschlagen, contundo.
 Раздавање, н. das Zergeben, distributio.

Раздавати, дајем, v. impf. zergeben, distribuo.
 Раздалеко, weit auseinander, distant ab invicem.
 Раздати, ам, v. pf. auseinander geben, dido.
 Раздвајање, н. 1) das Halbiren, dimidatio. 2) das Trennen, separatio.
 Раздвајати, ам, v. impf. halbiren, dimidio.
 Раздвајати, амсе, v. r. impf. sich trennen, separor.
 Раздвојити, им, v. pf. halbiren, dimidio.
 Раздвојити, имсе, v. r. pf. sich absondern, separor.
 Разделиши, им, (Рес. и Срем.) vide раздијелити.
 Разделиши, имсе, (Рес. и Срем.) vide раздијелити.
 Раздѣљивање, н. (Рес. и Срем.) vide раздѣљивање.
 Раздѣљивати, љујем, (Рес. и Срем.) vide раздѣљивати.
 Раздѣрати, ем, v. pf. zerreißen, dilacero.
 Раздијелити, им, v. pf. (Ерц.) zertheilen, divido.
 Раздѣљивање, н. (Ерц.) das Vertheilen, distributio.
 Раздѣљивати, љујем, v. impf. (Ерц.) vertheilen, zertheilen, distribuo.
 Раздор, м. vide неслога.
 Раздрагати, ам, v. pf. и. п. љевојку, erlustigen, delecto.
 Раздрагати, амсе, v. r. pf. lustig werden, exhilaror.
 Раздраживање, н. das Erlustigen, delectatio.
 Раздраживати, жујем, v. impf. erlustigen, delecto.
 Раздражити, им, v. pf. reizen, irritor.
 Раздрѣмати, ам, (Рес. и Срем.) vide раздријемати.
 Раздрѣсти, ем, раздрѣ, (Рес. и Срем.) vide раздријети.
 Раздрѣшити, им, (Рес. и Срем.) vide раздријешити.
 Раздријемати, ам, v. pf. (Ерц.) ermuntern (vom Schlummer), excitor.
 Раздријети, рем, раздрѣ, v. pf. (Ерц.) vide раздирати.
 Раздријешити, им, v. pf. (Ерц.) losknipfen, solvo.
 Раздрљивање, н. das Entblößen, denudatio.
 Раздрљивати, љујем, v. impf. m. j. прен, entblößen, denudo.
 Раздрљити, им, v. pf. m. j. прен, entblößen, aufreißen, denudo.
 Раздрмати, ам, v. pf. erschüttern, concutio.

Раздрматисе, амсе, v. r. pf. erschüttert werden, erbeben, concutio.
 Раздробити, им, v. pf. zerbröckeln, frio.
 Раздрозгати, ам, v. pf. zerschmettern, contero, comminuo.
 Раздруживање, n. 1) das Trennen (der Gesellschaft), dissociatio. 2) das Entpaaren, disparatio.
 Раздруживати, жујем, v. impf. 1) trennen, dissocio. 2) entpaaren, disparo.
 Раздружити, им, v. pf. 1) trennen, dissocio. 2) das Paar trennen, disparo, (3. B. von zwei gepaarten Dingen).
 Раздувати, ам, v. pf. auseinanderblasen, diffluo.
 Разжаљитисе, лисе, vide ражаљитисе.
 Разженипитисе, имсе, vide раженипитисе.
 Разжећи, жежем, vide ражећи.
 Разигравање, n. das Tanzen machen (des Pferdes), concitatio equi, ut saltet.
 Разигравати, ам, v. impf. n. p. коња, tanzen machen, facio ut saltet equus.
 Разиграватисе, амсе, v. r. impf. in tanzende Bewegung gerathen, exulto.
 Разиграти, ам, v. pf. n. p. коња, tanzen machen, facio ut saltet equus.
 Разигратисе, амсе, v. r. pf. dahintanzen, exulto.
 Разилажење, n. das Auseinandergehen, discessio.
 Разилазитисе, зимосе, v. r. impf. auseinandergehen, solvitur concio.
 Разићисе, зићемосе (и разидемосе), v. r. pf. auseinandergehen, discedo.
 Разједити, им, v. pf. vide разгњевити.
 Разлагање, n. das Auseinanderlegen, dispositio.
 Разлагати, лажем, v. impf. auseinanderlegen, dispono.
 Разладити, им, v. pf. abkühlen, refrigero.
 Разладитисе, имсе, v. r. pf. sich abkühlen, refrigeror.
 Разлађивање, n. das Kühlen, refrigeratio.
 Разлађивати, љујем, v. impf. abkühlen, refrigero.
 Разлађиватисе, љујемсе, v. r. impf. sich abkühlen, refrigeror.
 Разлажење, n. vide разилажење.
 Разлаз, m. das Auseinandergehen, discessus: да се играмо разлаза (im Scherze: spielen wir Auseinander, d. h. jeder geht an sein Geschäft).
 Разлазитисе, зимосе, vide разилазитисе.
 Разлајатисе, јемсе, v. r. pf. ins Belien hinein gerathen, illatro.
 Разламање, n. das Zerschneiden, diffractio.
 Разламати, ам, v. impf. brechen, diffringo.

Разлегање, n. (Рес. и Срем.) vide разлијегање.
 Разлегатисе, лежесе, (Рес. и Срем.) vide разлијегатисе.
 Разлежатисе, жисе, v. r. pf. n. p. кокош, anfangen zu brüten, incubo.
 Разлешање, n. (Рес. и Срем.) vide разлијешање.
 Разлешатисе, лећемсе, (Рес. и Срем.) vide разлијешатисе.
 Разлешетисе, шимсе, } 1) auseinander,
 v. r. pf. (Рес.) } fliegen, divolo.
 Разлешитисе, имсе, } 2) in Stücken
 v. r. pf. (Срем.) } fliegen, dissilio.
 Разлешетисе, лешимсе, } n. p. лонац,
 v. r. pf. (Ерц.) } пушка и т. д.
 Разлешисе, егнесе (и разлежесе), v. r. pf. wiederhällen, resono.
 Разлешисе, лежесе, vide разлежатисе.
 Разливање, n. (Срем.) vide ражљевање.
 Разливати, ам, (Срем.) vide ражљевати.
 Разлијегање, n. (Ерц.) das Wiederhallen, resonantia.
 Разлијегатисе, јемесе, v. r. impf. (Ерц.) wiederhallen, resono.
 Разлијешање, n. (Ерц.) das Auseinanderfliegen, divolatio.
 Разлијешатисе, јемсе, v. r. impf. (Ерц.) auseinanderfliegen, divolito.
 Разлика, f. der Unterschied, discrimen.
 Разликовати, кујем, v. pf. unterscheiden, discerno.
 Разликоватисе, кујемсе, v. r. pf. sich unterscheiden, verschieden seyn, differo.
 Разлипти, лијем, v. pf. n. p. млајeko, hingießen, ergießen, diffundo.
 Разлитисе, лијемсе, v. r. pf. sich ergießen, diffundor.
 Различан, чна, но, verschieden, varius.
 Разлог, m. die Ueberlegung, consilium, perpensio: пије, говори без разлога.
 Разложити, им, v. pf. auseinanderlegen, dispono.
 Разломити, им, v. pf. zerbrechen, diffringo.
 Разлупати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.
 Разлучивање, n. das Trennen, separatio.
 Разлучивати, чујем, v. impf. trennen, absondern, serapo.
 Разлучити, им, v. pf. absondern, serapo, disparo.
 Разма, außer, praeter, excepto —
 Размазати, ажем, v. pf. zerschmierem, dilino.
 Размазивање, n. das Zerschmierem, dilitus.
 Размазивати, зујем, v. impf. zerschmierem, dilino.
 Размазити, им, v. pf. diјете, verhätscheln, indulgentia corrumpo.

Размакнути, нем, vide размаћи.
 Размакнутице, немсе, vide размаћице.
 Размаптрање, н. das Besehen, inspectio.
 Размаптраши, ам, v. impf. besehen, inspicio.
 Размаћи (говорисе и размакнути), макнем, v. pf. auseinanderücken, dimoveo.
 Размаћице (говорисе и размакнутице), макнемсе, v. r. pf. auseinanderücken, discedo, dimoveor.
 Размѣити, им, v. pf. abgränzen, definire.
 Размена, f. (Рес. и Срем.) vide размјена.
 Размѣити, им, (Рес. и Срем.) vide размјенити.
 Размѣитице, имсе, (Рес. и Срем.) vide размјенитице.
 Размѣивање, н. (Рес. и Срем.) vide размјенивање.
 Размѣивати, њујем, (Рес. и Срем.) vide размјенивати.
 Размѣиватице, њујемсе, (Рес. и Срем.) vide размјениватице.
 Размѣравање, н. (Рес. и Срем.) vide размјеравање.
 Размѣравати, ам, (Рес. и Срем.) vide размјеравати.
 Размѣрак, рка, м. (Рес. и Срем.) vide размјерак.
 Размѣрити, им, (Рес. и Срем.) vide размјерити.
 Размѣсити, им, (Рес. и Срем.) vide размјесити.
 Размѣсти, етем, v. pf. auseinandersehen, diverro.
 Размѣсти, етем, v. pf. zerrühren (з. В. ein Sy), dissolveo versando.
 Размѣт (размѣт), м. das Zerwerfen, disjunctio, diffusio: није то на размѣт.
 Размѣтање, н. 1) das Auseinanderwerfen, disjunctio. 2) das Großthun, jactatio.
 Размѣтати, етем, v. impf. zerwerfen, disjicio.
 Размѣтатице, мекемсе, v. r. impf. sich prahlen, jactare se.
 Размѣнивање, н. (Рес. и Срем.) vide размјенивање.
 Размѣнивати, њујем, (Рес. и Срем.) vide размјенивати.
 Размјенити, им, v. pf. (Ерц.) verwechseln, austauschen, permuto.
 Размјенитице, имсе, v. r. pf. (Ерц.) tauschen (untereinander), permuto.
 Размјесити, им, v. pf. (Ерц.) м. j. лѣб, vertheilen, divido (ut videas quot sint futuri panes).
 Размирица, f. (у крајини Негоминској) der Unfriede, Krieg, bellum. cf. крајина, paz.

Размислити, им, v. pf. } überles-
 Размислитице, имсе, v. r. pf. } gen,
 expendo.
 Размиц (von размицати), оде ниц на размиц. cf. ниц.
 Размицање, н. das Auseinanderrücken, dimotio.
 Размицати, ичем, v. impf. auseinanderücken, dimoveo.
 Размицатице, ичемсе, v. r. impf. auseinanderücken, dimoveor.
 Размишљавање, н. vide размишљање.
 Размишљавати, ам, vide размишљати.
 Размишљање, н. Ueberlegen, perpensio.
 Размишљати, ам, v. impf. nachsinnen, überlegen, perpendo.
 Размјена, f. (Ерц.) der Tausch, permutatio:
 „Оћеш да ти коња на размјену? —
 Размјенивање, н. (Ерц.) das Verwechseln, permutatio.
 Размјенивати, њујем, v. impf. (Ерц.) verwechseln, permuto.
 Размјениватице, њујемсе, v. r. impf. (Ерц.) tauschen, permuto.
 Размјеравање, н. (Ерц.) das Abmessen, Abwägen, dimensio.
 Размјеравати, ам, v. impf. (Ерц.) abwägen, abmessen, dimetior.
 Размјерак, рка, м. (Ерц.) der Verlust beim Abwägen im Kleinen, detrimentum ponderis aut mensurae: опшило на размјерке.
 Размјерити, им, v. pf. (Ерц.) abwägen, pendo, exigo ad libram, dimetior.
 Размјенивање, н. (Ерц.) das Abtheilen, decretio.
 Размјенивати, њујем, v. impf. (Ерц.) м. j. лѣб, abtheilen, decerno, distribuo.
 Размотавање, н. das Abwickeln, divolutio.
 Размотавати, ам, v. impf. auseinanderwickeln, expedio.
 Размотати, ам, v. pf. auseinanderwickeln, expedio, explico.
 Размотриши, им, v. pf. besehen, disjicio.
 Размрсити, им, v. pf. entwirren, expedio.
 Размршивање, н. das Entwirren, expeditio.
 Размршивати, њујем, v. impf. entwirren, expedio.
 Размупити, им, v. pf. zerrühren, zertrüben, solvo versando, conturbo: узми мало меда, на размупи с водом.
 Размукивање, н. das Zerrühren, dissolutio.
 Размукивати, њујем, v. impf. zerrühren, dissolveo.

Разнаџисе, асе (и разнадесе), v. r. pf. erhellten, sich finden, agnoscere:
 „Да се Марку за гроб не разнаде—
 Разнеџи, несем, (Рес. и Срем.) vide разниџи.
 Разниџи, несем, разниџо (разниџела, ло), v. pf. (Ерц.) zertragen, differo.
 Разносити, им, v. impf. zertragen, differo.
 Разношџе, n. das Zertragen, dilatio.
 Разнодити, им, v. pf. (понајвише у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) zerstückeln, zerstückeln, divido. cf. раставити.
 Разор, m. die Furche, Gränzfurche, Wasserfurche, sulcus.
 Разоравање, n. das Durchackern, peraratio.
 Разоравати, ам, v. impf. durchackern, peraro.
 Разорати, рем, v. pf. durchackern, exaro.
 Разортавање, n. die Auflösung der (Handlungs-) Gesellschaft, dissociatio.
 Разортавати, ам, v. impf. entgesellschaften, dissociatio.
 Разортавањисе, амсе, v. r. impf. die Gesellschaft auflösen, solvo societatem.
 Разортачити, им, v. pf. die Gesellschaft auflösen, dissociatio.
 Разортачињисе, имсе, v. r. pf. sich trennen (von Handlungsgesellschaftern).
 Разраколињисе, имсе, v. r. pf. ins Gackern hinein gerathen, clango laeta (de gallina et metaph. — de femina laeta).
 Разрасање, n. das Auseinanderwachsen, crassatio.
 Разрасањисе, амсе, v. r. impf. in die Breite wachsen, crassescio.
 Разрасињисе, стемсе, v. r. pf. auseinanderwachsen, crassescio.
 Разредити, им, v. pf. abtheilen, bestimmen, ordino, dispono.
 Разређивање, n. das Abtheilen, dispositio.
 Разређивати, љујем, v. impf. bestimmen, constituo.
 Разрезати, ежем, v. pf. 1) zerschneiden, discindo. 2) порезу, die Auflage unter die Pflichten vertheilen, disperatio, describo.
 Разрезивање, n. 1) das Zerschneiden, discissio. 2) das Vertheilen, disperatio.
 Разрезивати, зујем, v. impf. 1) zerschneiden, discindo. 2) vertheilen, disperatio.
 Разрити, ријем, v. pf. zerwühlen, diguo.
 Разрок, ка, ко, von schiefem Blick, strabo.

Разудати, ам, v. pf. и. п. керн, се-
 стре, nacheinander ausheiraten, ma-
 ritare aliam alio.
 Разудатињисе, амсе, v. r. pf. разуда-
 ле се керн, die Töchter haben eine das
 hin, die andere dorthin, weggeheiratet,
 collocatae sunt filiae.
 Разум, m. die Vernunft, ratio.
 Разуман, мна, но, verständig, vernünftig,
 prudens.
 Разумети, ем, (Рес. и Срем.) vide
 разумјети.
 Разумјети, мијем, v. pf. (Ерц.) verstehen,
 intelligo.
 Раини, m. Mannsname, nomen viri.
 Раица, m. Mannsname, nomen viri.
 Раич, m. Mannsname, nomen viri.
 Рај, m. das Paradies, paradisi.
 Раја *, f. die Unterthanen, subditi.
 Раја, m. (Рес. и Срем.) vide Рајо.
 Рајак, m. Mannsname, nomen viri.
 Рајан, m. Mannsname, nomen viri.
 Рајка, f. Frauennamen, nomen feminae.
 Рајко (Рајко), m. Mannsname, nomen
 viri.
 Рајна, f. Frauennamen, nomen feminae.
 Рајо, m. (Ерц.) dim. v. Рајак.
 Рајски, ка, ко, paradisiſch, paradisiacus.
 Рајчема, m. Mannsname, nomen viri.
 Рак, m. der Krebs, cancer.
 Рака, f. vide гробница.
 Рака, m. (Рес. и Срем.) vide Рако.
 Ракам *, m. die Rechnung, ratio.
 Ракамина, f. das Rechenbüchlein (in der
 Schule), libellus arithmeticus.
 Ракање, n. das Räuspern, excreatio.
 Ракаши, рачем, v. impf. räuspern, ex-
 creco.
 Ракетла, f. die Rakete, rageta (?).
 Ракија, f. der Branntwein, sicer.
 Ракијина, f. } augm. v. ракија.
 Ракијина, f. }
 Ракијински, ка, ко, } и. п. суд, Brannt-
 Ракијски, ка, ко, } wein, sicerarius.
 Ракија, f. dim. v. ракија.
 Ракита, f. 1) salix caprea Linn. 2) Frau-
 enname, nomen feminae.
 Ракитов, ва, во, von ракита, e sali-
 lice caprea.
 Ракитовина, f. das Holz der salix ca-
 prea.
 Ракиција *, m. der Branntweimbrenner,
 sicerarius.
 Ракијини, на, но, des ракиција, si-
 cerarii.
 Ракијиница, f. die Branntweimbrenne-
 ren, sicerarum coctio, taberna siceraria.
 Ракнути, нем, v. pf. räuspern, excreo.
 Рако, m. (Ерц.) hyp. v. Радован, Ра-
 доња, Радисав.
 Раков, ва, во, Krebs, canceri.

Рален, м. Манишname, nomen viri.
 Ралеша, м. Манишname, nomen viri.
 Ралица, f. мали плуг, што се оре само на два вола по стрменим њивама, eine Art Pflug, aratri genus.
 Рало, п. Art Pfluges, aratri genus. cf. ралица.
 Рам, м. Name eines Städtchens mit Ruinen, an der Donau, östlich von Smederevo. Рамски, ка, ко, von Ram.
 Рамазан *, м. Турски пост, die Fasten der Mohammedaner, jejunium Mohammedanorum.
 Рамане, п. das Hinken, claudicatio.
 Рамати, мљем, v. impf. hinken, claudico.
 Раме, мена, п. [die Schulter, Рамо, мена, п. (у Ерц.)] humerus.
 Рана, f. die Wunde, vulnus.
 Рана, f. 1) die Nahrung, victus. 2) Frauenname, nomen feminae. 3) cf. Златоје.
 Ран, на, но, 1) früh, matutinus. 2) frühzeitig, maturus, praecox.
 Ранило, п. На Црпјети (а ђешто и на Благовјест) у јутру поране девојке прије сунца на ранило на воду, па онђе уваше коло те играју и пјевају различне пјесме, н. п.
 „Пораниле девојке,
 Јело ле, Јело добра девојко,
 „Пораниле на воду,
 Јело ле, Јело добра девојко,
 „Ал' на води јеленче,
 Јело ле, Јело добра девојко,
 „Рогом воду мућаше,
 Јело ле, Јело добра девојко,
 „А очима биспраше
 Јело ле, Јело добра девојко.
 „Рани коња Радивоје:
 „Девојке те претекосе,
 „Ведром воду замулише. —
 „А што ће им рано вода? —
 „Да оперу брату руо,
 „Да га пошљу у сватове. и ш. д.
 Ранисав, м. Манишname, nomen viri.
 Ранишел, м. der Ernährer, nutritor, alitor: ранишелу мој (кажу вољу кад га милају).
 Ранити, им, 1) v. pf. кога, verwunden, vulnero. 2) v. impf. früh aufstehen, mane surgo.
 Ранити, им, v. impf. nähren, alo.
 Ранитисе, имсе, v. r. pf. verwundet werden, vulnerari.
 Ранитисе, имсе, v. r. impf. sich nähren, sustentor.
 Ранитовача, f. Wald am Einfluß des Jadar in die Drina.
 Ранка, f. vide рања.
 Ранко, м. Манишname, nomen viri.

Рано, 1) früh, des Morgens, mane. 2) früh, frühzeitig, mature.
 Рањав, ва, во, wund, saucius, ulceratus.
 Рањавање, п. das Verwunden, vulneratio.
 Рањавати, ам, v. impf. verwunden, vulnero.
 Рањеник, м. 1) der Verwundete, vulneratus. 2) das Wundkraut, herba vulneraria.
 Рањеник, м. das Maßschwein, porcus fertilis.
 Рањеница, f. (у Српјему, у Бачк. и у Бан.) das Zuchtmädel, die Ziehtochter, puella educata in domo mea.
 Рањениче, чета, п. ш. j. прасе, das Maßschwein, porcellus saginatus.
 Рањене, п. das Frühaufstehen, surrectio matutina, matura.
 Рањене, п. das Nähren, alio, nutritio.
 Рања (ранка), f. eine Art Weinrebe, die am frühesten Frucht trägt, vitis genus.
 Раоник, м. лемеш, das Pflugeisen, culter aratri.
 Раосав, м. Манишname, nomen viri.
 Рапав, ва, во, rauh, uneben, asper.
 Рапе, f. pl. Unebenheiten, asperitates.
 Раса, f. das Oberkleid der Mönche, τὸ ράσ.
 Расад, м. н. п. купусни, блишвени, дувански, die Pflanzen aus der Pflanzschule, seminarium, plantae seminarii.
 Расадити, им, v. pf. übersetzen (Pflanzen aus der Pflanzschule), transero.
 Расадник, м. die Pflanzschule, seminarium (für den Krautgarten).
 Расаживање, п. das Uebersetzen (der Pflanzen aus der Pflanzschule), transsatio.
 Расаживати, ђујем, v. impf. übersetzen, transsero.
 Расанутисе, несе, v. r. pf. н. п. буре, zertrocknen, exaresco.
 Расан, спа, м. die Zerstreuung (Revolution), rerum subversio:
 „Кад се овај учинио расан —
 Расанутисе, несе, v. r. pf. es wird Tag, dilucescit.
 Расвишак, тка, м. der Anbruch des Tages, diluculum.
 Расвишање, п. das Tagen, diluculum.
 Расвишати, несе, v. r. impf. tagen, dilucescit.
 Раседавање, п. das Absatteln, demtio ephippiorum.
 Раседавати, ам, v. impf. absatteln, demtio ephippia.
 Раседаши, ам, v. absatteln, demtio ephippia.
 Расејатисе, јемосе, (Рес. и Срем.) vide расијатисе.
 Раселиши, им, v. pf. auseinander ste-

desu, zum Auswandern nöthigen, facio ut migret quis.
 Раселинише, имсе, v. r. pf. auswandern, sich zerstreuen, dimigro.
 Раселѣвање, n. 1) das Entvölkern (durch Auswanderung), caussae emigrationis. 2) das Auswandern, migratio.
 Раселѣвати, ам, v. impf. entvölkern, indem man auswandern macht, desolo.
 Раселѣванише, амсе, v. r. impf. auswandern, migro.
 Расеки, сечем, (Рес. и Срем.) vide расеки.
 Расецање, n. (Рес. и Срем.) vide расијецање.
 Расецаши, ам, (Рес. и Срем.) vide расијецаши.
 Расијанише, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich zerstreuen, spargor, diffundor.
 Расијецање, n. (Ерц.) das Zerhaueu, dissectio.
 Расијецаши, ам, v. impf. (Ерц.) zerhaueu, disseco.
 Расипање, n. vide разасипање.
 Расипати, ам (и расипљем), vide разасипати.
 Расјеки, сијечем, v. pf. (Ерц.) zerhaueu, disseco.
 Раскајанише, јемсе, v. r. pf. es bereuen, poenitet.
 Раскалаишише, имсе, v. r. pf. ein Haufke werden, ho nebulo.
 Раскаљуђериши, им, v. pf. entmönchen, decucillare.
 Раскаљуђеришише, имсе, v. r. pf. die Kutte ausziehen, monachum exuo.
 Раскаљатише, ласе, v. r. pf. kothig werden, lit coenum.
 Расквоцашише, вочемсе, v. r. pf. m. j. кокош, anfangen zu klucksen, coopiglocire.
 Раскивање, n. das Zerschmieden, rescusio, refectio.
 Раскивати, ам, v. impf. zerschmieden, rescudo.
 Раскида, f. ја нијесам с раскиде, ich bin von der Partie, halte mit, socius sum, me habetis socium.
 Раскидање, n. das Stören, turbatio.
 Раскидати, ам, v. impf. stören, vertreiben, turbo.
 Раскидати, ам, v. pf. auseinander werfen (den Dünger), disjicio.
 Раскинути, нем, v. pf. 1) zerreißen, gumro. 2) stören, turbo.
 Раскиселиши, им, v. pf. erweichen, aqua mollio.
 Раскламати, ам, v. pf. erschüttern, losser machen, laxo.
 Раскламишати, икем, vide раскламати.
 Расклапање, n. das Öffnen (z. B. des Mundes) mit Gewalt, reclusio.

Расклапати, ам, v. impf. mit Gewalt öffnen, recludo.
 Расклепати, пљем, v. pf. zudängeln, asuo tundendo.
 Расклимати, ам, vide раскламати.
 Расклопити, им, v. pf. aufthun (mit Gewalt), recludo.
 Расковати, кујем, v. pf. zerschmieden, rescudo.
 Расковчавање, n. das Loshäfteln, diffibulatio.
 Расковчати, ам, v. impf. loshäfteln, diffibulo.
 Расковчати, ам, v. pf. loshäfteln, diffibulo.
 Раскомадатише, амсе, v. pf. sich erzürnen, daß man alles in Stücke haben möchte, excandescor.
 Раскопавање, n. das Zerstoren, destructio, eversio.
 Раскопавати, ам, v. impf. zerstoren, evertor.
 Раскопати, ам, v. pf. zerstoren, evertor.
 Раскопчавање, vide расковчавање.
 Раскопчавати, ам, vide расковчавати.
 Раскопчати, ам, vide расковчати.
 Раскорак, m. иде у раскорак, er geht breit wie einer, der einen Bruch u. dgl. hat, incedit ut herniosus.
 Раскорачишише, имсе, v. r. pf. breit, auseinander stehen, cruribus diversis sto.
 Раскорити, им, v. pf. auseinander mähen, reseco gramina (e. g. tentorii ligendi causa).
 Раскрајање, n. das Zerschneiden (des Tuches zu Röcken), discissio.
 Раскрајати, ам, v. impf. zerschneiden, discindo.
 Раскречивање, n. das Boneinanderbreiten, distentio.
 Раскречивати, чујем, v. impf. von einander breiten (die Füße), distendo.
 Раскречити, им, v. pf. von einander breiten, distendo.
 Раскрижити, им, v. pf. zerschneiden (z. B. den Apfel), disseco.
 Раскрилиши, им, v. pf. aufthun (z. B. den Beutel), explico.
 Раскриљивање, n. das Öffnen, explicatio, relectio.
 Раскриљивати, љујем, v. impf. öffnen, explico.
 Раскројавање, n. vide раскрајање.
 Раскројавати, ам, vide раскрајати.
 Раскројити, им, v. pf. zerschneiden, discindo.
 Раскрити, им, v. pf. ein unangenehmes, verwickeltes Geschäft abthun, negotium expedio.
 Раскрпљвање, n. das Beendigen eines

verdrüßlichen Geschäftes, expeditio negotii molesti.

Раскрпљавати, ам, v. impf. ein lästiges Geschäft abthun, expedio molestum negotium.

Раскрпљање, н. vide раскрпљавање.

Раскрпљати, ам, vide раскрпљавати.

Раскрспити, им, v. pf. с ним, keine Rechnung mehr mit jemand haben, societatem dirimo: ми смо раскрспити и јасам с њим раскрспити.

Раскрчивање, н. das Ausroden, exstirpacio.

Раскрчивати, чујем, v. impf. ausroden, exstirpo.

Раскрчити, им, v. pf. ausroden, exstirpo.

Раскршћавање, н. vide раскршћање.

Раскршћавати, ам, vide раскршћати.

Раскршћање, н. das Abrechnen, rationum exaequatio.

Раскршћати, ам, v. impf. abrechnen, rationes exaequo et dirimo societatem.

Раскршке (раскршке), н. der Kreuzweg, bivium, trivium, Многи приповиједају, да су ноћу привиђели штогађ на раскршћу.

Раскувавање, н. 1) das Zertheilen des Brotteigs in Laibe, vide размјешивање. 2) das Zerfochen, discocio, nimia coctio.

Раскувавати, ам, v. impf. 1) den Brotteig zertheilen, massam dividere in panes, vide размјесити. 2) zerfochen, discoquo.

Раскувати, ам, v. pf. 1) den Brotteig zertheilen, massam dividere in panes, vide размјесити. 2) zerfochen, discoquo.

Раскумити, им, v. pf. ентлumen (machen, daß man nicht mehr kum ist), dissociare cum o s.

Раскумитице, имсе, v. r. pf. sich ентлumen, dissociari (de cum is).

Раскучивање, н. das Auseinanderreden, distentio.

Раскучивати, чујем, v. impf. } auseinander reden, distendo.

Раскучити, им, v. pf. }

Расо, расола, м. die Lake vom Sauertraut, muria.

Распаватице, амсе, v. r. pf. recht ins Schlafen hinein kommen, somno obrui.

Распадње, н. das Zerfallen, dilapsus.

Распадатице, амсе, v. r. impf. zerfallen, dilabor.

Распадноутице, немсе, vide распастисице.

Распалити, им, v. pf. 1) entzünden, succendo. 2) распалио га (бабином) повр плаве, mit einem Stocke über den Kopf schlagen.

Распалјивање, н. das Entzünden, succensio.

Распалјивати, љујем, v. impf. entzünden, succendo.

Распарјавање, н. das Durchwärmen, lotus, percalefactio, vaporatio.

Распарјавати, ам, v. impf. durchwärmen, varoro.

Распарјати, ам, vide распорити.

Распарити, им, v. pf. durchwärmen, varoro (z. B. eine rheumatische Stelle des Leibes, am Feuer, oder im Bade).

Распасивање, н. das Entgürten, discinctio.

Распасивати, сујем, v. impf. entgürten, discingo.

Распасати, пашем, v. pf. entgürten, discingo.

Распаситице (говорисе и распадноутице), паднемсе, v. r. pf. zerfallen, dilabor.

Распачати, ам, v. pf. zertragen, distraho.

Распевати, ам, (Рес. и Срем.) vide распјевати.

Распеватице, амсе, (Рес. и Срем.) vide распјеватице.

Распјети, ењем (и распнем), vide распјетити.

Распјелјавање, н. das Aufhäfteln, difibulatio.

Распјелјавати, ам, v. impf. } aufhä-

Распјелјати, ам, v. pf. } steln, difibulo.

Распјечати, им, v. pf. entriegeln, aufbrechen, resigno, solvo.

Распјечавање, н. das Erbrechen (des Briefes), resignatio.

Распјечавати, ам, v. impf. entriegeln, resigno.

Распјечити, им, vide размазити.

Распикука, м. und f. der Verschwender, prodigus.

Распињање, н. vide разапињање.

Распињати, њем, vide разапињати.

Распињатице, њемсе, vide разапињатице.

Распињавање, н. das Anfaßen, ventilatio, accensio.

Распињавати, рујем, v. impf. anfaßen, accendo, ventilo.

Распири, им, v. pf. н. п. вапру, anfaßen, succendo.

Распис, м. das Umlaufschreiben, der Umlauf, literae circulatoriae: кад је био распис.

Расписати, ишем, v. pf. rund umherschreiben, entbieten, circummitto literas jubentes aliquid fieri: расписао цар по свему царству.

Расписатице, пишемсе, v. r. pf. ins Schreiben hineinkommen, scribendo esse occupatissimum.

Расписивање, н. das Schreiben rund umher, literarum circummissio.

Расписивати, еujem, v. impf. rund umher schreiben, literas circummissito.
 Распшати, ам, v. pf. erfragen, exploro, percontando invenio.
 Распшивање, n. das Erfragen, percontatio.
 Распшивати, шуюем, v. impf. forschen, exquiro.
 Распјеваати, ам, v. pf. (Ерц.) ins Singen bringen, facio ut quis cantet.
 Распјеваице, амсе, v. r. pf. (Ерц.) ins Singen kommen, coepi vehementer cantare.
 Расплакати, лачем, v. pf. weinen machen, facio ut quis ploret.
 Расплакатице, лачемсе, v. r. pf. recht ins Weinen hinein kommen, illacrymo.
 Распламшенице, шимсе, } entflammen,
 v. r. pf. (Рес.) } in Flamme
 Распламшенице, имсе, } kommen, in-
 v. r. pf. (Срем.) } flammor, ex-
 Распламшенице, шимсе, } ardesco.
 v. r. pf. (Ерц.) }
 Расплашати, им, v. pf. verscheuchen, terrendo fugo, abigo.
 Расплетати, енем, v. pf. losflechten, auseinander stricken, solvo plexum, n. n. градину, косу, чарану.
 Расплетанье, n. das Losflechten, dissolutio nexus.
 Расплетати, енем, v. impf. losflechten, dissolvo plexum.
 Расплитице, несе, v. r. pf. verschwimmen, verschwimmt werden, diluo (з. В. зептин по води).
 Расплескати, ам (и расплештем), v. pf. zerflitschen, displodo.
 Распознавање, n. das Unterscheiden, das Boneynanderkennen, dignotio.
 Распознавати, најем, v. impf. unterscheiden, dignosco.
 Распознаати, ам, v. pf. unterscheiden, dignosco.
 Распояс, са, со, entgürtet, ohne Gürtel, discinctus.
 Располовити, им, v. pf. halbiren, dimidio.
 Распоп, m. der Gr.-Priester, qui olim fuit sacerdos.
 Распопшти, v. pf. einen entpriestern, ihm die Weihen nehmen, sacerdotem profano.
 Распопшатице, имсе, v. r. pf. aufhören Priester zu seyn, sacerdotium abdicco.
 Распопшаванье, n. das Entweihen des Priesters, profanatio sacerdotis.
 Распопшавати, ам, v. impf. einen Priester entweihen, profano sacerdotem.
 Распопшаватице, амсе, v. r. impf. das Priesterthum aufgeben, abdicco sacerdotium.

Распопов, ва, во, des распоп, illius qui olim sacerdos fuit.
 Распорити, им, v. pf. aufschlißen, diffindo.
 Распра, f. der Streit, Zank, lis.
 Расправити, им, v. pf. 1) berichtigen, in Ordnung bringen, ordino, dispono. 2) косу, das verwirrte Haar ordnen, dispono capillos.
 Расправљанье, n. das Ordnen, ordinatio, expeditio, dispositio.
 Расправљати, ам, v. impf. ordnen, expedio, ordino.
 Распрдеати, дим, (Рес.) vide распр-
 Распрдиати, им, (Срем.) } ћати.
 Распрднуати, нем, (etwas obscon) verderben, corrumpo: распрде нам игру.
 Распрћати, дим, v. pf. (Ерц.) zerflauben, disjicio (eigentlich dispedo), з. В. die Feinde.
 Распрћнуати, нем, vide распрћати.
 Распрёданье, n. das Auseinanderdrehen, retorsio.
 Распрёдати, ам, v. impf. den Strick auseinanderdrehen, retorqueo (funem).
 Распрёзанье, n. das Ausspannen (des gemeinschaftlich ackernden Ochsen), disjunctio.
 Распрёзати, ежем, v. impf. ausspannen, disjungo.
 Распрёманье, n. das Aufräumen, dispositio.
 Распрёмати, ам, v. impf. aufräumen, dispono.
 Распрёмити, им, v. pf. aufräumen, dispono.
 Распрести, едем, v. pf. auseinander drehen, retorqueo, retexo.
 Распрёманье, n. das Auseinanderschüren, relectio.
 Распрёмавати, ам, v. impf. (das zugedeckte Feuer) auseinander schüren, retego ignem.
 Распрёмати, енем, v. pf. auseinander schüren, retego.
 Распрёћи (говорисе и распрегнути), енем, v. pf. 1) nicht mehr mit einander ansprechen (die Ochsen zum Pfluge), societatem abdicco boum meorum cum vicini bobus aratro iungendorum. cf. спрера. 2) повр главе, mit dem Stosche schlagen, percutio.
 Расприжати, им, v. pf. entfremden, facio ut non sit amplius amicus.
 Распричатице, амсе, v. r. pf. ins Erzählen hineinkommen, ferveo narrando.
 Распродавање, n. das Anbringen, Verkaufen, divenditio.
 Распродавати, дајем, v. impf. ganz verkaufen, divendo.
 Распродати, ам, v. pf. verkaufen, divendo.

Распространити, им, v. pf. ausbreiten, *explico, proptago*.
 Распростра́нѣва́нѣ, н. das Ausbreiten, *extensio*.
 Распроспра́ивати, ам, v. impf. ausbreiten, *explico, extendo*.
 Распрснѹти, нем, v. pf. zersprengen, *disjicio*, н. п. ора, *jaje*.
 Распудити, им, vide расплашити.
 Распукну́тисѣ, немсе, vide распу́кисѣ.
 Распу́стити, им, v. pf. entlassen, *dimitto*.
 Распу́тица, f. der Seitenweg, die Theilung der Straße in Seitenwege, *semita*.
 Распу́кисѣ (говорисѣ и распукну́тисѣ), укнемсѣ, v. г. pf. zerspringen, *dissilio*.
 Распу́шта́нѣ, н. das Entlassen, *dimissio*.
 Распу́шта́ти, ам, v. impf. entlassen, *dimitto*.
 Распу́шка́нѣ, н. vide распу́шта́нѣ.
 Распу́шка́ти, ам, vide распу́шта́ти.
 Расрди́ти, им, v. pf. erzürnen, *irrito*.
 Расрди́тисѣ, нпсѣ, v. г. pf. sich erzürnen, *irascor*.
 Рас́т, рас́та, м. der Wuch, *statua*: човек ли́епа рас́та.
 Рас́т, рас́та, м. die Eiche, *quercus*.
 Рас́тавити, им, v. pf. кога с ким, trennen, *separo*.
 Рас́тавля́нѣ, н. das Trennen, *separatio*.
 Рас́тавля́ти, ам, v. impf. trennen, *separo*.
 Рас́таја́нѣ, н. das Scheiden, *separatio*.
 Рас́таја́тисѣ, јемсѣ, v. г. impf. sich trennen, *separor*.
 Рас́такну́ти, нем, vide рас́та́ти.
 Рас́танак, нка, м. die Trennung, *separatio*.
 Рас́тапа́нѣ, das Schmelzen, *liquatio, liquefactio*.
 Рас́тапа́ти, ам, v. impf. schmelzen, *liquefacio*.
 Рас́таписѣ, анемсѣ, v. г. pf. с ким, sich trennen, *discedo, separor*.
 Рас́та́ти (говорисѣ и рас́такну́ти), акнем, v. pf. н. п. угарке (или дрва), auseinander werfen (die Feuerbrände, damit es nicht mehr brenne).
 Рас́тегъ́ај, м. die Länge der ausgestreckten Arme, *distantia ab uno brachio extenso ad alterum*: дај ми један рас́тегъ́ај конца.
 Рас́тегну́ти, v. pf. spannen, ausspannen, *distendo*.
 Рас́теза́нѣ, н. 1) das Spannen, *distentio*. 2) das Ziehen in die Länge, *protractio*.
 Рас́теза́ти, ежем, v. impf. 1) spannen, *distendo*. 2) in die Länge ziehen, *protrahio*.

Рас́терати, ам, (Рес. и Срем.) *vido* рас́терати.
 Рас́тери́ва́нѣ, н. (Рес. и Срем.) *vide* рас́тери́ва́нѣ.
 Рас́тери́вати, рујем, (Рес. и Срем.) *vide* рас́тери́вати.
 Рас́те́ти, нчем, v. pf. н. п. ку́ку, *verthun, verwirthschaften, pessumdo*.
 Рас́ти, рас́тем, v. impf. wachsen, *creasco*.
 Рас́пи́ло, н. die Baumschule, *seminarium*.
 Рас́тира́нѣ, н. das Zerreiben, *distritio*.
 Рас́тира́ти, рем, v. impf. н. п. та́рану, zerreiben, *distero*.
 Рас́тиски́ва́нѣ, н. das Auseinanderdrücken, Zersprengen, *disjunctio*.
 Рас́тиски́вати, кујем, v. impf. zersprengen, *disjicio*.
 Рас́писну́ти, нем (у времену скоро прош. рас́писну и рас́тиско, рас́пи́шѣ), v. pf. zersprengen, *disjicio*:
 „Рас́писнуше на четири стране,
 „Као вуци бијеле јагање —
 Рас́тити, им, v. impf. betreten (sich begatten), *ineo*.
 Рас́титисѣ, нмсе, v. г. impf. sich begatten (vom Geflügel), *ineor*.
 Рас́ти́ти, м. dim. v. рас́т (рас́та).
 Рас́тица́нѣ, н. vide рас́тјеца́нѣ.
 Рас́тица́ти, нчем, vide рас́тјеца́ти.
 Рас́тјеца́нѣ, н. (Ерц.) 1) das Fließen eines Gefäßes, *permissio liquidi*. 2) das Verwirthschaften, *pessumdatio*.
 Рас́тјеца́ти, нјечем, v. impf. (Ерц.) 1) durchfließen, die Flüssigkeit durchlassen, *perluo*. 2) verwirthschaften, *pessumdo*.
 Рас́тов, ва, во, Е́иен, *quercinus*.
 Рас́товац, вца, м. пл. ј. колац, или штап, eichener Stock, *baculus quercinus*.
 Рас́товача, f. ein Eichenstock, *baculus quercinus*.
 Рас́товина, f. Eichenholz, *lignum quercinum*.
 Рас́ток, м. die schwarze Schminke für die Augenbraunen, *fucus superciliogum*.
 Рас́то́пити, им, v. zerschmelzen, *liquefacio*.
 Рас́то́чити, им, v. pf. auseinandertragen, vergehren, *diffo ut consumam*: први га рас́то́чили!
 Рас́тргну́ти, нем, v. pf. zerreißen, *rumpro*.
 Рас́трѣ́бити, им, (Рес. и Срем.) *vide* рас́трѣ́бити.
 Рас́трѣ́ля́ва́нѣ, н. das Auseinanderräumen, um Platz zu machen, *dispositio*.

Распребљивати, љујем, v. impf. auseinanderräumen, um Platz zu machen, dispono.

Распресање, n. das Zerschütteln, concussio, excussio.

Распресати, ам, v. impf. ausschütteln, executio: немој ти распресати га-ка нада мном (was hast du mich zu hofmeistern?).

Распресати, сем, v. pf. ausschütteln, executio.

Распресатице, семсе, v. r. pf. н. п. на коњу, sich ausschütteln im Reiten.

Расприједити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. кућу, auseinanderräumen, damit Platz sey, dispono.

Расприћи, рижем, v. pf. auseinander schneiden (mit der Schere), dissecorifice.

Распрскан, на, но, zerstreut, sparsus.

Распрскати, рчем, v. pf. н. п. коња, recht ins Laufen bringen, in cursum egisse.

Распрскатице, трчемсе, v. r. pf. 1) sich zerstreuen, auseinander laufen, discurreo. 2) ins Laufen kommen, in medio cursu esse.

Распрљати, ам, v. pf. zerreiben, contero.

Распрти, рем, распрџо, v. pf. zerreiben, tero, frico.

Распунање, n. das Auseinandertreten, digressio.

Распунаатице, амсе, v. r. impf. auseinander treten, divergo.

Распунаатице, имсе, v. r. pf. auseinander —, von einander treten, divergo, discedo.

Распурање, n. das Zerwerfen, disjunctio.

Распураати, ам, v. impf. auseinander werfen, disjicio.

Распураати, им, v. pf. auseinander werfen, disjicio.

Распући, учем, v. pf. zerschlagen (z. B. Salz, Zucker), distundo.

Расудити, им, v. pf. entscheiden, beurtheilen, dijudico.

Расуђивање, n. das Beurtheilen, Entscheiden, dijudicatio.

Расуђивати, љујем, v. impf. beurtheilen, dijudico.

Расути, спем, vide расасути.

Расцвастисе, ватимсе, vide расцвјетати.

Расцвастисе, имсе, j шатисе.

Расцвастисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide расцвјетати.

Расцвјетатице, амсе, v. r. pf. (Ерц.) blühen, floreo, floresco.

Расцвјетати, им, (Рес. и Срем.) vide расцвјетати.

Расцвјетати, им, (Рес. и Срем.) vide расцвјетати.

Расцепљивати, љујем, (Рес. и Срем.) vide расцвјетати.

Расцијепити, им, v. pf. (Ерц.) zerspalten, diffundo.

Расцвјетати, н. (Ерц.) das Zerspalten, diffissio.

Расцвјетати, љујем, v. impf. (Ерц.) zerspalten, diffundo.

Расцвјетати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.

Рат, m. und f. der Krieg, bellum. cf. крајина.

Рат*, m. накин коњски, der Pferdeschmuck, phalerae. cf. рахп.

Ратар, m. der Ackerer, arator.

Ратарева, ва, во, j des Ackerers, aratoris.

Ратаров, ва, во, j toris.

Ратарски, ка, ко, 1) der Ackerer, aratorum. 2) adv. nach Art eines Ackerers, aratoris more.

Ратко, m. Mannsname, nomen viri.

Ратни, на, но, н. п. доба, Kriegs-, bellicus.

Ратовање, n. das Kriegen, bellatio.

Ратовати, тујем, v. impf. kriegem, bello.

Раф*, m. (у Србији и у Босни по варошима) die Wandleiße. cf. полица.

Рахп*, m. (по варошима) vide ратп.

Рац, m. der Raize, Rascianus (eine für Spott genommene und gegebene Benennung von Seite der Ungern, für Serbe, Serbus).

Раца, f. vide патка.

Рацка, f. (vertraulich) i. q. Рац.

Рацка, ка, ко, 1) raizisch, rascianus. 2) adv. raizisch, rasciane.

Рацкиња, f. der Raizin, Rasciana.

Рацко, m. Mannsname, nomen viri.

Рача, f. r) ријека у Сокоској нахији. 2) намастир на тој ријеци. 3) Немачки град на лијевој бријегу Саве (према утоку Дрине у Саву). 4) село код овог града. Рачанин, човек из Раче.

Рачар, m. 1) der Krebsenfänger, qui caneros captat. 2) der gerne Krebse ißt, amans canerorum.

Рачарева, ва, во, vide рачаров.

Рачарица, f. 1) die Krebsfängerin, quae captat caneros. 2) die Krebseßerin, quae amat caneros. 3) шорба, der Krebsesack, pera caneris captis auflegendis.

Рачаров, ва, во, des рачар,

Рачваси, ша, то, gabelsförmig, bifurcus. Рачваси колац (рачвасно дрво) не иде (не може да иде) у земљу.

Рачве, f. pl. die Zanken, furcae.

Рачета, m. Mannsname, nomen viri.

Рачић, m. dim. v. рак.

Рачић, чја, чје, Krebs-, cancrinus.

Рачун, м. 1) die Rechnung, ratio. cf. ракам. 2) опинати на рачун (у Ја-дру), zur Versammlung, Verabredung, colloquium.

Рачунање, н. vide рачуњење.

Рачунасти, ам, vide рачуништи.

Рачуништи, им, v. impf. рачунасти, com-puto.

Рачунишисе, имсе, v. г. impf. sich be-rechnen, rationes computare mutuo.

Рачуњење, н. das Rechnen, Berechnen, computatio.

Раџа, м. (Рес. и Срем.) vide Рамо.

Раџа, f. Frauennamen, nomen feminae.

Раширишисе, имсе, v. г. pf. im Aus-zuge stolzieren, superbio vestitu. Ра-ширишисе као пауница.

Рашивање, н. das Auseinandernähen, resutio.

Рашивати, ам, v. impf. auseinander-nähen, trennen, suturam retexo, resuo.

Рашивање, н. das Ausbreiten, dilata-tio.

Раширивати, рујем, v. impf. 1) breiter-machen, dilato. 2) ausbreiten, dilato.

Раширити, им, v. pf. 1) breiter ma-chen, dilato. 2) ausbreiten, dilato.

Рашишти, шижем, v. pf. losnähen, re-suo, retexo.

Раџка, f. Fluß bei Нови пазар.

Рамо, м. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

Раџта (ради шта), weßwegen, quam-obrem.

Раџкерати, ам, v. pf. (Ерц.) ausein-ander jagen, dispello.

Раџкератисе, амсе, v. г. pf. lusti-ge Dinge erzählen, nugae narrare.

Раџкеривање, н. (Ерц.) das Verjagen, dispulsio.

Раџкеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) auseinander jagen, dispello.

Раџчиштити, им, v. pf. weg-schaffen, um reinen Platz zu machen, expurgo.

Раџчупавање, н. das Zerrausen, divel-licatio.

Раџчупавати, ам, v. impf. zerrausen, divellico.

Раџчупати, ам, v. pf. zerrausen, di-vellico.

Рџам, м. der Rücken, dorsum.

Рџина, f. der Scherben, die Scherbe, testa.

Рџаљште, н. der Ringeplatz, locus lu-ctae, circus.

Рџање, н. das Ringen, luctatio.

Рџам, м. der Kroat, Croata.

Рџати, м. pl. Kroatien, Croatia:

„Па ти зовни у Рџате равне,

„Побратима од Рџата Маму —

Рџанисе, вемсе, v. г. impf. ringen, luctor.

Рџанска, f. Kroatien, Croatia.

Рџански, ка, ко, 1) kroatisch, croaticus. 2) adv. kroatisch, croatice.

Рџач, м. der Kinger, luctator.

Рџачев, ва, во, des Kingers, lucta-toris.

Рџање, das Abreiben, Abnützen, de-tritio.

Рџати, ам, v. impf. abreiben, abnützen, detero.

Рџа, f. 1) der Rost, aerugo, rubigo, fer-rugo. 2) рџа ме убила! mögest du elend werden, dii te perdant. 3) рџо једна! du Nichtswürdiger! рџо и чађо!

Рџав, ва, во, elend, schlecht, miser.

Рџање, н. das Rosten, inductio rubigi-nis, rubigo.

Рџати, ам, v. impf. rosten, rubiginis obduci.

Рџа, f. dünn stehende Wolle, lana rara.

Рџарце, н. das Rippenchen, costula.

Рџрење, н. das Gehen auf Seitenwe-gen, deviatio.

Рџрити, им, v. impf. auf Seitenwe-gen wandeln, devio.

Рџро, н. die Rippe, costa.

Рџвати, вем, v. impf. seitwärts gehen, eo oblique. Рџе на страну, као Мар-ково рало. Пјевају и приповиједају како је Марка Краљевића нагово-рила мајка да оре, али он није heo да оре као што људи ору, по њивама, него по пути куда људи иду:

„Он не оре брда ни долине,

„Већ он оре царева друмове —

Рџа, f. das Knurren und Zahnflitschen des Hundes, murmuratio canis.

Рџемента, f. das Regiment, legio, oder regimentum quod dicunt.

Рџементски, ка, ко, н. п. заповијест, Regiment's, regimenti.

Рџнути, нем, v. pf. einmal knurren, immurmuro.

Рџрација, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Recreation, studiorum inter-missio. cf. играција.

Рџула, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. mit allen Ableitungen) die Regel, re-gula.

Рџулаш, м. m. j. солдат, der Linien-soldat, miles ordinarius.

Рџулашки, ка, ко, der Linientruppen, militum ordinariorum.

Рџд, м. 1) die Reihe, ordo. 2) један ред, два ред, einmal, zweimal, se-mel, bis. 3) у ред, у ред! geschwind hieher, ades.

Рџда, f. (см.) vide ред 1.:

„Чија ј' реда за гору на воду —

„Чија реда по говеда —

Рѣдак, тка, ко, (Рес. и Срем.) vide риједак.

Рѣдара, f. die Frau, die die Reihe der Haushaltung trifft, materfamilias ordinatrix. Ве је много жена у кући, онђе једна редује (т. ј. готови јело, пере судове и мијеси љеб) једну неђељу дана (и та се зове онда редара), а друга другу и т. д.

Рѣдарин, на, но, der Anordnerin, ordinatrix.

Рѣдити, им, v. impf. н. п. куђељу, лан, den Flachs bereiten (durch alle Operationen, bis er gesponnen werden kann), linum praeparato. Пошто се куђеља (или лан) изгади из мочиала и осуши, онда се набија ступом (а лан пре прлицом); па се поштом почне редити: најприје се маше на маљци, па се онда огребље на огребло, послје огребла перјасе на гвозденој перајици, послје тога перјасе повјесма малом перајицом, па су већ онда повјесма уређена. А оно што остане на огреблу и на перајици, гребена се гребенима, и од онога бива влас (мали и велики); а што остане на гребенима, оно су већ кучине.

Рѣдња, f. eine endemische Krankheit, morbus grassans.

Рѣдњи, ња, ње, ја сам редњу (т. ј. чашу) попио, den Becher, der der Reihe nach mich getroffen hatte.

Редованье, n. die Umreihe, ordo domus administrandae.

Редовати, дујем, v. impf. der Reihe nach Haushalten, rem familiarem administro ex ordine.

Рѣдуша, f. vide редара.

Рѣдушин, на, но, vide редарин.

Рѣђање, n. das Reihen, ordinatio.

Рѣђати, ам, v. impf. reihen, ordino.

Рѣђење, n. das Bereiten des Flachs, lini praeparatio.

Рѣжање, n. das Zähnefleischen, dentium ostensio, nudatio; rictatio.

Рѣжати, жим, v. impf. die Zähnefleischen, ringi, rictare.

Рѣза*, f. vide ереза.

Рѣзѡнци, наца, m. pl. die Muehlen, tundae (farinaceae).

Рѣзање, n. das Schneiden, scissio.

Рѣзати, ежем, v. impf. schneiden, scindo.

Рѣзница, f. т. ј. лоза (на чокому).

Рѣк, m. (Рес. и Срем.) vide ријек.

Рѣка, f. (Рес. и Срем.) vide ријека.

Рѣкла, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Weiber rock (Röckel), tunicae genus.

Рѣкула, m. Mannsname, nomen viri.

Рѣља, m. Mannsname, nomen viri.

Рѣн, m. der Meerretig (Krainisch хрен, österr. der Kren), armoracia Linn.

Рѣп, m. der Schwanz, cauda.

Рѣпа, f. die Rübe, rapa.

Рѣпат, та, то, geschwänzt, caudatus.

Рѣпатѡ звѣјада, f. der Komet, cometes, stella crinita.

Рѣпина, f. augm. v. реп.

Рѣпик, m. dim. v. реп.

Рѣпица, f. dim. v. репа.

Рѣпѡште, n. Acker, auf dem einst Rüben angebaut waren, locus olim rapae consitus.

Рѣпни, на, но, н. п. лист, Rüben-, rapinus.

Рѣпу, m. die Pestilenzwurz, tussilago petasites.

Рѣпурина, f. augm. v. репа.

Рѣпушина, f. augm. v. репу.

Рѣса, f. 1) на дрвѣту, das Kästchen (z. B. am Nußbaum), iulus, nucamentum. 2) das Züngelchen (im Munde), lingula. 3) рѣсе, Franzen, fimbriae.

Рѣсава, f. 1) напја Купријска. 2) вода што тече кроз ту напју. Рѣсавѡц (вца), човек из Ресаве. Рѣсѡвѡнѡ, жена из Ресаве. Рѣсѡвскѡ (Рѣсѡвскѡ), ка, ко, 1) Ressaer. 2) adv. resavisch.

Рѣсан, m. Mannsname, nomen viri.

Рѣсѡње, n. das Bekommen der Kästchen, nuscatio (?).

Рѣсѡст, та, то, н. п. коза, gezüchtet, lingulatus (?).

Рѣсѡти, ам, v. impf. Kästchen bekommen, nuscari.

Рѣсица, f. dim. v. реса.

Рѣсѡње, n. dim. v. резѡње.

Рѣсѡти, ам, dim. v. резѡти.

Рѣсѡпат, та, то, н. п. грана, Kästchen tragend, iulatus.

Рѣри, речем (и рекнем), v. pf. sagen, dico.

Рѣфѡна*, f. die Zechе, rata, symbola.

Рѣч, m. (Рес. и Срем.) vide ријеч.

Рѣчѡк, ка, ке, beredt, eloquens cf. рјечит.

Рѣчит, та, то, (Рес. и Срем.) vide рјечит.

Рѣчица, f. dim. v. река.

Рѣчца, f. dim. v. реч.

Рѣшѡтанье, n. das Reitern, cribratio.

Рѣшѡтати, ам, v. impf. reitern, sieben, cribro.

Рѣшѡтка, f. ein Bitterwerk, cancelli.

Рѣшѡто, n. der Reiter (Sieb), cribrum.

Рѣѡње, n. das Wiehern, hinnitus.

Рѣѡти, ржем, v. impf. wiehern, hinnio.

Рѣѡба, f. der Fische, piscis. Двије се рибе на једној вапри пеку, па једна другој не вјерује.

Рѣѡбанье, n. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.)

das Reiben (des Krauts), *sectio ope ferri rasorii*.
 Рибар, *m.* der Fischer, *piscator*.
 Рибарева, *ва, во, њ* des Fischers, *piscatoris*.
 Рибарски (рибарски), *ка, ко, 1)* der Fischer, *piscatorum*. *2)* *adv.* nach Fischer Art, *more piscatorio*.
 Рибати, *ам, в. impf. III. j.* купус, (Kraut) reiben, *brassicam contero*.
 Рибетина, *f. augm. v.* риба.
 Рибизла, *f. pl.* (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Ribesbeeren, *ribes rubrum Linn.*
 Рибик, *m.* das Kleine vom Fisch, der junge Fisch, *pullus piscis, pisciculus*.
 Рибница, *f. dim. v.* риба.
 Рибља, *ла, ле, њ* Fisch-, *piscarius*.
 Рибница, *f.* ein Flecken an der Donau, Poretsch gegen über. Рибничанин, човек из Рибнице. Рибнички, *ка, ко, урп* Рибница.
 Рибњак, *m.* der Fischteich, *piscina*.
 Рибурна, *f. vide* рибетина.
 Ригње, *n.* das Rülpsen, *ructatio*.
 Ригати, *ам, в. impf.* aufstoßen, rülpsen, *ructo*.
 Ридње, *n.* das Wehflagen, *ululatus*.
 Ридати, *ам, в. impf.* wehflagen, *ululo*.
 Рих, *ха, ће, њ* fuchsroth, *rufus*.
 Рижа, *f. III. j.* коза, eine rothe Ziege, *rufa capra*.
 Рижа, *m.* (Рес. и Срем.) *vide* ришо.
 Рижан, *n. vide* ришо:
 „Доведоме Мару на рижану —
 Ришо, *m.* (Ерц.) der Fuchs (Pferd), *equus rufus*.
 Ризница, *f.* (у pjesмама и по нама-спирима) die Kammer (Schaf- und Kleiderkammer), *conclave*:
 „Ти отиди у ризницу бјелу,
 „Те ми узми жутије дукапа —
 „Од Стојана узима оружје,
 „Па оружје носи у ризницу —
 Рија, *m.* (Рес. и Срем.) *vide* ришо.
 Риједак (сопр. рјехи), *шка, ко, (Ерц.)*
 1) *dünn, nicht dick, rarus*. 2) *selten, rarus*.
 Ријек, (Ерц.) штомо ријек (*m. j.* штомо ријеч?), *wie man zu sagen pflegt, ut ajunt*.
 Ријека, *f.* (Ерц.) der Bach, kleiner Fluß, *amnus*.
 Ријење, *n.* das Wühlen, *rutio* (?).
 Ријеч, *f.* (Ерц.) das Wort, *vox, verbum*.
 Ријечца, *f. dim. v.* ријеч.
 Ријо, *m.* (Ерц.) *hyp. v.* Ришвије (?).
 Рика, *f.* das Gebrülle, *mugitus*.
 Рикавац, *вца, m. III. j.* кашаљ, der Keuchhusten, *tussis genus*.
 Рикање, *n.* das Brüllen, *mugitus*.
 Рикаши, *ричем, в. impf.* brüllen, *mugio*.

Рикнути, *нем, в. pf.* brüllen, *mugitum edo*.
 Рим, *m.* Rom, Roma. *cf.* благочасниен.
 Римљанин, *m. 1)* der Römer, *Romanus*.
 2) der Römer (Lateiner, dem Ritus nach), *homo ritus Romani*:
 „Тако моја вјера не подноси,
 „Да ја копам — —
 „Ришћанина поред Римљанина —
 Римљана, *m.* der Papst von Rom, *Papa Romanus*.
 Римски, *ка, ко, римски, romanus*.
 Рипње, *n.* das starke Husten, *tussitio anhela*.
 Рипати, *ам, в. impf.* reizen, stark husten, *tussio*.
 Рипида, *f.* Art Kirchenlandelabers, *can-delabri sacri genus*.
 Рис, *m.* der Luchs, *lynx*.
 Рисно, *n.* Stadt in Dalmatien:
 „Па ми трчи Рисну на крајину —
 Рисовина, *f.* die Luchshaut, das Luchsfell, *pellis lyncis*:
 „Рисовина и самуровина —
 Риста, *m.* (Рес. и Срем.) *vide* Ристо.
 Риста, *f.* Frauennamen, *nomen feminae*.
 Ристан, *m.* Mannsname, *nomen viri*.
 Ристивоје, *m.* Mannsname, *nomen viri*.
 Ристо, *m.* (Ерц.) *hyp. v.* Ристан.
 Ристов, *ва, во, њ* Christi, *Christi*.
 Ристос, Риста (и Ристоса), *m.* Christus, *Christus*.
 Рип, *m.* das Rohr, Röhrlig, *arundinetum*. Ласно је ђаволу у рипу свирати (у карабље).
 Рипа, *f. 1)* рипава кошуља, *zerfestes Hemd, indusium lacerum*. 2) рипе, *m. j.* дроњци, die Fegen, *laciniae*.
 Рипав, *ва, во, дроњав, zerfest, lacerus, laciniosus*.
 Рипи, *ријем, в. impf.* wühlen, *ruo*.
 Рипинар, *m. vide* дроњо.
 Риф, *m.* (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Elle, *ulna, cubitus. cf.* аршин.
 Ришћанин, *m.* човек из Рисна:
 „Поклоним Ришћанин' Ивану;
 „Ришћани су на гласу јунаци —
 Ришћански, *ка, ко, вон* Рисно:
 „Што ће мени Ришћански мачеви —
 Ришћанин, *m.* der Christ, *christianus*.
 Калуђери зову свакога човека ришћанином (кад му не знаду имена), као и жену ришћаницом, или ришћанком.
 Ришћанинов, *ва, во, дес* Христа, *christiani*.
 Ришћаница, *f.* eine Christin, *christiana. cf.* ришћанин.
 Ришћанка, *f. vide* ришћаница.
 Ришћанлук, *m.* die Christenheit, *populus christianus*.
 Ришћански, *ва, ко, 1)* christlich, *christianus*. 2) *adv.* christlich, *christiane*.

Рјечити, та, то, (Ерц.) beredt, eloquens.

Рјечица, f. dim. v. ријека.

Рка, f. 1) das Schnarchen, rhonchus. 2) (scherzhaftes Schimpfwort auf ein großes großes Kleid), convicium in vestem rudem.

Ркање, n. das Schnarchen, rhonchus, to stertere.

Ркаши, рчем, v. impf. schnarchen, sterto.

Ркнути, нем, v. pf. schnarchen, rhonchum emitto.

Рњав, ва, во, mit aufgeschliffen Lippen, labiis diffissis.

Рњага, f. велика гомила, ein großer Haufe, magnus acervus.

Рњак, m. Mannsname, nomen viri.

Рњање, n. das Reiben (z. B. des Ochs am Baume); attritio, frictio.

Рњатице, амсе, v. r. impf. sich reiben, adteri.

Рњица, m. } einer, der eine aufgeschliffte

Рњо, m. } Lippe hat, labiis diffissis.

Роб, m. der Sklave, servus (bello captus). Робом икад, а робом никад.

Ваља роба (н. п. крава).

Роба, f. (ital. roba) die Waare, merx. cf. руба.

Робија, f. die Robot, Frohnarbeit, opera servilis.

Робијаш, m. der Frohnarbeiter, operarius servus.

Робиња, f. die Sklavin, serva.

Робињин, на, но, der Sklavin, servae.

Робињица, f. dim. v. робиња.

Робити, им, r. impf. zu Sklaven machen, in servitutem abduco.

Робље, n. (coll.) die Sklaven, servi bello capti.

Робљење, n. das Schleppen in die Sklaverei, abductio in servitutem.

Робов, ва, во, des Sklaven, servi, mancipii.

Робовање, n. das Sklavenleben, servitus.

Робовати, бујем, v. impf. Sklave seyn, servio.

Ров, m. die Aufgrabung (unter dem Schnee, oder der gefrorenen Erde) damit die Schweine dann weiter nach Wurzeln wühlen, perfossio.

Роваши, m. 1) der Einschnitt am Ohr des Schweins, als Kennzeichen, incisura, nota. 2) das Kerbholz, talea.

Ровашиши, им, v. pf. zeichnen, markieren, noto крме.

Ровине, f. pl. vide ров.

Ровити, им, v. impf. einen ров graben, perfodio.

Ровито јаје, n. ein weiches Ey, ovum sorbile.

Ровљење, n. das Graben eines ров, perfossio.

Ровни, m. pl. Gegend in der Herzegovina an der Grenze von Montenegro:

„Равна Брда и камене Ровце —

Рог, m. 1) das Horn, cornu. 2) на кући, der schiefe Dachbalken, trabs tecti obliqua. 3) гадљарски.

Рогаљ, гла, m. die Ecke, angulus.

Рогат, та, то, gehört, corniger.

Рогач, m. eine Art kleiner Fischen, faseti genus.

Рогобатан, пна, но, häßlich, anceps.

Рогожина, f. die Schilfmatte, teges.

Рогоз, m. das Rietgras, typha latifolia.

Рогозан, зна, но, von poroz, typhae latifoliae.

Рогоња, m. ein Ochs mit großen Hörnern, bos cornutus, cornibus ingrantibus praeditus.

Рогуље, f. pl. Art Heugabel (mit zwei Zacken), furcae genus.

Рогуљице, f. pl. dim. v. рогуље.

Рогушење, n. das Stutzen, stupor, arrectio aurium.

Рогушиши, им, v. impf. m. j. уши, stiften, stupeo, aures arrigo.

Род, 1) он ми је род, er ist mir befreundet, est propinquus meus; омиш-ла у род; господскога рода, fami- liae, Abkunft. 2) die Frucht, fructus: купно виноград под родом;

„Вишњица род родила,

„Од рода се подломила —

Рода, f. der Storch, ciconia.

Родак, f. vide ромка.

Родан, дна, но, n. п. година, дрво, fruchtbar, frugifer.

Родбина, f. die Verwandten, Befreundeten, propinqui.

Родин, на, но, des Storchs, ciconiae.

Родитељ, m. der Erzeuger, Vater, parens.

Родити, им, v. pf. 1) gebären, pario.

2) Frucht bringen, gerathen, gedeihen, provenio, respondeo spei: родила годи-на, родио жир, родиле јабуке и ш. д.

Родитице, имсе, v. r. pf. родило се дијете, geboren worden, natus est; aber auch родило се сунце, ist aufge- gangen, ortus est sol.

Родница, f. die Verwandte, cognata:

„Ој девојко ти си ми родница,

„Кад те видим вама ме грозница —

Рођа, f. hyp. v. рођака.

Рођај, m. m. j. сунчани, der Sonne Auf- gang, ortus.

Рођак, m. 1) материне, или очне се- стре син, der Vetter (Sohn der Tante oder des Oheims), matruelis, consobrinus. 2) ein weitläufiger Verwand- ter, subcognatus.

Рожак, f. петкина, или ујакова кћи,
die Nichte, consobrina.
Рожаканье, n. das Bettern (Begrüßen als
Bettler), salutatio nomine consobrini.
Рожаканисе, амсе, v. r. impf. sich bet-
tern, salutare se invicem nomine con-
sobrini.
Рожанков, ва, во, des Bettlers, conso-
brini.
Рожачење, n. das Bettern, adoptatio mu-
tua in cognationem.
Рожачиписе, имсе, v. r. impf. с ким,
mit jemand Bettler werden, necessita-
dinem in eo.
Рожени, на, но, n. п. брат, сестра,
син, leiblich, germanus.
Рожан, на, но, hörnen, corneus.
Рожанство, n. das Fest der Geburt
Christi. cf. Божић.
Рожење, n. Hervorbringung eines Tons
am Dudelsack, genus soni utriculi mu-
sici.
Рожипи, им, v. impf. einen gewissen
Laut des Dudelsacks hervorbringen, eli-
cio soni genus ex utriculo musico.
Рожњак, m. прст, што се њим рожи,
m. j. удара у пошљедњу рупицу на
караблама гадљарским.
Розга, f. der Pflock, die Stange, an der
z. B. die Kürbisse hinanranfen, pertica.
Рож, m. der Bienenschwarm, examen.
Рожење, n. das Schwärmen, emissio fe-
tus.
Ројиписе, ројесе, v. r. impf. н. п. че-
ле, schwärmen, setum emitto.
Ројте, f. pl. (у Сријему, у Бачк. и у
Бан.) vide ресе (cf. реса).
Рок, m. der Termin, die Zeit, tempus
constitutum: сад му је рок да дође;
„Закукала сиња кукавица
„Прије рока и прије земана —
Рокља, f. (у крајини Негопинској) (das
Röckel) die Zorpe, tunica.
Рокса, f. Frauennamen, nomen feminae.
Роксанда, f. Frauennamen, nomen femi-
nae.
Роктање, n. das Grunzen, grunnitus.
Роктапи, кћу, v. impf. m. j. свиње,
grunzen, grunnio.
Рокља, f. (у Сријем. у Бачк. и у Бан. mit
allen Ableitungen) die Rolle (Man-
ae), torcularintearium.
Роклање, das Rollen, Mangeln, laeviga-
tio.
Роклапи, ам, v. impf. rollen, laevigare.
Ром, ма, мо, lahmt, hinkend, claudus.
Романија, f. Berg in Bosnien;
„Веселасе горо Романијо! —
Ромњанье, n. das Nieseln (des Regens)?
pluviae lenes.
Ромњани, ња, v. impf. m. j. киша,
nieseln, pluvia leniter cadit.

Роморити, им, v. impf. нипи роморит
ни говори, et ist mauschenstill, silet
plane.
Ронац, нја, m. 1) der Taucher, urina-
tor. 2) ein Insect, bestiolae genus.
Ронипи, им, v. impf. 1) tauchen, uri-
nor. 2) (ст.) — сузе, Thränen ver-
gießen, lacrimas fundo:
„Рони сузе низ бијело лице —
Рониписе, имсе, v. r. impf. н. п. бри-
јег, hinabrollen, delabor.
Роњење, n. 1) das Tauchen, urinatio.
2) das Vergießen der Thränen, lacry-
matio. 3) das Hinabrollen, devolutio.
Ропчад, f. (coll.) junge Sklaven, vernae.
Ропче, чета, n. ein junger Sklave, ver-
na, servulus.
Роса, f. der Thau, ros.
Роса, f. Frauennamen, nomen feminae.
Росан, сна, но, thau, roscidus.
Росипи, им, v. impf. bethauen, irroro.
Росиписе, имсе, v. r. impf. im Thau
herumgehen, irroror.
Росица, f. dim. v. роса.
Росонас, f. das Schellkraut, chelidonium
majus.
Росуља, f. (ст.) der Thauregen, pluvia
roscida:
„Удри киша росуља,
„На жевојци кошуља —
Роскџа, f. der Kettig, raphanus sativus
Linn.
Роскџени, на, но, н. п. лисп, Ket-
tig, raphani sativi.
Роскџица, f. dim. v. роскџа.
Роскџиште, n. ein ehemaliges Kettig-
bett, locus olim raphano consitus.
Росиписе, имсе, v. r. pf. sich bestellen,
Rendezvous geben, constituo tempus et
locum.
Росипште, n. мјесто, где смо се дого-
ворили с ким да се саспанемо, der
Ort der Bestellung, locus constitutus.
Росиње, n. das Bethauen, irroratio.
Росипљ, m. der Rost, crates.
Росипи, m. 1) dim. v. рог. 2) рошчи-
ки, die Bockshörner, das Johannis-
brot, ceratium, siliqua graeca.
Рпа, f. der Haufe, cumulus, acervus.
Рпица, f. dim. v. рпа.
Рпиште, n. Ort, wo ein Haufe (Rufus-
tus) gestanden, locus ubi acervus fuit.
Рпињак, m. eine Art Getreide-Maß, men-
surae genus.
Рскање, n. das Krachen (einiger Spei-
sen) zwischen den Zähnen, stridor cibi
inter dentes.
Рскапи, ам, v. impf. mit Krachen zers-
beißen, cum fragore comedo.
Рскаписе, кесе, v. r. impf. zwischen den
Zähnen krachen, fragorem edo inter
dentes.

Рсѹз*, м. | der Dieb, fur. cf. крадѣн.
 Рсѹзин, м. | вац.
 Рсѹзлук*, м. der Diebstahl, furtum.
 cf. крађа.
 Рсѹскѣ, ка, ко, 1) Diebs-, furum. 2)
 adv. diebisch, more furum.
 Рш, м. der Windhund, vertagus.
 Ршањ, Ршња, м. großer kegelförmiger
 Berg in der Crna rijeka, saltus in
 Serbia.
 Ршеница, f. | der Rückgrat, spina dorsi.
 Ршњача, f. |
 Ршина, f. augm. v. рш.
 Ршница, f. die Windhündin, vertaga (?).
 Ршничин, на, но, der ршница, vertagae.
 Ршмача, f. der Hosensaß, apertura tegu-
 menti braccalis.
 Ршник, м. die ersten Angreifer im Hee-
 re, velites: изгинули ршници; уда-
 рише најприје ршници.
 Ршница, f. der erste (stärkste) Brann-
 wein, vinum ustum primum.
 Ршов, ва, во, des Windspiels, vertagi.
 Ршовођа, м. der Windhunde führt, ver-
 tagi ductor, (als Vorwurf für einen
 Edelmann, der immer nur jagt).
 Руба, f. vide роба.
 Рубѣтина, f. 1) augm. v. руба. 2) augm.
 v. рубина.
 Рубина, f. vide кошуља.
 Рубиница, f. dim. v. рубина.
 Рубити, им, v. impf. 1) einschäumen, lim-
 bo circumdo. 2) шлан, einen Stab
 oben zuglätten, zuründen, rotundo.
 Рубљење, н. 1) das Einschäumen, circum-
 jectio limbi. 2) das Abplatten, laevi-
 gatio.
 Ршг, м. | der Spott, ludibrium: не сми-
 Ршга, f. | же од руга да изиђе на поље;
 ругаласе руга, на јој била друга.
 Ругање, н. das Spotten, illusio.
 Ругањисе, амсе, v. r. impf. коме, че-
 му, spotten, illudo, ludibrio habeo.
 Ругоба, f. die Häßlichkeit, turpitude (das
 Gegentheil von љепота).
 Руда, f. 1) das Erz, aes, minera. 2) die
 Deichselstange am Pferdewagen, temo.
 Рѹда, f. dicke, zusammenhängende Wol-
 le, lana spissa et crispa.
 Рѹдаст, та, то, н. н. овца, dicht-
 wollig, lanae spissae.
 Рѹдина, f. die Flur, pratum:
 „Док се гора преођене листом,
 „А рѹдине травом ђепелином —
 Рѹдине, f. pl. Gegend in der Herzegowi-
 na an der Gränze von Montenegro.
 Рѹдиница, f. dim. v. рѹдина.
 Рѹница, f. 1) dim. v. рѹда. 2) gefärbte
 Wolle, lana fucata.
 Рѹднѣ, на, но, н. п. коњи, Deichsel-,
 ad temonem constitutus, z. B. wenn
 man mit Vieren oder Sechsen fährt.

Рѹдник, м. Stadt in Serbien. Рѹдни-
 чанин, човек из Рудника. Рѹдничкѣ,
 ка, но, von Рудник.
 Рѹдњак, м. код кола, же се четири
 коња ватају, два се стражња зову
 рѹдњаци, die Deichselpferde, equi
 ad temonem juncti.
 Рѹжа, f. 1) die Rose, rosa. 2) Frauen-
 name, nomen feminac.
 Рѹжан, жна, но, häßlich, turpis.
 Рѹжење, н. das Spotten, ludificatio.
 Рѹжин, на, но, der рѹжа, roseus et
 Rosae.
 Рѹжити, им, v. impf. кога, verspotten,
 illudo cui.
 Рѹжитисе, имсе, v. r. impf. spotten,
 ludifico.
 Рѹжица, f. 1) dim. v. рѹжа. 2) црква
 у Бијограду у доњем граду (сад се
 у њој не служи):
 „И Рѹжичу цркву на сред града —
 Рѹжичало, н. vide дружичало.
 Рѹжичаст, та, то, rosenfarben, ro-
 seus.
 Рѹжичица, f. dim. v. рѹжа.
 Рѹжичнѣ, на, но, Rosen-, roseus.
 Рѹзмари, м. (у Сријему, у Бачк. и у
 Бан.) Rosmarin, rosmarinus.
 Рѹј, м. Rhus cotynus Linn.
 Рѹјев, ва, во, von рѹј.
 Рѹјевина, f. das Holz von Rhus cotynus.
 Рѹјевно вино, н. (ст.) vide рѹјно:
 „Сува љеба и рѹјевна вина —
 Рѹјница, f. м. j. гљива, ein essbarer gel-
 ber Schwam, fungi galbini genus.
 Рѹјно вино, н. (ст.) gelblicher Wein,
 vinum fulvum:
 „Бе јунаци рѹјно вино пију —
 „Јес' видео рѹјно вино —
 Рѹка, f. 1) die Hand, manus: дошло
 му испод руке, unter der Hand, ins
 geheim; не иде ми од руке; није ми
 на руку; учиниши коме што ма
 руку. 2) од сваке руке, allerhand, varie.
 Рѹка, f. das Brummen des Bären, ver-
 wundeten Ochsen, mugitus.
 Рѹкав, м. der Ermel, manica.
 Рѹкавац, вца, м. 1) am Weinbrenn-
 fessel die Röhre, die in die Kühlwanne
 führt, fistulae genus. 2) an der Nase
 der vorderste Theil, modiolus rotarum pars
 antica.
 Рѹкавина, f. augm. v. рукав.
 Рѹкавик, м. dim. v. рукав.
 Рѹкавица, f. der Handschuh, chirotheca.
 Рѹкање, н. das Brüllen des Bären,
 Ochsen, mugitus ursi, bovis vulnerati.
 Рѹкати, ручем, v. impf. brüllen, mugio.
 Рѹкнути, нем, v. pf. aufbrüllen, mu-
 gitum edo.
 Рѹкованье, н. das Handgeben, porrectio
 manus.

Рукѡватице, кујемсе, v. pf. u. impf. einander die Hände geben (als Kollegen in einem Fehler, Unfall), manus iungere.
 Рѡковѣн, f. die Handvoll, manipulus.
 Рѡкопис, m. 1) die Handschrift, scriptura. 2) codex manu exaratus.
 Рѡкосад, m. ein von mir selbst angelegter Weingarten, vinea manu mea primum consita (non emta).
 Рукѡтворина, f. das Werk (meiner) Hände, opus manuum mearum.
 Рукѡница, f. 1) die Handhabe, der Griff, ansa. 2) рукѡнице, die Deichselflange eines einspännigen Wagens, temones currus unijugi.
 Рудѡне, n. das Brüllen (eines unartigen Kindes), mugitus.
 Рѡдати, ам, v. impf. brüllen, ploro.
 Рѡма, f. варош у Сријему.
 Рѡмен, на, но, roth, ruber.
 Рѡменило, n. das Roth, die rothe Schminke, purpurissum.
 Рѡмениши, им, v. impf. roth schminken, purpurisso facio.
 Рѡменишице, имсе, v. r. impf. 1) sich roth schminken, purpurisso facari. 2) roth aussehen, rubeo.
 Рѡменкаш, ша, по, röthlich, subruber.
 Рѡмѡнин, m. човек из Рѡме.
 Рѡмскѡй, ка, ко, v. Рѡма.
 Рѡно, n. das Blies, vellus.
 Рѡнав, ва, во, vide рунав.
 Рѡње, f. vide рѡме.
 Рѡо, n. das Gewand, die Kleider, vestitus.
 Рѡпа, f. das Loch, foramen.
 Рѡпѡшина, f. augm. v. рѡпа.
 Рѡпѡши, им, vide банѡши.
 Рѡпѡца, f. dim. v. рѡпа.
 Рѡпчага, f. vide рѡпѡшина.
 Рѡс, m. vide Москов.
 Рѡса, f. vide росопас.
 Рѡса глава, f. (ст.) als beständiges Beiwort des Kopfes, wie im Homer das *piturne Meer*, u. s. w.
 „И русу му осѡјече главу —
 „А ја волим моју русу главу.
 „Нер' све благо цара чеснѡтѡга —
 Русѡѡ*, m. Art чудо, rei mirae genus.
 Русѡја, f. vide Московска.
 Русѡјскѡй, ка, ко, vide Московски.
 Русѡмѡр, m. Mannsname, nomen viri.
 Русѡмира, f. Frauennamen, nomen feminae.
 Рѡта, f. ruta graveolens Linn.
 Рѡтав, ва, во, zottelig, villosus.
 Рѡте, f. pl. die Haarzotteln, villi.
 Рѡфет*, m. der Zunftgenoss, socius collegii.
 Рѡцѡл, m. (у Сријему) vide бабак.
 Рѡчавање, n. das Speisen, coenatio.
 Рѡчавати, ам, v. impf. Mahlzeit halten, coeno.
 Рѡчак, чка, m. die Mahlzeit, coena.

ручаница, f. die Essezeit, tempus coenandi.
 ручанѡ доба, n. vide ручаница.
 ручати, ам, v. impf. u. pf. speisen, Mahlzeit halten, coeno.
 ручина, f. vide ручѡрина.
 ручѡши, им, v. impf. (ст.) m. j. руке, die Hände reichen, iungere dextras;
 „Руке руче, у лица се ѡубе —
 Рѡчица, f. 1) dim. v. рука. 2) ручѡце на плугу, die Pflugsterze, stiva. 3) куѡе, или лана, ein Bund Flach, fasciculus cannabis aut lini.
 Рѡчѡноша, f. die den Schnittern u. s. w. das Essen vom Hause bringt, quae adfert coenam.
 Рѡчѡнѡ, на, но, n. п. ѡевер, der Brautführer, paranymphus.
 ручѡрина, f. augm. v. рука.
 Рѡшпа, f. ein venetianischer Ducaten.
 Рѡшпѡја, f. (zecchino), ducatus Venetus.
 Рѡшѡеви, m. pl. (у Сријему) eine Art Kirschen, cerasi genus.
 Рѡчак, чка, m. eine Art Ratten (in Weingärten), muris genus.
 Рѡче, рѡепа, n. ein junger Windhund, catulus vertagi.
 Рѡшава, f. Орѡшава. Рѡшѡвскѡй, ка, ко, von Рѡшава.
 Рѡшке дѡ! говоре чѡбани, кад ѡѡе да побѡду ѡѡѡе.
 Рѡшѡм, m. здрав момак као рѡшѡм.

С.

С, 1) mit, cum: с тоѡом, са мѡм. 2) Са, јѡн, де: с брѡа, с коѡа, с Кѡѡѡа, са земѡе, с пуѡа. 3) с теѡе сам проѡа, дѡрѡ дѡѡ, per te; с тоѡа не смѡјем да —, dešwegen, ob hoc. 4) одскѡчѡло сунѡе с коѡѡа; дебѡла сланина с подланица, so groß als —, „Са два прѡта пуѡак прѡмѡшѡла — 5) с вечера, Abends, vespere. 6) ја нијѡсам с расѡиде; није с гѡреѡа.
 Саѡѡ*, indel. у јѡмру кад заѡијѡли зѡра и почѡесе дијѡлиши дани поѡ, онѡа се поѡне ѡѡа на ѡамију те учи саѡа (m. j. вѡче да иѡу Турѡи у ѡамију да се моѡе Бѡгу).
 Саѡѡѡе*, рано у јѡмру.
 Саѡијање, n. das Stopfen, Drängen, densatio.
 Саѡијаѡи, ам, v. impf. stopfen, dicht machen, densio.
 Саѡијаѡице, амсе, v. r. impf. sich dicht zusammenträngen, densegr.
 Саѡиѡрање, n. 1) das Sammeln, collectio. 2) das Falten, plicati.
 Саѡиѡрати, ам, v. impf. 1) sammeln, colligo. 2) falten, in Falten legen, plico.

Саби́ратисе, амосе, v. r. impf. sich sammeln, confluere.

Саби́ти, бијем, v. pf. stopfen, zusammendrängen, deuso, н. п. брашно, сукију у пушку.

Саби́тисе, бијемосе, v. r. pf. sich drängen, denseo: сабилансе људи.

Сабља, f. der Säbel, acinaces.

Сабља́рка, f. q. d. Säbelziege, a forma cornuum.

Сабљешина, f. augm. v. сабља.

Сабљица, f. dim. v. сабља.

Сабо́в, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Schneider für größere Arbeit, sartor rusticus, cf. абаџија.

Сабо́вљев, ва, во, das сабов, sartoris.

Сабо́вски, ка, ко, 1) Schneider, sartorius.

2) adv. wie ein Schneider, more sartoris.

Сабо́р, m. 1) die Kirchenversammlung, das Concilium, synodus: сабор саборисаше и Арију проклеше. 2) der Zusammenlauf des Volkes (der Walfahrter) an Walfahrtsörtern, confluxus populi, populus congregatus, concio. cf. намастир.

Сабо́рење, n. vide саборисање.

Сабо́рисање, n. die Haltung eines Conciliums, congregatio concilii.

Сабо́рисати, ишемо, v. impf. сабор halten, concilium habeo.

Сабо́рити, та, то, (ст.) zusammen aufstellt, implicas collectus, cf. сабра́ти:

„Те ми реза борну сукњу:

„У скупои разбориту,

„У појасу сабориту —

Сабо́рити, им, vide саборисати.

Сабо́рни, на, но, н. п. оци, црква (у Карловцима), Synodali, synodalis.

Сабра́ти, берем, v. pf. 1) versammeln, colligo. 2) сукњу, in Falten legen, plico.

Са́в, сва, све, 1) aller, omnis 2) ganz, totus.

Са́ва, m. Sabbas, Sabba.

Са́ва, f. 1) der Savestrom, Savus. 2) Frauenname, nomen feminae.

Са́ван*, m. die Schmelzarbeit, vitrum metallicum.

Сава́шлѐнсање, n. das Emailiren, colorum metallicorum obductio.

Сава́шлѐнса́ти, леишем, v. pf. u. impf.

Сави́јање, n. 1) das Beugen, flexio. 2) Zusammenlegen, complicatio.

Сави́јати, ам, v. impf. 1) beugen, inflecto, incurvo. 2) zusammenlegen, complico.

Сави́јача, f. 1) eine Art Speise, die streudeartig gewickelt ist, cibi genus, placentae genus. 2) колиба, eine zeltartige Hütte, tugurii genus.

Са́вина, f. намастир у Далмацији.

Сави́ти, вијем, v. pf. 1) beugen, biegen, flecto. 2) zusammenlegen (Brief, Tuch), complico.

Са́вица, m. dim. v. Са́ва.

Са́вица, f. die Sabbasfaste, jejunium S. Sabbae.

Савла́дати, ам, vide свладати.

Са́во, m. vide Са́ва.

Саврши́вање, n. vide свршивање.

Саврши́вати, шујем, vide свршивати.

Саврши́ти, им, vide свршити:

„И ришкански закон саврши́мо —

Савски, ка, ко, н. п. вода, der Save, Savi, Саганлија*, f. vide пребранац.

Саги́бање, n. das Niederbeugen, inclinatio.

Саги́бати, ам (и сагибљем), v. impf. niederbeugen, inclino.

Сагнати, ам, v. pf. hineintreiben, ago in —

Сагну́ти, нем, v. pf. niederbeugen, inclino, н. п. главу.

Сагнати́ти, им, v. impf. hineintreiben, ago in —

Саго́љење, n. das Hineintreiben, actio (bovis in stabulum).

Сагра́дити, им, v. pf. bauen, construo.

Сагре́штити, им, (Рес. и Срем.) vide сагријештити.

Сагријештити, им, v. pf. (Ерц.) Bory, sundigen. pecco.

Сагу́бити, им, v. pf. umbringen, interficio.

Са́д, m. neue Pflanzung (besonders neu angelegter Weinberg), vinea recens.

Са́д, 1) ist, nunc. cf. јако.

Са́да, 1) ist, nunc. cf. јако.

Сада́лка, f. das Stechholz, Stechholz, i. e. das Werkzeug, um für die Pflanze ein Loch zu stechen, rutri genus.

Сада́ни, ња, ње, 1) istig, qui nunc

Сада́шњи, ња, ње, 1) est.

Са́де (једни говоре, као у шали, и с аде́ка, саде́кар и садека́рена), vide са́д.

Саде́вање, n. (Рес. и Срем.) vide сади́јевање.

Саде́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide сади́јевати.

Саде́ка (са́декар, садека́рена), cf. саде́.

Саде́нути, нем, vide саде́сти.

Саде́ње, n. vide сађење.

Саде́рати, рем, v. pf. abreißen, deripio.

Саде́сти (говорице и саденути), де́нем, (Рес. и Срем.) vide сађе́сти.

Сади́јевање, n. (Ерц.) das Aufschobern, foeni compositio.

Сади́јевати, ам, v. impf. (Ерц.) (das Heu) aufschobern, metum facio foeni.

Сади́ти, v. impf. н. п. купус, шљиве, виноград, pflanzen, setzen, sero.

Са́дно, n. рана (од седла или од самара) у коња на леђима, die Sattel- oder Saumwunde des Pferdes, vulnus equi a sella aut a clitellis.

Садрѐти, ем, садрѐо, (Рес. и Срем.) vide садријети.

Садријети, рем, садрѐо, vide саде́рати.

Сађенути, нем, vide сађести.

Сађење, н. das Sehen, satio.

Сађести (говорисе и сађенути), же-
нем, в. pf. (Ерц.) н. п. сијено, auf-
schobern (Heu), foenum in metas dis-
pono.

Сађалишисе, ли ми се, в. г. pf. еђ
jammert, miseret.

Сађвапати, вађем, в. pf. zerfauen,
mandere.

Сађећи, ежем, в. pf. verbrennen, com-
buro.

Сађизање, н. das Verbrennen, crema-
tio, combustio.

Сађизати, жижем, в. impf. verbren-
nen, cremo.

Сађдана, f. Frauenname, nomen feminae.

Сађдати, ам, в. pf. erschaffen, creo.

Сађнати, ам, в. pf. erfahren, rescio.

Сађрети, рим, в. pf. reif werden, ma-
turesco.

Сађођа*, м. Herr, Eigenthümer, do-
minus. cf. господар.

Сађијин, на, но, des Eigenthümers,
domini.

Сађја*, м. der Fußbote, tabellarius.
cf. књигоноша.

Сађа, f. eine Art feinen rothen Tuch,
ragni purpurei genus.

Сађађија*, f. eine Pferdekrankheit, genus
morbi equorum.

Сађађије, ва, во, н. п. коњ, mit der
сађађија behaftet, equus laborans тђ
сађађија.

Сађаћ*, та, то, lahm, verkrüppelt,
saucius, debilis.

Сађаћити, им, в. impf. lähmen, saucio.

Сађаћење, н. das Lähmen, saucatio.

Сађлатисе, сакољемосе, vide скла-
тисе.

Саклопити, им, vide склопити.

Сако, м. hyp. в. Сава.

Саковати, кујем, vide сковати.

Сакривање, н. das Verbergen, abscondio.

Сакривати, ам, в. impf. verbergen, oc-
culto.

Сакрити, ријем, в. pf. verbergen, ab-
scondo.

Сакројити, им, vide скројити.

Сакрушити, им, vide скрушити.

Саксија*, f. vide пека.

Саксијина, f. augm. в. саксија.

Саксија, f. dim. в. саксија.

Сактијан, м. der Saffian, corium sa-
phirinum.

Сактисати*, ишем, в. pf. verderben,
zerstören, destruo, cf. покварити:

„Када Марко сактиса оружје —

Сакупити, им, vide скупити.

Саламура, f. die Salzlake, salsura, muria.

Саландар, м. das Almojen an die Ka-
lugier auf 40 (von azráta) Tage Zoda-

tengebet, zwischen Ostern und Himmel-
fahrt, inferiarum genus.

Салата, f. der Salat, lactuca oleracea.

Салаш, м. der Menerhof, villa. cf. мајур.

Салећ*, м. Salep (ein warmes Ge-
tränk mit Honig), potio mellita.

Салешање, н. (Рес. и Срем.) vide са-
лијешање.

Салешати, ежем, (Рес. и Срем.) vide
салијешати.

Салешети, прим, в. pf. (Рес.) anren-

Салешити, им, в. pf. (Срем.) nen, an-

Салешети, лепим, в. pf. (Ерц.) fallen,
invado.

Салиеање, н. (Срем.) vide салевеање.

Саливати, ам, (Срем.) vide салевати.

Салијешање, н. (Ерц.) das Anfallen,
invasio.

Салијешати, ежем, impf. (Ерц.) an-
fallen, invado.

Салиши, лијем, в. pf. 1) gießen (з. В.
eine Kanone), fundo. 2) hineingießen,
fundo in —

Салиштра, f. vide шалиштра.

Салама*, f. vide попуз.

Сало, н. 1) das Fett (von Schweinen),
adeps. 2) из бундеве, das Gekröse,
intestina cucurbitae.

Саломити, им, vide сломити.

Салт*, indecl. allein, solus.

Салтација*, м. (у Бачкој) der Fuhrs-
mann, der Menschen (ohne Waaren) führt,
qui solos vehit.

Салевеање, н. (Ерц.) das Gießen, fusio.

Салевати, ам, в. impf. (Ерц.) gießen,
fundo.

Сам, сама, само, 1) allein, solus; сам
самити (самцати), ganz und gar
allein, plane solus. 2) selbst, ipse. 3)
сам. cf. јесам.

Самар, м. der Saumsattel, sagma, cli-
tellae.

Самарење, н. das Auffäumen, clitella-
rum impositio.

Самарина, f. augm. в. самар.

Самарити, им, в. impf. auffäumen,
satteln, clitellas impono equo.

Самарик, м. dim. в. самар.

Самаруша, f. м. ј. игла, die Packna-
del, acus consuendis fasciculis.

Самарција, м. der Saumsattelmacher,
confector clitellarum.

Самарцијин, на, но, des самарција,
clitellarum confectoris.

Саман, миза, м. der allein lebt, solita-
rius, caelebs.

Самдокас, м. (ст.) ein erdichtetes Kraut
(zu Herereyen), q. d. herba quae co-
gat ut ipse accurrat amicus amicae:

„Самдокаса и околочеца —

Самљети, мељем, в. pf. mahlen, molo.

Само, nur, solum, nonnisi.

Самовољан, љна, но, der nach seinem Willen handelst, pertinax, suae voluntati indulgens:

„Удовица свака самовољна —

Самовољац, љца, m. der Freywillige (Soldat), volo.

Самодрежа црква, f. (ст.):

„Самодрежи цркви на рочиште —

Самоджив, m. der Egoist, Selbstling, qui non nisi se amat.

Саможив, ва, во, egoistisch, selbstisch, non nisi sui amans: иди, погани саможива!

Самоков, m. eine Stadt in der Bulgarey, nomen oppidi in Bulgaris. Самоковски, ка, ко, von Самоков.

Самокрес, m. (ст.) Pistole die von selbst schießt, telum spontaneum:

„За појасом девеп самокреса,

„Све и девеп једна вапра пали —

Самоникања, f. Art weißer süßer Aepfel, pomi genus.

Саморан, на, но, die sich selbst nähren muß, qui se ipse alit:

„Па што ће ти саморана мајка —

Самораст, m. was auf dem Acker, wo eine Getreideart angebaut war, nach der Ernte aus verstreutem Samen von selbst nachwächst,

Самосаздања Боже! selbst erschaffener Gott! qui se ipse creavit.

Самотвор, ра, ро, aus einem Stück, ex una, continuus.

Самота, f. die Einsamkeit, solitudo.

Самдук, m. der Selbstlernende, autodidactus.

Самуче, чета, n. m. j. Јаче, ein Kind, das ohne Meister, von selbst, lernt, puer autodidactus.

Самрт, f. vide смрт.

Самртан, тна, но, (ст.) der Gestorbene, defunctus:

„Чати Марку, што самртну треба —

Самртни, на, но, n. p. час, свјетка, Sterbe-, mortis, morientium.

Самоб, m. der Fleischerhund, molossi genus.

Самобљев, ва, во, des Fleischerhundes, canis molossi.

Самур*, m. der Zobel, mustela zibellina Linn.

Самур-калпак, m. m. j. од самуровине калпак:

„Самур-калпак на очи намиче —

Самуровина, f. das Zobelfell, pellis zibellinae.

Самцип (самцап), тпа, то, cf. сам.

Сан, сна, m. 1) der Schlaf, somnus.

2) der Traum, somnium.

Сан*, m. eine kupferne Schüssel, scutella aenea.

Санап, нка, m. 1) hyp. v. сан. 2) Mannsname, nomen viri.

Санап, на, но, schläfrig, noch voll Schlaf (beim Aufstehen), somni pleaus.

Санда*, m. Art Zeug, texti genus.

Сандагаке, f. pl. (ст.) Beinkleider (für Sandaliје, f. pl. 1 Frauen) von sandal,

braccarum muliebrium genus:

„Украшћу јој сандагаке —

„На ногама гаке сандалије —

Сандук*, m. vide ковчег.

Сандучина, f. augm. v. сандук.

Сандучић, m. dim. v. сандук.

Санљив, ва, во, der den Schlaf liebt, die Schlafmütze, somniculosus.

Санта, f. n. p. леда, Klumpen, massa.

Сантрап, m. Art Taschine, cratis genus.

Санчић, m. dim. v. сан.

Санџак*, m. das Sandschakat, praefectura:

„Седам пана са седам санџака —

Санџак-алајбер, m. (ст.)

„И чешири санџак-алајбера —

Санџије*, f. pl. vide прописли.

Сањкање, m. das Fahren auf Schlitt en vectio in traha.

Сањкаписе, амсе, v. r. impf. Schlitten fahren, vehi traha.

Сањање, n. das Träumen, somniatio.

Сањати, ам, v. impf. träumen, somnio.

Саони, f. pl. der Schlitten, traha.

Саоник, m. die Schlittenbahn, via aperta trabis.

Саонице, f. pl. dim. v. саони.

Сан, m. vide држање.

Сапалити, нм, vide спалити.

Сапаливање, n. vide спаљивање.

Сапаливати, љјем, vide спаљивати.

Сапести, пнем (и сапестем), v. pf. 1) zuknöpfen, claudio. 2) anknüpfen (einem Pferd auf der Wiese die Vorderfüße), adligo pedes: скаче као сапест.

Сапестљати, ам, v. pf. zuknäpfeln, fibulo; daher сапестљавати und сапестљавање.

Сапи, f. pl. das Kreuz des Pferdes, clunes equi.

Сапињање, n. 1) das Zuknöpfen, clausio. 2) das Anknüpfen, adligatio.

Сапињати, пнем, v. impf. 1) zuknöpfen, claudio. 2) anknüpfen, adligo.

Сапињача, f. das Knüpfband, der Knüpf-faden (bei den Bauernhemden statt des Knopfes), funiculus fibulae loco.

Сапиште, n. vide сап.

Саплак, m. die metallene Trinkschale der Reiter, phiala equestrum.

Сапон, m. das Bindseil, funis.

Сапреми, ем, v. pf. 1) кога на суду, gegen jemand vor Gericht gewinnen, vinco causam. 2) сапрела га со и леб, er ist für seine Undankbarkeit gestraft, poenas dedit ingrati animi.

Сапун, m. die Seife, sapo.

Сапунјање, n. das Seifen, illitus saponis.

Сапунаши, ам, v. impf. seifen, illino saponem.
 Сапуниши, им, vide сапунаши.
 Сапунишице, имсе, v. r. impf. schäumen wie Seife, saponis more spumare.
 Сапуница*, m. der Seifensieder, saponarius.
 Сапуницин, на, но, des Seifensieders, saponarii.
 Сапунициница, f. 1) die Seifensiederin, saponarii uxor. 2) die Seifensiederei, saponaria taberna.
 Сапуницински, ка, ко, 1) seifensiederisch.
 Сапуницински, ка, ко, 2) risch, saponarius. 2) adv. seifensiederisch, more saponarii.
 Сапуњење, n. vide сапунање.
 Сарај*, m. das Serail (der Hof), aula.
 Сарајево, n. Stadt in Bosnien. Сарајевка, жена из Сарајева. Сарајлија, човек из Сарајева. Сарајевски, ка, ко, von Сарајево.
 Сараниши, им, v. pf. begraben, sepelio, tumulo condo.
 Сарањивање, n. das Begraben, sepultura.
 Сарањиваши, њујем, v. impf. begraben, sepelio.
 Сараори, m. pl. die Arbeiter (z. B. beim Straßenbau), operae.
 Сарач*, m. der Sattler, sellarius.
 Сарачев, ва, во, des Sattlers, sellarii.
 Сарачки, ка, ко, 1) Sattler, sellarium. 2) adv. wie ein Sattler, more sellarii.
 Саре, f. pl. die Stiefelröhre, fistulae ocreae, tubi.
 Сарка, f. eine Art Wildänte (die Tauchänte, mergus). Векоји кажу да се сарке могу јесни и на велики пестак.
 Сарма*, f. eine Art Pastete, mit Weinlaub oder Krautblatt umwickelt, artocreatis genus.
 Сарук*, m. der Turban, tiara.
 Саса, f. anemona pulsatilla pratensis Linn.
 Сасвим (ш. j. са свим), гänzlich, penitus.
 Сасећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide сасјећи.
 Сасецање, n. (Рес. и Срем.) vide сасјецање.
 Сасецаши, ам, (Рес. и Срем.) vide сасјецаши.
 Сасецаши, ам, (Рес. и Срем.) vide сасјецаши.
 Сасијецање, n. (Ерц.) das Herunterhauen; Zusammenhauen, decisio, concisio.
 Сасијецаши, ам, (Ерц.) das v. impf. zu сасјећи.

Сасипање, n. das Hineinschütten, infusio.
 Сасипаши, ам (и сасипљем), v. impf. hineinschütten, infundo.
 Сасјећи, сјечем, v. pf. (Ерц.) 1) abhauen, herunterhauen, decido. 2) zusammenthauen, concido.
 Сасјецаши, ам, v. pf. (Ерц.) hinein schneiden, incido.
 Саслушаши, ам, v. pf. hören, audio.
 Сасма, sehr, valde, nimis. cf. веома.
 Саставиши, им, v. pf. zusammenbringen, facere ut sint simul.
 Састављање, n. das Zusammenbringen, collectio, congregatio, junctio.
 Састављаши, ам, v. impf. zusammenbringen, jungo.
 Саставци, вака, m. pl. der Ort, wo z. B. zwei Flüsse zusammenfließen, confluentes junctura.
 Састајање, n. das Zusammentreffen, conventio.
 Састајатице, јемсе, v. r. impf. zusammentreffen, convenio.
 Састанак, нка, m. die Zusammenkunft, der Congress, conventus.
 Састанутице, немсе, vide састатице.
 Састарамице, амсе, v. r. pf. sich um etwas bemühen, Sorge tragen, curam habeo.
 Састатице, анемсе, v. r. pf. zusammenkommen, convenio.
 Састраг (са страг), von hinten, a tergo.
 Састрица, f. eine Art Hülsenfrucht, leguminis genus.
 Саспругаши, ужем, v. pf. abschaben, abrado, derado.
 Сасуши, снем, v. pf. hineingießen, — schütten, infundo.
 Сасушивишице, шице, v. r. pf. eindorren, exareo.
 Сав, m. 1) die Honigscheibe, favus. 2) (сахав*), die Stunde, hora. 3) die Uhr, horologium.
 Савара, f. die Fleischhake, securis laniationis.
 Саваривање*, n. das Verlieren, perditio, amissio.
 Савариваши, рујем, v. impf. verlieren, perdo, amitto.
 Саварити, им, v. pf. verlieren, amitto.
 Савбориши, им, vide створиши.
 Савборишице, имсе, vide створишице.
 Савераши, ам, (Рес. и Срем.) vide саверати.
 Саверивање, n. (Рес. и Срем.) vide саверивање.
 Савериваши, рујем, (Рес. и Срем.) vide савериваши.
 Сави, сав, vide сисати.
 Савирање, n. das Abreiben, detritio.

Сатираати, рем, v. impf. abreiben, detero.

Сашик, m. dim. v. сам.

Сашлик, m. (österr. das Seitel) der vierte Theil der Maß, quadraus, quarta pars mensurae.

Сатри мачка и булумака, antwortet man (im Scherze) auf die Frage, was man gespeiset habe. Es scheint auf die сатрица anzuspiesen, cf. булумака.

Сатрица, f. eine Art Mehlspeise der Landleute. Успесе мало воде у шенично брашно, па се онда добро сатре рукама, те се начини готово као парана.

Сатрти, рем, сатрљо, v. pf. 1) abreiben, detero, zerreiben, contero. 2) коња, zu Grunde richten, eneco.

Сатртисе, ремсе, сатрљосе, v. r. pf. zu Grunde gehen, enecor.

Саће, n. (coll.) die Honigscheiben, favi.

Саћерати, ам, v. pf. (Ерц.) hineintreiben, ago in —.

Саћеривање, n. (Ерц.) das Hineintreiben, adactio, immissio.

Саћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) hineintreiben, adigo.

Саћи, саћем, vide сифи.

Саћура, f. der stroherne Korb, worin die Laibe Brot stehen, bis man sie in den Backofen schießt, sportae genus.

Саћурица, f. dim. v. саћура.

Сач*, m. der metallene Deckel, worin z. B. die пита gebaeken wird, operculum ferreum.

Сачма*, f. 1) der Schrot, grando plumbea. 2) сачма (n. п. кукурузе), wie Schrott, während andere ökonomischer damit umgehen.

Сачувати, ам, v. pf. behüten, bewahren, praeservo, caveo.

Сачути, чујем, vide саслушати.

Сацак*, m. das Fußgestell unter einem Kessel, tripus abenum sustinens.

Саџија*, m. der Uhrmacher, horologiarius.

Саџин, на, но, des Uhrmachers, horologiarii.

Сашеџати, ам (и сашеџем), v. pf.

Сашити, шијем, v. pf. zusammenäßen, consuo.

Сва, cf. сав.

Свагда, immer, semper.

Свагдашњи, ња, ње, immerwährend, sempiternus.

Свагде, (Рес.)

Свагди, (Срем.)

Свагђе, (Ерц.)

} überall, ubique.

Свадба, f. die Hochzeit, nuptiae.

Свадбарина, f. (см.) die Hochzeitsgebühr, pecunia nuptiarum.

„Ваља да је ће наш'о ђевојку,

„Па нам иде, носи свадбарину —

Свадбени, на, но, hochzeitlich, nuptialis.

Свадбовање, n. das Hochzeithalten, nuptiarum actio.

Свадбовати, бујем, v. impf. auf einer Hochzeit seyn, interesse nuptiis.

Свадити, им, v. pf. кога с ким, entzweien, inimico, discordes reddo.

Свадитисе, имсе, v. r. pf. sich entzweien, rixari.

Свађа, f. der Zank, discordia, discidium.

Свађање, n. das Entzweien, discordia.

Свађати, ам, v. impf. entzweien, facio ut dissideant.

Свађатисе, амсе, v. r. impf. sich entzweien, discordes sumus.

Свађе, (Ерц.) vide свагђе.

Сваја, f. hyp. v. сваст.

Свак, m. vide својак.

Свак, свакога, vide сватко.

Свакад, vide свагда.

Сваки, ка, ко, ein jeder, omnis, quisque.

Свакојак, ка, ко, allerley, omnis, generis.

Свакојакко, allerlei, varie.

Свакуд, }

überall hin, quaque versus.

Свакуда, }

herabwälzen, devolvo.

Сваљити, им, v. pf. herabwälzen, devolvor.

Сваљати, ам, v. pf. 1) herunterwälzen, devolvo. 2) (das T.) walken, subigo.

Сваљивање, n. das Herab-, Hinwälzen, devolutio, provolutio.

Сваљивати, љујем, v. impf. herabwälzen, devolvo.

Сваљиватисе, љујемсе, v. r. impf. sich hinwälzen, provolvi.

Сванути, не, v. pf. tagen, dilucescit.

Свануће, n. der Tagesanbruch, diluculum.

Сварати, ам, vide преварити.

Сварити, им, vide скувати.

Сваст, f. } жена сестра, der Frau

Свастика, f. } Schwester, die Schwägerin, soror uxoris.

Свастин, на, но, der сваст, sororis uxoris.

Свап, m. einer der Begleiter des Bräutigams bei Abholung der Braut, sponsi comes, e sponsi cohorte, cf. жеидба.

Свапити, им, v. pf. hinreichen, sufficio, pertineo.

Сватко, свакога, jeder, omnis, quisque.

Сватовање, n. das сват- seyn, comitatio sponsorum.

Сватовати, тујем, v. impf. сват seyn, comitor sponsum.

Свапѡвацъ, вѣа, m. eine Art Hochzeitstheselodie, carminis nuptialis genus: свира свапѡвца.

Свапѡвскѣ, ка, ко, 1) der свапѡви, comitum sponsi. 2) adv. wie es свапѡви machen, ut solent sponsorum comites.

Сваѣаѣе, n. das Einfangen, extensio justa.

Сваѣати, ам, v. impf. hinreichen, attingo, sufficio.

Сваѣиј (сваѣији?), чија, чије, eines jeden, cujusque.

Сваѣшпа, свачега (и сваѣшпа), } alles,
Сваѣшпю, свачега (и сваѣшпа), } omnia,
quaecumque.

Све, cf. сав.

Сведокъ, m. (Рес. и Срем.) vide свједокъ.

Сведочанство, n. (Рес. и Срем.) vide свједочанство.

Сведочба, f. vide сведочба.

Сведочѣње, n. (Рес. и Срем.) vide свједочѣње.

Сведочити, им, (Рес. и Срем.) vide свједочити.

Сведочба, f. (Рес. и Срем.) vide свједочба.

Свежањ, жѣа, m. ein Bündel, fasciculus, n. n. праве, снјена.

Свѣза, f. das Band, ligamen.

Свѣзати, ежем, v. pf. binden, colligo.

Свѣзатице, ежемсе, v. r. pf. in Verbindung kommen, necessitudine jungi.

Свѣзнали, ла, ло, allwissend, omniscius: купи ти свѣзнали.

Свѣзналица, m. u. f. der Allwiser, qui se omnia profitetur scire.

Свѣкар, кра, m. der Schwiegervater (des Mannes Vater), socer, mariti pater.

Свѣколико, alles, quodcumque.

Свѣкрва, f. die Schwiegermutter (des Mannes Mutter), socrus, mariti mater.

Свѣкрвин, на, но, der Schwiegermutter, socrus.

Свѣкрвица, f. dim. v. свѣкрва.

Свѣкров, ва, во, des Schwiegervaters, soceri.

Свѣмѡгѣи, ка, ке, allmächtig, omnipotens.

Свѣсрдно, von Herzen gern, ex animo.

Свѣст, f. (Рес. и Срем.) vide свјест.

Свѣспи, везем, v. pf. zusammen-, weg-, führen, devehio.

Свѣспи, ведем, v. pf. 1) herabführen, deduco. 2) zusammenführen (Braut und Bräutigam), committo conjuges; daher 3) kuppeln, committo. 4) wölben, fornicem ducio.

Свѣш, m. (Рес. и Срем.) vide свјеш.

Свѣш (говорисе и сеш), m. (Рес. и Срем.) vide свјеш.

Свѣш, ша, шо, heilig, sanctus.

Свѣта гора, f. (Heiligenberg), mons Athos. Свѣтао, пла, ло, (Рес. и Срем.) vide свјешао.

Свѣтац, свеца, m. 1) der Heilige, Sanctus. 2) данас је свѣтац, der Feiertag, dies festus.

Свѣштителъ, m. vide свѣтац 1.

Свѣшина, f. dim. v. свѣш, vide свјешина.

Свѣшница, f. die Reliquie, das Heiligtum, sanctorum reliquiae.

Свѣштити, им, v. impf. 1) n. n. водити, weihen, consecro. 2) vide свѣшковаши: господине четвртини! пусти мене, тебе ќе бака свѣштити. cf. четвртин.

Свѣштитисе, имсе, v. r. impf. 1) не свѣштити се сад, ist lebt man nicht so, daß man heilig würde, non sunt tempora sancta. 2) свѣштити се он мени, er hat Schadenfreude an meinem Unfall, laetatur de injuria mea.

Свѣшковање, n. das Feiern, celebratio, feriatio.

Свѣшковаши, кујем, v. impf. 1) feiern, celebroy. 2) feiern, ferio.

Свѣшковина, f. das Feiern, feriae, diei festi celebratio.

Свѣштити, им, (Рес. и Срем.) vide свјештити.

Свѣштитисе, ансе, (Рес. и Срем.) vide свјештитисе.

Свѣшница, f. (Рес. и Срем.) vide свјешница.

Свѣшност, f. (Рес. и Срем.) vide свјешност.

Свѣшћење, n. (Рес. и Срем.) vide свјешћење.

Свѣшњак, m. (Рес. и Срем.) vide свјешњак.

Свѣшовање, n. (Рес. и Срем.) vide свјешовање.

Свѣшоваши, шујем, (Рес. и Срем.) vide свјешоваши.

Свѣшгѡрацъ, рѣа, m. der Heiligenberger, Mönch vom heiligen Berge, monachus montis sancti (Atho).

Свѣшгѡрскѣ, ка, ко, 1) vom heiligen Berge, de monte sancto. 2) adv. wie ein Heiligenberger, more monachi de monte sancto.

Свѣка, f. (Рес. и Срем.) vide свјека.

Свѣкење, n. 1) das Weihen, consecratio. 2) das Heiligwerden, apotheosis, inter coelites adnumeratio. 3) die Schadenfreude, gaudium de malo alterius.

Свѣкница, f. dim. v. свѣка.

Свѣчани, на, но, n. n. дан, Feiertag, festus.

Свѣчаник, m. der Feiertag, dies festus.

Свѣчар, m. der eine Mahlzeit zu Ehren des Familienheiligen gibt, qui conv-

vium praebet ob diem festum sanoto gentilitio. cf. крсно име.
 Свечарев, ва, во, vide свечаров.
 Свечаров, ва, во, des свечар.
 Свечарски, ва, ко, der свечари.
 Свечарско, кога, п. они новци, што свечари дају попу, што прекади и очашни кољиво. cf. крсно име.
 Свѣцбати, ам, (Рес. и Срем.) vide свѣцбати.
 Свѣшпавање, п. (Рес. и Срем.) vide свѣшпавање.
 Свѣшпавати, ам, (Рес. и Срем.) vide свѣшпавати.
 Свѣшпати, ам, (Рес. и Срем.) vide свѣшпати.
 Свѣшпаша, м. der Geistliche, sacerdos.
 Свѣшпаша, п. (Рес. и Срем.) vide свѣшпаша.
 Свидѣнисе, дисе, } ако ми се не свиди,
 v. r. pf. (Рес.) }
 Свидѣнисе, дисе, } ако ми се свиди,
 v. r. pf. (Срем.) } behagen, gut gefal-
 Свидѣнисе, дисе, } len, arrideo, pro-
 v. r. pf. (Ерц.) } bor, vide or.
 Свијање, п. vide савијање.
 Свијати, ам, vide савијати:
 „Капу скида, до земље се свија —
 Свијест, f. (Ерц.) das Bewußtsein, die
 Besinnung, mens: није у свијести;
 изгубио свијест.
 Свијеш, м. (Ерц.) 1) die Welt, mun-
 dus: оде у бијели свијеш; из бије-
 лог свијеша. 2) viel Leute (franz. du
 monde): навало свијеш; има ли мало-
 го свијеша код намаспира? од сви-
 јеша нијесам могао да приступим.
 3) онај, или они свијеш, jene Welt,
 alia vita (post mortem). 4) das Tages-
 licht, dies.
 Свијешао (comp. свјетљѣ), пла, ло,
 (Ерц.) glänzend, fulgens: свијешао ми
 образ! свијешао цар! durchlauchtiger
 Kaiser!
 Свијешати, им, v. impf. (Ерц.) leuchten,
 lumen praefero, admoveo, ministro.
 Свијешати, дисе, в. r. impf. (Ерц.)
 leuchten, glänzen, fulgeo, luceo.
 Свијешање, п. (Ерц.) 1) das Leuchten,
 luminis praelatio. 2) das Leuchten, ful-
 gor.
 Свијешањак, м. (Ерц.) der Leuchter, can-
 delabrum:
 „Да ми живу вапру наложимо
 „Од сполова и од свијешака —
 Свијешка, f. (Ерц.) die Kerze, candelae.
 Свијнути, нем, vide свићи.
 Свила, f. die Seide, sericum.
 Свилен, на, но, seiden, sericus.
 Свиленгака, м. (см.) ein Mensch mit
 seidenen Hosen, caligis sericis in-
 datus:

„Држи Вуче тога свиленгаку,
 „Док ја идем цара да попражим —
 Свиленос, са, со, seidenes Haar habend,
 capillis sericis (delicatis, mollibus).
 Свиленун, на, но, seidenwollig, lanam
 sericam gestans (ovis):
 „Те побила свиленуне овце —
 Свић, м. vide свићу.
 Свића, f. die Schwein, sus.
 Свићар, м. 1) der Schweinhirt, subul-
 cus. 2) der Schweinhändler, porcarius.
 Свићарев, ва, во, vide свићаров.
 Свићарина, f. das Hutgeld an den Sau-
 herten, merces subulci.
 Свићаров, ва, во, des свићар, por-
 carii.
 Свићарски, ка, ко, 1) der свићар, por-
 cariorum. 2) adv. wie ein свићар, more
 porcarii.
 Свићан, њца, м. der Schweinstall, hara.
 Свићешина, f. Schweinsfleisch, caro su-
 illa.
 Свићеш, ка, ке, Schweine-, suillus.
 Свићешки, ка, ко, 1) säuisch, schweinisch,
 Schweine-, suillus. 2) adv. säuisch, suis
 more.
 Свићче, чета, п. ein Stück Schwein,
 Borstenvieh, una sus.
 Свираа, f. 1) die Flöte, fistula. 2) сви-
 рале, vide двојнице und гадље.
 Свиралица, f. dim. v. свирала.
 Свираљка, f. vide свирка.
 Свирање, п. das Flöten, cantus fistulae.
 Свирати, ам, v. impf. 1) flöten, fistu-
 la cano. 2) (die Sauglocke läuten), не
 мој свирати (курцу), rede nicht so
 unanständig, noli obscene loqui.
 Свирац, рца, м. der Dudelsackpfeifer,
 qui utriculo canit.
 Свирач, м. der Flötenspieler, tibicen.
 Свирачев, ва, во, des свирач, tibici-
 nis.
 Свирање, п. vide свирање.
 Свириши, им, vide свирати.
 Свирка, f. das Blase-Instrument, fistu-
 la in genere.
 Сви́рчев, ва, во, des свирац, utricu-
 larii. Устани поне, нека седне свир-
 чева мати (у Сријему).
 Сви́снути, нем, v. pf. bersten, rumpor.
 Сви́та, f. die Verzierung der weißen Bau-
 ernröcke mit vorn an der Brust ange-
 brachten blauen und rothen Streifen,
 clavus coeruleus aut ruber.
 Сви́тање, п. das Ausbrechen des Tages,
 diluculum.
 Сви́тати, свике, v. impf. anbrechen
 (vom Tage), dilucesco; daher der zwei-
 deutige Salembour:
 Свекар. Устани снао, свике.
 Снаа. Бога ми! кад ќе сви, не ќе
 ни један.

Свиџац, свиџа, м. 1) das Johanniswurmfein, cicindela. 2) der Wachsstock, glomus cereum.

Свиџи, свиџем, vide савиџи.

Свиџи (говорисе и свикнути), сви-нем, v. pf. ſich darein finden, intelli-go, accommodo me, assuesco: не могу да свиџнем ове пушове.

Свиџи, свиџака, м. pl. die Sehnen des Hauses (die als Fastenspeise gelten), nervi husonis.

Свиџок, м. (Ерц.) der Zeuge, testis.

Свиџочанство, н. (Ерц.) vide свиџ-доуба.

Свиџочба, f. vide свиџоуба.

Свиџочѣње, н. (Ерц.) das Zeugen, te-
stificatio.

Свиџочити, им, v. impf. (Ерц.) zeu-
gen, testor, testificor.

Свиџоуба, f. (Ерц.) das Zeugniß, te-
stimonium.

Свиџет (говорисе и сџет), м. (Ерц.) der
Rath, consilium.

Свиџетина, f. 1) augm. v. свиџет. 2) eine
Menge Leute, multitudo: наваљала
свиџетина.

Свиџетница, f. (Ерц.) der Blitz, fulgor:
меће (сијева) свиџетница.

Свиџетост, f. (Ерц.) der Glanz, fulgor.

Свиџетовање (говорисе и сџетовање),
н. (Ерц.) das Rathen, consiliatio.

Свиџетовати (говорисе и сџетовати),
пуџем, v. impf. (Ерц.) rathen, consilior.

Свиџица, f. dim. v. свиџека.

Свиџбати, ам, (Ерц.) vide свикнути.

Свиџтавање, н. (Ерц.) die Ertheilung
der letzten Oelung, extrema unctio.

Свиџтавати, ам, v. impf. (Ерц.) ш. j.

Свиџтати, ам, v. pf. масла, die
letzte Oelung ertheilen, extremam un-
ctionem impertiri.

Свиџтеник, м. (Ерц.) vide свештеник.

Свиџтило, н. der Docht, ellychnium.

Свиџдани, ам, v. pf. meistern, die
Oberhand bekommen, supero, superior
discedo.

Свиџак, м. die abgelegte Haut der Schlän-
ge, exuviae serpentis.

Свиџачење, н. 1) das Herunterschleppen,
tractio de—. 2) das Ausziehen, exutio.
3) das Zusammenschleppen, contractio,
comportatio.

Свиџачити, им, v. impf. 1) herabschleppen,
traho de—. 2) zusammenschleppen, con-
traho. 3) ausziehen, exuo.

Свиџ, м. das Gewölbe, die Wölbung,
fornix.

Свиџити, им, v. impf. 1) wölben, con-
camero. 2) herabführen, deduco. 3) zu-
sammenführen (Brautleute), committo.
cf. женидба.

Свиџење, н. 1) das Herabführen, de-

ductio. 2) das Wölben, concameratio.
3) das Zusammenführen, commissio.

Свиџење, н. 1) das Herunterführen,
devectio. 2) das Zusammenführen, con-
vectio.

Свиџити, им, v. impf. herunter-, zu-
sammenführen, deveho, conveho.

Свиџ, свиџа, своје, 1) sein, (mein, dein),
suus. 2) он ми је своје, verwandt,
cognatus.

Свиџак, м. Schwager (in Rücksicht der
Schwester meiner Frau), sum svojak
sorori uxoris meae.

Свиџаков, ва, во, des svojak, adfinis.

Свиџам, f. (coll.) die Verwandten, pro-
pinqui.

Свиџевољно, freiwillig, sponte.

Свиџење, н. das Zueignen, arrogatio.

Свиџити, им, v. impf. ſich zueignen, ar-
gogo; ја га и својим и мојим (auch
zweideutig) hilft alles nichts, frustra
tentavi omnia.

Свиџко, м. (см.) der Liebesverwandte (?),
tuus (?):

„Даж ђевојко да пољуби својко —

Свиџека, adv. wie einen der Seinigen,
ut suum: ударио га својски (tück-
tig); часнио га својски (wie seinen
recht guten Freund).

Свиџма, f. der Verwandte, propinquus.

Свр (Ерцеговци говоре и сврг), 1) so
hoch als, altitudine: свр човека. 2) јед-
но свр другога, über's andere, sus deque.

Свраб, м. die Krätze, scabies.

Сврабање, н. das Anstecken mit Krätze,
infectio scabiosa.

Сврабати, ам, v. impf. mit Krätze an-
stecken, inficio scabie.

Сврабатисе, амсе, v. r. impf. Krätze
bekommen, infici scabie.

Сврабљив, ва, во, krätzig, scabiosus.

Сврака, f. die Elster, pica.

Свраити, им, v. pf. ablenken, devertor.

Свраитисе, имсе, v. r. pf. einen Ab-
stecker machen, ablenken, devertor.

Свраћање, н. das Ablenken, deversio.

Свраћати, ам, v. impf. ablenken, devertor.

Свраћатисе, амсе, v. r. impf. ablen-
ken, abschweifen, devertor.

Сврачак, чка, м. Name eines kleinen
Zainvogels, aviculae nomen.

Сврачина, f. стражњи крај срчанице.

Сврачик, м. die junge сврака, pullus picae.

Сврачја, чја, чје, der Elster, picae,
Слабо, као сврачји мозак.

Сврбети, би, v. impf. (Рес.) } jucken,
Сврбити, би, v. impf. (Срем.) } prurio.

Сврбљети, би, v. impf. (Ерц.) }
Сврбогуз, м. erdichteter Name einer
Schwaure, q. d. pruriet anus.

Свргнути, нем, vide свргн.

Сврдао, дла, м. der Bohrer, terebra.

Сврѣдѣна, f. augm. v. сврѣдао.
 Сврѣдѣнѣ, m. dim. v. сврѣдао.
 Сврѣзѣбраѣа, m. човек, који један
 пуп остави браду, па је онеп
 обрије.
 Сврѣзѣслово, m. онај, који почне
 учѣни књигу, па остави, der die
 Studien an den Nagel gehängt hat,
 literarum desertor.
 Сврѣзѣлапѣи, am, v. pf. einen nicht aus-
 lassen (mit Bitten), non mitto, cir-
 cumvenio, ligo.
 Сврѣнути, мем, v. pf. ablenken, devertor.
 Сврѣнутице, немсе, v. r. pf. einführen,
 devertor.
 Сврѣпање, n. das Ablenken, deversio.
 Сврѣпапѣи, сврѣкем, v. impf. ablenken,
 devertor.
 Сврѣпапѣице, сврѣкемсе, v. r. impf. ein-
 führen, devertor.
 Сврѣпѣи (говорѣсе и сврѣгнути), сврѣ-
 нем, v. pf. 1) herabwerfen, stürzen,
 deicio: с пријеснола. 2) сума, ver-
 gessen, negiigo, excidit ex animo.
 Сврѣчак, чка, m. 1) die Zeigunzel, tu-
 rundula. 2) das Stängelchen (Seide,
 Gold), tubulus.
 Сврѣшѣетак, пѣка, m. das Ende, die
 Vollendung, finis.
 Сврѣшѣивање, n. das Vollenden, absolu-
 tio, perfectio.
 Сврѣшѣивапѣи, шујем, v. impf. vollenden,
 perficio.
 Сврѣшѣипѣи, им, v. pf. vollenden, absolvo.
 Сѣ, acc. сѣ, se. Verhält sich zu себе,
 wie me zu мене, und me zu тебе.
 Сѣбѣзнао, нала, ло, selbstisch, egoistisch,
 der nur um sich weiß, sibi soli
 amicus.
 Сѣбѣница, f. 1) носи кошуљу (или али-
 ну какву) у себѣну, alle Tage, nach-
 einander, continuo. 2) све себѣнице, al-
 les ohne Unterschied, sammt und anders,
 изјео све себѣнице, sine discrimine.
 Сѣбѣчѣи, чѣи, но, n. p. човек, der
 nicht heikel ist, facilis, non difficilis.
 Сѣбѣчѣиѣи, на, но, 1) кошуља (или али-
 на каква), alle Tags-, Werkstags-,
 profestus. 2) неђеља (у Сријему кажу
 трапава недеља), die dritte letzte
 Woche vor der Fasten, da man alle Ta-
 ge, selbst Mittwoch und Freitag, Fleisch-
 freisen essen darf, hebdomas antepen-
 ultima ante quadragesimam. Послије
 себѣчѣи неђеље настане задушна,
 а послѣ задушне бијела.
 Сѣвање, n. (Рес. и Срем.) vide сје-
 вање.
 Сѣвѣп*, m. vide задужбина: учинио
 сѣвѣп; сѣвѣп је удијелѣни сиромѣу.
 Сѣвѣпѣи, ам, (Рес. и Срем.) vide сѣ-
 јевѣпѣи.

Сѣвѣр, m. (Рес. и Срем.) vide сјевер.
 Сѣвѣрѣни (сѣверѣни), на, но, (Рес. и
 Срем.) vide сјеверѣни.
 Сѣвѣнути, нем, (Рес. и Срем.) vide
 сѣвѣнути.
 Сѣвѣнутице, немсе, v. r. pf. langen (nach
 etwas), extendo manum.
 Сѣд, да, до, (Рес. и Срем.) vide
 сѣд.
 Сѣда, f. (Рес. и Срем.) vide сједа.
 Сѣдало, n. (Рес. и Срем.) vide сједало.
 Сѣдам, sieben, septem.
 Сѣдамдѣсѣт, siebenzig, septuaginta.
 Сѣдамдѣсѣтѣи, ма, то, der siebzigste,
 septuagesimus.
 Сѣдамнаѣсѣт, siebenzehn, septemdecim.
 Сѣдамнаѣсѣтеро, vide сѣдамнаѣсѣтеро.
 Сѣдамнаѣсѣтѣи, ма, то, der siebzehnte,
 decimus septimus.
 Сѣдамнаѣсѣтеро, Anzahl von siebenzehn,
 septemdecim (franz. une dix-septaine).
 Сѣдање, n. (Рес. и Срем.) vide сје-
 дање.
 Сѣдапѣи, ам, (Рес. и Срем.) vide сје-
 дапѣи.
 Сѣдѣње, n. (Рес. и Срем.) vide сјеѣње.
 Сѣдѣње, n. (Рес.) vide сѣѣње.
 Сѣдѣпѣи, дѣи, (Рес.) vide сѣѣпѣи.
 Сѣдѣпѣи, дѣи, (Рес.) vide сѣдѣпѣи.
 Сѣдѣф*, m. die Perlmutter, testa con-
 chae margaritiferae.
 Сѣдѣфѣиѣа*, f. пушка нашарана се-
 дефом:
 „Сѣдѣфѣиѣу пушку загрѣио —
 Сѣдѣи, на, но, (Рес. и Срем.) vide
 сѣдѣи.
 Сѣдѣипѣи, им, (Срем.) vide сѣдѣипѣи.
 Сѣдѣипѣи, им, (Срем.) vide сѣдѣипѣи.
 Сѣдѣпање, n. das Satteln, impositio
 sellae.
 Сѣдѣпѣи, m. der Sattler, sellarius.
 Сѣдѣпѣиѣи, ва, во, } des Sattlers, sel-
 Сѣдѣпѣиѣи, ва, во, } larii.
 Сѣдѣпапѣи, ам, v. impf. satteln, sterno
 equum.
 Сѣдѣлица, f. само у овој загонѣпѣи:
 Турѣ иде гредѣиѣом, заврѣгѣосѣ сѣд-
 лиѣом? (пуж).
 Сѣдѣло, n. der Sattel, sella.
 Сѣдѣмаѣи, m. 1) der Siebner (Münze),
 moneta septenaria. 2) ein Pferd von 7
 Jahren, equus septennus.
 Сѣдѣмаѣиѣи, f. Stute von sieben Jah-
 ren, equa septennis.
 Сѣдѣмѣриѣа, f. vide сѣдѣмѣриѣа.
 Сѣдѣмѣро, n. vide сѣдѣмѣро.
 Сѣдѣмѣи, ма, мо, der siebente, septimus.
 Сѣдѣмина, f. 1) das Siebentheil, pars
 septima. 2) Anzahl von sieben, septem.
 Сѣдѣмиѣа, f. 1) die Sieben (Karte), sep-
 tenarius. 2) die Sieben (Zahl), nume-
 rus septenarius: не може ми изиѣи

седмица (кад запосли, или почне
једноудини у уторник).
Седмѡкрак, м. *der Siebenbeinige*, *septi-*
ripes: раче седмѡкраче (говорила
жаба раку, кад су се проваали)!
Седмѡрица, *f. Anzahl von sieben*, *septem*.
Седморо, *Anzahl von sieben*, *septem*.
Седморѡструн, ка, ко, *siebenfach*,
septiplex.
Сѣдница, *f.* (Рес. и Срем.) *vide* сјед-
ница.
Сѣднути, нем, *vide* сести.
Сѣђење, н. (Срем.) *vide* снјеђење.
Сезање, н. *Langen* (nach etwas), *extensio*
manus.
Сѣзатице, сежемсе, *v. g. impf. langen*,
extendo manum.
Сѣиз*, м. *der Stallknecht*, *servus sta-*
bularius.
Сѣисана*, *f. das Bagaderpferd*, *Paß-*
pferd, *equus sarcinarius*.
Сѣја, *f. hur. v. сестра*.
Сѣјање, н. (Рес. и Срем.) *vide* снјање.
Сѣјати, јем, (Рес. и Срем.) *vide* снјати.
Сѣјин, на, но, *der сѣја*, *sororis*.
Сѣјменин*, м. *der Seimen*, *militis*
turcici genus.
Сѣјменскѡй, ка, ко, 1) *Seimen*, *certi*
militis turcici. 2) *adv. wie ein Seimen*,
more seimeni.
Сѣна, *f. hur. v. сестра*.
Сѣкана, *f. Frauenname*, *nomen feminae*.
Сѣкин, на, но, *der сѣка*, *sororulae*.
Сѣкира, *f.* (Рес.) *vide* сјекира.
Сѣкирѣшина, *f. augm. v. сѣкира*.
Сѣкирица, *f. dim. v. сѣкира*.
Сѣкиринѡ, на, но, (Рес.) *vide* сјекиринѡ.
Сѣкуна, *f.* (сп.) *vide* сека.
Сѣкушићи, м. *pl.* (Рес. и Срем.) *vide*
сјекушићи.
Сѣкуцала, само у овој посковинѡи (*aß*
Heim):
„Ој ти секо сѣкуцала!
„Јеси ли се ј*цала?
Сѣлаѡ, м. *Mannsname*, *nomen viri*.
Сѣлаѡ*, м. *der türkische Gruß*, *rax!*:
„Како дође Облашћу Раде,
„Тако Турком Турски сѣлаѡ даде —
Сѣле! *Schwester*, *soror!* *cf.* брале, мале:
„Братац сестру с нова града зове:
„Ајде сѣле, осѣлај ми коња —
Сѣлен, м. *fremde Liebstockel*, *ligusticum*
levisticum Linn.
Сѣлиши, им, *v. impf. wegsiedeln*, *transfero*.
Сѣлишице, имсе, *v. g. impf. siedeln*,
commigro.
Сѣлиште, н. *Ort, wo ehemals ein Dorf*
gewesen, *locus olim habitatus*:
„Кореништа! село и ти ли си?
„Да ти није руде од лонаца,
„Испод кућа чести воденица,
„Не б' се звала село, већ сѣлиште.

Сѣло, н. *das Dorf*, *pagus*. У Србији
су велика села, која имају око 100
кућа, а има села и од 15 кућа; али
и највише има од 30 до 50 кућа.
По брдовитим мјестима тако су
куће раздалеко, да је село од 40 ку-
ћа веће од Беча, н. п. у једном по-
току стоје неколике куће, па он-
да (ђешто по сата, или читав
сат далеко) у другом неколике и
ш. д. па се све зове једно село (до-
клегѡђ његова земља држи, које се
врло добро зна; тако људи из два
села могу бити комшије). А по рав-
ни (као н. п. по Мачви и по Бра-
ничеву) доспа су честе куће по
селима, али онеп нијесу у реду,
као н. п. по Сријему и овуда по
Њемачкој, него распркане (као и
по варошима по Турској) по пољу.
Онамо се човек може преселити из
једнога села у друго кад му драго:
ниги му се треба јавити ономе
спани из чијега села полази, ни
ономе у чије долази; кућу своју
може продати, или раскопати,
а вошњаке и винограде може дола-
зити те браћи сваке године, а
спани давати десето; а у оном
сѣлу ђе долази, може начинити ку-
ћу на пустој земљи ђе му драго,
и себи крчипи њиве и ливаде, и
садити вошњаке и винограде, ко-
лико му драго. Кад спани дође у
село да купи главницу, и спани из
шефтера звати све сѣлаке редом
по имену, онда му сѣлаци кажу:
„тај се оселио,“ или: „овај се до-
селио.“ По равни, особито по го-
лешким мјестима, врло су куће
рђаве: понајвише покривене су кро-
вином, или лубом; али по брдови-
ним мјестима има кућа врло ли-
јепије и тврдије: многе су подзи-
дане каменом, а понајвише су по-
кривене даском (шиндром); соба
нема свуда, него се зими понајви-
ше грију код вапре, а спавају по
вајашима (*cf.* клијет), и онако у
кући; димњака нема гопово нигђе
по селима (осим у Мачви поред Са-
ве, и у Браничеву ђешто око Ду-
нава, и на Влашким земунцима),
зато се кашто пуши у ђекојим
кућама, да оће очи да испадну од
дима. У Србији нигђе нема Турака
да сједе по селима, него сами
Србљи, а Турци по варошима; а у
Босни има и Турскије и Шокачкије
села.

Сѣлскѡй, ка, ко, (сп.) *vide* сеоски.

Сѣлаѡ, м. 1) *der aus dem nämlichen*
Dorfe ist, *eiusdem pagi*.

der andre erste Gebrauch von einer Sache, usus rei primus.
 Сефтеција*, м. die erste Kundschaft, primus emtor.
 Сецавац, вца, м. (Рес. и Срем.) vide сјецавац.
 Сецалица, ф. (Рес. и Срем.) vide сјецалица.
 Сецање, н. (Рес. и Срем.) vide сјецање.
 Сецаши, ам, (Рес. и Срем.) vide сјецаши.
 Сецање, н. dim. в. сецање.
 Сецаши, ам, dim. в. сецаши.
 Сеча, ф. (Рес. и Срем.) vide сјеца.
 Сечива, н. pl. (Рес. и Срем.) vide сјечива.
 Сечивца, ф. (Рес. и Срем.) vide сјечивца.
 Сечивце, (Рес. и Срем.) vide сјечивце.
 Сибинь, м. Hermannstadt, Sibinium.
 Сибиньанин, м. н. п. Јанко, von Hermannstadt, Sibiniensis.
 Сибиньскій (Сибиньскій), ка, ко, Hermannstädter, Sibiniensis:
 „Да ти да Бог, Сибиньска војводо!
 „Да добијеш цара на Косову —
 Сив, ва, во, grau, canus.
 Сивац, вца, м. 1) сив коњ, der Grauschimmel, equus canus. 2) прође сивац Крушевац, das ist vorbei!
 Сивоња, м. сив во, ein grauer Ochse, bovis canus.
 Сивоњин, на, но, des сивоња, bovis canis.
 Сивуља, ф. сива крава, graue Kuh, bovis cana.
 Сивуљин, на, но, der сивуља, vaccae canae.
 Сивчев, ва, во, des сивца, equi canis.
 Сига, ф. der Kalkstein, stalactites.
 Сигуран, рна, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) sicher, securus. cf. поуздан, јамачно.
 Сигурност, ф. die Sicherheit, securitas.
 Сјетни, сједим, (Ерц.) vide сједити.
 Сјање, н. (Ерц.) 1) das Säen, seminatio. 2) das Sieben, cribratio.
 Сјање, н. das Glänzen, fulgor.
 Сјасет*, м. Ungelegenheit, molestia. cf. биједа, напаст.
 Сјати, јем, в. impf. (Ерц.) 1) säen, sero. 2) sieben, cribro.
 Сјати, ја, в. impf. н. п. сунце, glänzen, leuchten, fulgeo.
 Сјатице, амсе, в. г. impf. schimmern, mico.
 Сјеване, н. (Ерц.) das Leuchten (des Blüthes), micatio.
 Сјевати, ам, в. impf. (Ерц.) 1) leuchten (vom Blüthe), micat. 2) сјева у но-

зи, es reißt mich im Fuße, torquetur mihi pes, saevit (?).
 Сјевнути, нем, в. pf. (Ерц.) 1) leuchten, mico. 2) reißen, torqueo.
 Сјед (comp. сјетн), да, до, (Ерц.), grau, canus.
 Сједити, им, vide сјежети.
 Сјетње, н. (Ерц.) das Grau werden, canescentia.
 Сјетети, једим, в. impf. (Ерц.) ergrauen, canesco.
 Сјело, н. (Ерц.) die Sitzgesellschaft, Besuch, invisio, consessus.
 Сјено, н. (Ерц.) 1) das Heu, foenum. 2) ein Heuschaber, meta foeni.
 Сјенце, н. dim. в. сјено.
 Сјерак, рка, м. (Ерц.) Name einer Hirseart, milium indicum?
 Сјери, ф. pl. (Ерц.) die Spiegelschere, Taschenspieler, praestigiae.
 Сика, ф. hyp. в. сиса.
 Сикаљ, м. clithoris.
 Сикира, ф. (Срем.) vide сјекира.
 Сикирица, ф. augm. в. сикира.
 Сикирић скела, ф. Name einer Ueberfuhr über die Drina, bei Соко, nomen trajectus.
 Сикирица, ф. dim. в. сикира.
 Сикирић, на, но, (Срем.) vide сјекирић.
 Сила, ф. 1) die Gewalt, vis. 2) die Macht, potentia. Сила Бога не моли; Сила опште земљу и градове; или је сила, или драга воља? силом иде, силом једе; Силом прди, а рћом смрди (oder: од силе прди, а од рће смрди); силе те убила! (у Сријему и у Бачк.). 3) adv. сила пута, sehr oft, saepissime; сила Божја! sehr viel, multum quantum; сила сам изгубио, сила је изгубио и т. д.
 Силажење, н. das Herabgehen, descendo.
 Силазити, им, в. impf. herabsteigen, descendo.
 Силај*, м. Art Waffenschärpe, zona armis condendis.
 Силан, силана, но, 1) gewaltig, mächtig, potens. 2) sehr viel, ingens: силано благо задобише; силани људи.
 Силембе*, бема, н. der Brustriemen am Reitpferde, lorum in equi pectore.
 Силена, на, но, (ст.) vide силан 1.: „Ја с' не бојим цара силеног —
 Силеција, м. der Gewaltthäter, homo violentus.
 Силитице, имсе, в. г. impf. gewaltig werden, polleo, praepolleo.
 Силе*, нема, н. vide приушак.
 Силовање, н. die Gewaltthätigkeit, Nothzucht, vis illata virgini.
 Силовати, лужем, в. impf. н. pf. Gewalt anthun, violo.

Силовит, па, то, (оп.) vide силан:
„Ој французу царе силовити!
„Пуштај момке, осташе девојке —
Силодрџан, на, но, schwer zu behandeln,
intractabilis, ferox.
Сильѣње, н. das Mächtigerwerden, poten-
tiae incrementum.
Сима, м. (Рес. и Срем.) vide Симо.
Симана, f. Frauennamen, nomen femi-
nae.
Симеун, м. Symeon, Symeon.
Симеуна, f. Frauennamen, nomen femi-
nae.
Симеунац, нца, м. dim. v. Симеун.
Симини*, м. das feinste Weizenbrot, ра-
Симитта, f. suis triticeae genus.
Симиттић, м. dim. v. симини.
Симица, м. dim. v. Сима.
Симитија*, м. der Simitbäcker, pistor.
Симитијин, на, но, des симитија, pi-
storis.
Симитијиница, f. 1) der Bäckerladen, des
симитија, taberna pistoris. 2) die Frau
des симитија, uxor pistoris.
Симка, f. Frauennamen, nomen feminae.
Симо, м. (Ерц.) hup. v. Симеун.
Симпа, м. hup. v. Симеун.
Син, м. der Sohn, filius.
Синак, ика, м. (voc. синко! мој син-
ко!) hup. v. син.
Синапор, м. (доље преко Мораве) der
Unterkneß (Senator), pro knezo: камо
синапор, нека донесе коњма сена.
Синапоров, ва, во, des синапор, pro-
knesi.
Синапорскѣ, ва, ко, 1) Sinatoris, pro-
knesorum. 2) adv. wie ein Senator, mo-
re proknesi.
Синѣа, f. Frauennamen, nomen feminae.
Синија, f. der (niedere) Speisetisch, men-
sa. cf. софра, трпеза, сто, астал.
Синија, f. dim. v. синија.
Синити, им, v. impf. zum Sohn an-
nehmen, adopto.
Сино, ва, во, des Sohns, filii.
Синовац, еца, м. des Bruders Sohn,
fratris filius.
Синовица, f. Bruderstochter, fratris fi-
lia.
Синовичин, на, но, der синовица, fra-
tris filiae.
Синовић, ља, ље, der Söhne, filio-
rum.
Синобчев, ва, во, des синовац, fratris
filii.
Синопѣи (синофни), ља, ље, von ge-
stern Nachts, de hesterni vespera.
Синопѣица (синофница), f. м. j. вода,
Wasser von gestern Abends, aqua he-
sterna:
„А твоја би мајка
Синопѣицу пила —

Синоћ, } gestern Abends, heri vesperi.
Синоћке, }
Синоћни, на, но, vide синопѣи.
Синоћница, f. vide синопѣица.
Синутти, нем, v. pf. erglänzen, mico,
effulgeo.
Синчић, м. dim. v. син.
Синџар*, м. vide ланац.
Синџарић, м. dim. v. синџир.
Синџарли зрно, н. die Kettenkugel, glo-
bus catena junctus globo:
„Синџарли га зрна ударила —
Синѣње, н. die Annahme an Sohnes
Statt, adoptio.
Синѣи, ља, ље, graulich, blau, coeru-
leus: кукавица, море, гром (пуче
као синѣи гром).
Сипање, н. das Schütten, Streuen, Gie-
ßen, fusio, sparsio.
Сипати, ам (и сипљем), v. impf. schü-
ten, spargo, fundo.
Сипити, пи, v. impf. н. п. киша, fein
regnen, nebeln (österreich. Nebelreißer),
pluit lenissime.
Сипљав, ва, во, } engbrüstig, asthma-
Сипљив, ва, во, } ticus.
Сипња, f. das Asthma, die Engbrüstig-
keit, asthma, angustia spiritus.
Сир, м. der Käse, caseus.
Сирада, f. eine blaue Schnur zur Ein-
fassung der Bauernröcke, funiculi genus.
Сирадити, им, v. impf. mit сирада
verbrämen, praetexo.
Сираѣње, н. das Verbrämen mit сира-
да, praetextio.
Сирац, рца, м. 1) ein Laib Käse, for-
ma casei, caseus. 2) сирац воскѣ, loja,
forma ut casei.
Сирѣње, н. 2) das Käsen, coagulatio.
2) (по неким мјестима, као н. п. по
Ваљевској напји) vide сир. 3) das trä-
ge Arbeiten, labor piger. 4) какво је
то сирѣње? (scherzhaft) was ist das?
quid rei est hoc?
Сирити, им, v. impf. 1) käsen, zu Käse
machen, coagulo. 2) langsam und träge
arbeiten, шта ти сирити? quid ces-
sas?
Сирѣште, н. das Käselab, der Labma-
gen, coagulum.
Сирѣи, на, но, н. п. неѣља, каца,
Käse-, casei.
Сирѣја, f. (у Сријему) vide рујница.
Сиров, ва, во, roh, frisch, crudus, н.
п. дрео, месо.
Сировина, f. frisches Holz, ligna viri-
dia, cruda.
Сировица, f. ein Stück frisches Holz,
lignum recens.
Сирѣма, м. der Arme, pauper; miser.
Сирѣмаш, f. (coll.) die Armen, paupe-
res.

Сиромашак, шка, м. dim. v. сиромаш.
 Сиромашан, шна, но, arm, pauper.
 Сиромашина, f. eine Arme, pauper.
 Сиромашки, ка, ко, 1) der Armen, pauperum. 2) adv. ärmlich, misere.
 Сиромаштво, n. die Armuth, paupertas.
 Сирота, f. die Waise, orbatus parente.
 Сиротан, м. die Waise (auch von Thieren), orbis.
 Сиротан, тина, но, verwaist, orbis.
 Сиротанов, ва, во, des сиротан, orbi.
 Сиротиња, f. 1) die Armuth, das Elend, miseria:
 „Сиротињо! и селу си пешка,
 „А камо ли кући у којој си! oder:
 „Сиротињо, и селу си пешка,
 „А камо ли мени сирому!
 2) die Armen, miseri:
 „Ал' је рада сиротиња раја —
 Сиротињски, ка, ко, 1) der сиротиња, miserorum. 2) adv. wie die Armen, miserorum more.
 Сиротица, f. dim. v. сирота.
 Сиротовање, n. das сирота seyn, orbitas.
 Сиротовати, пујем, v. impf. Waise seyn, orbis sum.
 Сирочад, f. (coll.) die Waisen, orbi, orphani.
 Сироче, чета, n. das Waislein, orbis.
 Сирће *, n. der Essig, acetum. cf. о-цат.
 Сирћештин, им, v. impf. mit Essig würzen, säuern, aceto condio.
 Сирћешће, n. das Säuern mit Essig, adfusio aceti.
 Сирчи, м. dim. v. сирац.
 Сиса, f. die Brust, mamma.
 Сисак, ска, м. 1) vide носак. 2) варош у Рватској, Siseck, Siscia.
 Сисање, n. das Saugen, suetus.
 Сисати, ам (и сишем), v. impf. saugen, sugo.
 Сисетина, f. augm. v. сиса.
 Сисца, f. dim. v. сиса.
 Сисурна, f. vide сисетина.
 Сит, ша, то, satt, satur. Сит гладну не разбира.
 Сипа, f. 1) scirpus palustris Linn. 2) eine Art Honig, mel sponte fluens.
 Сипан, тина, но, klein, minutus, (fein, körnig, fein): сипан бисер; сипна со, риба, ћеца; сипно брашно; сипни новци и п. д.
 Сипка, f. das Sieb, cribrum. cf. сито.
 Сипиљ, м. (coll.) die Kleinigkeiten, quisquiliae (auch von Kindern).
 Сипиљина, f. die Kleinigkeiten, scruta.
 Сипиљити, им, v. impf. zerkleinern, minuo.
 Сипиљца, f. 1) die Waldfirsche, cerasus

silvestris. 2) die Frucht davon, cerasum silvestre.
 Сипница, f. вода у Србији (у Косову): „Увашио и Лаб и Сипницу —
 Сипиљење, n. das Zerkleinern, minutio.
 Сипо, n. vide сипка.
 Сипи, сишем (и сидем), сишао, v. pf. herabkommen, descendo.
 Сипан *, м. vide мишомор.
 Сјајан, сјајна, но, glänzend, fulgidus.
 Сјајање, n. das Glänzen, fulgor.
 Сјајатисе, јимсе, v. г. impf. glänzen, fulgeo.
 Сјакање, n. cf. Божић.
 Сјакаши, сјачем, v. impf. cf. Божић.
 Сјакнути, нем, v. pf. сјај sagen, cf. Божић.
 Сјевѣр, м. (Ерц.) 1) der Nordwind, aquilo. 2) Norden, aquilo, septentrio.
 Сјевѣрни (сјеверни), на, но, (Ерц.) nördlich, aquilonaris.
 Сједа, f. (Ерц.) само у овој загонетки: Сједа сједи у сједину граду, цар је проси, Окован је не да? (овца у тору, курјак и пас).
 Сједало, n. (Ерц.) мјесто где сједају кокоши, der Hühner Schlafort, sedes gallinaria.
 Сједање, n. (Ерц.) 1) das Niedersetzen, consessio. 2) das Sitzen der Hühner auf der Steige, sessio gallinarum.
 Сједати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) sich setzen, consideo. 2) sich schlafen setzen (von Hühnern), consideo.
 Сједин, на, но, cf. сједа.
 Сједити, им, v. impf. (Ерц.) 1) sitzen, sedeo. 2) wohnen, habito, sedeo.
 Сједница, f. (Ерц.) das Sitzen, sessio: прођасе сједнице; нема од сједнице ништа.
 Сједнути, нем, vide сјестити.
 Сјеђење, n. (Ерц.) das Sitzen, sessio.
 Сјекира, f. (Ерц.) das Beil, securis.
 Сјекирешина, f. augm. v. сјекира.
 Сјекирица, f. dim. v. сјекира.
 Сјекирни, на, но, (Ерц.) н. п. држалаца, уши, хаџен, Art-, Beil-, securis.
 Сјекушићи, м. pl. (Ерц.) само у овој загонетки: Сјекушићи сијеку, вукошићи вуку, сам баџа превраћа (сјекушићи су зуби, а баџа језик, него не знам шта су вукошићи?).
 Сјеме, мена, n. (Ерц.) der Same, semen.
 Сјеменика, f. (Ерц.) ein Samenborn, granum semen, н. п. од бундее, од пиве, од лубенице, од динје, од краснаваца, од јабуке, од крушке и п. д.
 Сјемењак, м. (Ерц.) das Stück das zum Samen zurückbehalten wird, semen.

Сјемењача, f. (Ерц.) das Stück zum Samen (von weiblichen Pflanzen), semen.

Сјен, m. (Ерц.) der Schatten, umbra. КЛОНИМСЕ И НЕГОВА СЈЕНА.

Сјенина, f. augm. v. сјено.

Сјеница, f. (Ерц.) 1) eine Meise, parus. 2) варош у Староме Влау.

Сјеница, f. (Ерц.) die Laube, umbraculum, casa frondea.

Сјеничанин, m. човек из Сјенице. Сјенички, ка, ко, von Сјеница.

Сјенички (сјенички), m. (Ерц.) eine junge Meise, pullus parus.

Сјеничиј, чја, чје, (Ерц.) Meisen, parus et parorum.

Сјенички, ка, ко, von Сјеница.

Сјенка, f. (Ерц.) vide сјен.

Сјера, f. (Ерц.) das Wasser, worin Wolle gewaschen worden, aqua in qua lana abluta fuit.

Сјести (говорисе и сједнути), сједем (и сједнем), v. pf. (Ерц.) 1) sich setzen, adsideo. 2) sich schlafen setzen (von den Hühnern), eo cubitum (de gallinis).

Сјетитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich erinnern, reminiscor.

Сјетанье, n. (Ерц.) das Erinnern, reminiscentia.

Сјетатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich erinnern, reminisci.

Сјети, сјечем, v. impf. (Ерц.) 1) hauen, schneiden, seco. 2) воденицу, behauen, compungo.

Сјетисе, сјечемсе, v. r. impf. (Ерц.) sich schlagen, pugno.

„Па се бише и сјекосе с Турци —

Сјечавац, вца, m. (Ерц.) m. j. купус, aufschnittenes Kraut, olus dissectum.

Сјечалица, f. (Ерц.) eine Art Messer, um Fleisch, Gemüse klein zu hacken, cultri genus.

Сјечање, n. (Ерц.) das Hauen, Schneiden, scissio, sectio.

Сјечати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. купус, hauen, schneiden, dissecor.

Сјечанье, n. dim. v. сјечање.

Сјечати, ам, dim. v. сјечати.

Сјеча, f. (Ерц.) abgehauene Zweige als Winterfutter, frondes desectae pro pabulo hiberno: остале козе на сјечи (der Ort).

Сјечива, n. pl. (Ерц.) Schneide-Instrumente, instrumenta sectoria.

Сјечивца, f. (Ерц.) оно гвожђе, што се њим сјече воденица, der Meißel zum Behauen des Mühlsteins, scalprum.

Сјечимице, adv. (Ерц.) mit der Schneide, secundum aciem.

Сјутра, (Ерц.) morgen, cras.

Сјутрадан, (Ерц.) den Tag darauf, postredie (fr. le lendemain).

Сјутрашњи, ња, ње, (Ерц.) morgend, crastinus.

Сјутрадан, vide сјутрадан.

Скадар, дра, m. Scutari, Scodra.

Скадарка, f. 1) жена из Скадра. 2) Art Rebe und Traube, vitis genus.

Скадарски, ка, ко, von Скадар.

Скадарини, m. човек из Скадра.

Сказалка, f. der Zeiger an der Uhr, index horologii, gnomon.

Скавац, вца, m. die Heuschrecke, locusta.

Скававица, f. der Schloßriegel, obex serae.

Скакалиште, n. Ort, wo gesprungen worden, locus ubi olim saltatum est: Милошево скакалиште (у Јадру ниже Гњиле).

Скакање, n. 1) das Springen, saltatio. 2) das Steigen, pretii augmentum.

Скакати, ачем, v. impf. 1) springen, salto. 2) н. п. цијена, вино, steigen, cresco.

Скакач, m. der gute Springer, saltor.

Скакутанье, n. dim. v. скакање.

Скакутати, ућем, dim. v. скакати.

Скамја, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) (lat. scamum) die Bank in der Schule. cf. клуца.

Сквасити, им, v. pf. befeuchten, humecto: подај му јабуку, нека скваси уста.

Скела *, f. 1) die Ueberfahrt, der Ort der Ueberfuhr, trajectus. 2) das Schiff auf dem man überfährt, navis qua trajicio. 3) скеле, das Baugerüst.

Скеларина, f. das Ueberfahrtsgeld, das Fuhrgeld, paulum.

Скеларија *, m. der Fährmann, portitor.

Скеларијин, на, но, des Fährmannes, portitoris.

Скеларијински, ка, ко, 1) Fährmanns-, Скеларијински, ка, ко, 2) portitoris.

2) adv. wie ein Fährmann, more portitoris.

Скерлет *, m. der Scharlach, coccum, coccinum.

Скерлетан, пна, пно, von Scharlach, coccineus, coccinus:

„Огинули скерлетне бивинице —

Скидање, n. das Abnehmen, demtio.

Скидати, ам, v. impf. herabnehmen, demo.

Скика, f. das Schreien der Schweine, suum clamor.

Скикнути, нем, v. pf. aufschreien (vom Schweine), clamorem tollo.

Скинути, нем, v. pf. herabnehmen, demo.

Скипање, n. das Umherstreifen, die Landstreicherei, vagatio.

Скипатисе, амсе (и скикисе), v. r. impf. herumstreifen, vagor.

Скипач, м. der Landstreicher, erro.
 Скипачица, ф. die Landstreicherin, vaga, errans.
 Скипачиѣ, ка, ко, 1) Landstreicher, errosum. 2) adv. wie ein Vagabund, ergonis more.
 Скипачица, ф. vide скипач.
 Скипачиѣ, ф. das Herumstreichen, vagatio.
 Скипачиѣ, п. das Schreyen des Schweins, suis clamor.
 Скипачи, чим, в. impf. schreyen wie ein Schwein, clamo (de sue).
 Склад, м. } vide кладѣа.
 Складѣа, ф. }
 Складѣаѣ, п. 1) das Zusammenziehen, contractio. 2) das Bewegen zu etwas, permotio.
 Складѣаѣ, ам, в. impf. 1) beugen, flecto. 2) bewegen, permoveo. 3) zusammenziehen, contrahio.
 Складѣаѣ, п. das Zusammenfügen, conjunctio.
 Складѣаѣ, ам, в. impf. zusammenfügen, consueo.
 Складѣаѣ, сколемсе, в. г. pf. raufen, rixari.
 Складѣаѣ, ф. das Trinkglas, poculum vitreum.
 Складѣаѣ, имсе, в. г. impf. grinse, rideo ringens.
 Складѣаѣ, п. das Grinsen, rictio ridentis.
 Складѣаѣ, ска, ко, schlüpfzig, lubricus.
 Складѣаѣ, имсе, vide спаканѣаѣ.
 Складѣаѣ, па, по, seitwärts, abgelegen, devius.
 Складѣаѣ, им, в. pf. 1) beugen, flecto. 2) кога на што, bewegen, permoveo. 3) zusammenziehen, contrahio.
 Складѣаѣ, м. der Zusammenstoß mehrerer Berge, concursus montium, commissura.
 Складѣаѣ, им, в. pf. zusammenfügen, committo.
 Складѣаѣ, ф. pl. двије кашике (посна и мрсна), које се склопе једна у другу и носе се о појасу, das Paar Reiselloß, cochlearium par.
 Скоба, ф. die Klammer (im Schiffbau), fibula, retinaculum.
 Скобиѣаѣ, им, vide среспи.
 Скобиѣаѣ, имсе, vide среспице.
 Скобла, ф. vide скоба.
 Сковаѣаѣ, кујем, в. pf. schmieden, cudo.
 Сковаѣаѣ, п. das Zusammenhäfteln, confibulatio.
 Сковаѣаѣ, ам, в. impf. } häfteln, fi-
 Сковаѣаѣ, ам, в. pf. } bulo.
 Скозан, зна, но, frächtig (von der Ziege), praegnans (capra).
 Скок, м. 1) der Sprung, saltus. Ja оком, а он скоком, er sieht mir's an den Au-

gen ab. 2) der Fall (im Mählsbau), casus aquae.
 Скокнути, нем, dim. в. скокити.
 Скоковаѣаѣ, вѣа, м. Name eines Wasserfalles in dem Bache Жеравица in der Gegend Јадар, Dorfe Тршић.
 Сколиѣаѣ, им, в. pf. бијес те сколио! schilt man den Hund (daß dich die Wut!), rabiam tibi!
 Скомрачѣаѣ, п. das Kargen, Filzen, tenacitas.
 Скомрачиѣаѣ, им, в. impf. filzen, kargen, tenax sum.
 Скопак, пка, м. eine durch Hacken abgenützte Haue, ligo usu corruptus.
 Скопачиѣаѣ, пасе, в. г. pf. н. п. молика, durch Hacken sich abnützen, lodiendo corrumpor.
 Скопѣаѣ, м. човек из Скопѣаѣ.
 Скопѣаѣ, п. 1) (Skupi) in Macedonien. 2) у Ерцеговини.
 Скопѣаѣаѣ, п. vide сковаѣаѣаѣ.
 Скопѣаѣаѣ, ам, vide сковаѣаѣаѣ.
 Скопѣаѣаѣ, ам, vide сковаѣаѣаѣ.
 Скопѣаѣаѣ, ѣа, ѣе, neulich, unlängst, nuperus.
 Скопѣаѣаѣ, рѣсе, vide окопѣаѣаѣ.
 Скоро, unlängst, nuper, haud ita pridem; од скоро.
 Скороваѣаѣ, м. Mannsname, nomen viri.
 Скороваѣаѣ, ф. Frauennamen, nomen feminae.
 Скопѣаѣаѣ, ф. der Skorpion, scorpio, scorpius. cf. јакреп.
 Скопѣаѣаѣ, м. die Sahne, flos lactis.
 Скопѣаѣаѣ, м. 1) das Vieh, pecus. 2) пасји скоте! du Hundsrass! canis!
 Скопѣаѣаѣ, пна, но, trächtig (von der Hündin, dem Fuchse, und andern verachteten Quadrupeden), praegnans.
 Скопѣаѣаѣ, ф. augm. в. скопѣаѣаѣ.
 Скопѣаѣаѣ, adv. viehisch, pecudis more.
 Скопѣаѣаѣ, им, в. pf. 1) springen, salio. 2) steigen, cresco.
 Скопѣаѣаѣ, м. ein Schloß und Dorf am linken Drina-Ufer, unterhalb Зворник, nomen arcis et pagi. Сјај Боже и Божићу, и нашему бегу на Скопѣаѣаѣ. cf. Божић.
 Скраја (d. i. с краја), vom Rande weg, a margine.
 Скрајѣаѣаѣ, на, но, } Rande, qui in margi-
 Скрајѣаѣаѣаѣ, ѣа, ѣе, } ne est.
 Скрајѣаѣаѣаѣ, им, в. pf. неће он тамо скрајѣаѣаѣаѣ, er wird dort nicht lange bleiben, non ibi manebit diu.
 Скрајѣаѣаѣаѣаѣ, нем, в. pf. fort, wegrücken, amoveo, removeo.
 Скрајѣаѣаѣаѣаѣаѣ, п. das Abästen, frondium desectio.
 Скрајѣаѣаѣаѣаѣаѣаѣ, ам, в. impf. abästen, frondes, deseco.

Скресати, ешем, v. pf. 1) дрво, die Zweige abhauen, decido frondes: попи се на по дрво, те га скреси говедима. 2) пушку, Feuer geben, abfeuern, emitto telum.

Скретање, n. das Beseitigen, auf die Seite schaffen, amotio.

Скретати, рећем, v. impf. wegrücken, removeo.

Скривити, им, v. pf. verbrechen, delinquo, admitto.

Скривити се, несе, v. r. pf. dunkel werden (in einem neu belaubten Walde), obscuror.

Скроб, m. eine Art dünnen Mehlmus, puls farinacea.

Скривити, та, то, versteckt, abgelegen, reconditus:

„У Крушевцу мјесту скривитоме —

Скројити, им, v. pf. zuschneiden (das Kleid), seco (rannum ad formulam).

Скрстиши, им, v. pf. n. p. руке, über's Kreuz legen, decusso.

Скрушити, им, v. pf. zermalmen, comminuo.

Скршити, им, v. pf. brechen, frango.

Скршћавље, n. vide скршћавље.

Скршћавати, ам, vide скршћати.

Скршћавље, n. das Gegen überzwerch, decussatio.

Скршћати, ам, v. impf. überzwerch legen, decusso.

Скршати, ам, скршао, v. pf. brechen, frango, n. p. нож, кола, враг, ногу.

Скувати, ам, v. pf. kochen, kochen, coquo.

Скувија, f. (ст.)

„За капаком од злата скувија,

„У скувији алем драги камен —

Скудити, им, v. pf. n. p. हेवोजку, abtadeln, calumniar.

Скунашорити, им, v. pf. Kleinweise zusammenbringen, minutim conquirio.

Скуњити се, имсе, v. r. pf. niedergeschlagen werden, deici, affligi.

Скуп, m. јесу ли сви у скупу? beisammen, simul.

Скуп (сопр. скупљѝ), па, по, theuer, carus.

Скупа, заједно, una: сви скупа.

Скупити, им, v. pf. versammeln, congreco.

Скупити се, имсе, v. r. pf. 1) sich versammeln, convenio. 2) sich zusammenziehen, contrahi.

Скување, n. das Versammeln, congregatio.

Скупљати, ам, v. impf. versammeln, congreco.

Скупљати се, амсе, v. r. impf. 1) sich versammeln, congregor. 2) sich zusammenziehen, contrahi.

Скупок, f. die Theuerung, caritas (ananas).

Скупити, бем, v. impf. (у Ери.) rufen, rufen, vello:

„Повносе по коњу хорату,

„Од муке му зубма гриву скубе —

Скупштина, f. die Versammlung, der Landtag, comitia, concilium.

Скуп, m. der Saum, ora, limbus.

Скупити, ам, vide сакрити.

Скупцати, ам, v. pf. 1) обруч с капе,

Скупцати, ам, v. pf. herabfließen, decutio. 2) Kleinweise aufbringen, (n. p. 20, 30 гроша), minutim colligo.

Слаб, ба, бо, schwach, imbecillus; од зиме, од глади, од врућине, kann sie nicht ertragen, impraticus frigoris, famis.

Слабачак, чка, ко, dim. v. слаб.

Слабина (слабина), f. die Weichen, ilia, hypochondria, inguina.

Слабити, им, v. impf. schwach machen, schwächen, debilito.

Слабљење, n. das Schwächen, debilitatio.

Слабо, nicht gar viel, — oft, — gut (das franz. gueres), haud ita —: слабо једе, спава, долази к мени.

Слабост, f. die Schwachheit, imbecillitas.

Слава, f. 1) der Ruhm, gloria. 2) устали у славу, cf. крсно име; daher: Устали у славу без вина, sie sind sich in die Haare gerathen. 3) das Gebet bey der слава 2. Ја нијесам славе штампање виђео ни у каквој књизи, него је просни људи (особито Ериговци и Бошњаци) знаду наизуст, и чаше је сами кад устају у славу без пона. У тој се слави помињу гошова сви сведи, и послје неколике ријечи све се говори ва славу и чаше.

Славан, бна, но, berühmt, celebrer.

Слабина, f. der Zapfen, epistomium, embolus.

Славити, им, v. impf. m. j. крсно име, feyern, gathren, epulor:

„Славу слави Краљевићу Марко.

Славити се, имсе, v. r. impf. berühmt fern, celebror.

Славница, f. Frauenname, nomen feminae.

Славко, m. Mannsname, nomen viri.

Слављење, n. 1) das Feyern des Hausfestes, celebratio diei festi. 2) das Feyern (des Helden), concelebratio.

Славна, f. Frauenname, nomen feminae.

Славољуб (Славољуб), m. Mannsname, nomen viri.

Славуј, m. 1) die Nachtigall, luscinijs. 2) Mannsname, nomen viri.

Славујак, ујка, м. *hup. v. славуј.*
 Славујев, ва, во, *der Nachtigall, luscinia.*
 Слагање, п. 1) *das Legen, dispositio.* 2) *das Vergleichen, Vertragen, concordia.*
 Слагати, лажем, *v. impf. in Ordnung legen, dispoно.*
 Слагати, лажем, *v. pf. lügen, mentior.*
 Слагатисе, лажемсе, *v. г. impf. sich gut vertragen, concordo.*
 Сладак (*сomp. слађи*), шка, ко, *süß, dulcis.*
 Сладити, им, *v. impf. 1) versüßen, dulcoro. 2) слади, es ist süß, dulcescit dulce est.*
 Сладоје, м. *Mannsname, nomen viri.*
 Сладост, *f. die Süßigkeit, dulcedo.*
 Слађење, п. *das Süßen, dulcoratio.*
 Слажење, п. *das Herabsteigen, descensio.*
 Слазити, им, *v. impf. herabsteigen, descendendo.*
 Слама, *f. das Stroh, stramen.*
 Сламан, мна, но, *Stroh, stramineus.*
 Сламка, *f. der Halm, calamus.*
 Сламњача, *f. der Strohsack, saccus stramento refertus.*
 Сламчица, *f. dim. v. сламка.*
 Слан, на, но, *gesalzen, salitus, -salsus.*
 Слана, *f. der Reif, pruina.*
 Сланик, м. 1) *das Salzfaß, salinum.* 2) *die weißeste Art Steinsalz, salis gemmei genus optimum.*
 Сланина (*сланина*), *f. der Speck, lardum.*
 Сланиница (*сланиница*), *f. dim. v. сланина.*
 Сланица, *f. vide сланик 1.*
 Слaст, *f. die Süßigkeit, Wohlust, dulcedo, voluptas.*
 Сласти, шљем (и шаљем), *v. impf. schicken, mitto.*
 Сласткѝи, м. *Süßigkeiten, Leckerbissen, deliciae, scitamenta.*
 Слачица, *f. der Senf, sinapi.*
 Слез, м. (*Рес. и Срем.*) *vide шљез.*
 Слезина, *f. die Milz, splen.*
 Слезовача, *f. (у Сријему) велика, malva silvestris Linn.*
 Слезовина, *f. (Рес. и Срем.) vide шљезовина.*
 Слеме, п. (*Рес. и Срем.*) *vide шљеме.*
 Слѣп, на, по, (*Рес. и Срем.*) *vide слијеп.*
 Слѣпац, пца, м. (*Рес. и Срем.*) *vide слијепец.*
 Слѣпачкѝ, ка, ко, (*Рес. и Срем.*) *vide шљепачки.*
 Слѣпени, ним, (*Рес.*) *vide слијепљени.*
 Слѣпити, им, 1) (*Срем.*) *vide слијепљени* 2) (*Рес. и Срем.*) *vide слијепити 2.*
 Слѣпица, *f. (Рес. и Срем.) vide шљепица.*

Слѣпљење, п. (*Рес. и Срем.*) *vide слијепљење.*
 Слепопа, *f. (Рес. и Срем.) vide шљепота.*
 Слепчовођа, м. (*Рес. и Срем.*) *vide шљепчовођа.*
 Слѣпање, п. (*Рес. и Срем.*) *vide слијепање.*
 Слѣпати, лећем, (*Рес. и Срем.*) *vide слијепати.*
 Слѣпети, ним, *v. pf. (Рес.)* } *herab-*
 Слѣпити, им, *v. pf. (Срем.)* } *fliegen,*
 Слѣкети, летим, *v. pf. (Ерц.)* } *devolo.*
 Слијење, п. 1) *поље у Ерцеговини.* 2) *варош некаква (ваљада је у Македонији?): опишао на Слијење (на панавѝур).*
 Слизаписе, лижемсе, *v. г. pf. с ким, (tadelnd) in Verbindung kommen, consortio jungi: слизао се с њом.*
 Слијеп, на, по, (*Ерц.*) *blind, coecus.*
 Слијепец, пца, м. (*Ерц.*) 1) *der Blinde, coecus.* 2) *die Blindschleiche, caecilia.*
 Слијепѝи миш, м. 1) *die Fledermaus, vespertilio.* 2) *die Blindfuh, Blindermaus (ein Spiel), myinda, lusus vaccae caecae: да се играмо слијепог миша.*
 Слијепити, им, (*Ерц.*) 1) *vide слијепљени.* 2) *v. pf. zusammenkleben, conglutino.*
 Слијепљење, п. (*Ерц.*) *das Blindwerden, Erblinden, oculorum amissio.*
 Слијепљени, ним, *v. impf. (Ерц.) blind werden, oculis carior. Како који слијепи, све горе гуди.*
 Слијепо око, п. *cf. око.*
 Слијепање, п. (*Ерц.*) *das Herabfliegen, devolatio.*
 Слијепати, слијећем, *impf. (Ерц.) herabfliegen, devolo.*
 Слика, *f. was zusammenpaßt, par, simile: слика и прилика; нашла слика прилику.*
 Слинав, ва, во, *roßig, mucidus.*
 Слинац, нца, м. *der Roßapfen, musciconus.*
 Слине, *f. pl. der Roß, mucus.*
 Слинити, им, *v. impf. roßen (weinen), mucus edo plorendo.*
 Слино, м. *du Roßkind, micide!*
 Слињење, п. *das Roßen, pueri micidei fletus.*
 Сличан, чна, но, *passend, angemessen, congruens.*
 Слобода, *f. der Muth, animus.*
 Слободан, дна, но, 1) *н. п. човек, muthig, beherzt, animosus.* 2) *јели слободно? ist es erlaubt, licetne?*
 Слободити, им, *v. impf. кога, Muth einsprechen, addo animum.*

Слобођење, n. das Ermuthigen, animi additio.
 Слово, n. 1) der Buchstab, litera. 2) das слово, der Buchstab c, litera s.
 Слоvice, n. dim. y. слово.
 Слога, f. die Eintracht, concordia.
 Сложен, жна, но, einträchtig, einig, concors. Сложна браћа и у пепак месо једу.
 Сложити, им, v. pf. 1) zusammenlegen, dispono. 2) vergleichen (Streitende), comparo.
 Сломити, им (и сломијем), v. pf. zerbrechen, frango.
 Слуга, der Diener, minister, servus (у пјесмама је свуда женскога рода, н. п. „Голубане моја вјерна слуго — „Сруго моја Облачићу Раде — „У Спојана нема много друга, „Разма цигле двије вјерне слуге — А у говору је у једин. броју мушкога рода, а у множ. опет женскога, н. п. мој слуга, моје слуге и т. д.
 Слугин, на, но, des Dieners, servus.
 Служавка, f. vide слушкиња.
 Служба, f. 1) der Dienst, ministerium. 2) der Gottesdienst, sacra.
 Служење, n. 1) das Dienen, ministratio. 2) das Abhalten des Gottesdienstes, sacrorum celebratio.
 Служити, им, v. impf. 1) dienen, ministro. 2) вино, или ракију, schenken, credenzen, ministro. 3) лентурђију, Gottesdienst halten, sacra celebrare. 4) служи ли та црква? ist Gottesdienst in dieser Kirche? (d. i. wird er darin gehalten), celebraturne templum, an desertum est. 5) vide славити.
 А. Кога ти свеца служиш?
 Б. Светога Никољу (или Никољ дан).
 Слупа, f. (у Сријему и у Бачк.) ein Dummkopf, stupidus, stipes.
 Слупа, f. ein Ahner (?), ominator. Слути слупо, наслушникеш.
 Слушати, им, v. impf. ahnen; durch Vorwürfe, oder überhaupt durch Reden, gleichsam herbeiführen, ominor.
 Слушања, f. die Ahnung, Herbeiführung durch Vorhersagen, omen.
 Слушање, n. das Ahnen, ominatio.
 Случавање, n. das Ereignen, casus.
 Случавањисе, vase, v. r. impf. sich ereignen, accidit saepius.
 Случај, m. vide догађај.
 Случајно, zufällig, casu.
 Случитисе, чисе, vide догодитисе.
 Слушање, n. 1) das Hören, auscultatio. 2) das Gehorchen, auscultatio.
 Слушати, ам, v. impf. 1) zuhören hören, auscultor. 2) gehorchen, ausculto.
 Слушкиња, f. 1) die Magd, ancilla. 2) der Stiefelknecht, furcula galigaria.

Слушкињин, на, но, der Magd, ancillae.
 Смазати, мажем, v. pf. hinabessen, comedo: смазао читаво јагње.
 Смакнути, нем, vide смакн.
 Смамити, им, v. pf. zusammenlocken, colligio, convoco, cogo.
 Смањивање, n. das Zusammenlocken, convocatio (suum, gallinatum).
 Смањивати, љујем, v. impf. zusammenlocken, convoco, cogo.
 Смаглама*, f. vide нарудбина.
 Смаглансати*, лавшем, vide наручипи.
 Смакн (говорисе и смакнути), смакнем, v. pf. 1) herabnehmen, demo. 2) aus dem Wege räumen, umbringen, interficio.
 Сми, смеа, m. (Рес.) vide смије.
 Смедерџац (Смедерџац), вца, m. човек из Смедерева.
 Смедерџачки, ка, ко, Smederecker, Semendriensium.
 Смедерџка (Смедерџка), f. eine von Smederevo. 2) Weinrebe von Smederevo.
 Смедерево, n. Semendria (an der Donau) in Serbien. Смедерџски, ка, ко, von Смедерево.
 Смиј, m. (Срем.) vide смије.
 Смијање, n. (Рес. и Срем.) vide смијање.
 Смијањисе, јемсе, (Рес. и Срем.) vide смијањисе.
 Смијан, рна, но, (Рес. и Срем.) vide смјеран.
 Смеса, f. (Рес. и Срем.) vide смјеса.
 Смести, етем, v. pf. verwirren, intrico, impedio.
 Смести, етем, v. pf. zusammenkehren, convergo.
 Смет, m. vom Winde zusammengewelter Schnee, nives collatae in unum locum.
 Сметање, n. das Verwirren, turbatio.
 Сметане, n. das Herabräumen, demotio.
 Сметати, ам, v. impf. verwirren, impedio.
 Сметати, етем, v. impf. herabräumen, demoveo.
 Сметен, на, но, verwirrt, turbatus.
 Сметеник, m. ein verwirrter Kopf, homo mentis perturbatae.
 Сметеница, f. eine verwirrte Frauensperson, femina turbata.
 Сметеник, m. vide сметеник.
 Смети, смем, (Рес. и Срем.) vide смјетти.
 Сметалаште, n. das Kehricht, quisquilae.
 Сметнути, нем, v. pf. 1) herabnehmen, herabthun, demo. 2) с ума, vergessen, oblivisci.

Смешка, f. die Verwirrung, das Hinderniß, impositio.
 Смешан, шна, но, (Рес. и Срем.) vide смијешан.
 Смешати, ам, (Рес. и Срем.) vide смијешати.
 Смешење, н, (Рес. и Срем.) vide смијешење.
 Смешиписе, имсе, (Рес. и Срем.) vide смијешиписе.
 Смешлив, ва, во, (Рес. и Срем.) vide смијешлив.
 Смијање, н, (Ерц.) das Lachen, risus.
 Смијатисе, јемсе, v. г. impf. (Ерц.) lachen, rideo.
 Смије, смија, м. (Ерц.) das Lachen, risus.
 Смијешан, шна, но, (Ерц.) scherzhaft, spaßig, jocundus.
 Смијешати, ам, v. pf. (Ерц.) vermischen, commisceo.
 Смијешење, н, (Ерц.) das Zulächeln, arrisio.
 Смијешиписе, имсе, v. г. impf. lächeln, adrideo.
 Смиловатице, лујемсе, v. г. pf. sich erbarmen, misereor.
 Смиљ, m. gnapharium arenarium Linn.
 Смиља, f. hyp. v. Смиљана.
 Смиљана, f. Frauennamen, nomen feminae.
 Смиље, vide смиљ. То је смиље и бо-силе.
 Смиљев, ва, во, von смиљ:
 „Девојко кипо смиљева —
 „Ајдемо пам' доле
 „У смиљево поље —
 Смиљевац, вца, m. eine mit смиљ geschmückte Mädchenmütze (у Лијевчу и у Темнићу, у Јагодинској нахији) bei feyerlichen Gelegenheiten.
 Смиљка, f. Frauennamen, nomen feminae.
 Смиривање, н, 1) das Beruhigen, pacatio. 2) das Beendigen, absolutio. 3) das Untergehen, Scheiden der Sonne, occasus solis.
 Смиривати, рујем, v. impf. 1) zur Ruhe bringen, pacio. 2) zu Ende bringen, absolvo.
 Смириватице, рујемсе, v. г. impf. sich zur Ruhe legen, conquiesco.
 Смириши, им, v. pf. 1) zur Ruhe bringen, pacio. 2) beendigen, absolvo.
 Смиришисе, имсе, v. г. pf. sich zur Ruhe legen, conquiesco; daher auch von der Sonne: смирио се сунце. Србљи кажу, да сунцу не ваља рећи зађе, нити сједе, него смири се, зато: кад му се рече зађе, онда оно (сунце) рече: зашао на не и зимао; а кад му се рече сједе, он-

да оно рече: сјео на не устао; а кад му се рече смири се, онда оно рече: смирио се и ни.
 Смислиши, им, v. pf. beschließen, decerno, statuo:
 „Све мислио, на једно смислио —
 Смицање, н, 1) das Herabnehmen, demitio. 2) das Umbringen, interfectio.
 Смицати, ичем, v. impf. 1) herabnehmen, demo. 2) umbringen, interimio.
 Смишљање, н, das Erfinden, excogitatio.
 Смишљати, ам, v. impf. erfinden, excogito.
 Смијеран, рна, но, (Ерц.), demüthig, submissus.
 Смијеса, f. (Ерц.) das Gemengsel, mixtura.
 Смијети, смијем, v. impf. (Ерц.) wagen, sich trauen, audeo.
 Смијешлив, ва, во, (Ерц.) der gern lacht, risus amans; ad risum facilis.
 Смилашиши, им, v. pf. todt dreschen, conflagello.
 Смилашиши, им, v. pf. lau wärmen, terrefacio.
 Смождити, им, v. pf. zermalmen, comminuo.
 Смок, m. die Zukost, opsonium; смок бијел, m. j. сир, скоруп, масло.
 Смоква, f. die Feige, ficus (der Baum und die Frucht).
 Соквица, f. dim. v. смоква.
 Смола, f. das Pech, pix.
 Смолиши, им, v. impf. pichen, pisco.
 Смоља, f. hyp. v. Смољана.
 Смољан, m. Mannsname, nomen viri.
 Смољана, f. Frauennamen, nomen feminae.
 Смољење, н, das Pichen, picatio.
 Смољка, f. Frauennamen, nomen viri.
 Смоница, f. eine Erdart (für Weinberge), terrae genus.
 Смопавање, н, 1) das Zusammenwickeln, implicatio. 2) das zu Ende Haspeln, perductio filorum in rhombum.
 Смопавати, ам, v. impf. 1) zusammenwickeln, implico. 2) zu Ende haspeln, perduco in rhombum. 3) sich eilends davon machen: смопа изнад куке, aufugio.
 Смоприши, им, v. pf. erblicken, conspicio.
 Смочење, н, das Zukosten des Brots zum Gemüse, opsonatio.
 Смочити, им, v. impf. zukosten, opsonor.
 Сморад, m. der Gestank, foetor.
 Смрадити, им, v. impf. Gestank machen, foetorem creare.
 Смраћење, н, das Anstänfeln, foetoris excitatio.

Смрачнитисе, чисе, v. r. pf. dunkel werden, vesperascit.
 Смрвити, им, v. pf. bröseln, frio.
 Смрдан, m. Namen einer Drina-Überfuhr bei Lozница, trajectus nomen. Код Смрдана близу има једна бара, која смрди на сумпор, и зовесе Смрдана бара.
 Смрдење, n. (Рес.) vide смрђење.
 Смрдеши, дим, (Рес.) vide смрђе-
 Смрдиши, им, (Срем.) ти.
 Смрдлив, ва, во, stinkend, foetens.
 Смрдливац, вца, m. der stinkt, homo foetens.
 Смрдливица, f. die stinkt, foetens mulier.
 Смрђење, n. das Stinken, foetor.
 Смрђеши, дим, v. impf. (Ерц.) stinken, foeteo.
 Смрека, f. der Wachholder, juniperus communis Linn.
 Смреков, ва, во, von смрека, juniperi.
 Смрековина, f. Wachholder-Holz, lignum juniperi.
 Смрескати, ам, v. pf. quetschen, zerstoßen, contundo, offendo, n. n. главу, нос.
 Смрзао, зли, f. der Frost, gelu: дошао по овој смрзани.
 Смрзао, зла, ло, gefroren, gelatus.
 Смрзнутак, тка, m. gefrorene Erdscholle, gleba gelata.
 Смрзнути, нем, v. pf. gefrieren machen, congelo.
 Смрзнутисе, немсе, v. r. pf. gefrieren, congelari.
 Смркнути, несе, vide смркнути.
 Смрмлати (смрмљати), ам, v. pf. dahermurmeln, commurmuro, mussito.
 Смрнцати, ам, v. pf. dahermurmeln, obmurmuro.
 Смрскати, ам, v. pf. zusammenschneuren, constringo (vom Beutel).
 Смрш, f. der Tod, mors.
 Смршн, на, но, vide самршн.
 Смрхисе (говорисе и смркнути), смрхисе, v. r. pf. dunkel werden, obscuror.
 Смрчак, чка, m. eine Schwamart, fungi genus.
 Смрчев, ва, во, n. n. качица, vom Wacholderbaum, juniperinus.
 Смрчевина, f. Wachholder-Holz, lignum juniperi.
 Смук, m. eine Art Schlange, serpentis genus.
 Смукнути, нем, v. pf. 1) нож, ziehen, stringo. 2) daherschießen, ruo.
 Смукља, f. vide смук.
 Смумлати (смумљати), ам, vide смрмлати.
 Смүштиши, им, v. pf. verwirren, turbo.

Смуккати, ам, v. pf. ausschwenken, eluo: смуккај па пролиј.
 Смүцање, n. das Umherziehen, vagabunda vita.
 Смүцаитисе, амсе, v. r. impf. herumstreifen, vagari.
 Смүшен, на, но: лепи као смүшен, wie ein Rasender, rabidus, rabiosus.
 Снаа, f. 1) des Bruders Frau, Schwägerin, fratris uxor. 2) zu der ich heuer bin, cf. женидба. 3) die Schwiegertochter, Schur, nurus.
 Снага, f. die Stärke, Kraft, vires: опасао се снагом, стао на снагу, der Jüngling ist in der Blüte seiner Mannskraft.
 Снажан, жна, но, stark, fortis.
 Снаин, на, но, der снаа, nurus.
 Снаодити, ди, v. impf. 1) finden, heimsuchen, invenio, n. n. бијед. 2) das Hinfallende bekommen: снаоди га свакога месеца.
 Снаодјење, n. das Auffinden, Heimsuchen, incessio (?).
 Снаки, снахе, v. pf. 1) finden, heimsuchen, invenio. 2) снашло га, er hat das Hinfallende, epilepticus est.
 Снаша, f. 1) vide снаа. 2) jede junge Frauenperson, deren Namen man nicht weiß: Schwägerin, nurus.
 Снашин, на, но, der снаша, nurus.
 Снашица, f. dim. v. снаша.
 Снебивање, n. 1) das Schüchternseyn, Verlegenseyn (in fremdem Hause), verecundia. 2) das Leugnen mit Verwunderung, insitatio mirabundi.
 Снебиваитисе, амсе, v. r. impf. 1) schüchtern, verlegen seyn, verecundus sum. 2) чега, etwas mit Verwunderung leugnen, mirabundus insitior.
 Снег, m. (Рес. и Срем.) vide снјег.
 Снежан, на, но, (Рес. и Срем.) vide сњежан.
 Снепш, снесем, (Рес. и Срем.) vide снјеш.
 Сниваче, n. vide сањаче.
 Снивати, ам, vide сањати.
 Сниже, vide ниже.
 Снизак (сomp. снјаж), ска, ко, nieder, humilis.
 Снизати, ижем, v. pf. herabreihen (Perlen), demo de filo.
 Снизивање, n. das Herabnehmen, demptio.
 Снизивати, зујем, v. impf. herabnehmen, demo.
 Снјег, m. (Ерц.) der Schnee, nix.
 Снјешти, снесем, снјо (снјела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) herabtragen, defero. 2) zusammentragen, congero. 3) tragen, legen (von der Henne), pono.
 Снјш, им, v. pf. träumen, somnio.

Снованье, n. das Anzetteln, exordium telae.
 Сновати, нужем, v. impf. anzetteln, ordior (telam).
 Сноп, m. die Garbe, merges, fasciculus.
 Снопак, пка, m. hyp. v. сноп.
 Снопик, m. dim. v. сноп.
 Снопље, n. (coll.) die Garben, merges.
 Сносите, им, v. impf. 1) zusammentragen, comporto. 2) herabtragen, deferro. 3) ertragen, fero, tolero, sustineo.
 Сношѣње, n. 1) das Zusammentragen, comportatio. 2) das Herabtragen, delatio. 3) das Ertragen, toleratio.
 Снѣжан, на, но, (Ерц.) beschnehet, nivibus plenus. н. п. норе, дрво.
 Сб, соли, f. das Salz, sal.
 Соа, f. ein gabelförmiges Holz, pertica bifurca.
 Соба*, f. das Zimmer, cubile, conclave, diaeta, thalamus. f. изба.
 Собет (собед?), m. das Gastmal, convivium.
 „Собет чини Српски кнез Лазаре —
 Собетина, f. augm. v. соба.
 Собница, f. dim. v. соба.
 Собни, на, но, н. п. врата, des Zimmers, Zimmer-, conclavis.
 Соба, f. die Gule, noctua, ulula.
 Собын, на, но, der Gule, noctuae.
 Совик, m. das Junge der сова, pullus noctuae.
 Совница, f. dim. v. сова.
 Совуѣга, f. augm. v. сова.
 Сб*, der Stand, Rang, ordo, conditio (civilis). cf. род.
 Сбјка, f. (у Сријему) vide креја.
 Сбк, m. die Käselake, muria casei.
 Сокак*, m. die Gasse, platea.
 Сокачик, dim. v. сокак.
 Соко, сокола, m. 1) der Falk, falco. 2) град у Србији (близу Дрине). 3) cf. Злапоје.
 Соколак, ака, m. hyp. v. соко: нди мој соколак (говоре жеци кад и куда шаљу).
 Соколик, m. der junge Falk, pullus falconis.
 Соколица, f. das Weibchen des Falken, falco femina.
 „Иде соко, води соколицу —
 Соколов, ва, во, Falken-, falconis.
 Соколянин, m. einer von Соко, ein Sofolet.
 Сокобскѣ, ка, ко, von Соко, Sofolet.
 Солани, на, но, Salz-, salius, salarius.
 Солар, m. der Salzändler, negotiator salarius.
 Солара, f. das Salzamt, praefectura annonae salariae.
 Соларева, ва, во, } des солар, salarii.
 Соларов, ва, во, }

Солдѣт, m. der Soldat, miles.
 Солдѣтија, f. 1) die Miliz, die Militärgrenze, im Gegensatz der наорја, des Bauernlands, des Provinziale, regio militaris. 2) das Soldatenvolk, die Soldatesque, milites.
 Солдѣтов, ва, во, des Soldaten, militis.
 Солдѣтскѣ, ка, ко, 1) soldatisch, militaris. 2) adv. nach Soldatenart, militari modo.
 Солдѣтуша, f. das Soldatenweib, mulier militaris.
 Солдѣчина, f. das Soldatenleben, militia.
 Солило, n. die Salzlecke, locus, ubi sal sparsum lingitur ab ovibus: прчи као овца на солило.
 Солиши, им, v. impf. salzen, sale condio.
 Солишисе, имсе, v. r. impf. sich mit Salz versehen, sal comparo.
 Солоједник, m. der mit uns Brot und Salz gegessen, qui nobiscum salem comedit.
 Соломун, m. Salomon, Salomo: премудри Соломун.
 Соломунов, ва, во, Salomons, Salomonis.
 Соломуново слово, n. ✱; кад жене бају око какве гупе (особито око врата), онда пишу кашто чивитом и Соломуново слово.
 Солопук, m. (комисх) der Salzstößel, pistillum sali comminuendo. cf. тучак.
 Солуфе*, f. pl. vide зулови.
 Соља, f. (у Бачк. и у Сријему) vide бјелушак.
 Сољѣње, n. das Salzen, sallitio.
 Сом, m. der Lachs, Salm, salmo.
 Сомик, m. dim. v. сом.
 Сомик, m. das Rauchloch an den zwei Dachseiten, fumarii genus.
 Сомѣи, ља, ље, Lachs-, salmonis.
 Сомов, ва, во, des Lachses, salmonis.
 Сомовина, f. Lachsfleisch, caro salmonis.
 Сомѣн, m. der Laib (feinern Weizenbrots), panis delicatior.
 Сомѣнина, f. augm. v. сомун.
 Сомѣник, m. dim. v. сомун.
 Сомѣница, m. der Verkäufer von Laiben Weizenbrots, panarius negotiator.
 Сомѣад, f. (coll.) kleine Lachse, salmones parvuli.
 Сомѣче, чема, n. ein Lachs, salmo.
 Сони, на, но, vide солани.
 Сопа, f. ein Prügel, Knüttel, fustis. cf. батина, кнѣжа.
 Сопоѣани, m. pl. намастир у Србији.
 Сорпа, f. die Sorte, Gattung, genus: сваке сорте, allerlei. cf. струка, рука.
 Сомона, f. der Satan, satanas.

Соподѣак, m. ein rechter Satan (scherzhaf), homo proсах.

Софра*, f. der Speisetisch, mensa, cf. прпеза, синија, сто, аспал.

Сочѣње, n. das Kuppeln (im ehrlichen Verstande), comparatio conjugis.

Сочивница, f. водена, die Wasserlinse, lemma palustris Linn.

Сочиво, n. die Linse, cicer lens Linn.

Сочипи, им, v. impf. ausfindig machen, kuppeln (eine Braut), concilio.

Сочица, f. dim. v. со.

Сочица, f. dim. v. соа.

Спавање, n. das Schlafen, dormitio.

Спавати, ам, v. impf. schlafen, dormio.

Спаваћи, ка, ќе, н. п. капа, аLINE, Schlaf, dormitorius.

Спаваћив, ва, во, (сп.) schlafend, dormiens:

„Ко ће љута змаја преварити?
„Ко ли њега спаваћива наћи? —

Спавач, m. der Schläfer, dormitor.

Спавачев, ва, во, des Schläfers, dormitoris.

Спавачица, f. die Schläferin, dormitrix.

Спавачки, ва, ко, der Schläfer, dormitorum.

Спадање, n. 1) das Herabfallen, delapsus. 2) das Fallen im Preise, pretii diminutio.

Спадати, ам, v. impf. 1) herabfallen, delabor, decido. 2) fallen (im Preise), viliori vendi.

Спазити, им, v. pf. wahrnehmen, animadverto; bemerken, observo.

Спазмани, ам, v. pf. н. п. с памени, findeln, kindisch werden, ineptio.

Спаија, m. der Grundherr, dominus fundi. У Србији, у Босни и у Ерцеговини, спаије су најбољи људи за народ. Босански су бегови гопово сами спаије од свије пије земаља; и гопово сви имају своје куле и дворове по селима у Босни и у Ерцеговини, и тамо сједе. Векоји још имају спара Српска подријетла, н. п. Љубовићи, Виданћи (од некакве Виде, која је зидала град на Видојевици), Бранковићи (од кољена Вука Бранковића), Вилиповићи, Бурђевићи и т. д. али опет не спомињу радо да су кад Србли били, премда ни данас не зна Турски ни од спошине један, него говоре Српски, као и оспали Србли. Спаије обично иду у јесен и зими по својим селима, те купе главницу и десетак. Они немају ниђе своји намјесника по селима, ниши је обичај да им се што ради. Кад спаија дође у село, он

одјаше код каквога газде, ће је пространа и лијепа кућа, па му сви сељаци дају за јело што треба. Слабо који спаија иде по селу да гледа колико је који набрао, него пита, н. п. „Е Радоица! колико си ти ове године набрао кукуруза?“ — Ако Радоица рече да је набрао 20 товара, а он пита његова комшије, је ли то истина; ако комшија каже да јест, а он онда рече: „Е море на твоју душу.“ Ако ли Радоица одговори, да је посијао доцкан, па убила слава кукурузе, или да је поплавила вода, или побила туча: па није набрао ништа, онда спаија (пјешки и себе и њега) каже: „Даће Бог до године.“ Многи се сељаци походе са спаијама, па им плаћају на годину; тако су н. п. Тршићани (ће сам се ја родно) плаћали своје спаији 10 гроша од ожењене главе на годину, па више ништа (пу му је и главница и десетак за све). cf. чиплук и чиплуксабија.

Спаијин, на, но, des спаија, domini.

Спаијница, f. die Gutsfrau, uxor spahiae.

Спаијски, ка, ко, } 1) herrschaftlich,
Спаијски, ка, ко, } dominorum.
2) adv. herrschaftlich, more dominorum.

Спаилук*, m. das Gut, die Herrschaft, latifundium.

Спаити, им, v. pf. verbrennen, comburo, aduro.

Спаивање, n. das Verbrennen, combustio.

Спаивати, љујем, v. impf. verbrennen, comburo.

Спанак, m. der Spinat, spinacea oleracea Linn.

Спанџатисе, амсе, v. г. pf. с ким, sich bekannt machen, sich abgeben mit jemand, in familiaritatem alicujus venire. cf. сазатисе.

Спарак, рка, m. durch Luftmangel verdorbener Kukuruz, frumentum malo aere corruptum.

Спаритисе, имсе, v. г. pf. н. п. кукурузи, in Gährung kommen, corrumpi.

Спасенија, f. Frauenname, nomen feminae.

Спасеније, n. само кад се наздравља: спасујсе. — На спасеније. cf. напијати, наздравити.

Спаси Бог, само кад се наздравља. cf. напијати.

Спасов дан, ва дне, m. Christi Himmelfahrt, ascensio Christi.

Спасовање, n. das Feiern der Kirch-

weiß am Himmelfahrtstage, *paganalia celebratio die ascensionis domini*.
Спасоваши, сужем, v. impf. am Himmelfahrtstage Kirchweih halten (носки ти крста), *paganalia ago die ascensionis domini*. cf. *завјештина*.
Спасовиште, n. der Ort der Kirchweih am Himmelfahrtstage, *locus paganali-bus celebrandis die ascensionis domini*.
Спасоје, m. *Манишname*, *nomen viri*.
Спасти, аднем, v. pf. 1) herabfallen, *decido*. 2) на што, herunterkommen (arm werden), *devenio eo ut* —. 3) фал-лен (im Preise), *minori pretio venditur*: спала цијена вино и спало вино.
Спасује, само кад се наздравља. cf. *напијати*, *наздравити*.
Спати, спим, vide *спавати*; али се слабо говори, него се чује у пјес-мама, n. p.
„Лего спати, Бога звати
„Бог се деси на небеси —
„Мајка ми је драга,
„Сису ми је дала,
„Другу рекла да ти
„Кад пођемо спати —
Спевавање, n. (Рес. и Срем.) vide *спје-вавање*.
Спевавати, ам, (Рес. и Срем.) vide *спјевавати*.
Спеваши, ам, (Рес. и Срем.) vide *спје-вати*.
Спјети (спеди (?), m. j. да буде зп-јев велики), обичај је по Бачкој ре-ћи кад се уђе жени ће тка.
Спепљавање, n. das Zusammenknüpfen (mit Zwirn), *confibulatio*.
Спепљавати, ам, v. impf. zusammen- binden (mit Zwirn), *confibulo*.
Спепљати, ам, v. pf. *zuhäkeln*, *zufnö- pfen*, *fibulo*.
Спечалити, им, v. pf. mühsam erwer- ben, zusammenbringen, *operose com- paro*.
Спирити, им, v. pf. anfachen, *succendo*.
Списати, ишем, v. pf. schreiben, *con- scribo*.
Списивање, n. das Schreiben, Verfassen, *conscriptio*.
Списивати, сужем, v. impf. schreiben, verfassen, *conscribo*.
Спица, f. die Speiche (am Rade), *ra- dius*.
Спјевавање, n. (Ерц.) das Dichten, *ex- cogitatio cantilenae*, *пошњс*.
Спјевавати, ам, v. impf. (Ерц.) dichter, *cantilenam facio*.
Спјевати, ам, v. pf. (Ерц.) m. j. пјес- му, ein Lied dichten (verfassen, zu- erst singen), *facio carmen*.
Спаљв, m. der Floß, die Flöße, *ratis*.

Спаљвити, им, v. pf. abschöpfen (z. B. die Sahne), *demo*.
Спаљнути, не, v. pf. n. p. оток, (von der Geschwulst) abnehmen, *decreasco*.
Спаљта, f. die Platte (ein plattes Fahr- zeug zum Uebersetzen auf Flüßen), *ponto*.
Спаљтавање, n. das Flechten, *nectio*.
Спаљтавати, ам, v. impf. (сп.) flech- ten, *necto*:
„А девојке венце спаљтавају —
Спаљтити, им, v. pf. platt drücken, abplatteln, *complano*, *comprimo*.
Спомен, m. 1) das Andenken, *memoria*. 2) das Gedenken (im Gebete), *commem- oratio*.
Споменути, нем, v. pf. erwähnen, *com- memoro*.
Спомињање, n. vide *помињање*.
Спомињати, њем, vide *помињати*.
Спона, f. die Schlinge (zum Festel, oder um das Pferd auf der Wiese anzubin- den), *retinaculum e filo*.
Спонасти, паднем, v. pf. anpacken, anfallen, *invado*.
Спор, ра, ро, 1) n. p. љоб, lange dau- ernd, *durans*. 2) споро иде, es geht langsam von Statten, *lente*.
Споречити, имсе, (Рес. и Срем.) vide *споријечити*.
Споречкаити, амсе, dim. v. споре- чити.
Споријечити, имсе, v. r. pf. (Ерц.) in Wortwechsel gerathen, *altercari*.
Спомакнути, немсе, v. r. pf. stolpern,
Спомакнсе, такнемсе, v. r. pf. offendo.
Спомицање, n. das Stolpern, *offensio*.
Спомицати, пичемсе, v. r. impf. stol- pern, *offendo*.
Справа, f. Machwerk, Zeug, *apparatus*: каква је то справа.
Справити, им, v. pf. machen, bereiten, *paro*.
Справљање, n. das Bereiten, *appara- tio*.
Справљати, ам, v. impf. bereiten, *ad- paro*.
Спрам, vide *спроху*.
Спратити, им, v. pf. n. p. овец, го- веда, in den Stall treiben (und damit abfertigen für den Tag), *cogo in stabulum*.
Спраћање, n. das Eintreiben, *coactio*.
Спраћати, ам, v. impf. eintreiben, *cogo*.
Спрдало, m. човек који спрда.
Спрдање, n. das Reden von ungereim- tem Zeuge, *nugae*, *ineptiae*.
Спрдати, ам, v. impf. ungereimtes Zeug schwägen, *nugor*, *ineptio*.
Спрдања, f. das ungereimte Zeug, *nugae*.
Спрера, f. das Zusammenspannen, *con- junctio boum meorum cum vicini bo-*

bus in orem mutuat. У Србији људи, који немају чипавог плуга волова, спрегну шо два и по три, а сиромаси и по четири (зашто се обично оре на 8, или 6 волова) заједно, на тако ору, и преко чипаве године раде којешта и вуку на воловима. Бекоји буду у спреси по неколико година. Који спрежник има више волова у спреси, онеме више и раде.

Спегнути, нем, vide спрећи.

Сред, (Рес. и Срем.) vide спријед.

Спрежник, м. der Zuspanner (?), adjunctor. cf. спрега.

Спрежњиков, ва, во, des спрежник.

Спрезање, н. das Zusammen, conjunctio. cf. спрега.

Спрезати, ежем, v. impf. zusammen, conjungo. cf. спрега.

Спрема, vide спрам.

Спреман, мна, но, bereit, paratus.

Спремање, н. das Bereiten, fertig machen, paratio.

Спремати, ам, v. impf. rüsten, bereit machen, paro.

Спрематисе, амсе, v. r. impf. sich an-schicken, parare se.

Спремити, им, v. pf. bereit machen, paro.

Спрећи (говорисе и спрегнути), спрег-нем, v. pf. zusammenspannen, jungo socios boves. cf. спрега.

Спреча, f. 1) вода у Босни. 2) земља око те воде: овишао у Спречу.

Спречак, човек из Спрече.

Спреша, f. Drang, Dringlichkeit, urgens necessitas. cf. преша.

Спржити, им, v. pf. verbrennen, an-brennen, aduro.

Спригати, ам, v. pf. aus dem Wege räumen, tollo.

Спријед, (Ерц.) voran, vorne, ante.

Спроку, gegenüber, in Vergleich, si compares cum —.

Спритици, им, v. impf. (vom Rücken) abladen, depono ex humeris.

Спрцати, ам, v. pf. н. п. говеда у тор, den ganzen Haufen Viehs wohin treiben, agmen cogo.

Спржити, им, v. pf. verpfuschen, ver-früppeln, depravo.

Спуж, м. vide пуж.

Спустити, им, v. pf. 1) herablassen, demitto. 2) (d. i. цијену) wohlfeiler geben, remitto.

Спуститисе, имсе, v. r. pf. sich hinab begeben (daher auch vom fallenden Lande regnen), descendo, proficiscor in locum demissum:

„Да се спустим до под твоју кулу —

„Па се спусти покрај воде Дрине —

Спучавање, н. vide спучање.

Спучавати, ам, vide спучати.

Спучање, н. das Zuhäufeln, confibulatio.

Спучати, ам, v. impf. zuhäufeln, confibulo.

Спучити, им, v. pf. н. п. прслук, zuhäufeln, confibulo.

Спущтање, н. 1) das Herablassen, demissio. 2) das Ablassen im Preise, pretii deminutio.

Спущтати, ам, v. impf. 1) herablassen, demitto. 2) im Preise ablassen, remitto.

Спущтатисе, амсе, v. r. impf. 3. B. кинца, es wird ein anhaltender Landregen, pluvia lenta et duratura adventat.

Спущтити, им, vide спустити.

Сраћање, н. vide срађавање.

Срађатисе, амсе, vide срађаватисе.

Срам, м. die Scham, pudor: срам те било! pudeat, du solltest dich schämen!

Сраман, мна, но, schändlich, garstig, turpis.

Срамитисе, имсе, v. r. impf. sich schämen, pudet me.

Срамљење, н. das Schämen, pudor.

Срамота, f. die Schande, dedecus.

Срамотан, мна, но, vide сраман.

Срамотиши, им, v. impf. 1) кога, Schande machen, dedecori esse. 2) be-schämen, pudorem incutio.

Срамотиње, н. 1) das Beschämen, pudoris incussio. 2) das Schandemachen, dedecus.

Срање, н. das Scheißen, cacatio.

Сраслица, f. zwei zusammenge-wachsene Nüsse, Pflaumen, u. f. w. concreta, gemina (roma). Жене кажу, да њима не ваља јести сраслице: зашто ће родити близнове.

Срастање, н. das Zusammenwachsen, conerectio.

Срастатисе, амсе, v. r. impf. 1) zusam-

Срастисе, темсе, v. r. pf. 1) men-wachsen, concreresco.

Срати, серем, v. impf. scheißen, caco.

Сратисе, серемсе, v. r. impf. scheißen, caco.

Срб, м. Србаљ, Србинь, Србљин, der Serbe, Serbus.

Србадија, f. (coll.) das Serbenvolk, Serborum natio, gens, Serbi:

„Србадију око себе рабри —

Србаљ, бља, м. vide Срб.

Србекања, м. и. f. 1) augm. v. Срб.

Србѣнда, м. и. f. 1) augm. v. Срб.

Србија, f. Serbien, Serbia.

Србин, м. vide Срб.

Србинь, м. (ст.) vide Србин:

„Бе Србиње јунак причешкује —

Србинишкѣ, ка, ко, (ст.) vide Српски:

„И Србинишке избављати душе —

Србити, им, v. impf. zum Serben ma-chen, facio esse Serbum.

Србитисе, имсе, v. r. impf. sich zum Serben machen, sich dafür ausgeben,

Serbum se facere, venditare se pro Serbo.

Србља́к, м. (см.) vide Срб:

„Оваки је адеш у Срљака,

„У Србљака добрије јунака —

Србљанин, м. (см.) der Serbe, Serbus:

„Ајде сада царе Србљанине! —

Србљење, н. das Serbissen, mutatio in Serbum.

Србљин, м. vide Срб.

Србо, м. (vertraulich) der Serbe, Serbus: оће Србо, Бога ми!

Србуља, f. ein altes Kirchenbuch (handschriftlich oder gedruckt), das dem serbischen Dialekt näher ist, als die neuen russifirten Ausgaben. У Србуљама не стоји ниђе крестъ, перстъ, древо, кляшва, князь, девашъ, десашъ, молишися, ма, ша, во, солнце; него крьстъ, прьстъ, дрьво, клешва, кнезь, девешъ, десешъ, молишисе, ме, те, въ (попови и калуђери чаше ва), сльнце и т. д.

Срг, м. eine Stange, um daran Wäsche, Kleider, Werkzeug zu lüften, pertica sustentata furculis.

Срда, f. (als Schmeichelwort), die Erzürnte, Groblerin, irascunda:

„Срдо моја не срдисе на ме —

Срдан, м. Mannsname, nomen viri.

Срдачка, f. у чунку она шипчица, што на њој стоји цијев, das Stängelchen im Weberschiffchen.

Срдашце, н. dim. v. срце.

Срдиш, та, то, erzürnt, iratus.

Срдили, им, v. impf. zürnen, irritio.

Срдишисе, имсе, v. r. impf. zürnen, sich zürnen, irascor.

Срдна, f. das Zürnen, ira.

Срдобоља, f. die rothe Ruhr, dysenteria.

Срђа, м. cf. Злопоглеђа.

Срђев дан, ва дне, м. St. Sergius, festum S. Sergii (7. Oct.).

Срђење, н. das Zürnen, ira.

Сребрење, н. das Versilbern, inductio argenti.

Сребрити, им, v. impf. versilbern, argento obduco.

Сребри, на, но, silbern, argenteus.

Сребрница, f. Stadt in Bosnien, an der Drina, zwischen Zvornik und Vinsgrad. Сребрничанин, човек из Сребрнице. Сребрнички, ка, ко, von Сребрница.

Сребро, н. das Silber, argentum.

Среброкос, са, со, (см.) silberhaarig, capillis argenteis:

„Ој девојко среброкоса!

„Твоје косе сребро носе —

Среда, f. (Рес. и Срем.) vide сриједа.

Средина (средина), f. 1) die Mitte,

medium: узео га по средини. 2) die Schmolle, medulla panis.

Средњи, ња, ње, 1) der mittlere, mittler, medius. 2) средње руке, mittelmäsig, mediocriter.

Средовечан, чна, но, (Рес. и Срем.) vide средовијечан.

Средовијечан, чна, но, (Ерц.) im mittleren (Lebens-) Alter, mediae aetatis.

Средоје, м. Mannsname, nomen viri.

Средопосни, на, но, н. п. неђеља, in der Mittwoche, in medio jejuniu. cf. безимена неђеља.

Срѣћ, м. (Рес. и Срем.) vide сријећ.

Срез, м. der Bezirk, regio. Свака кнежина има по неколика среза. Сад у вријеме Црнога Ђорђија звали су срез оно, докле је заповиједао један велики буљубаша (капет).

Срезати, ежем, v. pf. 1) н. п. кошуљу, zuschneiden, ad formulam sciendo. 2) н. п. нокте, die Nägel abschneiden, beschneiden, unguis resco.

Срезивање, н. das Schneiden, resectio.

Срезивати, зујем, v. impf. abschneiden, resco.

Срем, м. (Рес. и Срем.) vide Сријем.

Сремац, мца, м. (Рес. и Срем.) vide Сријемац.

Сремачки, ка, ко, 1) sirmisch, sirmicus, sirmiensis. 2) adv. sirmisch, sirmice.

Сремица, f. die Sirmierin, femina sirmiensis.

Сремичица, f. dim. v. Сремица.

Сремкиња, f. vide Сремица.

Сремски, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide Сријемски.

Сремш, м. (Рес. и Срем.) vide Сријемш.

Срести, ретем (и сретнем), v. pf. beegnen (einem), obviam fio cui.

Срестисе, ретемсе (и сретнемсе), v. r. pf. einander beegnen, obviam fio.

Сретаи, тно, но, vide срѣтан.

Сретање, н. das Beegnen, occursus.

Среташи, ам, v. impf. beegnen, obviam fio.

Среташице, амсе, v. r. impf. sich beegnen, obviam fio.

Сретен, м. Mannsname, nomen viri.

Сретеније, н. Maria Heimfuchung, visitatio Mariae (2. Febr.). Србљи кажу да се тада срете лето и зима.

Срећа, f. das Glück, fortuna.

Срећа, м. (Рес. и Срем.) vide Срећо.

Срећан, кна, но, glücklich, fortunatus.

Срећан, м. Mannsname, nomen viri.

Срећи, сречем (и срекнем), v. pf. buchstabiren, syllabatim essero.

Срећко, м. Mannsname, nomen viri.

Срећо, м. (Ерц.) hur. v. Срећко.

Среш, м. (Рес. и Срем.) vide српјент.
 Сриједа, ф. (Ерц.) 1) die Mitte, medium.
 2) der Mittwoch, die Mittwoche, dies mercurii.
 Сријећ, м. (Ерц.) die Boden = Daube am Gasse, tabula fundi dolii.
 Сријем, м. (Ерц.) Sirmien, Sirmiensis ager.
 Сријемац, мца, м. (Ерц.) der Sirmier, Sirmiensis.
 Сријемски, ка, ко, (Ерц.) sirmisch, sirmiensis.
 Сријемуш, м. (Ерц.) Art wildwachsendes Zugemüse, obsonii genus.
 Сријеш, м. (Ерц.) der Weinstein, tartarus.
 Срицања, н. das Buchstabiren, syllabarum distincta prolatio.
 Срицаши, сричем, в. impf. buchstabiren, syllabatim effero.
 Сркање, н. das Schlürfen, sorbitio.
 Сркати, срчем, в. impf. schlürfen, sorbeo.
 Сркнути, нем, в. pf. schlürfen, sorbeo.
 Сркутање, н. dim. в. сркање.
 Сркуташи, кућем, dim. в. сркати.
 Срма, ф. vide сребро.
 Срмали, adj. indecl. vide сребри.
 Срна, ф. das Reh, caprea.
 Срндаћ, м. der Rehbock, capreolus.
 Срнешина, ф. das Rehfleisch, caro capreae.
 Срнећ, ка, ке, Reh-, capreae, capreagum.
 Сроче, чета, н. vide лане.
 Сродан, дна, но, unter einander verwandt, cognatus:
 „Кано сродно јато голукова —
 Сродитисе, имсе, в. г. pf. einander als Verwandte erkennen, propinquos se appellant.
 Срођавање, н. das Vettern, appellatio titulo consobrini.
 Срођавашице, амсе, в. г. impf. Vetter werden, appellare se consobrinos.
 Срођаши, ам, в. pf. з. В. die Strümpfe vom Beine herabrollen, devolvere.
 Срођташице, кхусе, в. г. pf. м. ј. свине, sich in einen Haufen zusammengrunzen, cum grunnitu concurreo.
 Срочан, чна, но, } übereinstimmend,
 Срочит, та, то, } convenienter.
 Срп, м. die Sichel, falx.
 Српак, пка, 1) hyp. в. срп. 2) некаква права.
 Српик, dim. в. срп.
 Српка, ф. }
 Српкиња, ф. } die Serbin, Serba.
 Српска, ф. Serbien, Serbia, vide Србија.
 Српски, ка, ко, 1) serbisch, serbicus.
 2) adv. serbisch, serbice.
 Српчад, ф. (coll.) junge Serben, serbica juvenus.
 Сроче, чета, н. ein junger Serbe, puer serbus.

Српички, м. pl. (coll.) vide српчад.
 Срце, н. das Herz, cor.
 Срча, ф. das Glas, vitrum.
 Срчали, adj. indecl. gläsern, vitreus.
 Срчан, на, но, н. п. момак, дијепе, коњ, herzhast, feurig, animosus.
 Срчаник, м. права од ердобоље.
 Срчаница, ф.
 Срчика, ф. das Mark des Hollunders, medulla sambuci.
 Сршљен, м. die Hornisse, crabro.
 Стабло, н. der Stängel, caulis.
 Ставити, им, в. pf. stellen, statuo.
 Стављање, н. das Stellen, positio, statutio.
 Стављати, ам, в. impf. stellen, statuo.
 Стадо (стадо), н. (сп.) die Herde, grex:
 „Ако ме наджањеш, даћу ти ја стадо —
 „Што ће теби стадо с премлагим овцама!
 „Кад ти праве немаш стадо да напасеш —
 Стаза, ф. der Fußsteig, semita.
 Стазица, ф. dim. в, стаза.
 Стаја, ф. der Stall, stabulum.
 Стајање, н. das Stehen, statio.
 Стајање, н. das Verbale von стајати in allen Bedeutungen.
 Стајати, спојим, в. impf. 1) stehen bleiben, consisto, sto. 2) споји вика (људи), лавек паса, рика волова, beginnt, coepit, existit. 3) ово ме споји десет гроша, kosten, consto.
 Стајати, јем, в. impf. von стаати.
 Стајак, ка, ке, feyerlich, sonntäglich, sollemnis.
 Стајакница, ф. стајак кошуља, das Feiertagshemde, solemne indusium.
 Стајка, ф. Frauenname, nomen feminae.
 Стака, ф. Frauenname, nomen feminae (von Стана).
 Стакалце, цета, н. dim. в. стакло.
 Стаклар, м. der Glaser, vitriarius.
 Стаклен, на, но, gläsern, von Glas, vitreus.
 Стакленце, цета, н. vide стакалце.
 Стаклитисе, имсе, в. г. impf. glänzen, wie Glas, splendo ut vitrum.
 Стакло, н. das Glas, vitrum.
 Стакнути, нем, в. pf. zusammenrücken, propius admoveo: угарке, вапру.
 Стако, м. hyp. в. Станоје.
 Сталаћ, м. Ruinen einer alten Burg an der Morawa, ober Куприја:
 „Вино пије Тодор од Сталаћа
 „У Сталаћу на Морави граду —
 Сталаћанин, м. н. п. Тодор, м. ј. из Сталаћа.
 Стамбол*, м. vide Цариград.
 Стамболија*, м. vide Цариграђанин.

Стамболски, ка, ко, vide Цариградски.
 Стамена, f. *Frauenname*, nomen feminae.
 Стаменка, f. *Frauenname*, nomen feminae.
 Стаменко, m. *Mannsname*, nomen viri.
 Стан, m. 1) der Weberstuhl, machina textoria. 2) die Senneren, locus et casa mulgendis aestate ovibus. 3) der Leib (als Theil des Hemdes), indusii corpus.
 Стана, f. } *Frauenname*, nomen feminae.
 Стана, f. }
 Станава, f. *Frauenname*, nomen feminae.
 Станак, нка, m. нема ни ту станка, hier ist kein Bleiben für dich, vix hic remanere poteris; abi, si me audis.
 Станар, m. der Senner, pecoris custos.
 Станарева, ва, во, vide станаров.
 Станарица, f. die Sennerin, ovium curatrix.
 Станаричин, на, но, der станарица, curatricis ovium.
 Станаров, ва, во, des станар, curatoris ovium.
 Станача, f. *Frauenname*, nomen feminae.
 Станамир, m. *Mannsname*, nomen viri.
 Станисав, m. *Mannsname*, nomen viri.
 Станисава, f. *Frauenname*, nomen feminae.
 Станишисе, имсе, v. r. pf. stehen bleiben, still stehen, sisto: не станиосе до мора!
 Станица, f. *Frauenname*, nomen feminae.
 Станиша, m. *Mannsname*, nomen viri.
 Станка, f. *Frauenname*, nomen feminae.
 Станко, m. *Mannsname*, nomen viri.
 Станован, вна, но, (сп.) festgegründet, firmus:
 „Да од њега сва гора мирине,
 „И по гори становно камење —
 Станоје, m. *Mannsname*, nomen viri.
 Станојка, f. *Frauenname*, nomen feminae.
 Стар, ра, ро, 1) alt, senex. 2) alt, vetus.
 Старанье, n. das Sorgen, sollicitudo.
 Старанисе, амсе, v. r. impf. besorgt sein, curam habeo, sollicitus sum.
 Старац, рца, m. 1) der Greis, senex. 2) der Schwiegervater, socer. cf. таст.
 Старац, рца, m. ein alter Weinberg, vinea vetus.
 Старачки, adv. wie ein Greis, senis more.
 Старенје, n. das Altern, senescentia (?).
 Старешина, m. (Рес. и Срем.) vide старјешина.

Старешинин, на, но, (Рес. и Срем.) vide старјешинин.
 Старјешинство, n. (Рес. и Срем.) vide старјешинство.
 Старешованье, n. (Рес. и Срем.) vide старјешованье.
 Старешовати, шујем, (Рес. и Срем.) vide старјешовати.
 Старјешство (старјештво), n. (Рес. и Срем.) vide старјешство.
 Старѣ Вла, m. Theil des südlichen Serbiens,
 Старѣ сват, m. der Oberwat, cf. женидба.
 Старица, f. 1) од старине, von Alters her, antiquitus. 2) (m.) мој старино! mein lieber Alter, senex: Ста, рина Новак, ein berühmter Heiduck.
 Старици, им, v. impf. altern, senesco.
 Старица, f. die Alte, senex mulier:
 „Ој старице Османова нено!
 „Узми мене за Османа твога —
 Старјети, рим, v. impf. (Ерц.) alt werden, altern, senesco.
 Старјешина, m. (Ерц.) das Oberhaupt der Familie im Hause, caput familias, patriarcha (?). 1) Купиџи старјешина влада и управља кућом и свим имањем: он наређује ћети-ће и момчад куда ће који ићи и шта ће који радити; он продаје (с договором кућана) што је на продају, и купује што преба купити; он држи кесу од новаца, и брине се како ће платити арач, порезу и остале дације. Кад се моле Богу, он почиње и свршује. Кад има какви гостију у кући, старјешина се сам с њима разговара, и он с њима руча и вечера (у великим кућама, ће има много чељади, најприје поставе старјешини и гостима (у таквим кућама слабо који дан нема гостију) на једној софри, а на другој ћетићима, и момчадма, која раде у пољу, па онда вечерају жене и деца). Старјешина није свагда најстарији годинама у кући: кад отац остари, он преда старјешинство најнаметнијему своме сину (или брату или синовцу), ако ће бити и најмлађи; ако се догоди да који старјешина не управља добро кућом, онда кућани изберу другог. 2) старјешина се зове који управља једним селом (сеоски старјешина, пл. ј. кнез или кмет какав), или читавом нацијом. У вријеме Црнога Борђија сваки је војвода био старјешина у својој кнежини, а Борђије је био старјешина у свој Србији.

Старјешинин, на, но, (Ерц.) des старјешина, illius qui est старјешина.
 Старјешинство, н. (Ерц.) Amt und Würde des старјешина, dignitas то старјешина.
 Старјешованье, н. (Ерц.) das Befehlen als старјешина, imperium more старјешина.
 Старјешовати, шујем, v. impf. старјешина fern, sum старјешина.
 Старјешство (старјештво), н. (Ерц.) vide старјешинство:
 „Ако ћу је написати по старјештву,
 „Напићу је старом Јур' Богдану —
 Стармали, лоба, м. der Zwerge, nanus.
 Старовлашки, ка, ко, von der Gegend, Стари Вла.
 Старојко, м. vide стари свап.
 Старосватица, f. жена старога свапа.
 Старосватски, ка, ко, 1) staroswatsch. 2) adv. wie ein стари свап.
 Старосватство, н. das Amt und die Würde des стари свап, dignitas то стари свап.
 Старосјдилац, двоца, м. (Рес. и Срем.) vide старосједилац.
 Старосјдилац, двоца, м. vide старосједилац.
 Старосијелац, сидиоца, м. } der Aft-
 (Ерц.) } fache, qui
 Старосједилац, двоца, м. } diu jam
 (Ерц.) } alicubi
 sedet.
 Старосет, f. 1) das Alter, senectus. 2) die Sorge, sollicitudo.
 Старосетавне књиге, f. pl. (срм.) altverfaßte Bücher, libri antiqui (oder wäre es statt цароставне?):
 „У Марка су књиге староставне:
 „Марко знаде на коме је царство —
 Старчев, ва, во, des старац, senis, aut soceri
 Старчекања, f. augm. v. старац.
 Старчина, f. augm. v. старац.
 Старчик, м. dim. v. старац.
 Стас, м. der Wuchs, der Statur, statura, cf. раст.
 Стасати, ам (и сташем), vide при-
 сјени.
 Стасина, f. (око Мораве) vide кли-
 јен.
 Сташве, f. pl. die aufrechtstehenden zwey Balken in denen der Weberbaum liegt.
 Стати, анем, v. pf. 1) stehen bleiben, consisto. 2) на што, treten, insisto. 3) коме на пут, in den Weg treten, verhindern, impedio. 4) није ми спало, dran liegen, interest. 5) спаде га вика, u. f. w. es entstand, begann, coepi. 6) стао виноград на род, могад на

снагу, begann, coepi. 7) kosten, con-
 sto: спало ме десет гроша.
 Стативница, f. eine der zwey ставве.
 Ствар, f. 1) das Ding, res. 2) није
 стари, nichts besonderes, non est
 quod admirere.
 Стварање, н. das Erschaffen, creatio.
 Стварати, ам, v. impf. erschaffen, creo.
 Створ, м. das Machwerk, Arbeit, Werk,
 opus.
 Створење, н. das Geschöpf, creatura:
 какво је то створење?
 Створитељ, м. der Schöpfer, creator.
 Створитељев, ва, во, des Schöpfers,
 creatoris.
 Створити, им, v. pf. schaffen, creo.
 Створитице, немсе, v. r. pf. sich ver-
 wandeln, verwandelt werden, mutor.
 Стврдутице, немсе, v. r. pf. 1) hart
 werden, duresco. 2) hart, karg werden,
 avarus, tenax fio.
 Стѣга, f. verschärfte Polizen, Gorden
 (gegen Räuber, Pest), circumventio.
 Стѣгно, н. der Schenkel, crus: попи-
 шао стегна.
 Стѣгнути, нем, v. pf. 1) anziehen,
 (straff), attraho. 2) н. п. село, eng um-
 ringen, circumdo, cingo; стегли га
 дужинци.
 Стѣгнутице, немсе, vide стиснутице.
 Стѣзање, н. das Anziehen, attractio.
 Стѣзати, ежем, v. impf. anziehen, at-
 traho contraho.
 Стѣзатице, ежемсе, v. r. pf. kein Freund
 seyn von Ausgaben, klapp thun, parco
 sumtibus.
 Стѣља, f. 1) die Fütterung des Saum-
 fatters, munimentum interius clitella-
 rum. 2) die Fesen, faex.
 Стѣлка, f. онај кочић, што на њему
 стоји вишао кад жене сучу пређу,
 das Fußgestell des Haspels.
 Стѣна, f. (Рес. и Срем.) vide стпјена.
 Стѣница, f. (Рес. и Срем.) vide стпје-
 ница.
 Стѣњак, њка, м. (у Сријему) vide
 жижак.
 Стѣњак, м. (Рес. и Срем.) vide стпје-
 њак.
 Стѣњање, н. das Stöhnen, gemitus,
 suspiratio.
 Стѣњати, њем, v. impf. stöhnen, sur-
 rigo.
 Стѣње, н. (Рес. и Срем.) vide стпјење.
 Стѣње, н. (Рес. и Срем.) vide стпјење.
 Стѣпстице, немсе, v. r. pf. sich ver-
 schlagen, verkommen, nescio quo abiit.
 Стѣрање, н. das Breiten, stratio.
 Стѣрати, рем, v. impf. breiten, decken,
 sterno.
 Стѣрати, ам, (Рес. и Срем.) vide
 шѣрати.

Сперивање, п. (Рес. и Срем.) vide шкери-
ривање.
Сперивати, рујем, (Рес. и Срем.)
vide шкеривати.
Спесати, ешем, v. pf. abjimmern,
behaueu, exascio.
Стећи, ечем, v. pf. erwerben, com-
paro, н. п. новаца, кућу.
Стећисе, течемосе, v. r. pf. 1) zu-
sammenlaufen, concurre. 2) werden, in
Erfüllung gehen, fio:
„Штогођ рекли, код Бога се стекао—
Спагнути, нем, vide спикти.
Стид, м. die Scham, pudor.
Стидак, тка, м. 1) saucalis grandiflora Linn. Ова трава има бијел цви-
јет у сриједи мало црвен; Србљи
приповиједају, да је оно црвено од
прије веће било, па сад сваки дан
бива мање: зашто већ нестaje
стида међу људма. 2) das letzte
Stück in der Schüssel, das jeder sich
schämt zu nehmen, sibi ultimum fru-
stum.
Стидан, дна, но, schamhaft, pudens.
Стидење, п. (Рес.) vide стиђење.
Стидеписе, димсе, (Рес.) vide сти-
Стидиписе, имсе, (Срем.) f хемисе.
Стидљив, ва, во, schamhaft, geschämig,
rudibundus.
Стидноћа, f. die Scham, pudor:
„На љепоту као и жевојка,
„На стидноћу као и невјеста —
Стиђење, п. (Ерц.) das Schämen, pu-
dor, die Scham, pudor.
Стиђемисе, спидимсе, v. r. impf.
(Ерц.) sich schämen, pudet, erubesco.
Стизање, п. das Erreichen, Einholen,
consecutio.
Стизати, ижем, v. impf. erreichen,
assequi.
Стијена, f. (Ерц.) die Felsenwand, der
Fels, saxum.
Стијење, п. (coll. Ерц.) die Felsen,
saxa.
Стијење, п. (Ерц.) der Docht (besonders
die einfachste und ärmste Art davon),
ellyphium.
Стинутисе, несе, v. r. pf. н. п. лој,
gerinnen, congelasco.
Стипса, f. der Maun, alumen.
Стипсање, п. das Sieden in Maun,
coctio in alumine.
Стипсати, ишем, v. impf. in Maun
sieden, coquo in alumine.
Стипсак, ска, м. die zusammengedrük-
te Faust, pugna compressus: оћем
стипсак!
Спискивање, п. das Zusammendrücken,
compressio.
Спискивати, кујем, v. impf. zusam-
mendrücken, comprimo.

Спискивање, кујемсе, vide спеза-
нисе.
Списнути, нем, v. pf. zusammendrücken,
comprimo.
Списнутисе, немсе, v. r. pf. sich ein-
schränken (in Ausgaben), contraho ve-
la (quoad sumtus).
Спићи (говорисе и спигнути), спиг-
нем, v. pf. erreichen, einholen, asse-
quor. 2) сад спиже, igt kommt er
an, adest.
Спицање, п. das Zusammendrücken
(der Feuerbrände), admotio.
Спицати, ичем, v. impf. zusammen-
drücken, admoveo.
Спијеница, f. (Ерц.) die Wange, cimax.
Спијењак, м. (Ерц.) die Felswand, sa-
xa, series saxorum.
Сто, hundred, centum.
Сто, стола, м. 1) der Stuhl, Sessel,
sella. 2) (ст.) der Tisch, mensa:
„У Павлову светом намастиру
„Постаљени од злапа столови —
Стог, м. der Getreideschober, acervus
frugum.
Стожер, м. der Baum in der Mitte
Стожина, f. der Tenne, um die dreschen-
den Pferde daran zu binden, cardo.
Стони, м. Mannsname, nomen viri.
Стонсава, f. Frauennamen, nomen femi-
nae.
Стонх, м. Mannsname, nomen viri.
Стоја, f. hyp. v. Стојана.
Стоја, м. (Рес. и Срем.) vide Стојо.
Стојадин, м. Mannsname, nomen viri.
Стојак, м. Mannsname, nomen viri.
Стојан, м. Mannsname, nomen viri.
Стојана, f. Frauennamen, nomen femi-
nae.
Стојанка, f. Frauennamen, nomen feminae.
Стојка, f. Frauennamen, nomen femi-
nae.
Стојко, м. Mannsname, nomen viri.
Стојна, f. Frauennamen, nomen femi-
nae.
Стојница, f. 1) das Stehen, statio:
прођисе стојнице, was stehst du immer
da? geh doch fort. 2) dim. v. Стојна.
Стојо, м. (Ерц.) hyp. v. Стојан.
Стојша, м. Mannsname, nomen viri.
Стока, f. 1) der Herdenreichthum, co-
pia armentorum et pecorum. 2) Waa-
renreichthum, merces.
Стока, м. (Рес. и Срем.) vide Стоко.
Стоко, м. (Ерц.) hyp. v. Стојан.
Стокуканин, м. der Postenträger, Kläts-
cher, garrulus, qui commissa prodit,
hocque modo vicinos inimicat.
Стокуканка, f. die Postenträgerin, de-
latrix.
Стола, f. hyp. v. столица.
Столац, стоја, м. 1) vide дубак,

2) град у Ерцеговини (између Мо-
стара и Требиња).
Столица, f. der Sessel, Stuhl, sella.
Столичница, f. dim. v. столица.
Столована чаша, f. das Kelchglas, ca-
lix vitreus.
Стонога, f. die Scolopendra (ein viel-
füßiges Insekt).
Стопа, f. 1) der Tritt, Länge eines Fu-
ßes, pes. 2) die Winde, artemo.
Стопало, n. der Fuß im engsten Ber-
stände, pes.
Стопити, им, v. pf. 1) schmelzen, li-
quesfacio. 2) човека, vernichten, ad ni-
hilum redigo, tollo.
Стопитице, имце, v. r. pf. schmelzen,
liqueresco.
Стопица, f. dim. v. стопа.
Стопурина, f. augm. v. стопа.
Стопина, f. das Hundert, centum (fr.
la centaine).
Стопиница, f. } dim. v. сто-
Стопињак, њка, m. } пина: има је-
дан стопињак дукапа.
Спра, раа, m. 1) der Schrecken, terror.
2) die Furcht, timor.
Справа, f. der Schreck (eine Krankheit)
das Auffahren vor Schrecken, terror.
Спрадање, n. das Leiden, perpassio.
Спрадати, ам, v. impf. leiden, pati.
Спража, f. die Wache, exebiae, vi-
giliae.
Спражанин, m. vide спражар.
Спражар, m. der Wächter, excubitor.
Спражара, f. die Wachtstätte, das Wacht-
haus, vigiliarium.
Спражарева, ва, во, } des Wächters,
Спражаров, ва, во, } vigilis.
Спражарски, ка, ко, 1) Wächter, vi-
gilum. 2) adv. wie ein Wächter, vigilis
more.
Спражарче, чета, n. das Wächterlein,
parvulus vigil:
„А спражарче долеће са спраже —
Спражњи, ња, ње, der hintere, poste-
rior; најспражњи (н. п. човек, посао),
der letzte, schlechteste, postremus.
Спражњица, f. der Hintere, podex.
Спрашња, m. Mannsname, nomen viri.
Спрашпуница, f. der Seitenweg, se-
mita.
Спрашпуницѐ, adv. auf einem Seiten-
wege, extra viam.
Спрашпуничѐње, n. das Gehen auf
Seitenwegen, deviatio.
Спрашпуничити, им, v. impf. auf
Seitenwegen, Abwegen gehen, devio.
Спрапа, f. 1) die Seite, latus: с ове
спране Дунава; sogar с ове спране
Божића, d. i. vor —; једна страна
брашна, d. i. die eine Seite der Pferd-
last (So Oza). 2) die Seite, d. i. Partei,

partes: он је с моје спране. 3) soviel
als брдо, Berg, mons: уза спрану,
преко спране, велика страна и
т. д.
Спрашчица, f. dim. v. спрана.
Спрашчи, та, то, vide спрашан.
Спрашча, f. fürchterlich (zu sehen), ter-
ribile visu, dictu: спрашча Божја.
Спрашчимир, m. Mannsname, nomen
viri.
Спраштор, m. (ст.) Art Kraut, herbae
genus.
Спрашторов, ва, во, (ст.):
„Стари свате спрашторова грана! —
„Једна врста босиљкова,
„Друга врста невенкова,
„Трећа врста спрашторова —
„Која врста спрашторова,
„Та је врста крајобера —
Спрашан, шна, но, schrecklich, fürch-
terlich, terribilis.
Спрашѐње, n. das Schrecken, torritio.
Спрашњив, ва, во, vide спрашљив.
Спрашњавац, вца, m. der Hasenfuß, die
Memme, ignavus:
„Да ми рече дружина остала:
„Где спрашњивца Бошка Југовића! —
Спрашњивица, f. der Hasenfuß, timi-
dus:
„Топал - паша љута спрашњивица,
„Он Кулаша не смје погубити
„Од Кокора и од Јездимира —
Спрашњило, n. das Schreckbild, Schreck-
männchen, die Vogelscheuche, terricola-
mentum.
Спрашњити, им, v. impf. schrecken,
terreo.
Спрашљив, ва, во, schreckhaft, formi-
dolosus.
Спрашљивац, вца, m. vide спраш-
њавац.
Спрашљивица, f. vide спрашњивица.
Спрашњи суд, m. das jüngste Gericht,
judicium novissimum.
Спрѐв, m. Reste eines vom Wolfe gefres-
senen Viehes, reliquiae cadaveris: не-
ма му спрѐва; не нађе му се спрѐв.
Спрѐван, вна, но, н. п. пас, Hund der
vom Aas gefressen, canis qui cadaver
gustavit, ferox.
Спрѐвина, f. das Aas, cadaver.
Спрѐва, f. der Dachvorsprung, pars tecti
prominens: шта ти спојни под
спреом, те не идеш у куку?
„Сниска спрева, висок љубегија —
Спрѐка, f. пруга на женским кеце-
лама, der Streif, virga:
„Кецелице лепе ти си спрѐке —
Спрѐла, f. (Рес. и Срем.) vide спрѐ-
јела.
Спрѐлица, f. 1) dim. v. спрѐла. 2) vi-
де спрѐлица 2.

Спрѣлање, н. (Рес. и Срем.) vide спри-
јељање.
Спрѣлати, ам, (Рес. и Срем.) vide
спријелати.
Спрѣмѣн, м. (сп.) der Steigriemen (?),
lorum striae.
„Онђе ј' пала крвца од јунака
„Та доброе коњу до спремена,
„До спремена, и до узенѣије,
„А јунаку до сеплена паса —
Спрѣшити, им, v. impf. erzittern, er-
beben, contremisco.
Спрѣшење, н. das Erzittern, tremor.
Спрѣсање, н. das Ausschütteln, decus-
sio, excussio.
Спрѣсати, ам, v. impf. н. п. рој, her-
abschütteln, decutio.
Спрѣсатисе, амсе, v. r. impf. sich
schütteln, excuti.
Спрѣсати, сем, v. pf. herabschütteln,
decutio.
Спрѣсатисе, семсе, v. r. pf. sich schüt-
teln, schauern, excuti, cohorrescere.
Сприжење, н. das Scheren, tonsio.
Сприза, f. 1) das Tuschsnitzel, segmen-
tum rami. 2) vide свипа.
Спризница, f. dim. v. сприза.
Спријела, f. (Ерц.) 1) der Pfeil, sagit-
ta. 2) громовна, der Donnerkeil,
fulmen.
Спријѣлање, н. (Ерц.) das Schießen
mit Pfeil und Bogen, jactus sagittae.
Спријѣлати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) mit
Pfeilen schießen, jaculor. 2) очима, er-
blickt scharf umher, oculis configo.
Сприја, f. hup. v. сприна.
Сприко, м. hup. v. сприц.
Сприна, f. очина брата жена, des
Vetters Frau, uxor patrui (fratris pa-
tris mei). Поуздаласе сприна у си-
новца, на остала јалова. Кад се
у сприне ниште, у очи се гледа.
Спринин, на, но, der сприна, uxor
patrui.
Сприћи, ижем, v. impf. scheren, ton-
deo.
Сприц, м. 1) Vetter (Vaters Bruder),
patruus. 2) Anrede an einen ältern
Mann, patruus.
Сприцкање, н. dim. v. сприжење.
Сприцкати, ам, dim. v. сприћи.
Спричев, ва, во, des сприц, patrui.
Спричевић, м. vide братучед.
Спријелница, f. (Ерц.) 1) dim. v. сприје-
ла. 2) der Donnerkeil (ein vermeinter
Stein), fulmen.
Сприкати, спрчем, v. pf. herablaufen,
decurro.
Спрмѣн, f. die Steile, locus arduus et
praecipuus.
Спрмѣн, на, но, } steil, arduus,
Спрмѣнит, ша, шо, } praeruptus.

Спрмѣ, f. pl. die Beutelschnur, funi-
culus crumenae.
Спрмо, 1) auf die Erde, Thalab, deor-
sum: спрму, браду, bergab, bergan,
deorsum, sursum.
Спрмоглав, adv. } mit dem Kopf vor-
Спрмоглавце, adv. } an, praecipuus.
Спрмогача, м. der vor sich hin sieht,
deorsum tuens.
Спрмогуз, за, зо, н. п. коњ, ein Pferd
von steilen Hinterbacken, equus praer-
ruptis natibus.
Спрнадица, f. die Goldammer, embe-
riza flava Kl.
Сприја, на, но, н. п. леб, житно, von
Hałm getreide, frugum.
Спришме, н. das Stoppelfeld, ager
stipulatus.
Спришма, f. die Stoppeln, stipulae:
„Ако си ми сноње повезао,
„Твоје овце по спришма пасу —
Спровалити, им, v. pf. über den Hau-
fen werfen, everso.
Спроваливање, н. das Umwerfen, eversio.
Спроваливати, љујем, v. impf. über
den Haufen werfen, everso.
Спрово, н. der Haufen vom Sturme ab-
geschüttelter Früchte, pomorum decus-
sorum acervus: лежи спрово (испод
јабука, испод шљива и ш. д.).
Спрошити, им, v. pf. 1) zerbröseln,
contero. 2) ausgehen, erogo:
„Спроши адо њаду дукама —
Сприпати, ам, v. pf. zusammenwerfen,
conjicio.
Сприпати, ним, v. pf. (Рес.) } ausshal-
Сприпати, им, v. pf. (Срем.) } ten, über
Сприпати, ним, v. pf. (Ерц.) } sich ge-
winnen, sustineo: не могу сприпати
да му не кажем.
Спруг, м. der Hobel, runcina.
Спруга, f. Riß in einem Zaune, diru-
ptio sepi.
Спругање, н. das Schaben, rasio.
Спругати, ужем, v. impf. schaben, rado.
Спругач, м. 1) der Schaber, rasor. 2)
jedes Instrument zum Schaben, instru-
mentum ratorium.
Спружица, f. dim. v. спруга.
Спружница, f. die Hobelbank, scam-
num (?) runcinatorium.
Спруја, f. Frauennamen, nomen feminae.
Спрук, м. 1) der Stängel, caulis. 2) ли-
јена спрука, von schönem Wuchse,
staturae pulchrae.
Спрука, f. 1) ein grober Mantel der
Albanesen und Herzegowiner (wie ein
Shawl), pallii genus. 2) камџија од
три спруке, eine dreifache Karbat-
sche, triplex. 3) Art, Gattung: сваке
спруке, allerhand, omni farinus.
Спрукилице, имсе, v. r. pf. Art Bauch-

grimmens bekommen, certis ventris doloribus laborare.

Струњивање, n. das Bekommen von einer Art Bauchgrimmens, ventris per-versio et dolor.

Струњивати се, њујем се, v. r. impf. eine Art Bauchgrimmens bekommen, ventre laborare.

Струњница, f. eine große Tasche (Tornister) von Ziegenhaaren, pera e lana caprina.

Стручак, чка, m. hyp. v. струк.

Стручић, m. dim. v. струк.

Стручица, f. dim. v. струка.

Стрцаљница, f. die Spritze, das Spritz-

Стрцаљка, f. Iphen, siphunculus.

Стрцање, n. das Spritzen, sparsio.

Стрцати, ам, v. impf. spritzen, spar-go, spargor, emico.

Стрцати се, ам се, v. r. impf. spritzen (spielen), spargo invicem.

Стрцање, n. dim. v. стрцање.

Стрцаши, ам, dim. v. стрцати.

Стрцнути, нем, v. pf. spritzen, spar-go semel.

Стрчати, чим, v. pf. herablaufen, de-curro.

Стршење, n. das Emporsträuben (des Haars), erectio comae.

Стршити, ши, v. impf. sträuben (das Haar), erigo (comam).

Стршљен, m. vide сршљен.

Сту! laut, um den Ochsen zurück zu commandiren, vox ad bovem ut regre-diatur.

Стуаћ, m. По Ерцеговини припове-једају, да се стуаћи (као биле или ђаволи) налазе по великим плани-нама и по камењацима, и имају на ногама гужве од љуцвије жила: да им се ноге не клизају по спрани и по камењу; кад се коме преки-не гужва, а он увапи човека и из-вуче му жиле из ногу, те начини другу.

Стуб, m. vide ступ.

Стуба, f. die Baumleiter (aus einem nicht knapp behauenen Baumstamm), scala ex arbore.

Стубица, f. dim. v. стуба.

Стубина, f. ein holer aufrechter Stamm, als Wasserbehälter, truncus cavus aquae colligendae.

Стубоком, von Grund aus, funditus: пропао стубоком.

Студен, f. die Kälte, frigus.

Студен, на, но, kalt, frigidus.

Студенац, нца, m. die Quelle, fons.

Студети, ди, v. impf. (Рес.) } kalt seyn,
Студити, ди, v. impf. (Срем.) } frigeo.

Стужети, ди, v. impf. (Ерц.) }
Стуживање, das Uebelseyn, die Uebli-
keit, Uebelkeit, nausea.

Стуживати се, жује ми се, } übel seyn,
v. r. impf. }
v. r. pf. } ekeln, fa-
stidio.

Стукање (стукање), n. das сту- Sa-
gen, usus vocis сту!

Стукаши, учем, v. impf. } m. j. вола;
Стукаши, ам, v. impf. } сту sagen,
disco сту.

Стукнути (стукнути), нем, v. pf.
m. j. вола, dem Ochsen сту zurufen,
bovi impero voce сту.

Ступ, m. 1) der Hauptast, ramus. 2) die
Säule, columna, n. n. ступови од
камена по црквама намастирским.

Ступа, f. 1) ein hölzerner Mörtel, die
Stampfe, mortarium ligneum, tudicus-
la. 2) eine Maschine zum Hansbrechen,
machina cannabi frangendae.

Ступање, n. das Stampfen, Stoßen,
tusio.

Ступање, n. das Treten (in das Haus),
ingressio.

Ступати, ам, v. impf. stampfen, tundo.

Ступати, ам, v. impf. treten, calco.

Ступац (ступац), нца, m. die Stütz-
säulen am Schlitten, columellae tra-
hae.

Ступити, им, v. pf. treten, calco.

Ступица, f. dim. v. ступа.

Стурање, n. das Herabwerfen, deje-
ctio.

Стурати, ам, v. impf. } herabwerfen,
Стурити, им, v. pf. } dejicio.

Стући, учем, v. pf. zerstoßen, contun-
do, comminuo.

Су, vide са, n. n. су два, су три дру-
ге (у Ерцеговини).

Субаша *, f. 1) vide полак. 2) der Un-
terbascha, vicarius башае, pro баша.

Субашин, на, но, des субаша, pro-
bassae.

Субашовање, n. das субаша = seyn, sta-
tus тој субаша.

Субашовати, шујем, v. impf. субаша
seyn, sum субаша.

Субота, f. der Samstag, Sonnabend,
saturni dies, dies sabbati.

Суботница, f. Maria-Theresiopel, The-
resiopoli. Суботичанин, човек из
Суботнице. Суботички, ка, ко, von
Суботница.

Сув (comp. сувљи), ва, во, trocken,
dür, siccus, aridus.

Сува болест, f. die Dörrsucht, Ausgeh-
rung, tabes.

Сувад, f. (coll.) dörres Holz, ligna arida.

Суварак, рка, m. ein Stück dörres Holz,
lignum aridum.

Сувацка, f. ein dörres Holz, lignum
aridum.

Суваца, f. die Roßmühle, mola equaria.

Пуца му срце (за ким, или за чим), као кобили за сувачом.
 Сувачак, чка, ко, dim. v. сув.
 Сувѣ кашаљ, m. der trockene Husten, tussis sicca.
 Сувѣше, zuviel, nimis.
 Сувѣ грожђе, n. 1) опишао у суво грожђе, er ist zu Grund gerichtet, perit: опремио га у суво грожђе. 2) cf. банатисе.
 Сувѣљав, ва, во, etwas dürr, subaridus, macilentus.
 Сувѣпан, рна, но, unvermocht, ungewürzt, condimento careus.
 Сувѣпан, пна, но, der nichts hat als Fastenspeisen, cibus pinguioribus destitutus.
 Сувѣпѣња, f. die Nothfaste, jejunium ex egestate.
 Сувѣпѣвање, n. das сувѣпан = seyn, id carere cibus pinguioribus.
 Сувѣпѣвати, тујем, v. impf. aus Noth fasten, prae miseria jejuno.
 Сугреб, m. von Hunden oder Füchsen aufgescharrte Erde, terra effossa a cane aut vulpe. Нагазио на сугреб. Кад ћеца нају сугреб у пољу, онда пљуну у њега; зашто кажу да могу изићи по човеку некакви шклопци кад нагази на сугреб па не пљуне у њега.
 Сѣд (gen. сѣда, pl. сѣдови), m. das Gericht, iudicium, ius.
 Сѣд, (gen. сѣда, pl. сѣди и сѣдови), m. das Gefäß, Geschirr, vas.
 Сѣдац, суца, m. der Richter, iudex.
 Сѣдија, m. 1) der Richter, iudex. 2) (f.) das Gerichtswesen, res iudiciaria: „И да друга постане судија —
 Сѣдијин, на, но, des Richters, iudicis.
 Сѣдити, им, v. impf. (коме шта) richten, urtheilen.
 Сѣдитисе, имсе, v. impf. vor Gericht stehen, in iudicio constitisse: судисе с њим und судесе.
 Сѣдић, m. dim. v. суд (сѣда).
 Судѣван, вна, но, n. п. вино, nach dem Rauch riechend, redolens dolium.
 Судѣник, m. der Bestimmte, destinatus (den das Schicksal einem Mädchen als Mann bestimmt hat): Кад дође судѣник, нех' изједе говно кућеник;
 „Злату ће се кујунѣја наћи,
 „А мени ће мој судѣник доћи —
 Судѣница, f. die Bestimmte, destinata.
 Сужањ, жѣа, m. (сп.) der Gefangene, qui est in vinculis:
 „Процвиљео сужањ Милушине
 „Утапници бана Задранина —
 Сужањство (сужањство), n. die Gefangenschaft, captivitas.
 Сужѣње, n. das Thränen, lacrymatio,

Суза, f. die Thräne, Zähre, lacryma.
 Сузити, им, v. impf. thränen, lacrymo.
 Сузица, f. dim. v. суза.
 Сукање, n. das Drehen, torsio.
 Сукати, учем, v. impf. drehen, torqueo.
 Сукѣја *, f. der Lappen, mit dem man die Ladung in der Flinte feststopft.
 Суклама, f. groß und ungeschickt und träg, convicius in hominem longum et pigrum.
 Суклање, n. das Hervorwallen (des Rausches, der Bienen), provolutio.
 Суклати, ам, v. impf. herauswallen, provolvi: сукла дим из пекѣ; суклају челе из кошнице.
 Сукнен, на, но, von Haustuch, e panno domi facto.
 Сукѣаште, n. Haustuch, panni domestici.
 Сукно, n. das Tuch (das die Frauen zu Hause weben), pannus domesticus, vilior.
 Сукнути, нем, v. pf. 1) н. п. мац, сабљу, зүcken, stringo. 2) herausströmen, provolvor: сукнуше челе из кошнице.
 Сукѣа, f. der Unterrock (der Frauen), tunica.
 Сукѣѣпина, f. augm. v. сукѣа.
 Сукѣѣца, f. dim. v. сукѣа.
 Сукѣѣши, им, vide скоѣѣши.
 Сукѣѣца, f. die Materie, das Eiter mit Blut, sanguine mixtum pus.
 Сукѣѣчина, f. halbscherzhaftes Scheltwort auf einen großen und trägen Menschen, q. d. sat magnus penis.
 Сулѣан, m. der Sultan, Sultanus.
 Сулѣанија, f. die Sultanin (Prinzesse), regia virgo:
 „Молиле се двије сулѣаније
 „Своме брату сулѣан Ибраиму —
 Сулѣанијин, на, но, der Sultanin, regiae virginis.
 Сулѣанов, ва, во, des Sultans, sultani.
 Сулѣанскѣ, ка, ко, 1) sultanisch, sultanicus. 2) adv. sultanisch, more sultani.
 Сулѣдаст, ма, мо, etwas geschossen, mit dem gesunden Verstande etwas zerfreßt, substultus.
 Сулѣдѣр *, m. die Rauchröhre am Ofen.
 Сумѣња, f. Frauennamen, nomen feminae.
 Сумлама, f. vide суклама.
 Сумѣа, f. der Zweifel, dubium.
 Сумѣање, n. das Zweifeln, dubitatio.
 Сумѣати, ам, v. impf. zweifeln, dubito.
 Сумѣаѣсе, амсе, v. r. impf. zweifeln, dubito.

Сумпор, м. der Schwefel, sulphur.
 Сумпача, f. geschwefelter Lappen, pannus (lacinia) sulphuratus (—ta).
 Сумрак, м. } die Dämmerung, crepusculum.
 Сумраче, м. } sculum:
 „Сунце зађе, сумраче се вата —
 Сунашце, н. dim. v. сунце.
 Сунеш*, м. die Beschneidung, circumcisio.
 Сунешити, им, v. impf. beschneiden, circumcideo.
 Сунешће, н. das Beschneiden, circumcisio.
 Сунешча*, м. der Beschneider, circumcisor.
 Сунџер*, м. der Schwamm, spongia.
 Сунвраћ, über Hals und Kopf, praeceps.
 Сунути, нем, v. pf. ein wenig gießen, fundere.
 Сунце, н. die Sonne, sol.
 Сунцокреш, м. die Sonnenblume, Helianthus annuus Linn.
 Сунчани, на, но, Sonnen-, solis.
 Сунчаница, f. der Sonnenstrahl (im Zimmer), solis radius (cubile illustrans).
 Сунчање, н. das Sönnen, apricatio.
 Сунчаписе, амсе, v. r. impf. sich sönnen (sonnen), apricor.
 Сунчити, им, v. pf. саптавити кога с ким да говори један другом у очи, gegenüberstellen (zwei Ausjagende), confrontiren, committo.
 Спротив, gegen, contra.
 Спротивити се, имсе, v. r. impf. коме, sich widersetzen, obsisto.
 Спротивће, н. das Widersetzen, der Widerstand, repugnatio.
 Сургуи*, м. vide прокераница.
 Сургуисати, ишем, vide прокерати.
 Сур, ра, ро, blaß (von Farbe), coloris pallidi:
 „Сура сукља, мадри конци:
 „Жив био, ко је шио —
 Сурла, f. der Rüssel, rostrum (suis), cf. куша, куша.
 Суродича, f. ein wenig verwandt, quodammodo propinquus.
 Сурсак, м. der Grobschneider, sartor vulgaris.
 Суршак, f. das Käsewasser, die Molken, serum lactis.
 Сусежица, f. (Рес. и Срем.) vide сусежица.
 Сусежица, f. (Ерц.) Schneegestöber mit Regen, Glatteis, nives mixtae pluviis.
 Сусрести, ретем (и сусретнем), v. pf. begegnen, obviam fieri, occurrere.
 Сусрет, м. 1) опишао му на сусрет, entgegen, obviam. 2) биши кога на сусрет, zuerst auf den Rücken, dann

entgegen auf die Brust, verbero in tergo et vice versa.

Сусретање, н. das Begegnen, occur-sus.

Сусреташи, ам, v. impf. begegnen, obviam fieri.

Сустати, анем, v. pf. ermüden, defatigari.

Сустигнути, нем, vide сустигнути.

Сустизање, н. das Einholen, assecutio.

Сустизати, ижем, v. impf. einholen, assequor.

Сустизаписе, ижемсе, v. r. impf. (von dem Pferde) mit dem hintern Fuße an den vordern anstoßen, offendere pede posteriori anteriorem.

Сустигнути, (говорисе и сустигнути), ижем, v. pf. einholen, assequi.

Сустигнуће (говорисе и сустигнуће), ижемсе, v. r. pf. (von dem Pferde) mit dem Hinterfuße an den Vorderfuß anstoßen, offendo pedem anteriorem posteriore.

Сутанја*, f. ein Gericht von Reis und Milch, kühl zu essen, cibi genus.

Сутон, м. tiefe Dämmerung, crepusculum obscurius.

Сутра, vide сјутра.

Сутрадан, vide сјутрадан.

Сутрашњи, ња, ње, vide сјутрашњи.

Сутредан, vide сјутрадан.

Сутук*, м. vide кобасица.

Суша, f. die Dürre, ariditas, siccitas.

Сушан, шна, но, н. п. година, dürr, siccus, aridus.

Сушење, н. das Trocknen, Dörren, siccatio, arefactio.

Сушити, им, v. impf. 1) trocken, siccare. 2) dörren, arefactio.

Сушици, шака, м. pl. die dürrern Weinbeeren, die man besonders liebt, um daraus Liqueur zu machen, uvae sicciores.

Сушати се, пасе, v. r. pf. н. п. вода, sehr fest zufrieren, congelari.

Т.

Та, 1) interj. doch, sane: та нећеш ни то учинити, већ ако ја умрем та немој човече; та помози ако си човек!

А. Ве си био?

Б. Та ишао сам да зовнем Мирка, на га нема код куће. —

А. Јеси ли ручао?

Б. Та јесам (али —).

2) conj. et —, et —, sowohl — als auch —: та по пији, та по врати,

das ist ja (im Grunde) alles eins. 3) на неким мјестима (у пјесмама) не значи ништа, него се само дода да је пуна врста, н. п.

„На руци му при златна прстена,

„Та сватри му цркла на прстима —

„Кад погледа војвода Вуица

„Та ће Чупић грозне сузе лије —

„Чупић слуша па сузе пролева

„Та од јада гледајућ' очима —

Та, diese hier, diese da, ista, gen. fem. von тај, та, то.

Табак, м. 1) ein Bogen (Papier), plaga. 2) * der Lederbereiter, Gärbere, cerdo, coriarius.

Табакана *, f. die Gärbererei, officina coriaria.

Табан, м. 1) die Sohle, solea. 2) ein Theil des Pfluges, pars aratri. 3) vide табанце.

Табанце *, цета, н. das Schloß an der Klinge, claustrum. cf. гвожђа.

Табанье, н. das Treten, Stampfen, calcatio.

Табарка, f. die Röhrlanne (beim Branntweinbrennen), lacus.

Табати, ам, v. impf. treten, stampfen, calco.

Табља, f. das Gehäuse für die Kanone, casa tormenti.

Табор (у пјесмама и таобор), м. das Lager, castra:

„Да разбијем табор на Мишару —

„Бе је чадор силног цар' Мураша,

„У сред Турског силна таобора —

Тава *, f. die Pfanne, trulla. cf. пигањ.

Таван *, м. 1) der Boden, Plafond, die Felderdecke, lacunar: ударно главом у шаван. 2) der Boden, tabulatum superum: на шавану. 3) Schicht, Lage, tabulatum, stratum: један шаван купуса, један шаван меса. 4) Stockwerk, tabulatum:

„Кулу гради од двадесет шавана —

Таван (шаван), вна, но, finster, obscurus. Тавној ноћи нема свједока.

Таваниши, им, v. impf. bödmen, fundo aut lacunari instruo.

Тавански, ка, ко, н. п. врата, Boden, ad tabulatum pertinens.

Таванџије, н. das Bödmen, fundi aut tabulati adstructio.

Тавница, f. dim. v. тава.

Тавна, f. 1) ријека у Босни у Зворничкој наци. 2) намастир на тој ријеци (тај се намастир зове и Тројица).

Тавнава, f. Fluß und Gegend in der Шабачка нација. Тавнавац (вца), човек из Тавнаве. Тавнавски, ка, ко, von Тавнава.

Тавнеша, мим, (Рес.) vide тавнешти.

Тавнина, f. die Dunkelheit, Finsterniß, tenebrae:

„Момче ми промче кроз село,

„Тавнина бјеше, не виђе —

Тавниши, им, (Срем.) vide тавнешти.

Тавница, f. das (finstere) Gefängniß, vincula, carcer:

„Тавница је кука необична —

Тавнички, ка, ко, н. п. врата, Кер.

Тавнични, на, но, fester, carceris.

Тавновање, f. das Liegen im Gefängniße, vincula, captivitas.

Тавновати, нујем, v. impf. im Gefängniße liegen, schmachten, in vinculis esse.

Тавнешти, мим, v. impf. (Ерц.) dunkel werden, obscuror.

Тадa (једни говоре и тадај), dann, damals, tum.

Тадашњи, на, но, damals, illius temporis.

Тадџа, м. Mannsname nomen viri (Thaddaeus).

Тадџа, м. dim. v. Тадџа.

Тазбина (von тасн), f. die Schwiegereltern, das Haus (die Familie) der Schwiegereltern, domus soceri: описувао у тазбину (ad soceros).

Тазе *, frisch, recens. cf. пријесан.

Таин *, м. die Ration, demensum cibariorum.

Таинџија *, м. der Proviantcommissär, cibariorum praefectus.

Тај, та, то, der da, iste.

Тајање, н. das Geheimhalten, celatio.

Тајанье, н. das Sintern, stillatio.

Тајати, тајим, v. impf. geheim halten, celo.

Тајати, таје, v. impf. sintern, stillo.

Тајење, н. vide тајање.

Тајиши, им, vide тајати.

Тајна, f. das Geheimniß, secretum.

Тајни, на, но, geheim, secretus.

Тајом, heimlich, secreto, clam.

Такав, ква, во, solcher, talis.

Такa, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide одма, сад.

Такa, ка, ко, solcher, talis. cf. такови.

Такнуши, нем, v. pf. berühren, hincinfahren (mit der Hand), tango.

Тако, лијо или тако? ungleich oder gleich, par.

Такo, so, sic.

Тако, so (wahr ich lebe u. dgl.), ita (medii ament): тако ми вјере; тако ми жив брат; тако ми Бога;

„Вјера моја тако ми помогла —

„Ој тако ме не родила мајка,

„Већ кобила која ћогу мога —

Такоа, ва, во, vide такав.

Такса, f. die Taxe, taxatio, pretium.

Такум *, м. das Geschirr, Geräth, argumenta. cf. оправа, н. п. такум коњски, ш. ј. оправа (седло, узда

и оспало.); дао му коња под свим шакумом, т. ј. под свом оправом.
Тал, т. der Theil, Antheil, pars, portio: на мој тал дошао колико.
Таламбас*, т. die Pause, tympanum.
Талаас, т. (Τάλασσα) die Fluten, Wogen des Meeres, fluctus:
 „Погнашесе по небу облаци,
 „А по земљи проклети вјетрови
 „Подигоше на мору шаласе —
Талија*, f. vide среќа: рђаве самталије.
Талија, f. Italien, Italia:
 „Из Талије земље преко мора —
 „Дневи даје у земљу Талију —
Талијан, т. der Italiener, Italus.
Талијанац, нца, т. vide Талијан.
Талијанка, f. die Italienerin, Itala.
Талијански, ка, ко, 1) italienisch, italicus, italicus. 2) adv. italienisch, italice.
Талијер, т. (Ерц.) der Thaler, thalerus.
Талир, т. vide талијер.
Талог, т. der Niederschlag, Bodensatz, sedimentum.
Талигаш, т. т. ј. коњ, der Einspänner (Pferd, das allein eingespannt ist), equus solitarius, sine socio junctus currui.
Талиге, f. pl. ein einspänniger Wagen, currus unijugis.
Талижице, f. pl. dim. v. талиге.
Там, f. 1) die Finsterniß, tenebrae. 2) der Nebel, nebula:
 „Сву је Мачву тама приписнула:
 „Није тама ода зла времена,
 „Ни година што родити не ће;
 „Већ је тама од пра' пушчаног —
Таман*, gerade, eben, just, commode, recte, nec justo minus, nec plus: таман до кољена; таман си дошао кад треба;
 А. Јели ти дугачка та аљина?
 Б. Није, него шаман.
Тамбура, f. die Tamburine, citharae genus.
Тамбурање, н. das Tamburinspielen, citharae lus.
Тамбурати, ам, v. impf. die Tamburine spielen, cithara cano.
Тамбурица, f. dim. v. тамбура.
Тамбуруски, ка, ко, н. п. жица, Tamburin-, cithararum.
Тамин, т. die Temesch, Temesis.
Тамјан, т. der Weihrauch, thus (Сурина). Не би дао ни Богу тамјана (који је шврд).
Тамјаника, f. eine Art wohlriechen.
Тамјанка, f. der Trauben, uvae odoratae genus.
Тамљан, т. vide тамјан.
Тамљаника, f. vide тамјаника.
Тамо, 1) dort, ibi; dorthin, eo. 2) та-

мо њему und тамо њој (рекавши), eine Art Euphemismus, wenn man erzählen will, wie der oder die geschimpft habe, um zu verhüten, damit der Zuhörer dieses nicht auf sich beziehe: тамо њему (или њој) матер! тамо њему рекавши једи говна; тамо њега ујела гуја; тамо њу и т. д.
Тамошњи, ња, ње, dortig, qui isthic est.
Танак (comp. тањѝ), нка, ко, fein, dünn, subtilis.
Танан, на, но, fein, dünn, tenuis, exilis.
Танасија, т. } Athanasius, Athanasius.
Танасије, т. }
Танац, нца, т. die Weise, Melodie (Tanz), modi, moduli:
 „Опа цупа танца —
Танацко, т. Mannsname, nomen viri (von Tanasija).
Тандара, f. 1) (у Сријему) vide прцварница. 2) тандара мандара, durcheinander, sus deque.
Тандрк, т. 1) das Gepolter, strepitus: стоји тандрк. 2) вјечнаја му патарица и блажени тандрк, als Parodie zu памјат und по кој, jocosaradia toj requiescat in pace.
Тандркање, н. das Poltern, strepitus.
Тандркапи, дрчем, v. impf. poltern, strepo.
Тандркнупи, нем, v. pf. einmal poltern, strepo.
Тане*, нета, н. т. ј. пушчано, или шоповско, die Kugel, globus (plumbeus). cf. зрно.
Танка, f. ein танак љеб, panis subtilis.
Танковјаст, та, то, schlank, gracilis.
Танковр, врџа, рџо, schlanken Wipfels, verticis tenuis et gracilis,
 „Међу њима танковрџа јела —
Танкопреља, f. (сп.) die Feinspinnerin, quae subtile net:
 „Ја сам чуо да си танкопреља —
Танкоса, f. Frauennamen, nomen feminae (q. d. subtilis comae?).
Танкосава, f. Frauennamen, nomen feminae.
Танушан, шна, но, dim. v. танак.
Танџање, н. das Aufspielen, cantatio (fistulae).
Танцаши, ам, v. impf. aufspielen, cano ad modulos.
Танчица, f. dim. v. танка.
Тањење, н. das Dünnen, extenuatio.
Тањир, т. der Teller, orbis.
Тањипи, им, v. impf. н. п. љеб, дрво, dünn machen, extenuo.
Тањур, т. vide тањир.
Табор, т. vide шабор.

Tāra, f. eine der beiden Flüsse, die nach ihrer Vereinigung die Drina ausmachen. Наша Тара не боји се Турскога цара.

Tāraба*, f. die Verpflanzung, septum tabulinum.

Tāraњ, рѣа, m. das Instrument der Wottcher, um die Vertiefung für den Boden in die Dauben zu schneiden, scalpri genus (vietorum).

Tārkaње, n. das Schüren (des Feuers), irritatio ignis.

Tārkaши, ам, v. impf. (Feuer) schüren, тго.

Tārнi (тārни), на, но, vide тарнични.

Tārнице, f. pl. ein beschlagener Meyerwagen, plaustrum.

Tārкичнi, на, но, n. p. коњи, die Wagen-Pferde, equi vectarii.

Tārнуши, нем, v. pf. (Feuer) schüren, тго.

Tārпош, n. eine Art Frauenmütze, vitae genus. Тарпоше носе жене у Зворничкој наји по Јадру и по Рађевици, и то је може биши у свему свијету највећа женска капа: она је округла као погача, и њекоја је ширира од аршина, па се не носи од озго на глави, него састраг па споји од главе горе у право (готово као на Слованки господина Добровскога), а испод грла је држи подбрадњик да не спадне на праг. Кад састраг дува вјетар, или кад оће жена да се сagne, онда треба да држи спријед тарпош руком да не спадне преда њу; а кад вјетар дува спријед, онда треба да га држи руком састраг: зашто оће вјетар подбрадњиком да откине главу, или да забали жену на праг; кад оће жена да уђе на каква врата, онда треба да се сagne и да укочи главу. Тарпош је оплешен од бијеле лозе, па је на лозу навучена велика капа од црвене чое; по чои је пришивена шамија (тако да се чоа и невиди), а преко шамије прибодена иглама (препчанима и колачарама) бијела марамица; та је марамица спријед сва искићена парам, препчаним иглама, смиљем и ружама (начињеним); њекоје газдинске жене носе и каицу спријед; а младе начине наоколо око свега тарпоша као вијенац од руже и од смиља; оспраг виси низ леђа један крај од шамије (накићен парам и оспалим бијелим новцима) и зовесе перо. Прошавшије година (од 1803 — 1814) многи су тарпоши укинути, и носиле су

мјесто њи мање капе, с којима је лакше бјежати по шуми. —

Tārпaњ m. (у Сријему) говори као у тарпањ, in den Tag hinein sprechen, incomposite.

Tārчуг, m. eine größere Riementasche, perae genus, e corio. Мрка капа зла биљера: масан тарчуг, а јарема нема.

Tāc*, m. 1) eine Tasse, patella. cf. саплак. 2) die Tasse, der Teller zur Kirchencollecte, patella.

Tācиk, m. dim. v. тас.

Tāclāиcаши, ишем*, v. impf. stolzieren, superbio: vide јордамити:

„А субаше таслаишу — cf. поскочица.

Tāclак, m. das unbearbeitete Stück Holz (um daraus Schäfte, Wagenachsen u. s. w. zu machen), der Block, codex, lignum.

Tāclачина, f. augm. v. таслак.

Tāclица*, f. vide Плевље.

Tācт, m. der Schwiegervater, socer.

Tācшов, ва, во, des Schwiegervaters, soceri.

Tāma (māma), m. vide омац.

Tāmap, m. vide Татамарин.

Tāmapān, m. (cm.) der Tatar-Şhan, Tatarorum rex:

„Татамарана од Татамбуцака —

Tāmapбyцāk*, m. (der Tatarwinkel) ein Landesname, nomen terrae:

„Татамарана од Татамбуцака —

Tāmapрин, m. 1) der Tater, Tatarus. 2) der Tater (Courier), tabellarius, eques tatarus.

Tāmapрка, f. m. j. тапарканџија.

Tāmapкāиџија*, der Tataren-Handsch., flagellum tataricum.

Tāmapрскi, ка, ко, 1) tatarisch, tataricus. 2) adv. tatarisch, tatarice.

Tāпин (māпин), на, но, des тама, tatae.

Tāпица, m. dim. v. тама.

Tāпo, m. cf. Злапоје.

Tāпomāp, m. Mannsname, nomen viri.

Tāпyла, f. datura stramonium Linn.

Tāцлије, f. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. — österr. die Tazeln) die Manichetten, manicae li-theae.

Tāчка, f. die Stütze (z. B. der Fissole, Rebe), fulcrum, statumen. cf. припка.

Tāчкаш, m. vide причаник.

Tāша, m. (Pec. и Срем.) vide Ташо.

Tāшо, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

Tāшта, f. vide пунџа.

Tāшци, шака, m. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) eine Wehlspieße (etwa österr. Brot-Strudel), placentaе genus. Уредно као Наспа ташке.

Tvār, f. das Geschöpf, creatura.

Телѣнце, цѣпа, n. dim. v. теле.

Телѣње, n. vide телење.

Телѣсина, f. augm. v. тело.

Телѣшина, f. Kalbfleisch, caro vitulina.

Телѣхѣк, n. der Kanzen, sarcina.

Телѣхѣ, ка, хе, Kalbs-, Kälbern, vitulinus.

Телѣшце, цѣпа, n. vide теленце.

Тѣлиши, ли, v. impf. werfen (von der Kuh), pario.

Тѣлишисе, лисе, v. r. impf. kalben, pario.

Тѣло, n. der Leib, Körper, corpus.

Тѣлѣхе*, n. der Rücken des Messers, dorsum cultri.

Тѣлѣфа*, f. (у Сријему и у Бачк. по варошима) der Kaffeesatz, sedimentum caffeeae.

Тѣлѣње, n. das Kalben, partus vassae.

Тѣме, мена, n. (Рес. и Срем.) vide тјеме.

Тѣмель, m. (Терѣлиу) der Grund, fundamentum.

Тѣмѣлан, лна, но, n. п. човек, fern gesund, stark, valens.

Тѣмешце, n. dim. v. теме.

Тѣмѣшвар, m. Temischwar, Temesvarinum. Тѣмѣшварѣц (рѣц), човек из Тѣмѣшвара. Тѣмѣшварка (и Тѣмѣшваркиња), жена из Тѣмѣшвара. Тѣмѣшварскѣ, ка, ко, von Тѣмѣшвар.

Тѣмѣниѣ, m. ein Theil der Zagodiner nanja.

Тѣмпло, n. (у Сријем. у Бачк. и у Бан.) der Ikonostas in der Kirche, iconostasis templi graeci.

Тѣнѣн, m. u. f. in der Redensart, на тѣнану (на тѣнани), bei Muße bequem, commodum, per otium.

Тѣнѣф*, m. vide узица, врѣца.

Тѣнѣпѣње, n. das Schlendern ohne zu wissen wohin, deambulatio.

Тѣнѣпати, ам, v. impf. schlendern ohne recht zu wissen wohin, deambulo otiosus.

Тѣнѣцѣра*, f. eine Art halbrunder kupferner Schüssel, scutellae genus. Ругаосе лонац тѣнѣцѣри (што је црна).

Тѣнѣцѣрица (тѣнѣцѣрица), f. dim. v. тѣнѣцѣра.

Тѣодор, m. Theodor, Theodorus.

Тѣодорова субота, f. der Theodors-Samstag (der erste in der großen Fasten (das Fest der Bäckerkunst), sabbatus. S. Theodori, pistorum patroni.

Тѣодоровица, f. 1) Тѣодорова жена. 2) vide Тѣодорова субота.

Тѣоци, телѣца, m. f. (coll.) Kälber, vituli.

Тѣпав, ва, во, stammelnd (blaesus).

Тѣпавѣц, вѣц, m. der Stammler, blaesus.

Тѣпавѣца, f. die Stammlerin, blaesa.

Тѣпан, m. Mannsname, nomen viri.

Тѣпѣње, n. das Stammeln, os blaesum.

Тѣпати, ам, v. impf. stammeln, balbutio, blaesus sum. Неки, који те-

пају, промијене р на и, n. п. дрво кажу диво, крст кист, прст пист, сприна спина (пред и изоставе р) и ш. д. А неки га (р) промијене на л, n. п. даво, клст, плст, сплина и ш. д. Пако мијењају и друга слова, n. п. љето кажу јешо, ребро јебјо, цура туја, чаша тасанли ца-са, жена зена, и ш. д.

Тѣпелук*, m. 1) silberne oder goldene gestifte Platte auf den (meist rothen) Frauenmützen, ornatus tiorae muliebris, 2) der Glintenkolben, manubrium flintae (fistulae ugniferae).

Тѣпсија*, f. ein kupfernes Becken, pelvis aenea.

Тѣпсија, f. dim. v. тѣпсија.

Тѣразије*, f. pl. (у Сријем. у Бачк. и у Бан.) vide тѣрезије.

Тѣразије, f. pl. dim. v. тѣразије.

Тѣрање, n. (Рес. и Срем.) vide кѣрање.

Тѣрати, ам, (Рес. и Срем.) vide кѣрати.

Тѣратисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide кѣратисе.

Тѣре, (ст.) vide те 2.:

„Тѣре нама саде индѣм спигне —

Тѣрезије*, f. pl. die Schafwaage, libra.

Тѣрезије, f. pl. dim. v. тѣрезије.

Тѣрѣт, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Last, Frucht, onus vehiculi, navis. cf. повар.

Тѣрѣтан, тѣна, но, n. п. кола, beladen, befrachtet, oneratus.

Тѣрѣзибаша*, m. der Zechmeister der Schneider, sartorum collegii praefectus.

Тѣрѣзибашин, на, но, des тѣрѣзибаша, sartorum collegii praefecti.

Тѣрѣзибашиница, f. die Frau des тѣрѣзибаша, uxor тѣрѣзибашае.

Тѣрѣзија*, m. der Schneider, sartor. cf. кројач.

Тѣрѣзијѣн*, m. der Schlägel, der Kiel der Sitherspielers, u. f. m. plectrum:

„Тѣмбурѣце моја дангубице!

„Тѣрѣзијѣне мој голѣм зијѣне —

Тѣрѣзијин, на, но, der Schneiders, sartoris.

Тѣрѣзијнскѣ, ка, ко, 1) Schneider, sartorum. 2) adv. wie ein Schneider, more sartoris.

Тѣрѣзијскѣ, ки, ко, vide тѣрѣзијнски.

Тѣрѣзилук*, m. das Schneiderhandwerk, ars sartoria, vestificina.

Тѣркија*, f. 1) der Mantelsack des Reiters, mantica equitis. 2) der Riemen am Sattel, woran der Mantelsack befestiget wird, lora manticae.

Тѣрлидѣва*, f. (ст.) Art Zeug zu Kleidungen, texti genus:

„Казаку ти што су дара дали:

„Два пашиѣ дѣвије тѣрлидѣве —

Терлауци*, лука, m. pl. weichlederne Unterschuhe der Frauen, calcei interiores feminarum.

Теркија*, f. vide теркија.

Тесан, сна, но, (Рес. и Срем.) vide тијесан.

Тесаче, n. das Zimmern, Behauen, exasciatio.

Тесачи, ешем, v. impf. behauen, zim-
mern, exascio.

Тескера*, f. der Zettel, Schein, sche-
da, tessera.

Тесла, f. eine Art Hacke (der Trogma-
cher), asciae genus ad excavandum.

Тесниши, им, (Рес. и Срем.) vide ти-
јесниши.

Тесне*, ета, n. das Duzend, duodecim.

Теснебања*, m. das Musterstück eines
Duzends (das nicht mit eingewickelt ist,
exemplum, specimen duodecim ejus-
dem generis rerum.

Теснераче, n. das Sägen, serratura.

Теснерачи, ам, v. impf. sägen, serro,
serram*duco.

Теснере*, ета, n. die Säge, serra.

Теснир*, m. 1) die Freisprechung (ei-
nes Lehrburschen), emancipatio (?): je
ли узео теснир? дао му је теснир.
2) је ли теснир понграти? ist es er-
laubt, frey, ein wenig zu tanzen, licetne-?:
„Bez теснира царева везира —

Теснија*, f. ein Wasserkrug, urceus. cf.
крчаг.

Теснијетина, f. augm. v. теснија.

Теснија, f. dim. v. теснија.

Тесто, n. (Рес. и Срем.) vide тијесто.

Тета, f. hyp. v. тетка.

Тетак, тка, m. 1) очине или мате-
ринне сестре муж, der Tante Mann,
maritus amittae aut materterae. 2) стао
као тетак, wie ein Bümmel: прави
тетак. cf. декак.

Тетчи, ожу, (Рес. и Срем.) vide тетчи.

Тетива, f. 1) die Sehne des Bogens,
nervus. 2) die Saite von Sehnen, chor-
da, nervus.

Тетик*, m. vide лук.

Тетин, на, но, der Tante, amittae seu
materterae.

Тетница, f. dim. v. тета.

Тетка, f. очина или материна сест-
ра, die Tante, amittae seu matertera.

Теткин, на, но, der тетка, amittae
et materterae.

Тетков, ва, во, des тетак, mariti
amittae aut materterae.

Тетрѣб, m. (Рес. и Срем.) vide те-
тријѣб.

Тетриван*, m. der Palanquin, sella ge-
statoria, lectica.

Тетријѣб, m. (Ерц.) der Auerhahn, te-
trab.

Тетрљан, m. 1) бијели, mambium vul-
gare Linn. 2) модри, ballota nigra Linn.
3) водени, stachyus aquatica Linn.

Тѣки, течем, v. impf. 1) fließen, fluo.
2) кућу, новце, erwerben, gewinnen,
lucror.

Тетерич*, m. 1) die Landfahrt, Land-
partie, epulum rusticum. 2) das Land-
haus, villa;

„Па попали Турске карауле,

„И обори Турске тетериче —

Тетедѣар*, m. der Rechnungsführer,
quaestor.

Тетедѣарев, ва, во, vide тетедѣа-
ров.

Тетедѣаревница, f. vide тетедѣаро-
вица.

Тетедѣаров, ва, во, des тетедѣар,
quaestoris.

Тетедѣаровница, f. die Frau des тетедѣа-
дар, uxor quaestoris.

Тетедѣарски, ка, ко, 1) Tetedars*,
quaestorius. 2) adv. tetedarisch, quaestoris
more.

Тетер*, m. (тетер) das Rechnungsbuch,
rationarium, codex accepti et
expensi.

Тетерече, n. das Aufschreiben der
Rechnung, rationum adnotatio.

Тетеричи, им, v. impf. buchhalten,
rationes curo.

Тетиниш*, m. die Untersuchungscommis-
sion, das Untersuchungscommando an
Ort und Stelle, quaestio (de latroni-
bus).

Тетинише, n. das тетинишhalten,
quaestio.

Тетиниши, им, v. impf. тетиниш-
halten, quaestionem habeo.

Тетевина, f. das Erworbene, res quae-
sita meo labore.

Тетече, n. 1) das Fließen, flumen. 2)
das Erwerben, lucratio.

Тетчик, m. der тетка Sohn, filius ami-
tae aut materterae.

Теша, m. (Рес. и Срем.) vide Тешо.

Тешан, Mannsname, nomen viri (von
Теодор).

Тешече, (Рес. и Срем.) vide тјешече.

Тешичи, им, (Рес. и Срем.) vide тје-
шичи.

Тешко, 1) weh, vae, male sit: тетшко
мени! тетшко њему! Тетшко лонцу
из села зачине чекајући. 2) stark,
sehr, valde:

„И тетшко се кнеже додворио,

„За свашто се умолиш' могаше —

Тешо, m. (Ерц.) hyp. v. Теодор.

Тешпан, на, но, (Рес. и Срем.) vide
тјешпан.

Тешто (те што), was ist's darnach?
quid tum? nil inde mali.

Тѣ, du, tu.

Тѣ, dat. von тѣ. 1) dir, tibi (als enclitica). 2) дао сам ти сину, deinem Sohne, tuo filio: био сам ти код жуке; виђео сам ти брата. 3) scheinbar pleonastisch (das griech. τοι):

„Вено синоћ на конаку бјесмо,
„Господску ти вечер' вечерасмо,
„Лијену ти девојку виђесмо! —
„Добро ти је рано поранили! —
„Чарна горо пуна ти си лада! —

Тигань, m. vide тава.

Тиганѣ, m. } dim. v. тигань.

Тиганѣца, f. }

Тиг, тија, тијо, still, tacitus. Тија вода брег рони.

Тигење, n. das Fettwerden, pinguefactio.

Тигесан (comp. тигешњи), сна, но, (Ерц.) eng, knapp, angustus.

Тигесно, n. (Ерц.) der Teig, massa (saginata).

Тиква, f. 1) der Kürbis, cucurbita lagenaria Linn. 2) der Schedel, cucurbita.

Тиквѣни, на, но, n. п. сјеме, Kürbis, cucurbitae, cucurbitinum.

Тиквѣнина, f. augm. v. тиква.

Тикви, m. ein kleiner Kürbis, cucurbitula.

Тиквица, f. dim. v. тиква.

Тимо, m. (Рес. и Срем.) vide Тимо.

Тимар*, n. das Striegeln, usus strigilis in equis, labor strigilis.

Тимарење, m. das Striegeln, strigilis usus.

Тимариши, им, v. impf. striegeln, strigili rado.

Тимјан, m. vide тамјан.

Тимо, m. (Ерц.) hyp. v. Тимошине.

Тимок, n. 1) Name des Grenzflusses zwischen Serbien und der Bulgaren, 2) die Gegend am Timok.

Тимотија, m. } Timotheus, Timotheus.

Тимотије, m. }

Тимочанин, m. човек из Тимока.

Тимочѣнка, f. vide Тимочкиња.

Тимочки, ка, ко, von Тимок.

Тимочкиња, f. жена из Тимока.

Тиганѣ, n. das Glimmen, ignis gliscens.

Тиганѣ, на, v. impf. glimmen, glisco.

Тигњи, на, ње, n. п. за пињи час, bald, hurtig, in kurzer Zeit, brevi, impigre.

Типса, f. vide спипса.

Типсање, n. vide спипсање.

Типсати, ам (шипшем), vide спипсати.

Тир! } sagt man zur Ziege, damit sie
Тир! } beim Melken still halte, vox silentis capram ad mulgendum.

Тирпани*, m. бијели конци, што

се продају по дућанима, Ladenzwirn, fila emta (non domi facta).

Тирпаниска, cf. позаяриши.

Тирпанигуске, f. pl. cf. опеченчело (само у оној загонетки).

Тиса, f. die Theiß (besser Teiß), Tibiscus.

Тискање, n. das Drücken, pressio.

Тискаши, ам, v. impf. drücken, premo.

Тиснути, нем, v. pf. drücken, premo.

Тисов, ва, во, Eiben-, a taxo.

Тисовина, f. Eibenh Holz, lignum taxi.

Тима! weg da (zu Kindern, daß sie etwas nicht angreifen sollen), vox impudentis infantem ne quid tangat.

Тити, тијем, v. impf. fett werden, pinguesco.

Титор, m. (κτίτωρ) der Wohlthäter eines Klosters, benefactor monasterii aut ecclesiae cf. приложник.

Титорка, f. die Wohlthäterin des Klosters, der Kirche, benefactrix.

Титралица, f. јабука, што се њом титра, der Wurfapfel, romum projectile (?).

Титрање, n. das Werfen der Aepfel in die Höhe um sie wieder in die Hand aufzufangen, projectio pomorum in altum, eorumque exceptio.

Титратисе, амсе, v. r. impf. 1) im Falle aus der Höhe auffangen, excipio projectum quid manibus. Девојке се титрају јабукама: узме девојка двије јабуке, па и брзо једну за другом баца у небо и дочекује у руке:

„Па се титра златним буздованом

„К'о девојка зеленом јабуком —

2) ким, einen zum Besten haben, ludifico quem.

Титрење, f. pl. das Flitterwerk, die Quincaille, bractea (?), quinquilles:

„На синцирим' сипне титрење,

„Што девојке носе о грџоцу —

Тик, m. ein junger Vogel, pullus, avicula.

Тича, f. der Vogel, avis.

Тичање, n. das Rühren, Anrühren, tactus.

Тичати, ичем, v. impf. rühren, anrühren, attingo.

Тичар, m. eine Ebene unter Лозница:

„С војском сикн до поља Тичара,

„На Тичару с војском Дрину преки —

Тичѣшина, f. vide тичурина.

Тичица, f. dim. v. тича.

Тичја, чја, чје, Vogel-, avis, avium.

Тичурина, f. augm. v. тича.

Тишина, f. die Stille, silentium. 2) die Windstille auf Flüssen, silentium venti.

Титпање, n. das Drücken, pressio.

Титпати, шти ме, v. impf. 1) дрџа

den, premo. 2) ängstigen, kummern, argo.

Тјеме, мена, п. (Ерц.) der Scheitel, vertex.

Тјемешце, п. dim. v. тјеме.

Тјешѣње, п. (Ерц.) das Beruhigen, pacatio, consolatio.

Тјешити, им, v. impf. (Ерц.) beruhigen, paco. н. п. дијете.

Тјештан, на, но, (Ерц.) н. п. руке, beteiigt, massa illitus.

Ткаља, f. die Weberin, textrix.

Тканица, f. ein gewebter Gürtel, Scherpe, singulum textum.

Тканице, f. pl. Art Frauenschерpe, singuli genus.

Тканилица, f. dim. v. тканица.

Ткање, п. 1) das Weben, textus. 2) das Gewebe, textura.

Ткаши, чем, (и ткаш), v. impf. weaving, texo.

Тко, кога, vide ко.

Ткогод, когагод, (Рес. и Срем.) vide ткогођ.

Ткогођ, когагођ, (Ерц.) vide когођ.

Тлапити, им, v. impf. сву ноћ сам плашио којешта, durcheinander träumen, somnio susdeque.

Тлапљење, п. das Durcheinanderträumen, somnia promiscua.

Тлачење, п. das Treten, conculcatio.

Тлачити, им, v. impf. worauf treten, calco.

„Јелен попасе смилъ по загорју,

„Више га плачи, нег' што га пасе —

Тб, 1) п. чон тај, та, то, das, istud. 2) als conj. im Nachsatz (selten), so, — ако ти дођем, то ће и он доћи, so wird auch er kommen, veniet et ille: ако тако буде, то смо ми пропаи (ако тако буде, пропаи смо).

Тобе, п. учинио тобе да не пије вина, п. j. зарекао се, er hat ein Gelübde gethan, er hat geschworen (?).

Тобоже, vorgeblich, seyn sollend, simulate, non ita ut oporteret; dem Namen nach, nomine, non re.

Тобожњи, ња, ње, vide токоршњи.

Тоболац, аца, м. der Beutel, Schnurbbeutel (aus einem Stücke), crumena. Плашиву пирговцу говно у тоболацу.

Тобцибана*, м. der Oberkanonier, tormentariorum praefectus.

Тобција*, м. der Kanonier, emittens tormenta, miles tormentarius.

Тобцијин, на, но, des Kanoniers, tormentarii militis.

Тобцијница, f. des Kanoniers Frau, uxor militis tormentarii.

Тобцијски, ка, ко, 1) Kanonier, tormentariorum. 2) adv. wie ein Kanonier, more tormentarii.

Тобцијски, ка, ко, vide тобцијски. Тобцилак*, м. der Kanonierdienst, ars militis tormentarii.

Тобан, вна, но, wohlbeleibt, carnosus:

„Товни коњи, а бијесни Турци —

Товар, м. die Saumlast, onus jumenti (macht 100 Oka).

Товарење, п. das Aufladen, Belasten, operatio.

Товарити, им, v. impf. н. п. коња, кола, лађу, beladen, belasten, onero.

Товарница, f. die Stricke zur Befestigung der Saumlast, fones firmando jumenti oneri.

Товити, им, v. impf. н. п. коња, вола, gut füttern, fett machen, pabulum amplum praebeo.

Товљење, п. das Mästen, pabuli ampli praebitio.

Тода, f. (хур. v. Тодора) Frauenname, nomen feminae.

Тодица (Тодица), f. dim. v. Тода:

„Љуби ме Тодо Тодице,

„Љуби ме душо и срце —

Тодор, м. vide Теодор.

Тодора, f. Frauenname, nomen feminae.

Тодорчик, м. dim. v. Тодор.

Тозлуке*, f. pl. } vide докољенице.

Тозлуци*, м. pl. }

Тојага, f. vide башина 1.

Трке*, f. pl. 1) eine Art silbernen (auch messingenen) Kürasses, der zur Zierde vorne angehängt wird, ornatus loricae argenteae. 2) eine Art knopfartiger, länglicher Platten, die vorne an die Dolama genähert werden, laminae vesti adsutae splendoris caussa.

Токмак*, м. vide кулумак.

Токмачић, dim. v. токмак.

Токнути, нем, v. pf. dim. v. упочити.

Токорсе, vide тобоже.

Токоршњи, ња, ње, sogenannt, seyn sollend, qui immerito nomen hoc gerit: камо тај наш токоршњи господар?

Толдос, само у овој загонетки: Оздо толдос, озго толдос, а у среди мићиволдос толдос? (п. j. корѡча).

Толѡки, ка, ко, 1) so viel, tantus. 2) so groß, tantus.

Толѡко (толѡко), so viel, tantum.

Толѡшњи (толѡшњи), на, но, dim. v. толѡки.

Толмач, м. der Dolmetsch, interpretes.

Толмачев, ва, во, des Dolmetsch, interpretis.

Толмачење, п. das Dolmetschen, interpretatio.

Толмачити, им, v. impf. dolmetschen, interpretor.

Толѡа, f. (у Сријему) дрво, што се

привеже уз косиште кад се жито
коси, да обара жито управо.
Тѹма, м. Thomas, Thomas.
Тѹма, м. (Рес. и Срем.) vide Томо.
Томанија, f. Frauennamen, nomen fe-
minae.
Томаш, м. Mannsname, nomen viri
(von Тома).
Томица (Томица), м. dim. v. Тома.
Тѹмо, м. (Ерц.) hup. v. Тома.
Тѹмруци, ука*, м. pl. vide кладе.
Тѹнуши, нем, v. impf. zu Grunde ge-
hen, versinken, mergor.
Тѹња, f. Art Wetters, tempestatis ge-
nus: попала ти га тоња, украшке
ти неко коња (у приповијешки).
Тѹн*, f. die Kanone, tormentum (bel-
licum).
Тѹпал, пла, ло, lauwarm, tepidus.
Тѹпал*, м. der Lahme, claudus, vide
ромо.
Тѹпаласт, та, то, vide ром.
Тѹпини, им, v. impf. schmelzen, lique-
facio.
Тѹпик, м. dim. v. топ.
Тѹпик, м. м. j. вјетар, (ст.) der
Südwind, warmer Wind, ventus te-
pidus:
„Тѹпик вјетар у спре' ударно,
„А бијели снјег окопио —
Тѹпина, f. die laue Wärme, tepor.
Тѹпини, им, v. impf. н. п. ногу, ру-
ку, главу, warm machen, terefacio.
Тѹпица, f. 2) warmes Bad, thermac.
2) Тѹпица, Dorf in Serbien, und da-
her 3) Тѹпицанин und auch Тѹпи-
ца Милан:
„Друго јесте Тѹпица Милане —
„И пусти ми старога Тѹпицу —
Тѹпљење, н. 1) das Schmelzen, liqua-
tio. 2) das Wärmen, terefactio.
Тѹповски, на, ко, н. п. кола, шане,
Kanonen-, tormentarius.
Тѹпола, f. die Pappel, populus.
Тѹполак, м. der Pappelwald, popule-
tum.
Тѹполов, ва, во, Pappel-, populeus.
Тѹполовина, f. Pappelholz, lignum po-
puleum.
Тѹполак, м. vide пополак.
Тѹпрв, ерѣ, vixtum. cf. шек.
Тѹпуз*, м. der Streifkolben, vide буз-
дован.
Тѹпузина, f. augm. v. попуз.
Тѹпчидер, м. ријека у Бијоградској
наји (упјече у Саву више Бијо-
града).
Тѹр, м. die Hürde (für das Hornvieh),
crates.
Тѹрањ, рња, м. (у Сријему, у Бачк.
и у Бан.) der Kirchturm, turris aedis
(sacrae).

Тѹрба, f. der Tornister, pera.
Тѹрбар, м. 1) der торбе-Масер, con-
fector perarum. 2) Krämer, Hausirer,
institor.
Тѹрбешина, f. augm. v. торба.
Тѹрбица, f. dim. v. торба.
Тѹрбоноша, м. der Quersackträger (3.
B. bei den Mäubern), perae portator:
„Арамбаше земљу поараше,
„Тѹрбоноше благо одијеше —
Тѹрбурин, f. vide торбешина.
Тѹрѣње, н. das Misten des Viehes, ster-
coris positio.
Тѹрина, f. Boden, wo ehevor das Vieh
gestanden, und ihn dadurch gedüngt
hat, locus stercore facto secundatus.
Тѹрини, им, v. impf. misten, stercus
facio.
Тѹрлак, м. ein Großsprecher, gloriosus.
Тѹрлање, н. das Großsprechen, jactatio,
clamitatio.
Тѹрлапи, ам, v. impf. großschreien,
clamito, glorior.
Тѹрњање, н. das Machen, daß man
fortkommt, maturatio.
Тѹрњаписе, амсе, v. r. impf. fortma-
chen, matura: торњајсе одамле
Тѹрѹкање, н. das Schreien, Lärmen,
clamitatio.
Тѹрѹкати, рчем, v. impf. schreien,
lärmen, clamito.
Тѹрѹкуша, f. die Lärmglocke (als Schelt-
wort von einem Weibe), femina cla-
mitans.
Тѹтрѹкање, н. das Klopfen des Baum-
spechts, pulsatio ut picus facit in ar-
bore.
Тѹтрѹкати, рчем, v. impf. Klopfen wie
Тѹтрѹкуши, нем, v. pf. sein Baum-
specht, pulso (de pico).
Тѹцѹл, м. der Beßstein, Schleifstein, cos.
Тѹцѹлање, н. das Schleifen (auf dem
Eise), in glacie decurro, feror.
Тѹцѹлписе, амсе, v. r. impf. schleif-
en (auf dem Eise), in glacie decurro.
Тѹчак, чка, м. 1) das Rad, rota. cf.
коло. 2) die Röhre am Brunn, fistu-
la putei. 3) ein Rohrbrunn selbst, pu-
teus fistularis.
Тѹчѹње, н. 1) das Schenken (Schütten),
infusio. 2) das Wegen, Schleifen, exa-
cutio.
Тѹчипи, им, v. impf. 1) schenken, schüt-
ten, fundo. 2) н. п. сјекиру, wegen,
schleifen, exacuio.
Тѹша, м. (Рес. и Срем.) vide Тошо.
Тѹшо, м. (Ерц.) hup. v. Тѹдор.
Тѹшава, f. 1) das Gras, gramin. 2) ein
Kraut, eine Pflanze, herba.
Тѹшавара, f. м. j. жена, која даје тра-
ве, die Kräutlerin, Kräuterfrau, her-
baria.

Травињање, н. das übermäßige Essen, manducatio immoderata.
 Травињашни, ам, v. impf. immer nichts als essen, nil nisi manduco.
 Травица, f. dim. v. права.
 Травица, f. Frauenname, nomen feminae.
 Травка, f. ein Stück Gras, gramen.
 Травник, м. Stadt in Bosnien. Травничанин, човек из Травника, Травнички, ка, ко, von Травник.
 Травуљина, f. augm. v. права.
 Трагурина, f. augm. v. права.
 Травчица, f. dim. v. правка.
 Траг, м. 2) die Fußstapfe, vestigium. 2) без прага, spurlos, über die Massen, ungeheuer, immensum quantum: оми-де без прага; далеко без прага; скупо без прага; уки коме, или чему у праг, и т. д.
 Тражење, н. das Suchen, indagatio.
 Тражити, им, v. impf. suchen, quaero.
 Тражитисе, имсе, v. r. impf. Spur zurücklassen, vestigia facio, н. п. зецови.
 Трајање, н. das Dauern, duratio.
 Трајати, јем, v. impf. dauern, duro.
 Траљав, ва, во, н. п. обука, liederlicher Anzug, dissolutus, neglectus. 2) (im Scherze) посао, liederliche Arbeit, opus male factum.
 Траље, f. pl. 1) vide крошње, (die Traue). 2) die Fesen, Lumpen, laciniae.
 Трандовиле, н. (Тριανταφυλλον) alcea rosea Linn.
 Трап, м. die Rübengrube, fovea adservandis rapis.
 Трапова недеља, f. vide себична недеља.
 Трба, f. hyp. v. трбу.
 Трбобоља, f. das Bauchweh, der Bauchschmerz, das Bauchgrimmen, tormina, dolor alvi.
 Трбоња, м. der Dickbauch, homo abdomine magno.
 Трбу, трбуа, м. der Bauch, alvus, venter.
 Трбушат, та, то, dickbauchig, ventrosus.
 Трбушина, f. augm. v. трбу.
 Трбунчик, м. dim. v. трбу.
 Трг, м. die Waare, das Kaufmannsgut, merx:
 „И у лаху трга свакојака,
 „Понајвише ојани огледала —
 Тргани, наца, м. pl. (österr. der Sterz) eine Art Polenta, polentae genus.
 Тргање, н. das Reissen, ruptio, abruptio.
 Тргати, ам, v. impf. reissen, abreißen, rumro: тргају се конци, der Zwirn reißt, rumplitur filum.
 Тргнути, нем, v. pf. reissen (einen bei der Hand, die Pistole aus dem Gürtel), rapio, arripio.

Трговане, н. das Handeln, mercatus.
 Трговати, гујем, v. impf. handeln, mercaturam exerceo.
 Трговац, вца, der Handelsmann, mercator.
 Трговачки, ка, ко, 1) Handels-, mercatorius. 2) adv. more mercatoris.
 Трговина, f. der Handel, mercatura.
 Трговчик, м. dim. v. трговац.
 Треба, f. (Рес. и Срем.) vide пријеба.
 Требаши, ам, v. impf. 1) vonnöthen sein, opus est. 2) преба ики, таи-миß gehen, oportet ire.
 Требевић, м. планина у Босни:
 „Требевићу висока планино!
 „С тебе ми се види Сарајево —
 Требиње, н. Stadt in der Herzegovina.
 Требињанин, човек из Требиња. Требињски, ка, ко, von Требиње.
 Требити, им, (Рес. и Срем.) vide пријебити.
 Требитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide пријебитисе.
 Требишњица, f. ријека у Ерцеговини.
 Требљење, н. (Рес. и Срем.) vide пријебљење.
 Требник, м. das Ritual, liber ritualis.
 Требоване, н. das Brauchen, Vonnöthen haben, indigentia, usus.
 Требовати, бујем, v. impf. 1) vonnöthen haben, egeo. 2) vonnöthen sein, opus est.
 Трезан, зна, но, (Рес. и Срем.) vide пријезан.
 Трезнитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide пријезнитисе.
 Тренда, f. Frauenname, nomen feminae.
 Треница, f. 1) das Reibeisen (österr. Reibeisen), radula serviens tritui. 2) ein gesägtes Bret (österr. Pfosten), tabula.
 Тренути, нем, v. pf. das Auge zuthun, claudo oculum: цијелу ноћ нијесам тренуо.
 Тренуће ока, н. der Augenblick, momentum.
 Трепавица, f. die Augenwimper, cilium.
 Тренет, м. das Beben, tremitus.
 Трепетање, н. das Zittern (des Laubes), trepidatio.
 Трепетати, ехем, v. impf. zittern (vom Laube), trepidat (folium).
 Трепетљика, f. das, was an der Zitternadel zittert, argentum tremulum de acu.
 Трептане, н. 1) das Zittern, trepidatio, motus tremulus. 2) das Flattern, motus alarum.
 Трептати, пхем, v. impf. (mit den Augen) blinzeln, nicto.
 Трептати, пшим, v. impf. flattern, moveo alas:

„Паун препни да полепи,

Паун мој, паун мој —

Трепчана игла, f. die Zitternadel, acus tremula.

Трепчаница, f. vide препчана игла.

Тресак, ска, м. (Рес. и Срем.) vide пријесак.

Тресење, н. das Schütteln, quassatio.

Треска, f. der Splitter, die Splitter, assula.

Треснути, нем, v. pf. erschüttern, concutio.

Тресни, сем, v. impf. schütteln, quasso.

Треснине, семсе, v. r. impf. zittern, beben, concutio, tremo.

Трешак, м. н. п. коњ, dreijährig, trimus.

Треша, ха, ке, der dritte, tertius.

Трешина, f. ein Drittel, triens, pars tertia.

Трешња, f. 1) die Kirsche, cerasus. 2) die Kirsche, cerasum.

Трешница, f. dim. v. трешња.

Трешњов, ва, во, Kirschen, cerasinus.

Трешњовац, вца, м. Kirschenstab, baculus cerasinus.

Трешњовача, f. 1) Stoc von Kirschholz, baculus cerasinus. 2) vide трешњовица.

Трешњовина, f. Kirschholz, lignum cerasinum.

Трешњовица, f. Kirschbranntwein, vinum ustum e cerasis.

Трешнина, f. ein Splitter assula.

Трешке, н. (Рес. и Срем.) vide пријешке.

Трзање, н. das Reißen (schnelle Ziehen), raptio, arreptio.

Трзати, тржем, v. impf. reißen an etwas, rario.

Трзатице, тржемсе, v. r. impf. reißen (з. В. пушка), auffahren (im Schlafe), executio.

Три, drei, tres.

Триџи, м. Tryphon, Tryphon.

Тривунац, нца, м. dim. v. Тривун.

Тридесет, dreißig, triginta.

Тридесет, ма, мо, der dreißigste, tricesimus.

Тридест, vide тридесет.

Тридестеро, vide тридесторо.

Тридест, ма, мо, vide тридесетни.

Тридесторо, Anzahl von dreißig, triginta.

Триест, vide тридесет (mit allen Ableitungen).

Тријеба, f. (Ерц.) der Bedarf, die Noth: није тријебе говориши о том.

Тријебати, им, v. impf. (Ерц.) säubern, expurgo: пасуљ, сочиво, пиринач.

Тријебатице, имсе, v. r. impf. (Ерц.) 1) з. В. од вашију, sich säubern, pur-

gari. 2) з. В. шљиве од цвијета, decussisse folliculos calycis.

Тријебљење, н. (Ерц.) das Säubern, expurgatio.

Тријезан, зна, но, nüchtern (unbesauft), crapula solutus, sobrius.

Тријезнишце, имсе, v. r. impf. (Ерц.)

никад се не тријезни, er wird nie nüchtern, schläft den Rausch nie aus, crapulam edormio.

Тријесак, ска, м. (Ерц.) vide гром: пуче као тријесак; здрав момак као тријесак.

Тријест, м. (Ерц.) Trieste, Tergestum.

Тријешке, н. (coll. Ерц.) die Splitter, assulae, festucae.

Трина, f. das Bißchen, mica, frustulum.

Тринаест, dreizehn, tredecim.

Тринаестеро, vide принаесторо.

Тринаест, ма, мо, der dreizehnte, decimus tertius.

Тринаесторо, Anzahl von dreizehn, tredecim.

Трине, f. pl. die Abfälle vom Heu in der Krippe, frustula foeni.

Тринити, им, v. impf. bröseln, frio.

Триница, f. dim. v. трина.

Тринијење, н. das Bröseln, friatio.

Тринко, м. Mannsname (von Trunyn), nomen viri.

Триџи, м. Tryphon, Tryphon.

Тринун дан, на дне, м. Festtag des heil. Tryphon, dies festus S. Tryphonis (den 1. Febr.).

Тринут (три пута), drei Mal, ter, tribus vicibus.

Триста, dreihundert, tercenti.

Триџида, f. (мени се чини као да у Србији говоре триџида) der dreiar- mige Leuchter, mit dem der Bischof den Segen gibt.

Триџе, f. pl. 1) vide мекније. 2) die Excremente, excrementa.

Триџе, ва, во, Dreß-, stercoreus.

Триџан, чна, но, н. п. киселица, Kleben, furfuraceus.

Триџа, м. (Рес. и Срем.) vide Триџо.

Триџо, м. (Ерц.) hur. v. Тривун.

Триџански, ка, ко, v. Триџест.

Трџ, м. der Lauf, cursus. Тако ми мога брка, биће око куке трџа.

Трџа, f. der Wettlauf, das Wettrennen, curriculum.

Трџање, н. das Herumlaufen, circumcursatio.

Трџати, трџем, v. impf. umherlaufen, circumcurso.

Трџиши, им, v. impf. aufpassen (im Kauspiel) auffangen, capto.

Трџица, f. 1) die (Flache) Breche, frangibulum. 2) der Ast, womit der Auf-

fangende auf den Klist aufpaßt, ramus captantis клисиш.

Трља, м. онај што трла кад се банају ћеца, der Aufreißer im Bananische - Spiel, captator. cf. бананисе.

Трљање, н. das Reiben, friatio, tritus.

Трљати, ам, в. impf. reiben, attero.

Трљање, н. das Aufreissen im Klist - Spiel, captatio.

Трљин, на, но, des трља, captatoris.

Трмка, ф. vide кошница.

Трн, м. 1) глогов, vide глог, 2) прии, der Dorn, spina (prunus spinosa Linn.).

Трн му под реп и борова шешарка.

Трњење, н. das Auslöschten, extinctio.

Трнши, им, в. impf. т. ј. шипо на гувну, das ausgetretene Getreide vom Viehstoth reinigen, everro recementa ex area.

Трник, м. dim. в. трн.

Трнов, ва, во, Dorn-, spinae.

Трномет, м. (у Бачкој) велика мешала, што се њом скида слама и балеге са жита на гуену кад се вије, der Besen (von Dorn?) um den Viehstoth von der Dreifstenne hinwegzufehren, scoparum genus.

Трнуши, нем, в. impf. вапру, свнјеку, auslöschten, extinguo.

Трнуши, нем, в. impf. erstarren, torreo.

Трњак, м. ein Dornbusch, dumetum.

Трње, н. (coll.) die Dornen, spinae.

Трњење, н. das Wegfehren des Unraths von der Tenne, eversio stercoris ab area.

Трњина, ф. 1) die Schlehe, bacca pruni spinosae Linn. 2) Frauennamen, nomen feminae.

Трњиница, ф. dim в. трњина:

„Ој девојко морска трњинице —

Трѡв, м. ein betäubender und betauschender Fisköder, esca piscaria imbricans.

Трѡвање, н. das Vergiften (der Fische), venenatio.

Трѡвати, рујем, в. impf. vergiften, veneno.

Трѡглав, ва, во, dreiköpfig, triceps.

Трѡгоче, чета, н. н. п. жаријебе, drei-jähriges Thier, trimus (equus).

Трѡјак, ка, ко, dreierlen, trifarius.

Трѡјан (или Тројанов град), м. Зидине на Церу (више Дворишта). Ону да Срѡли приповиједају, да је у оном граду био некакав Тројан краљ, који је ишао сваку ноћ (зашто дању није смијо од сунца, да га не растопи) у Сријем те љубио некакву жену (или девојку); кад би дошао онамо (у Сријем), онда би напакали коњма зоб, па кад би коњи позобали зоб, и цијетли зајева-

ли, онда би пошао напрат, и до сунца би дошао у свој град. Једном кажу да је муж оне жене (или други неко?) усую у зобинце цијесак мјесто зоби, а цијетлима свима повадио језике (да не могу цијетати): тако се краљ, чекајући док цијетли зајевају, забавио дуго, питао слугу јесу ли коњи позобали зоб, а слуга му казао да нијесу (зашто је само пицао рукама од оздо); у том се одоци; кад већ види шта је, онда узјаше на коња па побјегна, но у путу га спнигне сунце, онда он брже боље сјаше с коња па уштече под пласт и сакријесе од сунца, но (његовом несрећом) наиђу говеда те разбучу пласт, и ту га растопи сунце.

Трѡји, троја, троје, drei, tres: троји јади, троје гаће, троја враћа.

Трѡјица, ф. Anzahl von drei, tres.

Трѡјица, ф. 1) die Dreieinigkeit, trinitas: помози света тројице;

А. Бојиш ли се свете тројице?

Б. Бојим зле и двојице.

2) намастир у Ерцеговини. 3) намастир у Босни (у Зворничкој навији). cf. Табна.

Трѡјице, ф. Pfingsten, pentecoste.

Трѡјични дан, на дне, м. vide тројице.

Трѡјка, ф. 1) die Drei, numerus ternarius. 2) ein Faß von drei Eimern, dolium trium amphorarum.

Трѡјство, ф. die Dreifaltigkeit, trinitas: тако ми тројства.

Трѡлијеска, ф. само у овој загонетки: Лијеска трѡлијеска, у лијесци огањ гори, и у огињу човек стоји (у Сријему кажу липа трѡлипа, мјесто лијеска трѡлијеска)? м. ј. огледало.

Трѡлипа, ф. cf. трѡлијеска.

Трѡљање, н. das Verbalen von трѡљати.

Трѡљати, ам, в. impf. (scherzhaft) dünn und hörbar scheißen, caco tenue et cum strepitu.

Трѡљетни, на, но, н. п. грозница, drei Jahre dauernd, triennis.

Трѡљетница, ф. м. ј. трѡљетна грозница:

„Мучи мајко замукласе

„Од грознице трѡљетнице —

Трѡм, ма, мо, schwerfällig, tardus, gravis.

Трѡмећа, ф. Ort, wo drei Grenzen zusammentreffen, locus trifinis (?).

Трѡноша, ф. Kloster und Fluß im Jadar.

Трѡношанин, калуђер из Троноше.

Труо, трула, ло, morsch, verfault, putris.
 Труп, m. der Rumpf, truncus.
 Трупина, f. 1) augm. v. труп. 2) der Klotz, caudex.
 Труси́на, f. Berg in der Herzegowina:
 „Други мејдан под гором Трусином—
 Труп, m. } die Drohne, fucus.
 Трупина, augm. }
 Труцкање, n. das Schütteln (im Wagen, quassatio.
 Труцканице, амсе, v. r. impf. geschützt, werden, quassor.
 Тру врц, interj. von der Verlegenheit eines durch Einwürfe und Fragen Ueberwiesenen, detergiversatione convicti.
 Трпч на поље, шет у кућу (биће ноћас), scherzhaft für Sapiren, alvus luet.
 Трчање, n. das Laufen, cursus.
 Трчати, чим, v. impf. laufen, curro.
 Трчкарење, n. dim. v. трчање.
 Трчкарити, им, dim. v. трчати.
 Трчуљак, лка, m. cf. висуљак (само у оној загонетки).
 Тѹ, dort, da, istic.
 Тѹг*, m. der Roßschweif (als Ehrenstandarte der türkischen Paschen), insigne caudae equinae.
 Тѹга, f. 1) туга ме је, es schaudert mich, cohorresco:
 „Бе је сама, а не има друга,
 „Да је није од горице туга —
 2) туга и невоља! sagt die unwillige, aber immer liebende Mutter zum Kinde das ihr Kummer und Noth macht, convicium matris amantis in infantem.
 Тугаљив, ва, во, figeliq, titillationem aegre sustinens, titillabilis. cf. чкакљив.
 Туговање, n. das Klagen, Wehklagen, lamentatio.
 Туговати, гујем, v. impf. wehklagen, lamentor.
 Туговатице, гујемсе, v. r. impf. klagen, lamentor:
 „Поче им се Чупић туговати —
 Тѹћ, ља, ље, fremd, alienus.
 Тѹћење, n. das Schämen, Verlegen seyn in einem fremden Hause, verescundio in domo aliena.
 Тѹћин, m. der Fremdling, peregrinus.
 Тѹћинка, f. die Fremde, peregrina:
 „Али ми не да тѹћинка,
 „Тѹћинка добра љевојка:
 „Ја добра коња оседлаи,
 „Тѹћинка ми га раседла —
 Тѹћинице, имсе, v. r. impf. sich fremd betragen, verlegen seyn wie ein Fremder, verescundor.
 Тѹжан, жна, но, betrübt, arm, unselig, miser:
 „Тужна јадна да сам вода ладна —
 Тѹжба, f. die Klage, accusatio.
 Тѹжење, n. 1) das Klagen (vor Gericht)

accusatio. 2) das Klagen nach einem Todten, ululatus de mortuo.
 Тѹжини, им, v. impf. плакаши из гласа (особито за мрцем) и нарицаши, ш. j. говорити: јаој Боже (или како му буде име) моје грдие ране! јаој ко ће твога пуста коња јати? јаој ко ће твоје аљине носити? јаој ко ће твоје оружје насаши и т. д. einen Todten beweinen, plango. Мати за сином и сестра за браћом тужи кашно по даје и по три године: кад је сама код куће, или кад изиђе куд у поље, а она тужи и нариче као да пјева. Доспа пупа би суза из камена ударила, како жалостиво мати нариче за сином, или сестра за браћом. У садашње вријеме срамота је жени тужити за мужем, а још већа испрошеној љевојци за момком; али се у пјесмама пјева да су и жене тужиле за мужевима и љевојке за момцима, н. п.
 „Пуче пушка из кола другог.
 „Те удари у колу Дамљана.
 „Дамљан паде, а љуба допаде:
 „Мој Дамљане, моје јарко сунце!
 „А јепо ни ме бјеше обасјало!
 „Ал' ми брже за горицу зађе —
 „Марка жали и отац и мајка,
 „А Андрију ни отац ни мајка,
 „Него једна из села девојка,
 „Жалила га, па је говорила:
 „Јаој Андро моје чисто злашо!
 „Ако би те у рукаве везла,
 „Рукав ће се одма издерати,
 „Па ће твоје име погинути;
 „Ако би те у песму певала,
 „Песма иде од уста до уста,
 „Па ће доћи у погана уста;
 „Ако би те у књигу писала,
 „Књига иде од руке до руке,
 „Па ће доћи у погане руке —
 „Боже мили чуда великога!
 „Ко л' је ово кога ожално?
 „Ил' је мајка јединога сина?
 „Ил' сестрица брата рођенога?
 „Ил' је сина ручнога љевера?
 „Ил' љевојка првог заручника?
 Тѹжити, тѹжим, v. impf. кога, klagen (vor Gericht), accuso.
 Тѹжитице, имсе, v. r. impf. коме, на кога, sich beklagen, klagen, conqueror.
 Тѹжњава, f. die Wehklage, ululatus: стоји тѹжњава.
 Тѹзла*, f. 1) das gesottene Salz, sal excoctum ex aqua salifera. 2) (доња и горња) Namen einer Stadt in Bosnien, wo so eine Siederei besteht, nome oppidi. Тѹзланци, човек из Тузале. Тѹзлански, ка, ко, von Тузла.

Тук, м. 1) der Winkel, *angulus*, cf. куп. 2) ударно тук на лук, zwei harte Steine sind aneinander gerathen, *dignus dignum reperit*.

Тукa, f. vide будија.

Тукaц, кца, м. vide будац.

Тукнуши, нем, v. pf. 1) ein wenig (Knoblauch) stoßen, *contundo*. 2) schlagen (dem Geruche nach), *oleo, suboleo*: ово месо тукне мало.

Тулум*, м. vide мјешина.

Тулумина, f. augm. v. тулум.

Тулaк, лка, м. 1) die Einstechröhre in

Тулaц, лца, м. fder каблина, *fistula minor inserta majori (in mola)*. 2) eine Art Falle für Füchse u. dgl. *genus decipulae. laquei*.

Тумарање, н. das vorwitzige Umhergehen, *vagatio curiosa*.

Тумараши, ам, v. impf. vorwitzig umherichlendern, *vagor curiosus*.

Тумариши, им, v. pf. hineinplumpen (in ein Haus, ohne anzuklopfen), *intro improvisus*.

Тумба, adv. vom Faß, wenn es aufrecht steht, *de dolio erecto*.

Тумбање, н. das Umlegen (eines Fasses), *inversio*.

Тумбaс*, м. der Ponton (Schiff zur Schiffbrücke), *ponto*.

Тумбати, ам, v. impf. н. п. буре, umlegen, umdrehen, *evertio*.

Туна, vide ту.

Туња, f. vide гуња.

Туп (comp. тупља), па, по, stumpf, *hebes*.

Тупара, f. тупа сјекира, eine Art stumpfer Hacken, *securis obtusior*.

Тупиши, им, v. impf. abstumpfen, *obtundo, hebetio*.

Тупкање, н. das Stampfen (der Ziegen), *tundo, supplodo*.

Тупкаши, ам, v. impf. mit den Füßen stampfen, *supplodo*.

Тупљење, н. das Abstumpfen, *hebetatio*.

Тупглав, ва, во, stumpfen Kopfes, *capitis obtusi*: иди погани тупоглава! (кажу хемету, н. п. кад не може што да упамши).

Тур, м. der Hosenlatz, *tegumentum braccatum*.

Турa*, f. 1) н. п. кордована, или ибришма, ein Bündel, *fasciculus*. 2) auf der Münze die Kopfseite, *pars ad-versa numi*.

Турaдија, f. (coll.) die Türken, *Turca*.

Турак, рка, der Türke (besonders wenn man die Deutschen redend einführt; denn auf serbisch heißt er Турчин, pl. Турци), *Turca*.

Турање, н. das Werfen, *jactus*.

Тураши, ам, v. impf. werfen, *jacio*.

Турашице, амсе, v. г. impf. werfen, *jacio, jaculor*.

Тургуља, f. (једни говоре и тургуња) м. ј. шљива, Art frühzeitiger Pflaumen, *pruni genus*.

Турити, им, v. pf. werfen, *jacio*.

Туритице, имсе, v. г. pf. werfen, *jaculor*.

Туркање, н. (dim. v. турање) das Fortstoßen, *promotio*.

Туркаши, ам, (dim. v. тураши) fortstoßen, *promoveo* (з. В. wenn viele beisammen sitzen, und einer den andern zum Weiterücken stößt).

Туркешања, f. augm. v. Турчин.

Туркиња, f. die Türkin, *Turca, femina Turcica*.

Туркињин, на, но, der Türkin, *Turcae*.

Туркињца, f. dim. v. Туркиња.

Турко, м. vide Турак: Турко мала нара некрштена вјера (у приповијетки).

Турнути, нем, v. pf. (з. В. mit dem Ellbogen) stoßen, *impello*.

Турпија*, f. die Holzseile, *lima lignaria*.

Турпијање, н. das Seilen (des Holzes), *limatio ligni*.

Турпијати, ам, v. impf. seilen, *limo*.

Турпица, f. dim. v. турпија.

Турска, f. die Türken, *Turcia*.

Турскa, ка, ко, 1) türkisch, *turcicus*.

2) adv. türkisch, *turcice*.

Туркија, f. 1) eine türkische Arie, *modus cantilenae turcicus*. 2) die Türkei, *Turcia*:

„Мало јада по Туркији радиш,

„Ја што тражиш по земљи

Немачкој —

Турчало, м. der gewöhnlich türkisch spricht, *lingt, Turcicus*.

Турчалов, ва, во, des турчало, *Turcici*.

Турчање, н. das Türkischsprechen, *Turcismus*.

Турчати, ам, v. mpf. türkischsprechen, *loqui turcice*.

Турчење, н. das Bertürken, *turcizatio*.

Турчин, м. der Türke, *Turca*.

Турчињак, нка, м. *paraver rheas* Linn.

Турчинов, ва, во, des Türken, *Turcae*.

Турчиши, им, v. impf. zum Türken machen, *facio esse Turcam*.

Турчишице, имсе, v. г. impf. ein Türke sein, *Turca fio aut sum*.

Туршија*, f. Aufbewahrung der Früchte in Wasser, Wein, *adservatio pomorum, uvarum, in aqua, vino*. У туршију се меке грожђе, крушке, јабуке, краславци и ш. д.

Туша, 1) тута вура* (м. ј. држи, удри; или, цошегни, цовуни); 2) у за-

гонетки: Тупа тамо, тут? ова-
мо, тупа те за врата? ш. j. же-
на кад чисти собу или кућу па сме-
таиште смете за врата. 3) у дру-
гој загонетки: Јаше тупа на бау-
ри? ш. j. сврака на крмачи.

Тупило, in der Redensart: ту и ту-
пило (und dabei ist's geblieben, nec
praeterea quid factum). cf. лани (како
онда, н лани).

Тупкал*, м. der Tischlerleim, gluten.

Тупкалти, им, v. impf. leimen, glu-
tino.

Тупкаљење, n. das Leimen, glutinatio.

Тупкање, n. vide дршкање.

Тупкаши, ам, vide дршкаши.

Туплих, м. eine Art eiförmiger Kürbisse,
cucurbitarum genus.

Тупи, учем, v. impf. 1) schlagen, tundo.
2) стожен (Salz, Kaffee), tundo. 3) во-
лове, бикове, contundo tauri testi-
culos.

Туписе, учемсе, v. r. impf. 1) sich schla-
gen, rugno. 2) јајима (zu Ostern).

Тупегија*, м. vide тупегија (mit al-
len Ableitungen).

Тупегибаша*, м. der Zechmeister der
Büchsenmacher, praefectus collegii tor-
mentariorum.

Тупегија*, м. der Büchsenmacher, tor-
mentarius. cf. пушкар.

Тупегијин, на, но, дес тупегија.

Тупегијински (тупегијински), ка, ко,
Büchsenmacher, tormentariorum.

Туп, муц, cf. тупи мрт.

Тупак, м. der Bettler, mendicus (cf.
просјак):

„Удијели тупаку јунаку —

Тупањ, цпа, м. vide тупак.

Тупање, n. dim. v. тучење 1.

Тупаши, ам, dim. v. тупи 1.

Тупашице, амсе, dim. v. туписе 2.

Тупачки, ка, ко, 1) Bettler, mendici.

2) adv. wie ein тупак, more mendici.

Тупин дан, на дне, м. vide тупин дан.

Туч, м. die Glockenspeise, Bronze, aes
(campanarium, tormentarium).

Туча, f. vide град.

Тучак, чка, м. 1) die Mörserkeule, pi-
stillum. 2) das Osierer, das die an-
dern zusammenschlägt, ovum poschale
forte.

Тучење, n. das Schlagen, Stoßen, tunsio.

Тучин дан, на дне, м. der Tag vor
dem бадњи дан, der Schlachttag, dies
mactationis. cf. печеница.

Тучишце, имсе, v. r. pf. auf einan-
der stoßen (von Armeen), concurre.

Тупта (von писушта? oder cf. frai-
nisch дукај?) unzählige, innumerus.

А. Има ли рака у том пошоку?

Б. Има тупта.

Т.

Та! (in der Anekdote vom Türken),
ein Ruf an den Ochsen, daß er fort-
gehe! vox impellentis Turcae bovem i
ка шаропа, ка!

Таба*, f. die heilige Stätte (Mekka bei
den Türken, Jerusalem bei den Chris-
ten), locus desiderii: опишао на кабу;

„Док запалим Рачу у крај Дрине,

„И погубим Аци - Меленпија,

„Кој је нио преко мора синег

„Те је влашкы кабу полазно —

Танја*, f. eine Art gefüllter Kuchen, pla-
centae genus.

Танјинија*, м. der Kuchenbäcker, placen-
tarius.

Танјинин, на, но, дес Kuchenbäckers,
placentarii.

Таниница, f. die Frau des како (in der
Anekdote).

Тато, м. Väterchen, tata.

Талов, м. vide будала.

Танут, та, то, (im Gehirn) ange-
brannt. Pedant, angeschossen, non sanis-
simae mentis. cf. сулудаст.

Тар*, м. der Handel, commercium. cf.
трговина.

Тарење, n. das Handeln, commercium.

Тарити, им, v. impf. handeln, com-
mercium facio, exerceo.

Таркање, n. dim. v. карење.

Таркати, ам, dim. v. тарити.

Тарција*, м. der Handelsmann, merca-
tor, cf. трговац.

Таса*, f. Art einer tiefer Schüssel, lanx
profundior.

Тасица, f. dim. v. каса.

Тата, м. (Pec. и Срем.) vide како.

Ташин, на, но, дес ката, scribae.

Ташиница, f. des ката Frau, uxor
scribae.

Тато*, м. (Ерц.) der Schreiber, scriba.
cf. писар.

Татов, ва, во, дес како, scribae.

Тата, м. der Vater, tata.

Татин, на, но, дес Ватерс, patris.

Та кы! Vari fari! nugae! mo je ка кы!

Теван*, м. vide кеван.

Теве*, ема, n. die Kose, wollene De-
cke, gausape, amphitapa. cf. губер.

Тевегија*, м. der Kosenmacher, gausa-
parius.

Теван*, м. eine Art Braten, frusta
carnis simul assata (sine ossibus).

Тевкање, n. vide жевкање.

Тевкати, ам, vide жевкати.

Тени*, м. } vide кеп.

Тениф*, м. }

Кеја! interj. sagt man zum Kinde, wenn man es von etwas entfernen will, vox reijcientis bovem.

Кела*, f. die Glase, calvities.

Кела, m. (Рес. и Срем.) vide кело.

Келав, ва, во, kahl, glasiq, calvus.

Келаван, вца, m. der Glaskopf, calvus.

Келавити, им, v. impf. kahl werden, calvus fio.

Келавица, f. 1) kahlköpfige Frau, femina calva. 2) Schimpfwort für die Ziege, convicium in capram.

Келављење, n. das Kahlwerden, calvities.

Келепир*, m. die Beute, praeda. cf. добити, напјен.

Келепирење, n. das Beutemachen, praedatio.

Келепирити, им, v. impf. u. pf. Beute machen, praedor.

Келепиш, m. eine tegelartige Kappe, Mütze, galeri genus.

Келепиш, m. (у Сријему, у Банк. и у Бан.) die Mütze der Geistlichen unter dem Hute, mitra sub pileo.

Келија, f. (κελλιον) die Zelle, cellula monachi.

Келије, f. pl. намастир у Србији (у Ваљевској напји).

Келија, f. dim. von келија, cellula.

Кело, m. (Ерц.) der Kahlkopf, Glaskopf, calvus.

Келупача, f. (см.) ein Schimpfwort, von келав gebildet:

„А јемрве келупаче —

Кемер*, m. 1) vide свод. 2) der Geldgürtel, die Geldkase, zona.

Кемерли*, adj. indecl. n. n. кула (m. j. на свод):

„Бек он ода по кемерли кули —

Кенар*, m. 1) vide крај:

„Ал' су Турци брижии и срдити,

„Оштинан су земљи по кенару —

2) vide крајац.

Кено, m. Hundsname, nomen canis.

Кепенак*, ика, m. der Ladenflügel (nach türkischer Art), valva tabernae.

Кепица, f. das Kappchen, mitra parva.

Кер, f. die Tochter, filia. cf. кћи.

Керана, f. Frauennamen, nomen muliebre.

Керање, n. (Ерц.) das Treiben, agitatio.

Керати, ам, v. impf. (Ерц.) treiben, agito.

Кератисе, амсе, v. impf. (Ерц.) 1) sammeln (von Hasen), coeco. 2) sich verfolgen (mit Prozessen), persequi se in foro. cf. гонитисе.

Керемида, f. von gr. керзидис neuer керзидис, der Dachziegel, tegula. cf. пријен.

Кереме, n. vide кереме.

Керекелија*, f. vide узвод.

Керин, ва, но, der Tochter, filiae.

Кериписе, имсе, vide кериписе.

Керка, f. das Töchterchen, filiola. Маја на керку кара, снаши приговара.

Керкин, на, но, der Керка, filiolae.

Кернич, m. der ungebrannte Ziegel, later crudus.

Кертови*, m. pl. die Balken zum Häuserbau, traves, tigna.

Керца, f. dim. v. керка.

Керчиово*, n. der Fensterrahm, margo ligneus fenestralis.

Кеса, f. vide кеса.

Кесар, m. m. j. Немачки, или Бечки, der (teutsche) Kaiser, der Wiener Kaiser, Caesar (der türkische und russische sind цареви):

„Цар и кесар кад се завадише,

„Код кесара обрштери бише —

„Свјетла круно од Беча кесаре! —

Кесарев, ва, во, vide кесаров.

Кесаревина, f. 1) das Kaiserland, terra Caesaris. 2) das Kaisergut, res Caesaris.

Кесарица, f. die Kaiserin, imperatrix.

Кесаричин, на, но, der Kaiserin, imperatricis.

Кесаров, ва, во, des Kaisers, Caesaris.

Кесаровина, f. vide кесаревина.

Кесарски, на, ко, 1) kaiserlich, caesareus. 2) adv. wie der Kaiser, Caesaris more.

Кескин*, adj. indecl. feurig, ardens, igneus, n. n. коњ, дубан, cf. лут, вапрен.

Кесма, f. vide шупљика.

Кесмање, n. das Durchlöchern der Aermel-Enden, u. dgl. mit Sticerey, cf. шупљика.

Кесмати, ам, v. impf. durchlöchern stiften, acu pingo perforatu.

Кешен*, m. vide лан.

Кешениште, n. vide ланитиште.

Кешенов, ва, во, vide ланен.

Кеши, оху, (Ерц.) wollen, volo.

Кеш*, m. das Belieben, die Lust, libitus, libido.

Кеш*, m. die Beschau eines gewaltsam Gestorbenen, inspectio occisi. cf. крвинна.

Кешење, n. das Beschauen eines Ermordeten, inspectio occisi.

Кешити, им, v. impf. den Ermordeten beschauen, inspicio occisum.

Кешке*, епа, n. vide кешке.

Кисорет*, m. der Schwefelsaden, das Schwefelhölzchen, filum sulfuratum, assula sulfurata. cf. сымпорача.

Кисом, m. (κιστος) die Kislagentruhe, cista in qua servantur sanctorum ossa.

Кила, f. 1) der Pulverbeutel, crumena pulveri igniferi. 2) das Blech an dessen Mündung, lamina orificii crumenae illius.

Тилер *, m. die Speisekammer, penus.
Тиланм *, m. der Teppich, tapes. cf.
шареница.

Тилани *, m. vide капанац.

Тимане *, нема, n. vide егеде:

„Погубише сипна хманета —

Тиопина, f. вода у Ерцеговини:

„И Тројину надомак Таслиде,

„Украј воде украј Тиопине —

Тира, m. (Рес. и Срем.) vide Тиро.

Тирилов дан, m. | der Slawen Apostel

Тириа философ. | Kyriak. Србљи при-
повиједају, да пице на Тирилов
дан траже друга свака себи да гра-
де гнијездо и да носе јаја; па која
не нађе друга, она се објеси.

Тирш *, 1) eine Art Bauholz, mate-
riae genus. 2) das Schusterpech, pix
sutoria.

Тирјак, m. Mannsname, nomen viri
(von Syriacus?).

Тирко, m. Mannsname, nomen viri
(von Tirkjak).

Тиро, m. (Ерц.) Mannsname, nomen
viri (von Cyrillus?).

Тишан *, m. das Buch, die Bibel (der
Koran), biblia.

Тифта, m. der Krämer (verächtlich), ta-
bernarius.

Тифтин, на, но, des тифта, taber-
narii.

Тифтински, ка, ко, 1) Juden-, Judaeo-
rum (als Schimpfwort von Kaufleuten).

2) adv. wie ein тифта, more tabernarii.

Тифтица, f. dim. v. тифта.

Тора *, m. (Рес. и Срем.) vide коро.

Тора, f. n. п. кобила, einäugig, altero
oculo captus.

Торав, ва, во, einäugig, oculo captus.

Тораван, вца, m. der Einäugige, altero
oculo capta.

Торавити, им, v. impf. einäugig wer-
den, oculo capi.

Торавица, f. die Einäugige, unocula.

Торављење, n. das Einäugigwerden,
oculi amissio.

Торин, на, но, des хора, unoculi.

Торин, на, но, der хора, unoculae.

Ториница, f. die Frau des хора, uxor
unoculi.

Торлансати *, ланшем, v. pf. mit ge-
schlossenen Augen hineintreten, clausis
oculis peto, impetum facio.

Торо, m. (Ерц.) der Einäugige, oculo
captus.

Торов, ва, во, des коро, unoculi.

Торназар *, m. der Handel ungeschens,
mercatus quin videas. По панахури-
ма кашто пазарују тако ноћу ко-
ње. Приповиједају да је некакав
човек одвео на панахур корава ко-
ња, па га пазарно за једну ноћ де-

вет пуша, кад у јутру свануло а
по у њега коњ слијеп у оба ока. А
у другога опет тако исто освануо
његов коњ у рукама.

Тоса *, m. (Рес. и Срем.) vide косо.

Тосав, ва, во, bartlos, imberbis, der fei-
ne Barthare hat, cui non crescit barba.

Тосе, f. pl. das Schachspiel (englisch chess),
lusus latruncularum.

Тосин, на, но, des коса, hominis de-
pilis.

Тосиница, f. die Frau eines коса, uxor
hominis depilis.

Тосо, m. (Ерц.) der Bartlose, depilis.

Тосов, ва, во, des коса, hominis de-
pilis.

Тошак *, шка, m. | das Eck, die Ecke,

Тоше *, епа, n. sangular. cf. рогаљ.

Тошелн *, adj. indeclin. edicht, angulosus.

Ту, кya, m. der Hauch, spiritus: нема
вјетра ни кya.

Туба, f. der Schopf (der Henne), cirrus.

Туба, f. die Schopfhenne, gallina cristata.

Тубаст, па, то, n. п. кокош, ge-
haubt, cristatus.

Тубица, f. dim. v. кyба.

Туд, f. 1) das Naturell, indoles: добре
кyди;

„Ој кeвојко изла кyди твоја —

2) није ми по кyди, es ist mir nicht
recht, non placet.

Тудане, n. das Scheuwerden (des
Pferdes), consternatio.

Тудатисе, амсе, v. r. impf. scheu wer-
den, constenor.

Тудњив, ва, во, n. п. коњ, scheu,
pavidus, facile expavescens.

Тук, m. Name einer Art Nachteule,
(vom Laute ky!), ululae genus.

Тук! кyк! interj. so ruft man die Hüh-
ner herbei, vox gallinas vocantis.

Тукане, n. das Schreien wie ein кyк,
clamor bubonis (кyк).

Тукане, n. das Herbeirufen der Hühner;
advocatio gallinarum.

Тукати, учем, v. impf. schreien wie
der кyк, clamo ut кyк.

Тукати, ам, v. impf. die Hühner her-
beirufen, allicio gallinas.

Тукнути, нем, v. pf. einmahl кy
schreien, dico кy.

Тукнути, нем, v. pf. einmahl кyк ру-
сен, dico кyк.

Туков, ва, во, des кyк, bubonis.

Тула, f. (у Бачкој) vide кyјача.

Тулав, ва, во, vide чулав.

Тулипи, им, v. impf. m. j. уши, spizen
(die Ohren), arriego aures.

Тулумак, мка, m. eine kleine Keule,
clavula.

Туљење, n. das Spizen (der Ohren)
arrectio aurium.

Рума, f. das Bündel, fasciculus, crista.
 Румез*, m. vide кокошар 1.
 Румица, f. dim. v. кума.
 Румур*, m. vide угаљ.
 Румурџија*, m. der Kohlenbrenner, carbonarius, coctor carbonum.
 Руп*, m. eine Art Topf zu Honig, Rindschmalz, ollae genus.
 Рупа, f. eine Art Krug, urcei genus.
 Рупина, f. augm. v. куп.
 Рупик, m. dim. v. куп.
 Руприја*, f. 1) vide мост. 2) варош у Србији на десном брјегу Мораве (у Ресави). Рупријски, ка, ко, von Руприја.
 Руприџа, f. dim. v. куприја.
 Рупа, f. vide будија.
 Рурад, f. (coll.) vide бучад.
 Рурак, рка, m. vide будац.
 Рурак*, рка, m. ein mit Pelz gefütterter und verbrämter Rock, toga pellibus subsuta et praetexta.
 Руран, m. vide курак.
 Рурдија, f. 1) (Сријему, у Бачк. и у Бан.) der kurze Pelzrock, vestis pelliceae genus. 2) (у Србији) ein langer (Pelz-) Rock ohne Ärmel.
 Рурдијетина, f. augm. v. курдија.
 Рурдиџа, f. dim. v. курдија.
 Руре, ета, v. vide буче.
 Рурки, m. pl. (coll.) vide бучики.
 Рурјџ, рја, рје, vide будињи.
 Рурка, f. vide кура.
 Рурликање, n. das Trillern auf einem Blasinstrumente, fistulae modulatio.
 Рурликаши, ичем, v. impf. trillern (auf der Flöte), modulator.
 Руртаук, m. курја (будиња) болест, (scherzhaft) eine Krankheit der Weiber, Art Sehnsucht, desiderium veneris.
 Рурче, чета, n. eine Pelzjacke, tunica pellicea.
 Рурчибаша*, m. der Zechmeister der Kürschnerzunft, magister pellionum.
 Рурчибашин, на, но, des курчибаша, magistri pellionum.
 Рурчибашиница, f. die Frau des курчибаша, uxor magistri pellionum.
 Рурчија*, m. der Kürschner, pellio. cf. кожуар.
 Рурчијин, на, но, Kürschner, pellionis.
 Рурчијиница, f. die Kürschnerin, pellionis uxor.
 Рурчијински, ка, ко, 1) Kürschner, pellionum. 2) adv. wie ein Kürschner, more pellionis.
 Рурчијски, ка, ко, vide курчијински.
 Рурчилук*, m. das Kürschnerhandwerk, ars pellionis.
 Рурчик, m. (dim. v. курак) vide курче.
 Рускија*, f. der Hebel, vectis. cf. по-луга.

Рустек*, m. die Fußschelle (für unbändige, feurige Pferde), compes.
 Русак, пка, m. vide шулак 1.
 Русалица, f. der immer schweigt, taciturnus.
 Русење, n. (Рес.) vide кукчење.
 Русепи, шим, (Рес.) } vide кукепи.
 Русипи, им, (Срем.) }
 Рускање, n. das Schweigenheissen, impositio silentii.
 Рускати, ам, v. impf. кога, jemand schweigen heissen, silentium impono.
 Рускац! маусеџил, obmutuit, obmutuere.
 Русук*, m. der Trupp, turma.
 Русење, n. (Ерц.) das Schweigen, silentium.
 Русепи, кутим, v. impf. (Ерц.) schweigen, sileo. cf. мучаши.
 Русфетма*, n. pl. ein Gericht (von Fleischknodeln), cibi genus. Исјеца се ситно пријесно месо и метне се у њега мало бибера и ситно исјецана црнога лука, па се онда начине као ораси и умељају се у шенично брашно (и то се зову русфетма). Послије тога русфетма се попрже на маслу, па се поспу бијелим луком и киселим мајјелом.
 Руша, f. der Rüssel, rostrum (suis). cf.
 Рушање, n. das Ohrfeigen, colaphi im-actio.
 Рушаши, ам, v. impf. ohrfeigen, colaphum impingo.
 Руше! interj. sagt man dem Esel, um ihn zu entfernen, vox asinos repellentis.
 Рушити, им, v. pf. ohrfeigen, colaphum impingo. cf. приушити.
 Рушка, f. vide приушак.
 Рушкање, n. das Fortstoßen, protrusio.
 Рушкапа, f. ein Spiel, ludi genus.
 Рушкаши, ам, v. impf. н. п. кану ногом, fortstoßen, protrudo.
 Рушнути, нем, v. pf. einen Stoß geben, trudo.

У.

У, 1) in, in (mit dem accus. und abl.):
 опишао у цркву; био сам у цркви.
 2) (mit dem genit.) bei, apud: у Бога је свашта доста; иште у мене; има у њега. 3) interj. cf. ух!
 Уабати, ам, v. pf. (ein neues Kleid) stravazieren, attero (pannum).
 Уабоноситисе, сисе, v. r. pf. дрво у води, im Wasser nur noch dauerhafter werden, humore firmari.
 Уб, m. Fluß und Stadt in der Ваљевска наија.

Уба, adv. einzeln, hier und da. kaum, vix:
 А. Има ли јабука на јабукама?
 Б. Нема, уба ће која.
 Убав, ва, во, (ријетко се говори, него се чује у pjesмама) vide лијеп.
 Убавац, еца, m. Name einer Quelle zwischen Nemeta und Kruschedol in Sirmien, nomen fontis (Bandusiae) in Sirmio.
 Убавица, f. cf. Златоје.
 Убацивање, n. das Hineinwerfen, injectio.
 Убацивати, цујем, v. impf. Hineinwerfen, injicio.
 Убациши, им, v. pf. Hineinwerfen, injicio.
 Убелити, им, (Рес. и Срем.) vide убијелити.
 Убијање, n. 1) das Verlegen, laesio. 2) das Erschlagen, occisio.
 Убијати, ам, v. impf. 1) verlegen, laedo. 2) todtschlagen, occido.
 Убијатисе, амсе, v. r. impf. sich anerschlagen, illidit.
 Убијелити, им, v. pf. (Ерц.) n. p. плавно, bleiben, insolo.
 Убити, бијем, v. pf. 1) erschlagen, occido. 2) abschlagen, verwunden, verlegen, laedo.
 Убитисе, бијемсе, v. r. pf. sich verlegen, laedi.
 Убљувати, љујем, v. pf. bespreuen, convomo.
 Убој (убој), m. die Schläge, verbera: лежи од убоја.
 Убојатисе, јимсе, v. r. pf. mit der bloßen Furcht davon kommen, (en être quitte pour la peur), timore luo: бојао сам се, али се нијесам убојао.
 Убојити, та, то, (ст.) vide убојити: „Додоше му коње убојито —
 Убојница, m. der sich gut schlägt, pugnat acer.
 Убојни, на, но, n. p. топови, Kampf-, Schlacht-, zerstörend, praeliaris
 Убојни камен, m. (Contusionsstein), den man den in einer Schlägerey Zerschlagene zerrieben eingibt, lapis ad contusiones
 Убојити, одем, v. pf. durch Stechen verwunden, pungo, pungendo laedo: убола га крава.
 Убрадач, m. eine Art leinenes Kopftuch, vittae genus.
 Убрадити, им, v. pf. den убрадач umthun, sumere vittam, circumdare. Убраћена без игала (м. j. пијана).
 Убраћивање, n. das Umthun des убрадач, vittae circumdatio.
 Убраћивати, љујем, v. impf. den убрадач umthun, circumdo vittam.
 Убражђивање, n. das Unternehmen (eines Geschäftes), molimen.

Убражђивати, љујем, v. impf. sich in Ubrädtigen, им, v. pf. sich ein Geschäft einlassen, immittere se in negotium.
 Убрати, уберем, v. pf. pflücken, anlesen, lego.
 Убрзити, им, v. pf. убрзати ја тебе! sagt man dem Kinde, daß man straft, (faciam te celerem?).
 Убрисати, ричем, v. pf. wischen, tergeo.
 Убрисивање, n. das Abwischen, abstergio.
 Убрисивати, сујем, v. impf. abwischen, abstergo.
 Увалиши, им, v. pf. hineinwälzen, involvo.
 Уваљати, ам, v. pf. hineinwälzen, volvo in —.
 Уваљатисе, амсе, v. r. pf. 1) sich durch Wälzen beschmutzen, volutando maculor. 2) sich einwalzen, im Walzen eingehen, minui subigendo.
 Уваљивање, n. das Hineinwälzen, involutio.
 Уваљивати, љујем, v. impf. hineinwälzen, involvo, volvo in —.
 Увар је, vide за увар је.
 Уватити, им, v. pf. ertappen, fangen, capio, prehendo.
 Уватитисе, имсе, v. r. pf. unbeweglich bleiben, nicht bewegt werden, erstarren, consisto, non moveor, n. p. рува, нога, мјесец, сунце.
 Увезати, ежем, v. pf. binden, colligare.
 Увезивање, n. das Binden, ligatio.
 Увезивати, зујем, v. impf. binden, colligare.
 Увек, (Рес. и Срем.) vide у вијек.
 Увенути, нем, v. pf. verwelken, marcesco.
 Уверавање, n. (Рес. и Срем.) vide увјеравање.
 Увераваши, ам, (Рес. и Срем.) vide увјеравати.
 Уверавашице, амсе, (Рес. и Срем.) vide увјеравашице.
 Уверити, им, (Рес. и Срем.) vide увјерити.
 Уверитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide увјеритисе.
 Увјести, едем, v. pf. 1) hineinführen, ducio in —. 2) пређу у брдо, ansetzen, ordior.
 Увјести, везем, v. pf. hineinfahren, invcho.
 Увјести, везем, v. pf. hineinsticken, includo picturae acus:
 „Увезла сам при дуката злата —
 Увече (у вече), Abends, vesperi.
 Увјецати, ам, (Рес. и Срем.) vide увјецати.

Увешпишице, имсе, (Рес. и Срем.)
vide увешпишице.
Увијање, н. das Umwinden, involutio.
Увијати, ам, v. impf. umwinden, in-
volvo.
Увијек (d. i. у вијек), (Ерц.) immer,
semper.
Увирање, н. 1) das Einsieden, Einko-
chen, decoctio. 2) das Durchschmiegen,
perreptio (?), perlapsus.
Увирати, ре, v. impf. einkochen, de-
coqui, coquendo evaporari.
Увирашице, ремсе, v. r. impf. sich wo-
hin durchschmiegen, arcte perlabi.
Увипи, вијем, v. pf. umwinden, cir-
cumvolvo.
Увјеравање, н. (Ерц.) das Bereden, Ueber-
zeugen, persuasio, convictio.
Увјеравати, ам, v. impf. (Ерц.) glau-
ben machen, persuadeo.
Увјеравашице, амсе, v. r. impf. (Ерц.)
sich überreden, persuadeo mihi.
Увјерити, им, v. pf. (Ерц.) glauben
machen, persuadeo.
Увјеритице, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich
überreden, persuadeo mihi.
Увјецбати, ам, v. pf. (Ерц.) einles-
nen, sich einüben, condisco, expertus
sio in re.
Увјешпишице, имсе, v. r. pf. (Ерц.)
geschickt werden (in einer Arbeit), ex-
pertus sio.
Увлачење, н. das Einziehen, retractio.
Увлачити, им, v. impf. hineinziehen,
retraho, traho, contraho.
Уво (genit. ува и увеса; pl. уши), das
Ohr, auris.
Увода, f. der Spion, Kundschafter, ex-
plorator.
Уводиши, им, v. impf. 1) hineinführen,
induco. 2) auskundschaften, exploro.
3) пређу у брдо, anzetteln, ordior.
Уводјење, н. 1) das Hineinführen, in-
ductio. 2) das Spioniren, exploratio.
3) das Anzetteln, orsus.
Увојак, јка, м. (сп.) Locke (?), ein-
cinnus:
„Како расте права на увојке —
Уволажа, f. der Ohrwurm, forlicula Linn.
Увражење, н. das Einfädeln, immissio
fili in acum.
Увражити, им, v. impf. н. п. конач у
иглу, einfädeln, inserto filum in fora-
men acus.
Уврашине, f. pl. die Pflugwende, ver-
sus aratri. Боље се навр њиве дого-
варати, него се на уврашинама
карати.
Уврашишице, имсе, v. r. pf. einspre-
chen, einkehren, devertio ad aliquem.
Увраћање, н. das Einsprechen, ingres-
sio.

Увраћашице, амсе, v. r. impf. einspre-
chen, deversor.
Уврачати, ам, v. pf. treffen (durch
Wahrsagung), divino.
Увребаши, ам, v. pf. erlauern, depre-
hendo aucupando.
Уврједиши, им, (Рес. и Срем.) vide
увриједиши.
Уврети (сочиши), auf der nämlichen
Stelle in die Höhe, adsilio in altum:
„Тринуп дорат увретиен скочио —
Уврети, ри, v. pf. einkochen, verdam-
pfen, decoqui.
Увретице, ремсе, увресе, (Рес. и
Срем.) vide увријетице.
Увриједиши, им, v. pf. (Ерц.) an eine
Wunde anstoßen, offendo in vulnus.
Увријетице, ремсе, увресе, v. r. pf.
(Ерц.) sich hineinschmiegen, arcte per-
labi.
Уврнути, нем, v. pf. н. п. овна (п. j.
ујаловити), abdrehen, durch Drehen
verderben, eneco torquendo (testiculos).
Уврнутице, немсе, vide уврашишице.
Уврсти, уврзем, v. pf. н. п. конач у
иглу, einfädeln, inserto per foramen
acus.
Увртање, н. das Eindrehen, retorsio,
contorsio.
Уврстати, увртем, v. impf. eindrehen,
retorqueo, contorqueo.
Увршети, шим, (Рес.) vide увршети.
Увршетице, шисе, (Рес.) vide уврше-
тице.
Увршши, им, (Срем.) vide увршети.
Увршишице, шисе, (Срем.) vide увр-
шетице.
Увршети, увршим, v. pf. (Ерц.) hin-
einbohren, terebro.
Увршетице, увршисе, v. r. pf. (Ерц.)
коме у главу, sich in den Kopf setzen,
in animum induco.
Увршан, шна, но, н. п. чанак брашна,
ungestrichenen Maß, mensura sacumina-
nata.
Увршивање, н. (österr. das Aufgi-
pfeln des Getreides), demensio exun-
dans.
Увршивати, шујем, v. impf. } aufgipfeln,
Увршиши, им, v. pf. } sacumino.
Увући, учем, v. pf. hineinziehen, tra-
ho in —.
Угађање, н. 1) das Rechtmachen, satis-
factio, probatio, accommodatio. 2) das
Richten, Stimmen, correctio, tempe-
ratio, constitutio.
Угађати, ам, v. impf. 1) коме, es ei-
nem recht machen, proba alicui quid.
2) што (н. п. гадје), zurecht machen,
richten, tempero, constituo.
Угазити, им, v. pf. 1) у што, hineintre-
ten, calco, 2) zusammentreten, conculco ;

- угазила свиње испред куће; угази-
ти земљу (за пек и. с. м.).
- Угаипишисе, имсе, *vide* гаип учини-
шисе.
- Угал, гла, *m.* *vide* куп.
- Угал, гла, *m.* die Schmiedekohlen, car-
bones.
- Угануши, нем, *v. pf.* руку, ногу,
verrenken, luxu.
- Угар, *f.* die zum künftigen Anbau auf-
gerissene (und dem Durchwärmen
ausgesetzte) Erde, ager proscissus.
- Угарак, рка, *m.* der Brand, titio.
- Угарниши, им, *v. pf. m. j.* њиву (или
земљу), aufreißen (die Erde mit dem
Pfluge), proscindo.
- Угарица, *f.* *vide* угарак.
- Угарнице, *f. pl.* aufgerissene Aecker, agri
proscissi:
- „Падоме пице на угарнице —
- Угарчик, *m. dim. v.* угарак.
- Угасили, им, *v. pf.* löschen, restinguo.
- Углавиши, им, *v. pf.* festsetzen, statuo.
- Углавливање, *n.* das Festsetzen, Befes-
tigen, Einstecken, fixio.
- Углавливати, љујем, *v. impf.* befesti-
gen, figo.
- Угладиши, им, *v. pf.* glätten, polio.
- Углаши, ам, *vide* угладати.
- Углачати, ам, *vide* угладиши.
- Углед, *m.* der Augenschein, conspectus:
- „Изведи брате сестру на углед —
- Угледаши, ам, *v. pf.* ersehen, conspicio.
- Угледашисе, амсе, *v. r. pf.* на кога,
Beispiel nehmen an einem, exemplum
cario (bonum aut malum).
- Углобидиши, им, *v. pf.* einfügen, insero,
(clavum in foramen, ad continendum).
- Углобљаванье, *n.* das Einfügen, insertio.
- Углобљавати, ам, *v. impf.* einfügen,
insero.
- Угљевље, *n. (coll.)* die Kohlen im Ofen,
carbones.
- Угљен, *m.* eine Kohle, carbo.
- Угљенчик, *m. dim. v.* угљен.
- Угљеша, *m.* Mannsname, nomen viri.
- Угљичак, чка, *m.* *vide* угљенчик.
- Угнаши, ам, *v. pf.* hineintreiben, ago
in —, adigo.
- Угнушисе, немсе, *v. r. pf.* sich senken,
sido.
- Угњавиши, им, *v. pf.* erdrücken, elido.
- Угњечити, им, *v. pf.* kneten, subigo.
- Угњивати, ли, *v. pf.* milde, weich wer-
den (vom Obste, z. B. der Mispel),
mitesco.
- Уговарање, *n.* das Verabreden, consti-
tutio, conditio.
- Уговарати, ам, *v. impf.* verabreden,
constituo, condico.
- Уговеши, ем, *v. pf.* (у Сријему и у
Бачкој) *vide* угодити 1.
- Уговѣр, *m.* die Verabredung, die Bes-
prechung, colloquium (besonders die
Verabredung, wann und wie die er-
bettene Braut abgeholt werden soll).
cf. колачи.
- Уговѣриши, им, *v. pf.* verabreden, con-
dico.
- Угодан, дна, но, 1) recht, angenehm,
gratus. 2) bequem, commodus.
- Угодити, им, *v. pf.* 1) come, es einem
recht machen, facio satis, probro rem
alicui. 2) што, richten, zurecht ma-
chen, constituo.
- Угодник, *m. n. p.* Божји, der es wem
recht macht, gratus, qui gratum mihi
facit:
- „И ради су Божји угодници —
- Угџити, им, *v. pf.* füttern, mästen,
sagino.
- Угџити, им, *v. impf.* hineintreiben,
ago in —
- Угџиње, *n.* das Hineintreiben, actio
in —
- Угџити, им, *v. pf.* bewirthen, ho-
spitio excipio.
- Угџовити, им, *v. pf.* *n. p.* ручак,
вечеру, fertig machen, adparo.
- Уграбити, им, *v. pf.* erhaschen, arri-
pio, comprehendo.
- Угрѣвање, *n. (Рес. и Срем.)* *vide* угри-
јевање.
- Угрѣвати, ам, (Рес. и Срем.) *vide* у-
гријевати.
- Угрејати, јем, (Рес. и Срем.) *vide* у-
гријати.
- Угризак, риска, *m.* das Angebissene, ad-
morsum quid, e. g. pomum, panis.
- Угризање, *n.* das Anbeissen, admorsio.
- Угризати, ам, *v. impf.* anbeissen, ad-
mordeo.
- Угријати, јем, *v. pf.* (Ерц.) erwärmen,
calefacio.
- Угријевање, *n. (Ерц.)* das Wärmen,
calefactio.
- Угријевати, ам, *v. impf.* (Ерц.) wär-
men, calefacio.
- Угриња, *f.* Frauennamen, nomen feminae.
- Угристи, ризем, *v. pf.* anbeissen, ad-
mordeo.
- Угрк, *m.* црв, што живи дужи у
говеда испод коже.
- Угрушати, шасе, *vide* прогруша-
шисе.
- Угурсуз*, *m.* der Halunke, nebulo.
- Угурсузлак*, *m.* die Halunken, Lie-
derlichkeit, nequitio.
- Угуруски, ка, ко, halunfisch, nebu-
lonum: угурсузе угурсуки!
- Угушивање, *n.* das Ersticken, suffocatio.
- Угушивати, шујем, *v. impf.* ersticken,
suffoco.
- Угушити, им, *v. pf.* ersticken, suffoco.

- УД (comp. ући), да, до, übel, schlecht, malus:
- „Јао јадна уде ти сам среће —
- Удавање, м. das Verehlichen (von Mädchen, collocatio puellae.
- Удавати, дајем, v. impf. verehlichen, colloco filiam.
- Удаватице, дајемсе, v. г. impf. heuraten, nubō.
- Удавити, им, v. pf. erwürgen, strangulo.
- Удадба, f. жевојка на удадбу, mangle, nubilis.
- Удадбени, на, но, н. п. кошуља, Vermählungs-, nuptialis.
- Удадбеница, f. м. j. удадбена кошуља, das Vermählungshemde, indusium nuptiale.
- Удаја, f. vide удадба.
- Удан, дна, но, vide уд.
- Ударање, н. 1) das Schlagen auf etwas, percussio. 2) das Stoßen auf etwas, incursio. 3) der Lärmen (der Kinder), strepitus. 4) der Geruch nach etwas, odor. 5) das Legen auf etwas, impositio.
- Ударати, ам, v. impf. 1) у што на, auf etwas schlagen, percutio. 2) на кога, stoßen (auf den Feind), incurro. 3) ударају жеца, lärmern, tumultuari. 4) месо, riecht ein wenig, olet, foetet aliquantum. 5) auflegen, impono.
- Ударатице, расе, v. г. impf. zusammenraffen, congruo.
- Ударити, им, v. pf. 1) у што, auf etwas schlagen, percutio. 2) на кога, stoßen, incurro; überfallen, invado. 3) на кога, на што, den Weg einschlagen, viam ingredi versus—. 4) мина, sich ergießen, effundi; крв из нога. 5) legen, thun auf etwas, impono, н. п. обруч на капу; седло на коња; алине на се, или на слуге;
- „Удри браца пуца низ њедарца —
- Ударитице, имсе, v. г. pf. 1) handgemein werden, committor congrederior. 2) zusammenraffen, congruo.
- Ударац, рца, м. der Schlag, Hieb, ictus.
- Удати, ам, v. pf. verheuraten, colloco filiam.
- Удатице, амсе, v. г. pf. heuraten, nubō.
- Удбиња, f. Stadt in Dalmatien, nomen urbis. Удбињанин, човек из Удбиње. Удбињка, жена, или жевојка из Удбиње. Удбињски, ка, ко, von Удбиња.
- Удвоје (у двоје), umß doppelte, duplo.
- Удворавање, н. das Einschmeicheln (durch Hoffen), insinuatō.
- Удвораваице, амсе, v. г. impf. } код
- Удворицице, имсе, v. г. pf. } кога,

- sich bei jemand einschmeicheln, beliebt machen, insinuo me apud aliquem.
- Удворица, f. човек, који се удворава код кога, der Höfling, Schmeichler, adulator: Турска удворица.
- Удјевање, н. (Рес. и Срем.) vide удијевање.
- Удјевати, ам, (Рес. и Срем.) vide удијевати.
- Удјелити, им, (Рес. и Срем.) vide удјелити.
- Уденути, нем, (Рес. и Срем.) vide удести.
- Удесан, сна, но, in Ordnung, richtig, ordinatus.
- Удесити, им, v. pf. 1) richten, zurecht machen, corrigo, vide угодити. 2) кога, treffen, auf jemand stoßen, offendere, occurrere.
- Удеситице, имсе, v. г. pf. sich beeggnen, occurrere: удесили смо се и удесио сам се с њим.
- Удести (говорисе и уденути), уденем, (Рес. и Срем.) vide ућести.
- Удешавање, н. 1) das Richten, accommodatio. 2) das Zusammentreffen, occurus.
- Удешавати, ам, v. impf. 1) zurecht machen, accommodo. 2) zusammentreffen, occurro.
- Удешаватице, амсе, v. г. impf. sich beeggnen, occurro.
- Удијитице, имсе, v. г. pf. sich verwundern, miror rem.
- Удијевање, н. (Ерц.) das Hinein thun, Einfädeln, immissio.
- Удијевати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. коначу у иглу, einfädeln, immitto, insero.
- Удијелити, им, v. pf. (Ерц.) (Almoßen) geben, reichen, praebere.
- Удјџ, immer, semper.
- Удити, им, v. impf. 1) месо, zerstückeln, dispertio. 2) übel thun, facio male, noceo: уди ми које месо.
- Удица, f. der Fischangel, hamus (piscarius).
- Удо, н. м. j. меса, ein Stück Fleisch (zum Räuchern), segmentum carnis (appendendum in funum).
- Удобравање, н. das Gutwerden, Gutserscheinen, ostensio bonitatis.
- Удобраваице, амсе, v. г. impf. } sich gut
- Удобритице, имсе, v. г. pf. } zeigen, ostendere se bonum.
- Удов, ва, во, verwitwet, viduus.
- Удовац (удовац), вца, м. der Witwer, viduus.
- Удовица, f. die Witwe, vidua.
- Удовичин, на, но, der Witwe, viduae.
- Удовичић, м. der Witwe Sohn, filius viduae.

Удѡвичица, f. dim. v. удовица.

Удѡвичкѣ, ка, ко, 1) Witwen-, viduarum. 2) adv. wie eine Witwe, viduae more.

Удѡмити, им, v. pf. н. п. кер, verbeuraten, colloco filiam.

Удри, удриште, der Imperativ von удришти, wiewohl удриши auch vorkommt.

Удржати, им, v. pf. erhalten, conservo: шпо ти Бог дао, Бог ти и удржао (кад се напија); доста је, да Бог удржи.

Удрѡбити, им, v. pf. hineinbrocken, infrio.

Удружити се, имсе, v. r. pf. sich zusammengesellen, socior: удружили смо се и удружио сам се с њим.

Уђенути, нем, vide уђести.

Уђење, н. 1) das Zerstückeln, dispersio. 2) das Schaden, Uebelthun, noxietas.

Уђести (говорисе и уђенути), уђенем, v. pf. (Ерц) н. п. коначу иглу, einfädeln, inserto filum.

Уђе, па (и ужа), н. das Seil, funis.

Ужѣти, ежем, v. pf. anzünden, accendo.

Ужѣтисе, ужежесе, v. r. pf. sich (durch Gährung) entzünden, corrumpor fermentatione.

Ужизање, н. das Anzünden, Entzünden, accensio, succensio.

Ужизати, ужижем, v. impf. anzünden, entzünden, accendo, incendo.

Ужизатисе, ужижесе, v. r. impf. sich entzünden, succendi, н. п. хубре.

Ужина, f. die Zause, merenda.

Ужина, f. die Enge, angustia.

Ужинáвање, н. das Zausnen, sumtio merendae.

Ужинáвати, ам, v. impf. zausnen, sumto merendam.

Ужинáње, н. das Zausnen, coenatio meridiana.

Ужинара, f. m. j. торба, die Tasche, worin die Hirten ihre Mahlzeit (Brot und Käse) tragen, pera merendaria.

Ужинати, ам, v. impf. и. pf. mittags malen (österr. zausnen), prandeo (?).

Ужице, н. Stadt und Festung in Serbien. Ужичанин, човек из Ужица.

Ужичка, жена из Ужица. Ужичкѣ, ка, ко, von Ужице.

Уз, 1) auf, in, (sursum): оде уз бр.

Уза, 1) до; уз воду, уз дрво. 2) спао уз ме, neben, pone: отишао уз господара. 3) als Vorsetzselbe bei dem verbi impf. mit futurer Bedeutung: ако узиде; ако уздолази; ако узједем; ако успишем; кад узимам; кад ускосимо и т. д.

Узабрати, берем, v. pf. pflücken, decerpere.

Узавница, f. (сп.) vide званица:

„У Марка је много узавница —

Узаврети, ри, v. pf. 1) aufkochen, ebullire: лонац, вода. 2) узаврше људи, die Leute fingen an zu lärmen, ortus est tumultus.

Узаймање, н. das Entleihen, mutuatio.

Узаймати, ам (и узаймљем), v. impf. borgen, entleihen, mutuor.

Узайматисе, амсе (и узаймљемсе), v. r. impf. sich gegenseitig (bei der Feldarbeit) aushelfen, mutuum opem fero.

Узаједно, (сп.) m. j. уједно (заједно), zusammen, simul:

„Узаједно шикар понијеше —

Узајмити, им, v. pf. entleihen, mutuo.

Узак (comp. ужи), уска, ко, eng, knapp, angustus.

Узалуд, umsonst, vergebens, frustra.

Узан, на, но, enge, angustus.

Узањ (m. j. уза-њ, уз њега), neben ihm,

Узао, зла, m. der Knoten, nodus.

Узачак, чка, ко, dim. v. узак.

Узбацивање, н. das Hinaufwerfen, subiectio, jactatio in —

Узбацивати, цујем, v. impf. } hinaus-

Узбацити, им, v. pf. } werfen, subicio, sursum jacio.

Узбијање, н. das Zurückschlagen, rejectio.

Узбијати, ам, v. impf. zurückschlagen, rejicio.

Узбити, бијем, v. pf. zurückschlagen, rejicio.

Узбрати, берем, vide узабрати.

Узбраница, f. die Anhöhe, clivus, declivitas. Колико је низбрдица, толико и узбрдица.

Узбузити, им, v. pf. aufwie geln, concito.

Узбучати, чи, v. pf. н. п. млијeko wenn sie sauer wird, acesco (de lacte).

Узвератисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide узвјератисе.

Узвѣсти, ведем, v. pf. 1) hinaufführen, ducor sursum. 2) платно (памуком или трипалком), einzetteln, stamini inserto.

Узвијање, н. das Hinaufwinden, sublatio.

Узвијати, ам, v. impf. hinaufwinden, succingo.

Узвити, вијем, v. pf. hinaufwinden, tollo.

Узвиштати, шти, vide узбучати.

Узвјератисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) sehen um sich schauen, oculos pavidos circumferre.

Узвод, m. платно узведено, eine mit gefärbten Streifen durchgezogene Leinwand, linteum vario colore intextum.

Узвѡзичи, им, v. impf. 1) hinauffüh-

ren, ducō sursum. 2) einzetteln, intersero stamini.
 Узводлија, f. кошуља од узвода.
 Узвдѣше, n. 1) das Hinaufführen, ductio super — 2) das Einzetteln, intersertio in stamen.
 Узвратиши, им, v. pf. н. п. рукаве, zurückschlagen, recingo, succingo.
 Узвратише, n. das Hinaufführen, succingo, rejicio.
 Узвратиши, ам, v. impf. hinaufführen, succingo.
 Узвратише, амсе v. r. pf. verlegen werden, tergiversor.
 Узглавље, n. das Kopfflissen, pulvinar.
 Узгред, im Vorbeigehen; da du dort obnehin vorbeigehst, ob iter, in transitu.
 Узгрюни, нем, v. pf. hinauffcharren, zurückschieben, rejicio, subjicio.
 Узгратише, n. das Zurückschieben, rejicio.
 Узгратиши, гркем, v. impf. zurückschieben, rejicio.
 Узда, f. der Zaum, frenum, habena.
 Узданути, нем, v. pf. aufseufzen, ingemo, suspiro.
 Уздаше, n. das Zäumen, injectio freni.
 Уздаше, n. das Hoffen, spes, fiducia.
 Уздарје, n. das Gegengeschenk, donum mutuum:
 „Кума куму свилану кошуљу,
 „Кум уздарја куми ни динара —
 Уздаши, ам, v. impf. zäumen, freno.
 Уздашише, амсе, v. r. impf. у кога, у што, hoffen, confido.
 Уздигнути, нем, vide уздигни.
 Уздизање, n. das Aufheben, elevatio.
 Уздизати, ижем, v. impf. aufheben, allevo.
 Уздисање, n. das Seufzen, suspiria.
 Уздисати, дишем, v. impf. seufzen, suspiro.
 Уздигни (говорисе и уздигнути), уздигнем, v. pf. aufheben, allevo, tollo.
 Уздица, f. 1) dim. v. узда. 2) уздице (pl.), die Bügel des Wagenpferdes, frena equi currum trahentis.
 Уздуж (уз дуж), nach der Länge, in longitudinem. cf. дуж.
 Уздѣлија*, f. der Steigbügel, stapia. cf. спремен.
 Уздѣниши, узебе, v. pf. н. п. воће, erfrühen, gelu corrumpi.
 Уздѣни, узнем, v. pf. 1) nehmen, accipio. 2) heiraten, ein Mädchen, d. i. sie heiraten, ducere uxorem. 3) laufen, emo; daher der Scherz, н. п. А. Узеку ти капу.
 Б. Узео би и ја, да ми ко да, него ти мени купи.
 Уздѣнише, узнемсе, v. r. pf. 1) sich nehmen (bei der Hand, zur Ehe), prehendere

in vicem manus; conjugium meo.
 2) heiraten, conubio jungi. 3) vide уватишисе.
 Узигравање, n. das Aufhüpfen, exultatio.
 Узигравати, ам, v. impf. aufhüpfen, exulto.
 Узиграши, ам, v. pf. aufhüpfen, exulto.
 Узимало, m. der gern wegnimmt, qui solet prehendere. cf. давало.
 Узимање, n. 1) das Nehmen, acceptio, sumtio. 2) das Kaufen, emptio.
 Узимати, ам (и узимљем), v. impf. 1) nehmen, sumo. 2) kaufen, emo.
 Узица, f. ein Strick, restis.
 Узичица, dim. v. узица.
 Узјаати, јашем, vide узјати:
 „Да Бог да га узјаали Турци —
 Узјаивање, n. das Aufsitzen, consensio equi.
 Узјаивати, јажем, v. impf. aufsitzen (aufs Pferd), consensio equum.
 Узјати, јашем, v. pf. aufsitzen (aufs Pferd), consensio equum.
 Узлић, m. dim. v. узао.
 Узмаивање, n. das Winken, Schwingen (des Schwerts), agitatio.
 Узмаивати, мајем, v. impf. winken, schwingen, agito sursum.
 Узмакнути, нем, vide узмаћи.
 Узманути, нем, v. pf. winken, innuo.
 Узмаћи (говорисе и узмакнути), акнем, v. pf. zurückrücken, removeri, recedo.
 Узметање, n. das Hinaufwerfen, subjectio, jactatio sursum.
 Узметати, мекем, v. impf. н. п. жито и сламу, на гуену кад се врше, aufwerfen, jacio sursum.
 Узметнути, нем, v. pf. hinaufwerfen, subjicio.
 Узмицање, n. das Zurückweichen, recessio.
 Узмицаши, мичем, v. impf. zurückrücken, recedo.
 Узмлачивање, n. das Laumachen, terrefactio.
 Узмлачивати, чујем, v. impf. lau machen, terrefacio.
 Узмлачинши, им, v. pf. lau machen, terrefacio.
 Узмунити, им, v. pf. trüben, turbo.
 Узмунитисе, имсе, v. r. pf. trüb werden, turbor.
 Узмунитисе, имсе, v. r. pf. unruhig werden, inquietor.
 Узнемиривање, n. das Stören des Friedens, pacis turbatio.
 Узнемиривати, рујем, v. impf. кога, den Frieden stören, beunruhigen, turbo.
 Узнемириши, им, v. pf. den Frieden stören unter den Leuten, turbo pacem.

Узодатице, амсе, v. r. pf. anfangen zu wandeln, inambulo.

Узораши, рем, v. pf. aufackern, exaro.

Узраст, m. (ст.) der Wuchs, statura, cf. раст:

„Красна ти си спаса и узраста —

Узрасти, стем, v. pf. aufwachsen, exresco.

Узрок, m. die Ursache, caussa, ratio.

Узроковање, n. das Verursachen, efficio.

Узроковати, кујем, v. impf. u. pf. verursachen, in caussa sum.

Узур, m. (у Сријему и у Бачк. mit allen Ableitungen) in der Redensart: живи на узур; то је узур, die Muße, otium.

Узурење, n. das Mußeleben, otatio.

Узурити, им, v. impf. Muße haben, otari.

Уисати, уише, v. impf. auf anstehen, decet. cf. доликовати, личити.

Уишћивати, им, v. pf. (im Ringspiel) errathen, divino, cf. погодити.

Уј! уј! interj. schreyt man zu den Krähen, die man verschrecken will, vox dispellentis cornices.

Уја, m. hyp. v. ујак.

Уја, f. die Raft, Erholung, das Aufschnaufen, respiratio, requies.

Ујамити, им, v. pf. erwischen, erschaffen, apprehendo. cf. уграбити.

Ујак, m. матерни брат, der Oheim, avunculus.

Ујакарити, им, v. pf. erfassen, apprehendo.

Ујаков, ва, во, des Onkels, avunculi.

Ујаловити, им, v. pf. verschneiden, castro, exseco.

Ујам, ујма, m. die Mühlergebühr, portio debita molitori. Помијо човек живи у воденицу да меље. Кад је дошао пред воденицу и опазио да је његов кум воденичар, онда помијало у себи: „Благо мени! ево мога кума, самљеће ми без ујма.“ А кад воденичар угледа свога кума са живом, онда опет он рече у себи: „Благо мени! ево мога кума, даће ми два ујма.“

Ујање, n. das Raften, Aufschnaufen, respiratio, requies.

Ујање, n. das Heulen (der Wogen, des Windes), ululatus.

Ујарачити, им*, v. pf. m. j. коња за трку, (ein Pferd) zum Wettrennen vorbereiten, exerceo ad cursum (durch Diät u. s. w.)

Ујармити, им, v. pf. einjochen, ins Joch spannen, jungere jugo.

Ујармљивање, n. das Spannen ins Joch, impositio jugi.

Ујармљивати, љујем, v. impf. ins Joch spannen, jungo jugo.

Ујати, ујам, v. impf. austraffen, aufschnaufen, respiro.

Ујати, ујим, v. impf. heulen (vom Meer, Wind), ululo.

Ујац, уја, m. vide ујак.

Ујадурисати*, ишем, v. pf. einrichten, ordino, instituo. cf. уредити, оправити, намјестити.

Уједање, n. das Beißen, morsus.

Уједаши, ам, v. impf. beißen, mordeo.

Ујединити, им, v. pf. einig machen, reddo concordem: не уједини Боже Влаа (кажу да се тако Турци моле Богу, wie dort Tacitus G. 33. maneat quiesco, duretque gentibus — certe odium sui).

Ујестити, уједет (може се чути и ујем и ујем), v. pf. beißen, mordeo.

Ујин, на, но, des уја, avunculi.

Ујање, n. das Hui! schreyen, clamor hui!

Ујати, ам, v. impf. hui schreyen, clamor hui.

Ујко, m. vide уја.

Ујков, ва, во, des ујко, avunculi.

Ујна, f. материна брата жена, des Oheims Frau, uxor avunculi.

Ујнин, на, но, der ујна, avunculi uxoris.

Ујнути, нем, v. pf. hui sagen, dico hui.

Ујутру (у јутру), des Morgens, mane: рано у јутру, summo mane.

Ујчевина, f. Ort, wo der Oheim (und sein Anhang) wohnt, terra avunculi.

Ука, f. das Geschrey, clamor.

Уканитице, имсе, vide наканитице.

Укати, учем, v. impf. 1) hu! schreyen, dico hu! (vocati sodalis gratia in saluto). 2) hu! machen (in die Hände vor Kälte).

Укебати, ам, v. pf. ersauern, ex insidiis capio.

Укивање, n. 1) das Aufschmieden, incusio. 2) das Verlezen durch Beschlagen, laesio equi solearum.

Укивати, ам, v. impf. 1) aufschmieden, incudo, concudo. 2) im Beschlagen verlezen, laedo dum munio equi soleam.

Укидање, n. das Aufheben, abolitio.

Укидати, ам, v. impf. aufheben, aboleo.

Укинути, нем, v. pf. aufheben, aboleo.

Уклањање, n. vide уклањање.

Уклањати, ам, vide уклањати.

Уклањање, n. das Hineinfügen, insertio.

Уклапати, ам, v. impf. hineinfügen, insero.

Уклапити, им, v. pf. wegräumen, bei Seite bringen, removeo.

Уклапитице, имсе, v. r. pf. aus dem Wege gehen, decedo de via.

Уклоњање, п. das Wegräumen, remotio.
 Уклоњати, ам, v. impf. wegräumen, removere.
 Уклоњатисе, амсе, v. r. impf. ausweisen, decedo de via.
 Уклопити, им, v. pf. hineindrücken (z. B. in die Hand), adprimo in —.
 Укнути, нем, v. pf. 1) hu! schreien (im Walde), dico hui. 2) hu! machen (vor Kälte, in die Finger), facio hui.
 Укобити, им, vide cрести.
 Укобитисе, имсе, vide cрестисе.
 Уковаши, кујем, v. pf. 1) im Beschlagen verwunden, laedo dum munio equipedes. 2) Münzen auf eine Halskette anschnieden, incudo, concudo, accudo.
 Уковиплац, burzelad, praeseps —: скочио уковиплац.
 Уковица, f. auf Draht angeschmiedete Münzen als Kopfschmuck, ornatus capitis e numis.
 Укоп, м. vide погреб.
 Укопавање, п. das Eingraben, Bergraben, defossio.
 Укопавати, ам, v. impf. vergraben, defodio.
 Укопаватисе, амсе, v. r. impf. sich verschanzen, circumvallor.
 Укопати, ам, v. pf. eingraben, defodio.
 Укопатисе, амсе, v. r. pf. sich verschanzen, circumvallor.
 Укопни, на, но, Grab-, Begräbnis-, funerarius.
 Укопница, f. м. j. укопна кошуља.
 Укопници, м. pl. die Todtengräber, vespillones, defossores.
 Укор, м. die Vorwürfe, exprobratio, criminatio.
 Укоравање, п. 1) das Vorwerfen, criminatio. 2) das Schalen des Messers, cultri incorticatio, munitio.
 Укоравати, ам, v. impf. 1) кога, einem Vorwürfe machen, criminari quem. 2) бритву, ein Messer schalen, manubrium cultelli cortice firmo.
 Укоренитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide укорјенитисе.
 Укорјенитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich einwurzeln, radice ago.
 Укорити, им, v. pf. schalen (das Messer), cortice firmo.
 Укорити, им, v. pf. кога, einem Vorwürfe machen, criminor quem.
 Укосити, им, v. pf. 1) vide накосити. 2) seitwärts beugen, incurvo, obliquo.
 Укосници, м. pl. Haarkettchen mit Münzen, Perlen u. dgl. als Kopfschmuck, catellae crinales.

Укочити, им, v. pf. н. п. точак на се иде низ брдо, das Rad sperren, hemmen, retineo, impedio rotam.
 Укочитисе, имсе, v. r. pf. starr werden, torpesco.
 Украсити, им, v. pf. verschönern, redoluerius.
 Украситисе, имсе, v. r. pf. (im Scherze) sich schön machen, i. e. sich einen mäßigen Rausch trinken, inebriari.
 Украсити, адем, v. pf. stehlen, furor.
 Украситисе, адемсе, v. r. pf. sich davon stehlen, clam abeo.
 Укресати, решем, v. pf. 1) (Feuer) schlagen, excutio ignem. 2) н. п. листа купуснога, луковије пера, абрpfücken, decerpo.
 Укротити, им, v. pf. zähmen, domo.
 Укрстити, им, v. pf. übers Kreuz legen, decusso.
 Укрутити, им, v. pf. festhalten, stringo.
 Укршћавање, п. vide укршћање.
 Укршћавати, ам, vide укршћати.
 Укршћање, п. das Kreuzen, Kreuzweise legen, decussatio.
 Укршћати, ам, v. impf. Kreuzen, Kreuzweise legen, decusso.
 Укрџати, ам, v. pf. erschlagen, violenta morte perimo.
 Укубурити, им, v. pf. in Noth und Kummer gerathen, ad miseriam redigi.
 Укувати, ам, v. pf. 1) леб, vide умјесити. 2) kochen (das Essen), coquo, paro.
 Укурчитисе, имсе, v. r. pf. (halb vbs) sich in den Kopf setzen, pertendo.
 Укућинин, м. der Einwohner, Mietbewohner, inquilinus.
 Укућанка, f. die Mietbewohnerin, inquilina.
 Ула, f. der Holunke, nebulo.
 Улав, ва, во, уло улава! du hundsfortischer Holunke, nebulozum maxime.
 Улагање, п. 1) das Hineinstecken (des Geldes in eine Unternehmung), collocatio (pecuniae). 2) das Einrichten (des gebrochenen Fußes), das Einrenken, restitutio.
 Улагати, лажем, v. impf. 1) hineinstecken, colloco. 2) einrenken, restituo (membrum fractum).
 Улагатисе, лажемсе, v. r. pf. код кога, sich (durch Lügen) einschmeicheln, insinuari.
 Улагивање, п. das Einschmeicheln, insinuatio.
 Улагиватисе, гујемсе, v. r. impf. sich einschmeicheln, blanditiis se insinuare.
 Улажење, п. das Hineingehen, initus, ingressus.

Улазак, уласка, м. der Eintritt, ingressus.

Улазити, им, v. impf. hineingehen, ingredior.

Улазнуписе, немсе, v. г. pf. sich messen (an einem Baume, dessen Rinde man beleckt), metiri, comparare magnitudinem.

Улак*, м. (сп.) der Kurier, nuncius, tabellarius:

„Посла Јанко два лака улака —

Улаандаписе, амсе, v. г. pf. sich bis ans Knie beschmutzen (im Thau, Roth), maculor vagando.

Улање, н. das Schleichen, Umherstreifen, suspensus gradus.

Улар*, м. der Halfter, capistrum cf. повод-дац.

Улаписе, амсе, v. г. impf. herumstreifen, circumrepto.

Уленили, им, (Рес. и Срем.) vide ули-јепити.

Улешати, ам, (Рес. и Срем.) vide уљешати.

Улешети, улешим, }
v. pf. (Рес.)

Улешити, улешим, } hineinfliegen, in-
v. pf. (Срем.) volo.

Улешети, улешим, }
v. pf. (Ерц.)

Улешисе, улежесце, v. г. pf. sich ein-
nisten, sedem pono, nidifico.

Улешисе (улешисе), лешисе, v. г. pf.
sich senken, deprimor.

Улизак, улиска, м. das Stück, der Klum-
pen Salz, den man dem Viehe zu Le-
cken gibt, salis frustrum linctui expo-
situm.

Улизати, улижем, v. pf. ab lecken, de-
lingo.

Улизатисе, улижесце, v. г. pf. н. п.
чоа, sich ab lecken, abreiben, deteri.

Улизивање, н. das Anlecken des Baums,
um daran die Größe zu messen, com-
paratio magnitudinis.

Улизиватисе, зужемсе, v. г. impf. 1) sich
messen. wer größer ist, experiri mag-
nitudinem. 2) fig. experiri uter plus va-
leat —.

Улизнуписе, немсе, vide улазнуписе.

Улијепити, им, v. pf. (Ерц.) bekleiben,
illino.

Улишати, ам, v. pf. besudeln (mit wei-
ßem Stuhlgaug), consasco.

Улиши, улијем, v. pf. hineingießen, in-
fundo.

Улица, f. der Hof, die Flur, aula, area.

Уличити, им, v. pf. im Gesichte schön
machen, comi.

Уличитисе, имсе, v. г. pf. die Toilette
machen, comi.

Уловиши, им, v. pf. fangen, erjagen, capio.

Улогорити, им, v. pf. н. п. војску,
lagern, colloco exercitum.

Улогоритисе, имсе, v. г. pf. sich la-
gern, castra pono.

Уложити, им, v. pf. 1) hineinlegen,
hineinstecken (Geld auf eine Unterneh-
mung), colloco. 2) einrenken, restituo.

Улози, улога, м. pl. die Gliedersucht,
arthritis.

Улукавитисе, имсе, v. г. pf. sich ver-
stellen, simulo.

Ула, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.)
vide ула.

Уланик, м. das Bienenhaus, der Bie-
nenstand, alvearium.

Уле, н. (у Ерц.) das Baumöl, oleum.

Улез, м. човек, који уће жени у ку-
ку, der in das Haus seiner Frau ein-
geheiratet hat, qui nupsit uxori suae,
quem quasi uxor duxit.

Уљепак, пка, м. die Schmeerkappe, cu-
cullus pinguedine maculatus.

Уљешати, ам, v. pf. (Ерц.) verschö-
nern, pulchrius reddo.

Уљести, улезем, v. pf. (у Ерц.) hin-
eingehen, intro.

Уљудити, им, v. pf. schön machen, fa-
cio pulcre, ingenue, ut hominem
deceat.

Уљуживање, н. das saubere Zurichten,
comtio (?).

Уљуживати, хужем, v. impf. (von ху-
ли, wie es Menschen haben) sauber
zurichten, humane praeparo.

Ум, м. 1) der Verstand, intellectus,
mens. 2) das Gedächtniß, mens, me-
moriam: паде ми на ум; ум за морем,
а смрт за вратом (ars longa, vita
brevis); ни до што ума, ich habe es
auf den Tod vergeffen, q. d. si cen-
tum mentes haberem, non meminis-
sem.

Умазати, умажем, v. pf. beschmutzen,
commaculo.

Умакање, н. das Eintunken, immersio.

Умакати, мажем, v. impf. eintunken,
immergo.

Умакнути, нем, vide умаки.

Уман, мна, но, verständig, intelligens:

„Не бојсе мајко, не бојсе,
„Ја сам ти умна разумна —

Умаки (говорисе и умакнути), акнем,
v. pf. entwischen, effugio.

Умацунати, ам, augm. у. умазати.

Умашити, им, v. pf. fehlen (im бана-
писе = Spiel), aberro.

Умекнути, нем, v. pf. milde, weich
werden, mitesco.

Умекшавање, н. das Erweichen, emol-
litio.

Умекшавати, ам, v. impf. } erweichen,
Умекшати, ам, v. pf. } emollio.

Умеравање, н. (Рес. и Срем.) *vide* умје-
равање.
Умеравати, ам, (Рес. и Срем.) *vide*
умјеравати.
Умераши, ам, v. pf. III. j. восак, weich
ziehen, duso ceram.
Умерити, им, (Рес. и Срем.) *vide* умје-
рити.
Умесити, им, (Рес. и Срем.) *vide* уми-
јесити.
Уместити, ешем, *vide* замјестити.
Умјесити, им, (Рес. и Срем.) *vide*
умјесити.
Умета, f. der Kehrslappen, lacinia ad
verrendum fornacem antequam panem
immittas.
Уметак, тка, m. der Einsatz, inser-
tum.
Уметан, пна, но, (Рес. и Срем.) *vide*
умјетан.
Уметаше, н. das Einsetzen, insertio.
Уметати, умећем, v. impf. hineinset-
zen, inserto.
Умети, умем, (Рес. и Срем.) *vide*
умјети.
Умет и Муамед* (умети Муамед),
Wolf Muhammeds, populus Muham-
medis:
„Турци вичу: умет и Муамед —
Уметинути, нем, v. pf. hinein thun, in-
sero.
Умјетати, ам, v. pf. н. п. јабуку, weich-
stossen, contundo.
Умјетати, ам, (Рес. и Срем.) *vide*
умјетати.
Умјеташе, н. (Рес. и Срем.) *vide*
умјеташе.
Умјетати, ам, (Рес. и Срем.) *vide*
умјетати.
Умјивање, н. das Waschen, lotio, lavatio.
Умјиваоница, f. das Waschbecken, pel-
vis.
Умјивати, ам, v. impf. waschen, lavo.
Умјјесити, им, v. pf. (Ерц.) III. j. леб,
einteigen, miscere massam farinaceam,
et facere panem.
Умјјешати, ам, v. pf. (Ерц.) mischen,
miscere.
Умјлиписе, имсе, v. r. pf. код кога,
sich beliebt machen, gratiam inire apud
aliquem.
Умјлоспивиши, им, v. pf. geneigt,
gnädig machen, concilio.
Умјлаш, па, по, einschmeichelnd, blan-
das. Умјлапо јагње и двије овце
посе.
Умјлен, m. Mannsname, nomen viri.
Умјнути, не, v. pf. н. п. мука, бол,
nachlassen, remitto.
Умирање, н. das Sterben, mors.
Умирати, рем, v. impf. sterben, mit
dem Tode ringen, mori.

Умирити, им, v. pf. beruhigen,asco.
Умити, умијем, v. pf. waschen, lavo.
Умјеравање, н. (Ерц.) das Abmessen,
Bemessen, demensio.
Умјеравати, ам, v. impf. (Ерц.) bemes-
sen, demetior.
Умјерити, им, v. pf. (Ерц.) abmessen,
demetior.
Умјесити, им, v. pf. (Ерц.) н. п.
разбој, топ, stellen, statuo.
Умјетан, пна, но, (Ерц.) н. п. чо-
век, geschickt, habilis, aptus.
Умјети, умијем, v. pf. (Ерц.) wissen,
verstehen, intelligo, scio. Боље је умје-
ти, него имати.
Умјештање, н. (Ерц.) das Stellen,
instructio, dispositio.
Умјештати, ам, v. impf. (Ерц.) stel-
len, statuo.
Умлашити, им, v. pf. 1) zu Tode dres-
schen, interficio verberibus. 2) herab-
schlagen (Obst), decutio.
Умлажити, им, v. pf. vermehren, an-
geo.
Умљети, умељем, v. pf. *vide* сам-
љети.
Умљеписе, умељесе, v. r. pf. sich ein-
stählen, molendo deteri.
Умо! interj. умо погани једна! daß
dich —! vah!
Умолити, им, v. pf. кога, von einem
erbitten, exoro.
Умолитисе, имсе, v. r. pf. коме, код
кога, erbitten, exoro.
Умор, m. 1) на умору, in den letzten
Zügen, moribunda est:
„Стара ми је на умору мајка —
2) die Ermüdung, defatigatio: не мо-
же од умора (н. п. да једе).
Умолан, рна, но, müde, lassus.
Умолити, им, v. pf. 1) tödten, neco,
2) ermüden, lasso:
„Малена је пица препелица,
„Ал' умори коња и јунака —
Умолтавање, н. das Einwickeln, invo-
lutio.
Умолтавати, ам, v. impf. } einwickeln,
Умолтати, ам, v. pf. } involvo.
Умолити, им, v. pf. ersuchen, conspicio.
Умолити, им, v. pf. eintunken, im-
mergo.
Умрачивање, н. das Finsterwerden,
obscuratio.
Умрачиватисе, чујесе, v. r. impf. } fin-
Умрачитисе, чујесе, v. r. pf. } ster-
werden, obscuror.
Умрети, ем, умрџо, (Рес. и Срем.)
vide умријети.
Умријети, рем, умрџо, v. pf. (Ерц.)
sterben, morior.
Умрла, ла, ло, н. п. час, Todes-,
mortis: тако ми умрлога часа.

Умуасерити, им, v. pf. belagern, ob-
sideo. cf. опколати.
Умукнути, нем, v. pf. } verstummen,
Умући, умукнем, v. pf. } obmutesco.
Уна, f. die Una (Fluß in Kroatien), Una
flumen.
Унакрст, ins Kreuz, in formam crucis.
Унапоч, zuwider, contra (aliquem fa-
cere):
„Кад смо бели унапоч чинили,
„Јера си нас од Зеке искао —
Унепи, несем, (Рес. и Срем.) vide у-
нијети.
Унеписе, несемсе, (Рес. и Срем.) vi-
de унијетисе.
Унизи (у низи), unten, infra, inferius.
Унијати, m. der Unirte, homo graeci ri-
tus unitus cum ecclesia romana.
Унијатини, им, v. impf. uniren, uni-
re ecclesiae romanae.
Унијатинисе, имсе, v. r. impf. sich
uniren, unire se ecclesiae romanae.
Унијатика, f. } die Unirte, unita.
Унијаткиња, f. }
Унијатски, ка, ко, 1) н. п. поп, der
unirte Pop, unitorum sacerdos. 2) adv.
wie ein Unirter, more uniti.
Унијачење, n. das Uniren, unitio.
Унијачад, f. (coll.) die Jugend der Unir-
ten, juvenus unitorum.
Унијаче, чета, n. ein junger Unirter,
juvenis unitus.
Унијети, унесем, унијо (унијела, ло),
v. pf. (Ерц.) hineinragen, infero.
Унијетисе, унесемсе, унијосе (уни-
јеласе, лосе), v. r. pf. (Ерц.) die
Nase in etwas stecken, immiscere se.
Унићи, унићем, vide ући.
Унка, f. der Grenzhügel zwischen Be-
sitzungen, tumulus limitaneus.
Ункаш*, m. die Erhöhung am Sattel,
vorne und hinten, der Sattelnopf,
pila sellae:
„Он буздован о ункашу носи —
Уносипи, им, v. impf. hineinragen,
infero.
Уносиписе, имсе, v. r. impf. die Nase
hineinstecken, immisceo me.
Уношење, n. das Hineintragen, illatio.
Унук, m. der Enkel, nepos, filii filius.
Унука, f. die Enkelin, neptis.
Унутра, drinnen, intus; hinein, intro.
Унучад, f. (coll.) die Enkel, nepotes.
Унуче, ета, n. ein Enkelkind, Kindes-
kind, nepos aut neptis.
Уолажа, f. vide уволажа.
Уортачити, им, v. pf. in Handlungs-
gesellschaft versehen, associiren, associio.
Уортачитисе, имсе, v. r. pf. sich asso-
ciiren, eine Handlungsgesellschaft ein-
gehen, inire societatem commercii.

Уочи (d. i. у очи), im Angesichte, den
Tag vorher, pridie: у очи Божића;
у очи неђеље (т. ј. у суботу).
Упадање, n. das Hineinfallen, casus in —
Упадати, ам, v. impf. hineinfallen,
incido.
Упала, f. die Brunst, ardor.
Упалиши, им, v. pf. anzünden, ac-
cendo.
Упалавнисе, ливсе, v. r. pf. in Hitze,
Brunst gerathen, exardesco.
Упалењик, m. der Brünstige, ardens
desiderio coitus.
Упалењница, f. die Brünstige, femina ar-
dens desiderio coitus.
Упалавање, n. 1) das Anzünden, incen-
sio. 2) das Entbrennen, ardor.
Упалавати, љујем, v. impf. anzünden,
incendo.
Упалаватисе, љујемсе, v. r. impf. sich
in Brunst setzen, exardesco.
Упамити, им, v. pf. im Gedächtniß
behalten, memoria teneo.
Упарадити, им, v. impf. н. п. војску,
in Parade (Reih und Glied) stellen,
instruo aciem.
Упарложити, им, v. r. pf. m. j. вино-
град, verwahrlosen, negligo.
Упаси, аднем, v. pf. hineinfallen, in-
cido.
Упенелавити, им, v. pf. mit Asche be-
schmutzen, cinere maculo.
Упенисе, упнемсе, v. r. pf. sich ent-
schlossen widersetzen, obstinari.
Упекисе, ечемсе, v. r. pf. sich einba-
den, beim Braten an Inhalt einbüßen,
assando deminui.
Упињање, n. das entschlossene Wider-
streben, obstinatio.
Упињатисе, њемсе, v. r. impf. sich fest
widersetzen, obstinare se.
Упирање, n. das Anlehnen, Stützen,
inuisio.
Упирати, рем, v. impf. anlehnen, in-
clino.
Упираписе, ремсе, v. r. impf. sich an-
lehnen, inuitor.
Упирити, им, v. pf. н. п. вапру, an-
fachen, succendo.
Уписати, ишем, v. pf. einschreiben,
inscribo.
Уписивање, n. das Einschreiben, in-
scriptio.
Уписивати, сујем, v. impf. einschrei-
ben, inscribo.
Уписни, на, но, курва, војник, förm-
lich, verus (q. d. inscriptus protocollo).
Упитати, ам, v. pf. befragen, inter-
rogo.
Упитатисе, амсе, v. r. pf. с ким за
здравље, sich begrüßen, salutare se in-
vicem; dare reddereque salutem.

Упѣшати, ам, vide поупѣшати.

Уплакалнсе, лачемсе, v. r. pf. за њим,
или за чим, zu weinen beginnen, illa-
crimari.

Уплашннѣ, им, v. pf. erschrecken, ex-
terreo.

Уплѣсти, етем, v. pf. einflechten,
implecto.

Уплѣсписе, етемсе, v. r. pf. sich ver-
flechten, einmengen, immisceor.

Уплѣтање, n. das Einflechten, implexio.

Уплѣташи, етем, v. impf. einflechten,
implecto.

Уплѣташисе, етемсе, v. r. impf. sich
einmengen, immisceri.

Уплѣтнѣк, m. } das Band, das in den

Уплѣтнѣк, m. } Zopf geflochten wird,
fascia crinalis.

Упљачкати, ам, v. pf. erbeuten, prae-
dor, capio. cf. добити, заплѣтити.

Упљѣати, ам, v. pf. erschlagen, interimo.

Упљеснивишисе, нмсе, v. r. pf. n. п.
лѣб, verschimmeln, situ obduci.

Упљувак, вка, m. die Fliegenbrut, mu-
scarum fetus. Има ту некакав у-
пљувак.

Упљување, n. 1) das Hineinspreuen, in-
spratio. 2) das Hineinschmeißen, injectio
fetus muscarum.

Упљувати, ам, v. impf. die (Fliegen-)
Brut hineinschmeißen, injicio fetum.

Упљувати, љујем, v. pf. 1) hineinspreuen,
inspruo. 2) bespreuen, conspruo.

Упознавање, n. das Verkennen (d. h.
Ansehen einer Sache für etwas, das sie
nicht ist), malus tactus.

Упознавашисе, најемсе, v. r. impf. у
кога, или у што, verkennen, irrig
für etwas halten, credere suum quod
est alienum.

Упознашисе, амсе, v. r. pf. у кога,
или у што, irrig für sein halten,
credo meum, quod non est.

Упокојитнсе, нмсе, v. r. pf. in Frie-
den dahin fahren, zur Ruhe sich bege-
ben, sterben, emori, decedo, oteo.

Уполежачишисе, чнсе, v. r. pf. m. j.
кукурузница у вапри, abliegen, lan-
ge liegen, diutius jacuisse.

Уполовачиши, им, v. pf. } bis zur Hälft-

Уполовнѣти, им, v. pf. } ste gut (fertig)
seyn, pervenisse ad dimidium.

Упоран, рна, но, widerspenstig, per-
tinax.

Упорност, f. die Widersetzlichkeit, per-
tinacia.

Употребити, им, v. pf. gebrauchen,
adhibeo.

Употребљавање, n. das Gebrauchen,
usus.

Употребљавати, ам, v. impf. gebrauchen,
usurgo.

Управитељ, m. der Leiter, Regierer,
rector.

Управиши, им, v. pf. чим, verfahren,
tracto rem, versor in re. Управно као
ајдук куком.

Управљање, n. das Verfahren, Leiten,
Lenken, rectio.

Управљати, ам, v. impf. regieren, lei-
ten, rego.

Управо, gerade, recte, recta.

Упрѣдање, n. 1) das Anspinnen, An-
drehen, torsio. 2) vide напредање.

Упрѣдати, ам, v. impf. 1) drehen,
(Zwick, Strick), torqueo. 2) vide на-
предати.

Упрести, едем, v. pf. 1) zudrehen,
intorqueo (filum). 2) vide напрести.

Упрѣши, ем, упрѣо, (Рес. и Срем.)
vide упријени.

Упржити, им, vide попржити.

Упригати, ам, vide попригати.

Упријети, рем, упрѣо, v. pf. (Ерц.)
lehnen, stützen, adclino.

Упропастити, им, v. pf. zu Grunde
richten, an den Abgrund führen, evertio.

Упропаститнсе, нмсе, v. r. pf. ver-
sinken (vor Schrecken, Abscheu), pereor.

Упросиѣ, m. (см.) der Brautwerber,
petitor puellae, cf. просац:

„Ој! и два сваѣ и два упросника —

Упрѣкати, ма, v. pf. besprengen, con-
spargo.

Упрѣа, f. 1) der Riemen (das Band)
um die морба, die auf dem Rücken
hängt, über die Achseln zu befestigen,
lorum perae. 2) eine solche морба selbst,
perae.

Упрѣити, им, v. pf. auf den Rücken
nehmen, accipio in dorsum, tollo.

Упрѣвача, f. m. j. морба, eine Rü-
ckenmorbe, perae in dorso.

Упуашисе, амсе, v. r. pf. 1) still far-
zen, emitto ventum tacite. 2) in die
Hosen scheißen, den Muth verlieren,
exravesco.

Упузати, упужем, v. pf. hinein Frie-
den, ingero, irpero.

Упустиши, им, v. pf. auslassen, di-
mitto.

Упустишисе, нмсе, v. r. pf. sich ein-
lassen, immittere se.

Упуш, sogleich, continuo. Пошѣи лу-
да на пуп, па ајде за њим упуш.

Упушити, им, v. pf. кога, anweisen,
monstro viam, dirigo.

Упушвање, n. das Anweisen, directio.

Упушвати, кужем, v. impf. anweisen,
anleiten, monstrare viam.

Упуштање (упуштање), n. das Aus-
lassen, dimissio.

Упуштати, ам, v. impf. auslassen,
dimitto.

Упуштами (упуштами и упушти-
ти), там (и упуштим), v. pf.
vide упуштити.

Урављање, n. das Eingraben der Plan-
zen, serimenti genus.

Урављати, ам, v. impf. m. j. прошке,
die Erde aufgraben, für die Pflanzen-
hecke, serem plantarum in sero terras
utrinque effossae, et postea rejiciendae.

Урадиши, им, v. pf. machen, perficio.

Уранак, нка, m. das frühe Aufstehen,
surrectio matutina: срекан уранак,
миран данак. cf. напјати.

Ураниши, им, v. pf. früh aufstehen,
surgo mane.

Ураниши, им, v. pf. mästen, sagino.

Урвање, n. das Schleifen, demolitio.

Урвати, ам, v. impf. schleifen, demo-
lior.

Урвина, f. 1) der steile Abhang, von
dem Erde herabrollt, mons praescors.
2) (ст.) некаква планина:

„Покрај мора Урвином планином —

Урда, f. vide грушевина.

Уред (у ред), cf. ред.

Уредан, дна, но, ordentlich, wie sich's
gehört, ut decet.

Уредба, f. die Einrichtung, institutio.

Уредиши, им, v. pf. ordnen, constituo,
ordino. Уредно као Наспа ташке.
2) лан, куделу, vorrichten, praeparo.

Уређивање, n. das Einrichten, ordi-
natio.

Уређивати, љујем, v. impf. einrichten,
ordino.

Уређан, зна, но, (Рес. и Срем.) vide
уријезан.

Урезаши, ежем, v. pf. 1) vide заре-
зати. 2) hineinschneiden, (н. п. лука
у лонац), addo sectum.

Урезивање, n. das Hineinschneiden, in-
sculptio; additio secti.

Урезивати, зујем, v. impf. 1) hineins-
schneiden, insculpo. 2) ein wenig bei-
ßen (angenehm), н. п. јабуковача,
admordeo.

Урезници, ника, m. pl. (bei den Webern
das Ende des Zettels, welches nicht
mehr gewebt werden kann), fines (?)
texti.

Урећи, уречем, v. pf. (herenhaft) be-
sprechen, fascino.

Уријезан, зна, но, (Ерц.) н. п. нож,
scharf, acutus.

Урица, f. Frauennamen, nomen feminae.

Урлање, n. das Heulen, ululatus.

Урлати, ам, v. impf. heulen, ululo.

Урликање, n. das Heulen, ululatus
(österr. das Jodeln).

Урликаши, личем, v. impf. heulen (österr.
jodeln), ululo. cf. fr. hurles, und it. urlare.

Урнебес, m. das Getöse, strepitus.

Урнек *, m. das Muster, exemplar. cf.
почешак.

Уровиши, им, v. pf. m. j. прошке,
Planzen, Pflöcke eingraben, insodio
serem plantarum.

Уродити, ди, v. pf. eintreffen, in Er-
füllung gehen, exitum habeo: уроди-
ла моја ријеч.

Урокљив, ва, во, н. п. дијете, be-
sprechbar, leicht beherbar, incantabilis.
fascinabilis (d. i. schön und zart).

Уросити, им, v. pf. н. п. кошуљу,
скуте, bethauen, irrogo.

Уроци, урока, m. pl. die Besprechung,
Beherung, fascinatio.

Урош, m. Mannsname, nomen viri.

Ус, in der Zusammensetzung, vide уз.

Усадиши, им, v. pf. 1) stelen, manu-
brio in sero. 2) setzen, pflanzen, sero.

Усанути, не, v. pf. austrocknen, ver-
dorren, exaresco.

Усебичити, им, v. pf. zum täglichen
Gebrauch bestimmen incipio uti quotidie.

Усев, m. (Рес. и Срем.) vide усејев.

Уседање, n. (Рес. и Срем.) vide усе-
дање.

Уседаши, ам, (Рес. и Срем.) vide усе-
даши.

Усејати, јем, (Рес. и Срем.) vide усе-
јати.

Усекуши, нем, v. pf. 1) schneiden,
emungo. 2) fig. schneiden, emungo.

Усекованије, n. (Рес. и Срем.) vide
усекованије.

Уселина, f. (Рес. и Срем.) vide усе-
лина.

Уселишце, имсе, v. r. pf. sich ansie-
deln, einziehen, nidum ponere.

Усесити, уседем (и уседнем), (Рес. и
Срем.) vide усесити.

Усећи, уседем, (Рес. и Срем.) vide
усећи.

Усецати, ам, (Рес. и Срем.) vide усе-
цати.

Усијелница, f. die sitzen geblieben, keinen
Mann bekommen, alte Jungfer, virgo
coelebs; a nullo expetita.

Усијати, јем, v. pf. (Ерц.) 1) säen,
sero. 2) scherzhaft für: verlieren, jocose
pro: perdo.

Усијати, ам, vide усејати.

Усијатице, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich
hineinsetzen, nonvocatus me infero.

Усијатице, амсе, vide усејатице.

Усирити, им, v. pf. н. п. мајеро,
сирац, fäsen, cogo, coagulo.

Усиритице, рисе, v. r. pf. gerinnen, cogi.

Усисање, n. das Verdorren, Austrock-
nen, exsiccatio.

Усисати, ишем, v. impf. austrocknen,
exsiccor, exaresco.

Усишнати, им, v. pf. klein, zart, de-

licat thun (im Gehen, Trinken), facio delicate, affecto elegantiam, venustatem.
 Усишнисице, имсе, v. r. pf. großen, infensus sum. cf. укурчнисице.
 Усјавање, n. das Glühendmachen, candefactio.
 Усјавати, ам, v. impf. glühend machen, candefacio.
 Усјао, усјала, ло, glühend, candens.
 Усјати, ам, v. pf. glühend machen, candefacio.
 Усјатнисице, амсе, v. r. pf. erglühlen, candefacio.
 Усјев, m. (Ерц.) die Saat, sementis.
 Усједанье, n. (Ерц.) das Aufsitzen, conscensio equi.
 Усједати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. на коња, aufsitzen, conscendo.
 Усједнути, нем, vide усјести.
 Усјекованије, (Ерц.) Johannis Enthauptung, decollatio S. Johannis.
 Усјелина, (Ерц.) ein abschüssiger Ort, locus praescarpus.
 Усјести (може се чупи и усједнути), усједем (и усједнем), v. pf. (Ерц.) н. п. на коња, aufsitzen, conscendo.
 Усјеки, усјечем, (Ерц.) 1) fällen, genug anbauen, caedo satis lignorum. 2) hineinschneiden, insecō.
 Усјецати, ам, v. pf. (Ерц.) dim. von усјеки, anschneiden, indo, insecō.
 Ускакање, n. das Hineinspringen, transitus.
 Ускакати, ачем, v. impf. hineinspringen, salto in —.
 Ускјдање, n. das Abpflücken, descriptio.
 Ускјдати, ам, v. impf. } abpflücken,
 Ускинути, нем, v. pf. } carpo.
 Ускисивање, n. das Sauerwerden, aciescentia.
 Ускисвати, сује, v. impf. } sauer werden,
 Ускиснути, не, v. pf. } den, acesco
 Ускок, m. (см.) der Entsprungene, Emigrant, exul, fugitivus.
 „Није вино ускок Радоица —
 Усколебатице, амсе, v. r. pf. sich ver-
 тцфен, dimoveor: усколебао се свијет.
 Ускопавање, n. das Aufgraben, fossio.
 Ускопати, ам, v. impf. aufgraben, fodio.
 Ускопати, ам, v. pf. aufgraben, refodio.
 Ускопљати, ам, v. pf. zermühlen, durcheinander werfen, diruo.
 Ускочити, им, v. pf. entspringen, effugio, aufugio.
 Ускре, m. vide васкрсеније.
 Ускрсовање, vide васкрсовање.
 Ускрсовати, сујем, vide васкрсовати.
 Ускршнисице, им, v. pf. abbrechen, de-
 fringo.

Ускршњи, ња, ње, н. п. пост, Oftere, paschalis..
 Услишнисице, им, v. pf. erhören, exaudire: како ми напио, Бог молишву услишио (кад напијају).
 Усна, f. die Lippe, labium.
 Уснам, та, мо, großlippig, labeo, labiosus.
 Уснишина, f. augm. v. усна.
 Усниши, им, v. pf. шна, träumen, somnio.
 Уснишисице, нисице, v. r. pf. коме шно, mir hat geträumt, somnio.
 Усница, f. dim. v. усна.
 Успавати, ам, v. pf. einschläfern, sopio.
 Успављивање, n. das Einschläfern, sopitio.
 Успављивати, љујем, v. impf. einschläfern, sopio.
 Успайриши, им, v. pf. करा, in Unruhe versetzen, inquieto.
 Успайришисице, нисице, v. r. pf. unruhig werden, excitari.
 Усперак, рка, m. der Einsatz (im Weinselde), rarus insertus in latus caligarium:
 „На усперку пашин делибаша —
 Успор, m. ударно успор, der kleinere Fluß ist durch das Anschwellen des größeren, in den er sich ergießt, zurückgetreten, redundatio fluminis.
 Успоредо, nebeneinander, simul.
 Усправнисице, им, v. pf. aufrichten, erigo, statuo.
 Усправљање, n. das Aufrichten, erectio, allevatio.
 Усправљати, ам, v. impf. aufrichten, erigo, allevo.
 Усправо, aufrecht, erectum (statuo).
 Успревање, n. vide узмицање.
 Успрежати, ежем, vide узмицати.
 Успрегнути, нем, vide узмаћи:
 „Ништа Турци успрегнути не ће —
 Усрати, усерем, v. pf. aufscheißen, concasco.
 Усред, mitten, in medio: усред села; усред куће.
 Усро, m. hyp. du kleiner Scheißer, cascator parvulus.
 Ушта, n. pl. 1) der Mund, os. 2) das Maul, die Zunge, има зла уста, est dicax.
 Уштага, f. die Schlenge, canalis clausus ad tempus: меље воденица на уштаву.
 Уштавити, им, v. pf. hemmen, aufhalten, retineo.
 Уштављање, n. das Aufhalten, retentio.
 Уштављати, ам, v. impf. aufhalten, retineo.
 Уштављатице, амсе, v. r. impf. sich verweilen, remoror.

Успавци, м. пл. прећи дан по кр-
ном имену, cf. крсно име.
Успајање, н. das Aufstehen, surrectio.
Успајати, јем, v. impf. aufstehen, surgo.
Успајатице, мојмсе, v. г. pf. ablie-
gen, mitdesco (de pomis).
Успакнути, нем, vide устаћи.
Успалац, аоца, м. т. ј. човек, der
fleißige Arbeiter, assiduus.
Успати, анем, v. pf. aufstehen, surgo.
Устаћи, такнем, vide поспавати 2.
Успашца, н. пл. dim. v. уста.
Успегнути, нем, v. pf. н. п. коњу
узду, anziehen, adduco.
Успезање, н. das Anziehen (des Zügels),
adductio freni.
Успезати, ежем, v. impf. anziehen,
adduco.
Успицање, н. vide постављање 2.
Успицати, ичем, vide постављати.
Устока, f. der Ostwind, eurus.
Устопице, 1) auf dem Fuße (nach folgen)
Устопице, 2) vestigiis insisto: опшњао за
њим устопице.
Усточићи, м. пл. cf. брадићи (само
у оној загонетки).
Успргнути, нем, v. pf. abreißen, de-
cerpo.
Успрелити, им, (Рес. и Срем.) vide
устријелити.
Успријелити, им, v. pf. (Ерц.) erschies-
sen (mit dem Pfeil), sagitta trajicio: у-
стријелила га вила.
Успручавање, н. Art gene.
Успручаватице, амсе, v. г. impf. sich
geniren, non audeo.
Успрчавање, н. das Hinauslaufen, ex-
cursio in (montem).
Успрчавати, ам, v. impf. hinauslau-
fen, excursio (in montem).
Успрчати, им, v. pf. hinauslaufen,
curro sursum.
Устук, м. 1) bei den Bajalitz der
Spruch, womit sie das Uebel bespre-
chen, daß es zurücktrete, formula
incantatricis ut malum cedat retro,
abeat. 2) ein Kraut dazu, herbae vene-
ficarum genus.
Устукнути, нем, v. pf. zurückweichen,
recedo.
Успупање, н. das Zurücktreten, recessio.
Успупати, ам, v. impf. 1) zurücktreten,
Успупити, им, v. pf. 2) recedo.
Усувати, учем, v. pf. drehen, intorqueo.
Усукивање, н. das Drehen, intorsio.
Усукивати, кујем, v. impf. drehen,
torqueo.
Усути, уснем, v. pf. hineingießen,
schütten, fundo.
Упабати, ам, v. pf. einstampfen, con-
culco, inculeo.

Упаборити, им, vide улогорити.
Упаборитице, vide улогоритице.
Упајатице, јимсе, v. г. pf. sich verber-
gen, abscondor, н. п. зец. 2) unterbrochen
werden, auf einige Zeit aufhören, in-
termitto, intermittor.
Упакмице,
Упаложиатице, имсе, v. г. pf. sich legen,
(vom Zustand, Sturm), remitto, com-
pono. cf. палог.
Упаманити, им, v. pf. völlig aufge-
hen, bis aufs letzte Stück verloren ge-
hen, das Maß des Unglücks ist voll
geworden, funditus pereor.
Упањити, им, v. pf. dünn werden,
extenuari.
Упанкати, ам, v. pf. stampfen, con-
culco.
Упва, f. 1) (сп.) некаква пица во-
дена; кажу да је по трбуу жупа
као злато: и зато се свагда пјева
упва злато крила, eine (my-
thische?) Ente in Volksliedern, anatis ge-
nus cantibus celebratum. 2) Frauenna-
me, nomen feminae.
Упвара, f. das Gespenst, spectrum. cf.
авен.
Упворитице, рисе, v. г. pf. коме
што, scheinen, videor: упворило
ми се, ich glaubte zu sehen, es erschien
mir (als Gespenst).
Упврдити, им, v. pf. befestigen, firmo.
Упврђивање, н. das Befestigen, firma-
tio.
Упврђивати, кујем, v. impf. befesti-
gen, firmo.
Упегнути, нем, v. pf. stark anziehen,
stringo.
Упезање, н. das Anziehen, strictio.
Упезати, ежем, v. impf. anziehen, ad-
duco, stringo.
Упемељитице, имсе, v. г. pf. sich eta-
bliren, niederlassen, consideo.
Уперати, ам, (Рес. и Срем.) vide уке-
рати.
Уперивање, н. (Рес. и Срем.) vide
укеривање.
Уперивати, рујем, (Рес. и Срем.) vi-
de укеривати.
Упехи, ечем, v. pf. 1) entlaufen, eva-
do. 2) коме, einen im Laufe hinter sich
lassen, cursu supero.
Упехице, ечемсе, v. г. pf. sich hervor-
thun, exsisto.
Упешен, м. (Рес. и Срем.) vide Умје-
шен.
Упенити, им, (Рес. и Срем.) vide
умјешити.
Упија*, f. das Bügeleisen, ferramentum
laevigatorium.
Упирание, н. 1) das Abwischen, abster-
sio. 2) das Abweiden, depastio.

Упираати, рем, v. impf. 1) abwischen, abstergo. 2) abmeiden, depascor.
 Упискивање, n. das Hineindrücken, impressio.
 Упискивати, кујем, v. impf. hinein drücken, premo in —.
 Уписнути, нем, v. pf. hineindrücken, premo in —.
 Упиши, упишем, v. pf. fett werden, pinguesco.
 Упицање, n. vide упицање.
 Упицати, упичем, vide упицаати.
 Упицаице, упичемсе, vide упицаатице.
 Упишати, ам, v. pf. 1) still werden (s. Б. vom Winde), conticesco. 2) stillen, sedo.
 Упицање, n. (у Ерц.) 1) das Ergießen eines Flüsses in einen andern, influxus. 2) das Entlaufen, effugium. 3) das Besiegen im Laufe, victoria cursus. 4) das Vornehmen, Vorhaben, propositum.
 Упицаати, упичем, v. impf. (у Ерц.) 1) sich ergießen, influo. 2) entlaufen, effugio. 3) hinter sich lassen, praecurro.
 Упицаатице, упичемсе, v. r. impf. (Ерц.) sich hervorthun, exsisto.
 Упишени, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
 Упишени, им, v. pf. (Ерц.) n. p. дителе, beschwichtigen (ein Kind), tranquillo.
 Упишати, ишем, v. pf. ausbügeln, laevigo.
 Упишати, им, v. pf. fett machen, wohl füttern, pasco.
 Упук, m. die Mündung, ostia: на упоку Саве у Дунаво.
 Упишати, им, v. pf. still werden, conticesco.
 Упишати, нем, v. pf. ersaufen, ertrinken, mergi.
 Упишатице, имсе, v. r. pf. ertrinken, mergi.
 Упишеник, m. der Ertrunkene, mer-sus. Увапио као упишеник.
 Упорок (упорак), рка, m. vide упорник.
 Упоре, f. pl. das Vorfpringende der Tafel dauben außerhalb des Bodens, quod procurrat de tabulis extra fundum.
 Упориак (говорисе и упорак), m. 1) der Dienstag, dies martis. 2) (scherzhaft) der Kolbenprügel, vide кижача.
 Упориак, m. m. j. обруч, der Reif an den упоре, orbis dolii extra fundum.
 Упишати, им, v. pf. einschenken, infundo.
 Упишати, им, v. pf. eingraben, infodio, defodio.
 Упориак, m. die Heerstraße, via trita: узео упориак (er ist davon gelaufen).

Упориак, f. die Trift, pascua.
 Упоривање, n. das Wettlaufen, cursus.
 Упориватице, кујемсе, v. impf. wettlaufen, curro.
 Упориши, им, v. pf. n. p. клиц, er-pissen, excipio.
 Упориши, нем, v. pf. n. p. свижу, vапру, auflösen, exstinguo.
 Упориши, нем, v. pf. star werden, obtorpesco: упориши ми нога, рука.
 Упориба, f. das Eingeweide, intestina.
 Упори, рем, упори, v. pf. 1) reiben, tero (Reitig). 2) hart treten, conculeo, tero: упори говеда око села. 3) abwischen, abstergo. cf. опори.
 Упориши, им, v. pf. кога, Splitter in die Augen werfen, festucas injicio in oculum.
 Упоришатице, имсе, v. r. pf. упоришио сам се, es ist mir etwas ins Auge gefallen, incidit mihi aliquid in oculum.
 Упоривање, n. das Hineinlaufen, incursatio.
 Упоривати, ам, v. impf. hineinlaufen, incurso.
 Упориватице, амсе, v. r. impf. sich ungerufen in etwas mengen, ingerere se.
 Упоришати, чим, v. pf. hineinlaufen, curro in —.
 Упоришатице, чимсе, v. r. pf. sich ungerufen in etwas mengen, ingerere se alicui negotio.
 Упишати, им, vide упампирати.
 Упишати, им, v. pf. abstumpfen, obtundo, obtusum reddo.
 Упирање, n. das Hineinwerfen, injectio.
 Упираати, ам, v. impf. hinein-schleudern, injicio.
 Упираати, им, v. pf. 1) лука, соли, stoßen, contundo. 2) вола, durch Zerstoßen castriren, testiculos contundo.
 Упираати, ам, (Ерц.) vide сапираати.
 Упиравање, n. (Ерц.) vide сапиравање.
 Упиравати, рујем, (Ерц.) vide сапиравати.
 Упи, ујем, v. pf. hineingehen, intro.
 Упишатице, имсе, v. r. pf. stutzig werden, obstupescio, obstinor.
 Упишати, шим, (Рес.) vide упишати.
 Упишатице, шимсе, (Рес.) vide упишатице.
 Упишати, им, (Срем.) vide упишати.
 Упишатице, имсе, (Срем.) vide упишатице.
 Упишати, упим, v. pf. (Ерц.) still werden, verstummen, obmutesco.
 Упишатице, упимсе, v. r. pf. (Ерц.) verstummen, conticesco.

Ух! interj. uh! ach! ah! cf. у.
 Учвасни, ашим, v. pf. } aufblühen, ef-
 Учвасниши, им, v. pf. } floresco.
 Учвасниши, им, (Рес. и Срем.) vide
 учвасниши.
 Учвјеланиши, им, v. pf. (Ерц.) weinen
 тачен, facio flere, cogo in lacrymas.
 Учједити, им, (Рес. и Срем.) vide учи-
 једити.
 Учједивање, н. (Рес. и Срем.) vide у-
 чједивање.
 Учједивати, љујем, (Рес. и Срем.) vi-
 de учједивати.
 Учјена, f. (Рес. и Срем.) vide учјена.
 Учјениши, им, (Рес. и Срем.) vide учи-
 јениши.
 Учјидити, им, v. pf. (Ерц.) hinein-
 setzen, incolare.
 Учјидити, им, v. pf. (Ерц.) schätzen,
 aestimo, н. п. ајдуци кад увате чо-
 века (или му дијете одведу) па учи-
 јене; то се догађа и сад по Тур-
 ској. Капшо ајдуци воде дијете по
 мјесец дана са собом, док му опаш
 не саспави учјену и не да.
 Учједивање, н. (Ерц.) das Hineinsetzen,
 incolatio.
 Учједивати, љујем, v. impf. (Ерц.) hin-
 einsetzen, incolo.
 Учјена, f. (Ерц.) die Abschätzung, aesti-
 matio. cf. учјениши.
 Учјење, н. 1) das Lehren, doctio. 2) das
 Lernen, to discere.
 Учјеснати, ам, v. pf. oft thun, fre-
 quento.
 Учјиниши, им, v. pf. 1) што, thun,
 facio. 2) коме, anthun (verheren), fa-
 scino. 3) коју, zurichten, praeparo.
 4) жито, reifen, cribro.
 Учјинишице, имсе, v. r. pf. 1) mir kommt
 es vor, 2) sich aufstellen, simulo.
 Учјимељ, м. der Lehrer, docens, magi-
 ster. cf. школа.
 Учјимељев, ва, во, des Lehrers, magi-
 stri.
 Учјимељевица, f. die Frau des Lehrers,
 uxor magistri.
 Учјимељски, ка, ко, 1) Lehrer, magi-
 strorum. 2) adv. wie ein Lehrer, more
 magistri.
 Учјипи, им, v. impf. 1) кога, lehren,
 doceo. 2) што, lernen, disco. 3) lesen,
 lego. cf. чашипи.
 Учјипице, имсе, v. r. impf. lernen, di-
 sco: учисе књизи und учисе писати,
 чашипи и ш. д.
 Учкур*, м. vide гапњик.
 Учкурлук*, м. der Theil der (türkischen,
 ungrischen) Hosen, durch den der Gür-
 tel gezogen ist, caligarium, turcicarum
 pars.
 Учпугаја*, м. ш. j. паша, Pascha

von drei Rosschweiften, passa trium
 caudarum equinarum:
 „И осмога пашу учпугају —
 Учувати, ам, (сп.) vide сачувати:
 „Учувај се од града Зворника —
 Учбашаје* (павте), f. pl. Art павте:
 „Зађешесе злаћени ништољи
 „За њезине павте учбашаје —
 Учера, f. Schimpfwort auf eine elende
 Hütte, convicium in casam.
 Уш, f. die Laus, pediculus.
 Уш (уш-е)! interj. sagt man zum Schwei-
 ne um es wegzujagen, vox pellendi
 sues.
 Ушанчитисе, имсе, v. r. pf. sich ver-
 schanzen, vallo se munire.
 Ушараши, ам, v. pf. anfangen zu lügen
 (es bunt zu treiben), mentiri coepi.
 Уше! interj. vide уш!
 Ушењак, њка, м. kleine Laus, pedicu-
 lus parvus.
 Ушепрљити, им, v. pf. in kümmerliche
 Lage kommen, in angustias incido.
 Уши (gen. ушї и ушију), f. pl. 1) die
 Ohren, pl. von уво. 2) das Lehr, an-
 sa, foramen, н. п. у копла, у чабра,
 у игле, у сјекире, у срца.
 Ушивање, н. das Hineinnähen, insutio.
 Ушивати, ам, v. impf. hineinnähen,
 insuo.
 Ушити, ушијем, v. pf. hineinnähen,
 insuo.
 Ушица, f. dim. v. уш.
 Ушице, f. pl. dim. v. уш.
 Ушишкатаи, ам, v. pf. 1) ein unruhig-
 es Pferd besänftigen, beruhigen, miti-
 go. 2) überhaupt, einen Zornigen be-
 sänftigen, lenio, mitigo.
 Ушкониши, им, vide уштроити.
 Ушконишик, м. 1) der Schöpf, Ham-
 mel, vervex. 2) der Verschnittene, eu-
 nachus.
 Ушлив, ва, во, laufig, (Läufe habend),
 pediculosus.
 Ушливац, вца, м. der Lauskerl, homo
 pediculosus.
 Ушливица, f. die Laufige, pediculosa.
 Ушпавити, им, ш. j. коју, cf. учи-
 нити.
 Ушпан, м. der abnehmende Mond: сад
 је ушпан, luna decrescit.
 Ушпануписе, несе, v. r. pf. м. j.
 мјесец, abnehmen, decreasco.
 Ушпинути, нем, v. pf. kneipen, zwie-
 cken, vellico.
 Ушпинак, пка, м. (österr. die Zwick-
 Fransen), placentalae genus.
 Ушпинчик, м. dim. v. ушпинак.
 Ушпирвати, ам, v. pf. stärken,
 amylo corroboro (lintea).
 Ушпроити, им, v. pf. verschneiden,
 castrare.

Ушке, n. die Mündung, ostia.

Ушур, m. 1) vide ујам, 2) узео Бог од њега ушур, hat gleichsam die Mühlgeld von ihm genommen, ihn bezeichnet (durch Beraubung eines Gliedes).

Ушутети, тим, (Рес.) vide ушукети.

Ушутетисе, тимсе, (Рес.) vide ушукетисе.

Ушутити, им, (Срм.) vide ушукети.

Ушутитисе, имсе, (Срм.) vide ушукетисе.

Ушукети, тим, v. pf. (Ерц.) verstummen, conticesco.

Ушукетисе, v. r. pf. (Ерц.) verstummen, conticesco.

Ф.

Фан, vide ван.

Фајда, f. vide вајда.

Факља, f. (сп.):

„Један калпак, девет челенака,
„И десета Факља окована,
„Из ње су му до три пера златна,
„Што јунака бију по плећима —

Фалаге*, f. pl. } vide валаке.

Фалаке, f. pl. }

Фалинка, f. vide валинка.

Фалипи, им, vide валипи.

Фалипи, им, vide валипи, mit allen Ableitungen und Zusammensetzungen.

Фамилја, f. vide ванилја.

Фамилјаз, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Famulus in der Schule, scholae famulus.

Фамилјазина, f. das Famulusgeld, pecunia solvenda scholae famulo.

Фап, m. vide вап.

Фела, f. vide вела.

Фелер, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide валинка, мана, погрешка.

Фенер*, m. die Laterne, laterna.

Фереца*, f. Art Oberkleids türkischer Frauen, pallae turcicae genus.

Ферман, m. der Ferman, rescriptum imperatoris Turcici.

Фермен*, m. } Art männlicher Weste

Фермене, нема, n. } ohne Ärmel, subculae genus.

Фес, m. vide вес.

Фесик, dim. v. фес.

Фепислам*, m. vide Кладово.

Фигань, m. vide вигань.

Фидиш*, m. vide вилиш.

Филиман m. vide вилиман.

Филаџан*, m. die Schale, phiala.

Фини, на, но, vide вини.

Финиљ, m. vide виниљ.

Фишек*, m. vide вишек.

Фишекаул*, m. vide вишекаул.

Фланда, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. особито по варошима) ein Schimpfwort für eine liederliche Weibsperson, vulgiva.

Фландретина, f. augm. v. фланда.

Фланер, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Flanel, pannus flanelle dictus.

Форинта, f. vide воринта.

Форма, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. особито по варошима) die Form, forma.

Форшпан, m. } vide вошпан.

Фошпан, m. }

Фрајкор, m. vide врајкор.

Фрајкорац, рца, m. vide врајкорац.

Фрајкорија, f. vide врајкорија.

Фрајкорски, ка, ко, vide врајкорски.

Фрајт, m. vide врајт.

Француз, m. der Franzose, Gallus.

Француска, f. Frankreich, Gallia.

Француски, ка, ко, 1) französisch, gallicus. 2) adv. französisch, gallice.

Францускиња, f. die Französin, Galla.

Фрас, m. vide врас.

Фратор, m. vide вратор и пратор.

Фраторов, ва, во, vide враторов и праторов.

Фраторски, ка, ко, vide враторски и праторски.

Фришак, шка, ко, vide вришак.

Фришаль, m. vide вршаль.

Фришальче, чета, n. vide вршальче.

Фрушка гора, f. das Gebirge, das Sirmiten von Westen nach Osten durchschneidet, nom. propr. saltus.

Фрушкогорац, рца, m. и n. калуђер, fruschkogorer.

Фрушкогорски, ка, ко, fruschkogorer.

Фунта, f. vide вунта.

Фунташ, m. vide вунташ.

Фунташки, ка, ко, vide вунташки.

Фуруна* (фурџна), f. vide вуруна.

Фуруница (фурџница), f. dim. v. фуруна.

Фурџунски, ка, ко, vide вурунски.

Фурџуница*, m. vide вуруница.

Ц.

Цаварика, f. Schimpfwort für einen schlechten Wein, convicium in vinum malum.

Цавипити, им, vide цвапипити.

Цагрије, f. коре од ножа, cf. кора.

Цака, цака, in den поскочице (Tanzweisen) Nachahmung des Lautes der Knöpfe, Münzen u. dgl. beim Tanze, interj. de sonitu conflictorum saltantis.

Цар, m. der Kaiser, imperator.

Царев, ва, во, des Kaisers, imperatoris.

Царевина, f. 1) das Kaisergut, res imperatoris. 2) das Kaiserland, Kaiserthum, imperium.

Царевич, m. der junge Kaiser, imperatoris filius.

Царевица, f. m. j. пара, eine Art Para, namuli genus.

Цариград, m. die Kaiserstadt (Konstantinopel), urbs imperatoria (Constantinopolis). Србљи приповиједају, да Цариград нијесу људи зидали, него да се сам саздао: кажу да је некакав цар ловећи нагазис на мрпву љуцку главу и прегазис је с коњем; онда му глава проговорила; „Шта ме газис, кад ћу ми мрпва досадити.“ Кад то чује цар, онда сјаше с коња и узме ону главу те је однесе кући; па је код куће сажеже, и оно угљевље од ње, пошто се олади, спуче у пра, па завије у аршију и остави у сандук. Послије некога времена ошиде некуда цар, а његова кћи (која је била ђевојка на удају) узме кључеве па отвори сандук и почне по њему нешто премешати; кад нађе онај пра у аршији, види да је некакав пра, али не зна какав је, па онда метне прст на језик те покваси па умочи у онај пра и лазне мало, да би дознала шта је; потом га опет завије у аршију као што је и био и остави у сандук, а она од тога часа постане трудна. Кад се положије спане испражњавати и испитивати од куд и како, дозна се да је од оне главе. Кад ђевојка буде на том доба, а она роди сина. Кад узме цар још онако мало дијете у руке, а оно њему одма рукама те за браду! Онда цар заповједи да донесу један шањир жива угљевља, а један дукаша: да огледају, чини ли по дијете из лудости, или од своје воље. „Ако (вели) буде дијете лудо, оно ће потрчати с рукама и за угљевље, ако ли не буде лудо, оно ће за дукаше.“ Кад донесу пред дијете угљевље и дукаше, а оно одма рукама за дукаше, а угљевљу ни мукашт. Цар већ види да ће оно да се испуни, што му је глава казала. Кад буде дијете већ велики момак, онда га цар

оћера у свијет, и каже му: „Дасе није не спаниш, док не нађеш те су се два зла ударила.“— Одајући тај момак по свијету, кад дође на оно мјесто, те је сад Цариград, нађе глогов три, те се око њега обмотала гуја, па гуја пеца три, а три буде гују; онда помисли у себи: „Ево ово су два зла.“ па пође у наоколо разматрати она мјеста; кад дође, онако у наоколо идући, опет поблизу онога триа, онда стане, па рече: „Овђе треба спати.“ У који ма то рече, у онај се ма обазре, а то се од онога триа до његови леђа (куд је гођ он ишао) створно зид. И од тога мјеста до онога триа, кажу да ни данас нема зида у Цариграду (а да се он није обазрео и да није рекао: овђе треба спати, зид би за њим нарастао до триа). Послије он ту постане цар, и од свога ђеда отме царство.

Цариградски, ка, ко, 1) Konstantinopolitanisch, constantinopolitanus. 2) als adv. Konstantinopelisch, more constantinopolitano, n. п. носисе.

Цариграђанин, m. der Konstantinopolitaner, Constantinopolitanus.

Цариграђанка, f. die Konstantinopolitanerin, Constantinopolitana.

Царик, m. 1) dim. v. цар. 2) der Zaunkönig, regulus.

Царица, f. die Kaiserin, imperatrix.

Царичин, на, но, der Kaiserin, imperatricis.

Царичина, f. (Königinbrunn) berühmte Quelle in der крајина Неготинска, von wo Ueberbleibsel einer Wasserleitung nach Праово. cf. крајина.

Царовање, n. das Zarsen, das Kaiserthum, imperium:

„Ђевовање моје царовање —

Цароваши, рујем, v. impf. цар сени, sum imperator, impero.

Царски, ка, ко, 1) kaiserlich, imperatorius. 2) adv. kaiserlich, imperatoris more.

Царство, n. das Kaiserthum, Reich, imperium.

Цваџ, m. vide цвијет.

Цваџити, им, vide цвјетати.

Цвејан, m. (Рес. и Срем.) vide Цвијан.

Цвејо, m. (Рес. и Срем.) vide Цвијо.

Цвеќла, vide блишва.

Цвељање, n. (Рес. и Срем.) vide цвијељање.

Цвељати, ам, (Рес. и Срем.) vide цвијељати.

Цвѣш, m. (Рес. и Срем.) vide цвијет.

Цвѣта, f. (Рес. и Срем.) vide Цвијета.
 Цвѣтак, мка, m. hup. v. цвѣт.
 Цвѣтање, n. (Рес. и Срем.) vide цвѣтање.
 Цвѣтасти, та, то, (Рес. и Срем.) vide цвѣтасти.
 Цвѣташи, ам, (Рес. и Срем.) vide цвѣташи.
 Цвѣти, f. pl. (Рес. и Срем.) vide цвијети.
 Цвѣтин, m. (Рес. и Срем.) vide Цвијетини.
 Цвѣтико, m. (Рес. и Срем.) vide Цвјетико.
 Цвѣтић, на, но. (Рес. и Срем.) vide цвѣтчи.
 Цвѣтоје, m. (Рес. и Срем.) vide Цвјетоје.
 Цвѣтоносје, n. (Рес. и Срем.) vide цвѣтоносије.
 Цвѣтош, m. (Рес. и Срем.) vide Цвјетош.
 Цвѣтуља, f. (Рес. и Срем.) vide цвѣтуља.
 Цвѣке, n. (Рес. и Срем.) vide цвијеке.
 Цвѣкице, n. dim v. цвѣке.
 Цвијан, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
 Цвијѣлање, n. (Ерц.) das Weinenmachen, permotio ad letum.
 Цвијѣлати, ам, v. impf. (Ерц.) weinen machen, facio flere.
 Цвијет, m. (Ерц.) 1) (coll.) die Blüte, flos. 2) (pl. цвјетови) die Blume, flos.
 Цвијета, f. (Ерц.) Frauenname, nomen feminae.
 Цвијетак, мка, m. hup. v. цвијет.
 Цвијети, f. pl. (Ерц.) der Palmsonntag, dominica palmarum.
 Цвијетин, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
 Цвијеке, n. (coll. Ерц.) die Blumen, flores.
 Цвијекице, n. dim. v. цвијеке.
 Цвијо, m. (Ерц.) hup. v. Цвијетин.
 Цвиљети, лим, (Рес.) vide цвиљети.
 Цвиљети, лим, (Срем.) vide цвиљети.
 Цвиљѣње, n. das Wehklagen, lamentatio.
 Цвиљети, лим, v. impf. (Ерц.) wehklagen, lamentor.
 Цвјѣтање, n. (Ерц.) das Blühen, flos.
 Цвјѣтаст, та, то, (Ерц.) n. n. крава, eine Blöße an der Stirne habend, macula alba in fronte praedita.
 Цвјѣташи, ам, v. impf. (Ерц.) blühen, floreo.
 Цвјѣташии, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
 Цвјѣшић, m. dim. v. цвијет.
 Цвјѣшко, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
 Цвјѣшчи, на, но, (Ерц.) n. n. неѣља, die Palmwoche, hebdomas palmarum.

Цвјѣтоје, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
 Цвјѣтоносје, n. (Ерц.) vide цвијети: „Пред Рисново пред цвјѣтоносије —
 Цвјѣтош, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
 Цвјѣтуља, f. (Ерц.) Name für eine Kuh die wie eine Blume an der Stirne hat, nomen vaccae quae in fronte habet notum albam.
 Цвѣкање, n. das Schmaßen (laute Küssen), osculatio cum sonitu.
 Цвѣкати, ам, v. impf. schmaßen, cum sonitu osculor.
 Цвѣке, genit. in der Nebenart: у поне нема ни цвѣке, mit einer halben Oka ist nichts zu machen, nec operae pretium est bibere dimidiam ocam.
 Цвѣкнути, нем, v. pf. schmaßen, cum sonitu osculor.
 Цвѣка, f. das Zwitschern, fritinnitus.
 Цвѣкнути, нем, v. pf. 1) zwitschern, fritinnio. 2) zwitschern, schwirren (Wasser auf Feuer gegossen), strido.
 Цвѣкѣтање, n. das Zwitschern, garritus (avium).
 Цвѣкѣташи, уѣм, v. impf. zwitschern, garrio.
 Цвѣчање, n. das Zwitschern, fritinnitus, stridor.
 Цвѣчати, чим, v. impf. zwitschern, fritinnio, strideo.
 Цѣв, f. (Рес. и Срем.) vide цијев.
 Цѣвѣна, f. augm. v. цѣв.
 Цѣвѣца, f. dim v. цѣв.
 Цѣдмо, n. (Рес. и Срем.) vide цједило.
 Цѣдти, им, (Рес. и Срем.) vide цједити.
 Цѣдуља, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Zettel, scheda.
 Цѣдуљар, m. der Zettel gibt (k. B. an Zollstätten, Stadthoren) schedularius.
 Цѣдуљарев, ва, во, des Zettelgebers, Цѣдуљаров, ва, во, schedularii.
 Цѣдуљца, f. dim. v. цѣдуља.
 Цѣћ, m. (Рес. и Срем.) vide цијећ.
 Цѣѣње, n. (Рес. и Срем.) vide цијеѣње.
 Цѣкин, m. vide рушна.
 Цѣлац, лца, m. (Рес. и Срем.) vide цијелац.
 Цѣливање, n. (Рес. и Срем.) vide цјеливање.
 Цѣливати, ам (и цѣлујем), (Рес. и Срем.) vide цјеливати.
 Цѣлокупан, пна, но, (Рес. и Срем.) vide цјелокупан.
 Цѣна, f. (Рес. и Срем.) vide цијена.
 Цѣнење, n. (Рес. и Срем.) vide цѣнење.
 Цѣниши, им, (Рес. и Срем.) vide цјениши.
 Цѣнта, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.)

der Centner (österr. der Centen), pondus centenarium, centipondium.
 Цењење, п. (Рес. и Срем.) vide цијењење.
 Цењкање, п. (Рес. и Срем.) vide цијењање.
 Цењкапице, амсе, (Рес. и Срем.) vide цијењкапице.
 Цео, цела, ло, (Рес. и Срем.) vide цијел.
 Цепало, п. (Рес. и Срем.) vide цијепало.
 Цепаница, ф. (Рес. и Срем.) vide цијепаница.
 Цепаничица, ф. dim. y. цепаница.
 Цепане, п. (Рес. и Срем.) vide цијепање.
 Цепати, ам, (Рес. и Срем.) vide цијепати.
 Цепачки, (Рес. и Срем.) vide цијепачки.
 Цепка, ф. (Рес. и Срем.) vide цијепка.
 Цепци, паца, м. pl. (Рес. и Срем.) vide цијепци.
 Цепчица, ф. dim. y. цепка.
 Цер, м. 1) die Cerreiche, cerrus. 2) nom. propr. eines Berges der die nauja von Zvornik von der von Шабач trennt, nom. propr. montis:
 „Савр Цера високе планине —
 Церење, п. das Fachen mit Weisung der Zähne, risus ostensis dentibus.
 Церибаша, м. der Zigeunerhauptmann, dux zingarorum.
 Церибашин, на, но, des Zigeunerhauptmanns, ducis zingarorum.
 Церибашиница, ф. die Frau des Zigeunerhauptmanns, uxor ducis zingarorum.
 Церик, м. Wald von Cerr = Eichen, cerretum.
 Церитице, нмсе, v. r. impf. Zähne weisend lachen, rideo dentimus ostensis.
 Церих, м. eine junge Cerreiche, cerrus parva.
 Церница, ф. варош у Ерцеговини:
 „Одашле се свати подигоше,
 „У Церници конак учинише —
 Церов, ва, во, von der Cerreiche, cerreus, cerrinus.
 Церовац, вца, м. 1) жир, die Eichen der Cerr = Eiche, glandes cerri. 2) Stab von der Cerreiche, baculus cerreus.
 Церовача, ф. 1) Stock von der Cerreiche, fustis cerreus. 2) диња, die schönste Art von Melonen, peronis genus optimum.
 Церовица, ф. 1) Cerrholz, Zirnholz, lignum cerreum. 2) im Scherz für царевина: наша церовина до вијека.
 Цетина, ф. 1) der Fluss Cetina. 2) dessen Gebiet, ager circumcetinaus:

„Ој Цетиньо водо поносица —
 „У Цетини усред горе Црне —
 Цетинианин, м. човек из Цетиније:
 „Вино пије придест Цетиниана
 „Крај Цетиније пије воде ладне —
 Цетинка, ф. жена, или ђевојка из Цетиније:
 „Вино служи Цетинка ђевојка —
 Цетински, ка, ко, von der Цетинија:
 „Оде право врелу Цетинскоме —
 Цех, м. (у Српјему, у Бачк. и у Бан.), die Zechе (der Handwerker), collegium.
 Цехмајстор, м. der Zechmeister, magister collegii.
 Цехмајсторов, ва, во, des Zechmeisters, magistri collegii.
 Цецељ, м. преслао као цецељ.
 Циганија, ф. (coll.) die Zigeuner, Zingari.
 Циганин, м. der Zigeuner, Zingarus.
 Циганинов, ва, во, des Zigeuners, Zingari.
 Циганисање, п. das Zigeunern, facio more Zingari.
 Циганисаши, нишем, v. impf. zigeunern, facio more zingari.
 Циганка, ф. die Zigeunerin Zingara.
 Циганлук, м. die Zigeunerei, mos, vagatio Zingarorum.
 Цигански, ка, ко, 1) zigeunerisch, zingarus. 2) adv. more zingari.
 Циганчад, ф. (coll.) die Zigeunkinder, pueri zingari.
 Циганче, чета, п. ein junger Zigeuner, puer zingarus.
 Циганчење, п. das Benehmen einer Zigeunerin, mos zingarae.
 Циганчин, на, но, der Zigeunerin, zingarae.
 Циганчина, ф. augm. y. циганка.
 Циганчили, им, v. impf. wie eine Zigeunerin sich benehmen, facio more zingarae.
 Циганчица, ф. dim. y. циганка.
 Цигла, ф. der Ziegel, later.
 Циглана, ф. die Ziegelhütte, der Ziegelofen, officina lateraria, fornax lateraria.
 Циглар, м. der Ziegelbrenner, laterarius.
 Цигла, ла, ло, einzig nur, non nisi: цигли један, цигла два и т. д.
 „У Стојана нема много друга,
 „Разма циглае двије вјерне слуге —
 Циго, м. (vertraulich für циганин).
 Цигулин, м. само у овој загонешки:
 Цигулин цичи у лугу; да није цигулина у лугу, сви би људи залуду (воденица).
 Цијев, ф. (Ерц.) das Rohr, die Röhre, fistula, canalis, tubus: цијев од зовине, што жене сучу прећу на њу; цијев пушчана; цијев у ноге (м. ј. голијен).

Циједити, им, v. impf. (Ерц.) seihen, colo, percolo.
 Цијех, m. (Ерц.) die Sauge, cinis lixiva.
 Цијехење, n. das Seihen, colatio.
 Цијел, ла, ло, (Ерц.) ganz, totus, integer; unverlegt, integer.
 Цијелац, лца, m. (Ерц.) m. j. snijeg, babulofer Schnee, nives integrae (non tritae pedibus).
 Цијена, f. (Ерц.) der Preis, pretium.
 Цијеништи, им, v. impf. (Ерц.) schätzen, aestimo.
 Цијехење, n. (Ерц.) das Schätzen, aestimatio.
 Цијепанье, n. (Ерц.) das Spalten, fissio.
 Цијепати, ам, v. impf. (Ерц.) spalten, fudo.
 Цијепци, паца, m. pl. (Ерц.) они штепци, што стоје у пређи између нита и горњег врапила.
 Цијо, цијела, ло, vide цијел.
 Цик, m. in dem Ausdrucke: ударно га по цику, auf den Kopf, in caput.
 Цика, f. das Gesehen (der Schweine, Mäuse), editus sonus: ци!
 Цикнути, нем, v. pf. ци schreyen, edo sonum ци.
 Цимиропи, m. vide Климента.
 Цинцар, m. der thracische Walach, Valachus thrax (vielleicht weil sie цинц, u. das sprechen, statt цинц).
 Цинцарев, ва, во, vide Цинцаров.
 Цинцарија, f. (coll.) das Zinzarenvolk, genus Zinzarorum.
 Цинцарка, f. die Zinzarin, zinzara.
 Цинцаров, ва, во, des Zinzaren, zinzari.
 Цинцарски, ка, ко, 1) zinzarisch, zinzaricus 2) adv. more zinzari.
 Цинцарчад, f. (coll.) die jungen Zinzaren, zinzari juvenes.
 Цинцарче, чета, n. der junge Zinzar, puer zinzaricus.
 Цинцо, m. vertraulich für Цинцар.
 Ципанье, n. das (leichtfertige) Bethuern bei Gott! temera dei testatio.
 Ципатисе, амсе, v. r. impf. н. п. Богом, (leichtsinig) bei Gott bethuern, deum testor temere.
 Ципела, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Schuh, calceus.
 Ципелица, f. dim. v. ципела.
 Циповка, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) ein kleineres Laib Brot auf die Reise, panis compendiosior.
 Ципор, m. vide реак.
 Ципорка, f. das gemeine Weib, mulierala de plebe.
 Ципоров, ва, во, des ципор, homuncionis de plebe.
 Ципорски, ка, ко, 1) ziporisch, plebejus 2) adv. ziporisch, plebis more.

Циц! приповиједају, да је некакав човек изјео печену кокош у очи Божића, на рекао: „Циц гузица до Божића.“
 Цицвара, f. ein Gericht, meist um Gäste zu empfangen, cf. масло.
 Цицвараш, m. (im scherze) der treibnik, nomen jocosum libri ecclesiastici (ritualis), weil seinem Gebrauche meist eine цицвара nachfolgt.
 Цицибан, m. само у овој загонетки: Поручује Цицибан Цицибаници; пошљи мене шепљу пепљу на магарици; покисе ми бела пена на загалици? (m. j. човек из воденице поручује жени да му пошље кола да носи брашно.)
 Цицкоза, eine Art Kinderspiels in der Bачка.
 Цица, f. grimmige Kälte, Kraftkälte, frigus intensissimus.
 Цицање, n. das ци, ци machen, sonus ци.
 Цицати, чим, v. r. impf. ци machen, (wie das junge Schwein, die Maus,) edo sonum ци.
 Цијечина, f. augm. v. цијев.
 Цијечица, f. dim. v. цијев.
 Циједило, n. (Ерц.) der Seier, die Seihe, das Seihgefäß, colum.
 Цијеливање, n. (Ерц.) das Küssen, osculatio.
 Цијеливати, ам (и цијелујем), v. impf. (Ерц.) küssen, osculor (in Liedern und in der Kirche) cf. љубити.
 Цијелица, f. (Ерц.) н. п. земља, vide ледина.
 Цијелокупан, на но, (Ерц.) unverehrt (von Beinamen der Heiligen,) corpus (sancti) integrum, incolume.
 Цијелкање, n. (Ерц.) feilschen, handeln, licitatio.
 Цијелкаписе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) feilschen, handeln, licitari.
 Цијепало, n. (Ерц.) мјесто, где се дрва цијенају, der Spalteplatz, locus findendorum lignorum.
 Цијепаница, f. (Ерц.) ein Scheit Holz, pars ligni secta, lignum sectum.
 Цијепаничица, f. dim. v. цијепаница.
 Цијепачка, adv. (Ерц.) н. п. оплесни косу, Art Haarflechtens, comtionis genus.
 Цијепка, f. (Ерц.) der Scheit, ligni pars secta.
 Цијепчица, f. dim. v. цијепка.
 Цкљиписе, имсе, vide спакљиписе.
 Цокуле, f. pl. die Bundschuhe (der Soldaten), calceamenti genus.
 Цокотанье, n. das Zittern vor Kälte, tremor prae frigore.

Цокотати, кокем, v. impf. н. п. од зиме, zittern, tremo.

Цоф, м. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Zopf, cauda capillorum, cf. кика, пашеница.

Црв, м. der Wurm, vermis.

Црва, f. das Wurmloch, foramen factum a teredine.

Црвак, вка, м. hup. v. црв.

Црвање, н. 1) das Wurmfressen, vermiculatio 2) das Laufen, derexio, sublatio pediculorum.

Црваписе, амсе, v. г. impf. 1) Würmer erzeugen, wurmfressig sein, vermiculor, 2) sich laufen, tollo pediculos.

Црвемперка (црвенперка), f. eine Art kleinen Vogels mit rothem Gefieder, avicula rubra.

Црвн, f. die Röthe, rubor, rubedo.

Црвен, на, но, roth, ruber.

Црвнѣње, н. vide црвењење.

Црвеника, f. 1) eine rothe Ziege, sic vocant capram coloris rubei 2) (сп.) rother Wein, vinum rubrum:

„Иван сједи на тананој кули,

„Те он пије црвенику вино —

Црвенило, н. 1) die Röthe (Farbe), rubia, 2) die Röthe, das Rothgefärbte, rubeum.

Црвениши, им, v. impf. röthen, rube-facio.

Црвенишисе, имсе, v. г. impf. roth sein, rubeo.

Црвенкаст, та, то, röthlich, subru-ber.

Црвењење, н. das Röthen, rubefactio; rubor.

Црвнѣ, м. dim. v. црв.

Црвљање, н. vide црвање.

Црвљаписе, амсе, vide црваписе.

Црвљив, ва, во, wurmig, vermiculo-sus.

Црвоточ, f. der Wurmstraf, via tere-dinis.

Црвоточина, f. der Wurmstraf, pulvis e corruptione per vermes.

Црево, н. (Рес. и Срем.) vide пријево.

Цреп, (Рес. и Срем.) vide пријеп.

Црепик, м. dim. v. цреп.

Црепња, f. (у Сријему) vide препуља.

Црепуља, f. ein großer Deckel, der erwärmt über das zu backende Brot, u. a. Bäckereyen gelegt wird, opercu-lum.

Пријево, н. (Ерц.) der Darm, intesti-num.

Пријеп, м. (Ерц.) 1) die Scherbe, testa 2) der Hohlzinsel, imbrex.

Цркавање, н. das Crepieren, Umkom-men, interitus, mors.

Цркавати, ам, v. impf. crepieren, um-kommen, perire.

Цркавица, f. (mitleidig) ein bißchen Vermögen, facultatula:

А Има ли он што?

В. Има неку цркавицу.

Црква, f. die Kirche, ecclesia, cf. на-маштир.

Црквари, м. pl. људи, што иду на-маштирима о великим годовима (Kirchgänger), cf. намаштир.

Црквени, на, но, Kirchen-, templi ec-clesiae.

Црквењак, м. der Kirchendiener, ae-dituus.

Црквењакон, ва, во, des Kirchendie-ners, aeditui.

Црквина, f. (augm. v. црква) Ruinen einer Kirche, templi rudera.

Црквица, f. dim. v. црква.

Црквинште, н. Ort, wo ehemals eine Kirche war, locus, ubi olim fuit ecclesia.

Цркнути, нем, vide црћи.

Црмпураст (црмпураст), та, то, vide црномањаст.

Црн (comp. црњи), на, но, schwarz, niger, ater. Увално му црн комад у торбу. Доћи ће и њему црн пе-шак.

Црна гора, f. Montenegro, Mons niger (pars Epiri).

Црна река (ријека), f. 1) Namen ei-nes Flüsschens, der im Krivi vir ent-springt, und bey Zajecar in den Ti-mok sich ergießt, (heißt auch Maali Ti-mok). 2) die Gegend (das Gebiet) die-ses Flüsschens.

Црни вр, м. Berg unweit Jagodina.

Црник, м. (als Scheltwort) du Schwer-zer! (moralisch), niger! црнице један!

Црнило, н. die Schwärze, atramentum.

Црнина, f. die Schwärze, nigredo.

Црнити, им, v. impf. schwärzen, nigro.

Црнписе, имсе, v. г. impf. schwarz aussehen, nigret.

Црница, f. Scheltwort für ein Frauen-zimmer, conricium in feminam (nigra).

Црница, f. m. j. прешња, Art Kirsche (schwarze), cerasum nigrum,

Црногорац, рца, м. Montenegriner, Montis nigri incola.

Црногорка, f. die Montenegrinerin, mulier montis nigri.

Црногорски, ка, ко, 1) Montenegriner, nigrimontanus. 2) adv. montene-grinisch, nigrimontanorum more.

Црноканац, пца, м. die Schwarzmüße (Mensch der eine schwarze Müße trägt): so nennt man die Brantischewer, qui nigrum cucullum gestat.

Црнокос, са, со, schwarzhaarig, nigro-capillo.

„Ој девојко црнокоса!

„Не гледај ме гола, боса —

Приоманаст, та, то, bräunlich im Gesichte, fuscus.

Прноок, ка, ко, schwarzäugig, nigris oculis.

„А за једно младо прнооко,

„Дала б' зајга иљаду дукама —

Прноока, f. die Schwarzäugige, puella nigris oculis.

Прноретки, ка, ко, } von Прна рије-
Прноријетки, ка, ко, } ка, de lumi-
ne nigro.

Прњ, m. der Wurm (am Finger,) paronychium.

Прњење, n. das Schwärzen, nigra-
tio.

Прњка; f. die Braune, fusca:

„Што ћу плавки боју куповати,

„То ћу прњки цоке саковати —

Прњкаси, та, то, schwärzlich, subni-
ger.

Прњење, n. das Schöpfen, haustus.

Прнкање, n. dim. v. прњење.

Прнкати, ам, dim. v. прнсти.

Прнсти, нем, v. impf. schöpfen, hau-
gio.

Пртало, n. das Pflugeisen, culter
aratri.

Пртарање, n. das Streichen, herum-
fahren mit einem Messer, das Reiben,
linearum ductio.

Пртараши, ам, v. impf. reißen, lineas
duco.

Пртарнути, нем, v. pf. einen Strich
machen, lineam ducio.

Прћи (говорисе и пркнути), пркнем,
v. pf. 1) umkommen, perego (von Thie-
ren). 2) bersten, rupti:

„На руци му при златна прстена,

„Та сватри му пркла на прстима —

Пуки! Ruf zum Hunde, das er fortgehe,
vox prorellentis canem.

Пуко, m. hur. vom Hund, canis.

Пуњање, n. das Schnobeln, herum-
schnüffeln, quaeritatio.

Пуњати, ам, v. impf. herumschnobeln,
quaerito: шта ти пуњаш тамо?

Пуп! } beim Tanze, interj. saltan-

Пуна! } tis:

„Оп пуп!

„Опа пуна пупе,

„Пала баба с клупе —

Пура, f. (Ери.) vide хезојка.

Пурење, n. das Rinnen, manatio.

Пуретак, мка, m. hur. v. пура.

Пуретина, f. augm. v. пура.

Пурин, на, но, Mädchen, puellae.

Пурити, ри, v. impf. rinne, mano.

Пурца, f. dim. v. пура.

Пурко, Mannsname, nomen viri.

Пуцак, пка, m. vide пуко.

Пуцање, n. das Wiegen auf dem Knie, agi-
tatio in genibus.

Пуцаши, ам, v. impf. auf dem Knie wie-
gen, agito in genibus.

Пуцање, n. dim. v. пуцање.

Пуцаши, ам, dim. v. пуцаши.

Пуцнути, нем, v. pf. einmal auf dem
Knie wiegen, sustineo genu (puel-
lum).

Ч.

Ча, m. (у Бачкој) verkürzt statt чича:
ча Паја, ча Стева, ча Пера и т. д.

Чабар, бра, m. der Zober, labrum, vas
aquale. У нашега чабра гвоздене
уши (реку жене, кад ко приповиједа
у кући за каквоу болест, или за
другу какву несрећу, која се ће
догодила).

Чабренџ, на, но, n. п. уши, Zober-,
labri.

Чабренџк, m. die Zoberstange, pertica
portando labro.

Чабренџан, m. vide чабреник.

Чабриџ, m. dim. v. чабар.

Чабрица, f. ein Wännchen, vasculum.

Чабричица, f. dim. v. чабрица.

Чаброноша, m. der Zoberträger (з. В.
in der Weinlese), portans labrum.

Чава, f. Frauenname, nomen feminae.

Чавна, f. 1) die Dohle, monedula. 2) ei-
ne Art schwarzer Traube, uvae nigrae
genus. 3) Frauenname, nomen femi-
nae.

Чавољак, љка, m. eine Art kleiner, sü-
ßer, harter Apfel, pomi genus.

Чаврзгање, n. das Wollschreyen der Oh-
ren, obtusio.

Чаврзгати, ам, v. impf. einem die Oh-
ren voll murren, obtundo.

Чаврљање, n. das unverständliche Da-
herplaudern, blateratio, recitatio con-
fusa.

Чаврљати, ам, v. impf. undeutlich da-
herplaudern, recito confuse.

Чавчик, m. eine junge Dohle, pullus
monedulae.

Чавчица, f. dim. v. чавна.

Чавчија, чја, чје, der Dohle, monedu-
lae.

Чагаљ, гла, m. gefrorener Koth, lutum
congelatum.

Чарљање, n. das Klappern (auch das
Krazen, з. В. der Maus im Zimmer),
strepitus genus.

Чарљати, ам, v. impf. klappern, fra-
gen, strepitum edo e. g. muris ro-
dentis.

Чарпљака, f. die Klapper, crepita-
culum.

Чаргтање, n. das Klappern, Scheppern, z. B. des Säbels, strepitus genus.

Чаргташи, чаргтем, v. impf. klappern, strepo.

Чадипи, им, v. impf. rußig werden, fuligine induci.

Чадор, m. das Zelt, tentorium.

Чадорскѣ, ка, ко, н. п. врапа, Zelt-, tentorii.

Чаѣ, f. der Ruß, fuligo.

Чаѣа, f. vide чаѣ, rho и чаѣо!

Чаѣав, ва, во, rußig, fuliginosus.

Чаѣење, n. das Rußigwerden, inductio fuliginis.

Чажати, жем, v. impf. (см) cf. дво-риште:

„Што не чајем Милошева мајко?

„Одби овце у то пусти поље:

„Милош пи је јуче погинуо —

Чак*, adv. weithin, longe: отишао чак далеко; чак у Цариград, чак у Московску.

Чаканац, нца, m. der Degenhammer, malleus falci acuendae.

Чакља, f. 1) vide кљуна. 2) der Hafen, uncus, z. B. auf dem Schiffe, bei Pest-kranken.

Чакмак*, m. vide огњило.

Чакшире*, f. pl. die Beinkleider, caligae.

Чакширешина, f. pl. augm. v. чакшире.

Чакширице, f. pl. dim. v. чакшире.

Чала! rührt die Trommel, pulsate tym-pana:

„Чала саде наше мектербаше—

Чалабрцање, n. das Imbißnehmen, gustatio.

Чалабрцаши, ам, v. impf. einen Imbiß zu sich nehmen (vor dem ordentlichen Essen), anbeißen, jento; gusto.

Чалабрцини, нем, v. pf. anbeißen, gusto: Иди Кокане, ено за врашима чабар вина и печена свиња, и ша-вољ ваљушака покривен сламом да се не напруни, ше чалабрцини мало док ручак доспе (у припови-јетки).

Чалакање, n. das Tosen, Lärmen (z. B. der Kinder), strepitus.

Чалакаши, ам (и чалачем), v. impf. lärmen, strepo.

Чалма, f. 1) der Turban, tiara. cf. са-рук, 2) село у Сријему.

Чам, m. ein Schiff (von weichem Holz), navigium abietinum.

Чамѣ, f. die Langeweile, taedium: на-пала ме чамѣ.

Чамѣње, n. das langweilige Warten, exspectatio taediosa.

Чамашни, ам, v. impf. mit Verdruß war-ten, exspecto cum taedio otiosus.

Чамѣц, мца, m. ein kleines gezimmer-tes Schiff, navicula abietina.

Чамипи, им, vide чамашни.

Чамѣење, n. vide чамѣње.

Чамов, ва, во, Tannen-, abiegnus. cf. јелови.

Чамовина, f. das Tannenholz, lignum abiegnum.

Чампраге*, f. pl. vide имбрене.

Чамуља, f. (у Босни) m. j. кана, eine Art tüchener Mütze, mitrae genus vi-rogum.

Чамција*, m. der Schiffzieher, helciar-rius.

Чамцијин, на, но, des Schiffziehers, helciarrii.

Чамцијинскѣ, ка, ко, 1) der Schiffzie-her, helciariorum. 2) adv. wie ein Schiffzieher, more helciarrii.

Чамцијскѣ, ка, ко, vide чамцијински.

Чана, f. hyp. v. чанак.

Чанак*, нка, m. eine hölzerne Schüssel, scutula. cf. здјела.

Чанколиз, m. (der Schüssellecker) Schma-roger, parasitus.

Чанчар, m. der Schüsselmacher, scutel-larius.

Чанчара, f. vide корњача.

Чанчарев, ва, во, vide чанчаров.

Чанчаров, ва, во, des Schüsselmachers, scutellarii.

Чанчина, f. augm. v. чанак.

Чанчик, m. dim. v. чанак.

Чапља, f. der Reiher, ardea.

Чапљин, на, но, des Reigers, ardeae.

Чапљик, m. der junge Reiher, pullus ardeae.

Чанџр, m. der Strunk (eines abgehaue-ten jungen Baumes), trunculus.

Чанџре, n. (coll.) die Strünke, trunculi.

Чарак, рка*, m. ein Bestandtheil des Glintenschlosses, pars lintae.

Чарање, n. das Hexen, incantatio.

Чарапа, f. der Strumpf, tibiale.

Чаранар, m. 1) der Strumpfwirker, Stumpfhändler, textor aut negotiator tibialium. 2) der Gamasenträger, mil-les braccis decurtatis (mit Verachtung).

Чаранарскѣ, ка, ко, н. p. regementa, Gamasenträger-, braccas decurtatas habentium.

Чаранешина, f. } augm. v. чарапа.

Чаранина, f. }

Чараница, f. dim. v. чарапа.

Чаранчина, f. augm. v. чарапа.

Чарати, ам, v. impf. hexen, incanto, cf. гапашни, врачати, бајати.

Чардак*, m. 1) eine Hütte auf Pfählen, casa palis imposita. 2) daher das Be-hältniß für die Kukuruzkolben, 3) daher die Wachthütte der Grenzer.

Чардаклија*, f. eine große Weinrebe, die an Hütten, Bäumen hinanragt, vitis suspensa.

Чардачѣн, м. dim. v. чардак.
 Чардачкѣн, ка, ко, н. п. соа, des чардак, casae чардак dictae.
 Чарка*, f. das Schärmügel, pugna levis.
 Чаркање, н. 1) das Schärmügel, pugnatio levis. 2) das Herumstören im Feuer, dimotio ignis.
 Чаркати, ам, v. impf. н. п. у вапру, das Feuer schüren, stören, dimoveo ignem, irrito.
 Чаркатисе, амсе, v. г. impf. schärmügel, leviter pugno, irritare se invicem.
 Чаркарѣја*, м. die Vorposten, excubiae extremae.
 Чарнѣ, на, но, (ст.) vide при:
 „Чарна горо пуна ти си лада —
 „Чарне очи ви га не гледале —
 Чарноок, ка, ко, schwarzäugig, nigris oculis.
 Чарноока, f. 1) die Schwarzäugige, nigris oculis. 2) daher ein Name eines Schafes, das einen schwarzen Rand um die Augen hat, nomen ovis nigrae circum oculos.
 Чарноокаст, та, то, vide чарноок.
 Чарнути, нем, v. pf. н. п. у вапру, einmal schüren, irrito semel ignem.
 Чарнутисе, немсе, v. г. pf. schärmügel, concurro.
 Чаругѣја*, м. vide опанчар.
 Чаругѣјин, на, но, des чаругѣја.
 Чаругѣјница, f. die Frau des чаругѣја.
 Чаругѣјнскѣн, ка, ко, 1) der чаругѣјнскѣн, ка, ко, 1) die. 2) adv. wie ein чаругѣја.
 Чаршаф*, м. 1) das Tischtuch, mappa. 2) das Betttuch, linteum.
 Чаршија*, f. der Marktplatz, forum.
 Чаршијнскѣн, ка, ко, н. п. леб, Markt, a foro, forensis.
 Чаршијскѣн, ка, ко, vide чаршијски.
 Час, м. der Augenblick, punctum temporis: за час, за један час; часом.
 Часак, ска, м. dim. v. час.
 Часловац, вца, м. das Horologium, (alt-slavisches Lesebuch nach dem Namenbüchlein und vor dem Psalter), horologium.
 Часловац, вца, м. der часловацшüler, puer discens (legere) horologium.
 Часнѣ, на, но, н. п. пост, крст, gehehrt, heilig, sanctus: часно сјели, поштенно устали (над напијају); часни пост, die große Fasten vor Ostern, jejunium quadragesimale.
 Часом, adv. den Augenblick, augenblicklich, statim, ad momentum.
 Част, f. 1) das Gastmal, convivium. 2) das einzelne Gericht, cibus: донијо љум част, cf. женидба.

Частити, им, v. impf. tractiren; convivio exsicio.
 Чатаније, н. vide чаћење: сву ноћ је било чатаније у цркви.
 Чатање, н. vide чаћење.
 Чаташи, ам, vide чашиши.
 Чатац, чаца, м. der gute Leser, lector expeditus.
 Чатисати*, чашишем, vide сашиши (схлопѣти, н. п. аљину).
 Чашиши, им, v. impf. lesen, lego.
 Чашлов, м. die Querstange beim Leiterwagen, retinaculum scalarum.
 Чашма*, f. das Flechtwerk (im Gegensatz der gemauerten Wände), crates: није зид, него чашма.
 Чашрѣја, f. die Cisterne, cisterna.
 Чаћење, н. das Lesen, lectio.
 Чаура, f. die Capsel (der Eichel, u. dgl.), capsula glandis etc. 2) die Puppe des Seidenwurms, nymphe, chrysalis.
 Чаурица, f. dim. v. чаура.
 Чауш*, м. der Eschensch bei der Armes und bei Hochzeiten, cf. женидба.
 Чаушев, ва, во, des чауш.
 Чачак, чка, м. eine Stadt in der Шумадија.
 Чачкање, н. das Stochern, fossio.
 Чачкати, ам, v. impf. н. п. зубе, stochern, fodio.
 Чаша, f. der Becher, calix, poculum.
 Чашница, f. 1) dim. v. чаша. 2) die Knie-scheibe, patella (genualis).
 Чашкење, н. das Tractiren, convivium.
 Чварак, рка, м. die Treber des geschmolzenen Fetts, recementa adipis.
 Чварѣње, н. das Geräusch des schmelzenden Fetts, stridor adipis liquati.
 Чварити, им, v. impf. mit Geräusch schmelzen, liquefacio adipem.
 Чвор, м. der Knoten, nodus.
 Чворак, рка, м. der Star, Stahr, sturnus.
 Чворина, f. augm. v. чвор.
 Чворик, м. dim. v. чвор.
 Чворков, ва, во, des Stars, sturni.
 Чворковѣн, м. der junge Star, pullus sturni.
 Чворковѣн, ља, ље, Star, sturnorum.
 Чворнат, та, то, н. п. древо, knotig, nodosus.
 Чврка, f. vide цврка.
 Чвркање, н. das schallende Klopfen, pulsatio cum sonitu.
 Чвркати, ам, v. impf. klopfen, pulso.
 Чвркнути, нем, v. pf. einmal klopfen, pulso semel.
 Чвркнути, нем, v. pf. das Geräusch, so das Wasser, auf glühendes Eisen gegossen, macht, sonitus liquidi injecti in ferrum candens.

Чврснути, нем, v. impf. voll werden (im Gegensatz der Magerkeit), plenus sum.

Чврсти (comp. чвршћи), та, мо, voll, fleischig, plenus.

Чврстина, f. die Völle, plenitudo, soliditas.

Чврчак, чка, m.

Чврчање, n. vide цврчање

Чврчати, чим, vide цврчати.

Чево (Кчево?), n. брдо у Црној гори:

„Кад се прими Чева каменого,

„У Чеву га чепа дочекала —

Чеговић је, wer ist er, wie heißt er, (was ist er für ein — itsh?), cujus est nomen?

Чедо, n. (ст.) vide дијете:

„Мушко сам чедо родила —

„У њега се мушко чедо нађе,

„Није чедо као што су чеда —

Чезе, f. pl. (у Српјему), vide двоколице.

Чезнути, нем, v. impf. за ким или за чим, 1) Verlangen, lange Zähne bekommen nach etwas, das man andregessen sieht, appeto rem, qua alios frui video. 2) Sehnsucht bekommen, desiderio corrumpi.

Чез*, m. жевојачки дарови.

Чекало, n. (in der Mühle) der Mühlstein, Mühlstock, speritaculum. Говори као чекало. Кад дијете не може одма (на вријеме) да проговори, онда жене за кувају колачић чекалом, па му даду те изједе (да почне онако брзо говорити, као што чекало одскаче од камена и звечи).

Чекање, n. das Warten, expectatio.

Чекати, ам, v. impf. warten, expecto.

Чекња, f. die Borste, seta.

Чекњ*, m. } der Hammer, malleus.

Чекњич, m. }

Чекме, f. pl. eine Art шок, wie man sie in der Herzegovina trägt.

Чекмече*, чема, n. die Schublade, forulus.

Чекрк*, m. der Haspel, rhombus.

Чекрквија*, f. m. j. преслица, der Spinnrocken (bei einem Spinnrad), coli genus.

Чекшало, n. vide чекало.

Чела, f. die Biene, apis. Кома је чела за клобуком —

Челац, лица, m. (ст.) (der Bienrich), apis mas, in der Anekdote der Bügenwette, selbst ein erlogenes Wort). Кад једно јуноро пребројим челе, а то нема најбољег челаца; онда ја брже боље оседлам пијевца па узјашем на њега и пођем тражити челаца — кад пређем преко мора, ашо човек увалио мога челаца у ра-

лицу па оре за ситну проју и т. д. (у вриповијетки).

Челенка, f. Schmuckfeder von Silber, als Soldaten-Auszeichnung für erschlagene Feindesköpfe, penna argentea.

Челенка*, m.

Челик*, m. der Stahl, chalybs.

Челикан*, adj. indecl. vide челичан:

„Са мојим челикан најаком —

Челица, f. dim. v. чела.

Челичан, чна, но, stählen, chalybeus.

Чело, n. 1) die Stirn, frons. 2) горње чело, vide зачеље. 3) чело главе, zu Kopfe, zu Häupten, ad verticem.

Челонек, m. die Sonnenseite, pars aprica collis aut montis.

Челочић, m. pl. cf. брадић (само у оној загонетки).

Челад, f. (coll.) 1) die Frauenpersonen im Hause, feminae familias. 2) die Leute im Hause, familia.

Челаде, деча, n. ein Frauenzimmer aus dem Hause, femina familias.

Челуска, f. die Schraube die den Flintenstein festhält, горња и доња.

Челусти, f. der Kinnbacken, maxilla.

Чембер*, m. ein Kopfschleier der Türken, velum seminarum Turcicarum.

Чемер, m. грко као чемер.

Чемеран, рна, но, bitter wie чемер, amarus ut чемер.

Чемерика, f. Art Pflanze (die Nießwurzel, helleborum).

Чемерић, нога, n. Ebene in der Herzegovina:

„Оданиа се свати подигоме,

„И дођоме на равно Чемерно —

Ченгел*, m. гвоздена кука, der Haken, uncus.

Чено, n. vide чесно.

Чеп, m. der Stöpsel, embolus.

Чепање, das Umherstapfen, obambulatio, occulatio.

Чепати, ам (и чепљем), v. impf. umherstapfen, circumambulo.

Чепан, пца, m. eine Art Frauenhaube, vittae genus.

Чепрак, рка, m. die kleine Spanne, spithama minor Ни од педао ни од чепрак, а два дућана покрило (m. j. козју реп).

Чепркање, n. das Kraken (der Henne),

Чепркати, ам, v. impf. fragen (wie die Henne im Sande), disjicio arenam, situm.

Чепрљање, n. vide чепркање.

Чепрљати, ам, vide чепркати.

Черга, f. einzigerzest, tentorium zingari.

Чергаш, m. m. j. циганин, der unter dem Zelte wohnt, Zingarus vagus.

Черсел, n. Art Petersilie, petroselin genus.

Чѣрег *, m. } vide четврст.

Чѣрек *, m. }

Чѣрунаѣ, n. das Rupsen, vulsio.

Чѣрулаши, ам, v. impf. rupsen, vello.

Чѣсма *, f. der Springbrunn. cf. точак.

Чѣсница, f. dim. v. чѣсма.

Чѣсница, f. das Weihnachtsbrot. Чѣсницу прѣба да умијесн домаћин на Божић у јутру од шенична брашна као погачу. Обично је да мѣшну у чѣсницу поједну пару, или канав други новац (сребри или златан); па кад сједну ручати, онда изломе чѣсницу, и свакоме даду по један комадић: у чијем камодићу буде онај новац, онај кажу да ће бити најсретнији оне године.

Чѣсно, n. m. j. бијелог лука, ein Stück Knoblauch, pars Allium Lian.

Чѣсов, ва, во, (у Ерц.) von was, von welcher Materie, ex qua materia?

Чѣст, f. die Ehre, honor.

Чѣст (comp. чѣстн), та, то, dicht, densus.

Чѣста, f. ein Dicksicht, densi frutices.

Чѣстна, f. die Dichte, densitas.

Чѣстни, та, то, geehrt, ehrenreich, honoratus.

Чѣстнаѣ, n. das Glückwünschen, gratulatio.

Чѣстнаши, ам, v. impf. Glück wünsch, gratulor.

Чѣсто, häufig, crebro.

Чѣстобродина, f. ријека у Поречким планинама (weil er furtenreich ist).

Чѣстоскок, m. (in einer Anekdote) der oft springt, qui saepe salit.

Чѣта, f. die Truppe, cohae, cohors.

Чѣтвѣрица, f. vide четворица.

Чѣтvero, vide четворо.

Чѣтveroношкѣ, vide четвороношке.

Чѣтveroоштрѣк, ка, ко, vide четворострѣк.

Чѣтворица, f. Anzahl von vier, quatuor.

Чѣтвѣрка, f. ein Faß von vier Eimern, dolium saraх quatuor amphorarum.

Чѣтvero, Anzahl von vier, quatuor.

Чѣтveroношкѣ, auf vier Füßen, quatuor pedibus.

Чѣтveroоштрѣк, ка, ко, vierfach, quadruplex.

Чѣтврст, f. das Viertel, Viertel, quadrans, pars quarta.

Чѣтврстн, та, то, der vierte, quartus.

Чѣтврстин, m. soviel als четвртак in folgender Anekdote: Прѣла баба ноћу у очи четврстка па изишла на поље и у мраку нагазила и узјала на јуне; кад јуне скочи и понесе бабу на себи, онда она стане говорити: „Господине Четврстине! пушти мене, тебе ће бака све-

пити“ (она је мислила, да је носи четвртак: што преде у очи њега).

Чѣтврстина, f. vide четврст.

Чѣтеѣија *, m. der Gondottiere (Truppenführer); und jeder seiner ausgezeichneten Leute, dux cohortis; et vel miles ipse.

Чѣтири, vier, quatuor.

Чѣтка, f. die Bürste; auch der Besen von Borsten, scopae.

Чѣтннѣк, m. einer von der чѣта, turmarius.

Чѣтованѣ, n. das Umherführen von Truppen, cohortis ductatio, das Umherziehen als Abenteurer.

Чѣтовати, пѣjem, v. impf. das Ausziehen in der Truppe oder mit Truppen auf Abenteuer.

Чѣтоканк *, m. die bewaffnete Schiffe, navicula armata.

Чѣтрдѣсѣт (чѣтрдѣсѣт), vierzig, quadraginta.

Чѣтрдѣсѣтн (чѣтрдѣсѣтн), та, то, der vierzigste, quadragesimus.

Чѣтрдѣсина, f. 1) die Todtenmalzeit, die 40 Tage nach dem Begräbniß von der Familie des Verstorbenen gegeben wird, convivium funebre die quadragesimo a sepultura. cf. даха. 2) die Commemoration für einen Verstorbenen durch 40 Tage, commemoratio pro defuncto per 40 dies.

Чѣтрѣсѣт (чѣтрѣсѣт), vide четрдесет.

Чѣтрѣсѣтеро (чѣтрѣсѣтеро), vide четрѣсѣтеро.

Чѣтрѣсѣтн, та, то, vide четрдесетн.

Чѣтрѣсѣтеро (чѣтрѣсѣтеро), Anzahl von 40, quadraginta.

Чѣтрнаѣсѣт, vierzehn, quatuordecim.

Чѣтрнаѣсѣтеро, vide четрнѣсѣтеро.

Чѣтрнаѣсѣтн, та, то, der vierzehnte, decimus quartus.

Чѣтрнаѣсѣтеро, Anzahl von vierzehn, quatuordecim.

Чѣчина, f. dim. v. чѣпка.

Чѣшаѣија, f. vide кашаѣија.

Чѣшаљ, шља, m. der Kamm, pecten.

Чѣшаѣе (чѣсаѣе?), n. das Krauen, Krahen, fricatio.

Чѣшати (чѣсати?), шем, v. impf. fragen, frico.

Чѣшља, f. Art Pflanze, fruticis genus.

Чѣшљаѣе, n. das Kämmen, pexio, pectinatio.

Чѣшљаѣ, m. der Kammacher, pectinarius (opifex).

Чѣшљаѣѣѣ, ва, во, } des Kammachers,

Чѣшљаѣѣѣ, ва, во, } pectinarii.

Чѣшљаѣѣѣ, ка, ко, 1) Kammacher, pectinarii. 2) adv. wie ein Kammacher, more pectinarii.

Чѣшљати, ам, v. impf. kämmen, pecto.

Чѣшљнѣ, m. dim. v. чѣшаљ.

Чибугија, m. vide чибукчија.

Чибук*, m. 1) die Nöhre der Tabackspfeife, fistula. 2) eine kaiserliche Abgabe von den Schafen und Ziegen, scripturae (vectigalis) genus.

Чибуклак*, m. der Beutel für die Tabackspfeife am Sattel.

Чибукчија*, m. 1) der Tabacksnabe (der die Tabackspfeife nachträgt u. s. w.), listularius puer. 2) der Einnehmer der Abgabe auf Herden, scripturarius.

Чибулица, f. ein kleines Geschwür, pustula.

Чивија*, f. 1) der Nagel, clavus. 2) der Schraubnagel, trochlea.

Чивица, f. dim. v. чивија.

Чивинак, m. сврдао, што се врпе рупе за чивије (код кола волујски), der Bohrer für die Nagellöcher, terebra minor, pro clavorum viis.

Чивит, m. der Indigo, indicum.

Чивитар, m. der Indigfrämer, venditor indici.

Чивитињак, m. der Indigtopf, olla coquendo indico.

Чивутина*, f. das Judenquartier, Judenviertel, regio Judaeorum.

Чивутарење, n. das Handeln wie ein Jude, vita judaica.

Чивутарити, им, v. impf. Judenhandel treiben, mercaturam judaicam exercere.

Чивупин*, m. der Jude, Judaeus.

Чивупинов, ва, во, des Juden, Judaei.

Чивупка, f. die Jüdin, Judaea mulier.

Чивупски, ка, ко, 1) jüdisch, judaicus. 2) adv. jüdisch, judaice.

Чивучад, f. (coll.) junge Juden, pueri Judaei.

Чивуче, чета, n. ein Judenkind, puer Judaeus.

Чигра, f. (у Српјему и у Бачк.) Art Kinderspiels, ludi genus.

Чизма*, f. der Stiefel, caliga.

Чизмар, m. der Stiefelmacher, sutor, orifex caligarum.

Чизмарев, ва, во, vide чизмаров.

Чизмарлак*, m. das Schusterhandwerk, ars sutoria.

Чизмаров, ва, во, des Stiefelmachers, caligarii.

Чизмарски, ка, ко, 1) der Stiefelmacher, sutorum, sutorius, caligarius. 2) adv. nach Schuster Art, more caligarii.

Чизмичија*, m. vide чизмар.

Чизмица, f. dim. v. чизма.

Чиј, чија, чије, wessen, cujus.

Чијгод, } wessen immer, cujuscunque.

Чијгођ, }

Чиј му драго, wessen immer, cujusvis.

Чик*! Komm heraus! exi.

Чика, m. (Рес. и Срем.) vide чико.

Чикање, n. das Herausfordern, provocatio.

Чикати, ам, v. impf. herausfordern, provoco ad pugnam.

Чикин, ни, но, des чика, patru.

Чикнути, нем, v. pf. herausfordern, provoco.

Чико, m. (Ерц.) hyp. von чича, Vetter, patruus.

Чикоб, m. eine Art Fisch, piscis genus.

Чиков, ва, во, des чико, patru.

Чикови, m. (у Бачкој) der Zischfisch, (Aufseher der jungen ungezähmten Pferde auf der pustara), equarii genus.

Чилатаси, ма, то, n. п. коњ, grau, Schimmel, albus equus.

Чилаш, m. der Schimmel, albus.

Чимбари, m. pl. (bei den Weberinnen die eisernen Stanglein, um die Leinwand anzuspinnen), virgae ferreae ad extendendum linteum.

Чимбур*, m. eine Eierspeise, cibus ex ovis (etwa österr. gefetzte Eier). Настави се вода у питању па се посоли; кад вода узаври, онда се на њу разбију јаја, те се чмшава (не мјешају се) скувају; па се онда вода искиједи и мешне се мјесто ње скорупа те се јаја као мало зачине; њекоји још утку бијелога луна те и залуче.

Чимкање, n. das Ablösen des Fleisches von den Weinen, descriptio carniū ab ossibus.

Чимкати, ам, v. impf. n. п. кувано месо, abspünden, decerpo.

Чимење, n. vide чимење.

Чини, f. pl. die Hexereien, incantatae res: нагазо на чини;

„Чини чини сеји Ивановој —

Чинија*, f. eine Schüssel, lanx. cf. здјела.

Чиница, f. dim. v. чинија.

Чинити, им, v. impf. 1) шта, machen, thun, ago. 2) коме, einem anthun, incanto. 3) коју, gärben, perficio corium. 4) жито, reitern, cribro.

Чинити се, имсе, v. r. fr. 1) sich stellen, simulo. 2) scheinen, videor: чини ми се.

Чимење, n. 1) das Thun, factio. 2) das Anthun, Beheren, incantatio. 3) das Gerben, perfectio (corii). 4) das Reitern, cribratio.

Чипав, ва, во, n. коза, овца, die kleine Guter hat, ubera exigua habens: чипава као мачка.

Чипка, f. die Spitze, reticulum.

Чипкар, m. der Spigenhändler, negotiator reticularius.

Чипкарев, ва, во, } des Spigenkrämers,
Чипкаров, ва, во, } reticularii.

Чипр, m. das Geschwür (österreich. das Ais),
apostema, abscessus.

Чирак*, m. 1) vide свијетњак. 2) der
Bediente, famulus. cf. слуга, момак.

Чирик, m. dim. v. чир.

Чисаоница, f. } Anzahl von dreyn Zä-

Чисоница, f. } den im Wagn, tria fila.
cf. пасмо.

Чист, та, то, rein, purus, castus.

Чистац! interj. auf und davon, fugam
cepit.

Чистилица, f. n. п. топовска, der
Wischer, Wischholzen, peniculus per-
ticator.

Чистина, f. das freye Feld, Wiese, cam-
pus liber (ab aedibus).

Чистити, им, v. impf. 1) reinigen, pur-
go. 2) kehren, purgo scoris. 3) топ,
wischen, purgo peniculo perticato.

Чисто, 1) rein, pure: говори чисто
Српски. 2) ganz und gar, ordentlich,
plane: чисто ме уплаши; чисто ме
превари.

Чистота, f. } 1) die Reinheit, puritas.

Чистота, f. } 2) Reinlichkeit, munditia.

Чистав, ва, во, 1) ganz, integer. 2) un-
verletzt, integer.

Чистање, n. (у Српјему, у Бачк. и Бан.
особито по варошима) vide чаке-
ње.

Чистати, ам, vide чашити.

Чисти, та, то (особито у Босни), n.
п. чипи он, ganz, integer, verus, ex
asse.

Чипаугија*, m. ја не знам управо, или
је чипаугија чипауксабија, или
је онај, који је под чипауком.

Чипаук*, m. die Austerherrschaft, feu-
dum secundarium. Чипаук се зове
оно село, где има осим спаје још
један господар, који узима девет
ш. Даје су послаје смрти Аци-
Мустајпашине биле почипачиле
сву Србију на силу, и помешале суба-
ше по селима; а може бити да су же-
која села још од старине била про-
дала своју земљу и почипачиле
сама. Али-паша је Видан 1802 —
1803 године чипаучио Јадране на
силу, ш. ј. апсио и и нагонио да му
продаду своју земљу и да буду ње-
гов чипаук:

„И Србију сву раздијелише

„На чипауке и на данауке —

Чипауксабија*, m. der Besitzer eines
чипаук, dominus feudi secundarii. Чип-
ауксабија је десет пуста гори од
спаје: зашто спаја дође у годуни
један пун или двапух у село те
покупи свој десетак и главницу,

на иде напрат; а чипауксабија
начини у селу кућу, и намјести свога
субашу, или сам неизбива из села;
на нагони људе те му раде. cf. спаи-
ја.

Чипаучар, m. cf. чипаугија.

Чипаучење, n. das Austerbelehnen, sub-
feudatio.

Чипаучити, им, v. impf. in Austerle-
hen geben, subfeudo (vi, per nefas).

Чипула, f. der Zettel der Verstorbenen, der-
gleichen jedes Haus führt, und am Zadu-
nisse: Fest dem Geistlichen mittheilt,
damit er derselben namentlich gedenke,
catalogus defunctorum familiae.

Чича, m. vide стрип.

Чичак, чка, m. die Klette, Iappa.

Прионуо као чичак за јаје.

Чичин, на, но, des чича, patru.

Чичкање, n. das dicht Aufpflanzen, con-
densatio.

Чичкати, ам, v. impf. dicht neben ein-
ander stellen, statuo densum —

Чичкање, n. 1) das Reinigen, purga-
tio, 2) das Kehren, versio, 3) das
Auswischen, expurgatio.

Чкаклање, n. das Nigeln, titillatio.

Чкаклаши, ам, v. impf. nigeln, titillo.

Чкаклање, n. vide чкаклање.

Чкаклање, ва, во, figlich, titillabilis;
чкаклава ока (n. п. жена, или же-
војка), reizbar, von viel Tempera-
ment.

Чкаклаши, им, vide чкаклаши.

Чкал, m. die weiße Distel, onopordon a-
canthium Lin.

Чкала, f. das Krebsloch, die Krebshöhle,
caveva canceri.

Чкалица, f. dim. v. чкала.

Чкање, n. vide чачкање.

Чкати, ам, vide чачкати.

Чкола, f. vide школа (mit allen Ablei-
tungen).

Чколка, f. vide школка.

Чкрпање, n. das Schaben (der Haut)
rasio.

Чкрпати, ам, v. impf. ш. ј. које, die
zu gärbende Haut schaben, scabo.

Члан, m. der Abschnitt (des Weingartens)
die Abtheilung, segmentum (regio) vi-
neae.

Члавак, нка, m. der Knöchel, talus.

Чмавање, n. das Schlafen und Faulen-
zen, dormitatio.

Чмавати, ам, v. impf. schlafend fau-
lenzen, sterto.

Чоба*, f. das Tuch, ranaus.

Чобан, на, но, n. п. чакшире, tuchen,
e ranaus.

Чобан, m. vide чобанин.

Чобанија, f. das Hirtengeld, merces pa-
storis.

Чобанин, m. der Hirte, pastor cf. пастир.
 Чобанинов, ва, во, des Hirten, pastoris.
 Чобаница (чобаница), f. die Hirtin, pastrix (?)
 Чобанов, ва, во, des чобан, pastoris.
 Чобански, ка, ко, 1) Hirten-, pastoricius, 2) adv. nach Hirtenart, more pastorum.
 Чобанчад, f. (coll.) die jungen Hirten, pastoris pueri.
 Чобанче, чема, n. der junge Hirt, pastor juvenis.
 Чобања, f. das Wasserfaß, vasculum aquaticum, cf. чбан.
 Човек, m. 1) der Mensch, homo, 2) der Mann, vir, maritus: мој човек; човек не може бити човек, докле га жена не крсти.
 Човество, n. das Menschenthum, humanitas.
 Човечанство, n. vide човество.
 Човечина, f. augm. v. човек.
 Човечин, m. dim. v. човек.
 Човечин, чја, чје, Menschen-, humanus.
 Човечуљак, лка, m. vide човечин.
 Чово, m. der Mensch (vertraulich), homo.
 Чок, m. vide човек (mit allen Ableitungen).
 Чоја, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide чоа.
 Чокешина, f. 1) ријека у Поцернш. 2) намастир близу те ријеке. 3) село близу мог. намастира. Чокешинац (ица), човек из Чокешине. Чокешинки, ка, ко, von Чокешина.
 Чокот, m. (у Сријему) vide окомак.
 Чом, m. m. j. дувана, ein Päckchen Taback, fasciculus:
 „Чом дувана, лула окована —
 Чопор, m. m. j. сенџа, eine Herde Schweine, grex porcorum.
 Чорапа, f. vide чарапа (mit allen Ableitungen).
 Чорба* (говоре и чорба), f. die Suppe, jus, jusculum. Од јевлина меса чорба за плот.
 Чорбација*, m. der Brotherr, dominus, cf. газда.
 Чорбацијин, на, но, des Brotherrn, domini.
 Чорбацијиница, f. die Brotfrau, domina.
 Чорбешина, f. vide чорбина.
 Чорбина, f. augm. v. чорба.
 Чорбница, f. dim. v. чорба.
 Чорболок, m. der Suppenschürfer, parasitus. Док је чорбе, доста чорболока.
 Чорбурина, f. vide чорбина.
 Чоп, m. der (runde) Hügel, collis (n. n. виноград у чопу, или на чопу). cf. бријег.
 Чошан, на, но, vide чоан.

Чошница, f. dim. v. чоа.
 Чпџ, m. die Tasche, Rocktasche, funda, cf. цен.
 Чреда, f. (по намастирима и по црквама) die Reihe, ordo: сад је његова чреда.
 Чрез, (по Сријему и по Бачкој) durch, per (bloß im moralischen Verstande): чрез њега сам прошао. cf. с.
 Чубар, бра, m. der Saturey, Satureia hortensis Lin.
 Чубакућа, f. die Hauswurz, semper vivum tectorum Linn.
 Чувалдуз*, m. die Päcknadel, acus serviens consuendis fasciculis. vide самаруша. Ко његову иглу изједе, треба чувалдуз да изасере.
 Чубање, n. das Hüten, custodia.
 Чубар, m. der Hüter, custos.
 Чубаран, рна, но, n. n. човек, жена, wirtschaftlich, häuslicherisch, frugal.
 Чубарец, ва, во, vide чуваров.
 Чубаркућа, f. (по Сријему и по Бачкој) vide чувакућа.
 Чубаров, ва, во, des Hüters, custodis.
 Чубати, ам, v. impf. hüten, custodio.
 Чубалице, амсе, v. r. impf. sich hüten, caveo.
 Чубен, на, но, weit bekannt, famosus.
 Чубење, n. das Hörensagen, fama: по чубењу.
 Чуг, m. vide попик.
 Чудан, дна, но, чудан човек, 1) wunderbar, morosus. 2) außerordentlich, admirabilis. 3) adv. (чудно) wunderbar, außerordentlich, mirum in modum.
 Чудество, n. vide чудо.
 Чудила, n. pl. Wunderdinge, mira, miracula: каква су то чудила?
 Чудипице, имсе, v. r. impf. коме, или чему, sich wundern, miror.
 Чудна, f. Frauenname, nomen feminae.
 Чудноват, та, мо, wunderbar, seltsam, singularis.
 Чудо, n. (pl. чуда и чудеса), n. das Wunder, miraculum.
 Чудотворан, рна, но, n. n. икона, wunderthätig, thaumaturgus. Ђескова је маст чудотворна.
 Чудотворан, рца, m. der Wunderthäter, thaumaturgus.
 Чужење, n. das Wundern, miratio.
 Чукумбаба, f. die Uraltermutter, atavia.
 Чукумбабин, на, но, der чукумбаба, ataviae.
 Чукунед, m. (Рес. и Срем.) vide чукунед.
 Чукунеда, f. (у Бачкој) ein Kraut, herbae genus.

Чукундедов, ва, во, (Рес. и Срем.)
vide чукунѣдов.

Чукунѣд (чукунѣд), м. (Ерц.) праѣ-
дов опан, der Ur-Urgroßvater,

Чукунѣдов (чукунѣдов), ва, во,
(Ерц.) des Ur-Urgroßvaters,

Чул*, м. покровач.

Чулав, ва, во, н. н. ован, овца, mit
kleinen Ohren, parvis auriculis.

Чума, f. vide куга.

Чун, м. der Kahn, das Kanot, cf. ора-
ница.

Чунак, нка, м. 1) das Weber Schifflein,
radius textorius 2) die Röhre bey Was-
serleitungen, tubus aquae ducendae.

Чуница, f. vide чун.

Чумкопизда, f. cunni ampli.

Чупа, f. das Büschel (Haare), fasciculus
capillorum.

Чупа, f. ein Weib mit ungekämmten Ha-
ren, mulier impexis capillis.

Чупав, ва, во, mit ungekämmtem Ha-
re, crinibus impexis.

Чупање, н. das Raufen, vulsio.

Чупати, ам, v. impf. rupfen, vello.

Чупатице, амсе, v. r. impf. raufen,
rixor.

Чуперак, рка, м. das Büschel, fasci-
culus.

Чупкање, н. dim. v. чупање.

Чупкати, ам, dim. v. чупати.

Чурук*, adj. indecl. brüchig, fragilis, cf.
покварен.

Чуши, чујем, v. pf. hören, audio.

Чушице, чујемсе, v. r. pf. verlauten,
auditor.

Чутура, f. die Tschutura, die hölzerne
Flasche auf Reisen, vasculum vinarium.

Чутуретина, f. augm. v. чутура.

Чутурица, f. dim. v. чутура.

Чутуроиспилац, лца, м. der Tschutu-
ra-Austrainer, cf. чутуоротворац.

Чутуоротворац, рца, м. (eine komi-
sche Verdrehung statt чудотворац,
der Tschuturthäter statt Wunderthäter):
он је велики чутуоротворац!

Чуча, f. cf. бјера (само у оној заго-
нешки).

Чучавац, аца, м. м. j. гра, који се
не припице, die Grünfiole, Erdfiole,
(die nicht an der Stütze hinaufwächst),
phaseolus repens?

Чучање, н. das Hocken, to conquinescere
(conquestio?).

Чучати, чим, v. impf. hocken, conqui-
nisco.

Чучнути, нем, v. pf. niederhocken, con-
quimisco.

Ч.

Чаб*, 1) in der Redensart: чаба ти
(чаба му) по, ш. j. на часи ти
по, ich schenke dir. 2) дати чабу.
Код Турака је обичај да њекоји кад
дође у кавану заповједи кавенији
ше да каву свима који се нађу у
кавани, па он сам плаћи; и по се
каже да о (или плаћи о) чабу.
Кад који плаћи чабу, онда каве-
нија виче чаба! кад даје људма
фицане с кавом; а онеме који је
плаћу да најпослије, и рече му
вала (а не чаба); gratis.

Чабансати, аншем, v. pf. schenken,
dono, vide поклонити.

Чабара, f. die Schule (in den Klöstern),
das Schulzimmer, schola (von чак, der
Student? oder von чакати?).

Чак*, м. прмена врећа, der Sack,
saccus.

Чакане, н. das Lärmen der Kinder, stre-
pitos.

Чакати, ам, v. impf. lärmen, strepo.

Чакула, f. augm. v. чак.

Чам*, м. vide спакло.

Чамадан*, м. eine Weste, tunicae ge-
nus, praecipue Albanorum.

Чамбас*, м. der Pferdekennner, peritus
equorum.

Чамџа*, f. die Moschee, die Kirche der
Türken, templum Turcicum.

Чанарика*, f. Art runder Pflaumen,
pruni genus.

Чачик, м. dim. v. чак.

Чбан, м. die Wanne, Kufe, cupa.

Чебана*, f. die Munition, der Kriegs-
vorrath, copia bellica.

Чебрак, м. (у Сријему и у Бачк.) vide
просјак.

Чебрање, н. vide прошење 1.

Чебраши, ам, vide просити 1.

Чеван*, м. vide одговор, Red' und
Antwort.

Чеванити, им, v. impf. verantworten,
vide одговарати.

Чеванење, н. das Verantworten, vide
одговарање.

Чевер, м. Damascenerstahl, ferrum da-
mascenum.

Чевердан, м. 1) die Damascenerflinte,
Чеверлија, f. 2) telum damascenum:

„Дао би му дуга чевердана —

„Он прислони своју чеверлију —

Челан*, м. der Scharfrichter, Henker,
carnifex (fr. le geolier).

Шаљѣње, п. das Scherzen, jocatio.
 Шаљив, ва, во, scherzhaft, spaßhaft, joci amans.
 Шаљивац, вца, м. der Freund des Scherzes, amans joci.
 Шаљивица, ф. die Freundin des Scherzes, amans joci.
 Шаљивчина, м. augm. v. шаљивац.
 Шам, м. Syrien, Syria:
 „У Шаму ће каде проплакати —
 Шамалаца*, ф. Damast, rannus damascenus.
 Шампија*, ф. eine Art Kopfstuch der Frauen, veli genus.
 Шампица, ф. dim. v. шампија.
 Шамалијанка, ф. м. j. сабља, Damascenae Klinge, ensis Damascenus:
 „Трже Бајо мача зеленога,
 „А Љубовић сабљу шамалијанку —
 Шамашан, пна, но, vide чурук.
 Шанац, нца, м. die Schanze, munimentum, vallum.
 Шантав, ва, во, (по Сријему, по Бачк. и по Бан.) vide ром.
 Шанупи, нем, v. pf. lispeln, insusarro: шани му на уво.
 Шан*, м. vide стипса.
 Шапа, ф. die Pöte, pes (canis, felis, vulpis etc.)
 Шапат, м. das Gelspel, susurrus. Шапат у памрат.
 Шапац, пца, м. ein Spiel (in Sirmien) zwischen erwachsenen Personen beiderlei Geschlechts, in Städten, ludi genus.
 Шапица, ф. dim. v. шана.
 Шапѣв, м. vide пас.
 Шапѣње, п. das lispeln, insusurratio.
 Шапшани, пшем, v. impf. lispeln, susurro.
 Шапчанин, м. ein Schabazer.
 Шара, ф. das Bunte, varietas (picturae).
 Шара, ф. die bunte (z. B. Flinte, Schaf), varia.
 Шара (планина), ф. Berg in Serbien, (mons Scardus?):
 „Код оваца у Шари планини —
 Шарампѣв, м. eine Art Verschanzung, munimenti genus.
 Шарампѣвић, м. dim. v. шарампов.
 Шаран, м. der Karpf, carpio.
 Шарачић, м. dim. v. шарац.
 Шарање, п. 1) das Buntmachen, variegatio. 2) das bunte Treiben (Viederlichkeit), vita inconstans.
 Шарањѣ, ња, ње, Karpfen-, carpio-nium.
 Шарани, ам, v. impf. 1) bunt machen, variego. 2) es bunt treiben, liederlich sein, vivo dissolute (quoad matrimonium).
 Шарац, рца, м. 1) шарен коњ, као

н. п. Шарац Краљевића Марка, der Scheck, equus varius. 2) bunte Trauben, da einige reif sind, andere noch halb grün, variae uvae: век има шарца.
 Шаргизда, ф. у овој загонетки: Тица шаргизда све село нагизда, а себе не може? (ш. j. игла).
 Шарен, на, но, 1) bunt, varius. 2) doppelzünftig, der nicht ins Auge blicken kann, duplex.
 Шаренград, м. an der Donau in Sirmien.
 Шаренитисе, нмсе, v. r. impf. bunt aussehen, varius sum.
 Шареница, ф. ein (bunter) Teppich, stragulum.
 Шарѣн, м. vide шарац 1.
 Шарка, ф. 1) шарена гуја, eine bunte Schlange, serpens varius. 2) шарена ковош, bunte Henne, gallina varia:
 „Закољи ми шарку коку, која не носи
 3) шарена пушка, bunte Flinte, telum varium:
 „Шарке пушке по средини носе —
 4) шарке (pl.), die Thürangeln und das Thürband, cardo et vinculum januae.
 Шаркија, ф. велика памбура од двије жице.
 Шарѣв, м. ein scheckiger Hund, canis varius.
 Шарѣвит, ма, мо, (ст.) vide шарен:
 „Ни су гаће као што су гаће,
 „Век су гаће врло шаровите —
 Шарѣвлев, ва, во, деѣ шаров, canis vari.
 Шарѣња, м. der scheckige Ochse, bos varius.
 Шарѣњин, на, но, деѣ шарѣња, bovis vari.
 Шарѣљ, м. die Achselschärpe, die man trägt, damit die Flinte nicht unmittelbar die Kleidung berühre und beschädige, fasciae genus.
 Шаруља, ф. die scheckige Kuh, bos varia.
 Шаруљин, на, но, деѣ шаруља, bovis variae.
 Шарчев, ва, во, деѣ Сhecken, equi vari.
 Шарчина, ф. augm. v. шарац.
 Шарчић, м. dim. v. шарац.
 Шаш (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide да ако.
 Шашор, м. vide чадор.
 Шашра, ф. der Stand, die Markthütte des Kaufmanns, tentorium mercatoris.
 Шафран, м. vide шавран.
 Шафрањика, ф. vide шаврањика.
 Шаѣница, ф. dim. v. шака.
 Шачурина, ф. augm. v. шака.
 Шаш, м. das Rietgras, carex.

Шашарика, f. der Stengel des Kukuruz, scapus zeae mais Linn.
 Шашаровина, f. vide кукурузовина.
 Шашкии*, m. der Taugenichts, nebulo.
 Шваба, m. (Рес. и Срем.) vide Швабо.
 Швабица, f. die Schwäbin (Deutsche), sueva, germana.
 Швабицица, f. dim. v. Швабица.
 Швабо, m. (Ерц.) der Schwabe (etwas verächtlich für: Deutscher), suevus (per contemptum pro germano).
 Швапски, ка, ко, 1) schwäbisch, suevicus. 2) adv. schwäbisch, suevice.
 Швапчад, f. (coll.) junge Schwaben, suevi juvenes. Играла се рацка деца са швапчадма.
 Швапче, чета, n. das Schwäblein, suevulus.
 Швапчић, m. pl. vide швапчад.
 Швар, m. das Stück der Peitsche, das schneidet (knallt), scuticae appendix quae cernat.
 Шврака, f. vide сврака (mit allen Ableitungen).
 Шврџа, m. (Рес. и Срем.) der Reich.
 Шврџо, m. (Ерц.) f. ling, homo mollis.
 Шебџ, m. 1) жупи, cheiranthus Cheri Linn. 2) црвени, cheiranthus annuus Linn.
 Шева, f. die Lerche, alauda.
 Шевар, m. 1) arundo arenaria Linn. 2) die Staude, der Strauch, frutex.
 Шеварић, m. des Gesträuch, fruticetum.
 Шеварић, m. dim. v. шевар 2.
 Шевин, на, но, Lerchen-, alaudae.
 Шеврдање, n. 1) das unstäte Bewegen, bald her, bald hin, motus inconstans. 2) die Unbeständigkeit, inconstantia.
 Шеврдати, ам, v. impf. 1) unstät sein, Шеврднути, нем, v. pf. sum inconstans. 2) fig. unbeständig sein, sum inconstans.
 Шеврљуга, f. eine Art kleinen Vogels, aviculae genus.
 Шевтѣлија*, f. vide бресква.
 Шерп*, m. der Lehrlinge, tiro.
 Шерп*, m. vide шер.
 Шездесет, sechzig, sexaginta. cf. шесет.
 Шездесеторо, vide шездесеторо.
 Шездесетни, ма, то, der sechzigste, sexagesimus.
 Шездесеторо, eine Anzahl von sechzig, sexaginta.
 Шемлук, m. vide шенлук.
 Шемшета*, n. pl. eine Art Schnüre vorn am Kleide (wie die Freykorps hatten), funiculi adsuti (praetexti) vesti.
 Шена, f. hyp. v. шеница.
 Шеница, f. der Weizen, triticum.
 Шеничан, чна, но, n. п. леб, Weizen-, triticeus.

Шеничица, f. Art Kraut, herbae genus.
 Шеничиште, n. Acker, wo einmal Weizen gestanden, ager olim tritico consitus.
 Шенлук*, m. vide веселе 1.
 Шенпирење, n. das Stolziren wie ein Pfau, superbitio ut pavonis, explicatio vestium.
 Шенпиритисе, v. r. impf. sich brüsten wie ein Pfau, superbio ut pavo.
 Шеница, f. vide кеница.
 Шенпршља, f. das Passiren, remedium ad tempus: то је шенпршља; ударно у шенпршљу.
 Шенпршљење, n. das Passiren, remedia temporaria.
 Шенпршљити, им, v. impf. passiren, malis ad tempus mederi.
 Шенупи, m. die Schlinge, laqueus: свежи на шенупи.
 Шенупић, m. dim. v. шенупи.
 Шер*, m. vide варош.
 Шербе, бета*, n. vide медовина.
 Шереметовић, m. (сп.) Пјевасе како је Московска царица, госпа Јелисавка писала књигу:
 „Петру зену Шереметовићу —
 Шерип*, m. die Borte, limbus.
 Шерна, f. hyp. v. шерпиња.
 Шернање, n. das Lauern, Herumgehen um etwas, ambitio rei.
 Шернапи, ам, v. impf. око шна, auf etwas lauern, um etwas herumgehen, ambio rem.
 Шерпиња, f. ein irdener Dreifuß, tripus fictilis.
 Шерпињица, f. dim. v. шерпиња.
 Шесет, vide шездесет.
 Шесеторо, vide шездесеторо.
 Шесети, ма, то, vide шездесети.
 Шесеторо, vide шездесеторо.
 Шеснаест, sechzehn, sedecim.
 Шеснаесторо, vide шеснаесторо.
 Шеснаести, ма, то, der sechzehnte, decimus sextus.
 Шеснаесторо, Anzahl von sechzehn (fr. une seizaine) sedecim.
 Шесет, sechs, sex.
 Шеснак, m. der Sechser, senarius (z. B. Pferd, Münze).
 Шеснакиња, f. n. п. кобила, (Stutze) von sechs Jahren, (equa) sex annorum.
 Шеснар, m. der Zirkel, circinus.
 Шеснарење, n. das Zirkeln, circinatio.
 Шеснарини, им, v. impf. zirkeln, circinare.
 Шеснерица, f. vide шесторица.
 Шесторо, vide шесторо.
 Шестни, ма, то, der sechste, sextus.
 Шестина, f. 1) das Sechstel, sextans, pars sexta. 2) Anzahl von sechs, sex.
 Шестница, f. die Sechse (im Kartenspiel), senarius.

Шестокрилий, ла, ло, sechßgeflügelt, sex alis instructus: свети шестокрили Аранђеле! закрили ме крилом пворим.

Шестоперац, рца, м. буздован од шест пера:

„Ал' он скида златна шестоперца —

Шестопер, ра, ро, (ст.) von sechs пера was man sehe:

„Ти си посејала

„Шестопер калонер —

Шестоперни, на, но, (ст.) von sechs пера:

„Буздоване шестоперни!

Шесторица, f. Anzahl von sechs, sex.

Шесторо, Anzahl von sechs, sex.

Шетање, n. das Spazieren, Wandeln, ambulatio.

Шетати, ам (и шетем), v. impf. wandeln, ambulo.

Шетатице, амсе (и шетемсе), v. г. impf. spazieren, wandeln, obambulo.

Шетља петља, f. cf. цизибан (само у оној загонетки).

Шетња, f. der Spaziergang, ambulation: опишао у шетњу.

Шећа, f. süßes Kind, mellita:

„Шећер шећо, да се не варамо —

Шећер, м. der Zucker, saccharum.

Шећерњње, n. das Zuckern, adpersio sacchari, conditio sacchari.

Шећерити, им, v. impf. zuckern, saccharo condio.

Шећерли*, indecl. gezuckert, saccharo conditus:

„На шећерли каву и ракију —

Шећерни, на, но, zuckerfuß, dulcissimus: шећерни и медени мој!

Шећеров, ва, во, н. п. глава, der Hut Zucker, meta sacchari.

Шешана*, f. eine Art Flinte (österreich. der Stutzen), teli genus.

Шешарица, f. } der Gallapfel, galla.

Шешарка, f. }

Шешар, м. der Hut, pileus.

Шешарина, f. augm. v. шешар.

Шешарик, dim. v. шешар.

Шешарница, м. der Hutmacher, pilearius (orifex).

Шешаринин, на, но, des Hutmachers, pilearii.

Шиб, м. das Gesträuch, virgultum.

Шиб, f. 1) die Spießruthen, poena virgarum: метнути га (ударити га) на шибу. 2) eine Art langer Kanone (von kleinerem Kaliber), eine Feldschlange, tormenti genus:

„Док ми гледа Крњо на Земуна,

„А Маргита на Врачар на поље,

„Танка шиб на малу Врњацицу —

Шибало, м. die Ruthe des Trommelschlägers, virga tympani.

Шибане, n. das Streichen mit Ruthen, caesio (virgis).

Шибати, ам, v. impf. mit Ruthen streichen, virgis caedo.

Шиб! interj. so jagt man die jungen Hunde fort, vox pellendi catulos (zu erwachsenen sagt man oh).

Шибеник, м. Sibeniko, Sebenicum.

Шибљак, м. das Ruthengesträuch, virgultum; cf. шиб.

Шиватка, f. шивака игла, die Näh-nadel, acus sutoria (ad suendum).

Шиваки, ха, ке, н. п. игла, Näh-, sutorius, ad suendum.

Шивета, n. pl. die vielen Zöpfe der Türken, caudulae capillorum apud feminas Turcicas.

Шија, f. der Hals (der Gänse, Krebsen), collum. Та по шији, та по врату; није по шији, већ по врату.

Шијак, м. Ерцеговци зову Шијацима све Србље, који не говоре као они (н. п. лијено, бијело, млијеко, кољено: него лепо, бело, маско, колено и т. д.); а Српјемци и Бачвани зову Шијацима Ерцеговце, Далматинце и Рвање. У Србији се касто састану у вече Ерцеговци и Шијаци (као н. п. на комидби), па се чипаву ноћ надговарају, т. ј. Ерцеговци приповиједају о Шијацима штогод човек луђе и смјешније може измислити; а тако опет Шијаци о Ерцеговцима.

Шијакница, f. die Schiakin, femina e terra тѡв шијаци.

Шијачки, ка, ко, 1) schiakis, тѡв шијаци. 2) adv. schiakis, more тѡв шијаци.

Шијњње, n. das Nähen, sutura.

Шик, м. vide клободан.

Шика, f. das Zischen der Gans, sibilus anseris: споји га шика.

Шикање, n. das Zischen der Gans, sibilatio.

Шикарњње, n. das Reichen beim schweren Tragen, anhelatio bajulantis.

Шикарити, им, v. impf. reichend fragen, anhelus bajulo.

Шикати, шичем, v. impf. zischen wie die Gans, sibilo ut anser.

Шике! interj. spricht man zu jungen Schweinen, um sie fortzujagen, vox pellendi porcellos.

Шикља, f. eine Art spitziger Schiffe, navigii genus.

Шикљање, n. das Hervorrauschen, proruptio.

Шикљати, ам, v. impf. hervorsprudeln, emisco, prosilio! шикља крв из ране; — вино из бурета.

Шикљница, f. dim. v. шикља.

Шикозатице, кујесе, v. г. impf. сѣх

- schiefen, decet. cf. прианковати, ан-
чипи, доанковати, оданковати.
- Шилер, m. (у Сријему) der Schieler
(Wein), vinum helvolum.
- Шилераст, та, то, n. n. вино, schie-
lernd, helvolum.
- Шило, n. die Ahle, subula.
- Шилак, лка, m. eine hölzerne Ahle,
subula lignea.
- Шилбѣн, m. die Schildwache, miles in
statione; statio.
- Шилбѣчење, n. das Schildwache-
stehen, statio.
- Шилбѣчипи, им, v. impf. Schildwache
stehen, sto, sum in statione.
- Шилер, m. ein junger Widder, aries
juvenis.
- Шилервица, f. ein junges Schaf, ovis
juvenis.
- Шилѣж, f. (coll.) junge Schafe (beider-
lei Geschlechts), oves juvenes.
- Шилѣже, жета, n. ein junges Stück
Schaf, oves juvenis.
- Шилер, vide шилер.
- Шилераст, та, то, vide шилераст.
- Шилчик, m. dim. v. шилак.
- Шимшир, m. der Buchsbaum, buxus
semper virens Linn.
- Шимширов, ва, во, der Buxbaum, bu-
xus.
- Шимшировина, f. Buxbaumholz, lignum
buxi.
- Шиндра, f. (coll.) die Schindeln, sci-
dulae.
- Шиндрика, f. die Schindel, scidula.
- Шиник, m. (у Ери.) ein Getreidemaß,
mensurae genus.
- Шинути, нем, v. pf. einen (Ruthen-)
Streich, Peitschenhieb versetzen, caedo
virga, flagello.
- Шипак, пка, m. 1) (österr. Hetscher-
sche) die Hagebutte, fructus (bacca) rosae
caninae. 2) okeni шипак! eine Feige!
wird nichts daraus, non auferes.
- Шипар, m. (око Дунава доље од По-
реча) der männliche Haufen, huso mas.
- Шипила, n. pl. на разбоју оне дви-
је дашнице, што држе брдила за
забрдњачу.
- Шипка, f. 1) die Ruthe, virga. 2) ein Stäng-
lein (Blen), virga plumbi. 3) пумчана,
der Ladesock, virga glandi plumbeae adi-
gendae.
- Шиподер (војвода), m. (сл.) ein voe-
tischer Eigennamen in einem satyrischen
Gedichte, mit Aufspielung auf шиб, q. d.
der Strauchdurchbrecher (auf
der muthigen Flucht):
„Оно у главом Шиподер војвода,
„Оно ти је сујен љубенија —
Шипраг, m. (у Сријему) vide шиб, че-
ста.
- Шипурина, f. der Stängel der Traube,
der Trauben beraubt, scapus uvae.
- Шипчалук, m. das Behältniß für den
Ladesock an der Flinte, locus virgae sclo-
peti inserendae.
- Шипчица, f. dim v. шипка.
- Шира, f. 1) der Most, mustum. 2) ши-
ром, gedrängt, catervatim.
- Ширѣње, n. das Breitmachen, dilatatio.
- Ширина, f. die Breite, latitudo.
- Ширити*, vide шерити.
- Ширити, им, v. impf. breiten, dilato.
- Широк (com. шир), ка, ко, breit,
latus.
- Ширѣм, adv. cf. шира.
- Шити, шижем (part. pass. шивен), v.
impf. nähen, suo.
- Шикар, m. Gewinn, laerum, Beute,
praeda, cf. добити:
- „У бекара свакога шикара,
„Понајвише буга и ушију.
- Шикарити, им, v. pf. erbeuten, laeror.
- Шикарија*, m. der gerne Beute macht,
praedator:
- „Гледале га још три шикарије —
Шича, f. eine Art Flinte (der Stutzen),
telum accuratius.
- Шичар, m. der Scharfschütze, jaculator.
- Шичарскѣ, ка, ко, 1) Scharfschützen-
jaculatorius. 2) adv. wie ein Scharf-
schütze, more jaculatoris periti.
- Шичи*, m. vide ражањ.
- Шичак, m. das erwachsene Füllen (dem
man die Mähne sticht), pulli equini
genus.
- Шичакиња, f. eine junge erwachsene
Stutze, equa juvenis.
- Шичање, n. das Stutzen, Abscheren,
detonsio.
- Шичати, ам, v. impf. abscheren, ton-
deo, cf. стрићи.
- Шичатован, вца, m. напастир у
фрушкој гори. Шичатовачкѣ, ка,
ко, von Шичатован. Шичатовач-
нин, калуђер из Шичатовца.
- Шичање, чета, n. vide шиче.
- Шиче, жета*, n. eine (Rosolio-)
Flasche, ampullae genus.
- Шиче, жета, n. ein junges Füllen,
den man die Mähne geschoren, pulli
equini genus.
- Шичка, f. die Galläpfel, gallae.
- Шикакљање, n. vide чикакљање.
- Шикакљати, ам, vide чикакљати.
- Шикакљење, vide чикакљење.
- Шикакљив, ва, во, vide чикакљив.
- Шикакљити, им, vide чикакљити.
- Шикамѣн, m. das Bäßzen eines jungen
Hundes, gannitus: стоји га шикамѣн.
- Шикамѣтање, n. das Bäßzen, gannatio.
- Шикамѣтати, мућем, v. impf. бäßzen,
bassen, gannio.

Шкѣмѣ *, беша, n. vide буря.

Шкѣшење, n. das Blinzeln, to connivere, connixio.

Шкѣшини, им, v. impf. blinzeln, conniveo.

Шклопац, пца, m. der Stief (des Floss, der Wange), vestigia ictus cimicis, pulicis.

Шклопа, f. брштва дрвени кора, ein Taschentesser mit hölzernen Schalen, cultelli genus.

Шкода, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Schaden, damnum. cf. штепа.

Шкодити, им, v. impf. schaden, по-сео. cf. удити.

Шкођење, n. das Schaden, detrimenti adlatio.

Школа, f. die Schule, schola. У Србији, у Босни и у Ерцеговини, ни у 100 села нема свуда једне школе, него (који мисле бити) попови и калуђери уче по намастирима код калуђера или по селима код попова. Код сваког намастира има по неколико ђака, па који су мало мањи, они чувају љепи козе, овце, јариће, јагањце, свиње; саде и ланјеву лук; иду уз плуг; купе сијено, шљиве и ш. д. а већи иду с калуђерима по писанији; а зими, пошто донесу дрва (обично је да свако јушро и вече иду у дрва), и напоје калуђерске коње, а мањи почињу собе, скупе се у цагару те им какав калуђер, или ђакон, показује да уче чашити; или сваки учи код свог дуовника. Многи љепи забораве, што зими науче: и тако њекоји уче по 4, по 5 година, па још не знаду чашити. Попови обично имају по једнога, или по два ђака, који такођер чувају стоку, раде све послове домаће и носе водицу по селима. Ако ли ће у наји има (или поспане) школа, онда људи из околине села воде ђецу мађистору и плаше му на мјесец те и он учи. У школи ђеца морају сједити и учити од јушра до мрака (само што отиђу те ручају); а кад учен чаше, морају (сви у глас) тако викаши (чашећи сваки своје), да се у школи ништа не може разабрати. Како по намастирима и код попова, тако и по школама, ђеца почињу учити из рукописа (зашто нема буквара), н. п. учитељ напише ђетету што ће данас учити, па кад оно научи, а он му напише друго ш. д. Кад који ђак тако из ру-

кописа, изучи бекавицу, онда узме часловац, кад изучи и пречита неколика пута часловац, онда узме псалтир; а који изучи и пречита неколика пута псалтир, онај је већ изучио сву књигу: онда може бити, ако оће, поп, калуђер, мађистор, прота, архимандрит, ако има доста новаца, и владика.

Прошавшије година, за владања Приога Ђорђија, биле су постављене школе готово по свим варошима и градовима, а и по њекојим селима. У Бијограду, осим мале двије школе (једна за варошку ђецу, а друга за Турску, која су се била искрстила), била је велика школа, какове Србљи никад до онда није нијесу имали, нити је данас ће имају! Она је постала 1808ме године; у њој је први учитељ био покојни Иван Југовић (или Јован Савић), послате њега Г. Миљко Радоњић; Лазар Воиновкић, Глиша (не знам како се звао) и Симо Милутинов Симоновић. У велику су школу примали само момчад, која су већ знала чашити и (помало) писати, па су онђе учили на Српском језику историју свију народа од постања свијета до данас; земљеописаније цијело свијета, и шпатастику свију држава; права (чини ми се Римска); нешто мало из физике; начин како се пишу писма (свакојака); рачун; Њемачки језик и правоучишелна преподавањја. За те све науке била су при учитеља, и раздијелене су биле на три године.

А у Сријему, у Бачкој и у Банапу, има сад у сваком селу школа, и учитељима свуда плаћа општина; али се науке слабо разликују од овије у Србији: и овђе још уче ђеца чашити из славенскога часловца и из псалтира (које не разумију сви ни директори, а камо ли учитељи и ђаци); и по је и овђе још (готово) сва Српска књига. Истина да има поред псалтира још неколико побоже школски књига, н. п. Кашихисис, Рачуница, Библијеска историја, Руководство к честносци; али залуду кад на правоме Српском језику нема још ни Буквара!

Школица, f. dim. у. школа.

Школаски, ка, ко, 1) Scholast., scholasticus. 2) adv. scholmäßig, scholastice.

Шкољка, м. die Muschel, concha.

Шкољчица, ф. dim. v. шкољка.

Шкопац, пца, м. vide ушкопљеник.

Шкопити, им, vide шпројти.

Шкопљење, п. vide шпројење.

Шкргушање, п. das Knirschen, frendor.

Шкргушати, гукем, v. impf. м. j. зубима, knirschen, frendo:

„Главом маше, зубима шкргуше.“

Шкргушнути, нем, v. pf. knirschen, frendo:

„Главом ману, зубима шкргушну —

Шкрипа, ф. 1) das Knarren, crepitus. 2) das Saufen seidener Kleider, stridor:

„Стаде шкрипа свилени кавада —

Шкрипавац, еца, м. eine Art essbaren Baumschwams, fungi comestibilis genus.

Шкрипање, п. das Knarren, stridor.

Шкрипати, ам (и шкрипљем), v. impf. knarren, strideo.

Шкрипити, им, vide шкрипати.

Шкрипљење, п. vide шкрипање.

Шкрипов дан, ва дне, м. О шкрипову дне, кад се бараца стригу, i. e. nie, ad calendas graecas.

Шкуда, ф. ein Scudo, nummus scutatus.

Шљез, м. (Ерц.) биејли, der Sibisch, althaea officinalis Lin.

Шљезовина, ф. (Ерц.) Sibischkraut, althaea officinalis.

Шљеме, мена, п. (Ерц.) der Trambaum auf den Dache, culmen tecti.

Шљепачки, ка, ко, (Ерц.) 1) Blinder, coecorum. 2) adv. wie ein слепцац, more coeci.

Шљеница, ф. (Ерц.) die Blinde, coeca.

Шљепота, ф. (Ерц.) die Blindheit, coecitas.

Шљепчовођа, м. (Ерц.) der Blindenführer, dux coeci.

Шљива, ф. 1) der Pflaumenbaum, prunus. 2) die Pflaume, prunum.

Шљивик, м. der Pflaumengarten, prunetum.

Шљивик, м. ein kleiner Pflaumenbaum, prunus parva.

Шљивница, ф. dim. v. шљива.

Шљивов, ва, во, Zwetschen, prunorum.

Шљивовац, еца, м. der Stab von Pflaumenholz, baculus prunus.

Шљивовача, ф. Stock, Knüttel von Pflaumenholz, fustis prunus.

Шљивовик, м. Pflaumenwasser, aqua prunorum.

Шљивовица, ф. der Pflaumenbranntwein, vinum ustum e prunis.

Шљиг, м. Erde und Laub zusammenfaulend, folia humo mixta.

Шљока, ф. die Flitter, der Flitter, der Flinder, bractea aurichalci.

Шљука, ф. die Schnepfe, ficedula. Нашла шљука продаца, nobile par fratrum, dignum patella operculum.

Шљунак, нка, м. (у Сријему и у Бачк.) der größere (Straßen-) Sand, arena.

Шмољан, м. der Dummkopf, stupidus, stipes.

Шмрк, м. die Sprüze (Spritze), Feuerprüge, siphon incendiarius.

Шмркање, п. das Schnupfen, attractio ad nares.

Шмркати, шмрчем, v. impf. schnupfen, attraho naribus.

Шмркнути, нем, v. pf. schnupfen, attraho naribus.

Шоботанье, п. das Hohlklingen, Dampfhallen, sonitus cavus.

Шоботати, бокем, v. impf. dumpfhallen, wie eine unterminierte Mauer, resono cavum.

Шокадија, ф. (coll.) die Menge Schofzen, multitudo serborum latini ritus (per convicium).

Шокац, кца, м. (vom ital. sciocco?) der Schofz, serbus latini ritus. Од вољему (је, или с т о ји), као шокуцу посп. Како оцу, тако и шокуцу (unparteiisch).

Шокачки, ка, ко, 1) schofzisch, serborum latini ritus. 2) adv. schofzisch, more tо шокуци.

Шокица, ф. eine Schofzin, mulier serba latini ritus.

Шокчица, ф. dim. v. шокица.

Шоко, м. (vertraulich) i. q. Шокац.

Шокчад, ф. (coll.) vide шокички.

Шокаче, чема, п. ein junger Schofz, serbus juvenis latini ritus.

Шокичење, п. das Machen zum Schofz, das Schofz werden, mutatio in serbum latini ritus.

Шокична, ф. augm. v. Шокац.

Шокичати, им, v. impf. zum Schofz machen, facio esse serbum latini ritus.

Шокичатице, имсе, v. r. impf. ein Schofz werden, transeo in castra serborum latini ritus.

Шокички, м. pl. die jungen Schofzen, juvenus serbica latini ritus.

Шопроњ, м. Dedenburg, Sopronium.

Шор, м. н. п. у Шапцу пријеки шор (тако се зове један сокак).

Шорав, ва, во, vide осничае.

Шорање, п. das Fortstoßen, impulsio, trasio.

Шорати, ам, v. impf. м. j. капу ногом, fortstoßen, trudo. cf. кушкати.

Шоркана, ф. vide кушкана.

Шоца, ф. die Soldatenflinte, flinta militis gregarii.

Шнара, ф. (la spada) der Degen, gladius.

Шнада, ф. dius.

Шнаџолац, аца, м. (мечи се чини, да

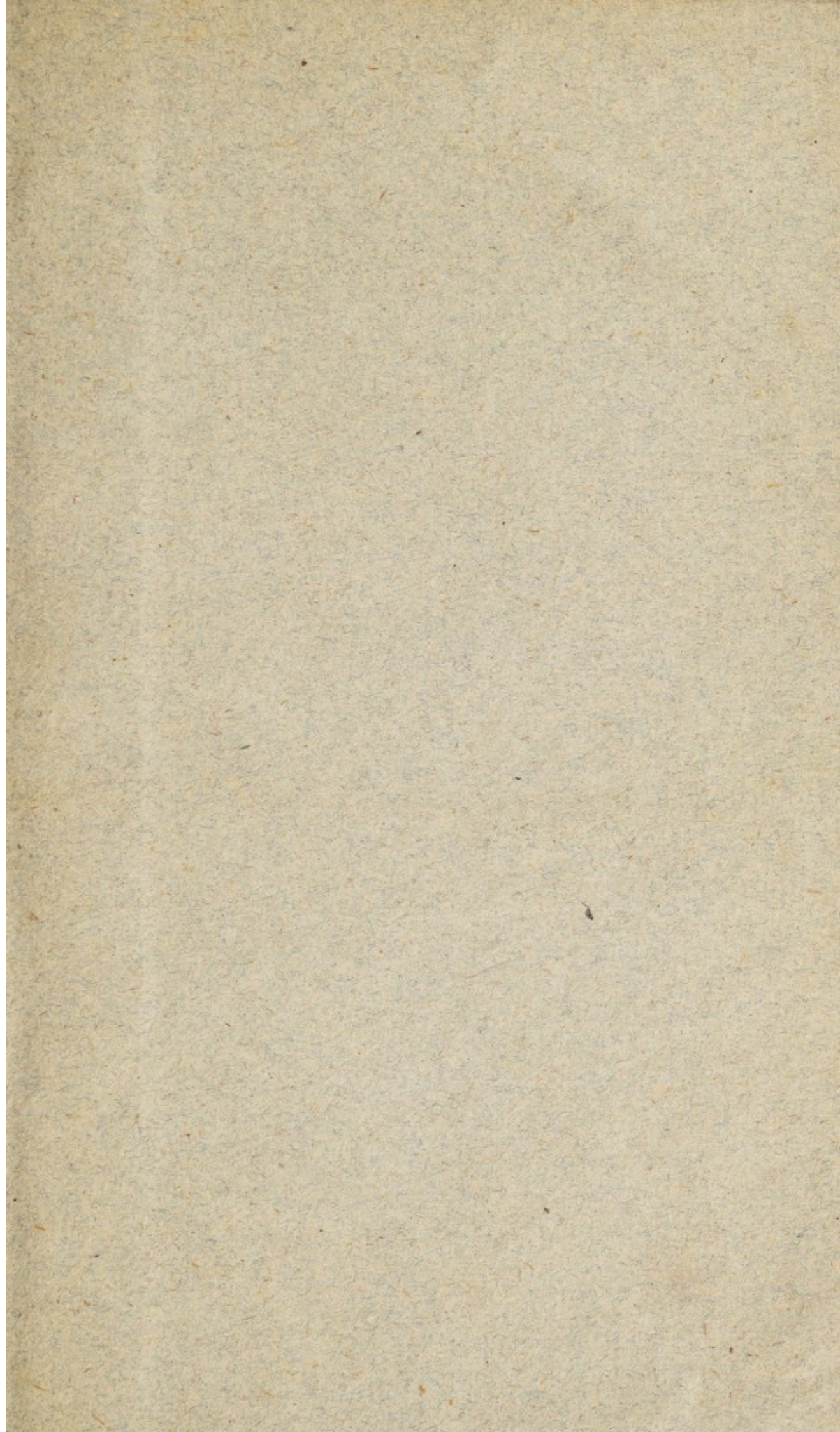
прави Србљи кажу Шпањ љр) der Spanier, Hispanus.
 Шпањолска, f. Spanien, Hispania.
 Шпањолски, ка, ко, 1) spanisch, hispanus. 2) adv. spanisch, hispanice.
 Шпањ љр, m. vide Шпањолац.
 Шпијун, m. der Spion, explorator, vide увода.
 Шпијунити, им, v. impf. spioniren, explorare, cf. уводити.
 Шпијунски, ка, ко, 1) Spionen-, exploratorius. 1) adv. wie ein Spion, more exploratorum.
 Шпијунство, n. das Spioniren, exploratio.
 Шпитал, m. das Spital, Hospital, nosocomion, ptochodochium.
 Шпиталац, аца, m. der Spitalbewohner, qui est in nosocomio.
 Шпиталски, ка, ка, 1) Spital-, nosocomii. 2) adv. wie im Spital, ut in nosocomio.
 Шпица, f. 1) die Speiße, radius. cf. спица. 2) сјеменица од бундеве, лубенице, динје, и од шикве, der Kern, (vom Kürbiß, der Melone u. dgl.), nucleus, semen.
 Шта, vide што.
 Штава, f. das Legen der Haut ins Wasser, um sie nachher zu färben, immisio pellium subigendarum in aquam: метнуо коже у штаву.
 Штавити, им, v. impf. m. j. кожу, (шане?) die Haut einweichen, aquae immergo pellem, cf. чинити.
 Штавање, n. der Ampfer, rumex Linn.
 Штавање, n. das Einweichen, maceratio.
 Штака, f. 1) der Bischofsstab, pedum episcopi. 2) die Krücke, fulcrum.
 Штака, f. (у Сријему, у Банк. и у Бан.) der Stall, stabulum. cf. ар, коњушница.
 Штакор, m. der Stall, stabulum.
 Штамна, f. der Druck, impressio.
 Штампане, n. das Drucken, impressio.
 Штампати, ам, v. impf. drucken, imprimere.
 Штампар, m. der Buchdrucker, typographus.
 Штампарија, f. die Buchdruckerei, typographia.
 Штап, m. der Stab, baculus.
 Штапац, аца, m. der Querstab, (bei den Weberinnen), bacillus transversus. cf. штапци.
 Штапина, f. augm. v. штап.
 Штапик, m. dim. v. штап.
 Штапци, паца, m. pl. 1) pl. v. штапац. 2) некаке чепири звијезде, које стоје једна према другој као штапци у прећи.

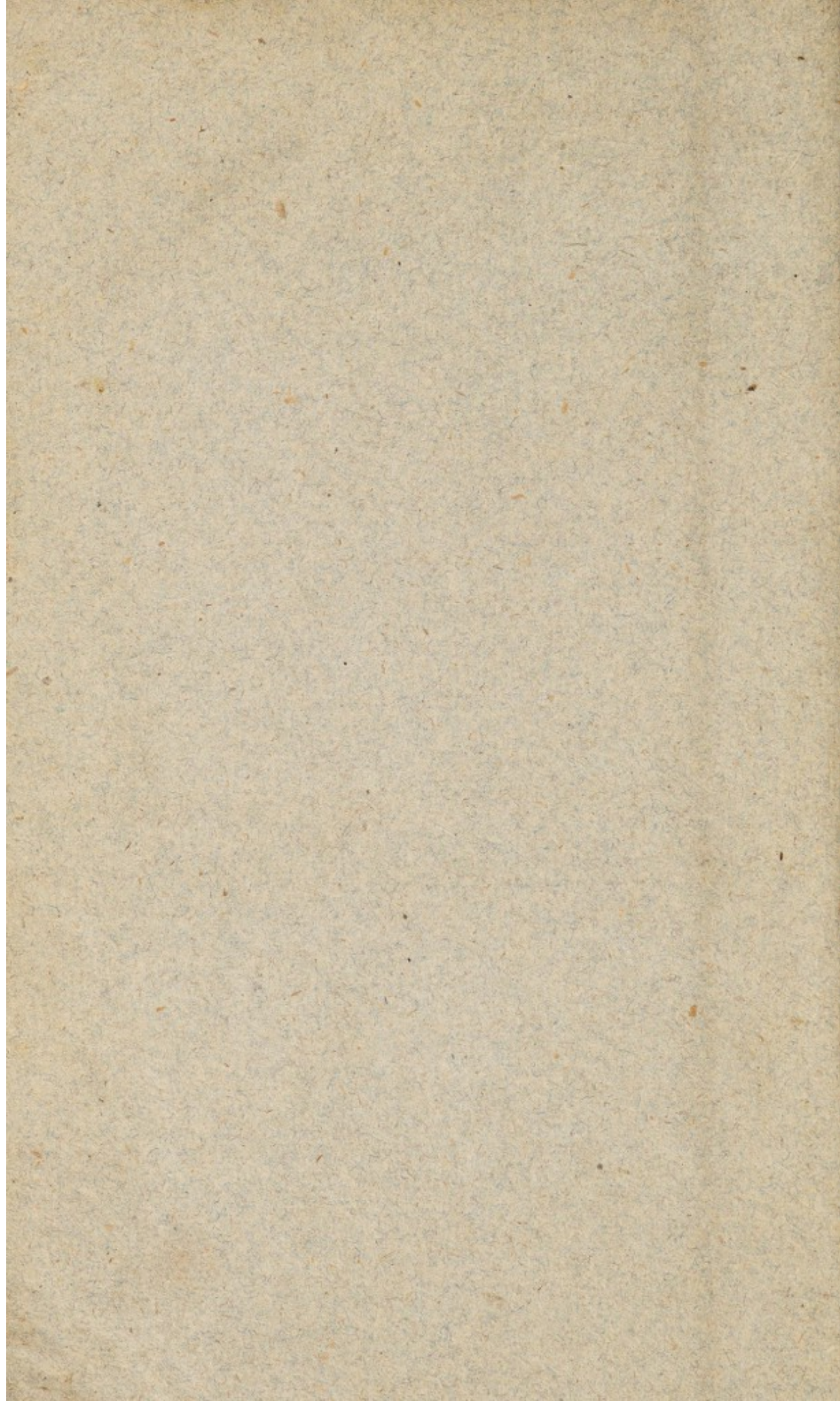
Штапница, f. (у Сријему, у Банк. и у Бан.) die Station (bei den Posten), statio.
 Штапница, f. dim. v. штапац.
 Штедење, n. (Рес.) vide штеђење.
 Штедени, дим (Рес.) vide штеђени.
 Штедини, им, (Срем.) vide штеђени.
 Штеђење, n. (Ерц. и Срем.) das Sparsen, parsimonia.
 Штеђени, дим, v. impf. sparen, zu Rathe halten, parco.
 Штенад, f. (coll.) die jungen Hunde, catuli.
 Штенара, f. n. n. торба, Schimpfwort für eine torba, convicium de pera.
 Штенац, аца, m. der junge Hund, catulus.
 Штене, непа, n. ein junger Hund oder Hündin, catulus.
 Штенити, им, v. impf. werfen (von der Hündin), pario.
 Штенинице, имсе, v. r. impf. werfen, pario.
 Штеници, аца, m. pl. 1) junge Hunde, catuli. 2) die Springfeder beim Schlosse, momentum, ferrum vi sua recellens.
 Штењење, n. das Werfen der Hündin, partus.
 Штета, f. der Schade, damnum.
 Штетовавање, n. das Schadenbringen oder Leiden, damnum (damni perperessio aut illatio).
 Штетовавати, ам, v. impf. 1) Schaden verursachen, damnum infero. 2) Schaden haben, damnum facio.
 Штетовати, мујем, v. pf. 1) Schaden machen, damnum infero: шпетовали га Турци 100 гроша (m. j. глобаи га). 2) Schaden haben, damnum facio: шпетовао сам на том (у трговини).
 Штитање, n. das Kneipen, vellicatio.
 Штитати, ам (и штинљем) v. impf. kneipen, vellico.
 Штинкање, n. dim. v. штитање.
 Штинкати, ам, dim. v. штитање.
 Штинутање, n. vide штинкање.
 Штинутати, укем, vide штинкати.
 Штир, m. Amaranthus blitum Linn.
 Штира, f. Fluß, der Lössgraben durchfließt.
 Штирак, рка, m. } die Stärke amyllum.
 Штирка, f. }
 Штиркање, n. das Stärken (der Wäsche), roboratio linteorum ore amyli.
 Штиркати, ам, v. impf. stärken, amylo robore.
 Штит, m. (у пјесмама и штапо, n.) der Schild, scutum:
 „Од коља ти градили носила,
 „А од штинта гробу поклошнице —
 „О рамену штинто објесно,
 „А по кољу коплје положио —

Шпица, f. die Fährstange, contus.
 Шпица, f. das Abc: Täfelchen, tabula abecedaria, elementaris (q. d. дшчица.)
 Шпицење, n. das Fortstossen des Schiffes mittelst der Fährstange, navis protrusio.
 Шпициши, им, v. impf. (das Schiff), mit der Fährstange fortstossen, protrudo.
 Шпо, шпа (и чега), 1) was, quid? quod. 2) je, quo: што је више јаја, то је гушка чорба. 3) wie das deutsche so für: welcher, welche, welches, mit eigenthümlichem Syntax, die in der Grammatik nachzusehen.
 Шпогод, шпагод, или чегагод (Рес. и Срем.) vide шпорог.
 Шпорог, шпагор, или чегагор, (Ерц.) was immer, irgend was, quodcumque demum.
 Шпокад, manchmal, aliquando, cf. канкад.
 Шпоканав, ква, во, einige, aliquales manche.
 Шпокање, n. das Klagen што ћу! conquestio (quid faciam!)
 Шпокаши, очем, v. impf. klagen, што ћу? conqueri: quid agam.
 Шпоко, кога, jemand ein und anderer, unus et alter.
 Шпокоји, којера (и штокога), einige, aliqui.
 Што ми ни је за што (у Сријему, у Бачкој и у Банату: да што ми ни да што)? rath' einmahl was ist das, divina quid sit —
 Шпошко, кога, vide штоко.
 Шпошиј, чија, чије, einiger (verschiedenen), aliquorum.
 Шпошта, шпочега (и штошта), dieß und das, hoc et illud, varia.
 Шпрк, m. vide рода. Гледи као шпрк у јаје.
 Шпројење, n. das Verschneiden (des Schweins), castratio porci.
 Шпројши, им, v. impf. verschneiden, castrare (porcum).
 Шпука, f. der Hecht, lucius.
 Шпуле, f. pl. die Stelzen, grallae.
 Шпурац, рца, m. der höchste Gipfel des Rudnik Berges.
 Шпуц, m. der Stutzen (Art Flinte, telus accurationis genus).
 Шпуцање, n. das Rülpsen, eructatio.
 Шпуцашице, цасе, v. r. impf. коме, рүлпсен, eructo. Кад се коме шпуца, онда кажу, да га неко помиње; а кад погоди ко га помиње, онда шпуцање престане.
 Шпучина, f. dim. v. шпука.
 Шпутија, чја, чије, Hechten, lucii et luciorum.
 Шкерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) davon-

jagen, herabjagen, depello. 2) zusammen-, hineinjagen, cogo.
 Шкерати, ам, v. pf. verthun, abhandeln bringen, pessumdo.
 Шкеривање, n. (Ерц.) 1) das Herabjagen, depulsio. 2) das Zusammenreiben, coactio.
 Шкеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) herabjagen, depello. 2) zusammenreiben, cogo.
 Шкети, оху, (Ерц.) wollen, volo.
 Шка, шкеру, f. (Ерц.) die Tochter, filia, cf. кћи, кер.
 Шубара, f. eine Pelzmütze, galerus pelliceus.
 Шубаран, m. der eine Pelzmütze trägt, gestans galerum pelliceum.
 Шубаретина, f. augm. v. шубара.
 Шубак, m. der Linker, qui sinistra manu utitur pro dextra.
 Шубака, f. die linke Hand, laeva.
 Шубаканја, m. vide шубак.
 Шуга, f. die Krätze, Raude, scabies.
 Шугав, ва, ко, krätzig, raudig, scabiosus.
 Шугање, n. das Anstecken mit Raude, das Bekommen der Raude, scabiei infectio.
 Шугати, ам, v. impf. mit Krätze anstecken, scabie inficio.
 Шугатице, амсе, v. r. impf. die Krätze bekommen, scabie adlici.
 Шуга, f. ungehörnte Ziege, capra sine cornibus.
 Шукав, ва, во, vide шушав.
 Шукумбаба, f. vide чукумбаба.
 Шукумбабини, на, но, vide чукумбабини.
 Шукундед (шукундед), m. (Рес. и Срем.) vide чукундед.
 Шукундедов (шукундедов), ва, во, (Рес. и Срем.) vide чукундедов.
 Шукундед (шукундед), m. (Ерц.), vide чукундед.
 Шукундедов (шукундедов), ва, во, (Ерц.) vide чукундедов.
 Шулак, лка m. 1) (у Бачкој.) das unterste mit Spreu am meisten vermengte Getreide beim Worfeln, das den Schweinen gegeben wird, quisquillae tritici ventilati 2) ein Block, segmentum caudicis.
 Шулени, m. pl. die goldene Ader, haemorrhoides.
 Шулара, f. она рупа, ће стоји шулак, die Grube für den шулак, fovea servandis quisquillis tritici.
 Шума, f. der Wald, silva. Шума ти мами, rette dich, fuge.
 Шумареље interj. (scherzhaft) er rannte dem Walde zu.
 Шумадија, f. der Theil Serbiens zwischen der Колубара und der Морава (begreift

- die nanje: Бијоградска, Смедеревска, Крагујевачка, Карановачка, Рудничка und Пожешка), provincia Serbiae.
- Шумадиџа, иџа, m. ein Schumadier.
- Шумадиџка, f. die Schumadierin.
- Шумадински, ка, ко, 1) schumadisch. 2) adv. schumadisch.
- Шумар, m. der Waldhüter, Förster, custos silvae.
- Шумарев, ва, во, vide шумаров.
- Шумарица, f. z. B. der Kohl, der oder so lange er sich nicht in Köpfe schließt, brassica hirta.
- Шумаров, ва, во, des Waldhüters, custodis silvae.
- Шумица, f. dim. v. шума.
- Шумнат, та, то, n. n. грана, besaubt, frondosus:
- „Мушка глава к'о шумната грана:
- „Удри граном о зелену траву,
- „Лист опадне а грана остане —
- Шумски, ка, ко, Wald-, silvestris.
- Шунка, f. der Schinken (österr. der Schinken), petaso, perna.
- Шуњање, n. das Müßiggehen, obambulatio otiosa.
- Шуњање, n. das Herumschniffeln, circumodoratio.
- Шуњати, ам, v. impf. umherschniffeln, circumodoro: шта ти шуњаш тамо?
- Шуњатице, амце, v. r. impf. müßig umhergehen, otiosus circumseo.
- Шуна, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Schorpen, Schuppen, tectum, tugurium. cf. појаша.
- Шунак, пка, m. vide гузица.
- Шунаљ, пла, ле, durchbohrt, durchlöchert, perforatus.
- Шуњлика, f. die durchlöchernte Stickerbeit an den Hemdärmeln, u. s. w. foramina acupicta.
- Шуњликаст, та, то, löcherig, locker (z. B. Brot), rarus.
- Шуњлипа, f. die Durchlöcherung, foramen.
- Шуњлипице, лице, v. r. impf. durchsichtig seyn, perlucere.
- Шуњлички, adv. n. n. порубити мараму, Art zu säumen, limbum circumdandi modus.
- Шуњчина, f. augm. v. шунак.
- Шуњчик, m. dim. v. шунак.
- Шура, m. der Frau Bruder, Schwager.
- Шураџ, m. affinis, uxoris frater.
- Шураков, ва, во, des шура, affinis.
- Шурин, на, но, des шура, affinis.
- Шурјак, m. vide шурак.
- Шурјак, ва, во, des шура, des Schwagers, leviri.
- Шурнаја, f. шурина жена, des Schwagers Frau, uxor affinis.
- Шурнајин, на, но, der шурнаја, uxoris affinis.
- Шуровање, n. das Zusammenstecken der Köpfe, conspiratio familiaris.
- Шуровати, рујем, v. impf. с ним, zusammenstecken, heimlich mit einander sprechen, conspiro.
- Шуру муру, interj. in der Verwirrung des Schreckens, in confusione:
- „Шуру муру, аднак за вуруну —
- Шут, та, то, vide шумав.
- Шутење, n. (Рес.) vide шукење.
- Шутени, шумим, (Рес.) vide шукеми.
- Шутиш, им, (Срем.) vide шукеми.
- Шуткање, n. das Schweigenheißen, impositio silentii.
- Шуткати, ам, v. impf. кога, einen schweigen heißen, jubeo silere.
- Шуткац! vide куткац.
- Шукење, n. (Ерц. и Срем.) das Schweigen, silentium.
- Шукеми, шумим, v. impf. (Ерц.) schweigen, sileo, taceo.
- Шукур Богy! (по Босни, понајвише Турци говоре) Gott Lob! grates sint Deo.
- Шуша, f. 1) vide шука. 2) Не бојисе свака шуша Бога, него батине.
- Шушав, ва, во, ohne Hörner, absque cornibus.
- Шушањ, шња, m. das abgefallene Laub, Nadeln, folia quae deciderunt. Снје-ла вода шушањ, па начинила крш, sprüchwörtlich für: sie sind weitläufig verwandt, cousins à la mode de Bretagne.
- Шушкње, n. 1) das Rauschen, strepitus. 2) vide шушкенење.
- Шушкати, ам, v. impf. 1) rauschen (wie die Sidere im dürren Laube), strepo. 2) vide шушкенење.
- Шушкенење, n. das Lispeln im Reden, blaesalocutio.
- Шушкенењати, ам, v. impf. lispeln, blaese loqui.
- Шушљанца, f. (см.) eine Art Mütze, galeri genus:
- „Накривно криву шушљанцу —
- Шушнути, нем, v. pf. rauschen, strepo, inhorreo.
- Шуштане, n. das Rauschen (des Stroms), strepitus fluminis.
- Шуштати, шумим, v. impf. rauschen, decurro cum strepitu.
- Шчепати, ам, v. pf. erwarten, expecto.
- Шченати, ам, v. pf. packen, arripio, prehendo.
- Шчињање, n. das Unschlüssigseyn, cunctatio.
- Шчињањце, амце, v. r. impf. unschlüssig seyn, cunctor.

ca

